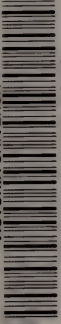

VICTORIA UNIVERSITY

3 1761 04326 5313

PA40

H629 gD

V. I.

IN HONOREM

Johannis Wilson, L.L.D.

ANNOS QUADRAGINTA

Literarum Latinarum et Græcarum

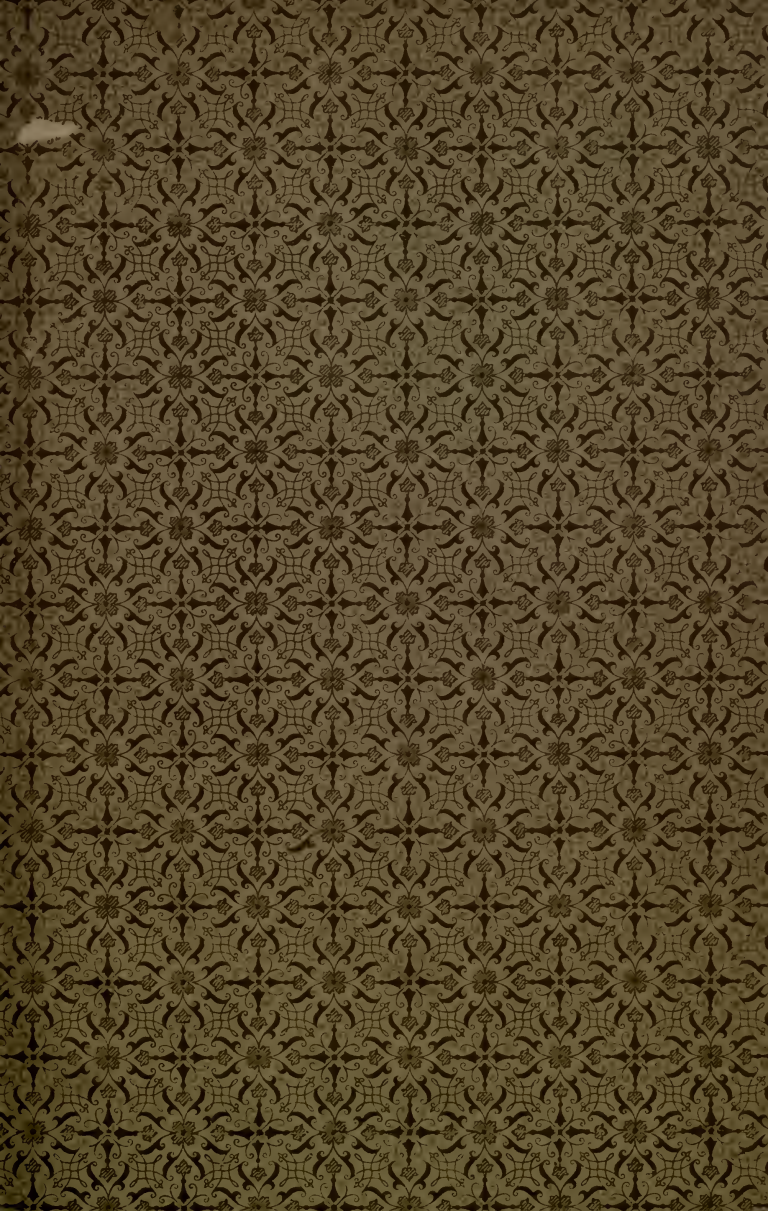
IN

Universitate Victoriæ Professoris,

Alumni donaverunt,

A.D. MDCCCLXXXVII.

No. 2625

HISTORICI GRAECI MINORES.

EDIDIT

LUDOVICUS DINDORFIUS.

VOL. I.

NICOLAUS DAMASCENUS PAUSANIAS DAMASCENUS DEXIPPUS
EUSEBIUS EUNAPIUS PRISCUS EUSTATHIUS EPIPHANIENSIS
NESTORIANUS MAGNUS EUTYCHIANUS IOANNES EPIPHA-
NIENSIS MALCHUS PETRUS PRAXAGORAS CANDIDUS THEO-
PHANES BYZANTIUS OLYMPIODORUS NONNOSUS.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXX.

PA40

H629gD

v.1

2625

2625
938.

PRAEFATIO.

Nicolaus Damascenus quae condidit partim satis ampla opera historica, pleraque non multo post ipsius aetatem maiori ex parte videntur intercuisse. Nam quas praeter illa composuit tragoedias et comoedias, earum nisi mentio facta esset in iis quae de vita eius sunt apud Suidam, vix in mentem cuiquam venturum fuisse videtur ad hunc referre Nicolai nomine inscriptum fragmentum apud Ioannem Stobaeum Flor. 14, 7, quod novae potius comoediae poetae Attico convenire quum primus animadvertisset Valckenarius et *Νικοστράτου* coniecisset pro *Νικολάου*, rectius Meinekius illud *Νικολάου*, in codice Vindobonensi apud Gaisfordum ad Ecl. vol. 2, p. 863 scriptum *Νικολ*, altera parte nominis lineola expressa, ut in *Αναξιλάου* 57, 4, p. 882, correxit *Νικομάχου*, ut ego alio in loco p. 92 annot. *Νικόμαχος* restitui pro *Νικόλαος*. Neque erat quod hanc coniecturam idem postea reiiceret et diversum quendam ab Damasceno comicum Nicolaum exstitisse putaret nemini cognitum unoque hoc loco memoratum, propter Photii in Bibliotheca in *Νικολάου* consensus. Idem enim vitium, quod hodie est in libris Stobaei, iam Photium fefellit.

Historiae vero universalis opus in centum quadraginta quatuor libros dispertitum, ut diserte testatur Athenaeus, iam Constantini Porphyrogeniti aetate maiori sui parte fuisse truncatum testantur eclogae Constantinianae, nonnisi ad septimum usque librum deductae, ex quo petitis in codice Turonensi subscriptum *τέλος τοῦ ξ̄ λόγου τῆς Νικολάου ἱστορίας*, ut

eclogis sexti in eodem τέλος τοῦ ᾧ λόγου Νικολάου Δαμασκηνοῦ, nec quicquam e proximis apparet excerptum, sequentibus post librum septimum eclogis ex Vita Augusti, ut in Escorialensi post res Cyri sequuntur eclogae ex eadem. Et ne illi quidem libri integri ad illam aetatem pervenerant. Nam quae ante finem libri septimi eiusque modo memoratam subscriptionem in codice Turonensi insertae leguntur eclogae duae ex Dionysii Archaeologiae libris 1, 82 et 2, 32 ad verbum descriptae, non ab Nicolao ex ea fuisse furtim surreptas satis superque testantur vitia codicum hodie superstitem apud Nicolaum repetita, quae nemo credit iam illius adeoque ipsius Dionysii aetate fuisse illata. Quo argumento uti debebat Coraes, quum Valesii opinionem, haec ab Nicolao descripta credentis, reiiceret et fidem excedere iudicaret aequalis sibi Dionysii scriptum compilasse nihilo deteriore illo historicum Nicolaum. Simillimam apud Dionem Cassium ex Plutarchi Vita Sullae interpolatum fraudem detexit Reimarus, de qua dixi praef. ad illum vol. 5.

Nec Photius illa quae res Assyriorum egrediuntur norat, quum scriberet cod. 189: Ἐν ταύτῳ δὲ [cum Sotionis de fluviis et lacubus et Protagorae Alexandrique similibus libellis] συνανεγνώσθη καὶ Νικολάου λόγος Ἡρώδη τῷ Ἰουδαίων βασιλεῖ προσπεφωνημένος, [quod repetit paullo post p. 146, 25, quum dicit ἁ Ἀπολλόδωρος ἤθροισε καὶ Νικόλαος προσεφώνησε] ἐν ᾧ παραδόξων ἐθνῶν ἔστι συναγωγὴ. συμβαίνει μὲν εἰς ταῦτόν ἐνίοις τῶν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου παραδόξων συνειλεγμένων, καὶ περὶ ὧν δὲ Κόνων συνέταξεν οὐκ ὀλίγα προσέγραψε· πλὴν ἐν τισὶ παραλλάσσει ταῖς ἱστορίαις, ἑτεροτρόπως αὐτὰ διεξιὼν· τὴν δὲ φράσιν ἔστι μὲν καὶ αὐτὸς κεφαλαιώδης, οὐ μὴν οὐδὲ τοῦ σαφοῦς ἀνακεχωρηκῶς, μετέχων δὲ πως καὶ τῶν προειρημένων μᾶλλον συστροφῆς τινος καὶ δεινότητος. λέγει δ' ἕνια μὲν πολλοῖς, εἰ καὶ ξενίζοντα εἶη, ὅμως ὁμολογούμενα, τινὰ δ' ἀγνοούμενα μὲν, οὐ μὴν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς πρὸς μάχην τῷ πιθανῷ καθιστάμενα· ἔθη γὰρ ἐθνῶν ἰδιότροπα τὰ πολλὰ περιαιγέλλει. εὐρεῖν δ' ἔστιν ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ ἀπίθανον προῖσχύμενα. ὃ ἐκ Δαμασκοῦ δ' ἔστιν οὗτος οἶμαι Νικόλαος, ὃ ἐπὶ τῶν Ἀνγούστου χρόνων ἀκμάσας καὶ φίλος

αὐτῷ χρηματίσας· ἐξ οὗ καὶ πλακούντων τι εἶδος, ἃ [πλακούντων, ut Coraes, aut ὃ exspectes] διέπεμπε Καῖσαρι, εἰς τιμὴν τοῦ δεξιουμένου νικολάους ὁ Καῖσαρ ἐκάλεσεν. οὗτος καὶ Ἀσσυριακὴν ἱστορίαν ἐν πολυστίχῳ βιβλίῳ, ὅσα παλαιὰν μνήμην ἀναγνωσμάτων ἔχομεν (ὅσα παλαιὰς μνήμης — ἐχόμενα Scaliger), καταλέλοιπεν.

In quibus quod etiam Photius sub finem sequitur recentiorum grammaticorum de placentis Nicolais commentum confutavit iam Sevinus Mémoires de l'Académie des Inscriptions vol. 6, p. 48, et nihil contra Plutarchi et Athenaei, palmos, non placentas, ita vocatos perhibentium, testimonia effici animadvertit Suidae sive Hesvchii Milesii ineptiis aut Spanhemii placentas palmis conditas intelligentis opinione. Nihil felicius utrosque conciliaturus Coraes p. 362: "Ἡπόρηται διὰ τί ὁ μὲν Σουίδας καὶ ὁ Φώτιος πλακούντας καλοῦσι τοὺς ὑπὸ τοῦ Νικολάου τῷ Καῖσαρι πεμπομένους, φοινικοβαλάνους δὲ ὃ τε Πλούταρχος καὶ ὁ Ἀθήναιος. καὶ ἔστι φάναι ὅτι παλάθαι φοινίκων ἦσαν τὰ πεμπόμενα σχῆμα ἔχουσαι πλακούντων, οἷαι καὶ παρ' ἡμῖν εἰσι νῦν αἱ τῶν ἰσχάδων παλάθαι, προσεμφερῶς τοῖς πλακοῦσιν ὑπὸ τῶν χωρικῶν κατασκευαζόμεναι, καὶ οἷας τὸ πάλαι, καθά φησι Θεόφραστος (περὶ φυτῶν Δ, γ), κατεσκευάζον οἱ περὶ τὴν Θηβαΐδα κατοικοῦντες, τὸν τῆς κοκκνμηλέας καρπὸν ξηραίνοντες καὶ τὸν πυρῆνα ἐξαιροῦντες." Neuter enim animadvertit permutasse recentiores illos grammaticos palmos Nicolaos cum pane Nicolao, de quo Palladium Hist. Laus. c. 47: Καὶ Νικολάους παμμεγέθεις ἄρτους δέκα καθαρούς καὶ θερμούς, et alia attulit Ducangius Gloss. Lat. vol. 5, p. 106, ipse quoque a Photio haec confundente non sibi cavens. Eustathii vero Od. p. 1834, 30, tanta fuit negligentia ut ex Athenaeo, qui 14, p. 652, A: Περὶ δὲ τῶν Νικολάων καλουμένων φοινίκων τοσοῦτον ὑμῖν εἰπεῖν ἔχω, τῶν ἀπὸ τῆς Συρίας καταγομένων, ὅτι ταύτης τῆς προσηγορίας ἠξιώθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ αὐτοκράτορος σφόδρα χαίροντος τῷ βρώματι, Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἑταίρου ὄντος αὐτῷ καὶ πέμποντος φοίνικας συνεχῶς, diserte afferret quod illé non dixit: Καὶ τοὺς Νικολάους τὰ μελίπηκτα (ut apud Suidam v. Νικολάους ad πλακούντας

in libris deterioribus ascriptum ἤγουν μελιτούττας) ἔκ τινος ὁμωνύμου ἀνδρὸς παραλαλοῦσί τινες ἀπὸ τοῦ Ναυκρατίτου σοφιστοῦ ἔχοντες ἀφορμὴν.

Ad inscriptionem huius historiae quod attinet, Suidas, ut omnia sua ex eclogis Constantini petiit, ita historiam Nicolai καθολικὴν vocat, ut est in prooemio eclogarum illarum p. 6, 5' ed. Valesii, quemadmodum in iisdem ε' vel Diodori Bibliotheca dicitur καθολικὴ ἱστορία. Quod epitheton ut ab utriusque aetate alienissimum est, ita ne ἱστορία quidem vel ἱστορῖαι, ut Iosephus et Athenaeus vocant, certum est ab Nicolao esse scriptum. Nam quod in codice Strabonis antiquissimo Parisino n. 1397 ad l. 7, p. 299, apud Kramerum vol. 2, p. 20, prima manu ascriptum: Ὅτι μεταγενέστερος ὁμήρου ἡσίοδος, ὃ μὴ βούλεται νικόλαος δαμασκηνὸς ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα ἰσόχρονος ὦν τοῦ παρόντος γεωγράφου στράβωνος, quum haud dubie, ut alia in illo aliisque Strabonis codicibus scholia, ex antiquiori sit codice repetitum, maiorem mereri videtur fidem quam Iosephi et Athenaei aliorumque Ἱστορία vel Ἱστορῖαι. Nam etiam Iosephi Ἀρχαιολογία ab Stephano Byz. plerumque sic, interdum vero Ἱστορία appellatur, ut in Δῶρος et Θάμνα et Ξιφηνή, pariterque a Clemente Alex. Strom. 1, p. 409, ubi vel plurali dicitur Ἰώσηπος ὁ τὰς Ἰουδαϊκὰς συντάξας ἱστορίας, et modo plurali modo singulari ab Nicephoro Callisti H. E. 1, 10 et 15, Theodoro Metochita Hist. Rom. p. 789 ed. Meurs., et Theodoro Meliteniota p. 408, 13 ed. Fabr., eodemque modo in prooemio Constantiniano ι', p. 6 ed. Vales. est Διονυσίου Ἀλικαρνησέως Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας de illius Archaeologia. Athenaei autem Ἱστορία vel Ἱστορῖαι non maiorem habet auctoritatem de Nicolao quam de Herodoto aliisque historicis apud Schweighaeuserum vol. 9, p. 247 ab eodem usurpatum. Pluralis certe Ἱστορῖαι nihilo verior quam Ἱστορῖαι Ῥωμαϊκαὶ de Dionis Cassii Ἱστορίᾳ Ῥωμαϊκῇ, ut illa inscribitur in codicibus fide dignissimis, aut Ἱστορῖαι de opere Polybiano in inscriptionibus et subscriptionibus libri Vaticani. Contra etiam Ioannis Antiocheni quae ab aliis vocatur ἱστορία vel χρονικὴ ἱστορία, in codicibus Salmasiano et Neapolitano inscribitur ἀρχαιολογία. Quod si verum est apud Ioannem, etiam apud

Nicolaum pro vero erit habendum, donec alterum certiori quam quae nunc exstant testimonio fuerit confirmatum, quum eandem tum fuisse quasi legitimam huiusmodi operum historicorum inscriptionem Dionysii et Iosephi ostendant exempla, mirumque sit unde scholii illius Straboniani auctori in mentem venerit ita vocare, si *Ἱστορίαν* inscripsisset Nicolaus.

Quae autem in amplo hoc opere fuerit distributio rerum inde ab antiquissimis temporibus usque ad ipsius aetatem Nicolai narratarum et quos in singulis sequutus sit auctores, denique quae eius sit fides, quaesivit Müllerus vol. 3, p. 345 seq., et inde ab libro octavo usque ad nonagesimum sextum nihil praeter quattuor minora fragmenta servata animadvertit.

Prope integer vero superesse videtur liber de Vita Augusti, etsi ipse quoque pariter atque longiora Historiae fragmenta nonnisi in titulis duobus Constantinianis de virtutibus et vitiis et de insidiis est conservatus.

Horum titulorum duo sunt codices, prioris Turonensis, quem accuratissime descripsit E. Grosius praef. ad Dionem Casium vol. 4, p. LVII—LXXXIV, unde nonnulla repetii infra post hanc praefationem, ab Valesio Parisiis a. 1634 editus, alter Escorialensis ab Federo simul et Em. Millero descriptus, et ab illo quidem Darmstadii a. 1848, ex Milleri vero apographo a Müllerero in Historicorum gr. fragmentis vol. tertio a. 1849 editus, qui etiam Turonensis paullo accuratiori usus est quam Valesius apographo. Sed accuratissimum demum, ex quo praeter alia p. 6, 23 *δρυμῶνα* restitui pro *δρυμόν*, mihi liberaliter suppeditavit Iulius Wollenbergius, qui codicem Turonensem sua manum totum diligentissime descripserat. De quo satis negligenter scripto, quamvis liber sit splendidus, qui, si vera est de eius aetate opinio eorum qui seculo decimo ascribunt, ipsius usui imperatoris Constantini destinatus fuisse videtur, idem fere est dicendum quod de Escorialensi dixit Federus. Qui postquam codicem ita descripserat p. IV:

„Chartaceus, I, Ω, 11 signatus, foliis integrae formae, quibus numeri adpicti, 351 constat; non numeratis tribus geminam scriptorum in eo tabulam indicem exhibentibus; latine quidem brevior; tum graece alteram (a manu N. de la Torre, Millero Catalogue des manuscrits grecs de la bibliothèque de

l'Escurial, Paris. 1848 p. 461 pr. teste) posteriora tantummodo inde ab excerptis nostris complexam. Scilicet priorem codicis partem usque ad fol. 72 v. Aeliani Varia Historia cum subiunctis ei, ut et alibi, inde a f. 67 v. Heraclidis Pontici 9 f. *περὶ πολιτειῶν* occupat, latentibus quodammodo, ut nec in tabula nec a Millero eorum mentio facta sit, quoniam post extremam demum horum vocem *ῶφειλον* leguntur haecce: *τέλος τῆς αἰλιανοῦ ποικίλης ἱστορίας*, deindeque subscriptio, quam integram videsis apud Millerum l. l.: *διὰ συνδρομῆς μὲν καὶ ἐξόδου . . . Διέγου ἐκ τῆς εὐγενεστάτης οἰκίας τῶν Μεδόκων* (Diego Hurtado de Mendoza) *τανῦν* (Caesarei legati) . . . *ὑπὸ δὲ Ἀνδρονίκου Νουκκίου Κερκυραίου . . . Ἐνετίησι διατρίβοντος καὶ πενία συζῶντος, (ὅς) μισθῶ καὶ ταύτην τὴν βίβλον σὺν ἄλλοις (sic) ἐξέγραψεν, ἐν ἔτει αῤῥαμῆ μαρτίου ιβ'.* Prorsus hinc diversa exaravit manus quae inde a folio 74 sequuntur nostra *ἐκ τῆς ἱστορίας Νικολάου Δαμασκηνοῦ περὶ ἐπιβουλῶν κατὰ βασιλέων γεγονυῶν*, in summo folio 105 ita desinentia: *τέλος τοῦ βίου Καίσαρος καὶ τῆς Νικολάου Δαμασκηνοῦ συγγραφῆς*, rursusque alia, post duo fere vacua relicta folia, quae reliqua sunt (inde a f. 107 v.) *περὶ ἐπιβουλῶν* excerpta, e Iohanne Antiocheno, Iohanne Malela, Georgio monacho, Diodoro, Dionysio, cum inserto mediae huius de Maelio narrationi Polybiano“,

haec addit p. VII de eodem: „Ad nostra uti redeam excerpta, neque doctum hominem, qui eam codicis partem exaraverit, nec satis diligentem, peccatorum ex eo genere multitudo arguit, qualia equidem indigna plerumque, quibus ad sua quibusque loca in margine enotandis lectorem importune sevocatum moreris, nec nisi summam ea de re in praefatione exponendum censeo. Praeter perpetuum fere istum de more seniorum temporum *ν* epheleystici abusum, solitasque literarum permutationes (*η* vel *η* et *ι* imprimis, ut *ἐξίει*, *ἐκόσμισε*, *ποταμιγούς*, et vice versa *δήφρου*, *ο* et *ω*, e. c. *διατρίβοντος*, *Ἀῦσωνες*, rarius vice versa, ut *νικόμενος*, *ει* et *ι*, ut *Αἰνίου*, *Ἀργία*, *εἰδέαν*, aliasque quam plurimas) haud raro omissas vel in fronte vel in exitu vel in media voce literas, imo syllabis truncatas voces, ut p. 9 *ἀποστεῖ* (i. *ἀποστείλαι*) p. 10 *ἄν* (i. *ἀνέλη*) p. 15 *ἐν* (i. *ἐν-*

νοῶν vel ἐννοήσας) et μοθέου (i. Τιμοθέου) p. 71 ὕπαρ (i. ὕπαρχον) offendas; vel male cohaerentes omisso alterius accentu, vel discerptas male, indeque nata vocum vel constructionis monstra ut ποιήσεσαι (i. ποιῆσαι σε) 53, 1 παρείληψεν ὅτι (i. παρείληφότι) 67, 2 ἐπίτροπον ὄντα (i. ἐπιτρέποντα); tum peccantes casu, numero, genere voces, sive ad similitudinem proximae aberrante exitu, seu falsam constructionis imaginem secuto; cum tot pessumdatis nominibus propriis, nimisque frequenti vocabulorum vel omissione vel permutatione; quorum tamen vitiorum dubitari vix potest quin magna pars in nostrum codicem e priore transierit.“

Hanc Federi opinionem de antiquioris conditione codicis, unde ductus est Escorialensis recens et chartaceus, confirmat antiquus Turonensis, iisdem vitiorum generibus contaminatus quae in Escorialensi conspiciuntur.

Sed quum de Turonensis scriptura omnem mihi dubitationem eximeret accuratissimum eius apographum Wollenbergii, saepius corrigentis non solum Valesii, sed etiam paullo accuratius Mülleri apographum, Escorialensis apographa Federi et quo Müllerus usus est Em. Milleri, idque vol. 4, p. 661 ab se ipso transscriptum denuo cum codice se contulisse et vitii suspecta diligentissime excussisse testatur, saepe ita discrepant ut dubites utri fides sit habenda, ubi neuter aut sui retractat apographi aut alterius corrigit scripturas, sed tacito retinet quod dederat, ut Federus, qui verbis supra positis addit p. VIII: „Sane in eiusmodi conditione codicum et aliquantum editori- bus licere consentaneum est, nec ea me licentia usum aut correctionis saepenumero tacite factae iam poenitet; etsi esse fateor ubi enotare, ut in re aliquatenus dubia, ad ipsa loca codicis errores male neglexerim, vel omnino cautius rem agere debuerim.“ Dixi de hoc utriusque apographi Excerptorum Escorialensium dissensu ad Diodorum praef. vol. 4, p. XVI, neque apud Nicolaum praestare possum si qua posui quae alterutro non confirmantur, velut p. 24, 26, ὅτι Κρῆσφόντης πάντων ἐβασίλευε τῶν Σπαρτιατῶν ex Federi apographo p. 202, diserte ex eo annotatum ἐβασίλευεν, quum ἐβασίλευσεν dederit Müllerus, qui tacet ad alterum in Add. p. 664,

ubi illatum ab se contra codicem *στρατιωτῶν* pro *Σπαρτιατῶν* retractat. Et p. 25, 3, οὐ καὶ τότε αὐτοῦ ἤχθοντο τῆ βία, οὐκ ἀνεχόμενοι τὸ ἰσόμοιρον, ubi Federus p. 79 male se antea dedisse *ἀνεχομένου* annotans apographi sui restituit scripturam *ἀνεχόμενοι*, Müllerus contra p. 664 falso perhiberi contendit *ἀνεχόμενοι* esse in codice, quod pro *ἀνεχομένου* ex coniectura restituerat Dübnerus, egoque ut aptius retinui et Federus tuetur p. 202. Item p. 61, 17 σοι ab se additum Federus p. 123, 13, omissum notat a Müllero, qui tacet ad hoc in Addendis, quod ego quoque retinui, pariterque ἐξήγεσται ab Federo recte ἐγήγεσται scriptum. Etiam ex Turonensi codice quod ego p. 97, 17 secundum Valesium et Wollenbergium exhibui ἀγχοτάτω τοῦ γένους, Müllerus tacito scripsit ἐγγυτάτω contra codicem, ut notat Wollenbergius, etsi alterum satis tuetur quod est p. 107, 28 ἀγχιστάτω γένους ὄντι, sive ἄγχιστα τοῦ γένους est scribendum, ut Müllerus scripsit, sive ἀγχοτάτω.

Suidas, qui saepius Nicolaum citans quaecunque ex eo petiit non ex integris eius scriptis, sed, ut de Polybio dixi ad illum, ex eorundem Excerptorum codice descripsit nihilo fere meliori, non multum confert ad emendandam scripturam, velut p. 42, 5: Ἐπεται δὲ τῷ ἠδυπαθεῖν τό τε δουλεύειν καὶ κακουργεῖν καὶ μηδενὸς ἀξίους εἶναι, pro κακουργεῖν v. *Λυκοῦργος* exhibens *κακοπραγμαεῖν*, verius utroque monstrare videtur *κακοπραγεῖν*, ut apud Cedrenum p. 634, B, *κοινοπραγμονοῦντα*, quod nihili, ex codice mutandum in *κοινοπραγοῦντα*, quod habet p. 666, D; 723, D; 732, B; 740, B; 795, A, quum altera illa, quae de maleficis dicuntur, minus huic loco convenient quam hoc quod de infelicibus. Ex eodem v. 9 ἀξίοις recipiendum pro ἀξίους, ut v. 6 est ἐλευθέρους, et v. 15 ἐπ' ἔτη pro ἐπὶ ἔτη, quum ἐπέτει vel ἐπ' ἔτει eius sit in libris.

Neque aliunde quam ex iisdem Excerptis petiisse videtur Suidas, quae vv. *Ἀντίπατρος* et *Νικόλαος* ab eo servata ex Vita Nicolai exhibui p. 137 seqq., iam ab Valesio ad supplendum eclogarum in codice Turonensi mutilum initium addita. Quem libellum Suidas memorat etiam in iis quae ipse de eo

habet: Νικόλαος Δαμασκηνός, γνώριμος Ἡρώδου τοῦ τῶν Ἰουδαίων βασιλέως καὶ Ἀγούστου Καίσαρος, φιλόσοφος Περιπατητικὸς ἢ Πλατωνικὸς, ἔγραψεν Ἱστορίαν καθολικὴν ἐν βιβλίοις ὀγδοήκοντα καὶ τοῦ βίου Καίσαρος ἀγωγὴν. οὕτως δὲ ἠσπάσατο αὐτὸν Καῖσαρ ὡς τοὺς ὑπ' ἐκείνου πεμπομένους πλακοῦντας Νικολάους αὐτὸν καλεῖν. καὶ διαμένει τοῦτο ἄχρι τῆς σήμερον. ἔγραψε καὶ περὶ τοῦ ἰδίου βίου καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀγωγῆς, unde inscriptionem hanc illius libelli repetiit Valesius. In quo quum ita laudetur Nicolaus, ut Orellio p. 169 vel arrogantissimus et impudentissimus non de se scripturus fuisse videatur φύσεως οὐ φαύλης λαβόμενος. . . πάνθ' ὅσα παρήγγειλεν ἐπὶ τῶν ἔργων διεξῆμι, κοσμιότητα δὲ καὶ σωφροσύνην οὐδεὶς ἀχῆσει πλείω κατὰ τὸ ἦθος. . . τίμη γὰρ ἂν μᾶλλον ἀριόττοι ταῦτα καρποῦσθαι ἀπὸ τοῦ βελτίστου καὶ σπουδαιοτάτου γινόμενα ἢ τῶ τοιούτῳ; non ab ipso Nicolao, sed amico vel discipulo eius ex commentariis ab ipso relictis concinnatum putavit, assentiente Corae p. 362: Οὐ μόνον τὰ ἐκ τοῦ Σουίδα ληφθέντα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ τῶν Κωνσταντίνου παρεκβολῶν κακῶς ὑπέλαβεν ὁ πρῶτος ἐκδοὺς αὐτοῦ Νικολάου εἶναι, τούτῳ μόνῳ χρησάμενος τεκμηριῶ τῶ ὑπὸ τοῦ Σουίδα λεχθέντι ὅτι Νικόλαος ἔγραψε καὶ περὶ τοῦ ἰδίου βίου καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀγωγῆς. εἰκὸς γὰρ τὸν μὲν ὑπὸ Νικολάου γραφέντα βίον ἑαυτοῦ χρόνου παρανάλωμα γεγονέναι, καθὰ καὶ τὰ πλείστα τῶν Νικολάου, τὰ δὲ περὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος σωζόμενα ταῦτα, ἥπερ ὀρθῶς ἐσημειάσατο ὁ πρὸ ἡμῶν ἐκδότης, τῶν Νικολάου φίλων ἢ μαθητῶν τινι συγγραφῆναι. διὸ καὶ ἡμεῖς οὐκ ὠκνήσαμεν αὐτὰ τῶν λοιπῶν διαστεῖλαι. Reiecit hanc opinionem Müllerus p. 347, probavit Federus p. 61, in medio rem reliquit Grosius praef. ad Dionem Cassium vol. 1, p. LXVI, nec dirimi lis poterit, nisi disertus reperiatur antiquior Suida et eclogariis Constantinianis testis, quum in verbis nihil sit quod diversum prodat scriptorem, etsi concedendum Orellio, si haec sint Nicolai, rectius alii fuisse relicturum ut ita de se loqueretur.

De ἐθῶν, ut Stobaeus, vel ἐθῶν παραδόξων συναγωγῇ, ut Photius vocat, quae idem scripsit Federus p. 62 seq., ut huius quoque libelli dubium redderet auctorem, ipse intellexit

quam essent levia, etsi rerum multo graviorum scriptorem eiusmodi libellum composuisse mireris.

Fragments autem codicibus Turonensi et Escorialensi conservata quum propter codicum supra memoratam conditionem plurimis magis minusque gravibus vitiis sint deformata non solum ab librariis, sed etiam ab eclogariis, haud raro adeo anceps est correctio ut librorum praestet relinquere scripturam quam eclogariorum emendare insanabiles ineptias. Nam praeterquam quod nonnulla manifesto sunt lacunosa, etiam epitomatores Constantiniani, qui secundum illarum eclogarum prooemium τὸ τῆς πλατυπεύειας μέγεθος εἰς λεπτομέρειαν redigerent, orationem scriptoris quantumvis minime verbosi interdum contraxerunt et depravarunt, ut quae fr. 2 extremo ita sunt ab eclogario scripta, καὶ βουλὴν συντίθεται περὶ τῆς ὅλης ἀρχῆς, ea fr. 3 initio ita ab Nicolao legantur conformata, συντίθεται αὐτῷ, καὶ κοινῇ βουλευόουσιν ἐπιθέσθαι τῇ ὅλῃ ἀρχῇ. Item fr. 4 initio τότε inepte coniungitur cum verbis eclogarii ab me seclusis et Nicolao per se indignis propter confusos inter se Artaeum et Arbacem, ut animadvertit Müllerus, etiamsi Ἀρταίου pro Ἀρβάκου nimis inepto recte restituerit Valesius. Neque p. 63, 11 quod post alius tituli, unde sequentia sint petenda, citationem interponitur πολλῶν δὲ ἀναμεταξὺ γενομένων Nicolai esse, ut crediderunt interpretes, ipsum ostendit ἀναμεταξύ, Dexippo p. 196, 30 potius quam huiusmodi scriptore dignum. Est enim huiusmodi hominum ea imperitia et infelicitas ut vix aliquot verba possint sine vitio supponere. Atque sic multa ab eclogariis fuisse immutata saepe prodit oratio inconcinna et obscura, in quibus corrigendis opera perditur. Neque credibile est Nicolaum fr. 13: Λάρισα ὑπὸ Πιάσου πατρος ἐρασθεῖσα καὶ βιασθεῖσα scripsisse potius quam ἐρασθέντος αὐτῆς, quum usitata verbi significatio activa ter sit apud ipsum fr. 20, παρθένον ἐρασθεῖς· 21, ἐρασθεῖσα τοῦ πατρός· 54, Πηλέως ἐρασθεῖσα, et non eodem esse modo loquutum quo Strabo 13, p. 621 et Suidas v. ἀθέμιστα loquuntur, qui Πιάσος, ὃν φασιν ἐρασθῆναι τῆς θυγατρὸς Λαρίσης, et ἡράσθη Πιάσος Λαρίσης. Neque codicem, quo uterentur eclogarii, vitiis immunem fuisse produnt eadem interdum in duobus titulis ser-

vata. Nam etsi p. 3 tam v. 5 quam v. 11 est: Τόν τε (vel τὸν) βίον καὶ τὰ ἥθη, οἷς χρῆται, εἰς νοῦν ἐνεβάλετο καὶ ἐνεθυμήθη ἄρα, Nicolaum tamen scripsisse ἐβάλετο, ut p. 18, 26, εἰς νοῦν βαλούμενος τὸ Ἀμφιτρύωνι χρησθέν· 38, 26, οἱ δ' εἰς νοῦν βαλούμενοι τὸν χρησμόν, alterumque natum esse ex ἐνεθυμήθη, ego non magis dubitavi quam Dübnerus, quamvis non immemores essemus eorum quae de altero dicta sunt ad Thes. Stephani v. ἐμβάλλω.

Multo minus ferenda formarum meliorum, quibus usus erat Nicolaus, cum deterioribus alternatio et depravatio aut quicquam de hoc genere Nicolao est imputandum, qui neque p. 51, 4, Ἀρτεμβάρου, 21 vero Ἀρτεμβάρω, ut Ἀρβάκω, Γύγω, Μέννω, Μήλω, Ὀννω, Σαδνάττω, neque modo Ἀστυάγω modo quae eclogarius aut librarius illi substituit Ἀστυάγους vel Ἀστυάγου, scripserat, neque modo Ἀτραδάτης, Ἀτραδάτου, modo Ἀτραδάτας, Ἀτραδάτα, modo Κλεισθένης modo Κλεοσθένης, neque ἄχρῖς dixerat pro eo quod alibi servatum ἄχρῖ, nedum ἄχρῖς ἂν cum optativo pro simplici ἄχρῖ, egoque sustuli p. 141, 14: Παρήνεσεν ἀποθέσθαι αὐτοὺς ἐν τινι τῶν ἐρυμάτων, ἄχρῖς ἂν ἐν τῷ πλέονι χρόνῳ βουλεύσαιο περὶ αὐτῶν ἄμεινον, restituto ἄχρῖ ἐν, ut alibi dicit ἄχρῖ αὐτὸς ἐπανίοι, ἄχρῖ λύσειε, ἄχρῖ ταῦτα ἐκκαλυφθεῖη, quum alterum non minus sit soloecum quam p. 35, 11: Ἐν ᾧ ἂν ἴδοι χωρίῳ, ubi ἴδη scripsi, et ne ἄχρῖς ὅτου quidem, ut opinor, semel p. 25, 7 pro solo ἄχρῖ, quo de vitio dixi praef. ad Diodor. vol. 1, p. XXVII seq., neque p. 108, 14, οὐ μὴν δὴ οὐδὲ συμπαρομοῶν pro οὐ μὲν δὴ οὐδὲ σ., neque ἐνεπίμπλα pro ἐνεπίμπλη p. 52, 24, ut ἴστη est p. 97, 22, neque ἐμφυεῖς p. 65, 14 pro ἐμφύς, ut ἔφυν est 20, et ἐνέφω 118, 2, neque ἐδίδουν pro ἐδίδοσαν p. 126, 7, aut p. 95, 28 ἀμπείχετο pro ἡμπείχετο, de quo dixi ad Thes. Stephani v. ἀμπέχω, p. 161, B, aut 118, 7, ὕβρῖσεις (quod ab se repositum mire Federus p. 253 retractat) pro ὕβρῖεις (codex ὕβρῖσειε), qui ἀγωνιεῖσθαι scripsit 120, 28, βαδιεῖσθαι 132, 25; aut p. 118, 13, ἡντρεπίζοντο, 122, 13, ἡντρέπιζον, alia vero eiusmodi verba per εν scripserat, et, ut opinor, ne ὠφελήθησεσθαι quidem pro ὠφελήσεσθαι p. 129, 29, ubi 32 contrarium fere vitium sustuli οἷ δὲ τιμωρίαν

σπουδάζοντες γενέσθαι παρὰ τῶν σφαγέων ὑπὲρ τοῦ φό-
νου, καὶ ταύτην μάλιστα τε πράξεσθαι διὰ τοῦ παιδὸς
οἰόμενοι, εἰ συλλήπτωρ εἶη καὶ ὁ ὕπατος, non mutato τε in
alienum ab hoc loco γε, sed restituto μάλιστα πεπραγέσθαι.
Vitiosae etiam sunt formae p. 124, 8, κατοικησίαις pro
κατοικίαις, quod est p. 135, 26; 136, 7; et p. 130, 24,
ἐνθυμιαζόμενος pro ἐνθυμιζόμενος, de quo dictum ad Thes.
Stephani, κιθαριστρίδας pro κιθαριστριάς, quod etsi dixe-
runt recentissimi, apud Nicolaum tamen p. 58, 2 ex ὀρχηστρί-
δας natum. Neque δρασθὲν p. 113, 24, aut διεξωσμένοι 29
pro δραθὲν et διεξωμένοι aut παρωξυσμένος pro παρωξυμ-
μένος p. 141, 10 scripserat Nicolaus, quae etiam Atticis
intulerunt librarii, ut ipsis et Nicolao p. 128, 7 καθῆστο
pro eo quod alibi ei reliquerunt ἐκάθητο, παρεκάθητο, προ-
εκάθητο, aut εἶπαν, quod est p. 42, 31; 67, 25, et εἶπον
promiscue dixerat, sed alterum tantum, quod est Vitae Augusti
initio, pariterque ἐνταυθοῖ, quod est ibidem et secundum
Federum p. 92, 13 et 206, etiam p. 36, 2, ubi ἐνταῦθα
Müllerus, ab librario est illatum pro ἐνταῦθα, ut οὔνεκα pro
ἐνεκα, et augmentum verbi ὠθεῖν interdum ablatum, sed alibi
relictum. Δεκαπήχεας p. 152, 28 scripsi δεκαπήχεις, ut
υἰέας p. 45, 16 haud dubie scribendum υἰεῖς, quod est p. 18,
12; 24, 3; 25, 10, υἰοὺς vero p. 44, 12, ut inter υἰῶ et
υἰεῖ variat p. 51, 15, 20; 61, 13. Suspecta videri potest
etiam forma accusativorum in εἰς cum altera in εας alternans,
ut certe p. 110, 31 βασιλέως maluerim βασιλέας scribere, ut
Federus p. 139, quam βασιλεῖς, ut Müllerus. Recte haud du-
bie p. 9, 32 iam Valesius scripsit κροτήσας τῷ χεῖρε pro τά,
quod vel ab iis alienum qui ταῖν χεροῖν dicunt, ut Iosepho,
qui τῷ Ant. Iud. 14, 5, 5, sed ταῖν Bell. Iud. 3, 5, 1, 3; 5,
2, 4, 28; 6, 7, 1, 4, et correctum in fragm. Sophocleo 763,
poenitetque alterius apud Nicolaum relictum.

Crasin etiam, quam frequentat Nicolaus, etsi hiatum non
anxie, ut alii, fugit, haud dubie solverunt interdum librarii
aut sustulerunt, ut p. 61, 12: Οὔτος σὲ δὴ μοι ἀγαθὸς σα-
τράπης, ὃν ἐγὼ ἐτίμησα, τοιαύτας χάριτας σὺν τῷ υἰεῖ
ἀπεδώκατε, scribendum potius ἀγαθός, ut alibi ἀνήρ pro
ἀνήρ. Alia multa huius generis quum longum sit singulatim

percensere, satis est illa in universum memorasse, ut modo coniunctim scriptum τὰκ modo divisim τὰ ἐκ, modo τὰδελφοῦ modo τοῦ ἀδελφοῦ, modo τὰνδρός et τὰνδρὶ modo τοῦ ἀνδρός et τῷ ἀνδρὶ, modo ταῦτόν et ταῦτῷ modo τοῦ αὐτοῦ, modo τὰλλα modo τὰ ἄλλα, modo προε— modo πρου—, modo ὦ ἀγαθὲ modo ὠγαθέ, et quae sunt similia, in quibus scriptores ita lusisse ut libri omnium fere scriptorum ludunt et fallunt, non esse credibile dixi praef. ad Diodori vol. 1.

An θέλειν aut κείνος dixerit qui alibi ἐθέλειν et ἐκείνος, incertum videtur, quippe qui hiatum non ita, ut nonnulli fecerunt, fugeret eiusque caussa formas disyllabas praeferret. Neque ἐπιμελεῖσθαι dixisse Nicolaum uno huius formae exemplo p. 100, 4, ubi ἐπιμελουμένους, constat, quum ἐπιμέλεσθαι dixerit Diodorus, ad quem quae dixi de librariorum haec omnia pernissentium temeritate, eadem fere cadunt in Nicolaum, quum illius aetatis scriptores minime in scribendo incuriosi fuerint et negligentes. Qui etsi hodie magis rerum quam orationis caussa leguntur, non indigni tamen sunt qui etiam in formis verborum emendantur.

De ceteris vero vitiis, quibus uterque codex est contaminatus, etsi plurima iam sunt sublata, nonnulla tamen supersunt aut nondum animadversa aut non recte restituta, quaedam etiam adeo sunt gravia ut omnem emendandi conatum eludere videantur. Quorum potiora selegi, de quibus hic dicerem, omissis quae a prioribus editoribus sunt occupata levioribusque codicum vitiis.

Nam p. 1, 15: Καὶ ἄλλως δὲ αὐτοῖς ἔφη αἴσχιστον εἶναι περιορᾶν ἀκόλαστον μητέρα ἐν τοιαῦδε ἡλικίᾳ ὁσημέραι λιχνευομένην ὑφ' ὧν ἐτύγγανεν ἀνθρώπων quod est verbum λιχνευομένην, nemo sic dixit, quum quod unum hic convenit μοιχευομένην ipse aliquoties habeat Nicolaus.

P. 3, 27: Τῷ ὑπνω ἔδοξεν ὁρᾶν τὸν ἕτερον τῶν ἵππων ἐπιφορεῖν τῷ στόματι ἐπὶ τὸν Ἀρβάνην καθεύδοντα καὶ αὐτὸν ἄχρᾳ, τὸν δὲ ἕτερον ἐρέσθαι, Τί τοῦτο ποιεῖς, ὦ δαιμόνιε, καὶ τὰ ἄχρᾳ τῷ ἀνθρώπῳ ἐπιφέρεις; Nicolaum etiam ἐπιφορεῖς scripsisse, ut antea ἐπιφορεῖν, non dubium, librariis saepe sic peccantibus.

P. 9, 12: Ἐκέλευσε τῷ ἀνδρὶ, εἰ μὴ παραδῶ Νάναρος

τὸν Παρσώνδην, λαβόμενον τῆς ζώνης ἄγειν αὐτὸν ἐπὶ θανάτῳ. Scripsi παραδοίη, ut solet Nicolaus, quum παραδῶ ex παραδῶη natum videatur. Sic p. 13, 25 ἧς codex pro εἴης. — Ib. 19: Ψιμυθίῳ τὸ χρῶμα ἐναλειφόμενος mirum si scripserit Nicolaus potius quam τὸν χρῶτα, quum ψιμύθιον ipsum sit χρῶμα.

P. 10, 25: Ἀλλὰ μὴ με, ἔφη, δέσποτα, ψεύση τῆς ἐτέρας ἐλπίδος. Scribendum fuit ψεύσης.

P. 14, 3. Coniecturam meam de hoc fragmento ad Nicolaum referendo Nauckius Philologi vol. 5, p. 699 confirmari animadvertit usu verbi πρυστανεύω apud ipsum infra Vit. Aug. c. 28 extr.: Ἄπερ ὕστερον ἐπρυστάνευσεν ὀρθῶς τὸ δαιμόνιον καὶ ἡ τύχη.

P. 15, 7: Μετὰ δὲ τὸν χρησμὸν γίγνεται τῷ Λαῖῳ κόρος, ὄντινα εὐθύς γενόμενον ἀπέθετο (ἀπέθεντο codex, quod ut ferri possit, credibilis tamen ex sequenti natum esse plurali, ut sub finem huius eclogae θάψασα ἵναπερ καὶ ἀπέθανον ἐπανῆλθον scriptum in codice pro ἐπανῆλθεν) ἐν Κιθαιρῶνι, ὅπως ἂν φθαρείη. βουκόλοι δὲ Πολύβου τοῦτον ἀνείλοντο· λέγεται δὲ ὁ Πόλυβος εἶναι Ἐρμουῦ· ὃν ἐφευρόντες ἀπεκόμισαν τῷ δεσπότῃ. Quum neque ἐφευρόντες pro εὐρόντες positum conveniat et reversi aliquid habeat post ἀνείλοντο illatum invertendumque potius sit ἡῦρον — ἀνελόμενοι, credibile est Nicolaum scripsisse φέροντες, etsi discedit ab aliis qui Polybo suppositum ab uxore perhibent Oedipum. — Ibid. ult. λευκαδί remansit ex ed. Mülleri, qui ipse in Add. vol. 4, p. 663 codicis scripturam esse λευκίδα consentit cum Federo, quo ipso refellitur coniectura Nauckii p. 699 de Lebadea cogitantis, nec quicquam prolatum est ad corrigendum illud λευκίδα quod vel speciem habeat veri, quum Federi ληίδα συχνήν, praeterquam quod prioris vocabuli in prosa nullus exstat testis praeter Pseudo-Xenophontem in Rep. Laced., ipse intellexerit vix memoratu esse dignum. — Ibidem quod paullo ante est v. 14: Περιμόντι δὲ τῷ χρόνῳ ἐπεὶ ἀνὴρ ἐγένετο, pro frequentiori προϊόντι, ut infra p. 36, 10 est χρόνου δὲ προϊόντος, satis tuetur Herodoteum χρόνου περιμόντος vel περιμόντος τοῦ χρόνου 2, 121, 1; 4, 155.

P. 17, 9: Ἐκβαλεῖν Πέλοπα χορήζων ἀπὸ τῆς χάρος eclogarii est aut librarii. Nicolaus scripserat ἔκ aut omiserat ἀπό, hic fortasse ex ἀπὸ τοῦ δίφρου v. 12 repetitum.

P. 18, 6: Ὀσσασα ἐπὶ κεφαλῆς ἀπέκτεινεν. Usitatum, ut Federus, animadvertit, κεφαλῆν. Sed etiam ἐπὶ κεφαλῆς annotavi ad Thes. Stephani v. Ἐπικέφαλα ex Glossis. Itaque eclogarii videtur, ut initio notatum ἐρασθεῖσα.

P. 24, 15: Καὶ ἅμα διὰ τὴν Τημένου ἐπισκίασιν ἐξ-εώσθησαν ἐκ τῆς ἀρχῆς, Δηφόντης δὲ καὶ Ὑρνηθῶ ἐβασίλευον. Ut quaevis vocabula vel notissima pessime interdum sunt in codice Escorialensi depravata, ita hic mihi non solum ἅμα recte ab Federo correctum videtur οἱ μὲν, sed etiam ἐπισκίασιν non emendatum eo quod Müllerus substituit ἐπίσκηψιν. Sententia enim potius eiusmodi quid ut ἐπαναίρεσιν poscere videtur. — Ib. 29. Ut omne huius eclogae initium corruptum eclogarius, ita intulisse videtur illud ταῦτα δὲ μεταβουλευσάμενος κινεῖν τὰ πράγματα ἐπειρᾶτο, quod vix credibile scripsisse Nicolaum.

P. 26, 22. Qui p. 28, 23 πανδοκεύων, 29, 1 πανδοκείω scripserat, haud dubie ξενοδοκεῖν potius quam ξενοδοχεῖν scripsit, quod Euripidi Alc. 552 restitui ad Thes. Stephani. — P. 30, 21 corr. πέμψαντος, quod typhotheta posuit pro πέμψαντες.

P. 30, 32: Ἄρδυ δὲ γηράσκοντι ἤδη προσφιλέστατος ἦν Δάσκυλος Γύγω, γένος Μερμναδῶν qui exhibuit Federus p. 85, addit p. 204 γένος Μερμνάδης exhibentem Müllerum (ut infra p. 51, 6, Πέρσης γένος· 59, 8, Μάρδον γένος) sefellisse compendium codicis, nisi ipse falsus fuerit, et malle se Μερμνάδεω. Sed qui conferat p. 3, 17: Ἄνδρὶ τοῦ Χαλδαίων γένους· 33, 15: Ὡν καὶ Αἰξος τοῦ Τυλωνείου γένους, praeferat γένους, si Μερμναδῶν sit in codice, qui etiam p. 35, 6 Μερμνάδων pro Μερμναδῶν.

P. 34, 9: Ὡμοσε τῇ ὑστεραία Γύγην κτείνειν pro κτενεῖν ex sequenti 13 ὀρμῶντι κτείνειν illatum persuadent quae sunt p. 35, 10, ἐπομόσας ἢ μὴν κατασφάξειν αὐτόν, et 32, ὀμωμοκῆναι κατορῦζειν, ut Federus in codice legit, non κατορῦξαι, quod etiamsi legeretur, ex priori foret corrigendum, nec magis ferendum praesens p. 35, 5: Τοσόνδε προ-

ειπὼν ὅτι τοῖς Ἡρακλείδαις εἰς πέμπτην γενεὰν ἦκοι τίσιν παρὰ τῶν Μερμναδῶν, pro ἦξι, ut p. 38, 14: Θεὸς δ' ἔφη ἐκ Φρυγίας αὐτοῖς ἦξειν βοηθούς, οἱ τίσιν πράζονται, etsi Federus neque hoc neque κτείνειν putavit mutandum. — Ibid. 17 quod casu reliqui: Κρίνων δ' οὖν ἐκ τῶν παρόντων ἀνελεῖν Σαδνάτην μᾶλλον περ ἢ αὐτὸς ἀποθανεῖν ὑπ' αὐτοῦ, sustuli infra p. 109, 9: Μὴ λαβεῖν δόξαν φιλοτιμουμένου μᾶλλον περ ἢ νομίμου· 112, 18: Ἠλίσκετο ὀργδίως τούτοις, ἐκ τοῦ εἰκότος οἰόμενος γίνεσθαι τοὺς ἐπαίνους θανμαζόντων μᾶλλον περ ἢ ἐπιβουλευόντων· 134, 10: Πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι καὶ δικαιότερον μᾶλλον περ ἢ ὑπὸ τῶν μηδὲν προσηκόντων προσαπολέσθαι, et scripsi quod etiam primo loco necessarium μᾶλλον ἦπερ, quum alterum natum videatur ex περ super ἦ scripto, ut solet in libris scribi περ super ὤς. Non magis enim particulae post μᾶλλον positae vis aut ratio apparet quam p. 57, 31: Μόνη περ αὕτη ἀσφάλεια εἶη, — ubi γὰρ restituit Müllerus. Sic ἴναπερ aliquoties dixit Nicolaus. Ac notandum omnia haec perverse positi aut transpositi περ exempla reperiri tantum in codice Escorialensi. Ἦπερ autem ab recentioribus etiam hiatus causa pro ἦ positum notavi praef. ad Diodorum vol. 1, p. VII, ipsumque illud μᾶλλον ἦπερ habet Zosimus 5, 29, 15: Δουλειὰν μᾶλλον ἦπερ εἰρήνην εἶναι τὸ πραττόμενον, et Menander p. 377, 7 Nieb.: Μᾶλλον ἐκαίνιζεν ἐκουσίως πρὸς τὸ μὴ ἀναγκαῖον τὰ πράγματα ἦπερ ἀκουσίως ἐποιεῖτο τῶν ἀναγκαίων τὴν σύστασιν, ut idem p. 289, 5 dicit: Ὀφθῆσεται κατὰ τὸ μᾶλλον εὐεργέτης ἦπερ ὁ χορηγὸς τῆς τρυφῆς. Apud Herodotum, qui saepius eodem utitur ἦπερ, recte Naberus Mnemos. vol. 4, p. 11, μᾶλλον ἦπερ Ἀρκάδι 9, 27 restituit pro ἦ, quum 28 sit ἀξιονικότερους εἶναι ἦπερ Ἀρκάδας. — Ib. 30: Πραῦναντος δ' αὐτοὺς ἐκείνου καὶ λόγον αἰτουμένου ὡς ἂν διδάξῃ (nisi ὡς ἀναδιδάξῃ scripserat, ut p. 136, 11: Τοὺς μὲν νεολέκτους ἔγύμναξέ τε καὶ ἀνεδίδασκε κατὰ τὴν ὁδόν) περὶ ὧν ἠγνόει, μάλιστα τοῦ θορόβου ἔληξαν alienissimum ab hoc loco μάλιστα corrigendum non μόλις ποτέ, ut Piccolos volebat, sed μόλις, quod est p. 66, 6: Ταῦτα εἰπόντα μόλις ἀπῆγον οἱ φίλοι· 67, 12; 103, 32, et apud Thucydidem quoque 7, 8, cum altero est in

libro Vaticano confusum. Sub finem huius eclogae p. 36, 7, πῶς τε δειπνοίη, non πῶς γε δειπνοίη, ut scripsit Müllerus, sed πῶς δειπνοίη scribendum, deleto quod ter est ibidem τε.

P. 40, 5 quod est οἱ Ἴωλκοὶ fortasse eclogarii est ex Ἴωλκῶ et Ἴωλκόν, quod sequitur, ductum commentum pro usitato Ἴώλκιοι, neque alterum Nicolao vindicat quem Lexica Latina memorant Servius.

P. 46, 20: Ὡς γὰρ ὁ Ἰσόδημος ἔκτεινε τὸν Μύρωνα ἐπὶ ἔτη τυραννεύσαντα, εὐρῶν ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ πρὸς τὸν Κλεισθένη ἔφρασε μέγα στενάξας, ἐκείνος συνάχθεσθαι ἀμποτέροις ἔφη. Hanc interpunctionem quum tueri videtur etiam v. 10: Ὁ Μύρων τελευταῖον καὶ τὴν Ἰσοδήμου τοῦ ἀδελφοῦ γυναικὰ ἐμοίχευσεν. ὁ δὲ ἠσθημένος πρότερον μὲν ἠσύχασεν, ἐλθόντι δὲ ἐκ Λιβύης τῷ ἐτέρῳ ἀδελφῷ ἔφρασεν ἀδημονῶν, Nauckius tamen Philol. vol. 5, p. 700 μέγα στενάξας cum sequentibus coniungendum contendit. Quo quidem modo est fr. 4, p. 8, 28, ubi eadem sunt duo verba: Καὶ ἐπειδὴ ταῦτ' ἔφρασεν ὁ εὐνοῦχος βασιλεῖ, ἠσθη τε ἅμα καὶ μέγα στενάξας εἶπε κτλ. Sed Clisthenes quum fratri caedis auctor fuerit, minus huic quam illi ἀδημονοῦντι convenit μέγα στενάξας.

P. 50, 16: Ἦν δὲ ὁ Κῦρος Ἀτραδάτου παῖς. Ex codicis scriptura Τοσαδράτου Nauckius p. 700 τος in οὗτος potius mutandum quam ex praecedenti ρος repetitum coniicit.

P. 51, 10: Ἀντὶ δ' ἔμαντοῦ, ἔφη, ὁ νεανίσκος ὄδε, Κῦρον λέγων, ὃν σὺ ἐπαινεῖς, οἰνοχοήσει. Ἀντὶ δ' αὐτοῦ Federus ex apographo suo, alterum tacito Müllerum dedisse annotans, ad quae tacet Müllerus in Addendis. Sed pro reflexivo ἔμαντοῦ exspectes ἐμοῦ vel ἐμοῦ σοι. Ceterum etiam ἐπύρεττε v. 9 pro ἐπύρεξε dedi cum Federo p. 109, 9, qui illud per compendium scriptum fraudi fuisse editori Parisino annotat. Cum eodem Federo p. 122, 10, necessarium ante πολεμίῳν articulum restitui p. 60, 26, qui excidisse videtur apud Müllerum p. 404, de utroque tacentem in Addendis. — Ibid. 28: Οἱ δὲ ἦκον ἐπ' αὐτῷ μεγάλῳ ὄντι. Sic v. 22 μέγας ἦν et μείζων 52, 11. Frustra tentantur verba ab eclogario decurtata.

P. 55, 17 corrigendum typographi *σηλήνη* pro *σελήνη*. — Ibid. 26: Ἐπεὶ δὲ πάντα ἔπραξε, καὶ εὐώχησε τὸν Βαβυλώνιον καὶ ἐμέθυσεν, ὑπὲρ τε τὸν βόθρον αὐτῷ κοίτην στορέσας, ὡς κατακλίνει εἰς ταύτην, ὥσεν αὐτὸν εἰς τὸν βόθρον κάτω. Non minus absonum praesens quam activum prodit Nicolaum scripsisse ὡς *κατεκλίνη εἰς ταύτην*, ἔωσεν οὐτὸν εἰς τὸν βόθρον. Quo de aoristo saepius sic in activum depravato α, ut in codice Longi apud Cobetum Var. Lect. p. 180, *συγκατακλινεῖς* in — *νειν*, dixit G. Dindorfius ad Stephanum in *κατακλίνω*. Etiam apud Plutarchum Lycurgi c. 10: *Κατακλίναντας εἰς στρωμνὰς* quod ex Porphyrio addidit, recte *κατακλινέντας* correxit Sintenis.

P. 57, 21: Ἐωθεν δὲ ὁ ἀνὴρ ἦκε παρὰ Ἀστύαγην, καὶ δι' εὐνούχου ἐρόμενος τὴν εἴσοδον πάντα ἀπήγγειλεν, pro ἐρόμενος, quod Federus interpretatur *αἰτησάμενος*, Nicolaus haud dubie scripserat *εὐρόμενος*, ut p. 139, 29: *Εὐρίσκειται αὐτοῖς τὴν ἄφεισιν τῆς ζημίας*. Vicissim p. 113, 16 et 124, 16 *ἐρῶντα* et *ἐρῶντες* pro *εὔροντα* et *εὔρόντες* restituit Dübnerus.

P. 59, 4: Ἐνθα δὴ πρῶτον πολλὴν ἀνδρείαν Κῦρος ἀποδειξάμενος σὺν τρισὶ Πέρσαις κτείνει περὶ διακοσίους καὶ πεντήκοντα ἱππεῖς. Quum nimium hoc visum fuerit, ut *τριῶ* suspectum habuerit Müllerus, notandum in codice esse *περὶ σ' καὶ ν' ἱππεῖς*, ut, si quod est, in σ fortasse sit vitium. — Ib. 8: Κῦρον παραλαβὼν πολλῶν κακῶν, Μάρδον γένος, ὄλεθρον τηλικούτον ἐποίησα κατ' ἔμαντοῦ. Recipiendum quod Dübnerus post Müllerum coniecit *αἵπολον κακόν*, ut p. 69, 4 est *τοὺς αἰπόλους*. Sic p. 51, 31: Ἡ μήτηρ, ἠνίκα ἐν Μάρδοις ἦν *αἵπολοῦσα* in codice contractum in *ἠπολοῦσα*.

P. 60, 19: Οἷμοι τοὺς τερμινθοφάγους Πέρσας. Hoc satis tuentur quae allata sunt ad Stephani Thes. v. *τέρμινθος* p. 2038, B. — Ibid. 27: Εἰσεληλυθότας δὲ θαρρύνει Κῦρος καὶ Οἰβάρας, ὅτι πλείους αὐτοῖ τῶν πολεμίων ἔκτειναν, καὶ παραινοῦσι παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας εἰς Πασαργάδας τὸ ὑψηλότατον ὄρος ἀποπέμψαι, αὐτοῖ δὲ εἰς αὐριον τέλος ἐπιθεῖναι τῇ νίκῃ. Neque mons fuit Pasargadae,

sed urbs, unde καὶ τὸ Federus, et illud θαρρύνει — παραινοῦσι — ἐπιθεῖναι eclogarii potius videtur quam Nicolai.

P. 61, 20: Τοιγαροῦν σὲ ἐγὼ οὐδὲν αἰκίζομαι, ἀλλὰ καὶ θάπτειν σε κελεύω. Aptius de morituro, nondum mortuo, videtur κελεύσω. — Ibid. 24 inserta a Müllero τὸ et καὶ mallem omisisse.

P. 62, 15: Ἐθυσεν ἄλευρα εὐρών καὶ κυπαρίττου ὕλην, δάφνην τε ὑποθεῖς καὶ πῦρ ἐκτρίψας, inane illud εὐρών, in codice scriptum εὐρῶν, scripsi πυρῶν, ut apud Platonem Reip. 2, p. 372, B: Ἐκ μὲν τῶν κριθῶν ἄλφιστα σκευαζόμενοι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν ἄλευρα.

P. 63, 21: Ἀπλετα δ' ἦν καὶ ἂ οἱ Πέρσαι κατὰ σκηναῖς τρεπόμενοι τὰς ἰδιωτικὸς ὠφελούντο. Quod pro ὠφελούν scripsit Federus, etsi frequens ὠφέλεια de praeda, satis tamen insolenter hic dictum, fieri potest ut scribendum sit ὑψηροῦντο vel ὑφείλοντο. Cui non disconveniunt quae praecedunt de custodibus praedae ex castris factae ab Hoebara positae. — Ib. 24: Πρωῶτος δ' Ἰσθμίων ἄρχων Ἀρτασύρας. Malis δ' ὁ Ἰσθμίων.

P. 93, 16: Οὐδέ τις ὑπήκοοι ἐγένοντο διὰ μνήμης. Scribendum videtur τῶν διὰ μνήμης, ut 7: Πλείστων μὲν ἤρξεν ἀνθρώπων τῶν διὰ μνήμης, etsi haec ab eclogario ulterius sunt depravata.

P. 95, 12: Ἐτη μάλιστα γεγονὼς τεσσαρεσκαίδεκα, quod Valesius intulerat pro ΙΔ, scripsi τετταρακαίδεκα, ut Herodoto 1, 86: Ἀρξάντα ἔτα τεσσαρεσκαίδεκα καὶ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας, aliisque eximendum dixi hoc vitium ad Thes. Stephani, quod Zonarae potius vol. 2, p. 39, A; 57, D, etsi huic quoque eximit codex Monacensis, qui δεκατέσσαρα, convenit et similibus quam Nicolao aut Herodoto.

P. 96, 16: Καίσαρος ἐπαναπερῶντος ἔκ τε Συρίας καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου, verbo inaudito substitui quod sententia postulat ἐπαναστρέφοντος.

P. 101, 3 ταύτην remansit ex prioribus editionibus pro ταῦτα, quod revocandum. — 18. Ἰάνουκλον] Aut Ἰάνικλον scripserat Nicolaus, ut Dionysius, aut Ἰανίκουλον, ut Dio Cassius. Si prius, illud ortum ex ascripto super versum ου. Neque c. 31, p. 134, 25, ubi Λεύκιος Μικήνας, Κόϊντος Ἰου-

έντιος, Μάρκος Μοδιάλιος, Λεύκιος, memorantur nomini-
bus inepte deformatis et decurtatis, ut c. 28 et alibi, scrip-
pserat Nicolaus, sed Ἰουουέντιος, quod apud Dionem Cassium
in Ἰουβέντιος et Οὐιβέντιος depravatam ille quoque scripse-
rat Ἰουουέντιος, etsi talia interdum etiam Ἰοβ — scribuntur.
— 24. Προσήπτετο γὰρ τὸ γένος τοῦ γένους τὸ Καίσαρός
τε καὶ τὸ Μαρίου. Revocavi scripturam codicis, pro qua
Valesius exhibuerat τὸ γένος τὸ Καίσαρος, et προσήπτετο
mutavi in προσῆπτο, quod plusquamperfectum gravius depra-
vatum apud Dionem Cass. fr. 54, 3: Παιδεία πολλῇ ἤσκητο,
καὶ προσέτι καὶ μαντικῆς τῆς διὰ σπλάγχνων ἠπίστατο,
ubi Reiskius ἤψατο, quum deberet ἤπτο, in ἤπτετο autem
etiam apud Pausaniam 2, 17, 7: Τὴν ἰέρειαν Χρυσίδα ὑπνοῦ
καταλαβόντος, ὅτε ὁ λύχνος πρὸ τῶν στεφαναμάτων ἤπτετο,
ubi ἤπτο Cobetus. Ita διηγγέλλετο pro διήγγελο codex
p. 105, 27.

P. 104, 9: Ὑπάρξειν δὲ καὶ τοὺς στρατιώτας ὑπ' εὐ-
νοίας τῆς πρὸς ἐκεῖνον τοῖς ἀχθομένοις. Quum excidisse
vocabulum post τοῖς et ἀχθομένουσ ἐsse scribendum conie-
cisset Müllerus, Büchelerus Mus. Rhen. vol. 15, p. 310, pro-
posuit τοῖς πραχθεῖσιν ἀχθομένους.

P. 105, 9: Ἀπολλωνιάτας δὲ τότε ἐπήνεσε. Probabili-
ter idem τότε τε, quum καὶ τότε coniecisset Müllerus. Idem
infra 32: Οὐ ἀπήγγελλον τὰ τε ἄλλα καὶ ὡς ἐν ταῖς διαθή-
καις ὡς υἱὸς εἶη Καίσαρος ἐγγεγραμμένος καὶ τρία μέρη
τῶν χρημάτων, τὸ δὲ τέταρτον τοῖς ἄλλοις εἶη δεδομένον,
coniicit τρία [μὲν αὐτῶ] μέρη.

P. 108, 8. Notabilis est usus coniunctivi pro optativo
in his: Καὶ ἡ μὲν διὰ τοῦτο ἐν φροντίσι μυρίαίς ἦν, τοτὲ
μὲν ἀνιωμένη, ἐπειδὰν τοὺς ἠρημένους (exspectes ἐπηροημέ-
νους) ἀριθμηταὶ κινδύνους τῶν (vel τῶ) συμπάντων ἀρχεῖν
ἀξιούντι, τοτὲ δ' ἐπαιρομένη, ἐπειδὰν τὸ μέγεθος τῆς ἐξου-
σίας καὶ τιμῆς λογίζηται. Nam usitatum in talibus ἐπεὶ
cum optativo. Simile hoc p. 144, 28: Οὐδὲ γὰρ μαρτύ-
ρων ἔδει πρὸς αὐτὸν ἢ συμβολαίων, ἀλλ' ὅτι ἂν ὁμολο-
γήσῃ, βέβαιον ἦν, ubi ὁμολογήσειε Coraes, quomodo delen-
dum foret ἄν. Priori similis particulae ἐπὴν usus apud Are-
taeum notatus ad Thes. Stephani in Ἐπεὶ p. 1451, D.

P. 109, 5: "Ἠδιστα γὰρ καὶ τοὺς στρατιώτας ἡγουμένου τοῦ Καίσαρος υἱέος ἀκολουθήσειν τε καὶ πάντα δράσειν· θαυμαστή γὰρ τις αὐτοῖς πίστις τε καὶ εὐνοία ὑπῆρχε πρὸς ἐκεῖνον καὶ μνήμη ὧν συγκατεργάσαντο ζῶντι, πόθος τε ἐπὶ τοῦ ἐκείνου ὀνόματος συναγωνίζεσθαι ἢν αὐτοὶ ἐκείνῳ πρότερον περιέθεσαν ἀρχήν. Quum nihili hic sit συναγωνίζεσθαι, etsi quaedam sunt activi ἀγωνίζεσθαι exempla, nec Dübneri quisquam probaturus sit coniecturam ἀκακαινίζεσθαι, videndum an in illo lateat συνανασώζειν, ut p. 130, 20 de eodem est Augusto: Ὡς μόνον ἐχέγγυον αὐτοῦ τὴν τε σύμπασαν ἀρχήν καὶ τὸ τοῦ οἴκου ἀξίωμα διασώζειν, et 134, 8: Ἀνασώσεσθαι δὲ καὶ τὸ τοῦ οἴκου κράτος. — Ibid. 32 quae ita scripta exhibet codex: Πάντες δὲ πρότερον ἀντιπόλεμοί τε ἦσαν καὶ τὰ Πομπηίου ἠϋξῶν· ἐκείνου δὲ ἡττηθέντος γενόμενοι ὑπὸ καιρός τὸ ἀπ' αὐτοῦ εἶρην βίον εἶχον, Müllerus autem ita correxerat in extremis γενόμενοι ὑπὸ Καίσαρος τὸ ἀπ' αὐτοῦ εἰρημικὸν βίον εἶχον, ut saepe in codice vocabula sunt decurtata, nisi quis mallet ἐς τὸ παραντίκα pro τὸ ἀπ' αὐτοῦ, ego reposui saepius ab Nicolao usurpatum τὸ ἀπὸ τοῦδε, etsi possit etiam scribi ὅσον τὸ ἀπ' αὐτοῦ. Sequentia vero ita sunt decurtata in codice ut quum certo restitui nequeant, illius exhibuerim scripturam.

P. 112, 32: Γενόμενον δέ τι καὶ τόσον παρῶξυνε τὰ μάλιστα τοὺς ἐπ' αὐτὸν συνεστῶτας. Nihili esse τόσον, quod pro τοῖον vel τοιόνδε haud ineleganter dictum putabat Federus, et scribendum τοιόνδε, vix opus est dici.

P. 114, 8 καὶ ab Müllerō ante κατέθηκεν insertum Büchelerus p. 312 post προσέρχεται inserit, ut p. 57, 8: Ὁ δὲ ἐκέλευσε παραχρῆμα τοὺς οἰκέτας συλλαβόντα ἀπαίρειν καί, ἦν γὰρ αὐτὸς ἐπιμελητής, νύκτωρ πάντα εὐτρεπίζει, etsi alterum quoque, ut animadvertit Federus p. 146, satis commodum, quum βασταχθεῖς esset non solum quum κατέθηκεν, sed etiam dum προσήρχετο.

P. 115, 32: Συνήεσαν δὲ τῷ ὑπάτῳ οἳ τε στρατηγοὶ καὶ δήμαρχοι καὶ ταμίαι καὶ ἄλλαι πᾶσαι ἀρχαί. Scribendum καὶ αἱ ἄλλαι.

P. 116, 1. Pro ὁ πᾶς scripsi ὁ δῆμος πᾶς, rectius tamen

fortasse scripturus ὁ πᾶς δῆμος, ut est p. 105, 13; 107, 15, quum Müllerus ὁ λαός, Federus ὄχλος pro ὁ πᾶς scripsissent, quorum neutrum convenit. Ἐπὶ παντὸς τοῦ δήμου est p. 95, 16.

P. 116, 10: Συνόντες οὖν αὐτοῖς οἱ ἐπιβουλεύοντες τὸ γεγονός καὶ τοὺς ἄλλους τῆς πρὸς αὐτὸν δυσμενείας ἀνέπλησαν. Etsi verum videtur συνέντες, quod coniecerat Federus, anceps tamen est sequentis αὐτοῖς, pro quo αὐτοὶ Federus, correctio. Repudiata utraque emendatione alia tentavit Büchelerus l. c. p. 314, etsi in loco manco nihil certi poterit reperiri.

P. 117, 22: Τῷ δ' ἄρα ὁ δαίμων διεδείκνυε τὰ ἔθνη ὅποια εἶη, ὡς πάντα ἀστάθμητα καὶ τῆς τύχης ἦντω. Non iniuria Federus p. 152 dubitavit de coniectura Dübneri τὰ ἐνθάδε pro τὰ ἔθνη. Praestat fortasse τὰ ἀνθρώπινα vel θνητά.

P. 118, 14: Ἐν τούτῳ οἱ μὲν σφαγεῖς ἠύτρεπίζοντο, τάττοντες αὐτοὺς οἱ μὲν εἰς πλησίον αὐτοῦ καθέδρας, οἱ δὲ ἐξ ἐναντίας, οἱ δὲ κατόπισθεν. Neque articulus abesse potest ante καθέδρας neque εἰς πλησίον quisquam dixit. Partem veri vidisse videtur Federus: „Πλησίον praegnanti significatu, ut simul πλάγιον intelligatur; nisi forte hoc ab auctore profectum praep. εἰς coniiciendum praebeat.“ Nam verum videtur εἰς πλάγιον τῆς αὐτοῦ καθέδρας, quod dicitur etiam ἐκ πλαγίου vel πλαγίων. — 26: Ὁ δὲ Καῖσαρ, πολὺ μάλιστα τῶν φίλων δεομένων ἀναβαλέσθαι τὸν σύλλογον, ἐπένευσε, seclusi ex πολὺ μᾶλλον v. 24 repetitum πολὺ, quod alii in ἤδη vel πάλιν mutarunt. Sic saepius peccatum in codice vocabulis male repetitis, ut p. 125, 25; 126, 13.

P. 119, 8: Πρῶτος δὲ πάντων ἐπ' αὐτὸν καθίη Τίλλιος Κίμβρος. Neque καθίετο neque κατήει, ut Müllerus aut scripsit aut scribendum putavit, sed καθίει scribendum, ut in locis similibus ad Stephanum citatis.

P. 121, 12 τολμῶντος scr. pro errore typ. τολμῶντες.

P. 125, 2: Πολὺν οὖν πόνον παρέξειν Καῖσαρα καὶ ἀπολωλότα τοῖς τε σφαγεῦσι καὶ τῇ τούτων ἑταιρείᾳ, μεγάλων στρατευμάτων ἐνεστώτων καὶ ἀνδρῶν ἐπ' αὐτοῖς δραστηρίων. Scribendum putes συνεστώτων, ut p. 127, 25: Τσαῦτα μὲν στρατεύματα ἐν τῷ τότε συνεστήκει, καὶ το-

σοίδε ἄρχοντες, et hic praecesserat p. 124, 30, ἐκ μέσου συ-
στῆναι ἀμφοτέροις, et p. 111, 28, est φῦλα συνέστη. — lb.
31. Ut omnis hic locus lacunosus est et vitiosus, in quo post
μᾶλλον verba iam in ed. Didotiana obelis notata πρὸς ἀλλήλους
tanquam ex praecedentibus repetita delevi, ad διάφορος autem
Κριτώνιος supplendum coniecit Müllerus, ita 30 σὺν πλείο-
σιν ἔτι καὶ φίλοις, scribendum videtur ἔτι φίλοις.

P. 126, 7: Ἄλλους τε ἐπ' ἄλλοις κρότους ἐδίδοσαν.
Correxi alienam ab Nicolao formam ἐδίδουν. — 12 αὐτὸν ex
ed. Mülleri remansit pro ἑαυτόν, quod revocandum.

P. 127, 16: Μακεδονία τε Γάιος Βροῦτος ἔφεδρος ἦν.
Repetito ex praecedenti v. 19 Δέκμος Βροῦτος inepto Caii,
quem nemo novit, Bruti nomini Federus substituit Γάιος Ἀν-
τωνίος, probabiliori coniectura quam quas idem proposuit,
ut aut Marcus Caio substitueretur aut utrumque nomen con-
iungeretur. Pessime ignota sibi nomina Romana exceperunt
librarii.

P. 128, 9: Ἀχθομένων ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντωνίου περιοσίᾳ.
Restitui pro inaudito vocabulo usitatum ὑπεροσίᾳ.

P. 132, 13: Πλέον γὰρ οὐδὲν περαίνειν εἰς τὰσφαλῆς
ἐκποδῶν γενόμενος, ἀλλ' ἴσως καὶ διάρας ποι μᾶλλον ἐκ
τοῦ ἀφανοῦς ἀναιρεθήσεσθαι. Scribendum fuit περανεῖν.

P. 136, 12: Προσκατέλεξε δὲ καὶ ἄλλους στρατιώτας
μεγάλους μισθοῖς, καὶ τοὺς μὲν νεολέκτους ἐγύμναζε τε
καὶ ἀνεδίδασκε κατὰ τὴν ὁδὸν ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ πάντας
διαλεγόμενος ἐπὶ Ἀντώνιον ἤκειν, verbum postremum ex
sequenti ἤκοντας repetitum videtur pro ἄγειν, quod rectius
coniungitur cum κατὰ τὴν ὁδόν. Idem verbum suspectum
fuit omnibus p. 139, 21: Οἱ δὲ ἀπόρως ἔχοντες Ἀγρίππα
μὲν οὐδ' ὅτιοῦν εἰπεῖν ἐτόλμησαν, ἤκοντα δὲ τὸν Νικόλαον
δεόμενοι παρασχεῖν αὐτοῖς Ἡρώδην βοηθὸν καὶ προστά-
την, ubi Orellius ἴκοντο, Coraes ἤκοντος δὲ τοῦ Νικολάου
ἐδεήθησαν, Müllerus ἤκοντα δὲ τὸν Νικόλαον ἐπεκαλοῦντο,
Piccolos εἶχοντο δὲ τοῦ Νικολάου, mihi, nisi eclogarius haec
corruptit, ἤκοντα ex ἰκέτεον decurtatum videtur, quod
saepe coniungitur cum verbo δεῖσθαι, ut ἰκετεία et ἰκεσία
cum δέησις. Utitur verbo illo Nicolaus p. 65, 9. Qui si
scripsit ἰκέτεον δεόμενοι, eodem est modo loquutus quo

Zosimus 3, 33, 7: Τοῦ δὲ εἰπόντος οὐδὲν οἶόν τε τῶν συντεθειμένων παραβαθῆναι, πολλάκις οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐδεήθησαν ἱκετεύοντες μὴ στερηθῆναι τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν τοῦ προτειχίσματος, qui utrumque coniungit etiam 4, 29, 3: Ἴκετεύοντες τὸν θεὸν καὶ δεόμενοι τῶν τοσούτων αὐτοῖς ἀπαλλαγὴν εὔρασθαι συμφροῶν, ut alii ante eum.

P. 141, 11: Πρὶν δὲ ἔλθεῖν ἐκ Ῥώμης Νικόλαον, ἐν συνεδρίῳ κατεδικάσθησαν οἱ νεανίσκοι, καὶ παρωξυσμένος (potius παρωξυμμένος) εὖ μάλα ὁ πατὴρ ἔμελλεν αὐτοὺς ἀναιρῆσειν mire dictum, ubi exspectes αὐτίκα μάλα, ut sequitur 19: Τὸν πατέρα ἐφόβει ὡς αὐτίκα μάλα ἀναιρεθ-
σόμενον ὑπὸ τῶν νεανίσκων.

¶ P. 144 b, 20: Ὅτι ἡτιῶντό τινες τὸν Νικόλαον πλεῖστα χρήματα παρὰ φίλων λαβόντα οὐ σώζοι αὐτά καὶ ὅτι τὰς πλείους διατριβὰς ἐποιεῖτο κτλ. Quum σώζοι sit in codice, fortasse ὅτι excidit potius post Νικόλαον et λαβόντα post χρήματα illatum pro λαβών, ut p. 144 c φρομένοις pro φρομένους post βαρυνπλούτοις, quam, ut aliis visum, σώζειν scribendum.

P. 150, 22: ὡς λίαν ἐσχάτης] Etsi quaedam sunt exempla coniuncti cum superlativo, hic tamen omissum, ut videtur, in Vindob. et aliis λίαν suspectum, tanquam ex ὡς ἂν natum.

P. 151, 10. Quod scripsi ἀγήτορος pro Ἀγήτορος restituendum etiam Ps. Xenophonti Reip. Laced. 13, 2, Pausaniae 8, 31, 7, quamvis alterum tuitus sit Lobeckius Paralip. p. 447. Nam Doricum est pro ἡγήτωρ.

Habet vero Nicolaus quaedam singularia, quae notanda sunt potius quam corrigenda, ut p. 47, 29: Κόμην τρέφων χρυσῶ στροφῶ κεκορυμβωμένην, quod etsi plerumque dicitur στροφίον, altera tamen forma satis est defensa poetarum exemplis ad Stephanum v. στροφος p. 892, A, citatis; συνεδρίτης p. 3, 16, pro σύνοδος; κριτῆρ p. 52, 9, sequente usitato κριτῆς ib. 22; Ionicum μὶν p. 39, 31; 40, 19, ὑφείσας pro ὑφείς p. 40, 21, et nondum aliunde cognitum δυσθινητοῦντα p. 36, 32, quod Euripideo illi δυσθινήσκων bis esse substituendum satis est probabilis coniectura Nauckii. Quibus annumerandum foret, quod Nauckius Piccolosque p. 54, 18: Εἰ γάρ, ὦ Ζεῦ, ἔφη, μάλιστα μὲν σὺ εἶης ὁ τούτοις ἐγχειρῶν, ἐπειδὴ καὶ ὁ σὸς πατὴρ ἄρχει Περσῶν, καὶ σὺ

ἐνασπλώτατος εἶ καὶ δυνατώτατος, restituendum putarunt ἐνασιμώτατος, de quo etsi quis primū cogitaverit, si litterarum habenda sit ratio similitudinis, tamen quum dubitarem an ita quisquam dixerit, saepeque in codice Escorialensi, ut supra dixit Federus, vocabula sint contracta, reposui ἐν αὐτοῖς ἰσχυρότατος, quod vocabulum alibi quoque cum δυνατώτατος est coniunctum.

Nicolai fragmenta qui sequuntur recentiores historici, quum alii nonnulli tum Byzantini, eorum reliquias non solum auxi fragmentis quibusdam a prioribus editoribus omissis aut nuper editis, sed etiam ex libris haud paullo emendatioribus integrioribusque potui exhibere, alioqui non cogitaturus de repetendis iis quae coniecturae quidem ope vix a quoquam possent reddi multo meliora, etsi hac quoque usus centena sustuli magis minusve graviora vitia. Constantinianas enim ex titulo de sententiis eclogas quum ex Maii editione in Collectionis Vaticanae volumine secundo repeterent Niebuhrius et Müllerus, plurimos ab eo commissos errores aut non animadverterant aut frustra corrigere studuerant, quos Herwerdeni demum in Spicilegio Vaticano exhibita sustulit nova palimpsesti collatio.

Deinde quae ex eorundem Excerptorum duplici de legatis titulo eclogas ex Hoeschelii iidem duxerant editione, et Niebuhrius quidem ab illo accuratissime expressas crediderat ex eodem codice Monacensi n. 185, cuius ad Agathiam excerptis usus erat ab Leon. Spengelio secum communicatis, eas nesciebat non solum ex illo, quem minime accurate expresserat Hoeschellius, posse saepe et emendari et suppleri, sed etiam quatenus priori codice non continentur et ex alio ab Hoeschelio editae sunt codice Schottano, earum in eadem bibliotheca exstare codicem n. 267, Schottano saepe emendatiorē et integriorem: quantumvis utrumque ita iam olim descripsisset Hardtius Catalogi Bibliothecae Bavaricae vol. 2, p. 233 s.; 3, p. 117 s. singulasque in iis servatas eclogas notasset ut verum non esse appareret quod Niebuhrius illius ignarus scripsit praef. vol. 1, p. X: „In his legationum excerptis codicum subsidium aderat nullum: nam Monacensem ab Hoeschelio

(qui Augustanum dixit) accuratissime exscriptum esse constat, Vaticani autem variae lectiones a Maio prolatae paene absolutum cum illo consensum probant: neque ullus praeter hos, sublato ex hominum notitia Schottano, superesse videtur.“

Ad quae notandum est legi illas apud Maium Coll. Vat. vol. 2, p. 296 s. et p. 231 s., ubi „*Εκλογαὶ προεσβειῶν*“ inscriptae repetuntur Eunapii et Dexippi eadem quas Hoeschelius ediderat, cum paucis et exiguis varietatibus. Deinde, quum scriberet Niebuhrius nullum praeter duos illos superesse videri codicem eclogarum de legatis, non attendisse eum verba Boissonadi praef. ad Eunapium p. XIV: „Vitis addidi fragmenta legationum codicemque contuli, e quo Hoeschelius illa primum ediderat. E Belgio codicem hunc nostri milites rapuerant, fueratque Parisinae bibliothecae illatus. Sed ad pristinos possessores prius rediit quam aetatis eius et conditionis notitiam mihi potuerim scribere. Memini duntaxat chartaceum esse atque toto aspectu recentissimum.“ Ex quibus colligitur aut tertium praeter illos exstare aut Schottanum non esse sublatum. Nam quum Hoeschelius duobus tantum usus sit codicibus, Monacensis autem e Belgio rapi non potuerit, si vera esset Boissonadi de eo opinio, necessario Belgicus foret Schottanus. Atque etiam plures praeter Vaticanum hunc exstant earundem de legatis eclogarum codices, ut tres Escorialenses ab eodem omnes Darmario scripti, de quibus Millerus et Schulzius in praef. mea ad Polyb. vol. 2, p. XI, XII. Parisinum n. 2991 memorat Boissonadus Anecd. vol. 3, p. 476, ad p. 46, 20. Quorum etiam Vaticanus et Parisinus non solum eiusdem videntur codicis apographa, sed fortasse etiam eiusdem librarii. Itaque Boissonadi opinio codicem Belgicum eundem esse quem Hoeschelius expresserit, tanto magis dubia videtur, quod quae ipse ex eo attulit non omnino conveniunt cum Hoescheliana.

De Schottano vero codice iis quae partim ex Schotti partim ex Hoeschelii litteris excerpta sunt praef. ad Polyb. vol. 2, p. X et XII, hoc est addendum quod Hoeschelius in litteris ad Ioannem Kirchmannum a. 1602 scriptis prodidit in M. Gudii Epistolis Ultrai. 1697, p. 187 „*Ἦic coeperunt imprimi ἐκλογαὶ περὶ προεσβειῶν* e Dexippo, Eunapio, Prisco, Malcho,

Menandro, Petro Patricio. Codicibus utor duobus, sed eiusdem si non manus, certe seculi, id est, *χθὲς καὶ πρώην* scriptis“, quum in litteris ad Scaligerum, quae memoratae sunt ad Polyb. l. c. p. XII „manu eadem ex eodem codice *χθὲς καὶ πρώην* transscriptos“ dicat. Itaque Schottanus quoque ab eodem scriptus fuisse videtur Darmario.

Idem Hoeschelius de codicibus duobus, ex quibus Eclogas Legationum Dexippi, Eunapii, Petri, Prisci, Malchi, Menandri edidit Augustae Vindel. a. 1603, ita ante p. 1 :

„Descripta de munere legatos mittentium et legationem obeuntium *ἀδέσποτον* ex codice Augustano. Prooemium in volumen Legationum Theodosii cuiusdam ex cod. MS. Andreae Schotti. Dexippus Atheniensis [omitto paginas Hoesch.] e cod. ms. Boico et A. Schotti. Eunapius Sardinus ex cod. iisdem. Aliud eiusdem fragmentum ex c. A. S. Priscus rhetor e cod. B. et A. S. Malchus Philadelphensis e cod. A. S. Eiusdem alia ex cod. B. et A. S. Menander Protector e cod. H. et A. S. Alia eiusdem ex cod. A. S.“,

Quo ex indice colligitur Schottanum altero fuisse multo locupletiores, et solum utramque huius de legatis tituli partem complexum, quae in duobus exstai codicibus Monacensibus ita divisa ut neuter habeat easdem quas alter eclogas.

Monacensium vero codicum, qui ab eodem ambo scripti Andrea Darmario, prior n. 185 in foliis formae maioris 444; alter n. 267 in foliis formae quartae 433, utrisque chartaceis, nonnihil tamen differunt et scriptura, quae grandior et elegantior est in priori, et orthographia, quum prior semper *Ἀττήλας*, alter semper *Ἀτίλας*, prior apud Zosimum *Ἀλάριχος*, alter *Ἀλλάριχος* exhibeat, et praeter perditorum scriptorum ab Hoeschelio editas, etiam superstitem quorundam eclogas ab Hardtio recensas continent, horum igitur ad emendam editionem Hoeschelianam usum demonstravit idem Spengelius in Ephem. Darmstad. a. 1831, n. 20 seqq., a quo excerptas meliores integriorisque scripturas quum ego iam recepissem, postea tamen impetrato ab viro clarissimo C. Halmio ipsorum codicum usu novas deprehendi non paucas, quas ex utriusque codicis cum editione Hoescheliana collationibus

post hanc exhibitis praefationem excerptas hic sub uno posui conspectu.

P. 191, 10 παρέστησαν] παρεστήσατο 11 σύμπαν-
τες] σύμπαντας 12 σήματα] σημεία.

194, 3 ἔτι σκοπεῖν] ἐπισκοτεῖν.

234, 1 κατεῖσχεν] κατέσχεν.

253, 2 ἔξει] ἔξοι.

276, 11, 20 Ἴσλαν] Ἰσλαν, item infra p. 296, quod
verius videtur. 14 βουλευομένων] βουλομένων.

277, 31 Ἀττήλαν] Ἀτίλαν hic et infra, ut ego scripsi
inde a p. 310.

285, 16 οὐδέ] οὐδὲ σφᾶς 27 τῇ σωτηρίᾳ] σωτηρία.

289, 6 βασιλείαν] βασιλείως 7 βουλευσαμένοις]
βουλευομένοις, ut p. 347, 22,

290, 12 ἀριστοποιούμεθα] ἡριστοποιούμεθα 20 κα-
ταπραυόντων] καταπραυάντων 32 ἐκείνον] ἐκείνον
ἔλεγεν.

291, 3 τοῦ] καὶ τοῦ.

292, 25 αὐτῶν] αὐται, quo redarguitur coniectura nunc
recepta αὐτῶ.

294, 2 ὑπάρχειν] ὑπάρχειν ἔφασκεν 29 παρασκευα-
ζόμεθα] παρεσκευαζόμεθα.

295, 11 ξυνοίσειν] συνοίσειν, ut ego scripseram et sem-
per scribit Priscus, nisi quod ξύγκλυδες habet p. 305, 17,
ut alii recentiorum. 12 βασιλέα] βασιλεύς, ut voluerat

Niebuhrus. Itaque revocandum βούλεται, nunc in βούλεσθαι
mutatum.

296, 18 Σκυθικοῦ] τοῦ Σκυθικοῦ 29 Ἴσλαν] V.
ad p. 276, 11. 31 Καρπιλεόνος] Καρπιλέοντος.

297, 1 καὶ γὰρ] μὴ γὰρ, ut expungendum sit additum
ex Niebuhrii coniectura οὐ. 6 ἐκείνων] ἐκείνον.

298, 32 συμμαχίαν] εἰρήνην, ut Hoeschelius pro voca-
bulo ex v. 31 repetito.

299, 3 Κουρίδαχον] Κουριδάλον et infra Κουρίδαλον
et Κορίδαλος. Non constat quae vera sit nominis forma.

302, 20 ἀνδραποδισμόν] τὸν ἀνδραποδισμόν, ut huc
transferendum sit insertum post μετὰ ab Niebuhrio τόν.

303, 11 ἀποκρινόμενος] ἀποκρινάμενος, ut ego scri-

pseram 26 οὐδὲ γὰρ λίθος, οὐ δένδρον] οὐδὲν γὰρ, οὐ λίθος, οὐ δένδρον.

304, 23 καὶ ab Hoeschelio uncis inclusum et ex coniectura insertum omittens prodere videtur inter ἡριστοποιησάμεθα et δεξιωσαμένης omissum δέ.

305, 4 ὑποφαινούσης] ὑποφανούσης potius quam ὑποφανούσης, quod verum. Etiam Theophani Chronogr. p. 194, A, pro διαφανούσης κυριακῆς ex codice restituendum διαφανούσης, ut ex alio p. 196, A, διαφάνοντος τοῦ σαββάτου pro διαφαίνοντος 24 ὡς] ὡς ἐς, ut ego scripsi, quum εἰς pro ως coniecisset Bekkerus.

309, 3 οὐ δὴ] οὐδέ, ut ego scripsi.

310, 25 συνεχῆς] ἢ συνεχῆς.

311, 12 ὀθόνας] ὀθόνας τινάς.

312, 8 πρεσβείας] τῆς πρεσβείας 16 νομίση] νομίσει, pro νομίσαι.

315, 2 πρεσβεύεσθαι] πρεσβεύασθαι 8 ὁ τοῦ Ὁρέστου πατῆρ] Τατοῦλος ὁ τοῦ Ὁρέστου πατῆρ.

316, 18 τὸ διεπιτιθεμένων] διεπιτιθεμένων. Delendum igitur illud [τοδι].

319, 7 βασιλεῖ] τῷ βασιλεῖ ib. Ῥέκαν] Ῥέκα, confirmans inter uncas positum Κρέκα.

320, 13 φέρην] τσαύτην φερνήν.

327, 5 τιμὴν] ἀρχὴν 14 ὡς καὶ] καὶ ὡς 26 πρὸς] τὴν πρὸς.

329, 6 ἐσπερίας] ἐσπέρας.

332, 16 ἐθνῶν] τῶν ἐθνῶν. 24 εἴτε κατὰ ἐκείνην] εἴτε καὶ κατὰ ἐκείνην.

335, 17 Γεζερίχου] Γιζερίχου et mox Γιζερίχον et sic porro.

339, 20 Σικελίαν] τὴν Σικελίαν 23 ἐσπέρω] ἐσπέρω, ut ego scripseram.

340, 11 ἐπεισε] ἐπεισεν αὐτόν.

345, 16 ἐφῶς] ἐφῶς Ῥωμαίους, ut ego scripsissem ex coniectura, nisi etiam p. 340, 28 vidissem ναυτικὴν δύναμιν, ἣν παρὰ τῶν ἐφῶν αἰτοῦντες οὐκ ἐτύγγανον, sed credo iam illic quoque scribendum ἐφῶν Ῥωμαίων, ut ib. 15: Καὶ γὰρ καὶ παρὰ τῶν ἐφῶν Ῥωμαίων ἐκεκόμιστο μοῖραν τῆς

Βαλεντινιανου̅ περιουσίας, ubi praecesserat 8: *Οἱ ἐσπέριοι Ῥωμαῖοι παρὰ τοὺς ἐφούς πρέσβεις ἔστειλαν*, ut alibi cum utroque adiectivo coniungitur Ῥωμαῖοι.

346, 2 ἀπράκτως] ἀπράκτων.

347, 4 αὐτῷ] αὐτῷ τε καὶ τῷ, ut p. 276, 12, unde deletis uncis inserendum τε inter suppleta ab Niebuhrio καὶ τῷ.

398, 13 βασιλείας] τῆς βασιλείας.

399, 17 παντελῶς] πάντως 24 βασιλέα] τὸν βασιλέα.

401, 18 Γινζιρίχου] Γινζερίχου.

402, 31 ἀκούσας] ταῦτα ἀκούσας.

403, 28 κωλύει] κωλύοι.

404, 12 πόλεις] πύλας 18 προσήκει] προσήκοι.

411, 4 seq. Σινδιμοῦνδον] Σιδισμοῦνδον.

413, 5 εἶπε προχωρεῖν] εἶπεν ἐπὶ σχολῆς προχωρεῖν.

417, 5 ἀδελφὴν] τὴν ἀδελφὴν.

418, 5 μέσης οὔσης] μέση οὔση.

419, 30 μείζονα] μείζω.

420, 12 τοῦ τρόπου] τοῦ βαρβαρικοῦ τρόπου.

425, 19 ῥᾶον] ῥᾶστα, ut p. 426, 9 22 υἱῷ] υἱεῖ.

429, 15 λαμβάνετε] εὐρίσκετε καὶ λαμβάνετε, quod tamen εὐρίσκεσθε potius dicendum, ut Malchus p. 409, 30 dicit πειρᾶσθαί τι μέτριον παρὰ τοῦ βασιλέως εὐρίσκεσθαι.

25 μετὰ] μετ'

434, 10, 14 Δικίννιος, Δικιννίου] Δικίνιος, Δικινίου 20 ἡττωμένοις] ἡττημένοις.

436, 30 ἐπιλέξοιτο] ἐπιλέξατο ex ἐπιλέξετο.

Satis igitur vel ex iis, quae non ex codice n. 267, quo non utebatur Hoeschelius, sed ex eo quem Boicum vocat, n. 185 petendae sunt, correctionibus, intelligitur illum non esse accuratissime ab eo expressum, vereorque ne idem dicendum sit de Schottano. Nam, ut uno defungar exemplo, apud Menandrum p. 341, 8 Nieb. exhibens: Ἀτὰρ οἱ γε ἀμφὶ Θεόγνιν παραγενόμενοι, βραχύ τε ἀφεστῶτες τοῦ χωρίου, ἵνα ὁ Βαϊανὸς ἐφεξόμενος ἦν, διελέγετο, ἐρμηνέων Οὔννων τὰς πίστεις διεσαφηνίζοντο περὶ σπονδῶν, et recte corrigens in margine διελέγοντο, mirer tamen si in Schottano repererit διεσαφη-

νίζοντο, quod certe corrigere potuisset accuratius inspecto Monacensi, qui in fine versus et folii 443 r. habet διασαφη-

^{τψ}
νίζον, i. e. διασαφηνιζόντων, terminatione ων compendio simili litterae ψ expresso. Quod lingua ipsiusque Menandri p. 316, 8, διασαφηνίζειν, et p. 351, 8, διασαφηνίσαντες poscit, quum soloecum sit medium. Deinde quae sequuntur: Καὶ ὁ μὲν Βαϊανὸς ἔφασκε δεῖν ὑπέκειν Ρωμαίους ἀμαχητὶ τοῦ Σιρμίου, οἷα δὴ τὸ λοιπὸν μηδεμιᾶς μηχανῆς υπολελειμμένης ἐς τὸ μὴ ἀλῶναι τὸ ἄστυ, πρὸς τὸ καὶ * τῶν ἀναγκαίων θᾶττον ὑποβληθῆσθαι, τοῦτο μὲν ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν κεκωλυμένης ἀντῶ τῆς σιτοπομπίας, τοῦτο δὲ κτλ., ut scripsit Hoeschelium cum asterisco inter καὶ et τῶν, in medio relinquo an ita scripta invenerit in Schottano, quum Monacensis praebeat πρὸς το | καὶ χήτες τῶν ἀναγκαίων, et in margine ἴος: τείχει ἢ ζήτει, ut saepe in utroque codice ἴος praefixum correctionibus in margine positis, sed de Monacensi manifestum est expedire eum non potuisse illa correctoris commenta, cuius mira est coecitas non agnoscantis illud χήτει, cuius cum τῶν ἀναγκαίων vel τῆς τροφῆς coniuncti exempla vel ex prosa recentiorum allata sunt in Thes. Stephani. Prope ab vero abfuerat Niebuhrius, qui καὶ σπάνει τῶν ἀναγκαίων, ut alibi interdum vitia quae alter tollit codex Monacensis eodem modo correxit, sed alia quae apud Hoeschelium decurtata et depravata idem liber optime supplet aut emendat, non animadvertit, de quibus suo loco dicetur.

Omnium autem harum eclogarum partim propter codicum quibus continentur conditionem partim propter ipsorum eclogariorum in scriptoribus quos exciperent contrahendis et deformandis licentiam, ut dixi iam ad Nicolaum, anceps saepe vel desperanda est emendatio, quum primi quidem inter eos Dexippi „in deletitiis membranis reliquias aegerrime plerasque se legisse“ testetur Maius praef. p. XXVIII, n. IX, cuius editio singulos codicis versus lineola distinctos exhibet, quod ego in nonnullis tantum locis dubiis sum imitatus, nec multa expediverit Herwerdenus, qui et ipse p. 222 pessimam palimpsesti conditionem dicit, etsi haud pauca rectius legit

quam Maius. Cuius verba p. 191, 11: Κατόπιν δὲ βασιλέως τὰ σημεῖα ἦν τῆς ἐπιλέκτου στρατιᾶς· τὰ δὲ εἰσιν ἄετοὶ χρυσοῖ καὶ εἰκόνες βασιλῆιοι καὶ στρατοπέδων κατάλογοι γράμμασι χρυσοῖς δηλούμενοι· ἃ δὴ σύμπαντα ἀνατεταμένα προουφαίνεται ἐπὶ ξυστῶν ἠργυρωμένων, quum tanquam Arriani citans Suidas v. ξυστὸν ita scripta exhibeat: Τὰ σημεῖα τῆς ἐπιλέκτου στρατιᾶς ἄετοί, εἰκόνες βασιλῆιοι, στέμματα, πάντα χρυσαῖ, ἀνατεταμένα ἐπὶ ξυστῶν ἠργυρωμένων, etsi cetera plenius scripta sunt in eclogis, illud στέμματα tamen si non est abiiciendum, tanquam ex σημεῖα repetitum, ostendit paullo integriore Suidam usum esse codice. Nam σημεῖα pro Hoescheliana vitio σήματα est etiam in Monacensi accuratius inspecto, ut alterum ab Hoeschelio potius illatum quam ex Schotti codice ductum suspicer.

Non minus graviter saepe depravata sunt fragmenta eiusdem Dexippi ab Weschero in Poliorceticis repetita, quae quum iam antea vitiis nonnullis liberasset Müllerus, quum illa primus ederet in Appendice ad Iosephi editionem Didoti a. 1847, vol. 2, p. 12 seq., graviora quaedam sustulit loco p. 179, 17 citato. Quanquam in illis quaedam etiam sunt lacunosa, ab me ut in codice leguntur relicta, ut p. 179, 29, ad συνέχεια Wescherus addidit ἦν, Müllerus συνεχεία ἐχοῶντο. Neque quod ib. 28 est οἱ δὲ λίθοις ἠκροβολίζοντο τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων sic scripserat Dexippus, quum in codice post ἠκροβολίζοντο interponatur signum quod omisum prodere videtur πρόσ, ut Thucydides loquitur, quum simplex accusativus antiquioris Dexippo scriptoris careat exemplo nec defendatur Byzantinorum activo sic usorum locis.

Deinde ipsorum oratio scriptorum partim, ut de Dexippo tanquam degeneris aevi inani rhetore et Eunapio dixit Niebuhrius, salebrosa est et molesta, partim, ut Byzantinorum, manifesto vitiosa. Quanquam Dexippi quidem non tanta fuit incuria ut modo πράσσειν modo πράττειν et θράττεσθαι, et infra paucos versus modo πίσσα modo πίττα et similia, modo γίνομαι et γινώσκω modo γίγνομαι, inter quae variant vel papyri Hyperidei, modo εἰς et εἴσω modo ἐς scriberet, quae omnia librariorum aut eclogariorum tribuenda sunt negligen-

tiae, pariter atque graviora quaedam vitia, quale est p. 191, 8: *Ἀλουργίδα ἀμπέχων τὴν πᾶσαν τάξιν ἐποίει μνηοειδῆ* pro *ἀμπεχόμενος*, sicut vicissim p. 191, 17 mirum si scripserit quod Niebuhrius scripsit *τοὺς δὲ συνέβη θαμβήσασθαι ἰδόντας*, pro *θαμβήσεσθαι*, quum usitata vel apud V. et N. T. scriptores forma sit *θαμβηθῆναι*, apud antiquiores autem *θαμβῆσαι*, ut hic quoque suspiceris *θαμβῆσαι τε ἰδόντας καὶ ἐπὶ πολὺ σιγῇ ἔχειν*. Eidem exemi non solum *εἴνεκα* p. 191, 26; 193, 11, pro quo ipse alibi *ἔνεκα*, sed etiam p. 198, 6, *δυνάμεως τῆς πεζικῆς καὶ ἵππικῆς* pro *πεζῆς*, quantumvis huius aetatis scriptori concedenda videri possit forma deterior. Sed dixi de hac utriusque formae alternatione apud Polybium et Diodorum pariter atque veteres, qua nihil ineptius fingi potest, praefationibus ad illos, nec dubium ne Dexippum quidem, qui p. 194, 16 scripsit *αἱ πεζαὶ παρασκευαί*, scripsisse *δυνάμεως τῆς πεζικῆς*, quum praeter Herodianum vel Zosimus una usus forma veriori 1, 34, 4; 1, 51, 3 dicat *τὴν πεζὴν δύναμιν*, et 2, 22, 3, *δυνάμεις πεζάς τε καὶ ἵππικάς*, 2, 22, 5, *ὁ πεζὸς στρατός*, 2, 22, 7, *τῶν ναυτικῶν τε καὶ πεζῶν*· 8, *ἅμα τῷ πεζῷ*· 3, 13, 6, *τοῦ πεζοῦ*· 3, 11, 2 *τὴν δὲ πεζὴν ναυσίν*· 4, 3, 6, *τὰ στρατόπεδα πεζά τε καὶ ἵππικά*· 4, 6, 8 *ναυμαχία καὶ πεζῆ δύναμει κρατήσας*, ut haud dubie 3, 13, 1, non *τὰ πεζικὰ τάγματα* scripserit, sed *πεζά*. Eadem caussa est Iosephi, de quo alio nuper loco dixi, et Dionis Cassii, quem 48, 36, 2 scripsisse: *Παρθὴν πᾶς μὲν ὁ τούτου ναυτικός, πᾶς δὲ ὁ ἐκείνων πεζικός ὄχλος*, sed 42, 41, 3: *Τὸ Πηλούσιον τῷ τε πεζῷ ἅμα καὶ τῷ ναυτικῷ προσβαλὼν εἴλε*· 51, 9, 2: *Δύναμιν πολλὴν καὶ ναυτικὴν καὶ πεζὴν ἐπαγόμενος*· 10, 2: *Συνέβαλε καὶ τῷ πεζῷ*, et alibi semper *τὸν πεζὸν* et *τὴν πεζὴν δύναμιν*, et non illo quoque loco *ὁ πεζὸς ὄχλος*, nemo credet, pariterque Plutarchi, qui Themistocl. c. 4, non *τῆς πεζικῆς δυνάμεως*· Aristid. c. 11: *Παρατάξαι φάλαγγα πεζικὴν*· Demetr. c. 15: *Μετὰ δυνάμεως πεζικῆς ἅμα καὶ ναυτικῆς*· contra Sull. c. 24: *Τῆς πεζῆς δυνάμεως*· Niciae c. 21: *Τὴν πεζὴν στρατιάν*· Lysand. c. 10, *τὸ πεζόν*· Niciae c. 24, *τῷ πεζῷ*· Demetr. c. 16, *τὸ πεζόν*· Anton. c. 63, *τοῦ πεζοῦ* et *τῶν πεζῶν*

ἀγώνων, sed haud dubie illis quoque tribus locis scripserat πεζός.

Item in fragmento ab Suida servato p. 199, 26: Τόλμαις ἐκατέρων καὶ στρατηγήσεσι καὶ μηχανήσεων ἐπινοίαις, alienum ab hoc loco et ex στρατηγήσεσι natum vocabulum μηχανήσεων pro μηχανῶν, quod est p. 185, 15, ubi μηχαναῖς, 189, 13, ubi μηχανάς, 190, 9, ubi μηχανῶν; ut Polybio 1, 22, 7, ταῖς σιτοποιικαῖς μηχαναῖς restitui pro alienissimo ab eo loco μηχανήσεσιν, et apud illum quoque, ut Hippocratem, ex vicina syllaba nato, ut dixi praef. vol. 1, p. LII. Neque p. 190, 3, ἐληλασμένον pro eo quod ego restitui ἐληλαμένον, aut 192, 14, ληζόμενοι potius scripserat quam ληζόμενοι. pro eo quod p. 196, 24: Ὡς οὐδὲν αὐτοῖς κατὰ τὰς ἐλπίδας ἐπράττετο, παρὰ τοὺς σφετέρους ἀπεχώρησαν. Qui p. 180, 9 scripsit: Διαλιπόντες ἡμέρας οὐ μάλα συχνάς, non scripsit p. 198, 7: Διαλιπὼν ἡμερῶν οὐ μάλα συχνῶν, sed, nisi excidit χρόνον, hic quoque accusativum. Nec p. 180, 22: Βιαζόμενοι καὶ μηδὲ ἀντιδρᾶν ἔχοντες τοὺς Μυσοὺς scripsisse videtur, sed μηδέν, etsi ἀντιδρᾶν κακῶς dicit Sophocles.

Alia quaedam in his Dexippi fragmentis correxerat Spengelius in Ephem. Darmst. supra p. XXIX citata, velut p. 194, 26: Τοῖς γὰρ ζέσει ἐς τὰς πράξεις μὴ συμφερομένοις ἀνάγκη τοῦ βελτίστου ἀμαρτάνειν, quum Maius p. 335 συνέσει pro ζέσει voluisset, scripsit ζέσει — μὴ συνέσει φερομένοις p. 160, ibidemque p. 192, 25 pro φέρον coniicit οὐ συμφέρον, et p. 181, 4—6 lacunas sic explet: Καὶ ὁ μὲν τοῦ βασιλέως ἡμεροδρόμος φέρων τὴν ἐπιστολὴν (vel γραφὴν) Πρίσκῳ, ὃς δὴ τῆς τῶν . . ὠν ἀξίας ἐπὶ τε, pariterque p. 187, 26: Ἐπεισι μὲν γὰρ ἡ τελευτὴ πάντας ἀνθρώπους καταλῦσαι τὸν βίον ἐν τοῖς περὶ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν ἀθλον κάλλιστον καὶ δόξαν ἀττιδιον φέρων, coniicit καταλῦσαι δὲ — φέρον.

Plura etiam tentavit Herwerdenus p. 222—226, sed longius interdum ab scriptura codicis recedens quam necesse esset. Velut p. 182, 4: Ὑπαίτιος . . ὁ θρασύτητι ἐς τοὺς μὴ προσήκοντας κινδύνους ἰῶν, βίον σὺν ἀσφαλείᾳ σώζεσθαι, non παρὸν τὸν βίον σὺν ἀσφαλείᾳ σώζεσθαι, sed ἐξὸν σὺν

ἀσφ. σώζεσθαι corrigendum ostendit quod sequitur 19: Μὴ δὴ πρὸς τοῦσδε ἀποκινδυνεύητε, ἐξὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν σὺν ἀσφαλείᾳ ἀμύνεσθαι. Aliorum vero quae ita sunt depravata in codice ut certo restitui vix possint correctiones eiusdem adeo sunt incertae ut unam ego admiserim p. 183, 16: Ἀναλαβεῖν μὲν τὴν δαψίλειαν τῆς ἐς τοῦτο χορηγίας οὐκ ἀδυνατῶν, τὸ δὲ τῆς σφετέρως σωτηρίας ἐπικινδύνον οὐκ ἰασόμενος pro ἀναλαβεῖν αὐτὰ δαψίλειαν. Nam p. 167, 23: Τὴν ἐκ τοῦ θεοῦ ὑπουργίαν, ἣν χορὴ σπεύσαντας δι' αὐτῶν νοήσασθαι, ubi insolens forma νοήσασθαι et oratio obscura vitium latere prodit, satis commodum quidem est Herwerdeni διαγωνίσασθαι, sed quid scripserit Dexippus nemo dixerit. Idem p. 169, 18: Κάλλιόν τε ὑμῖν ὑπὲρ τοῦ ποιῆσαι μᾶλλον ἢ παθεῖν αἰρεῖσθαι τὸ ἀγώνισμα, quod αἰρεσθαι coniiicit p. 224, quo de frequenti in libris vitio dictum infra in collat. ad Priscum p. 277, 18, et aptius est neque alterum Sophoclis Oed. Col. 1148 dicentis: Ὅπως μὲν ἀγὼν ἠρέθη τί δεῖ μάτην κομπεῖν, ubi interpretes conferunt Herodoti 9, 35: Ἀγῶνας τοὺς μεγίστους συγκатаίρει· 7, 56: Μεγάλα πράγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταίρεσθαι, Plutarchi Cimon. c. 13: Κίμων δ' ὥσπερ ἀθλητῆς δεινὸς ἡμέρα μιᾶ δύο καθηρηκῶς ἀγωνίσματα, defenditur exemplis verbi αἰρεῖσθαι. Sed ib. 30: Ἀμαθία γὰρ ἰοῦν ἐπαινεῖται, διότι καὶ σφάλλεται, quod l. c. σφάλλει necessarium putat, ut p. 181, 24, θρασύτης λογισμῶν ἄμοιρος ἔσφηλε, alterum tuetur p. 170, 7: Πόλεμος, εἰν τύχῃ τοῦ προσήκοντος, ἐλάχιστα ἢ οὐδὲν ἂν σφάλλοιο. Neque p. 181, ubi 14 probabiliter διαμέλλοι τι pro διαμέλλοιτο et τῇ supplet ante νεότητι, 32: Ἀποκινδυνεύεται γὰρ ὑμῖν ἢ σωτηρία οὕτως ἐς μηδὲν δέον, καὶ θράττεσθαι ἢ διάνοια ὑμῶν δόξει μᾶλλον ἢ ἐπιβούλιος περὶ τῇ πάσῃ πόλει τοῦ ἐκβησομένου ἔχουσα τὴν πείραν, ubi p. 225 coniiicit ἢ εὐβουλος εἶναι, probabile est hoc latere potius quam idem ἐπιβούλως, quod est p. 183, 23, aut ἐπήβολος, etsi cetera prorsus sunt desperata, ut alia de quibus eiusdem coniecturas apud ipsum legere licet, pariter atque priorum editorum apud illos.

Ego in his tam depravatis fragmentis nonnisi levia quaedam vitia sustuli, ut p. 169, 27, ἕως περιεστί τις ἄδεια scripsi

pro ἕωςπερ ἔστι, quod verbum habet p. 194, 25; p. 192, 28, τῶν ἀμεινόνων ἐξηρητῆσθαι μόνον ἐλπίδων pro μόνων· p. 195, 10, ἡττήθησαν πρὸς ὑμῶν, καὶ λαμπρὰ τοῖς νενικηκόσιν ὑπελίποντο τῆς οἰκείας ἀρετῆς ὑπομνήματα pro ὑπελείποντο, ib. 24, pro στρατιᾶς καὶ πολέμου ἀντιλαμβάνεσθε scripsi στρατείας, et p. 197, 17, ἐκούσιον στρατιὰν ὑποδύμενοι item στρατείαν, vellemque etiam ib. 22, ὅσοι παραβάσει τῶν σπονδῶν ἐπὶ λείας συλλογὴν ἀφθόνως ἀπεσκεδάσθησαν σύμπαντες scripsissem ἀφρόνως. Sed etiam horum nonnulla intacta sivi, ut p. 170, 5: Ὁρέγεται δὲ εἰρήνη μὲν τοῦ εὖ γινῶναι, πόλεμος δὲ μάλιστα, ubi ὀρέγεται δὲ καὶ εἰρήνη μὲν necessarium videtur, et ib. 10, ubi supplementum ab Herwerdeno ex codice ἀπαρκήσειν certe ἀπαρκέσειν scribendum, ut ἐλπίσαμεν scripsi ἡλπίσαμεν, sed p. 171, 11, reliqui vocabulum nihili σφετερωθέντες, et p. 193, 21, ubi pro ἐς ἀφανὲς recte restitutum videtur iam a Bernhardyo *Annal. Berol.* 1831, p. 337 μὴ ἐς ἀφανές. Nam articulo τᾶφανές non esse opus ostendunt huius et similium exempla formularum apud Stephanum. Atque p. 182, 33, ἡ ἐλπίς ἰσχυρόν τι ἔδοξεν εἶναι καὶ προσαγωγότατον ἐς κατορθῶσιν scribendum esse προαγωγότατον non dubitabit qui utriusque vocabuli contulerit exempla in *Thes. Stephani* citata. Et p. 188, 9: Συστήσεσθαι ἡμῖν καὶ ἐκ τῆς τύχης τὸ εἰκὸς ἄγει, haud dubie scribendum τὰ ἐκ τῆς τύχης, ut p. 167, 27: Τοῖς ἐκ τῆς τύχης προφαινομένοις εὖ χρῆσασθαι, et apud Thucydidem 2, 87: Τὰ ἀπὸ τῆς τύχης οὐκ ὀλίγα ἐναντιωθῆναι, pariterque p. 188, 12: Καὶ τὸ δαιμόνιον ταύτῃ ὡς ἐπὶ πολὺ βραβεύει τὰ ἀνθρώπεια, non ὡς ἐπὶ πολὺ, ut recentiores, de quibus dixi ad *Xenoph. Eq.* 1, 12, p. 139 ed. Oxon., sed ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ut Thucydides et antiquiores omnes, etsi redit p. 193, 3, κατα τὸ ἀφύλακτον ὡς ἐπὶ πολὺ τὸ ἥττον ἔχειν, quum eodem modo fallant libri apud veteres ipsumque Thucydidem. Nec dubitandum videtur p. 192, 28: Καὶ ὑπὸ ταύταις ἀνοίαις τῆς πρὸς θάτερον μεταβολῆς ὑπεριδεῖν praestare usitatum genitivum τοιαύτης ἀνοίας.

Nam etsi Photii de Dexippo iudicium cum Thucydide comparantis historicum tam mediocrem iure exposit Niebuhrius, haud dubie tamen Dexippus, quod nemo dum animadvertit,

Thucydidem saepissime expressit. Nam quod dicit p. 190, 19: Ὡς ἀπρακτος ἦν τοῖς Σκύθαις ἢ διατριβὴ καὶ οὐδὲν προ-
 χῶρει ἐς ἐλπίδας, ἀνεχώρουν, id quomodo sit dictum ostendit
 quem imitatur Thucydides 6, 103: Ἦλθον δὲ καὶ τῶν Σι-
 κελῶν πολλοὶ ξύμμαχοι τοῖς Ἀθηναίοις, οἳ πρότερον περι-
 εωρῶντο, καὶ ἐκ τῆς Τυρσηνίας νῆες πεντηκόντοροι τρεῖς,
 καὶ ἄλλα προυχῶρει αὐτοῖς ἐς ἐλπίδας. καὶ γὰρ οἱ Συρα-
 κῶσιοι πολέμῳ μὲν οὐκέτι ἐνόμιζον ἂν περιγενέσθαι κτλ.
 ubi male interpretati Abreschii opinionem Diluc. p. 559,
 quum sit, procedebant sic ut bonam spem facerent, recte re-
 iecerunt alii. Tuetur autem Dexippus ἐλπίδας contra Vati-
 cani et aliorum duorum ἐλπίδα. Idem, ut omittam singula
 vocabula, quae communia habet cum Thucydide, velut p. 167,
 16, ἀπραγμοσύνη φθείρεται cum illius 6, 18, ἀπραγμοσύ-
 νης μεταβολῇ διαφθαρήναι. 167, 23, περιέσται γὰρ ὑμῖν
 τὸ φανῆναι cum 2, 89, τὸ ἐκ τοῦ δικαίου ἡμῖν μᾶλλον νῦν
 περιέσται. 168, 3, ἢ ἄνευ τοῦ προμηθεῦς μέλλησις cum 3,
 82, μέλλησις προμηθεῖς. 15, καὶ διαδοχὴν ἔργων ἀρίστων
 ἀνανδρία ἐν ἑαυτῷ καταλῦσαι cum 2, 64, ταῦτα ἐν ἔθει
 τῆδε τῇ πόλει πρότερόν τε ἦν νῦν τε μὴ ἐν ὑμῖν κωλυθῆ,
 ubi recte Dobraeus καταλυθῆ, qua de formula agit Herwer-
 denus p. 223, 2; 169, 9, ἀπὸ τοῦ ἴσου, quod saepius habet
 ille; 183, 2, πολέμῳ ὠμιληκότων cum 6, 70; ib. 11, πλού-
 του ἐγκαλλωπίσματα cum 2, 62; 185, 12, δοκοὺς ἐγκαρσίας
 cum 2, 76; 24, τοῦ χείλους τῆς τάφρου cum 3, 23; 30,
 νύκτωρ ὑπ' αὐτό που τὸ ἡσυχάζον cum 7, 83, τῆς νυκτὸς
 φυλάξαντες τὸ ἡσυχάζον. 186, 13 ὡς δὲ πάντη ἄποροι τῇ
 γνώμῃ ἐγίννοντο cum 2, 59 πανταχόθεν ἄποροι τῇ γνώμῃ
 καθεστῶτες. 187, 5, οἱ μέγιστοι κίνδυνοι μεγίστας καὶ
 προθυμίας παρέχονται cum 7, 67, ἢ μεγίστη ἐλπίς μεγί-
 στην καὶ τὴν προθυμίαν παρέχεται, unde hic τὰς προθυμίας
 scribendum videatur; ib. 8, πολὺ τὸ ἀνέλπιστον ἐξέβη cum
 7, 14, ἦν τι ὑμῖν ἀπ' αὐτῶν μὴ ὅμοιον ἐκβῆ. 193, 29, ἐκ
 τῶν παρόντων βουλευσασθαι cum 3, 29, ἐβουλευόντο ἐκ
 τῶν παρόντων. 194, 6, τῆς ῥαστώνης τὸ τερπνὸν cum 1,
 120; 194, 20, λογισμῶ χρώμενοι cum 2, 11; 195, 5 κομ-
 πωδεστέρα προσποιήσει cum 2, 62; ib. 6 μετὰ σαφεστάτων
 τεκμηρίων καὶ οὐκ ἀμάρτυρα λέξομεν cum 2, 41, μετὰ με-

γάλων σημείων καὶ οὐ δὴ τοι ἄμαρτυρόν γε τὴν δύναμιν παρασχόμενοι; 195, 28, ἄδικον ὄδον ἐφ' ἡμᾶς ἐλθόντων cum 3, 64, μετὰ Ἀθηναίων ἄδικον ὄδον ἰόντων· denique 198, 1, προσέβαλλον γνώμη τοῦ ἄρχοντος, quod saepius sic dixit Thucydides, ut 3, 50, τοὺς ἄνδρας Κλέωνος γνώμη διέφθειραν, sed et alii: quibus plura addere poterit qui singula apud utrumque comparare voluerit, ut 169, 2, ἀκινδύνους ἡσυχίας cum 2, 22; ih. 3 τῷ περιδεεῖ cum eiusdem neutrius apud Thucydidem exemplis, et 170, 19 τι προμηθῆς (pro τὸ προμηθῆς, ut 168, 3) cum eodem 4, 92, item 194, 9, frequens apud illum κατάλυσιν τοῦ πολέμου, 28 αἱ μεταμέλειαι· 31, 195, 31, οὐκ ἀπεικότως, et alia quae sciens omitto. P. 180, 20 quum dicit: Ὀρρωδῶν μὴ τι αὐτῷ νεώτερον γένηται περὶ τῆς ἀρχῆς τὴν κατάστασιν apud Thucydidem 4, 55: Καὶ τὰ ἄλλα (potius τᾶλλα) ἐν φυλακῇ πολλῇ ἦσαν, φοβούμενοι μὴ σφίσι νεώτερόν τι γένηται τῶν περὶ τὴν κατάστασιν, suspectum reddit τῶν. Ac suspicor quod p. 197, 27 legitur οἷα γὰρ δὴ διὰ φιλίας τῆς χώρας πορευόμενοι καὶ θάρσει τῆς γενομένης πρὸς Ῥωμαίους εἰρήνης ἐπαρθέντες, τῆς πάσης τάξεως προεξαίροντες κατὰ τέτινας αἰφνιδίους ἐπιδρομὰς προσέβαλλον γνώμη τοῦ ἄρχοντος verbum inauditum προεξαίροντες, natum esse ex eodem illo προεξαῖξαντες, quod ex Vaticano Thucydidis 8, 25: Τῷ σφετέρῳ αὐτῶν κέρα προεξαῖξαντες iam olim illi restitui προεξᾶξαντες, in aliis nonnullis in προεξᾶρξαντες depravatum, habetque etiam Herodotus. Vicissim quod Thucydides dicit 1, 120, ἀνδρῶν σωφρόνων ἐστίν, εἰ μὴ ἀδικοῖντο, ἡσυχάζειν· 4, 18, σωφρόνων ἀνδρῶν οἵτινες κτλ., apud Dexippum p. 167, 27: Σωφροσύνη δὲ ἀνδρῶν τοῖς τε ἐκ τῆς τύχης προφαινομένοις εὖ χρήσασθαι κτλ., Herwerdeni commendat coniecturam σωφρόνων. Item quod apud illum 3, 39: Ἡμῖν δὲ πρὸς ἐκάστην πόλιν ἀποκεκινδυνεύσεται τά τε χρήματα καὶ αἱ ψυχαί, Dexippum, ut dixi iam ad Stephanum, p. 181, 30: Ἀποκινδυνεύσεται γὰρ ὑμῖν ἡ σωτηρία οὕτως ἐς μηδὲν δέον, scripsisse ostendit ἀποκεκινδυνεύσεται, non alterum quod habet etiam Thucydidis unus. Nec p. 180, 17: Διὰ τὸ ἀπροσδόκητον τοῦ ἀντιπάλου ἀν σφίσι ἀνωθέν τι ἀπαντῆσαι scripserat Dexippus pro ἀντίπαλον, ut Müllerus

et Thucydides 7, 71: *Πρὸς ἀντίπαλόν τι τῆς ναυμαχίας ἀπιδόντες*. Ceterum recte iam Niebuhrius praef. p. XV perspexerat non ipsius Hyperidi sesse illa quibus ascriptum ταῦτα τοῦ Ἵπερίδου, sed Hyperidi tributae ab Dexippo orationis, nisi quod certius affirmare hoc debuerat, quod etiam ceteras ab eo fictas orationes pro contraria Hyperideae sententia confirmare animadvertit Sauppius Philologi Supplem. vol. 1, p. 56.

Post Dexippum Eusebii p. 201—204 breve posui fragmentum Ionica dialecto scriptum, ut Praxagoras, de quo p. 438 et 440, 23, res post Iustinum Ionica scripserat dialecto. Quam etsi in plerisque sequutus est Eusebius, in nonnullis tamen aut deseruit, (ut ipse fortasse p. 202, 19 *παραδόξοις οὕτως* imprudens scripsit pro *παραδόξοισι οὕτω*, quorum neutrum sustuli, etsi p. 201, 6, *σι* pro simplici *ς* posui propter propinquum *σι* ib. 3) aut imperite depravavit, si ipsius sunt peccata quae in codice leguntur, neque ego tollenda duxi, p. 203, 1, *ἰθείη* pro *ἰθέη*, et *μοίρη* p. 203, 32, si recte ita correctum codicis *μοριV·η*, et p. 203, 7, *ἀλληλέων* femininum pro *ἀλλήλων*, quo de vitio dixerunt Lobeckius ad Buttmanni Gramm. vol. 2, p. 336, G. Dindorfius ad Herodotum p. XVII. Atque sic partim librarii partim ipsius culpa modo per *τ* scribitur in codice *καθησθαι* modo per *τ*, et modo *ἀφηγήσιος* p. 202, 23 modo *ἐπ' ἑωυτέων* p. 202, 31, et *ἀπ' ὧν* p. 203, 10, quocum ipso congruit (si recte ita scriptum pro *πV·αδη*) *περὶ ἄς δῆ* p. 203, 9, et *κατ' ὄν* p. 203, 27, sed pugnat *τὸ δῆ* p. 201, 6 (si *παρέσχεν* legitur, quum *παρεχόμενοι γὰρ δῆ βάρβαροι* sit in codice), et *ἐν τῷ δῆ* p. 203, 28 et p. 202, 1 *πολλοὺς τῶν εἶλον* et p. 202, 22 *τὰ ἐπιθόμην* et p. 202, 28 *τάπερ δῆ μεμηχάνητο* et p. 203, 7 *κατὰ τόν*. Nec qui p. 202, 23 *ἀφηγήσιος* et 27 *ἄρσιος* scripsit, p. 201, 6 *πόλεως* et 203, 25 *πόλει* scripsisse videtur. Nam etiam librarii incuria quaedam esse depravata ostendit illud p. 202, 2 *οὐχ ὅτε ἦσαν φθάντες οἱ βάρβαροι καὶ οἱ ἀνὰ τὴν πόλιν* (et quae deinde exciderunt) illatum pro *οὐκω τε*, quod ego restitui, ut ante me Piccolos coniecerat *οὐκω δέ*, non recte mutato *τε* in *δέ*. Nam p. 202, 8 quod est *εὐρίσκει ἑαυτῷ* pro *εὐρίσκει ἑωυτῷ* (nisi gravius hoc depravatum, ut *ἠρίστενε* scribebat Müllerus), ni-

mis est absonum quam ut scriptoris videatur potius quam librarii, qui sic fere p. 203, 34: Χρόνος ἦν ἐν τῷ δὴ Γαλατῆ παῖσα . . ἀρχῇ τῇ Ῥωμαίων οὐ πιθέσκετο, ἀλλὰ ἐπεστήκει τοῖσι ἐπανεστηκόσι συνεφρόνεε, sive hoc ex ἀπέστη καί, ut ego, sive, ut Gomperzius coniecit, ex ἀπεστήκει καὶ ortum videatur. Multo etiam graviora vitia partim idem Gomperzius, ubi fragmentum illud edidit, in ephemeride scholastica Austriaca a. 1868, p. 191—103, partim C. Müllerus in ephem. Gottingensi a. 1869, p. 32 s., partim ego in Annal. Lips. a. 1868, p. 47 et 120 seq., correxeramus, quorum quum anceps saepe correctio sit, nonnulla alii aliter tentarunt. Sed nemo dubitabit p. 202, 10: Ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ μεγαλόφρονες ἔμενον προσθεῖναι καὶ δεύτερον non μεγαλοφρονούμενον (dicendum erat μεγαλοφρονεούμενον), quod posuit Gomperzius, sed, quod ego, μεγαλοφρονησάμενον scripsisse Eusebium, etsi hoc, quod vel Dio Cassius dixit aliquoties, plane barbarum esse neminemque dixisse perhibet Cobetus Var. Lect. p. 232, neque ib. 11: Τῷ γὰρ βεβλημένῳ τῶν πολεμίων τινὸς παραστάντος καὶ τὸ βέλος ἐξειουμένου aliud quid quam ἐξειρουμένον, ut fere viderat Wescherus, nisi quod ἐξειρουμένον scripserat. quod non dicitur. Ex eodem autem hoc loco ib. 21: Πρὸς δὲ τὰ ἐπιφερόμενα ἐκ τῶν μηχανημάτων καὶ πολλὰ ἀντιτεχνησαμένων τῶν ἀπὸ τοῦ τείχεος τὰ μάλιστα λόγου ἄξια ταῦτα σημανέω pro καὶ coniiicias βέλεα. P. 201, 4: Συστάντες τοὺς τε βιωμένους εσθειν ἀπειρῆξαν καὶ ἐν τῇ ταραχῇ ταύτῃ τῶν βαρβάρων τινὰς συναρπάζουσι· τὸ δὴ πολλοῖσι τῶν ἀπὸ τῆς πόλεως ἔξω . . ημένοιισι πρόφασιν τῆς ἀνακομιδῆς παρεχόμενοι (παρεχόμενον vel, ut Gomperzius παρέσχεν), recte Müllerus ἐξωρημένοιισι, εσθειν vero ego scripsi ἐσελθεῖν, ut apud Zonaram est vol. 2, p. 484, A: Οἱ γὰρ Καρχηδόνιοι τοὺς βιαζομένους εἰσελθεῖν ἐξεκρούσαντο. Et p. 203, 8: Οἶον δὴ καὶ αἱ τῶν οὔτως ἐχουσέων γυναικῶν ἠλακάται, si eiusmodi latet verbum quale Müllerus coniecit, αὐτοεργουσέων, praestat ἰστοεργουσέων, ut ἰστοὺς pro οὔτως voluerat Gomperzius. Non dubitassem p. 202, 6, ἀντιπολεμίων, ut feceram iam Annal. loco citato, in ἀντιπολέμων mutare, ut semper faciendum dixi ad Stephanum, etsi alterum vel apud Herodo-

tum adhuc relictum, nisi in loco manifesto etiam in ceteris manco dubium videretur sic *ἀν* (οὔτε) τὴν ὄψιν αὐτὴν τοῦ πολέμου οὔτε τῶν ἀντι[στάντων φοβηθέντα τὸ πλῆθος] πολέμιων sit legendum, quum in ceteris non ἀντιπόλεμος sit, sed πολέμιος. Notandum vero quod bis est apud Eusebium p. 203, 24: Κελτῶν προσκατημένων πόλει Τούρωνι καλεομένη· et p. 204, 1: Μοίρη ἀπὸ τούτων ἀποσχισθεῖσα καὶ προσκατημένη τῇ πόλει τῇ λελεγμένη, eidem opem ferre Herodoto contra Naberum, qui Mnemos. vol. 4, p. 24, quod item bis est apud illum 2, 157: "Ἐτεα ἐνὸς δέοντα τριήκοντα Ἄζωτον πόλιν προσκατῆμενος ἐπολιόρκεε· 5, 104: Ἀμαθουσίους δὲ οὐ βουλομένους οἱ πείθεσθαι ἐπολιόρκεε προσκατῆμενος, pro eo necessarium putavit quo alibi ille utitur περικατῆμενος.

Etiam propria nomina minus nota in hoc fragmento corrupit librarius, qui et p. 203, 12: Τῷ Μηδείῳ ἐλαίῳ καλεομένῳ αὐτὰ χρῖσαντες scripsit pro Μηδείης, ut de oleo hoc Procopius Gotth. 4, p. 525, C, dixit: Φαρμάκου, ὅπερ Μῆδοι μὲν νάφθα καλοῦσιν, Ἕλληνες δὲ Μηδείας ἐλαιον· 596, D: Ἡ φλόξ κατὰ βραχὺ αἰρομένη τῷ τῆς Μηδείας ἐπωνύμῳ ἐλαίῳ· et Nicander Alexiph. 249: Τὸ Μηδείης Κολχηίδος ἐχθρόμενον πῦρ, de quo praeter Schneiderum ad h. l. Salmasius agit Exerc. p. 171, A—172, C; et p. 203, 25, Κελτῶν πόλει Τυρρηνηῶν pro Τούρωνι, et 27 Λουγδονοσίου pro Λουγδονησίου.

Plura ad Eunapium contulit Herwerdenus p. 198—210, quum editas a Maio particulas denuo inspecto palimpsesto multis liberasset vitiis. Ex his quoque ego leviora nonnulla recepi, ut p. 217, 30 τῶν προσκεχωρηκότων pro τῶν παρακεχωρηκότων· 218, 1 seclusi ἐφ'· 222, 16 πᾶσα δὴ βία pro πᾶσα δ' ἡ βία, et ib. 27 τὰ αὐτὰ pro τοιαῦτα, et p. 236, 28, λέγειν ἔχοντος pro ἔχειν λέγοντος· (et in lectoris annotatione 228, 15, ὅστις pro ὅτι, nisi quis illi hoc relinquentium putet, ut ego illi me reliquisse vellem ἀλφῆν, γλωσσῆματι et διαγινόμενος) 241, 26, Μουσωνίου φίλον pro Μουσώνιον φίλον et καλὸς κάγαθος pro καλός, ut praecesserat φιλόκαλος καὶ φιλάγαθος· 251, 9: Ὡσπερ τοῖς

ὄστακοῖς τὴν ἐπικίνδυνον χολὴν καὶ τοῖς ῥόδοις τὰς ἀκάνθας, οὕτω ταῖς ἐξουσίαις συγκατασπείρας τὴν ἡδονὴν καὶ ῥαθυμίαν pro τοῖς ῥόδοις ἀκάνθας· 259, 29, ἐξαγγελεῖ pro ἐξαγγέλλει· 260, 22 τῶν δὲ ἐμπούρων οὐδὲ εἰς λόγος ἦν πλείονα ψευδομένων ὅσω κερδαίνειν βούλονται pro λόγον πλείονα — ὅσα κερδαίνειν β. et p. 271, 21 φορτίον pro θηρίον, ut est in loco Menandri quem citat Eunapius, malimque et ipse p. 209, 15, καὶ περιφέρει (nisi legendum παραφέρει) γε τὴν ἱστορίαν ἐκ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν τῶν ταῦτα (nisi legendum ταῦτα) εἰρηκώτων ὥσπερ ῥῶπόν τινα (delendum καί, quod me invito relictum) καὶ χρήσιμον εἰς ἔν μυροπώλιον τὴν ἰδίαν ἐξηγήσιν κατακεκλειμένην καὶ συνηγμένην, ut Herwerdenus p. 199, sed συνεννηεγμένην ob p. 207, 28, συννευγεῖν καὶ κατακλεῖσαι πρὸς ἱστορικὴν ἀκριβείαν· et 241, 28 συνηρητῦσθαι pro συνηρητῆσθαι, ut Herwerdenus p. 205. Nec p. 211, 8: Ἐτερος ἐς τὴν ἀπάτην χορευέται τις dubium latere in χορευέται imperativum, sed eum non esse quem Herwerdenus p. 200 posuit χορηγεῖτω. Idem quod ib. p. 211, 8: Ἐγὼ δὲ καὶ τὸ πιστεύειν ἑμαυτῷ (ut dixerat p. 210, 32) γράφω, ubi κατὰ Niebuhrius, reposuit δὲ πρὸς τῷ πιστεύειν ἑμαυτῷ et mox ἐνῆγόν με μὴ σιωπᾶν pro ἐνῆγον μὴ σιωπᾶν, ea sententiae quidem satis conveniunt, sed credibilis manca haec esse ab initio. Idem p. 201 verba inania p. 216, 4 οὐδὲ ἀφιέντα ἠφίεσαν corrigat οὐδὲ ἀφεθέντα μ' ἠφίεσαν, et 10 μάλα ἀκριβὲς ὑπόμνημα pro ἀκριβῶς· nam quod ib. est 12 ὥστε οὐκ ἦν ἀναβολὴ καὶ βουλομένῳ ῥαθυμεῖν scriptoris est peccatum pro οὐδὲ βουλομένῳ. Probabiliter Herwerdenus p. 201 supplet p. 217, 10, θέλοντες post αὐτοὶ δέ, deleto ὅσον, suspectumque habet 12 ἀναστῆσαι. Idem p. 207 in fr. p. 281, 3 κατέδυσαν ἐς pro repetito ex praecedenti ἐπὶ τὰς Μακεδονικὰς λίμνας, et p. 258, 2 post στρατιωτῶν addit ζῶν p. 208, et p. 262, 5, τῷ ante εὐνούχῳ, et 8 delet καὶ μαλακώτερος, ut repetitum ex v. 10 p. 209, et p. 263, 22 τὸ ἡμισυ τοῦ σταδίου, et p. 264, 1 καὶ ἀναιδέστερα, recteque p. 210 eiicit eclogarii p. 266, 21 annotationem ὄνομα δὲ τοῦτο ἀνθρώπου κύριον. Sed quae sunt p. 237, 1: Ὡς ἂν μὴ τοῦ πιθανοῦ τὴν γραφὴν ἀπαρτήσαιμεν μηδὲ παραφέροι πρὸς

τὴν ἀλήθειαν ὁ λόγος, qui contulerit cum iis quae sunt p. 263, 20: Ὅτι Πέρσης ἦν ἐν Ῥώμῃ ἔπαρχος πρὸς χλευασίαν καὶ γέλωτα τὴν Ῥωμαϊκὴν παραφέρων εὐτυχίαν, non dubitabit graviter esse corrupta et verti non posse, ne sermo noster veritate procul aberret, sed Herwerdeni p. 205 coniectura μηδὲ παραφέροιο τῆς πρὸς ἀλήθειαν non esse sanata. Alium ab eo p. 206 locum p. 250, 31 frustra tentatum ego interpunctione emendata sanavi.

Apud eundem p. 260, 22 μάρτυρι pro μαρτυρεῖ correxerat Spengelius loco supra p. XXIX citato p. 161. Item p. 227, 17: Τοιοῦτον δὲ οὐδὲ εἰ πλάττοι θεός, εὐρήσουσιν pro οὐδὲ εἰ πλαστὸς θεός Meinekii Philol. vol. 15, p. 15 ex loco Menandri, quem imitatur, apud Stob. Fl. 53, 6. Alia idem tentavit in Herme Berol. vol. 2, p. 403—406, unde ego ascivi p. 230, 4, ἐπίκηρον pro ἐπίκαιρον· 248, 9, ἀνδρῶν τε pro τε ἀνδρῶν· 249, 27, ἀναξενγνύναι pro καταξενγνύναι· 250, 21, ἄρχον pro ἄρχειν· 252, 24, διάκρουσιν — ἐπὶ τοῦ βίου pro διακράτησιν — περὶ τοῦ βίου. Idem p. 217, 23, ἀρετὰς mutat in ἀρχάς. Alia perperam sunt sollicitata, quum sint sanissima. Nam quod p. 247, 19: Ὡρα δὲ ἦν θέρους ὅ,τι περ ἀκμαιότατον καὶ τὸ θέατρον κατείχετο. καὶ ὁ τραγῳδὸς ἀναπανσαμένους ἠξίου σφᾶς φοιτᾶν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν περὶ λήγουσαν καὶ ἀποψύχουσαν ἡμέραν, Niebuhrius ἀναπανσόμενος, Meinekii ἀναλυσαμένους desiderarunt, utrumque haud dubie deterius est eo quod optime convenit post meridiationem aestivam redituris. Nec minus recte dictum est κατείχετο l. c. et quod est p. 248, 3 μετὰ δὲ τὴν ἐβδόμην τῆς ἐπιδείξεως ἡμέραν, ut μετ' ὀλίγον τούτων apud Xenophontem et similia apud alios, itemque p. 231, 30, διαναστὰς ἀπὸ τοῦ πτώματος, pro quo ἐξαναστὰς Meinekii p. 406, sed alterum tot est confirmatum exemplis ad Thes. Stephani ut nihil opus sit duo addi Charitonis 1, 14: Τέκνον, εἶπε, διανίστασο· 4, 4: Διαναστᾶσα τῆς κλίνης, ubi item bis ἐξ intulit Hercherus. Frustra etiam sollicitatum quod est p. 223, 7: Ἄλλα δὲ ἀλλαχοῦ καὶ πρὸς πολλοὺς ἀναφράζων ἐν ἐπιστολαῖς, verbum adhuc quidem non nisi ex Epicorum medio ἀμφράσασθαι cognitum, sed quod habet etiam Nicephorus Call. H. E. vol. 2, p. 367, C: Ἐρωτᾶς τὴν πρὸς τὸν Θεσπέσιον

Ἰωάννην τραγῳδίαν· ἀναφράσαι ταύτην ἀπορῶ. Nam κατελιγεμένος cum dativo coniunctum p. 255, 5 notavi iam p. 375 non fuisse tentandum.

Probabile vero est p. 248, 6, καὶ διαρροίας ἀκρατοῦς ἅμα ἐπιπεσούσης ad exemplum Thucydidei 2, 49 διαρροίας ἅμα ἀκράτου ἐπιπεσούσης esse revocandum, ut Meinekius volebat p. 405. Nam etiam apud Thucydidem in libro nunc Parisino A ascriptum γρ. ἀκρατοῦς et apud Dionem Chrys. Or. 2, vol. 1, p. 91, γέλωτας ἀκράτους restitutum ex libris pro ἀκρατεῖς, etsi de dialecto Eunapii eatenus tantum constat ut so-locismi quales Byzantini commiserunt tribui ei non possint, de aliis vero anceps sit iudicium, quippe quem Herwerdenus p. 202 ob tautologias ineptissimas et p. 204 non iniuria notat tanquam oratione tam absurda utentem ut saepe difficile sit quid scribere potuerit necne definire. Non scripserat p. 247, 22 ἀφίεσαν, sed ἠφίεσαν, ut p. 249, 2, προηφίεσαν est in codice, aut p. 234, 6: Διασπείρας οὖν αὐτοῦς κατὰ τὰς πόλεις ἐν ἀδέσμῳ κατεῖχε φρουρᾶ, καὶ καταφρόνησιν ἐνεποιεῖτο τοῖς θεωμένοις αὐτῶν τὰ σώματα, sed quod plurimi ad Thes. Stephani citati ἐνεποιεῖ. Nec p. 261, 3: Ὡς ἀδικοῖη γε ἂν τις, εἰ διὰ τὸ ἀπίθανον τάληθῆ μὴ γράφοιτο pro eo quod restitui γράφοι. Vix scripserat p. 241, 13: Πάντα ὅσα ἦν ἄριστα μικρὰ ἐφαίνοντο πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ Μουσωνίου potius quam ἐφαίνετο, ut p. 252, 18: Οὐδαμοῦ γὰρ ἐξεφέρετο καὶ παρεγμνοῦτο τὰ τῆς φιλονεικίας, aut p. 268, 25: Ἐξέκειτο δημοσίᾳ πιπρασκόμενα τὰ ἔθνη τοῖς βουλομένοις ὠνεῖσθαι τὰς ἀρχάς· πᾶσι δὲ ἐπιπράσκοντο μεγάλα τε καὶ μικρὰ φανερωῶς ἐπὶ τῶν δημοσίων τραπεζῶν, ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἐπ' ἀγορᾶς ὠνίων, potius quam ἐπιπράσκετο. Quod est p. 222, 8: Ἡ γραφή ἐπιμνήσεται πάλιν, si scripsit, commune habet cum Agathia p. 125, 5: Καὶ τοίνυν προῖων ἐπιμνήσομαι, aliisque de quibus dixi praef. ad Diodorum vol. 1, p. XV, quanquam libri et in hoc et in ἀναμνήσομαι inter formas μνήσομαι et μνησθήσομαι ita fluctuant ut exigua eorum sit fides etiam ubi consentiunt in priori.

Quaedam vero etiam ab eclogariis ita sunt immutata ut ostendunt duae eiusdem loci eclogae duobus in titulis p. 253,

5—14 et ib. 23—30 positae, et vel in eodem p. 228, 30—229, 5, ubi ineptum illud οὐχ ὡσπερ Ἀλέξανδρος διαβάλλεται φάσκων πρὸς τὴν Ἥραν ὅτι Ὀλυμπιάς αὐτὸν ἐκ Διὸς ἀνελομένη τοῦτο ἀποκρύπτεται scribendum Δία διέβαλε πρὸς τὴν Ἥραν φάσκων ὅτι κτλ. ex praecedentibus et Plutarchi Alex. c. 3.

Graviora vitia sunt p. 361, 20: Ἐλπίς γὰρ ἐν ἀπορρήτοις ἔτι ζῶσι παραμύθιον, ubi ἀπόροις τοῖς Bernhardy Anal. Berol. 1831, p. 339. Et ib. 132: Ἦπαρ καὶ ὄσον ὑπὲρ ἧπατος διὰ πνεύμονος ἐπὶ καρδίαν περατοῦται καὶ διεφίεται, pro διέσφιγεται, ut correctum ad Thes. Stephani, pariterque p. 265, 13: Τὸν Φράβιδον ἐπεψήφισον νικᾶν μὲν εἰδέναι, νίκη δὲ οὐκ εἰδέναι χρῆσθαι, pro ἐπεφήμιζον, ut Ruhnkenius ad Tim. p. 198 apud gramm. Bekk. An. p. 55, 13 ἐπιφημίζων restituit pro ἐπιψηφίζων, et alibi permutata sunt haec verba. Nec p. 242, 29: Τοιαῦτα στρατόπεδα καταλύειν συμφέρει χρόνῳ τρίβοντα τὸν πόλεμον, scripsisse illum, sed quod ego scripsi χρονοτριβοῦντα dubitabit nisi qui etiam Plutarchum Galbae c. 15, χρόνῳ τρίβειν aut τρίβειν χρόνῳ τὸν πόλεμον pro eo quod alibi habet χρονοτριβεῖν scripsisse credat. Leviora sunt p. 219, 3: Τῶν δὲ ἱκανοὺς εἶναι τοὺς αἰχμαλώτους λεγόντων quod addidi τοὺς: et ib. 31: Οὐ παραιτήσομαι τοῖς ἄλλοις ἀτυχεῶν coniicio συνατυχεῶν, ut p. 220, 3: Τούτων ακούων ὁ βασιλεὺς τὴν τε ψυχὴν ἔπαθε καὶ τοῖς λεγομένοις ἀπαθῶς ἐπεδάκρυσε, correxi συμπαθῶς. Et p. 222, 30: Καθάπερ οἱ τῷ Δαρείῳ συστάντες ἐπὶ τοὺς μάγους ἦσαν ἑπτὰ καὶ οἱ πολλοῖς ὕστερον χρόνοις Ἀρσάκη κατὰ Μακεδόνων συνεγεροθέντες ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ἔτυχον, ubi aptius videtur συναγεροθέντες: 223, 22: Πρεσβεῖαι πανταχόθεν συνέβαινον καὶ στέφανοι πολλοὶ χρυσοῖ, οἱ αὐτῷ παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀνεκομίζοντο, ubi delevi οἱ, quum στεφάνοις non conveniat συμβαίνειν. Et p. 239, 12: Εὐθύς πολὺ τὸ βάρβαρον διέφαινον, scripsi pro πολὺ τι, ut paullo post πολὺ τὸ ἐπιφυόμενον ἦν πολέμιον γένος et 252, 16: Πολὺ τὸ φιλόδωρον ἐς αὐτοὺς ἦν. P. 249, 30: Ὁ μὲν Μακεδῶν Φίλιππος ἀναξευγνύει μέλλων, εἶτα πυθόμενος ὡς οὐ δυνατὸν, ἀνέξευξε τοῦτ' εἰπών, ὡς οὐδὲν βασιλέως ἀτυχέστερον, usitatum in tali loco τοσοῦτ' vel τοσοῦτον. P. 252, 1:

Πάντα ἐφ' ἑαυτοῖς ὀρῶντες κείμενα, scripsi pro ἑαυτούς, et p. 261, 16: Ἀπήει τοῖς περὶ τὴν αὐλήν ἐπαγγέλλων ἀληθέστερον πόλεμον pro ἀπαγγέλλων· 267, 31: Καὶ οἱ παρόντες τούτων λεγομένων τὰς μὲν κεφαλὰς ἐπέσειον ἡσυχῇ καὶ δεδοικότες pro ἀπέσειον, quod est excutere· 269, 32: Τοὺς κατηγορήσαντας ὡς παρορησίαν ἔχοντας ἐπήνεσαν, restituendum videtur usitatum ἄγοντας.

Minus quam horum de quibus dixi historicorum fragmenta depravata sunt quae sequuntur Byzantinorum. Quanquam horum magis quam illorum dubia est emendatio propter ipsorum orationem aevi Byzantini et ad barbariem vergentis vitiorum non immunem, ut etiam ubi recta cum vitiosis alternant, an altera ex alteris sint corrigenda non satis constat. Nonnulla tamen de genere hoc manifestum est non esse ferenda, ut Priscus p. 347, 4 non scripsit δῶη, qui p. 319, 31; 331, 12 δοίη· 276, 14; 280, 14; 295, 19 γνοιήμην· 305, 7 γνοιή· et 296, 1; 308, 24 δοῖεν, 342, 15, ἐνδοῖεν. Mirum etiam si p. 284, 27 scripserit εἰ μὴ ἐκδοθεῖεν ἢ καὶ δοθεῖεν, ἀφεθείησαν δέ, pro ἀφεθεῖεν, ut ἀποδοθεῖεν redit p. 286, 31, et ἐκδοθεῖεν est p. 282, 27; 269, 17 et εὐλαβηθεῖεν p. 287, 11. Nam quod p. 285, 23 πίστεις δόντων ὡς παρ' αὐτοῖς οἱ παῖδες οὐκ εἶησαν Niebuhrius scripsit pro εἶασαν, ego in re incerta praetuli Hoeschelii εἰσίν. Nam quum etiam apud Herodotum, Thucydidem, Xenophontem aliosque antiquiores eadem cernatur in libris confusio ipsique Homero semel, ut dixi praef. ad Diod. vol. 5, p. XII illata sit forma omnibus his ita conveniens ut imperativi in ὠσαν, ne apud recentiores quidem tuta est fides librorum. Suspectum etiam ἐδεδίσαν p. 286, 13, ut p. 284, 25 ἀποδράντας Prisco non rectius illatum videtur quam Agathiae, cuius vel libri meliorem formam suppeditant. Quod p. 277, 1 Niebuhrius scripsit συνήεσαν pro συνῆσαν, rectius fortasse scribitur συνῆσαν, etsi alibi est apud Priscum ἐπανήεσαν et διεξήεσαν et προσήεσαν, ut συνῆειμεν p. 300, 25, et διεξῆειμεν p. 321, 6, rectius -ῆμεν, quum διεξῆειμεν praebeat codex Monac. et similiter p. 281, 1, ἐπάνεισι in ἐπανίησι sit depravatum, ubi correxit Niebuhrius p. 141, 3. Nec Prisco relinquendum putavi κατενεργύησε pro κατηγγύησε p. 329, 1; 339, 17, in

Monacensi n. 185 priori loco κατενεγύησε scriptum. Nam etiam Menandro p. 297, 6, ubi repetitum ab Suida παρενεγγύησε, restituendum videtur παρηγγύησε, etsi idem codex servat illud παρενεγγύησε p. 302, 4, quod tertio loco p. 373, 20, in παρενεγύησε mutat alter Monacensis n. 267, quas ineptias vel Dioni Cassio illatas constanter apud illum abolevi, et alio nuper loco apud Iosephum abolendas dixi. Nam κατηγγύησε habent vel multo recentiores Byzantini, nec melior videtur alterius formae fides apud Zonaram, de quo dixi praef. vol. 1, p. VI. Nec qui p. 302, 6; 339, 19 scripsit ἐγεγαμήκει et alia eodem modo, ut p. 328, 15, συνεβεβήκει, aut p. 326, 3 scripserat τὸ βαλλάντιον, ἐν ᾧ περ ἐμβεβλήκει ὁ Βιγίλας τὸ χρυσίον, ubi ἐβεβλήκει scripsi, aut p. 330, 28, γεγαμήκει aut p. 326, 31 καθεστήκει, aut ib. 23 ἐκδεδώκει, ubi gravius vitium correctum inter uncas. Idem p. 342, 24, non scripserat τῷ Παρθναίῳ μονάρχῃ, sed μονάρχῳ, ut p. 336, 30, τὸν μόναρχον τῶν Παρθναίων· 337, 4, ὁ τῶν Πάρθων μόναρχος· 343, 19; 344, 8, ὁ Περσῶν μόναρχος. Neque Παρθναίῳ Prisci videtur, quod quum hic Παρθναίων corrigeret Niebuhrius p. 159, 19, infra p. 343, 15, τοῦ Παρθναίου μόναρχον tulit p. 219, 17. Idem p. 303, 30 εὐρήματος, non εὐρέματος, 304, 17, ἀργυροῦς, non ἀργύρεος scripserat, ut ἀργυραῖς 301, 17, ἀργυροῖς et ἀργυραῖ 316, 24, 28, χρυσῶν 312, 1, fortasse etiam πῶμα p. 300, 11, ut 303, 5; 312, 11; 316, 28, ἔκπωμα. Et p. 328, 21, non τῶν πρὸς Ἀττίλαν λυθέντων διαφορῶν, sed διαφορῶν, ut p. 281, 20, τοὺς τὰ διάφορα λύσοντας· p. 338, 3, περὶ τῶν διαφορῶν συνέβησαν. Eundem p. 277, 1 scripsisse: Ἡ δὲ πόλις τῶν ἐν Ἰλλυρία Μυσῶν πρὸς τῷ Ἰστρῳ κειμένη ποταμῷ ἀντικρὺ Κωνσταντίας φρουρίου κατὰ τὴν ἐτέραν ὄχθην διακειμένου pro κειμένου, ut κειμένη, vix credibile videtur, etsi idem redit p. 304, 20: Τὰ βασίλεια, ὄντα τῶν ἄλλων ὑπέριτερα καὶ ἐν ὑψηλῷ διακειμένα χωρίῳ, ut modo hoc modo illud habet Zosimus, 1, 5, 5: Τοῖς πορρωτάτω που διακειμένοις ἐπικουρῆσαι· 1, 34, 3: Τὴν λίμνην ἢ κατὰ δυτικὰς τροπὰς Βυζαντίου πρὸς τῷ Πόντῳ διάκειται, sed ἐπὶ λόφου κειμένη 2, 18, 4, et πόλιν ἐν δεξιᾷ πλέοντι τὸν Εὐφράτην κειμένην 3, 15, 4, et schol. Apoll.

Rh. 2, 12, 11: Ἡ δὲ Σερβωνὶς λίμνη διάκειται περὶ τὸ Πηλουσιον τῆς Αἰγύπτου. Videntur igitur etiam antiquiores Byzantinis διακεῖσθαι sic dixisse pro κείσθαι, etiamsi Memnoni c. 41 hoc intulerit Photius: Ὑπὸ δὲ τὸν Ἀσιανὸν Ὀλυμπον διέκειτο αὕτη, quod etiam Thucydidi 7, 85: Νεκρῶν πολλοῖς ἐπ' ἀλλήλοις ἤδη κειμένων, in uno et in pluribus Diodoro 12, 61; 14, 98 et Iosepho Ant. Iud. 3, 6, 7; 3, 7, 6, ubi quod ex vicinis repetitum verbis διαφέροντες et διαρρεῖν, refellitur simplici κειμένας 3, 6, 6, pro κείσθαι intulerunt librarii, et Photio quidem temerarium sit eripere, quod habent Niceph. Call. H. E. vol. 2, p. 780, D: Κώμη αὕτη ἐν τῇ Κυνηγικῇ χώρᾳ διακειμένη. Zonaras vol. 2, p. 180, A: Φρούριον οὐ πάνυ τι διακειμένον μήκοθεν. 188, C: Τοῦ κατ' ἀντικρὺ διακειμένου πορθμοῦ. Cedrenus p. 132, D: Σκύλλαν, ἣτις ἐν στενωῷ τόπῳ διακειμένη ὑποδέχεται τὰ τοῦ Ὠκεανοῦ ῥεύματα. 594, A: Ἡ κατὰ τὸ Χαρσιανὸν διακειμένη πόλις. anon. in Boiss. Anecd. vol. 1, p. 418, 11: Κατ' ἀντικρὺ διάκειται ἡ Βενεβεντός, et alii.

Etsi Priscus modo διαλέξομαι dicit, modo, sed semel tantum, διαλεχθήσομαι, nihili tamen est quod p. 347, 29 legitur: Ἐσεσθαι γὰρ αὐτῶν ῥαδίως οὕτως ἐπιμέλειαν, ἐς τοὺς κληρουμένους καὶ οὐκ ἐς πάντας ἀποβλεπόντων τῶν στρατηγῶν, ὅπερ ἐς φιλοτιμίαν ὀρῶντες πρὸς τὴν αὐτῶν πάντως ἀμιλληθήσονται κομιδῆν. Nam etsi ἡμιλλήθην dicitur ut ἡμιλλησάμην, nemo tamen dixisse videtur ἀμιλληθήσομαι, quod Menandro rhetori vol. 3, p. 235, 12 ed. Walz.: Μιμήσεται τὸν Ῥαδάμανθυν, ἀμιλλήσεται πρὸς τὸν Αἰακόν, infert codex Paris. Notices et Extr. vol. 14, p. 159, qui ἀμιλληθήσεται, ut saepissime libri in talibus fallunt et peccant.

Neque constructiones Prisco possunt imputari huiusmodi ut p. 332, 18: Ἐφ' ὅσον ὁ Μαξιμίνοσ τὴν Θηβαίων ἐγκαταμένοι χώραν pro τῇ — χώρᾳ, ut ipse p. 301, 6, ἐγκαταμείναντες ταῖς καλύβαις 343, 13, ὁ δὲ Κωνσταντίοσ τῇ Ἐδέσση ἐγκατέμεινε, et cum praepositione p. 304, 21, ἐν τοῖς Ὀνηγησίῳ ἐγκατεμίναμεν. Ipsius an eclogarii sit quod est p. 304, 21: Ἐσιόντα τὸν Ἀτίλαν ἀπῆντων κόραι, cuius constructionis quaedam sunt apud recentiores exempla, incertum. Qui p. 326, 14: Οὐ λύσειν οὖν τὴν αἰτίαν ἔφη

τῶν ἐς αὐτὸν ἡμαρτημένων, εἰ μὴ γε τὸν εὐνοῦχον ἐκπέμψοι πρὸς κόλασιν, et 340, 14 scripsit: Μὴ ἄλλως τὸν πόλεμον καταθήσειν ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ γε. . δοθῆ, etiam p. 276, 12: Λύειν τὴν προὔπαρχουσαν εἰρήνην ἀπειλῶν, εἰ μὴ γε. . ἐκδοῖεν, scripsisse videtur λύσειν, etsi p. 327, 29 est: Φυλάττειν τὴν εἰρήνην ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ἐπώμνυτο συνθήκαις, ἀναχωρεῖν δὲ καὶ τῆς. . γῆς, εἰ μὴ γε Ῥωμαῖοι. . δέξοιντο. Atque etiam coniunctivum refellunt haec exempla quum loco secundo tum his p. 312, 16: Ὡστε μὴ ἀνέχεσθαι δικαίων λόγων, εἰ μὴ πρὸς αὐτοῦ (vel potius αὐτοῦ) νομίση ὑπάρχειν αὐτούς, (ubi codex 267 νομίσει, haud dubie pro νομίσαι, ut praecesserat 10, πόλεμον καταγγέλλειν, εἰ μὴ γε αὐτῷ Σιλβανὸς ἢ τὰ ἐκπώματα πεμφθεῖη) et p. 329, 2: Τιμωρήσειν γὰρ αὐτῆ, εἰ μὴ καὶ τὰ τῆς βασιλείας ἀπολάβη σκηπτρα (quum p. 285, 16 sit οὖς εἰ μὴ ἀπολάβοιεν, οὐδὲ τοὺς νόμῳ πολέμου κτηθέντας ἀποδώσειν)· 347, 8: Ἐτοίμως ἔχειν πάντα ποιεῖν, εἴ γε ὑπακουσόμενοι αὐτῷ παραγένονται, ubi παραγέρονται codex Monac. παραγένοιτο Bernhardy Annal. Berol. 1831, p. 341, ut fuerat ib. 4, εἰ μὴ γῆν δοίη, et 290, 39 est παραδώσειν ὑπισχνεῖτο, εἴ γε ἐπιεικές τι βουλευσάντο, et 287, 24, εἴ γε περιίδοι, ἔλοιτο δέ· 307, 8, εἰ μὴ κατάθοιτο· 349, 5, εἰ μὴ ἀφέξοιτο· 377, 11, εἴ γε ἀπόθοιτο ἢ ἀφέλοιτο. Vicissim p. 319, 30: Ἄν αὐτῷ γυναιῖκα εὐπορον δοίη Priscus scripsisse videtur δῶ, aut εἰ, ut p. 320, 20, εἰ τῶν ζαπλοῦτων αὐτῷ κατεγγνηθείη γυνή. Multo minus eidem conveniunt soloecismi, ut p. 286, 10: Δεσπότου ἡγοῦντο πρόσταγμα, ὅπερ ἂν ἐκεῖνος παρεκελεύσατο, ubi delevi ἂν, ut p. 282, 27, ἐπὶ τοῖσδε ἐσπένδοντο ὅπως ἐκδοθεῖεν μὲν ἂν τοῖς Οὐννοῖς οἱ φυγάδες, ubi confirmavit coniecturam codex Monacensis.

Ne apud Priscum quidem ferendum videri possit p. 290, 19: Ἡμῶν δὲ ἐς ἕτερα τρεψάντων τὸν λόγον καὶ φιλοφροσύνη τὸν σφῶν αὐτῶν καταπραῦνάντων θυμόν, pro σφῶν vel αὐτῶν, quum σφῶν αὐτῶν sit idem quod ἑαυτῶν, quippe qui recte dixerit p. 305, 20: Καὶ οὐ θαδίως τις σφῶν ἑλληνίζει τῆ φωνῆ, praesertim quum etiam libri ita varient ut Menandri p. 356, 4 Nieb.: Ἀφῆκε καὶ ταῖς σφῶν αὐτῶν ἡγεμονίαις ἐνεβίβασεν αὐθις, ubi codex Monac. n. 267 omit-

tit αὐτῶν, et Priscus ipse recte σφῶν αὐτῶν dixerit pro ἑαυ-
 τῶν p. 277, 7: Τοὺς Ῥωμαίων πρέσβεις τῆς σφῶν αὐτῶν
 ἀξίας προνοουμένους· 293, 4: Ἀπεκρίνατο τοῦ σφῶν αὐ-
 τῶν ἡγουμένου ἐπίταγμα εἶναι· 300, 31: Πρὸς σφᾶς αὐ-
 τοὺς καλοῦντες ὑπέδελοντο· et ubi utrumque locum habet
 p. 307, 19. Sed redit vitium p. 293, 23: Ἐφάσκομεν, εἴτε
 τὰ εἰρημένα τοῖς Σκύθαις εἴτε καὶ ἕτερα ἠκομεν πρεσβευό-
 μενοι, τοῦ σφῶν αὐτῶν ἡγουμένου τὴν πεῦσιν εἶναι, καὶ
 μηδαμῶς ἄλλοις τούτου χάριν διαλεχθῆσσεσθαι· 302, 2:
 Οὐ τῆς πρεσβείας ἕνεκα, ἀλλὰ οἰκειότητος χάριν ἅμα σφί-
 σιν αὐτοῖς τὴν πορείαν ποιούμενοι· 345, 28: Καὶ ἡ μὲν
 σφῶν αὐτῶν πρεσβεία ἐν τοῖσδε οὐσα ἄπρακτος ἐπανήει,
 etsi rursus simplex ponit pronomen ubi duplici erat locus.
 Unde apparet nescivisse eum quomodo haec differant, quae
 apud veteres accurate distinguuntur, etsi apud hos quoque
 saepe male additum αὐτός, de quo dixi praef. ad Polybium
 vol. 1. p. XLVIII. Novitii vero scriptores, ut Ioannes Epipha-
 niensis p. 377, 16, huius ed., ubi σφίσιν αὐτοῖς male pro
 alterutro, haec confundunt.

Idem Priscus, qui p. 292, 17: Ἀμφὶ δέιλῃν ὀψίαν δεῖ-
 πνον ἡμῶν αἰρουμένων scripsit, vix ib. 24 scripserat: Παρα-
 γενομένων δὲ ἐς τὰς Ἀττίλα σκηναὺς ἀμφὶ ἐνάτη (Θ' codex)
 τῆς ἡμέρας ὥρα, sed ἐνάτην ὥραν, ut Menander p. 319, 25
 Nieb.: Ἀμιλλα μὲν τις γέγονε πρότερον αὐτῶ τε καὶ τοῖς
 ἀμφὶ Θεοδώρῳ καὶ Ζαχαρίᾳ περὶ τοῦ ὄπου δέον ποιήσα-
 σθαι τὴν ξυνέλευσιν, idem scripsisse videtur quod p. 413,
 13: Οἱ ἀμφὶ Ζαχαρίαν τε καὶ Θεόδωρον· 384, 15: Τοὺς
 ἀμφὶ Ζίμαρχον. Nam librorum fidem exiguam arguit quod
 ib. p. 370, 6 vel uterque casus coniunctus: Ταῦτα μὲν οὖν
 ἐπὶ τινι διέμεινε χρόνον, ubi Hoeschelius in margine τινά,
 ut est paullo ante: Τοῦτο διεσῶθη ἐπὶ χρόνον ἠκιστα ὀλί-
 γον. Sed Monacensis n. 267 ἐπὶ τινι διέμεινε χρόνῳ, cui dis-
 simile hoc Eunapii p. 79, 4 Nieb.: Πατρός ἐπὶ χρόνῳ πολλὰ
 χρήματα σεσωρευκότος et alia in Thes. Stephani v. χρόνος
 citata.

Sed praeter haec sermonis vitia etiam alia nonnulla re-
 licta sunt apud Priscum, velut p. 276, 30: Ἐβούλετο καὶ
 Ἐπιγένην ὁ Πλίνθας συμπρεσβεύειν αὐτῶ ὡς μεγίστην

ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν ἐπιφερόμενον. Ubi usitatum in talibus ἀποφερόμενον per ἐπὶ in alterum videtur depravatum.

P. 282, 25: "Ὅτι μετὰ τὴν ἐν Χερρονήσῳ μάχην Ῥωμαίων πρὸς Οὐννοὺς ἐγίνοντο καὶ αἱ συμβάσεις Ἀνατολίου πρεσβευσαμένου, haud dubie scripserat καιναί. Referuntur enim haec ad priores inducias, de quibus p. 277.

P. 313, 30 quod est: Αἰτὴ δὲ αὐτῶ (Attilae) καὶ ἡ ἐσθῆς ἐτύγγανεν οὐσα, μηδὲν τῶν ἄλλων πλὴν τοῦ καθαρὰ εἶναι διαφυλάττουσα, scribendum esse διαλλάττουσα nemo dubitabit qui contulerit Phylarchum apud Athenaeum 12, p. 521, B: Μηδ' ἐσθῆτι περιέργῳ χρῆσθαι καὶ διαλλαττούσῃ.

P. 329, 24: "Ὅτι τῷ Ἀτίλᾳ ἦν τοῦ πρὸς Φράγγου πολέμου πρόφασις ἡ τοῦ σφῶν βασιλείως τελευτῆ καὶ ἡ τῆς ἀρχῆς τῶν ἐκείνου παίδων διαφορά, τοῦ πρεσβυτέρου μὲν Ἀτίλαν, τοῦ δὲ νεωτέρου Ἀέτιον ἐπὶ συμμαχίᾳ ἐπάγεσθαι ἐγνωκότος, scripserat ἡ περὶ τῆς ἀρχῆς διαφορά.

P. 340, 30: "Ὅπερ ἔτι μάλιστα ἐκάκωσε τὰ ἐν τῇ ἐσπέρῳ Ῥωμαίων πράγματα, idem haud dubie scripserat quod alibi ὅτι γὰρ μάλιστα προσῆν αὐτῶ τὸ μὴ φεῖδεσθαι χρημάτων.

P. 344, 16: Εὐλαβηθεῖσα ἡ γυνὴ μήποτε ὁ ἄρχων χαλεπῶ αὐτὴν ὑφέξει θανάτῳ, scribendum ὑπάξει, quod satis confirmant similia ad Thes. Steph. v. ὑπάγω p. 106, B, citata exempla, quum alterum ex praecedente paullo ante μεθέξει fuerit illatum.

Ne Malcho quidem p. 367, 1, concedendum ὑποπεπτηχῶς pro eo quod ego restitui ὑπεπτηχῶς, ut constanter dixit Agathias et κατεπτηχότων Priscus p. 286, 4 et Menander p. 316, 15, et Cedrenus p. 555, D, etsi idem vitium non solum Eusebio H. E. 8, 14, sed vel Iosepho illatum et partim ex libris correctum, ut apud Pollucem 3, 136, 137, et vix apud Hesychium ferendum v. καταπεπληγῶς. In eiusdem p. 396, 29 fragmento ex Suida recepto: Εἰ δέ τινα (vel potius τινι) ἀρχὴν τῶν περὶ αὐτὸν ὄντων ἐχαρίσατο Ζήνων, ὥσπερ πολιτοκάπηλος, αὐτὸς ταύτην ὀλίγου παρ' ἐκείνου λαμβάνων ἄλλοις παρεῖχε τοῦ πλείονος, correxi vocabulum nihili πολιτοκάπηλος, restituto παλιγκάπηλος.

Non adeo soloeca est Malchi oratio ut p. 406, 4: Ἀπεκρίνατο ὅτι αὐτὸς εἶη προδότης καὶ πάντα ἐναντία οἷς ὑπέ-

σχετο δράσας, ὅστις διαπολεμεῖν ὑποσχόμενος μόνος εἶτα καὶ βοήθειαν προσκαλέσεται ἄλλον scriberet potius quam quod Bernhardy restituit προσκαλέσαιοτο.

Apud eundem p. 410, 26: *Εἰ δὲ τροφῶν ἀπορεῖν τῷ στρατεύματι λέγοι, ἄτε μήτε ἐν σπείροις μήτε καρποῦ ἐλπίδα ἔχων ἐν Πανταλία, ἔδωκε λίτρας χουσίου ἀπιόντι διακοσίας, ubi prava erat recepta Hoeschelii coniectura ἐν σπόροις, scripsi ἐνσπείρας.*

Nec dubium p. 413, 1: *Σόας δὲ ὁ μέγιστος τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν κατὰ τὸ μέσον εἶχε male repetitum esse κατὰ ex p. 412, 30, si quidem apud Thucydidem 1, 48: Τὸ μὲν δεξιὸν αἱ Μεγαρίδες νῆες εἶχοι, κατὰ δὲ τὸ μέσον οἱ ἄλλοι ξύμμαχοι, aliud intelligi verbum non opus est dici. Eidem p. 418, 11: Ὡς δὲ ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ πεζοὶ ἐφάνησαν κατὰ τὸ συγκεῖμενον, οὕτω διετράποντο, restitui οὕτω δὴ ἐτράποντο.*

Petro p. 430, 8: *Ὅτι Ὀδέναθος τὸν Σαπώρην πολὺ ἐθεράπευεν, ὡς ὑπερβεβηκότα κατὰ πολὺ τοὺς Ῥωμαίους, haud dubie eximendum prius πολὺ. Nec quisquam credet eundem p. 431, 8 scripsisse παρακαλοῦντες εἰρήνην pro εἰς εἰρήνην, aut qui scripsit p. 436, 7: Μῆτε οὖν τὴν βασιλείαν διακοπτομένην μήτε τὴν πολιτείαν ἀνατρεπομένην περιίδης μήτε εὐλαβηθῆς ἀπειλάς, ἀλλὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐσομένην σοι δόξαν πάσης ἐκβάσεως προτίμησον, eundem mox scripsisse καὶ μὴ ἴδης ἀνεκδίκητον ἀδελφὸν potius quam altero quoque loco περιίδης. Non recte vero eidem p. 434, 2: Ἐκέλευσεν οὖν τὸν Μεστριανόν, τούτου τοῦ μέρους τῆς πρεσβείας σχολάζοντος, εἴ τι ἕτερον αἰτεῖν βούλοιο, λέγειν, Niebuhrius intulerat σχολάζοντα, quum σχολάζειν hic idem sit quod ἀργεῖν sive cessare, ut saepius apud Byzantinos, velut Ioannem Laur. de magistr. 1, 48: Ὡν (magistratum) ἅπαξ σχολάζοντων οὐ συνειδὸν μνησθῆναι· 3, 13 extr.: Ἀπέσβη δὲ οὕτως ἅπαντα ὡς τοῦ τόπου λοιπὸν σχολάζοντος τοὺς λογομένους ἐσκεπταρίου κατασχεῖν τὸ σκρινίον· 3, 67 med.: Καὶ ταύτης τῆς ὁδοῦ τὸ λοιπὸν σχολάζούσης· Zonaram vol. 2, p. 42, D: Ἐπίσκοπος . . τὸν μεταξύ χρόνον σχολάζων· 44, C: Τῆς πεπλασμένης ἐκείνης πράξεως σχολασάσης· 53, B: Τῶν ἐν ταῖς πόλεσι διδασκαλείων ἐσχολακότων, et alios.*

Apud Olympiodorum p. 463, 8: Ὅτι ζητήματος ἐν ταῖς Ἀθήναις ἀνακύψαντος περὶ τῶν κεκολλημένων βιβλίων μαθεῖν τοῖς ἐπιζητοῦσι τὸ μέτρον τοῦ κόλλου, Φιλτάτιος ὁ τοῦ ἱστορικοῦ ἐταῖρος, εὐφυῶς περὶ γραμματικὴν ἔχων, τοῦτο ἐπέδειξε, καὶ εὐδοκιμήσας τυγχάννει παρὰ τῶν πολιτῶν εἰκόνας, quum non solum κόλλου sit vocabulum inauditum, sed tota res perinde mira, si de libris conglutinandis agitur, ut creditum est, atque imaginis pro ea honor, ego non solum ex libro Veneto recepi κώλου, sed etiam ex eodem, qui κεκωλωμένων, altero ω correcto, restitui κεκωλισμένων, quod verbum similiter in κεκόλλισται depravatam in scholiis Aristophanis. Ita τὸ μέτρον τοῦ κώλου idem est quod κωλομετρία apud Suidam: Εὐγένιος ἐδίδαξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τὰ μάλιστα διαφανῆς ἦν, πρεσβύτης ἤδη ὢν ἐπ' Ἀναστασίου βασιλέως. ἔγραψε κωλομετρίαν τῶν μελικῶν Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου ἀπὸ δραμάτων ἰε'. Non minus enim κωλομετρία quam στιχομετρία grammaticos exercuit.

Non rectius quam hic neglecta erat libri optimi scriptura, eiusdem ab Niebuhrio, postquam recepta erat, expulsa est ib. p. 457, 4: Ὅν ἔργα ἠρωικὰ ἐπιδειξάμενον μόλις σόκκοις ἐξώγησαν pro σάκκοις, et p. 465, 32: Διάγοντος αὐτοῦ κατὰ Θήβας καὶ τὴν Σοήνην pro Συήνην, quum vocabulum Byzantinum σόκκος laqueum significans, et Σοήνη forma pro Συήνη, satis ab me confirmata sint ad Stephanum.

De Excerptorum de virtutibus et vitiis codice Turonensi quae plurima dixit Grosius loco supra p. VII citato, ex iis excerpti quae sunt p. LVIII, ubi Haenelii non satis accuratam eius descriptionem emendat: „Le manuscrit n'est point in-4°, mais grand in fol.; il n'est pas du XIIe siècle [ut dixerat Haenelius], mais du Xe, comme le prouvent tous les caractères de l'écriture. Il est en très-bon parchemin, d'une écriture remarquable, et forme trois cent trente-quatre feuilles ou six cent soixante-huit pages. Les pages bien conservées, et c'est le plus grand nombre, peuvent être regardées comme un modèle calligraphique du Xe siècle. Malheureusement, après avoir

été transporté de Marmoutiers à Tours, il fut jeté dans quelque dépôt et exposé à l'humidité: dans plusieurs pages les marges sont maculées; dans beaucoup d'autres des lignes entières sont presque effacées complètement. Il n'est pas moins précieux par les bonnes leçons qu'il fournit que par son âge; il y en a pourtant beaucoup de fautives. Plusieurs proviennent de la confusion de certaines voyelles et de certaines diphthongues [velut ε et αι; ι et η, ει, οι; ο et ω; υ et η, οι, quibus Grosius addit etiam υ modo additum esse modo omissum ubi aut omittendum esset aut addendum, pariterque σ additum ante τ, omissum ante κ, λ, π, τ, praepositiones compositorum saepe omisissas, litteras initiales saepius deesse in nominibus propriis, eademque saepe esse corrupta, λ scribi pro λλ et vicissim, denique quaedam per compendia scribi, quorum unum

ζ ζ
memoro ρ et ι pro *ἐκατόνταρχος* et *χιλίαρχος*].“ Idem p. LXXXIV exponit quomodo factum videatur ut liber a Peirescio ex insula Cypro redemptus deinde venerit Tolosam, ubi emptus fuit secundum subscriptionem in Benedictinorum Marmoutiensium Catalogo: „De Vitiis et Virtutibus Ms. Graecum emptum Tolosae anno 1716, in fol.“, unde in bibliothecam Turonensem transiit.

De aetate vero codicis Turonensis iudicium Grosii, quod sequutus etiam Wollenbergius in Comment. Berolin. a. 1861 p. 2 eadem manu scriptum dicit qua praestantissimum Aristotelis librum Parisinum n. 1835, confirmatur iudicio Maii de Vaticano palimpsesto n. 73, Coll. Vat. vol. 2, p. XXXI, n. XII: „Est hoc volumen formae prope maximae, cursim quidem minoribus litteris, sed tamen elegantibus scriptum, saeculo circiter decimo, cum lemmatibus in margine rubricatis, cumque asteriscis, qui vel carmen vel oraculum vel aliud quodvis notabile passim designant. Splendidus sane palmarisque olim codex aulaque byzantina dignissimus; verum idem postea, saeculo circiter XIV, alio graeco notissimi argumenti superimposito scripto obscuratus impeditusque fuit, foliis perversis omnibus, partim vero etiam abiectis. Constantinianae, si fas ita loqui, scripturae speciem aere excusum proposui, partim alterius scripti velo superducto partim detracto.“ Unde quum

ego coniecissem eiusdem exemplaris partes esse Turonensem et Vaticanum, Dübnerus, qui priorem Parisiis apud Grosium excuteret, utriusque codicis scripturam eandem prorsus esse ex Maii specimine colligi ipse quoque iudicavit, ut dictum in praef. ad Diodori vol. 2, p. 1. Ceterum duorum historicorum in utrisque eclogis olim excerptorum in utriusque codicis foliis hodie superstitionibus nullum superest fragmentum propter amissa quaedam folia utriusque. Nam ut in catalogo codici Turonensi praemisso p. 6 ed. Vales. inter *Θ' Ξενοφῶντος* et *ιά Διονυσίου* ponitur *ι' Αρριανοῦ Ἀλεξ . . . . .*, cuius nulum nunc comparet fragmentum, sed fuerunt olim Xenophonti postposita aliquot nunc amissa folia, ita in Vaticano fuisse Prisci excerpta ostendit ante eclogas Eunapii posita annotatio eclogarii apud Maium p. 247, quam infra p. XCI memorabo, ubi de sublatis ex Vaticano dicam Prisci excerptis propter folia ita ut Maius in praefatione exposuit disiecta et partim perditā. Eadem in Turonensi confusio, quam qui restituto foliorum ordine expeditiv Grosius l. c., Arriani tamen eclogarum defectum non animadvertens, ut Cassio Dionii ascriptus in codice numerus *ΙΔ* conveniret, qui nunc quidem est tertius decimus, quae ante eclogas Xenophonticas cum numero *Θ* positae leguntur eclogae ex Marcellino et Thucydide cum numero *H*, eas in duas partes VIII et IX distraxit, ut decimus fieret Xenophon ex nono, quum Arrianus olim fuerit decimus, etiam in indice p. 6 ed. Vales. in hoc numero positus. Idem Arrianus etiam in titulo de sentiētiis excerptus comparet secundum Maium praef. vol. 2, p. XIII, et in Monacensi n. 267 fol. 168 verso—169 recto, ubi unum post Dionem Cassium legitur excerptum, sed omittitur in catalogo scriptorum fol. 4 recto, ubi post *ι' Δίωνος Κοκκίανου* sequitur *ιά Προκοπίου Καισαρέως*, quem errorem notavit Spengelius in ephemer. Darmstad. a. 1831, p. 157.

COLLATIO CODICUM MONACENSIIUM.

Descripsit illos codices satis accurate Hardtius, ut in his quidem indignum invenerim conviciis illis quibus utilissimum eius opus ab nonnullis est diffamatum, tanquam ob errorum copiam propemodum inutile. Notandum tamen quod apud eum in ecloga Herodotea legitur ἀνθῆναι et repetitum est ab Schulzio in praef. mea ad Polybium vol. 2, p. XII, qui semper dicit Aretinum pro Hardtio, non esse in codice 185, qui perspicue ἀθῆναι. Quas ego addidi collationes illorum codicum, quum multis refertae sint rebus immemorabilibus, nonnulla illis addam ex iisdem codicibus ducta memoratu digniora.

In ecloga Thucydidea 1, 28: Πόλεμον δὲ οὐκ εἶων ποιεῖν· εἰ δὲ μὴ, καὶ αὐτοὶ ἀναγκασθῆσθεσθαι ἔφασαν ἐκείνων βιαζομένων φίλους ποιεῖσθαι οὕς βούλονται, verbum ἔφασαν, de quo temere sic addito dixit Cobetus Mnemos. vol. 11, p. 359 idemque etiam Ps. Xen. Vect. 1, 1 delevit, ubi alia addidi exempla sic interpositi ab librariis, hic rectissime omisit codex Monacensis 185, idemque satis commode paullo post Κερκυραῖοι δὲ ἀντέλεγον, ἦν καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ἐν Ἐπιδάμνῳ ἀπαγάγωσι, ποιήσειν ταῦτα, scribit ταῦτά.

Et apud Zosimum 5, 51, 3: Τοσοῦτον ἐφύλαττεν ὁ νοῦς τῶν τότε τὴν πολιτείαν οἰκονομούντων, θεοῦ προνοίας ἐστερημένων, ubi Reitemeierus Toupii Emend. vol. 2, p. 264 et Wetstenii intulit commentum ἐφλύαττεν, recte codex Monacensis 267 ἐτύφλωττεν.

Collatio codicis Monacensis 185 cum editione Hoeschelii, inc. fol. 327 v., in qua asteriscis notatae veriores scripturae.

P. 3, 1 ed. Hoesch. Inscr. rubro col. *Περί τη* (infra τη cum lineola, quae delendum significat illud τη, quod apparet etiam fol. 394 r, ante eclogas Agathiae item cum lineola: *Περί τῆ πρόσβειων. ἐκ τῆς ἱστορίας ἀγαθίου σχολαστικοῦ*) πρόσβειων ἐθνικῶν πρὸς ῥωμαίους:

+

Ἐκ τῆς ἱστορίας δεξιππου ἀθηναίου.

Dexippus. P. 190, 22 huius ed. *Ἀνρηλιανὸς*] ἀνρηλιανὸς
26 μὴ σὺν τῷ] σὺν s. v. ead. m. 28 ὑπάρχου σφίσι]
ὑπάρχον σφίσιν.

191, 3 ἐπέιδετο] v super ει ead. m. 5 ἤκουσι] ἤκου-
σιν 7 καλῶς εἶχεν] f. 328 r 8 ἀλουργίδα] ἀλουργίδα,
qualia deinceps omisi 9 ἄμφανσον] ἄμφανστον 10
παρεστήσαντο] *παρεστήσατο τῶν] in marg. suppl. ead.
m. οσοι] ὅσον 11 σύμπαντες] *σύμπαντας 12 σῆ-

α

ματα] *σημεῖα, scriptum σημεῖ, ut vel omissus in η accen-
tus prodat σημεῖα, ut est apud Suidam 20 συμβάσης κα-

σ

κοπραγίας] βα et γῦ per compendium, sed τῆς 21 κατα-
πεπληγότες] καταπεπληρωγότες, cum lineola infra ω 24
ὑμῖν] ἡμῖν et εὐπρέπεια σπεύδομεν] f. 328 v 25 πε-

ες

ρίεστι] περὶ ἐστίν 27 ἐπελθόντες] ἐπελθόντας ead.

όν

manu 28 μικροῦ ead. manu 31 ἵππομαχία] ἵππομα-
χίῳ, ut Vaticanus Maii 32 οὐδ'] οὐδὲ.

192, 9 τοῖν γενοῖν] f. 329 r 15 ἀγαπῶντες] ἀγαπόν-
τες 16 ἡσυχία] ἡσυχίας corr. s. v. ead. m. 23 ἐστι]
ἐστίν 27 τῆς τύχης] f. 329 v. 32 ἐπαιρόμεναι]

αι ὁ

ἐπεραίμεναι ead. manu.

193, 4 χωρήσαντι] χωρίσαντι 8 τύχη] τείχη 12
ὠφελείας] f. 330 v τοῦ] *τὰ τοῦ, ut Niebuhrius. 17 δό-
σεσι] δόσεσιν 19 πολεμησόμενοι] πολεμισόμενοι 29
δέ τι] f. 330 v.

194, 3 ἐπισκοπεῖν] *ἐπισκοτεῖν 4 ἡγεῖσθε] ἡγεῖ-
σθαι 9 μηδεῖς] δηδεῖς 15 ἰταλικῶν] f. 331 r 16
πορεύσεσθε] πορεύσεσθαι 31 ἀποπεποιηκῶς] ἀπὸ πε-

ποιηκώς, et in marg. ead. manu: ἴος, quo coniectura significatur in utroque codice, ut paullo post p. 220, 24, idem ἴος pro ἴσως, infra hoc scripto οὐκ ἀπόπεπεικώς.

195, 1 σὺν ῶ] fol. 331 v. τοὺς] τὰς 4 ἀμανασθαι] ἀμᾶνᾶσθαι 5 διδάσκεσθε] διδάσκεσθαι βλέψοντες] βλέψαντας 7 μυριάσι] μυριάδι 9 ἠτήθησαν] ἠτηθεῖσαν 16 ἐπλημελήσατε] ἐπλημελήσατε ut πλημελείαις 17 ἐπάθετε] ἐπάθατε 19 τὴν ὀργήν] f. 332 r.

196, 4 ἀθληταὶ] f. 332 v 12 σύνεστι] σύνεστιν 18 ἐπηλυγάζησθε] ἐπιληγαξέσθε 22 λεχθεῖσιν] f. 333 r 27 ἀυρηλιανού] ἀυριλιανουῦ βανδῆλοι] κανδῆλοι.

197, 5 σημαίνοντες] σημένοντες 9 ἔδωσαν] ἔδωσαν σφῶν αὐτῶν] f. 333 v δεύτερον] δεύτερον 10 καὶ τύχης] τύχης 19 παρέχοντος] παρέχον 27 τινὰς ἀφνιδίους] f. 334 r.

198, 11 ἐπὶ Ἰταλίᾳς] *ἐπ' Ἰταλίας, ut paullo ante.

Eunapius. Fol. 97 r. rubro col.: Περὶ πρέσβειων ἐθνικῶν πρὸς | ῥωμαίους. | Ἐκ τῆς ἱστορίας εὐναπίου σαρδιανουῦ.

218, 31 τῆς] *ἐκ τῆς.

219, 2 ἦτοι λαβεῖν] f. 97 v. 20 ἐπίστευσεν] ἐπίστευσαν ead. m. f. 98 r 21 βασιλεῦ] βασιλεὺς 22 δ'] δὲ 23 ὀδυρόμενος] ὀδυρόμενος, sed pr. — νον 25 ἀτυχήμασι] ἀτυχήμασιν.

220, 4 δάκρυσεν] f. 98 v 5 δύσλυτον] δύσκλυτον 17 ἱστορεῖν] ἱστορεῖ 20 πορίζοντος] περίζοντος 21 ἡσυχία] f. 99 r 24 ἀπολώλεκε] ἀπολώλεκεν ἴσως] ἴος 25 ἔξω] ἔξω 31 εἴληφα] εἴλημα.

221, 3 ἀπαντοῦντας] *ἀπαντῶνταις 4 ἦρξατε] ἄρξηται 6 βραχὺ καὶ παρὸν] f. 99 v 14 πράξεσι] πράξεσιν 24 ἐν μειράκιον] f. 100 r.

223, 28 λεὺς αὐτὸν] f. 100 v.

231, 8 τοῦτον] τούτου.

233, 30 λύ τι ἀγ.] f. 101 r 31 ἀγέροχον] *ἀγέρωχον.

234, 1 κατεῖδχεν] *κατέσχευεν 5 φρουρῶ] *φρουραῖ

14 οὐκ εὐδαιότηον] οὐκ ἐν εὐδαιότηον ead. manu. Inter quod

et ὁ μὲν medio versu sex septemve litterarum spatium relictum 15 βασιλεῖ] f. 101 v 18 συγγένειαν. *** | καὶ τὰ τῶν] Codex hos versus sic: | δῶκει συγγένειαν: (quod superest huius versus vacuum cum septem sequentibus et initio octavi) καὶ τὰ τῶν πρέσβειων ἀξιώματα | 25 πολυτρόπων] f. 102 r.

237, 28 κινηθέντες] κινηθέντες.

238, 2 ἀπαγγελόμενοι] *ἐπαγγελόμενοι ῥωμαίων] f. 102 v 19 διέφθειραν] f. 103 r 25 εἰς ὀμηρείαν] *ἐς ὀμηρείαν 28 παρὰ-|σχεῖν (sic)] παρὰσχειν.

239, 2 λινᾶ] λίνα 3 καστος] f. 103 v 9 ἀκονιτι] ἀκονητι 12 ὑπελάμβανον] ὑπελάμβανεν 19 τὸ] τὸν 20 τὴν εὐκρασίαν] f. 104 r.

240, 1 γενναιότητος] ad hoc γενναιότατον infra γό' margo ead. manu 4 συνεχῆς] f. 104 v 11 κατεστόρεσεν] κατεστόρευσεν 12 καθημάξουσεν] καθημάξουσεν 15 εἰς] ἐς 21 ὀλίγαι τινές] f. 105 r 28 ὑπερέξεσε] ὑπερέ-

ξεσαν 30 ἵππικόν] ἵππικῶν ead. manu 32 ἠνόχλον] *ἠνώχλον, ut ego.

241, 1 εἰς] ἐς.

251, 30 τὸ τῶν σκυθῶν] f. 105 v.

252, 13 εὐσεβέστερα] εὐσεβέστατα et in marg. ead. m. εὐσεβέστερα infra γρ. 14 ἐπικρύπτοντες] f. 106 r 21 ἀρετὴν καὶ ἀλήθειαν] ἀρετὴν καὶ ead. m. in marg. supplementum 28 ἄλλο δὲ] ἄλλο.

253, 1 ἑαυτὸν] f. 106 v 2 ἔξει] *ἔξοι 7 σφαιδάζοντες] σφαιδάζοντες 19 ἀλλὰ σπασάμενος] ἀλλ' ἀσπασάμενος, sic fere, f. 107 r 20 διήλασε] διήλασεν 21 οἱ δὲ] in marg. ead. m. σῆ ἔλλιπες: sic. Deinde sequitur vacuum trium versuum spatium, post quod Polybiana sequitur ecloga acephalos θόλου τῆ περι τὰ λάφυρα πλεονεξία τῶν αἰτωλῶν κτλ.

Priscus. P. 280. Super inscr. rubro colore Περὶ πρέσβειων ἔθνων πρὸς ῥωμαίους, deinde ἐκ — ῥήτορος, ut H., fol. 79 v.

280, 8 ποιούμενοι] *σφᾶς ποιούμενοι 13 σφίσιν] σφίσι 17 εἶλαι] f. 78 r 24 ἐπίσκοπος] *τῆς Μάργου ἐπίσκοπος.

281, 2 καὶ ταύτην] f. 78 v 8 Ἀττήλας] ἀττήλας,
ut hic codex etiam infra 14 διαλεξαμένους] * διαλεξομέ-

νοὺς 20 πέμπειν] πέμπειν^ψ ead. m. τὰ] s. v. ead. m.

21 Ἀττήλα] f. 79 r 24 μεγίστη καὶ] καὶ s. v. ead. m.

282, 27 μὲν ἄν] * μὲν, ut ego 31 φεύγοντα] φεύ-
γοντας.

283, 4 λονταὶ] f. 79 v 16 παροικοῦσιν] παροικοῦσι
19 ἠνάγκασε] ἠναγκάσαι 23 ῥητόν] f. 80 r ἄνω

γεγραμμένοι] * ἀναγεγραμμένοι, ut Valesius 24 σφῶν]
* τῆς σφῶν 31 βρόχον] βρόχων.

284, 2 προᾶξιν] * τὴν προᾶξιν, ut Bekkerus 8 αἰχμα-
λώτους] f. 80 v 18 ἀπήγγελλον] ἀπήγγελον 25 ἐδέ-
ξαντο] f. 81 r 26 στρατόν] τὸν στρατόν, ut Niebuhrius.

285, 11 ῥωμαίους] f. 81 v 16 οὐδὲ] * οὐδὲ σφᾶς
23 δόντων] δότων 27 ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ] * ἐπὶ σωτηρίᾳ
30 ὅτι] f. 82 r.

286, 2 πάλιν] ὁ δὲ | πάλιν 4 τετάρτη] τετάρτην
ὁ γὰρ] * ο γὰρ βάρβαρος 11 τόν] s. v. ead. m 13 ἐδε-
δίασαν] ἐδεδίασαν 13 βανδύλους] ita cod. quoque, quod
ubique restituendum 14 διανισταμένους] f. 82 v 22
ἐδήκων] ἐδέκων (litterae ε et η simillimae in hoc quoque co-
dice) 25 παιόνων] παγόνων, ut videtur, sed mox dilucide
παιόνων.

287, 1 τὸ ρεῦμα] f. 83 r 13 Ἐδήκων] ἐδέκων
16 εἰς] εἰς 17 οἶα] f. 83 v 21 Ἐδήκων] ἐδέκων
22 σφίσι] * σφίσι.

288, 2 ἔφασκεν] f. 84 r 9 Ἐδήκωνι] ἐδέκωνι, ut
margo Hoeschelii ex hoc cod.: al. Ἐδέκωνι 12 κρησοί]
κηρούσοι 18 πλήθει] * τελοῦντι πλήθει τελείως] f.
84 v 23 παρὰ τοῦ Ἀττήλα ἐπὶ τοῖς φρυγάσιν bis posita
et punctis infra notata 31 ἀποπέμπει] ἀπόπεμπε.

289, 2 ἀνάγκη] f. 85 r 4 μάγιστρος] * μάγιστρος
ἔστι 5 ἀμφὶ] * τῶν ἀμφὶ, ut Niebuhrius 6 βασιλείαν]
* βασιλείας 7 βουλευσαμένοις] * βουλευομένοις, ut 13 et
p. 347, 22.

325, 31 σταλείσας] σταλέντας.

326, 3 Ἐδήκωνι] ἐδέκωνι 6 αὐτὸ] αὐτῷ ἐπι-

γινώσκοιε] ἐπιγινώσκοιεν 6 Ἠλσαν] ἦσαν f. 85 v
 12 βελτίωνι] βελτίονι 25 ἔστιν] f. 86 r 27 δημό-
 α
 σιον] δημοσίον ead. m., unde Hoeschelius in marg.: al. δη-
 μοσίαν.

328, 32 διαλεξαμένους] *διαλεξομένους.

329, 1 κατενεγγύησε] κατενεγύησε 6 γὰρ] *γὰρ
 δὴ Ἐσπερίας] *ἑσπέρας 8 πτρον] f. 86 v 12 δώ-
 σειν] δώσει 13 ἐπάξειν] ἐπαγξειν cum lineola infra γ
 23 πολέμου] πολέμῳ 25 διαφορὰ] διαφοράς, sed α cum
 ductu supra v. in fine eius τοῦ πρ.] f. 87 r 32 βα-
 σιλεύοντι] βασιλεῖ, sed in marg. ead. m. βασιλεύοντι infra γρ'.

330, 9 θεῖσαν] f. 87 v.

331, 19 μετὰ τὸ] μετὰ τὸν cum lineola infra ν κρα-
 τοῦσιν] κρατοῦσι.

332, 16 ἐθνῶν] *τῶν ἐθνῶν θνῶν] f. 88 r 24
 κατὰ ἐκείνην] *καὶ κατὰ ἐκείνην 32 τῆς θεοῦ] τοῦ θεοῦ.

333, 1 ῥητῶ] f. 88 v.

337, 9 ὅτι Γωβάξης] f. 89 r

338, 2 κολχίδα] κολ s. v. ead. m. 7 ἐπικράτειαν]
 ante hoc τη cum lineola infra posita 8 παρεστήσαντο]
 *παρεστήσατο, ut Niebuhrius 13 λόμενος] f. 90 r.

340, 8 εἴους] f. 90 v 10 Φύλαρχος] φύλαρχον
 11 ἔπεισε] *ἔπεισεν αὐτὸν 13 ἄλλως] ἄλλων pr. 22
 ἰταλιωτῶν] ω prius supra v. συνέβαινε] συνέβαινον
 26 μέρη] f. 91 r 29 Γεζέριχον]

341, 19 ἀμφ' αὐτὸν] f. 91 v 31 στασιασάντων]
 margo στασιόντων infra εἰ cum littera quae μ et χ coniunctis
 similis est figurae. In στασιόντων haud dubie latet στασια-
 ζόντων.

342, 10 οὐροεισάχ] ιουροειπαάχ, ut Hoeschelius in marg.
 ex hoc codice: al. ιουροειπαάχ 11 ριου] f. 92 r 13
 φρουρήσαντας] φρουρήσοντας ἢ γοῦν] ἦγουν.

343, 2 πρὸς δὲ τῆ] f. 92 v.

345, 13 εἰς] ἐς 16 εἴους] *εἴους Ῥωμαίους μηδε-
 τέροις] μηδ' ἐτέροις 19 σφίσιν] σφίσι 20 τὴν προσ-
 ἦκουσαν] f. 93 v.

346, 2 ἀπράκτως] *ἀπράκτων, ut pr. fuisse videatur ε,

correctum ν. Sic est p. 345, 29, ἡ πρεσβεία ἄπρακτος ἐπανήει· 346, 24 ἄπρακτοι ἐπανέξυσαν. 7 ὅτι Σαράγουροι] f. 93 ν ἀκατίροις] ἀκατίροις 15 ἔφοδον] τὴν ἔφοδον 23 ἐπιμελεῖσθαι] f. 94 γ 29 εἶχε] εἶχεν 347, 2 ἠφίει] ἐφίει 4 αὐτῶ] * αὐτῶ τε καὶ τῶ, unde recipiendum τε et delendi unci 8 παραγένωνται] παραγέγονται 10 ἀφικνουμένοις] * ἀφικνουμένοις 12 ὅτι Αναγάστου] f. 94 ν 29 ἀμιλληθήσονται] f. 95 γ 348, 14 ἀποφυγεῖν] f. 95 ν πατρίων] πρῶν 26 δόλου] δούλου et in mg. ead. m. δόλου infra γρ' 31 καρτερῶς] f. 96 γ. 349, 20 τοῦς] τοῖς 24 περσῶν] f. 96 ν 28 αὐτὸν] αὐτῶν.

Malchus. P. 73 ed. Hoesch. Post inscr. col. rubro Περὶ πρέσβων ἐθνῶν πρὸς ῥωμαίους sequitur ἐκ τῆς ἱστορίας μάλχου ῥήτορος τοῦ φιλαδελφῶν (sic pro — ως).

384, 31 ὅτι] f. 69 γ.

385, 8 νοκαλλίου] in prima syllaba correctus, quae fortasse pr. fuit νεοκαλλίου. Nunc et o ab secunda manu et macula post hoc sequens κ ita affecit ut littera similior sit litterae μ 10 λιπῶν] f. 69 ν 14 ἐφ'] * ἄφ' 25 διαπράξασθαι] * διαπράξασθαι, ut Niebuhrius tacito 27 ἐκθεῖν] ἐλθεῖν, ut Nieb. 28 ἀβουλότατα] f. 70 γ 31 ἐνόμιζε] ἐκόμιζε pr.

386, 3 a fine ἐνόμιζε] ἐνόμιζεν 13 ἰδίαν] f. 70 ν 15 πολυτελῆ] * πολυτελῆ, χρήματι δὲ καὶ αὐτὸς ἐκείνω ἐκ τοῦ δημοσίου ἀντιδούς.

387, 1 σπαρ] f. 71 γ 10 προσεκάθητο] προσεκάθετο 18 ἄλλο] f. 71 ν

397, 30 ἀνακεκτῆσθαι] ἀνακτῆσθαι.

398, 1 οὐ δέου] οὐ δέος 3 πέρασι] f. 72 γ 8 τῆς ἐν] τῆς supra v. ead. m. 9 κοιμίζοντες] κοιμίζοντες 13 συσπουδάσαι] συσπουδάσαι βασιλείας] * τῆς βασιλ.

20 τὸ ποιητέον] f. 72 ν 29 θέλοι] θέλει ead. m.

399, 3 Βηρίνα] βηρίνα 4 γυναικί] f. 73 γ. 7 ἔτει] ἔτι 12 αἴρεσθαι] αἴρεσθαι 17 παντελῶς] * πάντως 23 χορηγίας] f. 73 ν.

400, 8 οἱ δὲ ἤς] f. 74 r. 22 πολλοῖς] πολλαῖς 31
ὅτι τῶ αὐτῶ] f. 74 v.

401, 3 Πλακιδίας] παλλακίδος et mg. ead. m. πλακιδίας
infra γρ' 9 ἐλήφθει] *ἐλήφθη 13 ἐκπεδώσειν] *ἐμ-
πεδώσειν 16 πράττειν] πράττων ὃ βούλοιο] f. 75 r.
17 εὐπρεπεῖ] εὐπρεπῆ 18 Γινξίριχου] γινξερίχου.

405, 15 προδεδωμένος] προδεδωμένος 16 συντεθέν-
των] συν in mg. suppl. ead. m.

406, 3 πολεμεῖν] f. 76 r. 16 ἠτίμησε] ἐτίμησε 19
ἔπειθε] ἔπειθεν.

407, 5 μαλακίας] f. 77 r. 9 συνελόμενος] συνελώ-
μενος.

Petrus. P. 14 ed. Hoesch. Super inscriptionem fol. 338 v.
rubro col. | Περί πρέσβειων ἔθνῶν πρὸς | ῥωμαίους, de-
inde ἐκ τῆς ἱστορίας Πέτρου πατρικίου καὶ μαγίστρου, ut in
ed. H.

425, 18 Τιριδάτην] τηριδάτην, ut margo Hoesch. 19
ἔπεμψε] ἔπεμψεν ῥᾶον] *ῥᾶστα 20 παραλάβοι] λα

s. v. ead. m. ἰβήρων] ἰβέρων^η ead. m. 22 υἱῶ] υἱεῖ

23 Τιριδάτης] τηριδάτης^η.

426, 2 τᾶ] s. v. ead. m. 18 ἐνεωτέρωσε] -σε per
compendium in fine versus — σ cum ductu super hoc, quod
nescias utrum ε sit an εν 19 καὶ παρεσκ.] f. 339 r.

32 Δομετιανὸν] δομιτιανὸν^ε ead. m., sed 427, 1 δομετιανός

11 πιλοφόρους] f. 339 v. 12 ἔπεμπεν] ἔπεπεν^μ ead. m.

19 ἀνακοχὴν] λακοχὴν^{αν}, eraso spiritu super α alterum
22 ad verbum τοὺς μηχ. — αὐτῶ in margine ὄρα.

427, 27 αὐτομόλους μὴ ὑποδ.] αὐτόμολον, ut Hoesch.
margo 30 τὰ ὄπλα] f. 340 r.

428, 3 λαγγοβάρδων] Alterum γ prius scriptum videtur
γο, ex quo γο deinde γιο fecisse videtur librarius 9 στέλ-
λουσι] στέλλουσιν 10 καὶ ἐτέρους] f. 340 v. 28 στρα-
τὸν] στρατηγὸν, ut Hoesch. margo. 29 ὑπερηφάνειαν]
*ὑπερηφανίαν.

- 429, 7 ἡμῶν] ὑμῶν 8 ὑμεῖς] ἡμεῖς λαμβάνο-
^{οῖς}
 μεν] f. 341 r. 10 τοῖς] τῆς ead. m. 13 εἶπε] εἶπεν
 15 λαμβάνετε] * εὐρίσκειτε καὶ λαμβάνετε 18 τέσσαρας] δ'
 25 μετὰ] * μετ' 27 τρία ἔτη] f. 341 v.
 430, 24 στρατοπέδου] στρατοῦ et in marg. infra γρ.
 ead. manu στρατοπέδου 26 ἀπωγμένου] ἀπογμένου.
^{ὄς}
 431, 8 ἀρηλιανός] ἀρηλιανούς ead. manu 12 ὅτι
 ἀφαρβᾶν] f. 342 r. Ἀφαρβᾶν] ἀφαρβᾶν et in marg. in-
 fra γρ. eadem manu ὁ ἀφαρβᾶν 15 εἶπε] εἶπεν 24
^ν
 μηδὲ Ναρσαῖον] μηδέναρσαῖον 29 ὁ Ἀφαρβᾶν] ὁ ἀ |
^α
 ἀφαρβᾶν in fine et initio paginae f. 342 v. 32 φιλαν-
 θρωπία] φιλανθρωπίαν.
 432, 5 ἀποδόσεως] ἀποδώσεως 16 οὐ παύονται] f.
 343 r 17 Γαλεριανού] * βαλεριανού, ut Niebuhrius
 25 δέον] * δέοι 26 γὰρ] s. v. ead. m.
 433, 2 κατὰ γνώμην] f. 343 v.
 434, 10 Λικίννιος] * λικίνιος, et 14 12 διέσυρξε] διέ-
 συρξε 20 ἤττωμένοις] * ἤττημένοις 24 ὀργῆς] * τῆς
 ὀργῆς, ut Niebuhrius.
 435, 1 βούλητο] * βούλοιο 15 τοὺς βρεττανίανος]
^ε
 f. 344 v 17 εἰρήνειν] εἰρήνην 23 ἀκεραίους] ἀκαι-
 ραίους ead. m. 27 παραγένονται] ρα s. v. ead. m. 32
 εἶδεν] ἴδεν.
 436, 1 χειρὶ κατέχων] f. 345 r 10 προτίμησον] προ-
 τίμησιν 22 αὐτοῦ καὶ] f. 345 v 26 δεδομένους] δε-
 δομένους 30 ἐπιλέξοιτο] ἐπιλέξετο i. e. ἐπιλέξαιτο.

Collatio codicis Monacensis n. 267 cum ed. Hoeschelii. *)

Fol. 5 r. inscribitur rubro colore: Ὅσοις ἐδέξαντο πρέσ-
 βεις βασιλέων ῥωμαίων ἐθνικοί· καὶ ποίῳ σχήματι τούτους

*) Compingendo postquam scriptus erat codice factum est
 ut fol. 346 r. (Menand. p. 362, 7 Nieb.) de verbis in margine

ἔδξαντο· καὶ μεθ' ὁποίας δοχῆς. Post quae sequuntur quae inscripta sunt excerptis ex Petro infra ad p. 429 posita.

Priscus. P. 276, (34 Hoesch.) Inscr. rubro col. fol. 229 r: | Περὶ πρέσβειῶν ῥωμαίων | πρὸς ἔθνικούς. | Ἐκ τῆς ἱστορίας πρίσκου ῥή | τορος καὶ σοφιστοῦ τῆς γοτθι | κῆς 6 Ροῦα] ῥουᾶ. Sic infra ῥουᾶν et ῥουᾶ ἀμιλζούροις] ἀμιλαζούροις 8 τονώρσουσι] τονώσουρσι perspicue 11 προηρημένους] προειρημένος Eἶσλαν] Ἴσλᾶν. Sic et infra. ωθότα] f. 229 v τοῖς] ἐπὶ τοῖς 14 βουλευομένων] * βουλομένων 19 ἄρσαντες] * ἄρξαντες 21 συνεκπέμπει] f. 230 v 22 σηγγίλαχον] σηγγίλλαχον, puncto supra et infra prius λ posito 23 εἰς] εἰς 25 ἀττήλαν] ἀττίλαν, ut semper. Quod habet etiam Hoesch. p. 35, 19 et penult., etsi alter codex ἀττήλας 28 Ἐπιγένην] ἐπιγένει 32 βειαν ἐξώρμησαν] f. 230 v.

277, 7 ῥωμαίους] ῥωμαίων, ut margo Hoeschelii. 12 τοὺς ἀπὸ τῆς σκ.] f. 231 r. 16 χρυσοῖ] χρυσῶ 18 αἰρουμένους] etiam codex αἰρουμένους, idem alibi spiritus permutans ipsumque ἡρούμην praebens p. 415, 14, ut eo non confirmetur αἰρομένους, quod posuit Niebuhrius, sed praeferens αἰρομένω. Et quanquam illud αἰρεῖσθαι πόλεμον etiam alibi legitur haud raro, sed ubi locum habet etiam significatio eligendi, tamen libri quoque saepe fallunt αἰρεσθαι mutantem in αἰρεῖσθαι, ut in locis apud Cobetum Var. Lect. p. 212. V. dicta ad Dexippum supra p. XXXVII 22 παρὰ ῥωμαίων τοῖς βασ.] f. 231 v 24 ἐσπένδοντο] ἐσπεύδοντο corr. s. v. ead. m.

278, 1 τὰ ἐν τῇ] f. 232 r.

289, 13 μαγίστρω] f. 232 v 16 Βιγίλαν] βιγίλω 17 Ἐδόκων] ἐδέκων 19 ἀναγέγραπτο] * ἀντεγέγραπτο 21 Post βιγίλας addit μείζονος 23 ἔπειτα ὡς οὐ δεῖ] f. 233 r 27 γράμμασι] γράμμασιν.

290, 1 ἐδόκει] πέμπειν f. 233 v 12 ἀριστοποιούμεθα]

scriptis Περὶ συνθ[ηκῶν] | χουρόου καὶ ἰο[v] | στινιανοῦ: litterae uncis inclusae a bibliopecto rescarentur, pariterque fol. 378 r. (p. 390, 16 N.) in ζῆτει ἐν τῷ περὶ δ(η)μηγοριῶν.

* ἠριστοποιούμεθα 14 Βιγίλας] βογίλας 19 τὸν] om.
 et comma ponit 20 καταπραϋνόντων] *καταπραϋνάντων
 τὸ] τὸν hic et infra p. 315, 11, et cum Hoeschelio p.
 319, 16: sed infra p. 292, 21; 304, 30 cum H. τὸ δ
 22 κοῖς ἐσθήμασι] f. 234 v 31 Βιγίλαν] βιγίλα
 32 ὅς δέ] f. 235 r ἐκεῖνον] *ἔλεγεν addit.
 291, 2 εἶναι] εἶτοναι, cum lineola qua delendum significa-

tur το 3 ὡς τοῦ] *καὶ τοῦ 5 Ἐδέκων] ἔδεδων ead. manu
^{ον}

10 ρομεν] f. 235 v 12 μικρὸν] μικρῶν ead. manu
 20 παραδιδόναι] f. 236 r 29 ριου θέσεως] f. 236 v.
 292, 7 ἡμῖν] f. 237 r 18 τοσ ἵππων] f. 237 v
 19 β'] δύο 25 αὐτῶν] *αὐται 28 καταλυσάντων] f.
 238 r 30 Σκόττας] σκότᾶς hic et intra.

293, 2 ἔνεκα] οὔνεκα (sic) 6 φησάντων] f. 238 v

13 Ἀττήλαν ἀνέξευξαν] ἀττίλα ἀνέξαν ead. m. 17 ἦν
^{ξεν}
^{τοῖς}

ἐφικτὸν] f. 239 r 22 ταῖς ead. m. 27 γενομένους]
 γενομένης 28 ἀπράκτους] f. 239 v.

294, 2 ὑπάρχειν] *ἔφασκεν addit 4 ἀλθῶς] *ἀληθῶς
 5 ἀτλήλα] ἀττίλα 8 ἀνδράσι] ἀνδράσιν ταττομένοις]
 f. 240 r 10 εὐλαβεῖσθαι] εὐλαβηθεῖς, ut margo H. 17

^ε
 ἐπιτεθέντων] ἐπιτιθέντων ead. m. 18 νυκτὸς] f. 240 v
 28 αὐτοῖς ἐγνωσμένα] f. 241 r 29 παρασκευαζό-
 μεθα] παρεσκευαζόμεθα.

295, 4 Ἀττήλα] ἀττίλα 6 Σκότταν] σκότον τηνι-
 καῦτα] f. 241 v 9 τοῦ Ἀττήλα] *τὸν ἀττίλαν, ut Niebuh-
 rius 11 ξυνοίσειν] *συνοίσειν 12 βασιλέα] *βασι-
 λεύς, ut Niebuhrius 15 Ὀνηγησίον] ὀνηγησίῳ 17 τὸν
 ἀττίλαν] f. 242 r 24 διαπορούμενον] διαποσούμενον
 25 Σκόττα] σκότᾶ, ut 22 σκότα 27 καὶ τὰ αὐτῶ] f.
 242 v 29 τοῦ ἐδάφους] τῷ ἐδάφει 31 ἐξορμήσαν-
 τας] ἐξορμίσαντας.

296, 3 μετέπεμψε τε — παραγενόμεθα] *μετεπέμψατο
 — παρεγενόμεθα 5 πεφρουρημένην] ἐφρουρουμένην f.
 243 r 10 σῶν] σὸν εὐχεται] ἔχεται 15 ἐπὶ τῇ

εἰρήνη] f. 243 v 18 Σκυθικοῦ] * τοῦ σκυθικοῦ 22
 ἐδεδώκει] ἐδεδώρει 23 ἀναιδία] ἀναιδεία 25 παρὰ
 ῥωμαίοις] f. 244 r 28 μελλήσαντα] μελήσαντα 29
 Ἡσλαν] Ἴσλαν λέξαντα] λέξαντας 31 Καρπιλέονος]

* Καρπιλέοντος.

297, 1 καὶ γὰρ] * μὴ γὰρ 4 κὴν αὐτοῖς] f. 244 v

6 ἐκείνων] * ἐκείνου (ἐκείν scriptum) 14 περὶ
 ἰδιολ.] f. 245 r 25 αὐτῷ ὁ] f. 245 v ὁ ante ἀτίλας

supra v. ead. m., ut mox ἐνόμιζον et ἀμφιλία.

298, 3 ἡμετέρας] ἡμέρας 4 ἀληθίζεσθαι] f. 246 r
 7 πολυπραγμονοῦντα] πολυπραγμονοῦντας 14 τίλα]
 f. 246 v 15 Βιγίλαν] βιγίλα, ut infra 18 σεσοφι-
 σμένως] ἐσοφισμένος 21 ἤπερ] ἤ περὶ 24 τε διδό-
 ναί] f. 247 r 25 πρεσβυτέρω] πρεσβετυτῆ et in mg. infra

γρ. ascripto πρεσβυτ' 26 Ἀκατιζίρων] ἀκατζίρων 32
 συμμαχίαν] * εἰρήνην, ut mg. Hoeschelii.

299, 3 Κουριδάχον] κουριδάλον et infra κουριδάλον et
 κοριδαλος 5 Ἀττήλαν] ἀτίλᾱ 8 τὸν κουριδάλον]

f. 247 v 11 ἐς ὄψιν] εἰς ὄψιν ead. m. 12 ἀπαθῶς]
 f. 218 r 17 Ὀνηγήσιον] ὄν ἠγήσιον 20 Ἡσλα] Ἴσλα
 23 ἐξορμήσαντος] ἐξορμίσαντος ἐκείνου ἀναχ] f. 248 v
 32 ἐνθένδε] ἐνθένδεν.

300, 2 τὸν ἴστρον] f. 249 r 6 οὓς] * ἄς 12 σαν-
 τες ὁδὸν] f. 249 v 21 ἀπελείπομεν] ἀπελίπομεν ἐχω-
 ριζόμεθα] χωριζόμεθα 22 ἕκαστος ἔσεσθαι] f. 250 r
 25 ταυτὸν] ad hoc, in quo ὁ obscurius scriptum ut ι, margo
 infra γρ. ponit ταυτὸν συνηίμεν] συνίειμεν 30 ἡμῖν
 — 301, 4 αὐτῆ] margo ὄρα.

301, 11 τῷ] om. κείνην τὴν ἡμέραν] f. 251 r 12
 διατερσαίνοντες] διαταρσαίνοντες τῆ κώμῃ] f. 250 v
 17 φιάλαις] φνάλαις 21 ὁδὸν ἀνύσαντες] f. 251 v 29
 Ῥωμάνος] ῥωμανὸς 32 καὶ Τατοῦλος] f. 252 r.

302, 10 χρυσᾶς] χρυσὰς 11 δεξάμενον] f. 252 v
 15 Σίριμιον] σίριβιον 17 πενότος] παι|νοῦντος sic vo-
 cabulo inter duos versus diviso 20 ἀνδραποδισμόν] * τὸν

ἀνδραποδισμόν ὀλιγορήσας] ὀλιγορήσας 21 κατὰ
 πρᾶξίν τινα] f. 253 r 25 αὐτοῖς] ἐν αὐτοῖς 30 φῶτα]
 φῶρα 31 τῶν ἐσπερίων] f. 253 v 32 ἐρωῦντες]
 ἐροῦντες.

303, 7 τὸ ὑπὲρ] ὑπὲρ 10 πρεσβείας] f. 254 r 11
 ἀποκορινόμενος] * ἀποκορινάμενος 20 διαπρεπῆ] f. 254 v
 26 οὐδὲ γὰρ λίθος] * οὐδὲν γάρ, οὐ λίθος 31 τῆς παρὰ]
 f. 255 r.

304, 1 κατέστησε] κατέστησεν 10 δι' αὐτῶν] f. 255 v
 11 ἦγε] ἦγεν 16 ἡμενος] ἡμένος 19 κύλικος] κυ-
 λίκου 20 διακέλιμενα] f. 256 r 23 [καὶ] abest
 28 συννευχθὲν] συνηνεχθὲν 29 συννευωχεῖσθαι] συννε-
 οχεῖσθαι 31 κήματα] f. 256 v.

305, 2 ὀφείλοντα] ὀφείλοντας 4 ὑποφαινούσης]
 * ὑποφαινούσης, unde scribendum ὑποφαινούσης 7 οἷ] οἷ
 αὐτῶ] f. 257 r 9 ὑπηρέταις] ὑπηρέτης 10 ὑπεξελε-
 εἶλ

θῶν] ὑπεξεῆλθῶν sic ead. m. 11 ἡμετέραν] ἡμέραν
 12 περιπάτους] περιπάτοις 16 ἐλληνίζει] ἐλληνίζειν
 18 Γόττων] γότθων 19 καὶ τὴν ἀύσονίων] f. 257 v
 20 ἐπιμιξία] ἐπιμιξία 24 ὡς τὴν] * ὡς ἐς τὴν 25 ἐώ-
 κει Σκύθῃ] ἐώκει σκύθει 29 ρεῖται Σκυθικόν] f.
 258 r.

306, 2 Ἰστρω] * Ἰστρω ποταμῶ 3 διατρέψαι] μο, ut
 videtur, (certe simillimum est μο in πολυπραγμοσύνης 305,
 31) lineola infra posita, addit 7 τῶν εὐπόρων] f. 258 v
 16 παρόντα] * παρόντα βίον 18 παρόντων] f. 259 r
 19 ἐνοχλουμένου] * ἐνοχλουῦντος ἢ ἐνοχλουμένου 24 μὴ]
 * μὴδὲ εἰρήνῃ] εἰρήνης 28 ἀλλὰ εἰ μὲν] f. 259 v
 31 ὑπομένη] ὑπομένει.

307, 3 ἀνιερώτατον] ἀνιερώτατον 6 ἐκείνων διακο-
 νουμένοις] ἐκείνων ἀδικουμένοις, et in marg. infra γρ. posito
 διακονουμένοις 7 πλεῖστα ἔτερα] f. 260 r 8 πρῶως]
 πρᾶος 16 προσαναλωθέντος] πρὸς ἀναλωθέντος 17 τῆ
 γεωργία] f. 260 v 28 ἀδικῶν] * ἀδικεῖν 29 πλέον]
 f. 261 r 32 χαλεπώτερον] χαλεπότερον [τῆ]] habet.

308, 4 ἦ] * ἦ. 7 θηρατῆ] θηρατῆ ἦ τῶν] f. 261 v

κυνῶν] κυρῶν 18 κατὰ πάντων] f. 262 r 25 ἔστι]
 ἔστιν 29 φεύγοντα] f. 262 v 31 ἐς] εἰς.

309, 3 οὐ δὴ] *οὐδὲ 7 ὅπερ ἕκαστος] f. 263 r 14
 Ὀνηγήσιος] ὄνηγήσιος, sed infra ὄν. 15 με] μοι 17
 ἀναμείναντι] ἀναμείναντα 18 διαγενομένου] γενομένου,
 sed δια in marg. 19 ὡς προϊόντα] f. 263 v 28 ἔφα-
 σκε] ἔφασκεν 30 ἀνηρώτα] f. 264 r.

310, 3 ἔθνεσι] ἔθνεσιν 5 ἐσαεῖ] ἐς αἶι 6 ἔσο-
 μένω] ἔσομένει 7 κεχαρισμένως] κεχαρισμένος 8 λυ-
 θεῖν] f. 264 v 13 τοῖς] τοὺς αὐτὸν] αὐτόν 17
 Ἀττήλα] ἀτίλαν 18 συνοίσειν] f. 265 r 19 δεσπό-
 του] δεσπόδου, sed τ s. v. ead. m. 21 σφᾶς] τὰς σφᾶς,
 cum lineola infra τὰς 25 συνεχῆς] *ἢ συνεχῆς 26
 ἀνεχώρει] ἀνεχείρει τῇ ὕστεραία] τὴν ὕστεραία 27
 Ἀττήλα] ἀτίλαν 28 δὲ ὄνομα] f. 265 v 29 ἐγεγόνε-
 σαν] ἐγεγόνεισαν ἦρχε] εἶχε.

311, 6 διὰ τῶν πρὸς] f. 266 v 10 θεραπόντων] βα-
 δίξειν περι cum punctis infra positis repetit 11 θεράπαι-
 ναι] θεράπαινα 12 ὀθόνας] *τινας addit 16 διατρί-
 βειν] f. 266 v 17 ὄνηγήσιος] ὄνηγήσιος 20 αὐτῶ]
 αὐτοῖ 24 τῆς] τοῦ 26 πρὸ τοῦ οἴκ] f. 267 r 29
 ἤκουτας] ἤκουτα.

312, 3 ἐς] εἰς 4 πότερον] f. 267 v 7 προσκαρ-
 τερῶ] προσκαρτερῶν 8 πρεσβείας] *τῆς πρεσβείας
 10 Σηλβανὸς] σιλβανὸς 14 ἔλεγε] ἔλεγεν αὐτοῦ
 μεγίστην] f. 268 r 16 αὐτοῦ] αὐτοὺς νομίση] *νο-
 μίσει 18 ἀρξάντων] ἠρξάντων 22 Πέρσας] f. 268 v
 ως

29 συμβαλλόντων] συμβαλλόντος ead. m.

313, 2 χώραν] f. 269 r 4 πέντε καὶ δέκα] πεντεκαί-
 δεκα 11 ἀφήρητο] ἀφήρητον 12 ἑτέραν] ἑ suppleto
 in mg. ead. m. τέραν καὶ μετὰ τῆς] f. 269 v τὴν]
 τῆς 17 βουλόμενον] βουλόμενος 23 ἔλεγε] ἔλεγεν]
 σταντίολος] f. 270 r

314, 1—2 τὸ τοῦ τοῖς στρατηγοῖς] *τὸ | τοῦ φόρου ἐπι-
 καλύπτοντος ὄνομα, ὥστε | f. 270 v] αὐτῶ] σιτηρέσιον προ-
 φάσει τοῦ τοῖς στρατηγῶις 9 εἰσί] εἰσίν 12 τὸ τοῦ]

τον τοῦ συμβαίνειν] f. 271 r 13 ὄν] ὄν 22 παρὰ
 τὸν ἀττ.] f. 271 v Ἀττήλαν] ἀττίλα 29 πρεσβευ-
 σόμενον] πρεσβευσάμενον.

315, 1 ἐθέλειν τὸν βάρβαρον] f. 272 r 2 πρεσβεύε-
 σθαι] *πρεσβεύασθαι 8 ὁ τοῦ] *τατοῦλος ὁ τοῦ,
 11 τὸ] τὸν, ut supra τὸν δεῖπνον] f. 272 v 12 παρα-
 γενόμεθα] παρεγενόμεθα 13 τοῦ οὐδοῦ] τῆς ὁδοῦ 15
 ἐπέδοσαν] ἐπέδωσαν 22 αὐτοῦ ἀνηγόν] f. 273 r 30
 τοῦ βασιλέως] βασιλέως 32 κλίνης] f. 273 v.

316, 2 ἐς] εἰς 3 κισσύβιον] κισσόβιον potius
 6 τῶ] τῶν cum lineola infra v 11 εἰσιέναι] f. 274 r
 15 ὑπεξήεσαν] ὑπεξέεσαν 18 το διεπιτιθεμένων] διε-
 πιτιθεμένων. Scribendum igitur ἐπιτιθεμένων, delete illo
 τοδι 22 ταῖς τραπ.] f. 274 v ἐπέθεσαν] in marg.
 ead. m. ἴος super ἐπέθηκαν, ut correctoris significetur con-
 iectura 26 ἄλλοις] ἀλλὰ, corr. supra v. ead. m. ἅπασι]
 ἅπασιν 29 ἐτύγγανεν] ἐτύγγανε 32 βαρβαρικῶν] f.
 275 r.

317, 3 ἐπιτεθέντων] ἐπιτιθέντων 5 προτέρου]
 *προτέραν 9 ἕτερα — ἐδώδιμα] ἕτερον — ἐδώδιμα,
 utrumque clare 10 ὡς δὲ καὶ] f. 275 v. 12 ἐπιγενομένης
 δὲ ἐσπέρας] ἐπιγενομένης | ἐσπέρας 19 ὁ θυμὸς] f. 276 r
 24 Μαυρούσιος] μαρούσιος 28 ἀπολελοίποι] ἀπολελοί-
 πει 29 τοῦ ἀττίλα] f. 276 v. πεμφθεῖς] θ s. v. ead. m.

318, 5 ὀρμηῆσαι] ὠρμηῆσαι 8 τῶν παίδων] f. 277 r
 12 ἔχει] ἔχειν ὁ] ὁ γὰρ 19 τῶ πότῳ] f. 277 v
 29 συντάξει] f. 278 r.

319, 3 ἐλεύειν] ἐλεύειν 7 βασιλεῖ] *τῶ βασιλεῖ
 Ρένα] ῥένα 8 παρὰ ἀδάμει] f. 278 v 17 ἐς] εἰς
 18 ὑμᾶς] ἡμᾶς, sed pr. ὑμᾶς 22 ὦ ἢ βάρσιον] ὦ ἢ
 βάρσιον 25 ὑπογραφέως] ἐπιγραφέως 29 ἐπὶ μα-
 κρὸν] f. 279 v 31 τοῦτο] τοῦτον cum lineola infra v.

320, 3 ἐς] εἰς 5 αὐτὸν] αὐτὸν 8 ταγματῶν] f.
 280 r 13 φέρην] *τοσαύτην φέρην εἰσοίσουσαν]
 *ἔσοίσουσαν 14 λέγειν] λέγει 15 μὴ χρῆναι] καὶ
 χρῆναι 20 παρὰ ῥωμαίοις] f. 280 v 31 μαίων ἐς
 τὴν] f. 281 r.

321, 6 διεξήειμεν] διεξήειμεν 9 ἐχθροῦ] f. 281 v

13 αὐτὸν] αὐτὸν 15 Βέριχος] βερίχος hic, non antea
 aut postea, nisi quod 30 βερίχον 19 ἠνέχετο] ἠνέσχετο
 χώρα γεν.] f. 282 r 21 Ἀδριανούπολιν] ἀνδριανούπο-
 λιν 27 ἐπαναζευγνύντι] ἐπαναζεύγνοντι 29 ἐπανό-
 δου] f. 282 v.

322, 9 συνέβαινε] f. 283 r 10 παρεσκευασμένοι]
 παρασκευασμένοι 11 Ἐδέκω] ἐδέκωνι 15 ἐνδεία]
 ἐνδεία 17 ἐκδαπανηθέντων] δα s. v. ead. m. 19 αἰχ-
 ου

μαλώτων] αἰχμαλώτην ead. m. ῥωμαίων] f. 283 v

22 δίκη] δι^κ γην ead. m. Voluit igitur δίγην correctum δί-
 κην 29 τῶν υἱὸν] τὸν υἱὸν 30 ἐς τὴν βαρβ.] f. 284 r.

323, 1 στήχοντα] εἶχοντα 3 ἐπ' αὐτὸν] ἐς ἐπ' αὐ-
 τὸν 4 μελλήσας] μελήσας 7 δὲ τὸν παῖδα] f. 284 v
 αἰ

11 ἐπέμψας] ἐπέμψαι 13 Ῥωμαίων] ῥωμηνων ἐπα-
 νήει] ἐπανίει 14 Ἡσλαν] ἴσλαν Ἀττήλας] ἀττίλας
 30 Ἀττήλα] ἀττίλα 31 καθεστήκει] καθ' ἐστήκει
 326, 32 σπουδῆν] f. 285 r.

327, 1 Ἀττήλαν] ἀττίλα 5 τιμὴν] ἀρχήν, ut margo
 Hoeschelii 8 ὡς καὶ] καὶ ὡς 11 χρημάτων] f. 285 v
 διαθεῖναι] διαθῆναι 22 ὅτι οἱ ἀμφὶ] f. 286 r 26
 πρὸς] *τὴν πρὸς 32 ἔτι] ὅτι ῥωμαῖοι] f. 286 v.

328, 3 ἐκεκομίκει] ἐκεκομίκειν 8 συμπέμψας] συμ-
 πέψας 11 παρ' αὐτῶν] f. 287 r 22 ἐδεδίει] ἐδε|δεδίει
 inter duas paginas δεδίει] f. 287 v.

330, 29 κωνσταντίνω κατεγγυᾶν] κωνσταντίνου κατεγ-
 γυᾶ 31 Ἀπολλόνιος] ἀπολλώνιος.

331, 2 ραιούτο] f. 288 r 11 ἐκόμιζε] ἐκόμιζεν
 12 εἰ μὴ δολῆ] f. 288 v 16 ἐπανήει] ἐπανίει.

335, 17 Γεζερίχου] *γιζερίχου et mox γιζερίχον et sic
 per omnem hunc locum, in fine quidem ζερίχον, supra scripto
 eadem m. γι, pariterque infra 21 ἐπέμπει] ἐπέμπει
 22 Βαλεντιανού] *βαλεντιανουῦ f. 289 r 24 ἀπεσταλ-
 ων

μένων] *ἐπεσταλμένον

336, 1 εἴπερ ὑπὸ τῆς] f. 289 v δι' ἀρμενίας] f. 290 v
 30 ἐπάξουσι] ἐπάξουσιν 31 ἄπορος] ἄπορον.

338, 19 δῆσαντος] f. 291 r 31 νήσου] ἡ σου 32
χωρήσαντος] f. 291 v τὸ Ῥεκιμερα] τὸν Ῥεκιμερα.

339, 12 ἐπέμπειν] f. 292 r. 14 χρόνων] *χρόνους
17 κατενεγγύησε] κατενεγγύησεν 18 ἀπέμπε] ἀπέπεμπε
20 ὁ Λύβριος] ὀλύβριος Σικελίαν] *τὴν σικελίαν
23 τῆ ἐσπέρα] f. 292 v ἐσπέρω] *ἐσπέρα 20 ὁ Λύ-
βριος] ὀλύβριος 31 Βανδήλων] βανδάλων.

343, 8 Κωνσταντίος] κωνσταντίνος, sed mg. ead. m. in-
fra γρ. ponit κωνσταντίος 13 προσοίκω] πρὸς οἴκω
14 χώρας] f. 293 r. 26 πάρθων] f. 293 v.

344, 4 αὐτήν] αὐτὸν καὶ μηδέπω] f. 294 r 8
ἐξέπεμψε] ἐξέπεμψεν 11 Κιδαραριτῶν] κήδαρι|τὸν
15 ἀπάνατο] f. 294 v 19 ἔμεινεν] ἔμηνεν 25 ἐξέ-
πεμψε] ἐξέπεμψεν Κιδαριτῶν] κηδαριτων 26 ἀπέ-
κτεινε] ἀπέκτεινεν λωβησάμενος] λοβησάμενος πει-
ρώξην] πειράζην, et infra πειράζης, etsi α, quod Hoeschelius
habet loco priori, non admodum dilucide scriptum 27
ἀπαγγελοῦντας] f. 295 r 28 ἀνεξωπυρώθη] *ἀνεξωπυ-
ρήθη, ut Müllerus.

349, 3 Γεξέριζον] γιζέριχον 6 ἐπανῆκε] ἐπανῆμεν
7 σιλέως] f. 295 v.

Malchus. P. 61 ed. Hoesch. Ante ἐκ τῆς inscr. rubro
col. Περὶ πρέσβειων Ῥωμαίων πρὸς ἐθνικούς] f. 296 r.
Βυζαντικῶν] Βυζαντινῶν.

388, 24 πρὸς s. v. ead. m. 28 καὶ πατρίκιον] f.
315 r.

389, 1 εἰς] ἐς 6 καὶ τῆς δικαιοσύνης] f. 315 v
11 ἀπέσωσατο] ἀπεσώσατο 14 ἔφησε | ἔφησεν 17
κόντων] f. 316 r.

390, 3 ταῦτα τοὺς προσ.] f. 316 v. 14 ἀπολούμε-
νον] f. 317 r.

400, 27 ὅτι τὸν ἄρχοντα] f. 317 v.

402, 3 καὶ ἰδιώτην] f. 318 r 5 ἀφήρητο] ἀφή-
ρητο 12 κατέστησαν] κατέστησε 13 ἢ τρέφειν] f. 318 v

15 ἐξοίσειεν] ἐξοίσει superscripto compendio syll. εν
25 ὅτι ὁ ζ.] f. 319 r 31 ἀκούσας] *ταῦτα ἀκούσας
Βυζάντιον] βυζάντιον.

403, 2 ἐπομόσαιτο] ἐπωμόσαιτο βουληῖς] f. 319 v

11 αἶμον] αἶμον et infra αἶμον 14 ἀδριανου - πόλει]
 ἀδριανουπόλει f. 320 r 20 πρέσβεσι] πρέσβεσιν
 21 δὲ ὁ] δὲ 25 διελθῶν] f. 320 v σονδιν] σόνδιν
 26 δὲ] supra v. ead. m. 28 κωλύει] κωλύοι.
 408, 22 ἐπόρθησε] ἐπόρθησεν 23 ρούντων] f. 296 v
 409, 2 τῆς τοῦ δήμου] f. 297 r 6 ἐθέλωσι] θέλωσιν
 9 ἔδωσαν] ἔδωσαν 13 μάχεσθαι] f. 297 v 20 ἀν-

α

δρῖ] ἀνδρεῖ et in marg. ἀνδρῖ infra γρ. ead. m. 23 εὐδαι-
 μονίας] f. 298 r ἐποίησας] ἐποίησαν 24 ἴδεις] ἦδεις,
 ut pr. fuisse videatur ἴδεις.

410, 1 ἀνεῖργε] ἀνήργε στράτευμα] f. 298 v
 μέντι] μέντοι 4 ταύτη πόλει] * ταύτη τῇ πόλει
 6 τὴν τε] τὴν 9 ἐπιεικῶς] ἐπίδειεικῶς, sed δει lineola
 notato 11 αὐτοκράτορα] f. 299 r 13 ἀφ' ὧν] * αὐ-
 τῶν, sed scriptum αὐτ ὧν, sic enim prior syllaba legenda
 videtur, margo vero γρ., infra posito ἀφ' ὧν 15 Βιβια-
 νοῦ] βιβιανοῦ 18 ἦ] ἦς 20 Ὀτριάριου] ὀτριάριου,
 quod tam iunctim quam divisim legere licet 21 ράττειν
 τὰ συγκεῖμενα] f. 299 v 23 εὐκολώτερον] εὐκολότερον
 32 προϊόντα] f. 300 r.

411, 4 Σινδιμοῦνδον] σινδισμοῦνδον, sed infra *σι-
 δισμοῦνδος 5 αὐτῆς] αὐλῆς, sed corr. ead. m. supra
 versum 11 δομεστίκων] f. 300 v 19 βάρβαρος] * ὁ
 βάρβαρος 21 θεν κατ εὐνοίαν] f. 301 r 25 ἔστι]
 ἔστιν 31 ἡδύνατο] ἡδύνατο 32 λέγων καὶ τα-
 ράττων] f. 301 v.

412, 4 Σιδιμοῦνδον] σιδισμοῦνδον, iterumque infra
 10 καλοῦντα] f. 302 r 16 ὑπό] * ἐπὶ, ut Nie-
 buhrius 20 προπέμπει] f. 302 v 22 ἐκείνω χωρή-
 σειν] ἐκείνω χωρίσειν 29 πάντων] * πάντων τῶν, ut Nie-
 buhrius 31 ὄντες ἐχώρουν] f. 303 r 32 αὐτὸν] αὐτῶν.

413, 1 Θευδιμοῦνδος] Θευδίμουδος 4 ἀμαξῶν]
 ἀμαξῶν, ut infra p. 415, 25 et alibi 5 εἶπε προχω-
 ρεῖν] * εἶπεν ἐπὶ σχολῆς προχωρεῖν 6 ἠπέιγετο] ὑπεί-
 γετο 9 προενόντος] f. 303 v 20 ἀπέστειλλε] * ἐπέ-
 στειλλε f. 304 r 29 [ὁ] Εὐούλφου] ὁ εὐούλφου
 31 γὼν δηλοῦντα] f. 304 v.

414, 10 τὸν ante Θευδέριχον om. 11 μετ' ὀλίγων]
f. 305 r 18 σώου] σόου 19 οὐκ ἂν] f. 305 v
20 ὁμοῦσθαι] *ὁμεῖσθαι ὁωμοκέναι] ὁωμοκέναι et
415, 14 ἡρούμην 32 κύκλω] f. 306 r.

415, 1 φρουρίον] φρούριον 11 πέμψαι] f. 306 v
14 πόρρω πρὸς τὴν Σκυθίαν, ὅπου μένων] omittit
22 τρίτον καὶ ἡγεμόνας] τρίτον, ἡγεμόνας ὁδῶν μοι]
f. 307 r 23 ὁδὸν] ὁδῶν 24 ἀτραπὸν] ἀτραποῦ
31 δυνάμενοι] δυνάμεναι 32 διέσωσαν] διέδωσαν
δὲ τῶν τε] f. 307 v.

416, 1 ἀνεμήμνησε] *ἀνεμίμνησκε 3 ἔστι] ἔστιν
11 κόντες διεξελθεῖν] f. 308 r 16 ὑπερβάλλειν] ὑπερ-
βαλεῖν 20 ἔλθειν] εἶν obscurius scriptum in marg. re-
petitur 22 καὶ εὐγείον] f. 308 v ἐνδεᾶ] ἐνδεᾶ, ut
paullo post et saepius οὕτω et alia, ut ἀεὶ 24 στρατεῖαν]
*στρατιᾶν 32 δαρδανίαν] f. 309 r.

417, 2 ἐπακολουθήσαντας] ἀπακολουθήσαντα, sed e
ead. m. s. v. 4 ἦ] ἦ 5 ἀδελφὴν] *τὴν ἀδελφὴν
12 πολιτεύονται] πολιτεύσαντα εἰς τὴν πόλιν] f. 309 v
14 δαλματίαν] δαλμα[×]_× 19 γνώμην] γνώσιν, qua de
confusione dixi praef. ad Polybium vol. 1, p. XLVIII. 23
βινιανῶ] f. 310 r.

418, 1 ἤδη πορευομένοις] f. 310 v. 5 ἦ] ἦ, sed "
super ἦ μέσης οὔσης] μέση οὔση 12 ἔθνησκον] f. 311 r
23 μέντοι] f. 311 v 32 ἦ — χώρας bis posita, sed
versu secundo punctis infra positis notato.

419, 1 κατατρίψειν] κατακρούψειν 2 βασιλεὺς] f.
312 r 3 βελτία] βελτίαν 6 τῶν] τῶ 10 ἐπή-
νεσε] ἐπήνεσεν 13 ταῖς τε ἐλίσις] f. 312 v 15
εὐφυμίαις] εὐφημίαις 20 Οτριαρίον] ὀτριαρίον, iunctim
potius quam divisim legendum 25 ἠπέλγετο] ὑπήγετο
f. 313 r 28 τοιούτου σάλου] *σάλου τοιούτου 30
μείζονα] *μείζω.

420, 3 ξεως] f. 313 v 4 εἰσελθόντι] εἰσελθόντος
8 τῶ Γοιθικῶ] γοιθικῶ διδάσι] διδάσιν 11 οὔσι]
οὔσιν 12 τοῦ τρόπου] *τοῦ βαρβαρικοῦ τρόπου.

14 ἦν] ἦ 15 τε ἔνδον] f. 314 r 22 ἐξήτει] ἐξή-
 τει 25 μέντοι ὄσιον] f. 314 v.

Petrus. P. 429, 29 Ὅτι Βαλεριανὸς] Ὅτι βαλλερμανδός,
 ut infra 430, 4. Fol. 5 r rubro colore post ea quae initio
 huius collationis posita sunt supra p. LIX Ὅσους — δοχῆς
 inscribitur: ἐκ τῆς ἱστορίας πέτρον πατρικίου καὶ μαγί-
 στρον.

430, 1 Σαπώρη] σάπωριν 2 δόσει] δόσειν 4
 βαλλερμανδού] f. 5 v 5 παρεκύσας] παρεκύνσας 8 ὀ

Δέναθος] ὀδέναθος Σαπώρη] σαπώ (cum compendio
 litterae ι simili) 9 κατὰ πολὺ] κατὰ τὸ (cum lineola infra
 hoc, quae delendum prodit) πολὺ 17 ἐτόλμησε] ἐτόλμη-
 σεν τὸν οἰκειῶν] f. 6 r.

433, 10 κεκοπωμένους] κεκοπομένους 12 ἀσπροῦ-
 διν] ἀσπροῦδι μηδικῆς] f. 6 v 22 σοφηνῆς] σοφη-
 νήν 23 κηνῆς] f. 7 r 32 ἅπασιν] ἅπασιν.

434, 2 ἐνδεδωκέναι] ἐνδεδικέναι f. 7 v 3 αὐτοκρά-
 τορι] αὐτοκράτωρι (verum est αὐτοκράτωρ ἦ) 5 οὖν] οὐ
 ἀπεδόθησαν] ἀπεδώθησαν.

De Excerptis ex titulo de legatis partim ab Romanis par-
 tim ad Romanos missis, quae in duas partes distincta secun-
 dum codices duos ab Hoeschelio et Niebuhrio ego, ut Müll-
 erus, rursus coniunxi et altera alteris immiscui, deque sententia
 Niebuhrii praef. p. XXXV duorum has diversorum titulorum
 esse eclogas opinati, atque de discrimine illo recte quidem
 constituto ab Niebuhrio, sed ab eclogariis non omnino ser-
 vato dixi praef. ad Polyb. vol. 2, p. VI, et Nissenus de Poly-
 b. p. 313 seq., quum Federus praef. ad Exc. p. VII recte
 quidem animadverterit illud priori parti additum ἐθνῶν πρὸς
 Ῥωμαίους, alteri vero Ῥωμαίων πρὸς ἐθνικούς „invito passim
 argumento et redarguentibus scriptorum, unde tabulae sumta
 profitentur exempla, ipsis nonnullorum nominibus“ non omni-
 bus convenire eclogis utriusque partis: sed quod propterea
 inscriptiones illas librarii putat, ut iidem in titulo de insidiis
 inter περὶ ἐπιβουλήs et περὶ ἐπιβουλῶν et κατὰ βασιλείων

γεγονυίας et γεγονυιῶν variant, eclogariorum potius in excerptis concinnandis negligentia est accusanda.

Addere autem visum est praefationes eclogariorum duas, quarum priorem ex codice Schottano edidit Hoeschelius, alteram idem ex eodem et laceram ex Turonensi Valesius, ego exegi ad Monacensem n. 267, cuius annotavi varietates.

Πῶς δεῖ πρεσβεύεσθαι καὶ πρεσβεύειν.

Πρέσβεις ἢ παρ' ἡμῶν ἢ πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλονται. ἂν μὲν οὖν πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλωνται, χρὴ φιλοτίμως τε καὶ δαυσιλῶς τούτους ὑποδέχεσθαι· καὶ γὰρ τιμῶσι πάντες αὐτούς· τοὺς δὲ ὑπηρετοῦντας αὐτοῖς δι' ἀσφαλείας ἔχειν εἰς τὸ μηδενί τι (μηδενότι Nieb. frustra, ut animadvertit Boissonadus Anecd. vol. 3, p. 476, ubi μηδενί τι testatur etiam in cod. Parisino sic scribi) διδάσκειν ἐπερωτωμένους αὐτούς. κὰν μὲν τῶν λίαν ἀφεστηκότεων οἱ πρέσβεις εἶεν, ὥστε μεταξὺ ἐκείνων τε καὶ ἡμῶν εἶναι τινα τῶν ἐθνῶν, ἐμφανίζειν αὐτοῖς τῶν ἡμετέρων ὁπόσα καὶ οἷα βουλόμεθα. ὁμοίως δὲ εἰ καὶ πλησιόχωροι μὲν ἡμῶν καθειστήκεσαν, ἐνδεῶς δὲ πρὸς τὴν ἡμετέραν ἔχουσι δύναμιν. εἰ δὲ κατὰ πολὺ ἡμῶν διενηρόχασιν εἴτε πλήθει στρατοῦ εἴτε ἀνδρείᾳ, χρὴ μῆτε πλοῦτον μῆτε γυναικῶν κάλλη ἐμφανίζειν αὐτοῖς, πλήθη δὲ ἀνδρῶν καὶ ὄπλων εὐκοσμίαν καὶ τειχῶν ὑψώματα. εἰ δὲ παρ' ἡμῶν πρέσβεις ἀποστέλλονται, χρὴ τούτους πρῶτον μὲν ἐπ' εὐσεβείᾳ γνωρίζεσθαι καὶ μὴ ἐπ' ἐγκλήμασι κατηγορηθέντας ποτὲ δημοσίᾳ κατακριθῆναι· εἶναι δὲ φρονίμους τὴν φύσιν, εὖνους τὰ κοινά, ὡς καὶ προκινδυνεύειν τῶν ἰδίων, καθάπερ Ριβοῦλος (margo Ρήγουλος), καὶ τὴν ἀποστολὴν προθύμους, ἀλλ' οὐ βεβιασμένους, καθάπερ ὁ Αἰγύπτιος ἰατρός· ὧν ὁ μὲν παρὰ Καρχηδονίοις δέσμιος ὦν καὶ πρὸς Ῥωμαίους περὶ εἰρήνης πρεσβεύσων ἀπεσταλμένος ὄμνυσιν ἐπανελθεῖν πρὸς αὐτούς τῶν Ῥωμαίων τὴν εἰρήνην οὐ καταδεχομένων· ἐπεὶ δὲ εἰς Ῥωμαίους ἀφίκετο, ἀπαγορεύει μὲν Ῥωμαίοις τὴν εἰρήνην, ἀσύμφορον αὐτοῖς οὔσαν, πείθει δὲ αὐτούς ἐπανελθεῖν αὐτὸν πρὸς Καρχηδονίους, τῷ ὄρκῳ φειδόμενος· ὁ δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου τὸν Πέροσην κινήσας τὰ Αἰ-

γυπτίων διόλωλε (διολώλεκε Nieb. frustra: v. Thes. Steph. v. Απόλλυμι, p. 1538, D.). χρῆ δὲ τοὺς πρέσβεις παραγενομένους πρὸς οὓς ἀποστέλλονται φαίνεσθαι ἐπιχαρεῖς, μεγαλοψύχους, εὐεργετικούς τὰ εἰς δύναμιν, ἄμφω τὰ τε οἰκεία τὰ τε τῶν πολεμίων ἐν ἐπαίνῳ ποιουμένους, ἀλλὰ μὴ τὰ ἐκείνων ἐνδιαβάλλοντας. οἰκονομεῖν δὲ δεῖ τοὺς πρέσβεις καὶ τοῖς καιροῖς ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης πράττειν τὰ κελευόμενα, εἰ μὴ τι πρᾶξι πᾶσι τρόποις παρεκελεύεσθαι, οἷον ἀπεστάλη τις ὡς φίλοις δῶρα τοῖς γείτοσιν ἐπικομιζόμενος: ὁ δὲ τούτους καταλαβὼν τὰ τῶν ἐχθρῶν πράττοντας τὰ μὲν δῶρα σὺν τῷ γράμματι παρακατέσχε, λόγους δὲ φιλίας ἀντὶ δῶρων ἐπεκομίσατο. ἐρεῖ γάρ τις εἰκότως ὡς ἐχρῆν μᾶλλον ἐπιδοῦναι τὰ δῶρα καθημεροῦντα τῶν πολεμίων τὸ ἄγριον ἢ τὰ μὲν τιμιώτερα παρακατασχεῖν, τὰ δὲ ἄλλα ἐπιδοῦναι, ἀλλὰ μὴ πάντα κρατεῖν, ὡς μῆτε τοὺς ἐχθροὺς πλουτεῖν ἐθέλειν καὶ τὸ πολὺ τῆς ἐχθρας ὑποτέμνειν τῶν πολεμίων. δοκιμάζεται δὲ πρέσβεις καὶ πρὸ τῆς ἀποστολῆς, ὑποτιθεμένων αὐτῶ τῶν κεφαλαίων, καὶ ἐρωτώμενος ὅπως περὶ ἐκάστου αὐτῶν οἰκονομήσειεν, οὕτως ἢ ἐτέρως αὐτῶ τῶν πραγμάτων ἐπισυμβαινόντων.

Ἐπόθεσις τοῦ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας βιβλίου πρώτου.¹⁾

Ὅσοι τῶν πάλαι ποτὲ βασιλέων τε καὶ ἰδιωτῶν μὴ τὸν νοῦν παρεσύρησαν ἡδοναῖς ἢ κατεμαλακίσθησαν, ἀλλὰ τὸ τῆς ψυχῆς εὐγενὲς ἀκηλίδωτον ἀρετῇ συνετήρησαν, οὗτοι δὴ οὗτοι καὶ πόνοις ἐνεκαρτέρησαν καὶ λόγοις ἐνησχολήθησαν, καὶ ἄλλος ἄλλο τι τῶν ὅσοι λογικώτερον ἐπεβίωσαν

1) Hoc prooemium praefixum erat omnibus Excerptorum libris Constantini nostri, quemadmodum videre est in Excerptis legationum, quibus praefixus hic prologus iisdem plane verbis legitur. Unde cum in exemplari nostro maxima pars huius prooemii ita deleta esset, ut prorsus non posset legi, ex editione Hoeschelii id supplevimus. Huiusmodi autem proemia Galeata vocantur a Latinis. VALES. Ἐπόθεσις τοῦ περὶ πρέσβεων τεύχους Ῥωμαίων πρὸς ἐθνικούς inscribit ed. Hoescheliana et qui προσίμιον addit codex Monac.

παιδείας ἐρασταὶ γεγονότες σπουδαιότερόν τινα συνεγράψαντο, τοῦτο μὲν τῆς σφῶν αὐτῶν πολυμαθίας δεῖγμα ἐναργὲς τοῖς μετέπειτα καταλιπεῖν ἡμερόμενοι, τοῦτο δὲ καὶ εὐκλειαν ἀείμνηστον ἐκ τῶν ἐντυγχανόντων καρπώσασθαι μνώμενοι¹⁾. ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆς τῶν τοσοῦτων ἐτῶν περιδρομῆς ἄπλετόν τι χρῆμα καὶ πραγμάτων ἐγίνετο καὶ λόγων ἐπλέκετο, ἐπ' ἀπειρόν τε καὶ ἀμήχανον ἢ τῆς ἱστορίας ἠυρύνετο²⁾ συμπλοκῇ, ἔδει δὲ ἐπιρροπέστερον πρὸς τὰ χεῖρω τὴν τῶν ἀνθρώπων προαίρεσιν μετατίθεσθαι χρόνοις ὕστερον καὶ ὀλιγώρως ἔχειν πρὸς τὰ καλὰ καὶ θαυμάσιον διακεῖσθαι πρὸς τὴν τῶν φθασάντων γενέσθαι κατάληψιν, κατόπιν γινομένης τῆς ἀληθοῦς ἐπιτεύξεως, ὡς³⁾ ἐντεῦθεν ἀδηλία σκιαζέσθαι τὴν τῆς ἱστορίας ἐφεύρεσιν πῆ μὲν σπάνει βίβλων ἐπωφελῶν, πῆ δὲ πρὸς τὴν ἐκτάδην πολυλογίαν δειμαίνοντων καὶ κατορρωδούντων, ὁ τῆς πορφύρας ἀπόγονος Κωνσταντῖνος ὁ ὀρθοδοξότατος καὶ χριστιανικώτατος τῶν πώποτε βεβασιλευκότων ὄξυωπέστερον πρὸς τὴν τῶν καλῶν κατανόησιν διακείμενος καὶ δραστήριον ἐσχηκὸς νοῦν, ἔκρινε βέλτιστον εἶναι καὶ κοινωφελὲς τῷ τε βίῳ ὀνησίφορον, πρότερον μὲν ζητητικῇ διεγέρσει βίβλους ἄλλοθεν ἄλλας ἐξ ἀπάσης ἐκασταχοῦ οἰκουμένης συλλέξασθαι παντοδαπῆς καὶ πολυειδοῦς ἐπιστήμης ἐγκύμονας, ἔπειτα τὸ τῆς πλατυπείας μέγεθος καὶ ἀκοῆς ἀποκναῖον ἄλλως τε καὶ ὀχληρὸν καὶ φορτικὸν φαινόμενον τοῖς πολλοῖς δεῖν ὠήθη καταμερίσαι τοῦτο εἰς λεπτομέρειαν ἀνεπιφθόνως τε προθεῖναι⁴⁾ πᾶσι κοινῇ τὴν ἐκ τούτων ἀναφυομένην ὠφέλειαν, ὡς ἐκ μὲν τῆς ἐκλογῆς προσεκτικωτέρως καὶ ἐνδελεχέστερον κατεντυγχάνειν τοὺς⁵⁾ τροφίμους τῶν λόγων καὶ μονιμώτερον ἐντυποῦσθαι τούτοις τὴν τῶν λόγων εὐφραδίαν, μεγαλοφυῶς τε καὶ εὐεπιβόλως πρὸς

1) μῶμενοι Schweighaeuserus ad Polyb. vol. IV, p. 50.

2) ἠυρηνετο (sic) Monac. εὐρύνετο H. et V. Eaedem δ' pro δέ, ut Monac.

3) ὡς] ὡστ' ed. Valesii.

4) προθεῖναι] προσθεῖναι Monac.

5) κατεντυγχάνειν τοὺς τροφίμους τῶν λόγων] Sic in codice nostro legitur rectius quam in Hoescheliano (et Monac.), εἰς τοὺς τροφ., quo vitio scripturae inductus Casaubonus ver-

ἐπὶ¹⁾ τούτοις καταμερίσαι εἰς ὑποθέσεις διαφόρους, τρεῖς ἐπὶ τοῖς πενήκοντα τὸν ἀριθμὸν οὖσας, ἐν αἷς καὶ ὑφ' αἷς ἅπαντα ἱστορικὴ μεγαλοργία συγκλείεται, κοῦκ ἔστιν οὐδὲν τῶν συγκειμένων²⁾ ὃ διαφεύξεται τὴν τοιαύτην τῶν ὑποθέσεων ἀπαρίθμησιν, οὐδὲν τὸ παράπαν ἀφαιρουμένης τῆς τοῦ λόγου ἀκολουθίας τῇ διαιρέσει τῶν ἐννοιῶν, ἀλλὰ σύσσωμον σωζούσης καὶ ἐκάστη ὑποθέσει προσαρμοζομένης τῆς τηλικαύτης³⁾ οὐ συνόψεως, ἀληθέστερον δ' εἰπεῖν, οἰκειώσεως. ὧν κεφαλαιωδῶν ὑποθέσεων ἡ προκειμένη αὕτη καὶ ἐπιγραφομένη περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας πεντηκοστὴ οὐσα τυγχάνει⁴⁾, τῆς πρώτης τὸ ἐπάνυμον λαχούσης περὶ βασιλέων ἀναγορεύσεως. ἐμφαίνει δὲ τουτὶ τὸ προοίμιον τίνας οἱ λόγοι πατέρως κέκτηνται καὶ ὅθεν ἀποκυττανονται, ὡς ἂν μὴ ὦσιν αἱ κεφαλαιώδεις ὑποθέσεις ἀκατονόμαστοι καὶ μὴ γνήσιοι, ἀλλὰ νόθοι τε καὶ ψευδώνυμοι. εἰσὶ δὲ⁵⁾ ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων χρονικῶν⁶⁾. α'. Ἰωσήπου ἀρχαιολογίας. β'. Γεωργίου μοναχοῦ. γ'. Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα

terat, eorum scriptorum quae ingenia alunt lectioni incumbere. Sed hac in parte eius interpretationem correxi [sic: adeo ut hoc delectu habito maiori attentione et assiduitate lectioni incumbere studiosi queant.] Confirmatur autem lectio nostri codicis verbis sequentibus καὶ ἐντυποῦσθαι τούτοις, scilicet τοῖς τροφίμοις τῶν λόγων. VALES.

1) ἐπὶ uncis circumdedit Hoeschelius. Antea εὐεπιβόλως H. et V. εὐεπιβόλως Monac., sed mg. ead. m. ἴος βούλως, inepte.

2) συγκειμένων] ἐγκειμένων ed. Hoescheliana.

3) τῆς ante τηλικαύτης addidit eadem et Monac.

4) ἐπιγραφομένη περὶ πρέσβεων Ῥωμαίων πρὸς ἔθνικους (ἐθνῶν πρὸς Ῥωμαίους margo) τυγχάνει οὐσα ἑβδόμη ἐπὶ τοῖς (sic) εἴκοσι Hoescheliana.

5) δὲ Monac. δ' H et V.

6) Clauditur argumentum in Hoescheliana et Monac. sic: α'. Πέτρον πατρικίου καὶ μαγίστρον. β'. Γεωργίου μοναχοῦ χρονικῆς. γ'. Ἰωάννου Ἀντιοχείως. δ'. Διονυσίου Ἀλικαρνασέως Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας. ε'. ζ'. Πολυβίου Μεγαλοπολίτου καὶ Ἀππιανοῦ. ζ'. Ζωσίμου Ἀσκλωνίτου. η'. Ἰωσήπου Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας. θ'. Διοδώρου Σικελιώτου. ι'. Δίωνος Κοκκιανοῦ. ια'. Προκοπίου Καισαρέως. ιβ'. Πρίσκου ἡγήτορος. ιγ'. Μάλχου σοφιστοῦ. ιδ'. Μενάνδρου Πρωτίκτορος (Προκίτορος Monac.). ιε'. Θεοφυλάκτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ἀντιγραφέως τοῦ Σιμοκάττου. Iambos non habent.

χρονικῆς. δ'. Ἰωάννου Ἀντιοχέως χρονικῆς ἱστορίας. ε'.
 Διοδώρου Σικελιώτου καθολικῆς ἱστορίας. ς'. Νικολάου
 Δαμασκηνοῦ καθολικῆς ἱστορίας. ζ'. Ἡροδότου Ἀλικαρνη-
 σέως. η'. Θουκυδίδου. θ'. Ξενοφῶντος Κύρου παιδείας
 καὶ ἀναβάσεως Κύρου τοῦ Παρυσάτιδος. ι'. Ἀρριανοῦ
 Ἀλεξ . . . . . ἰα' Διονυσίου Ἀλικαρνησέως Ῥωμαϊκῆς ἱστο-
 ρίας. ιβ'. Πολυβίου τοῦ Μεγαλοπολίτου Ῥωμαϊκῆς ἱστο-
 ρίας. ιγ'. Ἀππιανοῦ Ῥωμαϊκῆς τῆς ἐπίκλην βασιλικῆς.
 ιδ'. Δίωνος Κοκκιανοῦ Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας. καὶ οἱ ἐφεξῆς
 ἐν τῷ δευτέρῳ τεύχει ἐπιγράφονται.

Ἰαμβοὶ σημαίνοντες τὴν βασιλικὴν ἀγωγὴν.

αἰῶν ὁ μακρὸς ὥσπερ ἄνθη τοὺς λόγους | ἀπανταχοῦ γῆς
 ἔσχευ ἐσκεδασμένους, | ἀνθοῦντας οὐ πέμποντας εὐπνοον
 χάριν. τανῦν δὲ τούτους εὐστεφῆς Κωνσταντῖνος | δρέψας,
 ἀγείρας ἐμμελεῖ μουσουργία | προὔθηκε πᾶσι θελκτικὴν
 εὐοσμίαν | ὅσοις λόγου μέτεστιν εὐάδεις λόγους. | ὃν τοῖς
 λόγοις στέφωμεν ὡς λόγων φίλον· | ἀσυγκρίτως γὰρ ἐν
 μέδουσιν ἐκπρέπει, | λάμπων, προφαίνων χρηστότητα τοῦ
 κράτους, | γίγας φεραυγῆς ὥσπερ ἡλίου φάος | ἐχθροῖς
 ἅπασιν εὐνόοις θ' ὑπηκόοις. | οὐκοῦν βοάτω πρὸς θεὸν
 πᾶς τις μέρος, | Τιθωνὸν αὐτὸν δεῖξον ἄλλον ἐν χρό-
 νοις, | ὡς ἂν τὰ λῶστα τῷ βίῳ συνεισφέρει.

Eclogas Constantinianas quum Niebuhrius exhibuisset ut
 Hoeschelius ediderat in duos divisas titulos legationum ab Ro-
 manis et ad Romanos missarum non sine magno lectorum in-
 commodo, utrasque in unum coniunxit Müllerus, cuius ego
 rationem sequutus, quae de singulis historicis ita disputave-
 rat Niebuhrius ut nihil amplius dici de iis possit, infra repetii.

Ac primum de Dexippo Niebuhrius praef. vol. I. p. XIV:

„Publius Herennius Dexippus (1), Ptolemaei f. (2) Athe-
 niensis, pago Hermensis, e Cerycum gente (3), summos in ci-
 vitate honores adeptus est, rex creatus atque archon epony-

1. Nomen integrum exhibet inscr. 380 Corp. Inscr. graec.
 — 2. Sic inscriptio: nam Suidas s. v. Δέξιππος Dexippum
 patrem illi tribuit. — 3. Vid. Boeckh. ad Inscr.

mus; splendideque agonothetae munere Panathenaeis functus; clarus orator atque historiarum scriptor; propter quas fortunae simul atque industriae dotes statuæ honore ornatus est, cuius basis cum titulo exstat. Sed longe praeclariorem saeculorumque memoria dignum honorem sibi comparavit quo tempore, effusus in Graeciam per Propontidis claustra Herulis, captisque Athenis, cives secum in saltus iuvios ex urbis clade profugos confirmavit; bellique ab iis dux constitutus, advectae in Atticae oram Romanae classi, cui Cleodamus praeerat, coniunctus, ultionem de barbaris aliquam sumpsit, tribus millibus ex ipsorum numero per occasionem interfectis (4). Quo facto vir eximius post quingentos annos Athenienses armis desuetos ad rem gloriamque militarem revocavit: Mithridatico enim bello non sua neque sponte arma moverat infelix civitas. Quum igitur de hac Dexippi gloria titulus statuæ sileat, creditum est prius positam esse quam illam adipisceretur; cui opinioni facile accederem, si historia aevi, „quam partim ex libris partim e vita hauserit“, ut epigramma praedicat, diversa esse posset ab illa omnis aevi, cuius notitiam ex Eunapio et Photio habemus. Ea in primo Claudii Gothici Aug. anno desinebat; Athenarum autem cladem Syncellus, qui hoc Dexippi opus legebat, sub Gallieno contigisse refert: neque si eam cum continuatore Dionis (5), quem Zonaras sequitur, biennio serius accidisse statuamus, ut illo ipso Claudii anno primo, 269, acciderit, difficultas expediretur. [Contra Boeckhium, qui anno 269 ascripserat, etiam Clintonus Fast. Rom. vol. 1, p. 297: „Pollio refers it to the reign of Gallienus: and in this is confirmed by Syncellus, who doubtless transcribed from Dexippus himself.“] Ita aut fingendum erit priorem exstitisse editionem, de qua nemo quicquam tradidit, aut concedendum laevam hominum in honoribus aestimandis mentem eum, quo ad maiorum gloriam elatus est, propterea neglexisse, quia, tumultuarie a congregata multitudine colla-

---

4. Hanc rei gestae seriem, paululum ab illa diversam, quam Gibbonus excogitavit, nunc demum, editis ab Maio excerptis de sententiis (fr. 23) constituere licet. — 5. In eclogis quas Maius edidit, Coll. Vat. II, p. 240.

tus, nullum in fastis urbanis locum haberet: librorum famam extulisse, res fortiter gestas silentio transmisisse: — rem, propter eius aevi pravitatem, plane non incredibilem.

Vitam usque ad Probi principatum perduxit, quum iam sub Valeriano claruisset (6).

Dexippi opera, quae ad historiam pertinebant, tria legit Photius (7) (cuius locum v. infra in testim.): de quibus singulis agendum est.

I. *Τὰ μετὰ Ἀλέξανδρον*, libris quattuor comprehensa; ex quibus notissimam satrapiarum divisionem recitat Photius scriptoremque in universum cum Arriano consentire docet. Ad hanc Macedonicam historiam referenda esse quae Maius inventa in codicis palimpsesti paginis 81. 82. 100. 101 edit, uno verbo monuisse ad probandum sufficit: siquidem oratio Hyperidis, sive adsumpta sive ficta, belli Lamiaci tempus spectat.

II. *Χρονικὴν ἱστορίαν*, sive annales (8), quam Photius *σύντομον ἱστορικὸν* vocat, per Olympiadas archontumque et consulum fastos ab historiae initiis, omissis tamen fabulosis primordiis, usque ad Claudii Gothici annum primum deducti, praecipua circa temporum rationem cura adhibita. Horum duodecim liber a Stephano ethnicographo citatur (9); ubi Herulorum mentio certissime comprobatur locum de quo agitur non multum ab operis fine afuisse: constat igitur scriptorem his duodecim „chartis omne aevum explicuisse.“ Ex hisce annalibus Syncellum quaecunque e Dexippo habet petiisse arbitror: at Constantiniana excerpta illis prorsus aliena sunt: neque enim prolixas orationes capere potuisset breviloquens annalium ratio, qui fere singulis libris saeculum comprehendebant; unde Trebellius Pollio (10) Dexippum omnia breviter persecutum esse scripsit.

III. Igitur eclogas de legationibus ad *Συνθηκὰ* pertinere iam Vossius perspexit (11): eademque earum ratio est quas

---

6. Eunapius Vita Porphyrii in f. — 7. Cod. 82. — 8. Eunapius (p. 171 seq. huius ed.). Idem Vita Porph. l. l. — 9. s. v. *Ἐλουροι*. — 10. Gordian. 2. — 11. De histor. Graec. p. 242.

ex titulo de sententiis edidit Maius. *Σκυθικὰ*, sive bellum Scythicum, intelligendum, quod coeptum sub Decio usque ad Aureliani pacem duravit. [Addit his Niebuhrius de fragmento 18, p. 180 seq. eadem fere quae brevius Müllerus sic p. 678: „Patet narrari quomodo Decius ad Priscum Philippopolitanorum ducem (v. Iordanes de reb. Get. c. 18) epistolam miserit, qua hortabatur imperator ne contra hostem exirent proelio periclitatum, atque ipse cum exercitu advenisset (250 p. C). Hanc epistolam deinde in concione, ut videtur, Priscus recitavit. De obsidione Philippopolis v. sequens fragmentum.“]

Orationem Dexippi scribendique genus ingenti laude effert Photius, eo usque ut Thucydidem perspicue loquentem dicat (loco infra cit.), quae mira est viri prudentis a vero aberratio. Nemo enim in eo quicquam praeter inanem degeneris aevi rhetorem agnoscet, ut mirum sit qui tam puerilia sectetur, inter res arduas positum magna gessisse. [Dexippum Thucydidem perpetuo imitari ostendi supra.]

Quae de Dexippo exstant testimonia sequentia fere sunt: Inscriptio Athenis reperta prope fontem, in basi marmorea, quae olim statuam sustinuerat Q. Epicteti, postea sublatam. (Corp. Inscr. vol. 1, p. 439, n. 380.)

Κατὰ τὸ ἐπερώτημα τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς καὶ τῆς βουλῆς τῶν ΨΝ καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων τὸν ἄρξαντα τὴν τοῦ βασιλέως ἐν θεσμοθέταις ἀρχὴν καὶ ἄρξαντα τὴν ἐπώνυμον ἀρχὴν καὶ πανηγυριαρχήσαντα καὶ αγωνοθετήσαντα τῶν μεγάλων Παναθηναίων, οἴκοθεν ἱερέα παναγῆ, Πόπλιον Ἐρέννιον Δέξιππον Πτολεμαίου Ἐρμείου, τὸν ῥήτορα καὶ συγγραφέα, ἀρετῆς ἕνεκα οἱ παῖδες.

ἀλκῆ καὶ μύθοισι καὶ ἐν βουλαῖσι κρατίστους

ἄνδρας ἀγακλειτοὺς γείνατο Κεκροπίη·

ᾧ ἓνα καὶ Δέξιππον, ὃς ἱστορίην ἐσαθρήσας

αἰῶνος δολιχὴν ἀτρεκέως ἔφρασεν.

καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐπεῖδε, τὰ δ' ἐκ βίβλων ἀναλέξας

εὔρατο παντοίην ἱστορίας ἀτραπόν.

ἧ μέγα κλεινὸς ἀνήρ, ὃς νοῦ ἄπο μυρίον ὄμμα

ἐκτείνας χρονίους πρήξιας ἐξέμαθεν.

φήμη μὲν περίβωτος ἀν' Ἑλλάδα, τὴν ὁ νεανθῆς

αἶνος Δεξίππῳ δῶκεν ἔφ' ἱστορίῃ.

τούνεκα δὴ καὶ παῖδες ἀγκαλειτὸν γενετῆρα
μορφήεντα λίθον θῆκαν ἀμειβόμενοι.

Photius Bibl. cod. 82: Ἀνεγνώσθη Δεξιππου τὰ μετὰ Ἀλέξανδρον ἐν λόγοις τέσσαρσιν. ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ ἕτερον σύντομον ἱστορικόν, μέχρι τῆς Κλαυδίου ἐπιτρέχον τὰς κεφαλαιώδεις πράξεις βασιλείας. ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ Σκυθικά, ἐν οἷς αἱ Ῥωμαίων αὐτῶ καὶ Σκυθῶν ἀναγράφονται πρὸς ἀλλήλους μάχαι τε καὶ ἀξιόλογοι πράξεις. ἔστι δὲ τὴν φράσιν ἀπεριττός τε καὶ ὄγκω καὶ ἀξιωματι χαίρων, καὶ ὡς ἂν τις εἶποι, ἄλλος μετὰ τινος σαφηνείας Θουκυδίδης, μάλιστα γὰρ ἐν ταῖς Σκυθικαῖς ἱστορίαις.

Eunapius praeter locos in fragm. citatos in Vita Porphyrii sub finem: Τοὺς χρόνους (τοῦ Πορφυρίου βίου) ἐς Γαλληνὸν καὶ Κλαύδιον εἰκάζειν συνέβαινε, Τάκιτόν τε καὶ Αὐρηλιανὸν καὶ Πρόβον· καθ' οὓς ἦν καὶ Δέξιππος ὁ τὴν Χροικὴν ἱστορίαν συγγράψας, ἀνὴρ ἀπάσης παιδείας τε καὶ δυνάμεως λογικῆς ἀνάπλεως.

Suidas: Δέξιππος Δεξιππου, ὁ Ἐρέννιος χρηματίσας, Ἀθηναῖος δῆτωρ, γεγονὼς ἐπὶ Βαλεριανοῦ καὶ Γαλληνοῦ καὶ Κλαυδίου δευτέρου καὶ Αὐρηλιανοῦ τῶν βασιλέων Ῥωμαίων.

Trebellius Pollio in Gallieno c. 13: „Gothi Cyzicum et Asiam, deinceps Achaiam omnem vastaverunt et ab Atheniensibus duce Dexippo, scriptore horum temporum, victi sunt.“

Alia v. in fragmentis. Quibus addendus Tzetzes Hist. IX, 274:

Δέξιππος ὁ φιλόσοφος μύστης ὦν Ἰαμβλίχου
πολλὰ μὲν συνεγράψατο καὶ ἕτερα βιβλία,
ὦν τῶ ἐνὶ ἐνέτυχον τῶ εἰς Κατηγορίας·
ἔγραψε δὲ καὶ Σκυθικά, ἃ μέχρι νῦν οὐκ οἶδα,
καὶ ἕτερα, ὡς εἶρηκα· μόνον τὸ ἐν δ' ἀνέγων,

de quo Maius in Collect. Nov. Vatic. vol. II, p. 346.

Euagrius Hist. eccl. V, 24, p. 450, 34: Καὶ Δεξιππῶ δὲ πλεῖστα περὶ τούτων πεπόνηται, ἀπὸ μυθικῶν ἀρξασμένων καὶ λήξαντι ἐς τὴν Κλαυδίου τοῦ μετὰ Γαλληνὸν βασιλείαν· ᾧ συνανείληπται περὶ ὧν Κάροποι καὶ ἕτερα βάρβαρα ἔθνη

κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Θράκην καὶ Ἰωνίαν διαπολεμοῦντες ἔπραξαν.*)

De Eunapio Niebuhrius:

„Eunapius, sophistarum vitis clarus, natus Sardibus a. 347, Dexippi historiam ita continuavit ut opus suum μετὰ Δέξιππον χρονικὴν ἱστορίαν inscriberet (v. testimonia initio fragmentorum posita). Id XIV libros continebat, quorum

*) Ad haec Niebuhrius: „Scythica hic innuere videtur, non Chronicorum partem.“ Atque Valesius et ad Excerpta sub initium et ad locum Euagrii μυθικῶν pro Σκυθικῶν voluerat idemque latine vertit, unde factum ut idem positum sit infra p. 177, 2. Et quum illud ἀπὸ μυθικῶν ἀρξάμενω nihil aliud dicere videatur quam quod de Diodoro loquens Photius cod. 70 dicit: Ἀρχεται μὲν οὖν τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῶν μυθολογούμενων παρ' Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις, Dexippum quoque res mythicas esse complexum, id ipsum autem diserte neget Eunapius infra p. 171, 29: Τὸ δὲ ἐν κεφάλαιον τῆς ἱστορίας τοῦ μὲν ἀνωτέρω καὶ ὅσα τὸ ποιητικὸν νέμεται γένος ἀφείναι· et 172, 6: Τὸ μὲν μυθῶδες καὶ λίαν ἀρχαῖον ἀφαιρεῖ καὶ ἀφήσιν ὥσπερ φάρμακον παλαιὸν καὶ ἀδόκιμον ἐς τοὺς συντεθεικότας, neque inter fragmenta quicquam reperitur quod reditum Heraclidarum fr. 3 memoratum antecedit, tam absoum illud μυθικῶν, etiamsi recte carere possit articulo, videatur quam aptum Σκυθικῶν omni Euagrii orationi, qui illic nihil nisi illis temporibus aequalia persequutos memorat, etiamsi illa quae ex Scythicis petita putat Niebuhrius in Chronicis certe omitti non potuerint, et quae fr. 14 Iulius Capitolinus de iisdem habet Carpis ex Chronicis perinde videantur petita ut quae habet Georgius Syncellus (fr. 16 a) de rebus Scythicis, neque ego contendam non esse ex Chronicis petita, quod in medio reliqui p. 178, 1. Habet tamen etiam Valesii illud Σκυθικῶν aliquid incommodi, quum Chronica certe ab illis non sit exorsus Dexippus, nisi Euagrius utrumque eius librum ita dixerit ut putavit Niebuhrius, qui Scythica quoque ab Euagrio usurpata non iniuria credidit. Nam etsi res illis narratas Dexippus ne in Chronicis quidem ultra haec tempora deductis potuit omittere, mirum tamen si Scythica ignorarit Euagrius.

Ad fragmentum 4 (p. 173, 28—32) ab eodem Syncello servatum Müllerus p. 672: „Antecedit apud Syncellum locus de maioribus Alexandri inde a Carano. Hunc quoque, sicuti ea quae deinceps de Alexandro ipso, deque eius successoribus usque ad eversum a Romanis imperium sequuntur, omnia e Dexippo fluxisse, a Syncello autem ex Eusebio petita esse censuit Scaliger, ideoque omnia haec tanquam Dexippi ex-

primo res ab excessu Claudii Gothici ad Iulianum Imp. gestas complexus, ceteris huius, quem ipse, utpote pro veteri religione vehementissime animatus, tanquam deum aliquem, humano generi commodatum, colebat, historiam, quaeque deinceps subsecuta sunt, copiose narravit (Eunapius infra p. 215,

cerpta in graecum suum Eusebium recepit. In Scaligeri autem arbitrio acquiescentes etiam hodie viri docti, qui huius loci mentionem faciunt, Dexippum laudare solent. Id vero perperam fit. Ex Eusebio Armen. certe nunc constat locum Syncelli non esse petitum ex Eusebio. Comparatis autem inter se quae de Macedonum regibus apud Syncellum et Eusebium leguntur, facile intelligitur utriusque narrationem ex eodem fonte derivari, adeo ut locis haud paucis singula verba apud utrumque legantur eadem. Hunc vero fontem Dexippum esse vel propterea negaveris, quod Eusebius (p. 195) data opera duces suos recensens Dexippi mentionem non iniecerit. Contra vero Porphyrium disertis verbis testatur supeditasse sibi quae de Alexandri in Macedonia successoribus tradidit. [Cuius inter fragmenta haec recepit Müllerus p. 689 seqq., quum ipse Niebuhrius Script. min. vol. 1, p. 240, ubi de Porphyrio agit, Dexippi haec putasset, quae tamen inter fragmenta non recepit, quippe Syncelli omnino non recordatus.] Ex eodem Porphyrio etiam ea fluxisse quae de maioribus Alexandri Eusebius et Syncellus exhibent consentaneum est. Quanquam Syncellus sua non ex ipso Porphyrio, sed ex Africano vel ex alio chronographo descripserit. Qui latine vertens illa Syncelli nonnisi prima et postrema tanquam Dexippi posuit. Notandum vero illa quae sunt apud Syncellum ita repeti apud Cedrenum p. 151, A: *Ἀρτι δὲ τοῦ Φιλίππου παιδὸς Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας προελθόντος οἱ πρῶτοι τῶν Μακεδόνων αὐτὸν αἰροῦνται εἰς βασιλεία. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν προῆλθεν Ἀλέξανδρος, κατ' ἀμφοῖν τὸ γένος ἐσέμνναν. οὐδὲ γὰρ ἔστιν εὐρεῖν ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ ἄνδρα τοσούτοις κατορθώμασι πλεονεκτοῦντα. ὡς γὰρ Δέξιππος ἱστορεῖ, πᾶσαν ἀσκήσιν ἡσκήθη σωματικὴν, Ἀριστοτέλους γνησιώτατος γεγωνὸς φοιτητῆς, εἰς τε λόγους ἀριστος καὶ εἰς ἔργα ἐπαινούμενος εὐρέθη. τὰ δὲ πολεμικὰ θαυμασιῶς ὑπελθῶν πειθοῦς ἀξία διεπράξατο.* Post quae sequitur rerum ab eo gestarum narratio prorsus diversa ab ea quae est apud Georgium. Secundum Cedrenum igitur non annorum Alexandri, quum regnum capesseret, notatio, ut Müllerus fecit in latinis, ab Dexippo petita, sed Aristotelis disciplinae commemoratio. Id vero mirum si unum sit illud quod et Dexippus memoraverit et qui ab eo sua duxerunt, ex illo repeterint.

fr. 8 a). Finem operis in illo tempore fecisse quo S. Iohannes Chrysostomus in exilium pulsus est, a. Chr. 404, Photius docet infra p. 205, 8). Cui repugnare quidem videntur eclogae, in quibus (fr. 87, p. 268—270) de Pulcheriae Augustae avaritia sermo est, quae mulier demum a. 414 imperium capessivit: minime tamen inde colligere licet Eunapium continenti narratione decem annorum, qui medii sunt, historiam exposuisse, quin potius illuc degressum esse apparet, ut referendo quomodo Hierax, aemulo qui vel ipsum nequitia superaret per Augustae avaritiam traditus, pro nece Fravittae seras poenas, verumtamen poenas dederit, se solaretur. Accedit quod deinde de Stilichone loquitur, qui diu ante Pulcheriae imperium occisus est. [Hanc rationem conciliandi loci illius cum temporum rationibus inierat Maius praef. p. XXXVIII, nisi quis putaret Eunapii historiam ab alio fuisse continuatam, ut Dionem in eodem codice Vaticano, quod propter orationis in utrisque eclogis similitudinem ipse addit neminem esse crediturum.]

Quum duplicem editionem historiae Photius vidisset, Constantinianae eclogae, ut inscriptio docet, e secunda sumptae sunt, ubi loci plurimi, in quibus scriptor rabido adversus Christianos odio effrenate indulserat, ita recisi essent ut Photio iudice hiantes lacunae apparent, et sequentia plurima laborarent obscuritate. Cuius vitii culpam Photius in Eunapium ipsum confert: coniecturane ductus an testimonio, non constat. Scriptorem mutilatum opus ita reliquisse ut in his quae manebant sensus laboraret, sane non probabile est. Ac fieri certe potest ut non ipse scriptor, sed bibliopola, indocti amanuensis opera, libros ab iis locis qui vendentibus periculum crearent liberare animum induxerit: qualia sunt expurgata, quae vocant, exemplaria, quae in regionibus ubi decreta concilii Tridentini recepta fuerunt non raro occurrunt. [Probans hanc sententiam Müllerus p. 8 ibidem animadvertit Eunapium libros illos XIV neque uno tenore perscripsisse neque simul edidisse. Nam quum in Vitis sophistarum historias suas de rebus Iuliani, Valentis et Theodosii ut editos memoret fr. 14, 19, 22, 25, 45, 55, in vita Prisci fr. 65, ubi de Hilario loquitur a Gothis sub Alaricho Graeciam vastantibus a.

396, Arcadii a. 1 occiso, dicere: καὶ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς διεξοδικοῖς, ἐὰν τῷ δαίμονι δόξη, γραφήσεται. Itaque primum composuisse videri Historias usque ad mortem Theodosii (270—395), deinde scripsisse Vitas sophistarum (circa a. 405) denique post a. 414 Historias continuasse Arcadiique regnum additurum fuisse, nisi morte fuisse prohibitus.]

Eunapii Vita ab Hadr. Iunio conscripta in editione Boissonadi legitur. Insanum hominis in rem Christianam odium, cuius in his quoque quae Maius edidit iniquum de magno Theodosio iudicium novum exhibet specimen, deliransque superstitio in somniis religionis quam sectae cui addictus erat asseclae sibi finxerant, notissima sunt: notum etiam dictionis genus molestum et salebrosum, de quo nimis clementer iudicat Photius cod. 77. [Inscriptio vero in codice Vaticano est: Ἐκ τῆς ἱστορίας μετὰ Δέξιππον νέας ἐκδόσεως, quam Niebuhrius p. 55 ita immutavit: *Εὐναπίου Σαρδιανοῦ ἱστορίας τῆς μετὰ Δέξιππον νέας ἐκδόσεως ἐκλογαὶ περὶ γνωμῶν*, idemque pro τὸ προοίμιον, ut est apud Maium p. 248, scripsit προοίμιον, ut ego, quum etiam infra p. 215, 16 sit sine articulo: *Προοίμιον τοῦ δευτέρου λόγου*, etsi utramque inscriptionem librarii potius quam Eunapii esse apparet, et nominativos posui: *Ἱστορία ἢ μετὰ Δέξιππον. Νέα ἐκδοσις*: ut Müllerus, qui etiam imperatorum singulorum nomina addidit. Et quanquam Photius p. 206, 20 et 23 bis dicit νέαν ἐκδοσιν ἐπιγράφει, fieri tamen potest ut νέας ἐκδόσεως scripserit Eunapius, quod idem Photius ponit p. 205, 2, et de Zosimo p. 207, 11, etsi propter ambiguitatem inscriptionis Vaticanae additumque in ea ἐκλογαὶ praetuli nominativum. Post illam autem inscriptionem et ante illud Τὸ προοίμιον, litteris maioribus scriptum in codice, haec interponitur annotatio eclogarii, (cui de suo Niebuhrius p. 56 praefixit Προοίμιον τοῦ ἐκλογαρίου): Οὐκ ἀγνοίᾳ τῶν τῆς ἱστορίας χρόνων δεύτερον Εὐνάπιον τόνδε κατετάξαμεν Πρίσκον· ἀνόητον γὰρ καὶ παρεξηγημένων ἀνθρώπων ἔργον τοῦτο· ἀπορία δὲ τῇ ἀπὸ φθόνου τῶν εὐπορούντων διαγενόμενοι οὕτως, οἱ βούλονται ἂν ἔχειν ἄχθος ἐτώσιον ἀρουρήσας τὰς βίβλους καὶ παρ' ἑαυτοῖς διακατέχειν ἢ τοῖς χρηΐζουσιν ἐπ' ὠφελίᾳ μεταδίδόναι· καὶ κινδυνεύει οὕτω γε τῶν προοιῶσι τὴν

παροιμίαν ἀνασοβεῖν τῆς ἐπὶ τῇ φάτνῃ κυνός, ἢ μήτ' αὐτὴ τῶν τῇ φάτνῃ ἀποκειμένων ἐπαπολαύει, καὶ τῶν βουλομένων καὶ δυναμένων ἀκόσμως καθυλακτεῖ. Fuerunt igitur ante Eunarium in titulo *Περὶ γνωμῶν* etiam Prisci eclogae, quae nullae nunc comparent in codice palimpsesto, ut animadvertit Maius praef. p. XIII.]

Quo de Prisco Niebuhrius:

„Panium, unde Priscus, quem alii minus definite Thracem vocant (Chron. Pasch. p. 318, B; Malalas p. 359, 4; Theophanes p. 179, 16) Panita dicitur, oppidum erat Europae, unius e sex provinciis dioeceseos Thraciae, quae Chersonesum continebat, atque in Propontidis ora inter Heracleam, olim Perinthum, provinciae metropolim, et Selybriam terminabatur. Priscus teste Suida v. *Πάνιον* de historia Byzantina, rebusque Attilae (*ἱστορίαν Βυζαντικὴν καὶ τὰ κατὰ Ἀττήλαν*) octo libros scripsit; quae verba quaestionem moverunt geminumne an simplex fuerit opus; equidem non dubito unum fuisse. Verum etsi duo fuerint, ad utrumque certe pertinerent eclogae de legationibus, quarum inscriptionem historiae Gothicae retinere debui: nemo enim dubitabit eclogarii codicem ita inscriptum fuisse. Suspicio autem, ut Procopianae historiae, ita huius partibus diversos titulos fuisse inditos: aliam inscriptam fuisse *τὰ κατὰ Ἀττήλαν*, aliam *Γοτθικὴν*, idque ab imperito homine ad universum opus translatum esse. [Probans haec Müllerus p. 69 addit etiam Exc. de legat. inscribi tam *ἱστορίας Βυζαντικῆς* quam *ἱστορίας Γοτθικῆς ἐκλογαί*, quum primae historiarum pars prae ceteris pertinens ad res cum Gothis sive Scythis Hunnisque gestas vel ab auctore vel ab eclogario inscriberetur *ἱστορία Γοτθικὴ*.]“

„A quo tempore historiam inceperit Priscus expediri non potest: sed nullius rei quae ante annum 433 gesta sit mentio ex eo affertur. Asparis filiorumque caedem, quae a. 471, Leonis imp. 15, patrata est, a Prisco narratam esse Euagrius (II, 16) docet: unde colligimus, quum Malchus annum 474, Leonis 17, historiae suae initium fecerit, Priscum ad eum substituisse. Unde patet quam absurde Suidas eum sub Theodosio iuniore scripsisse tradat. Longe

optimus omnium sequioris aevi historicorum; ingenio, fide, sapientia, nulli vel optimorum temporum posthabendus; elegans quoque et sermone satis puro usus, laudem atque gloriam quum apud coevos tum inter posteros merito adeptus est; cui etiam a Valesio et Gibbono, summis viris, laudari contigit. Rhetor dicitur, at idem sophista [Suidas et Eua-
grius I, 17]; unde colligimus non causidicum Constantino-
poli egisse, sed oratoriam artem ibi docuisse. Ceterum de
eius vita hoc tantum comperimus: receptum in amicitiam
Maximini, viri illo aevi primarii, cum eo ad Attilam, et postea,
Marciano imperante, in Arabiam Aegyptumque profectum esse
[Priscus p. 331, 26 huius ed.]. Qui Maximinus quum absque
dubio paganus esset (Christianus enim nunquam animum in-
duxisset ut Blemyis de sacris in Philarum insula celebrandis
concederet, foederisque tabulam in illo templo figeret) con-
iectura iam per se valde probabilis Priscum quoque antiquis
sacris addictum fuisse, magis adhuc confirmatur. Eidem
Prisco Suidas praeterea tribuit Declamationes et Epistolas.“

De Malcho Niebuhrius:

„Malchus Philadelphiensis ex illa Philadelphia quae in
Palaestina est, ut recte e nomine viri Syriaco, quum plura
ita vocarentur oppida, infert Fabricius, sophistam Constan-
tinopoli egit. [Suidas v. *Μάλχος*.] Eius historiam, qua
Priscum continuavit, ab a. 474, decimoseptimo Leonis Imp.,
usque ad mortem Nepotis, qui a. 480 occisus est, septem
annorum res totidem libris, quos *Βυζαντιανὰ* inscripsit,
persecutam Photius (cod. 78) legit: atque intra hoc tem-
poris spatium eclogae de legationibus, quasque ex aliis ti-
tulis Suidas servavit, comprehenduntur: ut certum sit litte-
ratas Constantini Porphyrogeniti operas nihil amplius ha-
buisse. Monet tamen Photius his libris opus ad terminum
quem auctor sibi proposuisset perductum non esse: ipsum
innuere plura se additurum si vita suppetat: quum igitur
Suidas Malchi Historiam usque ad Anastasium deductam esse
scribat, non contradicam, si quis sibi persuaserit ultima parte
truncatam ad Photium Constantinumque pervenisse; integram
ei innotuisse qui paulo post Iustinianum Imp. lexicon de scri-
ptoribus composuit, quod Suidas compilavit. Edidit certe

Malchus mortuo demum Zenone, cuius ignaviam probraque (fr. 4) mansurae infamiae tradidit: ac tanta quidem cum libertate ut etiam sub miti Anastasii imperio mirandum sit maiestatis poenam evasisse qui talia contra decessorem Principis, praesertim qui Augustae maritus fuerat, auderet. Verum non unicum hoc est sub imperatoribus Byzantinis mirandae in scribendo libertatis exemplum, fortasse a contemptu litterarum ortum: nam Tiberius, valde in iis versatus, quaecunque edebantur anxie scrutabatur, crudeliterque vindicabat. Magis etiam miramur Eunapium non morte poenas dedisse pro his quae quemvis Christianum non minus quam Principes laederent. Malchum non maledicentiae sed veritati studuisse cernimus. Difficilior ad expediendum inde oritur quaestio quod Malchus historiam a Constantino M. inchoasse a Suida dicitur: in quod tam disertum testimonium suspicio erroris eo minus cadit quod Photius e primi libri initio constare docet alios eiusdem auctoris atque argumenti praecessisse. Casus autem efficere non potuit ut pars superstes operis initio ac fine truncati inciperet ubi Priscus substiterat: itaque necesse est aut partem quae praecederet ab aliquo qui catenam historiae conficiebat, cuiusmodi plures exstitisse constat, recisam, aut res a Constantino M. usque ad Prisci finem diverso opere comprehensas fuisse. Ingenio et eloquentia infra Priscum, a Photio quidem, qui eum canonis historiae instar esse ait, ultra veritatem laudibus elatus, tamen inter valde bonos historiae auctores numerandus est. A Christiana religione non alienum fuisse Photius perhibet: quod per se parum est; verum in ipsum, ut a Classeno inter confabulationem mihi observatum fuit, plus quam in illum cadere videtur qui Pamprepio (fr. 20) tam aperte faveat.“

De Petro Niebuhrius:

„Petrus, cui a dignitatibus magistri et Patricii cognomina haeserunt, Thessalonicae natus, a Procopio (Goth. I, 3, testim. 2) Illyrius*) dicitur: non quod natione ad Illyricam gentem per-

*) [Apud Codinum De aedif. Constant. p. 114 ed. Bonn. quod est: *Τὸ παλαιὸν Πετρίον Πέτρος τις πατρίκιος ἐπὶ τοῖς χρόνοις Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἐκτίσεν· ἔλεγον δὲ αὐτὸν καὶ Βορσναμιακὸν τὸν Σύρον, πολλὰς ἀρχὰς τῷ τότε ἀνύ-*

tineret (nam quis illo aevo veteres Illyrios ab aliis gentibus, qui istas regiones incolebant, distinxisset?), sed quia dioecesis Macedonia sub dispositione Praefecti Praetorio per Illyricum erat. Hic causis agendis Constantinopoli occupatus, quum propter singularem eloquentiam persuasionisque vim celebraretur (v. testim. 2. 4), ab Iustiniano Imp. a. 534 legatus ad Amalasintham destinatus, quia interim Theodahadus regnum arripuerat, Aulonae substitit, et anno demum sequente cum Imperatoris mandatis Ravennam pervenit: tunc vero, ignavia et timore hominis callide usus, Theodahado persuasit ut se Augusti fidei permitteret, Italiaque universa concederet (Procop. Goth. I, 6). Quae quum ipse Constantinopolim renuntiasset, iterum cum Athanasio Ravennam missus est, ut illis agentibus quae rex Gothus promiserat ad exitum perducerentur: verum is, Mundo interim cum exercitu in Dalmatis caeso, spreto quae convenissent, violataque legationum sanctitate, illos in custodiam dedit (ibid. I, 7), neque prius redeundi facultas concessa est quam a Vitige fere post tres annos, circa finem anni 538. Sed hoc incommodum Petro insigni honore repensatum est, collata dignitate magistri officiorum *). Postea, anno fere 550, iam ad patriciatum evector**), legatus in Orientem missus est ad inducias cum Chosroe componendas (Procop. IV, 12), unde tamen re infecta rediit: mox, a. 552 ***), delectus est ut cum Vigilio Papa, qui Chalcedone

---

σάρτα, ad hunc referens Müllerus vol. 4, p. 670, apud Procopium corrigit *Σύρον τὸ γένος*, ut parentes Syria oriundi Thessalonicae habitaverint. Probabilius illum fuisse Illyrium, ab eoque diversum hic dici Syrum.]

*) De magisterio officiorum legendi sunt Ioannes Lydus De magistr. II. 10. 25 26; III, 40, et Valesius ad Amm. Marc. XXVI, 5.

**) Patricius a Constantini M. aetate eum locum in aula obtinebat ut Britannorum lingua apposite *a privy Counsellor* diceretur. Hic dignitatis gradus coniungebatur cum eo officio in quo aliquis alias constitutus erat: ac Petrum quidem nostrum usque ad mortem in magisterio permansisse constat.

***) De anno quo nuntii imperatoris cum Vigilio egerunt, Gieselerus a me consultus respondit se plane Mansio assentiri qui illud a. 552 contigisse statuat, corrigendumque in subscriptione epistolae encyclicae censeat: P. C. Basilii XI.

detinebatur, de negotio trium capitulorum ageret. Vigilius ubi, quae tunc acta sunt, narrat, Petrum exconsulem, patri-
cium et magistrum vocat: mox magnificum virum et referendarium: qui tunc exconsul dicebatur, erat quem imperator
consulatus codicillis ornaverat; eum postea in Byzantino imperio, rei dignitate paulatim imminuta, consulem et hypatum
dixerunt. Decem deinde annis interiectis, a. 562, pacis negotium cum Persis iterum, ac feliciore quidem exitu, suscepit, ignominiosa quidem, sed pro exhaustis imperii viribus
necessaria, pace in quinquaginta annos composita (Menandri fr. 11). Ubi quum a legato Persico super Suania, quam Petrus repetebat, fallaci spe proposita, ad regem Chosroem reiectus esset, anno proximo hunc adiit: verum frustra. Ex
qua legatione Byzantium reversus, haud multo post obiit (Men. fr. 13), 28 fere annis post primam legationem Italicam; relicto filio Theodoro, qui iam a. 565 dignitatem patris obtinebat; mox comes largitionum factus, atque a. 576 ad Persas missus est (Men. fr. 46). Christianum fuisse Petrum dubio caret: quippe qui in legatione Persica ut natalem Christi Domini Epiphaniamque celebraret, substiterit (Men. fr. 11, p. 364 ed. Bonn.), atque cum Vigilio Papa de rebus quae ad dogmata pertinent egerit.

Hic Petrus inter coevos incredibili quadam floruit laude et gloria: cuius rei testimonia infra posui. Praeter eloquentiam atque unicam in persuadendo vim, summam in rebus tractandis sollertiam, diligentiam indefessam, legum cognitionem accuratissimam, eruditionem omnigenam, ei tribuunt; tum vero amoenum ingenium mitemque animum: in quo cum unico cuius verba ad nos pervenerunt obtrectatore*) ita consentit Petri cliens Ioannes Lydus, ut hoc certe constet benevolum fuisse liberumque ab omni arrogantia. Etiam post mortem a Corippo boni cognomine insignitur (V. testim. 13), ut olim Rex Ancus. Quae tamen virtutes non obstant quominus vere Procopius ei exprobrare potuerit furacissimum fuisse atque inexplebili divitiarum cupiditate incensum (Pro-

---

*) Procopius Anecd. 24, p. 70: *Προῦτος ἦν καὶ ὡς ἥμισυ αὐβρίξειν εἰδῶς*. V. testim. 3.

cop. l. l.): avaritia enim apud Orientis populos, ad servitutem prolapsos, persaepe etiam virorum minime malorum animos invadit: quorum bonitas eo tantum elucet, quod neque crudeliter agunt numorum causa neque ius violant: quales sunt fere si qui inter Turcas viri boni dicuntur. — Praedivitem certe fuisse Petrum inde colligimus, quod insula Aconitis, in qua cotis fodinae exercebantur, integra pro fundo ad eum pertinebat (V. testim. 12). Eadem servitutis miseria viros quamvis bonos immanissima principis iussa pro numinis oraculis exsequi cogit, quasi nihil arbitrio suo relictum sit: itaque asseverare non auderem calumniam esse Procopii narrantis Theodahadum a Petro ad Amalasinthae necem incitatum esse (Procop. Anecd. 16, p. 47): nisi causa quam affert cur Theodora exitium infelicis reginae machinata esset tam parum credibilis foret, ut hoc quoque crimen maledictis vesanae impudentiae accenseri posse confidam.

Petro Patricio Suidas *ἱστορίας* tribuit: unde petitae eclogae in utroque titulo de legationibus exstant; quarum prima ad imperium Tiberii, ultima ad res ab Iuliano adhuc Caesare sub auspiciis Constantii in Gallia gestas pertinet. Quodsi ulterius progressus esset, is qui eclogas confecit non magis in Petro quam in ceteris ultimam operis partem neglexisset: itaque eum finem fecisse ubi Eunapius res plene narrare incipiebat non dubito. Verum in quo tempore historiae suae initium constituerit, ea quaestio non aequae certe expediri potest; regum tamen liberique populi Romani tempora tractasse non crediderim; quum propter eclogarum ex universo hoc tempore defectum, tum quia non video quid hominem Byzantinum impellere potuerit ad scribenda quae, ut quisque prolixius aut brevius narrata quaereret, vulgo inveniebantur. Non tamen a Tiberio incepisse, — id quod per se omni caret probilitate, — sed iam de Augusto triumviratusque tempore egisse, probant fragmenta quae in libello Seguieriano De syntaxi inveni (fr. 1). Ex his alterum apud Dionem Cassium iisdem prope verbis legitur, quod de fr. 5 observavit Valesius [adde fr. 2 et 7]: unde coniectura certa oritur Petrum nihil aliud quam Dionis breviarium confecisse quatenus huius historia pateret. Iam vero quum continuator Dionis,

cuius eclogas Maius in titulo de sententiis invenit, quantum spatia metiri licet, non multum infra Constantinum M. descenderit, non temeraria hariolatione mihi persuasi eum non diversum a Petro esse: ad quam firmandam nonnihil accederet, si exploratum esset imperatorum nomina quibus ista apud Maium pro lemmatis distinguuntur in codice sic posita esse: nam eadem ratione grammaticus ille qui de syntaxi scripsit, Petri opus in partes distinctum invenit: certe non librorum numeris; quos, ut semper alias, posuisset. [Hanc de Petro continuatore Dionis opinionem Niebuhrii iure improbat Müllerer praef. ad anonymum continuatorem illum p. 191.]

Praeterea idem Suidas Petro opus *Περὶ πολιτικῆς καταστάσεως* adscribit: quod Maius illos anonymi scriptoris de re publica dialogos esse coniicit quorum Photius cod. 37 meminit, ipse autem e palimpsesto Vaticano ampla edidit fragmenta *Περὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης* inscripta. Equidem inscriptionis diversitatem omittam, neque negabo Petro placere potuisse ut libros sine nomine ederet: attamen vix credibile videtur rem Suidae compertam docto curiosoque Photio non innotuisse; aut contra, Suidam silentio transiisse illud opus quo Petrus Lydo (V. testim. I) teste de magisterio officiorum exposuit: quum id tamen in hominum manibus versaretur decimo saeculo. Etenim manifesto huius partes sunt quaecumque e Petro magistro exstant inserta caeremoniali Constantini Porphyrogeniti: habent autem eum auctorem non solum capita primi libri 84 et 85, quibus eius nomen praefixum diserte legitur, verum etiam decem quae continuo sequuntur, usque ad 95. ubi saepe, v. gr. 86. 87. 95, de Iustiniano tanquam imperante quum ista scriberentur, sermo est. Petita autem esse haec omnia e libro de officio magistri satis inde colligitur quod auctor praecipue id agit, ut doceat quae partes magistri sint in rebus quas tractat; magistrorumque nomina ponit, qui in ea dignitate fuerint quo tempore Leones, avus et nepos, Anastasiusque et Iustinus imperium susceperunt.

Utrum hoc in volumine an alibi Petrus exposuerit quae cum Chosroe de pace componenda locutus esset (V. Menand. fr. 12), pro incomperito relinquo. Sermonis rusticitatem in

eo reprehendit Menander, quam se verbis Atticis mutasse ait quum colloquia ista referret: iustamque esse reprehensionem ei facile credimus: nam in capitulis quae in caeremoniali exstant graecitas ad barbariem vulgaremque sermonem manifesto inclinata, imo iam in hunc conversa, conspicitur; neque eclogae ex historia ab ista labe immunes sunt. At, quae e libris *Περὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης* in luminis oras reduxit Maius, summa elegantia et paene intemerato Attico sermone scripta sunt. Quum autem Petrus sui aevi hominibus, qui ea fere lingua utebantur quae nunc apud Graecos obtinet, loqueretur, non veteribus Atticis, sermo eius, pro grammaticorum sententia vitiosus, non impediēbat quo minus, si vis persuadendi ei inesset, hominum mentes oratione fleteret.“

TESTIMONIA.

Ioannes Laurentius Lydus de magistratibus II, 25, 26: *Τοῖς δὲ ἡμερομένοις τοὺς ἐφεξῆς μὴ ἀγνοῆσαι μαγίστρον ἀχρις ἡμῶν ἀρκέσει πρὸς διδασκαλίαν Πέτρος ὁ πάντα μεγαλόφρων καὶ τῆς καθόλου ἱστορίας ἀσφαλῆς διδάσκαλος, δι' ὧν αὐτὸς ἐπὶ τοῦ λεγομένου μαγιστηρίου ἀνεγράψατο. προῆλθεν οὖν ἡ δύναμις ἐπὶ πλέον τῆς ἀρχῆς· οὐ μόνον γὰρ τὰς τῶν ἔθνων πρεσβείας ὑφ' ἑαυτῷ τελοῦσας ὁ μαγίστρος ἔχειν πιστεύεται, τὸν τε δημόσιον δρόμον, καὶ πλῆθος ἐμβριθῆς τῶν πάλαι μὲν φρουμενταρίων, νῦν δὲ μαγιστριανῶν, τὴν τε τῶν ὀπλων κατασκευὴν καὶ ἔξουσίαν, ἀλλ' ἔτι καὶ τὴν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων· καὶ διαφερόντως Πέτρος οὗτος, ὁ πολὺς, ὁ μηδενὶ ταῖς ἀρεταῖς κατὰ μηδὲν δεύτερος. διασώζει μὲν γὰρ καὶ φρουρεῖ τὴν αὐλήν, καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν οὐκ ἀποπτύει μεγαλειότητα, ἣν ἐγγὺς ἀπολομένην ἀβελτερίᾳ τῶν πρὸ αὐτοῦ, οἷα σοφὸς καὶ διὰ παντὸς τοῖς βιβλίοις προσανέχων, ἀποκαθίστησι. τοὺς δὲ νόμους εἰδῶς, εἶπερ τις ἄλλος, οἷς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἀνετράφη (ἐνετρο. Nieb.) συνηγορῶν τοῖς δεομένοις, ἀρχῶν τε μέγιστος καὶ ἀξίαν ὄφρῦν τῆς ἐξουσίας ἀνατείνων ἐδείχθη, καὶ δικαστῆς ὄξύς, καὶ τὸ δίκαιον κρίνειν εἰλικρινῶς ἐπιστάμενος, κατὰ μηδὲν αὐτὸν ὑπτιάζουσῆς τῆς τύχης. πρῶτος μὲν γὰρ ἔστι καὶ μειλίχιος, ἀλλ' οὐκ εὐχερῆς οὐδὲ πρὸς τὰς*

αἰτήσεις ἔξω τοῦ νόμου καμπτόμενος· ἀσφαλῆς δὲ ὁμοῦ καὶ προβλέπων τὰς ὁρμὰς τῶν προσιόντων· μηδένα καιρὸν ταῖς ῥαθυμίαις παραχωρῶν, τὴν μὲν νύκτα τοῖς βιβλίοις, τὴν δὲ ἡμέραν τοῖς πράγμασιν ἐγκείμενος, μηδὲ αὐτὴν τὴν μέχρι τῆς αὐλῆς ἐκ τῆς οἰκίας ἐν ὀμιλίαις διασφυρίζων ἀπλῶς, ζητήμασι δὲ λογικοῖς καὶ ἀφηγήσεσι πραγμάτων ἀρχαιοτέρων μετὰ τῶν περὶ ταῦτα σχολαζόντων εἰλούμενος. καὶ καιρὸς οὐδεὶς αὐτῷ διδαγμάτων ἐστὶν ἀμέριμνος, ὡς τοὺς τῶν λόγων ἐξηγητὰς δεδιέναι τὴν πρὸς αὐτὸν ἐντυχίαν· πράγμασι γὰρ αὐτοὺς καὶ στροφαῖς περιβάλλει, μετρίως ὑπελέγχων, ὡς λέγοιντο μόνον, οὐκ εἰσὶ δὲ τοιοῦτοι ὁποῖους αὐτοὺς ἢ φήμη διαθρολεῖ. ἐμοὶ δὲ μάλιστα σκοτοδινίας οὐ μικρὰς ἀνακινεῖ ἢ πρὸς αὐτὸν συνήθεια· χαίρω γὰρ αὐτῷ ὅτι καλὸς ἅμα καὶ ἐλεύθερος, καὶ τύφου καὶ κορύξης ἐκτός, ἀστεῖός τε καὶ κοινός· ἀλλ' ἐπισεῖει μοι, ὡς εἴρηται, φροντίδας οὐ μικρὰς, μηδὲν ἂν ἐπίστασθαι δοκῶ προτείνων εἰς ζήτησιν, τὰ δὲ παντελῶς ἠγνωσμένα παρεισάγων· ὥστε με τὰς πασῶν ἰσχυροτάτας εὐχὰς μελετᾶν, μηδεμίαν αὐτὸν ἄβατον ἐμοί, ὥσπερ εἴωθεν, ἐπιροιζῆσαι θεωρίαν.

2. Procopius Goth. I, 3 fin.: Ὁ βασιλεὺς Πέτρον, Ἰλλυριὸν τὸ γένος, ἐκ Θεσσαλονίκης ὁρμώμενον, ἐς τὴν Ἰταλίαν εὐθύς ἔστελλεν, ἕνα μὲν ὄντα τῶν ἐν Βυζαντίῳ ῥητόρων, ἄλλως δὲ ξυνητόν τε καὶ προῶν καὶ ἐς τὸ πείθειν ἱκανὸν πεφυκότα.

3. Idem Anecd. p. 24: Πέτρος τὸν ἅπαντα χρόνον ἠνίκα τὴν τοῦ μαγίστρου καλουμένην εἶχεν ἀρχὴν, αἰεὶ καθ' ἡμέραν αὐτοὺς (τοὺς σχολαρίους) κλοπαῖς ἀμυθήτοις ἀπέκναιε. προῶς μὲν γὰρ ἦν καὶ ὡς ἡμιστὰ ὑβρίζειν εἰδώς, κλεπτίστατος δὲ ἀνθρώπων ἀπάντων καὶ δύπου αἰσχροῦ ἀτεχνῶς ἔμπλεως.

4. Suidas: Πέτρος ὁ ῥήτωρ, ὁ καὶ μάγιστρος, ἱστορικός, πρεσβευτὴς ὡς Χοσρόην σταλείς. “μάλα ἐμβριθὴς τε ἦν καὶ ἀνάλωτος ἐν τῷ ῥητορεύειν τῷ καταμαλάξαι φρονήματα βαρβαρικά σκληρὰ τε καὶ ὀγκώδη.” ἔγραψεν Ἱστορίας καὶ Περὶ πολιτικῆς καταστάσεως. Conf. idem v. ἐμβριθὴς, et Eudocia p. 353. Verba: μάλα ... ὀγκώδη sunt Menandri Protectoris (fr. 12) in Exc. De sent. p. 356, 357 ed. Mai.

5. Menander (fr. 11) in Exc. de legat. p. 133 Par.: Πέτρος ... ἀποχρώντως ἔχων τῆς τε ἄλλης παιδείας καὶ τῆς τῶν νόμων, ἔλεξεν ᾧδε· κτλ.

Idem ib. p. 144 (fr. 11), Chosroes ad Petrum: Οὐδὲ αὐτός σε, ᾧ Ῥωμαίων πρεσβευτά, ᾧσπερ εἰκὸς ἐν τοσαύτῃ φιλοσοφίᾳ τεθραμμένον, ἢ περιεῖναι τοῖς δῆμασι μεμάθηκας, μεμφθείην πρὸς τινος ἔγωγε μὴ πείθειν μαθῶν.

7. Idem ib. p. 150 (fr. 15), ubi Ioannes legatus: Πέτρος μὲν γάρ, ὁ πρὸ ἡμῶν πρεσβευτῆς, ... ἐμπειρία λόγων καὶ δεινότητι πειθοῦς καὶ τὰ περὶ τῶν νῦν ἐπεγκαλούντων Σαρακηνῶν καὶ ἕτερα ὅσα διημφισβητήθη, οἷος ἐγένετο παρακρούσασθαι.

8. Idem (fr. 12) in Exc. de sent. p. 356 Mai., Petri legati orationem appositurus: Οὐδὲ μὴν ἀνθ' ἐτέρων ἐτέραις λέξεσιν ἐχρησάμην, ἢ τὸ χθαμαλώτερόν πως ἔστιν ἢ τῶν λόγων, καθ' ὅσον οἶόν τέ μοι, μετέφρασα ἐς τὸ Ἀττικώτερον.

9. Cassiodorus Var. X, 19, nomine Theodahadi regis: "Vir eloquentissimus Petrus legatus serenitatis vestrae et doctrina summus et conscientiae claritate praecipuus."

10. Idem X, 22, eiusdem nomine: "per virum disertissimum Petrum."

11. Idem X, 24, nomine Gundelinae reginae: „veniente viro sapientissimo Petro."

12. Stephanus Byz.: Ἀκόνας, πολίχνιον πλησίον Ἡρακλείας. λέγεται κατὰ περίφρασιν ὁ οἰκῶν τὰς Ἀκόνας. τὸ ἐθνικὸν Ἀκουίτης, τὸ θηλυκὸν Ἀκουῖτις. οὕτω γάρ τις νῆσος διαφέρουσα μὲν τῷ πανευφήμῳ πατρικίῳ καὶ τῷ (τὰ Nieb.) πάντα σοφωτάτῳ μαγίστῳ Πέτρῳ, κειμένη δὲ καταντικρὺ τῆς εὐδαίμονος πόλεως Χαλκηδόνος· ἐπικέκληται δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῇ πρὸς ἀκόνας πεποιημένων λίθων. Ad haec Holstenius: „Exstat adhuc hodie eius (Petri magistri) effigies Parisiis in S. Capella Palatii inter thesauros Constantinopoli allatos.“ Quaesivit frustra Müllerus.

13. Corippus de laud. Iustini I, 24:

Successor boni redivivaque gloria Petri

hic Theodorus adest, patria gravitate magister.

Omnium autem horum historicorum Byzantinorum fragmenta discerpta et manca quum nemo, qui rerum caussa inspiciat, sit lecturus non adhibitis Tillemonti et Gibboni egregiis operibus aut Clintoni Fastis, si temporum annorumque, quibus singula sunt ascribenda, rationem accurate velit cognoscere, non opus visum ut chronologia singulorum adderetur, qualem Niebuhrius et Müllerus ascripserant, saepe ne satis quidem certam propter rerum obscuritatem aut fragmentorum brevitatem.

CORRIGENDA.

Praeter operarum peccata nonnulla in praefatione suis locis notata tollendum quod ex editione Mülleri repetitum p. 191, 9, *μονοειδῆ* pro *μηνοειδῆ*, et 200, 4 a fine Constantianis pro Constantinianis.

Continentur hoc volumine fragmenta

- Nicolai Damasceni p. 1.
Pausaniae Damasceni p. 154.
Dexippi p. 165.
Eusebii p. 201.
Eunapii p. 205.
Prisci p. 275.
Eustathii Epiphaniensis p. 354.
Nestoriani p. 364.
Magni et Eutychiani p. 365.
Ioannis Epiphaniensis p. 371.
Malchi p. 383.
Petri p. 425.
Praxagorae p. 438.
Candidi p. 441.
Theophanis Byzantii p. 446.
Olympiodori p. 450.
Nonnosi p. 473.
-

NICOLAI DAMASCENI FRAGMENTA.

ΙΣΤΟΡΙΑ.

Ὅτι μετὰ τὸν Ἰνδικὸν πόλεμον Σεμίραμις, ἐπεὶ 1
ὁδοιποροῦσα ἐγένετο ἐν Μήδοις, ἀναβάσασα ἐπὶ τὴν
ὑψηλὸν ὄρος, πάντοθεν πλήν καθ' ἓν μέρος πε-
ριερωγὸς καὶ ἄβατον λισσάδι καὶ ἀποτόμῳ πέτρῳ,
5 ἐθεῖτο τὴν στρατιὰν ἀπὸ τινος ἐξέδρας, ἣν παρα-
χρῆμα ᾤκοδομήσατο. ἐνταῦθα δὲ στρατοπεδευσά-
μένη Σατιβάρας ὁ εὐνοῦχος ἐπεβούλευσε μετὰ τῶν
Ὀννεω παίδων, αὐτὸς τὸ πᾶν συστήσας καὶ πρὸς
τοὺς νεανίσκους λέγων ὅτι κίνδυνος αὐτοῖς εἶη ἐκ
10 Νινύου βασιλεύσαντος ἀποθανεῖσθαι· δεῖν οὖν
ὑποφθάσαντας ἐκείνόν τε καὶ τὴν μητέρα κτεί-
ναντας βασιλεύειν. καὶ ἄλλως δὲ αὐτοῖς ἔφη αἰσ-
χιστον εἶναι περιορᾶν ἀκόλαστον μητέρα ἐν τοιαῦδε
ἡλικίᾳ ὁσημέραι μοιχευομένην ὑφ' ὧν ἐτύγγανεν
15 ἀνθρώπων τοσοῦσδε νεανίας ὄντας. πνυθανομένων
δ' ἐκείνων, Καὶ τίς γενήσεται τρόπος; εἶπεν ὡς οὐ-
δὲν χρὴ κάμνειν, ἀλλ' ἀναβάντας πρὸς αὐτὴν ἐπὶ
κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἐπειδὴν αὐτὸς κελεύσῃ, εἶχε δὲ
ταύτην τὴν ἐπιμέλειαν, ὥθειν αὐτὴν ἀπ' ἄκρου εἰς
20 τὰ κάτω. καὶ οἱ μὲν ταῦτα συνέθεντο καὶ πίστεως
ἔδοσαν ἀλλήλοις ἐπὶ τινος ἱεροῦ. ἔτυχε δὲ κατό-
πισθε τοῦ βωμοῦ ἐνθα συνείθεντο ἀνὴρ Μῆδος

ἀναπεπτωκῶς καὶ πάντα ἀκούων· ὃς ἐπεὶ ἤσθητο, γράψας ἅπαν εἰς διφθέραν Σεμιράμει πέμπει διὰ τινος. ἡ δὲ ἀναγνοῦσα τῇ ὑστεραία ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους ἀναβιβασαμένη καλεῖ τοὺς Ὀννεω παῖδας καὶ κελεύει ὅ,τι δήποτ' ἐννοουμένη ἤκειν ὠπλισμένους. 5 καὶ ὁ Σατιβάρας χαίρων τοὺς νεανίσκους μετήει, ὡς ὑπὸ θεοῦ ὀρθουμένης σφίσι τῆς πράξεως, ἐπειδὴ ὠπλισμένους αὐτοὺς ἡ μήτηρ ἐκάλει. ἀφικομένων δὲ μεταστῆναι τὸν εὐνοῦχον κελεύσασα Σεμίραμις λέγει πρὸς τοὺς νεανίσκους, Ὡ καλοῦ κἀγαθοῦ πα- 10 τρὸς κακοὶ παῖδες, οἳ πεισθέντες ὑπὸ κακοῦ δούλου μητρὶ τῇ ἑαυτῶν θάνατον ἐβουλεύσασθε, ὡς με ἐνθένδε ὥστετε παρὰ θεῶν τὰ κράτη ἔχουσιν· ἀλλ' ἢδ' ὑμῖν ἐγώ· καὶ με κατὰ κρημνοῦ τοῦδε ὠθεῖτε, ἵνα δὴ κλέος ἔχοιτε πρὸς ἀνθρώπων καὶ βασιλεύοιτε κτεί- 15 ναντες τὴν τε μητέρα Σεμίραμιν καὶ Νινύαν τὸν ἀδελφόν. * ἐδημηγόρησε πρὸς Ἀσσυρίους. (Ζήτηι ἐν τῷ Περὶ δημηγοριῶν.) [Exc. Escor. p. 68—69 ed. Feder., 356—357 ed. Müller.]

2 Ὅτι Σαρδανάπαλλος Ἀσσυρίων ἐβασίλευσεν, 20 ἀπὸ τε Νίνου καὶ Σεμιράμεως τὴν βασιλείαν παραδεξάμενος, οἴκησιν ἔχων ἐν Νίνῳ, ἔνδον τὸ σύμπαν ἐν τοῖς βασιλείοις διατρίβων, ὄπλων μὲν οὐχ ἀπτόμενος οὐδ' ἐπὶ θήραν ἐξιῶν, ὥσπερ οἱ πάλαι βασιλεῖς, ἐγγριόμενος δὲ τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀφθαλ- 25 μούς ὑπογραφόμενος, πρὸς τε τὰς παλλακίδας ἀμιλλώμενος περὶ κάλλους καὶ ἐμπλοκῆς, τό τε σύμπαν γυναικείῳ ἤθει χρώμενος. κατὰ δὲ τὰ πρότερον συντεταγμένα ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῷ παρῆσαν οἳ τε ἐκ τῶν ἄλλων ἔθνων σατραπαὶ ἄγοντες τὰς εἰρημένας 30 δυνάμεις καὶ δὴ Ἀρβάκης ὁ Μήδων ὑπαρχος, ἀνὴρ τὸν τε βίον σώφρων καὶπραγμάτων, εἰ δὴ τις ἄλλος,

ἔμπειρος, τετριμμένος τε ἐν κυνηγεσίοις καὶ πολέμοις, καὶ πολλὰ μὲν πάλαι γενναῖα ἐξειργασμένος, πλείω δ' ἔτι καὶ μεῖζω τότε διανοούμενος. οὗτος ἀκηκοὼς τὸν τε βίον καὶ τὰ ἥθη, οἷς χρῆται ὁ βασιλεύς, εἰς
 5 νοῦν ἐβάλετο καὶ ἐνεθυμήθη ἄρα ὅτι ἀπορία γενναίου ἀνδρὸς οὗτος ἔχει τὰ τῆς Ἀσίας κράτη· καὶ βουλήν συντίθεται περὶ τῆς ὅλης ἀρχῆς. [Exc. de virt. et vit. p. 425—426 ed. Vales.]

Ἵτι ἐπὶ Σαρδαναπάλλου τοῦ βασιλέως Ἀσσυ- 3
 10 ρίων Ἀρβάκης ὁ Μῆδος ἀκηκοὼς τὸν βίον καὶ τὰ ἥθη, οἷς χρῆται ὁ βασιλεύς, εἰς νοῦν ἐβάλετο καὶ ἐνεθυμήθη ἄρα ὅτι ἀπορία γενναίου ἀνδρὸς οὗτος ἔχει τὰ τῆς Ἀσσυρίας κράτη. ἀνδρειότατον δὲ φῦλον τὸ Μηδικὸν ἐδόκει τότε μετὰ τὸ Ἀσσύριον
 15 εἶναι. οὗτος οὖν ὁ Ἀρβάκης ἐν ὁμιλίᾳ γενόμενος Βελέσσι τῆς Βαβυλωνος ἄρχοντι, ἅτε συνεδρίτης ἂν αὐτῷ πρὸ τῶν βασιλείων θυρῶν, ἀνδρὶ τοῦ Χαλδαίων γένους, ἱερεῖς δ' οὗτοι ἦσαν καὶ πρώτην ἔφερον τιμὴν, συντίθεται αὐτῷ, καὶ κοινῇ βουλευούσιν ἐπι-
 20 θέσθαι τῇ ὅλῃ ἀρχῇ τὰ τε Ἀσσυρίων κράτη μεταστήσαι εἰς Μήδους. ἀστρονομώτατοι δὲ πάντων ἦσαν Βαβυλώνιοι καὶ σοφία καὶ μαντικῇ τῇ τε δι' ὄνειράτων καὶ τεράτων προύχοντες πάσῃ τε ὡς εἰπεῖν τῇ ἀμφὶ τὰ θεῖα ἐπιστήμη. καὶ δὴ καὶ τότε
 25 ὁ Βέλεσος τῷ Ἀρβάκῃ διαλεγόμενος πρὸ τῶν θυρῶν πλησίον τινὸς φάτνης, ἐν ἧ' δύο ἵπποι ἐξεφατνίζοντο· καὶ πῶς ἐν μεσημβρίᾳ κατέδαρθεν αὐτόθι, καὶ ἐν τῷ ὕπνῳ ἔδοξεν ὁρᾶν τὸν ἕτερον τῶν ἵππων ἐπιφορεῖν τῷ στόματι ἐπὶ τὸν Ἀρβάκην καθεύδοντα
 30 καὶ αὐτὸν ἄχουρα, τὸν δὲ ἕτερον ἐρέσθαι, Τί τοῦτο ποιεῖς, ὦ δαιμόνιε, καὶ τὰ ἄχουρα τῷ ἀνθρώπῳ ἐπιφέρεις; τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι, Φθονῶ αὐτῷ· μέλλει

γὰρ βασιλεύειν ἀπάντων ὧν νῦν ἄρχει Σαρδανά-
 παλλος. ταῦτ' ἰδὼν τε καὶ ἀκούσας ὁ Βαβυλώνιος
 τὸν Μῆδον ἐγείρει καθεύδοντα, [καὶ] εἰ δὴ τι πλεόν
 τὰ θεῖα εἰδὼς συμβάλλει τὴν τοῦ ὀνείρου φήμην,
 καὶ κελεύει τὸν Ἀρβάκην ἰέναι παρὰ τὸν Τίγριν ⁵
 ποταμὸν ῥέοντα πλησίον τῆς Νίνου καὶ προσκλύζοντα
 τὸ τεῖχος. ἰόντων δὲ καὶ πολλὰ λεσχηνεομένων,
 ὡς ἂν ἐταίρων, λέγει ὁ Βέλεσυς, Ἄγε δὴ, ὦ Ἀρβά-
 κη, εἰ σὲ θεῖη σατράπην Κιλικίας Σαρδανάπαλλος
 ὁ δεσπότης, τί ἂν μοι δοίης τῷ εὐαγγελιζομένῳ; ὁ ¹⁰
 δ' ἀποκρίνεται, Τί μου, ὦ δαιμόνιε, καταγελαῶς; διὰ
 τί δ' ἂν με σατράπην Κιλικίας θεῖτο ἄλλους ἐμοῦ
 κρείττους παρελθόν; καὶ ὅς, Ἄλλ' εἴ γε δοίη, πλεόν
 γὰρ τι εἰδὼς λέγω, τίς ἐμοὶ κείσεται χάρις παρὰ σοί;
 κἀκεῖνος, Οὔτι μέμψει, ἔφη· μεθ' ἔξεις γὰρ τῆς ¹⁵
 ἀρχῆς οὐκ ἐλάχιστον μέρος. ὁ δὲ εἶπεν, εἰ δὲ
 Βαβυλῶνός σε πάσης σατράπην ποιήσεις, πῶς ἐμοὶ
 χρήσει; καὶ ὅς, Παῦσαι πρὸς τοῦ Διός, ἔφη, σφόδρα
 μου κατακεροτομῶν· οὐ γὰρ οἶμαι ἐπιτήδειος εἶναι
 Μῆδος ὧν ὑπὸ Βαβυλωνίου καταγελαῶσθαι. κἀκεῖνος, ²⁰
 Ἄλλ' οὐ μὰ τὸν μέγαν Βῆλον ἔγωγέ σου καταγελαῶν
 ταῦτα λέγω, ἀλλὰ πλεόν τι τεκμαιρόμενος. καὶ ὅς
 ἔφη, Ἄλλ' ἐάν γε Βαβυλῶνος σατραπεύσω, σὲ
 ὑπαρχον καταστήσω τῆς ὅλης σατραπείας. καὶ ὁ
 Βαβυλώνιος, Ἄλλ' ἔγωγέ σοι οὐκ ἀπιστῶ· τόδε δέ ²⁵
 μοι λέξον· εἰ βασιλεὺς εἴης ἀπάσης ὀπόσης νῦν
 Σαρδανάπαλλος ἄρχει, τί ἂν ἐμὲ ποιήσεις; ὁ δ'
 Ἀρβάκης εἶπεν, Εἴ σου, ὦ τλήμων, ταῦτα ἀκούσειε
 Σαρδανάπαλλος, εὖ ἴσθ' ὅτι καὶ σὺ κἀγὼ κακῶς
 ἀπολούμεθα. ἀλλὰ τί σοι ἐπῆλθε ταῦτα ληρεῖν; οὐ ³⁰
 παύει φλυαρῶν; καὶ ὅς τῆς χειρὸς αὐτοῦ λαβόμενος
 εὐτόνως, Ἄλλὰ μὰ τήνδε τὴν δεξιὰν τὴν ἐμοὶ τιμίαν

καὶ τὸν μέγαν Βῆλον, οὐ παίζων λέγω, ἀλλὰ τὰ θεῖα
 κάλλιστα εἰδώς. καὶ ὁ Ἀρβάκης εἶπε, Δώσω σοι
 Βαβυλῶνα ἔχειν καὶ ταῦτα [ὑπὸ ταύτῃ] ἀτελῆ. καὶ
 ἐπὶ τούτοις δεξιὰν αἰτουῦντος μάλα προθύμως δίδω-
 5 σι. καὶ ὃς εἶπε, Βασιλεύσεις τοίνυν, εὖ ἴσθι, ἄψευ-
 δῶς. καὶ ἐπεὶ ταῦτα συνέθεντο, ἐπὶ θύρας ὄχοντο
 ὀπίσω θεραπεύσοντες τὰ εἰωθότα. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἐν ὁμιλίᾳ γενόμενος ἐνὶ τῶν πιστοτάτων εὐνούχων
 ὁ Ἀρβάκης ἐδεήθη αὐτοῦ δεῖξαι οἱ τὸν βασιλέα.
 10 σφόδρα γὰρ ἐπιθυμεῖν τὸν δεσπότην ὅστις εἴη θεά-
 σασθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος ἀδυνάτων αὐτὸν ἐρᾶν,
 μηδένα γὰρ πώποτε τυχεῖν τούτου, τότε μὲν ἡσύ-
 χασεν. αὐτίς δὲ μικρὸν διαλιπὼν λιπαρέστερον
 αὐτοῦ ἐδεῖτο, φάσκων ἀντὶ πολλοῦ χρυσοῦ καὶ
 15 ἄργυρου ταύτην ἀλλάττεσθαι τὴν χάριν. ὁ δὲ
 εὐνούχος νικῶμενος ὑπ' αὐτοῦ, ἦν γὰρ εἰς τὰ
 μάλιστα ἐπιτήδειος, καὶ οὐ βουλόμενος αὐτῷ ἀχαρι-
 στεῖν, ὑπέσχετο, εἰ καιρὸς εἴη, μνησθήσεσθαι τῷ
 δεσπότη* ὅκει ἔνθα ἐτελεύτησεν. [Exc. Esc. p. 69—
 20 72 Fed., 358—359 Müll.]

Ὅτι [ἐπὶ Ἀρταίου τοῦ βασιλέως Μήδων τοῦ δια- 4
 δόχου Σαρδαναπάλλου τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως] ἦν
 ἐν Μήδοις τότε κατὰ τε ἀνδρείαν καὶ δῶμην δοκι-
 μώτατος Παρσῶνδης, παρὰ τε βασιλεῖ μάλιστα ἐπ-
 25 αινούμενος καὶ ἐν Πέρσiais, ὅθεν ἦν γένος, ἐπὶ τε
 εὐβουλίᾳ καὶ κάλλει σώματος, δεινὸς δὲ καὶ θῆρας
 αἰρεῖν ἐν σταδία τε μάχῃ καὶ ἀπὸ ἄρματος καὶ ἵπ-
 που μάχεσθαι. οὗτος ὄρῶν Νάναρον τὸν Βαβυλώ-
 νιον διαπρεπεῖ κόσμῳ χρώμενον ἀμφὶ τὸ σῶμα καὶ
 30 ἐλλόβια ἔχοντα καὶ κατεξυρημένον εὖ μάλα, γυναι-
 κώδη τε καὶ ἀναλκιν, ἔπειθεν Ἀρταῖον ἀφελέσθαι
 αὐτὸν τὴν ἀρχὴν καὶ ἑαυτῷ δοῦναι, δυσχεραίνων

σφόδρα τὸν ἄνθρωπον. ὁ δὲ ὠκνεῖ συγχέας τὰ
 συγκείμενα ὑπ' Ἀρβάκω ἀδικεῖν τὸν Βαβυλώνιον.
 ἐπεὶ δὲ δις καὶ τρίς ὁ Παρσώνδης ἐνέτυχεν Ἀρταίῳ,
 καὶ ταῦτ' ἤκουσεν, ἠσύχαζεν· οὐ μὴν τὸν Νάναρον
 ἔλαθεν. αἰσθόμενος δ' ἐκεῖνος τὴν γνώμην τάνδρός, 5
 μεγάλα δῶρα τοῖς ἑαυτοῦ ὑπέσχετο καπήλοις, εἴ τις
 αὐτῷ Παρσώνδην συλλαβῶν ἄγοι· ἔπονται δ' οὔτοι
 πολλοὶ τῷ βασιλέως στρατῷ. καὶ ποτε κατὰ δαίμονα
 κυνηγετῶν ὁ Παρσώνδης ἐλαύνει πόρρω ἀπὸ βασιλέ-
 ως εἰς τι πεδίον οὐχ ἑκὰς Βαβυλῶνος. τοὺς δὲ 10
 θεράποντας εἰς τὴν πλησίον ὕλην τρέψας ἐκέλευσε
 βοῆ τε καὶ ἀλαλητῷ χρῆσθαι, ὡς δὴ τὰ θηρία
 σοβήσων εἰς τὰ πεδιά· καὶ πολλοὺς μὲν ὕς ἀγρίους,
 πολλοὺς δ' ἐλάφους αἶρεῖ. τέλος δ' ὄνον ἄγριον
 διώκων ἐπὶ πλεῖστον ἀποσπᾶται τῶν ἑαυτοῦ, καὶ 15
 μόνος ἐλαύνων ἤκεν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, ἔνθα ἦσαν
 οἱ κάπηλοι ἀγορὰς εὐτρεπίζοντες τῷ βασιλεῖ· οὓς
 θεασάμενος ὑπὸ δίψους πιεῖν ἤτει. οἱ δ' ἄσμενοι
 ἰδόντες Παρσώνδην προσίασιν αὐτῷ, πιεῖν τε
 ἐνέχεον καὶ τὸν ἵππον δεξάμενοι ἀριστᾶν ἐκέλευσαν. 20
 ὁ δὲ οἷα πανημέριος θηρῶν οὐκ ἀηδῶς ἤκουσεν,
 ἐκέλευσέ τε ἀποπέμψαι βασιλεῖ τὸν ὄνον, ὃν κατ-
 ἔλαβε, καὶ τοῖς ἀνὰ τὸν δρυμῶνα οἰκέταις φράσαι
 ἔνθα εἶη. οἱ δὲ πάντα ποιήσειν ὑποσχόμενοι
 κατακλίνουσι τὸν Παρσώνδην. καὶ δαῖτα παρέθε- 25
 σαν παντοίαν, οἶνον τε ἠδιστον πίνειν ὑπέχεον,
 ἀκρατέστερον ἐπίτηδες, ὡς μεθυσθεῖη. καὶ ἐπεὶ
 ἄδην εἶχεν, ὁ μὲν ἤτει τὸν ἵππον, ὡς ἀπλοὶ ἐπὶ τὸ
 βασιλέως στρατεύμα· οἱ δὲ γυναῖκας εὐπρεπεῖς
 παραγαρόντες ἐδείκνυνόν τε αὐτῷ καὶ ἐκέλευον 30
 κοιμηθέντα αὐτόθι καὶ εἰς νύκτα χρησάμενον αὐταῖς
 ἕωθεν ἀπιέναι. ὁ δ' εὐπρεπεῖς γυναῖκας ὄρων

ἔμεινέ τε καὶ ἠύλισατο. καὶ τὰ μὲν διὰ τὴν συν-
 ουσίαν, τὰ δὲ διὰ τὸν κόπον ὕπνος αὐτὸν ἔλαβεν.
 οἱ δ' ἀναστήσαντες τὴν παρακοιμημένην γυναῖκα,
 πολλοὶ ἅμα ἐπιπεσόντες συνέδησαν τὸν ἄνθρωπον
 5 καὶ ἐπὶ Νάναρον ἐκόμισαν. ὁ δ' ὡς εἶδεν αὐτόν,
 ἦδη δὲ ἀνένηψεν ἐκ τοῦ οἴνου καὶ ἔγνω ἵνα ἦν
 κακοῦ, ἦρετο, Ἄρα, ὦ Παρσώνδη, κακόν τι ὑπ'
 ἔμοῦ πάλαι ἔπαθες ἢ αὐτὸς ἢ τῶν σῶν τις; ὁ δ' οὐκ
 ἔφη. Τί δέ, πείσεσθαι προσεδόκησας; Οὐκ ἔγωγε,
 10 εἶπεν. Τί οὖν αὐτὸς ἀδικίας ἤρξας εἰς ἐμέ, ἀνδρό-
 γυνόν τε καλῶν καὶ βασιλείαν τὴν ἐμὴν αἰτῶν παρὰ
 Ἄρταίου, ὡς δῆτα οὐδενὸς ἀξίου αὐτὸς γενναῖος ὢν;
 πολλὴ δὲ χάρις Ἄρταίῳ οὐ πεισθέντι τὴν ὑπ'
 Ἄρβάκῳ δεδομένην ἡμῖν ἀρχὴν ἀφελέσθαι. διὰ τί
 15 δὴ ταῦτ' ἐποίεις, ὦ κακὴ κεφαλή; ὁ δ' οὐδὲν ὑπο-
 θωπεύσας εἶπεν, Ὡμην αὐτὸς ἀξιώτερος εἶναι
 τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν, ἀνδρειότερός τε ὢν καὶ
 ὠφελιμώτερος βασιλεῖ ἢ σὺ ὁ κατεξυρημένος τε καὶ
 20 χροῶμα ἐναλειφόμενος. καὶ ὅς, Εἴτ' οὐκ αἰσχύνει,
 ἔφη, σὺ ὁ τηλικούτος ὑπὸ τοῦ χείρονος συνειλημ-
 μένος, ἐπειδὴ γαστρὸς ἦττων καὶ αἰδοίων ἐγένου;
 ἀλλ' ἐγὼ σε, ἔφη, θήσω γυναικῶν ἀπαλώτερον καὶ
 λευκότερον τὴν χροῶν οὐ πολλοῦ χρόνου. καὶ
 25 ἐπώμοσε τὸν τε Βῆλον καὶ τὴν Μόλιν· οὕτω γὰρ
 τὴν Ἀφροδίτην καλοῦσι Βαβυλώνιοι. καὶ ἅμα
 καλέσας τὸν εὐνοῦχον τὸν τὰς μουσουρογούς πε-
 πιστευμένον, Τοῦτον, ἔφη, ἄπαγε, καὶ ξυρήσας τὸ
 ὄλον σῶμα καὶ κισηρίσας πλὴν κεφαλῆς δις τῆς
 30 ἡμέρας λοῦε καὶ σμηῆγε ἀπὸ λεκίθου, καὶ τοὺς
 ὀφθαλμοὺς ὑπογραφέσθω καὶ τὰς κόμας ἐμπλεκέ-
 σθω, ὥσπερ αἱ γυναῖκες· μανθανέτω δὲ ἄδειν καὶ

κιθαρίζειν καὶ ψάλλειν, ἵνα μοι μετὰ τῶν μουσουργῶν
 λειτουργῇ γυναικὶ ὠμοιωμένος, μεθ' ὧν καὶ δίαιταν
 ἔξει λεῖος ὢν τὸ σῶμα καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν αὐτὴν καὶ
 τὴν τέχνην ἔχων. ταῦτα εἰπόντος ὁ εὐνοῦχος παρα-
 δεξάμενος τὸν Παρσῶνδην κατεξύρησέ τε ὅλον πλὴν 5
 κεφαλῆς καὶ τὰ προσταχθέντα ἐδίδασκε καὶ ἐσκια-
 τράφει, λούων ἐκάστης ἡμέρας δις καὶ λαιίνων,
 ὁμοδίαιτόν τε ποιῶν ταῖς γυναιξίν, ὥσπερ ὁ δεσπό-
 προσέταξε. καὶ οὐ πολλοῦ χρόνου γίνεται ἀνθρω-
 πός τε λευκὸς καὶ ἀπαλὸς καὶ γυναικώδης, ἧδὲ τε 10
 καὶ ἐκιθάριζε πολὺ κάλλιον τῶν μουσουργῶν, οὐδεὶς
 τε ἂν ἰδὼν αὐτὸν λειτουργοῦντα ἐν συμποσίῳ
 Νανάρω οὐχὶ γυναικὰ ὑπέλαβε, καὶ πολὺ γε ἐκείνων
 εὐπρεπέστερον, μεθ' ὧν ἐκάστοτε ἐλειτούργει. βασι-
 λεὺς δὲ ὁ Μήδων Ἀρταῖος, ἐπειδὴ πάντη μαστεύων 15
 Παρσῶνδην ἐξέκαμε καὶ δῶρα προτείνων, εἴ τις
 αὐτὸν ἀνεύροι ἢ ζῶντα ἢ τεθνεῶτα, ὑπελάμβανε πού
 ἐν κυνηγεσίῳ ὑπὸ λέοντος ἢ ἄλλου τοῦ θηρίου κατα-
 βεβρωῶσθαι, καὶ μεγάλως ἐπ' αὐτῷ ἠνιάτο, ἅτε
 ἀνδρειοτάτῳ ὄντι. ὡς δ' ἐπὶ ἔτη ἐγένετο αὐτῷ 20
 τοιαύτην δίαιταν ἔχοντι ἐν Βαβυλῶνι, τῶν εὐνοῦχων
 τινὰ ὁ Νάναρος μαστιγοῖ τε χαλεπῶς καὶ τὸ σῶμα
 αἰκίζεται. καὶ αὐτὸν ὁ Παρσῶνδης μεγάλας ἐλπίσιν
 ἐπάρας ἀναπέιθει παρὰ τὸν Ἀρταῖον εἰς Μήδους
 ἀποδοῦναι καὶ πάντα φράσαι τὰ περὶ αὐτὸν βασιλεῖ, 25
 ὡς ζῆ τε καὶ λελώβηται μετὰ μουσουργῶν δίαιταν
 ἔχων Παρσῶνδης ὁ σὸς φίλος ἐκεῖνος ὁ πολεμιστή-
 ριος. καὶ ἐπειδὴ ταῦτ' ἔφρασεν ὁ εὐνοῦχος βασιλεῖ,
 ἦσθη τε ἅμα καὶ μέγα στενάξας εἶπε, Φεῦ λώβης
 ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, πῶς ἠνέσχετο ὁ Παρσῶνδης, ὃν ἐγὼ 30
 οἶδα, θηλυνόμενος τὸ σῶμα ὑπὸ ἐχθροῦ; καὶ ἅμα
 πέμπει τινὰ τῶν πιστοτάτων ἄγγαρον παρὰ τὸν

Βαβυλώνιον· οὕτω γὰρ ἐκάλουν τοὺς βασιλέως
 ἀγγέλους. ὁ δὲ Νάναρος ἀφικομένῳ τῷ ἀγγάρῳ
 καὶ ἀπαιτοῦντι Παρσώνδην, ἕξαρος γενόμενος
 οὐδαμοῦ ἔφη ἐκεῖνον ἑορακέναι, ἐξ ὅτου ἀφανῆς
 5 ἐγένετο. ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσεν Ἀρταῖος, ἕτερον
 ἐπεμψεν ἄγγαρον πολὺ μείζω τοῦ προτέρου καὶ
 δυνατώτερον· ἐπέστειλέ τε ἐν διφθέρα ῥίψαντα τὴν
 Βαβυλωνίαν ἀπάτην ὀπίσω ἀποπέμπειν τὸν ἄνδρα
 παρ' ἑαυτὸν, ὃν ταῖς μουσουργοῖς τε καὶ εὐνούχοις
 10 παρέδωκεν, ἢ ὅτι τὴν κεφαλὴν αὐτὸς οὐχ ἔξει.
 ταῦτα ἔγραψε, καὶ ἅμα ἐκέλευσε τῷ ἀνδρὶ, εἰ μὴ
 παραδοίῃ Νάναρος τὸν Παρσώνδην, λαβόμενον τῆς
 ζώνης ἄγειν αὐτὸν ἐπὶ θανάτῳ. ἀφικομένου δὲ τοῦ
 δευτέρου ἀγγάρου εἰς Βαβυλῶνα καὶ ταῦτα ἀ-
 15 αγγείλαντος, ὁ Νάναρος δείσας περὶ τῆς ψυχῆς
 παραδώσειν τε ὑπέσχετο τὸν ἄνθρωπον καὶ προσέτι
 ἀπολογούμενος τῷ ἀγγάρῳ πείσειν ἔφη βασιλέα ὡς
 δικαίως μετήλθεν ἄνδρα ἄρξαντα μεγάλης ἀδικίας
 εἰς ἑαυτὸν· πεπονθέναι γὰρ ἂν αὐτὸς ὑπ' ἐκεῖνον
 20 χαλεπώτερα, εἰ μὴ βασιλεὺς ὁ δεσπότης αὐτοῦ
 ὑπέρσχοι τὴν δεξιάν. ἐκ τούτου ἐπὶ πότον ἐτρά-
 πετο καὶ σννουσίαν, ἐστιῶν τὸν ἄγγαρον. καὶ τοῦ
 δείπνου παρακειμένου εἰσεληλύθεσαν αἱ μουσουργοί,
 ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα γυναῖκες, μεθ' ὧν ἦν καὶ
 25 Παρσώνδης. καὶ αἱ μὲν ἐκιθάριζον, αἱ δ' ἠΰλουον,
 αἱ δὲ ἔψαλλον, ἐν πάσαις δὲ διέπρεπε μάλιστα
 Παρσώνδης καὶ κάλλει καὶ τέχνῃ, γυνὴ καὶ αὐτὸς
 νομιζόμενος. καὶ ἐπειδὴ δείπνου ἄδην εἶχον, ἤρετο
 ὁ Νάναρος τὸν ἄγγαρον ἦτις αὐτῷ δοκεῖ πασῶν
 30 προφέρειν εὐμορφία τε καὶ εὐμουσία. ὁ δ' οὐδὲν
 μελλήσας ἔφη ἐκείνην, Παρσώνδην δεικνύς. καὶ ὁ
 Νάναρος κροτήσας τὰ χεῖρε ἐγέλα ἐπὶ πολλὸν χρόνον,

καὶ εἶπε, Ταύτην ἄρα καὶ βούλει ἔχων εἰς νύκτα ἀναπαύεσθαι; ὁ δέ, Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ἄλλ' οὐ δώσω, εἶπεν ὁ Νάναρος. Τί οὖν, ἔφη ὁ ἄγγαρος, ἐμοῦ πυνθάνει; μικρὸν δὲ διαλιπών, Οὗτός ἐστιν, ἔφη, Παρσώνδης, ἐφ' ὃν ἦκεις. ἀπιστοῦντος δ' 5 ἐκείνου ἄμοσεν. καὶ ὁ ἄγγαρος, Θαυμά μ' ἔχει, ἔφη, ὅπως ζῆν ὑπέμεινε γυναικιζόμενος ἀνήρ ἄλκιμος καὶ οὐ διεχρήσατο ἑαυτόν, εἰ μὴ καὶ ἄλλους ἐδύνατο· πῶς δὲ ταῦτ' ἀνέξεται ὁ δεσπότης ἀκούσας; ὁ δὲ Νάναρος εἶπεν, Ἐγὼ ῥαδίως αὐτὸν 10 ἀναδιδάξω ὥς οὐδὲν ἀδικῶ. τότε μὲν δὴ τοιαῦτα διελέγοντο καὶ ἐκοιμήθησαν. τῇ δὲ ὑστεραία ἐνθεις ὁ Βαβυλώνιος εἰς ἀρμάμαξαν Παρσώνδην ἀποπέμπεται σὺν τῷ ἀγγάρῳ. ἐπεὶ δ' ἦκον εἰς Σοῦσα, ἐνθα ἦν βασιλεύς, δεικνυσιν αὐτῷ ὁ ἄγγαρος τὸν 15 ἄνδρα. καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὁ Ἀρταῖος ἐν ἀγνοίᾳ γενόμενος, ἐπειδὴ ἑώρα αὐτ' ἀνδρὸς γυναικαγεγονότα, ὦ ταλαίπωρε, ἔφη, πῶς ὑπέμεινας ὧδε λωβηθῆναι καὶ οὐ πρότερον ἀπέθανες; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Ἡ τοι ἀνάγκη, ὦ δέσποτα, καὶ θεῶν 20 λέγεται κρείττων ὑπάρχειν. ἐγὼ δὲ ἔτλην καὶ ἐκ τοιῶνδε παθημάτων ζῶν, ἵνα ἅμα μὲν σὲ ἐγγένοιτό μοι θεωρηῆσαι, ἔπειτα δὲ Νάναρον τιμωρήσασθαι διὰ σοῦ, ἄπερ ἐμοὶ οὐκ ἂν ὑπῆρξε τετελευτηκότι· ἀλλὰ μὴ με ἔφη, δέσποτα, ψεύσης τῆς ἐτέρας ἐλπίδος, 25 ἀλλὰ μοι τὴν δίκην ἀπόδος παρὰ ἀνδρὸς κακοῦ, καὶ ὁ Ἀρταῖος ὑπέσχετο, ἐπειδὴν εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκηται. οὐ πολλοῦ δὲ χρόνου ὃ τε Παρσώνδης ἀπέλαβε τὴν ἀνδρείαν φύσιν καὶ βασιλεὺς ἀφίκετο εἰς Βαβυλῶνα· κατεβοῶτό τε ὁσημέραι ὑπ' αὐτοῦ 30 ὅπως τιμωρήσεται τὸν Νάναρον. καὶ ὃς ἦκε παρὰ βασιλέα καὶ ἔφη δίκαια ποιῆσαι. πρότερος γὰρ

ἐκεῖνος οὐδὲν κακὸν παθὼν ἐμὲ διέβαλεν, ἔφη,
 παρὰ σοι ὥς με κτείνειάς τε καὶ τὴν Βαβυλῶνος
 ἀρχὴν αὐτῷ δοίης. Ἄρτατος δὲ ἔφη δικαιοτέρα
 Παρσώνδην αἰτεῖσθαι· ἐχοῖν γὰρ μὴ σαντῷ δικάζειν
 5 μηδὲ τοιαύτας ἐξευρίσκειν δίκας, ἀλλὰ ἐμοὶ ἐπι-
 τρέπειν τὴν κρίσιν· τέλος δέ σοι εἰς δεκάτην ἐξοίσω
 ἡμέραν τὸ σοὶ πρόπον. ὁ δὲ Νάναρος ταῦτα ἀκού-
 σας ἐν δεινῷ φόβῳ ἦν καὶ ἐπὶ Μιτραφέρην κατα-
 φεύγει, ὃς ἦν τῶν εὐνούχων δυνατώτατος, καὶ
 10 ὑπίσχνειτο αὐτῷ χρυσίου τάλαντα δέκα καὶ φιάλας
 χρυσᾶς δέκα καὶ ἀργυρᾶς διακοσίας καὶ Παρσώνδην
 ἀργυρίου νομίσματος τάλαντα ἑκατὸν καὶ ἄλλας
 ἐσθῆτας πολυτελεῖς, βασιλεῖ δὲ χρυσοῦ μὲν τάλαντα
 ἑκατὸν καὶ φιάλας χρυσᾶς ἑκατόν, ἀργυρᾶς δὲ
 15 τριακοσίας, ἀργυροῦ δὲ νομίσματος τάλαντα χίλια,
 ἐσθῆτάς τε παμπληθεῖς καὶ ἄλλα πολλὰ καλὰ δῶρα,
 εἰ τὴν ψυχὴν αὐτῷ ἐξαιτήσῃ καὶ τὴν Βαβυλῶνος
 βασιλείαν παρὰ Ἄρταίου. καὶ ὁ εὐνουῆχος ὄχρητο
 παρὰ βασιλέα, καὶ πολλὰ δεηθεῖς, ἄτε ὦν τιμῆς τῆς
 20 πρώτης, εἶπεν ὅτι οὐκ εἶη θανάτου ἄξιος ὁ ἀνὴρ· οὐ
 γὰρ κτείνειε Παρσώνδην, ἀλλὰ ὑβρισθεῖς καὶ δεινὰ
 παθὼν ἀνθυβρίσειεν. εἰ δὲ καὶ θανάτου εἶη ἄξιος,
 ἐμοί, ὦ δέσποτα, δός, ἔφη, τὴν χάριν ταύτην καὶ
 τὴν παραίτησιν ὑπὲρ αὐτοῦ. δώσει δὲ ὁ ἀνὴρ σοὶ
 25 μὲν τῷ δεσπότῃ πολὺν χρυσὸν καὶ ἄργυρον, Παρ-
 σώνδην δὲ ποινὴν ὧν ἔδρασεν ἑκατὸν τάλαντα
 ἀργυρίου. πείθεται τούτοις ὁ βασιλεὺς καὶ τοῦτο
 τὸ τέλος ἐκπέμπει Νανάρω. καὶ ὁ μὲν προσεκύνησε,
 Παρσώνδης δὲ κινῶν τὴν κεφαλὴν, Ὁλοῖτο, ἔφη,
 30 ὁ πρῶτος χρυσὸν ἐξευρῶν εἰς ἀνθρώπων γένος· διὰ
 τοῦτο γὰρ ἐγὼ νῦν γέλωσ γέγονα ἀνδρὶ Βαβυλωνίῳ.
 καὶ ὁ εὐνουῆχος, αἰσθόμενος αὐτὸν βαρέως φέροντα,

Ἔγραθε, ἔφη, παῦσαι ὀργιζόμενος καὶ μοι πείθου φίλος τε γίγνου Νανάρω· ταῦτα γὰρ ὁ δεσπότης βούλεται. ὁ δὲ Παρσώνδης καιρὸν ἐτήρει ἀμύνασθαι, εἰ δύναιτο, τὸν εὐνοῦχον καὶ Νάναρον, καὶ ἤϊρε καὶ ἡμύνατο. (Ζήτει ἐν τῷ Περὶ στρατηγημάτων.) ⁵
[Exc. de virt. et vit. p. 426 — 437.]

5 Νυκτὸς δὲ γενομένης τοὺς οἰκέτας ἐξεκεκλήκει τοὺς Νανάρου. [Suidas v. ἐξεκεκλήκει, ἐκ τοῦ δειπνου ἀνίστη· ex titulo περὶ στρατηγημάτων modo citato, ut videtur, pariterque quod sequitur fragmentum.] ¹⁰

Σφοδροῦ τε πότου γενομένου ἐνεδρεῦων ὁ Παρσώνδης αὐτὸς μὲν ὀλίγον ἔπινεν, ἐκείνοις δὲ πολὺν ἐγγεῖν τῷ θεράποντι ἐκέλευε. [Suidas v. σφοδροῦ et πότος, ubi praeter alias varietates est τοῖς θεράπουσιν.] ¹⁵

6 Ὅτι ὁ Στραυγαῖος μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Μαρμάρεω τοῦ Σακῶν βασιλέως εἶχετο ἔρωτι Ζαριναίας σιγῇ πάλαι, κἀκείνη δὲ αὐτοῦ. καὶ ἐπεὶ πλησίον γίγνεται ὁ ἀνὴρ Ῥωξανάκης τῆς πόλεως, ἔνθα Σάκαις τὸ βασίλειον ἦν, ὑπήντησεν αὐτῷ Ζαριναία, ²⁰
καὶ θεασαμένη σὺν πολλῇ χαρᾷ ἐδεξιούτο τε αὐτὸν καὶ ἐφίλησε πάντων ὀρώντων, εἰς τε τὸ ἄρμα αὐτοῦ μετενέβη καὶ διαλεγόμενοι ἦκον εἰς τὸ βασίλειον. ὑποδέχεται δὲ ἡ Ζαριναία καὶ τὴν ἐπομένην αὐτῷ ²⁵
στρατιὰν λαμπρότατα. ἐκ τούτου ἐπὶ τὴν αὐτοῦ καταγωγὴν Στραυγαῖος ἀπελύετο, ὑποστενάζων διὰ τὸν Ζαριναίας ἔρωτα. οὐ καρτερῶν δὲ κοινοῦται τῷ πιστοτάτῳ τῶν εὐνούχων, οἷ σννεῖποντό οἱ. ὁ δὲ θαρρύνας αὐτὸν παρήγει τὴν πολλὴν ἀτολμίαν ³⁰
ῥίψαντα αὐτῇ εἰπεῖν Ζαριναία. καὶ ὅς πεισθεῖς ἀναπηθήσας ᾤχετο παρ' αὐτήν· ἀσμένως δὲ ἐκείνης παραδεξαμένης αὐτόν, πολλὰ διαμελλήσας καὶ στε-

νάξας καὶ μεταβαλὼν τὸ χρώμα ἐτόλμησεν ὁμως καὶ
 εἶπε πρὸς αὐτὴν ὡς δι' ἔρωτος εἶη σφοδροῦ καόμε-
 νος τῷ πόθῳ αὐτῆς. ἡ δὲ πρῶως μάλα ἀναινομένη,
 καὶ ἑαυτῇ ἔφη τὸ πρᾶγμα ἐπαισχῆς εἶναι καὶ
 5 βλαβερόν, κἀκεῖνῳ πολὺν αἴσχιον καὶ βλαβερώτερον
 γυναικῶν ἔχοντι Ῥοιταίαν τὴν Ἀστιβάρα θυγατέρα,
 ἣν ἀκούειν πολὺν καλλίῳ καὶ αὐτῆς εἶναι καὶ ἄλλων
 πολλῶν γυναικῶν. δεῖν οὖν αὐτὸν μὴ πρὸς πολε-
 μίους μόνον ἀνδρίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ τοιαῦτα,
 10 ἐπειδὴν τι προσπέσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ βραχείας
 τέρψεως χάριν, ἣν καὶ ἐκ παλλακίδων οἴοντ' ἔχειν,
 τὸν πολὺν ἀνιᾶσθαι χρόνον, εἰ αἰσθόιτο Ῥοιταία.
 τοῦτ' οὖν μεθέντι ἔφη ἄλλο τι αἰτεῖσθαι· οὐδενὸς
 γὰρ ἀτυχῆσειν παρ' αὐτῆς. ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα
 15 εἰπούσης ἐπὶ πολὺν ἥσυχος ἦν, αὐτίς δ' ἀσπασάμενος
 αὐτὴν ἀπέρχεται, καὶ ἐν πλέονι ἀθυμία ἦν, πρὸς τε
 τὸν εὐνοῦχον ὠδύρετο. τέλος δὲ γράψας εἰς δι-
 φθέραν ἐξώρκωσε τὸν εὐνοῦχον, ἐπειδὴν αὐτὸν δια-
 χρήσῃται, μηδὲν προκατειπόντα τὴν διφθέραν ἀπο-
 20 δοῦναι Ζαριναία. ἐγγράπτο δέ· Στραγαγαῖος Ζα-
 ριναία λέγει τάδε· Ἐγὼ μὲν σὲ ἔσωσά τε καὶ τῶν
 νῦν παρόντων ἀγαθῶν αἴτιος γέγονα· σὺ δέ με ἀπ-
 ἔκτεινας καὶ πάντων ἀνόνητον πεποίηκας. εἰ μὲν
 οὖν σοι ταῦτα πέπρακται δικαίως, σὺ δὲ πάντων
 25 τύχοις τῶν ἀγαθῶν καὶ εἴης μακαρία· εἰ δὲ ἀδίκως,
 σὺ δὲ τοῦ αὐτοῦ πάθους ἔμοι πείραν λάβοις· σὺ γάρ
 μοι παρήνεσας τοιοῦτον γενέσθαι. ταῦτα γράψας
 ὑπὸ τῷ προσκεφαλαίῳ τίθησι, καὶ εἰς ἄδου ἀπιῶν
 ἀνδρείως τὸ ξίφος ἤτει. ὁ δὲ εὐνοῦχος *) [Exc. de
 30 virt. et vit. p. 437 — 438.]

*) Excidit folium codicis.

Δέδοικα μὴ δόξης ὠμὴ τις εἶναι δεινῶς οὕτω
 τιμωρομένη, Νικόλαος Δαμασκηνός φησι. [Suidas
 v. ὠμὴ. Ex eodem, ut conjeci ad Stephani Thes. v.
 Στραυγαῖος, loco Nicolai, idem in hoc nomine citat
 verba: Δῶρὰ τε πέμπει ἐπὶ φιλίᾳ τε καὶ συμμαχίᾳ, 5
 ἦν Στραυγαῖος ἐπρουτάνευσεν.]

7 Ἀχαιμένης ὁ ἦρως, ἀφ' οὗ καὶ οἱ Πέρσαι
 Ἀχαιμενίδαι, γέγονεν υἱὸς Περσέως· ὠνόμασται δὲ
 ἀπὸ τοῦ εἶναι τὸν προπάτορα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς
 Ἀχαΐας. οὕτω Νικόλαος ἐν δευτέρῳ τῶν Ἱστοριῶν. 10
 [Etym. M. p. 180, 43.]

8 Ὅτι Ἀμφίων καὶ Ζῆθος οἱ τῆς Ἀντιόπης υἱοὶ
 γεννηθέντες καθ' ὁδὸν ἐξετέθησαν. Λύκου δὲ τῆς
 βασιλείας ἐκπεσόντος καὶ Λαΐου ἤδη βασιλέως 15
 καταστάντος ὑπὸ Καδμείων, Ζῆθος καὶ Ἀμφίων
 ἐφοίτων ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος εἰς Θήβας πρὸς τὸν
 Λύκον καὶ τὴν μητέρα· καὶ ἤδεσαν οἷα πάσχοι καὶ
 ἦτις εἶη, οὐ μέντοι μόνῃ ἐδύναντο ἀφικέσθαι εἰς
 λόγους· εἶρκτο γὰρ τὰ πολλὰ ὑπὸ τῆς Δίρκης. 20
 Λαΐου δὲ βασιλεύοντος, ἀφικομένοις εἰς τὸν Λύκον
 κῆπον ἢ μήτηρ αὐτῶν Ἀντιόπη ὑδρευομένη διψῶσι
 τὸν γαυλὸν προσσχοῦσα πιεῖν ἔδωκε καὶ μονωθεῖσα
 ὠδύρετο τὰς πάθας, προπεπυσμένη ὅτι παῖδές εἰσιν
 αὐτῆς, ἰκέτευέ τε ἀμφιπίπτουσα τὴν μητέρα κακῶν 25
 ἐξελέσθαι, ἐδήλωσέ τε ὅτι ταῦτα πάσχοι διὰ τὸν
 ἐκείνων τόκον. οἱ δ' ἐπεὶ πάντα ἔγνωσαν, ἀχθό-
 μενοι τοῖς κακοῖς τῆς μητρὸς Λύκον εὐθέως ἀπέ-
 κτειναν, καὶ Δίρκην καταλεύσαντες εἰς ποταμὸν
 ἔρριψαν, ὃς ἀπὸ τοῦ πάθους Δίρκη καλεῖται. Λάιος 30
 δ' αὐτοῖς συνέγνω ταῦτα δράσασθαι, καὶ τὸν Λύκον
 καὶ Νυκτέως οἴκου ἔδωκεν ἀνθ' ὧν ἠδίκηντο. καὶ

οὕτω τὴν μητέρα ἐρρύσαντο. [Exc. Esc. p. 72 —
73 Fed., 365—366 Müll.]

Ὅτι βασιλεύοντι τῷ Λαῖῳ καὶ γήμαντι Ἐπι- 9
κάστην παῖδες οὐκ ἐρίγνοντο. τούτων ἕνεκα εἰς
5 Δελφοὺς χρῆσόμενος τῷ μαντεῖῳ ἀφίκετο. θεὸς δὲ
αὐτῷ ἔχρησε παῖδα ποιήσεσθαι ὅστις αὐτὸν ἀπο-
κτείνῃς τὴν μητέρα γυναικὰ ἔξει. μετὰ δὲ τὸν
χρησμὸν γίνεται τῷ Λαῖῳ κόρος, ὅντινα εὐθύς
γενόμενον ἀπέθετο ἐν Κιθαιρῶνι, ὅπως ἂν φθαρείη.
10 βουκόλοι δὲ Πολύβου τοῦτον ἀνείλυντο· λέγεται δὲ
ὁ Πόλυβος Ἑρμοῦ εἶναι· ὃν φέροντες ἀπεκόμισαν
τῷ δεσπότῃ. ὁ δὲ λαβὼν ἔτρεφεν ὡς ἂν αὐτοῦ
γενόμενον, Οἰδίπουν ὀνομάσας· ᾧδει γὰρ τοὺς
πόδας ὑπὸ σπαργάνων. περιμόντι δὲ τῷ χρόνῳ
15 ἐπεὶ ἀνὴρ ἐγένετο, ἐπὶ ζήτησιν ἵππων εἰς Ὀρχο-
μενὸν ἀφικνεῖται τῆς Βοιωτίας, καὶ πῶς αὐτῷ Λάιος
ἀπαντᾷ, θεωρὸς εἰς Δελφοὺς βαδίζων μετὰ τῆς
γυναικὸς Ἐπικάστης. ὁ δὲ κῆρυξ, ὅστις συνῆν
αὐτοῖς, ἐκέλευσε προῖάν τὸν Οἰδίπουν εἶξαι τῷ
20 βασιλεῖ τῆς ὁδοῦ. ὁ δὲ ὑπὸ μεγαλοφροσύνης τῷ
ξίφει πλήξας αὐτὸν καὶ Λάιον ἐπιβοηθοῦντα ἀπέ-
κτεινε, τῆς δὲ γυναικὸς οὐχ ἤψατο. ταῦτα δὲ
πράξας ἀνέφυγεν εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐν τῇ ὕλῃ ἀφανὴς
ἐγένετο. Ἐπικάστη δὲ ὀλίγον ὕστερον ἀφικομένων
25 τῶν θεραπόντων ἐζήτηι τὸν φονέα τοῦ Λαῖου· ἐπεὶ
δὲ οὐχ ἠύρισκετο, θάψασα αὐτόθι ἐν Λαφυστίῳ
Λαίον τε καὶ τὸν κῆρυκα, ἵναπερ καὶ ἀπέθανον,
ἐπανῆλθεν εἰς Θήβας. ὁ δὲ Οἰδίπους ἐκ τοῦ
Ὀρχομενοῦ εἰς Κόρινθον παρὰ Πόλυβον ἀφίκετο,
30 καὶ τὰς ἡμιόλους τοῦ Λαῖου, ἤλαυνε γὰρ καὶ ταύτας,
ἀγαγὼν Πολύβῳ ἔδωκε, καὶ λευκαδί * συνῆν καὶ ὡς

πάλαι πατέρα αὐτὸν ἐνόμιζεν. [Exc. Esc. p. 73--74 Fed., 366—367 Müll.]

- 10 *) εἶτε Βελλεροφόντης εἶτε τὸ θηρίον ἀποθάνοι. κτείνει δ' οὖν τὴν Χίμαιραν ὁ Βελλεροφόντης καὶ τὴν Λυκίαν ἐλευθεροῖ τῶν φόβων. 5 ἀγασθεὶς δ' αὐτοῦ τὸ γενναῖον Ἀμφιάναξ τὴν τε θυγατέρα ἔδωκε καὶ βασιλείαν ἔχειν. μετὰ δὲ ταῦτα Σθενεβοίας ἀπαργξαμένης ἀνάπυστος ὁ ἔρως ἐγένετο καὶ ἡ Βελλεροφόντου δικαιοσύνη· καὶ ὁ Προῖτος αὐτῷ ὑπέχειν δίκας ἔτοιμος ἦν. [Exc. de virt. et vit. 10 p. 441.]
- 11 Ὅτι ἐπὶ Περσείως ταῦτα ἐγένετο. Τάνταλος ὁ Τρωῶλος, ἀφ' οὗ τὸ ὄρος ὁ Τρωῶλος ἐν Λυδία καλεῖται, πόλεμον ἔχων πρὸς Ἴλον τὸν Τρωὸς Φρυγῶν βασιλέα, ἠττηθεὶς μάχῃ ἐκλείπει τὴν χώραν· μέλλων 15 δὲ εἰς Πελοπόννησον ἐξοικίζεσθαι, αὐτὸς μὲν ὑπὸ γῆρας ἐν Λυδία ἔμεινε, τὸν υἱὸν δὲ Πέλοπα σὺν στρατῷ ἔπεμψεν εἰς τὴν γῆν. ὁ δὲ ἐπεὶ ἀφίκετο πολλῷ πλούτῳ τὴν ἀδελφὴν Νιόβην ἄγων, ὀρμηθεὶς τὸ τελευταῖον ἐκ Σιπύλου, ταύτην μὲν ἔδωκεν 20 Ἀμφίονι τῷ Θηβαίῳ, αὐτὸς δὲ τῆς Πελοποννήσου ἦλθεν εἰς Πῖσαν, ἐνθα ἐβασίλευεν Οἰνόμαος θυγατέρα ἔχων Ἴπποδάμειαν, ἣν ἄλλοι τε ἐμνῶντο καὶ δὴ καὶ Μυρτίλος ὁ Ὑπεροχίδου, συγγενὴς Οἰνομάου. ταύτης ὁ πατὴρ ἐρῶν οὐδενὶ ἠθέλε καταινεῖν πρὸς 25 γάμον· ἡ δ' ἀναινομένη ἔφευγε τὸν πατέρα. ὡς δὲ ἦλθεν εἰς Πῖσαν ὁ Πέλοψ ὑπὸ πολλῷ στρατῷ, πέμψας Μυρτίλον Οἰνόμαος πρὸς αὐτὸν ἐπνυθάνετο ὅτου χάριν ἀφίκοιτο· προσεδόκα δὲ μνηστηῖρα αὐτὸν γενέσθαι τῆς θυγατρὸς. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν 30

*) Excidit folium codicis, de quo p. 13.

Μυρτίλον ὅτι τὴν χώραν οἰκήσων. καὶ ὁ Μυρτίλος εἶπεν ὅτι οὐκ εὐπετές εἶη ἄκοντος Οἰνομάου· αὐτὸς μέντοι δύνασθαι ἀντ' ἐκείνου πράξαι, εἰ ὑπόσχοιτο Οἰνομάου κρατήσας δώσειν αὐτῷ πρὸς γάμον τὴν
 5 ἐκείνου θυγατέρα. ὁ δ' ὑπέσχετο καὶ ὤμοσε ταῦτα ποιήσειν. μετὰ ταῦτα ἔρχεται πρὸς Οἰνόμαον ὁ Μυρτίλος καὶ τὰ παρὰ Πέλοπος διηγήσατο· ὁ δὲ τὸν στρατὸν ἀλίσσας καὶ αὐτὸς ὀπλισθεὶς ἐξῆλθεν εἰς μάχην, ἐκβαλεῖν Πέλοπα χρήζων ἀπὸ τῆς χώρας. ὁ
 10 δὲ αὐτῷ ὑπαντιάζει μετὰ τῶν ἐπομένων, καὶ ἀρχομένης τῆς μάχης ὁ Μυρτίλος παραβάτης ὢν ἐπὶ τοῦ ἄρματος πλήξας ξίφει τὸν Οἰνόμαον ἀπὸ τοῦ δίφρου κατέβαλε, καὶ ταῦτα πράξας πρὸς Πέλοπα ἀπεχώρησεν. πεσόντος δὲ Οἰνομάου ὁ στρατὸς διεσκεδάσθη
 15 καὶ ἄλλοι ἄλλη ἔφευγον. ὁ δὲ Πέλοψ καθ' ἡσυχίαν εἰς Πῖσαν ἐλάσας ἐκείνην κατέσχε καὶ τὴν Οἰνομάου πᾶσαν ἀρχήν. ὕστερον δὲ Ἴπποδάμειαν γῆμαί θέλων, τὸν Μυρτίλον, διὰ τε τοῦτο καὶ Ἴπποδαμεία χαριζόμενος δεομένη τιμωρήσασθαι τὸν φονέα τοῦ
 20 πατρὸς, ἀγαγὼν εἰς πέλαγος ἐπόντωσε, καὶ μετὰ ταῦτα ἔγρημε τὴν Ἴπποδάμειαν. [Exc. Esc. p. 74—76 Fed., 367—368 Müll.]

Ἵτι οἱ Ἀργοναῦται πλείοντες ἐπὶ Κόλχους, ἐπεὶ 12 ἐγένοντο ἐν Λήμνῳ ὑπὸ γυναικῶν τότε οἰκουμένη, ἢς Ἵψιπύλη ἐβασίλευεν, οἱ δὲ ἄνδρες ἤδη κατέλιπον
 25 τὰς γυναῖκας ὑπὸ ζηλοτυπίας, ὅτι ταῖς Θρηήσσαις ἐμίγνυντο καταλιμπάνοντες ταύτας, ἔρχεται εἰς λόγους Ἰάσονι Ἵψιπύλη· καὶ δῶρα δοῦσα ἔπεισεν αὐτῇ συγκοιμηθῆναι καὶ τοὺς ἄλλους πείσαι ταῖς
 30 λοιπαῖς συνεννᾶσθαι, ὡς ἂν ἐγγεννήσειαν παῖδας ἐξ αὐτῶν. ὁ δὲ ἐπέισθη, καὶ συγγίγνονται ταῖς Λημνίαις οἱ Ἀργοναῦται· καὶ ἡ Ἵψιπύλη παῖδα ἔσχευ

Εὐνεον. καὶ μείναντες ὀλίγον χρόνον πάλιν ᾤχοντο.

[Exc. de virt. et vit. p. 440.]

13 Ὅτι Λάρισα ὑπὸ Πιάσου τοῦ πατρὸς ἐρασθεῖσα καὶ βιασθεῖσα καὶ βαρέως φέρουσα τὸ πάθος, τῶν τινὰς οἰκετῶν προσποιησαμένη τὸν πατέρα κεκνυφῶτα 5 εἰς πίθον οἴνου ὤσασα ἐπὶ κεφαλῆς ἀπέκτεινεν. [Exc. p. 76 Fed., 368—369 Müll.]

14 Ὅτι μετὰ τοὺς γάμους Ἡρακλῆς, εἴτε χολῆς ξε-
σάσης εἴτε ἄλλῳ τρόπῳ παραφρονήσας καὶ μανεῖς,
κτείνει μὲν δύο τῶν Ἰφικλέους παίδων· τὸν γὰρ 10
πρεσβύτατον Ἰόλαον ὁ πατήρ ἐξήρπασε· κτείνει δὲ
τοὺς Μεγάρας υἱεῖς, ὧν τὸν νεώτατον, ἐπιμαστίδιον
ὄντα, ἀποσπάσας βία τῆς μητρὸς ὀλίγου ἐδέησε Με-
γάραν ἀποκτείνειν ἀντεχομένην τοῦ παιδός, εἰ μὴ καὶ
ταύτην ἐρρύσατο ἐπελθὼν Ἰφικλῆς. μετ' οὐ πολὺ 15
δὲ ταῦτα δράσας ἔννουσ ἐγένετο καὶ ἐσωφρόνησεν,
ἐκλιπεῖν τε διενοεῖτο τὰς Θήβας, ἀχθόμενος ἐπὶ τῇ
συμφορᾷ. Ἰφικλῆς δὲ καὶ Λικύμνιος παρεκάλουν
αὐτὸν ἀπειναυτίσαντα, ὡς νόμος ἐστίν, ἔξω καὶ κα-
θηράμενον ἐπανελθεῖν εἰς Θήβας καὶ οἰκεῖν. ὡς δ' 20
οὐκ ἔπειθον, καὶ αὐτοὶ συνεξώρμησαν. Μεγάρα δὲ
καὶ αὐτὴ συνεξώρμα, τῆς μητρὸς κωλυούσης, τοῦ δὲ
πατρὸς συνεπαινοῦντος Κρέοντος. Εὐρυσθεὺς δὲ ὁ
Σθενέλου τοῦ Περσέως αἰσθόμενος τὰ καταλαβόντα
Ἡρακλέα, μετεπέμπετο αὐτὸν εἰς Τίρυνθα· ὁ δὲ εἰς 25
νοῦν βαλόμενος τὸ Ἀμφιτρώωνι χρησθὲν ὅτι χρεῶν
εἴη πελθεσθαι Εὐρυσθεῖ, καὶ εἰς αὐτῆς μέγα ἔξιεν
κλέος, ἐναγόντων ἅμα Λικυμνίου καὶ Ἀλκυμῆνης κατὰ
τὴν συγγένειαν, ᾤρμησεν εἰς Τίρυνθα μετὰ πάντων.
καὶ ἐπεὶ ἀφίκοντο, Εὐρυσθεὺς Λικυμνίῳ μὲν καὶ 30
Ἰφικλεῖ εὐθὺς φίλος ἦν, Ἡρακλέα δὲ ὑφεωρᾶτο καὶ
οὐδαμῶς ᾤκειοῦτο, προσέταττέ τε αὐτῷ τοὺς πόρους

ἐκτελεῖν, οὔστινας ἄθλους καλοῦμεν. ὁ δὲ ἐπέιθετο τῷ μαντείῳ ἐπόμενος. (Ζήτει ἐν τῷ Περὶ ἀνδραγαθημάτων.) [Exc. de virt. et vit. p. 441—442.]

Ἵτι Σκάμανδρος ὁ βασιλεύσας πρώτος τῶν Τρωῶν 15
 5 Σάμωνι χρησάμενος συνεργῶ τοὺς ἐν τῇ Τρωάδι ἐνίκησεν· ἀποθανόντος δὲ Σάμωνος κατὰ τὴν μάχην, τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Δάδαν, μητέρα τῶν νεανίσκων, εἰς τὸ Πόλιον ἐξέπεμψε διὰ κήρυκος, ὡς ἂν ἐκεῖ συνοικήσειεν ὅτω βούλεται. ὁ δὲ κῆρυξ κατὰ τὴν ὁδὸν
 10 βιασάμενος αὐτὴν ἤσχυνεν. ἡ δὲ τὸ ξίφος ἔχουσα τὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτὴν διεχρήσατο. αἰσθόμενοι δὲ οἱ Κρηῆτες τὸν κήρυκα κατέλευσαν, ἔνθα ὁ χῶρος Ἀναιδείας ὠνομάσθη. [Exc. de virt. et vit. p. 442.]

Ἐγὼ δὲ καὶ Νικόλαος λέγει ὅτι Ὀδυσσεὺς λέγεται 16
 15 παρὰ τοῦ Ὀδυσσεύω, τὸ μισῶ. οὔτω γὰρ ἐκλήθη διὰ τὸ συμβεβηκός, ὡς καὶ ἐκ τῶν ραψωδιῶν ἕξῃστι μαθεῖν. [Schol. Hom. Odys. A, 21.]

Τορρηβος, πόλις Λυδίας, ἀπὸ Τορρήβου τοῦ 17
 Ἰαυτος. τὸ ἐθνικὸν Τορρήβιοι καὶ θηλυκὸν Τορρηβίς. ἐν δὲ τῇ Τορρηβίδι ἐστὶν ὄρος Κάριος καλεόμενον καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Καρίου ἐκεῖ. Κάριος δὲ Διὸς παῖς καὶ Τορρηβίας, ὡς Νικόλαος τετάρτῳ ὅς πλαζόμενος περὶ τινα λίμνην, ἣτις ἀπ' αὐτοῦ Τορρηβία ἐκλήθη, φθογγῆς Νυμφῶν ἀκούσας, ἃς
 25 καὶ Μούσας Λυδοὶ καλοῦσι, καὶ μουσικὴν ἐδιδάχθη καὶ αὐτὸς Λυδοὺς ἐδίδαξε, καὶ τὰ μέλη διὰ τοῦτο Τορρήβια ἐκαλεῖτο. [Stephanus Byz.]

Λυκοσθένη, πόλις Λυδίας· Ξάνθος πρώτη Λυ- 18
 διακῶν· ἦν καὶ Λυκοσθένειαν Νικόλαός φησιν. ὁ
 30 πολίτης Λυκοσθευεύς, ὡς Βερευικεύς· παρὰ δὲ Λυδοῖς Λυκοσθενίτης, ὡς Δικαιαρχίτης. [Steph. Byz.]

Ἵτι Μόξος ὁ Λυδὸς πολλὰ καὶ καλὰ ἐργασάμενος

καὶ τὸν Μήλην τῆς τυραννίδος καθελὼν τοῖς Λυδοῖς παρεκελεύσατο τὴν δεκάτην ἀποδοῦναι, καθὰ ἠΐξαστο, τοῖς θεοῖς. οἱ δὲ ἐπέιδοντο, καὶ ἀπαριθμοῦντες τὰ κτήματα ἐξήρουν τὴν δεκάτην ἀπάντων καὶ κατέθουον. ἐκ τούτου μέγιστος ἀνχμὸς καταλαμβάνει Λυδίαν, 5 καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ μαντεῖαν κατέφευγον. *πολλὰς δὲ στρατείας λέγεται πεποιῆσθαι οὗτος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἦν αὐτοῦ κλέος μέγιστον ἐν Λυδοῖς ἐπὶ τε ἀνδρείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ. ταῦτα δὲ πράξας αὐτὸς ἐπὶ τὴν Κράβον ἐστάλη, καὶ πολὺν χρόνον αὐτὴν πολιορκήσας 10 εἶλε καὶ ἐπόρθησε, τοὺς δὲ ἀνθρώπους εἰς τὴν πλησίον λίμνην ἀγαγὼν οἷα ἀθέους ἐπόντωσεν. [Exc. de virt. et vit. p. 442—445.]

19 Νήραβος, πόλις Συρίας. Νικόλαος τετάρτω. τὸ ἐθνικὸν Νηράβιος, ὡς τοῦ Τόρρηβος Τορρήβιος. 15 [Steph. Byz.]

20 Ἀσκάλων, πόλις Συρίας πρὸς τῇ Ἰουδαίᾳ. Ξάνθος ἐν τετάρτῃ Λυδιακῶν φησὶν ὅτι Τάνταλος καὶ Ἀσκαλος παῖδες Ὑμεναίου· τὸν δὲ Ἀσκαλον ὑπὸ Ἀκιαμοῦ τοῦ Λυδῶν βασιλέως αἰρεθέντα στρατηγὸν 20 εἰς Συρίαν στρατεῦσαι, κακεῖ παρθένου ἐρασθεῖς πόλιν κτίσαι, ἣν ἀφ' ἑαυτοῦ οὕτως ὠνόμασε. τὰ αὐτὰ καὶ Νικόλαος ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ. [Steph. Byz.]

21 Ὅτι Σαλμωνέως θυγάτηρ ἐγένετο, ἣτις ἐρασθεῖσα τοῦ πατρὸς ὑπ' ἀμηχανίας αὐτὴν διειργάσατο, πρὶν 25 γάμου κυρῆσαι. ὁ πατὴρ δὲ αὐτῇ τιμὴν ἔταξεν ἀνὰ πᾶν ἔτος πανήγυριν ἄγεσθαι. [Exc. de virt. et vit. p. 445.]

22 Ὅτι Καμβλίτας βασιλεὺς Λυδίας. τοῦτον λέγεται οὕτω γαστριμαργον σφόδρα γενέσθαι ὥστε καὶ 30 τὴν αὐτοῦ γυναῖκα ἐπιθύσαντα καταφαγεῖν. αὐτὸς γε μὴν, ἑαυτὸν δόξας ὑπὸ φαρμάκων βεβλάφθαι,

περιβοήτου τοῦ πράγματος γενομένου, ξίφος ἔχων
 πληθούσης ἀγορᾶς ἐν μέσῳ στάς εἶπεν, ὦ Ζεῦ, εἰ
 μὲν ἀπ' ἔμαντοῦ δέδρακα ταῦτα ἃ δέδρακα, τίσαιμι
 ἐν ἔμαντῷ τὰς δίκας· εἰ δὲ ὑπὸ φαρμάκων διαφθα-
 5 ρεῖς, οἱ ἐμὲ φαρμάξαντες πάθοιεν. ταῦτα εἶπε, καὶ
 ὀρώντων πάντων ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν. καὶ οἱ μὲν
 τοῦτον ἐκερτόμουν ὡς γαστρίμαργον, οἱ δὲ ὄκτειρον
 ὡς φρενοβλαβῆ ὑπὸ φαρμάκων. ἐδόξαζον δὲ τὸν
 Ἰάρδανον ταῦτα πεποιηκέναι διὰ τὸ ἔχθος. [Exc. de
 10 virt. et vit. p. 445.]

Ἄσκανία, πόλις Τρωική. Νικόλαος τετάρτη Ἱστο- 23
 ρία· Ἐκαμάνδριος Ἐκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ἐκ τῆς
 Ἰδης καὶ τοῦ Δασκυλείου καὶ τῆς Ἄσκανίας καλου-
 μένης, ἣν ἔκτισεν ὁ Αἰνείου Ἀσκάνιος". [Steph. Byz.]

15 Νικόλαος δὲ ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν 24
 Ἱστοριῶν λέγει οὕτως· Ἄβραάμης ἐβασίλευσε Δαμα-
 σκουῦ, ἔπηλυσ σὺν στρατῷ ἀφιγμένος ἐκ τῆς γῆς τῆς
 ὑπὲρ Βαβυλῶνος Χαλδαίων λεγομένης. μετ' οὐ πο-
 λὺν δὲ χρόνον ἐξαναστάς καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς χώρας
 20 σὺν τῷ σφετέρῳ λαῷ εἰς τὴν τότε μὲν Χαναναίαν
 λεγομένην, νῦν δὲ Ἰουδαίαν, μετώκησε, καὶ οἱ ἀπ'
 ἐκείνου πληθύναντες, περὶ ὧν ἐν ἑτέρῳ λόγῳ διέξ-
 ειμι τὰ ἱστορούμενα. τοῦ δὲ Ἀβραάμου ἔτι καὶ νῦν
 ἐν τῇ Δαμασκηνῇ τὸ ὄνομα δοξάζεται, καὶ κώμη ἀπ'
 25 αὐτοῦ δείκνυται Ἀβραάμου οἰκησις λεγομένη". [Io-
 sephus Ant. Iud. 1, 7, 2.]

Μέμνηται δὲ τούτου τοῦ βασιλέως (Ἀδάδου) καὶ 25
 Νικόλαος ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἱστοριῶν, λέγων οὕτως·
 "Μετὰ δὲ ταῦτα πολλῷ χρόνῳ ὕστερον τῶν ἐγχωρίων
 30 τισ, Ἀδαδος ὄνομα, πλεῖον ἰσχύσας Δαμασκουῦ τε
 καὶ τῆς ἄλλης Συρίας ἔξω Φοινίκης ἐβασίλευσε. πό-
 λεμον δὲ ἐξενέγκας πρὸς Δαυίδην βασιλέα τῆς Ἰου-

δαίας καὶ πολλαῖς μάχαις κριθεῖς, ὑστάτη τῇ παρὰ τὸν Εὐφράτην, ἐν ἣ ἤτιᾶτο, ἄριστος ἔδοξεν εἶναι βασιλέων ῥώμη καὶ ἀνδρεία.” πρὸς τούτοις δὲ καὶ περὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ φησιν ὡς μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτὴν ἐξεδέχοντο παρ’ ἀλλήλων καὶ τὴν βασιλείαν 5 καὶ τὸ ὄνομα, λέγων οὕτως· “Τελευτήσαντος δ’ ἐκείνου οἱ ἀπόγονοι ἐπὶ δέκα γενεᾶς ἐβασίλευον, ἐκάστου παρὰ τοῦ πατρὸς ἅμα τῇ ἀρχῇ καὶ τοῦνομα τοῦτο ἐκδεχομένον, ὥσπερ οἱ Πτολεμαῖοι ἐν Αἰγύπτῳ. μέγιστον δὲ πάντων δυναθῆεις ὁ τρίτος, ἀναμαχέσασθαι 10 βουλόμενος τὴν τοῦ προπάτορος ἤτιαν, στρατεύσας ἐπὶ Ἰουδαίους ἐπόρθησε τὴν νῦν Σαμαρείτιν καλουμένην.” οὐ διήμαρτε δὲ τῆς ἀληθείας· οὗτος γὰρ ἐστὶν Ἀδαδος ὁ στρατευσάμενος ἐπὶ Σαμάρειαν, Ἀχάβου βασιλεύοντος τῶν Ἰσραηλιτῶν. [Iosephus Ant. 15 Iud. 7, 5, 2.]

26 Ἡ δὲ Πελοπόννησος τρεῖς ἔχει ἐπωνυμίας, ὡς Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς γράφει ἐν τετάρτῃ Ἱστορίᾳ· “Μέγιστον οὖν τῶν τότε ἴσχυον οἱ Πελοπίδαι, καὶ ἡ Πελοπόννησος εἰς αὐτούς ἀφεώρα, καὶ αὐτὸ τοῦνομα 20 ἔχουσα ἀπ’ ἐκείνων, τρεῖς ἤδη πρότερον ἀλλάξασα τὰς ἐπωνυμίας. ἐπὶ μὲν γὰρ Ἀπίου (Ἀπιδος vel Ἀπεως) τοῦ Φορωνέως ἐκαλεῖτο Ἀπίη, ἐπὶ δὲ Πελασγοῦ τοῦ αὐτόχθονος Πελασγία, ἐπὶ δὲ Ἀργου καὶ αὐτῇ ὁμωνύμως ἐκαλεῖτο Ἀργος, ἐπὶ δὲ Πέλοπος τοῦ 25 τὸν Οἰνόμαον νικήσαντος Πελοπόννησος ἔσχε τοῦτο τὸ κύριον ὄνομα.” [Constantin. De them. 2, 6, p. 52, 11.]

27 Ὅτι ἐδόκει φρονήσει τὸ τῶν Ἀμυθαονιδῶν γένος τὸ παλαιὸν ἐν τοῖς Ἑλλησι πρωτεύειν· ὥσπερ καὶ 30 Ἡσίοδος φησιν ἐν τούτοις·

Ἄλκην μὲν γὰρ ἔδωκεν Ὀλύμπιος Αἰακίδῃσι,
 νοῦν δ' Ἀμυθαονίδαις, πλοῦτον δ' ἔπορ' Ἀτρεΐδῃσι.
 [Exc. de virt. et vit. p. 445.]

Ὅτι Αἰγίσθος Ἀγαμέμνονα κτείνας τὸν βασιλέα 28
 5 συμβουλή τῆς γυναικὸς Κλυταιμνήστρας καὶ τὸν
 Ὀρέστην τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος υἱὸν ἐμελλεν ἀνελεῖν.
 τοῦτον δὲ ἐρρύσατο Ταλθύβιος ἐξαρχάσας καὶ ἐκ-
 θέμενος εἰς τὴν Φωκίδα παρὰ Στρόφιον. δεκάτῳ
 δ' ἔτει ἐκ Φωκείων ἐλθὼν μετὰ Πυλάδου τοῦ Στρο-
 10 φίου, Αἰγίσθον καὶ τὴν μητέρα κτείνας τῶν Μυκη-
 νῶν ἐβασίλευσεν. ἐλαυνόμενος δὲ ὑπὸ τῶν Αἰγίσθου
 φίλων, κατὰ δὲ τὸν πλείστον λόγον ὑπὸ Ἐριυνύων,
 ὡς ἐναγῆς, θεοῦ κελεύσαντος εἰς Ἀθήνας ἀφίκετο,
 καὶ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κριθεὶς ἀπέφυγεν. αὕτη ἡ δίκη
 15 φόνου τετάρτη ἐν Ἀθήναις ἐκρίθη. [Exc. Esc. p. 76
 Fed., 374—375 Müll.]

Καρνία, πόλις Ἰωνίας. Νικόλαος δ'. [Steph. Byz.] 29

Ὅτι τὸν Ἀμυκλαῖον νομὸν κατὰ τὰς ὁμολογίας 30
 τῶ προδότῃ Φιλονόμῳ ἐξελόντες οἱ Ἡρακλεΐδαι ἀφῆ-
 20 καν. ὁ δὲ αἰσχυρόμενος ἐπὶ τῇ προδοσίᾳ οὐδαμοῦ
 ἐφαίνετο. οἱ δὲ Ἡρακλεΐδαι ἀναδασάμενοι καὶ τοῦ-
 τον ἐνέμοντο. ὕστερόν γε μὴν ἀφικομένῳ ἐκ Αἰγίου
 σὺν λαῷ, ὅτινα ἐπὶ τῇ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ (συνεπήγετο),
 πάλιν ἀπέδωσαν. καὶ ὅς τοῖς ἤκουσι διελὼν τὴν γῆν
 25 ᾧκει ἅμα αὐτοῖς βασιλεύων Ἀμυκλαῶν. [Exc. de virt.
 et vit. p. 445.]

Θόρναξ, ὄρος τῆς Λακωνικῆς. Νικόλαος τετάρτη. 31
 [Steph. Byz.]

Ὅτι Τήμενος ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ παίδων ἀπέθανε δι' 32
 30 αἰτίαν τοιάνδε. ἦσαν αὐτῷ τέταρες υἱεῖς, Κίσσος καὶ
 Φάλκης καὶ Κερύνης καὶ Ἀγαῖος, θυγάτηρ δὲ τῶνομα
 Ἰρηνή, ἣντινα ἔδωκε γυναικὰ Δημόφοντι τῷ Ἀντι-

μάχου τοῦ Θρασυάνορος τοῦ Κτησίππου τοῦ Ἡρακλέους. στέργων οὖν ταύτην καὶ τὸν γαμβρὸν πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς υἱεῖς καὶ εἰς ἅπαντα χρώμενος διαιτέλει. ἐπὶ τούτῳ οἱ νεανίσκοι βαρέως φέροντες ἐξηῆρον κακούργους ἀνθρώπους, οὓς ἐπὶ μισθῷ ἔπεισαν 5 τὸν Τημένον ἀνελεῖν. Ἀγαῖος δὲ ὁ νεώτατος οὐ μετείχε τοῦ βουλευμάτος. καὶ οἱ μὲν τὸν ἀνθρώπου λουόμενον παρὰ τὸν ποταμὸν ἐν ἐρημίᾳ ἐπιπεσόντες καὶ κατατρώσαντες ἐκποδῶν ἐγένοντο, ἔτι ζῶντα ὑπὸ θορύβου λιπόντες. ὁ δὲ κομισθεὶς εἰς τὸ στρατεύμα 10 ἀγνοῶν τοὺς φονέας θνήσκει, τὴν ἀρχὴν Ἰρρηθοῖ καὶ Δηιφόντη καταλιπὼν καὶ τὰ λόγια φράσας ἄπερ ἦδει τοῦ πολέμου πέρι. μετὰ ταῦτα δὲ ζητουμένου τοῦ φόνου τὸ σύμπαν ἐγνώσθη ὅτι ὑπὸ τῶν περὶ Κίσσον ἐβουλευθή, καὶ οἱ μὲν διὰ τὴν Τημένον ἐπι- 15 σκίασιν ἐξεώσθησαν ἐκ τῆς ἀρχῆς, Δηιφόντης δὲ καὶ Ἰρρηθῶ ἐβασίλευον διὰ τε ταῦτα καὶ ὅτι τὰ λόγια ἠδεδσαν, ἐν οἷς τῆς καθόδου ἡ ἐλπίς ἦν. οἱ γε μὴν παῖδες ἑξαρνοὶ ἦσαν τὸν φόνον κοῦκ ἄρα ἔμελλον τῆς ἀρχῆς πέρι ἀτρεμήσειν. τούντεῦθεν Δηιφόντης 20 πρῶτον μὲν ὑποπέμψας πρέσβεις κρύφα Τροιζηνίους καὶ Ἀσιναίους καὶ Ἐρμιονεῖς καὶ πάντας ὅσοι τῆδε Δρύοπες ἄκουν ἀφίστησι τῶν Ἀργείων ἐθελοντὰς καὶ αὐτούς, μὴ τῷ χρόνῳ ὁμοῦ κείνοις ὑπὸ Δωριέων ἐξανασταῖεν. [Exc. Esc. p. 76—78 Fed., 376 Müll.] 25

33 Ὅτι Κρεσφόντης πάντων ἐβασίλευε τῶν Σπαρτιατῶν· ὃς ἐπειδὴ διένειμε τὴν γῆν εἰς πέντε, μετεμέλησε δ' αὐτῷ ἐξ ἴσου διελόντι, εἰς ὃ συνετέλουν οἱ λοιποί. ταῦτα δὲ μεταβουλευσάμενος κινεῖν τὰ πράγματα ἐπειρᾶτο, ἐκ μὲν τοῦ εὐπρεποῦς λέγων 30 ἄπερ καὶ οἱ ἐν Λακεδαίμονι, ὅτι οὐ δίκαιον εἶη τῶν ἴσων μετέχειν τοὺς ἐγχωρίους τοῖς Δωριεῦσι. συν-

ἔβη δ' αὐτῷ πρὸς τ' ἐκείνους διαβεβλήσθαι καὶ
 πρὸς τοὺς Δωριέας, οἳ καὶ τότε αὐτοῦ ἤχθοντο τῇ
 βία, οὐκ ἀνεχόμενοι τὸ ἰσόμοιρον, καὶ πάλαι δ' αὐτῷ
 προσεκεκρούεσαν ἄνευ σφῶν συμβαίνουσι τοῖς ἐγ-
 5 χωρίοις καὶ μετὰ ταῦτα τῶν ἴσων αὐτοῖς μεταδιδόντι·
 πάντων δὲ μάλιστα ὑφεωρῶντο τὴν μετακόσμησιν
 τῶν τότε καθεστῶτων, πρὸ ἧς ἄμεινον ἠγήσαντο
 εἶναι ἀνελόντες αὐτὸν κατὰ χώραν ἀτρεμεῖν. καὶ
 ἐποίησαν ταῦτα, καὶ Κρεσφόντην μὲν δι' ἐπιβουλῆς
 10 ἀπέκτειναν, ταχὺ δὲ καὶ τοὺς υἱεῖς ἤθελον, οὓς ποτε
 ὁ μητροπάτωρ ἅμα τῇ θυγατρὶ κνούση θύειν μέλλων
 Διὶ Ἀκραίῳ εἰς Τραπεζοῦντα μετεπέμψατο· καὶ παρ'
 αὐτῷ ἔτεκεν ἡ θυγάτηρ Αἴπυτον τὸν τρίτον. ἔτεχνά-
 σαντο οὖν οἱ φονεῖς ἀφικόμενοι παρὰ Κύψελον ὡς
 15 ἂν παραλαβόντες τοὺς Κρεσφόντου παῖδας ἀνέλοιεν,
 λέγοντες ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοὺς εἰς Μεσσήνην μέτεισιν
 ἰερά θύειν μέλλων εὐκταῖα. ὁ δὲ Κύψελος τοὺς μὲν
 δύο ἐξέπεμψε σὺν αὐτοῖς ἐξαπατηθεῖς, οὓς ἐκεῖνοι
 κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπέκτειναν, τὸν δὲ τρίτον ἄτε νεογενῆ
 20 οὐκ ἔδωκε, φήσας ἐν σπαργάνοις εἶναι· καὶ οὗτος μὲν
 παρὰ τῷ μητροπάτορι ἐτρέφετο.

Ὅτι Αἴπυτος ὁ υἱὸς Κρεσφόντου ἐπεβουλεύθη 34
 παρὰ τῶν ἐμπρησάντων τὴν αὐτοῦ οἰκίαν, καὶ τῆς
 25 ἐπιβουλῆς ἀνώτερος γέγονεν. αὐτίς δὲ πάλιν ἐπε-
 βουλεύετο ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἀπόγονοι,
 καὶ οὐ διέλιπον ἀλλήλοις διαστασιάζοντες, ἄχρι ὅτου
 ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἠνδραποδίσθησαν. [Exc. Esc.
 p. 78—80 Fed., 376—378 Müll.]

30 Μεσόλα, πόλις Μεσσήνης, μία τῶν πέντε. Νι-35
 κόλαος τετάρτῳ.

(Γάμεια, πόλις Μεσσήνης, τῶν πέντε μία.)

Νηρίς, πόλις Μεσσήνης. Νικόλαος τετάρτῳ.

[Steph. Byz.]

36 Ὅτι Φείδων κατὰ φιλίαν στασιάζουσι Κορινθίοις βοηθῶν ἐπιθέσεως ἐκ τῶν ἐταίρων γενομένης ἀπέ-⁵θανεν.

37 Ὅτι Κορίνθῳ, ἐξ οὗ Κόρινθος ἢ πόλις, ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων ἐξ ἐπιβουλῆς σφαγέντι Σίσυφος ἀμύνων τοὺς τε αὐτόχειρας ἐτιμωρήσατο καὶ ἀντὶ τούτου βασιλεὺς γίγνεται. [Exc. Esc. p. 80 Fed., 378 Müll.]¹⁰

38 Ἀρκαδία ἐκαλεῖτο δὲ Πελασγία, ὡς Νικόλαος πέμπτῳ. [Steph. Byz.]

39 Ὅτι Λυκάων ὁ Πελασγοῦ υἱός, βασιλεὺς Ἀρκαδων, ἐφύλαττε τὰ τοῦ πατρὸς εἰσηγήματα ἐν δικαιοσύνῃ. ἀποστῆσαι δὲ βουλόμενος καὶ αὐτὸς τῆς ἀδι-¹⁵κίας τοὺς ἀρχομένους, ἔφη τὸν Δία ἐκάστοτε φοιτᾶν παρ' αὐτὸν ἀνδρὶ ξένῳ ὁμοιούμενον εἰς ἔποψιν τῶν δικαίων τε καὶ ἀδίκων. καὶ ποθ', ὡς αὐτὸς ἔφη, μέλλων ὑποδέχεσθαι τὸν θεὸν θυσίαν ἐπιτελεῖν. τῶν δὲ υἱῶν αὐτοῦ πεντήκοντα, ὧς φασιν, ὄντων²⁰ ἐκ πολλῶν γυναικῶν, βουλόμενοι γυνᾶναι οἱ τῇ θυσίᾳ παρόντες εἰ τῷ ὄντι θεὸν μέλλουσι ξενοδοκεῖν, θύσαντές τινα παῖδα ἐγκατέμιξαν τοῖς τοῦ ἱερείου κρέασιν, ὡς οὐ λήσοντες, εἶπερ ὄντως θεὸς ἐπεισιν. ὑπὸ δὲ τοῦ δαιμονίου χειμῶνων μεγάλων καὶ κεραννῶν²⁵ ῥαγέντων, φασὶ τοὺς αὐτόχειρας ἅπαντας τοῦ παιδὸς ἀπολέσθαι. [Exc. de virt. p. 445—446.]

40 Βωταχίδαι τόπος Ἀρκαδίας, ἀπὸ Βωτάχου. Νικόλαος εἶ: "Ἰοκρίτου δὲ τοῦ Λυκούργου Βώταχος, ἀφ' οὗ ὁ τόπος Βωταχίδαι ἐν τῇ Τεγέα ἐκλήθη."³⁰

Παρῳρία, πόλις Ἀρκαδίας. λέγεται δὲ καὶ

Παρωραία. οἱ πολῖται Παρωρεῖς. Νικόλαος δὲ Παρωρεάτας φησίν. [Steph. Byz.]

Μεσημβρία, πόλις Ποντικῆ. Νικόλαος πέμπτω. 41
ἐκλήθη ἀπὸ Μέλσου. βρίαν γὰρ τὴν πόλιν φασὶ
5 Θραῖκες. ὡς οὖν Σηλυμβρία ἢ τοῦ Σήλνους πόλις,
Πολτυμβρία ἢ Πόλτνος, οὕτω Μεσημβρία ἢ Μέλσου
πόλις, καὶ διὰ τὸ εὐφωνότερον λέγεται Μεσημβρία.
[Steph. Byz.]

Χρυσόπολις ἐπίνειον ἀρχαῖον ἐστίν, ὃ κεῖται μὲν 42
10 ἐν ἀρχῇ τοῦ Βοσπόρου, μέμνηται δὲ αὐτοῦ πολλοὶ
τῶν παλαιῶν συγγραφέων καὶ Στράβων τε καὶ ὁ
Δαμασκηνὸς Νικόλαος καὶ ὁ ἐν λόγοις δὲ θαυμαστὸς
Δενοφῶν ἐν τε τῇ ἕκτῃ τῆς Κύρου ἀναβάσεως καὶ ἐν
τῇ πρώτῃ τῶν Ἑλληνικῶν. [Soerates Hist. eccles. VII, 25.]

15 Σίφνος, περὶ τὴν Κρήτην νῆσος ἀπὸ Σίφνου 43
τοῦ Σουνίου, ὡς Νικόλαος πέμπτω. ἐκαλεῖτο δὲ
πρότερον Μερόπη.

Σκῦρος νῆσος, περὶ ἧς Νικόλαος ἐν πέμπτω 44
“Σκῦρον δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ᾠκουν Πελασγοὶ τε καὶ
20 Κᾶρες.”

Ἄμοργός, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, ἔχουσα πό- 45
λεις τρεῖς, Ἀρκεσίνην, Μινῶαν, Αἰγιάλην. ἐκαλεῖτο
δὲ καὶ Παγκάλη καὶ Ψυχία... Νικόλαος δ' Ἄμοργίτην
αὐτὸν [civem] καλεῖ. [Steph. Byz.]

25 Ἀγαμήδη, τόπος περὶ Πύρραν τῆς Λέσβου ἀπὸ 46
Ἀγαμήδης τῆς Μάκαρος τῆς καὶ Πύρρας ἐπίκλην.
ἔστι καὶ κρήνη Ἀγαμήδη, ὡς Νικόλαος ε'.

Ἐπερδέξιον, χωρίον Λέσβου, ἐν ᾧ Ζεὺς Ἐπερ- 47
δέξιος καὶ Ἐπερδεξία Ἀθηναῖ. Ἐπερδέξιος τὸ ἐθνι-
30 κόν. Νικόλαος δὲ πληθυντικῶς Ἐπερδεξίους φησίν.
[Steph. Byz.]

“Οτι Σαδνάττεω τοῦ Λυδῶν βασιλέως παῖδες δι- 48

δυμοι, Κάδυς καὶ Ἄρδυς· τούτοις κατέλιπε τὴν ἀρχήν, καὶ ὁμοῦ ἐβασίλευον ἀμφοτέροι στέργοντες ἀλλήλους καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ πλήθους στεργόμενοι. καὶ πῶς ἢ τοῦ Κάδυος γυνή, Δαμαννῶ λεγομένη, ὑπὸ τινος ἀνεψιοῦ τοῦ ἀνδρός, Σπέρμου ὄνομα, μοιχευ- 5
θεῖσα, σὺν ἐκείνῳ θάνατον ἐβουλεύετο τῷ ἀνδρί·
δοῦσα δὲ αὐτῷ φάρμακον ἔκτεινε μὲν οὗ, εἰς νόσον
δ' ἐνέβαλεν. θεραπευθεὶς δ' ὑπὸ ἰατροῦ ὁ Κάδυς
ῥᾶον ἔσχεν. ἐκ τούτου τὸν ἰατρὸν ἀνελεῖν βουλομένη
ἢ γυνή φάρμακα μὲν αὐτῷ οὐκ ἔκρινε διδόναι διὰ 10
τὴν τέχνην, βόθρον δ' ἐν τῇ οἰκίᾳ ὀρύξασα καὶ ἐπι-
πολῆς αὐτὸν ἄδηλον ποιήσασα, κλίνην καθύπερθεν
ἔστρωσεν καὶ ἄλλας ἐφεξῆς. καλέσασα δ' αὐτὸν ἐπὶ
δειπνον, ἐλθόντα κατέκλινεν ἵναπερ ὁ βόθρος ἦν.
οἰχομένου δὲ κάτω, ἐπαμησαμένη τὴν γῆν ἄδηλον 15
ἐποίησεν.

Μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ ὁ Κάδυς ἀπέθανεν· αὐτὴ
δὲ σὺν τῷ μοιχῷ πρῶτον μὲν ἐξελαύνει τὸν ἐκείνου
ἀδελφὸν Ἄρδυν, πολλοὺς Λυδῶν χρήμασι θεραπεύ-
σασα, ἔπειτα συνώκησεν αὐτῷ καὶ βασιλέα ἀπέδειξεν. 20
ὁ δὲ Ἄρδυς ἐξαπιναίως φυγὰν ὁμοῦ γυναικί τε καὶ
θυγατρὶ, οὕτω σφόδρα ἐπενήτευσεν ὥστε ἐν Κύμῃ
ἀμαξοπηγῶν διέξῃ, ὕστερον δὲ πανδοκεύων. φασὶ
δ' αὐτὸν τοὺς ἐγκαταγομένους Λυδῶν φιλανθρω-
πευόμενον φίλους πάντας ἀποπέμπεσθαι. τῷ δὲ 25
μοιχῷ Σπέρμῃ οὐκ ἤρκεσε ταῦτα δράσαντι, ἀλλὰ καὶ
εἰς Κύμην πέμψας τινὰ ληστήν, Κέρσην ὄνομα, κτεῖ-
ναι τὸν ἄνδρα παρεκελεύετο. ὁ δὲ ὑπέστη τὸ ἔργον
ἐπὶ τῷ γῆμαι τοῦ Σπέρμου τὴν θυγατέρα καὶ χιλίους
στατήρας λαβεῖν δωρεάν.

Ἀφικόμενος δ' ὁ Κέρσης εἰς Κύμην κατήγετο ἐν

τῷ Ἄρδυος πανδοκείῳ· ὁ δὲ αὐτὸν ὁμοίως ἐθερά-
 πνευε, καὶ τοῖς τε ἄλλοις ἠρέσκετο Κέρσης καὶ δὴ καὶ
 τὴν θυγατέρα αὐτοῦ διακονοῦσαν ἠγάσθη· καὶ πως
 αὐτὸν εἰς γάμον αἰτεῖται τὴν κόρην ἐπὶ τῷ τὰ μέγι-
 5 στα ὑπ' αὐτοῦ εὖ πείσεσθαι. ὁ δ' ἄλλως οὐκ ἂν
 διδοὺς διὰ τὴν φαυλότητα τάνθρωπου, ἐπ' εὐγενεῖα
 μέγα φρονῶν, ὅμως διὰ τὴν ὑπόσχεσιν δώσειν ὁμο-
 λόγησεν. ὥς δὲ ταῦτα συνέθεντο, πᾶσαν αὐτῷ κα-
 τεῖπεν ὁ Κέρσης τὴν ἀλήθειαν ὅτι ἦκοι ἀναπεισθεῖς
 10 ὑπὸ Σπέρμου ἐπὶ τῷ γάμῳ τῆς ἐκείνου θυγατρὸς
 ἀνελεῖν τὸν Ἄρδυν, ἔτοιμος δὲ νῦν εἶναι τὴν Σπέρ-
 μου κεφαλὴν κομίσας ἐπὶ τούτοις τὴν Ἄρδυος γῆμαι
 θυγατέρα. ὥς δὲ συνεπήνεσεν, ἐκέλευσεν αὐτὸν
 ἀποκείρασθαι τέως κομῶντα, κατασκευάσας δὲ ξυλίνην
 15 κεφαλὴν ἑοικυῖαν τῇ Ἄρδυος, καὶ τὰς κόμας αὐτῇ
 προσπλάσας, ἕτεο εἰς Λυδίαν. ἀφικόμενος δὲ τῷ
 Σπέρμῳ πυνθανομένῳ περὶ ὧν αὐτὸν ἐπεμψεν ἔφη,
 Πάντα διαπέπρακται, καταθεῖς πρότερον τὴν κε-
 φαλὴν ἐν οἰκίσκῳ. κελεύσαντος δὲ τοῦ Σπέρμου
 20 δεῖξαι τὴν κεφαλὴν ἣν ἐκόμισεν, ἔφη ἄτοπον εἶναι
 πολλῶν ὄρωντων δεικνύναι, ἀλλὰ παρελθόντα αὐτὸν
 εἰς τὸ οἶκημα ἐκέλευσεν ὄρᾶν μόνον μετὰ μόνου. καὶ
 ὃς ἐπέισθη, καὶ δείξαντος αὐτῷ χαμαὶ κειμένην, ἐπέ-
 κυπτεν ὥς καταμάθοι· ἐν τῷδε ξίφει αὐτὸν παίσας
 25 κατέβαλε, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμῶν διεξέπεσε διὰ
 τῆς θύρας καὶ ἔξω πρὸς τὸν Ἄρδυν ἠπειγέτο. οἱ δὲ
 πρὸς ταῖς θύραις Λυδοὶ τέως μὲν εἰσελθόντος τοῦ
 Σπέρμου προσέμενον· ὥς δ' οὐκ ἐξήει πολλοῦ χρόνου
 διαγενομένου, εἰσελθόντες ὄρῶσι χαμαὶ νεκρὸν κείμε-
 30 νον, κεφαλὴν οὐκ ἔχοντα. γνόντες δὴ τὸ γεγονὸς
 ἠσυχίαν ἤγον, ἐπιχαίροντες αὐτῷ· ἦν γὰρ δὴ κάκι-
 στος καὶ ἄλλως βασιλεύοντος αὐτοῦ ἠΰχμησεν ἡ γῆ.

Σπέρμης μὲν οὕτως ἐτελεύτησε βασιλεύσας ἔτη δύο· ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις οὐκ ἀναγράφεται.

Κέρσης δὲ φεύγων εἰς τι καπηλεῖον ἀφίκετο· ἐγκαταχθεὶς δέ, ἅτε περιχαρῆς τῷ ἔργῳ, εἰς μέθην ὤρμησε, καὶ τῷ καπήλῳ πάντα διηγῆσατο καὶ τὴν 5 κεφαλὴν ἔδειξε τὴν Σπέρμου. ὁ δὲ σύμφρονήσας ὅτι ἐκ τούτων Ἄρδυσ βασιλεύσει, τὸν Κέρσην μεθύσας πολλῷ οἴνῳ ἀπέκτεινε, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Σπέρμου λαβὼν εἰς Κύμην ἦλθε παρὰ τὸν Ἄρδυν. ἐν φροντίδι δ' αὐτῷ ὄντι περὶ τούτων ἔλε- 10 ξεν ὅτι ἀγαθὰ μέγιστα ἦκοι κομίζων. ὁ δ' εἶπε, Σπέρμον ἄρα τεθνηκέναι καὶ Κέρσην οὐκ ἔσεσθαι μοι γαμβρόν; ἐμοὶ γὰρ ταῦτα μέγιστά ἐστιν. ἀποκρίνεται Θεεσσός, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ καπήλῳ, Ἄλλ' αὐτὰ δὴ ταῦτα φέρω· καὶ ἅμα δείκνυσιν ἀμ- 15 φοτέρας τὰς κεφαλὰς. ὁ δὲ ἤσθεις ἐκέλευεν αἰτεῖν αὐτὸν ὅ,τι θέλοι ἀντὶ τούτων. Θεεσσός δ' εἶπεν, Οὔτι σε οὔτε τὴν θυγατέρα οὔτε χρυσὸν αἰτῶ, ἀλλὰ μοι τὸ καπηλεῖον τοῦμὸν ἀτελὲς ἔχειν δός, ὅταν βασιλεὺς γένη. καὶ ὅς ἔδωκεν αὐτῷ. καὶ Θεεσσός ἀνὰ 20 χρόνον ἐκ τοῦ καπηλεύειν ἐπλούτησε, καὶ ἀπὸ τούτου ἀγορὰν πλησίον αὐτοῦ καὶ Ἑρμαῖον εἶσατο, Θεεσσοῦ λεγόμενον. Λυδοὶ δὲ Ἄρδυν ἐπὶ βασιλείαν καλοῦσιν ἀγγέλους τε ἄλλους πέμψαντος καὶ τῶν Ἡρακλειδῶν τινας. κατελθὼν δὲ ὁ Ἄρδυσ ἐβασίλευσε μετὰ Ἀκί- 25 μιον πάντων ἄριστα, καὶ σφόδρα γίγνεται Λυδοῖς καταθύμιος καὶ φιλοδίκαιος. συνηρίθμησε δὲ καὶ τὸν Λύδιον στρατὸν ὁ Ἄρδυσ· ἦν δ' ἱππότης ὁ πλείστος, καὶ ἡῦρεν, ὡς φασι, τρεῖς μυριάδας ἱππέων.

Ἄρδυϊ δὲ γηράσκοντι ἤδη προσφιλέστατος ἦν Δάσκυλος Γύγεω γένος Μερμνάδης. οὗτος ἅπασαν

ὡς εἰπεῖν τὴν *Λυδῶν ἀρχὴν* διὰ χειρὸς εἶχε. δείσας οὖν *Σαδυάττης* ὁ Ἄρδυος μὴ τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος ἐκεῖνος πάνθ' ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσαιο, ἀποκτείνει κρύφα τὸν *Δάσκυλον*. ἢ δ' ἐκείνου γυνὴ κυοῦσα
 5 ἔφυγεν εἰς *Φρυγίαν*, ὅθεν καὶ ἦν, δείσασα τοὺς φονέας τοῦ ἀνδρός. ὡς δὲ ταῦτα ἤσθετο ὁ Ἄρδυος, σφόδρα ἠχθέσθη, καὶ *Λυδοὺς* ἐκάλεσεν εἰς ἐκκλησίαν· καὶ αὐτὸς εἰς τούτους κομισθεῖς, δεμνιοπετιῆς γὰρ ἦν ὑπὸ γήρως, κατηγόρει τῶν αἰτίων, οὐδὲν
 10 εἰδὼς οἵτινες ἦσαν, καὶ *Λυδοὺς* παρεκάλει ζητεῖν τὸν *Δασκύλου* φόνον, ἐπηρᾶτό τε μυρία τοῖς φονεῦσι καὶ τέλος ἀνεῖπεν ἐξεῖναι τῷ χρήζοντι κτείνειν αὐτούς, εἰ ἀνεύροι. Ἄρδυος μὲν οὖν βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη θνήσκει.

15 Ἐπὶ *Μήλεω* δὲ βασιλεύσαντος *Λυδῶν* σφόδρα ἐλλίμνηε *Λυδία*, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ μαντείας ἐτρέποντο. τοῖς δ' ἐσήμαινε τὸ δαιμόνιον δίκας πράττεσθαι τοῦ *Δασκύλου* φόνου παρὰ τῶν βασιλέων. ταῦτα ἀκούσας παρὰ τῶν χρησμολόγων, καὶ
 20 ὅτι δεῖ φεύγοντα ἐπὶ τρία ἔτη καθήρασθαι τὸν φόνον, ἔφυγεν ἐθελουσίως εἰς *Βαβυλῶνα*. ἔπεμψε δὲ καὶ εἰς *Φρυγίαν* παρὰ τὸν *Δασκύλου* παῖδα, *Δάσκυλον* καὶ αὐτὸν ὄνομα, ὄντινα ἢ μῆτηρ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἔφυγε, κελεύων εἰς *Σάρδεις* ἀφικνεῖσθαι καὶ
 25 δίκας δέχεσθαι τοῦ πατρῷου φόνου παρ' αὐτῶν, οὕτω γὰρ ἐθέσπιζον οἱ μάντις. ὁ δὲ οὐκ ἐπέισθη, λέγων μὴ ἑορακέναι τὸν πατέρα· κνεῖσθαι γὰρ ἔτι ὅτε ἀνήροτο· οὐκουν προσήκειν αὐτῷ ταῦτα πολυπραγμονεῖν. *Μήλης* δὲ φεύγων τὴν ἀρχὴν ἐπίστευσε
 30 *Σαδυάττη* τῷ *Κάδυος*, γένος ὄντι τὸ ἀνέκαθεν ἀπὸ *Τύλωνος*, ὅστις φεύγοντα ἐπετρόπευσε καὶ κατιόντα

ἐκ Βαβυλῶνος ἐδέξατο μετὰ τρία ἔτη καὶ τὴν βασι-
λείαν οἱ ἀπέδωκε πιστῶς.

Βασιλεύοντος δὲ Μύρσου Δάσκυλος ὁ Δασκύλου
τοῦ σφαγέντος ὑπὸ Σαδυάττειω, μὴ τὴν ἐπιβουλὴν
εἰς ἑαυτὸν ἐπισπάσῃται ὑπὸ τῶν Ἡρακλειδῶν φοβη- 5
θεῖς, ἐκ Φρυγίας φεύγων ᾤχετο εἰς Σύρους τοὺς ἐν
τῷ Πόντῳ ὑπὲρ Σινώπης οἰκοῦντας· ἐκεῖ δὲ κατα-
μείνας γυναῖκα τῶν ἐγχωρίων ἔγημε Σύραν, ἐξ ἧς
αὐτῷ γίννεται Γύγης.

Ὅτι Σαδυάττης ὁ ἔσχατος βασιλεὺς Λυδῶν κατ- 10
ελύθη τρόπῳ τοιούτῳ. ἦν τις ἐν Σάρδεσι Δασκύλου
θεῖος τοῦ εἰς Πόντον ἀποχωρήσαντος, Ἄρδυς ὄνομα,
Γύγεω παῖς· οὗτος Σαδυάττη τῷ βασιλεῖ ἐνέτυχεν
ἀχθόμενος ἀτεκνία δοῦναί οἱ μεταπεμφαμένῳ Δά-
σκυλον ἐκ τοῦ Πόντου θέσθαι παῖδα, ὡς μὴ ἔρημος 15
αὐτοῖς ὁ οἶκος γένοιτο, αὐτοῦ μὲν ὄντος ἄπαιδος,
ἐκείνων δὲ οἰχομένων· ἐπιεικὲς δὲ ἤδη εἶναι σπένδε-
σθαι τοῖς Δασκυλλίοις· καὶ γὰρ τοὺς τοῦ βασιλέως
προπάτορας ἔφη καλεῖν αὐτοὺς εἰς Λυδίαν ἀπὸ τῆς
φυγῆς. ταῦτα δεομένῳ τῷ Ἄρδυϊ δίδωσιν ὁ βασι- 20
λεύς, καὶ ὃς ἐπὶ Δάσκυλον πέμψας εἰς Λυδίαν αὐτὸν
ἐκάλει. ὁ δὲ φιλοχωρῶν οὐχ ὑπήκουσε, τὸν μέντοι
παῖδα Γύγην ἔπεμψε, περὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγο-
νότα. τοῦτον ἐλθόντα δέχεται ὁ Ἄρδυς καὶ παῖδα
ἀπέδειξεν. ἦν δὲ ὁ Γύγης κάλλει τε καὶ μεγέθει 25
διαφέρων, τὰ τε πολέμια γενναῖος καὶ τῶν ἡλίκων
μακροῦ τὰ πάντα ἄριστος, ἵππων τε καὶ ὄπλων χρῆ-
σιν ἤσκει. καὶ τις ὑπὲρ αὐτοῦ λόγος ἐφοίτησε πρὸς
βασιλέα οἷος εἶη κατὰ τε ἔργα καὶ ἰδέαν, εἴτε καὶ
ὄντως ἐπαινοῦντος τοῦ λέγοντος εἴτε καὶ ὑπὸ φθό- 30
νου, ὡς ἂν αὐτῷ κακόν τι γένοιτο. βασιλεὺς δὲ
ἤσθεις μετεπέμψατο τὸν Γύγην, καὶ θεασάμενος

ἡγάσθη τό τε εἶδος καὶ τὸ μέγεθος, ἐκέλευσέ τε μετὰ
 τῶν δορυφόρων εἶναι. ὀλίγου δὲ χρόνου καὶ αὐτός,
 ὡς φασι, ὑποτοπήσας τὸ γενναῖον τοῦ νεανίσκου,
 ἐκ μὲν τοῦ φανεροῦ διαφθείρειν αὐτὸν οὐκ ἐβούλετο,
 5 μηδεμιᾶς ὑπόουσης αἰτίας, ἑτέρῳ μέντοι τρόπῳ,
 πόνους προστάτων χαλεπούς τε καὶ μεγάλους, ἐπί
 τε κάπρους καὶ ἄλλα θηρία στέλλων. ἅπαντα δὲ
 Γύγης ῥώμῃ κατειργάζετο· κᾶπειτα ὑπ' αὐτῶν
 τούτων μεταβαλὼν ὁ Σαδυάττης ἔστρεγεν αὐτόν,
 10 θαυμάζων τὸ δραστήριον, καὶ τῆς πρόσθεν ὑποψίας
 λήξας γῆν αὐτῷ πολλὴν ἐνεχείρισεν· ἐν ᾧ ἄριστα
 ἔπραξεν ὁ Γύγης. ἐπεὶ δὲ αὐτὸν σφόδρα ἔστρεγε
 καὶ πάντων μάλιστα προυτίμα, πολλοὶ δὴ διὰ φθόνου
 ἤχθοντό οἱ καὶ ἐμέμφοντο τῷ βασιλεῖ, ὧν καὶ Λίξος
 15 τοῦ Τυλωνεῖου γένους. οὗτος τὸν Σαδυάττην ἠτιᾶτο
 ὅτι τὸν Γύγην ἐχθρὸν πατρῶων ὄντα μεγάλως ἀσπάζε-
 ζεται καὶ πάντων ἡγεμόνα ἀποδειξεί. ὁ δ' οὐ προσ-
 εῖχε τὸν νοῦν, ἀλλ' ὑπὸ φθόνου ᾤετο ταῦτα λέγειν.
 ἐπεὶ δὲ πολλάκις ταῦτὰ λέγων ὁ Λίξος οὐκ ἔπειθε,
 20 μαίνεσθαι προσποιηθεὶς διὰ τοῦ Σάρδεων ἄστεως
 φοιτῶν ἐβόα ὅτι Σαδυάττην τὸν βασιλέα κτείνειν
 μέλλοι Γύγης ὁ Δασκύλου. ἐκ τούτων γαμεῖν
 ἔμελλε Σαδυάττης τὴν Ἀρνωσσοῦ θυγατέρα ὄνομα
 Τουδῶ τοῦ Μυσῶν βασιλέως, ὅστις πόλιν Ἀρδύνιον
 25 ἔκτισεν ἐν Θήβης πεδίῳ. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἦν μετιέναι
 τὴν γυναικα, ἄρμα ζεύξας καὶ Γύγην ἐπιβιβάσας
 ἐπ' αὐτὸ ἐξέπεμψε παρὰ τὸν πενθερόν, ὡς ἂν
 κομίσειε τὴν νύμφην. φασὶ δὲ τέρας αὐτοῖς τοιόνδε
 συνενεχθῆναι· ἀετοὺς δύο ὑπερμεγέθεις, ἠνίκ'
 30 ἔμελλεν ἐξορμᾶν, ἐφίξεσθαι ἐπὶ τὸν θάλαμον ἔνθα
 ἦν, τοὺς δὲ μάντις εἰπεῖν ὅτι δυοῖν βασιλέων ἡ
 παῖς γυνὴ ἔσοιτο ἐν τῇ πρώτῃ νυκτί. μετ' οὐ πολὺ

δὲ Γύγης παρῆν, καὶ τοῦ πατρὸς δόντος τὴν νύμφην ἀπεκόμιζεν· ὀχούμενος δ' ἐπὶ τοῦ ἄρματος ὁ Γύγης εἰς ἔρωτα ἐνέπεσε, καὶ καρτερεῖν οὐ δυνάμενος ἐπειράτο αὐτὴν καὶ τι καὶ προσεφιλοφρονεῖτο. ἡ δὲ μάλα καρτερῶς ἀναινομένη ἐξεπικραίνεται τε καὶ 5 ἠπείλει αὐτῷ πολλὰ καὶ δεινὰ. ὡς δὲ ἀφίκετο παρὰ τὸν βασιλέα, πάντ' ἔφρασεν ὅσα ὁ Γύγης ἐποίει καὶ ὡς μιγῆναί οἱ ἤθελεν. ὁ δὲ ὀργισθεὶς ἄμωσε τῇ ὑστεραίᾳ Γύγην κτείνειν. ταῦτα ἤκουσε θεράπαινα παροῦσα ἐν τῷ δωματίῳ, στέργουσα σφόδρα τὸν 10 Γύγην· ἡ δὲ πάντ' ἐκείνῳ παραχρῆμα ἠγγειλεν. ὁ δὲ νυκτὸς ἔτι οὔσης περιδραμῶν τοῖς φίλοις κοινοῦται τὸν λόγον καὶ ἀξιοῖ βοηθεῖν ὀρμῶντι κτείνειν τὸν βασιλέα. προσανεμίμνησκε δὲ καὶ τῆς Ἄρδου ἀρᾶς, ὅτι ἐπηράσατο τοῖς Δασκύλου φονεῦσι. κρι- 15 νων δ' οὖν ἐκ τῶν παρόντων ἀνελεῖν Σαδυάτιην μᾶλλον περ ἢ αὐτὸς ἀποθανεῖν ὑπ' αὐτοῦ, ἐπεὶ τοὺς πιστοτάτους τῶν φίλων ἠύτρεπίσατο, ἴεται σὺν ξίφει ἐπ' αὐτόν, τῆς δὲ θεραπαίνης τὰς θύρας τοῦ δωματίου διοιξάσης, ἐπεισελθὼν κτείνει καθεύδοντα 20 Σαδυάτιην βασιλεύσαντα ἔτη τρία.

Ἔωθεν δὲ καθ' ἡσυχίαν μετεπέμπετο ἕκαστον τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν, ὡς τοῦ βασιλέως αὐτοὺς καλοῦντος, καὶ τοὺς μὲν ἀνῆρει οὓς ὦρετο ἐναντίους ἔσεσθαι, τοῖς δὲ δῶρα διδοὺς ἐπικούρους ἐποιεῖτο. 25 ἐπεὶ δὲ αὐτῷ πολλοὶ συνηλίσθησαν, ἐπιβατεύων τῆς ἀρχῆς πασσυδεὶ ἐξοπλίζεται, καὶ ἐξέρχεται εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ συγκαλεῖ Λυδοὺς εἰς ἐκκλησίαν. οἱ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐταράχθησαν, δυσανασχετοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἐπὶ Γύγην ὤρμαζοντο· πραῦνοντος δ' 30 αὐτοὺς ἐκείνου καὶ λόγον αἰτουμένου, ὡς ἂν διδάξῃ τὸ πλῆθος περὶ ὧν ἠγνόει, μόλις τοῦ θορούβου

ἔληξαν, τὰ μὲν ἀκούσαι τι σαφῆς ἐπιποθοῦντες, τὰ
 δὲ καὶ φοβούμενοι τοὺς ὀπλίτας, καὶ ἐσιώπησαν. καὶ
 ἔπεμψαν εἰς Δελφοὺς πευσόμενοι εἰ Γύγην στήσαι-
 5 το ἑαυτῶν βασιλέα. θεὸς δ' ἐκέλευσε τοσόνδε προ-
 εἰπὼν ὅτι τοῖς Ἡρακλείδαις εἰς πέμπτην γενεὰν ἦξει
 τίσις παρὰ τῶν Μερμναδῶν. τούντεϋθεν Γύγης ὁ
 Δασκύλου Λυδῶν βασιλεύει, καὶ γαμεῖ τὴν Μυσὴν
 γυναικα, ἦντινα Σαδναττης ἠγάγετο, οὐδὲν μνησι-
 10 κακήσας ὧν αὐτοῦ κατεῖπε πρὸς ἐκεῖνον. Αἶξον δὲ
 προεῖπεν εἰς ὄψιν μὴ ἀφικνεῖσθαι ἐπομόσας ἢ μὴν
 κατορύξειν αὐτὸν ἐν ᾧ ἂν ἴδῃ χωρίῳ πρῶτον. ὁ δ'
 ἐξετρέπετο τὸν πάντα χρόνον καθ' ἑτέρας ὁδοὺς φοι-
 τῶν, εἰργόμενος τῶν βασιλείων. συλλαβεῖν δ' οὖν
 αὐτὸν ἐπιθυμῶν Γύγης, ὅμως οὐκ ἐβούλετο παρὰ τὴν
 15 ῥήτραν. καὶ τις αὐτῷ τῶν φίλων ὑπέθετο, εἰ κατὰ
 τὰ συγκείμενα λαβεῖν αὐτὸν ἐθέλοι, τρέπεσθαι κατὰ
 τὰς ὁδοὺς ἃς ἔθος ἦν ἐκείνῳ διεξιέναι· αὐτὸς δ' ἔφη
 ταύτας γιννώσκειν. ὁ δὲ Γύγης ἐκέλευε τὸν ἄνθρω-
 20 πον ἠγεῖσθαι· καὶ αὐτὸς ἐκείνῃ τὸ ἄρμα κατήλαυε.
 καὶ πῶς αὐτῷ κατὰ δαίμονα συντυγχάνει Γύγης ἐν
 ἐπικάμψει τῆς ὁδοῦ. στενῆς δ' οὔσης, οὐκ ἔχων ὄπη
 τράπηται ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ βασιλέως ὁ Αἶξος, ὑπο-
 25 δύεται ὑπὸ τὸ ἄρμα καὶ κρύπτεται. Γύγης δὲ προ-
 νοήσας ἐκπαῖν αὐτὸν ἐκέλευε, καὶ ἐπεὶ ἐξείλκυσαν
 οἱ θεράποντες καὶ ἐναντίου ἕστησαν τοῦ ἄρματος,
 εἶπεν ὁ Γύγης· ἐνταῦθα δὴ σε χρὴ, ὦ Αἶξε, κατ-
 30 ορύξαι· τοῦτο γὰρ ἡμῖν συγκείμενον. καὶ ὃς οὐδὲν
 ὑποθωπεύσας, Σὲ μὲν οὖν, ἔφη, ταῦτα παθεῖν δικαι-
 ὅτερον, ὃς ἐμὲ διώκων ἐκτρεπόμενον ὁδοὺς ἤλθες οὐ
 πρεπούσας βασιλεῖ. οἱ δὲ φίλοι τὸν Γύγην, ἐπὶ
 συννοίας γενόμενον πολὺν χρόνον, ἔπεισαν ἀφεῖναι
 Αἶξον τοῦ θανάτου. καὶ ὃς ἔφη ὁμωμοκέναι κατο-

ρύξειν αὐτὸν ἔνθα ἂν τύχη πρῶτον· οἱ δ' ἔφασαν,
 Ἐπειδὴν τελευτήσῃ τοιγαροῦν, ἐνταῦθα κατόρουξον,
 καὶ εὖορκά σοι ἔσται. ὁ δὲ ἐπέισθη τε καὶ διὰ ταῦτα
 ἀφῆκε Λίξον. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσε,
 χαμαὶ τε ἀνέκλινε καὶ τὰ ὄστᾶ παρετίθει φαῦλά τε 5
 σιτία, πίνειν τε ὄξος ἐνέχει· καὶ πῶς δειπνοῦντα
 ἤρτετο πῶς τε δειπνοίῃ. ὁ δ' εἶπεν, Ὡς εἰκὸς παρὰ
 ἀνδρὶ ἐχθρῶ. ὁ δὲ γελάσας εὖ μάλα τῶν αὐτῶ
 παρακειμένων ἐπεδαφιλεύετό τε καὶ εὐμενέστερος
 ἐγένετο. χρόνου δὲ προΐοντος διαλλαγεῖς φίλον 10
 ἐποίησατο καὶ οὐδὲν ἔτι εἶχεν ἐν γνώμῃ τῶν πάλαι.

[Exc. Esc. p. 80—92 Fed., 380—386 Müll.]

49 Ὅτι ἐν Ἀθήναις Δημοφῶν ἐβασίλευσεν, ἐφ' οὗ
 Ὀρέστης μητροκτονήσας εἰς Ἀθήνας ἦκε, μετὰ δὲ
 τοῦτον Ὀξύτης, μετὰ δὲ ἐκεῖνον Θυμοίτης, ὃς τοῦ 15
 πατρὸς τελευτήσαντος εἰδὼς τὴν βασιλείαν τῶ γνη-
 σίῳ ἀδελφῶ προσήκουσαν, δολοφονήσας αὐτὸν κατ-
 ἔσχε τὴν ἀρχήν. [Exc. Esc. p. 92 Fed., 386 Müll.]

50 Ὅτι Ἴππομένης ὁ Ἀθηναίων ἄρχων ἐξέπεσε τῆς
 ἀρχῆς δι' αἰτίαν τοιάνδε. ἦν αὐτῶ θυγάτηρ, ἦντινα 20
 τῶν ἀστῶν τινος λάθρα αἰσχύναντος ὑπ' ὀργῆς
 καθείρξεν εἰς οἶκημα δήσας σὺν ἵππῳ, καὶ τροφήν
 οὐδετέρῳ εἰσέπεμπεν. πιεσθεῖς οὖν λιμῶ ὁ ἵππος,
 ἐφορμήσας τῇ παιδί ἀναλώσας τε αὐτήν, καὶ αὐτὸς ὕστε-
 ρον ἀπέθανεν. μετὰ ταῦτα ἐπισκαφείσης αὐτοῖς τῆς οἰ- 25
 κήσεως ἀπ' ἐκείνου ὁ χῶρος ἐκαλεῖτο Ἴππου καὶ Κόρης.
 [Exc. de virt. et vit. p. 446.]

51 Ὅτι Κυρηναίοις οἱ Βάττου παῖδες Ἀρκεσίλαος καὶ Λέ-
 αρχος πρὸς ἀλλήλους στασιάσαντες μάχην ἤγειραν Λί-
 βυας ἐπ' αὐτοὺς ἐνεγκόντες. καὶ ἠττῶνται Κυρηναῖοι· 30
 ἑπτακισχίλιοι γὰρ ἀπέθανον ἐν τῷ πολέμῳ. Ἀρκεσίλαος
 δ' ἐπὶ τούτοις φάρμακον πίνει· δυσθνητοῦντα δ' αὐτὸν ὁ

ἀδελφὸς ἦγγξε Λέαρχος. τὸν δὲ Λέαρχον ἢ τοῦ Ἀρκεσίλεω,
 γυνὴ κτείνει Ἐρουξῶ· τὴν δὲ ἀρχὴν ὁ τοῦ Ἀρκεσίλεω παῖς
 ἐκδέχεται Βάττος χωλὸς ὢν. [Exc. Esc. p. 92 Fed., 387 Müll.]

Ὅτι Ἴωνες ἐν τῷ πρὸς Ὀρχομενίους πολέμῳ 52
 5 καταδραμόντες αὐτῶν τὰς κώμας γυναῖκας αἰχμα-
 λώτους πολλὰς ἠγάγοντο· καταπαλλακεύοντες δ' αὐ-
 τὰς παῖδας ἐξεγέννησαν. ὑποτραφείσης δὲ τῶν
 νόθων νεότητος οὐκ ὀλίγης, δείσαντες οἱ γνήσιοι ἐκ
 τῆς χώρας αὐτοὺς ἐξανέστησαν. οἱ δ' εἰς Θορικὸν
 10 τῆς Ἀττικῆς ἀποχωρήσαντες, ἠγεμόνας αὐτῶν προ-
 στησάμενοι ὁμοῦ τοῖς Ἴωσιν ἐξέπλευσαν. συνήεσαν
 δὲ αὐτοῖς πολλοὶ Πελοποννήσιοι· σχόντες δὲ πρὸς
 τῷ Ἐρμῷ ταῖς ναυσὶ καὶ τινα νησίδα καταλαβόμενοι
 οὐχ ἑκάς τῆς ἠπείρου, πολλῶν αὐτοῖς βαρβάρων
 15 ἐπιόντων, ἀντειχόν κρατοῦντες, καὶ ἐπὶ τινα λόφον
 τῆς ἠπείρου περᾶσαντες τὸ μεταξὺ πᾶν χωνυῖναι
 διανοοῦντο. κἀνταῦθα τειχοδομεῖν κωλύοντος αὐτοὺς
 Μέννεω τοῦ Κύμης τυράννου, ὃς τότε τῶν ταύτη
 χωρίων ἐκράτει, Οὐατίας ἀδελφὸς αὐτοῦ φιλίαν καὶ
 20 ἐπιγαμίαν συντίθεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷ κείνον
 καταλῦσαι καὶ αὐτοῖς χί' ῥαν δοῦναι αὐτάρκη. οἱ δὲ
 ὤμολόγησαν ἐκείνοις τε καὶ τῶν Κυμαίων ὄσους
 ἐδύνατο ἐπηγάγοντο καὶ ἐπεξῆλθον ἐπὶ τὸν Μέν-
 νην. ταχὺ δὲ καὶ τοῦ δήμου προσθεμένου αὐτῷ,
 25 νικήσας μάχη παραδίδωσι τοῖς Κυμαίοις τὸν ἀδελ-
 φόν· οἱ δ' ἐκ χειρὸς βαλόντες αὐτὸν κατέλευσαν καὶ
 τὸν Οὐατίαν ἐστήσαντο βασιλέα. ὁ δ' εὐθέως τὰς
 πρὸς Φωκαέας συνθήκας ἠξίου ἐμπεδοῦν, ἄς ὑπὲρ
 τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας συνέθετο· οἱ δ' ἐπείσθησαν
 30 καὶ τῆς γῆς ἔδοσαν. [Exc. Esc. p. 92 — 94 Fed.,
 387—388 Müll.]

Ὅτι Λεωδάμας ἐβασίλευσε Μιλησίων, καὶ ἐν 53

τοῖς μάλιστα ἐπηνεῖτο, δίκαιός τε ὢν καὶ τῇ πόλει
 καταθύμιος, εἰς ὃ φόνον αὐτῷ βουλευσας Ἀμφίτροης
 ἐν ἑορτῇ Ἀπόλλωνος ἄγοντα ἑκατόμβην τῷ θεῷ
 Λεωδάμαντα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπέκτεινεν, αὐτὸς δὲ
 μετὰ τῶν αὐτοῦ στασιωτῶν τὴν πόλιν κατελάβετο 5
 καὶ τύραννος ἐγένετο, ἰσχύϊ προύχων Μιλησίων. οἱ
 δὲ Λεωδάμαντος παῖδες καὶ φίλοι νυκτὸς ἀπεχώρη-
 σαν εἰς Ἀσσησόν, ὑποδεχομένου αὐτοὺς προθύμως
 τοῦ ἐνόントς ἄρχοντος, ὄντινα Λεωδάμας πρότερον
 κατέστησεν. μετ' οὐ πολὺ δὲ Ἀμφίτροης ἐπ' αὐτοὺς 10
 σὺν στρατῷ ἦλθε, καὶ προσκαθίσας ἐπολιόρκει. οἱ
 δὲ μέχρι μὲν τινος ταλαιπωρούμενοι ἀντεῖχον· μετὰ
 δὲ ταῦτα εἰς μαντεῖον πέμψαντες ἐ χρηστηριάζοντο
 περὶ τοῦ πολέμου. θεὸς δ' ἔφη ἐκ Φρυγίας αὐτοῖς
 ἦξειν βοηθούς, οἳ τίσιν τε πράξονται τοῦ Λεωδά- 15
 μαντος φόνου κἀκείνους τε καὶ Μιλησίους κακῶν
 ἀπαλλάξουσιν. χρονιζομένης δὲ τῆς πολιορκίας,
 ἀφικνοῦνται νεανίσκοι Τόττης καὶ Ὀννης ἐκ
 Φρυγίας, ἱερὰ ἔχοντες Καβείρων ἐν κίστει κεκαλυμ-
 μένα· ἐχόμενοι δὲ τῆς κίστεως ἀμφοτέροι, ὁ μὲν 20
 ἔνθεν, ὁ δὲ ἐνθεν, νυκτὸς ἔτι οὔσης προῆλθον εἰς
 τὸ τεῖχος, καὶ ἐκέλευον σφᾶς δέχεσθαι. βαρυνόμενοι
 δὲ ὑπὸ τῶν φυλάκων καὶ ἐρωτώμενοι τίνας εἶεν,
 ἔφασαν ὅτι κατὰ πρόσταξιν θεοῦ ἱερὰ ἐκ Φρυγίας
 κομίζοιεν ἐπὶ τῷ Μιλησίων τε καὶ Ἀσσησίων ἀγαθῷ. 25
 οἱ δ' εἰς νοῦν βαλόμενοι τὸν χρησμὸν δέχονται τοὺς
 νεανίσκους. ἔωθεν δ' εἰς ἐκκλησίαν συνῆλθον οἳ τε
 τοῦ Λεωδάμαντος παῖδες καὶ οἱ ἄλλοι ἅπαντες, καὶ
 τοὺς Φρύγας ἤρουντο οἵτινές τε εἶεν καὶ ἐφ' ὅτῳ
 ἤκοιεν. οἱ δ' ἔφασαν θεὸν αὐτοῖς κελεῦσαι σὺν τοῖς 30
 ἱεροῖς εἰς Ἀσσησὸν ἐλθεῖν, τιμωροὺς ἐσομένους τοῦ
 Λεωδάμαντος φόνου, ὅστις αὐτοῖς εἶη ὁ Λεωδάμας·

αὐτοὶ γὰρ οὐ γιννώσκειν· καὶ κακῶν ῥύεσθαι Μιλη-
 σίους καὶ Ἀσσησίους. δεῖν οὖν, ὅπως ἂν ταῦτα
 γένοιτο ἐπιτελῆ, θῦσαι τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς. οἱ δὲ
 ταῦτα ἀκούοντες ὁ πᾶς δῆμος ἐν χαρᾷ ἦσαν· τοῖς
 5 γὰρ λογίοις σύνδρομα ἐφαίνετο. ὑπέσχοντό τε τὰ
 ἱερὰ ἰδρῦσειν παρὰ σφίσι καὶ τιμήσειν, εἰ ταῦτα
 γένοιτο. ἐκ τούτου μετὰ τὰς ἱερουργίας ἐκέλευον
 αὐτοὺς οἱ Φρύγες ὀπλισαμένους πανστρατιᾷ χωρεῖν
 ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἡγουμένων τῶν ἱερῶν πρὸ τῆς
 10 φάλαγγος. καὶ ἐποίησαν ταῦτα. οἱ δὲ περὶ Ἀμ-
 φίτρην ὑπαντιάσαντες, ὡς ἤδη πλησίον ἐγένοντο,
 εἰς φυγὴν ἐτράποντο, δείματος θείου ἐμπεσόντος·
 οἱ δ' ἐπόμενοι τοὺς μὲν ἔσφαττον, τοὺς δ' ἐδίωκον,
 Ἀμφίτρην δ' οἱ Λεωδάμαντος παῖδες κτείνουσι καὶ
 15 ὁ πόλεμος καὶ ἡ τυραννὶς ἐπέπαυτο Μιλησίοις.

Ὅτι Ἐπιμένης μετὰ ταῦτα αἰσυμνήτης ὑπὸ τοῦ
 δήμου χειροτονεῖται, λαβῶν ἔξουσίαν κτείνειν οὓς
 βούλεται· καὶ ὃς τῶν μὲν παίδων Ἀμφίτροτος οὐδε-
 νὸς οἶός τ' ἦν ἐγκρατῆς γενέσθαι· ὑπεξῆλθον γὰρ
 20 παραχοῆμα δείσαντες· τὰ δὲ ὄντα αὐτοῖς ἐδήμευσε,
 καὶ ἀργύριον ἐκήρυξεν, εἴ τις αὐτοὺς κτείνειεν· τῶν
 δὲ κοινωνῶν τοῦ φόνου τρεῖς ἀπέκτεινε, τοῖς δὲ
 ἄλλοις φυγὴν προεῖπεν· οἱ δὲ ᾤχοντο. οἱ μὲν δὴ
 Νηλεῖδαι κατελύθησαν ὧδε. [Exc. Esc. p. 94 — 96
 25 Fed., 388 — 389 Müll.]

Ὅτι μετὰ τὸ ἀγαγεῖν τὸ νάκος τοὺς Ἀργοναύτας 53
 τῷ Πελλίᾳ Ἰάσων εὐθύς ἐλθὼν Πελλίᾳ φόνον ἐβούλενε
 τῆς ἀρχῆς πέρι, Μῆδεια δ' αὐτῷ ὑπέστη ἀνιδρωτὶ
 τοῦτο πράξειν. ταχὺ δὲ ταῖς ἐκείνου θυγατρᾶσιν ἐν
 30 ὁμιλίᾳ γενομένη ἔπειθεν ὅτι αὐταῖς τὸν πατέρα
 γηραιὸν ὄντα ἀνηβῆσαι ποιήσει διὰ φαρμάκων, εἴ μιν
 κατακόψασαι εἰς λέβητα ζέοντα ἐμβάλοιεν· εἰς δὲ

πίστιν τοῦ λόγου, ὡς φασιν, ἄλλα ἅττα κατακόψασα πρόβατα νέα ἐκ παλαιῶν ἐποίει. αἱ δὲ διὰ τοῦτο μάλιστα πεισθεῖσαι τὸν πατέρα ἔκτειναν· καὶ ὡς οὐδὲν ἐγίγνετο ὦν προσεδόκων, ἐν πένθει μεγάλῳ ἦσαν. οἱ δὲ Ἰωλκοὶ ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἤχθησαν Μήδειάν τε καὶ Ἰάσωνα, καὶ τοὺς μὲν φυγῇ ἐξημίωσαν· οἱ δ' εἰς Κόρινθον ἀπεχώρησαν· ταῖς δὲ παισὶ συνέγνωσαν ὑπὸ ἀνακίας ἐξαπατηθείσαις· θανάτου γὰρ δοῦμεναι τὸν πατέρα ἐκ γήρως ἄκουσαι ἀπέκτειναν. ἐπὶ δὲ τῷ Πελίου τάφῳ ἄθλα ἐτέθη μέγιστα καὶ τὰς 10 θυγατέρας αὐτοῦ ἠγάγοντο, ὡς ἂν καθαρὰς φόνου, οἱ ἄριστοι. ἐκ Πελοπέας δὲ Κύνκος ἐγένετο, ὃ Ἡρακλῆς ἐμαχέσατο ἐν Ἰώνῳ τῆς Ἀχαΐας· Ἄκαστος δ' ὁ Πελίου ἐν Ἰωλκῷ ἐβασίλευε, τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος, Ἰάσωνος φυγόντος εἰς Κόρινθον σὺν Μηδεΐα. 15

[Exc. Esc. p. 96 — 97 Fed., 389 Müll.]

54 Ὅτι ἡ Ἀκάστου γυνὴ Πηλέως ἐρασθεῖσα λόγους ὑπὲρ μίξεως εἰσφέρει· ἀναινομένου δὲ δείσασα μή μιν κατείποι πρὸς τὸν ἄνδρα, ὑποφθάσασα αὐτὸν προδιαβάλλει πρὸς τὸν ἄνδρα ὡς εὐνηθῆναί οἱ 20 θέλοντα. ὁ δὲ λόχον ὑφείσας ἐπεβούλευσε Πηλεΐ. καὶ ὃς αἰσθόμενος εἰς πόλεμον κατέστη πρὸς αὐτόν, ἐπικαλεσάμενος βοηθοὺς τοὺς τε Τυνδαρίδας καὶ Ἰάσωνα, ἐχθρὸν ὄντα ἐκείνῳ, φίλος αὐτὸς ὦν διὰ τὸ σύμπλους ἐν τῇ Ἀργοῖ γεγονέναι· καὶ τήν τε Ἰωλκὸν 25 αἶρει καὶ τήν Ἀκάστου γυναῖκα σφάττει. [Exc. de virt. et vit. p. 446.]

55 Ὅτι Λυκούργῳ τοιάδε ἡ τελευτὴ τοῦ βίου ἐγένετο. βουλόμενος, ὡς φασί, θεὸν ἐρέσθαι περὶ τινων ὑπολοίπων νόμων, ὥρκωσε Λακεδαιμονίους 30 ἄχρι ἐπάνεισι μηδένα λῦσαι τῶν κειμένων. ὁμοσάντων δ', ἐπεὶ χρηστηριαζόμενος ἤκουσε παρὰ τοῦ

θεοῦ ὡς εὐδαίμων ἢ πόλις ἔσοιτο, εἰ τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐμμένει, ἔγνω μηκέτι ἐπανελθεῖν, τὸ βέβαιον τῆς φυλακῆς ἐκ τοῦ ὄρκου ποιησάμενος. καταβάς δὲ εἰς Κροῖσαν αὐτὸν διεργάζεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ αἰσθόμενοι,

 5 διὰ τε τὴν προτέραν ἀρετὴν καὶ τὴν τότε κριθεῖσαν περὶ τὸν θάνατον ναόν τε αὐτῷ ἐτεμένισαν καὶ βωμὸν ἰδρυσάμενοι θύουσιν ὡς ἤρωι ἀνὰ πᾶν ἔτος. περιφανῶς γὰρ δὴ Σπαρτιάταις αἴτιος ἐγένετο τῆς εἰς ἅπαν ἀρετῆς τε καὶ ἡγεμονίας, οὐδὲν

 10 ἄμεινον τῶν ἄλλων πάλαι διακειμένοις, οὐ μόνον ὅτι αὐτοῖς νόμους ἔθετο ἀρίστους, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἄκοντας προυτρέψατο χρῆσθαι αὐτοῖς τρόπῳ τοιῷδε. δύο σκύλακας λαβὼν ἀπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς ἔτρεφε, χωρὶς δὲ ἀλλήλων ἀνομοίοις ἔθεσι, τὸν μὲν κατ' οἶκον,

 15 ὅψα τε διδούς καὶ τὴν ἄλλην λιχνείαν, τὸν δὲ ἐν κνυηγεσίλοις θηρᾶν ἀναγκάζων καὶ στιβεύειν ἐν ὄρεσιν. ὡς δ' ἐκάτερος αὐτῶν ὅμοιος ἐγένετο τῇ τροφῇ, Σπαρτιάταις ἐκκλησιάζουσι πρὸς τοὺς περιοίκους πολέμον περὶ καὶ ἀμηχανοῦσι παραγαγῶν

 20 ἀμφοτέρους εἰς μέσον καὶ σὺν αὐτοῖς δόρκους τε καὶ ζωμούς καὶ ὅψα ἐσκευασμένα ἔλεξεν, Ἄλλ' ὅτι μὲν, ὦ Σπαρτιάται, τοῦ εὖ τε καὶ κακῶς πράττειν οὐκ ἄλλο ἐστὶν αἴτιον πλὴν τὸ ἔθεσι χρῆσθαι φάλοισι ἢ σώφροσι πάρεστιν ὑμῖν ὁρᾶν. οἶδε γέ τοι,

 25 τοὺς σκύλακας δείξας, τῆς αὐτῆς μητρὸς ὄντες, ἐναντίον δὲ ἀλλήλοις τεθραμμένοι, παρ' αὐτὸ τοῦτο ἀνόμοιοι ἐκβεβήκασιν. ὁ μὲν γὰρ θηρᾶν μαθὼν, ὁ δὲ λιχνεύειν, οὐδὲν ἂν ἀντὶ τοῦδε, εἰ παρείκοι, ποιήσειεν. καὶ ἅμα προσέταξε τῷ κνυουλκῷ μεθεῖναι

 30 ἀμφοτέρους ἐπὶ τὰ ἡτοιμασμένα. τῶν δ' ὁ μὲν κατοικίδιος ἐπὶ τοῦψον ὤρμησεν, ὁ δὲ θηράτωρ ἐπὶ τὸν δόρκον, καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττεν. καὶ Λυκοῦργος

πάλιν, Ταῦτα, ἔφη, νομίσατε, ὡς Σπαρτιᾶται, καὶ εἰς
 ὑμᾶς τείνειν καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ἀνθρώπους·
 ὁποίοις γὰρ ἂν ἔθεσι καὶ νόμοις χρῆσθε, τοιούτους
 ἀποβαίνειν ἀνάγκη πρὸς τε πόρους καὶ τρυφήν·
 πάντα γὰρ ἀνθρώποις μαθητὰ οἱ θεοὶ ἔδωσαν. ⁵
 ἔπεται δὲ τῷ μὲν πονεῖν ἐθέλειν τὸ ἐλευθέρους εἶναι
 καὶ τὸ εὖ πράττειν καὶ κρατεῖν πάντων, τῷ δὲ
 ἠδυπαθεῖν τὸ τε δουλεύειν καὶ κακουργεῖν καὶ μη-
 δενὸς ἀξιόους εἶναι. ὁ μὲν τοιαῦτα λέγων προουτρέπε-
 το τοὺς Σπαρτιᾶτας μεταβαλεῖν τε τὸν καθεστῶτα ¹⁰
 τρόπον τοῦ βίου καὶ βελτίοσι νόμοις ἐθισθῆναι. οἱ
 δὲ πεισθέντες οὐ τῶν περιοίκων μόνον, ἀλλὰ καὶ
 πάντων Ἑλλήνων διαφανῶς ἄριστοι ἐγένοντο, ἠγε-
 μόνες τε συνεχῶς, ἐξ ὅτου παρεδέξαντο τοὺς νόμους,
 ἐπὶ ἔτη πεντακόσια, καὶ οὐ πολλοῦ χρόνου ἐπὶ μέγα ¹⁵
 ἐχώρησαν δυνάμεως. (Τέλος τοῦ ἔκτου λόγου Νικο-
 λάου Δαμασκηνοῦ.) [Exc. de virt. et vit. p. 446
 —450.]

56 Ὅτι Κύψελος Βακχιάδης καὶ αὐτὸς ὢν ἐκ κήδους
 γυναικείου, πρῶτος κτείνας τὸν τελευταῖον Ἴππο- ²⁰
 κλείδην ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ τρόπῳ τοιῷδε.
 λόγιον ἦν τοῖς Βακχιάδαις ὑπὸ τοῦ Κυψέλου τοῦ
 Ἀετίωνος καταλυθεῖσι τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθῆναι. γε-
 νόμενον οὖν αὐτὸν καὶ ἐν σπαργάνοις ἔτι ὄντα ²⁵
 ὑποπέμφαντες τῶν ὑπασπιστῶν τινὰς ἐκέλευον κτεῖ-
 ναι. τῶν δὲ ἐπὶ τούτῳ ἐλθόντων ἐπὶ τὴν οἰκίαν καὶ
 μελλόντων ἀναιρεῖν, ὄρεγον τὰς χεῖρας τὸ παιδάριον
 προσεμειδία τοῖς ἀνθρώποις· τοὺς δὲ οἶκτος εἰσῆλθε,
 καὶ ἔγνωσαν μηκέτι ἀναιρεῖν, ἀλλὰ φράσαντες τῷ
 πατρὶ τὰς ἀληθείας ἐκποδῶν ἀπιέναι. δόξαν δὲ οἱ ³⁰
 μὲν εἶπον, ὁ δὲ Ἀετίων εἰς Ὀλυμπίαν αὐτὸ ὑπεκτί-
 θεται καὶ ἔτρεφεν, ὡς ἂν ἰκέτην τοῦ θεοῦ. μετὰ δὲ

ταῦτα θαρρήσας εἰς Κλεωνὰς ἤγαγε, μειράκιον ἔτι
 ὄντα καὶ πολλῶν διαφέροντα τὴν ιδέαν καὶ τὴν
 ἀρετὴν. ἀνὰ δὲ χρόνον ὁ Κύψελος βουλόμενος κατ-
 ελθεῖν εἰς Κόρινθον, ἐχρηστηριάζετο ἐν Δελφοῖς.
 5 συμφέρουσαν δὲ δεξάμενος φήμην οὐδὲν μελλήσας
 ἦκεν εἰς Κόρινθον, καὶ ταχὺ τῶν ἀστῶν ἐν τοῖς μά-
 λιστα ἀγαστὸς ἦν, ἀνδρείος τε καὶ σώφρων καὶ δη-
 μωφελὴς δοκῶν εἶναι παρὰ τοὺς ἄλλους Βακχιάδας
 ὑβριστάς τε ὄντας καὶ βιαίους. πολεμαρχήσας δ'
 10 ἔτι μᾶλλον ἐστέρχθη, τῶν πάποτε ταύτην ἀρξάντων
 τὴν ἀρχὴν μακροῦ ἀριστος γενόμενος· τᾶλλα τε γὰρ
 ὀρθῶς ἔπραξε καὶ τόδε· νόμος καθεισθήκει Κοριν-
 θίοις τοὺς ἐν δικαστηρίῳ ἀλίσκομένους ἀπάγεσθαι
 πρὸς τὸν πολέμαρχον καὶ καθείργνεσθαι τῶν ἐπιτι-
 15 μίων ἕνεκα, ὧν καὶ αὐτοῦ μέρος τι ἦν. ὁ δὲ οὔτε
 καθεῖρξέ τινα πολίτην οὔτε ἔδησεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν
 ἀπέλυε δεχόμενος ἐγγυητάς, τῶν δὲ καὶ αὐτὸς
 ἐρίγνετο, πᾶσι δὲ ἠφίει τὸ αὐτοῦ μέρος· ἐξ ὧν μά-
 λιστα ἐν τῷ πλήθει ἐστέργετο. ὄρων δὲ τοὺς Κοριν-
 20 θίους ἐχθροδῶς πρὸς Βακχιάδας διακειμένους, προ-
 στάτην δ' οὐκ ἔχοντας, ᾧ χρησάμενοι καταλύσειαν
 αὐτούς, ἐπέδωκεν αὐτόν, καὶ ἐδημαγῶγει τὸ πλήθος,
 τὸν τε χρησμὸν λέγων, ὅτι ὑπ' αὐτοῦ πέπρωται
 καταλυθῆναι αὐτούς, ἀνθ' ὅτου καὶ πάλαι γενόμενον
 25 αὐτὸν ὀρμήσειαν ἀνελεῖν, καὶ νῦν ἐπιβουλεύειν, ἀλλ'
 οὐ δεδυνῆσθαι παρατρέψαι τὰ μοιρίδια. οἱ δ'
 ἀσμένως προσίεντο τοὺς λόγους, τοῖς μὲν δυσμενεῖς
 ὄντες, τῷ δὲ εὖνοι, καὶ τὸ βέβαιον τοῦ κατορθώσειν
 τὸ ἔργον ἐκ τῆς περὶ αὐτὸν ἀνδρείας ἔχοντες. τέλος
 30 δὲ συστήσας ἑταιρικὸν κτείνει βασιλεύοντα Πατρο-
 κλείδην, παράνομον ὄντα καὶ ἐπαχθῆ. ταχὺ δὲ ἀντ'
 ἐκείνου ὁ δῆμος αὐτὸν βασιλέα κατέστησεν. ὁ δὲ

τούς τε φυγάδας κατάγει καὶ τοὺς ἀτίμους ὑπὸ τῶν Βακχιαδῶν γενομένους ἐπιτίμους πάλιν ἐποίησε· καὶ διὰ τοῦτο ἐχρῆτο εἰς ὅ,τι βούλοιο αὐτοῖς· εἰς τε ἀποικίαν ἐξῆγε τοὺς μὴ φίλους, ὅπως ἂν ῥᾶον ἄρχοι τῶν λοιπῶν· ἐπεμψε δὲ εἰς τε Λευκάδα καὶ Ἀνακτό- 5 ριον, οἰκιστὰς αὐτῶν Πυλάδην καὶ Ἐχιάδην τάξας, παῖδας αὐτοῦ νόθους· τοὺς δὲ Βακχιάδας φυγαδεύσας ἐδήμευσσε τὰς οὐσίας αὐτῶν. οἱ δὲ εἰς Κέρκυραν ἀπεχώρησαν. Κύπελος δὲ Κορίνθου πρῶτος ἦρχεν, οὔτε δορυφόρους ἔχων οὔτ' ἀποθύμιος ὢν Κοριν- 10 θίοις. βασιλεύσας δὲ ἔτη τριάκοντα ἐτελεύτησε τέτταρας υἱοὺς καταλιπών, ὧν γνήσιος μὲν ἦν Περιανδρος, οἱ δὲ λοιποὶ νόθοι. [Exc. Esc. p. 97 — 99 Fed., 391 — 393 Müll.]

57 Ὅτι Περιανδρος ὁ Κυψέλου υἱὸς τοῦ βασιλέως 15 Κορινθίων τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ πατρὸς κατὰ πρεσβεῖον παραλαμβάνει, καὶ ὑπὸ ἀμότητος καὶ βίας ἐξέτρεψεν αὐτὴν εἰς τυραννίδα, καὶ δορυφόρους εἶχε τριακοσίους. ἐκώλυέ τε τοὺς πολίτας δούλους κτᾶσθαι καὶ σχολὴν ἄγειν, ἀεὶ τινα αὐτοῖς ἔργα ἐξευ- 20 ρίσκων. εἰ δέ τις ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς καθέξοιτο, ἐξημίου, δεδιὼς μὴ τι βουλευοῖντο κατ' αὐτοῦ. λέγεται καὶ ἄλλο αὐτὸν ἔργον ἄνομον ἐργάσασθαι, νεκρᾷ τῇ ἑαυτοῦ γυναικὶ μιγέντα ὑπ' ἔρωτος. ἐστρατεύετο δὲ συνεχῶς καὶ ἦν πολεμικός· τριήρεις τε ναυπηγησάμενος 25 ἀμφοτέραις ἐχρῆτο ταῖς θαλάτταις. φασὶ δὲ τινες αὐτὸν καὶ τῶν ἐπτὰ σοφῶν γεγονέναι· τὸ δὲ οὐκ ἦν. [Exc. de virt. et vit. p. 450.]

58 Ὅτι Περιανδρῶ τῷ τυράννῳ Κορινθίων γηραιῷ ἤδη ὄντι πάντες οἱ υἱεῖς ἐτελεύτησαν, ὧν Εὐαγόρας 30 μὲν ἀποικίαν εἰς Ποτίδαιαν ἐξαγαγών, Ἀνκόφρων δὲ τυραννίδα κατασκευαζόμενος παρὰ τοῖς περιοίκοις,

Γόργος δὲ ἄρμα ἠνιοχῶν καὶ πεσῶν ἐπὶ τράχηλον,
 Νικόλαος δέ, ὅσπερ ἐδόκει μετριώτατος εἶναι, ὑπὸ
 Κερκυραίων δολοφονηθεὶς τρόπῳ τοιῷδε. Περί-
 ανδρος βουλόμενος τελευτήσαντος αὐτοῦ μένειν τοῖς
 5 ἐκγόνοις τὴν ἀρχὴν καὶ λογιζόμενος ὅτι αὐτῷ μὲν
 ἐπίθουνο Κορίνθιοι, Νικόλαον δὲ βασιλεύοντα ἀν' ἀνά-
 σχοινο διὰ τὴν ἐπιείκειαν, ἔγνω ἀποχωρήσας αὐτὸς
 εἰς Κέρκυραν Νικολάῳ παραδοῦναι τὴν Κόρινθον.
 αἰσθόμενοι δὲ Κερκυραίων τινὲς τὴν Περιάν-
 10 δρου γνώμην, καὶ ἐλευθεροῦν τὴν μητρόπολιν θέ-
 λοντες, τὸν τε Περιάνδρον, εἰ ἀφίκοιτο, ὀρρωδοῦν-
 τες, συστάντες κτείνουσι τὸν Νικόλαον διαιτώμενοι
 παρὰ σφίσιν. ὁ δὲ Περιάνδρος ἀθροίσας στρατεύμα
 ἐνέβαλεν εἰς Κέρκυραν, καὶ τὴν πόλιν ἐλὼν πεντή-
 15 κοντα τοὺς αἰτίους τοῦ φόνου ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ
 τούτων υἱέας πλείστους ὄντας ἔπεμψε πρὸς Ἀλυάτ-
 την τὸν Λυδῶν βασιλέα ἐπ' ἔκτομῃ. οἱ δὲ προσ-
 σχόντες Σάμῳ ἰκέται τῆς Ἥρας ἐγένοντο, καὶ αὐτοὺς
 Σάμιοι αἰσθόμενοι τὸ σύμπαν ἐρρῶσαντο. Περιάν-
 20 δρος δὲ Ψαμμητίχῳ Κέρκυραν παραδούς, ὅστις ἦν
 Γόργου μὲν υἱός, ἀδελφιδουῖς δὲ ἑαυτῷ, ἐπανήλθεν
 εἰς Κόρινθον.

Ὅτι ἐκδέκτορα τῆς βασιλείας κατέλιπε Περιάν-
 δρος Κύψελον τὸν Γόργου παῖδα, τοῦ σφετέρου
 25 ἀδελφοῦ, ὃς ἐκ Κερκύρας ἀφικόμενος ἐτυράννευσε
 Κορίνθου ἄχρι αὐτὸν συστάντες τινὲς τῶν Κοριν-
 θίων ἔκτειναν, βραχὺν χρόνον κατασχόντα τὴν τυ-
 ραννίδα, καὶ τὴν πόλιν ἠλευθέρωσαν. ὁ δὲ δῆμος
 τὰς τε οἰκίας τῶν τυράννων κατέσκαψε καὶ τὰς οὐ-
 30 σίας ἐδήμευσεν, ἄταφόν τε ἐξώρισε τὸν Κύψελον καὶ
 τῶν προγόνων τοὺς τάφους ἀνορούξας τὰ ὅστ' αἱ ἐξ-
 ἔριψεν, αὐτὸς δὲ παραχορῆμα κατεστήσατο πολιτείαν

τοιάνδε· μίαν μὲν ὀκτάδα προβούλων ἐποίησεν, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν βουλὴν κατέλεξεν ἀνδρῶν θ'. (Ζήτει ἐν τῷ Περὶ πολιτικῶν.) [Exc. Esc. p. 99—102 Fed., 393—394 Müll.]

59 Ὅτι Μύρων ὁ Σικυωνίων βασιλεύς, ἀπὸ Ὄρθα- 5
 γόρου κατὰ γένος, ἦν περὶ τε τὰ ἄλλα καὶ
 περὶ τὰς γυναικας ἀκόλαστος· ἄς οὐ λάθρα μόνον,
 ἀλλὰ καὶ φανερωῶς βιασάμενος ἤσχυεν· τελευτῶν δὲ
 καὶ τὴν Ἰσοδήμου τοῦ ἀδελφοῦ γυναικα ἐμοίχευσε.
 ὁ δὲ ἠσθημένος πρότερον μὲν ἠσύχαζεν, ἐλθόντι δὲ 10
 ἐκ Λιβύης τῷ ἐτέρῳ ἀδελφῷ ἔφρασεν ἀδημονῶν. ἦν
 δ', ὡς φασιν, αὐτὸς μὲν ἀπλοῦς τὸ ἦθος καὶ ἄκακος,
 ὁ δὲ Κλεισθένης δόλιος. καὶ ποτε πυνθανομένου τί
 χρῆ ποιεῖν, αὐτὸς μὲν εἶπεν οὐδ' ἂν μίαν ἡμέραν
 ἀνασχέσθαι τοιαῦτα παθῶν, ἀλλὰ δι' αὐτοχειρίας ἂν 15
 τὸν δράσαντα τιμωρήσασθαι. ἔλεγε δὲ ταῦτα καὶ
 παρῶξυνε τὸν Ἰσοδήμου ἐπὶ τὸν Μύρωνα, ἐπιβου-
 λεύων τῇ τυραννίδι, τοῦ μὲν ἀποθανόντος, τοῦ δὲ
 θύειν τοῖς θεοῖς οὐκ ἂν ἔτι δυναμένου διὰ τὸ αἷμα
 τοῦ ἀδελφοῦ. ὅπερ ἐδήλωσεν· ὡς γὰρ ὁ Ἰσοδήμος 20
 ἔκτεινε τὸν Μύρωνα ἐπτά ἔτη τυραννεύσαντα, εὐρῶν
 ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ πρὸς τὸν Κλεισθένη ἔφρασε μέγα
 στενάξας, ἐκεῖνος συνάχθεσθαι ἀμφοτέροις ἔφη, τῷ
 μὲν θανόντι, ὅτι ὑπὸ τὰδελφοῦ πάθοι ταῦτα, ἐκείνῳ
 δ' αὖ, ὅτι τὸν ἀδελφὸν κτείνας οὐκ ἂν ἔτι δύναιτο 25
 τοῖς θεοῖς θύειν, ἀλλὰ δεῖν ἕτερον τοῦτο ποιεῖν. ὁ
 δ' ἵνα μὴ τῆς ἀρχῆς διὰ τοῦτ' ἐκπέσοι, πεισθεὶς
 ἀληθῆ λέγειν αὐτόν, ἐνιαυτὸν διαλιπὼν προσείλετο
 κοινωνόν. καὶ ὁ μὲν τοῦθ' ὅπερ ἐτέχναζε κατειρ-
 γάσατο διὰ τὴν εὐήθειαν ἐκείνου, καὶ ἀμφότεροι 30
 Σικυῶνος ἦρχον. πολὺ μέντοι μᾶλλον Κλεισθένει
 προσεῖχον οἱ ἄνθρωποι, ἅτε φοβερωῶ ὄντι καὶ δρα-

στηρίω, καὶ οἱ ἐκείνου φίλοι τούτῳ προσεχώρουν. τελευτῶν δὲ καὶ τῆς ἀρχῆς τὸν Ἰσοδήμον ἀπεστέρησε τοιόνδε τι τεχνάσας. ἦν τις Χαιρέδημος, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν Ἰσοδήμου φίλος. οὗτος ὄρων τὸν Κλεισθένη

5 ἐργασιμώτερον, προσιῶν περὶ φιλίας διελέγετο. πολλὰ δὲ ὑπισχνουμένου, Κλεισθένης ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰς πίστιν ὧν ἔφη παρελθόντα Ἰσοδήμῳ παραινεῖν ἀπειναντίσαι διὰ τὸν φόνον, ὅπερ ἔθος ἦν ποιεῖν, ὡς καὶ θύειν αὐτῷ καὶ τὰ ἱερά ἐξέσται κεκαθαρμένῳ

10 καὶ τοῖς ἐκείνου παισὶν ἄρχειν· εἰ δὲ μὴ, ἔνοχον ὄντα χαλεπῶς μὲν αὐτὸν ἐμμενεῖν τῇ τυραννίδι, χαλεπῶς δὲ ἐγγόνους λείψειν. ταῦτα λέγοντα ὁ Χαρίδημος ἐδέξατο, καὶ τῷ Ἰσοδήμῳ συνεβούλευε μεταστῆναι ἐπ' ἐνιαυτόν. ὁ δὲ οἶα ἀνὴρ ἄκακος πεισθεὶς

15 ἐπ' εὐνοίᾳ λέγειν αὐτόν, ἀπεχώρησεν εἰς Κόρινθον, παραδοὺς Κλεισθένει τὴν τυραννίδα. ὁ δὲ παραχορῆμα ἐξελθόντος διέβαλλεν ὡς μετὰ τῶν Κυψελιδῶν οἱ ἐπιβουλεύοντα, ὅπως ἂν μόνος ἄρχοι. καὶ διὰ τοῦτο στρατεύμα ὀπλίσας ἐξεῖργε κατιόντα, καὶ αὐ-

20 τὸς ἐτυράννει, βιαιότατος ὧν τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ ὠμότατος, καὶ βοηθείας πολλοῖς ἐκπέμπων, ὡς ἂν ἔχοι συμμαχοῦς. κατασχὼν δὲ τὴν ἀρχὴν ἐν καὶ τριάκοντα ἔτη ἐτελεύτησεν. [Exc. Esc. p. 103—106 Fed., 394—395 Müll.]

25 Ὅτι Μάγνης ἦν ἀνὴρ Συμωναῖος, καλὸς τὴν 60 ἰδέαν εἴ τις καὶ ἄλλος, ποιήσει τε καὶ μουσικῇ δόκιμος. ἤσκητο δὲ καὶ τὸ σῶμα διαπρεπεῖ κόσμῳ, ἀλουργῆ ἀμπεχόμενος καὶ κόμην τρέφων χρυσῷ στρόφῳ κεκορυμβωμένην· περιήει τε τὰς πόλεις

30 ἐπιδεικνύμενος τὴν ποίησιν. τούτου δὲ πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἦρων, Γύγης δὲ μᾶλλον τι ἐφλέγετο καὶ αὐτὸν εἶχε παιδικά. γυναϊκὰς γε μὴν πάσας ἐξέμη-

νευ, ἔνθα ἐγένετο ὁ Μάγνης, μάλιστα δὲ τὰς Μα-
 γνητῶν, καὶ συνῆν αὐταῖς. οἱ δὲ τούτων συγγενεῖς,
 ἀχθόμενοι ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ, πρόφασιν ποιησάμενοι
 ὅτι ἐν τοῖς ἔπεσιν ἦσεν ὁ Μάγνης Λυδῶν ἀριστεῖαν
 ἐν ἵππομαχίᾳ πρὸς Ἀμαζόνας, αὐτῶν δὲ οὐδὲν ἐμνή- 5
 σθη, ἐπάξαντες περικατέρορηξάν τε τὴν ἐσθῆτα καὶ
 τὰς κόμας ἐξέκειραν καὶ πᾶσαν λῶβην προσέθεσαν.
 ἐφ' οἷς ἤλγησε μάλιστα Γύγης, καὶ πολλάκις μὲν εἰς
 τὴν Μαγνητῶν γῆν ἐνέβαλε, τέλος δὲ χειροῦται τὴν
 πόλιν· ἐπανελθὼν δὲ εἰς Σάρδεις πανηγύρεις ἐποίη- 10
 σατο μεγαλοπρεπεῖς. [Exc. de virt. et vit. p. 450 —
 453.]

61 Ὅτι Σαδυάττης ὁ Λυδῶν βασιλεύς, Ἀλυάττεω
 παῖς, ἦν μὲν τὰ πολέμια γενναῖος, ἄλλως δὲ ἀκόλα- 15
 στος. καὶ γὰρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν, γυναῖκα
 Μιλήτου, ἀνδρὸς δοκίμου, καλέσας ἐφ' ἱερὰ βία
 ἦσχυνε καὶ τὸ λοιπὸν αὐτὴν ἴσχει γυναῖκα. ὁ δὲ
 Μίλητος ἦν Μέλανος τοῦ Γύγου γαμβροῦ ἀπόγονος.
 δυσανασχετῶν δ' ἐπὶ τούτοις, φεύγων ὄχητο εἰς
 Δασκύλιον. Σαδυάττης δὲ ἀκείθεν αὐτὸν ἐξέωσεν. 20
 ὁ δὲ ἀπεχώρησεν εἰς Προκόννησον. Σαδυάττης δὲ
 ὀλίγου ὕστερον ἐγήμεν ἑτέρας δύο γυναῖκας ἀλλή-
 λαις ἀδελφάς, καὶ ἴσχει παῖδας ἐκ μὲν τῆς Ἀττάλην,
 ἐκ δὲ τῆς Ἀδραμυν νόθους, ἐκ δὲ τῆς αὐτοῦ
 ἀδελφῆς γνήσιον Ἀλυάττην. [Exc. de virt. et vit. 25
 p. 453.]

62 Ὅτι Ἀλυάττης ὁ Σαδυάττεω υἱός, βασιλεύς
 Λυδῶν, ἕως μὲν νέος ἦν, ὑβριστὴς ἦν καὶ ἀκόλα-
 στος, ἐκβὰς δὲ εἰς ἄνδρα σωφρονέστατος καὶ δι-
 καιότατος. ἐπολέμησε δὲ Σμυρναίοις, καὶ εἶλεν αὐ- 30
 τῶν τὸ ἄστυ. [Exc. de virt. et vit. p. 453.]

"Οτι Ἀλυάττης ὁ Κροΐσου πατήρ τοῦ Λυδῶν 63
 βασιλέως ἐπὶ Κασίαν στρατεύων περιήγγειλε τοῖς
 ἑαυτοῦ στρατὸν ἄγειν εἰς Σάρδεις ἐν ἡμέρᾳ τακτῆ,
 ἐν οἷς καὶ Κροῖσῳ, ὅστις ἦν αὐτοῦ πρεσβύτατος τῶν
 5 παίδων, ἄρχων ἀποδεδειγμένος Ἀδραμυττείου καὶ
 Θήβης πεδίου. ὁ δέ, ὡς φασιν, ὑπὸ ἀκολασίας οὐχ
 οἷός τε ἦν καὶ πως διεβέβλητο πρὸς τὸν πατέρα.
 βουλόμενος δὲ ἐν τῷδε τῷ ἔργῳ ἀπολύσασθαι τὰς
 αἰτίας, καὶ ἀπορῶν ὀπόθεν μισθώσασθαι ἐπικούρους,
 10 μισθωτοῖς γὰρ ἐχρῶντο, ἤλθεν ἐπὶ Σαδυάττην τὸν
 ἔμπορον, πλουσιώτατον Λυδῶν ὄντα, δανείζεσθαι
 βουλόμενος. ὁ δὲ αὐτὸν πρῶτον μὲν ἀναμένειν
 ἐκέλευσε πρὸ τῶν θυρῶν, ἄχρι ἂν λούσῃται· μετὰ δὲ
 ἐντυγχάνουσι ἀποκρίνεται ὅτι πολλοὶ παῖδες εἶεν
 51 Ἀλυάττη, οἷς πᾶσιν εἰ δεήσοι αὐτὸν ἀργύριον
 διδόναι, οὐκ ἐξαρκέσει· οὐκουν δοῦναι δεομένῳ.
 Κροῖσον δὲ ἀποτυχόντα τὰνθρώπου εἰς Ἐφεσον
 ἀφικέσθαι κατὰ ζήτησιν ἀργυρίου. καὶ τότε μὲν
 εὕξασθαι τῇ Ἀρτέμιδι, εἰ βασιλεύσειε, τὸν οἶκον
 20 ἅπαντα καθιερώσειν τοῦ ἔμπορου. ἦν δὲ τις Κροῖσῳ
 φίλος, ἀνὴρ Ἰων ὄνομα Παμφάης, υἱὸς Θεοχαρίδου
 εὖ μάλα εὐπόρου. οὗτος ὄρῶν τὴν Κροῖσου σπου-
 δήν, ἐδεήθη τοῦ πατρὸς χιλίους στατηῆρας δοῦναί οἱ
 πάσῃ μηχανῇ· τυχῶν δὲ παρ' αὐτοῦ δίδωσι Κροῖσῳ.
 25 ἀνθ' ὧν μέγαν τε αὐτὸν Κροῖσος ὕστερον ἐποίησε
 βασιλεὺς γενόμενος καὶ εἰς τὴν ἀκρόπολιν εἰσαγαγὼν
 ἄμαξαν αὐτῷ ἔδωκε μεστὴν χρυσοῦ· τὸν δὲ τοῦ
 ἔμπορου οἶκον Ἀρτέμιδι καθιέρωσε, καὶ αὐτὰ τὰ
 θεμέλια ἀποδόμενος διὰ τὴν εὐχήν, ὡς μηδὲν
 30 λείποιτο. ὁ δὲ Κροῖσος τοὺς χιλίους λαβὼν χρυσοῦς,
 στρατεύματά τε ἤγειρε καὶ πρῶτος εἰς τὴν κυρίαν
 ἡμέραν ἄγων ἔδειξε τῷ πατρὶ καὶ συνεισέβαλεν εἰς

τὴν Καρίαν, κρείττων τε ἐξ ἐκείνου τοῦ ἔργου τῶν
αὐτὸν διαβαλλόντων γίνεται. [Exc. de virt. et vit.
p. 453—454.]

64 Ὅτι ἐν τῇ Ἀσίᾳ τελευτήσαντος τοῦ Μήδων
βασιλέως ἐκδέχεται τὴν ἀρχὴν Ἀστυάγης ὁ παῖς, 5
ὄντινα μετὰ Ἀρβάκην λόγος ἔχει γενναιότατον
γεγονέναι. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος ἡ μεγάλη γίνεται
μεταβολή, καθ' ἣν εἰς Πέρσας ἐκ Μήδων περιῆλθεν
ἡ ἀρχή, δι' αἰτίαν τοιάνδε. νόμος ἐγένετο ἐν
Μήδοις, ὅστις πένης τροφῆς ἕνεκα προσίοι ἀνδρὶ 10
εὐπόρῳ, ἑαυτὸν διδοὺς ὅπως τρέφοιτό τε καὶ ἀμπέ-
χοιτο, ἴσα καὶ δοῦλον νομίζεσθαι ἐκείνου· ἦν δὲ μὴ
παρέχῃ ταῦτα ὁ λαβών, ἐξεῖναι παρ' ἄλλον ἀπο-
χωρεῖν. προσέρχεται δὴ τις μειρακίσκος, ὄνομα
Κῦρος, Μάρδος γένος, θεράποντι βασιλείῳ ὃς ἦν 15
ἐπὶ τοῖς καλλύνουσι τὰ βασίλεια. ἦν δὲ ὁ Κῦρος
Ἀτραδάτου παῖς, ὅστις ἐλήστευεν ὑπὸ πενίας. ἡ δὲ
γυνὴ αὐτοῦ, Ἀργόστη ὄνομα, ἡ Κύρου μήτηρ,
αἰπολοῦσα ἔζη. ἐκδίδωσιν οὖν αὐτὸν ὁ Κῦρος ἐπὶ
τῷ τρέφεσθαι τῷ ἀνδρὶ, καὶ ἐκάλλυνε τὰ βασίλεια 20
καὶ ἦν ἐπιμελητής. βελτίῳ οὖν αὐτῷ στολὴν ὁ
ἐπιστάτης δίδωσι, καὶ ἐκ τῶν ἔξω εἰσήγαγεν εἰς
τοὺς εἴσω καλλύνοντας παρὰ βασιλεῖ, καὶ τῷ τούτων
ἐπιστάτῃ συνίστησι. χαλεπὸς δ' ἦν οὗτος καὶ
ἑμαστίγῳ πολλάκις Κῦρον· καὶ ὃς ἀφίσταται παρὰ 25
τὸν λυχνοφόρον· κἀκεῖνος αὐτὸν ἠγάπα καὶ προσ-
άγεται πλησίον βασιλέως, ἵν' ἐν τοῖς λυχνοφοροῦσιν
αὐτῷ εἴη. εὐδοκιμῶν δὲ καὶ ἐν τούτοις μετῆλθε
παρὰ Ἀρτεμβάρην, ὅστις τῶν οἰνοχόων ἐπεστάται
καὶ αὐτὸς βασιλεῖ ᾧρεγε πιεῖν τὴν φιάλην. ὁ δὲ 30
αὐτὸν προθύμως δέχεται καὶ οἰνοχοεῖν κελεύει τοῖς

ὁμοτραπέζοις βασιλέως. οὐ πολλοῦ δὲ χρόνου, ἐπεὶ
 ἑώρα αὐτὸν Ἀρτεμβάρης εὖ καὶ ἐπιστρεφῶς δια-
 κολουῦντα καὶ τὴν φιάλην εὐσχημόνως ἐπιδιδόντα,
 πυνθάνεται βασιλεὺς Ἀρτεμβάρου ὀπόθεν εἴη ὁ
 5 νεανίσκος, ὡς καλῶς οἴνοχοεῖ. ὁ δ' εἶπεν, ὦ
 δέσποτα, σὸς δοῦλος, Πέρσης γένος, ἐκ τῶν Μάρ-
 δων, τροφῆς δὲ χάριν ἑαυτὸν δεδωκώς μοι. ἦν
 δὲ ὁ Ἀρτεμβάρης πρεσβύτης· καὶ ποτε δεῖται
 βασιλέως, ἐπεὶ ἐπύρεττε, μεθεῖναι αὐτὸν εἰς οἶκον
 10 ἔστ' ἂν ὑγιάνη. ἀντὶ δ' ἑμαυτοῦ, ἔφη, ὁ νεανίσκος
 ὄδε, Κῦρον λέγων, ὃν σὺ ἐπαινεῖς, οἴνοχοήσει· υἱὸν
 δ' αὐτὸν κἀγὼ ποιήσομαι, εὐνοῦχος ᾧν, εἰ σοι τῷ
 δεσπότη οἴνοχοῶν καταθύμιος γένοιτο. ταῦτα ἐπήνει
 ὁ Ἀστυάγης· καὶ ὁ μὲν ἀπελύετο, πολλὰ ἐντειλάμενος
 15 Κῦρῳ καὶ φιλοφρονησάμενος ὡς ἂν υἱῷ. ὁ δὲ παρ-
 εστῶς βασιλεῖ τὴν τε φιάλην ἐδίδου καὶ ἄνοχέει
 νύκτα καὶ ἡμέραν, ὑπέφαινε τε πολλὴν σωφροσύνην
 καὶ ἀνδρείαν. ὁ δ' Ἀρτεμβάρης ἐκ τῆς νόσου
 ταύτης θνήσκει υἰοποιησάμενος τὸν Κῦρον. δι-
 20 δωσιν οὖν αὐτῷ ὁ Ἀστυάγης ὡς ἂν υἱεῖ τὸν
 σύμπαντα βίον Ἀρτεμβάρει καὶ ἄλλα πολλὰ
 δῶρα, μέγας τε ἦν καὶ ὄνομα αὐτοῦ πάντη διε-
 φέρετο.

Ἦν δὲ Ἀστυάγῃ θυγάτηρ πάνυ γε γενναία καὶ 65
 25 εὐειδής, ἦντινα Σπιτάμα δίδωσι τῷ Μῆδῳ ἐπὶ
 προικὶ πάσῃ Μηδία. Κῦρος δὲ μεταπέμπεται τὸν τε
 πατέρα Ἀτραδάταν καὶ Ἀργόστην τὴν μητέρα ἐκ
 Μάρδων. οἱ δὲ ἦκον ἐπ' αὐτῷ μεγάλῳ ὄντι. ἐξ-
 ηγήσατο δ' αὐτῷ καὶ ἡ μήτηρ ὄνειρον, ὡς κνουῖσα
 30 αὐτὸν δόξαι κοιμηθεῖσα ἐν τῷ ἱερῷ, ἠνίκα ἐν
 Μάρδοις ἦν αἰπολοῦσα. Ἔδοξα γάρ, ἔφη, οὐρῆσαι
 τοσοῦτον κνουῖσα, ὧ Κῦρε, σὲ ὥστε ποταμοῦ μεγά-

λου ρεύματι ὅμοιον γενέσθαι τὸ πλῆθος τοῦ οὐρου καὶ κατακλύσαι πᾶσαν τὴν Ἀσίαν, ῥυῆναι δὲ αὐτὸ ἄχρι θαλάττης. καὶ ὁ πατήρ ἀκούσας κελεύει τοῖς ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίοις ὑπερθεῖναι. Κῦρος δὲ τὸν λογιώτατον αὐτῶν καλέσας ἐξηγήσατο· καὶ ὅς ἀπο- 5 κρίνεται μέγα τε εἶναι τὸ προφαινόμενον ἀγαθὸν καὶ τὴν πρώτην αὐτῷ τιμὴν φέρον ἐν Ἀσίᾳ· δεῖν δὲ κρύπτειν, ὡς μὴ Ἀστυάγης ἀκούσῃ· κάκιστα γὰρ σέ τε ἀποκτενεῖ καὶ τὸν κριτῆρα αὐτοῦ. ὥμοσαν δὲ ἀλλήλοις μηδενὶ κατερεῖν τὴν ὄψιν μεγάλην τε 10 οὔσαν καὶ οἶαν οὐκ ἄλλην. ἐκ τούτου πολὺ μείζων ὁ Κῦρος γενόμενος σατράπην τὸν αὐτοῦ πατέρα Περσῶν ἐποίησε καὶ τὴν μητέρα πλούτω τε καὶ δυναμίει Περσίδων πρώτην.

Καδουσίοι δὲ τότε πολέμιοι ἦσαν βασιλεῖ, ἄρ- 15 χοντα ἔχοντες Ὀναφέρην, ὅστις προδιδούς τὸ ἔθνος τὰ βασιλέως ἐφρόνει, καὶ πέμψας ἄγγελον παρὰ Ἀστυάγην ἤτειτο ἄνδρα πιστόν, ὡς σὺν αὐτῷ βουλευσείε τὰ περὶ τῆς προδοσίας. καὶ ὅς ἐκπέμπει Κῦρον, ὡς ἂν πάντα συμπράξειεν· ἡμέρᾳ δὲ τεττα- 20 ρακοστῇ ὤρισεν αὐτῷ παρ' αὐτὸν εἰς Ἐκβάτανα ἀνελθεῖν. καὶ ὁ τοῦ οὐείρου κριτῆς παρεθάρρυνεν αὐτὸν εἰς Καδουσίους ἀπελθεῖν, καὶ φρονήματος ἐνεπίμπλη. εἰσήει δὲ Κῦρον, ἅτε φύσει γενναῖον καὶ μεγαλόφρονα, ὡς χρὴ θεοῦ συλλαμβανομένου 25 Πέρσας ἀποστῆσαι καὶ Ἀστυάγην πειρᾶσθαι τῆς ἀρχῆς παύειν, πιστεύειν τε τῷ Βαβυλωνίῳ τὰ θεῖα κάλλιστα ἐξεπισταμένῳ. ἐθάρρουνον δὲ ἀλλήλους· ὁ μὲν Βαβυλώνιος Κῦρον ὅτι εἰμαρμένον εἶη αὐτὸν καταλύσαι Ἀστυάγην καὶ τὴν ἐκείνου βασιλείαν 30 ἐλεῖν, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα γινώσκειν· ὁ δ' αὖ Κῦρος τὸν Βαβυλώνιον, ὅτι μεγάλων αὐτὸν κατα-

ξιώσει γενομένων τούτων, ἂν αὐτὸς βασιλεὺς
 γένηται. ἐνεθυμείτο δὲ ὡς καὶ Ἀρβάκης παύσας
 Σαρδανάπαλλον πρότερον τὴν ἐκείνου τιμὴν ἀφέ-
 λοιτο. καίτοι οὔτε Μῆδοι κρείττους Περσῶν, οἷς
 5 ἐκεῖνος ἐπίστευσεν, οὔτε Ἀρβάκης φρονιμώτερος
 ἐμοῦ· τύχη δὲ καὶ μοῖρα κάμοι προδείκνυσιν, ὥσπερ
 ἄρα καὶ κείνῳ. ταῦτα ἐνθυμουμένῳ ὑπήντησε μεμα-
 στιγωμένος ἀνὴρ κόπρον ἐν κοφίνῳ ἐκφέρων, ἐπειδὴ
 ἐν τοῖς ὄροις γίγνεται Καδουσίῳ· οἰωνισάμενος
 10 καθυπερτίθεται τῷ Βαβυλωνίῳ. ὁ δὲ ἐκέλευσε
 πυθέσθαι τίς τε εἶη ὁ ἀνὴρ καὶ ποδαπὸς τὸ γένος.
 πυθομένῳ δὲ Κύρῳ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος ὅτι Πέρσης
 εἶη Οἰβάρας ὄνομα. καὶ ὃς ἦσθη πάνν· ὁ γὰρ
 οἰβάρας δύναται Ἑλλάδι γλώττη ἀγαθάγγελος. ἔφη
 15 δ' ὁ Βαβυλώνιος πρὸς Κύρον καὶ τᾶλλα σύμβολα
 εἶναι ἄριστα, ὅτι τε Πέρσης ἐστὶ σοι πολίτης καὶ ὅτι
 κόπρον ἰππίαν φέρει, ἣτις πλουτοῦν καὶ δύναμιν
 προσημαίνει, ὥσπερ καὶ τοῦνομα λέγει. ταχὺ δὲ τὸν
 ἄνθρωπον ὁ Κύρος μεταλαμβάνει, συνειναί τε ἐκέ-
 20 λευεν αὐτῷ· ὁ δὲ πείθεται.

Ἐκ τούτου παρὰ Ὀναφέρην εἰς Καδουσίους
 ἦκε, καὶ πίστεις λαμβάνει τε καὶ δίδωσι περὶ τῆς
 προδοσίας· ἐπανήει τε εἰς Μηδίαν· τὸν δὲ Οἰβάραν
 ἵππῳ τε καὶ στολῇ Περσίδι καὶ θεραπείᾳ ἐτίμησεν,
 25 εἶχέ τε πέλας, τὴν γνώμην ὀρῶν ἀγαθόν, καὶ ἅμα
 τοῦ Βαβυλωνίου κελεύοντος διαλέγεσθαι αὐτῷ. ἐκ
 δὲ τοῦ κατ' ὀλίγον ἐταιριζόμενος ἐποιεῖτο καὶ σύμ-
 βουλον καὶ ποτ' εἰς λόγους ἦλθε τοιούτους ὡς
 ἄχθοιτο ὀρῶν Πέρσας ὑπὸ Μήδων κακουμένους,
 30 καὶ ταῦτα οὐδὲν χείρους ὄντας τὰς φύσεις. καὶ ὁ
 Οἰβάρας εἶπεν, ὦ Κύρε, οὐ γὰρ ἔστιν ἀνὴρ τὰ νῦν
 μεγαλόφρων τε καὶ μεγαλογνώμων, ὃς παῦσαι Μή-

δους ἐθελήσει τῶν κρειπτόνων ἄρχειν ἀξιούντας. καὶ Κῦρος ἔφη, Πῶς οὐκ ἔστιν, ὦ Οἰβάρα; Ἔστι μὲν ἴσως, ἀλλὰ πολλῇ καὶ κακῇ ἀτολμῷα χρῆται, δι' ἣν οὐδὲν δρᾷ δυνάμενος. καὶ ὁ Κῦρος ἐκπειρώμενος, Εἰ δὲ φανείη τολμητῆς ἀνὴρ, πῶς ἂν 5 δύναίτο τοῦτο κατεργάζεσθαι; ὁ δὲ ἀποκρίνεται, Πρῶτον μὲν Καδουσίους προσαγαγόμενος ἐθέλοντας. Πέρσας μὲν γὰρ φιλοῦσι, Μήδους δὲ πάνυ μισοῦσι· ἔπειτα δὲ καὶ Πέρσας θαρρύνας τε καὶ ὀπλίσας περὶ τετταράκοντα ὄντας μυριάδας, καὶ ἀσμένως ἂν 10 ἐθελήσαντας δι' ἃ πάσχουσιν ὑπὸ Μήδων· ἐπιτηδαιοτάτη δ' αὐτοῖς πρὸς τοῦτο καὶ ἡ χώρα πετρώδης τε καὶ ὄρεινὴ οὖσα, ἐφ' ἣν εἰ στρατεύειν Μῆδοι θέλοιν, κακῶς ἀπαλλάξουσι. Κῦρος δὲ ἠρώτα, Εἰ ἀνὴρ φανείη ταῦτα δρῶν, συνανακινδυνεύσεις αὐτῷ; 15 καὶ ὅς, Εἰ γάρ, ὦ Ζεῦ, ἔφη, μάλιστα μὲν σὺ εἴης ὁ τούτοις ἐγχειρῶν, ἐπειδὴ καὶ ὁ σὸς πατὴρ ἄρχει Περσῶν καὶ σὺ ἐν αὐτοῖς ἰσχυρότατος εἶ καὶ δυνατώτατος· εἰ δὲ μή, ὅστις οὖν εἴη.

Ἐκ τούτου τὸ ὄλον βούλευμα ἐκκαλύπτει τε 20 αὐτῷ ὁ Κῦρος καὶ συμβούλῳ χρῆται, ὁρῶν ἄνδρα φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖον καὶ ἐν αὐτῷ πάσας ἔχοντα τὰς ἐλπίδας. καὶ ὅς συνεπήνει τε καὶ συνεξώτρυνε, γνώμας τε ἀγαθὰς ὑφηγεῖτο, καὶ ὡς χρῆ πέμψαντα παρὰ Ἀτραδάταν τὸν πατέρα κελεύειν ὀπλίξειν Πέρ- 25 σας, τῷ λόγῳ μὲν, ὡς ἔτοιμοι εἶεν βασιλεῖ ἐπὶ Καδουσίους, τῷ ἔργῳ δ' εἰς ἀπόστασιν· ἔπειτα ὡς χρῆ παρὰ Ἀβτυάγου αἰτησάμενον ἡμέρας ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν Περσίδα, ὡς ἱερὰ εὐκταῖα θύσειεν ὑπὲρ βασιλέως καὶ τῆς ἐκείνου σωτηρίας, ἅμα δὲ καὶ 30 τοῦ πατρός, ἐπειδὴ φάυλως ἔχει ὑπὸ νόσον. εἰ δὲ ταῦτα πράξει, ἐγχειρητέον ἔσται τῷ σύμπαντι ἀν-

δρείως. οὔτοι δεινόν, ὦ Κῦρε, καὶ ἀποκινδυνεύειν
 τῇ ψυχῇ μεγάλοις ἐγχειροῦντα ἔργοις, καὶ παθεῖν, εἰ
 δέοι, τοῦτο ὃ καὶ μηδὲν δρωῦντας ἀναμένει παθεῖν.
 ἦσθη τε οὖν ὁ Κῦρος ἐπὶ τῇ γενναιότητι τοῦ
 5 ἀνδρὸς καὶ ἅμα θαρρύνων αὐτὸν καὶ τὸν ὄνειρον
 ἐξηγήσατο τῆς μητρὸς καὶ τὴν τοῦ Βαβυλωνίου
 γνώμην, ἣν εἶπε περὶ αὐτοῦ. καὶ ὁ Οἰβάρης ἄτε
 ἀγχίνους πολὺ μᾶλλον αὐτὸν ἐξώτρυνε, καὶ διεκε-
 λεύσατο φυλάττειν τὸν Βαβυλώνιον, ὡς μὴ ἐξ-
 10 ἀγγελος εἴη βασιλεῖ τοῦ ὄνειρου, εἰ ἄρα κτείνειν
 αὐτὸν οὐχ ὑπομένοις, ὅπερ ἦν ἄριστον. καὶ ὁ Κῦρος,
 Ἐποτρόπαιον ἂν εἴη τοῦτό γ', εἶπεν. συνεσιτοῦντο
 δὴ καὶ συνῆσαν Κύρῳ τὸ ἀπὸ τοῦδε ὃ τε Οἰβάρης
 καὶ ὁ Βαβυλώνιος. ἐν δέει δὲ ὦν ὁ Πέρσης μὴ κατ-
 15 εἶποι πρὸς Ἀστὺάγην ὁ Βαβυλώνιος περὶ τοῦ
 ὄνειρου, προσεποιήσατο ἱερὰ πάτρια νύκτωρ ἐπι-
 τελεῖν τῇ σηλήνῃ, καὶ τὸν Κῦρον ἤτησε θύματά τε
 καὶ οἶνον καὶ οἰκέτας καὶ στρώματα καὶ τᾶλλα ὧν
 ἔδει. ἠξίου δὲ Κῦρον προστάξαι τοῖς θεραπεύουσι
 20 πείθεσθαι αὐτῷ. καὶ ὃς προσέταξέ τε καὶ τῆς
 θυσίας οὐ μετεῖχεν, Οἰβάρης τεχνήσαντος, ὃς παρα-
 σκευάζεται τά τε ἄλλα * νύκτα καὶ στιβάδας βαθείας,
 ἐφ' ὧν εὐωχῆσονται, καὶ βόθρον ὠρουξεν ἐν τῇ
 αὐτοῦ σκηνῇ βαθύτατον. ἐπεὶ δὲ πάντα ἔπραξε,
 25 καὶ εὐώχησε τὸν Βαβυλώνιον καὶ ἐμέθυσεν, ὃ πέρ τε
 τὸν βόθρον αὐτῷ κοίτην στορέσας, ὡς κατακλίνει εἰς
 ταύτην, ὥσεν αὐτὸν εἰς τὸν βόθρον κάτω. συνενέ-
 βαλε δ' αὐτῷ καὶ τὸν οἰκέτην. καὶ ἅμα ὄρθρω
 Κύρου ἀπάραντος συνωδοιπόρει. οὐ πολὺ δὲ προ-
 30 ελθόντων ἐπεξῆτει τὸν ἄνθρωπον ὁ Κῦρος· ὃ δὲ τὸ
 μὲν πρῶτον ἔφη καταλελοιπέναι αὐτὸν ἔτι καθεύ-
 δοντα ὑπ' ἐμέθης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ Κύρου,

τελευταῖον ἐξέφηνε ἀληθές, ὅτι αὐτὸν κτείνειεν, ἐπειδὴ μόνην σωτηρίαν ταύτην ἑώρα Κύρω τε καὶ τοῖς Κύρου παισὶν οὕσαν. λυπηθεὶς δὲ πάνυ ἐπὶ τοῖςπραχθεῖσι καὶ ἔτι μᾶλλον ὀργισθεὶς, ὥστε μηκέτι προσίεσθαι τὸν Οἰβάραν, αὐθις μετέγνω καὶ 5 προσίετο αὐτόν, συμβούλω τε ἐχρήτο περὶ τῶν αὐτῶν. τῇ δὲ τοῦ Βαβυλωνίου γυναικὶ πυνθανομένη περὶ τοῦ ἀνδρὸς εἶπεν ὅτι ὑπὸ ληστῶν ἀποθάνοι καὶ ταφεῖη ὑπ' αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα παρὰ βασιλέα Κῦρον ἀφικόμενον ὁ 10 Οἰβάρας ἀνεδίδασκε καὶ ἐξώτρυνε τὰ βεβουλεμένα σφίσι δρᾶν καὶ πέμπειν τε εἰς Πέρσας καὶ ὀπλίξειν τοὺς ἐν ἡβῃ καὶ Ἀστνάγην αἰτεῖσθαι δοῦναί οἱ ἡμέρας, ὡς τὰ τε ἱερὰ θύσειε καὶ τὸν πατέρα νοσηλεύσειε φάυλως ἔχοντα. καὶ ὃς ἐπέισθη, τὰ τε ἄλλα 15 ὄπλα ἤδη ἦν ἔτοιμα, καὶ ὁ Κῦρος ἠτήσατο βασιλέα τὴν εἰς Πέρσας πορείαν, ὡς ἂν θύσειεν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἅμα τὸν πατέρα ἴδοι κακῶς διακείμενον. ὁ δ' οὐ δίδωσιν αὐτῶ, ὑπ' εὐνοίας συνεῖναι θέλων· καὶ ὁ Κῦρος ἐν ἀθυμίᾳ ἦν, Οἰβάρα δηλώσας ὡς ἀπο- 20 τύχοι. καὶ ὃς ἐθάρρυνέ τε αὐτὸν καὶ αὐθις ἐκέλευε διαλιπόντα ἡμέρας δεῖσθαι αὐτοῦ περὶ τῶν αὐτῶν, καὶ τεύξεσθαι· δεῖν δὲ αὐτὸν θεραπεύειν προθύμως ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον· καὶ ἐπειδὴν δέηται, δι' ἑτέρου τοῦτο ποιεῖν καὶ μὴ δι' αὐτοῦ. 25 καὶ ὁ μὲν ὄχθετο παρὰ βασιλέα, καὶ τοῦ πιστοτάτου τῶν εὐνούχων ἐχρηξεν, ὅταν ἡ καιρὸς, αἰτήσασθαι αὐτῶ τὴν ἄφοδον παρὰ βασιλέως. ἐπεὶ δ' οὐν ποτε ἑώρα βασιλέα ἐν πολλῇ ὄντα παιδιᾷ τε καὶ μέθῃ, νεύει τῶ εὐνούχῳ λέγειν βασιλεῖ ὅτι Κῦρος ὁ σὸς 30 δοῦλος αἰτεῖται δοῦναι αὐτῶ ἅ ποτε ἠῦξαστο ἱερὰ ὑπὲρ σοῦ, ὅπως ἂν αὐτῶ εὐμενῆς εἴης, θῦσαι, καὶ

ἄμα τὸν αἰτοῦ πατέρα ἀσθενῶς ἔχοντα θεραπεύσαι.
καὶ ὁ Ἀστυάγης καλέσας Κῦρον καὶ μειδιῶν δίδωσιν
αὐτῷ πέντε μῆνας ὀρίσας, τῷ δὲ ἕκτω ὅπως ἐπάνεισι
διεκελεύσατο. προσκυνήσας δὲ καθίστησιν ἀνθ'
5 ἑαυτοῦ Τιριδάτην οἰνοχόον βασιλεῖ, ἄχρι αὐτὸς
ἐπανίοι. καὶ ἐπὶ Οἰβάραν ἦλθε γεγηθῶς. ὁ δὲ
αὐτὸν ἐκέλευσε παραχοῆμα τοὺς οἰκέτας συλλαβόντα
ἀπαίρειν· καί, ἣν γὰρ αὐτὸς ἐπιμελητής, νύ-
κτωρ πάντα εὐτρεπίζει, καὶ ἕωθεν εἰς Πέρσας ὠδοι-
10 πόρουν.

Ἡ δὲ τοῦ Βαβυλωνίου γυνή, ὃς τὸν ὄνειρον
ἔφρασε Κύρω, προακηκοῦσα ἄρα παρὰ τοῦ ἑαυτῆς
ἀνδρός, ἠνίκα ἔζη, τὴν ὄψιν, ἦντινα ἔφρασεν αὐτῷ
ὁ Κῦρος, τελευτήσαντος αὐτῆ τοῦ ἀνδρός, συν-
15 οικοῦσα τῷ ἐκείνου ἀδελφῷ, ἐκείνης τῆς νυκτὸς
συναναπανομένη ἤκουσε παρ' αὐτοῦ ὅτι μέγας
γενόμενος οἴχοιτο εἰς Πέρσας. ἡ δὲ αὐτῷ διηγείτο
τὸν ὄνειρον καὶ τὴν τούτου κρίσιν, ὥσπερ ἤκουσε
παρὰ τοῦ ἀνδρός, ὅτι βασιλεύσει Περσῶν. ἕωθεν δὲ
20 ὁ ἀνὴρ ἀτρέμας ἦκε παρὰ Ἀστυάγην, καὶ δι' εὐ-
νούχου ἐρόμενος τὴν εἴσοδον πάντα ἀπήγγειλεν, ὡς
ἀκούσειε παρὰ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ὅτι Κύρω
ἔφράσθη ὑπὸ τοῦ ἀποθανόντος ἀνδρός θεολόγου
πρὸς τὴν γενομένην ὄψιν βασιλεύσειν, καὶ τοῦδ'
25 ἔνεκα ἄρα οἴχοιτο νῦν εἰς Πέρσας· οὐ πάλα δὲ καὶ
αὐτὸς ταῦτα ἀκηκοέναι παρὰ τῆς γυναικὸς· ἕκαστά
τε σαφῶς διηγῆσατο τοῦ τε ὄνειρου καὶ τῆς κρίσεως.
ἐν πολλῇ δὲ συννοίᾳ γενόμενος Ἀστυάγης πυν-
θάσθαι τοῦ Βαβυλωνίου, τί οὖν χρὴ ποιεῖν. καὶ ὃς
30 ἔφη, Κτείνειν αὐτὸν ἐπανελθόντα ὡς τάχιστα· μόνη
γὰρ αὕτη ἀσφάλεια ἂν εἴη. καὶ ὁ Ἀστυάγης ἀπο-
πεμψάμενος τὸν Βαβυλώνιον μᾶλλον τι ἐνεθυμεῖτο

τοὺς λόγους αὐτοῦ. εἰς ἑσπέραν δὲ πίνων ἐκάλεσε
 τὰς παλλακίδας ὀρχηστρίδας οὔσας καὶ κιθαρισ-
 τρίας. καὶ τις αὐτῶν ἄδουσα τοιαῦτ' ἔλεγεν· Ὁ λέων
 τὸν κάπρον ὑποχείριον ἔχων μεθῆκεν εἰς τὰς
 λόχμας τὰς ἑαυτοῦ, ἐν αἷς κρείττων γενόμενος πολὺν 5
 πόνον αὐτῷ παρέξει καὶ τελευτῶν ἀσθενέστερος ἂν
 τὸν ἰσχυρότερον χειρῶσεται. ταῦτα ἄδούσης ἐν-
 θύμια ποιεῖται Ἀστυάγης ὡς τείνοντα εἰς αὐτόν.
 παραχορῆμα δὴ πέμπει τριακοσίους ἰππεῖς ἐπὶ Κῦρον,
 οἷς ἐκέλευσεν αὐτὸν καλεῖν ὀπίσω· ἐὰν δὲ μὴ 10
 ἔπηται, τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντας φέρειν. οἱ δὲ
 ᾄχοντο, καὶ ἐπεὶ ἦκον παρὰ Κῦρον, ἔφρασαν τὰ
 παρ' Ἀστυάγου. κάκεινος, οἷα ἀγγίλους, εἶτε καὶ
 Οἰβάρα παραινοῦντος, εἶπε, Πῶς δ' οὐ μέλλω ἰέναι,
 καλοῦντός με τοῦ δεσπότου; ἀλλὰ νῦν δειπνήσατε, 15
 πρῶ δὲ χωρῶμεν παρ' αὐτόν. οἱ δὲ ταῦτ' ἐπήνουν.
 ὁ δὲ περσικῶς ὅπτα κατακόψας ἱερεῖα πολλὰ καὶ
 βουῆς εἰστία τε τοὺς ἰππέας καὶ μεθύσκει· προ-
 ἀπέσταλτο δ' αὐτῷ ἄγγελος ἐπὶ τὸν πατέρα χιλίους
 ἰππεῖς κελεύων καὶ πεντακισχιλίους πεζοὺς ἐπὶ 20
 Ἔρβαν [ἑτέραν] πόλιν πέμπειν πρὸ ὁδοῦ κειμένην,
 τοὺς δὲ ἄλλους Πέρσας ὀπλίξειν αὐτὸν τάχιστα, ὡς
 βασιλέως προσιάτιοντος· οὐ γὰρ ἐδήλωσε τὸν ὄντα
 λόγον. μετὰ δὲ τὴν ἐστίασιν εἰς ὕπνον τετραμμένων
 τῶν ἰππέων, αὐτὸς τε καὶ Οἰβάρας ὡς εἶχον ἀνα- 25
 βάντες ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀπελαύνουσι, καὶ ἦκον ἐπὶ
 τὴν Ἔρβαν ἔτι νυκτὸς οὔσης, καὶ ὀπλίξει ὁ Κῦρος
 τοὺς ἀνθρώπους· καὶ συνιάττει τοὺς παρὰ τοῦ
 πατρὸς ἦκοντας ὡς εἰς μάχην· καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τῷ
 δεξιῷ ἵσταται, καὶ Οἰβάρας ἐν τῷ εὐωνύμῳ. καὶ ὁ 30
 οἶνος ἀνῆκε τοὺς παρὰ Ἀστυάγου πρῶ οἰχομένους,
 καὶ γνόντες Κῦρον διώκουσι. καὶ ἦκον ἐπὶ τὴν

Ὀρβαν, καὶ εὐρόντες ἐκτεταγμένον συμβάλλουσιν ὡς
 εἰς μάχην. ἔνθα δὴ πρῶτον πολλὴν ἀνδρείαν
 Κῦρος ἀποδειξάμενος σὺν τρισὶ Πέρσαις κτείνει
 περὶ διακοσίους καὶ πεντήκοντα ἵππεῖς· οἱ λοιποὶ
 5 δὲ φεύγουσι παρὰ βασιλέα καὶ ταῦτ' ἀπήγγειλαν.
 καὶ ὃς παίσας τὸν μηρὸν εἶπεν, Οἴμοι ὡς πολλάκις
 γνοὺς ὅτι οὐ χρὴ κακοὺς εὖ ποιεῖν ὅμως ἀλίσκομαι
 χρηστοῖς λόγοις, ὃς καὶ Κῦρον παραλαβὼν πολλῶν
 κακῶν, Μάρδον γένος, ὄλεθρον τηλικούτου ἐποίησα
 10 κατ' ἔμαντοῦ· ἀλλὰ καὶ νῦν οὐ χαιρήσει οἷς θέλει.
 καὶ παραχοῆμα καλέσας τοὺς στρατηγούς ἀθροίζειν
 τὴν δύναμιν κελεύει. ὡς δὲ ἤθροίσθη εἰς ἑκατὸν
 μὲν πεζῶν μυριάδας, εἴκοσι δὲ ἵππέων, τρισχίλια δὲ
 ἄρματα, ἐλαύνει δὴ ἐπὶ Πέρσας. ἤδη δὲ ὄπλιστο
 15 κάκει ἡ στρατιὰ ὑπὸ Ἀτραδάτα πάντα εἰδότης· καὶ
 ἦσαν τριάκοντα μὲν μυριάδες πελταστῶν, πέντε δὲ
 ἵππέων, ἑκατὸν δὲ δρεπανηφόρα. ὡς δ' εἰς ἔν συν-
 ἤλθε Κύρω ἡ δύναμις, παρήνεσε τούτοις. (Ζήτει ἐν
 τῷ Περὶ δημηγοριῶν.)

20 Ἐκ τούτου αὐτός τε καὶ ὁ πατήρ συνέταττον τὴν
 στρατιάν, καὶ Οἰβάραν ἀποφαίνουσι στρατηγόν,
 ἄνδρα εὐβουλον καὶ δραστήριον, ὃς προκαταλαμβάνει
 μὲν τὰς στενοπόρους ὁδοὺς φυλακαῖς καὶ τὰ
 ὑψηλότατα ὄρη, τὸν δὲ ὄχλον ἐκ τῶν ἀτειχίστων
 25 πόλεων εἰς τὰς εὐερκεῖς μετάρει, φρούρια δ' ἔνθα
 καιρὸς ἦν ἐντειχίζεται. καὶ μετ' οὐ πολὺ Ἀστυάγης
 ἦκε σὺν τῷ στρατῷ καὶ τὰς ἐρήμους πόλεις κατέκαε·
 πρὸς τε Κῦρον καὶ Ἀτραδάταν τὸν τούτου πατέρα
 πέμψας ἀγγέλους πολλά τε ἠπείλει καὶ ὠνειδίξε
 30 τὴν πρόσθεν πτωχείαν, ἐκέλευέ τε ὀπίσω παρ'
 αὐτὸν λέναι· δήσειν γὰρ αὐτοὺς μόνον παχείαις

πέδαις· εἰ δ' ἀλώσεσθε, ἔφη, κακοὶ κακῶς ἀπο-
 λείσθε. Κῦρος δὲ ἀποκρίνεται, Οὐκ ἄρα σύγε, ὦ
 Ἀστυάγη, θεῶν δύναμιν ἤδεις, ὃς οὐκ οἶσθα ὑπ'
 ἐκείνων τοὺς αἰπόλους ἐποτρυνθέντας ἐπὶ τάδε τὰ
 πράγματα, οἷς ἐπόμεθα καὶ εἰς τέλος. καὶ σοὶ 5
 παραινοῦμεν, ὅτι ἡμᾶς καὶ αὐτὸς εὖ ποιεῖς, θεῶν σοι
 ἐπὶ νοῦν ἀγόντων, ἀπάγειν τὴν δύναμιν καὶ Πέρσας
 ἐλευθέρους ἔαν κρείττους ὄντας Μήδων, ὡς μὴ
 τούτους δουλούμενος καὶ τῶν ἄλλων ἀποστερηθῆς.
 ταῦτα μὲν ὁ ἄγγελος ἀπήγγειλεν Ἀστυάγη. ὁ δὲ 10
 ὑπ' ὀργῆς ἐξάγει τὴν στρατιὰν εἰς μάχην καὶ ἐκ-
 τάρτει· αὐτὸς δὲ προεκάθητο ἀναβάς δισφυρίους
 ἔχων δορυφόρους περὶ αὐτόν. ἀντεπήγει δὲ Κῦρος,
 Ἀτραδάταν μὲν ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι στήσας, Οἰβάραν
 δὲ ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἀρίστων 15
 Περσῶν ἐν μέσοις ἦν. ἐνθα δὴ δεινὴ μάχη
 γίννεται· καὶ πλείστους ἔκτεινε Κῦρός τε καὶ οἱ
 λοιποὶ Πέρσαι. σχετιλιάζων δὲ ὁ Ἀστυάγης ἐπὶ τοῦ
 θρόνου εἶπεν, Οἶμοι τοὺς τερμινθοφάγους Πέρσας
 οἷα ἀριστεύουσι. καὶ πέμψας ἠπείλει τοῖς ἑαυτοῦ 20
 στρατηγοῖς, εἰ μὴ νικήσουσι τοὺς ἀντίους, οἷα πεί-
 σονται. κάμνοντες δὲ οἱ Πέρσαι ὑπὸ πλήθους
 πολεμίων, ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἐπιόντων, κλιθέντες
 ἀναχωροῦσιν εἰς τὴν πόλιν, πρὸ ἧς ἐμάχοντο.
 εἰσεληλυθότας δὲ θαρρύνει Κῦρος καὶ Οἰβάρας, ὅτι 25
 πλείους αὐτοὶ τῶν πολεμίων ἔκτειναν, καὶ παραινοῦσι
 παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας εἰς Πασαργάδας τὸ ὑψη-
 λότατον ὄρος ἀποπέμψαι, αὐτοὶ δὲ εἰς αὐρίον ἐπ-
 εξελθόντες τέλος ἐπιθεῖναι τῇ νίκῃ. πρόκειται γὰρ
 ἀποθανεῖν πᾶσιν, ἣν ἠττηθῶσι· βέλτιον οὖν μετὰ τοῦ 30
 νικᾶν, εἰ δέοι, παθεῖν τοῦτο ἐλευθερώσαντας τὴν
 πατρίδα. ταῦτα εἰπόντος ὀργῆ καὶ μῖσος παρίσταται

πᾶσιν ἐπὶ Μήδους, καὶ ἔωθεν ἀναπετάσαντες τὰς
 πύλας ἐπεξίασιν, ἡγουμένου Κύρου καὶ Οἰβάρα.
 ὁ δὲ Ἀτραδάτας μετὰ τῶν γερόντων ἐρρύετο τὸ
 τεῖχος. ἀντεπίασι δ' αὐτοῖς παμπληθεῖς Ἀστυάγου
 5 φάλαγγες σὺν ὀπλίταις τε καὶ ἰππεῦσι. τῶν δὲ
 μαχομένων, δέκα μυριάδες ἐκπεριελθοῦσαι, καθότι
 ἔταξεν Ἀστυάγης, αἰροῦσι τὴν πόλιν, καὶ Ἀτραδάταν
 πολλὰ τραύματα ἔχοντα ἀναπέμπουσιν ἐπὶ βασιλέα.
 γενναίως δὲ καὶ οἱ Κύρου ἀγωνισάμενοι φεύγουσιν
 10 εἰς Πασαργάδας, ἔνθ' αὐτοῖς τέκνα καὶ γύναια ἦν.
 Ἀστυάγης δ', ἐπεὶ αὐτῷ ἤχθη ὁ Κύρου πατήρ, ἔφη,
 Οὗτος σὺ δὴ μοι ἀγαθὸς σατράπης, ὃν ἐγὼ ἐτίμησα,
 τοιαύτας χάριτας σὺν τῷ υἱεῖ ἀπεδώκατε. καὶ ὁ
 γέρων ἐκπνέων ἤδη, Οὐκ οἶδ', ἔφη, ὧ δέσποτα,
 15 ὅστις θεῶν τήνδε τὴν μανίαν ἐφώρμησε τῷ ἐμῷ
 παιδί· σὺ δὲ μὴ με αἰκίζου· ταχὺ γὰρ ὧδ' ἔχων
 ἀποπνεύσομαί σοι. καὶ ὃς ᾤκτειρεν αὐτὸν καὶ εἶπε,
 Τοιγαροῦν σὲ ἐγὼ οὐδὲν αἰκίζομαι· οἶδα γὰρ ὅτι, εἴ
 σοι ὁ υἱὸς ἐπέισθη, οὐκ ἂν ταῦτα ἐπραξεν· ἀλλὰ καὶ
 20 θάπτειν σε κελεύω, οὐκ ὄντα ἐκείνῳ ὁμογνώμονα
 τῆσδε τῆς μανίας. τοῦτον μὲν οὖν ταχὺ ἀποθανόντα
 θάπτουσι καλῶς τε καὶ εὖ, Ἀστυάγης δ' ἐπὶ Πα-
 σαργάδας ἦει διὰ στενωπῶν ὁδῶν. ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν
 λισσάδες πέτραι καὶ τὸ ὄρος διερωγὸς καὶ ὑψηλὸν
 25 ἦν· διὰ μέσον δὲ διεξιέναι * τὰς ἐμβολὰς Οἰβάρας
 ἐφύλαττε μυρίοις ὀπλίταις· καὶ ἦν ἀνέλπιστον
 διελθεῖν. ἂ δὴ γνοὺς Ἀστυάγης ἐκπεριελθεῖν
 ἐκέλευσε τὸ ὄρος δέκα μυριάσιν ἐν κύκλῳ. εἰς ὃ
 εὐρόντες ἄνοδον ἀνέρπουσι καὶ τῶν ἄκρων κρατοῦ-
 30 σιν. Οἰβάρας δὲ καὶ Κῦρος σὺν τῷ πλήθει παντὶ
 νύκτωρ φεύγουσιν εἰς ἄλλο ὄρος χθαμαλώτερον τοῦ
 προτέρου. εἶπετο δ' ἡ Ἀστυάγεω στρατιὰ κατ'

ἵχνος διώκουσα ἤδη μεταξὺ τῶν ὄρων· ἐπήει δὴ
 τούντεῦθεν ἢ Ἀστυάγου στρατιὰ καὶ ἐμάχετο πρὸς
 τὸ ὄρος ἀνιοῦσα μάλα εὐψύχως. κρημνοὶ δὲ πάντη
 καὶ δρυμῶνες ἀγριέλαιοί τε συνεχεῖς ἦσαν. γεν-
 ναιότερον δ' ἔτι οἱ Πέρσαι ἐμάχοντο, ἐνθεν Κύρου⁵
 ἐξορμαῖντος, ἐνθεν Οἰβάρα, ὃς αὐτοὺς ἀνεμίμησε
 παίδων τε καὶ γυναικῶν καὶ πατέρων γερόντων καὶ
 μητέρων, οὓς αἰσχροὺν εἶναι προέσθαι Μήδοις κατα-
 τέμνειν τε καὶ αἰκίζεσθαι. ὧν ἀκούοντες ἐρρώ-
 σθησαν καὶ σὺν ἀλαλαγμῶ κατιόντες χερμάσι τε¹⁰
 ἀπλέτοις βάλλοντες ἀπορία βελῶν καταράττουσιν
 ἐκ τοῦ ὄρους τοὺς πολεμίους. καὶ πῶς Κῦρος
 ἦκεν ἐπὶ τὸ πατρῶον οἶκημα αὐτοῦ, ἐνθα αἰπολῶν,
 ὅτε μικρὸς ἦν, ἠύλλιζετο. καὶ ἐν αὐτῷ ἔθυσεν
 ἄλευρα πυρῶν καὶ κυπαρίττου ὕλην δάφνην τε¹⁵
 ὑποθεῖς καὶ πῦρ ἐκτρίψας, ὡς ἂν κεκηκῶς τε καὶ
 ἀπόρως ἔχων. εὐθύς δ' ἐκ δεξιᾶς ἤστραπέ τε καὶ
 ἐβρόντησε. Κῦρος δὲ προσεκύνησεν, οἰωνοὶ τε
 αἰεῖοι ἐπὶ τῷ οἰκῆματι αὐτῷ ἐξόμενοι προύφαινον
 ὡς εἰς Πασαργάδας ἀφίκοιτο. ἐκ τούτου δειπνο-²⁰
 ποιησάμενοι ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὄρει· καὶ τῇ
 ὑστεραίᾳ τοῖς οἰωνοῖς πίσυνοι ἐπικαταβαίνουσιν
 ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἀνέροποντας ἤδη εἰς τὸ ὄρος·
 καὶ ἐπὶ πολὺ ἐμάχοντο ἀνδρείως. Ἀστυάγης δὲ
 πεντακισμυρίους ἐπὶ τὸ ὄρος ἔστησε, καὶ ἐκέλευσε²⁵
 τοὺς κατορθωδοῦντας τὴν ἀνάβασιν ἢ φεύγοντας
 κάτω παρὰ σφᾶς ἀποκτείνειν. ἀνάγκη οὖν ἐχόμενοι
 Μῆδοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἀνῆσαν ἐπὶ τοὺς Πέρσας.
 ἐνθα δὴ κάμνοντες ὑπὸ τοῦ πλήθους οἱ Πέρσαι
 ἔφρευγον ἐπὶ ἄκρον τὸ ὄρος, ἵνα αὐτοῖς αἱ γυναῖκες³⁰
 ἦσαν. αἱ δὲ ἀνασυράμεναι ἐβόων, Ποῖ φέρεσθε, ὦ
 κείιστοι; ἢ ἄχρι ἂν εἰσδύητε ἐνθεν γεγένησθε;

διὰ τοῦτο ὁ Περσῶν βασιλεύς, ἐπειδὴν εἰς Πασαργάδας ἀφίκηται, χρυσὸν δωρεῖται ταῖς Περσίσι γυναιξί, καὶ διανέμει ἐκάστη εἰς λόγον δραχμῶν εἴκοσιν Ἀττικῶν. οἱ δὲ Πέρσαι, καταισχυνθέντες
 5 ἐφ' οἷς εἶδον καὶ ἤκουσαν, ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ μιᾷ ὁρμῇ ἐπιδραμόντες ἐξωθοῦσιν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ κτείνουσιν οὐκ ἐλάττους ἐξακισμυρίων. οὐ μὴν Ἀστυάγης ἀφίστατο τῆς πολιορκίας. (Ζήτει ἐν τῷ Περὶ ἀνδραγαθημάτων καὶ
 10 στρατηγημάτων.)

Πολλῶν δὲ ἀναμεταξὺ γενομένων, Κῦρος εἰς τὴν σκηνὴν παρελθὼν καθίζει εἰς τὸν τοῦ Ἀστυάγου θρόνον, καὶ τὸ σκῆπτρον αὐτοῦ λαμβάνει. ἐπευφήμησαν δὲ Πέρσαι, καὶ Οἰβάρας αὐτῷ τὴν
 15 κίδαριν ἐπιτίθησιν εἰπών, Ἀξιότερος σύγῃ εἶ Ἀστυάγου φορεῖν, θεοῦ σοι διδόντος δι' ἀρετὴν καὶ Πέρσας Μήδων βασιλεύειν. τὰ δὲ χοήματα πάντα εἰς Πασαργάδας ἀπεκόμιζον, ἐφεστῶτος Οἰβάρα καὶ ἐπιμελητᾶς καταστήσαντος. ἄπλετα δ' ἦν καὶ ἂ οἱ
 20 Πέρσαι κατὰ σκηνὰς τρεπόμενοι τὰς ἰδιωτικὰς ὠφελοῦντο. καὶ μετ' οὐ πολὺ φήμη πάντῃ διήγγελλε τὴν Ἀστυάγου φυγὴν τε καὶ ἦτταν, ὥς τε ὑπὸ θεῶν του ἀφήρηται τὸ κράτος. καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀφίσταντο καὶ τὰ ἔθνη. πρῶτος δ' Ἵρακανῶν ἄρχων
 25 Ἀρτασύρας ἦκε πέντε μυριάδας ἄγων στρατιᾶς Κύρω, καὶ προσεκύνησεν, εἰπέ τε ἐτοίμην εἶναι καὶ ἄλλην πολὺ πλείω, ἐὰν κελεύῃ· μετὰ δὲ ὅ τε Παρθναῖος καὶ Σάκης καὶ Βάκτριος καὶ οἱ ἐφεξῆς ἅπαντες, ὥστε σπουδὴν εἶναι ἐκάστου τὸν ἕτερον φθῆναι
 30 θέλοντος· εἰς δ' Ἀστυάγης μετ' ὀλίγων ὑπολειφθεὶς, ἐπάξαντος μετ' οὐ πολὺ Κύρου καὶ ἐκ τοῦ ῥάστου

μάχη κρατήσαντος, αἰχμάλωτος ἐπ' αὐτὸν ἄγεται.

[Exc. Esc. p. 107 — 126 Fed., 397 — 406 Müll.]

66 Ὅτι Κῦρος ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἦν φιλοσοφίας, εἰ καὶ τις ἄλλος, ἔμπειρος, ἦντινα παρὰ τοῖς μάχοις ἐπαιδεύθη. δικαιοσύνην τε καὶ ἀλήθειαν ἐδιδάχθη 5 κατὰ δὴ τινὰς πατρίους νόμους καθεστῶτας Περσῶν τοῖς ἀρίστοις· ὃς καὶ μετεπέμψατο Σίβυλλαν ἐξ Ἐφέσου τὴν Ἡροφίλαν καλουμένην χρησμοδόν.

[Exc. de virt. et vit. p. 454.]

67 Ὅτι ὁ Κῦρος ᾤκτειρε Κροῖσον τὸν Λυδῶν 10 βασιλέα διὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν. καὶ οἱ Πέρσαι μεγάλην ἔνησαν πυρὰν Κροίσῳ ὑπὸ τινὰ ὑψηλὸν τόπον, ἀφ' οὗ ἔμελλον θεάσασθαι τὰ γιννόμενα. καὶ μετὰ ταῦτα Κῦρος ἐξήλανθεν ἐκ τῶν βασιλείων, καὶ ἡ δύναμις παρῆν ἅπασα πολὺς τε ὄμιλος καὶ ἀστῶν 15 καὶ ξένων. ὀλίγον δ' ὕστερον θεράποντες ἤγον Κροῖσον δεσμώτην καὶ Λυδῶν δις ἐπτά. ὡς δὲ ἐθεάσαντο Λυδοί, πάντες οἰμωγῇ καὶ στόνῳ ἀνέκλαυσαν καὶ ἐπληξαν τὰς κεφαλὰς. τοσοῦτος δ' ἐκ τοῦ ὀμίλου κωκυτὸς ἀνδρῶν ὁμοῦ καὶ γυναικῶν 20 μετὰ δακρῦων καὶ βοῆς ἐξερράγη ὀπόσος οὐδὲ ἀλισκομένης τῆς πόλεως. τότε δὴ τις ἂν καὶ τὴν τύχην ᾤκτειρε καὶ Κροῖσον ἐθαύμασε τῆς πρὸς τῶν ἀρχομένων φιλίας. ὥσπερ γὰρ πατέρα ἑορακότες, οἱ μὲν τὰς ἐσθῆτας κατερρήγνυντο, οἱ δὲ τὰς κόμας 25 ἔτιλλον· γυναικῶν δὲ ἠγεῖτο πληθὺς μυρία μετὰ κόμμου καὶ ὀλολυγῆς. αὐτὸς δὲ ἄδακρυς προσήει καὶ σκυθρωπός. ὁ δὲ Κῦρος, ταῦθ' ὁρῶν γιννόμενα οὐκ ἐκάλυε, βουλόμενος καὶ τοὺς Πέρσας οἰκτόν τινα λαβεῖν αὐτοῦ. ὡς δὲ προῖων κατ' αὐτὸν 30 γίγνεται ὁ Κροῖσος, ἐφθέγγατο μεγάλη τῇ φωνῇ, δεόμενος τὸν υἱὸν ἀχθῆναί οἱ, ὃς οὐκέτι ἐπεπήρωτο

τὴν φωνὴν ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἐφθέγγετο ἦν δὲ καὶ
 τᾶλλα ἔμφρων. καὶ ὁ Κῦρος ἄγειν ἐκέλευσε τὸν νεανί-
 σκον. καὶ μετ' οὐ πολὺ ἦγετο ἐπομένων αὐτῶ
 πολλῶν ἡλίκων. θεασάμενος δὲ αὐτὸν ὁ Κροῖσος
 οὐκέθ' ὁ αὐτὸς ἦν, ἀλλὰ τότε πρῶτον ἐδάκρυσεν.
 ὁ δὲ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ βοῆς προσπεσὼν πρὸς τὸν
 Κροῖσον, Οἴμοι, πάτερ, ἔφη, ἡ σὴ εὐσέβεια. πότε
 δ' ἡμῖν οἱ θεοὶ βοηθήσουσιν; ἀποβλέψας δ' εἰς
 τοὺς Πέρσας, Ἄγεθ', ἰκετεύω, κάμῃ, ἔφη, καὶ συν-
 10 ἐμπρήσατε· κἀγὼ γὰρ ὑμῶν πολέμιός εἰμι οὐχ ἦττον
 ἢ ὁ πατήρ. καὶ ὁ Κροῖσος, Οὐκ ὀρθῶς λέγεις, ἔφη·
 μόνος γὰρ ἐγὼ τὸν πόλεμον ἐξήνεγκα, ὑμῶν δὲ καὶ
 τῶν ἄλλων Ἀυδῶν οὐδεὶς· ἐμὲ χρῆ καὶ τὴν τιμω-
 ρίαν ὑποσχεῖν. ἐμφὺς δὲ τῶ πατρὶ ὁ νεανίσκος
 15 οὐκέτ' ἀφίστατο, ἀλλ' ὀδυρόμενος οἴκτου πάντα
 ἐνέπλησεν, ἀφιεὶς καὶ ἑαυτὸν ἄγειν ἐπὶ τὴν πυράν.
 Οὐ γάρ, ἔφη, λελείψομαι τῆς σῆς μοίρας, ὦ πάτερ.
 εἰ δὲ νῦν με οὐκ ἐάσουσιν, ἀλλὰ προσδέχου με
 ταχύ. τίς ἔτι μοι τοῦ βίου ἐλπίς; ὃς ἐξ ὅτου περ
 20 ἔφην, αἰεὶ μὲν σοὶ λυπηρὸς ἦν, αἰεὶ δ' ἔμαυτῶ·
 εὐτυχοῦντα μὲν ἐκτρεπόμενος ὑπ' αἰδοῦς διὰ τὴν
 τότε μοι προσοῦσαν ἀφωνίαν τε καὶ λῶβην· ἐπεὶ δ'
 ἠρξάμεθα δυστυχεῖν, τότε πρῶτον φωνὴν ἀφῆκα,
 καὶ μ' εἰς τοῦτο μόνον ἠρθρωσαν οἱ θεοί, ὅπως ἂν
 25 ὀδύρωμαι τὰς ἡμετέρας τύχας. ὁ δὲ πατήρ ἔφη,
 Μὴ παντάπασιν, ὦ παῖ, σεαυτὸν ἀπογυνῶς νέος ὦν
 καὶ πολλοῦ σοι ἔτι ὄντος τοῦ λοιποῦ βίου, ὅπου γε
 κάμοι λείπεται τις ἐλπίς ὅμως καὶ οὔπω τὰκ θεοῦ
 ἀπέγνων. ἅμα δὲ ταῦτα λέγουσι προσήεσαν πολλαὶ
 30 δῆτινες θεράπαιναι κομίζουσαι ἐσθῆτας πολυτελεῖς
 καὶ ἄλλον παμπληθῆ κόσμον, ὃν ἔπεμψαν συγκατα-
 καησόμενον αἰ τῶν Ἀυδῶν γυναικες. ὁ δὲ τὸν υἱὸν

ἀσπασάμενος καὶ τοὺς ἐν κύκλῳ Λυδούς ἐπὶ τὴν πυρὰν ἦει. καὶ ὁ παῖς εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνασχί'ν, Ὡναξ Ἄπολλον καὶ θεοὶ πάντες, εἶπεν, οὐστυνας ὁ πατήρ ἐτίμησεν, ἔλθετε νῦν γε ἡμῖν βοηθοί, καὶ μὴ συναπόληται Κροίσῳ πᾶσα ἀνθρώ-⁵πων εὐσέβεια. ταῦτα εἰπόντα μόλις ἀπῆγον οἱ φίλοι, βιαζόμενον εἰς τὴν πυρὰν αὐτὸν συνεμβάλεῖν. Κροίσου δ' ἐπιβαίνοντος αὐτῇ ἡ Σίβυλλα ὠφθη ἀπὸ τινος ὑψηλοῦ χωρίου καταβαίνουσα, ἵνα καὶ αὐτῇ ἴδῃ τὰ γιννόμενα. ταχὺ δὲ θροῦς διῆλθε διὰ¹⁰ τοῦ ὀμίλου ὅτι ἡ χρησμῶδὸς ἦκει, καὶ ἐν προσδοκίᾳ πάντες ἐγένοντο, εἴ τι πρὸς τὰ παρόντα θειάσειε. καὶ μετ' οὐ πολὺ ἔντονόν τι φθεγγαμένη βοᾷ,

Ὡ μέλειοι, τί σπεύδεθ' ἄ μὴ θέμις; οὐ γὰρ ἐάσει¹⁵ Ζεὺς ὕπατος Φοῖβός τε καὶ ὁ κλυτὸς Ἀμφιάραος· ἀλλὰ γ' ἐμῶν ἐπέων πείθεσθ' ἀψευδέσι χρησμοῖς, μὴ κακὸν οἶτον ὄλοισθε παρὲκ θεοῦ ἀφραίνοντες.

Κῦρος δ' ἀκούσας ἐκέλευσε τὸν χρησμὸν διενεγκεῖν τοῖς Πέρσαις, ὡς ἐξευλαβηθεῖεν ἀμαρτάνειν. οἱ²⁰ δὲ δι' ὑποψίας γίννονται, ὡς κατεσκευασμένης, ἵνα σώξοιτο Κροῖσος. ὁ δ' ἤδη ἐπὶ τῆς πυρᾶς καθῆτο, καὶ σὺν αὐτῷ δις ἐπὶ Λυδῶν, ἐν κύκλῳ δὲ Πέρσαι δᾶδας ἔχοντες ἦπτον. σιωπῆς δὲ γενομένης, στενάξας μέγα εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν²⁵ Σόλωνά. καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας ἐδάκρυσεν, ἐννοηθεὶς ὅτι νεμεσητὰ δρᾶ, βιασθεὶς ὑπὸ Περσῶν, βασιλέα οὐδὲν ἐλάττονα αὐτοῦ τὴν τύχην ἐμπιμπράς. συνεκέχυντο δ' ἤδη καὶ Πέρσαι τὰ μὲν ἐπὶ Κροίσῳ, τὰ δὲ ἐπὶ τῷ σφειτέρῳ βασιλεῖ, ὀρώντες ἀχθόμενον³⁰ ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐκέλευον σώξειν Κροῖσον. ταχὺ δὲ

Κῦρος πέμψας τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἐκέλευσε τὴν πυρὰν
 σβεννύναι. ἢ δ' ἤθετο, καὶ οὐκέθ' οἶόντ' ἦν
 ἐξημμένη ἐν κύκλῳ προσιέναι τινά. φασὶ δὲ
 Κροῖσον ἐμβλέψαντα εἰς τὸν οὐρανὸν εὐξασθαι τῶ
 5 Ἀπόλλωνι ἀρῆξαι οἱ, ὅποτε καὶ οἱ ἐχθροὶ σῶζειν
 αὐτὸν ἐθέλοντες οὐ δύναιντο. χειμῶν δ' ἔτυχε
 τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐξ ἡοῦς, οὐ μὴν ὑετός γε.
 Κροῖσου δ' εὐξαμένου ζοφερός ἐξαίφνης ἀῆρ συν-
 ἔδραμε νεφούμενος πάντοθεν, βρονταὶ τε γίνονται
 10 καὶ ἀστραπαὶ συνεχεῖς, τοσοῦτός τε κατερράγη
 ὑετός ὥστε μὴ μόνον τὴν πυρὰν σβεσθῆναι, ἀλλὰ
 καὶ τοὺς ἀνθρώπους μόλις ἀντέχειν. Κροῖσῳ μὲν
 οὖν ταχὺ στέγασμα πορφυροῦν ὑπερέτειναν· τοῖς
 δὲ ἀνθρώποις τὰ μὲν ὑπὸ ζόφου καὶ λαίλαπος
 15 ταραττομένοις, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἀστραπῶν, καὶ κατα-
 πατουμένοις ὑπὸ τῶν ἵππων, τραχυνομένων πρὸς
 τὸν ψόφου τῶν βροντῶν, δείματα δαιμόνια ἐνέπιπτε
 καὶ οἷ τε τῆς Σιβύλλης χρησμοὶ τὰ τε Ζωροάστρου
 λόγια εἰσήει. Κροῖσον μὲν οὖν ἐβόων ἔτι μᾶλλον
 20 ἢ πάλαι σῶζειν· αὐτοὶ δὲ καταπίπτοντες εἰς γῆν
 προσεκύνουν, εὐμένειαν παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτούμενοι.
 φασὶ δὲ τινες Θαλῆν, προῖδόμενον ἔκ τινων σημείων
 ὄμβρου γενησόμενον, καὶ ἀναμένειν τὴν ὥραν ἐκεί-
 νην. τὸν γε μὴν Ζωροάστρην Πέρσαι ἀπ' ἐκείνου
 25 διεῖπον μῆτε νεκροὺς κάειν μῆτ' ἄλλως μαιίνειν
 πῦρ, καὶ πάλαι τοῦτο καθεστὸς τὸ νόμιμον τότε
 βεβαιωσάμενοι. Κῦρος δ' εἰς τὰ βασίλεια Κροῖσον
 ἄγων παρεκάλει τε καὶ ἐφιλοφρονεῖτο, πειθόμενος
 εἶναι θεοσεβέστατον· ἐκέλευέ τε, εἴ τι βούλεται οἱ
 30 γενέσθαι, μὴ ὀκνεῖν, ἀλλ' αἰτεῖσθαι. ὁ δὲ εἶπεν,
 ὦ δέσποτα, ἐπεὶ μέ σοι θεοὶ ἔδωσαν σύ τε χρηστὰ
 ἐπαγγέλλεις, αἰτοῦμαι σε δοῦναί μοι πέμψαι Πυθῶδε

τὰς πέδας τάσδε, καὶ τὸν θεὸν ἐρέσθαι τί παθῶν
 ἐξηπάτα με τοῖς χρησιμοῖς ἐπάρας στρατεύειν ἐπὶ σέ
 ὡς περιεσόμενον, ἐξ ὅτου αὐτῷ τάδε ἀκροθίνια
 πέμπω, δείξας τὰς πέδας, καὶ τί δήποτε ἀμνημονοῦσι
 χάριτος οἱ τῶν Ἑλλήνων θεοί. Κῦρος δὲ γελάσας 5
 καὶ τάδε ἔφη δώσειν καὶ ἄλλων οὐκ ἀτυχήσειν
 αὐτὸν μειζόνων. Κῦρος δὲ ὀλίγου χρόνου φίλου
 ἐπεποίητο Κροῖσον, ἐξιὼν τε ἐκ Σάρδεων ἀπέδωκε
 παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ σὺν αὐτῷ ἐπήγετο. φασὶ
 δὲ τινες καὶ ἐπιτρέψαι ἂν αὐτῷ τὴν πόλιν, εἰ μὴ 10
 ᾧετο νεωτεριεῖν. [Exc. de virt. et vit. p. 454—462.]

68 [Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι περὶ ταῦτα ἦσαν, ὁ Φαιστύλος
 ἀπάγεται πρὸς Ἀμόλιον. δεδοικῶς γὰρ μὴ οὐ πιστὰ
 δόξῃ τῷ Νεμέτορι λέγειν ὁ Φαιστύλος, ἄνευ σημείων
 ἐμφανῶν μεγάλου πράγματος μηνυτῆς γενόμενος, τὸ 15
 γνώρισμα τῆς ἐκθέσεως τῶν βρεφῶν τὴν σκάφην
 ἀναλαβὼν ὀλίγον ὕστερον ἐδίωκεν εἰς τὴν πόλιν.
 διερχόμενον δ' αὐτὸν τὰς πύλας ταραχῶδῶς πάνυ,
 καὶ περὶ πολλοῦ ποιούμενον μηδενὶ ποιῆσαι κατα-
 φανῆς τὸ λεγόμενον, τῶν φυλάκων τις καταμαθῶν, 20
 ἦν δὲ πολεμίων ἐφόδου δέος, καὶ τὰς πύλας οἱ
 μάλιστα πεπιστευμένοι παρὰ τοῦ βασιλέως ἐφρού-
 ρουν, συλλαμβάνει δὴ καὶ τὸ κρυπτὸν ὅ,τι δήποτ'
 ἦν καταμαθεῖν ἀξιῶν ἀποκαλύπτει βία τὴν περι-
 βολήν. ὡς δὲ τὴν σκάφην ἐθεάσατο καὶ τὸν ἄνθρω- 25
 πον ἔμαθεν ἀπορούμενον, ἠξίου λέγειν τίς ἢ ταραχὴ
 καὶ τί τὸ βούλημα τοῦ μὴ φανερωῶς εἰσφέρειν
 σκεῦος οὐδὲν δεόμενον ἀπορρήτου φορᾶς. ἐν δὲ
 τούτῳ πλείους τῶν φυλάκων συνέρρουσαν· καί τις
 αὐτῶν γνωρίζει τὴν σκάφην, αὐτὸς ἐν ἐκείνῃ τὰ 30
 παιδία κομίσας ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ φράζει πρὸς

τοὺς παρόντας. οἱ δὲ συλλαβόντες τὸν Φαιστύλον
 ἄγουσιν ἐπ' αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ διηγοῦνται τὰ
 γενόμενα. Ἀμόλιος δέ, ἀπειλῇ βασάνων κατα-
 πληξάμενος τὸν ἄνθρωπον, εἰ μὴ λέξει τὰς ἀληθείας
 5 ἐκῶν, πρῶτον μὲν εἰ ζῶσιν οἱ παῖδες ἦρετο· ὡς δὲ
 ταῦτ' ἔμαθε, τῆς σωτηρίας αὐτοῖς ὅστις ὁ τρόπος
 ἐγένετο. διηγησαμένου δὲ αὐτοῦ πάντα ὡς ἐπράχθη,
 Ἄγε δὴ, φησὶν ὁ βασιλεύς, ἐπειδὴ ταῦτα ἀληθεύσας
 ἔχεις, φράσον ὅπου νῦν ἂν εὐρεθεῖεν· οὐ γὰρ ἔτι
 10 δίκαιοι εἰσιν ἐν βουκόλοις καὶ ἀδόξῳ βίῳ ζῆν,
 ἔμοιγε ὄντες συγγενεῖς, ἄλλως τε καὶ θεῶν προνοία
 σωζόμενοι. Φαιστύλος δὲ τῆς ἀλόγου πραότητος
 ὑποψία κινήθεις μὴ φρονεῖν αὐτὸν ὅμοια τοῖς λόγοις,
 ἀποκρίνεται ὧδε· Οἱ μὲν παῖδές εἰσιν ἐν τοῖς ὄρεσι
 15 βουκολοῦντες, ὅσπερ ἐκείνων βίος, ἐγὼ δ' ἐπέμφθην
 παρ' αὐτῶν τῇ μητρὶ δηλώσων ἐν αἷς εἰσι τύχαις.
 ταύτην δὲ παρὰ σοὶ φυλάττεσθαι ἀκούων, δεήσεσθαι
 τῆς σῆς θυγατρὸς ἔμελλον, ἵνα με πρὸς αὐτὴν
 ἀγάγοι. τὴν δὲ σκάφην ἔφερον, ἵν' ἔχω δεικνύναι
 20 τεκμήριον ἐμφανὲς ἅμα τοῖς λόγοις. νῦν οὖν ἐπεὶ
 δέδοκται τοὺς νεανίσκους δεῦρο κομίσαι, χαίρω τε
 καὶ πέμψον οὔστινας βούλει σὺν ἐμοί. δείξω μὲν
 οὖν τοῖς ἐλθοῦσι τοὺς παῖδας, φράσουσι δ' αὐτοῖς
 ἐκεῖνοι τὰ παρὰ σοῦ. ὁ μὲν δὴ ταῦτ' ἔλεγεν, ἀνα-
 25 βολὴν εὐρέσθαι βουλόμενος τοῖς παισὶ τοῦ θανάτου,
 καὶ ἅμα αὐτὸς ἀποδράσεσθαι τοὺς ἄγοντας, ἐπειδὴ
 ἐν τοῖς ὄρεσι γένηται, ἐλπίσας. Ἀμόλιος δὲ τοῖς
 πιστοτάτοις τῶν φίλων ἐπιστείλας κρύφα, οὓς ἂν ὁ
 συφοροβὸς αὐτοῖς δείξῃ, συλλαβόντας ὡς αὐτὸν
 30 ἄγειν, ἀποστέλλει διὰ ταχέων. ταῦτα διαπραξάμενος
 αὐτίκα γνώμην ἐποιεῖτο καλέσας τὸν ἀδελφὸν ἐν
 φυλακῇ ἀδέσμῳ ἔχειν, ἕως ἂν εὖ θῆται τὰ παρόντα,

καὶ αὐτὸν ὡς ἐπ' ἄλλῳ δὴ τινι ἐκάλει. ὁ δὲ ἀποσταλὴς ἄγγελος εὐνοία τε τοῦ κινδυνεύοντος καὶ ἐλέῳ τῆς τύχης ἐπιστρέψας κατήγορος γίνεται Νεμέτορι τῆς Ἀμολίου γνώμης. ὁ δὲ τοῖς παισὶ δηλώσας τὸν κατειληφότα κίνδυνον αὐτοὺς καὶ παρακελευσά- 5 μενος ἄνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι, παρῆν ἄγων ὀπλισμένους ἐπὶ τὰ βασίλεια, τῶν τε ἄλλων πελατῶν καὶ ἐταίρων καὶ θεραπείας πιστῆς χεῖρα οὐκ ὀλίγην. ἦγον δὲ καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν συνελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἐκλιπόντες τὴν ἀγοράν, ἔχοντες ὑπὸ ταῖς 10 περιβολαῖς ξίφη κεκρυμμένα, στίφος καρτερόν. βιασάμενοι δὲ τὴν εἴσοδον ἀθρόα ὀρμῇ πάντες, οὐ πολλοῖς ὀπλίταις φρουρουμένην, ἀποσφάπτουσιν εὐπετῶς Ἀμόλιον, καὶ μετὰ τοῦτο τὴν ἄκραν καταλαμβάνουσι. ταῦτα εἴρηται τοῖς περὶ Φάβιον 15 ἕτεροι δὲ οὐδὲν τῶν μυθωδεστέρων ἀξιοῦντες ἱστορικῆ γραφῆ προσήκειν, τὴν γε ἀπόθεσιν τὴν τῶν βρεφῶν οὐχ, ὡς ἐκελεύσθη τοῖς ὑπηρέταις, γενομένην, ἀπίθανον εἶναί φασι, καὶ τῆς λυκαίνης τὸ τιθασόν, ἢ τοὺς μαστοὺς ἐπέιχε τοῖς παιδίοις, 20 ὡς δραματικῆς μεστὸν ἀτοπίας διασύρουσιν. ἀντιδιαλλαττόμενοι δὲ πρὸς ταῦτα λέγουσιν ὡς ὁ Νεμέτωρ, ἐπειδὴ τὴν Ἰλουίαν ἔγνω κνουῖσαν, ἕτερα παρασκευασάμενος παιδιά νεογνὰ διηλλάξατο τεκούσης αὐτῆς τὰ βρέφη, καὶ τὰ μὲν ὀθνεῖα δέδωκε τοῖς 25 φυλάττουσι τὰς ὠδῖνας ἀποφέρειν, εἴτε χρημάτων τὸ πιστὸν τῆς χρείας αὐτῶν προιάμενος εἴτε διὰ γυναικῶν τὴν ὑπαλλαγὴν ποιησάμενος· καὶ αὐτὰ λαβὼν ὁ Ἀμόλιος ὄτω δὴ τρόπῳ ἀναιρεῖ, τὰ δὲ ἐκ τῆς Ἰλουίας γενόμενα περὶ παντὸς ποιούμενος ὁ 30 μητροπάτωρ διασώζεσθαι δίδωσι τῷ Φαιστύλῳ.

69 Ὅτι τοῦ Ῥωμύλου πληθυσμοῦ ἔνεκεν ἀνδρῶν

ἀρπαγὴν ποιησαμένου τῶν παρθένων, ὡς διεβοήθη
 τὰ περὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν παρθένων καὶ τὰ περὶ
 τοὺς γάμους εἰς τὰς πλησιοχώρους πόλεις, αἱ μὲν
 αὐτὸ τὸ πραχθὲν πρὸς ὄργην ἐλάμβανον, αἱ δὲ ἀφ'
 5 ἧς ἐπράχθη διαθέσεως καὶ εἰς ὃ τέλος ἐχώρησεν
 ἀναλογιζόμεναι, μετρίως αὐτὸ ἔφερον. κατέσκηψε
 δ' οὖν ἀνὰ χρόνον εἰς πολέμους, τοὺς μὲν ἄλλους
 εὐπετεῖς, ἓνα δὲ τὸν πρὸς Σαβίνους μέγαν καὶ
 χαλεπὸν. οἷς ἅπασι τέλος ἐπηκολούθησεν εὐτυχές,
 10 ὥσπερ αὐτῶ τὰ μαντεύματα προεθέσπισε, πρὶν
 ἐπιχειρῆσαι τῷ ἔργῳ, πόρους μὲν καὶ κινδύνους
 μεγάλους προσημαίνοντα, τὰς δὲ τελευτὰς αὐτῶ
 ἔσεσθαι καλὰς. ἦσαν δὲ αἱ πρῶται πόλεις ἄρξασαι
 τοῦ πολέμου Καινίνη καὶ ἄλλαι, πρόφασιν μὲν
 15 ποιούμεναι τὴν ἀρπαγὴν τῶν παρθένων καὶ τὸ [μῆ]
 λαβεῖν ὑπὲρ αὐτῶν δίκας· ὡς δὲ τάληθές εἶχεν,
 ἀχθόμεναι τῇ κτίσει τε καὶ ἀξήσει τῆς Ῥώμης, δι'
 ὀλίγου πολλῇ γενομένη, καὶ οὐκ ἀξιούσαι περιιδεῖν
 κοινὸν ἐπὶ τοῖς περιοίκοις ἅπασι κακὸν φυόμενον.
 20 τέως μὲν οὖν πρὸς τὸ Σαβίνων ἔθνος ἀποστελλουσαι
 πρέσβεις ἐκείνους ἠξίουσαν τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πολέ-
 μου παραλαβεῖν, ἰσχύν τε μεγίστην ἔχοντας καὶ χρή-
 μασι πλείοσι δυναμένους, ἄρχειν τε ἀξιούντας τῶν
 πλησιοχώρων καὶ οὐκ ἐλάχιστα περιυβρισμένους τῶν
 25 ἄλλων· τῶν γὰρ ἠρπασμένων αἱ πλείους ἦσαν
 ἐκείνων. ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἐπέβαινον, ἀντικαθισταμέ-
 νων αὐταῖς τῶν παρὰ τοῦ Ῥωμύλου πρεσβειῶν καὶ
 θεραπευουσῶν λόγοις τε καὶ ἔργοις τὸ ἔθνος, ἀχθό-
 μεναι τῇ τριβῇ τοῦ χρόνου, μελλόντων ἀεὶ τῶν
 30 Σαβίνων καὶ ἀναβαλλομένων εἰς χρόνους μακροὺς
 τὴν περὶ τοῦ πολέμου βουλήν, αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ἔγνω-
 σαν τοῖς Ῥωμαίοις πολεμεῖν, ἀποχρῆν οἴομεναι τὴν

δύναμιν τὴν οἰκείαν, εἰ καθ' ἕναι τρεῖς γένοιοντο, μίαν αἰρηῆσαι πόλιν οὐ μεγάλην. ἐβουλεύσαντο μὲν ταῦτα, συνελθεῖν δ' οὐκ ἔφθασαν εἰς ἕναι ἅπασαι στρατόπεδον, προεξαναστάντων προχειρότερον τῶν ἐκ τῆς Καινίνης, οἵπερ καὶ μάλιστα ἐδόκουν τὸν πό- 5 λεμον ἐνάγειν. ἔξεστρατευμένων δὲ τούτων καὶ δηούντων τὴν ὄμορον, ἐξαγαγὼν τὴν δύναμιν ὁ Ῥωμύλος ἀφυλάκτοις οὖσιν ἔτι τοῖς πολεμίοις ἀπροσδοκῆτως ἐπιτίθεται καὶ τοῦ τε χάρακος αὐτῶν ἀρτίως ἰδρυνμένου γίνεται κύριος, τοῖς τε φεύγουσιν 10 εἰς τὴν πόλιν ἐκ ποδὸς ἐπόμενος, οὐδέπω τῶν ἔνδον πεπυσμένων τὴν περὶ τοὺς σφετέρους συμφορᾶν, τεῖχος τε ἀφύλακτον εὐρῶν καὶ πύλας ἀκλείστους, αἰρεῖ τὴν πόλιν ἐξ ἐφόδου, καὶ τὸν βασιλέα τῶν Καινινητῶν ὑπαντήσαντα σὺν καρτερᾷ χειρὶ μαχό- 15 μενος αὐτοχειρῶς κτείνει, καὶ τὰ ὄπλα ἀφαιρεῖται. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἀλούσης τῆς πόλεως, τὰ ὄπλα παραδοῦναι τοὺς ἀλόντας κελεύσας καὶ παῖδας εἰς ὀμηρείαν οὖς ἐβούλετο λαβῶν ἐπὶ τοὺς λοιποὺς ἐχώρει. γενόμενος δὲ καὶ τῆς ἐκείνων δυνάμεως, 20 ἐσκεδασμένης ἔτι κατὰ τὰς προνομίας, τῇ παρ' ἐλπίδας ἐφόδῳ, καθάπερ καὶ τῆς προτέρας, ἐγκρατῆς καὶ τὰ αὐτὰ τοὺς ἀλόντας διαθείς, ἀπῆγεν ἐπ' οἴκου τὴν δύναμιν, ἄγων σκῦλά τε ἀπὸ τῶν ἀποίκων κατὰ τὴν μάχην καὶ ἀκροθίνια θεοῖς λαφύρων. (Τέλος 25 τοῦ ἐβδόμου λόγου τῆς Νικολάου Ἱστορίας. ζῆτει τὰ λείποντα Περὶ Ἑλληνικῆς ἱστορίας.) [Exc. de virt. et vit. p. 462—470.]]

70 Τὸ δὲ νῦν καλούμενον Θρακησίῳν θέμα πάλαι μὲν καὶ κατ' ἀρχὰς Ἀσία μικρὰ ὠνομάζετο... Θρα- 30 κῆσιοι δὲ ἐπεκλήθησαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἀλυάττου τοῦ τῶν Λυδῶν βασιλέως

ἀνὴρ τις μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων
ἐκ Μυσίας τῆς τῶν Θρακῶν χώρας ὀρμώμενος, ἧς
καὶ Ὅμηρος μνημονεύει λέγων οὕτως,

Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἰππημολγῶν,
5 διεπέρασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀσίας εἰς χώραν τὴν
λεγομένην Λυδίαν, καὶ κατώκησε πλησίον τῆς
πόλεως Σάρδεων. τοῦ οὖν βασιλέως πρὸς τῷ τῆς
πόλεως τείχει καθεξομένου διήρχετο ἢ γυνὴ τοῦ
Θρακῶς ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς βαστάζουσα στάμνον,
10 ἐπὶ δὲ τῶν χειρῶν ἡλακᾶτην καὶ ἄτρακτον, ὅπισθεν
δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἵππος τις προσεδέδετο. καὶ ἐπὶ
μὲν τῆς κορυφῆς ὁ στάμνος ἦν μεστὸς τοῦ ὕδατος,
ἐν δὲ ταῖς χερσὶν εἰργάζετο νήθουσα ἐκ τῆς ἡλακᾶ-
της τὸν ἄτρακτον, ὅπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην
15 ἤκολούθει ὁ ἵππος ἀπὸ τῆς πηγῆς πεποτισμένος.
ταύτην ἰδὼν ὁ βασιλεὺς μεγάλως ἐθαύμασε, καὶ
ἠρώτησε πόθεν καὶ τίς καὶ ποίας ἐστὶ πόλεως. ἢ δὲ
ἀπεκρίνατο Μυσῆ μὲν εἶναι τὸ γένος, Θρακῆς δ'
ἐστὶν αὕτη τὸ πολίχνιον. λαβὼν οὖν ὁ βασιλεὺς
20 ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἀφορμὴν, πρεσβείαν πρὸς τὸν τῆς
Θρακῆς βασιλέα ποιησάμενος, Κότυν ὀνομαζόμενον,
ἐκεῖθεν ἔλαβεν ἄνδρας μετοίκους μετὰ γυναικῶν καὶ
τέκνων, ὄχλον ἱκανόν. ἐκ τούτου τοῦ γένους
ὀνομάσθησαν οἱ τὴν μικρὰν Ἀσίαν οἰκοῦντες Θρα-
25 κῆσιοι, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐργοπόνους ἐργῶδεις τε
καὶ χειρῶνακτας.... ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν Νικό-
λαος ὁ Δαμασκηνὸς γράφει ἐν τῷ ιη' (1. η') αὐτοῦ
βιβλίῳ, ὁ γεγωνῶς ὑπογραφεὺς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως.
[Constantin Porph. de them. I, 3, p. 22, 13 ed. Bonn.]

30 Μυρρίνην δὲ τὴν Σαμίαν ἑταίραν Δημήτριος 71
εἶχεν ὁ βασιλεὺς ὁ τῆς διαδοχῆς τελευταῖος, καὶ ἔξω
τοῦ διαδήματος κοινῶν εἶχε τῆς βασιλείας, ὥς

φησι Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός. [Athenæus 13, p. 593, A.]

72 Quia vero Antiochus (Epiphanes) neque iustam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et socios in- 5 super nos suos et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit: multi et digni conscrip- tores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopoli- tanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes et Castor chronographus et Apollodorus: qui 10 omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum [transgressum fœdera Iudæorum et spoliasse [templum auro argentoque plenum. [Iosephus C. Apion. 2, 7.]

73 Ἐρκανὸς δὲ τὸν Δαβίδου τάφον ἀνοίξας, ὃς πλούτῳ τοὺς πάποτε βασιλεῖς ὑπερέβαλλε, τρισχίλια 15 μὲν ἀργυρίου τάλαντα ἐξεκόμισεν, ὀρμώμενος δ' ἀπὸ τούτων πρῶτος Ἰουδαίων ξενοτροφεῖν ἤρξατο. γίνεται δ' αὐτῷ καὶ πρὸς Ἀντίοχον φιλία καὶ συμμαχία· καὶ δεξάμενος αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ἀφθόνως πάντα τῇ στρατιᾷ καὶ φιλοτίμως παρέσχε. καὶ ποι- 20 ουμένῳ τὴν ἐπὶ Πάρθους αὐτῷ στρατείαν συνεξώρμησεν Ἐρκανός. μάρτυς δὲ τούτων ἡμῖν ἐστὶ καὶ Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός, οὕτως ἱστορῶν· Τρόπαιον δὲ στήσας Ἀντίοχος ἐπὶ τῷ Λύκῳ ποταμῷ, νικήσας Ἰνδάτην τὸν Πάρθων στρατηγόν, αὐτόθι ἔμεινεν 25 ἡμέρας δύο, δεηθέντος Ἐρκανοῦ τοῦ Ἰουδαίου διὰ τινα ἑορτὴν πάτριον, ἐν ἣ τοῖς Ἰουδαίοις οὐκ ἦν νόμιμον ἐξοδεύειν. καὶ ταῦτα μὲν οὐ ψεύδεται λέγων. [Iosephus Ant. Iud. 13, 8, 4.]

74 Πτολεμαῖος δὲ μετὰ τὴν νίκην προσκαταδραμῶν 30 τὴν χώραν, ὀψίας ἐπιγενομένης ἐν τισὶ κόμαις τῆς

Ἰουδαίας κατέμεινεν ἄς γυναικῶν εὐρῶν μεστὰς
καὶ νηπίων ἐκέλευσε τοὺς στρατιώτας ἀποσφάττον-
τας αὐτοὺς καὶ κρεουργοῦντας, ἔπειτα εἰς λέβητας
ξέοντας ἐνιέντας τὰ μέλη ἀπάρχεσθαι. τοῦτο δὲ
5 προσέταξεν, ἵν' οἱ διαφυγόντες ἐκ τῆς μάχης καὶ
πρὸς αὐτοὺς ἐλθόντες σαρκοφάγους ὑπολάβωσιν
εἶναι τοὺς πολεμίους, καὶ διὰ τοῦτο ἔτι μᾶλλον
αὐτοὺς καταπλαγῶσι ταυτ' ἰδόντας. λέγει δὲ καὶ
Στράβων καὶ Νικόλαος ὅτι τοῦτον αὐτοῖς ἐχρήσαντο
10 τὸν τρόπον, καθὼς καὶ γὰρ προείρηκα. [Iosephus Ant.
Iud. 13, 12, 6.]

Νικόλαος δὲ ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ ἐνενηκοστῇ 75
καὶ ἕκτη βίβλῳ ἱστορεῖ περὶ αὐτῶν, λέγων οὕτως·
Ἔστιν ὑπὲρ τὴν Μιλυάδα μέγα ὄρος κατὰ τὴν Ἀρμε-
15 νίαν, Βᾶρις λεγόμενον· εἰς ὃ πολλοὺς συφυγόντας
ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ λόγος ἔχει περισωθῆναι, καὶ
τινα ἐπὶ λάρνακος ὀχοῦμενον ἐπὶ τὴν ἀκρώρειαν
ὀκεῖλαι, καὶ τὰ λείψανα τῶν ξύλων ἐπὶ πολὺ σωθῆ-
ναι. γένοιτο δ' ἂν οὗτος, ὅτινα καὶ Μωυσῆς ἀνέ-
20 γραψεν ὁ Ἰουδαίων νομοθέτης. [Iosephus Ant. Iud. 1,
3, 6.]

Νικόλαος δ' ὁ Περιπατητικὸς ἐν τῇ τρίτῃ πρὸς 76
ταῖς ἑκατὸν τῶν Ἱστοριῶν Μιθριδάτην φησὶ τὸν
Ποντικὸν βασιλέα προθέντ' ἀγῶνα πολυφαγίας καὶ
25 πολυποσίας, ἣν δὲ τὸ ἄθλον τάλαντον ἀργυρίου,
ἀμφοτέρω νικῆσαι. τοῦ μέντοι ἄθλου ἐκστῆναι τῷ
μετ' αὐτὸν κριθέντι Καλαμόδρουϊ τῷ Κυζικηνῷ
ἀθλητῇ. [Athenæus 10, p. 415, E.]

Μιθριδάτου δ' ἀναγράφει κόλακα Σωσίπατρον, 77
30 ἄνθρωπον γόητα, Νικόλαος ὁ Περιπατητικὸς. [Athe-
næus 6, p. 252, F.]

Νικόλαος δ' ὁ Περιπατητικὸς καὶ Ποσειδώνιος ὁ Στωικὸς ἐν ταῖς Ἱστορίαις ἐκάτερος τοὺς Χίους φησὶν ἐξανδραποδισθέντας ὑπὸ Μιθριδάτου τοῦ Καππάδοκος παραδοθῆναι τοῖς ἰδίοις δούλοις δεδεμένους, ἵν' εἰς τὴν Κόλχων γῆν κατοικισθῶσιν. ⁵
[Athenæus 6, p. 266, E.]

78 Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ τετάρτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν Ἱστοριῶν, Περὶ Ἀπάμειαν, φησί, τὴν Φρουριακὴν κατὰ τὰ Μιθριδατικὰ σεισμῶν γενομένων ἀνεφάνησαν περὶ τὴν χώραν αὐτῶν ¹⁰ λίμναι τε αἱ πρότερον οὐκ οὔσαι καὶ ποταμοὶ καὶ ἄλλαι πηγαὶ ὑπὸ τῆς κινήσεως ἀνοιχθεῖσαι· πολλαὶ δὲ καὶ ἠφανίσθησαν. τοσοῦτόν τε ἄλλο ἀνέβλυσεν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ πικρὸν τε καὶ γλανκὸν ὕδωρ, πλείστον ὅσον ἀπεχούσης τῶν τόπων τῆς θαλάσσης, ¹⁵ ὥστε ὄστρεάων πλησθῆναι τὸν πλησίον τόπον ἅπαντα καὶ ἰχθύων τῶν τε ἄλλων, ὅσα τρέφει ἡ θάλασσα.
[Athenæus 8, p. 332, F.]

79 Νικόλαος δ' ἐν τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἑκατοστῇ τῶν Ἱστοριῶν Σύλλαν φησὶ τὸν Ῥωμαίων στρατηγὸν ²⁰ οὕτω χαίρειν μίμοις καὶ γελωτοποιοῖς, φιλόγελων γενόμενον, ὡς καὶ πολλὰ γῆς μέτρα αὐτοῖς χαρίζεσθαι τῆς δημοσίας. ἐμφανίζουσι δ' αὐτοῦ τὸ περὶ ταῦτα ἰλαρὸν αἰ ὑπ' αὐτοῦ γραφεῖσαι σατυρικαὶ κωμῳδίαὶ τῇ πατρίῳ φωνῇ. [Athenæus 5, p. 261, C.] ²⁵

80 Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν Ἱστοριῶν πρὸς ταῖς ἑκατὸν περὶ τὰς Ἄλπεις λίμνην ³⁰ τινὰ φησιν εἶναι πολλῶν σταδίων οὔσαν, ἧς περὶ τὸν κύκλον πεφυκέναι δι' ἔτους ἄνθη ἠδιστα καὶ εὐχρόστατα, ὅμοια ταῖς καλουμέναις κάλχαις. [Athenæus 15, p. 682, A.]

Νικόλαος δ' ὁ Περιπατητικὸς ἐν τῇ δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ τῶν Ἱστοριῶν Λεύκολλον φησὶν ἀφικόμενον εἰς Ῥώμην καὶ θριαμβεύσαντα, λόγον τε ἀποδόντα τοῦ πρὸς Μιθριδάτην πολέμου, ἔξοκειλαι
 5 εἰς πολυτελῆ δίαιταν ἐκ τῆς παλαιᾶς σωφροσύνης, τρυφῆς τε πρῶτον εἰς ἅπαν Ῥωμαίους ἡγεμόνα γενέσθαι, καρπωσάμενον δυεῖν βασιλείων πλοῦτον, Μιθριδάτου καὶ Τιγράνου. [Athenæus 12, p. 543, A.]

Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνός, εἰς τῶν ἀπὸ τοῦ 81
 10 περιπάτου φιλοσόφων, ἐν τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν Ἱστοριῶν Ῥωμαίους ἱστορεῖ παρὰ τὸ δεῖπνον συμβάλλειν μονομαχίας, γράφων οὕτως· Τὰς τῶν μονομάχων θέας οὐ μόνον ἐν πανηγύρεσι καὶ θεάτροις ἐποιοῦντο Ῥωμαῖοι, παρὰ Τυρρηνοῶν
 15 παραλαβόντες τὸ ἔθος, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἐστιάσεσιν. ἐκάλουν γοῦν τινες πολλάκις ἐπὶ δεῖπνον τοὺς φίλους ἐπὶ τε ἄλλοις καὶ ὅπως ἂν δύο ἢ τρία ζεύγη ἴδοιεν μονομάχων, ὅτε καὶ κορεσθέντες δεῖπνου καὶ μέθης εἰσεκάλουν τοὺς μονομάχους, καὶ ὁ μὲν ἅμα
 20 ἐσφάττετο, αὐτοὶ δ' ἐκρότουν ἐπὶ τούτῳ ἠδόμενοι. ἤδη δέ τις καὶ ταῖς διαθήκαις γέγραφε γυναικᾶς εὐπρεπεστάτας μονομαχῆσαι, ἃς ἐκέκτητο· ἕτερος δὲ παῖδας ἀνήβους ἐρωμένους ἑαυτοῦ. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἠνέσχετο ὁ δῆμος τὴν παρανομίαν ταύτην, ἀλλ'
 25 ἄκυρον τὴν διαθήκην ἐποίησεν. [Athenæus 4, p. 153, F.]

Φίλος δέ τις Ἰουδαίου Ἰδουμαῖος, Ἀντίπατρος 82
 λεγόμενος, πολλῶν μὲν εὐπορῶν χρημάτων, δραστήριος δὲ τὴν φύσιν ὢν καὶ στασιαστής, ἀλλοτριῶς εἶχε πρὸς τὸν Ἀριστόβουλον καὶ διαφόρως διὰ τὴν
 30 πρὸς Ἰουδαίον εὐνοίαν. Νικόλαος μέντοι φησὶν ὁ Δαμασκηνός τοῦτον εἶναι γένος ἐκ τῶν πρώτων Ἰουδαίων τῶν ἐκ Βαβυλωνος εἰς τὴν Ἰουδαίαν

ἀφικομένων. ταῦτα δὲ λέγει χαριζόμενος Ἡρώδη τῷ παιδὶ αὐτοῦ, βασιλεῖ τῶν Ἰουδαίων ἐκ τύχης τινὸς γενομένῳ· περὶ οὗ κατὰ καιρὸν δηλώσομεν. [Iosephus Ant. Iud. 14, 1, 3.]

83 Μάθοι δ' ἂν τις ἐντεῦθεν τὴν ὑπερβολὴν ἧς 5
 ἔχομεν περὶ τὸν θεὸν εὐσεβείας καὶ τὴν φυλακὴν τῶν νόμων, μηδὲν ὑπὸ τῆς πολιορκίας διὰ φόβον ἐμποδιζομένων πρὸς τὰς ἱερουργίας, ἀλλὰ δις τῆς ἡμέρας, πρωὶ τε καὶ περὶ ἐνάτην ὥραν, ἱερουργούντων ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ μηδ' εἴ τι περὶ τὰς προσ- 10
 βολὰς δύσκολον εἶη, τὰς θυσίας παριέντων. καὶ γὰρ ἀλούσης τῆς πόλεως περὶ τρίτου μῆνα τῆ τῆς νηστείας ἡμέρα, κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἑβδομηκοστὴν καὶ ἑκατοστὴν ὀλυμπιάδα, ὑπατευόντων Γαῖου Ἀντωνίου καὶ Μάρκου Τυλλίου Κικέρωνος, οἱ 15
 πολέμοι μὲν εἰσπεσόντες ἔσφαττον τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ, οἱ δὲ πρὸς ταῖς θυσίαις οὐδὲν ἤτιον ἱερουργούντες διετέλουν, οὔτε ὑπὸ τοῦ φόβου τοῦ περὶ τῆς ψυχῆς οὔτε ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἤδη φονεομένων ἀναγκασθέντες ἀποδρᾶναι, πᾶν δ' ὅτι δέοι 20
 παθεῖν τοῦτο παρ' αὐτοῖς ὑπομεῖναι τοῖς βωμοῖς κρεῖττον εἶναι νομίζοντες ἢ παρελθεῖν τι τῶν νομίμων. ὅτι δὲ οὐ λόγος ταῦτα μόνον ἐστὶν ἐγκώμιον ψευδοῦς εὐσεβείας ἐμφανίζων, ἀλλ' ἀλήθεια, μαρτυροῦσι πάντες οἱ τὰς κατὰ Πομπηίου πράξεις ἀνα- 25
 γράψαντες, ἐν οἷς καὶ Στράβων καὶ Νικόλαος καὶ πρὸς τούτοις Τίτος Λίβιος ὁ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας συγγραφεύς. [Iosephus Ant. Iud. 14, 4, 3 (de Pompeio loquens Hierosolyma obsidente).]

84 Περὶ δὲ τῆς Πομπηίου καὶ Γαβινίου στρατείας 30
 ἐπὶ Ἰουδαίους γράφει Νικόλαος ὁ Λαμασκηνὸς καὶ

Στραβων ὁ Καππάδοξ, οὐδὲν ἕτερος ἐτέρου καινότερον λέγων. [Iosephus Ant. Iud. 14, 6, 4.]

Λικινίου δὲ Κράσσου τοῦ ἐπὶ Πάρθους στρατεύ- 85
σαντος κόλακά φησι γενέσθαι Νικόλαος ἐν τῇ
5 τεσσαρεσκαιδεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν Ἀνδρόμαχον
τὸν Καρρηνόν, ᾧ τὸν Κράσσον πάντα ἀνακοινοῦ-
μενον προδοθῆναι Πάρθοις ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀπο-
λέσθαι. οὐκ ἀτιμώρητος δ' ὑπὸ τοῦ δαιμονίου
παρεῖθῃ ὁ Ἀνδρόμαχος. μισθὸν γὰρ λαβὼν τῆς
10 πράξεως τὸ τυραννεῖν Καρρῶν τῆς πατρίδος διὰ
τὴν ὠμότητα καὶ βίαν ὑπὸ τῶν Καρρηνῶν πανοικία
ἐνεπρήσθη. [Athenæus 6, p. 252, D.]

Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνός, εἷς δ' ἦν τῶν ἐκ 86
τοῦ περιπάτου, ἐν τῇ πολυβίβλῳ Ἱστορίᾳ, ἑκατὸν
15 γὰρ καὶ τεσσαράκοντά εἰσι πρὸς ταῖς τέσσαρσι, τῇ
ἑκκαιδεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ φησιν, Ἀδιάτομον τὸν
τῶν Σωτιανῶν βασιλέα, ἔθνος δὲ τοῦτο Κελτικόν,
ἑξακοσίους ἔχειν λογάδας περὶ αὐτόν, οὓς καλεῖσθαι
ὑπὸ Γαλατῶν τῇ πατρίῳ γλώττῃ σιλοδούρους· τοῦτο
20 δ' ἐστὶν ἑλληνιστὶ εὐχωλιμαῖοι. τούτους δ' οἱ
βασιλεῖς ἔχουσι συζῶντας καὶ συναποθνήσκοντας,
ταύτην ἐκείνων εὐχὴν ποιουμένων· ἀνθ' ἧς συν-
δυναστεύουσί τε αὐτῶ, τὴν αὐτὴν ἐσθῆτα καὶ
δίαιταν ἔχοντες, καὶ συναποθνήσκουσι κατὰ πᾶσαν
25 ἀνάγκην, εἴτ' ἐν νόσῳ τελευτήσῃε βασιλεὺς εἴτε
πολέμῳ εἴτ' ἄλλως πως. καὶ οὐδεὶς εἰπεῖν ἔχει
τινὰ ἀποδειλιάσαντα τούτων τὸν θάνατον, ὅταν ἦκη
βασιλεῖ, ἢ διεκδύναται. [Athenæus 6, p. 249, A.]

Τὸν δὲ Βρούτον ὁ Ἀντώνιος ἀνευρῶν τεθνηκότα 87
30 τὸ μὲν σῶμα τῇ πολυτελεστάτῃ τῶν ἑαυτοῦ φοι-
νι-

κίδων περιβαλεῖν ἐκέλευσεν, ὕστερον δὲ τὴν φοινικίδα κεκλεμμένην αἰσθόμενος ἀπέκτεινε τὸν ὑφελόμενον. τὰ δὲ λείψανα πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Βρούτου Σερβιλίαν ἀπέπεμψε. Πορκίαν δὲ τὴν Βρούτου γυναῖκα Νικόλαος ὁ φιλόσοφος ἱστορεῖ καὶ 5 Οὐαλέριος Μάξιμος βουλομένην ἀποθανεῖν, ὡς οὐδεὶς ἐπέτρεπε τῶν φίλων, ἀλλὰ προσέκειντο καὶ παρεφύλαττον, ἐκ τοῦ πυρὸς ἀνασπάσασαν ἄνθρακας καταπιεῖν καὶ τὸ στόμα συγκλείσασαν καὶ μύσασαν οὕτω διαφθαρεῖν. καίτοι φέρεται τις ἐπιστολὴ 10 Βρούτου πρὸς τοὺς φίλους ἐγκαλοῦντος αὐτοῖς καὶ ὀλοφυρομένου περὶ τῆς Πορκίας, ὡς ἀμεληθείσης ὑπ' αὐτῶν καὶ προελομένης διὰ νόσον καταλιπεῖν τὸν βίον. ἔοικεν οὖν ὁ Νικόλαος ἠγνοηκέναι τὸν χρόνον, ἐπεὶ τό γε πάθος καὶ τὸν ἔρωτα τῆς γυναι- 15 κὸς καὶ τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς ὑπονοῆσαι δίδωσι καὶ τὸ ἐπιστόλιον, εἶπερ ἄρα τῶν γνησίων ἐστίν. [Plutarchus Bruti c. 53.]

88 Προσθεῖη δ' ἂν τις τούτοις καὶ τὰ παρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ Νικολάου. φησὶ γὰρ οὗτος ἐν Ἀντιοχείᾳ 20 τῇ ἐπὶ Δάφνῃ περιτυχεῖν τοῖς Ἰνδῶν πρέσβεσιν ἀφιγμένοις παρὰ Καίσαρα τὸν Σεβαστόν. οὓς ἐκ μὲν τῆς ἐπιστολῆς πλείους δηλοῦσθαι, σωθῆναι δὲ τρεῖς μόνους, οὓς ἰδεῖν φησι, τοὺς δ' ἄλλους ὑπὸ μήκους τῶν ὁδῶν διαφθαρεῖν τὸ πλεόν. τὴν δ' ἐπιστολὴν 25 ἑλληνίζειν ἐν διφθέρα γεγραμμένην, δηλοῦσαν ὅτι Πῶρος εἶη ὁ γράψας, ἑξακοσίων δὲ ἄρχων βασιλέων ὅμως περὶ πολλοῦ ποιοῖτο φίλος εἶναι Καίσαρι καὶ ἔτοιμος εἶη δίοδόν τε παρέχειν ὅπη βούλεται καὶ συμπράττειν ὅσα καλῶς ἔχει. ταῦτα μὲν ἔφη λέγειν 30 τὴν ἐπιστολὴν, τὰ δὲ κομισθέντα δῶρα προσενεγκεῖν ὀκτὼ οἰκέτας γυμνοὺς ἐν περιζώμασι, καταπεπασμέ-

νους ἀρώμασιν· εἶναι δὲ τὰ δῶρα τὸν τε Ἑρμῆν ἀπὸ
 τῶν ὤμων ἀφηρημένον ἐκ νηπίου τοὺς βραχίονας, ὃν
 καὶ ἡμεῖς εἶδομεν, καὶ ἐχίδνας μεγάλας καὶ ὄφιν
 πήχεων δέκα καὶ χελώνην ποταμίαν τρίπηχυν, πέρ-
 5 δικα δὲ μείζω γυπὸς. συνῆν δέ, ὡς φησι, καὶ ὁ Ἀθή-
 νησι κατακαύσας ἑαυτὸν· ποιεῖν δὲ τοῦτο τοὺς μὲν
 ἐπὶ κακοπραγία, ζητοῦντας ἀπαλλαγὴν τῶν παρόν-
 των, τοὺς δ' ἐπ' εὐπραγία, καθάπερ τοῦτον· ἅπαντα
 γὰρ κατὰ γνώμην πράξαντα μέχρι νῦν ἀπιέναι δεῖν,
 10 μὴ τι τῶν ἀβουλήτων χρονίζοντι συμπέσοι· καὶ δὴ
 καὶ γελῶντα ἀλέσθαι γυμνὸν ἐπαλληλιμμένον ἐν περι-
 ζώματι ἐπὶ τὴν πυράν. ἐπιγεγράφθαι δὲ τῷ τάφῳ·
 Ζαρμανὸς χηγὰν Ἰνδὸς ἀπὸ Βαργόσης κατὰ τὰ πάτρια
 Ἰνδῶν ἔθῃ ἑαυτὸν ἀπαθανάτισας κεῖται. [Strabo 15,
 15 p. 719.]

Ὅμοιον δὲ τι τούτων καὶ Μάρκον Ἀγρίππαν φρο- 92
 νήσαντα περὶ τῶν Ἰουδαίων οἶδαμεν. τῶν γὰρ Ἰώνων
 κινήθέντων ἐπ' αὐτοὺς καὶ δεομένων τοῦ Ἀγρίππα,
 ἵνα τῆς πολιτείας, ἣν αὐτοῖς ἔδωκεν Ἀντίοχος ὁ Σε-
 20 λεύκου υἱανός, ὁ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι Θεὸς λεγόμε-
 νος, μόνοι μετέχωσιν, ἀξιούντων δ', εἰ συγγενεῖς
 εἰσὶν αὐτοῖς Ἰουδαῖοι, σέβεσθαι τοὺς αὐτῶν θεοὺς,
 καὶ δίκης περὶ τούτων συστάσης, ἐνίκησαν οἱ Ἰου-
 δαῖοι τοῖς αὐτῶν ἔθεσι χοῆσθαι, συνηγορήσαντος
 25 αὐτοῖς Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ· ὁ γὰρ Ἀγρίππας
 ἀπεφήνατο μῆδὲν αὐτῷ καινίζειν ἐξεῖναι. τὸ δ' ἀκρι-
 βὲς εἴ τις βούλεται καταμαθεῖν, ἀναγνώτω τῶν Νικο-
 λάου Ἱστοριῶν τὴν ἑκατοστὴν καὶ εἰκοστὴν τρίτην καὶ
 τετάρτην. [Iosephus A. I. 12, 3, 2.]

30 Τότε δὲ περὶ τὴν Ἰωνίαν αὐτῶν γενομένων (Agrippam et Herodem dicit ex Ponto reduces), πολὺ πλῆθος
 Ἰουδαίων, ὃ τὰς πόλεις ὦκει, προσήει, καιροῦ καὶ

παρορησίας ἐπειλημμένοι, καὶ τὰς ἐπηρείας ἔλεγον, ἃς ἐπηρεάζοντο, μήτε νόμοις οἰκειοῖς ἐώμενοι χρῆσθαι, δίκας τε ἀναγκαζόμενοι διδόναι κατ' ἐπήρειαν τῶν εὐθυνόντων ἐν ἱεραῖς ἡμέραις, καὶ ὡς τῶν εἰς Ἱεροσόλυμα χρημάτων ἀνατιθεμένων ἀφαιροῖντο, στρατειῶν 5 καὶ λειτουργιῶν ἀναγκαζόμενοι κοινωνεῖν, καὶ πρὸς ταῦτα δαπανᾶν τῶν ἱερῶν χρημάτων, ὧν ἀφείθησαν ἀεὶ Ῥωμαίων αὐτοῖς ἐπιτρεψάντων κατὰ τοὺς οἰκειοὺς ζῆν νόμους. τοιαῦτα καταβοῶντων παρητήσατο μὲν ὁ βασιλεὺς ἀκοῦσαι τὸν Ἀγρίππαν αὐτῶν δικαιολο- 10 γουμένων, Νικόλαον δέ τινα τῶν αὐτοῦ φίλων ἔδωκεν εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν τὰ δίκαια. τοῦ δὲ Ἀγρίππα Ῥωμαίων τε τοὺς ἐν τέλει καὶ βασιλέων καὶ δυναστώων τοὺς παρόντας αὐτῶ συνέδρους ποιησαμένου, καταστίας ὁ Νικόλαος ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων ἔλεξεν. [Quae 15 sequuntur apud Iosephum Ant. Iud. 16, 2, 3.]

93 Ὁ γὰρ Ἡρώδης, πολλοῖς τοῖς ἀναλώμασιν εἰς τε τὰς ἔξω καὶ τὰς ἐν τῇ βασιλείᾳ χρώμενος [χορηγίας], ἀκηκοὺς ἔτι τάχιον ὡς Ὑρκανὸς ὁ πρὸ αὐτοῦ βασιλεὺς ἀνοίξας τὸν Δαβίδου τάφον ἀργυρίου λάβοι τρισχίλια 20 τάλαντα, κειμένων πολὺ πλειόνων ἔτι καὶ δυναμένων εἰς ἅπαν ἐπαρκέσαι ταῖς χορηγίαις, ἐκ πλείονος μὲν δι' ἐννοίας εἶχε τὴν ἐπιχείρησιν, ἐν δὲ τῷ τότε νυκτὸς ἀνοίξας τὸν τάφον εἰσέρχεται, πραγματευσάμενος ἠκιστα μὲν ἐν τῇ πόλει φανερὸς εἶναι, παρειληφῶς 25 δὲ τοὺς πιστοτάτους τῶν φίλων. ἀποθέσιμα μὲν οὖν χρήματα, καθάπερ Ὑρκανός, οὐχ εὔρε, κόσμον δὲ χρυσοῦ καὶ κειμηλίων πολὺν, ὃν ἀνέλλετο πάντα. σπουδὴν δ' εἶχεν, ἐπιμελεστέραν ποιούμενος τὴν ἔρευναν, ἐνδοτέρω τε χωρεῖν καὶ κατὰ τὰς θήκας, 30 ἐν αἷς ἦν τοῦ Δαβίδου καὶ τοῦ Σολομῶνος τὰ σώματα. καὶ δύο μὲν αὐτῷ τῶν δορυφόρων διεφθάρησαν,

φλογὸς ἔνδοθεν εἰσιούσιν ἀπαντώσης, ὡς ἐλέγετο·
περίφοβος δ' αὐτὸς ἐξήει καὶ τοῦ δέους ἱλαστήριον
μνημα λευκῆς πέτρας ἐπὶ τῷ στομίῳ κατεσκευάσατο
πολυτελὲς τῇ δαπάνῃ. τούτου καὶ Νικόλαος ὁ κατ'
5 αὐτὸν ἱστοριογράφος μέμνηται τοῦ κατασκευάσματος,
οὐ μὴν ὅτι κατῆλθεν, οὐκ εὐπρεπῆ τὴν προᾶξιν ἐπι-
στάμενος. διατελεῖ δὲ καὶ τὰ ἄλλα τοῦτον τὸν τρόπον
χρώμενος τῇ γραφῇ. ζῶν τε γὰρ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ
συνὼν αὐτῷ κεχαρισμένως ἐκείνῳ καὶ καθ' ὑπηρε-
10 σίαν ἀνέγραφε, μόνων ἀπτόμενος τῶν εὐκλειαν
αὐτῷ φερόντων, πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἐμφανῶς ἀδίκων
ἀντικατασκευάζων καὶ μετὰ πάσης σπουδῆς ἐπικρου-
πτόμενος· ὅς γε καὶ τὸν Μαριάμμης θάνατον καὶ
τῶν παιδῶν αὐτῆς οὕτως ὠμῶς τῷ βασιλεῖ πεπραγ-
15 μένον εἰς εὐπρέπειαν ἀνάγειν βουλόμενος ἐκείνης
τε ἀσέλγειαν καὶ τῶν νεανίσκων ἐπιβουλάς καταψεύ-
δεται, καὶ διατετέλεκε τῇ γραφῇ τὰ μὲν πεπραγμένα
δικαίως τῷ βασιλεῖ περιττότερον ἐγκωμιάζων, ὑπὲρ
δὲ τῶν παρανομηθέντων ἐσπουδασμένως ἀπολογού-
20 μενος. ἐκείνῳ μὲν οὖν πολλὴν ἂν τις, ὡς ἔφην, ἔχοι
τὴν συγγνώμην· οὐ γὰρ ἱστορίαν τοῖς ἄλλοις, ἀλλ'
ὑπουργίαν τῷ βασιλεῖ ταύτην ἐποιεῖτο. [Iosephus
Ant. Iud. 16, 7, 1.]

Πέρασ οὐδὲν ὄρων τῶν περιεστώτων κακῶν, ἔγνω 94
25 πάλιν εἰς Ῥώμην ἀποστέλλειν, εἴ τι δύναιτο μετριώ-
τερον εὔρειν διὰ τε τῶν φίλων καὶ πρὸς αὐτὸν Καί-
σαρα τὴν ἐντυχίαν ποιησόμενος· κακεῖ μὲν ὁ Δαμασ-
κηνὸς ἀπῆει Νικόλαος. [Iosephus Ant. Iud. 16, 9, 4.]

Τὰ γὰρ περὶ τὴν Νικολάου πρεσβείαν ἀπέβη
30 τοῦτον τὸν τρόπον. ὡς ἀνῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ
περὶ τὴν αὐλὴν ἐγένετο, πρῶτον μὲν οὐκ ἐφ' οἷς
ἐλλήλυθει μόνον, ἀλλὰ καὶ Συλλαίου κατηγορεῖν ἤξιον.

καὶ δῆλοι πρὸ τῆς ἐντυχίας ἦσαν ἀλλήλους πολε-
 μούντες. οἱ δὲ Ἄραβες ὑπονοστήσαντες ἐξ αὐτοῦ καὶ
 τῷ Νικολάῳ προσελθόντες τὰς ἀδικίας ἀπάσας ἐμή-
 νου, καὶ τῶν Ὀβόδου ὡς διαφθαρέντων πλείστων
 ἐκφανῆ τεκμήρια παρέχοντες. ἦν γὰρ καὶ τῶν γραμ- 5
 μάτων αὐτοῦ ἃ κατὰ τὴν ἀπόστασιν ὑψηροίμενοι διὰ
 τούτων ἤλεγχον. ὁ δὲ Νικόλαος εὐτυχίαν τινὰ ταύτην
 ὁρῶν αὐτῷ προσγεγενημένην, δι' αὐτῆς ἐπραγμα-
 τεύετο τὸ μέλλον, ἐπιέγων ἐλθεῖν εἰς διαλλαγὰς
 Ἡρώδη ποιῆσαι Καίσαρα· σαφῶς γὰρ ἠπίστατο βου- 10
 λομένῳ μὲν ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν ἔπραξεν οὐκ
 ἔσεσθαι παρρησίαν, ἐθέλοντι δὲ κατηγορεῖν Συλ-
 λαίου γενήσεσθαι καιρὸν ὑπὲρ Ἡρώδου λέγειν. συν-
 εστώτων οὖν ἐπ' ἀλλήλους καὶ δοθείσης ἡμέρας,
 Νικόλαος, παρόντων αὐτῷ τῶν Ἀρέτα πρέσβεων, τά 15
 τε ἄλλα κατηγορεῖ τοῦ Συλλαίου, τὴν τε τοῦ βασιλέως
 ἀπώλειαν λέγων καὶ πολλῶν Ἀράβων, χορήματά τε
 ὡς εἶη δεδανεισμένος ἐπ' οὐδὲν ὑγιές, καὶ μοιχείας
 ἐξελέγχων οὐ τῶν ἐν Ἀραβίᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν
 ἐν Ρώμῃ γυναικῶν· προσετίθει δὲ τὸ μέγιστον, ὡς 20
 ἐξαναστήσειε Καίσαρα, μηδὲν ἀληθὲς διδάξας ὑπὲρ
 τῶν Ἡρώδη πεπραγμένων. ὡς δὲ ἤκεν ἐπὶ τούτου
 τὸν τόπον, ὁ μὲν Καῖσαρ ἐξεῖργεν αὐτόν, τοῦτο μόνον
 ἀξιῶν ὑπὲρ Ἡρώδου λέγειν, εἰ μὴ στρατιὰν ἤγαγεν
 εἰς Ἀραβίαν, μηδὲ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους ἀπέ- 25
 κτεινε τῶν ἐκεῖ, μηδὲ αἰχμαλώτους λάβοι τὴν χώ-
 ραν διαρπάσας. ὁ δὲ Νικόλαος ὑπὲρ τούτων
 ἔφη καὶ μάλιστα διδάξειν ὅτι μηδὲν ἢ τὰ πλείστα
 γε αὐτῶν οὐ γέγονεν ὡς σὺ ἀκήκοας, καὶ δίκαιον ἦν
 ἐπ' αὐτοῖς χαλεπῶς φέρειν. πρὸς δὲ τὸ παράδοξον 30
 Καίσαρος ἐνδόντος αὐτὸν ἀκροατὴν, τὸ δάνειον εἰπὼν
 τῶν πεντακοσίων ταλάντων καὶ τὴν συγγραφὴν, ἐν

ἢ καὶ τοῦτο ἦν προσγεγραμμένον, ἐξεῖναι τῆς προ-
 θεσμίας παρελθούσης ὄυσια λαμβάνειν ἐξ ἀπάσης
 τῆς χώρας, τὴν μὲν στρατείαν οὐκ ἐπιστρατείαν ἔλε-
 γεν, ἀλλὰ δικαίαν τῶν ἰδίων ἀπαίτησιν χρημάτων·
 5 καὶ μηδὲ ταχὺ ταύτην μηδὲ ὡς ἐπέτρεπον αἱ συγγρα-
 φαὶ . . . πολλάκις μὲν ἐπὶ Σατουρνίνου ἐλθόντα καὶ
 Οὐολόμνιον τοὺς τῆς Συρίας ἡγεμόνας, τελευταῖον
 δὲ ἐν Βηρυτῶν τούτων ἐναντίον Συλλαίου τὴν σὴν
 τύχην ἐπομόσαντος, ἢ μὴν ἐντὸς ἡμερῶν τριάκοντα
 10 παρέξειν τὰ χρήματα καὶ τοὺς ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἡρώ-
 δου πεφευγότας. ὧν οὐδὲν ποιήσαντος Συλλαίου
 πάλιν ἐπὶ τοὺς ἡγεμόνας ἐλθεῖν Ἡρώδην, κἀκείνων
 ἐφέντων αὐτῷ λαμβάνειν τὰ ὄυσια, μόλις οὕτως ἐξελ-
 θεῖν σὺν τοῖς περὶ αὐτόν. ὁ μὲν οὖν δὴ πόλεμος, ὡς
 15 οὔτοι τραγωδοῦντες ἔλεγον, καὶ τὰ τῆς ἐπιστρατείας
 τοιαῦτα. καίτοι πῶς ἂν εἴη πόλεμος, ἐπιτρεψάντων
 μὲν τῶν σῶν ἡγεμόνων, δεδωκυίας δὲ τῆς συνθήκης,
 ἡσεβημένου δὲ μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν καὶ τοῦ σοῦ,
 Καῖσαρ, ὀνόματος; τὰ δὲ περὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἐξῆς
 20 ἤδη λεκτέον. ληστὰι τῶν τὸν Τράχωνα κατοικούντων
 τετταράκοντα τὸ πρῶτον, εἶτα αὖθις πλείους, τὰς
 Ἡρώδου κολάσεις διαφεύγοντες, ὄρητῆριον ἐποιή-
 σαντο τὴν Ἀραβίαν. τούτους ὑπεδέξατο Συλλαῖος
 ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους τρέφων, καὶ χώραν ἔδωκε
 25 νέμεσθαι, καὶ τὰ κέρδη τῶν ληστῶν αὐτὸς ἐλάμβανεν.
 ὠμολόγησε δὲ καὶ τούτους ἐπὶ τοῖς ὄρκοις ἀποδώσειν
 κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ δανείου προθεσμίαν, καὶ δύναιτο
 ἂν οὐκ ἐπιδειξαι κατὰ τὸ παρὸν ἄλλον τινὰ τῆς Ἀρά-
 βων χώρας ἢ τούτους ἐξηρημένους, οὐδὲ πάντας, ἀλλ'
 30 ὅσοι μὴ λαθεῖν ἴσχυσαν. οὕτως οὖν καὶ τοῦ τῆς
 αἰχμαλωσίας ἐπιφθόνου συκοφαντήματος πεφηνότος,
 μέγιστον, ὡς Καῖσαρ, κατὰμαθε πλάσμα καὶ ψεῦσμα

πρὸς τὴν σὴν ὀργὴν αὐτῷ ποιηθέν. φημι γάρ, ἐπελ-
 θούσης ἡμῖν τῆς τῶν Ἀράβων δυνάμεως καὶ τῶν περὶ
 Ἡρώδη πεσόντος· ἐνὸς καὶ δευτέρου, τότε μόλις ἀμυ-
 νομένου Νάκεβου τὸν στρατηγὸν αὐτῶν καὶ περὶ
 πέντε καὶ εἴκοσι συνέβη πεσεῖν τοὺς πάντας, ὧν
 ἕκαστον αὐτὸς εἰς ἑκατὸν ἀναφέρων δισχιλίους καὶ
 πεντακοσίους τοὺς ἀπολωλότας ἔλεγε.

Ταῦτα μᾶλλον ἐκίνει τὸν Καῖσαρα, καὶ πρὸς τὸν
 Συλλαῖον ἐπιστραφεὶς ὀργῆς μεστὸς ἀνέκρινεν
 ὁπόσοι τεθνήκασι τῶν Ἀράβων. ἀπορομένου δὲ 10
 αὐτοῦ καὶ πεπλανῆσθαι λέγοντος, αἶ τε συνθῆκαι
 τῶν δανείων ἀνεγνωσκοντο καὶ τὰ τῶν ἡγεμόνων
 γράμματα, πόλεις τε ὅσαι ληστήρια κατητιῶντο. καὶ
 πέρας εἰς τοῦτο κατέστη Καῖσαρ ὡς τοῦ μὲν Συλ- 15
 λαίου καταγνῶναι θάνατον, Ἡρώδη δὲ διαλλάττε-
 σθαι, μετάνοιαν ἔφ' οἷς ἐκ διαβολῆς πικρότερον ἔγρα-
 ψεν αὐτῷ πεπονθῶς, καὶ τι τοιοῦτον εἶπεῖν εἰς τὸν
 Συλλαῖον, ὡς ἀναγκάσειεν αὐτὸν ψευδεὶ λόγῳ πρὸς
 ἄνδρα φίλου ἀγνωμονῆσαι. [Iosephus Ant. Iud. 16,
 10, 8, 9.] 20

Ταῦθ' ἅμα λέγων εἰς δάκρυα τρέπεται, λέγειν
 τε ἄπορος ἦν. καὶ Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς φίλος τε
 ὦν τοῦ βασιλέως καὶ τὰ πάντα συνδιαιτώμενος
 ἐκείνῳ, καὶ τοῖς πράγμασιν ὃν πραχθεῖεν τρόπον
 παρατετευχῶς, δεηθέντι τῷ βασιλεῖ τὰ λοιπὰ εἶπεῖν, 25
 ἔλεγεν ὁπόσα ἀποδείξεών τε καὶ ἐλέγχων ἐχόμενα
 ἦν. [Iosephus Ant Iud. 17, 5, 4.]

Ἐπὶ τούτοις τροπῆς τοῦ συνεδρίου γενομένης Νι-
 κόλαος ἀρξάμενος οἷς τε ὁ βασιλεὺς κατήρξατο λό-
 γοις παλιλλογεῖν μειζόνως ἐκδεινῶν, καὶ ὁπόσα ἐκ 30
 βασάνων ἢ μαρτυριῶν συνηγε τὴν ἀπόδειξιν τοῦ

ἐγκλήματος, μάλιστα δὲ τὴν ἀρετὴν ἐπὶ πολὺ ἐξη-
 γεῖτο τοῦ βασιλέως, ἧ̄ περὶ τε τροφᾶς καὶ παιδεύ-
 ματα χρησάμενος τῶν υἱέων οὐδαμῶθεν εὗροιτο
 ὀνησιφόρον αὐτήν, περιπταίων ἑτέροις ἀφ' ἑτέρων.
 5 καίτοι γε οὐχ οὕτω θαυμάζειν τῶν προτέρων τὴν
 ἀβουλίαν· νεωτέρους γὰρ καὶ κακία συμβούλων
 διεφθαρμένους ἀπαλεῖψαι τὰ τῆς φύσεως δικαιώματα,
 ἀρχῆς θάττον ἢ χρῆν μεταποιεῖσθαι σπουδάσαντας·
 Ἄντιπάτρου δ' ἂν δικαίως τὴν μιαιρίαν καταπλα-
 10 γῆναι, μὴ μόνον ὑπὸ τοῦ πατρὸς εὐεργετηθέντα τὸν
 λογισμὸν ὥσπερ τὰ ἰοβολώτατα τῶν ἐρπειῶν μὴ
 μαλαχθέντος, καίτοι γε κάκεινοις τινὸς ἐγγινομένης
 μαλακίας τοῦ ἀδικεῖν τοὺς εὐεργέτας, ἀλλὰ μηδὲ
 τὰς τύχας τῶν ἀδελφῶν πρὸς τὸ οὐ μιμητὴν αὐτῶν
 15 καταστῆναι τῆς ὀμότητος ἐμποδῶν στήσαντος. καίτοι
 γε, ὦ Ἄντίπατρε, τῶν ἀδελφῶν μηνυτῆς τε ὦν
 τολμησίαν αὐτὸς ἦς καὶ ἐρευνητῆς τῶν ἐλέγχων
 καὶ κολαστῆς πεφωραμένων. καὶ οὐ τοῦ ἐπ' ἐκεί-
 νοις ἐγκαλοῦμεν θυμῷ χρῆσθαι μὴ ἑλλείποντος,
 20 ἀλλὰ τοῦ μιμεῖσθαι τὴν ἀσέλγειαν αὐτῶν σπου-
 δάσαντος ἐκπεπλήγμεθα, εὐρίσκοντες κάκεινα οὐκ
 ἐπ' ἀσφαλείᾳ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν
 ἀδελφῶν πεπραγμένα, ὅπως μισοπονηρία τῇ κατ'
 αὐτῶν φιλοπάτρῳ εἶναι πεπιστευμένος ἀδεεστέραν
 25 ἐπ' αὐτῷ κακουργεῖν παραλάβοις δύναμιν· ὃ δὴ καὶ
 τοῖς ἔργοις παρέστησας· ἅμα γὰρ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
 ἀνήρεις ἐφ' οἷς ἤλεγχες πονηροὺς γεγονότας, καὶ τοὺς
 ὁμοπραγήσαντας αὐτοῖς οὐχ ὑπεδίδους, φανερὸν τοῖς
 πᾶσι καθιστὰς ὡς καὶ συνθήκην πρὸς αὐτοὺς κατὰ
 30 τοῦ πατρὸς ποιησάμενος ἐπανείλου κατηγορεῖν,
 βουλόμενός σοι τὴν ἐπιβουλήν τῆς πατροκτονίας
 κερδαίνεσθαι κατὰ μόνας, καὶ δυοῖν ἀγώνιον εὐ-

φροσύνην καρπούμενος τρόπου τοῦ σοῦ ἀξίαν,
 φανεροῦ μὲν τοῦ κατὰ τῶν ἀδελφῶν, ᾧ καὶ ἡγάλλου
 ὡς ἐπὶ τοῖς μεγίστοις. καὶ ἦν ἄξιον οὕτω φρονεῖν,
 εἰ δὲ μή γε, σὺ χείρων ἤς κρυπτόν δόλον κατὰ τοῦ
 πατρὸς συντιθεῖς, ἐκείνους μὲν οὐχ ὡς τῷ πατρὶ 5
 ἐπιβεβουλευκότας μισῶν, οὐ γὰρ ἂν ἐξώκειλας αὐτὸς
 ἐπὶ πρᾶξιν παραπλησίαν, ἀλλ' ὡς διαδόχους τῆς
 ἡγεμονίας σου δικαιότερον ἂν γενομένους, τὸν δὲ
 πατέρα ἐπισφάτταν τοῖς ἀδελφοῖς, ἵνα θᾶπτον ὡς
 ἐκείνων ἐπικαταψεύσαιο μὴ ἐλεγχθῆς, καὶ ὧν αὐτὸς 10
 δίκας παρασχεῖν ἄξιος γένοιο, ταύτην παρὰ τοῦ
 δυστυχοῦς εἰσπράξαιο πατρός, ἐπινοῶν πατροκτουίαν
 οὐ κοινήν, ἀλλ' οἷαν μέχρι νῦν οὐχ ἰστόρησεν ὁ βίος.
 οὐχ υἱὸς γὰρ μόνον πατρὶ ἐπεβούλευες, ἀλλὰ καὶ
 φιλοῦντι καὶ εὐηργετηκότι, κοινωνὸς τῆς βασιλείας 15
 ὧν τοῖς ἔργοις καὶ διάδοχος προφανθεῖς, καὶ τὴν
 μὲν ἡδονὴν τῆς ἐξουσίας ἤδη προλαμβάνειν μὴ ἐπι-
 κекωλυμένος, ἐλπίδα δὲ τὴν εἰσαυθις γνώμη τοῦ
 πατρὸς καὶ γράμμασι προησφαλισμένος· ἀλλ' οὐκ
 ἄρα τῇ Ἡρώδου ἀρετῇ τὰ πράγματα, γνώμη δὲ καὶ 20
 πονηρία ἔκρινες τῇ ἑαυτοῦ, βουλόμενος τοῦ πάντων
 σοι ὑπακούσαντος πατρὸς καὶ τὸ μέρος ἀφαιρεῖσθαι,
 καὶ ὃν προσεποίου τοῖς λόγοις σώζειν, τοῖς ἔργοις
 τοῦτον ἀφανίσαι ζητῶν, καὶ μὴ μόνον αὐτὸς πονη-
 ρὸς καθιστάμενος, ἀλλὰ καὶ τὴν μητέρα ὧν ἐπενόεις 25
 πιμπλάς, καὶ σταβιοποιῶν τὴν εὐνοίαν τοῖς ἀδελ-
 φοῖς, καὶ τολμῶν θηρίου ἀποκαλεῖν τὸν πατέρα,
 παντὸς ἔρπετοῦ χαλεπωτέραν τὴν διάνοιαν κατε-
 σκευασμένος, ἢ τὸν ἐκείνων ἰὸν ἐπὶ τοὺς συγγενε-
 στάτους καὶ τοὺς ἐπὶ τοσοῦτοις εὐεργέτας παρεκάλεις 30
 ἐπὶ συμμαχίαις φυλάκων καὶ τέχναις ἀνδρῶν καὶ
 γυναικῶν φραττόμενος κατὰ τοῦ γέροντος, ὥσπερ

οὐκ ἀρκούσης σοῦ τῆς διανοίας μῖσος τὸ ὑποικουροῦν
 παραστῆσαι. καὶ νῦν ἐλήλυθας μετὰ βασάνους
 ἐλευθέρων, οἰκετῶν, ἀνδράσι καὶ γυναιξί διὰ σέ
 γεγонуίας, μηνύσεις τῶν συνωμοτῶν, ἀντιλέγειν τῇ
 5 ἀληθείᾳ σπεύδων, καὶ οὐχὶ μόνον τὸν πατέρα
 ἀναιρεῖν μεμελετηκῶς ἐκ τοῦ ἀνθρωπείου βίου, ἀλλ'
 ἤδη καὶ νόμον τὸν κατὰ σοῦ γεγραμμένον καὶ τὴν
 ἀρετὴν τοῦ Οὐάρου καὶ τοῦ δικαίου τὴν φύσιν.
 οὕτως ἄρα τῇ ἀναιδεῖᾳ πέποιθας ὥστε καὶ βασανί-
 10 ζεσθαι ἀξιοῖς, καὶ ψευδεῖς λέγων τὰς βασάνους τῶν
 προβεβασανισμένων, ἵν' οἱ μὲν ῥυόμενοί σου τὸν
 πατέρα ἐκκρουσθῶσι τοῦ ἡληθευκέναι, αἱ δὲ σαί
 βάσανοι δοκῶσι πισταί. οὐ ῥύσῃ, Οὔαρε, τὸν βα-
 σιλεῖα τῆς ἐπηρείας τῶν συγγενῶν, οὐδὲ ἀπολεῖς
 15 πονηρὸν θηρίον, ἐπ' ὀλέθρῳ μὲν τῶν ἀδελφῶν
 εὐνοίαν προσποιούμενον τοῦ πατρός, ἔνθα δὲ μέλλοι
 κατὰ μόνας ταχέως ἀποίσεσθαι τὴν βασιλείαν, πάν-
 των αὐτῷ θανασιμώτατον ἀναφαινόμενον, γνοὺς
 ὅτι πατροκτονία κοινόν ἐστὶν ἀδίκημα καὶ τῆς
 20 φύσεως καὶ τοῦ βίου, ἣν πεφητυῖαν οὐδὲν ἤττον
 τοῦ βεβουλευμένου καὶ ὁ μὴ κολάζων ἀδικεῖ τὴν
 φύσιν.

Προσετίθει δὲ ἤδη τὰ τῆς μητρὸς Ἀντιπάτρου,
 ὅποσα πρὸς τινὰς ἦν κουφολογία γυναικείῳ εἰρη-
 25 μένῃ, μαντείας τε καὶ θυσίας ἐπὶ τῷ βασιλεῖ γεγο-
 νυίας, καὶ ὅποσα μετὰ τῶν Φερῶρα γυναικῶν
 Ἀντιπάρῳ ἠσέληγτο μετὰ οἴνου καὶ λύμης ἐρωτικῆς,
 τῶν τε βασάνων τὰς ἀνακρίσεις καὶ ὅποσα μαρτυ-
 ριῶν ἐχόμενα. πολλὰ δὲ καὶ παντοῖα ἦν τὰ μὲν
 30 προητοιμασμένα, τὰ δὲ πρὸς τοῦ ὀξέως ἀπαγγέλλε-
 σθαι τε καὶ βεβαιουῖσθαι ἐφηρημένα. [Iosephus Ant.

Iud. 17, 5, 4, post orationem Herodis, qua scelera commissa Antipatro filio exprobrarat.]

95 Καὶ Ἀντίπατρος μὲν τοιαύδε εἰπών, καὶ μαρτύρων
 παραστάσεσι τὰ εἰρημένα κρατυνάμενος πολλοῖς τῶν
 συγγενῶν παύεται τοῦ λέγειν· ἀνίσταται δὲ Νικό- 5
 λαος ὑπὲρ Ἀρχελάου καὶ ἔλεγε τὰ μὲν ἐν τῷ ἱερῷ
 γνώμῃ τῶν πεπονθότων ἀνατιθεῖς μᾶλλον ἢ ἐξ-
 ουσία τοῦ Ἀρχελάου· τοὺς γὰρ ἐπὶ τοιοῖσδε ἄρχον-
 τας οὐ μόνον τῷ καθ' αὐτοὺς ὑβρίζοντι εἶναι 10
 πονηροῦς, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀναγκάζοντι εἰς τὴν ἄμυναν
 αὐτῶν εὐγνωμονεῖν προαιρουμένους. ὡς δὲ πολέμια
 ἔδρων λόγῳ μὲν κατ' Ἀρχελάου, τὸ δὲ ἀληθὲς εἰς
 Καίσαρα, φανερόν εἶναι. τοὺς γὰρ τοῦ ὑβριοῦντος
 κωλυτὰς παραγενομένους καιρῶς Ἀρχελάου πεπομ-
 φότος κτεῖναι ἐπιτιθεμένους, οὔτε τοῦ θεοῦ οὔτε 15
 τοῦ νόμου τῆς ἐορτῆς ἐν φροντίδι γενομένους, ὧν
 Ἀντίπατρον οὐκ αἰσχύνεσθαι ἐκδικητὴν καθιστά-
 μενον ἐπὶ θεραπείᾳ ἔχθρας τῆς αὐτοῦ πρὸς Ἀρχέ-
 λαον ἢ μίσει τοῦ ἀρετῆς δικαίου. οἱ παρελθόντες
 καὶ μὴ πρὸς διανοουμένους ἄρχοντες ἀδίκων ἔργων, 20
 οἶδε εἰσὶν οἱ βιαζόμενοι καὶ μὴ θέλοντας τοὺς ἀμυ-
 νομένους ἐφ' ὄπλα χωρεῖν· ἀνείθει δὲ καὶ τὰ λοιπὰ
 πᾶσι τοῖς ἐν βουλῇ τῶν κατηγορῶν· οὐδὲν γὰρ ὅ,τι
 μὴ οὐ μετὰ γνώμης τῆς αὐτῶν γεγενημένον αἰτία
 τοῦ ἀδικεῖν ὑπάγεσθαι. οὐ τῇ φύσει δὲ οὕτως αὐτὰ 25
 γεγονότα πονηρὰ εἶναι, ἀλλὰ τῷ βλάψειν δοκεῖν
 Ἀρχέλαον· τοσήνδε αὐτοῖς εἶναι βουλήν τοῦ ὑβρι-
 οῦντος εἰς ἄνδρα συγγενῆ καὶ πατρὸς μὲν εὐεργέ-
 την, συνήθη δὲ αὐτοῖς καὶ διὰ παντὸς οἰκείως πε-
 πολιτευμένον. τάς γε μὴν διαθήκας ὑπό τε σωφρο- 30
 νοῦντος γεγραφθαι τοῦ βασιλέως καὶ κυριωτέρας
 εἶναι τῶν γεγραμμένων πρότερον διὰ τὸ Καίσαρα

δεσπότην τῶν ὅλων καταλελειφθαι πρὸς τὴν κρίσιν
 τῶν ἐν αὐταῖς γεγραμμένων. μιμήσεσθαι τε οὐδαμῶς
 Καίσαρα τὴν ὕβριν αὐτῶν, οἱ τῆς Ἡρώδου παντοίως
 ἀπολαύσαντες παρ' ὃν ἔξη καιρὸν δυνάμεως, τὰ
 5 πάντα ἐπὶ ὕβριν γνώμης ἐπέλοιοντο αὐτοῦ, οὐδ' αὐ-
 τῶν περὶ τὸν συγγενῆ τοιούτων γεγονότων. οὐκ οὖν
 Καίσαρά γε ἀνδρὸς ἐπ' αὐτῷ πεποιημένου τὰ
 πάντα καὶ φίλου καὶ συμμάχου καταλύσειν τὰς δια-
 θήκας, ἐπὶ πίστει τῇ αὐτοῦ γεγραμμένης, οὐδὲ
 10 μιμήσεσθαι κακίαν τὴν ἐκείνων τὴν Καίσαρος ἀρετὴν
 καὶ πίστιν, πρὸς ἅπασαν τὴν οἰκουμένην ἀνευδοίαστος
 γενομένην, καὶ μανίαν καὶ λογισμῶν ἔκστασιν κατα-
 κρινεῖν ἀνδρὸς βασιλέως, υἱεὶ μὲν ἀγαθῷ τὴν δια-
 δοχὴν καταλελοιπότος, πίστει δὲ τῇ αὐτοῦ προσ-
 15 πεφευγότος· οὔτε ἀμαρτάνειν Ἡρώδην ποτὲ περὶ
 κρίσιν τοῦ διαδόχου, σωφροσύνη κεχορημένον ἐπὶ τῇ
 Καίσαρος γνώμῃ τὰ πάντα ποιεῖσθαι.

Καὶ Νικόλαος μὲν τοιάδε διελθὼν καταπαύει
 τὸν λόγον, Καίσαρ δὲ Ἀρχέλαον προσπεσόντα αὐτῷ
 20 πρὸς τὰ γόνατα φιλοφρόνως τε ἀνίστη, φάμενος ἀξιώ-
 τατον εἶναι τῆς βασιλείας. [Iosephus Ant. Iud. 17, 9, 6.]

Τοιαῦτα δὲ τῶν Ἰουδαίων εἰρηκότων, Νικόλαος 96
 τοὺς τε βασιλεῖς ἀπήλλαττε τῶν ἐγκλημάτων, Ἡρώ-
 δην μὲν διὰ τὸ παρ' ὃν ἔξη χρόνον τυχεῖν ἀκατη-
 25 γόρητον, οὐ γὰρ δεῖν τοὺς ἐγκαλεῖν ἔχοντας ἐπὶ
 μετρίοις καὶ παρὰ ζῶντος τιμωρίαν λαβεῖν δυνα-
 μένους ἐπὶ νεκρῷ κατηγορίαν συντιθέναι, τὰ δὲ ὑπ'
 Ἀρχελάου πραχθέντα ὕβρει τῇ ἐκείνων ἀντιτίθει, οἱ
 ὀριγνώμενοι πραγμάτων παρὰ τοὺς νόμους, καὶ
 30 σφαγῆς ἄρξαντες τῶν κωλύειν ὕβριζοντας προμηθο-
 μένων, ἀμύνης γενομένης ἐγκαλοῖεν. ἐνεκάλει δὲ
 νεωτεροποιίας αὐτοῖς καὶ τοῦ στασιάζειν ἡδονὴν

ἀπαιδευσίαν τε τοῦ μὴ ἔπεσθαι δίκην καὶ νόμοις ὑπὸ
τοῦ θέλειν τὰ πάντα νικᾶν. ταῦτα μὲν οὖν Νικόλαος.

[Iosephus Ant. Iud. 17, 11, 3.]

- 96 Ἡσίοδος τε καὶ Ἐκαταῖος καὶ Ἑλλάνικος καὶ
Ἀκουσίλαος καὶ πρὸς τούτοις Ἐφορος καὶ Νικόλαος 5
ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζήσαντας ἔτη χίλια. [Iose-
phus Ant. Iud. I, 3, 9. Eadem Georgius Syncell. p. 43, B.] *)

---

*) Ἀκολασία Θουκυδίδης ἔφη, ἀκολαστία δὲ Ἄλεξις, ἀκολα-
στότατα δὲ Ἀριστοτέλης καὶ ἀκολαστότερα Νικόλαος. [Gram.
Bekkeri Anecd. p. 367, 24, sed ubi legendum Νικόμαχος, cuius
poetae alibi idem grammaticus utitur testimonio.]

ΒΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡΟΣ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΑΓΩΓΗΣ.

Ὅτι εἰς τιμῆς ἀξίωσιν τοῦτον οὕτω προσεῖπον οἱ ¹
ἄνθρωποι, ναοῖς τε καὶ θυσίαις γεραίρουσιν, ἀνά τε
νήσους καὶ ἠπείρους διηρημένοι καὶ κατὰ πόλεις καὶ
ἔθνη, τό τε μέγεθος αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν εἰς
⁵ σφᾶς εὐεργεσίαν ἀμειβόμενοι. δυνάμεως γὰρ καὶ
φρονήσεως εἰς τὰ πρῶτα ἀνελθὼν οὗτος ὁ ἀνὴρ
πλείστων μὲν ἤρξεν ἀνθρώπων τῶν διὰ μνήμης,
μακροτάτους τε ὄρους ἐποίησατο τῆς Ῥωμαίων δυνα-
στείας, εἰς τε τὸ βεβαιοτάτον οὐ τὰ φύλα μόνον καὶ
¹⁰ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς δια-
νοίας κατεστήσατο τὸ μὲν πρῶτον σὺν ὅπλοις, μετὰ
δὲ ταῦτα καὶ ἄνευ ὅπλων, ἐθελουσίους τε προσαγό-
μενος διὰ τὸ μᾶλλον τι ἔνδηλος γίνεσθαι τῇ
φιλανθρωπίᾳ, ἔπεισεν ἑαυτοῦ ἀκροᾶσθαι, ὧν δὲ
¹⁵ πρότερον οὐδὲ ὀνόματα ἠπίσταντο οἱ ἄνθρωποι οὐδέ
τινος ὑπήκοοι ἐγένοντο διὰ μνήμης, ἡμερωσάμενος
ὁπόσοι ἐντὸς Ῥήνου ποταμοῦ κατοικοῦσιν, ὑπὲρ τε
τὸν Ἰόνιον πόντον καὶ τὰ Ἰλλυριῶν γένη· Παννο-
νίους αὐτοὺς καὶ Δᾶκας καλοῦσιν. (Ζήτει ἐν τῷ
²⁰ Περὶ ἀνδραγαθημάτων.)

Περὶ δὲ τούτου τοῦ ἀνδρὸς φρονήσεώς τε καὶ ²
ἀρετῆς ἰσχὺν δεῖξαι ὁπόσον δύναται, τὰ μὲν ἐκ τῆς
πολιτείας ἦντινα ἐν τῇ πατρίδι ἐπολιτεύσατο, τὰ δὲ

κατὰ στρατηγίας μεγάλων πολέμων ἐγχωρίων τε καὶ ἄλλοεθνῶν, ἀγώνισμα μὲν ἀνθρώποις πρόκειται λέγειν καὶ γράφειν, ὡς ἂν εὐδοκιμοῖεν ἐν καλοῖς ἔργοις. καὐτὸς δ' ἀφηγήσομαι τὰ πεπραγμένα, ἐξ ὧν οἶόν τε γινῶναι σύμπασι τὴν ἀλήθειαν. πρότερον ⁵ δ' αὐτοῦ τό τε γένος διεξιμι καὶ τὴν φύσιν, τοὺς τε γεννητάς, ἀφ' ὧν ἦν, τὴν τ' ἐκ νηπίου τροφήν τε καὶ παιδευσιν, ἧ χρησάμενος τοσόσδε ἐγένετο. πατὴρ μὲν οὖν ἦν αὐτῷ Γάιος Ὀκταούιος, ἀνὴρ τῶν ἐκ τῆς συγκλήτου. οἱ δὲ αὐτοῦ πρόγονοι, κατὰ τε πλοῦτον ¹⁰ καὶ ἐπιείκειαν ὀνομαστότατοι γενόμενοι, ὀρφανῶ ὄντι ἐκείνῳ τὰ χρήματα ἐλίποντο· καταστάντες δ' ἐπίτροποι ταῦτα διεφόρησαν· ὁ δὲ τῶν πρὸς αὐτοὺς δικαίων ἀποστάς τοῖς περιλειφθεῖσιν ἤρκεϊτο.

³ Ὅτι Καῖσαρ περὶ ἑννέα ἔτη μάλιστα γεγωναὶς ¹⁵ θαυμά τε οὐ μικρὸν παρέσχε Ῥωμαίοις, φύσεως ἀκρότητα δηλώσας ἐν τοιαῦδε ἡλικία, καὶ τοῖς ἀνδράσι πολὺς ἐγγίγνεται θόρυβος ἐν πολλῷ ὀμίλῳ δημηγοροῦντι. ἀποθανούσης δ' αὐτῷ τῆς τηθῆς, παρὰ τῆ μητρὶ ἐτρέφετο Ἀτία καὶ τῷ ταύτης ἀνδρὶ Φιλίππῳ ²⁰ Λευκίῳ, ὃς ἦν ἀπόγονος τῶν τὸν Μακεδόνα Φίλιππον κεχειρωμένων. παρὰ δὲ τῷ Φιλίππῳ ὁ Καῖσαρ ὡς παρὰ πατρὶ τρεφόμενος πολλὴν ὑπέφαινε ἐλπίδα, ἥδη τε ἀξιότιμος καὶ τοῖς ἡλιξιν ἐφαίνετο τοῖς εὐγενεστάτοις παισὶ· καὶ συνῆσαν πρὸς αὐτὸν ²⁵ παμπληθεῖς, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ τῶν νεανίσκων, οἷς τὸ πράττειν δι' ἐλπίδος ἦν. προύπεμπον δὲ αὐτὸν πάμπολλοι ὁσημέραι καὶ μειρακίσκοι καὶ ἄνδρες καὶ ἡλικες παῖδες, εἴτε ἐφ' ἰπασίαν ἔξω τοῦ ἄστεως προῆει εἴτε παρὰ συγγενεῖς ἢ ἄλλους τινάς. ἤσκει ³⁰ γὰρ καὶ τὴν ψυχὴν τοῖς καλλίστοις ἐπιτηδεύμασι καὶ τὸ σῶμα ταῖς γενναίαις καὶ πολεμικαῖς μελέταις, καὶ

διδασκόντων θάπτον αὐτὸς τὴν μάθησιν ἐπὶ τῶν ἔργων ἀπεδείκνυτο, ὥστε ἀπὸ τοῦδε καὶ ἐν τῇ πατρίδι πολὺν ζῆλον ἐνέγκασθαι. ἐφειστήκει δὲ αὐτῷ καὶ ἡ μήτηρ καὶ ὁ ταύτης ἀνὴρ Φίλιππος, ἀνά
 5 πᾶσαν ἡμέραν πυνθανόμενοι παρὰ τῶν διδασκάλων τε καὶ ἐπιμελητῶν, οὓς παρακατέστησαν τῷ παιδί, ὅτι πράξειεν ἢ ὅποι πορευθεῖν ἢ ὅπως διημερεύσειε, τὰς τε διατριβὰς μεθ' ὧν ποιήσαιο.

Ἐν δὲ τῷ κατασχόντι ταράχῳ τὴν πόλιν ὑπ-
 10 εκπέμπει ἢ τε μήτηρ Ἀτία καὶ Φίλιππος Καίσαρα εἰς τι τῶν πατρῶων χωρίων. κατέβαινε δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν περὶ ἔτη μάλιστα γεγωνὸς τετρακαίδεκα, ὥστε ἀποθέσθαι μὲν αὐτὸν ἤδη τὴν περιπόρφυρον ἐσθῆτα, ἀναλαβεῖν δὲ τὴν καθαρὰν, σύμβολον οὖσαν
 15 τῆς εἰς ἄνδρας ἐγγραφῆς. περιβλεπόμενος δ' ὑπὸ παντὸς τοῦ δήμου διὰ τε εὐπρέπειαν καὶ λαμπρότητα εὐγενείας ἔθυσε τοῖς θεοῖς καὶ ἐνεγράφη εἰς τὴν ἱερωσύνην εἰς τὸν Λευκίου Δομιτίου τόπον τετελευτηκότος. καὶ ὁ δῆμος μάλα προθύμως ἐχειροτόνησε.
 20 καὶ ὁ μὲν ἅμα τῇ μεταλλαγῇ τῆς ἐσθῆτος καὶ τῇ καλλίστῃ τιμῇ κοσμηθεὶς ἔθυε. καίπερ δὲ κατὰ νόμον εἰς ἄνδρας ἐγγεγραμμένου διεκώλυεν ἡ μήτηρ ἔξω τῆς αὐλείου θύρας χωρεῖν, πλὴν ὅποι καὶ πρότερον, ὅτε παῖς ἦν, ἐφοῖτα, δίαιτάν τε τὴν αὐτὴν
 25 ἔχειν ἐπηνάγκαζε, κοιτάζεσθαι τε ἔνθα καὶ πρότερον ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ. νόμῳ τε μόνον ἀνὴρ ἦν, τὰ δ' ἄλλα παιδικῶς ἐπεστατεῖτο. τῆς δὲ ἐσθῆτος οὐδ' ὅτιοῦν ἐξήλλαξεν, ἀλλ' ἀεὶ τὴν πάτριον ἡμπείχετο.

Ἐφοῖτα δὲ καὶ εἰς τὰ ἱερά ἐν ταῖς νομίμοις 5
 30 ἡμέραις νύκτωρ διὰ τὴν προσοῦσαν αὐτῷ ὥραν, ἅτε δὴ καὶ πολλὰς γυναῖκας ἐκμήνας εὐπρεπεία καὶ λαμπρότητι γένους. ἐπιβουλευόμενος δὲ παρ' αὐτῶν

οὐδαμῇ ἐφαίνετο ἄλωτὸς ὢν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἢ μήτηρ ἀπῆρυνεν αὐτοῦ φυλάττουσα καὶ οὐδαμῶσε μεθιείσα, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἔννους ὢν, ἅτε εἰς τοῦμ- προσθεν τῆς ἡλικίας προΐών. ἐνστάσης δὲ τινος ἑορτῆς Λατίνης, ὁπότε καὶ τοὺς ὑπάτους εἰς Ἄλβαν⁵ τὸ ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει πατρίου θυσίας ἔνεκα, τοὺς δ' ἱερεῖς διαδόχους αὐτῶν τῆς δικαιοδοσίας εἶναι, καθίζει ἐπὶ τὸ βῆμα Καῖσαρ ἐν μέσῃ ἀγορᾷ. προσ- ἦεσαν δ' ἄπλετοι ἄνθρωποι δικαιοδοσίας χάριν, πολλοὶ δὲ καὶ μηδενὸς πράγματος χάριν, θεωρίας¹⁰ ἔνεκα τοῦ παιδός· ἀξιοθέατος γὰρ πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα ἐν τῷ τότε σεμνότητα καὶ ἀξίωμα προσ- ειληφώς.

6 Καῖσαρος δὲ ἤδη κεχειρωμένου μὲν τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ πολεμίους, νενικηκότος δὲ καὶ περὶ Μακε-¹⁵ δονίαν Πομπήιον, ἡρηκότος δ' Αἴγυπτον, ἐπαναστρέ- φοντος δ' ἐκ τε Συρίας καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου, μέλλοντος δ' ἐπὶ Λιβύης χωρεῖν, ὡς τὰ λειπόμενα τοῦ ἐκεῖ καταστάντος πολέμου καθέλοι, βουλόμενος συστρατεύειν αὐτῷ ὁ νέος Καῖσαρ, ὡς καὶ πολεμίων²⁰ ἔργων ἔμπειρος εἶη, ἐπεὶ ἦσθετο ἐναντιουμένην Ἀτίαν τὴν μητέρα, οὐδὲν ἀντειπῶν ἡρέμα εἶχε. δῆλος δ' ἦν καὶ ὁ πρεσβύτερος Καῖσαρ ὑπ' εὐνοίας οὐδέπω βουλόμενος αὐτὸν στρατεύεσθαι, ὡς μὴ τὴν δίαιταν ἐν ἀσθενεῖ σώματι μεταβαλὼν τὴν ὄλην ἔξιν²⁵ φαύλως διατεθείη. διὰ μὲν δὴ ταῦτα τῆς στρατείας παρελύετο.

7 Ἐπεὶ δὲ κάκεινον τὸν πόλεμον κατεργασάμενος Καῖσαρ ἐπανῆλθεν εἰς Ῥώμην, σφόδρα ὀλίγοις τῶν ὑποπεσόντων αἰχμαλώτων συγγνούς διὰ τὸ τοῖς προ-³⁰ τέροις αὐτοὺς μὴ σεσωφρονίσθαι πολέμοις, συνην- ἐχθη τοιούδε. ἦν εἰς τὰ μάλιστα Καῖσαρι τῷ νέφ

συνήθης καὶ φίλος Ἀγρίππας, ἐν ταύτῳ τε παιδευ-
 θείς καὶ τινα ἔχων ὑπερβολὴν ἑταιρείας. τούτου
 ἀδελφὸς Κάτωνι συνῆν, κατὰ τε φιλίαν σπουδαζό-
 5 μενος καὶ τοῦ Λιβυκοῦ πολέμου κεκοινωνηκώς, τότε
 δ' αἰχμάλωτος ἤρημένος. τοῦτον, οὐδέν πω πρότε-
 ρον αἰτήσας Καίσαρα, ἐβούλετο μὲν ἐξαιτεῖσθαι, ὑπὸ
 δὲ αἰδοῦς ὤκνει, καὶ ἅμα ὁρῶν αὐτὸν ὡς διέκειτο
 πρὸς τοὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ πολέμῳ ἐαλωκότας. θαρρή-
 10 σας δ' οὖν ποτε ἤτησε καὶ ἔτυχεν. ἐφ' οἷς περιχα-
 ρῆς ἦν τῷ αὐτοῦ φίλῳ τὸν ἀδελφὸν ἀνασσεσασκώς·
 ἐπηρεῖτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων, εἰς οὐδέν πρότερον
 καταθέμενος τὴν αὐτοῦ σπουδὴν καὶ ἔντευξιν ἢ εἰς
 φίλου σωτηρίαν.

Ἐκ τούτου τὰς θριαμβικὰς ἤγε πομπὰς Καῖσαρ 8
 15 τοῦ κατὰ Λιβύην πολέμου τῶν τε ἄλλων, οὓς ἐπολέ-
 μησε. καὶ τὸν νέον Καίσαρα, υἱὸν ἤδη πεπονημένος,
 ὄντα δὲ τρόπον τινα καὶ φύσει διὰ τὸ ἀγχοτάτω τοῦ
 γένους εἶναι, ἐκέλευσε τῷ ἑαυτοῦ ἄρματι ἔπεσθαι,
 κόσμοις αὐτὸν στρατηγικοῖς ἀσκήσας, ὡς ἂν αὐτοῦ
 20 σύσκηνον ἐν πολέμῳ γεγονότα. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν
 ταῖς θυσίαις καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις
 ἐγγύτατα ἴσθη, τοὺς τε ἄλλους εἶκειν προσέταπτεν αὐ-
 τῷ. καὶ ὁ μὲν ἤδη τὰς αὐτοκρατορικὰς ἐφέρετο τιμὰς,
 αἱ δὲ μέγιστα κατὰ τὸν Ῥωμαίων νόμον ἦσαν, καὶ
 25 ξηλωτὸς ἐν τῇ πατρίδι ἦν. συνὼν δὲ ὁ παῖς αὐτῷ καὶ
 ἐν τοῖς θεάτροις καὶ ἐν πότοις, ὁρῶν τε φιλανθρω-
 πῶς ἑαυτῷ διαλεγόμενον οἷα τέκνῳ, καὶ μικρὸν ὅσον
 ἤδη τεθαρρηκώς, πολλῶν αὐτοῦ δεομένων καὶ φίλων
 καὶ πολιτῶν αἰτεῖσθαι σφίσι παρὰ Καίσαρος ὧν ἕκα-
 30 στοι ἐν χρεῖα ἦσαν, ἐπιτηρῶν εὐκαιρίας μετὰ πάσης
 αἰδοῦς ἠτεῖτό τε καὶ κατώρθου, πλείστου τε ἄξιος
 πολλοῖς τῶν ἀναγκαίων ἐγένετο, φυλαττόμενος τὸ

μήτε ἀκαίρως παρακαλεῖν μήτ' ἐκείνω προσάντως. καὶ ὁ μὲν οὐκ ὀλίγα ζώπυρα καὶ φιλανθρωπίας ἅμα καὶ φρονήσεως φυσικῆς ἀπεδείκνυτο.

9 Βουλόμενος δ' αὐτὸν ὁ Καῖσαρ καὶ ἔμπειρον τοῦ ἀγωνοθετεῖν ἐν ταῖς τοιαύταις χορηγίαις εἶναι, δυοῖν 5 ὄντων θεάτροιν, τοῦ μὲν Ῥωμαϊκοῦ, ἐν ᾧ αὐτὸς παρῶν τὴν φροντίδα εἶχε, θατέρου δὲ Ἑλληνικοῦ, τούτου ἐπέτρεψεν ἐκείνω τὴν ἀγωνοθεσίαν. καὶ ὁ μὲν σπουδάζων ἐπιμέλειάν τε καὶ φιλανθρωπίαν ἀποδείξασθαι ἐν κανυματώδεσι καὶ μακροτάταις ἡμέραις, 10 οὐδαμοῦ τε ἀπιῶν, ἄχρι λύσειε τὴν θῆαν, εἰς νόσον πίπτει, οἷα νέος καὶ πόνων ἀπείρατος. χαλεπῶς δὲ διακειμένου, πάντες μὲν ἐν φόβῳ ἦσαν, ἀγωνιῶντες εἴ τι πείσεται τοιαύτη φύσις, μάλιστα δὲ πάντων Καῖσαρ. διὸ πᾶσαν ἡμέραν ἢ αὐτὸς παρῶν αὐτῷ 15 εὐθυμίαν παρεῖχεν ἢ φίλους πέμπων, ἰατρούς τε ἀποστατεῖν οὐκ ἐῶν. καὶ ποτε δειπνοῦντι ἠγγειλέ τις ὡς ἔκλυτος εἶη καὶ χαλεπῶς ἔχοι· ὁ δ' ἐκπηδήσας ἀνυπόδητος ἦκεν, ἐνθα ἐνοσηλεύετο, καὶ τῶν 20 ἰατρῶν ἐδεῖτο ἐμπαθέστατα μεστὸς ὢν ἀγωνίας, καὶ αὐτὸς παρεκάθητο· ἀνακτησάμενος δ' αὐτὸν εὐθυμος ἐγένετο.

10 Ἐπεὶ δ' ἀνέσφηλεν ἐκ τῆς νόσου, διαπεφευγῶς μὲν τὸν κίνδυνον, ἀσθενῶς δ' ἔτι διακειμένος τὸ σῶμα, στρατεύειν μὲν ἔδει Καίσαρα, ἐνθα διενοεῖτο 25 τὸ πρότερον ἐπάγεσθαι καὶ τὸν παῖδα· τότε δ' οὐχ οἷός τ' ἦν διὰ τὴν προσπεσοῦσαν νόσον. καταλιπὼν δ' οὖν αὐτοῦ πολλοὺς ἐπιμελητάς, ὡς δι' ἀκριβοῦς διαίτης φυλάττειτο, καὶ ἐντολὰς δούς, εἰ ῥωσθελίη, ἐπεσθαί οἱ, ᾗχετο ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ γὰρ Μάγνου Πομ- 30 πηίου πρεσβύτατος παῖς, μέγα στρατεύμα ἀθροίσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ παρὰ τὴν πάντων ἐλπίδα, διενοεῖτο

ἐπαμῦναι τῷ πατρὶ καὶ τὴν ἐκείνου ἦταν ἀναμαχέ-
 σασθαι, εἰ δύναιτο. ὑπολειφθεῖς δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ
 Καῖσαρ, πρῶτον μὲν τοῦ σώματος ἐγκρατέστατα
 ἐπεμελήθη καὶ ταχὺ ἀνερωσθή, ἔπειτα δὲ τὴν ἔξο-
 5 δον ἐκ τῆς πατρίδος ἐποιεῖτο ἐπὶ τὴν στρατιάν κατὰ
 τὰς τοῦ θεοῦ ἐντολάς· οὕτω γὰρ αὐτὸν ἐκάλει. πολ-
 λῶν δ' αὐτῷ συνεκδημεῖν σπουδαζόντων διὰ τὸ μέ-
 γεθος τῆς ἐν αὐτῷ ἐλπίδος, πάντας παρωσάμενος
 καὶ τὴν μητέρα αὐτήν, τοὺς ἄκνυτάτους τῶν οἰκετῶν
 10 καὶ ἐρωσμενεστάτους ἐκλεξάμενος συνέτεινε τὴν πο-
 ρείαν, καὶ ἀπίστῳ τάχει χρησάμενος διέδραμε τὴν
 μακρὰν ὁδόν, σύνεγγύς τε ἦν Καίσαρι, διαπεπολε-
 μηκότι ἤδη τὸν σύμπαντα πόλεμον ἐν μηνσὶν ἐπτά.

Ἀφικόμενος δ' εἰς Ταρρακῶνα ἀπιστίαν παρέσ- 11
 15 χεν ὅπως ἀφίκοιτο ἐν τοσῶδε πολέμῳ ταραχῶ. οὐχ
 εὐρῶν δὲ ἐνταῦθα Καίσαρα, πλείω πόνον καὶ κίνδυ-
 νον εἶχεν· ἀφίκετο δὲ εἰς Ἰβηρίαν πρὸς Καίσαρα
 περὶ πόλιν Καλπίαν. καὶ ὁ μὲν οἶα τέκνον περιβα-
 λῶν διὰ τε τὸ νοσοῦντα καταλελοιπένας καὶ ἐκ πολ-
 20 λῶν πολεμίων καὶ λησθηρίων περισεσωσμένον ὄραν
 ἀδοκῆτως, ἤσπάζετο καὶ οὐδαμῇ μεθίει ὁμοδίαιτόν
 τε εἶχεν· ἐπῆνει δ' αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιμέλειαν ἅμα
 καὶ σύντασιν, ὡς πρῶτος τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξελη-
 λυθότων ἦκεν. ἐπιμελὲς δ' ἐποιεῖτο πρὸς αὐτὸν
 25 διαλεγόμενον ὑπὲρ πολλῶν ἀνακρίνειν, ἀποπειρώμε-
 νος αὐτοῦ τῆς διανοίας. ὄραν δὲ εὖστοχον καὶ εὐ-
 σύνετον καὶ βραχυλόγον, αὐτὰ τε ἀποκρινόμενον τὰ
 καιριώτατα, ἔστεργε καὶ ὑπερησπάζετο. ἐκ τούτου
 30 ἐμβαίνειν εἰς τὴν αὐτὴν Καίσαρι ναῦν σὺν πέντε
 δούλοις, αὐτὸς ὑπὸ φιλοστοργίας καὶ τρεῖς ἐταίρους
 πρὸς τοῖς δούλοις ἐνεβίβασε, καὶ ἐδεδίει μὴ τοῦτο

γνούς Καῖσαρ ἐπιμέμφαιτο. τὸναντίον δ' ἐγένετο ἡσθη γὰρ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ εἶναι φιλέταιρον, καὶ ἐπήνεσεν, ὅτι αἰεὶ βούλεται παρεῖναι αὐτῷ τοὺς πάντων ἐπόπτας ἐσομένους ἄνδρας καὶ ἀρετῆς ἐπιμελουμένους, πρόνοιάν τε οὐ μικρὰν χρηστῆς δόξης ἐν τῇ ⁵ πατρίδι ἤδη ποιοῖτο.

- 12 Ἦκε δ' οὖν εἰς τὴν Καρχηδόνα Καῖσαρ, ὡς τοῖς χρηΐζουσιν ἐντευξόμενος. πολλοὶ δὲ συνεληλύθεσαν, οἱ μὲν δικαιοδοσίας χάριν περὶ ὧν εἶχον ἀμφιβόλων πρὸς τινάς, οἱ δὲ οἰκονομίας πολιτικῆς, οἱ δ' ὅπως ¹⁰ ἂν τὰ ἄθλα τῶν ἠνδραγαθημένων λάβοιεν· περὶ ὧν ἐνέτυχεν. ἄλλοι τε ἠγεμόνες πλείστοι συνεληλύθεσαν. προσφρεύουσι τῷ Καίσαρι καὶ Ζακύνθιοι μεγάλα ἐγκλήματα ἔχοντες καὶ δεόμενοι βοηθείας. ὁ δὲ τούτων πρῶσθη τε καὶ διαλεχθεὶς ἄριστα πρὸς Καί- ¹⁵ σαρα ἐν φανερωῖ τῶν τε αἰτιῶν αὐτοὺς ἀπήλλαξε καὶ προὔπεμψεν ἐπ' οἶκου ἠδομένους τε καὶ πρὸς πάντας αὐτὸν ὑμνοῦντας σωτηῆρά τε ὀνομάζοντας. ἐντεῦθεν πολλοὶ συνέρρεον προστασίας δεόμενοι, οἷς πλείστου ἄξιος γενόμενος, τῶν μὲν διέλυε τὰ ἐγκλή- ²⁰ ματα, οἷς δ' ἠτεῖτο δωρεάς, οὓς δ' εἰς ἀρχὰς προῆγε. πάντες τε ἀνὰ στόμα εἶχον τὴν τε ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν καὶ τὴν ἐν ταῖς ἐντεύξεσι φρόνησιν. αὐτὸς μὲν Καῖσαρ εὐλα ^{*}^{*}. [Exc. de virt. et vit. p. 473—485. *]]

25

- 13 ^{*}^{*}^{*} γύρου κατὰ τὰ πάτρια, οὔτε μεθυσκομένοις νεανίσκοις παρεῖναι οὔτε πλείω χρόνον συμποσίῳ παραγενέσθαι ἄχρι ἐσπέρας, οὐδὲ μέντοι δειπνεῖν πρὸ δεκάτης ὥρας, ἔξω Καίσαρος ἢ Φιλίππου ἢ τοῦ γήμαντος αὐτοῦ τὴν ἀδελφὴν Μαρκέλλου, ³⁰ ἀνδρὸς σωφρονεστάτου καὶ κατ' εὐγένειαν ἀρίστου

*) Excidit folium.

Ῥωμαίων. αἰδῶ δ', ἣν πρέπειν ἄν τις τῇ τοιαύτῃ
 ἡλικίᾳ ὑπολάβοι, διὰ τὸ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἐν τῇ
 μετὰ ταύτην τὴν χώραν ὑπὸ τῆς φύσεως ἀποδεδό-
 σθαι, διαφανέστατα ἐν ἔργοις ἐδήλου ἐν τῷ βίῳ
 5 παντί. διὰ τοῦτο καὶ μάλιστα Καῖσαρ αὐτὸν περὶ
 πολλοῦ ἐποιήσατο, καὶ οὐχ, ὥσπερ οἴονται τινες, διὰ
 τὸ γένος μόνον. ἔγνω μὲν οὖν καὶ πρότερον παῖδα
 ἀποδείξαι, δεδιώς δὲ μὴ ἐλπίδι τοσαύτης τύχης
 ἐπαρθεῖς, ὃ φιλεῖ τοῖς εὐδαιμόνως τρεφομένοις ἔπε-
 10 σθαι, ἐκλάθοιτο ἀρετῆς καὶ ἐκδιαιτηθείη, συνέκρυψε
 τὴν γνώμην, ἐν δὲ ταῖς διαθήκαις αὐτὸν υἱοῦται,
 ἅπαις ὦν ἀρρένων παιδῶν, καὶ κληρονόμον ἀποδεί-
 κνυσι τῆς τύχης πάσης· τετάρτην δὲ μοῖραν τῶν
 χρημάτων τοῖς ἄλλοις διένειμε φίλοις τε καὶ ἀστοῖς,
 15 ὅπερ ὕστερον ἐγένετο δῆλον.

Ἐδεήθη δὲ συγχωρῆσαι αὐτῷ παρὰ τὴν μητέρα 14
 ἐλθεῖν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ δόντος ὄχετο. ὡς δ'
 ἦκεν οὐχ ἐκὰς Ῥώμης εἰς Ἰάνουκλον, ὑπήντησεν αὐ-
 τῷ σὺν πολλῷ πλήθει ἀνθρώπων ὃ λεγόμενος Γαῖου
 20 Μαρίου παῖς, σπουδάζων εἰς τὸ γένος ἐγγραφῆναι,
 καὶ τινὰς γυναικὰς προσειληφὼς τῶν Καίσαρος, αἷ
 ἔμαρτύρουν αὐτῷ τὴν εὐγένειαν. οὔτε μὴν Ἀτίαν
 ἐπεισεν οὔτε τὴν ταύτης ἀδελφὴν καταψεύσασθαι
 τοῦ σφετέρου οἴκου· προσῆπτο γὰρ τὸ γένος τοῦ
 25 γένους τὸ Καίσαρός τε καὶ τὸ Μαρίου, τῷ γε μὴν
 νεανίσκῳ ἐκείνῳ οὐδὲν προσῆκον ἦν. ὅς τότε σὺν
 πολλῷ πλήθει ὑπαντιάσας ἐσπούδαζε προσλαβεῖν καὶ
 τὴν τοῦ νέου Καίσαρος γνώμην εἰς τὴν τοῦ γένους
 ἐγγραφήν. πολλὴ δ' ἐγένετο σπουδὴ καὶ τῶν συνόν-
 30 των αὐτῷ πολιτῶν, πειθομένων εἶναι παῖδα Μαρίου.
 Καῖσαρ δ' ἐν ἀπορίᾳ δεινῇ γενόμενος ἐσκόπει τί χρὴ
 ποιεῖν· τό τε γὰρ ἀσπάζεσθαι ὡς συγγενῆ, ὃν οὐκ

ἤδει ὀπόθεν εἶη οὐδ' ἡ μήτηρ αὐτῷ συνεμαρτύρει, χαλεπὸν ἦν τό τε διωθεῖσθαι τὸν νεανίσκον καὶ τὸ σὺν αὐτῷ πληθὸς τῶν πολιτῶν, ἄλλως τε καὶ αἰδοῦς ὄντι μεστῷ, πολλὴν δυσχέριαν εἶχεν. ἀποκρίνεται γοῦν, ἡρέμα διωσάμενος τὸν ἄνθρωπον, ὅτι Καῖσαρ 5 εἶη τοῦ γένους αὐτοῖς ἡγεμῶν, καὶ τῆς πατρίδος προστάτης, συμπάσης τε τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς· δεῖν οὖν ὡς ἐκείνον βαδίζειν καὶ διδάσκειν περὶ τῆς συγγενείας, καὶ εἰ μὲν πείσειεν, ὑπάρχειν εὐθύς αὐτῷ καὶ σφᾶς τούς τε ἄλλους οἰκείους πεπεισμένους· εἰ 10 δὲ μή, οὐδὲν αὐτοῖς εἶναι κοινῶνημα πρὸς αὐτόν· ἐν δὲ τῷ μεταξύ, πρὶν ἢ Καίσαρα τοῦτο γνῶναι, μήτε προσιέναι πρὸς αὐτόν μήτε ὡς παρὰ συγγενοῦς τι ἐπιζητεῖν τῶν δικαίων. ταῦτα ἐμφρόνως ἀποκρινόμενον καὶ οἱ συμπαρόντες ἐπήνουν, οὐδὲν δὲ ἦτ- 15 του ὁ νεανίσκος συμπρούπεμψεν αὐτόν ἄχρι τῆς οἰκίας.

15 Ὡς δ' ἦκεν εἰς Ῥώμην, κατάγει πλησίον τῆς Φιλίππου οἰκίας καὶ τῆς μητρός, καὶ τὴν διαίταν εἶχε σὺν ἐκείνοις, καὶ οὐκ ἄνευ τούτων διῆγε, πλὴν 20 εἰ μή ποτε καὶ αὐτὸς τῶν ἡλικιωτῶν τινὰς βούλοιτο ἐστιᾶν· τοῦτο δὲ σπάνιον ἦν. διατρίβων δ' ἐν τῇ πόλει, ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀποδείκνυται εἶναι τῶν πατρικίων.

Ἵτι ἐνηφε καὶ ἐγκρατῶς διῆγεν ὁ νέος Καῖσαρ. 25 θαυμαστὸν δέ τι κἄλλο συνήδεσαν αὐτῷ οἱ φίλοι· ἐπ' ἐνιαυτὸν γὰρ ὅλον ἐν τοιαῦδε ἡλικία, ἐν ἣ ἡ μάλιστα σφριγῶσιν οἱ νέοι, καὶ τούτων δ' ἔτι μᾶλλον οἱ εὐτυχεῖς, ἀφροδισίων ἀπέιχετο, φωνῆς ἅμα καὶ ἰσχύος προνοῶν. [Τέλος τῆς Ἱστορίας Νικολάου Δα- 30 μασκηνοῦ καὶ τοῦ Βίου Καίσαρος τοῦ νέου. Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας. [Exc. de virt. et vit. p. 485—489.]

Ὅτι ὁ νέος Καῖσαρ τρίτον ἄγων ἐν τῇ Ῥώμῃ 16
 μῆνα ἐνταῦθα λοιπὸν παρεπεδήμει, ζηλούμενος μὲν
 ὑπὸ τῶν ἡλικίων καὶ φίλων, θαυμαζόμενος δὲ ὑπὸ
 τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων, ἐπαινούμενος δ' ὑπὸ τῶν
 5 παιδευτῶν. τετάρτῳ δὲ μηνὶ ἦκεν ἐκ τῆς πατρίδος
 πεμφθεὶς ὑπὸ τῆς μητρὸς ὡς αὐτὸν ἀπελεύθερος τε-
 ταραγμένος καὶ πολλῆς ἀθυμίας μεστός, ἐπιστολὴν κο-
 μίζων, ἐν ἣ ἐγγράπτο ὡς Καῖσαρ μὲν ἐν τῇ συγκλήτῳ
 ἀποθάνοι ὑπὸ τῶν περὶ Κάσσιον καὶ Βροῦτον. ἡξίου
 10 δὲ τὸν παῖδα ἐπανελθεῖν ὡς αὐτήν· ἀγνοεῖν γὰρ
 ἔφη καὐτὴ τὰπὸ τοῦδε ἐσόμενα· δεῖν δὲ ἤδη ἄνδρα
 γίγνεσθαι, καὶ γνώμη τε ἂ χρὴ φρονεῖν καὶ ἔργῳ
 πράττειν, ἐπόμενον τῇ τύχῃ τε καὶ τοῖς καιροῖς. τοι-
 αῦτα ἐδήλου τὰ παρὰ τῆς μητρὸς γράμματα. ὅμοια
 15 δὲ καὶ ὁ ταῦτα κομίζων ἀπήγγελλεν· ἔφη τε ὡς πα-
 ραχορῆμα Καίσαρος ἀναιρεθέντος πεμφθείη καὶ οὐ-
 δαμῆ διατρέψειεν, ὡς θάττον ἔχοι μαθὼν τὰ γενό-
 μενα βουλευσασθαι περὶ αὐτῶν· μέγαν δ' εἶναι τὸν
 κίνδυνον τοῖς τοῦ ἀνηρημένου συγγενέσι, ὃν δεῖ
 20 πρῶτον σκοπεῖν ὅπως διαφεύξεται· οὐ μικρὰν γὰρ
 εἶναι μερίδα τὴν τῶν σφαγέων, οἳ τοὺς Καίσαρος
 ἐλαύνουσί τε καὶ ἀναιροῦσι. ταῦτα ἀκούσαντες, ἐν
 πολλῷ θορύβῳ ἦσαν, μέλλοντες ὅσον οὐπω δειπνή-
 σειν. ταχὺ δ' ἡ φήμη καὶ τοῖς ἔξω διήγγελλε καὶ ἀν'
 25 ἅπασαν ἐφοίτα τὴν πόλιν τὰκριβὲς μὲν οὐ δηλοῦσα,
 ὅτι μέντοι κακόν τι μέγα εἶη προσπεπτωκός. συνῆε-
 σαν γοῦν πολλοὶ περὶ ἄκραν ἐσπέραν σὺν φωτὶ τῶν
 πρῶτων Ἀπολλωνιατῶν, διαπυνθανόμενοι ὑπ' εὐ-
 νοίας ὅ,τι εἶη τὸ ἠγγελμένον. βουλευομένῳ δὲ Καί-
 30 σαρι μετὰ τῶν φίλων ἔδοξε χρῆναι τοῖς ἐπιφανεστά-
 τοις δηλῶσαι, τὸ πλῆθος δὲ ἀποπέμψασθαι. καὶ ἐπεὶ
 ταῦτα ἐπραξαν, μόλις μὲν ἀπῆλθεν ὁ ὄχλος πεισθεὶς

ὑπὸ τῶν πρώτων, καιρὸν δ' ἔσχε Καίσαρ περὶ τῶν
 ὄλων βουλευσασθαι μετὰ τῶν φίλων, πόρρω τῆς νυ-
 κτὸς ἤδη διεληλυθυίας ὅ,τι ποιητέον εἴη καὶ ὅπως
 χρηστέον τοῖς πράγμασιν. πολλῆς δὲ σκέψεως γενο-
 μένης, οἱ μὲν παρήνουν τῶν φίλων ἐπὶ τὸ ἐν Μακε- 5
 δονία στρατεύμα χωρεῖν, ὃ προυξεπέπεμπτο ἐπὶ τὸν
 Παρθικὸν πόλεμον, ἠγεῖτο δ' αὐτοῦ Μάρκος Αἰμί-
 λιος, καὶ σὺν αὐτῷ ἤκειν τὰσφαλοῦς ἔνεκεν εἰς Ῥώ-
 μην ἐπὶ ἄμυναν τῶν σφαγέων· ὑπάρξειν δὲ καὶ τοὺς
 στρατιώτας ὑπ' εὐνοίας τῆς πρὸς ἐκεῖνον τοῖς ἀχθο- 10
 μένοις· προσγενήσεσθαι δὲ καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ παιδὸς
 οἴκτον ὀφθέντος τῷ στρατῷ. ἀλλὰ ταῦτα δυσχερῆ
 ὑπεφαίνετο ἀνδρὶ κομιδῆ νέῳ καὶ μεῖζω ἢ κατὰ τὴν
 παροῦσαν ἡλικίαν τε καὶ ἀπειρίαν, ἄλλως τε καὶ
 ἀδήλου ἔτι οὔσης τῆς τῶν πολλῶν διανοίας καὶ πολ- 15
 λῶν ἐφεστῶτων ἐχθρῶν. οὐκ ἐκράτει οὖν ἠδε ἡ
 γνώμη. τιμωροί τε ἔσεσθαι Καίσαρι προσεδοκῶντο οἱ
 καὶ ζῶντος ἀπέλανον τῆς τύχης, εἰς τε ἀρχὰς καὶ
 πλοῦτον ὑπ' αὐτοῦ προηγημένοι δωρεάς τε μεγάλας
 ἔχοντες καὶ οἴας οὐδ' ὄναρ ἠλπισαν. ἄλλων δὲ ἄλλα 20
 παραινούντων, ὡς ἂν ἐν ἀσκόποις καὶ ἀσταθμήτοις
 πράγμασι, κράτιστον εἶναι ἐδόκει Καίσαρι τὴν ὑπὲρ
 τῶν ὄλων βουλὴν ἀναβαλέσθαι ἄχρι τοῖς καὶ γῆρα
 καὶ φρονήσει διαφέρουσι τῶν φίλων συμμίξας κοι-
 νωνοὺς ποιήσαιτο τῆς γνώμης. ἔδοξεν οὖν δεῖν ἠρέ- 25
 μα ἔχειν καὶ εἰς Ῥώμην βαδίζειν, πρότερον δ' ἐν
 Ἰταλίᾳ γενόμενον γινῶναι τὰ μετὰ τὴν Καίσαρος τε-
 λευτὴν ἐπισυμβάντα καὶ μετὰ τῶν ἐκεῖ βουλευσα-
 σθαι περὶ τῶν ὄλων.

17 Καὶ οἱ μὲν πρὸς τὸν πλοῦν παρεσκευάζοντο· 30
 Ἀλέξανδρος δὲ ὑποτιμώμενος τό τε γῆρας καὶ τὴν
 ἀσθένειαν εἰς τὴν πατρίδα τὸ Πέργαμον ἀπελύετο.

Ἀπολλωνιάται δὲ ἀθροισθέντες ἄχρῳ μὲν τινος ἐδέ-
 οντο Καίσαρος ὑπὸ φιλοστοργίας μένειν παρὰ σφᾶς·
 παρέξειν γὰρ αὐτῷ τὴν πόλιν εἰς ὅ,τι βούλεται, ὑπό-
 τε τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας καὶ τῆς πρὸς τὸν τεθνη-
 5 κότα εὐσεβείας· καὶ αὐτῷ δὲ ἄμεινον εἶναι τοσοῦτων
 ἐχθρῶν ἐφεστῶτων ἐν φίλῃ πόλει τὰ ἐσόμενα κατα-
 δοκεῖν. ὁ δὲ βουλούμενος παρῶν τοῖς πραττομένοις
 καιροφυλακεῖν, οὐ παρέλυε τὴν γνώμην, ἀλλ' ἀναγ-
 καῖον ἔφη εἶναι ἀποπλεῖν· Ἀπολλωνιάτας δὲ τότε
 10 ἐπήνεσε, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἀρχὴν ἐλευθερίαν τε
 αὐτοῖς καὶ ἀτέλειαν ἄλλας τε οὐκ ὀλίγας χάριτας
 ἐπιδούς καὶ εὐδαίμονα τὴν πόλιν ἐν τοῖς μάλιστα
 ποιήσας. τότε δὲ μετὰ δακρύων αὐτὸν ὁ πᾶς δῆμος
 ἀποσπώμενον προύπεμψε, θαυμάζων τὸ ἐν τῇ παρε-
 15 πιδημίᾳ κόσμιον καὶ σῶφρον, καὶ ἅμα οἰκτεῖρων τὴν
 τύχην. ἦλθον δ' ὡς αὐτὸν ἐκ τῆς στρατιᾶς οὐκ ὀλί-
 γοι ἱππεῖς τε καὶ πεζοί, χιλίαρχοί τε καὶ ἑκατοντάρ-
 χαι ἄλλοι τε πάμπολλοι θεραπείας χάριν, οἱ δὲ κατ'
 ἰδίας χρείας· οἱ τότε παρήνουν ἐπὶ τὰ ὄπλα χωρεῖν,
 20 καὶ αὐτοὶ ὑπισχυνοῦντο συστρατεύσειν τε καὶ ἄλλους
 προσποιήσειν ἐπεξιόντας τὸν Καίσαρος θάνατον. ὁ
 δ' ἐπαινέσας αὐτούς οὐδὲν δεῖν ἔφη ἐν τῷ παρόντι·
 ὅταν μέντοι καλῆ ἐπὶ τὴν τιμωρίαν, ἡξίου ἐτοίμους
 εἶναι. οἱ δ' ἐπέιθοντο. Καίσαρ δ' ἀνήχθη τοῖς ἐπι-
 25 τυχοῦσι πλοίοις χειμῶνος ἔτι ὄντος σφαλερώτατα, καὶ
 διαβαλὼν τὸν Ἰόνιον πόντον ἴσχει τῆς Καλαβρίας
 τὴν ἔγγιστα ἄκραν, ἔνθα οὐδὲν πω σαφὲς διήγγελο
 τοῖς ἐνοικοῦσι τοῦ ἐν Ῥώμῃ νεωτερισμοῦ. ἐκβὰς οὖν
 ταύτῃ πεζὸς ὠδευεν ἐπὶ Λουπίας. καὶ ὡς ἀφίκετο,
 30 ἐντυγχάνει τοῖς ἐν Ῥώμῃ θαπτομένῳ Καίσαρι*, οἱ
 ἀπήγγελλον τὰ τε ἄλλα καὶ ὡς ἐν ταῖς διαθήκαις ὡς
 υἱὸς εἶη Καίσαρι ἐγγεγραμμένος καὶ τρία μέρη τῶν

χρημάτων, τὸ δὲ τέταρτον τοῖς ἄλλοις εἶη δεδομένον,
 ἐξ οὗ καὶ τῶν δήμων δοίη κατ' ἄνδρα πέντε καὶ ἑβδο-
 μήκοντα δραχμάς, ἐπισκήψειε δὲ καὶ Ἀτία τῇ μητρὶ
 τοῦ παιδὸς τῆς ἑαυτοῦ ταφῆς ἐπιμεληθῆναι, ὅπως τε
 ὁ ὄχλος βιασάμενος ἐν μέσῃ ἀγορᾷ αὐτὸν καύσειέ τε ⁵
 καὶ θάψει· τοὺς δὲ περὶ Βροῦτον καὶ Κάσσιον σφα-
 γεῖς κατειληφότας τὸ Καπιτώλιον φρουρεῖν, τοὺς τε
 δούλους καλεῖν ἐπ' ἐλευθερίᾳ συμμαχούς· τῇ τε
 πρώτῃ ἡμέρᾳ καὶ δευτέρᾳ, καταπεπληγμένων ἔτι τῶν
 Καίσαρος φίλων, πολλοὺς αὐτοῖς προσέχειν, ἐπεὶ δ' ¹⁰
 οἱ ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων κληροῦχοι, οὓς ἐκεῖνος
 κατώκισέ τε καὶ ταῖς πόλεσιν ἐγκατέστησεν, ἦκον
 παμπληθεῖς ὡς τοὺς περὶ Λέπιδον τὸν ἱπάρχην καὶ
 Ἀντώνιον τὸν συνύπατον Καίσαρος, ἐπεξιέναι αὐτοῦ
 τὸν φόνον ὑπισχνουμένους, σκεδασθῆναι τοὺς πολ- ¹⁵
 λούς· ἐκείνους δὲ μονωθέντας μονομάχους τινας
 ἀθροίζειν καὶ ἄλλους, οἷς ἦν ἀκήρυκτος ἔχθρα πρὸς
 Καίσαρα, οἱ τῆς ἐπιβουλῆς ἐκοινώνουν. καὶ τού-
 τους μέντοι ὀλίγον ὕστερον καταβῆναι πάντας ἐκ τοῦ
 Καπιτωλίου πίστεις λαβόντας παρὰ Ἀντωνίου δύ- ²⁰
 ναμιν ἤδη μεγάλην ἔχοντος καὶ διαμεδιέντος ἐν τῶν
 παρόντι τὴν ὑπὲρ Καίσαρος ἐπέξοδον· ὁ κἀκείνοις
 αἴτιον ἐγένετο τοῦ ἀσφαλῶς ἐκ τῆς Ῥώμης ὑπεξελ-
 θεῖν εἰς Ἄντιον· πολιορκηθῆναι δ' αὐτῶν ὑπὸ τοῦ
 δήμου καὶ τὰς οἰκίας, ἡγεμόνος μηδενὸς ἐφ'esτῶτος, ²⁵
 ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ πλήθους ὑπὸ τῆς περὶ Καίσαρα εὐ-
 νοίας δυσχεραίνοντος τὸν φόνον, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ
 τὴν τε ἐσθῆτα εἶδεν ἡμαγμένην καὶ τὸ σῶμα νεο-
 σφαγὲς ἐκκομιζόμενον εἰς ταφήν, ὅτε καὶ βιασάμενος
 θάψειεν αὐτὸ ἐν μέσῃ ἀγορᾷ. 30

18 Ταῦτα ὡς ἤκουσε Καῖσαρ ὁ νέος, εἰς τε δάκρυα
 καὶ οἶκτον ὑπὸ μνήμης τάνδρὸς καὶ φιλοστοργίας

ἐρρούη, καινότερόν τε τὸ πένθος ἐποίει. παυσάμενος
 δέ ποτε ἀνέμενεν ἕτερα γράμματα παρὰ τῆς μητρὸς
 καὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ φίλων, κάλιπερ οὐκ ἀπιστῶν τοῖς
 τὰ γιγνόμενα ἀπηγγελκόσιν· οὐ γὰρ ἐώρα διότι ἂν
 5 πλάσαιντο τὰ ψευδῆ. καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆρεν εἰς
 Βρεντέσιον· ἔγνω γὰρ οὐδένα ἐνόντα τῶν ἐχθρῶν
 αὐτόθι, πρότερον δ' ὑπιδόμενος μὴ ὑπὸ του φρου-
 ροῖτο ἢ πόλις, οὐκ εἰκῆ τὸν πλοῦν ἐκ τοῦ πέραν
 ἀπηύθυνεν. ἦκε δ' αὐτῷ καὶ παρὰ τῆς μητρὸς ἐπι-
 10 στολὴ ἐν ἣ ἔγγραπτο δέησις ἰσχυρὰ ὡς τάχιστα ἀφι-
 κέσθαι καὶ ἑαυτὸν ἐκείνῃ τε ἀποδοῦναι καὶ τῷ σύμ-
 παντι οἴκῳ, ὡς μήτις ἐπ' αὐτὸν ἐξωθῆεν ἐπιβουλή
 συσταίῃ παιῖδα Καίσαρος ἀναδεδειγμένον. ἐδήλου δ'
 ὅμοια τοῖς πρότερον ἠγγελεμένοις, καὶ ὡς ἐπὶ τοὺς
 15 περὶ Βροῦτον καὶ Κάσσιον ἐγήγερται ὁ πᾶς δῆμος
 δυσανασχετῶν ἃ δράσειαν. ἐπέστειλε δ' αὐτῷ καὶ
 ὁ πατρῶς Φίλιππος, δεόμενος μὴ προσελθεῖν τῇ
 Καίσαρος κληρονομίᾳ, φυλάξασθαι δὲ καὶ αὐτὸ τοῦ-
 νομα, δι' ἃ πάθοι κείνος, ζῆν δ' ἀπραγμόνως καὶ
 20 ἀσφαλῶς. ὁ δὲ Καῖσαρ ἦδει μὲν ὑπ' εὐνοίας ταῦτα
 παραινούντα, ἐγίγνωσκε δὲ τὰναντία, μεγάλα ἐπι-
 νοῶν ἤδη καὶ φρονήματος μεστὸς ὢν, ποιούμενος δὲ
 ἴδια πόνον καὶ κίνδυνον ἢ ἀνδρῶν ἀπέχθειαν, οἷς
 οὐκ ἔμελλεν ἀρεστὸς φανεῖσθαι εἰ τοσοῦδε ὀνόματος
 25 καὶ ἀρχῆς παραχωρήσειεν ὄρωον, ἄλλως τε καὶ τῆς
 πατρίδος συμπροθυμουμένης καὶ ἐπὶ τὰς πατρῶους
 τιμὰς καλούσης αὐτὸν ἐκ τοῦ δικαιοτάτου· καὶ γὰρ
 φύσει καὶ νόμῳ τὰς ἀρχὰς αὐτῷ προσήκειν, ἄγχιστα
 τοῦ γένους ὄντι καὶ ὑπ' αὐτοῦ κείνου παιδὶ τεθει-
 30 μένῳ· καὶ τὸ ἐπέξελεθεῖν δ' αὐτῷ καὶ τιμωρῆσαι τοι-
 αῦτα πεπονθότι πάντων εἶναι δικαιοτάτον. ὁ μὲν δὴ
 ταῦτα ἐφρόνει τε καὶ τὸν Φίλιππον γράφων ἀνεδί-

δασκεν οὐ μάλα πειθόμενον. Ἄτῖα δὲ ἡ μήτηρ τὸ
 μὲν εὐκλεῆς τῆς τύχης καὶ τὸ μέγεθος τῆς δυναστείας
 ἔχαιρεν ὁρῶσα περιεληλυθὸς τῷ ἑαυτῆς παιδί, εἰδυῖα
 δὲ μεστὸν τὸ πρᾶγμα φόβων τε καὶ κινδύνων, καὶ
 ἅμα ἑορακυῖα Καίσαρα τὸν ἑαυτῆς θεῖον οἷα πάθοι, 5
 οὐ πάνυ προσίετο πάλιν· ἐώκει δὲ μεταξὺ ἀμφοτέ-
 ρων εἶναι τῶν γνωμῶν, τῆς τε τοῦ ἀνδρὸς Φιλίππου
 καὶ τοῦ υἱέος. καὶ ἡ μὲν διὰ τοῦτο ἐν φροντίσι μυ-
 ρίαις ἦν, τοτὲ μὲν ἀνιωμένη, ἐπειδὰν τοὺς ἡορτημέ-
 νους ἀριθμῆται κινδύνους τῶν συμπάντων ἄρχειν 10
 ἀξιοῦντι, τοτὲ δ' ἐπαιρομένη, ἐπειδὰν τὸ μέγεθος
 τῆς ἐξουσίας τε καὶ τιμῆς λογίζεται. διὸ ἀποτρέπειν
 μὲν τὸν παῖδα οὐκ ἐτόλμα μεγάλοις ἐγχειροῦντα καὶ
 ἐπὶ δικαίαν ἄμυναν ὠρμημένον, οὐ μὲν δὴ οὐδὲ συμ-
 παρορμᾶν διὰ τὸ ἄδηλον τοῦ δαίμονος· συνεχώρει δ' 15
 ὅμως τοῦνομα ἔχειν τὸ Καίσαρος, καὶ αὐτῇ πρώτῃ
 συνέπαινος ἦν. πάντων δὲ τῶν φίλων καὶ περὶ τοῦδε
 ὁ Καῖσαρ πυθόμενος ἂ ἐφρόνου, οὐδὲν μελλήσας
 τύχῃ ἀγαθῇ καὶ ἐπ' εὐφῆμῳ κληδόνι δέχεται τοῦ-
 νομά τε καὶ τὴν υἰοθεσίαν, ἣ καὶ αὐτῷ καὶ πᾶσιν 20
 ἀνθρώποις ἀρχὴ ἀγαθῶν ἦν, πολὺ δὲ μάλιστα τῇ
 πατρίδι καὶ σύμπαντι τῷ Ῥωμαίων γένει. ἔπεμψε δὲ
 παραχορῆμα καὶ ἐπὶ τὰς ἐν Ἀσίᾳ παρασκευὰς καὶ τὰ
 χρήματα ἃ προὔπεμψε Καῖσαρ πρότερον ἐπὶ τὸν Παρ-
 θικὸν πόλεμον. καὶ ἐπειδὴ ἐκομίσθη, καὶ σὺν αὐτοῖς 25
 ὁ ἐτήσιος φόρος τῶν ἐν Ἀσίᾳ ἐθνῶν, ἀρκούμενος
 Καῖσαρ τοῖς πατρώοις τὰ δημόσια εἰς τὸ ταμιεῖον
 τῆς πόλεως ἀπέπεμψε. παρήνουν δὲ καὶ τότε αὐτῷ
 τῶν φίλων οἳ καὶ ἐν Ἀπολλωνίᾳ χωρεῖν ἐπὶ τὰς
 ἀποικίας τοῦ πατρὸς καὶ τὰ στρατεύματα συγκροτεῖν, 30
 κἀκείνους εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἔξοδον ἄλλως τε καὶ
 τοῦ ὀνόματος μεγάλου*. ἦδιστα γὰρ καὶ τοὺς στρα-

τιώτας ἡγουμένου τοῦ Καίσαρος νείος ἀκολουθήσειν
 τε καὶ πάντα δράσειν· θαυμαστὴ γὰρ τις αὐτοῖς
 πίστις τε καὶ εὐνοια ὑπῆρχε πρὸς ἐκείνον καὶ μνήμη
 ᾧν συγκατειργάσαντο ζῶντι, πόθος τε ἐπὶ τοῦ ἐκεί-
 5 νου ὀνόματος συναγωνίζειν ἣν αὐτοὶ ἐκείνῳ πρότε-
 ρον περιέθεσαν ἀρχήν. ἀλλὰ τῶνδε μὲν οὐδέπω ὁ
 καιρὸς ἐφαίνετο εἶναι· ἐσπούδαξε δὲ νομίμως τὰς
 πατρῶους ἀρχὰς μετιῶν γνώμη συγκλήτου μὴ λαβεῖν
 δόξαν φιλοτιμουμένου μᾶλλον ἢπερ νομίμου. διὸ
 10 τῶν φίλων τοῖς πρεσβυτάτοις τε καὶ ἐμπειρίᾳ πρού-
 χουσι μάλιστα ἐπέιθετο, ἀπὸ τε Βρεντεσίου ὤρησεν
 ἐπὶ Ῥώμης.

Ἐπιζητεῖ δὲ τούντεῦθεν ὁ λόγος ὅπως συστήσειαν 19
 τὴν ἐπιβουλὴν οἱ σφαγεῖς ἐπὶ Καίσαρα καὶ ὡς τὸ
 15 σύμπαν κατειργάσαντο, τὰ τε μετὰ ταῦτα πραχθέντα,
 κινήθέντων τῶν ὄλων. διέξιμι οὖν αὐτὴν τε πρῶ-
 του καθ' ὅ,τι ἐγένετο καὶ ὅπως τὰς τε αἰτίας ὑφ' ᾧν
 συστάσα τοσόνδε ἐπεξῆλθεν· ἔπειτα δὲ περὶ τοῦ ἐτέ-
 ρου Καίσαρος, οὗ ἔνεκα ὅδε ὁ λόγος ὤρηται, ὅπως
 20 τε παρῆλθεν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ἐπειδὴ αὐτ' ἐκείνου
 κατέστη, ὅπως ἔργα πολέμου καὶ εἰρήνης ἀπεδείξατο.
 ἦρξαν μὲν οὖν τῆς ἐπιβουλῆς ἄνδρες τὸ μὲν πρῶτον
 ὀλίγοι, μετὰ δὲ ταῦτα πολλοὶ καὶ ὅσοι οὔποτε πρότε-
 ρον ἐπὶ ἡγεμόνα μνημονεύονται συστήναι. φασὶ γὰρ
 25 τοὺς μετασχόντας τοῦ λόγου γενέσθαι ὑπὲρ π' ἐν
 οἷς μέγιστον ἡδύνατο Δέκμος τε Βροῦτος, φίλος εἰς
 τὰ μάλιστα ᾧν Καίσαρι, καὶ Γάιος Κάσσιός τε καὶ
 Μάρκος Βροῦτος, οὐδενὸς ἦττον παρὰ Ῥωμαίοις τότε
 ἐπαινούμενος· πάντες δὲ πρότερον ἀντιπόλεμοί τε
 30 ἦσαν καὶ τὰ Πομπηίου ἠὔξον· ἐκείνου δὲ ἠττηθέν-
 τος, γενόμενοι ὑπὸ Καίσαρι τὸ ἀπὸ τοῦδε εἰρηνικὸν
 βίον εἶχον· οὐδὲ γὰρ ἄλλως φιλανθρωπῶς προσα-

γομένου ἕκαστον ἐν τῇ διανοίᾳ τὸ δύσελπι αὐτῶν
 ἀφηροῦντο, ἀμνησίκακος ὢν τὸ ἦθος πρὸς τοὺς κρα-
 τηθέντας διὰ τινα πραότητα. καρπούμενοι δὴ τὸ
 ἀπ' ἐκείνου ἀνύποπτον, κατεχρήσαντο αὐτῷ εἰς τὸ
 μᾶλλον τι λανθάνειν ἐπιβουλεύοντες ἐπαγωγῶς τε ⁵
 λόγοις καὶ ἔργοις προσποιήτοις. αἰτίαι δ' αὐτοὺς
 ἐνήγον ἐπιχειρεῖν τάνδρῳ οὐκ ἀπὸ μικρῶν διαφόρων
 ἰδία τε ἑκάστοις καὶ κοινῇ πᾶσι γεγонуῖαι. οἱ μὲν
 γὰρ ἐλπίδος τι ἔχοντες, εἰ ἐκείνον ἐκποδῶν ποιή-
 σαιντο, αὐτοὶ ἡγεμόνες αὐτ' ἐκείνου ἔσεσθαι, τὴν ¹⁰
 ἐπιβουλήν συνίστασαν, οἱ δὲ ὑπὸ ὀργῆς ὢν πάθειεν
 παρὰ τὸν πόλεμον, οἰκείων αὐτοῖς ἀπολωλότων ἢ τὰ
 χρήματα ἀφηρημένοι ἢ ἀρχὰς ἐν τῇ πόλει, ἐνεπικραί-
 νοντο, καὶ τὸ ὀργιζόμενον ὑποκρουπτόμενοι τοῦ εὐ-
 πρεποῦς τι μετεποιοῦντο, ὡς δυσχεραίνουεν τὴν ἐνὸς ¹⁵
 ἀρχήν, ζητοῖεν δὲ κατ' ἰσονομίαν πολιτεύεσθαι. ἄλλα
 δὲ ἄλλοις αἰτία συννευχθέντα ὑφ' ὧν ἔτυχε προφά-
 σεων τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς τοὺς δυνατωτάτους συν-
 ἔστησεν, ἔπειτα πολὺ πλείους προσήγετο, τοὺς μὲν
 αὐτεπαγγέλτους κατ' ἴδια ἐγκλήματα, τοὺς δὲ κατὰ ²⁰
 σύμπραξιν ἑτέροις ἐκ τῆς πάλαι φιλίας πολὺ τὸ πι-
 στὸν ὑποφαίνοντας καὶ κατὰ τοῦτο προσηταιρισμέ-
 νους. ἦσαν δὲ τινες οἱ κατ' οὐδέτερον, ἀλλὰ τῇ τε
 ἀξιώσει τῶν ἀνδρῶν συνεπιιδιδόντες τὴν γνώμην,
 καὶ ἐκ τῆς πάλαι δημοκρατίας ἀχθόμενοι τῇ ἐνὸς ²⁵
 ἰσχύι, ἄσμενοί τε ἄν, εἰ καὶ μὴ αὐτοὶ ἄρξαι τοῦ
 πράγματος, ἀλλ' ἑτέρου γε ἄρξαντος συλλαβέσθαι
 τότε ἀγαπητῶς μετὰ τοιούτων ἀνδρῶν, εἰ καὶ τι δέοι
 παθεῖν, οὐκ ὀκνοῦντες. πολλὰ δ' ἐξώτρυνε καὶ ἡ ἐκ
 παλαιοῦ Βρούτοις ὑποῦσα εὐκλεία τῶν προγόνων ³⁰
 τοὺς ἀπὸ Ῥωμύλου βασιλέας τῆς Ῥώμης καταλελυκό-
 των καὶ δημοκρατίαν πρῶτον καταστησαμένων. οἱ

τε φίλοι πρότερον ὄντες τῷ Καίσαρι οὐκέθ' ὁμοίως
 εὖνοι ἦσαν, εἰς ἴσον ἑαυτοῖς ὀρώντες τιμωμένους
 τοὺς πάλαι μὲν πολεμίους, ὑπ' ἐκείνου δὲ σωθέντας.
 οὐ μὴν οὐδὲ αὐτοῖς ἐκείνοις τὸ εὖνουν ὑπῆρχεν, ἀλλ'
 5 ἐπίπροσθεν τῆς χάριτος γιγνόμενον τὸ ἀρχαῖον μῖσος
 οὐχ ὧν εὖ ἔπαθον σωθέντες μνήμην ἐνεποιεῖ, ἀλλ'
 ὧν ἀπεστερήθησαν ἀγαθῶν κρατηθέντες ἐννοούμενοι
 παρωξύνοντο. πολλοὶ δὲ καὶ αὐτῷ ἤχθοντο τῷ δι'
 ἐκείνου σεσῶσθαι, καίτοι γε ἀνονείδιστα αὐτοὺς
 10 πάντα πεποιηκότος· ἀλλ' ὅμως αὐτὸ τὸ ἐν χάριτος
 μέρει λαβεῖν ταῦθ' ἅ κατὰ πολλὴν εὐμάρειαν κρατοῦ-
 σιν ὑπῆρχε, σφόδρα ἐν τῇ διανοίᾳ ἐνὸν ἐλύπει. καὶ
 μὲν δὴ κἀκείνων τὰ ἦθη αὐτῷ διάφορα ἦδη ἦν, τῶν
 τε συστρατευομένων πάλαι ἐν ἰδιωτῶν μοίρᾳ τῶν τε
 15 ἡγεμόνων καὶ οὐ τιμῆς μεταποιουμένων· τὸ μὲν ὅτι
 συγκατελέλεκτο εἰς τὸ ἀρχαῖον στρατιωτικὸν τὸ πο-
 λέμῳ ἄλόν, καὶ τοὺς ἴσους μισθοὺς ἔφερον· ἤχθοντο
 οὖν οἱ φίλοι ἐν ἴσῳ τιμώμενοι τοῖς ὑπ' αὐτῶν αἰχμα-
 λώτοις γενομένοις, ἔστι δ' ὑφ' ὧν καὶ παρωθούμε-
 20 νοι τιμῆς· πολλοῖς δὲ καὶ τὸ εὖ πάσχειν ὑπ' αὐτοῦ
 διαφερόντως ἀνιαρὸν ἦν κατὰ τε χρημάτων δόσεις
 καὶ ἀρχῶν συντάξεις, ὡς μόνου δυναμένου τοῦτο
 ποιεῖν, τῶν δὲ ἄλλων πάντων ἐν οὐδενὸς μοίρᾳ πα-
 ρεωσμένων. αὐτός τε ἐκείνος ἐπὶ πολλαῖς καὶ καλαῖς
 25 νίκαις ἀγαλλόμενος οὐκ ἀπεικότως, πλέον τε ἢ ἄν-
 θρωπος ἀξιῶν ἦδη εἶναι, τοῖς μὲν πολλοῖς ἐθαυμά-
 ζετο, τοῖς δὲ μεγάλοις καὶ δυναστείας μεταποιουμέ-
 νοις ἐπαχθῆς ἐδόκει εἶναι. παντοδαπὰ οὖν συνέστη
 φῦλα ἐπ' αὐτὸν ἀνδρῶν μεγάλων, μικρῶν, φίλων,
 30 πολεμίων, στρατιωτῶν, πολιτικῶν, ἐκάστων προφά-
 σεις ἰδίας εἰς τὸ ἔργον ὑποτεινομένων καὶ ἀπὸ τῶν
 οἰκείων ἐγκλημάτων ἐμπιστευόντων καὶ ταῖς παρὰ

τῶν ἄλλων κατηγορίαις. ἕκαστός τε ἕκαστον συνιστά-
 μενοι παρώξυνον, καὶ τὸ εἰς ἀλλήλους βέβαιον ἐκ τῶν
 ἰδία ὑπόντων πρὸς αὐτὸν ἐγκλημάτων παρείχοντο.
 δι' ὃ καὶ τοσούτων γενομένων τῶν συστάντων, οὐ-
 δεῖς ἐτόλμησε καταμηνῦσαι τὴν προᾶξιν. φασὶ δέ τι- 5
 νες ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου γραμματίδιον αὐτῷ ὑπό-
 του δεδόσθαι μηνῦον τὴν ἐπιβουλήν· ὃ μετὰ χειρὰς
 ἔχων πρὶν ἀναγνῶναι ἀπεσφάγη· μετὰ δὲ ἀποθανόν-
 τος ἀνηρθέθη ἐν τοῖς ἄλλοις γραμματιδίοις.

20 Ταῦτα μὲν οὖν ὕστερον ἐγνώσθη· τότε δὲ ἄλ- 10
 λαις ἐπ' ἄλλαις τιμαῖς αὐτῷ ψηφισομέναις τῶν μὲν
 χαρίζεσθαι βουλομένων, ἐνίων δὲ μετὰ ἐνέδρας δε-
 χομένων τὰς ὑπερβεβλημένας καὶ εἰς ἅπαντας ἐκφε-
 ρόντων, ὡς ἂν φθόνος ὁμοῦ καὶ ὑποψία ἐγγένοιτο
 ἐπαχθής, ὃ δὲ ἅτε ἀπλοῦς ὦν τὸ ἦθος καὶ ἄπειρος 15
 πολιτικῆς τέχνης διὰ τὰς ἐκδήμους στρατείας, ἡλί-
 σκετο ῥαδίως τούτοις, ἐκ τοῦ εἰκότος οἰόμενος γίννε-
 σθαι τοὺς ἐπαίνους θαυμαζόντων αὐτὸν μᾶλλον
 ἢπερ ἐπιβουλεύοντων. μάλιστα δὲ τῶν ἐψηφισμένων
 ἐλύπει τοὺς ἐν τέλει τὸ καὶ τῶν ἀρχῶν ἄκυρον γενέ- 20
 σθαι τῆς καταστάσεως τὸν δῆμον, ἐκείνῳ δ' αὐτὰς
 ἀποδίδοσθαι οἷς βούλοιο διδόναι, ὥσπερ τὸ δόγμα
 ἐκέλευεν οὐ πρὸ πολλοῦ κεκυρωμένον. παντοδαπαὶ
 δὲ καὶ ἐν τῷ ὁμίλῳ λογοποιαὶ διεφέροντο, ἄλλων
 ἄλλα διεξιόντων. οἱ μὲν γὰρ ἔφασκον βασίλειον 25
 αὐτῷ ἐγνωκέναι συμπάσης γῆς καὶ θαλάττης Αἴγυ-
 πτον ἀποδεικνύναι, ἐνθα βασιλίδα Κλεοπάτραν αὐ-
 τῷ τεκεῖν παῖδα Καισαρίωνα φοιτήσασαν εἰς εὐνὴν·
 ὅπερ αὐτὸς ἠλεγξεν ἐν ταῖς διαθήκαις ψεῦδος ὄν· οἱ
 δ' ἐν Ἰλίῳ τοῦτο ἔφασαν αὐτὸν μέλλειν καθίστασθαι 30
 διὰ τὴν παλαιὰν πρὸς τὸ Λαρδανιδῶν γένος συγ-
 γένειαν. γενόμενον δέ τι καὶ τοιούδε παρώξυνε τὰ

μάλιστα τοὺς ἐπ' αὐτὸν συνεστῶτας. ἦν αὐτῷ χρυ-
 σοῦς ἀνδριάς, ὥσπερ ἐψήφιστο, ἐπὶ τῶν ἐμβόλων.
 τούτου διάδημα ὄφθη περὶ τῆ κεφαλῆ κείμενον·
 ὑπόπτως δὲ πάνυ πρὸς αὐτὸ ἔχουσι Ῥωμαῖοι, δου-
 5 λείας οἰόμενοι εἶναι σύμβολον· ἐπελθόντες δὲ τῶν
 δημάρχων Λεύκιος καὶ Γάιος ἐκέλευσάν τινα τῶν
 ὑπηρετῶν ἀναβάντι καθελεῖν αὐτὸ καὶ ῥῖψαι. τοῦτο
 γενόμενον Καῖσαρ ὡς ἤσθετο, καλέσας τὴν σύγκλη-
 τον εἰς τὸ τῆς Ὀμονοίας ἱερὸν κατηγόρησε τῶν δη-
 10 μάρχων, φάσκων αὐτοὺς εἶναι τοὺς περιθέντας κρύφα
 τὸ διάδημα, ὅπως ἂν ἐν φανερωῷ αὐτὸν ὑβρίσειαν καὶ
 δοκοῖεν ἀνδραγαθίζεσθαι ἐπὶ τῆ ἐκείνου ἀτιμίᾳ, ὡς
 οὔτε βουλῆς οὔτ' αὐτοῦ ἐπιστρεφόμενοι· μείζονός τε
 γνώμης καὶ ἐπιβουλῆς εἶναι αὐτοῖς τὸ δραθέν, εἴ
 15 πως δύναιντο εἰς τὸ πλῆθος αὐτὸν διαβαλόντες ὡς
 ἂν δυναστείας παρανόμου ἐρῶντα καὶ αὐτοὶ ἐξάρ-
 χοντες νεωτεροποιίας ἀποκτεῖναι. ταῦτα εἰπών, συν-
 δόξαν τῆ συγκλήτῳ, ἤλασεν αὐτοὺς φυγάδας. καὶ οἱ
 μὲν ὄχοντο φεύγοντες, ἕτεροι δ' ἄντ' αὐτῶν δῆμαρ-
 20 χοι ἐγένοντο· ὁ δὲ δῆμος ἐβόα βασιλέα τε αὐτὸν εἶ-
 ναι καὶ ἀναδεῖσθαι μηδὲν ἔτι μέλλοντα, ἐπεὶ καὶ ἡ
 Τύχη αὐτὸν ἀναδέδεκεν. ὁ δὲ πᾶν ἂν ἔφη χαρισά-
 μενος τῷ δήμῳ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν τοῦτο
 οὔποτε δώσειν, καὶ συγγνώμην ἠτεῖτο εἰ ἀντιλέγει
 25 σῶζων τὰ πάτρια· βούλεσθαι γὰρ τὴν ὑπατου ἀρχὴν
 ἔχειν νομίμως ἢ βασιλείαν παρανόμως.

Τοιαῦτα μὲν δὴ τότε ἐλέγετο· μετὰ δὲ ταῦτα 21
 ἑορτὴ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐγένετο χειμῶνος, Λουπερκάλια
 καλεῖται, ἐν ἧ γηραιοὶ τε ὁμοῦ πομπεύουσι καὶ νέοι
 30 γυμνοί, ἀηλιμμένοι τε καὶ διεξωμένοι, τοὺς τε
 ὑπαντῶντας κατακερτομοῦντες καὶ τύπτοντες αἰγείαις
 δοραῖς. τότε δὲ ἐνστάσης, ἠγεμῶν ἠρέθη Μάρκος

Ἀυτώνιος· καὶ προῆει διὰ τῆς ἀγορᾶς, ὥσπερ ἔθος ἦν, συνείπετο δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλος ὄχλος. καθημένῳ δὲ Καίσαρι ἐπὶ τῶν ἐμβόλων λεγομένων ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου καὶ ἱμάτιον ἀλουργῆς ἀμπεχομένῳ πρώτου Λικίνιος δάφνινον ἔχων στέφανον, ἐντὸς δὲ διάδημα 5 περιφαινόμενον, προσέρχεται· ἦν γὰρ ὑψηλὸς ὁ τόπος ἐφ' οὗ Καῖσαρ ἐδημηγόρει· βασταχθεῖς ὑπὸ τῶν συναρχόντων, καὶ κατέθηκεν αὐτοῦ πρὸ τῶν ποδῶν τὸ διάδημα. βοῶντος δὲ τοῦ δήμου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τιθέναι, καὶ ἐπὶ τοῦτο Λέπιδον καλοῦντος τὸν ἱπ- 10 πάρχην, ὁ μὲν ὠκνεῖ· ἐν τούτῳ δὲ Κάσσιος Λογγίνος, εἷς τῶν ἐπιβουλευόντων, ὡς δῆθεν εὖνους ὦν, ἵνα καὶ λανθάνειν μᾶλλον δύναίτο, ὑποφθᾶς ἀνείλετο τὸ διάδημα καὶ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ ἔθηκε.

συνῆν δὲ καὶ Πόπλιος Κάσκας. Καίσαρος δὲ διω- 15 θουμένου καὶ τοῦ δήμου βοῶντος, ταχὺ προσδραμὼν Ἀυτώνιος γυμνὸς ἀηλιμμένος, ὥσπερ ἐπόμπευεν, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιτίθησι. Καῖσαρ δὲ ἀνελόμενος αὐτὸ εἰς τὸν ὄχλον ἔρριψε. καὶ οἱ μὲν τελευταῖοι ἐκρότησαν ἐπὶ τούτῳ, οἱ δὲ πλησίον ἐβόων δέχεσθαι 20 καὶ μὴ διωθεῖσθαι τὴν τοῦ δήμου χάριν. ἄλλοι γὰρ ἄλλην γνώμην περὶ τῶν δρωμένων εἶχον· οἱ μὲν γὰρ ἐδυσχέραινον, ἅτε δυναστείας δήλωσιν μείζονος ἢ κατὰ δημοκρατίαν· οἱ δὲ χαρίζεσθαι οἰόμενοι συνέπραττον· οἱ δὲ οὐκ ἔξω τῆς γνώμης αὐτοῦ διεθρόουν 25 τοῦτο Ἀυτώνιον πεποιηκέναι· πολλοῖς δ' ἦν καὶ βουλομένοις βασιλέα αὐτὸν ἀναμφιλόγως γενέσθαι. παντοδαπαὶ μὲν φῆμαι ἐν τῷ ὁμίλῳ ἦσαν. τὸ δ' οὖν δεύτερον Ἀυτωνίου ἐπιτιθέντος, ὁ δῆμος ἐβόησε, Χαῖρε, βασιλεῦ, τῆς ἑαυτοῦ γλώττης. ὁ δὲ οὐ δεχόμε- 30 νος ἐκέλευσεν εἰς τὸ τοῦ Καπιτωλίου Διὸς ἱερὸν ἀποφέρειν αὐτό· ἐκείνῳ γὰρ μᾶλλον ἀρμόττειν. καὶ

πάλιν ἐκρότησαν οἱ αὐτοί, ὥσπερ καὶ πάλαι. λέγεται
 δὲ καὶ ἕτερος λόγος, ὡς ταῦτα ἔπραττεν Ἀντώνιος
 ἐκείνῳ μὲν, ὡς γε ᾤετο, χαρίζεσθαι βουλόμενος,
 αὐτῷ δὲ ἐλπίδα μνώμενος, εἰ γένοιτο ποιητὸς υἱός.
 5 τελευταῖον δὲ ἀσπασάμενος Καίσαρα δίδωσι τῶν
 παρεστῶτων τισὶν ἐπιθεῖναι αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
 τοῦ πλησίον ἀνδριάντος Καίσαρος· οἱ δὲ ἐπέθεσαν.
 ἐν δ' οὖν τοῖς τότε οὐδενὸς ἦττον καὶ τόδε πραχθὲν
 ἤγειρε θᾶττον τοὺς ἐπιβουλεύοντας, πίστιν ἐν ὀφθαλ-
 10 μοῖς μείζω παρασχὸν ὧν δι' ὑποψίας εἶχον.

Κίννας δὲ μετ' οὐ πολὺ στρατηγῶν Καίσαρα 22
 παραιτησάμενος δόγμα ἐκύρωσε κατιέναι τοὺς ἀπε-
 λαθέντας δημάρχους καί, ὥσπερ βούλεται ὁ δῆμος,
 πεπαυμένους τῆς ἀρχῆς ἰδιώτας εἶναι τῶν κοινῶν μὴ
 15 εἰργομένους. Καίσαρ δὲ οὐ διεκώλυε τὴν κἀθοδον·
 καὶ οἱ μὲν κατήεσαν. ἀρχαιρεσίαι δ' ἦσαν ἐνιαύσιοι,
 ὑπὸ Καίσαρος ἀγόμεναι· αὐτὸς γὰρ εἶχε τὴν τούτων
 ἐξουσίαν, ὥσπερ ἐκέλευσε τὸ δόγμα· καὶ δὴ ἀπο-
 δείκνυσιν εἰς τὸ ἐπιὸν ὑπάτους Οὐίβιον Πάνσαν καὶ
 20 Αὐλον Ἰρτιον, εἰς δὲ τρίτον ἔτος Δέκμον Βροῦτον,
 ἓνα τῶν ἐπιβούλων, καὶ Μουνάτιον Πλάγκον. κατό-
 πιν δὲ τούτου καὶ ἕτερον ἐπράχθη, ὃ σφόδρα ἤγειρε
 τοὺς συνεστῶτας. ἀγορὰν κατεσκεύαζε μεγάλην καὶ
 ἀξιοπρεπῆ ἐν Ῥώμῃ, καὶ τοὺς τεχνίτας ἀθροίσας τὰ
 25 ἔργα εἰς τὴν κατασκευὴν διεπίπρασκεν. ἐν τούτῳ
 δὲ αὐτῷ προσῆλθον οἱ Ῥωμαίων ἄριστοι τιμὰς φέ-
 ροντες, ἄστυνας τότε ἐψηφίσαντο ἐν κοινῷ. τούτων
 δ' ἠγεῖτο μὲν ὁ ὑπάτος, συνάρχων τότε αὐτῷ ὧν,
 κομίζων τὰ ἐψηφισμένα· ῥαβδοφόροι τε προῆεσαν ἐν-
 30θεν καὶ ἔνθεν τὸν ὄχλον ἀνείργοντες· συνῆεσαν δὲ
 τῷ ὑπάτῳ οἳ τε στρατηγοὶ καὶ δήμαρχοι καὶ ταμίαι
 καὶ ἄλλαι πᾶσαι ἀρχαί· μετὰ δὲ ἡ σύγκλητος ἐν κόσμῳ

εἶπετο καὶ ὁ δῆμος πᾶς ἄπειρος τὸ πλῆθος καὶ ὅσος οὐκ ἄλλος· πολλή δὲ ἦ τε ἐκπληξίς ἦν καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν πρώτων, εἰς οὓς τὰ συμπάντων ἀνήρητο κράτη, θαυμαζόντων ἄλλον κρείττω. ὁ δὲ προσιόντων ἐκάθητο καὶ διὰ τὸ τοῖς ἐκ πλαγίου ὀμιλεῖν οὐτ' ἐπι- 5 στρέψας πρὸς αὐτοὺς τὸ πρόσωπον οὐτε' προσέχων, ἀλλ' ὁμοίως διοικῶν ἃ ἐν χερσὶν εἶχεν, εἰς ὃ τῶν πλησίον φίλων τις εἶπεν, "Ὁρα τοὺς ἐξ ἐναντίας προσιόντας· καὶ τότε ἀποθέμενος τὰ γραμματίδια ἐπεστράφη καὶ περὶ ὧν ἦλθον ἤκουε. συνέντες οὖν 10 αὐτοῖς οἱ ἐπιβουλεύοντες τὸ γεγονός καὶ τοὺς ἄλλους τῆς πρὸς αὐτὸν δυσμενείας ἀνέπλησαν καὶ αὐτοὺς ἤδη ἀχθομένους· ὄργων τότε καὶ οἱ ἐπὶ ὀλέθρῳ τῶν συμπάντων, μήτι γε ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐπιχειρεῖν τῷ ἀνδρὶ, καὶ προσεδόκων χειρώσεσθαι αὐτὸν ἀνίκητου 15 παντάπασι δοκοῦντα εἶναι· δυσὶ γὰρ καὶ τριακοσίαις μάχαις ἐδόκει συμβαλὼν εἰς ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἔν τε Ἀσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ οὐποθ' ἠττήσθαι. μόνος δὲ πολλάκις ἐξιὼν καὶ φαινόμενος αὐτοῖς ἐλπίδα ἐνεδί- δου τοῦ ἐπιβουλή ἀλώσιμος εἶναι· ἐμηχανῶντό τε, εἴ πως παραλύσειαν αὐτοῦ τὴν ἀμφὶ τὸ σῶμα φυλακὴν, λόγῳ τε κηλοῦντες ὡς χρεῶν εἴη ἱερὸν αὐτὸν πρὸς πάντων νομίζεσθαι πατέρα τε καλεῖσθαι τῆς πόλεως, καὶ ψηφίσματα περὶ τούτων γράφοντες, εἴ πως ἐκεῖνος τούτοις παραχθεὶς τῷ ὄντι πιστεύσειεν ὑπ' αὐ- 25 τῶν στέργεσθαι, καὶ τοὺς δορυφόρους ἀπολύσειεν, οἰόμενος τῇ πάντων εὐνοίᾳ φυλάττεσθαι. ὅπερ γενόμενον πολλὴν αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον ῥᾶστί' ἡν παρ- ἔσχε.

23 Συνήεσαν δ' ἐν φανερωῷ μὲν οὐποτε βουλευσό- 30 μνοι, λάθρα δὲ κατ' ὀλίγους εἰς τὰς ἀλλήλων οἰκίας· καὶ πολλὰ μὲν, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ἐλέχθη τε αὐτοῖς

καὶ ἐκινήθη, σκοπουμένοις τοσόνδε ἔργον ὅπως τε
ἐπιθήσονται καὶ ὅπου. τινὲς μὲν οὖν εἰσέφερον διὰ
τῆς ἱερᾶς καλουμένης ὁδοῦ ἰόντι ἐγχειρεῖν· ἐφοίτα
γὰρ πολλάκις ἐκεῖνη· ἄλλοι δ' ἐν ταῖς ἀρχαιρεσίαις,
5 ἐν αἷς αὐτὸν ἔδει καθιστάντα ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως
πεδίῳ τὰς ἀρχὰς διέναι τινὰ γέφυραν, διακληρωσά-
μενοι τὸ ἔργον, ὅπως οἱ μὲν ὥσειαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς
γεφύρας, οἱ δὲ ἐπιδραμόντες κτείνειαν· ἄλλοι δὲ
ὅταν θεαί μονομάχων ἄγονται· ὑπόγυοι δ' ἦσαν·
10 ἔνθα καὶ ὅπλα ὀραῖσθαι παρεσκευασμένα ἐπὶ τὴν
πρᾶξιν ἀνύποπτον ἦν διὰ τὸν ἀγῶνα. οἱ πλεῖστοι δὲ
παρήνουν ἐν τῇ βουλῇ συνεδρεύοντα κτείνειν, ἥνικα
μόνος αὐτὸς ἔμελλεν ἔσεσθαι· οὐ γὰρ συνεισίσαιν
οἱ μὴ μετέχοντες αὐτῆς· πολλοὶ δ' οἱ ἐπιβουλεύοντες
15 ὑπὸ τοῖς ἱματίοις ἔχοντες ἐγχειρίδια. καὶ ἐκράτει ἦδε
ἡ γνώμη. συνέλαβε δὲ καὶ τύχη τις εἰς τοῦτο, ποιή-
σασα ἡμέραν ῥητὴν αὐτὸν ὀρίσαι εἰς ἣν συνίασιν οἱ
ἐκ τοῦ συνεδρίου βουλευσόμενοι περὶ ὧν αὐτὸς ἔμελ-
λεν εἰσοίσειν. ἐπεὶ δὲ ἐνέστη ἡ κυρία ἡμέρα, συνήε-
20 σαν παρεσκευασμένοι τοῖς πᾶσι. ἐγίγνετο δὲ αὐτοῖς
ἡ σύνοδος εἰς τὴν Πομπηίου στοάν, ἔνθα ἐκάστοτε
συνελέγοντο. τῷ δ' ἄρα ὁ δαίμων διεδείκνυε τὰ ἐν-
θάδε ὅποια εἶη, ὡς πάντα ἀστάθμητα καὶ τῆς τύχης
ἦττω, εἰς τὸ τοῦ ἐχθροῦ αὐτὸν ὑπάγων χωρίον, ἐν
25 ᾧ ἔμελλε πρὸ τοῦ ἐκείνου ἀνδριάντος νεκρὸς κεί-
σεσθαι, καὶ οὗ ζῶντος περιεγένετο, τούτου τεθνεῶ-
τος πρὸς τῷ εἰδῶλῳ ἀποσφάττεσθαι. ἰσχυρότερον δὲ
τι καὶ ἡ μοῖρα, εἰ δὴ τις ἐπέστη τούτοις. οἳ τε γὰρ
φίλοι ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐκώλυον, διὰ τινος φήμας
30 οἰωνιζόμενοι, πορεύεσθαι εἰς τὸ βουλευτήριον, ἰα-
τροί τε διὰ νόσον σκοτώδη ἐκάστοτε συμβαίνουσαν
αὐτῷ καὶ τότε προσπεσοῦσαν, ἣ τε γυνὴ πάντων

μάλιστα, Καλπουρνία ὄνομα, διὰ τινος ὄψεις ἐνυπνίων δειματωθεῖσα, ἐνέφω τε αὐτῶ καὶ οὐκ ἔφη ἑάσειν ἐκείνης ἐξιέναι τῆς ἡμέρας. παραστὰς δὲ Βροῦτος, εἷς τῶν ἐπιβουλευόντων, ἐν δὲ τοῖς μάλιστα φίλος τότε νομιζόμενος, Τί σὺ λέγεις, εἶπεν, ὦ Καῖσαρ; καὶ σὺ ὁ τηλικόσδε, γυναικὸς ἐνυπνίοις καὶ ἀνδρῶν ματαίων κληδόσι προσσχῶν ὑβριεῖς τὴν σε τιμήσασαν σύγκλητον, ἦν αὐτὸς συνεκάλεσας, οὐκ ἐξιῶν; ἀλλ' οὐκ ἦν γέ μοι πεῖθῃ, ἀλλὰ ῥίψας τὰ τούτων ὄνειροπολήματα πορεύσῃ· κάθηται γὰρ ἐξ ἑωθινοῦ σὲ περιμένουσα. καὶ ὅς ἐπέισθη τε καὶ ἐξῆλθεν.

24 Ἐν τούτῳ οἱ μὲν σφαγεῖς ἠύτρεπίζοντο, τάττοντες αὐτούς οἱ μὲν εἰς πλησίον αὐτοῦ καθέδρας, οἱ δὲ ἐξ ἐναντίας, οἱ δὲ κατόπισθεν. οἱ δὲ ἱερεῖς θύματα προσέφερον πρὸ τῆς εἰς τὸ βουλευτήριον εἰσόδου θυσομένῳ τὴν ὑστάτην θυσίαν ἐκείνην. καὶ δῆλον ὡς οὐκ ἐκαλλιέρει. δυσθυτοῦντες δ' οἱ μάντις ἕτερα ἐφ' ἑτέροις θύματα ὑπήλλαττον, εἴ τι αὐτοῖς ἄμεινον ᾧ ἐσημαίνετο φανεῖν· τελευτῶντες δὲ χαλεπῶς τὰκ θεῶν ὄραν ἔφασαν, καὶ τινα ἀλάστορα ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐγκεκρυμμένον δίοπτον εἶναι. ὁ δὲ ἀχθεσθεῖς ἀπεστράφη πρὸς θυόμενον τὸν ἥλιον· καὶ οἱ μάντις πολὺ μᾶλλον τοῦτο οἰωνίσαντο. παρόντες δὲ οἱ φονεῖς ἤσθησαν ἐπὶ τούτοις. ὁ δὲ Καῖσαρ, [πολὺ] μάλιστα τῶν φίλων δεομένων ἀναβαλέσθαι τὸν σύλλογον ἐκείνης τῆς ἡμέρας διὰ τὰ λεγόμενα ὑπὲρ τῶν μάντεων, ἐπένευσε καὶ δὴ τοῦτο δοῦν. ταχὺ δ' οἱ ὑπηρέται αὐτῶ ἐπέστησαν καλοῦντες καὶ λέγοντες ὅτι πλήρης ἡ βουλή εἶη. καὶ ὁ μὲν εἰς τοὺς φίλους διέβλεψεν. ὁ δὲ Βροῦτος αὐτῶ πάλιν παραστὰς, Ἴθι, ὦραθέ, ἔφη, τοῖς λήροις τούτων χαίρειν

φράσας καὶ ἃ Καίσαρί τε καὶ τῇ τοσαύτῃ ἀρχῇ διοικεῖν
 πρέπει μὴ ἀναβάλλου, αἷσιον οἰωνὸν τὴν σεαυτοῦ ἀρε-
 τὴν ποιούμενος. καὶ ὁ μὲν ταῦτα παραπεῖθων, ὁμοῦ
 τῆς θεξιᾶς λαβόμενος, ἐγγὺς δ' ἦν καὶ τὸ συνέδριον,
 5 ἦγεν αὐτόν. ὁ δὲ εἶπετο σιωπῆ. εἰσιόντα δὲ αὐτόν
 ὡς εἶδεν ἢ σύγκλητος, ὑπανέστη εἰς τιμῆς ἀξίωσιν.
 οἱ δὲ μέλλοντες ἐγχειρήσειν περὶ αὐτόν ἦσαν. πρῶ-
 τος δὲ πάντων ἐπ' αὐτόν καθίει Τίλλιος Κίμβρος,
 ᾧ ἔφευγεν ἀδελφὸς ἐληλαμένος ὑπὸ Καίσαρος. ἐν
 10 προσχήματι δὴ τοῦ ἀντιβολεῖν αὐτόν λιπαρῶς ὑπὲρ
 τοῦ ἀδελφοῦ προσελθὼν ἤπτετο τῆς ἀναβολῆς, καί
 τι θρασύτερον εἶσω τὰς χεῖρας ἔχοντας ἐδόκει δρᾶν,
 ἐκάλυέ τε, εἰ βούλοιο ἀνίστασθαι καὶ ταῖς χερσὶ
 χρῆσθαι· ὀργιζομένου δ' ἐπιστρεφῶς ἐκείνου, ἔργου
 15 εἶχοντο οἱ ἄνδρες, ταχὺ δὲ πάντες γυμνώσαντες τὰ
 ἐγχειρίδια ἐπ' αὐτόν ὤρμησαν. καὶ πρῶτος μὲν Σερ-
 ουίλιος Κάσκας κατὰ τὸν ἀριστερὸν ὤμον ὀρθῶ τῶ
 ξίφει παῖει μικρὸν ὑπὲρ τὴν κλεῖν, εὐθύνων ἐπ' αὐ-
 τήν, ταραττόμενος δὲ οὐκ ἠδυνήθη. Καῖσαρ δ' ἀνέ-
 20 στη ὡς ἀμννούμενος ἐπ' αὐτόν· καὶ ὃς τὸν ἀδελφὸν
 βοᾷ Ἑλλάδι γλώττῃ ὑπὸ θοοῦβου. ὁ δ' ὑπακούσας
 ἐρείδει τὸ ξίφος κατὰ τῆς πλευρᾶς. μικρὸν δὲ Κάσ-
 σιος ὑποφθᾶς εἰς τὸ πρόσωπον ἐγκαρσίαν αὐτῷ πλη-
 γὴν δίδωσι, Δέκμος δὲ Βροῦτος ὑπὸ ταῖς λαγῶσι
 25 διαμπερὲς παῖει. Κάσσιος δὲ Λογγῖνος ἐτέραν ἐπεν-
 δοῦναι πληγὴν σπεύδων, τοῦ μὲν ἀμαρτάνει, τυγχά-
 νει δὲ τῆς Μάρκου Βρούτου χειρός. Μινούκιος δὲ
 καὶ αὐτὸς τύπτων Καίσαρα παῖει Ρούβριον εἰς τὸν
 μηρόν, ἐώκεσάν τε μαχομένοις ἐπ' αὐτῷ. πίπτει δὲ
 30 ὑπὸ πλήθους τραυμάτων πρὸ τοῦ Πομπηίου ἀν-
 δριάντος. καὶ οὐδεὶς ἔτι λοιπὸν ἦν ὃς οὐχὶ νεκρὸν
 κείμενον ἔπαιεν, ὅπως ἂν καὶ αὐτὸς δοκοίη τοῦ

ἔργου συνῆφθαι, εἰς ὃ ε' καὶ λ' λαβὼν τραύματα ἀπέπνευσεν.

25 Κραυγὴ δὲ μυρία ἐφέρετο, τῶν μὲν ἐκ τοῦ συνεδρίου φυγόντων μετ' ἐκπλήξεως, ὅσοι μὴ μετείχον τοῦ βουλευμάτος, καὶ οἰομένων αὐτίκα καὶ ἐπὶ σφᾶς 5 τὸ δεινὸν ἦξιεν, τῶν δ' ἔξω Καίσαρι συνόντων πάσης οἰομένων εἶναι τῆς βουλῆς τὸ ἔργον καὶ στρατευμα μέγα εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦτο ἐλληλυθός, τῶν δ' ἄλλων ὑπ' ἀγνοίας τοῦ γεγονότος πρὸς τὸ ἔξαπιναῖον τοῦ θορούβου καὶ τὰ ἐν ὄψει ὀρώμενα, ταχὺ γὰρ οἱ 10 σφαγεῖς τὰ ἐγκειρίδια ἡμαγμένα ἔχοντες* δειματομένων τε καὶ δρόμῳ φερομένων. πάντα δ' ἦν φερόντων πλέα μετὰ κραυγῆς. ἔξανέστη δὲ καὶ ὁ δῆμος οὐδενὶ σὺν κόσμῳ φεύγων ἐκ τοῦ θεάτρου, ἐτύγχανε γὰρ θεώμενος μονομαχίας, τὸ μὲν πραχθὲν βεβαίως 15 οὐκ εἰδώς, ὑπὸ δὲ τῆς πάντοθεν βοῆς ταραττόμενος. οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν τὴν σύγκλητον ὑπὸ τῶν μονομάχων σφάττεσθαι, οἱ δὲ Καίσαρος ἀποσφαγέντος τὴν στρατιὰν ἐφ' ἀρπαγὴν τῆς πόλεως τετράφθαι, ἄλλοι δὲ ἄλλα ὑπελάμβανον. ἀκοῦσαι δ' οὐδὲν ἦν σαφές· 20 ἄκριτος γὰρ τις ἐπεῖχε τάραχος εἰς ὃ τοὺς σφαγέας εἶδον καὶ Μάρκον Βροῦτον παύοντα τὸν θόρουβον καὶ θαρρεῖν παρακελευόμενον, ὡς οὐδενὸς κακοῦ γεγονότος· ἢ δὲ σύμπασα διάνοια ἦν καὶ τὰ λόγῳ κομπαζόμενα τοῖς σφαγεῦσιν ὡς τύραννον κτείνειαν. 25 ἐγένοντο δ' ἐν αὐτοῖς λόγοι ὡς χρῆ καὶ ἄλλους ἀναρρεῖν, οὐδ' ἔμελλον σφίσι ἐναντιώσεσθαι καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτίς ἀγωνιεῖσθαι· οὓς ἐπισχεῖν φασὶ Μάρκον Βροῦτον, οὐ δίκαιον λέγοντα εἶναι, πρὸς οὓς ἐμφανῆ μὴ ὑπεστιν ἐγκλήματα, τούτους δι' ὑπο- 30 ψίας ἀφανοῦς ἀποσφάττειν. καὶ ἐνίκα ταῦτα. ἔξᾶξαντες δὲ τοῦντεῦθεν οἱ σφαγεῖς ἔφευγον θέοντες

διὰ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὸ Καπιτώλιον, γυμνὰ ἔχοντες
 τὰ ξίφη, ὑπὲρ κοινῆς ἐλευθερίας ταῦτα βοῶντες
 εἰργάσθαι. εἶπετο δ' αὐτοῖς πολὺς μονομάχων καὶ
 οἰκετῶν ὄχλος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο εὐτρεπῆς. διαδρομαί
 5 δ' εὐρεῖται ἦσαν ἔν τε ταῖς ὁδοῖς καὶ κατ' ἀγοράν,
 διεξελθόντος ἤδη τοῦ λόγου εἰς τὸ πλῆθος ὅτι σφα-
 γεῖη Καῖσαρ, ἐάκει τε ἡ πόλις ἀλισκομένη. ἀναβάν-
 τες δὲ εἰς τὸ Καπιτώλιον καὶ διανειμάμενοι τὸ χωρίον
 ἐν κύκλῳ ἐφρούρουν, δεδοικότες μὴ τὸ Καίσαρος
 10 στρατιωτικὸν αὐτοῖς ἐπίοι.

Ὁ δὲ νεκρὸς ἔτι ἔκειτο ἔνθα ἔπεσεν ἀτίμως πε- 26
 φρυμένος αἵματι, ἀνδρὸς ἐλάσαντος μὲν πρὸς ἐσπέ-
 ραν ἄχρι Βρεττανῶν τε καὶ Ὠκεανοῦ, διανοουμένου
 δ' ἐλαύνειν πρὸς ἑὸ ἐπὶ τὰ Πάρθων ἀρχεῖα καὶ Ἰν-
 15 δῶν, ὡς ἂν κἀκείνων ὑπηκόων γενομένων εἰς μίαν
 ἀρχὴν κεφαλαιωθεῖη γῆς πάσης καὶ θαλάττης τὰ
 κράτη· τότε δ' οὖν ἔκειτο, μηδενὸς τολμῶντες ὑπο-
 μένειν καὶ τὸν νεκρὸν ἀναιρεῖσθαι. οἱ μὲν γὰρ παρ-
 όντες ἐπεφεύγεσαν, οἱ δ' ἔξω ὄντες τῶν φίλων
 20 ἐκρύπτοντο ἐν ταῖς οἰκίαις· οἱ δ' ἐξήεσαν μεταμφιεν-
 νύμενοι εἰς τε τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ σύνεγγυς χωρία.
 παρέστη δ' αὐτῷ τῶν φίλων οὐδεὶς πολλῶν ὄντων
 οὔτε σφαττομένῳ οὔτε μετὰ ταῦτα, ὅτι μὴ Σαβῖνος
 Καλουσίσιος καὶ Κηνσωρῖνος. οὗτοι δὲ ἐπιφερομένων
 25 τῶν περὶ Βροῦτον καὶ Κάσσιον μικρὸν ἀντιστάντες
 ἔφυγον διὰ τὸ ἐκείνων πλῆθος· οἱ δὲ ἄλλοι τὸ κατὰ
 σφᾶς περιέβλεπον· τοῖς δὲ καὶ βουλομένοις ἦν τὰ
 γιγνόμενα. φασὶ γέ τοί τινα αὐτῶν εἰπεῖν ἐπὶ τε-
 θνεῶτι, Ἄλις τυράννου θεραπείας. οἰκέται δὲ δὴ
 30 τρεῖς, οἵπερ ἦσαν πλησίον, ὀλίγον ὕστερον ἐνθήμε-
 νοὶ τὸν νεκρὸν εἰς φορεῖον οἴκαδε ἐκόμιζον διὰ τῆς
 ἀγορᾶς ὀρώμενον, ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἀνεσταλμένων

τῶν παρακαλυμμαίων, αἰωρουμένας τὰς χεῖρας καὶ
 τὰς ἐπὶ τοῦ προσώπου πληγὰς. ἔνθα οὐδεὶς ἄδακρυς
 ἦν, ὁρῶν τὸν πάλαι Ἰσα καὶ θεὸν τιμώμενον· οἰμωγῇ
 τε πολλῇ καὶ στόνῳ συμπαρεπέμπετο ἔνθεν καὶ ἔνθεν
 ὀλοφυρομένων ἀπό τε τῶν τεγῶν καθ' οὓς γένοιτο 5
 καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ προθύροις. καὶ ἐπειδὴ πλη-
 σίον τῆς οἰκίας ἐγένετο, πολὺ δὴ μείζων ὑπήντα
 κωκυτός· ἐξεπεπηδήκει γὰρ ἡ γυνὴ μετὰ πολλοῦ
 ὄχλου γυναικῶν τε καὶ οἰκετῶν, ἀνακαλουμένη τὸν
 ἄνδρα καὶ ἑαυτὴν ὀδυρομένη, ὅτι μάτην προύλεγε 10
 μὴ ἐξιέναι τὴν ἡμέραν ἐκείνην. τῷ δ' ἤδη μοῖρα
 ἐφειστήκει πολὺ κρείττων ἢ κατὰ τὴν αὐτῆς ἐλπίδα.

26 Καὶ οἱ μὲν αὐτῷ τάφον ἠντρεπίζον, οἱ δ' αὐτό-
 χεῖρες, πολλοὺς πρὸ τοῦ ἔργου ἐτοιμασάμενοι μονο- 15
 μάχους, ἠνίκα μὲν ἔμελλον ἐγχειρήσειν, ἴδρυσαν αὐ-
 τοὺς ἐν ὄπλοις μεταξὺ τοῦ τε βουλευτηρίου καὶ τοῦ
 θεάτρου ἐν τῷ Πομπηίου περιπάτῳ. ἦν δ' ὁ τούτους
 εὐτρεπίζων Δέκμος Βροῦτος, προφάσει μὲν ὡς ἐπ'
 ἄλλο, συναρπάσαι δὴ τινα βουλόμενος, ὡς ἔφη, τῶν
 εἰς τὸ θέατρον συνιόντων μονομάχων, ὃς αὐτὸν 20
 ἐκείνῳ προαπεμίσθωσεν· ἀγῶνες γὰρ τότε ἦσαν· οὓς
 δὴ καὶ αὐτὸς δῶσειν μέλλων προσεποιεῖτο φιλοτίμως
 ἔχειν πρὸς τὸν τότε ἀγωνοθέτην· τῷ δ' ἔργῳ ἡ παρα-
 σκευὴ ἐγίνετο ἐπὶ τὸν φόνον, ἵν' εἴ τι ἀντικρούσεται
 τῶν Καίσαρι ἀμυνομένων, παρείη αὐτοῖς ἡ βοήθεια. 25
 τούτους οὖν ἔχοντες κατέβαινον ἐκ τοῦ Καπιτωλίου
 καὶ ἄλλο οἰκετῶν πλήθος. συγκαλέσαντες δὲ τὸν
 δῆμον διάπειραν ἔγνωσαν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν τέλει
 ποιήσασθαι πῶς ἔχουσι γνώμης πρὸς αὐτούς, πότε-
 ρον ὡς τυραννίδα παύσαντας ἀποδέχονται ἢ ὡς φο- 30
 νέας* μείζω κακὰ ἀπ' αὐτῶν ἐκραγήσεσθαι· οὐ γὰρ
 ἀπὸ μικρᾶς διανοίας καὶ παρασκευῆς γεγονέναι ταῦτα

οὔτε ὑφ' ὧν ἐπράχθη οὔτε ἐπὶ οὓς ἐβουλευθή· με-
 γάλα γὰρ δὴ στρατόπεδα εἶναι τὰ Καίσαρος ἐπικου-
 ρικὰ καὶ μεγάλους ἡγεμόνας τοὺς διαδόχους αὐτοῦ
 τῆς διανοίας ὑπολελειμμένους. σιγὴ δὲ τότε παρὰ τὸ
 5 ἄηθες ἐν θορύβῳ τῆς γνώμης πολλὴ ἦν, καρδο-
 κούντων πάντων ὅτι πρῶτον ὡς ἐν τῷ τοιῶδε τολ-
 μηθεῖν καὶ ἄρξειε τῆς νεωτεροποιίας. ἐν τούτῳ δὲ
 Μάρκος Βρούτος, κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν τοῦ δήμου
 τὸ μέλλον προσδεχομένου, σωφροσύνη τε βίου διὰ
 10 παντὸς τιμώμενος κατὰ τε εὐκλειαν προγόνων καὶ
 τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιείκειαν εἶναι δοκοῦσαν, ἔλεξε τοιαύδε.
 (Ζῆτει ἐν τῷ Περὶ δημηγοριῶν.)

Μετὰ δὲ τὴν δημηγορίαν ἀναχωρήσαντες πάλιν 27
 εἰς τὸ Καπιτώλιον ἐβουλευόντο περὶ τῶν παρόντων
 15 ὁ χρὴ ποιεῖν. ἔδοξε δ' οὖν αὐτοῖς πέμψαι πρέσβεις
 πρὸς τε Λέπιδον καὶ Ἀντώνιον, ὅπως ἂν πείσειαν
 ἔλθειν τε πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐν κοινῷ
 βουλευέσθαι περὶ τοῦ μέλλοντος συνοίσειν τῇ πόλει,
 ὑπισχνεῖσθαι τε αὐτοῖς πάνθ' ὅσα ἔχουσι παρὰ Καί-
 20 σαρος ἐν δωρεᾷς μέρει κύρια ποιήσειν, ὥστε τού-
 των γ' ἔνεκα μὴ διαφέρεσθαι. τοῖς δ' ἤκουσιν ἐκεί-
 νοις ἔφασαν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἀπόκρισιν δώσειν.
 γενομένων δὲ τούτων περὶ δείλην ὀψίαν πολὺ μείζων
 κατέσχε τὴν πόλιν θόρυβος, ἕκαστός τε τὸ καθ' ἑαυ-
 25 τὸν ἐφυλάττετο τοῦ κοινοῦ ἤδη ἀφεστηκῶς, φοβού-
 μενος τὰς ἐξαπίνης ἐπιβουλάς καὶ ἐπιχειρήσεις, τῶν
 πρώτων ἐν ὅπλοις ὄντων καὶ ἀλλήλοις ἀντικαθημέ-
 νων, σφίσι δὲ ἔτι ἀδήλου ὄντος τοῦ βεβαίως προ-
 στησομένου. καὶ τότε μὲν ἐπεὶ νύξ ἦν, διελύθησαν
 30 ἀπ' ἀλλήλων· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἦν μὲν ἐν ὅπλοις Ἀν-
 τώνιος ὑπάτος ὢν, Λέπιδος δὲ ἀθροίσας οὐκ ὀλίγην
 στρατιὰν ἐπικούρων διὰ μέσης ἀγορᾶς διεξῆκει ἀμύνειν

ἐγνωκὼς Καίσαρι. ὡς δὲ τοῦτο γεγονός εἶδον οἱ
 πρότερον ἐνδοιάζοντες, συνέρρεον πρὸς αὐτοὺς μεθ'
 ὄπλων κατὰ ἰδίας ἐταιρείας, καὶ μέγα στράτευμα
 ἐγένετο. ἦσαν δὲ οἱ τοῦτο δέει ἔδρων οὐ βουλόμενοι
 φανεροὶ εἶναι χαίροντες ἐπὶ τῇ Καίσαρος τελευτῇ, ⁵
 ἀλλὰ τῷ συνίστασθαι μετὰ τούτων θεραπεύοντες τὴν
 ἔπειτα ἐλπίδα. πολλὰ δὲ ἐπέμπετο καὶ εἰς τοὺς ὑπὸ
 Καίσαρος εὖ πεπονθότας ἢ πόλεων κατοικίαις ἢ γῆς
 κληρουχήσεσιν ἢ χρημάτων νομαῖς, ὡς μέλλοι πάντα
 κινεῖσθαι, εἰ μὴ τι φανείη καὶ ἀπ' αὐτῶν καρτερόν. ¹⁰
 πολλαὶ δὲ καὶ ὀλοφύρσεις καὶ ἰκετεῖαι πρὸς τοὺς ἐκεί-
 νου φίλους ἐγίννοντο, καὶ μάλιστα τοὺς συνεστρα-
 τευμένους πρότερον μνημονεύειν παρακελευόμεναι
 οἷος ὧν οἷα πάθοι ἐν ἐρημίᾳ φίλων. συνέρρεον δὲ
 ἤδη πολλοὶ κατὰ τε οἶκτον καὶ φιλότητα καὶ κέρδη ¹⁵
 ἴδια, οἱ δὲ καὶ νεωτερισμοῦ ἐρῶντες, καὶ μάλιστα
 ἐπειδὴ μαλακώτερα τὰ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐφαίνετο καὶ
 οὐχ ὅποια τὸ πρότερον προσεδοκήθη κατὰ ὑπόνοιαν
 ἰσχύος μείζονος. ἐλέγετο δ' ἤδη ἐκ τοῦ φανεροῦ ὅτι
 χρὴ ἀμύνειν αὐτῷ μηδὲ ἄλλως ποιεῖν μηδὲ περιορᾶν ²⁰
 ἀτιμώρητον τὸν φόνον. ἄλλοι δὲ ἄλλα κατὰ συστά-
 σεις ἀθροιζόμενοι ἔλεγον, οἱ μὲν πρὸς τῶνδε, οἱ δὲ
 πρὸς τῶνδε. ὅσοι δὲ πολιτείας τι μετεποιοῦντο ἠδύ-
 μενοι ἐπὶ τῇ συμπάσῃ μεταβολῇ, ἐκάκιζον τοὺς Καί-
 σαρος σφαγέας, ὅτι οὐχὶ πλείους ἀνέλοιεν τῶν τότε ²⁵
 ὑπόπτων καὶ βέβαιον ἀποδοῖεν σφίσι τὴν ἐλευθερίαν·
 πράγματα γὰρ αὐτοῖς τοὺς λειπομένους οὐκ ὀλίγα
 παρέξειν· ἦσαν δ' οἱ προμηθεῖα πλείονι δοκοῦντες
 καὶ πείρα τῶν ἐπὶ Σύλλα πρότερόν ποτε συμπεσόν-
 των εἰδότες παρακελεύεσθαι ἐκ μέσου συστήναι ἀμ- ³⁰
 φοτέροις· καὶ γὰρ τότε οἱ ἀπολωλέναι δόξαντες αὐθις
 ἀναθαρρήσαντες τοὺς νενικηκότας ἤλασαν· πολὺν

οὖν πόνον παρέξειν Καίσαρα καὶ ἀπολωλότα τοῖς τε
 σφαγεῦσι καὶ τῇ τούτων ἑταιρείᾳ, μεγάλων στρατευ-
 μάτων ἐνεστῶτων καὶ ἀνδρῶν ἐπ' αὐτοῖς δραστηρίων.
 οἱ δὲ περὶ Ἀντώνιον πρὶν μὲν παρασκευάσασθαι,
 5 διεπρεσβεύοντο καὶ διελέγοντο τοῖς ἐν Καπιτωλίῳ.
 ἐπεὶ δὲ πλήθει ὄπλων καὶ στρατιᾶς ἐθάρορσαν, διοι-
 κεῖν ἤξιον τὰ κοινὰ παύσαντες τὸν ἐν τῇ πόλει τά-
 ραχον. πρῶτον δὲ ἐν σφίσι βουλὴν προύθεσαν ὅπως
 χρῆ ἔχειν πρὸς τοὺς σφαγέας, συγκαλέσαντες τοὺς
 10 φίλους. τῶν δὲ Λέπιδος μὲν ἀπεφήνατο γνώμην πο-
 λεμεῖν ἄντικρυς αὐτοὺς καὶ τιμωρεῖν Καίσαρι, Ἴρτιος
 δὲ διαλέγεσθαι καὶ φιλίαν τίθεσθαι. ἄλλος δὲ τὴν
 ἐναντίαν εἶπε τῷ Λεπίδῳ προσθήμενος ὡς καὶ ἀνό-
 σιον εἶη περιορᾶν νήποινον τὸν Καίσαρος φόνον καὶ
 15 αὐτοῖς μέντοι οὐκ ἀσφαλές, ὅσοι ἐκείνῳ ἦσαν φίλοι·
 καὶ γὰρ εἰ ἐν τῷ παρόντι ἡσυχάζουσιν οἱ αὐτόχειρες,
 ἀλλὰ δύνάμιν γε κτησάμενοι χωρήσουσιν ἐπὶ πλεόν.
 Ἀντώνιος δὲ τῇ Ἰρτίου προσθήμενος γνώμῃ σώξειν
 αὐτοὺς ἤξιον. ἦσαν δ' οἱ ἀποπέμψασθαι παρακε-
 20 λευόμενοι ἐκ τῆς πόλεως ὑποσπόνδους.

Μετὰ δὲ θάνατον καὶ κηδείαν τοῦ μεγάλου Καί- 28
 σαρος συνεβούλευσαν οἱ φίλοι Καίσαρι τῷ νέῳ Ἀν-
 τώνιον ποιήσασθαι φίλον καὶ τῶν πραγμάτων ἐπιμε-
 λητήν. *πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων αἰτίων συμβάντων
 25 πρὸς τὴν πρὸς ἀλλήλους διαφορὰν, ἐδόκει αὐτοῖς
 τὴν ἐχθρὰν ἐξάπτειν μᾶλλον*, διάφορος μὲν ὦν
 πρὸς Καίσαρα, συμπράττων δ' Ἀντωνίῳ. Καίσαρ
 δ' οὐδὲν ὀρωδῶν ἐκ τοῦ μεγαλόφρονος, θέας
 ἐποίει ἐνστάσης ἐορτῆς ἣν ὁ πατὴρ αὐτοῦ κατεστή-
 30 σατο Ἀφροδίτῃ. καὶ αὐτίς προσελθὼν σὺν πλείο-
 σιν ἔτι καὶ φίλοις παρεκάλει Ἀντώνιον συγχωρῆσαι
 τὸν δίφρον μετὰ τοῦ στεφάνου τίθεσθαι τῷ πατρί.

ὁ δ' ὅμοια ἠπειλήσεν, εἰ μὴ τούτων ἀποστάς ἡσυ-
 χίαν ἄγοι. καὶ ὅς ἀπήει καὶ οὐδὲν ἠναντιοῦτο, κω-
 λύοντος τοῦ ὑπάτου· εἰσιόντα γε μὴν αὐτὸν εἰς τὸ
 θέατρον ἐκρότει ὁ δῆμος εὖ μάλα καὶ οἱ πατρικοὶ
 στρατιῶται ἠχθημένοι διότι τὰς πατρῷους ἀνανεού- 5
 μενος τιμὰς διεκωλύθη, ἄλλους τε ἐπ' ἄλλοις κρό-
 τούς ἐδίδοσαν παρ' ὄλην τὴν θέαν ἐπισημαινόμενοι.
 ὁ δὲ τὸ ἀργύριον ἠρίθμει τῷ δήμῳ· ὅπερ αὐτῷ με-
 γάλην εὐνοίαν παρῆσχεν. ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς ἡμέρας
 μᾶλλον τι φανερὸς ἦν Ἀντώνιος δυσμενῶς ἔχων πρὸς 10
 Καίσαρα, ἐμποδῶν γενόμενον τῇ τοῦ δήμου σπουδῇ
 πρὸς αὐτόν· ἐώρα τε Καῖσαρ, ὅπερ αὐτῷ ἐκ τῶν τότε
 παρόντων καταφανὲς [γενόμενον], προστασίας δεόμε-
 νος πολιτικῆς· ἐώρα δὲ καὶ τοὺς ὑπάτους ἐκ τοῦ φα-
 νεροῦ ἀνθεστῶτας ἰσχύν τε πολλὴν ἔχοντας καὶ ἄλλην 15
 ἔτι σφίσι προσποιούντας. καὶ γὰρ τὸ ταμιεῖον τῆς
 πόλεως, ὃ πολλῶν χρημάτων ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐνέπλη-
 σεν, ἐντὸς δυοῖν μηνῶν ἢ Καίσαρα τελευτῆσαι κενὸν
 ἐποίησαν καθ' ἣν τύχοι πρόφασιν ἐν ἀκαταστασίᾳ
 πολλῇ πραγμάτων ἐκφοροῦντες ἀθρόον τὸ ἀργύριον 20
 καὶ τοῖς σφαγεῦσι φίλοι ἦσαν. μόνος δ' ἔτι λοιπὸς
 ἦν Καῖσαρ τιμωρὸς τῷ πατρί, διαμεθέντος Ἀντωνίου
 τὸ σύμπαν καὶ τὴν πρὸς τοὺς φονεῖς ἀγαπῶντος
 ἀμνηστίαν. συνήεσαν οὖν πολλοὶ πρὸς αὐτόν, οὐκ
 ὀλίγοι δὲ καὶ πρὸς τοὺς περὶ Ἀντώνιον καὶ Δολα- 25
 βέλλαν. ἦσαν δ' οἱ ἐν μέσῳ τὴν ἔχθραν ἀνάπτοντες
 αὐτῶν καὶ πράττοντες τοῦτο*. τούτων δ' ἦσαν κο-
 ρυφαῖοι Πόπλιος, Οὐίβιος, Λεύκιος, πάντων δὲ μά-
 λιστα Κικέρων. Καῖσαρ δὲ οὐκ ἀγνοῶν ὄντινα τρό-
 πον αὐτῷ συνίασιν οὗτοι παροξύνοντες ἐπὶ Ἀντώνιον, 30
 οὐ διεωθεῖτο, ὅπως αὐτῷ τινα βοήθειαν φυλακὴν τε
 ἐρρωμενεστέραν περὶ ἑαυτὸν καταστήσαιο· ἦδει γὰρ

ἐκάστους ἐλάχιστα μὲν τοῦ κοινοῦ προεστῶτας, περι-
 σκοποῦντας δὲ ἀρχὴν καὶ δυναστείαν, ὡς ἂν τοῦ
 ταῦτα κεκτημένου πρότερον ἐκποδῶν ὄντος, αὐτοῦ
 δὲ κοιμηθῆ νεωτέρου καὶ οὐκ ἂν ἀνταρκέσαντος, ὡς
 5 γε ὑπολαμβάνειν, πρὸς τοσόνδε τάραχον, ἄλλων ἄλλα
 προσδοκῶντων καὶ ἰδίᾳ σφίσιν ἢ δύναιτο κτωμέ-
 νων. ἀνηρημένης γὰρ τῆς εἰς τὸ κοινὸν γνώμης,
 κατὰ πολλὰ δὲ μέρη τῶν δυνατῶν διεσχισμένων,
 καὶ ἐκάστων ἑαυτοῖς τὰ κράτη περιποιούντων τὰ
 10 σύμπαντα ἢ ὅποσα γοῦν δύναιτο παρασπάσασθαι,
 πολυπρόσωπός τις ἦν καὶ ἀλλόκοτος ἡ ἀρχή. καὶ Λέ-
 πιδος μὲν μοῖραν τινα τῆς Καίσαρος στρατιᾶς ἀπορ-
 ρήξας ἀντείχετο καὶ αὐτὸς ἐξουσίας ἐν Ἰβηρίᾳ τῇ
 ἐπὶ τάδε, Κελτούς τε τοὺς γειτνιῶντας τῇ ἄνω θα-
 15 λάττῃ κατέχων· τοὺς δὲ Κομάτους Λεύκιος Πλάγκος
 ὑφ' αὐτῷ ἐπεποιήτο σὺν ἑτέρῳ στρατῷ ὑπάτος καὶ
 αὐτὸς ἀποδεδειγμένος. Ἰβηρίας δὲ τοὺς ἐπέκεινα
 οἰκοῦντας Γάιος Ἀσίσιος ἄλλου στρατοῦ ἀρχων ὑπῆ-
 κτο. Δέκιμος δὲ Βροῦτος τὴν ἰσόνομον ἐκράτει Γαλα-
 20 τίαν σὺν δυοῖν τάγμασιν, ἐφ' ὃν ἔμελλεν αὐτίκα μάλα
 χωρεῖν Ἀντώνιος, Μακεδονία δὲ Γάιος Βροῦτος ἔφε-
 δρος ἦν, ὅσον οὐπω περαιωθεὶς ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐπ'
 αὐτήν, καὶ Συρία Κάσιος Λογγίνος, ὅστις ἀπεδέ-
 δεικτο τῆς Ἰλλυριίδος στρατηγός. τοσαῦτα μὲν στρα-
 25 τεύματα ἐν τῷ τότε συνειστήκει, καὶ τοσοῖδε ἄρχοντες,
 αὐτὸς τις ἕκαστος ἑαυτὸν ἀξιῶν τὴν τῶν ὄλων δυνα-
 στείαν ἔχειν, ἀνηρημένου παντὸς νομίμου καὶ δικαίου,
 κατ' ἰσχὺν δὲ τὴν ἐκάστοις προσοῦσαν τοῦ πράγμα-
 τος βραβευομένου. μόνος δὲ Καῖσαρ, ᾧ τὸ σύμπαν
 30 κράτος κατελέλειπτο νομίμως κατὰ τ' ἐξουσίαν τοῦ
 πρότερον κεκτημένου καὶ συγγένειαν, ἄμοιρος ὢν
 δυνάμειος ἡστινοσοῦν, ἐπλάζετο μεταξύ αἰωρούμενος

φθόνου τε πολιτικοῦ καὶ πλεονεξίας τῶν ἐφεδρευόντων αὐτῶ καὶ τοῖς σύμπασι πράγμασιν· ἅπερ ὕστερον ἐπρυτάνευσεν ὀρθῶς τὸ δαιμόνιον καὶ ἡ τύχη. ὁ δὲ Καῖσαρ ἤδη καὶ περὶ τῆς ψυχῆς δεδοικώς, ἐνδήλου αὐτῶ τῆς Ἀντωνίου γνώμης γιγνομένης, καὶ οὐδενὶ τρόπῳ δυνάμενος αὐτὸν μεταπεῖσαι, οἴκοι καθῆτο καιρὸν ἐπιτηρῶν.

29 Πρώτη δ' ἐν τῇ πόλει κίνησις γίγνεται ἐκ τῶν πατρικῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν, ἀχθομένων ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντωνίου ὑπεροψία, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐν ἑαυτοῖς 10 λογοποιούντων, ὅτι ἀμνημονοῦσι τοῦ Καίσαρος, τὸν ἐκείνου παῖδα προπηλακίζόμενον περιορῶντες, ὃν ἐχρῆν ὑπὸ πάντων αὐτῶν ἐπιτροπεύεσθαι, εἴ τις δικαίου λόγος ἢ ὀσίον. μετὰ δὲ ταῦτα ἀθροοὶ γιγνόμενοι μᾶλλον τι κατεμέμφοντο σφᾶς συνιόντες ἐπὶ 15 τὴν Ἀντωνίου οἰκίαν· τούτοις γὰρ κάκεινος ἐθάρρει· καὶ τινὰς λόγους ἐποιοῦντο ἐκ φανεροῦ διότι καλῶς ἔχει μετριώτερον αὐτὸν χρῆσθαι Καίσαρι καὶ μεμνησθαι ὧν ἐπέσκηψεν ὁ πατήρ· καὶ γὰρ αὐτοῖς εὐσεβέστερον εἶναι μὴ περιορᾶν ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὰ τυ- 20 χόντα τῶν ἐκείνου ὑπομνημάτων διασώζειν, μήτι γε τὸν παῖδα καὶ διάδοχον ἀποδειχθέντα, ἐκείνοις τε ὀρᾶν τὴν ὁμοφροσύνην ἐν τῶ παρόντι διὰ τὸ πλῆθος τῶν περιεστῶτων ἐχθρῶν ὠφελιμωτάτην. ταῦτα λεγόντων ὡς μὴ δοκοίη ἐναντιοῦσθαι τῇ ὀρμῇ Ἀντώ- 25 νιος, ἐπειδὴ καὶ θεόμενος αὐτῶν ἐτύγχανεν, ἔφη βούλεσθαι καὶ ταῦτα δοκιμάζειν, εἶγε μετριάξοι κάκεινος, τὴν τε προσήκουσαν αὐτῶ τιμὴν ἀπονέμοι, ἔτοιμός τε εἶναι εἰς λόγους ἐλθεῖν, παρόντων ἐκείνων καὶ ἐπακροωμένων. οἱ δ' ἐπήνουν, καὶ συνέθεντο 30 αὐτὸν ἄξειν εἰς τὸ Καπιτώλιον καὶ μεσιτεύσειν τὰς διαλλαγὰς, εἰ αὐτὸς ἐθέλοι. συνέφη δ' οὖν, καὶ εὐ-

θὺς ἔξαναστὰς ᾤχετο εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἱερόν, ἐκεῖνοί
 τε ἔπεμψαν ὡς τὸν Καίσαρα. οἱ δὲ συνερρύησαν
 ἄσμενοι πολλοὶ καὶ ἦλθον, ὥστ' ἐν ἀγωνίᾳ κἀκείνον
 γενέσθαι, ἀπαγγείλαντός τινος αὐτῷ διότι πλήθος
 5 ἦκοι στρατιωτῶν ἐπὶ τὰς θύρας, οἱ δ' ἐντὸς εἶεν
 ζητοῦντες αὐτόν. ὁ δὲ ταραχθεὶς τὸ μὲν πρῶτον εἰς
 τι ὑπερῶον ἀπεχώρησε σὺν τοῖς φίλοις, οἱ ἔτυχον
 παρόντες, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπυνηθάνετο διακύπτων
 ὅ,τι βούλοιντο καὶ τοῦ χάριν ἐληλύθειεν, ἐγνώριζέ
 10 τε αὐτοὺς οἰκείους ὄντας στρατιώτας. οἱ δ' ἀποκρί-
 νονται ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ αὐτοῦ τε καὶ τῆς ὅλης μερίδος,
 εἰ κἀκείνος θέλοι ἀμνησικακεῖν ὧν εἴργασται Ἀντώ-
 νιος· οὐδὲ γὰρ αὐτοῖς ἀρεστὰ γέγονε ταῦτα· δεῖν δ'
 αὐτοὺς πᾶσαν ὀργὴν ἐκβαλόντας διαλλάττεσθαι ἀπλῶς
 15 καὶ ἀδόλως. εἰς δ' αὐτῶν καὶ μείζονι τῇ βοῇ βοήσας
 θαρρεῖν ἐκέλευε καὶ γιννώσκειν ὅτι κληρονομία οἱ
 πάντες εἶεν αὐτοῦ· μεμνησθαι γὰρ τοῦ κατὰ γῆς πα-
 τρός Ἰσα καὶ Θεοῦ, καὶ περὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ
 ἅπαν ἂν δρᾶσαι καὶ παθεῖν. ἄλλος δὲ μείζον ἐπι-
 20 φθεγξάμενος καὶ Ἀντώνιον ἂν διαχρήσασθαι αὐτό-
 χειρ ἔφη, εἰ μὴ τὰς Καίσαρος διαθήκας ἅμα καὶ
 βουλῆς Ἰσα φυλάττοι. καὶ ὃς θαρρῶν ἤδη ἐπ' αὐτοῖς
 κατέβη τε καὶ φιλοφρονηθεὶς ἤσθη ἐπὶ τῇ εὐνοίᾳ τε
 καὶ προθυμίᾳ. ἐκεῖνοι μὲν οὖν αὐτὸν παραλαβόντες
 25 διὰ τῆς ἀγορᾶς λαμπρότατα ἦγον εἰς τὸ Καπιτώλιον,
 ἀμιλλώμενοι τῇ σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους, οἱ μὲν ἤδη
 ἀχθόμενοι τῇ Ἀντωνίου δυναστείᾳ, οἱ δὲ κατὰ εὐ-
 σέβειαν τὴν πρὸς Καίσαρα καὶ τὸν ἐκείνου διάδοχον,
 οἱ δ' ἐλπίδος ἔνεκα τῆς ἀπ' αὐτοῦ, μεγάλα ὠφελή-
 30 σεσθαι σὺν τῷ δικαίῳ προσδοκῶντες, οἱ δὲ τιμω-
 ρίαν σπουδάζοντες γενέσθαι παρὰ τῶν σφαγέων ὑπὲρ
 τοῦ φόνου, καὶ ταύτην μάλιστα πεπράξεσθαι διὰ

τοῦ παιδὸς οἴομενοι, εἰ συλλήπτωρ εἶη καὶ ὁ ὕπατος. πάντες γε μὴν παρήνουν αὐτῷ ὑπ' εὐνοίας προσιόντες μὴ φιλονικεῖν, ἀλλὰ προσέχειν τῷ σφετέρῳ ἀσφαλεῖ καὶ οὓς δύναίτο συμπροσλαμβάνειν βοηθούς, μεμνημένον ὡς σφαλερὸς εἶη ὁ Καῖσαρος θάνατος. 5 ταῦτα ἀκούων Καῖσαρ, καὶ ὁρῶν τὴν τῶν ἀνθρώπων σπουδὴν οὐκ ἀπεικίτως περὶ αὐτόν, ἤκεν εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἔνθα πολὺ πλείους ἑώρα πατρικοὺς στρατιώτας, οἷς ἐθάρρει Ἀντώνιος, πολὺ μᾶλλον εὐνοὺς αὐτῷ ὄντας, εἴ τι ἀδικεῖν περὶ αὐτόν ἐγχειροίη. ἐκ 10 τούτου ἀπεχώρουν οἱ πλείους· περιλειφθέντες δὲ ἀμφοτέρω μετὰ τῶν φίλων διελέγοντο.

30 Ὅτι τοῦ Καῖσαρος εἰς τὴν οἰκίαν ἀπιόντος μετὰ τὸ διαλλαγῆναι πρὸς Ἀντώνιον, μονωθέντα Ἀντώνιον αὐτῷ ἀνερεθίζεσθαι, τὴν εὐνοίαν ὁρῶντα παρὰ 15 πολὺ τοῦ στρατιωτικοῦ παντὸς ἀπονενύουσιν ὡς πρὸς * ἐκείνον μὲν γὰρ ἐποιοῦντο παῖδά τε εἶναι καὶ διάδοχον ἀποδεδειχθαι ἐν ταῖς διαθήκαις τῷ τε ὀνόματι ὁμοίως προσαγορεύεσθαι, γενναίαν τε ὑποφαίνειν ἐλπίδα καὶ ἀπὸ τοῦ τῆς φύσεως δραστηρίου, εἰς ὃ ὁ 20 Καῖσαρ ἀποβλέψας οὐχ ἤττον ἢ τὴν συγγένειαν ἀποδείξειεν αὐτόν παῖδα, ὡς μόνον ἐχέγγυον αὐτοῦ τὴν τε σύμπασαν ἀρχὴν καὶ τὸ τοῦ οἴκου ἀξίωμα διασώζειν. ἃ δὴ τότε ἐνθυμιζόμενος Ἀντώνιος μετεγίνωσκε καὶ ἡλλοίωτο τῇ γνώμῃ, καὶ μάλιστα ὅτε τοὺς 25 Καῖσαρος στρατιώτας ἐν ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἑαυτὸν μὲν καταλελοιπότης, Καῖσαρα δ' ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἀθρόως προπέμποντας. ἐδόκει δὲ τισι μὴδ' ἂν ἀποσχέσθαι αὐτοῦ, εἰ μὴ ἐδεδίει τοὺς στρατιώτας, μὴ ἐπ' αὐτόν ὀρησάντες τιμωρίαν ποιοῦντο, καὶ ἀκονιτὶ πᾶσαν 30 αὐτοῦ τὴν μερίδα ἀφέλοιοντο. κατελείπετο γὰρ ἀμφοτέροις στρατεύματα ἔφεδροι. ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα

λογιζόμενος ἔμελλέ τε καὶ ὄκνει, καίπερ ἠλλοιωμένος
 τῇ γνώμῃ. Καίσαρ γε μὴν πιθανὸς ἀδόλως γεγονέ-
 ναι σφίσι τὰς διαλλαγὰς ἐφοίτα ὁσημέραι ἐπὶ τὴν
 οἰκίαν αὐτοῦ, ὥσπερ ἐχοῖν, ὑπάτου τε ὄντος καὶ
 5 πρεσβυτέρου καὶ πατρικοῦ φίλου, τὴν τε ἄλλην πᾶ-
 σαν ἀπένευε τιμὴν, καθότι ὑπέσχετο, εἰς ὃ Ἀντώ-
 νιος τῆς δευτέρας ὑπῆρξεν αὐθις ἀδικίας τρόπω
 τοιῷδε. ἀλλαξάμενος Γαλατίαν ἐπαρχίαν πρὸς Μα-
 κεδονίαν, μετεβίβαζε τὰς ἐν αὐτῇ δυνάμεις εἰς Ἴτα-
 10 λίαν· καὶ ἐπεὶ ἤκον, ἐξήει ἐκ τῆς Ῥώμης ὑπαντησό-
 μενος αὐταῖς ἄχρι Βρεντεσίου. οἰόμενος δὲ καιρὸν
 ἐπιτήδειον ἔχειν πρὸς ἃ ἐπενόει, διαδίδωσι λόγον
 ὡς ἄρα ἐπιβουλεύοιτο. καὶ τινὰς συλλαβῶν στρα-
 τιώτας ἔδησεν ὡς ἐπ' αὐτὸ τοῦτο πεμφθέντας, ὅπως
 15 αὐτὸν ἀνέλοιεν· ἠνίττετο δὲ Καίσαρα, οὐ μὴν πω
 σαφῶς ἐδήλου. ταχὺ δ' ἠφήμη κατὰ τὴν πόλιν διήγ-
 γελλεν ὡς ἐπιβουλευθεῖη ὁ ὑπάτος καὶ συλλάβοι
 τοὺς ἐπ' αὐτὸν ἤκοντας, σύνοδοί τε τῶν ἐκείνου φί-
 λων εἰς τὴν οἰκίαν ἐγίνοντο καὶ στρατιωτῶν σὺν
 20 ὄπλοις μεταπέμψεις. περὶ δὲ δείλην ὀψίαν ἔρχεται
 καὶ εἰς Καίσαρα ὁ λόγος ὅτι κινδυνεύσειεν Ἀντώ-
 νιος ἀποσφαγῆναι καὶ μεταπέμποιτο τοὺς φυλάξον-
 τας αὐτὸν ἐκείνην τὴν νύκτα. καὶ παραχοῆμα πέμψας
 ὡς αὐτὸν ἔτοιμος ἔφη εἶναι καὶ αὐτὸς σὺν τῇ ἑαυτοῦ
 25 θεραπείᾳ παραγεγόμενος πρὸς κοίτην αὐτοῦ τὰσφαλὲς
 παρέχειν, οἴηθεις ὑπὸ τῶν περὶ Κάσσιον αὐτὸν καὶ
 Βροῦτον ἐπιβεβουλευσθαι. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἐφίλαν-
 θρωπέυετο, οὐδὲν ὑπονοῶν περὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λε-
 γομένων τε καὶ βεβουλευμένων. Ἀντώνιος δ' οὖν
 30 οὐδ' αὐτὸν παραδέξασθαι τὸν ἄγγελον ἐφῆκεν ἐντὸς
 τῶν θυρῶν, ἀλλὰ ἀπεῖρξεν ἀτίμως. ὁ δ' ἐπανελ-
 θὼν καὶ τι πλεον ἀκηκοὼς ἀπήγγελλε Καίσαρι ὡς

τοῦνομα αὐτοῦ διαφέροιο περὶ τὰς Ἀντωνίου θύρας
 ἐν τοῖς ἀνθρώποις ὡς αὐτὸς εἶη ὁ τοὺς φονέας πε-
 πομφῶς Ἀντωνίῳ, οἳ δὴ καὶ δεσμῶται εἶεν. ὁ δὲ
 ἀκούσας τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀδοκῆτου ἠπίσκει·
 μετὰ δὲ αἰσθόμενος τὴν ὅλην γνώμην ὡς ἐπ' αὐτὸν 5
 εἶη τετραμμένον, μετὰ τῶν φίλων ἐσκόπει ὅ,τι χρὴ
 ποιεῖν. ἦκε δὲ ὁ Φίλιππος καὶ Ἀτία ἡ μήτηρ διαπο-
 ρούμενοι τῷ παραδόξῳ καὶ πυνθανόμενοι τίς ὁ λόγος
 εἶη καὶ τίς ἡ διάνοια τάνθρώπου παρήνουν τε αὐτῷ
 ὑποχωρῆσαι ἐκποδῶν ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἄχρι ταῦτα 10
 ἐξετασθέντα ἐκκαλυφθείη. καὶ ὅς, ἅτε οὐδὲν ἑαυτῷ
 συνειδῶς τοιοῦτον, οὐ δεῖν ᾤετο ἐκ μέσου εἶναι καὶ
 τρόπον τινὰ καταγιγνώσκειν ἑαυτοῦ· πλέον γὰρ οὐδὲν
 περανεῖν εἰς τὰσφαλὲς ἐκποδῶν γενόμενος, ἀλλ' ἴσως
 καὶ διάρως ποι μᾶλλον ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἀναιρεθήσε- 15
 σθαι. τότε μὲν οὖν ἐν τοιούτοις λόγοις ἦν. τῇ δὲ
 ὑστεραία ἔωθεν καθίζει, ὥσπερ εἰώθει, μετὰ τῶν ξαν-
 τοῦ φίλων, ἀναπεταννύναι δὲ τὰς θύρας κελεύει
 τοῖς εἰωθόσι φοιτᾶν καὶ δεξιοῦσθαι καὶ ἀστῶν καὶ
 ξένων καὶ στρατιωτῶν, διελέγετό τε πᾶσιν, ὥσπερ 20
 καὶ ἄλλοτε εἰώθει, μηδὲν ἐναλλάξας τοῦ καθ'
 ἡμέραν ἔθους. Ἀντώνιος δὲ συνέδριον τῶν φίλων
 ἀθροίσας εἶπεν ἐν μέσοις ὡς ἐπιβουλευόμενος καὶ
 πρότερον ὑπὸ Καίσαρος οὐκ ἀγνοοίη, ἐπειδὴ δ' ἔμελλ-
 λεν ἔξω τῆς πόλεως βαδιεῖσθαι, ὡς ἐληλυθὸς τὸ 25
 στράτευμα, καιρὸν παράσχοι τοῦτον καθ' αὐτοῦ. καί
 τινα τῶν ἐπὶ τὴν σφαγὴν πεμφθέντων ἀφικόμενον
 μηνυτὴν αὐτῷ γενέσθαι μεγάλαις δωρεαῖς, καὶ διὰ
 τοῦτο τοὺς μὲν συλλαβεῖν, ἐκείνους δ' εἰς τὸ παρὸν
 ἀθροῖσαι συνέδριον, ὡς γνώμας ἀκούσειε καὶ ὅπως 30
 χρηστέον εἶη τοῖς παροῦσι. ταῦτα εἰπόντος Ἀντωνίου
 ἐπυνθάνοντο οἱ σύνεδροι ὅπου εἶεν οἱ συνειλημ-

μένοι ἄνθρωποι, ὡς τι γνοῖεν παρ' αὐτῶν. καὶ ὁ
 Ἀντώνιος προσποιηθεὶς μηδὲν τοῦτο εἶναι πρὸς τὸ
 παρόν, ὡς δῆθεν ὁμολογουμένου τούτου, καὶ εἰς
 ἄλλα ἄττα ἐκτρέψας τὸν λόγον, ἐκαραδόκει μάλιστα
 5 εἴ τις εἴποι ὡς χρὴ Καίσαρα ἀμύνεσθαι καὶ μὴ ἡσυ-
 χάζειν. σιωπῆς δ' ἐκ πάντων γενομένης καὶ συν-
 νοίας, διὰ τὸ μηδένα ὁρᾶν ἐν μέσῳ ἔλεγχον, εἶπέ
 τις, ὡς ἂν εὐπρεπῶς διαλύσειε τὸν σύλλογον, ὅτι
 ἐπιεικῶς προσήκει αὐτὸν φέρειν τε καὶ τίθεσθαι καὶ
 10 μὴ τινα ταραχὴν ὑπατον ὄντα ἐγείρειν. ὁ μὲν τοι-
 αῦτα εἰπὼν τε καὶ ἀκούσας διέλυσε τὸν σύλλογον·
 τρίτη δ' ἢ τετάρτη ἡμέρα εἰς Βρεντέσιον ὤρμησεν,
 ὡς παραλάβοι τὴν ἀφιγμένην στρατιάν· λόγος τε
 οὐδὲ εἷς ἦν περὶ τῆς ἐπιβουλῆς, ἀλλὰ οἰχομένου δια-
 15 λύνουσι τὸ σύμπαν πρᾶγμα οἱ ὑπολειφθέντες ἐκείνου
 φίλοι, καὶ τοὺς λεγομένους συνειληφθαι τῶν ἐπιβού-
 λων εἶδεν οὐδεὶς.

Καίσαρ δὲ καίπερ ἀπολελυμένος τῆς αἰτίας, οὐδὲν 31
 ἤττον ἡγανάκτει ἐπὶ τῷ λόγῳ, καὶ μεγάλης ἐπιβουλῆς
 20 εἰς αὐτὸν τοῦτο ἐποιεῖτο τεκμήριον· εἴ τε παροῦσα
 ἐτύγχανεν Ἀντωνίῳ ἢ στρατιὰ τεθεραπευμένη χρή-
 μασιν, ᾗτο μὴ ἂν ὀκνηῆσαι καὶ ἐπιχειρεῖν αὐτῷ, καὶ
 ταῦτα μηδὲν ἀδικούμενον, ἀλλ' ἀπὸ ἐτέρας ἐλπίδος
 ἐπὶ τοῦτο προαγόμενον· δῆλόν τε εἶναι ταῦτα συν-
 25 θέντα καὶ ἐπὶ ἕτερα χωρήσειν, καὶ ἐθελῆσαι ἂν ἔτι
 ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ ἐνῆν αὐτῷ τοῦτο πράξαντι τὸ ἀδεὲς
 ἐκ τῆς στρατιᾶς ἔχειν. ὀργῆς οὖν δικαίας ἐπίμπλατο
 εἰς αὐτὸν ἅμα καὶ προνοίας περὶ αὐτοῦ, φανερᾶς
 τῆς ἐκείνου γνώμης γενομένης, πάντα τε περισκο-
 30 πῶν ἑώρα οὐχ ἡσυχαστέον ὄν ἑαυτῷ· οὐ γὰρ εἶναι
 τοῦτο ἀκίνδυνον· ἀλλὰ ζητητέον τινὰ ἐπικουρίαν
 ἀντίπαλον τῇ ἐκείνου δυνάμει τε καὶ ἐπινοίᾳ. τοῦτο

οὖν ἐνθυμούμενος ἔγνω χρῆναι φεύγειν ἐπὶ τὰς πα-
 τρώους ἀποικίας, αἷς ἔδωκε τὰς κληρουχίας ὁ πατήρ
 αὐτοῦ καὶ οἰκιστὴς ἐγένετο τῶν πόλεων, ὡς ἀναμνή-
 σασ τούτους ἀνθρώπους τῶν ἐκείνου εὐεργεσιῶν καὶ
 ὀδυρόμενος περὶ ὧν ἐκεῖνός τε ἔπαθε καὶ αὐτὸς πάσ- 5
 χει, λάβοι βοηθούς, τοὺς δὲ καὶ χρημάτων δόσει
 προσαγάγοιτο. τοῦτο γὰρ αὐτῷ μόνον καὶ τὰσφαλές
 ἅμα καὶ εὐκλειαν μεγάλην παρεξέειν, ἀνασώσεσθαι
 δὲ καὶ τὸ τοῦ οἴκου κράτος· πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι
 καὶ δικαιοτέρον μᾶλλον ἢπερ ὑπὸ τῶν μηδὲν προση- 10
 κόντων παρωθούμενον τῆς πατρῴας τιμῆς ἔτι καὶ
 προσαπολέεσθαι ἀνόμως τε καὶ ἀδίκως ὄν τρόπον καὶ
 ὁ πατήρ. ταῦτα βουλευσάμενος μετὰ τῶν φίλων,
 καὶ θεοῖς θύσας τύχῃ ἀγαθῇ συλλήπτορας αὐτῷ γε-
 νέεσθαι δικαίας καὶ εὐκλεοῦς ἐλπίδος, ὥρμησεν, οὐκ 15
 ὀλίγα ἐπιφερόμενος χρήματα, εἰς Καμπανίαν πρῶ-
 τον· ἡ γὰρ ἑβδόμη λεγεὼν καὶ ἡ ὀγδόη· οὕτω γὰρ
 τὴν σύνταξιν καλοῦσι Ῥωμαῖοι * διαπειρᾶσθαι δὲ
 πρότερον ἐδόκει χρῆναι τῆς ἑβδόμης· μεῖζόν τε γὰρ
 ἀξίωμα*· ἐνδοθείσης δὲ ταύτης τῆς ἀποικίας καὶ ἄλ- 20
 λων πολλῶν συνεληλυθότων*. καὶ ταῦτα αὐτῷ βου-
 λευομένῳ καὶ τοῖς ἄλλοις συνεδόκει φίλοις, οἱ μετεῖ-
 χον τῆς στρατείας τῶν τε μετὰ ταῦτα πραγμάτων.
 ἦσαν δὲ οὗτοι Μάρκος Ἀγρίππας, Λεύκιος Μαικῆνας,
 Κόιντος Ἰουέντιος, Μάρκος Μοδιάλιος καὶ Λεύκιος. 25
 εἶποντο δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλοι ἡγεμόνες καὶ στρατιῶται
 καὶ ἑκατοντάρχαι, καὶ οἰκειῶν πλήθος καὶ ὑποζυγίων
 τὰ τε χρήματα κομιζόντων καὶ τὰς ἄλλας ἀποσκευάς.
 τῇ μητρὶ δ' οὐκ ἐδόκει τὴν γνώμην δηλοῦν, μὴ ὑπὸ
 φιλοστοργίας ἅμα καὶ ἀσθενείας, οἷα γυνή τε καὶ 30
 μήτηρ, μεγάλαις ἐπινοίαις ἐμποδῶν γένοιτο. ἔλεγε
 μὲν ἐκ τοῦ φανεροῦ ὅτι ἐπὶ τὰ ἐν Καμπανίᾳ βαδίζει

τῶν πατρῶων κτημάτων, ὡς ἀκείνα ἀποδόμενος
 ἀθροίσειε τὰργύριον καὶ εἰς ἃ προσέταξεν ὁ πατήρ
 ἀναλοίη. ἀλλ' ὁ μὲν οὐ πάνυ τι πείθων αὐτὴν
 ἀνέξενξε. τότε δὲ Μάρκος Βρούτος καὶ Γάιος Κάσ-
 5 σιος ἐπὶ Δικαιάρχειαν ἦσαν· καὶ πυθόμενοι τὸ πλῆ-
 θος τῶν ἐκ Ῥώμης συνεξεληλυθότων Καίσαρι, καὶ
 τῶν ἀγγέλων ἐπὶ τὸ μείζον ταῦτα διηγουμένων, οἷα
 φιλεῖ γίνεσθαι, συνεταράχθησαν καὶ ἐν μεγάλῳ
 δείματι ἦσαν, οἰόμενοι ἐπὶ σφᾶς εἶναι τὴν ἔξοδον.
 10 καὶ φεύγουσι διὰ τῆς Ἀδριανῆς θαλάττης. καὶ Βρού-
 τος μὲν εἰς Ἀχαΐαν ἦκε, Κάσσιος δ' εἰς Συρίαν.
 Καῖσαρ δὲ τῆς Καμπανίας εἰς Καλατίαν ἐλθὼν ἐδέ-
 ξαντο αὐτὸν ὡς εὐεργέτου παῖδα καὶ διὰ πλείστης
 τιμῆς ἤγον. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐγύμνου τὸν πάντα λό-
 15 γον αὐτοῖς, καὶ παρεκάλει τοὺς στρατιώτας, ὡς ἀδί-
 κως καὶ ὁ πατήρ ἀποθάνοι καὶ αὐτὸς ἐπιβουλεύοιτο.
 ταῦτα λέγοντος οἱ μὲν ἐκ τῆς βουλῆς οὐ πάνυ τι
 εἰσήκουον, ὁ δὲ δῆμος καὶ μάλα προθύμως καὶ εὐ-
 νόως καὶ τοῦτον ὥκτειραν καὶ ἐπεβόων πολλάκις θαρ-
 20 ρεῖν· εἰς ἅπαν γὰρ συλλήψεσθαι αὐτὸν καὶ οὐ περιό-
 ψεσθαι, ἄχρι ἂν ἐν τῇ πατρῷᾳ καταστήσῃ τιμῇ. καὶ
 προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν δίδωσιν ἐκά-
 στω πεντακοσίας δραχμάς, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ τοὺς
 βουλευτὰς συγκαλέσας παρεκάλει μὴ ἀπολείπεσθαι
 25 τῆς τοῦ δήμου εὐνοίας, μεμνημένους Καίσαρος, ὃς
 αὐτοῖς τὴν τε κατοικίαν καὶ τὴν τιμὴν περιέειθε·
 πείθονται δ' οὐκ ἐλάττω ἀγαθὰ ὑπ' αὐτοῦ· προσή-
 κειν τε οὐκ Ἀντωνίῳ, ἀλλ' ἑαυτῷ καὶ καρποῦσθαι
 τὴν ἀπ' αὐτῶν ὠφέλειαν καὶ χρῆσθαι τῇ δυνάμει τε
 30 καὶ τοῖς ὄπλοις. καὶ μείζονι σπουδῇ ὥρμητο βοη-
 θεῖν αὐτῷ καὶ συνάρασθαι πόνον τε καὶ κίνδυνον,
 εἰ δέοι. ὁ δὲ Καῖσαρ ἐπαινέσας τὴν προθυμίαν

παρεκάλεσε συμπροπέμψαι αὐτὸν καὶ τὰσφαλὲς τῷ
 σώματι παρασχεῖν ἄχρι τῆς ἀστυγείτονος ἀποικίας.
 ὁ δὲ δῆμος μάλα ἠδόμενος ἐπ' αὐτῷ ἀσμένως ὑπή-
 κουσε, καὶ σὺν τοῖς ὄπλοις ἤγαγον εἰς τὴν δευτέραν
 ἀποικίαν. ἀθροίσας δὲ καὶ τούτους εἰς ἐκκλησίαν 5
 ὅμοια διελέχθη. καὶ πείθει ἀμφοτέρω τὰ τάγματα
 εἰς Ῥώμην αὐτὸν παρὰ τὰς ἄλλας κατοικίας προπέμ-
 ψαι, τὴν τε Ἀντωνίου βίαν, εἴ τι κινοίη, ἐρρωμένως
 ἀμύνεσθαι. προσκατέλεξε δὲ καὶ ἄλλους στρατιώτας
 μεγάλοις μισθοῖς, καὶ τοὺς μὲν νεολέκτους ἐγύμναξέ 10
 τε καὶ ἀνεδίδασκε κατὰ τὴν ὁδὸν ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ
 πάντας διαλεγόμενος ἐπὶ Ἀντωνίον ἤκειν. πέμπει
 δ' ἑτέρους τῶν ἐπομένων φρονήσει τε καὶ τόλμη δια-
 φέροντας εἰς τὸ Βρεντέσιον, εἴ πως δύναιντο καὶ
 τοὺς νεωστὶ ἤκοντας ἐκ Μακεδονίας στρατιώτας πεῖ- 15
 σαι τὰ αὐτῶν ἐλέσθαι μεμνημένους Καίσαρος τοῦ
 πατρὸς καὶ μηδενὶ τρόπῳ καταπροδόντας τὸν ἐκεί-
 νου παῖδα. εἶρητο δ' αὐτοῖς, εἰ ἐκ τοῦ φανεροῦ μὴ
 δύναιντο, ἀλλὰ ταῦτα γράψαντας διαρριψαὶ πολλα-
 χοῦ, ὡς διαράμενοι οἱ ἄνθρωποι τὰ γράμματα ἀνα- 20
 γιννώσκουσιν. προσεπέσκηψε δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς ἐλ-
 πίδων ἐμπλήσας, ἠνίκα δύναμις αὐτῷ συνέσται, ὡς
 ἂν ἔλαιντο τὰ αὐτοῦ. καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο.

[Τέλος τοῦ βλοῦ Καίσαρος καὶ τῆς Νικολάου
 Δαμασκηνοῦ συγγραφῆς.] [Exc. Esc. p. 126—180 Fed., 25
 434—456 Müll.]

ΕΚ ΤΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΑΓΩΓΗΣ.

[*Ἀντίπατρος*] Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ πα-¹
τῆρ τοῦ ἱστορικοῦ, ὃς ἔσχε Στρατονίκην γυναῖκα,
τὴν μητέρα Νικολάου, οἱ διαφανεῖς ἦσαν ἐν Δαμα-
σκῶ κατὰ τε σωφροσύνην καὶ ἄλλην λαμπρότητα·
5 πλούτῳ τε γὰρ πολλῶ διαφέροντες ἤκιστα ἐπ' αὐτῶ
ἐμεγαλύνοντο, εὐδοξίας τε οὐ τὰ δεύτερα φερόμενοι
βραχὺ τοῦτο ἐλογίζοντο. ὁ δὲ δὴ Ἀντίπατρος καὶ λό-
γου δεινότητι προύχων ἔβλαψε μὲν οὐδ' ὄντινοῦν,
ᾧ ὤνησε δὲ μυρία τούτῳ οὐ τὸ κοινὸν μόνον, ἀλλὰ
10 καὶ τῶν ἀστῶν συχνοῦς· δικαιοσύνην γὰρ ἀσκῶν,
εἶπερ τις ἕτερος, πλείστα μὲν διήτησε νείκη τοῖς πο-
λίταις πρὸς ἀλλήλους, πλείστα δὲ τῇ πατρίδι πρὸς
τοὺς ἐν κύκλῳ δυνάστας, καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ πάντων
διὰ τοῦτο· πλείστας δὲ ἐπιστεύθη πρεσβείας καὶ ἐπι-
15 τροπάς, ἀρχάς τε πάσας διεξῆλθε τὰς ἐγχωρίους· τε-
λευτῶν δὲ τὸν βίον οὐκ ἔστιν ὅ,τι ἐπέσκηψε Νικολάῳ
τῶ νιεῖ καὶ Πτολεμαίῳ τῶ τούτου ἀδελφῶ ἢ τῶ Διὶ
θυμιατήριον, ὅπερ ἔφθη αὐτὸς προὔπεσχημένος τῶ
θεῶ, κατασκευάσαι, ἐπειδὴν τελευτήσῃ, δηλῶν, οἶμαι,
20 ὅτι τὸ πρὸς θεοῦς ὄσιον δεῖ καὶ τελευτῶντας φυλάτ-
τειν καὶ μηδὲν ἔτι ἀπολαύσεσθαι τοῦ βίου μέλλοντας.
[Suidas v. Ἀντίπατρος.]

2 Οὗτος ἐν τῇ ἄλλῃ παιδείᾳ διατεθραμμένος, διὰ τὸ καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ περὶ ταῦτα μάλιστα σπουδάσαι, ἐπειδὴ ἀπ' αὐτῆς αὐτῷ ὅ τε πλοῦτος καὶ ἡ δόξα ὑπεγένετο, ἔτι μᾶλλον ἠΰξησε ταύτην, ἔρωτά τινα ἀδιήγητον αὐτῆς σχῶν, ἄλλως τε καὶ φύσεως οὐ φαύλης 5 λαβόμενος· ὥστε πρὶν γενεῖαν εὐδόκιμος εἶναι ἐν τῇ πατρίδι καὶ τῶν ἡλίκων διαφέρειν. γραμματικῆς τε γὰρ οὐδενὸς χεῖρον ἐπεμεμέλητο καὶ δι' αὐτὴν ποιητικῆς πάσης, αὐτὸς τε τραγωδίας ἐποίει καὶ κωμωδίας εὐδοκίμους, ἔτι μᾶλλον ὕστερον ἀύξηθεις, 10 ὥστε καὶ τὴν δύναμιν συναυξῆσαι, ῥητορικῆς τε καὶ μουσικῆς καὶ τῆς περὶ τὰ μαθήματα θεωρίας καὶ φιλοσοφίας πάσης. ζηλωτῆς γὰρ Ἀριστοτέλους γενόμενος καὶ τὸ ποικίλον τῆς περὶ τὸν ἄνδρα παιδείας ἀγαπήσας, χάριν εἰδέναι πᾶσιν ἔλεγεν ἀεὶ τοῖς μαθή- 15 μασι, πολὺ μὲν ἔχουσι τὸ ἐλευθέριον, πολὺ δὲ τὸ χρήσιμον εἰς τὸν βίον, πάντων δὲ μάλιστα τὸ εὐδιάγωγον πρὸς τε νεότητα καὶ γῆρας. ἔλεγε δὲ καὶ τὰς Μούσας ἄρα διὰ τοῦτο πολλὰς ὑπὸ τῶν θεολόγων παραδεδοσθαι, ὅτι πολὺ τὸ ποικίλον ἔχει τὰ παιδευ- 20 ματα καὶ πρὸς πᾶσαν βίου χρήσιν οἰκεῖον, καὶ οὔτε τὴν ἐμπειρίαν αὐτῶν οὔτε τὴν ἀπόλειψιν ὁμοίως ὑπελάμβανεν εἶναι τῇ τῶν βαναύσων τεχνῶν, ἀλλὰ τούναντίον ἐπονείδιστον τοῖς μετρίως ζῶσι τὴν τε τούτων ἄγνοιαν καὶ τὴν τῶν βαναύσων ἐπιστήμην. 25 οὗτος μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ὅτῳ τῶν παιδευμάτων πρὸς ἀργυρισμὸν ἐχρήσατο οὐδὲ ἐκαπήλευσεν.

"Ἐφη δὲ Νικόλαος ὁμοίαν εἶναι τὴν ὅλην παιδείαν ἀποδημίᾳ. ὥς γὰρ ἐν ταύτῃ συμβαίνει τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ μακρὰν ὁδὸν διεξιούσιν ὅπου μὲν 30 ἐγκατάγεσθαι τε καὶ ἐναυλίξεσθαι μόνον, ὅπου δὲ ἐναριστᾶν, ὅπου δὲ πλείους ἐνδημεῖν ἡμέρας, ἐνίους

δὲ τόπους ἐκ παρόδου θεωρεῖν, ἐπανελθόντας μέντοι
 ταῖς ἑαυτῶν ἐνοικεῖν ἐστίας, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὅλης
 παιδείας διερχομένους δεῖν ἐν οἷς μὲν ἐπιτηδεύμασιν
 ἐπὶ πλεον ἐνδιατρίβειν, ἐν οἷς δ' ἐπ' ἔλαττον, καὶ
 5 τὰ μὲν ὅλα, τὰ δὲ ἐκ μέρους, τὰ δὲ ἄχρι στοιχειώ-
 σεως παραλαμβάνειν, καὶ τὸ ἐκείνων χρήσιμον κα-
 τασχόντας ἐπὶ τὴν ὡς ἀληθῶς πατρῶαν ἐστίαν ἀνελ-
 θόντας φιλοσοφεῖν. [Suidas v. Νικόλαος.]

* καὶ παρακαλέσας οἷα δὴ φιλόσοφον καὶ ἀμνησί-3
 10 κακὸν ἐν πολὺ πλείονι ἤγε τιμῇ καὶ εὐνοίᾳ.

Ὅτι ἐπράχθη τι φιλανθρωπίας πολλῆς ἐχόμενον
 Νικολάῳ. Ἰλιεῖς γάρ, ἀφικνουμένης νύκτωρ ὡς αὐ-
 τοὺς Ἰουλίας τῆς Καίσαρος μὲν θυγατρὸς, γυναικὸς
 δὲ Ἀγρίππα, καὶ τοῦ Σκαμάνδρου μεγάλου θύντος
 15 ὑπὸ χειμάρρων πολλῶν, κινδυνευούσης περὶ τὴν διά-
 βασιν ἀπολέσθαι σὺν τοῖς κομίζουσιν αὐτὴν οἰκέταις
 οὐκ ἤσθοντο. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσας ὁ Ἀγρίππας, ὅτι
 οὐ παρεβοήθησαν οἱ Ἰλιεῖς, δέκα μυριάσιν αὐτοὺς
 ἐξημίωσεν ἀργυρίου. οἱ δὲ ἀπόρως ἔχοντες, καὶ ἅμα
 20 οὐ προϋπιδόμενοι τὸν χειμῶνα οὐδὲ ὅτι ἐξίοι ἢ παῖς,
 Ἀγρίππα μὲν οὐδ' ὄτιοῦν εἰπεῖν ἐτόλμησαν, ἤκοντα
 δὲ τὸν Νικόλαον δεόμενοι παρασχεῖν αὐτοῖς Ἡρώδην
 βοηθὸν καὶ προστάτην. καὶ ὃς μάλα προθύμως ὑπέστη
 25 διηγήσατό τε αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, ὡς οὐ δικαίως αὐτοῖς
 ὀργίζεται, οὔτε προειπὼν ὅτι πέμποι τὴν γυναικὰ ὡς
 αὐτοὺς οὔθ' ὅλως ἐκείνων προησθημένων διὰ τὸ
 νυκτὸς ἰέναι. τέλος δ' οὖν ἀναδεξάμενος ὁ ἀνὴρ τὴν
 προστασίαν εὐρίσκειται αὐτοῖς τὴν ἄφεσιν τῆς ζημίας,
 30 καὶ τὴν ὑπὲρ ταύτης ἐπιστολήν, ἅτε δὴ ἀπεληλυθό-
 των ἤδη διὰ τὸ ἀπογνῶναι τὴν ἀπόλυσιν, Νικολάῳ
 δίδωσι πλεοντι ἐπὶ Χίου καὶ Ρόδου, ἐνθα ἦσαν αὐτῷ

οὐκ οὐκ· αὐτὸς γὰρ ἐπὶ Παφλαγονίας ἦει σὺν Ἀγρίππᾳ. Νικόλαος δὲ ἐκ τῆς Ἀμισοῦ πλεύσας ἐπὶ Βυζάντιον, κάκειθεν εἰς τὴν Τρωάδα γῆν, ἀνέβη εἰς Ἴλιον, καὶ τὴν τῆς ἀπολύσεως τοῦ χρέους ἐπιστολὴν ἀποδοῦς, σφόδρα ὑπὸ τῶν Ἰλιέων αὐτὸς τε καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ βασιλεὺς ἐτιμήθη. [Exc. de virt. et vit. p. 418.]

4 Ὅτι Ἡρώδης πάλιν διαμεθεῖς τὸν φιλοσοφίας ἔρωτα, ὃ φιλεῖ τοῖς ἐν ὑπεροχῇ οὔσι συμβαίνειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐξαλλαττόντων αὐτοὺς ἀγαθῶν, ἐπεθύμησε πάλιν ρητορικῆς, καὶ Νικόλαον ἠνάγκαζε 10 συρρητορεύειν αὐτῷ, καὶ κοινῇ ἐρρητόρευον. αὐτῷ δ' ἱστορίας αὐτὸν ἔρωσ ἐλαβεν, ἐπαινέσαντος Νικόλαου τὸ πρᾶγμα καὶ πολιτικώτατον εἶναι λέγοντος, χρησίμου δὲ καὶ βασιλεῖ, ὡς τὰ τῶν προτέρων ἔργα καὶ πράξεις ἱστοροίη. καὶ ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσας πρού- 15 τρεψε καὶ Νικόλαον πραγματευθῆναι τὰ περὶ ἱστορίαν. ὁ δὲ μειζόνως ἔτι ὥρμησεν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, πᾶσαν ἀθροίσας τὴν ἱστορίαν, μέγαν τε πόνον ὑποστάς καὶ οἶον οὐκ ἄλλος· ἐν πολλῷ δὲ χρόνῳ φιλοπονῆσας ἐξετέλεσεν αὐτήν, ἔλεγέ τε ὡς τοῦτον τὸν 20 ἄθλον Εὐρύσθεὺς εἰ προύτεινεν Ἡρακλεῖ, σφόδρα ἂν αὐτὸν ἀπέτρυσεν. ἐκ τούτου πλέων εἰς Ῥώμην ὡς Καίσαρα Ἡρώδης ἐπήγετο τὸν Νικόλαον ὁμοῦ ἐπὶ τῆς αὐτῆς νηός, καὶ κοινῇ ἐφιλοσόφουν. [Exc. de virt. et vit. p. 421.]

5 Ὅτι ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν Ἡρώδης, οὐ συνδοκοῦν Καίσαρι, ἐφ' οἷς ἐκεῖνος ἠφίει φωνάς, καὶ ὄργην εἶχε χαλεπὴν εἰς τὸν Ἡρώδη, ἐπέστειλέ τε αὐτῷ πικρότατα, καὶ τοὺς ἠκοντας παρ' αὐτοῦ πρέσβεις οὐ κατὰ κόσμον ἀπέλυσεν· ἀφικόμενος δ' ὡς 30 Καίσαρα Νικόλαος οὐ μόνον τῶν ἐγκλημάτων ἐρρύσατο Ἡρώδη, ἀλλὰ καὶ τὴν ὄργην ἀπέστρεψεν ἐπὶ

τοὺς κατηγοροὺς. ὁ μὲν οὖν Ἄραψ ἤδη ἔτεθνήκει, τοῦ δὲ διοικητοῦ ἤδη κατέγνω πεισθεῖς τῇ Νικολάου κατηγορίᾳ, καὶ ὕστερον εὐρῶν κάκιστον ἀπέκτεινεν.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἡρώδου ὁ οἶκος ἐταράχθη, τοῦ
 5 πρεσβυτάτου τῶν υἱῶν τοὺς μετ' αὐτὸν διαβαλόν-
 τος ὡς ἐπιβουλεύοντας τῷ πατρί, οἳ τῇ μὲν ἡλικίᾳ
 μετ' αὐτὸν ἦσαν, ἀξιώματι δὲ πρότεροι διὰ τὸ ἐκ
 βασιλίδος γεγονέναι, τὸν δὲ ἐξ ἰδιώτιδος γυναικός.
 πρὶν δὲ ἔλθειν ἐκ Ῥώμης Νικόλαον, ἐν συνεδρίῳ
 10 κατεδικάσθησαν οἱ νεανίσκοι, καὶ παρωξυμμένος
 εὖ μάλα ὁ πατὴρ ἔμελλεν αὐτοὺς ἀναιρήσειν· κατα-
 πλεύσαντι δὲ Νικολάῳ περὶ τῶν γεγονότων ἀπήγγ-
 γελλε καὶ σύμβουλον ἐποιεῖτο. ὁ δὲ αὐτῷ παρήνευσε
 ἀποθέσθαι αὐτοὺς ἐν τινι τῶν ἐρυμάτων, ἄχρι ἐν
 15 τῷ πλείονι χρόνῳ βουλεύσαιτο περὶ αὐτῶν ἄμεινον,
 μὴ δοκολῆ ὑπ' ὀργῆς προαχθεῖς ἀνήκεστόν τι γινῶναι
 περὶ τῶν ἀναγκαίων. αἰσθόμενος δὲ τοῦτο Ἀντί-
 πατρος τὸν τε Νικόλαον ὑπέβλεπε καὶ ἄλλους ἐπ'
 ἄλλοις αὐτὸς καθιεῖς τὸν πατέρα ἐφόβει, ὡς αὐτίκα
 20 μάλα ἀναιρεθησόμενον ὑπὸ τῶν νεανίσκων διεφθαρ-
 κότων καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἅπαν, ὡς ἔφη, καὶ τοὺς
 ἀπὸ τῆς θεραπείας, εἰ μὴ διὰ ταχέων ἐκποδῶν αὐ-
 τοὺς ποιήσαιτο. καὶ ὃς δείσας περὶ αὐτοῦ θάττον ἢ
 κάλλιον ἐβουλεύσατο, οὐδὲν ἔτι μεταδοὺς Νικολάῳ,
 25 ἀλλὰ νύκτωρ τοὺς ἀναιρήσοντας ὑποπέμψας. καὶ οἱ
 μὲν ἀπέθανον, Ἡρώδῃ δὲ τῶν συμπάντων ἤδη γίννε-
 ται κακῶν ἀρχή, τὰ πρὸ τούτων εὖ ἐστώτων αὐτῷ
 τῶν πραγμάτων.

Ἐχθρὸν δ' ἠγεῖτο Ἀντίπατρος Νικόλαον, ἀνελὼν
 30 τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμισεῖτό γε μὴν δεινόν τι μῖσος οὐχ
 ὑπὸ τῆς βασιλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς Συρίας καὶ

τῶν πέραν οἰκούντων. ἐχώρει δὲ ὁ λόγος καὶ εἰς
 Ῥώμην, καὶ οὐδεὶς ἦν οὔτε μέγας οὔτε μικρός, ὃς
 οὐκ ἐμίσει τὸν ἄνθρωπον δι' ἀμφοτέρω, καὶ ὅτι
 πολὺ κρείττους αὐτοῦ ἀδελφοὺς ἀπέκτεινε καὶ ὅτι
 τὸν πατέρα ἐπεισε τοιούτου προσάψασθαι μύσους καὶ 5
 τὴν προὔπουσαν εὐνοίαν αἰσχῆσαι. ἐπεὶ δ' οὖν τὰ
 ἀκόλουθα δρῶν τοῖς προτέροις ἀνὴρ καὶ ἐπὶ τὸν πα-
 τέρα ὠρησε, θάπτον ἐπειγόμενος τὴν βασιλείαν λα-
 βεῖν, καὶ τὸ φάρμακον ἐώνητο ἐξ Αἰγύπτου, ὅπερ
 ἐμήνυσεν εἰς τῶν κοινωνούντων τῆς πράξεως, ἐβα- 10
 σάνιξέ τε τοὺς οἰκέτας αὐτοῦ ὁ πατήρ, οἳ δὴ τὸ σύμ-
 παν φανερὸν ἐποίησαν, ὡς καὶ τὴν τηθίδα ἐμελλεν
 ἀναιρήσειν καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς ὄντας τοὺς τε
 τῶν ἀνηρημένων παῖδας, ὡς μηδεὶς λείποιτο κληρο-
 νόμος, ἐτύρευσεν δέ τι μιαρὸν καὶ εἰς τὸν οἶκον Καί- 15
 σαρως, πολὺ μείζον τῶν εἰς τὸ γένος παρανομημά-
 των, ἤκε μὲν ὁ τῆς Συρίας στρατηγὸς Οὐάρος καὶ
 οἱ ἄλλοι ἐπιμεληταί, καθίζει δὲ συνέδριον ὁ πατήρ
 αὐτοῦ, παρηνέχθη δὲ εἰς μέσον τὸ φάρμακον καὶ αἱ
 τῶν οἰκετῶν βάσανοι τὰ τε ἐκ Ῥώμης γράμματα, Νι- 20
 κολᾶω δὲ τὸν ἀγῶνα ἐπέτρεψεν ὁ βασιλεύς. κατη-
 γόρει μὲν οὗτος, ἀπελογεῖτο δὲ Ἀντίπατρος, ἔκρινε
 δὲ Οὐάρος μετὰ τῶν φίλων. καταδικάζεται δ' οὖν
 Ἀντίπατρος καὶ τὴν ἐπὶ θανάτῳ παραδίδοται. Νι-
 κόλαος δὲ καὶ τότε παρήνει πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ Καί- 25
 σαρα, ἐπεὶ καὶ εἰς αὐτὸν ἠδίκησε, καὶ ὅ,τι ἂν ἐκεῖ-
 νος γνῶ, τοῦτο πράττειν. ἐφθη δὲ τὰ παρὰ Καίσαρος
 γράμματα ἦκουτα καὶ τῷ πατρὶ κολάζειν αὐτὸν ἐπι-
 τρέποντα. καὶ ὁ μὲν ἐκολάσθη. ἀπέκτεινε δὲ καὶ ὁ
 Καῖσαρ τὴν συγκακουρησασαν αὐτῷ ἀπελευθέραν. 30
 οὐδεὶς δὲ ἦν ὃς οὐχὶ Νικόλαον * κάλλιστα κατηγο-
 ρήσαντα τοῦ πατραλοίου τε καὶ ἀδελφοκτόνου.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὀλίγου χρόνου διεληθόντος τε-
 λευτᾶ καὶ ὁ βασιλεύς, καὶ τὸ ἔθνος ἐπανίσταται τοῖς
 τέκνοις αὐτοῦ καὶ τοῖς Ἑλλησιν. ἦσαν δὲ πλείους
 μυρίων. γενομένης δὲ μάχης νικᾷ τὸ Ἑλληνικόν· καὶ
 5 ὁ διάδοχος Ἀρχέλαος εἰς Ῥώμην πλέων ἔνεκα τῆς
 ὅλης ἀρχῆς μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν παρακαλεῖ
 συμπλευῖσαι Νικόλαον, ἀναχωρεῖν ἤδη ὡς ἑαυτὸν
 ἐγνωκότα· καὶ γὰρ ἦν περὶ ἐξήκοντα ἔτη. συνέπλευ-
 σεν οὖν· καὶ εὗρε πάντα κατηγόρων πλέα ἐπὶ τὸν Ἀρ-
 10 χέλαον. χωρὶς μὲν γὰρ ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τῆς βα-
 σιλείας ἀντεποιεῖτο, χωρὶς δ' οἱ συγγενεῖς ἅπαντες
 κατηγόρουν αὐτοῦ, οὐ τῶ νεωτέρῳ συναγωνιζόμενοι·
 ἐπροσβεύσαντο δὲ καὶ αἱ ὑφ' Ἡρώδη Ἑλληνίδες πό-
 15 λεις αἰτούμεναι τὴν ἐλευθερίαν παρὰ Καίσαρος, καὶ
 ὅλον δὲ τὸ Ἰουδαίων ἔθνος ἐπικαλοῦν φόνον τρισχι-
 λίων ἀνδρῶν τῶν ἐν τῇ μάχῃ πεσόντων, καὶ ἀξιούν
 μάλιστα μὲν ὑπὸ Καίσαρι εἶναι, εἰ δὲ μή, ὑπό γε οὖν
 τῶ νεωτέρῳ ἀδελφῶ. τοσούτων δὲ δικῶν ἐπηγγελ-
 μένων, ἀγωνισάμενος ὑπὲρ Ἀρχελάου Νικόλαος τὸν
 20 πρὸς τοὺς συγγενεῖς ἀγῶνα πρῶτον κατώρθωσεν,
 ἔπειτα δὲ τὸν πρὸς τοὺς ὑπηκόους Ἰουδαίους· τὸν
 μέντοι πρὸς τὰς Ἑλληνίδας πόλεις οὐκ ἤξιον, ἀλλὰ
 καὶ Ἀρχελάῳ παρήγει μὴ ἐναντιοῦσθαι αὐταῖς ἐλευ-
 25 θερίας γλιχομέναις· ἀρκεῖν γὰρ αὐτῷ τὴν ἄλλην δυ-
 ναστείαν. ὁμοίως δ' οὐδὲ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 ἤξιον ἀγωνίζεσθαι διὰ τὴν πρὸς τὸν κοινὸν αὐτῶν
 πατέρα φιλίαν. διήτησε δὲ Καῖσαρ καὶ τὸ ὅλον, ἐκά-
 στω τῶν παίδων μέρος ἀποδοῦς τῆς ἀρχῆς, τὴν δ'
 30 ἡμίσειαν μοῖραν Ἀρχελάῳ. καὶ Νικόλαον μὲν ἐτί-
 μησεν ὁ Καῖσαρ, Ἀρχέλαον δὲ ἐθνάρχην κατέστησεν·
 ὑπέσχετο δέ, εἰ αὐτὸν ἄξιον παρασκευάσει, καὶ βασι-
 λέα ταχὺ ποιήσειν· τοὺς δὲ μετ' αὐτὸν ἀδελφοὺς

Φίλιππον καὶ Ἀντίπαν τετράρχας ἀπέδειξεν. [Exc. Escor. p. 64—68 Fed., 351—354 Müll.]

- 6 Ὅτι πάνθ' ὅσα παρήγγελλεν, ἐπὶ τῶν ἔργων διεξήγει αὐτῶν, καὶ ἀπεδείκνυτο χρημάτων μὲν ὧν κρείττων, θᾶττον δὲ λαμπρότατα ἐφιλοτιμήθη, οὐδὲν τε ὧν μὴ δεῖ ἐφάνη χρημάτων ἔνεκα πεποιηκώς. ἡδονῆς δ', ὃ τάχ' ἂν τῷ θαυμαστὸν εἴη, ἡστινοσοῦν κατεφρόνει, καὶ ταῦτα βασιλεῦσι καὶ ἡγεμόσι συνῶν πολλάκις ἦν γὰρ αὐστηρὸς φύσει καὶ ἐναντίος πρὸς αὐτὴν καὶ ἀνδραποδώδεις νομίζων τοὺς τῶν ἀπολαύσεων τῶν τοιούτων ἦττους ἐπαινετῆς τε αὐταρκειᾶς ἀεὶ καὶ ἀπλότητος, καίτοι γ' ἐν οἷς δεῖ λαμπρύνεσθαι μεγαλοπρεπῆς, οὐ γλίσχρος, ἦν, ὡς μὴ δόξαν ἀνελευθερίας λάβοι, πρὸς γε μὴν πόνους καὶ καρτερίαν, εἴ ποτε δέοι, πάντων ἀκνότατος, οὐκ ἐν νεότητι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν γῆρα, καὶ ὄπη κίνδυνος καταλάβοι ἐκ πολεμίων ἢ ληστῶν ἢ διὰ νόσον ἢ χειμῶνα κατὰ θάλατταν ἢ ἄλλως πως, οὕτω δὲ σφόδρα εὐψυχος ἦν ὥστε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀεὶ θαρρεῖν παρεῖχεν, ὅποσοι κοινωνοὶ ἦσαν αὐτῷ τοῦ κινδύνου, πρὸς γε μὴν τὸ δίκαιον ἀκλινῆς οὕτω καὶ ἀθώπευτος ὥστε καὶ ἀπειλὰς ἐνεγκεῖν τινῶν ἡγεμόνων ποτὲ δικάζων ὑπὲρ τοῦ μὴ τοῦτο παραβῆναι. πολλοὶ γὰρ αὐτὸν ἠροῦντο καὶ δικαστὴν καὶ διαιτητὴν, φανεραῖς εἰς πάντα αὐτοῦ καὶ τῆς δικαιοσύνης γενομένης, ἐν τε συμβολαίοις καὶ ταῖς πρὸς τοὺς ἰδιώτας κοινωνίαις οὐδεὶς πώποτ' αὐτὸν ἐμέμψατο, οὐδ' εἴ τις πονηρὸς εἴη, διὰ τὴν ἐπιείκειαν· οὐδὲ γὰρ μαρτύρων ἔδει πρὸς αὐτὸν ἢ συμβολαίων, ἀλλ' ὅτι ἂν ὁμολογήσῃ, βέβαιον ἦν. κοσμιότητα δὲ καὶ σωφροσύνην οὐδεὶς αὐχῆσει πλείω κατὰ τὸ ἦθος ἐν τε ἀγοραῖς καὶ ὁδοῖς * *)

*) Excidit folium codicis.

** καὶ διατριβῶν παρακολουθεῖν εὐδοξίαν τε καὶ
 τιμὴν τῷ φιλοσόφῳ καὶ ἄλλας χάριτας καὶ ὠφελείας
 παρὰ τῶν δυνατῶν οὐκ εἶναι, πόνου δ' ἀλλότριον.
 τίνι γὰρ ἂν μᾶλλον ἀρμόττοι ταῦτα καρποῦσθαι ἀπὸ
 5 τοῦ βελτίστου καὶ σπουδαιοτάτου γιγνόμενα ἢ τῷ
 τοιούτῳ; οὐ γὰρ δὴ τῷ φάυλῳ καὶ οὐδενὸς ἀξίῳ.
 χρήσεται γὰρ αὐτοῖς ἀφύρτως τε καὶ ἐμμελῶς, καθὼς
 Νικόλαος τῷ γνώριμος εἶναι καὶ εὐπορος εἰς οὐδὲν
 ἄτοπον ἐχρήσατο, ἀλλ' εἰς μετριότητά τε καὶ δημο-
 10 τικὴν φιλανθρωπίαν, πόλεως μὲν οὐποτ' ἀφ' ἐτέρας
 οἰόμενος δεῖν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτοῦ προσαγορευέσθαι
 κατεγέλα δὲ καὶ τῶν καθ' αὐτὸν σοφιστῶν, οἱ με-
 γάλους τιμήμασιν ἐωνοῦντο Ἀθηναῖοι ἢ Ῥόδιοι κα-
 λεῖσθαι, βαρυνόμενοι τὴν ἀδοξίαν τῶν πατρίδων.
 15 ἔνιοι δὲ καὶ συνέγραψαν περὶ τοῦ μὴ εἶναι ἀφ' ἧς
 πόλεως ἦσαν, ἀλλ' ἀπὸ τίνος τῶν δι' ὀνόματος Ἑλλη-
 νίδων ὁμοίους τε ἀπέφαινε τοῖς τοῦς ἑαυτῶν γονέας
 βαρυνόμενοις.

Ὅτι ἡτιῶντό τινες τὸν Νικόλαον πλείστα χρήματα
 20 παρὰ φίλων λαβόντα οὐ σώζειν αὐτά, καὶ ὅτι τὰς
 πλείους διατριβὰς ἐποιεῖτο μετὰ τῶν δημοτικῶν, ἐκ-
 κλίνων τοὺς μεγάλους καὶ ὑπερπλούτους τῶν ἐν
 Ῥώμῃ, * οὐδαμῶς ἦει, πολλῶν καὶ ἐνδόξων αὐτὸν βια-
 ζομένων, ἀλλὰ δι' ὅλης ἡμέρας ἐν ταῖς φιλοσόφοις
 25 θεωρίαις ἦν. ὁ δ' ἀπελογεῖτο περὶ μὲν τῶν χρημά-
 των, ὅτι ἡ κτῆσις, ὥσπερ λύρας ἢ αὐλῶν, οὐδενὸς
 ἂν εἴη ἀξία, ἢ χρῆσις δὲ τὸ κυριώτατόν ἐστιν, ἦν εἰ
 μὲν τις εἰς ἄσωτον καὶ ἀμετάδοτον ἢ ὄλως ἄφρονα ἢ
 φαῦλον καταδαπανᾷ [βίον], ἐπίμεμπτος ἂν εἴη, εἰ δέ
 30 τις εἰς σώφρονά τε καὶ κόσμιον καὶ κοινωνικὸν καὶ
 φιλάνθρωπον, δεχόμενος καὶ ὅτε δεῖ ταῦτα καὶ παρ'
 ὧν δεῖ, καὶ προῖέμενος καὶ τοῖς τέκνοις ἀπολείπων,

ἀμείνων ἂν εἶη. ὄρον δὲ ἓνα ἔφη ποιεῖσθαι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν τοῖς ἐπιεικεστέροις ἐθέλειν ἀεὶ συνεῖναι, τοιούτους δ' ἐν τοῖς δημοτικοῖς ὄραν πλείους ἢ ἐν τοῖς βαρυνπλούτοις φρομένους. πολλῆς γὰρ ἀγαθῆς τύχης δεῖται πλοῦτος ὥστε εἰς ἐπιείκειαν 5 φέρειν· ἐκτρέπει γὰρ τοὺς πλείους εἰς φιληδονίαν τε καὶ ὑπερηφανίαν.

Ὅτι τοὺς ἑαυτοῦ οἰκέτας ἐκπαιδεύσας, καὶ ἐκ τοῦ συζῆν ἀεὶ πολλὴν ὁμοήθειαν αὐτοῖς ἐμποιήσας, ἐχρῆτο οὐδὲν χείροσιν ἢ φίλοις. [Exc. de virt. et vit. p. 421—425.] 10

ΕΘΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗ.

Ἄριτονοι τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι, τὰ 1
δὲ κεραμεῖα τῶν χρησθηρίων ἐν χρυσοῖς ἐλύτροις
φυλάττουσιν. [Stobæi Flor. 5, 50.]

Δαρδανεῖς, Ἰλλυρικὸν ἔθνος, τρεῖς ἐν τῷ βίῳ 2
5 λούονται μόνου, ὅταν γεννῶνται, καὶ δεύτερον ἐπὶ
γάμοις, καὶ τρίτον τελευτῶντες. [5, 51.]

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, ἄοικοί τε εἴσιν, 3
ᾧσπερ καὶ οἱ πλείστοι Σκυθῶν, τροφήν δ' ἔχουσι
γάλα μόνου ἵππειον, ἐξ οὗ τυροποιοῦντες ἐσθίουσι
10 καὶ πίνουσι, καὶ εἰσὶ διὰ τοῦτο δυσμαχώτατοι, σὺν
αὐτοῖς πάντῃ τὴν τροφήν ἔχοντες. οὗτοι καὶ Δα-
ρεῖον ἐτρέψαντο. εἰσὶ δὲ καὶ δικαιοτάτοι, κοινὰ ἔχον-
τες τὰ τε κτήματα καὶ τὰς γυναῖκας, ᾧσπερ τοὺς μὲν
πρεσβυτέρους αὐτῶν πατέρας νομίζουσιν, τοὺς δὲ
15 νεωτέρους παῖδας, τοὺς δ' ἡλικας ἀδελφοὺς. ὧν ἦν
καὶ Ἀνάχαρσις, εἷς τῶν ἐπὶ σοφῶν νομισθεῖς, ὃς
ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἱστορήσῃ τὰ τῶν Ἑλλή-
νων νόμιμα. τούτων καὶ Ὅμηρος μέμνηται ἐν οἷς
φησιν

20 Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἰππημολγῶν,
Γαλακτοφάγων ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.

[ἀβίους δ' αὐτοὺς λέγει ἢ διὰ τὸ γῆν μὴ γεωργεῖν ἢ
διὰ τὸ ἀοίκους εἶναι ἢ διὰ τὸ μὴ χρῆσθαι τούτους μό-

νοὺς τόξοις· βιὸν γὰρ λέγει τὸ τόξον.] παρὰ τούτοις οὐδὲ εἷς οὔτε φθονῶν, ὡς φασιν, οὔτε μισῶν οὔτε φοβούμενος ἰστορήθη διὰ τὴν τοῦ βίου κοινότητα καὶ δικαιοσύνην. μάχιμοι δ' οὐχ ἤτιον αὐτῶν αἱ γυναῖκες ἢ οἱ ἄνδρες, καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς, ὅταν δέη, ⁵ καὶ διὰ τοῦτο Ἀμαζόνας γενναιοτάτας εἶναι, ὥστε ποτὲ ἐλάσαι μέχρι Ἀθηνῶν καὶ Κιλικίας, ὅτι τούτων παρῳκουν ἐγγὺς τῆς Μαιώτιδος λίμνης. [5, 73].

4 Ὀμβρικοὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς πολεμίους μάχαις αἰσχιστον ἠγοῦνται ἠττημένοι ξῆν, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ ¹⁰ νικᾶν ἢ ἀποθνήσκειν. [7, 39.]

5 Κελτοὶ οἱ τῷ Ὠκεανῷ γειννιωῦντες αἰσχροὺν ἠγοῦνται τοῖχον καταπίπτοντα ἢ οἰκίαν φεύγειν. πλημυρίδος δὲ ἐκ τῆς ἕξω θαλάττης ἐπερχομένης μεθ' ὄπλων ἀπαντῶντες ὑπομένουσιν ἕως κατακλύζονται, ¹⁵ ἵνα μὴ δοκῶσι φεύγοντες τὸν θάνατον φοβεῖσθαι. [7, 40.]

6 Ἐν Παδαίοις, Ἰνδικῷ ἔθνει, οὐχ ἰθίων, ἀλλ' ὁ συνετώτατος τῶν παρόντων κατάρχεται τῶν ἱερῶν. αἰτεῖται δ' αἰεὶ παρὰ τῶν θεῶν οὐδὲν ἄλλο πλὴν δι- ²⁰ καιοσύνης. [9, 52.]

7 Ὀμβρικοὶ ὅταν πρὸς ἀλλήλους ἔχωσιν ἀμφισβήτησιν, καθοπλισθέντες ὡς ἐν πολέμῳ μάχονται, καὶ δοκοῦσι δικαιοτέρα λέγειν οἱ τοὺς ἐναντίους ἀποσφάξαντες. [10, 70.] 25

8 Πραῦσοι τοὺς ἀστρυγείτονας, ἐὰν λιμῶ πιεσθῶσι, τρέφουσι. [37, 38.]

9 Θῦνοι τοὺς ναυαγοὺς φιλανθρωπῶς δεχόμενοι φίλους ποιοῦνται, τῶν δὲ ξένων τοὺς μὲν ἀκουσίως ἐλθόντας σφόδρα τιμῶσι, τοὺς δ' ἐκουσίως κολά- ³⁰ ζουσιν. [ib.]

Τελχῖνες ἄνθρωποι ὀνομαζόμενοι τὸ ἀνέκαθεν 10
 Κρηῆτες, οἰκήσαντές τε ἐν Κύπρῳ, μεταναστάντες
 δ' εἰς Ῥόδον καὶ πρῶτοι τὴν νῆσον κατέχοντες,
 βάσκανοί τε σφόδρα ἦσαν καὶ φθονεροί· τεχνῖται δὲ
 5 ὄντες καὶ τὰ τῶν προτέρων ἔργα μωμησάμενοι Ἀθη-
 νᾶς Τελχινίας ἄγαλμα πρῶτοι ἰδρύσαντο, ὥσπερ εἶ-
 τις λέγοι Ἀθηνᾶς βασκάνου. [38, 56.]

Παρὰ Ταρτησίοις νεωτέρῳ πρεσβυτέρου κατα- 11
 μαρτυρεῖν οὐκ ἔξεστι. [44, 41.]

10 Λευκανοὶ δικάζονται ἀλλήλοις ὥσπερ ἄλλου τινὸς 12
 ἀδικήματος, οὕτω καὶ ἀσωτίας καὶ ἀργίας. ἐὰν δέ
 τις ἀσώτῳ δανείσας χρέος ἐλεγχθῆ, στέρεται αὐτοῦ.
 καὶ Ἀθήνησι δὲ τῆς ἀργίας εἰσὶ δίκαι.

Παρὰ Σαννίταις κατ' ἔτος οἱ τε ἥθροι κρίνονται 13
 15 δημοσία καὶ αἱ παρθένοι· ὁ δὲ κριθεὶς ἄριστος εἶναι
 λαμβάνει ἢν βούλεται, εἴθ' ὁ μετ' ἐκείνον δεύτερος
 καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Λιβύρνοιοι κοινὰς τὰς γυναῖκας ἔχουσι καὶ τὰ 14
 τέκνα ἐν κοινῷ τρέφουσι μέχρι ἐτῶν πέντε· εἶτα τῷ
 20 ἔκτῳ συνενέγκαντες ἅπαντα τὰ παιδιά τὰς ὁμοιότη-
 τας πρὸς τοὺς ἄνδρας εἰκάζουσι, καὶ ἐκάστῳ τὸ
 ὅμοιον ἀποδιδόασιν πατρί· ἀφ' ἧς δ' ἂν ἀπολάβῃ τὸ
 παιδίον, ἕκαστος υἱὸν ὑπολαμβάνει.

Κελτοὶ σιδηροφοροῦντες τὰ κατὰ πόλιν πάντα 15
 25 πράττουσι. μεῖζω δ' ἐστὶν ἐπιτίμια κατὰ τοῦ ξένου
 ἀνελόντος ἢ πολίτην· ὑπὲρ τοῦ μὲν γὰρ θάνατος ἢ
 ζημία, ὑπὲρ τοῦ δὲ [πολίτου] φυγή. τιμῶσι δὲ μά-
 λιστα τοὺς χώραν τῷ κοινῷ προσκτωμένους. τὰς δὲ
 θύρας τῶν οἰκιῶν οὐδέποτε κλείουσι.

30 Σαυρομάται διὰ τριῶν ἡμερῶν σιτοῦνται εἰς πλή- 16
 ρωσιν. ταῖς δὲ γυναιξὶ πάντα πείθονται ὡς δεσποί-

ναις. παρθένον δὲ οὐ πρότερον συνοικίζουσι πρὸς γάμον πρὶν ἂν πολέμιον ἄνδρα κτείνῃ. [44, 41.]

- 17 Κερκέται τοὺς ἀδικήσαντας ὅτιοῦν τῶν ἱερῶν ἀπειρογούσιν. ἐὰν δὲ τις κυβερνῶν σκάφος διαμάρτη, προσιόντες ἐφεξῆς ἕκαστοι ἐμπτύουσιν αὐτῷ. 5
- 18 Μόσσυνοι τὸν ἑαυτῶν βασιλέα τρέφουσιν ἐν πύργῳ κατάκλειστον. ἐὰν δὲ τις δόξη κακῶς ποτε βεβουλεῦσθαι, τῷ λιμῷ αὐτὸν ἀποκτείνουσι. τὸν δ' ἐκφερόμενον σίτον ἐξ ἴσου διαιροῦσι, μέρος κοινῇ ἐξελόντες τοῖς ἀφικνουμένοις ξένοις. 10
- 19 Φρύγες ὄρκους οὐ χρωῶνται οὔτ' ὀμνύντες οὔτε ἄλλους ἐξορκοῦντες. ἐὰν δὲ τις παρ' αὐτοῖς γεωργικὸν βοῦν ἀποκτείνῃ ἢ σκευὸς τῶν περὶ γεωργίαν κλέψῃ, θανάτῳ ζημιούσι.
- 20 Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. ὃς δ' ἂν ἐλεύθερος ἀλῶ κλέπτων, δοῦλος γίγνεται. τὰς δὲ μαρτυρίας ἐν ταῖς δίκαις οὐκ εὐθύς παρέχονται, ἀλλὰ μετὰ μῆνα. 15 20
- 21 Πισίδαι δειπνοῦντες ἀπάρχονται τοῖς γονεῦσιν, ὡς ἡμεῖς τοῖς θεοῖς [παρασπονδίοις]. ἡ δὲ μεγίστη κρίσις ἐστὶ περὶ παρακαταθήκης· τὸν δὲ ἀποστερήσαντα θανατοῦσιν. ἐὰν δὲ μοιχὸς ἀλῶ, περιάγεται τὴν πόλιν ἐπὶ ὄνου μετὰ τῆς γυναικὸς ἐπὶ ἡμέρας 25 τακτᾶς.
- 22 Αἰθίοπες τὰς ἀδελφὰς μάλιστα τιμῶσι, καὶ τὰς διαδοχὰς [μάλιστα] καταλείπουσιν οἱ βασιλεῖς οὐ τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἀδελφῶν υἱοῖς. ὅταν δ' ὁ διαδεξόμενος μὴ ᾗ, τὸν κάλλιστον ἐκ πάντων καὶ μαχιμώτατον αἰροῦνται βασιλέα. ἀσκοῦσι δὲ εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην. ἄθυροι δ' αὐτῶν αἱ οἰκίαι, καὶ

ἐν ταῖς ὁδοῖς κειμένων πολλῶν οὐδὲ εἷς κλέπτει.

[44, 41.]

Ἐν Ἰάλοις Λίβυσιν ἀνὴρ μὲν ἀνδρῶν βασιλεύει, 23
γυνὴ δὲ γυναικῶν.

5 Μασουλεῖς Λίβυες ὅταν πολεμῶσι, τὰς μὲν νύ- 24
κτας μάχονται, τὰς δ' ἡμέρας εἰρήνην ἄγουσι.

Δαψολίβυοι ὅταν συναχθῶσι, πάντες ἅμα γα- 25
μουῖσιν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ μετὰ δύσιν πλειάδος, καὶ μετὰ
τὴν ἐστίασιν χωρὶς τῶν γυναικῶν κατακειμένων κα-
10 τασβέσαντες τὸν λύχνου εἰσέρχονται, καὶ ὁ τυχὼν ἦν
ἂν τύχῃ λαμβάνει.

Μαχλυεῖς Λίβυες, ὅταν πολλοὶ μνηστεύονται 26
γυναῖκα, παρὰ τῷ κηδεστῇ δειπνοῦσι, παρούσης καὶ
τῆς γυναικός, πολλὰ δὲ σκωπτόντων, ἐφ' ᾧ ἂν ἡ γυνὴ
15 γελάσῃ, τούτῳ συνοικεῖ.

Σαρδοὶ Λίβυες οὐδὲν κέκτηνται σκεῦος εἰ μὴ κύ- 27
λικας καὶ μαχαίρας.

Ἀλιτέμνιοι Λίβυες τοὺς ταχυτάτους αὐτῶν αἰροῦν- 28
ται βασιλεῖς, τῶν δ' ἄλλων τιμῶσι τὸν δικαιοτά-
20 τον.

Οἱ Νομάδες τῶν Λιβύων οὐ ταῖς ἡμέραις, ἀλλὰ 29
ταῖς νυξὶν αὐτῶν ἀριθμοῦσι τὸν χρόνον.

Γαράμαντες Λίβυες ὀνόματα οὐκ ἔχουσιν. ἡλίῳ 30
δὲ ἀνίσχοντι λοιδοροῦνται ὡς πολλὰ κακὰ φήναντι.
25 τῶν δὲ θυγατέρων ἀρίστας κρίνουσι τὰς πλεῖστον
χρόνον μεμενηκυίας παρθένους.

Βοιωτῶν ἐνιοὶ τοὺς τὸ χρέος οὐκ ἀποδιδόντας 31
εἰς ἀγορὰν ἄγοντες καθίσαι κελεύουσιν, εἶτα κόφινον
ἐπιβάλλουσιν αὐτοῖς· ὃς δ' ἂν κοφινωθῇ, ἄτιμος
30 γίγνεται. δοκεῖ δὲ τοῦτο πεπονθέναι καὶ ὁ Εὐριπί-
δου πατήρ, Βοιωτὸς ὢν τὸ γένος.

- 32 Ἀσσύριοι τὰς παρθένους ἐν ἀγορᾷ παλοῦσι τοῖς θέλουσι συνοικεῖν, πρώτας μὲν τὰς εὐγενεστάτας καὶ καλλίστας, εἶτα τὰς λοιπὰς ἐφεξῆς· ὅταν δ' ἔλθωσιν ἐπὶ τὰς φανλοτάτας, κηρύττουσι πόσον τις θέλει προσλαβὼν ταύταις συνοικεῖν, καὶ τὸ συναχθὲν ἐκ τῆς τῶν εὐπρεπῶν τιμῆς ταύταις προστίθενται. ἄσκοῦσι δὲ μάλιστα οὗτοι τὴν εὐθύτητα καὶ τὴν ἀοργησίαν. [44, 41.] 5
- 33 Πέρσαις ὃ μὴ ποιεῖν ἔξεστιν οὐδὲ λέγουσιν. ἐὰν δέ τις ἀπ' αὐτῶν πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἴονται. ἐὰν δέ τινα προστάξῃ ὁ βασιλεὺς μαστιγαῖσαι, εὐχαριστεῖ, ὡς ἀγαθοῦ τυχῶν ὅτι αὐτοῦ ἐμνήσθη ὁ βασιλεὺς. ἄθλα δὲ λαμβάνουσι παρὰ τοῦ βασιλέως πολυτεκνίας. οἱ δὲ παῖδες παρ' αὐτοῖς ὡσπερ τινὰ μαθήματα τὸ ἀληθεύειν διδάσκονται. 15
- 34 Παρ' Ἰνδοῖς, ἐὰν τις ἀποστερηθῇ δανείου ἢ παρακαταθήκης, οὐκ ἔστι κρίσις, ἀλλ' αὐτὸν αἰτιᾶται ὁ πιστεύσας. ὁ δὲ τεχνίτου πηρώσας χεῖρα ἢ ὀφθαλμὸν θανάτῳ ζημιοῦται. τὸν δὲ μέγιστα ἀδικήσαντα ὁ βασιλεὺς κελεύει κείρασθαι, ὡς [λίαν] ἐσχάτης οὐσῆς τῆς τοιαύτης ἀτιμίας. 20
- 35 Λακεδαιμονίοις τέχνας μανθάνειν ἄλλας ἢ τὰς εἰς πόλεμον εὐθέτους αἰσχροὺν ἔστιν. ἔστιν αὖται δὲ πάντες ἐν κοινῷ. τοὺς δὲ γέροντας αἰσχύνονται κατ' οὐδὲν ἦττον ἢ τοὺς ἰδίους πατέρας. γυμνάσια δ' ὡσπερ ἀνδρῶν ἔστιν, οὕτω καὶ τῶν παρθένων. ξένοις δ' ἐμβιοῦν οὐκ ἔξεστιν ἐν Σπάρτῃ οὐδὲ Σπαρτιάταις ἔθος ξενιτεύειν. ταῖς δὲ αὐτῶν γυναιξὶ παρακελεύονται ἐκ τῶν εὐειδεστάτων κύνεσθαι καὶ ἀστῶν καὶ ξένων. χρηματίζεσθαι δ' αἰσχροὺν Σπαρτιάταις. νομισμασι δὲ χρῶνται σκυτίνοις ἐὰν δὲ παρά τιμι εὐρεθῇ χρυσὸς ἢ ἄργυρος, θανάτῳ ζημιοῦται. σεμνύνονται 30

δὲ πάντες ἐπὶ τῷ ταπεινοῦς αὐτοῦς παρέχειν καὶ κα-
 τηκόους ταῖς ἀρχαῖς. μακαρίζονται δὲ μᾶλλον παρ'
 αὐτοῖς οἱ γενναίως ἀποθνήσκοντες ἢ οἱ εὐτυχῶς ζῶν-
 5 τες. οἱ δὲ παῖδες νομίμως περὶ τὸν βωμὸν περιού-
 ντος μαστιγοῦνται, ἕως ἂν ὀλίγοι λειψθέντες στεφανω-
 θῶσιν. αἰσχρὸν δέ ἐστι δειλῶν σύσκηνον ἢ συγγυ-
 μναστὴν ἢ φίλον γενέσθαι. κρίσις δὲ τῆς γεροντίας
 ἐπὶ τῷ τέρατι τοῦ βίου προτίθεται τοῖς τε εὖ ἢ
 κακῶς ζήσασιν. ὅταν δὲ στρατεύονται ἔξω χώρας,
 10 πῦρ ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀγήτορος Διὸς ἐναυσά-
 μενος πυρφόρος λεγόμενος σύνεστι τῷ βασιλεῖ ἄσβε-
 στον αὐτὸ τηρῶν. συνεκπέμπονται δὲ τῷ βασιλεῖ
 μάντις καὶ ἰατροὶ καὶ ἀνληταί, οἷς ἐν ταῖς μάχαις
 ἀντὶ σαλπύγγων ἀεὶ χρῶνται. μάχονται δὲ οἱ Λακε-
 15 δαιμόνιοι ἐστεφανωμένοι. ὑπανίστανται δὲ τῷ βασι-
 λεῖ πάντες πλὴν τῶν ἐφόρων. ὀμνύει τε πρὸ τῆς
 ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς κατὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους βα-
 σιλεύσειν. [44, 41.]

Κρηῖτες πρῶτοι Ἑλλήνων νόμους ἔσχον τοῦ Μί- 36
 20 νως θεμένου, ὃς καὶ πρῶτος ἐθαλασσοκράτησεν.
 προσεποιεῖτο δὲ ὁ Μίνως παρὰ τοῦ Διὸς αὐτοῦ με-
 μαθηκέναι δι' ἐννέα ἐτῶν εἰς τι ὄρος φοιτῶν, ἐν ᾧ
 Διὸς ἄντρον ἐλέγετο, καὶ κεῖθεν ἀεὶ τινὰς νόμους φέ-
 ρων τοῖς Κρησί. μέμνηται δὲ τούτων καὶ Ὅμηρος ἐν
 25 οἷς λέγει

τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα γε Μίνως
 ἐννέωρος βασίλευε, Διὸς μεγάλου ὀαριστῆς.

οἱ δὲ Κρητῶν παῖδες ἀγελάζονται κοινῇ μετ' ἀλλή-
 λων σκληραγωγούμενοι, καὶ θήρας καὶ δρόμους τε
 30 ἀνάντις ἀνυπόδητοι κατανύοντες, καὶ τὴν ἐνόπλιον
 πυρρίχην ἐκπονοῦντες, ἥντινα πρῶτος εὖρε Πύρριχος

Κυδωνιάτης Κρής τὸ γένος. συσσιτουῖσι δ' ἐν κοινῷ οἱ ἄνδρες τὴν αὐτὴν δίαιταν ἔχοντες ἐξ ἴσου πάντες. δῶρα δὲ αὐτοῖς ἔστιν ὄπλα τιμιώτατα. [44, 41.]

37 Αὐταριᾶται τοὺς ἀδυνάτους τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις οὐδέποτε ζῶντας ἀπολείπουσι. 5 [54, 39.]

38 Τριβαλλοὶ τέτταρας φάλαγγας ἐν ταῖς μάχαις ποιοῦνται, τὴν πρώτην τῶν ἀσθενῶν, τὴν ἐχομένην τῶν κρατίστων, τὴν τρίτην τῶν ἱππέων, τελευταίαν τὴν τῶν γυναικῶν, αἱ αὐτοὺς εἰς φυγὴν τρεπομένους 10 κωλύουσι βλασφημοῦσαι. [54, 40.]

39 Κῖοι τοὺς ἀποθανόντας κατακαύσαντες καὶ ὀστολογήσαντες ἐν ὄλμῳ τὰ ὀστᾶ καταπίσσουσιν, εἶτα ἐνθέντες εἰς πλοῖον καὶ κόσκινον λαβόντες ἀναπλεύουσιν εἰς πέλαγος καὶ πρὸς τὸν ἄνεμον ἐξοδιά- 15 ζουσιν, ἄχρι ἂν πάντα ἐκφυσηθῇ καὶ ἀφανῆ γένηται. [123, 12.]

40 Ταῦροι, Σκυθικὸν ἔθνος, τοῖς βασιλεῦσι τοὺς εὐνουστάτους τῶν φίλων συγκαταθάπτουσιν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποθανόντος φίλου ἢ μέρος ἢ τὸ ὄλον ἀπο- 20 τέμνει ὠτίον πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ τελευτήσαντος.

41 Σινδοὶ τοσοῦτους ἰχθῦς ἐπὶ τοὺς τάφους ἐπιβάλλουσιν ὅσους ἂν πολεμίους ὁ θαπτόμενος ἀπεκτο- νῶς ἦ.

42 Κολχοὶ τοὺς τελευτήσαντας οὐ θάπτουσιν, ἀλλὰ 25 κρημνῶσιν ἀπὸ δένδρων.

43 Φρύγες οὐ κατορύττουσι τοὺς ἱερεῖς τελευτήσαντας, ἀλλ' ἐπὶ λίθους δεκαπήχεις τιθέασιν ὀρθοῦς.

44 Πάνηβοι Λίβυες, ὅταν αὐτοῖς βασιλεὺς ἀπο- 30 θάνῃ, τὸ μὲν σῶμα κατορύττουσι, τὴν δὲ κεφαλὴν

ἀποκόψαντες καὶ χρυσώσαντες ἀνατιθέασιν ἐν ἱερῷ.
[123, 12.]

Ἴνδοι συγκатаκαίουσιν, ὅταν τελευτήσωσι, τῶν 45
γυναικῶν τὴν προσφιλεστάτην. αὐτῶν δὲ ἐκείνων
5 ἀγῶν μέγιστος γίνεται, σπουδαζόντων ἐκάστην
νικῆσαι τῶν φίλων. [τὸ αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐν πέμπτῃ
ἱστοριῶν παρὰ Σκυθῶν τῶν ὑπερθευ Κρησιτωναίων
γίγνεσθαι λέγει.]

Incertum quo ex libro et loco petitum sit hoc quod
10 Anthologiae 7, 304 codex Palatinus habet Pisandri
Rhodii epigramma:

Ἄνδρὶ μὲν Ἰππαίμων ὄνομ' ἦν, ἵππῳ δὲ Πόδαργος
καὶ κυνὶ Θήραργος καὶ θεράποντι Βάβης.
Θεσσαλὸς ἐκ Κρήτης, Μάγνης γένος, Αἴμονος υἱός·
15 ὤλετο δ' ἐν προμάχοις ὄξυν Ἄρη συνάγων.

τούτου τοῦ ἐπιγράμματος μέμνηται Νικόλαος ὁ Δα-
μασκηνὸς ὡς ἀρίστου.

PAUSANIAE DAMASCENI FRAGMENTA.

Damascenum hunc Pausaniam vocat Constantinus Porph. De them. 1, p. 17, 19: Τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ἀρμενιακὸν οὐ κύριον ἔχει τὸ ὄνομα οὐδὲ ἀρχαία τις ἔστιν ἢ τούτου προσηγορία, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ὁμορουνῶν καὶ συνοικούντων Ἀρμενίων τὴν προσηγορίαν ἐκτίθησαν, δοκῶ δὲ εἰπεῖν ὅτι ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν κάτω χρόνων τὴν τοιαύτην προσηγορίαν ἐκκληρονόμησεν· οὔτε γὰρ Στράβων ὁ γεωγράφος τῆς τοιαύτης ὀνομασίας ἐμνήσθη, καίτοι Καππαδόκης ὢν τ' γένος ἐξ Ἀμασειας τῆς πόλεως, οὔτε Μένιππος ὁ τοὺς σταδισμοὺς τῆς ὅλης οἰκουμένης ἀπογραφάμενος οὔτε μὴν Σκύλαξ ὁ Καρυανδηνὸς οὔτε Πανσανίας ὁ Δαμασκηνὸς οὔτε ἄλλος τις τῶν ἱστορίας γεγραφότων. Quo de loco duplicem vanissimam haud dubie coniecturam protulit Palmerius apud Schubartum praef. ad Pausan. vol. 2, p. VI, aut οὗτ' αὐτὸς Πανσανίας οὐθ' ὁ Δαμασκηνός, intellecto Νικόλαος, quem saepe sic vocari, quod de Ioanne potius verum quam de Nicolao, aut Μαζακηνὸς pro Δαμασκηνός, quum credibilius sit Damascenum exstitisse Pausaniam, de quo Müllerus Histor. fragm. vol. 4, p. 467: „Ad hunc sive ad alium Pausaniam Syrum referenda sunt quae ex Pausania affert

Stephanus Byzantius. Ex opere *περὶ Ἀντιοχείας* petita quae Ioannes Malalas de Antiochiae originibus, monumentis et historia e Pausania refert. Deinde Stephanus v. Δῶρος citat Pausaniam ἐν τῇ τῆς πατρίδος αὐτοῦ κτίσει. Quod scriptum de Damasco urbe fuit, si auctor est Damascenus ille; sin minus, vel Antiochiam vel aliam quamvis Syriae urbem intelligere licet. Quae praeterea Stephanus habet e libris quinto et sexto, ex eadem Antiochenorum historia fluxerint“*).

10 Δῶρος, πόλις Φοινίκης . . . τὸ ἐθνικὸν Δωρίτης. 1
 Πανσανίας δὲ ἐν τῇ τῆς πατρίδος αὐτοῦ κτίσει Δωριεῖς αὐτοὺς καλεῖ, τῆδε γράφων· Τύριοι, Ἀσκαλωνῖται, Δωριεῖς, Ῥαφανεῶται. [Stephanus Byz. v. Δῶρος.]

15 Σελευκόβηλος, πόλις Συρίας πλησίον· ὁ πολίτης 2
 Σελευκοβηλίτης καὶ Σελευκοβηλαῖος. λέγεται καὶ Σελευκεὺς πρὸς τῷ Βήλῳ· οὕτω γὰρ Πανσανίας ἐν τῷ περὶ Ἀντιοχείας φησί. [Stephanus Byz. v. Σελευκόβηλος.]

20 Ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τῆς Περ- 3
 σικῆς χώρας ἔτη πολλά, μαθὼν ὅτι ἐν τῇ Συρίᾳ χώρα διάγουσιν ἐκ τοῦ Ἄργουσι Ἰωνῖται, ἦλθεν εἰς τὴν Συρίαν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ Σίλλπιον ἕως ὡς πρὸς ἰδίους σύγγενεῖς· οἵτινες δεξάμενοι αὐτὸν μετὰ
 25 πάσης τιμῆς προσεκύνησαν· γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ

*) Prorsus incertum quem ad Pausaniam sint referenda haec Galeni vol. 7, p. 450 (8, 213 Lips.), quae nonnulli, de quibus Schubartus l. c., ad Periegetam retulerant: Πανσανίας οὖν (addendum ὁ) ἀπὸ τῆς Συρίας σοφιστῆς εἰς Ῥώμην ἀφικόμενός ποτε, τοὺς μικροὺς δύο δακτύλους τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ τοῦ μέσου τὸ ἥμισυ δυσαισθήτους μὲν ἔσχε τὸ προτερον, ὕστερον δὲ καὶ ἀναισθήτους, κακῶς θεραπευσάμενος (legendum τεθεραπενόμενος) ὑπὸ τῶν ἰατρῶν.

Ἄργεῖοι Ἰωπολίται ὄτι καὶ οὗτος ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἄργείων κατάργεται, χαρέντες ἀνύμνου ἀυτόν. χειμῶνος δὲ γενομένου, καὶ πλημμυρήσαντος πολὺ τοῦ παρακειμένου ποταμοῦ τῇ Ἰωνιτῶν πόλει τοῦ καλουμένου Δράκοντος, νυνὶ δὲ Ὀρόντου, ἤτησε τοὺς 5 Ἰωνίτας εὐχασθαι· καὶ ἐν τῷ εὐχασθαι αὐτοὺς καὶ μυσταγωγεῖν κατηνέχθη σφαῖρα πυρὸς κεραυνοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἣτις ἐποίησε παυθῆναι τὸν χειμῶνα καὶ τὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπισχεθῆναι ῥεῖθρα. καὶ θαυμάσας ἐπὶ τῷ γεγονότι ὁ Περσεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ 10 πυρὸς εὐθέως ἀνῆψε πῦρ, καὶ εἶχε φυλαττόμενον μεθ' ἑαυτοῦ· ὅπερ πῦρ ἐβάσταξεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη εἰς τὰ ἴδια βασίλεια. καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς τιμᾶν ἐκεῖνο τὸ πῦρ, ὅπερ ἔλεγεν αὐτοῖς ἑωρακέναι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατενεχθέντα· ὅπερ πῦρ ἕως τοῦ πα- 15 ρόντος ἐν τιμῇ ἔχουσιν οἱ Πέρσαι, ὡς θεῖον. ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς ἔκτισε τοῖς Ἰωνίταις ἱερὸν, ὃ ἐπωνόμασε πυρὸς ἀθανάτου. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὰ Περσικὰ ἔκτισεν ἱερὸν πυρὸς, καταστήσας ἐκεῖ διακονεῖν αὐτῷ εὐλαβεῖς ἄνδρας, οὐστίνας ἐκάλεσε μάγους. 20 ταῦτα δὲ Πανσανίας ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράφατο. [Ioannes Malalas p. 37, 17—38, 16 et Chron. Pasch. p. 72, 11—73, 12 edd. Bonn.]

† Ὁ δὲ Νικάτωρ Σέλευκος εὐθέως μετὰ τὴν νίκην Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκητοῦ, βουλόμενος κτίσαι πό- 25 λεις διαφόρους ἤρξατο κτίζειν πρῶτον εἰς τὴν πάραλον τῆς Συρίας. καὶ κατελθὼν παρὰ τὴν θάλασσαν εἶδεν ἐν τῷ ὄρει κειμένην πόλιν μικράν, ἣντινα ἔκτισε Σύρος ὁ υἱὸς Ἀγήνορος. τῇ δὲ κ' τοῦ ξανθικοῦ μηνὸς ἦλθε θυσιάσαι εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον Διὶ Κα- 30 σίῳ, καὶ πληρώσας τὴν θυσίαν καὶ κόψας τὰ χρέα ἤρξατο ποῦ χρὴ κτίσαι πόλιν. καὶ ἐξαίφνης ἤρπασεν

ἀετὸς ἀπὸ τῆς θυσίας καὶ κατήγαγεν ἐπὶ τὴν πα-
 λαιὰν πόλιν· καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Σέλευκος καὶ οἱ
 μετ' αὐτοῦ ὀρνοσκοποὶ, καὶ ἤρξε τὸ κρέας ριφὲν
 παρὰ θάλασσαν κάτω τῆς παλαιᾶς πόλεως ἐν τῷ ἐμ-
 5 πορίῳ τῆς λεγομένης Πιερίας. καὶ περιχαράξας τὰ
 τεῖχη εὐθέως ἔβαλε θεμελίους, καλέσας αὐτὴν Σε-
 λεύκειαν πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα. καὶ εὐχαριστῶν
 ἀνῆλθεν εἰς Ἰώπολιν καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπετέλε-
 σεν ἑορτὴν ἐκεῖ τῷ Κεραυνίῳ Διὶ ἐν τῷ ἱερῷ τῷ
 10 κτισθέντι ὑπὸ Περσέως τοῦ υἱοῦ Πίκου καὶ Δανάης,
 τῷ ὄντι εἰς τὸ Σίλλιον ὄρος, ἐνθα κεῖται ἡ Ἰώπολις,
 ποιήσας τὴν θυσίαν τῇ πρώτῃ τοῦ ἀρτεμισίου μηνός.
 καὶ ἐν τῇ πόλει ἐλθὼν Ἀντιγονεῖα τῇ κτισθείσῃ ὑπὸ
 Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκητοῦ, ἀπὸ γὰρ τῆς λίμνης
 15 ἔξερχομένου ἄλλου ποταμοῦ Ἀρχευθᾶ (Ἀρκεύθου)
 τοῦ καὶ Ἰάφθα, ἐμεσάζετο ἡ πόλις Ἀντιγόνεια καὶ
 ἐν ἀσφαλείᾳ ἐκαθέζετο· καὶ ποιήσας ἐκεῖ θυσίαν τῷ
 Διὶ εἰς τοὺς βωμοὺς τοὺς ἀπὸ Ἀντιγόνου κτισθέντας
 ἔκοψε τὰ κρέα· καὶ ἠΰξατο ἅμα τῷ ἱερεῖ Ἀμφίονι
 20 μαθεῖν διὰ διδομένου σημείου, εἰ τὴν αὐτὴν ὀφείλει
 οἰκῆσαι πόλιν Ἀντιγόνειαν μετονομάζων αὐτὴν ἢ οὐκ
 ὀφείλει αὐτὴν οἰκῆσαι, ἀλλὰ κτίσαι πόλιν ἄλλην ἐν
 ἄλλῳ τόπῳ. καὶ ἑξαίφνης ἐκ τοῦ ἀέρος κατήλθεν
 ἀετὸς μέγας, καὶ ἐπῆρεν ἐκ τοῦ βωμοῦ τοῦ πυρὸς τῆς
 25 ὀλοκαυτώσεως κρέα, καὶ ἀπῆλθε παρὰ τὸ ὄρος τὸ
 Σίλλιον. καὶ καταδιώξας ἅμα τοῖς αὐτοῦ εὔρε τὸ
 κρέας τὸ ἱερατικὸν καὶ τὸν ἀετὸν ἐπάνω ἐστῶτα.
 τοῦ δὲ ἱερέως καὶ τῶν ὀρνοσκοπῶν καὶ τοῦ αὐτοῦ
 Σελεύκου ἐωρακότων τὸ θαῦμα εἶπον ὅτι Ἐνταῦθα
 30 δεῖ ἡμᾶς οἰκῆσαι, ἐν τῇ δὲ Ἀντιγονεῖα οὐ δεῖ ἡμᾶς
 οἰκῆσαι οὔτε δὲ γενέσθαι αὐτὴν πόλιν, ὅτι οὐ βού-
 λονται τὰ θεῖα. καὶ λοιπὸν ἐβουλεύετο ἅμα αὐτοῖς

ἐν ποίῳ τόπῳ ἀσφαλῆ ποιήσει τὴν πόλιν. καὶ φο-
 βηθεὶς τὰς ῥύσεις τοῦ Σιλπίου ὄρους καὶ τοὺς κα-
 τερχομένους ἐξ αὐτοῦ χειμάρρους, ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ
 αὐλῶνος κατέναντι τοῦ ὄρους πλησίον τοῦ Δράκοντος
 ποταμοῦ τοῦ μεγάλου τοῦ μετακληθέντος Ὀρόντου, 5
 ὅπου ἦν ἡ κώμη ἡ καλουμένη Βοττία, ἄντικρος τῆς
 Ἰωπόλεως, ἐκεῖ διεχάραξε τὰ θεμέλια τοῦ τείχους,
 θυσιάσας δι' Ἀμφίουρος ἀρχιερέως καὶ τελεστοῦ κόρην
 παρθένον ὀνόματι Αἰμάθην*), κατὰ μέσου τῆς πόλεως
 καὶ τοῦ ποταμοῦ μηνὶ ἀρτεμισίῳ τῷ καὶ μαῖῳ κβ', 10
 ὥρα ἡμερινῇ α', τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος, καλέσας
 αὐτὴν Ἀντιόχειαν εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ
 τοῦ λεγομένου Ἀντιόχου Σωτήρος, κτίσας εὐθέως
 καὶ ἱερόν, ὃ ἐκάλεσε Βοττίου Διός, ἀνεγείρας καὶ
 τὰ τείχη σπουδαίως φοβερά διὰ Ξεναίου ἀρχιτέκτο- 15
 νος, στήσας ἀνδριάντος στήλην χαλκῆν τῆς σφαγια-
 σθείσης κόρης Τύχην τῇ πόλει ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ,
 εὐθέως ποιήσας αὐτῇ τῇ Τύχῃ θυσίαν. καὶ ἀπελθὼν
 κατέστρεψε τὴν Ἀντιγόνοιαν πόλιν πᾶσαν ἕως ἐδά-
 φους, μετενεγκῶν καὶ τὰς ὕλας ἐκεῖθεν διὰ τοῦ πο- 20
 ταμοῦ, καὶ ποιήσας καὶ τῇ Τύχῃ Ἀντιγονείᾳ ἀν-
 δριάντα στήλης χαλκῆς ἐχούσης Ἀμαλθείας κέρας
 ἔμπροσθεν αὐτῆς. καὶ ποιήσας ἐκεῖ τετρακίονιν ἐν
 ὕψει ἔστισεν αὐτὴν τὴν Τύχην, καταστήσας ἔμπρο-
 σθεν αὐτῆς βωμὸν ὑψηλόν· ἦντινα στήλην τῆς Τύχης 25
 μετὰ τελευτὴν Σελεύκου Δημήτριος ὁ υἱὸς Ἀντιγό-
 νου τοῦ Πολιορκητοῦ ἀπήγαγεν ἐν Ῥώσῳ ἐν τῇ πό-
 λει τῆς Κιλικίας. ἡ δὲ αὐτὴ πόλις Ῥῶσος ἐκτίσθη
 ὑπὸ Κίλικος τοῦ υἱοῦ Ἀγήνορος. ὁ δὲ Σέλευκος μετὰ

*) Αἰμάθην corruptum esse ex Ἡμαθίαν, quod est nomen
 ἄκρας prope Antiochiam apud Libanium vol. 4, p. 297, 9;
 300, 10, animadvertit Müllerus Comment. Antioch. p. 27.

τὸ καταστρέφαι τὴν Ἀντιγόνειαν ἐποίησε μετοικῆσαι
 τοὺς Ἀθηναίους εἰς ἣν ἔκτισε πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν
 μεγάλην τοὺς οἰκοῦντας τὴν Ἀντιγόνειαν· οὔστινας
 ἦν ἐκεῖ ἐάσας Ἀντίγονος μετὰ Δημητρίου, υἱοῦ αὐτοῦ,
 5 καὶ ἄλλους δὲ ἄνδρας Μακεδόνας, τοὺς πάντας ἄν-
 δρας (εἰ *), ποιήσας ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἐν Ἀντιοχείᾳ
 τῇ μεγάλῃ ἀνδριάντα χαλκοῦν φοβερόν τῆς Ἀθήνης
 διὰ τοὺς Ἀθηναίους, ὡς αὐτὴν σεβομένους. κατήγαγε
 δε καὶ τοὺς Κρητας ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως, οὓς εἶασεν
 10 ὁ Κάσιος ὁ υἱὸς Ἰνάχου ἄνω οἰκεῖν· οὔτινες μετοική-
 σαντες εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν μετὰ καὶ τῶν Κυ-
 πρίων, ἐπειδὴ ὁ Κάσος βασιλεὺς ἠγάγετο Ἀμύκη
 τὴν καὶ Κιτίαν, θυγατέρα Σαλαμίνου τοῦ Κυπρίων
 βασιλέως· καὶ ἦλθον μετ' αὐτῆς Κύπριοι καὶ ὄκη-
 15 σαν τὴν ἀκρόπολιν· καὶ τελευτᾷ ἡ Ἀμύκη, καὶ
 ἐτάφη ἀπὸ σταδίων τῆς πόλεως ῥ', δι' ἣν ἐκλήθη
 ἡ χώρα Ἀμύκη. προετρέψατο δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος
 καὶ τοὺς Ἀργεῖους Ἰωνίτας, καὶ κατήγαγε καὶ αὐ-
 τοὺς ἐκ τῆς Ἰωπόλεως ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ οἰκεῖν·
 20 οὔστινας ἰερατικοὺς καὶ εὐγενεῖς πολιτευομένους ἐποί-
 ησεν. ἔστησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ πρὸ τῆς πό-
 λεως ἄγαλμα λίθινον τῷ ἄετῳ. ἐκέλευσε δὲ ὁ αὐτὸς
 καὶ τοὺς μῆνας τῆς Συρίας κατὰ Μακεδόνας ὀνομά-
 ζεσθαι, διότι εὗρεν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ γίγαντας οἰκή-
 25 σαντας· ἀπὸ γὰρ δύο μιλίων τῆς πόλεως Ἀντιοχείας
 ἐστὶ τόπος, ἔχων σώματα ἀνθρώπων ἀπολιθωθέντων
 κατὰ ἀγανάκτησιν θεοῦ, οὔστινας ἕως τῆς νῦν κα-
 λοῦσι γίγαντας· ὠσαύτως δὲ καὶ Πάγραν τινα οὔτω
 καλούμενον γίγαντα ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοῦντα γῆ κεραυ-
 30 νωθῆναι ὑπὸ πυρός, ὡς δῆλον ὅτι οἱ Ἀντιοχεῖς τῆς

*) De hoc numero dubitat Müllerus Comment. Antioch.
p. 28.

Συρίας ἐν τῇ γῆ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων. ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος πρὸ τῆς πόλεως πέραν τοῦ ποταμοῦ ἄλλο ἄγαλμα κεφαλῆς ἵππου καὶ κασσίδα κεχρυσωμένην πλησίον, ἐπιγράψας ἐν αὐτοῖς, Ἐφ' οὗ φυγῶν ὁ Σέλευκος τὸν Ἀντίγονον διεσώθη· καὶ ὑποστρέψας ἐκεῖθεν ἀνεῖλεν αὐτόν. ἀνήγειρε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ τῷ Ἀμφίονι στήλην μαρμαρίνην ἔσω τῆς λεγομένης Ῥωμανησίας πόρτας, ὄρνεοθυσίαν ποιοῦντα ἅμα αὐτῷ. ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην παραλίαν πόλιν ἐν τῇ Συρίᾳ ὀνόματι Λαοδίκειαν· εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, πρῶην οὖσαν κώμην ὀνόματι Μαξαβδάν, ποιήσας κατὰ τὸ ἔθος θυσίαν τῷ Διί, καὶ αἰτησάμενος ποῦ κτίσει τὴν πόλιν, ἦλθεν ἄετὸς πάλιν καὶ ἤρπασεν ἀπὸ τῆς θυσίας· καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐτὸν τὸν ἄετὸν ὑπήντησεν αὐτῷ σύαγρος μέγας, ἐξελθὼν ἀπὸ καλαμαῶνος, ὄντινα ἀνεῖλεν ὧτινι κατεῖχε δόρατι· καὶ φονεύσας τὸν σύαγρον καὶ σύρας τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ διεχάραξε τὰ τείχη ἑάσας τὸν ἄετὸν· καὶ οὕτως τὴν αὐτὴν πόλιν ἔκτισεν ἐπάνω τοῦ αἵματος τοῦ συάγρου, θυσιάσας κόρην ἀδαῆ ὀνόματι Ἀγαύην, ποιήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν εἰς Τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως. ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην πόλιν εἰς τὴν Συρίαν μεγάλην εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Ἀπάμας, εὐρηκῶς κώμην πρῶην λεγομένην Φαρονάκην· καὶ τειχίσας αὐτὴν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἐπωνόμασε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Ἀπάμειαν, θυσίαν ποιήσας· ἣν αὐτὸς μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν διὰ τὸ ἔχειν τὴν Τύχην τῆς αὐτῆς Ἀπαμείας πόλεως τὸ ὄνομα τοῦτο· ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἀπὸ Πέλλης τῆς πόλεως Μακεδουίας. ἐποίησε δὲ θυσίαν ταῦρον καὶ τράγον·

καὶ ἐλθὼν πάλιν ὁ ἀετὸς ἐπῆρε τὰς κεφαλὰς τοῦ ταύρου καὶ τοῦ τράγου, καὶ περιεχάραξεν ἐκ τοῦ αἵματος τὰ τείχη. ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλας διαφόρους πόλεις εἰς ἄλλας ἐπαρχίας καὶ εἰς τὰ Περσικὰ μέρη
 5 ὁ αὐτὸς Σέλευκος πολλάς, ὧν ἀριθμὸς ἐστὶν οὐκ ἴσως, καθὼς ὁ σοφὸς Πανσανίας ὁ χρονογράφος συνεγράψατο, ὧντινων πόλεων καὶ τὰ ὀνόματα ἐξέθετο, εἰς ὄνομα ἰδίου καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων, ὡς ἔδοξεν αὐτῷ. ὁ δὲ σοφὸς Πανσανίας ἐξέθετο ὅτι εἰς ὄνομα τοῦ
 10 ἑαυτοῦ πατρὸς ἔθηκε τὸ ὄνομα τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐπειδὴ καὶ ὁ αὐτοῦ πατὴρ Ἀντίοχος ἐλέγετο. οὐδεὶς δὲ κτίζων πόλιν εἰς ὄνομα τεθνηκότος αὐτὴν καλεῖ· ἐστὶ γὰρ λῆρον· ἀλλ' εἰς ὄνομα ζῶντος καὶ ἐστῶτος καλεῖ. ἦντινα πόλιν εἰς
 15 ὄνομα Ἀντιόχου τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ὡς προείρηται, ἐκάλεσε. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὁ αὐτὸς σοφώτατος Πανσανίας ποιητικῶς συνεγράψατο. [Ioannes Malalas p. 201, 12—204, 8.]

Eundem locum respicit Io. Tzetzes Histor. 7, 118, 20 v. 168:

Ὡς Πανσανίας γράφει μὲν Ἀντιοχείας κτίσει, κτίζεται Ἀντιόχεια Νικάτορι Σελεύκῳ, κατὰ τινὰς εἰς ὄνομα πατρὸς σφοῦ Ἀντιόχου, Λουκιανῷ δ' εἰς ὄνομα υἱέος Ἀντιόχου.

25 Ad quae ipse in scholiis Cramerii Anecd. Ox. vol. 3, p. 369, 20: Τὸ κατὰ τινὰς ἐγὼ Τζέτζης φημί, οὐχ ὁ Πανσανίας. Qui rectius etiam Ἀντιοχείας κτίσει, ut in fragm. 1, dicere videtur quam περὶ Ἀντιοχείας, utrumque iungens fr. 5.

30 Etiam sequentia continuo apud Malalam p. 204, 9: 5 Ὁ δὲ αὐτὸς Σέλευκος καὶ εἰς τὴν Ἡρακλεῖδα τὴν ποτε πόλιν, νυνὶ δὲ λεγομένην Δάφνην, ἐφύτευσε

τὰς κυπαρίσσοις πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος
 μετὰ τὰς φυτευθείσας κυπαρίσσοις ὑπὸ τοῦ Ἡρα-
 κλέους τοῦ τελεστοῦ τοῦ κτίσαντος τὴν Δάφνην εἰς
 ὄνομα ἑαυτοῦ καὶ καλέσαντος αὐτὴν Ἡρακλεΐδα πό-
 λιν, et fortasse plura de proximis, a Pausania esse pe- 5
 titita ostendit Tzetztes schol. in Exegesi Iliadis p. 138, 15
 sive p. 833 ed. Bachm.: Τὸ κατὰ Δάφνην διήγημα
 πᾶσι γνωστόν ἐστὶ. Πausανίας δὲ ὁ ἱστορικὸς ἐν τῷ
 περὶ Ἀντιοχείας κτίσεως γράφει πλατύτερον. Κυπά-
 ρισσος ὠραῖος ἦν νεανίσκος Αἰγύπτιος· οὗ πεσόντος 10
 καὶ ἀποπνιγένης ἐν φρέατι, οἱ καθ' αἷμα τοῦ νέου
 τὴν κυπάρισσον, μήπω καλουμένην κυπάρισσον, εἰς
 ὄνομα τοῦ νεανίσκου κατωνομάκασιν, ὥσπερ καὶ τὰ
 λοιπὰ τῶν δένδρων εἰς ἐπωνυμίας ἐτέρων.

- 6 Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου οἱ 15
 αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς κτήτορες καὶ πολῖται ἀναφορὰν
 ἐπεμψαν, δεόμενοι ὥστε παρασχεθῆναι αὐτοῖς ἀπὸ
 θείας αὐτοῦ κελεύσεως ἀγορασθῆναι τὰ Ὀλύμπια
 ἀπὸ τῶν Πισαίων τῆς Ἑλλάδος χώρας ἀπὸ τῶν ἐτη-
 σίων προσόδων τῶν ἐαθέντων χρημάτων παρὰ Σω- 20
 σιβίου τινὸς συγκλητικῷ, συμπολίτῳ αὐτῶν. καὶ
 παρέσχεν αὐτοῖς ἀγοράσαι τὰ Ὀλύμπια ὁ αὐτὸς
 Κλαύδιος βασιλεύς, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς
 Ἀντιοχεῖς Σύρους ἑβ'. τοῦτο δὲ ἐποίησαν οἱ αὐτοὶ
 Ἀντιοχεῖς λυπηθέντες πρὸς τοὺς πολιτευομένους τῆς 25
 αὐτῆς πόλεως διὰ τὰς προσόδους τὰς προειρημένας,
 παρὰ Σωσιβίου ἐαθείσας τῇ πόλει αὐτῶν· περὶ οὗ
 Σωσιβίου ὁ σοφὸς χρονογράφος Πausανίας ἐξέθετο
 ὅτι εἶασε τελευτῶν κατὰ διαθήκας τῇ τῶν Ἀντι-
 οχέων μεγάλη πόλει Σωσιβίος τις ἐτησίαν πρόσοδον 30
 χρυσίου τάλαντα δεκαπέντε· ἅτινα ἐν τοῖς ἀνωτέρω
 χρόνοις τοῦ Ἀγούστου Ὀκταβιανοῦ προέγραπται.

τὰ δὲ τῆς προσόδου εἰάθη εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι τοῖς
 αὐτοῖς συμπολίταις κατὰ πενταετῆ χρόνον πολύτρο-
 που θεῖαν ἐπὶ ἡμέρας λ' μηνὶ ὑπερβερεταίῳ τῷ καὶ
 ὀκτωβρίῳ σικηνικῶν, θυμελικῶν καὶ τραγικῶν καὶ
 5 ἀθλητῶν ἀγῶνα καὶ ἵππικῶν καὶ μονομάχων. καὶ
 τὰς μὲν ἀρχὰς ἐπετέλεσαν οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι,
 μετὰ δὲ ταῦτα ὑπερετίθεντο τὰς προσόδους ἀποκερ-
 δαίνοντες, ἀπὸ θείας κελεύσεως οἱ αὐτοὶ πολιτευό-
 μενοι Ἀντιοχείας μετὰ καὶ τῶν κτητόρων ἠγόρασαν
 10 τὰ Ὀλύμπια ἀπὸ τῶν Πισαίων. καὶ ἤτησαν οἱ αὐ-
 τοὶ βουλευταὶ τοὺς τῆς πόλεως πάντας, ὡς ἂν ἔτοι-
 μοι ὄντες ἐνδοῦναι αὐτοῖς ἐν τῷ τέως τῆν τῶν Ὀλυμ-
 πίων ἑορτῆν ἐπιτελεῖσθαι αὐτοῖς. καὶ πεισθέντων
 τῶν κτητόρων καὶ τοῦ δήμου παντὸς καὶ τῶν ἱερῶν,
 15 ἐνεδόθη αὐτοῖς· καὶ ἐπετέλεσαν οἱ αὐτοὶ πολιτευό-
 μενοι κατὰ τὸ πρῶην ἔθος πάλιν τὸν τῶν σικηνικῶν
 καὶ ἀθλητῶν, θυμελικῶν καὶ τραγικῶν καὶ ἵππικῶν
 ἀγῶνα, καὶ λοιπὸν τὰς λ' ἡμέρας ἀπὸ τῆς νεομηνίας
 τοῦ ὑπερβερεταίου μηνὸς κατὰ πέντε ἔτη ἕως τοῦ
 20 καιροῦ τοῦ πενταετοῦς φθάσαντος. καὶ πάλιν εὐρί-
 σκοντες ἀφορμὴν εὐλογον οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι,
 διαφόρων πολέμων κινήθεντων ἐν τῇ ἀνατολῇ, οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀντιοχείας ληφθεί-
 σης ὑπὸ ἐναντίων, ὡσαύτως δὲ καὶ θεομηνίας γε-
 25 νομένης καὶ διαφόρων σεισμῶν καὶ ἐμπρησμῶν,
 ἀνεβάλουτο καὶ τὴν κατὰ πενταετῆ χρόνον πάλιν
 ἐπιτελεῖν αὐτοῖς πολύτροπον ἀγῶνος θεῖαν, ἀλλ'
 ἐπετέλεσαν ἄλλας διαφόρους περιόδους ἕξ τὴν αὐτὴν
 προειρημένην πανήγυριν δι' ἐνιαυτῶν ἐ' ἢ καὶ κ', ε' ἢ
 30 ἂν αὐτοῖς ἔδοξε μετὰ τὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀντιοχέων
 τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι καὶ ἐν εἰρήνῃ διάγειν. [Ioannes Malalas p. 248, 5—249, 22.]

- 7 *Βότρως, πόλις Φοινίκης. ὁ πολίτης Βοτρυνός, ὡς Πανσανίας, παραλόγως.* [Stephanus Byz. Itaque fortasse ex Pausania petita quae hac de urbe Malalas p. 485, 12.]
- 8 *Γάββα, πόλις Συρίας. τὸ ἐθνικὸν Γαββηνός, ὡς Πανσανίας φησί.* [Stephanus Byz. *Γάβαλα* urbem dici Malalae p. 378, 14; 448, 12, coniiicit Müllerus est-que credibile sua hic quoque Pausaniae debere Malalam.]
- 9 *Γάζα, πόλις Φοινίκης . . . ὁ πολίτης Γαζαῖος. λέγονται καὶ Γαζηνοὶ παραλόγως, ὡς Πανσανίας.* 10 [Stephanus Byz.]
- 10 *Λάεια, πόλις Καρίας . . . ὁ πολίτης Λαΐτης, ὡς Πανσανίας φησὶ πέμπτῳ.* [Stephanus Byz.]
- 11 *Μαριαμμία, πόλις Φοινίκων. οἱ πολῖται Μαριαμμίται, ὡς Πανσανίας ἐν κτη (κτίσει Mein.) αὐτῆς.* [Id.] 15
- 12 Incertum quo ex libro petita sint quae habet Malalas p. 197, 9: *Ἐβασίλευσαν οὖν οἱ γ' Πτολεμαῖοι οἱ Μακεδόνες τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας ἀπάσης ἀπὸ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου ἕως Κλεοπάτρας τῆς Διονύσου θυγατρὸς ἔτη τ' ἕως τοῦ ιε' ἔτους τῆς βασιλείας 20 Ἀυγούστου Καίσαρος τοῦ καὶ Ὀκταβιανοῦ Σεβαστοῦ Ἰμπεράτορος τοῦ νικῆσαντος τὸν Ἀντώνιον καὶ τὴν αὐτὴν Κλεοπάτραν ἐν τῇ ἐπὶ χώρα ναυμαχίᾳ εἰς τὸν Λευκάτην τόπον καὶ φονεύσαντος αὐτοὺς καὶ ὑποτάξαντος τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν, καθὼς Εὐσέβιος 25 ὁ Παμφίλου καὶ Πανσανίας οἱ χρονογράφοι συνεργῶσαντο.*

Hunc autem Pausaniam Schubartus cur non diversum a Periegeta et nihil tribuendum putet Constantiniانو ὁ Δαμασκηνός ipse dixit loco p. 154 citato p. VII.

DEXIPPI FRAGMENTA.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ.

Ἄρχεται δὲ [Δέξιππος] ἐν τοῖς μετὰ Ἀλέξαν- 1
δρου ἀπ' αὐτῆς τῆς τοῦ βασιλέως τελευτῆς, καὶ διέξ-
εισιν ὅπως εἰς τὸν ἀδελφὸν Ἀλεξάνδρου τὸν Ἀρι-
δαῖον, ὃς ἦν ἐκ Φιλίννης τῆς Λαρισαίας τῷ Φιλίππῳ
5 γεγεννημένος, ἢ τῶν Μακεδόνων ἀρχὴ περιέστη, εἰς
αὐτόν τε καὶ εἰς τὸν μέλλοντα Ἀλεξάνδρου παῖδα
τίκτεσθαι ἐκ Ῥωξάνης, ἐν γαστρὶ γὰρ ἔχουσα κατε-
λέλειπτο, καὶ εἰς τοὺς ἀμφὶ Περδίκκην, οἱ κρίσει
τῶν Μακεδόνων ἐπετρόπευον αὐτοῖς τὴν ἀρχήν.
10 διέξεισι καὶ ὅπως ἢ τοῦ Ἀλεξάνδρου διενεμήθη ἀρχή.
τὰ μὲν οὖν τῆς Ἀσίας οὕτω· Πτολεμαῖος ὁ Λάγου
Αἰγύπτου πάσης καὶ Λιβύης καὶ τῆς ἐπέκεινα γῆς,
ὀπόση Αἰγύπτῳ συνάπτει, ἄρχειν ἐτάχθη· ὁ δὲ τῷ
βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ ἐπὶ τῇ σατραπείᾳ ταύτῃ τεταγ-
15 μένος Κλεομένης ὑπαρχος Πτολεμαίῳ ἀποκατέστη.
Λαομέδων δὲ ὁ Μυτιληναῖος Σύρων ἠγεῖσθαι ἀπε-
φάνθη, καὶ Φιλώτας μὲν Κιλικίας, Πίδων δὲ Μη-
δίας, Εὐμένης δὲ Καππαδοκίας τε καὶ Παφλαγονίας
καὶ τῶν ἐπὶ τὸν Εὐξείνου πόντον κατιόντων μέχρι
20 καὶ Τραπεζοῦντος, Ἀντίγονος δὲ Παμφύλων καὶ
Κιλικίων μέχρι Φρυγίας, Καρῶν δὲ Ἄσανδρος, Μέ-

νανδρος δὲ Λυδῶν, Λεώνατος δὲ τῆς ἐφ' Ἑλλησ-
 πόντῳ Φρυγίας. καὶ τῶν μὲν Ἀσιανῶν οὕτω, τῶν
 δ' Εὐρωπαϊῶν Θράκης μὲν καὶ Χερρονήσου Λυσί-
 μαχος, Ἀντίπατρος δὲ ἐπὶ πᾶσι Μακεδόσι καὶ Ἑλ-
 λησι καὶ Ἰλλυριοῖς καὶ Τριβαλλοῖς καὶ Ἀγριοῖσι καὶ 5
 ὅσα τῆς Ἠπείρου ἐξέτι Ἀλεξάνδρου στρατηγὸς αὐτο-
 κράτωρ ἐτέτακτο. τὴν δὲ κηδεμονίαν καὶ ὄση προ-
 στασία τῆς βασιλείας Κράτερος ἐπετράπη, ὃ δὴ
 πρώτιστον τιμῆς τέλος παρὰ Μακεδόσι Περδίκκας
 δὲ τὴν Ἡφαιστίωνος χιλιαρχίαν. ἦσαν δὲ ἄρχοντες 10
 Ἰνδῶν μὲν ἀπάντων Πῶρος καὶ Ταξίλης· ἄλλ' ὁ μὲν
 Πῶρος οἱ ἐν μέσῳ Ἰνδοῦ ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου νέ-
 μονται, Ταξίλης δὲ τῶν λοιπῶν. Πίδων δέ τις τῶν
 τούτοις ὁμόρων ἠγεῖτο πλὴν Παροπαμισαδῶν. οἱ
 δὲ συνάπτοντες Ἰνδοῖς, ὅσοι ὑπὸ τοῖς Καυκασίοις 15
 ὄρεσι νέμονται, Ὄξυάρτη τῷ Βακτρίῳ, ὃς ἦν Ῥωξά-
 νης πατήρ, εἰς ἀρχὴν ἀπενεμήθησαν· ἧς ἐτέχθη παῖς
 μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς Ἀλεξάνδρου θάνατον, ᾧ τὸ
 Μακεδόνων πλῆθος τοῦ πατρὸς τὴν προσηγορίαν
 Ἀλεξάνδρον ἔθεντο. Ἀραχωσίων δὲ καὶ Γαδρωσίων 20
 ἐπῆρχε Σιβύρτιος καὶ Στασάνωρ ὁ Σόλιος Ἀρείων
 καὶ Δραγγῶν ἠγεῖτο. Φιλίππου δὲ ἦν ἀρχὴ Σογδια-
 νοὶ καὶ Ῥαδαφέρνους (ἢ Φραταφέρνους) Ὑρκανία καὶ
 Νεοπτολέμου (ἢ Τληπολέμου) Καρμανία. Πέρσαι
 δὲ ὑπὸ Πευκέστη ἐτάχθησαν. τὴν δὲ Σογδιανῶν βα- 25
 σιλείαν Ὀρώπιος (?) εἶχεν, οὐ πάτριον ἔχων ἀρ-
 χήν, ἀλλὰ δόντος αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐπεὶ δὲ τύχη
 τις αὐτῷ συνέπεσεν ἐπαναστάσεως αἰτίαν φεύγοντι
 παραλυθῆναι τῆς ἀρχῆς, τότε ἐκεῖνος αὐτῶν τὴν
 ἀρχὴν εἶχε. Βαβυλωνίων δὲ καὶ τῆς μέσης τῶν 30
 ποταμῶν Τίγρητος καὶ Εὐφράτου, τῶν μὲν Σέλευ-
 κος, τῆς δὲ Μεσοποταμίας Ἀρχέλαος ἦρχε. τοσόσδε

ἀριθμὸς ἔθνῶν τε καὶ ἔθνεσιν ἀρχόντων ἦν, ὅτε
 Περδίκκας μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν τὰς ἀρ-
 χὰς ἔνειμε. καὶ τὰ ἄλλα διεξείσιν ἐν πολλοῖς, ὡς
 καὶ τούτοις, Ἀρριανῶ κατὰ τὸ πλεῖστον σύμφωνα
 5 γράφων. [Photius Bibl. cod. 82.]

Περδίκκας, Πτολεμαῖος καὶ Σέλευκος] Οὗτοι οἱ
 τρεῖς διάδοχοι ἦσαν Ἀλεξάνδρου, καὶ ὁ μὲν Περδί-
 κας συνδιώκει Ἀριδαίῳ τῶ βασιλεύοντι μετ' Ἀλέξαν-
 δρου, ἀσθενεῖ ὄντι, τὴν βασιλείαν, ὁ δὲ Πτολεμαῖος
 10 ἦρχεν Αἰγύπτου, καὶ Σέλευκος τῶν περὶ Βαβυλῶνα
 τόπων, ὡς ἱστορεῖ Δέξιππος. [Schol. Luciani Galli
 c. 25.]

*** τὸ αὐχμημα, ὃ κέκτῃται, μὴ καταλύσασα, πρὸς 2
 δὲ τῶδε καὶ ἄρχειν ἐτέρων δικαιοῦσα, καὶ γιννώ-
 15 σκουσα ὡς πολυπραγμοσύνη μὲν βεβαιοῦται ἀρχὴ
 πᾶσα, ἀπραγμοσύνη δὲ φθείρεται· ἔλοιτό τε ἂν οὐ-
 δαμῶς τις, ἀνδρὶ ἑοικῶς προτιμᾶσθαι ἐτέρων ἀξιοῦντι
 καὶ μεῖζον ἐς τὸ κοινὸν φροεῖν, καταλύειν ἐς ἑαν-
 τὸν τὴν κοινὴν εὐκλειαν καὶ μὴ τῶ συμβάντι ἐξι-
 20 σοῦσθαι μηδὲ τὸν μὲν ἀντίπαλον δόξα ἐπιθερα-
 πεύειν, παρορᾶν δὲ τό τε ὑμέτερον φρόνημα καὶ
 τὴν ἐκ τοῦ θείου ὑπουργίαν, ἣν χρὴ σπεύσαντας
 δι' αὐτῶν νοήσασθαι· περιέσται γὰρ ὑμῖν τὸ τῆς
 τε δαιμονίας σπουδῆς μὴ ἀναξίους φανῆναι καὶ τὰ
 25 τε ἔτοιμα ἐς τὸ ὑπακούειν οἰκειώσασθαι καὶ τὰ
 ἔτι μέλλοντα σὺν ἐκπλήξει τοῦ ἀδήλου προσαγαγέ-
 σθαι. σωφροσύνη δὲ ἀνδρῶν τοῖς τε ἐκ τῆς τύ-
 χης προφαινομένοις εὖ χρῆσασθαι καὶ ἅμα συνέσει
 ἐς τὰς πράξεις λόντας μὴ παριέναι τῶν καιρῶν τὸ
 30 ἐφεσθηκὸς μηδὲ μεταστάντων ἐς μεταμέλειαν ἦκειν
 τοῦ παροφθέντος. ἀρετὴ δὲ ἣ μὲν πρωτίστη ἐν τῶ
 τὰ κράτιστα εὖ γινῶναι, δευτέρω δὲ ἣ ἐν ἔργοις. ἀμ-

φοῖν δὲ ὁ παρῶν καιρὸς δεῖται, καὶ τοῦ γε πρᾶττειν ἑτοιμοτέρου, ὡς ἢ γε ἄνευ τοῦ προμηθοῦς σὺν τῷ ὀκνεῖν μέλλησις χρηστὸν μὲν οὐδὲν ἤνεγκε, τοὺς δὲ χρῆσαμένους πολλάκις ἐπ' οὐδενὶ μετρίῳ ἔσφηλε. ταπειναὶ μέντοι φύσεις οὐκ εὐπαράκλητοι ἐς σπουδὴν 5 τῶν ἀρίστων, διότι παραδειγμάτων τε καλῶν ἀμοιροῦσιν ἰδίων τε καὶ πατέρων τῶν ἑαυτῶν καὶ τῆ σφῶν ἀνανδρία ῥαθυμοτέραις κέχρηται ταῖς ἐπιτηδεύσεσιν. οἷς δὲ ἡ ἀρετὴ διὰ τε αὐτῶν καὶ προπατόρων ἐκτῆθη, φόβου αἰσχύνης μᾶλλον ἢ ὄκνου ἐς 10 τοὺς κινδύνους ἠττῶνται, καὶ ἐθέλουσι τὸν τῶν καλῶν πόνον ὑφίστανται.

Ἵτι φέρει αἰσχύνην ὁμοίως θράσει τε ἀλογίστω τῆς μὴ προσηκούσης εὐκλείας ὀρέγεσθαι καὶ διαδοχὴν ἔργων ἀρίστων ἀνανδρία ἐν ἑαυτῷ κατα- 15 λῦσαι.

Ἵτι οὐ ταῦτὸν εὐβουλία καὶ ὄκνος· ὁ μὲν γὰρ σὺν τῷ περιδεεῖ διαμέλλει, ἡ δὲ τὰ κράτιστα ἐλομένη ὠρμησεν ἐς τὰ ἔργα.

Ἵτι τοῖς ἀνδρείῳ χρωμένοις ἐς τὰ ἔργα τὸ 20 θεῖον συνέπεται.

Ἵτι ἰσχυρότατον στάσις ταράξει εὐεξίαν καὶ εὐταξίαν φθειραὶ πόλεώς τε καὶ στρατοπέδων. — ἔνθα δὴ καὶ ἄλλα τῶν ἀνεπίστων ἄνθρωποι κατεργάζονται· τόλμη γὰρ πρὸ δυνάμεως πιστεύσαντες ἐπὶ 25 τοῖς πολέμοις — τῶν ἀεὶ μοχθούντων. — ἀνέγκλητοι δὲ σύμμαχοι, κὰν ἐλάττους ὦσιν, ἅμα προθυμῶς συμφορώτεροι ἢ πλήθει περιόντες, ὑποπτοὶ ὑπελείποντο.

Ἵτι τοὺς πραγμάτων μεγάλων προστασίαν ἐξ 30 ἀρχῆς ἐλομένους οὐδὲ ἐθέλοντας ἔστι κινδύνων ἕξω

καὶ πολέμων εἶναι· νομίζοντες γὰρ οἱ ἐν τῷ παρόντι
 ἰσχύοντες τῶν ἀρετῇ διαφερόντων οὐκ ἀκινδύνους
 τὰς ἡσυχίας σὺν τῷ περιδεεῖ τοῦ μήποτε ὑπ' αὐτῶν
 ἀρχθῆναι καὶ μὴ κινουμένοις ἐπέρχονται, βεβαιοτάτην
 5 σφίδιν ἀσφάλειαν εἶναι νομίζοντες, εἰ κὰν ταῖς δο-
 κούσαις ἀπραγμοσύναις τὰ ἰσχυρὰ προκαταλήφονται.
 ἄριστον δὴ τὸ μέλλον δέος ἔσω τοῦ παρόντος ἐν
 ἀσφαλεῖ θέσθαι, καὶ μὴ ἀναμείναντας προπαθεῖν
 κακῶς οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου ἀμύνεσθαι· βέλτιον γὰρ
 10 τὸ μὴ συμβησόμενον προελπίσαντας φυλάξασθαι ἢ
 ἀπραγμοσύνης ἐλπίδι τὸ ἄνανδρον* αὐτὸν θεραπεύ-
 σαντας καὶ τὴν παροῦσαν ἀρχὴν ἀποθεμένους ἐν
 τοῖς δεινοῖς ἀσθενεῖα ἐνδοῦναι. προφυλακὴ δὲ τοῦ
 μέλλοντος ἄδειαν κτάται.

15 Ὅτι ἐν τοῖς πολέμοις μάλιστα αἱ τῆς τύχης
 πλεονεξίαι ἄλλοτε ἐπ' ἄλλους ὄρμηγν ἔχουσι, κατὰ τὸ
 αἰεὶ συμβαῖνον περιήκουσαι. κάλλιόν τε ὑμῖν ὑπὲρ
 τοῦ ποιῆσαι μᾶλλον ἢ παθεῖν αἰρεῖσθαι τὸ ἀγώνισμα.
 καλοῖς δὲ ἔργοις αἰεὶ συνέπεται καλὸς ἔπαινος, ὡς τὰ
 20 γε ἐναντία φήμην ἀναξίαν ὑμῶν ἔχει τῆς εὐκλείας.
 (ταῦτα τοῦ Ὑπερίδου.) [Exc. de sentent. (cod. p. 81, 82,
 101, 102) p. 319—323 ed. Mai., 29—32 Niebuhr.]

[Δέξιππος· 'τῶν δὲ τινων τοῖς Ὑπερίδου λόγοις
 ἐπὶ μᾶλλον ἀχθέντων.' Suidas v. ἐπὶ μᾶλλον.]

25 Ὅτι οὐ χρὴ ταῖς ἡδίσταις ἀκροάσεσιν ἀγομέ-
 νους συνεῖναι ταῖς δυσχερεῖαις ἐπὶ τῶν πράξεων,
 ἀλλ' ἕως περίεστί τις ἄδεια, βουλῇ ἀγαθῇ χρωμένους
 τὸ βέλτιστον αἰρεῖσθαι, μηδὲ σφαλέντας μεταμέλειαν
 ἔχειν τοῦ γνωσθέντος. ἀμαθία γὰρ οὐκ ἐπαινεῖται,
 30 διότι καὶ σφάλλεται, εὐβουλία τε ἄριστον, ἐπειδὴ
 ξύνεσις ἐστὶ τοῦ μέλλοντος· τό τε γὰρ συμφέρον λο-
 γισμῷ ἐπέγνω καὶ τὸ ἐναντίον προμαθοῦσα ἐφυλά-

ξατο. αἱ δὲ ὄξειαι καὶ ἀπερίσκεπτοι ἐγχειρήσεις τα-
 χείας καὶ τὰς μεταμελείας ἤνεγκαν. ἢ τε τῶν λόγων
 ἰσχύς, ἐλπίδων μὲν καὶ ἐπιθυμιῶν νικηθεῖσα, ἐς μὲν
 τὴν παραντίκα πειθῶ εὖ συγκείσθαι ἔδοξεν, ἔργω
 δὲ οὐ συνήνεγκεν. ὀρέγεται δὲ εἰρήνη μὲν τοῦ εὖ 5
 γινῶναι, πόλεμος δὲ μάλιστα· κἂν τύχη μὲν τοῦ
 προσήκοντος, ἐλάχιστα ἢ οὐδὲν ἂν σφάλλοιτο, δια-
 μαρτῶν δὲ πλείστῳ καὶ παντὶ χρῶτ' ἂν τῷ ἐναντίῳ.
 παραινῶ δὲ τοῖς...

Ἦλπίσαμεν ἀπαρκήσειν ἐπὶ μεγάλαις... ἐσ- 10
 αὔθις φιλίας διδόντες.

Ὅτι ἐν τοῖς.. πολέμοις τὸ μὲν χρηστὸν ἐτέ-
 ρων, τὸ δὲ δυσχερὲς ἴδιον τῶν διακινδυνευόντων
 γίγνεται. ἄμεινον δὴ.. ὑπερφρονήσαντας ἐκδέξα-
 σθαι.. πεῖραν. εἰ δέ τις θράσει ἀλογίστῳ ἰέναι πρὸς 15
 πόλεμον ἡγεῖται, ἐς τὴν Ἀλεξάνδρου συμφορὰν...
 σκεψάσθω τὸ.. πεῖραν φοβερόν.. καὶ τὴν.. παρα-
 σκευάζει.. δοκεῖ καὶ ὁ ἐπι.. το διαφερόντως.. κιν-
 δύνους εὐτολμος.. τι προμηθεὺς μαλακίαν ἡγοῦντο...
 τὸ δὲ.. ὄντος καὶ ἡ δόξα.. πρὸς μὴ βουλόμενον ἐκ.. 20
 καὶ τὸν τοῦ ἐπικινδυν.. καὶ ἐκ τοῦ δὲ.. διότι οὐ-
 τος.. ῥώμη καὶ παρασκευῆ ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευ-
 θερώσεως μείζονα ἀνθρωπίνης ἐλπίδος ἐννοήσαντες
 πρᾶξι ἐπεχείρησαν. ἀρετῇ γὰρ καὶ παρασκευῇ τῆς
 Μακεδόνων δυνάμεως ἀναμφιλόγως πάντας ἀνθρώ- 25
 πους ὑπερβαλλούσης, οἱ δέ, καίπερ ἀρρωστία τῇ
 οἰκείᾳ οὐδὲ τῶν πολεμίων τοῖς προσοίκοις ἀξιόμα-
 χοι νομιζόμενοι, προθυμίᾳ τῇ σφετέρᾳ καὶ πόθῳ
 τῆς παλαιᾶς εὐπραξίας ἐς τὸ ἀντιστήναι Μακε-
 δόσι κατὰ παρασκευὴν ὠρμήθησαν.. χρῆ δὲ.. 30
 μὲν προπαθόντας καὶ ὡς ἀπὸ τῆς ὁμοίου ἀ.. τοῖς..
 νήσας καὶ δωρεὰς ζοικνίας ἀντιδιδόναι καὶ ὑπο..

αὐθις ζήλω τῶν προσγενομένων ἐφεδρεύειν ἐν τῷ
εὖ ποιεῖν.

Ἵτι πιστοῦται εὐνοια συμμαχῶν, μάλιστα δὲ
τοὺς προῦπάρξαντας χάριτος, ἧς κα. . τοὺς τὴν μετ-
5 ουσίαν ἤξειν. . τῶν ὁμοίων ἐπὶ τὰς εὐεργεσίας τρέ-
πονται· χρεῶσται. . τοῖς ἐπαγγελθεῖσι παρ' ἡμῶν
ἤδη τιθέμενοι. . μὴ συναινεῖν· καὶ πρεσβευομένοις
παρὰ τοὺς βασιλεῖς σπουδῇ πάσῃ συν. . ἡμῶν καὶ
τῶν. . ελλει. . τὰ δὲ πλήθη ὡς τῶν τούτου. . πρέσβειων
10 βουλομένοις τὴν εὐθύς ἡκίστους ὄντες. . ἐφ' ἑαυτὸν. .

Ἵτι οἱ δεῖ. . συγχωρήσεως οὐ δεῖται. . σφε-
τερωθέντες εἰ δοξάζετε. . τὸ αὐτὸ πείραν. . ἐτοίμως. .
σοὶ δὲ γνώριμον. . ὅς ἐπιτάττομεν. . ὡς αὐτῶν πραγ-
μάτων συμφορ. . κάλλιστα. . καιροῦ τυχοῦσιν καὶ
15 εἰ. . σὺν μὲν τῷ. . τούτου βλαβεραῖς. . ἐπ' ἀμφοτέροις
καὶ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ ἅμα συμφέροντι. . ἀσφάλειαν
βεβαίως ὄντες· πολέμου δὲ παρασκευὴ φυλακὴ εἰρή-
νης βεβαιοτάτη· τὰ γὰρ. . μέχρι τούτου οὐκ ἂν. . δὲν
πράξειν.

20 Ἵτι. . οἱ κρατήσαντες ἠττηθῆναι. .

[Exc. de sentent. (cod. p. 82, 101, 102, 107) p. 322, 323
Mai., 32—34 Niebuhr.]

ΧΡΟΝΙΚΑ.

Δεξιππῶ τῷ Ἀθηναίῳ κατὰ τοὺς Ἀθήνησιν ἄρ-
χοντας, ἀφ' οὗ παρὰ Ἀθηναίοις ἄρχοντες, ἱστορία
25 συγγέγραπται, προσαριθμουμένων καὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν
ὑπάτων καὶ πρό γε αὐτῶν τῶν ὑπάτων τε καὶ ἀρχόν-
των ἀρξαμένης τῆς γραφῆς. τὸ δὲ ἐν κεφάλαιον τῆς
ἱστορίας τὰ μὲν ἀνωτέρω καὶ ὅσα τὸ ποιητικὸν νέ-
μεται γένος ἀφεῖναι καὶ ἐπιτρέψαι τῷ πιθανῷ καὶ
30 μᾶλλον ἀναπεύθοντι τὸν ἐντυγχάνοντα, τὰ δὲ προ-
ιόντα καὶ ἐπὶ πλεον μαρτυρούμενα συνενεγκεῖν καὶ

κατακλείσαι πρὸς ἱστορικὴν ἀκριβείαν καὶ κρίσιν ἀληθεστέραν. βιάζεται γοῦν καὶ συναριθμεῖται τὸν χρόνον ἕς τε τὰς ὀλυμπιάδας περιγράφων καὶ τοὺς ἐντὸς ἐκάστης ὀλυμπιάδος ἄρχοντας. πρόθυρα δὲ κάλλους ἀνάμεστα προθεῖς τῆς συγγραφῆς, καὶ προῶν 5
 τὰ τε ἔνδον ἐπιδείξας σεμνότερα, τὸ μὲν μυθῶδες καὶ λίαν ἀρχαῖον ἀφαιρεῖ καὶ ἀφίησιν ὥσπερ φάρμακον παλαιὸν καὶ ἀδόκιμον ἕς τοὺς συντεθεικότας. Αἰγυπτίους δὲ χρόνους ἀναλεγόμενος καὶ συνωθούμενος ἐπὶ τὰ πρῶτα καὶ παλαιότερα τῶν παρ' ἐκά- 10
 στοῖς ἀρχῶν, τοὺς ἡγεμόνας καὶ πατέρας τῆς ἱστορίας ἐκτίθησιν, ἔνδηλος ὢν καὶ σχεδόν τι μαρτυρούμενος ὅτι τῶν ἀπιστουμένων ἕκαστον ἕτερος προλαβὼν εἴρηκεν. καὶ περιφέρει γε τὴν ἱστορίαν ἐκ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν τῶν ταῦτα εἰρηκότεων ὥσπερ ῥῶ- 15
 πόν τινα ποικίλον καὶ χρήσιμον ἕς ἓν μυροπώλιον τὴν ἰδίαν ἐξήγησιν κατακεκλειμένην καὶ συνηγμένην. πάντα δέ, ὅσα πρὸς τε τὸ κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων ἀξιόλογα καὶ κατ' ἄνδρα δι' ἀρετὴν περιττοῦ τινος ὀνόματος τετυχηκότα, λάβρως ἐπιδραμῶν καὶ δια- 20
 θέμενος τῷ λόγῳ, τελευτῶν ἕς Κλαύδιον καταλύει τὴν συγγραφὴν καὶ Κλαυδίου τῆς βασιλείας ἔτος τὸ πρῶτον, ἕς ὃ δὴ καὶ τῆς βασιλείας ἤρχετο καὶ ἐτελεύτα, ἐνιαυτὸν ἄρξας Ῥωμαίοις ἕνα· οἱ δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ χαρίζονται. εἶτα ὀλυμπιάδας καταλογίζεται τόσας 25
 καὶ τόσας καὶ ὑπάτους καὶ ἄρχοντας ἐπὶ ταύταις, τὴν χιλιάδα τῶν ἐτῶν ὑποβαλῶν, ὥσπερ ἀγωνιῶν, εἰ μὴ πολλῶν λίαν ἐτῶν ἀποδοίῃ λόγον τοῖς ἐντυγχάνουσιν.

Ἐγὼ δὲ ὁ τοῦτο τὸ ἔργον ἕς νοῦν βαλόμενος, ὑπ' αὐτοῦ Δεξιππου ταῦτα ἔχων ἐκδιδάσκεσθαι καὶ 30
 συλλαμβάνειν, ὅσος καὶ ἡλικός ὁ κίνδυνος κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἕκαστον ἱστορίαν γράφειν, καὶ πρὸς τοὺς

ἐντυγχάνοντας ὁμολογεῖν ὅτι ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀληθῆ κατὰ τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τῷ μὲν οὕτως, τῷ δὲ ἑτέρως ἔδοξε, καὶ περιφανῶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖν, ὥσπερ ἐκεῖνος, ὅτι χρονικὴν ἱστορίαν γράφων πλανωμένην
 5 τινὰ καὶ μεστὴν τῶν ἀντιλεγόντων ὥσπερ ἀπρόεδρου ἐκκλησίαν ἐκτίθησι τὴν γραφήν, ὀξέως δὲ καὶ τῆς Βοιωτίας ἀκούων παροιμίας, ὅτι οὕτως αὐλεῖν οὐ πρόπει, κἀκεῖνα προσελογιζόμεν, ὅτι τέλος ἱστορίας καὶ σκοπὸς ἄριστος τὰ πραχθέντα ὅτι μάλιστα δίχα
 10 τινὸς πάθους ἐς τὸ ἀληθὲς ἀναφέροντα γράφειν, οἱ δὲ ἀκριβεῖς λογισμοὶ τῶν χρόνων, ὥσπερ ἄκκλητοι μάρτυρες αὐτομάτως ἐπεσιόντες, ἐς ταῦτα ὠφελούσιν οὐδέν. (Pluribus in hanc sententiam disputatis mox iterum Dexippii mentio fit in his:) κωλύει μὲν γὰρ
 15 ἴσως οὐδὲν καὶ περιττόν τι μαθεῖν, ἄλλως τε, ἃς φησιν αὐτὸς Δέξιππος, τῶν μὲν χρονικῶν ἢ πάντων ἢ τῶν πλείστων διαπεφωνημένων, τῶν δὲ ὑπερώρων καὶ φανερῶν πράξεων συμπεφωνημένων. [Eunapius p. 56—59 ed. Niebuhr.]

20 Ἡρακλειδῶν κάθοδος Ἰλλου τοῦ πρεσβυτέρου 3 παιδὸς Ἡρακλέους ἡγουμένου τῆς κατὰ Πελοποννησίαν μάχης, ἣτις ἐπεκράτησεν ἱκανοῖς ἔτεσι μεταξὺ Πελοποννησίαν καὶ τῶν Ἡρακλειδῶν. τότε Ῥόδος ἢ νῆσος οἰκίζεται παρὰ Λακεδαιμονίων, ὡς Δέξιπ-
 25 ππος ἱστορεῖ, μετοικησάντων ἐκ Πελοποννήσου διὰ τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν ἐπίθεσιν. [Georgius Syncellus p. 177, D.]

Ἀλέξανδρος εἰκοστὸν ἄγων ἔτος κατὰ Δέξιπ- 4 πον, πᾶσαν ἄσκησιν ἡσκημένος σωματικὴν, αὐτοῦ τε
 30 γνησιώτατος Ἀριστοτέλους γεγωναὶς τοῦ δαιμονιῶντος φοιτητῆς, ἐπὶ τὴν πατρῴαν παρῆλθε βασιλείαν. [Idem p. 263, D, qui plura fortasse deinde ex eodem petiit.]

- 5 Ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις (Claudii imperatoris) ἐφάνη τὸ ὄρνειον ὁ φοῖνιξ, καθὼς ἱστοροῦσιν Αἰγύπτιοι, πρὸ πεντήκοντα δὲ ἐτῶν φανείς, ἃς καὶ Δέξιππος συμφωνεῖ. [Idem p. 334, C.]
- 6 Δέξιππος δὲ ἐν Χρονικῶν δεκάτῳ φησὶν οὕτως: 5
Καὶ Μακεδόνων τὴν πρότερον μὲν Ἐπίδαμνον, ἐβύστερον δὲ Δυρράχιον μετονομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, κατὰ κράτος αἰροῦσιν. [Stephanus Byz. v. Δυρράχιον. Eadem ex Stephano Constantinus Porphy. De them. 2, 9, p. 56, 20.] 10
- 7 Σουκχαῖοι, ἔθνος Μαυρούσιον, ὡς Δέξιππος Χρονικῶν δεκάτῳ. [Steph. Byz.]
- 8 Ἐλουροι, Σκυθικὸν ἔθνος, περὶ ὧν Δέξιππος ἐν Χρονικῶν δωδεκάτῳ. [Idem.]
- 9 Dexippus dixit uxorem eum (Alexandrum Severum) 15
cuiusdam Martiani filiam duxisse, eundemque ab eo Caesarem nuncupatum: verum quum vellet insidiis occidere Alexandrum Martianus, detecta factione et ipsum interemptum et uxorem abiectam. Idem dicit fuisse patrum Antoninum Heliogabalum Alexandri, non uxoris sororis 20
eiusdem filium. [Lampridius in Alexandro Severo c. 49.]
- 10 Appellato igitur Gordiano imperatore, iuvenes qui auctores huius facinoris erant, statuas Maximini deiecerunt, imagines perfregerunt, nomen publicitus eraserunt; ipsum etiam Gordianum Africanum appellarunt. Addunt 25
quidam Africani cognomentum Gordiano idcirco inditum, non quod in Africa imperare coepisset, sed quod de Scipionum familia originem traheret. In plurimis autem libris invenio et hunc Gordianum et filium eius pariter imperatores appellatos et Antoninos cognominatos; alii 30
vero Antonios. Post hoc Carthaginem ventum cum pompa regali et fascibus laureatis; filiusque legatus patris,

exemplo Scipionum, ut Dexippus Graecae historiae auctor ait, gladii potestate succinctus est. [Iulius Capitolinus in Gordianis c. 9.]

Cordus dicit uxorem eum (Gordianum iuniorem) 11
 5 nunquam habere voluisse. Contra Dexippus putat eius
 filium esse Gordianum tertium, qui post hoc cum Bal-
 bino et Pupieno sive Maximo puerulus adeptus est im-
 perium. [Idem ib. c. 19.]

Dexippus quidem asseverat ex filio Gordiani tertium
 10 Gordianum esse natum. [Idem ib. c. 23.]

Gordiani non, ut quidam imperiti scriptores loquun-
 tur, duo, sed tres fuerunt, idque docente Arriano scri-
 ptore Graecae historiae, docente item Dexippo, Graeco
 auctore, potuerunt addiscere, qui, etiamsi breviter, ad
 15 fidem tamen omnia persequuti sunt. [Idem ib. c. 2.]

Quum igitur duo consulares et eminentes quidem 12
 viri, Maximus et Balbinus (quorum Maximus a pleris-
 que in historia reticetur, et loco eius Pupieni nomen
 infertur, quum et Dexippus et Arrianus Maximum et
 20 Balbinum dicant electos contra Maximinum post Gor-
 dianos, quorum alter bonitate, virtute alter ac severi-
 tate, clari habebantur) ingressi essent curiam etc. [Idem
 in Maximo et Balbino c. 1.]

Dexippus, Graecus scriptor, Maximum et Balbinum
 25 imperatores dicit factos contra Maximinum post Gor-
 dianos duos, et a Maximo victum Maximinum, non a
 Pupieno. [Idem ib. c. 15.]

Sane quod nullo in loco tacendum est, quum et
 Dexippus et Arrianus et multi alii Graeci scripserunt,
 30 Maximum et Balbinum imperatores contra Maximinum
 factos, Maximum autem cum exercitu missum, et apud
 Ravennam bellum parasse, Aquileiam autem nisi victo-

rem non vidisse: Latini scriptores non Maximum, sed Pupienum contra Maximinum apud Aquileiam pugnasse dixerunt, eundemque vicisse: qui error unde natus sit scire non possum, nisi forte idem est Pupienus qui et Maximus. (Est M. Clodius Pupienus Maximus.) [Idem ib. 5 c. 7.]

13 Denique quum caput Maximini pilo circumferretur, et ex hoc ingens gaudium esset, prope par moeror erat, quod et filii caput pariter portaretur. Addit Dexippus tantum odium fuisse Maximini, ut interfectis Gordianis viginti 10 viros senatus creaverit, quos opponeret Maximino: e quibus fuerunt Balbinus et Maximus, quos contra eum principes fecerunt. Idem addidit in conspectu Maximini iam deserti a militibus Anolinum praefectum praetorio ipsius et filium eius occisum. [Iulius Capitolinus in Maxi- 15 mino iun. c. 6.]

14 Sub his pugnatum a Carpis contra Moesos fuit, et Scythici belli principium et Histriae excidium eo tempore; ut autem Dexippus dicit, Histricae civitatis. Dexippus Balbinum satis laudat, et dicit forti animo 20 militibus occurrisse atque interfectum; ut mortem non timeret: quem omnibus disciplinis instructum fuisse dicit. Maximum vero negat eiusmodi virum fuisse, qualem Graeci plerique dixerunt. Addit praeterea contra Maximum Aquileiensem tantum odium fuisse ut de crini- 25 bus mulierum suarum arcibus nervos facerent atque ita sagittas emitterent. Dexippus et Herodianus, qui horum principum historiam persequuti sunt, Maximum et Balbinum fuisse principes dicunt delectos a senatu contra Maximinum post interitum duorum Gordianorum in 30 Africa, cum quibus etiam puer tertius Gordianus electus est. [Idem in Maximo et Balbino c. 16.]

Καὶ Δεξιππῶ δὲ πλεῖστα περὶ τούτων πεπόνηται, ἀπὸ Σκυθικῶν ἀρξάμενῳ καὶ λήξαντι ἐς τὴν Κλαυδίῳ τοῦ μετὰ Γαλλικὸν βασιλείαν· ᾧ συνανείληπται περὶ ὧν Κάρποι καὶ ἕτερα βάρβαρα ἔθνη κατὰ τὴν Ἑλλάδα
 5 καὶ Θράκην καὶ Ἰωνίαν διαπολεμοῦντες ἔπραξαν. [Euagrius Histor. eccl. V, 24, p. 450, 34.]

Docet Dexippus Titum tribunum Maurorum, qui a 15 Maximino inter privatos relictus fuerat, timore violentae mortis, ut alii dicunt, invitum vero et a militibus co-
 10 actum, ut plerique asserunt, imperasse, atque hunc intra paucos dies post vindicatam defectionem, quam consularis vir Magnus Maximino paraverat, a suis militibus interemptum. Imperasse autem mensibus sex. [Trebellius in Triginta tyrannis c. 32.]

15 Σκύθαι περαιοθέντες οἱ λεγόμενοι Γότθοι τὸν 16^a Ἴστρον ποταμὸν ἐπὶ Δεκίου πλεῖστοι τὴν Ῥωμαίων ἐπικράτειαν κατενέμοντο. οὗτοι τοὺς Μυσοὺς φεύγοντας εἰς Νικόπολιν περιέσχον· Δέκιος δὲ ἐπελθὼν αὐτοῖς, ὡς Δέξιππος ἱστορεῖ, καὶ τρισμυρίους κτεί-
 20 νας ἐλαττοῦται κατὰ τὴν μάχην, ὡς καὶ τὴν Φιλίππου πόλιν ἀπολέσαι ληφθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν καὶ Θράκας πολλοὺς ἀναιρεθῆναι. ἐπανιοῦσι δὲ Σκύθαις ἐπὶ τὰ σφέτερα ὁ αὐτὸς Δέκιος ἐπιθέμενος ἀναιρεῖται ἐν Ἀβρῦτῳ, τῷ λεγομένῳ φόρῳ Θεμβρωνίῳ, σὺν τῷ
 25 παιδί διὰ νυκτὸς ὁ θεομάχος. οἳ τε Σκύθαι μετὰ πλείστον αἰχμαλώτων καὶ λαφύρων ἐπανέρχονται. καὶ τὰ στρατόπεδα βασιλέα πάλαι τινὰ γενόμενον ὕπατον Γάλλον ἀναγορεύουσιν ἅμα Βουλουσιανῶ τῷ Δεκίου παιδί· οἳ καὶ βασιλεύουσιν κατὰ Δέξιππον
 30 μῆνας ὀκτωκαίδεκα πράξαντες οὐδὲν ἀξιόλογον· κατὰ δὲ ἄλλους τινὰς ἔτη τρία καὶ καθ' ἑτέρους ἔτη δύο.

[Georgius Syncellus p. 376, A, sive e Chronicis Dexippi sive ex Scythica historia.]

- 16^b Μέχρι τούτου (i. e. usque ad Praxidamantem (Προσιδάμας cod.) Alexandrinum, Olymp. 249 stadio victorem) τὴν τῶν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφὴν εὕρομεν. καὶ ⁵ ὁ μὲν Εὐσέβιος ταῦτα. ἄλλοι δὲ χρονογράφοι καὶ Δέξιππος ὁ Ἀθηναῖος καὶ τῶν ἐφεξῆς Ὀλυμπιάδων τῶν τε ἐν αὐταῖς νικησάντων μέμνηται. ἀμέλει τὴν χρονικὴν ἱστορίαν ὁ Δέξιππος μέχρι τῆς διακοσιοστῆς ἐξηκοστῆς δευτέρας Ὀλυμπιάδος (269 p. C.) ¹⁰ συγγράψας Διονύσιον Ἀλεξανδρέα φησὶν ἐπὶ ταύτης νικῆσαι. [Cramerī Anecd. Paris. vol. 2, p. 153, 20.]

ΣΚΥΘΙΚΑ.

- 17^a *** τύχας ἀνδρῶν καὶ καταστάσεις πόλεων καὶ ἔθνῶν νεωτερίζουσαι ἐλάττους τε ὁμοίως καὶ μείζους καὶ διαφερόντως περὶ εἰρήνην καὶ πόλεμον συμβαί- ¹⁵ νουσιν ἄγοντος τοῦ χρόνου μηδεμίαν, ἀλλὰ μετατρέποντος. ἄλλη ἄλλους πρὸς τε τὸ ἄμεινον· καὶ μὴν τὰ γιννόμενα ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις ἄριστοι γινῶναι οἱ μὴ χαλεποὶ δέξασθαι τὰς ἐξαλλαγὰς τῶν ὠρῶν καὶ χρόνων· μηδὲ ἐτῶν τούτους ὅσοι πολέμου τε καὶ ²⁰ στρατοπέδων ἐξηγοῦνται μνήμη τῶν προγενομένων ἔχειν ἐπὶ τὰ συμφορώτατα ἐκάστους καὶ τοῖς προσπίπτουσιν εἰκόνας τε εμβάλειν ἐκ τῆς τῶν ἱστορηθέντων νεωτέρων τε καὶ παλαιότερων.. πρὸς δὲ τοὺς κατα..
κατ' ἀνθρώπου ἧς ἀπορῆ λύσις.. ἢ γὰρ ἰσχύον- ²⁵ τας κατὰ τῶν τι.. τῶ συνενέχοντι ἐν.. ἢ ἀποκνήμη.. ὡς ἀλίσκεσθαι δεόν. [Exc. de sentent. (cod. p. 107, 108) p. 323 ed. Mai., 21 Niebuhr. Corruptissima haec ex praefatione operis petita esse videntur.]

[Ἐκ τῶν Δεξιππου. Πολιορκία Μαρκιανουπό- 17^b
 λεως.] . . . . Μαρκιανούπολιν· τὸ δὲ ὄνομα Τραιανοῦ
 τοῦ βασιλέως τὴν ἀδελφὴν ἐνδεδωκένας τῇ πόλει λέ-
 γουσι οἱ ἐγγάριοι. ταύτην δὴ οὖν τὴν πόλιν οἱ
 5 Σκύθαι ὡς δὴ κατὰ κράτος ἀλώσιμον εἶναι νομίσαν-
 τες, ἐπέιχον μὲν τῆς εὐθύ προσβολῆς, λίθους δὲ
 ὅτι πλείστους παρεφόρουσαν πρὸ τοῦ τειχίσματος, ὡς
 χύδην καὶ σωρηδὸν κατανενημένων ἀφθόνως ὑπάρ-
 χειν χρῆσθαι· ᾤοντο γὰρ φόνον τε πολὺν ἐπὶ τοῦ
 10 τείχους οὕτω συμβήσεσθαι καὶ τῶν πολεμίων ἐν τῷ
 φυλάττεσθαι μᾶλλον ἢ ἀντεπιχειρεῖν ὄντων ῥαστώνη
 τὴν πόλιν αἰρήσειν. τοῖς δὲ ἐν τῷ ἄστει πάλαι τε
 παρεσκεύαστο ὅσα ἐς πολιορκίαν ἐπιτήδεια καὶ Μά-
 ξιμος, ἀνὴρ γένος μὲν τῶν ἀπορω μετακου (ἀπὸ Ῥωμε-
 15 τάκου i. e. Ροιμητάλκου, quod nomen regum Thraciorum
 habent Tacitus, Dio, C. I. n. 2009, 2; 2108 f. 4, et numi,
 C. Müllerus in Diar. Gotting. 1869, 1, p. 31, 32), φιλοσοφία
 δὲ ἄρα συζῶν, οὐ μόνον στρατηγοῦ, ἀλλὰ καὶ στρα-
 τιώτου ἀγαθοῦ ἔργα ἐν τῷ τότε ἔτοιμος ὢν ἐπι-
 20 δεῖκνυσθαι, ἐπεθάρρυνέ τε ἐκάστους καὶ παρήνει,
 ὅτε δὴ ἐκ χειρὸς ἀκροβολίζοιντο οἱ πολέμιοι, τοῦ ἀμύ-
 νεσθαι ἀπεχομένους ὑπὸ ταῖς ἐπάλλεσιν ἰσταμένους
 ἔχειν σφῶν αὐτῶν φυλακὴν τὰς τε ἀσπίδας προ-
 ἰσχομένους καὶ ὅσα δύναται στέγειν καὶ ἀποκρούεσθαι
 25 τὰς τῶν ἐναντίων βολὰς. ὡς δὲ ἱκανῶς ἔχειν ἐδόκει
 τοῖς βαρβάροις τῆς τῶν λίθων παρασκευῆς, ἀθροοὶ
 περιχυθέντες ἐν κύκλῳ τὸ τεῖχος, οἱ μὲν ἀκόντια
 μεθίεσαν, οἱ δὲ λίθοις ἠκροβολίζοντο τοὺς ἐπὶ τῶν
 ἐπάλλεσιν, καὶ συνέχεια τῶν μεθιεμένων, ὡς χαλάξη
 30 τῇ πυκνοτάτῃ προσεοικέναι κατὰ τὸ ἐπάλληλον τῆς
 φορᾶς. οἱ δὲ γε ἔσω τοῦ ἄστεως σφᾶς τε αὐτοὺς
 κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ τὸ τεῖχος ἐφύλαττον· ἀπεί-

χοντο δὲ τοῦ ἀμύνεσθαι ἤπερ αὐτοῖς προσετέτακτο.
 ὡς δὲ ἐπ' οὐδενὶ ἔργῳ λαμπρῷ ἢ τε τῶν λίθων
 ἐκενώθη τοῖς βαρβάροις παρασκευὴ καὶ ὅσα ἐκ χει-
 ρὸς ἢ ἀπὸ τόξου ἀκόντια, ἢ τε ἐλπίς αὐτοῖς τοῦ σὺν
 οὐδενὶ πόνῳ τὴν πόλιν αἰρήσειν ἀνάλωτο, ἀθυμίᾳ 5
 δὴ ἔσχοντο, καὶ τῶν στρατηγῶν ἀνακαλεσάντων
 ἀπήεσαν, οὐ πόρρω τῆς πόλεως τὴν στρατοπεδείαν
 ποιούμενοι· καὶ γὰρ ἦν τῆς ὥρας ἀμφὶ ἡλίου δυσμᾶς.
 διαλιπόντες δὲ ἡμέρας οὐ μάλα συχνὰς καὶ ἐπελθόν-
 τες αὐθις καὶ περιστάντες ἐν κύκλῳ τὸ τεῖχος ἡκρο- 10
 βολίζοντο· ὅτε δὴ Μάξιμος τοῖς ἐν τῷ ἄστει καιρὸν
 εἶναι τῆς ἐπιθέσεως ἐπηγγέλλετο· γίγνεται δὴ οὕτω·
 καὶ ἀναθαρρήσαντες διὰ τὴν ἐν τῇ προτέρᾳ τῶν βαρ-
 βάρων ἄπρακτον ἀναχώρησιν βοήν τε ἤραν καὶ λί-
 θους καὶ ἀκόντια ὡς εἶχον μεθίεσαν· οἷα δὴ οὖν 15
 πνικνῶν ἀλλήλοις ἐφεστηκότων τῶν βαρβάρων καὶ
 διὰ τὸ ἀπροσδόκητον τοῦ ἀντιπάλου ἂν σφίσις ἀνω-
 θέν τι ἀπαντῆσαι οὐκ ἐς τὸ ἀκριβὲς πεφραγμένων,
 πρὸς δὲ καὶ ἀθρόαις ταῖς βολαῖς καὶ ταῦτα ἐκ με-
 τεώρου βαλλομένων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων 20
 οὐδὲ ἐθέλοντας ἦν ἀμαρτεῖν τοὺς ἀπὸ τοῦ ἄστεως.
 βιαζόμενοι δὴ οὖν οἱ Σκύθαι καὶ μηδὲ ἀντιδραῖν
 ἔχοντες τοὺς Μυσοὺς διὰ τε τὰς ἐπάλλξεις καὶ τὴν
 ἐκ τῶν θυρεῶν παραφυλακὴν, ἀπαγορεύοντες πρὸς
 τὰς πληγὰς, καὶ ὡς οὐκ ἦν αὐτοῖς περαιτέρω καρτε- 25
 ρεῖν, ἀνεχώρησαν ἄπρακτοι. [Exc. de stratagem. in
 codice montis Atho in Wescheri Poliorceticis p. 296 —
 298.]

- 18 Ὅτι Δέκιος βασιλεὺς Ῥωμαίων . . εἶχε τὴν Θρά-
 κιον δύναμιν . . ὀρρωδῶν μή τι αὐτῷ νεώτερον γέ- 30
 νηται περὶ τῆς ἀρχῆς τὴν κατάστασιν . . ἐπιστολῆς . .
 ἐς αὐτοὺς ἐπεξιέναι τοῖς πολεμίοις . . βουλόμενον

τῆς δι' ἀνθρώπους οὐκ ἐμφαίνουσι . . οὐς ἄγειν· μὴ πε-
 ραιτέρω πράττοντες ἄνθρωποι ἀπο . . οὐκ εὐκαιροῦ
 προθυμίας τὴν πείραν λάβωσι . . πρὸς τὴν . . ἐπικου-
 ρίαν παραγίγνεσθαι. καὶ ὁ μὲν . . βασιλέως ἡμερο-
 5 δρόμου φέρων τὴν . .

Πρίσκῳ, ὃς δὴ τῆς τῶν . . ὧν . . ἐπὶ τε εἰρήνης
 τὰ πολλὰ ἐχρημάτισε . . τὰ τοῦ πολέμου· τὸ δὲ . . ὃς
 δὲ τότε πόλεμος . . ἐμήνυσαν. καὶ ἐπεὶ ἠθροίσθη-
 σαν . . ἐδήλου γὰρ ἡ γραφή τάδε.

10 "Ὅτι ποθοῦμεν . . ὧ ἄνδρες . . ἀσφαλὲς ὄψει τῶν
 ὀρώντων . . μενον. ἐπεὶ δὲ . . μὲν . . πορευόμενοι . .
 δὲ κατὰ πολλὰ σκεδασθέντες . . ἀναγκαῖον διδαχῆ·
 ἅμα τῆ . . . πράττοντες ἂν ὑμεῖς . . ἐμοί· εἴ γε . .
 διὰ τί . . εἴ τις ὑμῶν διαμέλλοιτο· ἐξαγγέλλεται γὰρ . .
 15 νεότητι οὐ κατὰ καιρὸν θαρροῦντας, καὶ τούτῳ ἐκ-
 πληξιν ἐς τοὺς ἐναντίους ἕξιν νομίζοντας, οἷα δὴ πο-
 λέμων ἀπειράτους, εὐτολμότερον αὐτοῖς μᾶλλον ἢ
 προμηθέστερον παρὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν προαγωνι-
 σμάτων συνίεσθαι. καὶ ἔστι μὲν οὐ πάντῃ ὑπαίτιος
 20 ὑμῶν ἡ ἐπιχείρησις, διότι καὶ ὑπὲρ καλῶν ἔργων·
 συνευξαίμην δ' ἂν καὶ πείρα δύνασθαι συμφορωτά-
 τος γενέσθαι. ἐπέσκεμμαι δὲ ὡς ἐν τοῖς πολέμοις
 τὸ ἀνδρεῖον μετὰ μὲν ἐμπειρίας ἰσχυρόν, ἄνευ δὲ
 τούτου ἀσθενές· καὶ θρασύτης λογισμῶν ἄμοιρος
 25 ἦδη σὺν τῷ μὴ κατὰ καιρὸν εὐτόλμῳ ἔσφηλε. κράτι-
 στοι δὲ οἱ συνέσει τὸ διάφορον τῶν ἐκβησομένων
 εἰδότες μᾶλλον ἢ θυμῷ ἐς τὰς μάχας καθιστάμενοι.
 παραινῶ δὴ μὴ ἐς τὸ ἔτοιμον τῆς γνώμης καὶ τοῦ
 πλήθους τὸ ἀβέβαιον ἰδόντας τοῦ κοινοῦ τῆς ἀσφα-
 30 λείας ὑφέσθαι· ἀποκινδυνεύσεται γὰρ ὑμῖν ἡ σω-
 τηρία οὕτως ἐς μηδὲν δέον, καὶ θράττεσθαι ἢ διά-
 νοια ὑμῶν δόξει μᾶλλον ἢ ἐπιβούλως περὶ τῆ πάσῃ

πόλει τοῦ ἐκβησομένου ἔχουσα τὴν πείραν. ὑπαίτιος δὲ ὁμοίως ὅ τε ἀνανδρία τὸν ἐφεστηκότα ἀγῶνα ἐξίστάμενος καὶ ὁ θρασύτητι ἐς τοὺς μὴ προσήκοντας κινδύνους ἰών, ἐξὸν σὺν ἀσφαλείᾳ σώζεσθαι. λογισμῶ δὲ πιστεύων ἀνὴρ βεβαιοτέρος ἢ ἀμαθίας 5 λήματι πρὸς τὰς ἀδήλους φορὰς τῶν πραγμάτων ἐξορμώμενος. αἶ τε ἐν τοῖς πολέμοις συντυχίαι ἢ κατὰ τὸ ἀναγκαῖον τὴν τόλμαν διδόασιν ἐξισοῦσαι πρὸς τοὺς κινδύνους, ἢ ἀδείας περιουσία τὴν μετὰ τοῦ ἀσφαλοῦς σύνεσιν παρέχονται, ὡς μὴ σὺν δέει 10 τι μᾶλλον ἠπειγμένως ἢ προμηθεῖα προᾶξαι.

“Λογιζόμενοι δὲ τάδε μὴ ἴτε πρὸς ἄνδρας ἐς ἀγῶνα κατ’ ἐρημίαν τῶν συλληψομένων ἐχυρᾶ δυνάμει ἐξιόντας καὶ πολλῇ μὲν ἵππῳ, πολλοῖς δὲ ὀπλίταις καὶ ψιλοῖς παρεσκευασμένους, ἔτι δὲ διὰ πείραν 15 πολεμικὴν φοβεροὺς καὶ σωματῶν ὄψει δεινοὺς καὶ ὄπλων ἀνασεῖσει ἀπειλαῖς τε καὶ βοῆς μεγέθει ἱκανωτάτους προεκφοβῆσαι τοὺς πρῶτον ἐπ’ αὐτοὺς ἰόντας. μὴ δὴ πρὸς τούσδε ἀποκινδυνεύσητε, ἐξὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν σὺν ἀσφαλείᾳ ἀμύνεσθαι. καὶ γὰρ 20 ἢ ἐλπίς τοῖς πρῶτον ἐς μάχην ἰοῦσιν ἰσχυρόν τι ἔδοξεν εἶναι καὶ προσαγαγότατον ἐς κατόρθωσιν· ἀλλ’ ἐν τοῖς περιφανεστάτοις ὥφθη *, ὅταν τῷ ἀληθεῖ μάχηται. εὐδηλον δὲ δήπου, οἶμαι, ὡς κὰν τοῖς ἐξ ἴσου ἀγῶσιν ἄνευ στρατηγοῦ κατὰ μόνας ἀποκινδυνεύειν σφαλερώτατον· τὸ δὲ ὑπὸ ἡγεμόνι τε τάττεσθαι καὶ ἐς κοινωνίαν ἠκειν ἐτέροις τοῦ κινδύνου ἔν τε ἐνθυμήσεσι κὰν τοῖς ἔργοις ἀσφαλέστατον, ῥαδίαν ἔχον τὴν παρὰ τοῦ πέλας ἐπανόρθωσιν. κρείττον τε σὺν ἐτέρῳ κατορθοῦντας δόξης ἔλαττον ἔχειν ἢ δίχα 30 τοῦ προμηθεοῦς κατὰ μόνας ἐπιχειρήσαντας σφαλῆναι. καὶ ἀπόντος μὲν πολὺ ἀπὸ σφῶν τοῦ ἐπιβοηθήσου-

τος, οἷα δὴ μονωθέντας, δρᾶσαί τι σὺν εὐχερείᾳ σύγ-
 γνωμον· ἀνδρῶν δὲ οὐκ ἄπωθεν ὄντων ἄριστα πο-
 λέμῳ ὠμιληκότων καὶ πείραν παρασχομένων τοῦ
 νικᾶν, καὶ ταῦτα τὸ ἀδελῆς ἐς τοὺς κινδύνους ἐν τῷ
 5 διὰ μέσου ἐκ τῆς τῶν τειχῶν ὀχυρότητος ἔχοντας,
 πρᾶξαί τι παρὰ τὴν τοῦ ἄρχοντος καταίνεσιν, κἂν
 τῷ ἄμεινον ἐκβῆ, οὐκ ἀνεπίκλητον ἐφάνη διὰ τε τὸ
 δυσπειθῆς τὸ περὶ τὸν προστάξαντα καὶ ὅτι σὺν τῷ
 ἀμφιβόλῳ τοῦ κινδυνεύματος ἐπεχειρήθη.

10 “Εἰ δέ τις προαστείων τε καὶ ἐνδiciaτημάτων τέρ-
 ψεως ἀποστερούμενος ἄχθεται, καὶ ὅσα πλούτου
 ἐγκαλλωπίσματα, γνώτω τὸ μὲν ἀλγεινὸν ὀλίγον τε
 καὶ ἐν ὀλίγῳ τὴν αἴσθησιν οἶσον, οἷα δὴ ἐν οἰ-
 κοδομαῖς κείμενον, καὶ ἡμῶν οὐ διὰ μακροῦ ἐπι-
 15 στησομένων, ὡς κωλύσαί τε τὸν παντελεῖ τούτων
 ἀφανισμόν καὶ ἀναλαβεῖν μὲν τὴν δαψίλειαν τῆς ἐς
 τοῦτο χορηγίας οὐκ ἀδυνατῶν, τὸ δὲ τῆς σφετέρως
 σωτηρίας ἐπικίνδυνον οὐκ ἰασόμενος. ὅθεν τῇ πα-
 ραυτίκα ἀχθηδόνι τὸ εἰς ἅπαν ἀσφαλῆς ἀντιτιθεῖς
 20 οὔτω λογιζέσθω, διότι μηδὲ ἐς πάντας, ἀλλ’ ὅσοι δυ-
 νατοὶ τὸ λυπηρὸν τὴν ἀναφορὰν ἔχει, παρ’ οἷς πλούτῳ
 ἰσχύουσι καὶ ἄνευ τοῦ ἡμετέρου ταχεῖα τῶν ἀφαιρε-
 θέντων ἢ διόρθωσις. παυστέον δὴ οὖν ὑμῖν τῆσδε
 τῆς ὀρμῆς, εἰ μήτε ἑαυτοῖς ἐπιβούλως καὶ ἐς τὸν ἄρ-
 25 χοντα ἐναντίως πράττετε, καὶ ἔσω τειχῶν μενετέον.
 ἡμᾶς δὲ οὔτε τῇ παρασκευῇ οὔτε ταῖς γνώμαις τῆς
 τῶν κοινῶν σωτηρίας ἀφεστηκότας ὀλίγων ἡμερῶν
 ἐπιστησομένους ἅμα τῇ δυνάμει ἐλπίζετε, καὶ ἔσω
 30 τειχῶν ὑμῶν μενόντων τὰ ἐς τὴν τοῦ ἔξωθεν ἀγῶνος
 κατόρθωσιν ἡμῖν μελήσει. προαποδέδεικται δὲ οὐ
 πόρρω τοῦ ἀληθοῦς εἶναι τὸ ἐπάγγελμα ἐκ τῶν πρὸς
 Νικοπόλει παραχθέντων, εἰ γε μὴ μεγαληγορεῖσθαι

δεήσει. χρῆ δὲ ἐν τοῖς μεγίστοις τῶν ἀγώνων τούτοις συμβούλοις τε ἅμα καὶ βοηθοῖς χρῆσθαι, οἳ ἂν ἐν τοῖς φθάνουσιν ἔργοις σαφῆ τοῦ συμφέροντος ἐπιδείξωνται τὴν δήλωσιν, ἐμπειρίαν ἔργων καὶ πρὸς . . . .
 [Exc. de sentent. (cod. p. 108, 91, 92) p. 324—328 5 ed. Mai., 22—26 Niebuhr.]

- 19 [Ἐκ τῶν Δεξίππου. Πολιορκία Φιλίππου πόλεως.]
 . . . . τὴν Φιλίππου πόλιν· ἔστι δὲ ἡ πόλις αὕτη μεθόριος μὲν τῆς Θρακῶν καὶ Μακεδόνων γῆς· κεῖται δὲ ἐπὶ τῷ Ἐβρῶ ποταμῷ· οἰκιστὴν δὲ αὐτῇ γενέσθαι 10 λέγουσι Φίλιππον τὸν Ἀμύντου Μακεδόνων ἄρχοντα· ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὸ ὄνομα τῇ πόλει ἐγένετο. ταύτη δὲ οἱ Σκύθαι ὡς ἀρχαιοτάτη καὶ μεγίστη προσέβαλλον ἐς πολιορκίαν. ἐπολεμεῖτο δὲ αὐτοῖς ὁ πόλεμος ὧδε. ὑπερφέροντες τῶν κεφαλῶν τὰς ἀσπίδας, ὡς τῶν 15 μεθειμένων ἐν σκέπη εἶναι, κύκλω τῆς πόλεως περιήεσαν, καταθεώμενοι ὅπη εὐαποτειχιστον ἢ καὶ ἐπιβατὸν ἐν τῇ προσαγωγῇ τῶν κλιμάκων ὑπάρχοι διὰ στενότητα ἢ καὶ χθαμαλότητα τῶν τειχῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐποιοῦντο προσβολὰς ἐν ἀκροβολισμοῖς καὶ 20 τοξείαις· οἳ δὲ ἄνωθεν ἠμύνοντο καρτερῶς, ὅπη πελάζοιεν οἱ πολέμιοι. αὐτίς δὲ αὐτῆς τῆς πόλεως ἐπέιραζον, κλίμακας πηξάμενοι καὶ μηχανάς. τὰ δὲ μηχανήματα ἦν ξύλα πεπηγότα τετράγωνα, ἐπιτεχνήματα οἰκίσκοις ἐμπερη· καὶ αὐτῶν βύρσας ὑπερ- 25 τείνοντες, ὡς παντὸς τοῦ μεθειμένου ἀβλαβῶς ἔχειν, προσέπιπτον ταῖς πύλαις, σφῶν τε τὰς ἀσπίδας προβληθέντες καὶ μετακινουῦντες αὐτὰ τροχοῖς καὶ μοχλείαις. οἳ δὲ τινες ξύλα προμήκη σιδήρῳ καταπεφραγμένα, ὡς μὴ ἀποθραύεσθαι ἐν τῇ προσ- 30 βολῇ, μετεωρίζοντες, ἐπέιρων ἐναράττειν τῷ τείχει· ἕτεροι δὲ κλίμακας προσήρειδον, τὰς μὲν ἐπ' εὐθύ

πεπηγυίας, τὰς δὲ ὑποτρόχους, κινουμένας ἐπὶ θά-
 τερα· ἄς δὴ, ὅτε προσάγοιντο, κάλοις ἀπ' ἄκρων τῶν
 κλιμάκων ἠρτημένοις ἀνέπτυσσον, ὡς ὀρθουμένας
 ἐπιβάλλειν τοῖς τείχεσιν. ἦσαν δὲ οἱ καὶ πύργους
 5 ξυλίνους τῷ τείχει ὑποτρόχους ἐπήγον, ὡς, ὅτε πε-
 λάσοιεν, ἐπιβολῇ γεφυρῶν τὴν διάβασιν ἀπὸ τούτων
 ἐξ ἰσοπέδου ποιήσονται. καὶ ἦδε μὲν αὐτοῖς ἀφθονία
 μηχανημάτων. ἀντήρκουν δὲ πρὸς ἕκαστα καὶ οἱ
 Θωράκες, τὰ μὲν τινα τῶν μηχανῶν λίθοις μεγάλοις
 10 ἀμαξιαίοις συναράττοντες αὐτοῖς ἀνδράσι, τὰ δὲ καὶ
 καταπιμπράντες δασὶ καὶ θείῳ καὶ πίττῃ· τῶν δὲ
 κλιμάκων κατεκυλίνδουν δοκοὺς ἐγκαρσίας καὶ λί-
 θους, ὡς ὑπὸ τῇ βιαίῳ φορᾷ τὰς τε ἀσπίδας τῶν
 ἐπαρόντων καὶ τὰς κλίμακας ἐν τῇ ἐμβολῇ ἀποθραύ-
 15 εσθαι· ὡς δὲ οὐδὲν ἐπλεονέκτουں ταῖς μηχαναῖς οἱ
 πολέμιοι, ἀθυμίᾳ δὴ εἶχοντο, καὶ βουλὴν τιθεμένοις
 εἰ δεῖ πολεμεῖν ἐδόκει χῶματα χοῦν μετέωρα πρὸς
 τὴν πόλιν, ὡς εἶναι σφίσι ἀπ' ἴσου πρὸς τοὺς ἐναν-
 τίους μάχεσθαι. ἔχουν δὲ ὧδε· ξύλα ἐκ τῶν πέριξ
 20 οἰκοδομημάτων συνεφόρουں, καὶ προβαλλόμενοι πρὸ
 σφῶν τὰς ἀσπίδας ἐνέβαλλον αὐτὰ ἐς τὴν τάφρον καὶ
 εὐθὺ καὶ παρ' ἄλληλα, ὅπη συμβαίνοι. ποιήσαντες
 δὲ ταῦτα χοῦν καὶ ὕλην παντοίαν ἐπεφόρουں μεταξὺ
 τοῦ χείλους ἐκατέρου τῆς τάφρου. καὶ οὕτω ταχεῖαν
 25 εἰργάσαντο τοῦ χῶματος τὴν ἀΰξησιν. ὀρῶντες δὲ τὸ
 πραττόμενον οἱ Θωράκες καὶ ὅτι πρὸς σφᾶς τὸ χῶμα
 ἀντετειχίζετο, ξύλα πηξάμενοι καὶ τούτοις σανίδας
 προσαρτήσαντες πρόβλημα μετέωρον ἐπὶ τῷ τειχι-
 σματι ἤγειρον. καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμηχανῶντο τοιόνδε·
 30 καθῆκαν ἀπὸ τοῦ τείχους νύκτωρ ἀπὸ κάλων ὑπ'
 αὐτό που τὸ ἠσυχάζου ἄνδρα εὐτολμόν τε καὶ γεν-
 ναῖον, δόντες αὐτῷ φέρειν ἐπὶ τὸ χῶμα δᾶδα ἡμέ-

νην καὶ σκεῦος, ἵνα πίττα τε ἦν καὶ θεῖον καὶ τὰ
 τοιαῦτα. ἐμβάλλει δὴ οὖν τὸ πῦρ τοῖς ἀνέχουσι τὸ
 χῶμα ξύλοις, καὶ ἀθρόα γίγνεται καέντων τοῦ χῶμα-
 τος ἢ κατάπτωσις. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν τούτοις μείον εἶ-
 χον οἱ Σκύθαι, ἐδόκει αὐτοῖς καὶ τὰ ἀχρεῖα τῶν 5
 ὑποξυγίων καὶ τῶν αἰχμαλώτων ὅσοι ἢ νόσῳ ἢ χρόνῳ
 διὰ γῆρας ἐκακοπάθουν [κτεῖναι]· κτείναντες [δ']
 ἐνέβαλον ἐς τὴν τάφρον καὶ ὕλην παντοίαν ἐπεφό-
 ρουν. τὰ δὲ σώματα ἄρτι τριταῖα γενόμενα ὕψος οὐ
 μέτριον παρῆχεν ἐξοιδούντα τῷ χῶματι. οἱ δὲ Θραῖ- 10
 κες μέρος τι τοῦ τείχους διακόψαντες ὅσον ἐς μέγεθος
 πυλίδος στενῆς, ἐσεφόρουν κατὰ τοῦτο παρὰ σφᾶς
 ὅσαι νύκτες τὸν χοῦν· ὡς δὲ πάντῃ ἄποροι τῇ γνώμῃ
 ἐγίνοντο οἱ βάρβαροι, ἐδόκει ἀναχωρεῖν. καὶ τοῦτο
 τῇ πολιορκίᾳ τέλος τοῖς Σκύθαις ἐγένετο. [Exc. de 15
 stratagem. in codice montis Atho in Wescheri Polior-
 ceticis p. 299 — 302.]

20 “ . . καὶ καρτερίᾳ οἱ πόλεμοι μᾶλλον ἢ πλήθει
 κρίνονται. ἡμῖν τε δύναμις ἔστιν οὐ φαύλη· δισχί-
 λιοι γὰρ οἱ σύμπαντες ἠθροίσθημεν, καὶ τὸ χωρίον 20
 ἐρυμνότατον, ὅθεν ὀρμωμένους χρῆ τούτους πολεμίους
 κακοῦν σποράσι τε ἐπιτιθεμένους καὶ τὰς παρόδους
 αὐτῶν ἐνεδρεύοντας· ἐξ ὧν κρατοῦσι μὲν ἡμῖν τῷ
 τρόπῳ τούτῳ ῥώμῃ ἔσται, καὶ δέος οὐ μέτριον παρῆ-
 ξομεν τοῖς ἐναντίοις· συνισταμένων δὲ ἀντιστησῶ- 25
 μεθα, πρόβλημα ὡσπερ ὄπλων οὐ φαῦλον τὸ ἐρυμνὸν
 τοῦ χωρίου καὶ τήνδε τὴν ὕλην ἔχοντες. οἳ τε ἐναν-
 τίοι ἐκ διαφόρων προσβάλλοντες οἷα οὐ πάντῃ κα-
 ταφανέσι ταράσσονται, οὐκ ἐν τῷ ἴσῳ τρόπῳ τοῖς πρό-
 σθεν πολεμήσουσι, τάξιν τε αὐτῶν λύοντες καὶ οὐδ’ 30
 ὅποι τὰ τοξεύματα καὶ ἀκόντια μεθιέναι χρῆ εἰδότες,
 καὶ τῶν τε ἐφιεμένων ἀτυχήσουσι καὶ ὑφ’ ὑμῶν ἔτι

μᾶλλον κακώσονται. ἡμεῖς τε τῇ ὕλῃ πεφραγμένοι
 ἐπίσκοπα καὶ ἐξ ὑπερδεξίων μεθήσομεν, καὶ ἀσφα-
 λέστεροι μὲν ἐς τὸ θρᾶν ἐσόμεθα, οὐ ῥᾶστοι δὲ βλά-
 πτεσθαι. περὶ δὲ αὐτῆς ὁμόθεν μάχης, εἰ δὴ καὶ
 5 αὐτῆς δεήσει, ἐκείνο χρὴ λογίζεσθαι ὡς οἱ μέγιστοι
 κίνδυνοι μεγίστας καὶ προθυμίας παρέχονται, καὶ
 ἐν τῷ ἀπόρῳ τῆς σωτηρίας ἢ ἀντίτασις ἐτοιμοτέρα,
 καὶ πολὺ τὸ ἀνέλπιστον ἐξέβη, βιαζομένων τε ὑπὸ
 τοῦ ἀμηχάνου καὶ ἀμυνομένων ὑπὲρ τῶν σπουδῆς
 10 ἀξίων τιμωρίας ἐλπίδι. οὐδὲ γὰρ ἔστιν ὅτῳ ἂν πρὸ
 ἡμῶν μείζους γένοιτο ὑποθέσεις τῆς ἀγανακτήσεως,
 οἷα δὴ γενῶν τῶν ἡμετέρων καὶ πόλεως ὑπὸ τῶν
 ἐναντίων κατεσχημένης. συνεπίθονται δὲ ἂν αὐτοῖς
 καὶ ὅσοι ἀνάγκη ἄκοντες συστρατεύουσιν, εἰ τὴν ἡμε-
 15 τέραν ἔφοδον αἰσθιοῦντο, ἐλευθερίας τῆς σφετέρας
 ἐλπίδι.

“ Πυνθάνομαι δὲ καὶ τὴν βασιλέως δύναμιν τὴν
 ναυτικὴν οὐχ ἑκάς εἶναι ἀρήξουσιν ἡμῖν, ἣ συνταχ-
 θέντας συνεσβαλεῖν κράτιστα. καὶ ἐπὶ τῷδε ἡγοῦμαι
 20 ὡς καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐς ταῦτό τοῦτο πρόθυμον ἐπά-
 ξομεν. αὐτὸς δὲ δὴ ὢν οὐκ ἔξω κινδύνου οὐδὲ εὐτυ-
 χέστερον πράττων ἐπὶ ταῦτα ἵεμαι, ἀρετῆς ἐπιθυμῶν
 καὶ διακινδυνεύων, τὰ τιμιώτατα ἐθέλων περιποιή-
 σασθαι καὶ ἐς ἑμαυτὸν μὴ καταλῦσαι τῆς πόλεως τὴν
 25 ἀξίωσιν. καὶ παραινῶ ὧδε γινώσκειν. ἔπεισι μὲν γὰρ
 ἢ τελευτὴ πάντας ἀνθρώπους, καταλῦσαι τὸν βίου ἐν
 τοῖς περὶ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν ἄθλον κάλλιστον καὶ
 δόξαν ἀτίδιον φέρων. εἰ δέ τινα καὶ ἐπὶ τοῖς εἰρημέ-
 νοις τὸ τῆς πόλεως πταῖσμα ἐκπλήττει καὶ δι’ αὐτὸ
 30 ἄθυμός ἐστιν, ἴστω τάς τε πλείστας τῶν πόλεων ἐξ
 ἐμῆδρας ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἡρημένας (deest versus,
 cuius penultimum vocabulum fuit ἐλάχιστον) | καὶ τῶν

ἀντιστάντων αὐτοὺς τὸ ἀντίπαλον ἐρημωθέντας . . |
 ον δὲ τοῦ βαρβαρικοῦ ἐπιτίθεσθαι μὲν τῷ εἰκοντι,
 ὑποχωρεῖν δὲ τῷ | ἀνθισταμένῳ συνοισόμεθα τη
 τενοῦσα μόνος? κατὰ τὸ πλειῖστον τῇ παρόδῳ χρή-
 σονται ἀθρόον τε πρὸς γε . . . . . αὐτῶν μὲν | ἰκα- 5
 νοὶ εἴημεν· ἀναχωρήσομεν ἐς τὸ μετέωρον σὺν ἀσφα-
 λείᾳ (πορευο?)μένων ἐπιθησόμεθα, κὰν τούτῳ τῶν
 ἐναντίων αἱ ἀπορίαι πρὸς ἡμῶν ἔσονται.

“Συστήσεσθαι δὲ ἡμῖν καὶ ἐκ τῆς τύχης τὸ εἰκὸς
 ἄγει· ἢ τε γὰρ ὑπόθεσις δικαιοσύνη, καθ’ ἣν ἀμν- 10
 νούμεθα τοὺς προαδικήσαντας, καὶ τὸ δαιμόνιον
 ταύτῃ ὡς ἐπὶ πολὺ βραβεύει τὰ ἀνθρώπεια, προθυ-
 μότατον ὄν συμφορὰς ἐλαττώσαι καὶ ἐς τὰ ἀμείνω
 συνάρασθαι. καλὸν δὲ γνωρίζαι τὸ πάτριον ἡμῶν
 σχῆμα, καὶ αὐτοὺς τοῖς Ἑλλησιν ἀρετῆς καὶ ἐλευθε- 15
 ρίας γενέσθαι παράδειγμα, καὶ παρὰ τε τοῖς οὔσι
 καὶ τοῖς ἐπιγιννομένοις εὐκλείας ἀειμνήστου μετα-
 σχεῖν, ἔργῳ δεικνύντας ὡς καὶ ἐν ταῖς συμφοραῖς τὸ
 φρόνημα τῶν Ἀθηναίων οὐχ ἡττηται. σύνθημα δὲ
 τοῦ πολέμου παιδῶν καὶ τὰ φίλτατα ποιησάμενοι καὶ 20
 τὰ ταῦτα διασώσασθαι, ἐς τὴν ἀντίστασιν συνταττώ-
 μεθα, θεοὺς ἐφόρους ἀρωγοὺς ἐπικαλεσάμενοι.” καὶ
 ὁ μὲν τοιαῦτα εἶπεν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοῖς τε λεχθεῖσι
 πολὺ ἐπερρώσθησαν, δυνατὰ γὰρ ἐς τὴν ἀντίστασιν
 τὰ εἰρημένα, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐξηγεῖσθαι σφῶν αὐτῶν 25
 ἡξίου.

“Ὅτι τῶν τὰ ἄριστα προελομένων ἢ προθυμῶν,
 κὰν τὸ ἔργον μὴ συνακολουθήσῃ, ἐπαινεῖται.

“Ὅτι ἀλγεινότερα ἀνδρὶ ἀρχὴν ἔχοντι τοῦ παντὸς
 ἢ ἀποτυχία μᾶλλον ἢ ἐκάστῳ ἢ καθ’ αὐτὸν κἀκωσις· 30
 τῷ γὰρ ἰδίῳ περιγραφῇ ἢ τύχῃ τοῦ συμβάντος, ἐς
 δὲ τὸν ἄρχοντα προσχωρεῖ τοῦ συννεχθέντος ἢ αἰ-

σθησις. ῥοπή δὲ οὐκ ἐλαχίστη πεπειθῶς τῇ (sic) γνώ-
μη παραπλησίως ἔχειν· καὶ τὸ εἰκὸς τούτου οὐκ
ἄπε . . γεῖν ἐπ' εὐνοίᾳ. καὶ παρίσταται δ' ἐμοὶ ἀπὸ
τῶν αὐτῶν θαρρεῖν, ἀφ' ὧν καὶ τὸ δυσχερὲς ὡς-
5 μήθη.

Ἵτι φησὶν ὁ Δέξιππος πρὸς τοὺς Ἑλληνας δημη-
γορῶν· “καὶ μὴ τῷ παραστῆ ὡς ἐς . . . . τῆς σω-
τηρίας ὑμῶν με | . . νιας ὀψὲ περὶ ταύτην τὴν δίκην.
ἔργων τε γὰρ τὰ κοινῇ λυσιτελῇ . . . . δὴ τις ἄλλος
10 καὶ προᾶξει τὰ καθήκοντα . . ἀρετῇ δε δεῖ . . . ἐπαί-
τιος ὅτου ἐστὶν ἐπισκέψασθαι τὰ συνοίσοντα καὶ . . .
| ὑπ' αὐτῷ | τις ἀνὴρ ἐκ τοῦ δικαίου τὴν ἀρχὴν
ἔχων καὶ πολιτεύων ἄριστα πείθῃοι *** [Exc. de sen-
tent. (cod. p. 47, 48) p. 328—330 ed. Mai., 26—29 Niebuhr.]

15 Quo (Claudio) ad deos atque ad sidera demigrante 21
Quintillus frater eiusdem . . suscepit imperium . . Sub
hoc barbari qui superfuerant, Anchialo vastata, conati
sunt Nicopolin etiam obtinere. Sed illi provincialium
virtute obruti sunt. Quintillus autem ob brevitatem
20 temporis nihil dignum imperio gerere potuit. Nam
septima decima die, quod se gravem et serium contra
milites ostenderat ac verum principem pollicebatur, eo
genere quo Galba, quo Pertinax, interemptus est. Et
Dexippus quidem Quintillum non dicit occisum, sed tan-
25 tum mortuum: nec tamen addidit morbo, ut dubium
sentire videatur. [Trebellius in Claudio c. 12.]

[Ἐκ τῶν Δεξίππου. Σίδης πολιορκία.] Ἐπολιόρ-
κουν οἱ Σκύθαι τὴν Σίδην· πόλις δὲ αὕτη τῶν ἐν
Λυκίᾳ. ὡς παρασκευή τε πᾶσα ἦν ἄφθορος ἔσω
30 τείλους καὶ πλήθος ἀνδρῶν οὐ νωθρῶς ἀπτομένων
τοῦ ἔργου, μηχανὰς ἐποιοῦντο καὶ προσῆγον τῷ τεί-
χει. οἱ δὲ καὶ πρὸς ταύτας ἀντήρουν, καθιέντες

ὅσα κωλύματα. πύργους δὲ ἐπὶ τούτῳ ξύλου ἰσομε-
 τρήτους τῷ τείχει κατεσκεύαζον καὶ ἐκίνουν ὑποτρό-
 χους, ὡς ἐγγὺς ἴστασθαι. προυβέβληντο δὲ τῶν πύρ-
 γων οἱ μὲν σίδηρον ἐπὶ λεπτὸν ἐληλαμένον καὶ ἐπὶ
 πολὺ τῶν ξύλων καταπεπηγότα, οἱ δὲ δέρον καὶ ὅσα 5
 πυρὶ οὐχ ἀλώσιμα. ἀντεμηχανήσαντο δὲ καὶ οἱ ἐκ
 τοῦ ἄστεως τοιόνδε· σανίδας μεγάλας ὀρθίας προ-
 στησάμενοι καθ' ὅτι ἔμελλον οἱ ἐναντίοι ποιήσεσθαι
 τὴν προσαγωγὴν τῶν μηχανῶν, καὶ αὐτὰ ἐγκάρσια ξύλα
 καὶ ἰκρία ταύταις παραπήξαντες, μέσαις αὐταῖς ἐτε- 10
 κταίνοντο θυρίδας ὅσον ἐς ὑποδοχὴν ἀνδρὸς τὴν
 ἄχρι στέρονου, ὡς ὑπερέχοντας αὐτῶν κατὰ ὕψος ἐκ
 μετεώρου ἔχειν ἀμύνεσθαι. ποιήσαντες δὲ ταῦτα ἐκ
 μετεώρου καθίεσαν ἀρτῶντες κύκλω ἐφεστρίδας τε
 καὶ νάκη, ὡς ἂν τὰ τοιαῦτα προβλήματα μήτε εὐ- 15
 φλεκτα εἶη καὶ τῇ ἀπαλότητι αὐτῶν κατέχοι τὰ προσ-
 πηγνύμενα, οὐκ ἀντικόπτοντα τῇ βίᾳ πληγῆς. γενομέ-
 νης δὲ πείρας ἐπὶ τούτοις ἐκατέρωθεν καὶ μάχης καρτε-
 ρᾶς, ὡς ἄπρακτος ἦν τοῖς Σκύθαις ἢ διατριβὴ καὶ οὐδὲν
 προухώρει ἐς ἐλπίδας, ἀνεχώρουν. [Exc. destratag. in 20
 codice montis Atho in Wescheri Poliorceticis p. 302—303.]

22 Ὅτι Αὐρηλιανὸς κατὰ κράτος νικήσας τοὺς Ἰου-
 θούγγους*) Σκύθας, καὶ κατὰ τὴν τοῦ Ἰστρου πε-
 ραίωσιν ἐς τὴν ἀποφυγὴν πολλοὺς τούτων ἀνελῶν,
 οἱ λειπόμενοι ἐς σπονδὰς ἤκον καὶ πρεσβείαν ἐστεί- 25
 λαντο. τὴν δὲ αἰτησίαν τῆς εἰρήνης ἐδόκει μὴ σὺν
 τῷ ἄγαν περιδεεῖ καὶ καταπεπληγότι ἐκ τῆς ἥττης
 ποιεῖσθαι, ὡς ἂν ὑπάρχοι σφίσι καὶ τῶν πρόσθεν

*) E Dexippo hauserit Suidas: Ἰουθοῦγγοι, ὄνομα
 ἔθνους. "οἱ δὲ ἐπεραιώσαντο τὸν Ἰστρον, δόντων ἐκόντων
 εἶναι τὴν διόδον Ἰουθοῦγγων ἔχθει τῷ πρὸς Ῥωμαίους."
 MÜLLERUS.

φοιτώντων χρημάτων παρὰ Ῥωμαίων ἢ ἀποδοχή, μὴ
 ἐς τὸ ἀδεῆς πάντη τῶν ἐναντίων καθισταμένων. ὁ
 δὲ Ῥωμαίων βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς ὡς ἐπύθετο ἀφιγ-
 μένην τὴν Ἰουθούγγων πρεσβείαν, ἐς τὴν ὑστεραίαν
 5 φήσας χρηματιεῖν περὶ ὧν ἤκουσι, διέταττε τοὺς στρα-
 τιώτας ὡς ἐς μάχην, ἐκπλήξεως ἕνεκα τῶν ἐναντίων.
 ἐπεὶ δὲ καλῶς εἶχεν αὐτῷ ἢ διακόσμησις, ἐπὶ ὑψη-
 λοῦ βήματος μετέωρος βέβηκε, καὶ ἀλουργίδα ἀμπέ-
 χων τὴν πᾶσαν τάξιν ἐποίει ἀμφ' αὐτὸν μονοειδῆ.
 10 παρέστησαν δὲ καὶ τῶν ἐν τέλει ὅσοι ἀρχάς τινας
 ἐπιτετραμμένοι, σύμπαντες ἀφ' ἵππων. κατόπιν δὲ
 βασιλέως τὰ σήματα ἦν τῆς ἐπιλέκτου στρατιᾶς· τὰ
 δὲ εἰσιν ἀετοὶ χρυσοῖ καὶ εἰκόνες βασίλειοι καὶ στρα-
 τοπέδων κατάλογοι γράμμασι χρυσοῖς δηλούμενοι·
 15 ἃ δὴ σύμπαντα ἀνατεταμένα προουφαίνετο ἐπὶ ξυστῶν
 ἡργυρωμένων. ἐπὶ δὲ τούτοις ὡδε διακοσμηθεῖσιν
 Ἰουθούγγους ἡξίου [παρελθεῖν]. τοὺς δὲ συνέβη
 θαμβήσασθαι ἰδόντας καὶ ἐπὶ πολὺ σιγῇ ἔχειν. ἐπεὶ
 δὲ σφισιν ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπεδόθη λέγειν, διὰ τίνος
 20 ἔρμηνέως ἔλεξαν τοιαύδε· “Οὔτε τῇ ἐπὶ καιροῦ συμ-
 βᾶση κακοπραγία ἡμῶν παρὰ τὸ εἰκὸς καταπεπληγό-
 τες οὔτε δυνάμεως ἐνδεῶς ἔχοντες ἢ καὶ πολέμων
 ἄπειροι καθεστηκότες ἀσθενείας εὐπρεπεία κατὰ τὸ
 ἡμῖν αὐτοῖς μόνοις συμφέρον ἐς τὴν εἰρήνην σπεύ-
 25 δομεν· ἀλλὰ περίεστι μὲν ἡμῖν τοσοῦτον τῆς ἐν τοῖς
 πολέμοις περιουσίας πλήθους ἕνεκα καὶ ἰσχύος ὥστε
 μέρει ἐλαχίστῳ τὰς πρὸς Ἰστρῶ πόλεις ἐπελθόντες
 Ἰταλίαν μικροῦ πᾶσαν κατειλήφαμεν, ἵππικῶ μὲν
 στρατεύσαντες ἐς μυριάδας τέτταρας, καὶ τούτων οὐ
 30 μιγάδων οὐδὲ ἀσθενῶν, ἀλλὰ Ἰουθούγγων καθαρῶς,
 ὧν πολὺς ἐφ' ἵππομαχία λόγος. ἀσπίδα δὲ ἄγομεν δι-
 πλασίαν δυνάμεως τῆς ἵππικῆς, οὐδ' ἐν τούτοις ταῖς

ἐτέρων ἐπιμιξίαις ἐπισκιάζοντες τοῦ σφαιτέρου στρα-
 τοῦ τὸ ἀνανταγώνιστον. ἔχοντες δὲ καὶ οὕτω παρα-
 σκευῆς διακρίνεσθαι οὐ διαγιγνώσκομεν ἐς ἀντιλο-
 γίαν ἢ κειν τῆς συμφορᾶς πέρι. οὐ διὰ τὸ μὴ κατὰ
 κράτος νενικῆσθαι, κατὰ δὲ τὸ ἄδηλον τοῦ ἐκβησο- 5
 μένου εἰρήνην πολέμου προτιμῶμεν, εἰκάζοντες καὶ
 ὑμῖν ὡς γένοιτ' ἂν διὰ γνώμης πρὸς Ἰουθούγγους
 εὖ παρασχὸν τῆς πρόσθεν διαφορᾶς συμβῆναι, οἷα
 δὴ ὑπούσης καὶ παλαιᾶς ἀφοῖν τοῖν γενοῖν πρὸς
 ἄλληλα πίστεως ἐς τὸ ἠσυχάζειν, δι' ἣν χρητὴν ἐπὶ 10
 καιροῦ διαφορὰν ἀπερίσκεπτον ἐν τῷ παρόντι κατα-
 λύσαντας πρὸς τὸ παλαιότερον καὶ λυσιτελοῦν μετατί-
 θεσθαι ἑκατέροις. ἐν τε τῷ πολέμῳ οὐκ ἐπὶ πλεῖστον
 ταῖς καταδρομαῖς ληξόμενοι, ἀλλ' ὅσον ἐς ἀφορμὴν
 τῶν ἐπιτηδείων ἀγαπῶντες τὴν ἄθροισιν, μέχρι τῆς 15
 γενομένης μάχης ἠσυχία τὸν καιρὸν διετρίβομεν, ὡς
 τοῖς ἐπιούσιν ὑμῖν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ δυνάμει τὸ καθ'
 αὐτοὺς ἀντιτάξαντες. ὃ δὴ καὶ νῦν ποιεῖν παρε-
 σκευάσμεθα· καὶ τό τε ὑμέτερον πρὸς πάντα κίνδυ-
 νον ἐκ τούτου ἀδεέστερον ἔξει καὶ τῶν μεγίστων 20
 στρατοπέδων συνελθόντων οὐδ' ἠτισοῦν ἕτερα χεῖρ
 ἀξιόμαχος ἡμῖν νομισθήσεται. εἰ δέ τις τῇ εὐτυχίᾳ
 τοῦ πολέμου ἐπαιρόμενος ὀλίγωρός ἐστι πρὸς τὴν
 σύμβασιν, γνώτω οὐ βεβαίῳ πράγματι θρασυνόμενος,
 καὶ ὅτι ἐπὶ παντὶ φέρον (σφαλερὸν Nieb.) τῆς δο- 52
 κούσης εὐπραγίας ἠττηθέντας καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν
 τῆς τύχης ἀκμὴν ἀποκλίναντας τῶν ἀμεινόνων ἐξηρ-
 τῆσθαι μόνον ἐλπίδων, καὶ ὑπὸ τοιαύταις ἀνοίαις
 τῆς τε πρὸς θάτερον μεταβολῆς ὑπεριδεῖν καὶ συμ-
 μαχίαν εὐκαιρον διδομένην παραιτήσασθαι. πεφύ- 30
 κασί τε αἱ μείζους στρατιαί, παρὰ μὲν τὴν πρώτην
 θάρσει οἰκείας δυνάμεως ἐπαιρόμεναι καὶ ἐλαχίστη

προμηθεία χρώμεναι, σὺν καταφρονήσει τῶν ἀντιπο-
 λεμούντων ἐπὶ τὰς μάχας πορεύεσθαι καὶ κατὰ τὸ ἀφύ-
 λακτον ὡς ἐπὶ πολὺ τὸ ἤττον ἔχειν, αἱ δὲ τῶ ἀίφνιδίῳ καὶ
 παρ' ἐλπίδα χωρήσαντι * λογισμῶ τε ἀσφαλεῖ καὶ πε-
 5 ριουσία δυνάμεως βεβαίως χρησάμεναι δυσμαχώταται
 τοῖς ἀντιπάλοις γίνεσθαι. σὺν δὲ τοιαύτῃ ἐλπίδι καὶ
 ἡμεῖς, διχῆ τὴν δύναμιν διελόντες τὸ πρῶτον, καὶ ἐν τῷ
 ποταμῷ τὰ πολλὰ τύχη μᾶλλον ἢ ἀρετῇ ὑμετέρῳ σφα-
 λέντες, οὐκ ἀπροσδόκητοί ἐσμεν ἀλλὰ νῦν ἅμα τῷ
 10 τοῦ μέλλοντος προμηθεῖ οὐχ ὑπόστατοι ὑμῖν γενέ-
 σθαι. κράτιστον δὲ τούτων ἔνεκα δι' εἰρήνης αἰρεῖ-
 σθαι ὑμᾶς τὰς ἐκ τῆς ὁμοιοῦς ὠφελείας, καὶ τὰ τοῦ
 πολέμου πράγματα σὺν ἡμῖν τίθεσθαι, τῇ τε παρ'
 ἡμῶν συμμαχία ῥωσθέντας πλέον ἔχειν πρὸς τοὺς
 15 ἐπίοντας. εἰ δὲ ταῦτα ποιεῖν ὧδε κρίνοιτε, ὑπάρχειν
 ἡμῖν δίκαιον καὶ ὅσα ἐν χρυσοῦ ἀσθήμου τε καὶ ἐπισή-
 μου δόσεσι καὶ ἀργύρου παρ' ὑμῶν ἐφοῖτα ἐπὶ φι-
 λίας βεβαιότητι. ἀπειπαμένων γάρ, ὅσα ἐχθροὺς
 ἀμυνόμενοι, καθ' ὅ,τι δυνατὸν πολεμήσομεν”.

20 Πρὸς ταῦτα ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἔλεξεν ὧδε· “Εἰ
 μὲν ἐς ἀφανὲς καθέντες τὴν γνώμην ὑμῶν, περὶ ὧν
 πρεσβεύεσθε, ἐδιδάσκετε, οὐδ' ἡμῖν τοῖς ἐκδεξαμένοις
 τὸν λόγον χαλεπὴν παρείχετ' ἂν τὴν ἀπόκρισιν. ἐπεὶ
 δὲ τὰ εἰρημένα ἐς μὲν εὐπρέπειαν σύγκειται, ἔργῳ δὲ
 25 ἐναντίως ἔχει, πῆ μὲν εἰρήνης μνημονευόντων, ὅτε
 δ' αὖθις πόλεμον ἐπανατεινομένων ὑμῶν, ὧν συγ-
 χεῖν εἴκατε ἐκάτερον ἐκ θατέρου, ἀμφίβολον καὶ
 ἡμῖν καθίσταται πρὸς ὅ,τι χορὴ πρῶτον ἀποκριναμέ-
 νους μὴ ἁμαρτάνειν. λέλειπται δέ τι καὶ ἐκ τῶν πα-
 30 ρόντων βουλευσάσθαι· χορὴ γὰρ τῷ διττῷ τούτῳ λόγῳ
 διελόντας ἀπαντᾶν πρὸς ἅμφω· εἰ μὲν γὰρ καθαρῶς
 εἰρήνην ἐπαγγέλλεσθε, τί δεῖ μεμνηῆσθαι χρημάτων

αἰτήσεως; καίτοι κἀν τούτῳ οὐ σὺν τῷ προχείρῳ ἢ
 βουλῇ τοῖς νενικηκόσι πρὸς τὴν ἄρνησιν ἢ τὴν κα-
 ταίνεσιν. εἰ δὲ ἔτι σκοπεῖν ὑμῖν πρὸς τὸ συμφέρον
 καὶ τὰς ἐκ τοῦ πολέμου πλεονεξίας ἠγείσθε τὴν σύμ-
 βασιν, καὶ ἠττηθέντες ὥσπερ δασμούς παρ' ἡμῶν ⁵
 ἀπαιτῆσונτες ἦκατε, τῆς ῥαστώνης τὸ τεργνόν, ὅσον
 εἰρήνη δίδωσιν, ἐκ παντὸς μεταδιώκειν ἡμᾶς νομί-
 ζοντες, ἔχεσθε τῆς ὁμοίας τῇ πρόσθεν ἐπιχειρήσεως,
 μηδ' ἐς εὐεργεσίας λόγον προῖσχύμενοι τοῦ πολέμου
 τὴν κατάλυσιν αἰτεῖτε μισθὸν τῆς συγχωρήσεως, ¹⁰
 ὠνητὴν καὶ οὐκ ἐθελούσιον ποιούμενοι τὴν παροῦσαν
 ἐς τὴν φιλίαν πρόκλησιν. οὐ γὰρ δὴ πολέμων ἀπει-
 ρους ὄντας ἡμᾶς τῷ πλήθει τῆς πολλὰ δὴ κομπασθεί-
 σης ὑφ' ὑμῶν δυνάμεως ἐκπλήξετε, οὐδὲ πλούτῳ
 λαφύρων Ἰταλικῶν ἐπικομπαζόμενοι ἀδεῶς ἐπ' οἴκου ¹⁵
 πορεύσεσθε, ἀλλὰ δῆλαι μὲν ὑμῶν αἱ πεξαὶ παρα-
 σκευαί, οὐκ ἄδηλοι δὲ αἱ τῶν ἰππέων, πρὸς ἃς ἐς
 τρόπον τὸν δυνατὸν ἀντιστησόμεθα. τολμῶμέν τε
 γὰρ μετ' ἀσφαλείας καὶ ἀναχωροῦμεν σὺν προμη-
 θεία, οἷα δὴ λογισμῷ ἠγεμόνι ἐς πάντα χρώμενοι, ²⁰
 οἷς ἢ ἰσχὺς βεβαιωτάτη, καὶ ἐμπειρίαν πολεμικῶν ἔρ-
 γων διαφερόντως ἔχοντες. ὑμεῖς δὲ μετὰ τε τοῦ προ-
 χείρου ἔπιτε καὶ διαμαρτάνοντες τῶν ἔργων διὰ τὸ
 μὴ προσκίψασθαι ἐφ' ἃ δεῖ ἐλθεῖν πείρα τὴν βλάβη-
 ν τοῦ προπετοῦς φερόμενοι μεταγιγνώσκετε. τοῖς ²⁵
 γὰρ ζέσει ἐς τὰς πράξεις, μὴ συνέσει φερομένοις
 ἀνάγκη τοῦ βελτίστου ἀμαρτάνειν. καὶ ταχεῖαι μὲν
 ὑμῶν αἱ ἐπιχειρήσεις, δι' ὀλίγου δὲ αἱ μεταμέλειαι.
 καὶ τὸ σύμπαν κατὰ τὸ εἶκος θαύματος ἀπήλλακται
 ἀντιπάλους ἡμῖν τυχόντας καὶ ἠθῶν ἀνομοίων καὶ ³⁰
 ἐς τὰς γνώμας πραττομένων διεστάναι οὐκ ἀπεικό-
 τως, καὶ ὑμᾶς μὲν ἀμαθία, ἡμᾶς δὲ λόγῳ συνεῖναι,

σὺν ᾧ μάλιστα καὶ τὸ κρατεῖν τοὺς ἥττους τῶν πλειό-
 νων περιγίγνεται, συνέσει πρὸ δυνάμεως πιστεύοντας.
 τοὺς τε πλείονας σὺν τῷ ἀλογίστῳ διὰ μάχης ἰόντας
 κάκιον ἀπαλλάττεσθαι, ἔργου πείρα μᾶλλον ἢ λόγου
 5 κομπωδεστέρα προσποιήσει διδάσκεσθε, βλέψαντες ἐς
 τὰ Σκυθῶν πάθη· μετὰ σαφεστάτων γὰρ τεκμηρίων
 καὶ οὐκ ἀμάρτυρα λέξομεν. οὗτοι δὴ τριάκοντα μυ-
 ριάσι στρατοῦ ἐφ' ἑκατέρας τὰς ἡπείρους σκεδα-
 σθέντες πάσῃ τῇ δυνάμει ἠττήθησαν πρὸς ἡμῶν, καὶ
 10 λαμπρὰ τοῖς νενικηκόσιν ὑπελίποντο τῆς οἰκείας
 ἀρετῆς ὑπομνήματα, ὧν τὴν εὐκλειαν ἐς τὸ παντελὲς
 ἔξομεν νῦν τε καὶ ἔπειτα, τῷ χρόνῳ συμπαραθέουσιν.
 τὰς τε Ἀλαμανῶν συμφορὰς ἄγειν * σφᾶς τοῦ προ-
 χείρου τῷ ἀναρριφθέντι τῆς ἐπιχειρήσεως ταχυτέραν
 15 καὶ δι' ὀλίγου ἔθεντο τὴν μετάγνωσιν. ἡμεῖς τε ἐπὶ
 ταῖς πλημμελείαις ὑμῶν, αἷς ἐς ἡμᾶς ἐπλημμελή-
 σατε, οὐκ ἀποχορῆν ἠγούμεθα ἢ ἐπάθετε τιμωρίαν,
 εἰ μὴ καὶ τὸν Ἴστρον ὑπερβάντες ἐν ὄροις τοῖς ὑμε-
 τέροις τὴν ὀργὴν ὡς ἐς προαδικήσαντας ὑμᾶς ἀπο-
 20 πλήσαιμεν. πόλεμον γὰρ ἐπὶ σπονδαῖς ἀκήρυκτον ἐφ'
 ἡμᾶς ἠγείρατε, ἐγκλήματα μὲν ὡς ἐς προαδικήσαν-
 τας εἶπεῖν οὐκ ἔχοντες, ἐπιθυμίαις δέ τισι καὶ ἐλπίσι
 κουφισθέντες, σὺν αἷς ὄμιλος ἀλόγιστος ἐπαίρεται,
 στρατείας καὶ πολέμου ἀντιλαμβάνεσθε. ὅθεν οὐκ ἔξω
 25 προσδοκίας ἄγομεν καὶ τὰ παρὰ τοῦ θείου ἔσεσθαι
 ἡμῖν ἀρωγά, οἷα δὴ ἡμῶν μὲν θεσμὸν τὸν ἐπὶ σπονδαῖς
 οὐκ ἀτιμασάντων, Ἰουθούγγων δὲ ἄδικον ὁδὸν τε
 ἐφ' ἡμᾶς ἐλθόντων καὶ ὄρκους καὶ πᾶσαν πίστεως
 βεβαιότητα παρὰ φαῦλον τιθεμένων. τοῖς τε αὖ
 30 φθάνουσι κατορθώμασι τὸ μέλλον λαμβάνοντες, καὶ
 περὶ τῶν ἐσομένων οὐκ ἀπεικότως πρὸς τοῖς εἰρη-
 μένοις χρηστὰ δοξάζομεν. ἢ μὲν γὰρ ἐπ' εὐπραγία

ἐλπίς θάρσος φέρει, φόβον δὲ ἢ ἐπὶ τῷ ἐναντίῳ.
 λογισμῶ τε ἡγεμόνι πρὸς τὰς πράξεις χρώμενοι τὰς
 τε δόξας τῶν συμβησομένων οὐκ ἀβασανίστως προσ-
 είμεθα, κὰν τοῖς παροῦσιν, οἷα ἄνδρες ἀθληταὶ κιν-
 δύνων τῶν ἀρίστων, οὐκ ἐκπληττόμεθα ταῖς τοῦ πο- 5
 λέμου χαλεπότησιν, ἔξ ὧν τὸ ἐλπιζόμενον κέρδος οὐκ
 ἀσθενὲς καὶ περιττότερον τῆς ἀχθηδόνης. τὸ γὰρ
 πλῆθος ὑμῶν σώμασί τε ἥκιστα ἰσχύει καὶ φρονή-
 μασιν. ἀπέιληπται γὰρ Ῥοδανοῦ (Ἡριδανοῦ Vales.) μὲν
 ἔσω καὶ τῶν ἡμετέρων ὀρίων, σπανίῳ δὲ ἀγορᾷ συν- 10
 εχόμενον καὶ τῇ ἄλλῃ ταλαιπωρήσει τοῖς ἀλγεινοῖς
 τοῖς μὲν ἤδη σύνεστι, τοῖς δὲ μέλλει. καὶ προκαμὸν
 ἐν τῷ ἀεὶ μοχθεῖν ἀτολμότερον ἔσται καὶ χοῆσθαι
 αὐτῷ παρῆξει ἀμαχί ὅ,τι ἂν βουλώμεθα, ὡς ἂν πρὸς
 τὴν χρόνιον διατριβὴν ἀπειρηκότι. ὅθεν ὑμῖν τε 15
 τὸ πᾶν περιφανῶς κινδυνεύεται καὶ ἢ τῆς εἰρήνης
 ὑμῶν αἰτησις ἐπ' εὐπρεπείᾳ τοῦ φόβου σύγκειται,
 ὅπως ἂν τὸ σφέτερον δέος ἐπηλυγάζησθε. ἦν τί δεῖ
 προσίεσθαι, καλῶς ὑπάρχον πανταχόθεν ἀποκλεισθεῖ-
 σιν ὑμῖν τῆς οἴκαδε πορείας καὶ οἶον ἔσω πυλῶν 20
 ἀπειλημμένοις χοῆσθαι εὖ τε καὶ μῆ, ὅπως ἂν ἔχω-
 μεν πρὸς ὑμᾶς διανοίας; ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν ἐκ
 τοῦ βασιλέως κατεπλάγησάν τε Ἰουδοῦνγοι καὶ ὡς
 οὐδὲν αὐτοῖς κατὰ τὰς ἐλπίδας ἐπράττετο, παντελῶς
 τῶν σπονδῶν ἀπογνώσει ἐχόμενοι παρὰ τοὺς σφετέ- 25
 ρους ἀπεχώρησαν.

Ὅτι ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ οἱ Βανδῆλοι κατὰ κράτος
 ἠττηθέντες παρὰ Ῥωμαίων πρεσβείαν ἐποίησαντο
 πρὸς Ῥωμαίους περὶ διαλύσεως πολέμου καὶ συμβά-
 σεως. καὶ πολλὰ ἀναμεταξὺ εἰπόντων ἀλλήλων, τοῦ 30
 τε βασιλέως καὶ τῶν βαρβάρων, διελύθη μὲν ὁ σύλ-
 λογος, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τό τε πλῆθος τῶν Ῥωμαίων

στρατιωτῶν αὐτίς ἠθροίσθη, καὶ ἐρομένου βασιλέως ὅτι σφίσι περὶ τῶν παρόντων λῶον εἶναι δοκεῖ, κρίνοντες τὴν εὐτυχίαν τὴν ὑπάρχουσαν προμηθεῖα τῆς ὑπὲρ τῶν ὄντων ἀσφαλείας διασώσασθαι, καὶ
 5 βοῆ τὸ βουλόμενον σημαίνοντες, σύμπαντες ἐς τὴν κατάλυσιν τοῦ πολέμου ἐχώρησαν. καὶ οἷδε μὲν ὧδε συνηνέχθησαν γνώμη· οἱ δὲ τῶν βαρβάρων βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, ἤκοντες καθ' ὅτι σφίσι προειρημένον, ἔδοσαν ὁμήρους σφῶν αὐτῶν, οὐ τὰ δεύτερα ἀξιώ-
 10 σεως καὶ τύχης. οἷτε γὰρ βασιλεῖς τοὺς παῖδας ἐκάτεροι διδόασιν ἐς τὴν ὁμηρείαν, ἐνδοιάσαντες οὐδέν, καὶ ἕτεροι ἅμα αὐτοῖς οὐ μάλᾳ πόρρω ἀξιώσεως. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐχώρησάν τε πρὸς σύμβασιν καὶ αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο. συνεμάχουν δὲ ἀπὸ τῆσδε Ῥωμαίοις
 15 Βανδήλων ἰππεῖς ἐς δισχιλίους*), οἱ μὲν τινες αἰρετοὶ ἐκ τοῦ πλήθους ἐς τὴν συμμαχίαν καταλεχθέντες, οἱ δὲ καὶ ἐθέλοντες ἐκούσιον στρατείαν ὑποδύμενοι. ὁ δὲ λοιπὸς Βανδήλων ὅμιλος ἐπ' οἴκου ἐκομίζετο, παρέχοντος τοῦ Ῥωμαίων ἄρχοντος ἀγο-
 20 ρὰν ἔσπε ἐπὶ τὸν Ἴστρον. καὶ τὸ μὲν πλείστον αὐτοῦ ἀπαθὲς διεσώθη· ὅσοι δὲ παραβάσει τῶν σπονδῶν ἐπὶ λείας συλλογὴν ἀφθόνως ἀπεσκεδάσθησαν, ἀνηρέθησαν σύμπαντες ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν ξενικῶν στρατοπέδων, οὐ μείους γενόμενοι πεντακοσίων. οἷα
 25 γὰρ δὴ διὰ φιλίας τῆς χώρας πορευόμενοι καὶ θάρσει τῆς γενομένης πρὸς Ῥωμαίους εἰρήνης ἐπαρθέντες, τῆς πάσης τάξεως προεξαίροντες κατὰ τινας

*) Hinc oritur mihi suspicio Dexippi esse fragmentum, quod anonymum v. διοσημία citat Suidas: "Παρήσαν δὲ οἱ δισχιλίοι (χίλιοι codd. AVC.) Σκύθαι πάσης ὀξύτεροι διοσημίας (ἤτοι ἀστραπῆς ἢ πρησιτῆρος ἢ κεραννοῦ ἢ σκηπτοῦ ἢ διαττοντος ἀστέρους.) MAIUS.

αἰφνιδίους ἐπιδρομὰς προσέβαλλον γνώμη τοῦ ἄρχοντος, καὶ οὐκ ὀλίγα τῆς χώρας ἐκακούρου. καὶ τὸ ἔργον τοῦτο τὸν ἐργασάμενον παρὰ τῷ βασιλεῖ κατατοξευθῆναι*. οἱ δὲ λοιποὶ Βανδήλων διεσκεδάσθησαν καὶ ἀπενόστησαν ἐπ' οἴκου. βασιλεὺς δὲ 5 Ῥωμαίων τὴν πλείστην δυνάμεως τῆς πεζῆς καὶ ἱππικῆς ἐκπέμπει ἐπ' Ἰταλίας. καὶ διαλιπὼν οὐ μάλα συχρῶν ἡμερῶν, τὴν τε ἀμφ' αὐτὸν τάξιν ἐταιρικὴν καὶ ὅση δορυφορία τοῦ ἄρχοντος, τῶν τε συμμάχων ὅσοι ἦσαν Βανδήλων, καὶ τοὺς ὀμηρεύειν αὐτῷ δοθέντας παῖδας ἐπαγόμενος, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Ἰταλίας ἐξήλαυνε σπουδῆ διὰ τὴν τῶν Ἰουθούγγων αὐθις παρουσίαν. [Exc. de legat. p. 7—12 ed. Paris., 11—21. Niebuhr.]

- 23 Geberichus primitias regni sui mox in Wandalica gente 15 extendere cupiens contra Visumar eorum regem, Asdingorum e stirpe, quae inter eos eminet, genusque indicat bellicosissimum, Dexippo historico referente, qui eos ab Oceano ad nostrum limitem vix in anni spatio pervenisse testatur prae nimia terrarum immensitate etc. [Iordanes De rebus Get. c. 22.] 20

FRAGMENTA SEDIS INCERTAE.

- 24 Ὁ δὲ ἵππος αὐτῷ ἤσκητο ἄρα καὶ ἄνευ ἡνίας ἐλαυνόμενός τε ὠκύτατα φέρεσθαι καὶ βιάην προϊόντος προάτατα ἴστασθαι, καὶ ἐκκλίνοντος, ὅπως 25 περιοίσεται καὶ κυκλώσεται, εὐκαμπέστατα ἐπιστρέφειν. [Suidas v. ἵππος, fortasse ex Parthicis.]
- 25 Παρὰ πολὺ ἀπελείποντο τοῦ πείθεσθαι τοῖς ἐσηγουμένοις ἡσυχίαν αἰρεῖσθαι. [Suidas v. παρὰ πολὺ.]
- 26 Ἦν δὲ τοῦ καθηγουμένου πρὸς πᾶν τὸ ἀπαγγελλόμενον ἐκπληξίς· ὑπὸ γὰρ ἐμφύτου δειλίας καὶ 30

ἀπειρίας τῶν πολεμικῶν ἀναπεπταμένοις μὲν τοῖς ὠσί, τεθορυβημένοις δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς, πατασσοῦση δὲ τῇ καρδίᾳ, αἶε τι ἀκούσεσθαι ἐλπίζων, τοῖς ἀρχομένοις κατάδηλος ἦν ὡς φυγῇ χρῆσεται. [Suidas v. 5 πατασσοῦση.]

Ἄπο δὴ τούτων πάντων ἀναπειθόμενος τῶν πλεονεκτημάτων, πάντα τὸν ἀνθιστάμενον τιθεὶς ἐν δευτέρῳ ἐκ τῆς πείρας, εὐθαρσῶς ἐπήει· συνηνέχθητον δὴ ἄμφω ἀλλήλοιιν. [Suidas vv. ἀπο δὴ et εὐθαρσῶς.]

Καὶ ὡς ἐν τῷ παραχοῆμα ὄρμητό τε ἐξιέναι καὶ ψηφίσματι τὴν στρατείαν ἐκύρωσαν, ὄρμητό τε (τε delet Bernhardy) πᾶς ἐς τὴν ἐπιχείρησιν. [Suidas v. παραχοῆμα.]

Αὕτη τῆς Ἀσσυρίων καὶ Περσῶν καὶ Μακεδόνων τῶν πρὶν μακροῦ ὑπερῆρεν, ὀρισσαμένη πέρατα ἑαυτῆς πρὸς μὲν ἕω Ἰνδοῦς καὶ Ἐρυθρὰν θάλατταν καὶ Νεῖλον καὶ Καταρράκτας καὶ λίμνην Μαιῶτιν· ὅσα δὲ πρὸς δυσμᾶς Ὠκεανόν τε αὐτόν, ὃν δὴ μῦθον εἶναι τοῖς ἔργοις ἐδηλώθη, μηδὲ ἄλλως ἢ πρὸς ψυχαγωγίαν τοῦνομα αὐτοῦ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἄδεσθαι, εἴ γε καὶ ἡ Βρεττανῶν χώρα, ἣν περιρρέων νῆσον ἐργάζεται, νῦν εὐρεθεῖσα ἐν πέρασιν τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ἀριθμεῖται. λεγέτω μὲν οὖν, ὅτω δοκεῖ, ὡς ἀναμφίλογοι τῶνδε πρὸς τὰ παλαιὰ αἰ ὑπερβολαί, πλήθει τε χειρὸς τῶν ἐπελθόντων εἰκάξοντι καὶ τόλμαις ἑκατέρων καὶ στρατηγήσεσι καὶ μηχανῶν ἐπινοίαις καὶ τῶν ἀντιπολεμησάντων ἀρετῇ. [Suidas v. Ῥωμαίων ἀρχή.]

Ὅτι τοῦ τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν αἴτιον ἀξιεθῆναι τὸ φιλόμαχον ἔθνῶν ([τοῦ] ἔθνους Niebuhrius) καὶ τὸ εὐσύντακτον τῆς δυνάμεως. πάντες γὰρ οἱ πρὸς ἐσπέραν θυμικώτεροί εἰσι τῶν ἐπὶ θάτερα κατοι-

κούντων. περιτεύει δὲ Ῥωμαίοις τὸ τεταγμένον ἐν τῷ ἔργῳ καὶ τεχνικόν, ᾧ καὶ Γαλατῶν ἐκράτουν καὶ ἐν τοῖς πρὸς τοὺς ὁμόρους πολέμοις τριβέντες καὶ περιόντες (l. τριβέντες, περιῆσαν) τῶν βαρβάρων τῇ συντάξει, τῶν δὲ Ἑλλήνων φύσει καὶ ἀνδρεία. 5
[Suidas ibid. *]

31 Σεμνὸν γὰρ αὐτὸν ἀπέφαινε τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οἱ ὁ πατήρ εὖ στρατηγήσειε. [Suidas v. σεμνόν.]

---

*) Utrumque locum exscripsi. Uter ad Dexippum pertineat dubitari potest. Etenim vulgo legitur Δέξιππος δὲ (pro quibus Niebuhrius dedit: Δέξιππός φησιν ὅτι κτλ.), adeo ut posterior locus ad illum referendus sit. At particula δὲ deest in codd. AV ap. Gaisford. Quare Dexippi mentionem ad priorem locum retulit Gaisfordus. Plerumque Suidas praeponit, non postponit nomen auctoris. Ceterum nescio an fuerit Δέξιππος δ' i. e. Χρονικῶν βιβλίῳ δ'. MÜLLERUS. Suidas hunc quoque historicum ex Constantianis tantum eclogis cognitum habuisse videtur, ut ignoti ei fuerint numeri librorum, nec dubitandum priorem certe locum esse Dexippi, etiamsi alius fuerit alter.

EUSEBII FRAGMENTUM.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΒΙ. Θ'.*)

[Πολιορκία Θεσσαλονίκης ὑπὸ Σκνθῶν.] Οἱ δὲ 1
Θεσσαλονικέες οὐδὲ ἐν τῷ τοιούτῳ ἀδρανέες τινὲς
εὐρέθησαν, ἀλλὰ τοῖσι ἐτοιμοῖσι εὐρισκομένοισι ὀπι-
σάμενοι συστάντες τοὺς τε βιωμένους ἐσελθεῖν ἀπειρ-
5 ξαν καὶ ἐν τῇ ταραχῇ ταύτῃ τῶν βαρβάρων τινὰς
συναρπάζουσι, τὸ δὴ πολλοῖσι τῶν ἀπὸ τῆς πόλεως
ἐξωγρημένοισι πρόφασιν τῆς ἀνακομιδῆς παρεχόμε-
νον. οἱ γὰρ δὴ βάρβαροι ὑπὲρ τοῦ κομίσασθαι τοὺς

*) Eusebium, quem Ionica dialecto scripsisse ex hoc fragmento discimus, historiam composuisse, in qua ab Octaviano exorsus narrationem usque ad mortem Cari (283 p. C.) deduxerit, docet Euagrius Hist. eccl. V extr. Ceterum eundem esse puto quem Socrates Hist. eccl. VI, 6 (et inde Nicephorus Hist. eccl. XIII, 6) scholasticum, Procli sophistae sectatorem carminisque de bello contra Gainam Gothorum regem (sub Decio et seqq. temp.) gesto auctorem esse dicit. Certe tempora non repugnant, modo statuas eum historias proveciore demum aetate scripsisse, regnante Diocletiano. Verba Socratis l. c. haec sunt: *Εἰ δὲ τῷ φίλον ἀκριβῶς μαθεῖν τὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ πολέμῳ γεγενημένα, ἐντυγχανέτω τῇ Γαϊνίᾳ τοῦ σχολαστικοῦ Εὐσεβίου, ὃς ἐφοίτα μὲν τηρικαῦτα παρὰ Τρωίῳ τῷ σοφιστῇ, αὐτόπτης δὲ τοῦ πολέμου γενόμενος ἐν τέτταρσι βιβλίοις ἡρωικῶ μέτρῳ τὰ γενόμενα διηγῆσατο.* MÜLLERUS.

σφετέρους πολλοὺς τῶν εἶχον λαβόντες ἀπέδοσαν. οὐκ ἔγωγε ἦσαν φθάντες οἱ βάρβαροι ὥστε τῇ σφετέρῃ στρατιῇ πᾶσαν τὴν πόλιν περιστοιχίσασθαι καὶ οἱ ἀνὰ τὴν πόλιν οὐδὲν ὑπὸ τοῦ ἀπροσδοκίτου ἀμβλυθίντες οὐδὲ .....

.... τὴν ὄψιν αὐτὴν τοῦ πολέμου οὔτε τῶν ἀντιπολεμίων ἀπορηθῆναι καὶ ἐς τὰ ἀρήια τοῖς ἐν τοῖσι παιδηίοισι ἀθύρμασι εὔρισκε ἐωυτῶ παρεούσης εὐστοχίης καὶ τοξεύσαντα οὐκ ἀμαρτεῖν, κατακτεῖναι ἄνδρα πολέμιον, καὶ ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ μεγαλοφρο-
 10 νησάμενον προσθεῖναι καὶ δεύτερον· τῷ γὰρ βεβλημένῳ τῶν πολεμίων τινὸς παραστάντος καὶ τὸ βέλος ἐξειρυσμένου, τοξεῦσαι αὐτίς καὶ τυχόντα ἐπὶ τῷ προτέρῳ καὶ τοῦτον κατακτεῖναι. τοῦτο ἰδομένους τοῦ παιδὸς τὸ ἔργον τοὺς μὲν πολεμίους θῶματι ἐνέ-
 15 χεσθαι μυρίῳ, τοὺς δὲ πολιήτας καὶ ἐπὶ μέζον αὐτοῦ τῇ προθυμίῃ προερχομένου ἐπισχεῖν καὶ ἀναρπάσαι μιν, φόβῳ σχομένους μὴ τινι ἄρα παλιγκότῳ ἐπὶ παραδόξοις οὕτως ἐκ φθόνου δαίμονος ἐγκυρήσῃ.

ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐγίνετο. πρὸς δὲ τὰ ἐπι-
 20 φερόμενα ἐκ τῶν μηχανημάτων καὶ πολλὰ ἀντιτεχνησαμένων τῶν ἀπὸ τοῦ τεύχεος, τὰ μάλιστα λόγου ἄξια καὶ ἀφηγήσιος ἐπυθόμην γενέσθαι τούτοις, ταῦτα σημανέω. τῇ μὲν ὦν ἀπὸ τῶν πυροφόρων βελέων ἐλπίζομένη ὠφελίῃ κατὰ πάντων ὁμοίως τῶν
 25 μηχανημάτων ἐχρέοντο. τὰ δὲ πυροφόρα ταῦτα βέλα ἦν τοιάδε· ἀντὶ τῆς ἄρδιος τῆς πρὸς τῷ ἄκρῳ τοῦ οἰστοῦ εἶχε ταῦτα τάπερ δὴ μεμηγάνητο ὥστε τὸ πῦρ αὐτὸ ἐπιφέρειν· ταῦτα δὲ ἦν σιδήρεα, ἔχοντα ἔνερθεν ἐκ τοῦ πυθμένους κεραίας ἐπεγκεκλιμένας· αἱ
 30 δὲ κεραῖαι χωρὶς ἐπ' ἐωυτέων ἐλαννόμεναι, ἔπειτα καμπτόμεναι, κατὰ κορυφὴν πρὸς ἀλλήλας συνήγοντο.

συναφθεισέων δὲ τούτων ἐς ἄκρον ἀκίς ἰθείη καὶ
 ὀξυτάτη ἀπὸ πασέων ἐξήιε· τῆσδε δὴ μεμηχανημένης
 οὕτως ἔργου ἦν, κατ' ὅτεο ἐνεχθείη, προσπεπερο-
 νημένην μιν ἐνεστάναι. ταύτης μὲν τῆς ἀκίδος ἔρ-
 5 γου ἦν τοῦτο. τὸ δ' ἐπὶ τῷ πυρὶ σπουδαζόμενον ὦδε
 ἐνηργέετο· καμπτόμεναι αἱ κεραῖαι κόλπον κοῖλον,
 κατὰ τὸν διεστέωσαι ἦσαν ἀπ' ἀλληλέων, ἐποίηον, οἶον
 δὴ καὶ αἱ τῶν οὕτως ἐχουσέων γυναικῶν ἠλακᾶται,
 περὶ ἃς δὴ στρέφεται τὸ εἶριον ἐξωθεν περιβαλλό-
 10 μενον, ἀπ' ὧν δὴ τὸν στήμονα κατάγουσι· μεταξὺ
 τούτου τοῦ κόλπου ἔσω στυππεῖον ἢ καὶ ξύλα λεπτά
 θείου αὐτοῖσι προσπλασσομένου ἢ καὶ τῷ Μηθείης
 ἐλαίῳ καλεομένῳ αὐτὰ χρίσαντες ἐνετίθεσαν. τοῦ δ'
 ὦν ἀτράκτου τοξευομένου ἦτοι ὑπὸ μηχανῆς ἢ καὶ
 15 τοξοτέων τὰ ἐνεχόμενα ὑπὸ τῆς ῥύμης ἐξήφθη τε καὶ
 ἀφθέντα φλόγα ἐποίηε. τοιούτοισι μὲν δὴ κατὰ πάν-
 των τῶν μηχανημάτων ἐχρέοντο, καὶ ἀπὸ τούτων
 πολλῶν ἅμα ἐκπεμπομένων ὠφελίη τις ἐγίνετο, ἀπὸ
 δὲ ὀλίγων ἢ σμικρῆ ἢ οὐκ ὧν δὴ τις τοσαύτη προσ-
 20 ἦε· ἢ γὰρ ὑπὸ τῶν βυρσέων ἔργοντο ἢ καὶ ὑπὸ
 σβεστηρίων πολλῶν μηχανημάτων.

Τόδε δὲ παρὰ μὲν Μακεδόνων αὐτῶν οὐκ 2
 ἦκουσα, ἐν δ' ἑτέρῃ πολιορκίῃ ἔμαθον ἀντιτεχνηθῆ-
 ναι πρὸς τὰ πυρφόρα ταῦτα βέλεα, Κελτῶν προσ-
 25 κατημένων πόλει Τούρωνι καλεομένῃ. ἔστι δὲ αὕτη
 χώρας τῆς Γαλατίας τῶν ἐν τῇ Ἑσπέρῃ κατοικη-
 μένων ἔθνεος τοῦ Λουγδονησίου. χρόνος δέ, κατ' ὄν
 [ἔτος] προσεκατέατο τῇ πολιορκίῃ, ἦν ἐν τῷ δὴ Γαλα-
 τίᾳ πᾶσα καὶ τὰ ταύτη προσεχέα ἔθνεα ἀρχῇ τῇ
 30 Ῥωμαίων οὐ πιθέσκετο, ἀλλὰ ἀπέβη καὶ τοῖσι
 ἐπανεστιηκόσι συνεφρόνεε. τότε γὰρ τῶν Κελτῶν
 τῶν πέρην Ῥήνου ἐπιστρατευσαμένων μοίρη ἀπὸ

τούτων ἀποσχισθεῖσα καὶ προσκατημένη τῇ πόλει τῇ
 λελεγμένη, καταφλεχθεισέων σφι πολλέων μηχανή-
 σασθαι ἐξόπισθεν τῶν μηχανέων, ἔλυτρα ὀρύξαντες
 πλέα ὕδατος ταῦτα ἐποίηον, ἔπειτα μολυβδίνους στε-
 γανούς ἀγωγούς τοὺς ὑποδεξομένους καὶ πα[ράξοντας 5
 τὸ ὕδωρ . . . . . [Exc. de stratagem. in codice montis
 Atho in Wescheri Poliorceticis p. 342 — 346.]

EUNAPII FRAGMENTA.

Ἀνεγνώσθη Εὐναπίου Χρονικῆς Ἱστορίας τῆς
μετὰ Δέξιππον νέας ἐκδόσεως ἐν βιβλίοις τεσσα-
ρεσκαίδεκα. ἄρχεται μὲν τῆς Ἱστορίας ἀπὸ τῆς Κλαυ-
δίου βασιλείας, ἐς ὃν Δέξιππῳ ἡ Ἱστορία καταλήγει,
5 ἀποτελεντᾶ δὲ εἰς τὴν Ὀνωρίου καὶ Ἀρκαδίου τῶν
Θεοδοσίου παίδων βασιλείαν, ἐκεῖνον τὸν χρόνον τέ-
λος τῆς Ἱστορίας ποιησάμενος, ὃν Ἀρσάκιος μὲν τοῦ
χρυσοῦ τῆς ἐκκλησίας στόματος Ἰωάννου ἀπελαθέν-
τος εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον ἀνηγμένος ἱερά-
10 τευεν, ἡ δὲ τοῦ βασιλεύοντος Ἀρκαδίου γυνὴ κατὰ
γαστροῦς ἔχουσα καὶ ἀμβλώσασα τὸν βίον ἀπέλιπεν.
οὗτος ὁ Εὐνάπιος Σαρδιανὸς μὲν γένος ἐστὶ· τὰς γὰρ
ἐν Λυδία Σάρδεις ἔσχε πατρίδα· δυσσεβῆς δὲ τὴν
θηρησκίαν ὢν, τὰ Ἑλλήνων γὰρ ἔτιμα, τοὺς μὲν εὐ-
15 σεβεῖα τὴν βασιλείαν κοσμήσαντας παντὶ τρόπῳ καὶ
ἀνέδην κακίζων διασύρει, καὶ μάλιστα γε τὸν μέγαν
Κωνσταντῖνον, ἔξαιρει δὲ τοὺς δυσσεβεῖς, καὶ τῶν
ἄλλων πλέον Ἰουλιανὸν τὸν παραβάτην, καὶ σχεδόν
τι τὸ τῆς Ἱστορίας αὐτῷ εἰς τὸ ἐκείνου ἐγκώμιον
20 συντεθὲν ἐξεπονήθη. ἔστι δὲ καλλιπεῆς τὴν φράσιν,
εἰ περιέλοι τις αὐτῷ τῶν λόγων τὸ ἀλεκτρονουῶδες
καὶ ἔλαφωδέστερον καὶ συωδέστερον, καὶ δὴ καὶ

τοὺς ἱερακῶδεις καὶ κορακῶδεις καὶ πιθηκῶδεις καὶ τὸ ποταμῶδες δάκρυον καὶ τὰ ὅμοια· τούτοις γὰρ καὶ τὴν ἄλλην τῶν ὀνομάτων περιλυμαίνεται καὶ διανοθεύει εὐγένειαν. καὶ τροπαῖς μὲν κέχρηται παραβόλως, ὅπερ ὁ τῆς ἱστορίας οὐκ ἐθέλει νόμος, 5 ἀφαιρεῖται δὲ τὸ λυποῦν ἢ τῆς λέξεως ἔμφασις τὰ πολλὰ καὶ ἀστειότης. τῇ συνθήκῃ δὲ καὶ τῷ σαφεῖ πρὸς ἱστορίαν καὶ ταῖς περιόδοις συμμετρῶς καὶ οἰκείως ἔχει· πλὴν ἐνιαχοῦ δικανικώτερον μᾶλλον ἢ ἱστορικώτερον μεστοῖ καὶ περιβάλλει τὸν λόγον. 10 νεωτερίζει δ' οὐκ ὀλίγα καὶ περὶ τὰς συντάξεις, πλὴν οὐκ εἰς τὸ ἄχαρι οὐδ' εἰς τὸ ταῖς μεθόδοις λαβὴν ἐπιδοῦναι.

Δύο δὲ πραγματείας τὴν αὐτὴν περιεχούσας ἱστορίαν συνεγράψατο, πρώτην καὶ δευτέραν. καὶ ἐν μὲν 15 τῇ πρώτῃ πολλὴν κατὰ τῆς καθαρᾶς ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν πίστεως κατασπείρει βλασφημίαν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἀποσεμνύνει δεισιδαιμονίαν, πολλὰ τῶν εὐσεβῶν βασιλέων καθαπτόμενος· ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ, ἣν καὶ νέαν ἔκδοσιν ἐπιγράφει, τὴν μὲν πολλὴν ὕβριν 20 καὶ ἀσέλγειαν, ἣν κατὰ τῆς εὐσεβείας ἐσκέδαξεν, ὑποτέμνεται, τὸ δὲ λοιπὸν τῆς συγγραφῆς σῶμα συνείρας νέαν ἔκδοσιν, ὡς ἔφημεν, ἐπιγράφει, ἔτι πολλὰ τῆς ἐκεῖσε λύσεως ὑποφαίνουσαν. ἀμφοῖν δὲ ταῖς ἐκδόσεσιν ἐν παλαιοῖς ἐνετύχομεν βιβλίοις, ἰδίως 25 ἑκατέρῃ ἐν ἑτέρῳ τεύχει καὶ ἑτέρῳ συντεταγμένη· ἐξ ὧν αὐτῶν καὶ τὴν διαφορὰν ἀναλεξάμενοι ἔγνωμεν. συμβαίνει οὖν ἐν τῇ νέᾳ ἐκδόσει πολλὰ τῶν χωρίων διὰ τὰς γεγεννημένας τῶν ῥητῶν περικοπὰς ἀσαφῶς ἐκκεῖσθαι, καίτοι φροντιστής ἐστι τοῦ σα- 30 φοῦς· ἀλλ' ὅτῳ τρόπῳ λέγειν οὐκ ἔχω, μὴ καλῶς κατὰ τὰς περικοπὰς ἀρμόσας τοὺς λόγους ἐν τῇ δευ-

τέρα ἐκδόσει τὸν νοῦν λυμαίνεται τῶν ἀναγινωσκο-
μένων. ἐν οἷς καὶ τὸ τέλος. [Photius Bibl. cod. 77.]

Εἶποι δ' ἂν τις οὐ γράψαι αὐτὸν ἱστορίαν, ἀλλὰ
μεταγράψαι τὴν Εὐναπίου, τῷ συντόμῳ μόνον δια-
5 φέρουσαν, καὶ ὅτι οὐχ, ὥσπερ ἐκεῖνος, οὕτω καὶ οὐ-
τος Στελίχωνα διασύρει. τὰ δ' ἄλλα κατὰ τὴν ἱστο-
ρίαν σχεδόν τι ὁ αὐτὸς καὶ μάλιστα ἐν ταῖς τῶν
εὐσεβῶν βασιλέων διαβολαῖς. δοκεῖ δέ μοι καὶ οὗτος
10 δύο ἐκδόσεις, ὥσπερ κάκεινος, πεποιημέναι· ἀλλὰ
αὐτοῦ μὲν τὴν προτέραν οὐκ εἶδον· ἐξ ὧν δὲ ἦν
ἀνέγνωμεν ἐπέγραψε Νέας ἐκδόσεως συμβαλεῖν ἦν
καὶ ἐτέραν αὐτῷ, ὥσπερ καὶ τῷ Εὐναπίῳ, ἐκδε-
δόσθαι. σαφῆς δὲ μᾶλλον οὗτος καὶ συντομώτερος,
ὥσπερ ἔφημεν, Εὐναπίου· καὶ ταῖς τροπαῖς, εἰ μὴ
15 σπάνιον, οὐ κεχρημένος. [Idem cod. 98, de Zosimo.]

ΙΣΤΟΡΙΑ Η ΜΕΤΑ ΔΕΞΙΠΠΟΝ.

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΙΣ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Δεξίππῳ τῷ Ἀθηναίῳ κατὰ τοὺς Ἀθήνησιν ἄρ- 1
20 χοντας, ἀφ' οὗ παρὰ Ἀθηναίοις ἄρχοντες, ἱστορία
συγγέγραπται, προσαριθμουμένων καὶ τῶν Ῥωμαϊ-
κῶν ὑπάτων, καὶ πρό γε αὐτῶν τῶν ὑπάτων τε καὶ
ἀρχόντων ἀρξαμένης τῆς γραφῆς. τὸ δὲ ἐν κεφά-
λαιον τῆς ἱστορίας τὰ μὲν ἀνωτέρω καὶ ὅσα τὸ ποιη-
25 τικὸν νέμεται γένος ἀφεῖναι καὶ ἐπιτρέψαι τῷ πιθανῷ
καὶ μᾶλλον ἀναπεῖθοντι τὸν ἐντυγχάνοντα, τὰ δὲ
προϊόντα καὶ ἐπὶ πλέον μαρτυρούμενα συνενεγκεῖν
καὶ κατακλεῖσαι πρὸς ἱστορικὴν ἀκρίβειαν καὶ κρίσιν
ἀληθεστέραν. βιάζεται γοῦν καὶ συναριθμεῖται τὸν

χρόνον ἕς τε τὰς Ὀλυμπιάδας περιγράφων καὶ τοὺς
 ἐντὸς ἐκάστης Ὀλυμπιάδος ἄρχοντας. πρόθυρα δὲ
 κάλλους ἀνάμεστα προθεῖς τῆς συγγραφῆς καὶ προ
 ἰῶν τὰ τε ἔνδον ἐπιδείξας σεμνότερα, τὸ μὲν μυ-
 θῶδες καὶ λίαν ἀρχαῖον ἀφαιρεῖ καὶ ἀφήσιν ὥσπερ ⁵
 φάρμακον παλαιὸν καὶ ἀδόκιμον ἕς τοὺς συντε-
 θεικότητας. Αἰγυπτίους δὲ χρόνους ἀναλεγόμενος καὶ
 συνωθούμενος ἐπὶ τὰ πρῶτα καὶ παλαιότερα τῶν
 παρ' ἐκάστοις ἀρχῶν, τοὺς ἡγεμόνας καὶ πατέρας
 τῆς ἱστορίας ἐκίθησιν, ἔνδηλος ὢν καὶ σχεδόν τι ¹⁰
 μαρτυρούμενος ὅτι τῶν ἀπιστουμένων ἕκαστον ἔτε-
 ρος προλαβὼν εἴρηκεν. καὶ περιφέρει γε τὴν ἱστο-
 ρίαν ἐκ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν τῶν ταῦτα εἰρηκό-
 των ὥσπερ ῥῶπόν τινα καὶ ποικίλον καὶ χρήσιμον
 ἕς ἔν μυροπόλιον τὴν ἰδίαν ἐξήγησιν κατακεκλει- ¹⁵
 μένην καὶ συνηγμένην. πάντα δέ, ὅσα πρὸς τε τὸ
 κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων ἀξιόλογα καὶ κατ' ἄνδρα
 δι' ἀρετὴν περιπτοῦ τινος ὀνόματος τετυχηκότα, λά-
 βρως ἐπιδραμῶν καὶ διαθέμενος τῷ λόγῳ, τελευτῶν
 ἕς Κλαύδιον καταλύει τὴν συγγραφὴν, καὶ Κλαυδίου ²⁰
 τῆς βασιλείας ἔτος τὸ πρῶτον, ἕς ὃ δὴ καὶ τῆς βασι-
 λείας ἤρχετο καὶ ἐτελεύτα, ἐνιαυτὸν ἄρξας Ῥωμαίοις
 ἕνα· οἱ δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ χαρίζονται. εἶτα Ὀλυμ-
 πιάδας καταλογίζεται τόσας καὶ τόσας καὶ ὑπάτους
 καὶ ἄρχοντας ἐπὶ ταύταις, τὴν χιλιάδα τῶν ἐτῶν ²⁵
 ὑποβαλῶν, ὥσπερ ἀγωνιῶν, εἰ μὴ πολλῶν λίαν ἐτῶν
 ἀποδοίῃ λόγον τοῖς ἐντυγχάνουσιν. ἐγὼ δὲ ὁ τοῦτο
 τὸ ἔργον ἕς νοῦν βαλόμενος, ὑπ' αὐτοῦ Δεξιππου
 ταῦτα ἔχων ἐκδιδάσκεσθαι καὶ συλλαμβάνειν ὅσος
 καὶ ἡλίκος ὁ κίνδυνος κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἕκαστον ³⁰
 ἱστορίαν γράφειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας ὁμο-
 λογεῖν ὅτι ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀληθῆ κατὰ τοὺς χρό-

νους, ἀλλὰ τῷ μὲν οὕτως, τῷ δὲ ἐτέρως ἔδοξε, καὶ
 περιφανῶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖν, ὥσπερ ἐκεῖνος, ὅτι
 χρονικὴν ἱστορίαν γράφων πλανωμένην τινὰ καὶ με-
 5 στήν τῶν ἀντιλεγόντων, ὥσπερ ἀπρόεδρον ἐκκλη-
 σίαν, ἐκτίθησι τὴν γραφήν, ὀξέως δὲ καὶ τῆς Βοιω-
 τίας ἀκούων παροιμίας, ὅτι οὕτως ἀυλεῖν οὐ πρόπει,
 κάκεινα προσελογιζόμεν ὅτι τέλος ἱστορίας καὶ σκο-
 πὸς ἄριστος τὰπραχθέντα ὅτι μάλιστα δίχα τινὸς
 πάθους ἐς τὸ ἀληθὲς ἀναφέροντα γράφειν, οἱ δὲ
 10 ἀκριβεῖς λογισμοὶ τῶν χρόνων, ὥσπερ ἄκλητοι μάρ-
 τυρες, αὐτομάτως ἐπεσιόντες ἐς ταῦτα ὠφελοῦσιν
 οὐδέν. τί γὰρ Σωκράτει πρὸς σοφίαν καὶ Θεμιστο-
 κλεῖ πρὸς δεινότητα συντελεῖται παρὰ τῶν χρόνων;
 ποῦ δὲ ἐκεῖνοι καλοὶ κάγαθοὶ διὰ θέρους ἦσαν; ποῦ
 15 δὲ τὰς ἀρετὰς ἐφ' ἑαυτῶν, καθάπερ τὰ φύλλα, πρὸς
 τὴν ὥραν τοῦ ἔτους ἀξιοσημείωσας καὶ ἀπορροεούσας
 παρέρχονται; ἀλλ' ἴσως ἕκαστος αὐτῶν τὸ γοῦν ἐς
 φύσιν καὶ δύναμιν ἀγαθὸν διαρκῶς καὶ συνεχῶς ἐν
 ταῖς ἐνεργείαις ἀπεδίδου καὶ διέσωζεν. τίς οὖν λό-
 20 γος πρὸς ἱστορίας τέλος εἰδέναι καὶ γινώσκειν ὅτι
 τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐνίκων οἱ Ἕλληνες κυνὸς
 ἐπιτέλλοντος; τί δ' ὄφελος ἦν τοῖς ἐντυγχάνουσιν
 ἐς ὠφέλειαν ἱστορικῆς χρείας, εἰ κατὰ ταύτην ἐτέχθη
 τὴν ἡμέραν ὁ δεῖνα καὶ μελοποιὸς ἀνέσχευ ἢ τραγω-
 25 δὸς ἄριστος; εἰ γὰρ ἔσχατος ὄρος τῶν περὶ τὴν ἱστο-
 ρίαν καλῶν τὸ πολλῶν καὶ ἀπείρων πραγμάτων ἐν
 ὀλίγῳ χρόνῳ καὶ διὰ βραχείας ἀναγνώσεως πείραν
 λαβεῖν καὶ γενέσθαι γέροντας ἔτι νέους ὄντας δι'
 ἐπιστήμην τῶν προγεγονότων, ὥστε τίνα μὲν φευ-
 30 κτέον, τίνα δὲ αἰρετέον, εἰδέναι, τοῦναντίον ἔμοιγε
 δοκοῦσι ποιεῖν οἱ περιττοῖς καὶ ἀπηρητημένοις ἐπεσ-
 οδίους ὥσπερ ξενικοῖς ἠδύσμασι τὸ τῆς ἱστορίας ἐδώ-

διμον καὶ χρήσιμον ἀνατρέποντες καὶ διαφθείροντες
 ἀλμυρῶ λόγῳ πότιμον ἀκοήν. κωλύει μὲν γὰρ ἴσως
 οὐδὲν καὶ περιττόν τι μαθεῖν, ἄλλως τε, ὡς φησιν
 αὐτὸς Δέξιππος, τῶν μὲν χρονικῶν ἢ πάντων ἢ τῶν
 πλείστων διαπεφωνημένων, τῶν δὲ ὑπερώρων καὶ 5
 φανερωῶν πράξεων συμπεφωνημένων. τίς γὰρ οὕτω
 περιβόητος ἄπασι ὅσοι λόγων ἤψαντο καὶ κατέλιπον
 λόγους ὡς Λυκοῦργος Λακεδαιμόνιος; ἐς ὃν καὶ ἡ
 τοῦ θεοῦ μαρτυρία διὰ στόματος ἄπασι θεὸν ἀντι-
 κρυσ ἀνακαλοῦντος ἐπὶ τῷ θεῖναι τοὺς νόμους. τίς 10
 δὲ τῶν ταῦτα εἰρηκότων ἐτέρῳ συμφέρεται περὶ τῶν
 ἡνίκα ἐτίθει τοὺς νόμους χρόνων; ἀλλὰ πάντες, ὡς-
 περ οἰκίαν ἢ στῦλον δοκιμάζοντες ἢ τι τῶν ὁμοίων,
 ὅτι μὲν ἔστι καὶ γέγονε συντίθενται καὶ κατανεύ-
 ουσι, περὶ δὲ τοῦ πότε [ἀπορία addit Nieb.] παντο- 15
 δαπῆ ἐμπεπλήκασιν τὰ βιβλία. ὁπότε καὶ Θουκυδίδης
 ὁ πάντων ἀκριβέστατος τὸν μέγαν καὶ πολυνύμητον
 ἐκεῖνον πόλεμον ἀρχὴν τινα καὶ προφάσεις φησὶ λα-
 βεῖν πρὸς δευτέραν κίνησιν ἐκ διαφορᾶς ἡμερῶν, ἢ
 περὶ πόλεων ἀλώσεως αὐτοῖς ἐγένετο, καὶ οὐδὲ αὐ- 20
 τὸς ἔχει διαιτᾶν σαφῶς καὶ ἀκριβῶς τίνες ἐπεκάλουν
 δικαιοτέρον, ἀλλ' ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐλθὼν ὑποδηλοῖ
 καὶ παραδείκνυσιν ὅτι κενὴ τίς πού καὶ ἀχρεῖος ἡ
 περὶ τοὺς χρόνους διατριβὴ καὶ σχολή.

Τοιαῦτά τινα καὶ πλείω ἕτερα πρὸς ἔμμαντὸν ἐκ- 25
 κλησιάσας καὶ βουλευσάμενος, καὶ τοῖς ἐς τὰ χρονικά
 σπεύδουσιν καὶ ἀνεστηκόσιν ὁμοιά τινα παρεγγυῶν,
 ὡς ἡ περὶ τὰς ὄρας καὶ ἡμέρας ἀκριβεία πλουσίων
 οἰκονόμοις τισὶ καὶ λογισταῖς πρόπει, καὶ νῆ Δία γε
 τοῖς ἐς τὰ οὐράνια κεχηνόσι, καὶ ὅσοι πρὸς ἀριθμῶ 30
 φανερωῶς κάθηται, αὐτὸς δὲ προαγορεύων πόρρωθεν
 τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὅτι πιστεύσας ἔμμαντῷ δύνασθαι

γράφειν γεγονότα τε καὶ γιγνόμενα πρὸς τόδε τὸ ἔργον ὥρμησα, τὸ μὲν κατ' ἐνιαυτὸν καὶ καθ' ἡμέραν ὥσπερ ἀπροσδιόνυσόν τινα ῥῆσιν παραιτησάμενος, τὸ δὲ κατὰ χρόνους, οἱ τοῖς βασιλεῦσι περιγράφονται, κρίνας ἀληθέστερον. ἀναγνώσεται γοῦν τις ὅτι ταῦτα ἐπὶ τοῦδε τοῦ βασιλέως ἢ τοῦδ' ἐπράττετο· καθ' ὃν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ ἡμέραν, ἕτερος ἐς τὴν ἀπάτην χορεύεται τις· ἐγὼ δὲ καὶ τὸ πιστεύειν ἐμαντῶ γράφω, ἀνδράσιν ἐπόμενος, οἱ τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου μακρῶ προεῖχον κατὰ παιδείαν καὶ διατεταμένως ἐνῆγον μὴ σιωπᾶν τὰ κοινὰ τῶν ἔργων καὶ ὅσα ὁ καθ' ἡμᾶς ἔφερε χρόνος καὶ τὰ πρὸ ἡμῶν μετὰ τὴν Δεξιπίπου γραφὴν οὐπω λόγου τε καὶ ἱστορίας ἐμφανοῦς τετυχηκότα. ἐγίγνετο δὲ ἐκείνοις τε κάμοι κοινὸν τὸ ἔργον τόδε, καὶ πάντα γε ἐς τὸν Ἰουλιανὸν ἀναφέρειν ἐδόκει, ὃς ἐβασίλευσε μὲν ἐφ' ἡμῶν, τὸ δὲ ἀνθρώπινον αὐτὸν ὥσπερ τινα θεὸν προσεκύνουν ἅπαντες. λόγου δὲ ἦν ἄξιον καὶ καλῶς ἔχειν ἐδόκει, καθάπερ τοῖς ἔνεκεν ἐρωμένης ..... νοῦσι ποιη-
 20 ταῖς οἱ γενομένοις ἀρίστοις, οὕτω καὶ ἡμῖν ἀρχὴν τινα καὶ γένεσιν προθεμένοις τὴν ... παρόντα καὶ ... τῶν προ ... ἐδόκει .... φῆν ... κόντων χρόνων ... μένον καὶ ... ψυχῆς ἀναφέρουσι ... τὸ εἶδωλον ... δεῖν ... ἐν ἀλλοτριόις.

25 Ὅτι ἐξουσία ἐστὶ ... πονηρᾶς ... ὑπὸ λόγου ... παρακινεῖ καὶ ... χρόνον ... χρηματίζει ... ἀρχὰς ... γὰρ μήποτε ... οὕτω δὲ τι ... [Exc. de sentent. (cod. p. 263, 264, 313, 314) p. 248—253 Mai., 56—61 Niebuhr.]

ΑΤΡΗΛΙΑΝΟΣ.

30 [Σελευκίς ὄρνειόν ἐστιν εὐπεπτον καὶ ἀκόρεστον 2 καὶ πανοῦργον [καὶ τὰς ἀκρίδας χανδὸν λαφύσσον

addunt libri praeter A. et Photium] Photius s. Suidas. „Haec verba credo Suidam hausisse ex Eunapio, quod Zosimus I, 57, 6, in ea parte Historiae quam e Nostro sumpsit, *Σελευκιάδας* memoret, *αὐ ταῖς ἀκρίσι συμπεριίπτανται καὶ τοῖς στόμασι ταύτας δέχονται.*“ BOISS. 5 Sed quum gl. sit Photii Eunapium non excerpentis, vix haec sunt illius.

ΠΡΟΒΟΣ.

- 3 *Κατακαίνειν, ἀναιρεῖν, φονεύειν.* “ὁ δὲ τοξότης ἠφίει βέλος, εὖστοχος ἂν τοσοῦτους κατακαίνειν, ὅσα ἠφίει βέλη,” *Εὐναπίος* φησιν*). [Suidas.]

ΚΑΡΙΝΟΣ.

- 4 *Καρῖνος, Κάρου τοῦ βασιλέως υἱός, γενόμενος ἐν ἔξουσίᾳ καὶ βουλήσεως κύριος, ἀνέδραμε τηλικούτον κακὸν ἐς τυραννίδα ὥστε ἀπέδειξε χρυσοῦν τὴν* 15 *τραγωδομένην τυραννίδα· οὕτω καὶ τοῦνομα τοῖς ἔργοις μακρῶ παρῆλθε. παιδων μὲν γὰρ εὖ γεγνότων ὕβρεις διὰ τὸ σύνηθες οὐδὲ ὕβρεις ἐνομισθησαν, ἀλλ’ ἦν ἐγκύκλιον αὐτῶ καὶ πρόχειρον τοιαῦτα ἀμαρτάνειν· ὁ δὲ ἐγκλήματά τε ἀνέπλαττε* 20 *καὶ ἐδίκαξε τοῖς ἀδικουμένοις καὶ τῶν δικαζομένων οὐδεὶς ἐσώζετο, ὅπου γε πολλῆς οὔσης καὶ ἀδιηγῆτου τῆς φθορᾶς παρανηλίσκοντό τινες τῶν εὐδαι-*

*) Hoc fragmentum pertinet ad illam Historiae partem qua Eunapius narrabat Palmyram ab Aureliano vel Cremnam a Probi militibus obsessam. Rem illustrat Zosimus I, 54, 7 et 70, 1. Crediderim Eunapiana haec esse referenda ad Cremnae obsidionem; nam Zosimus loco posterius citato Nostri verba ante oculos habuisse videtur: *Συνῆν τις ἀνὴρ αὐτῶ* (Lydio in Cremna obsesso) *μηχανάς τε κατασκευάζειν εἰδώς καὶ ἐκ μηχανῶν εὖστοχος ἀφιέναι βέλη δυνάμενος, ὥστε ὁσάκις ἐνεκελεύσατο ὁ Λύδιος αὐτῶ κατὰ τινος τῶν πολεμίων ἀφιέναι βέλος, μὴ διαμαρτεῖν σκοποῦ.* BOISSONADUS.

μόνων, ὥσπερ ἐν κοινοῖς δεῖπνοις ἀλεκτορίδες, ἐς τὴν Καρίνου τρυφήν. μεμνηῆσθαι δὲ τῶν κατακοπτομένων ἔφασκε, τῶν μὲν ὡς οὐκ ἐπήνεσαν αὐτοῦ τὸ κάλλος, τῶν δὲ ὅτι λέγοντα, ὅτε ἦν μειράκιον, οὐκ
 5 ἐθαύμασαν, ὡς ἐβούλετο· ἀπώλλυντο δὲ τινες καὶ γελάσαντες ἐναντίον αὐτοῦ ποτε. καὶ πάντα ἦν αὐτοῦ βαρύτερα διοσημίας, καὶ ἐλύττα ἐν μέσοις τοῖς ὑπηκόοις*). [Suidas.]

ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ.

10 [Suidas v. ἐσχατιά· “ὁ Διοκλητιανὸς λόγον ποιού- 5
 μενος τῶν πραγμάτων ᾤήθη δεῖν καὶ δυνάμεσιν ἀρκούσαις ἐκάστην ἐσχατιὰν ὀχυρῶσαι καὶ φρουρία ποιῆσαι”. Eunapio haec vindicanda probabiliter censet Reitemeier. ad Zosimum II, 34, 2: Τῆς γὰρ Ῥω-
 15 μαίων ἐπικρατείας ἀπανταχοῦ τῶν ἐσχατιῶν τῇ Διοκλητιανοῦ προνοίᾳ κατὰ τὸν εἰρημένον ἤδη μοι
 (sc. in libri I parte nunc deperdita) τρόπον πόλεσι καὶ φρουρίοις καὶ πύργοις διειλημμένης, κτλ. Ex ipso Zosimo Suidiana fluxisse putavit Valesius ad Ammian.
 20 Marcell. XXIII, 5, 2, p. 256. MÜLLERUS.]

[Idem: Ἰόβειοι καὶ Ἐρκούλαιοι, ὀνόματα τάξεων. 6
 τάγματα γὰρ τινα δαίμονος ἐπώνυμα. Ἰόβις γὰρ παρὰ Ἱταλοῖς ὁ Ζεὺς, Ἐρκούλιος δὲ ὁ Ἡρακλῆς. Eunapium de his narrasse ex eoque haec hausisse lexi-

*) Haec esse Eunapii patet e Suida vv. διοσημία, ἐγνύκλιον, μακρῶ, ὕβρις, ubi; particulae huius loci afferuntur, nominato auctore. Fortasse huc pertinet etiam Suidas v. ἀτάσθαλα (v. fr. 89). Ceterum quum apud Suidam proxime antecedant haec: Καρικὸν θῦμα· ἐπὶ τῶν ἄσαρκα ἢ ἄβρωτα μέλη θνόντων· οἱ γὰρ Κᾶρες κύνα θνύουσιν. Εὐνάπιος, probabiliter Kusterus statuit Eunapii mentionem non suo esse loco factam, sed ad ea quae de Carino sequuntur pertinere. Inclusa e Suida v. μακρῶ suppleta sunt. MÜLLERUS.

cographum suspicatur Boissonadus, collato Zosimo III, 30, 4: Ἐτετάχατο δὲ ἐν τούτῳ Ἰοβιανοὶ καὶ Ἐρκουλιανοί. ταγματῶν δὲ ταῦτα ὀνόματα, παρὰ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ καταστάντα, φερόντων τὰς τούτων ἐπωνυμίας· ὁ μὲν γὰρ Διός, ὁ δὲ Ἡρακλέους ἐπώνυμον εἶχε. Et II, 42, 3: Ἰοβιανῶν καὶ Ἐρκουλιανῶν· τάγματα δὲ ταῦτα (δαίμοσιν suppleendum censet Boiss.) ἐπώνυμα. Ceterum conf. Valesius in Ammian. XXV, 6, 2, et Schwarzium in Mamertini Paneg. p. 93. MÜLLERUS.]

‡10

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

7^a Κωνσταντῖνος μὲν οὖν καὶ Ἀβλάβιον τιμῶν ἐκόλλάζετο, καὶ ὅπως γε ἐτελεύτα ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γέγραπται. Ἀβλαβίῳ δὲ τὸν παῖδα κατέλιπε Κωνσταντίον, συμβασιλεύσαντα μὲν αὐτῷ, διαδεξάμενον δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς σὺν Κωνσταντίνῳ καὶ Κωνσταντι τοῖς ἀδελφοῖς. ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὸν θειότατον Ἰουλιανὸν ἀκριβέστερον ταῦτα εἴρηται. [Eunapius Vit. Aedesii p. 25 Boiss. *].

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ.

20

7^b ..... ἀλλ' ἢ μὲν παροιμία φησὶ τὸ θέρος ἐπὶ τῇ καλᾷ φαινέσθαι· τότε δὲ ὁ Κωνσταντίος ἐδείκνυτο τοῦ πατρὸς ὄν.

*) Ablabius, praefectus praetorio, invidia ductus in Sopatrum favore apud Constantinum maxime pollentem, machinis suis effecit ut aemulus capitali crimine circumventus iussu Constantini trucidaretur. Fuscus rem exponit Eunapius l. c. p. 24. Ipse Ablabius deinde a Constantio (337 p. C.) supplicio affectus est. Zosimus II, 40: Ἀνηρέθη δὲ τότε Ἀβλάβιος ὁ τῆς αὐλῆς ὑπαρχος, τῆς Δίης ἀξίαν αὐτῷ ποινὴν ἐπιθείσης, ἀνθ' ὧν ἐβούλευσε θάνατον Σωπάρῳ τῷ φιλοσόφῳ, φθόνῳ τῆς Κωνσταντίνου πρὸς αὐτὸν οἰκειότητος. De mortis genere vide Eunapium l. l. p. 25 seq. MÜLLERUS.

Ὅτι κατὰ τὸν Ἰουλιανὸν τὸν Καίσαρα δοκοῦν τῷ
 αὐτῷ Κωνσταντίῳ βεβουλεῦσθαι καλῶς ὁ χρόνος
 τὴν πείραν ἐς τὸ ἐναντίον ἔστρεφε, ταῖς τοῦ Καί-
 5 σαρος ἀρεταῖς συνενθουσιώσης ἤδη τῆς τύχης, καὶ
 σχεδὸν ἐκάστης ἡμέρας ξένα καὶ ποικίλα φερούσης
 τῷ βασιλεῖ διηγήματα· ἐφ' οἷς ὁ Κωνσταντίος δα-
 κνόμενος ἤδη καὶ δυσφορῶν ὑπὸ φθόνου, τοὺς ἡγου-
 μένους τῶν φύσει πολεμίων ἐπετείχιζε τῷ Καίσαρι,
 καὶ τὴν ἑαυτοῦ προσείθει τοῖς ἐχθροῖς δύναμιν,
 10 μόνα ὄρων τὰ ἡδέα, καὶ τὸ οἰκεῖον ξένον ὑπολαμβά-
 νων, εἰ σὺν τῷ Καίσαρι σώζοιτο, καὶ τὸ ξένον οἰ-
 κεῖον, εἰ καταλύοι μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Καίσαρα· ὥστε
 ὁ πόλεμος ἐς τὸ ὑπουλον μεταβαλὼν καὶ τὸ φύσει
 πολέμιον ἐποίει σύμμαχον. [Exc. de sentent. (cod.
 15 p. 121) p. 253 Mai., 61—62 Niebuhr.]

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Τὰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Δεξιίπου συγγραφῆς ἐς 8^a
 τοὺς Ἰουλιανοῦ καθήκοντα [καιροὺς] ὡς ἐνῆν μά-
 λιστα διὰ τῶν ἀναγκαίων ἐπιτρέχουσιν ἱκανῶς ἐν
 20 τοῖς ἔμπροσθεν δεδήλωται· φέρεται δὲ ἐντεῦθεν ὁ
 λόγος ἐφ' ὃνπερ ἐφέρετο ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἀναγκάζει γε
 τοῖς ἔργοις ἐνδιατρίβειν ὥσπερ τι πρὸς αὐτὸν ἐρωτι-
 κὸν πεπονθότας, οὔτι μὰ Δία τεθειαμένους ἢ πεπει-
 ραμένους· κομιδῇ γὰρ ἦν ὁ γράφων τάδε παῖς, ἠνίκα
 25 ἐβασίλευσεν· ἀλλὰ δεινόν τι χρῆμα καὶ ἀπαραίτητον
 ἐς ἔρωτα τὸ κοινὸν ἀνθρώπων ἀπάντων πάθος καὶ
 τὸ τῆς περὶ αὐτοῦ δόξης ἀστασίαστος. πῶς γὰρ ἦν
 σιωπᾶν ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς ἔφερε σιωπᾶν (σιωπῆν Nieb.);
 πῶς δὲ μὴ λέγειν ὅσα καὶ οἱ μὴ δυνάμενοι λέγειν ἀπὸ
 30 στόματος ἔφραζον, ἐς γλυκεῖάν τινα καὶ χρυσῆν δια-
 τριβὴν τὴν ἐκείνου ἀναφέροντες (μνήμην addit Nieb.,

ἀρχὴν Herwerden.); καὶ ὁ μὲν πολὺς ἄνθρωπος ταῦτα
 πᾶσχοιτες ὅμως ἔλαττον ἐς τὸ γράφειν ἐξεβιάζοντο·
 τὸ δὲ ἐξαίρετον καὶ ὅ,τιπερ ἦν ἐν παιδείᾳ γνωρι-
 μώτατον, οὐδὲ ἀφιέντα ἠφίεσαν, ἀλλ' ἐνέκειντο παρα-
 θαρσύνοντες ὡς ἐπιληψόμενοι (συνεπιλ. Bekk.) τοῦ 5
 πόνου. ὁ δὲ ἐς τὰ μάλιστα γεγωνῶς αὐτῶ γνῶριμος,
 ὁ Περγαμηνὸς ἀνὴρ Ὁρειβάσιος, ἐκ φυσικῆς φιλοσο-
 φίας ἰατρικὴν ἐπιτάττειν ἄριστος καὶ δρᾶν ἔτι θειό-
 τερος, καὶ ἀσεβήσειν ἐβόα περιφανῶς, εἰ μὴ συγ-
 γράφοιμι· καὶ τῶν γε πράξεων, πάσας δὲ ἠπίστατο 10
 παρῶν ἀπάσαις, μάλα ἀκριβῶς ὑπόμνημα συνετέλει
 πρὸς τὴν γραφὴν· ὥστε οὐκ ἦν ἀναβολὴ καὶ βουλο-
 μένω ῥαθυμεῖν.

Τοῦτο ἐγένετο τὸ εὐτύχημα, καὶ πάντα ὥσπερ
 ὀστράκου μεταπεσόντος ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐχώρησε Ῥω- 15
 μαίοις. [Exc. de sentent. (cod. p. 121, 122) p. 254—255
 Mai., 62—63 Niebuhr. Postrema ex Eunapio affert Suidas
 v. ὀστράκου περιστροφῆ.]

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ.

8^b Ἐξιστάμενος, ἀντὶ τοῦ παραχωρῶν. “ὁ οὖν Μάρ- 20
 κελλος κύριος ἦν τῶν πραγμάτων, ὀνόματος μόνου
 καὶ σχήματος τῶ Ἰουλιανῶ ἐξιστάμενος, τὴν δὲ ἀληθε-
 στέραν αὐτὸς ἀρχὴν μεταχειριζόμενος”. [Suidas. Eu-
 napii haec esse animadvertit Valesius ad Ammian. Marcell.
 XVI, 4, 3.] 25

9 [“Οτι φησὶν Εὐνάπιος περὶ τοῦ παραβάτου Ἰου-
 λιανου·” Τῆς δὲ στρατείας ταύτης σφοδροτάτης τε
 ἅμα καὶ κλεινοτάτης τῶν πρὸ αὐτῆς γενομένων τὴν
 διήγησιν ἐς τήνδε τὴν γραφὴν ἐντείνοντες οὐ πει-
 σόμεθα ταῦτον τοῖς ἐν ἡμέρᾳ δᾶδας ἀνασχοῦσιν, ἵνα 30
 τι κρυπτόμενον ἀνεύρωσιν, οὐδὲ ὑπὲρ ὧν ἱκανῶς

ἅμα καὶ συνενθουσιῶν τοῖς ἑαυτοῦ καλοῖς βιβλίδιον
 ὅλον τῆδε ἀναθεὶς τῇ μάχῃ διῆλθεν ὁ βασιλικώτατος
 καὶ ἐν λόγοις Ἰουλιανός, αὐτοὶ παραβαλούμεθα καὶ
 συνεκθήσομεν ἑτέραν γραφὴν τὰ αὐτὰ σημαίνουσιν,
 5 ἀλλὰ τοῖς μὲν βουλομένοις τὸ μέγεθος τῶν ἐκείνου
 λόγων τε καὶ ἔργων ἀνασκοπεῖν τὸ περὶ τούτων βι-
 βλίδιον [ἀναγιγνώσκειν] ἐπιτάξομεν, καὶ πρὸς ἐκείνην
 φέρεσθαι τὴν ἀκτῖνα τῆς συγγραφῆς, ἐκ τῆς ἐνεργ-
 γείας τῶν τότε ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων ἐπὶ τὴν τοῦ
 10 λόγου δύναμιν ἀπορρῦϊσαν καὶ διαλάμψασαν· αὐτοὶ
 δὲ ὅσον οὐ πρὸς ἄμιλλαν μεираκιώδη καὶ σοφιστικὴν,
 ἀλλ' ἐς ἱστορικὴν ἀκρίβειαν ἀναστῆσαι καὶ διαπλάσαι
 τὸν λόγον, ἐπιδραμούμεθα τὰ γεγενημένα, συνάπτου-
 τες τοῖς εἰρημένοις τὰ ἐχόμενα. [Exc. de sentent. (cod.
 15 p. 122) p. 255 Mai., 63—64 Niebuhr.]

Ὅτι Ἰουλιανὸς τοὺς ἀρχομένους καὶ τοὺς πολε- 10
 μίους ἐδίδασκεν ἀρεταῖς τίσι δεῖ τὸν ὄντως βασιλέα
 κρατεῖν, καὶ ὡς ἀνδρεία μὲν καὶ θάμη καὶ χειρῶν
 κράτος πρὸς τοὺς ἀνθεστηκότας μόνον τῶν πολεμίων
 20 χρήσιμα, δικαιοσύνη δὲ μετ' ἐξουσίας ὥσπερ πηγῆ
 τις οὔσα τῶν ἀρετῶν καὶ τοὺς μὴ παρόντας χειροῦ-
 θεις ἐμποιεῖ (τε ποιεῖν Bekk.) καὶ δουλοῦσθαι πέφυκε.
 τοιαύτας ὑποτείνων ἀρετὰς καὶ σπέρματα φιλοσοφίας
 ἐς τοὺς ὑπηκόους ἅπαντας ἀπὸ βήματος ἐπέταττε Ῥω-
 25 μαίοις μηδένα Σαλίων ἀδικεῖν μηδὲ δηοῦν ἢ σί-
 νεσθαι τὴν ἰδίαν χώραν. ἰδίαν δ' ἀπέφαινε πᾶσαν
 αὐτοῦ δεῖν ὑπολαμβάνειν, ἢν ἄνευ μάχης καὶ πό-
 νων ἔχουσιν· ὡς ἀναγκαῖον εἶναι πολεμίαν τὴν τῶν
 πολεμούντων ἡγεῖσθαι καὶ νομίζειν, οἰκείαν δὲ τὴν
 30 τῶν προσκεχωρηκότων.

Ὅτι εἰώθει Ἰουλιανὸς * ἀρχὴν νίκης, οὐ πολέμου
 τίθεσθαι. [Ibid. (cod. p. 284) p. 256 Mai., 64—65 Niebuhr.]

11 Τοῦτον δεξάμενος ἑταῖρον [ἐφ'] ἑαυτῷ συνιστάμενον εἶχεν· εἶτ' ἄλλος προσήει, καὶ πλῆθος ἦν· καὶ καθάπερ οἱ Πυθαγόρειοί φασι, μονάδος ἐπὶ δυάδα κινηθείσης οὐκέτι τὴν τῶν ἀριθμῶν ἡρεμεῖν φύσιν, ἀλλὰ διαχεῖσθαι καὶ ρεῖν ἐς πολὺ, οὕτω Χαριέττωνος 5 Κερκίωνα προσλαβόντος αἴ τε πράξεις ἐπὶ πολὺ προήεσαν καὶ ὁ τῶν συνισταμένων ὄχλος ἀνὰ λόγον ἠκολούθει ταῖς πράξεσιν. [Ibid. (cod. p. 284) p. 257 Mai., 65 Nieb.]

Ἄνειχεν, ἐκώλυε. “Χαριέττων μὲν οὖν καὶ πρὸ 10 τούτου φανερός τις ὢν καὶ ἀνυπόστατος τῷ τε πλεονάζουσι τοῦ δραστηρίου φοβῶν, ἀνειχεν ἀπὸ ληστείας ἅπαντας.” [Suidas. Eunapio haec vindicavit Valesius ad Ammian. XXII, 11. Conf. Zosimus III, 7, 4.]

Ἐδόκει γὰρ τὸ σῶμα γιγαντώδης εἶναι καὶ τὸν 15 θυμὸν θηριώδης καὶ ἐς ἀγκίνοϊαν τῶν συλληστευόντων ἀπάντων πολυπλοκώτερος. [Suidas v. γιγαντώδης. Haec ex eodem fonte ducta esse censet Maius, collato Zosimo III, 7, 1, qui de Chariettone: Ἄνῆρ τις ἦν μέγεθος σώματος ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἔχων καὶ τὴν 20 ἀνδρείαν ἀνάλογον τῷ σώματι.]

12 Ὅτι τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐς τὴν πολεμίαν χωροῦντος, καὶ τῶν Χαμάβων ἱκετευόντων φεῖδεσθαι καὶ ταύτης ὡς οἰκείας, ὁ Ἰουλιανὸς συνεχώρει, καὶ τὸν βασιλέα σφῶν προελθεῖν κελεύσας, ἐπειδὴ προῆλθε 25 καὶ ἐπὶ τῆς ὄχθης εἶδεν ἐστηκότα, ἐπιβὰς πλοίου, τὸ πλοῖον ἐξῶ ἔχων τοξεύματος, ἐρμηνέα ἔχων διελέγετο τοῖς βαρβάροις. ἐκείνων δὲ πάντα ποιεῖν ὄντων ἐτοίμων, ὁρῶν εὐπρόσωπόν τε ἅμα καὶ ἀναγκαίαν αὐτῷ τὴν εἰρήνην· Χαμάβων γὰρ μὴ βου- 30 λομένων ἀδύνατόν ἐστι τὴν τῆς Βρεττανικῆς νήσου σιτοπομπίαν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ φρούρια διαπέμπεσθαι·

καμπτόμενος ὑπὸ τῆς χρείας χαρίζεται τὴν εἰρήνην,
 καὶ ὄμηρα ἦται λαβεῖν πίστεως ἕνεκεν. τῶν δὲ ἱκα-
 νούς εἶναι τοὺς αἰχμαλώτους λεγόντων, ἐκείνους ἔφη
 τὸν πόλεμον αὐτῷ δεδωκέναι· καθ' ὁμολογίαν γὰρ μὴ
 5 λαβεῖν· νυνὶ δε ζητεῖν παρ' αὐτῶν τοὺς ἀρίστους,
 εἰ μὴ τεχνάζουσι περὶ τὴν εἰρήνην. τῶν δὲ ἱκετευ-
 όντων καὶ ἀξιούντων εἰπεῖν οὓς βούλεται, μεταλαβὼν
 αὐθις τὸν τοῦ βασιλέως αὐτῶν αἰτεῖται παῖδα, πλατ-
 τόμενος, ὃν εἶχεν αἰχμάλωτον, ὥσπερ οὐκ ἔχων.
 10 ἐνταῦθα ὅ τε βασιλεὺς αὐτῶν καὶ οἱ βάρβαροι προη-
 νεῖς ἐκταθέντες οἰμωγῇ τε ἀφθόνῳ καὶ ὀλοφύρσει
 προσεκέχρητο, δεόμενοι μηδὲν ἀδύνατον ἐπιτάτ-
 τεσθαι· ἀδύνατον δὲ αὐτοῖς εἶναι καὶ τοὺς πεσόντας
 ἀναστῆσαι καὶ ὁμήρους δοῦναι τοὺς τετελευτηκότας.
 15 γενομένης δὲ σιωπῆς, ὁ τῶν βαρβάρων βασιλεὺς ἀνα-
 βοήσας μέγιστον ὄσον, Εἶθε ἔξη μοι, ἔφη, ὁ παῖς, ἵνα
 σοι δοθῆις ὄμηρος, ὃ Καῖσαρ, δουλείαν ἠτύχει τῆς
 ἐμῆς βασιλείας εὐδαιμονεστέραν. ἀλλ' ὑπὸ σοῦ τέ-
 θνηκεν, ἀτυχήσας ἴσως καὶ τὸ ἀγνοηθῆναι. πολέμῳ
 20 γὰρ ἐπίστευσε τὸ σῶμα νέος ὢν, ὃν σὺ μόνον ἀντά-
 ξιον εἰρήνης ὑπολαμβάνεις. καὶ νῦν, ὃ βασιλεῦ, σὺ
 μὲν ἐξαιτεῖς ὡς ὄντα, ἐγὼ δ' ἄρχομαι θρηνεῖν, συνο-
 ρῶν τίνα οὐκ ἔχω. παῖδα γὰρ ὀδυρόμενος ἕνα καὶ
 κοινήν εἰρήνην τῷ παιδί συναπολώλεκα. κἂν μὲν
 25 πιστεύσης τοῖς ἐμοῖς ἀτυχήμασι, παραμυθίαν ἔχει μοι
 τὸ πάθος ὡς ὑπὲρ ἀπάντων ἠτυχηκότι· ἂν δὲ ἀπι-
 στήσης, καὶ πατὴρ ἀτυχῆς καὶ βασιλεὺς ὀφθῆσομαι.
 τοῖς γὰρ ἐμοῖς κακοῖς οὐκ ἀκολουθήσει μὲν ὁ παρὰ
 τῶν ἄλλων ἔλεος, ὅσπερ ἅπασιν ὀφείλεται τοῖς ἐν
 30 τοιούτοις καθεστηκόσι, προσκείσονται δὲ αἱ κοιναὶ
 συμφοραί. καὶ οὐ παραιτήσομαι τοῖς ἄλλοις ἀτυ-
 χῶν, ἀλλὰ κοινωνεῖν ἐμοὶ τῶν δεινῶν ἀναγκάσω,

τοσοῦτον ἀπολαύων τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ὅσον
 ἀτυχεῖν μόνος μὴ δύνασθαι. τούτων ἀκούων ὁ βα-
 σιλεὺς τὴν τε ψυχὴν ἔπαθε καὶ τοῖς λεγομένοις συμ-
 παθῶς ἐξεδάκρυσε. καὶ καθάπερ ἐν τοῖς δράμασιν,
 ὅταν ἐς ἄπορον καὶ δύσλυτον αἱ τῶν ὑποκειμένων 5
 ἔργων πλοκαὶ τελευτήσωσιν, ὁ καλούμενος ἀπὸ μη-
 χανῆς θεὸς ἐπεσόδιος ἐς μέσον ἔλκεται, πάντα συμ-
 περαίνων καὶ καταστρέφων ἐπὶ τὸ σαφέστερον καὶ
 εὐκρίτον, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐπὶ πράγμασιν ἀμηχάνοις
 καὶ δυσεξόδοις, μετ' οἰμωγῆς ἀπάντων τὴν μὲν εἰ- 10
 ρήνην αἰτούντων, τὸν δὲ ἐπιζητούμενον ὄμηρον ἀπα-
 γορευόντων μὴ ἔχειν, τὸν τε νεανίσκον παραγα-
 γὼν ἅπασιν ἔδειξε βασιλικῶς παρ' αὐτῷ διαιτώμενον
 καὶ διαλεχθῆναι τῷ πατρὶ κελεύσας ὅσα ἐβούλετο
 περιεσκόπει τὸπραχθησόμενον. τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις 15
 ἦν ἄξια τούτων. οὐκ ἔτεκεν ὁ ἥλιος τοιαύτην ἡμέραν,
 οἶαν τότε ἐξῆν τοῖς παροῦσιν ὄραν καὶ ἱστορεῖν. οἱ
 μὲν γὰρ ἀπὸ θορύβου καὶ θρήνων ἐκπλήξει καὶ θάμ-
 βει συνδεθέντες ἐς τὸ ἀκίνητον ἐπάγησαν, ὥσπερ
 Ἰουλιανοῦ δείξαντος αὐτοῖς οὐ τὸν νεανίσκον, ἀλλ' 20
 εἶδωλον. ὁ δὲ βασιλεὺς, ἐπεὶ ἡσυχία μυστηρίων
 ἀπάντων ἐγένετο σταθερωτέρα, βαρὺ φθεγξάμενος
 ἐς μέσον, " τοῦτον, εἶπεν, ὁ μὲν ὑμέτερος, ὡς ὑμεῖς
 ὑπολαμβάνετε, πόλεμος ἀπολώλεκε, θεὸς δὲ ἴσως καὶ
 τὸ Ῥωμαίων σέσωκε φιλάνθρωπον. ἔξω δὲ αὐτὸν 25
 ὄμηρον, οὐ παρ' ὑμῶν καθ' ὁμολογίαν, ἀλλὰ παρὰ
 τοῦ πολέμου λαβὼν καὶ τῷ κρατεῖν ἀρκούμενος. καὶ
 οὗτος μὲν οὐδενὸς ἀτυχήσει τῶν καλλίστων ἐμοὶ
 συνῶν, ὑμεῖς δὲ πειρώμενοι παραβαίνειν τὰς συνθή-
 κας ἀποτεύξεσθε πάντων. φημὶ δὲ οὐχ ὅτι κολάσο- 30
 μαι τὸν ὄμηρον, ὃν οὐδὲ ἐνέχυρον παρ' ὑμῶν εἴληφα
 τῆς εἰρήνης, ἀλλ' ἀνδρείας ἀπόδειξιν καθ' ὑμῶν

ἔχω· ὃ καὶ ἄλλως ἄνισον καὶ θεομισές, τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ὑπὲρ τῶν ἀδικούντων δάκνειν καὶ σπαράττειν, ὡσπερ τὰ θηρία τοὺς ἀπαντῶντας, ὅταν ὑφ' ἐτέρων διώκηται· ἀλλ' ὅτι πρῶτον μὲν ἄρξετε χειρῶν ἀδίκων, οὐ μείζων ὄλεθρος οὐκ ἔστιν ἀνθρώποις, κἂν δοκῶσι πρὸς τὸ βραχὺ καὶ παρὸν ἐπιτυγχάνειν· δεύτερον δὲ ὅτι πρὸς Ῥωμαίους ὑμῖν ὁ λόγος ἔσται καμὲ τὸν ἄρχοντα τούτων, ὃν οὔτε πολεμοῦντες οὔτε εἰρήνην αἰτοῦντες ἐνικήσατε". προσεκύνησαν ἐπὶ τούτοις ἅπαντες καὶ ἀνευφήμουν, θεὸν τινα ἐπὶ τοῖς λόγοις ἠγούμενοι. σπεισάμενος γοῦν καὶ τὴν τοῦ Νεβισγάστου μητέρα μόνον αἰτήσας, ἐκείνων ὁμολογούντων τε ἅμα καὶ δόντων, ἀνέξεν ξεν ἐπὶ ταύταις πράξεσι, μετοπώρου τε ἐστηκότος καὶ χειμῶνος ἤδη συνισταμένου καὶ διαψύχοντος. [Exc. de legat. p. 15—17 ed. Par., p. 41—45 Niebuhr.]

Ὅτι Βαδομαρίος τις δυνάμει καὶ τόλμῃ προεῖχε Ἰουλιανῶν, καὶ ἐς τοῦτο ὑπετύφετο μεγαλαυχίας ὡστε ἐτύγγανε μὲν ὄμηρον τὸν ἑαυτοῦ δεδωκῶς υἱόν, ἕως ἂν ἀποδῶ τοὺς αἰχμαλώτους, οὓς ἐκ τῆς καταδρομῆς εἶχε συνηρπασμένους, τούτους δὲ οὐκ ἀποδιδούς ἀπήτει τὸν ὄμηρον, πολλὰ ἀπειλῶν, εἰ μὴ λάβοι. ἀποπέμπει δὲ τοῦτον Ἰουλιανὸς αὐτῶ, τοσοῦτον ἐπιθεῖς ὡς οὐκ ἔστιν ἀξιόπιστον ἐν μειράκιον ὑπὲρ πολλῶν εὐγενεστέρων ὀμηρεῦον παρ' αὐτῶ, ἀλλ' ἢ τοὺς αἰχμαλώτους ἀποδιδόναι προσῆκον, ὄντας ὑπὲρ τρισχιλίους, τοῖς αὐτίκα ἤξουσι πρέσβεσιν, ἢ ἀδικοῦντα εἰδέναι. ταῦτα ἔγραφέ τε καὶ τὴν πρεσβείαν ἔστειλλε. καὶ αὐτὸς εἶπετο τῇ πρεσβείᾳ ἀπὸ Νεμέτων ἄρας ἐπὶ τὸν Ῥῆνον. ἤδη τε ἦν πρὸς τοῖς Ῥαυράκοις, ὃ ἔστι φρούριον. [Ibid. p. 17 ed. Par., 45 Niebuhr.]

[Ὅτι φησὶν ὁ Εὐνάπιος περὶ Ἰουλιανοῦ.] Ἐνταῦθα 14

- δὲ γενομένους μεμνήσθαι προσῆκεν ὡς νῦν ἡ γραφή περιέχει τὰ τοῦ Καίσαρος ἔργα, ταῦτα δὲ ἐρίγνωτο Κωνσταντίου βασιλέως βασιλεύοντος· ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς κατὰ Κωνσταντίον ἀμφοτέρων μεμνημένα τὰ τοῦ προκειμένου Κωνσταντίου μᾶλλον εἶλκε καὶ παρήγεν ⁵ ἐς τὸν λόγον, οὕτως ἐπειδὴ τὸν λόγον ἐκ τῆς γενέσεως ἐς Ἰουλιανὸν ἐλθόντα τὸν Καίσαρα νῦν ἀναγράφει, ἐπιμνήσεται πάλιν, ἐς ὅσον ἂν ἐγγωρῆ, τῶν κατὰ τοὺς παραπίπτοντας καιροὺς ἐς τὸν Καίσαρα Κωνσταντίῳ συντεθειμένων τε καὶ μεμηχανημένων. ¹⁰
- ² Ὁ μὲν γὰρ Ῥωμαῖος Μάριος τὸν ἀντίπαλον Σύλλαν διπλοῦν θηρίον ἀποκαλῶν, ἀλώπεκα καὶ λέοντα, μᾶλλον ἔφασκε φοβεῖσθαι τὴν ἀλώπεκα· Κωνσταντίῳ δὲ λέων μὲν οὐδεὶς παρῆν, πολλαὶ δὲ ἀλώπεκες κύκλω περιτρέχουσαι διεθορύβουν τὸν Καίσαρα. ¹⁵
- ³ Πᾶσα δὴ βία τὴν γραφὴν κατὰ μικρὰ καὶ ἐπὶ Κωνσταντίον φέρεσθαι καὶ τῶν ὑπ' ἐκείνου πραττομένων ἕκαστον ἀναγαγεῖν ἐπὶ καιροὺς καθ' οὓς ἐρίγνωτο καὶ συνέπιπτεν.
- ⁴ Τότε δὴ ὁ Κωνσταντίος ἐφ' οἷς (χαίρειν addit Nieb.) ²⁰ ἔδει δυσφορῶν καὶ ὅσα ἔπραττεν Ἰουλιανὸς ἔλεγχον τῆς ἰδίας βασιλείας ὑπολαμβάνων, τὰς τε δηλουμένας ἐπινικίους ἐορτὰς ἐς πένθος καὶ συμφορὰν μετέβαλε καὶ διοιστρούμενος ὑπὸ φθόρου καὶ λύττης πρὸς τὸν ἐμφύλιον ἐξώγκωτο πόλεμον. ²⁵
- ⁵ Ἐοικε μὲν οὖν καὶ ἄλλως ὁ χρόνος ἐν ταῖς μακρᾶς περιόδοις καὶ κινήσεσι πολλάκις ἐπὶ τὰ αὐτὰ καταφέρεσθαι συμπτώματα, καθάπερ οἱ τῷ Δαρείῳ συστάντες ἐπὶ τοὺς μάγους ἦσαν ἑπτὰ καὶ οἱ πολλοῖς ὕστερον χρόνοις Ἀρσάκη κατὰ Μακεδόνων συν- ³⁰ γεγεθέντες ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ἔτυχον.
- ⁶ Συνορῶσι δὲ ὅτι θερμοότητος μὲν δεῖται καὶ ὄρ-

μῆς τὸ ἀσφαλές· τὸ γὰρ τῆς ἀνάγκης παρὰ πόδας ἐστὸς ἐπίσκεψιν ἤμιστα ἐνδεχόμενον προχειρότερον ἀπαιτεῖ τὸν κίνδυνον.

Ἔστι περὶ τῆς στρατείας τῆς κατὰ Ναρδινῶν 7
 5 (Ἀλαμανῶν Bekk.) πολυτρόπου γενομένης ἐκτίθησι μὲν αὐτὸς Ἰουλιανός, ἄλλα δὲ ἀλλαγῶν καὶ πρὸς πολλοὺς ἀναφράζων ἐν ἐπιστολαῖς. πρὸς τινα γοῦν Κυλλήνιον καὶ ταῦτα ἐξηγούμενον τὰ μὲν ἐπιτιμῶν ὡς διαμαρτάνοντα τῆς ἀληθείας φαίνεται, καὶ παρεκτί-
 10 θησί γε τὰ πραχθέντα ὅπως γέγονε· φάσκων δὲ μὴ δεῖσθαι τοῦ τά τε ἔργα λέγοντος, οὐδὲ γὰρ Παλαμήδην Ὀμήρου προσδεηθῆναί φησιν ἐς δόξαν, καὶ τὰς ἀλλοτρίας συγγραφὰς τῶν ἰδίων ἔργων ὑπὸ μεγαλοψυχίας παραιτούμενος, αὐτὸς ὅμως διὰ μέγεθος
 15 τῶν πεπραγμένων πρὸς τὸ λέγειν αὐτὰ κατασειόμενος, οὐδὲ συγγραφὴν ἀπλῆν, ἀλλ' ἐπαινον ἀκριβῆ τινα καὶ λαμπρὸν ἑαυτοῦ διεξιέειπεν αὐτοκέλευστος, καὶ πρὸς πολλοὺς αὐτὰ διὰ τῶν ἐπιστολῶν ὑμνῶν.
 [Exc. de sentent. (cod. p. 285, 286) p. 257—259 Mai., 65—67 Niebuhr.]

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἔστι μετὰ τὴν Ἰουλιανοῦ τῆς βασιλείας ἀναγό- 15
 ρευσιν πρεσβεῖαι πανταχόθεν συνέβαινον καὶ στέφανοι πολλοὶ χρυσοὶ αὐτῶ παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀνεκομίζοντο. ἐνταῦθα καὶ οἱ τὴν Ἰωνίαν οἰκοῦντες ἔτυχον ὄσων ἐδεήθησαν, καὶ πλειόνων καὶ ἐλαττό-
 25 νων. Ἄνδοι δὲ καὶ εὐχῆς κρείττον ἔπραττον, Εὐναπίου*) μὲν τοῦ ῥήτορος ὑπὲρ αὐτῶν πρεσβεύοντος, εὐήμερήσαντος δὲ οὕτω κατὰ τὴν πρεσβείαν ὥστε καὶ δίκη τιμὴ περιμαχήτω συνειπεῖν, ἢ ὁ βασιλεὺς

*) Non confundendus cum historico, qui anno 361 p. C. puer adhuc erat. MÜLLERUS.

αὐτὸν ἐκέλευεν. ὁ δὲ ἐνίκα καὶ τὴν δίκην· καὶ ἐκ Κλαζομενῶν δὲ Πείσων εὐδοκίμει λέγων. [Exc. de legat. p. 17—18 Par., 46 Niebuhr.]

- 16 Ὅτι ἐπὶ τὸν Ἰουλιανὸν πολλὰ δίκαι ἐχώρουν, χανδὸν ἐμφορομένων τῶν ἀνθρώπων τῆς δικαιοσύ- 5 νης τοῦ κρίνοντος· ἀναβολαί τε οὐκ ἦσαν ἐπ' αὐταῖς, ὅσαι νόμιμον ἐκ τῶν συνήθων γραμμάτων τὸ ἄδικον ἴσχουσιν ἐς βοήθειαν τῶν ἀδικούντων καὶ προειληφόντων, ἀλλ' ἢ παραχρῆμα ἔδει τὸ ἴσον ἐλέγχεσθαι κατὰ φύσιν ἢ τὸ μέλλον καὶ διαθούμενον ἐς τὸν 10 χρόνον ὑποπτον ἦν. βαρὺς μὲν οὖν καὶ λυπηρὸς ἐτύγγανε, καὶ ἐπὶ τοῖσδε καὶ τὸ τῶν πονηρῶν ἔθνος καὶ ἀδικούντων διηγείρετο· οὐ γὰρ ἀδικεῖν ἐξῆν οὐδὲ λανθάνειν ἀδικούσι. βαρύτερον δὲ αὐτὸν ἀπεδείκνυε τοῖς μοχθηροῖς καὶ τὸ εὐπρόσοδον. οἶα γὰρ 15 προϊόντος μὲν πολλάκις διὰ τὰς ἱερομηνίας καὶ θυσίας, ἡμέρου δὲ φύσει πρὸς πᾶσαν ἔντευξιν τυγχάνοντος, ἀκώλυτον ἦν τοὺς δεομένους λόγου τυχεῖν. ὁ μὲν οὖν ἐλάχιστον τῆς ὑπὸ τῶν πονηρῶν ταύτης βλασφημίας τε καὶ ὀργῆς ἠσθάνετο καὶ ἐφρόντιζε. 20 [Suidas v. Ἰουλιανὸς ex Eunapio, ut coniecit Küsterus. Conf. Ammian. Marcellin. XXII, 10, 1.]

- 17 Ὅτι Σαλούστιος ὁ τῆς αὐλῆς ἑπαρχὸς ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ἀνὴρ ἦν διαφερόντως περιττὸς ἐς φιλανθρωπίαν· ὧ γε τοσοῦτον ἡμερότητας καὶ πραότητος 25 ὑπῆρχεν ἐς ἅπαντας ὥστε καὶ τὸν Μάρκελλον ἐκεῖνον, τὸν ἠνίκα ἦν Καῖσαρ ὑβριστικῶς αὐτῷ χρησάμενον, πάνυ περιδεῖ ὄντα διὰ τὰ προγεγενημένα, καίτοι τοῦ παιδὸς ἐλεγχθέντος ἐπανίστασθαι διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντίου φιλίαν, τῷ νεανίσκῳ τὴν δίκην ἐπέ- 30 θηκε, τὸν δὲ Μάρκελλον καὶ διαφερόντως ἐτίμησε. [Suidas v. Σαλούστιος. „Totum hunc locum ex Eunapio

excerptum esse suspicatur Valesius ad Ammian. Marcellin. XXII, 11, 2; qui recte etiam monuit Suidam hic omnia confundere et ad Salustium male referre ea quae Iuliano convenient. Kuster.]

5 Ὅτι κρατεῖν ὡς ἐπίπαν εἴωθεν ἐν μὲν τοῖς ἀπει- 18
ροις τὸ πλεόν, ἐν δὲ τοῖς ἐπιστήμοσι τὸ γεγυμνασμέ-
νον· οὐ γὰρ ἐν τοῖς μετὰ τέχνης ἀπαντᾷ τὸ παράλο-
γον τῆς τύχης, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀτέχνοις χώραν ἔχει τὸ
10 αὐτόματον, ὥσπερ κὰν ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις ὁρῶ-
μεν τὸ προτεθὲν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀπειρών, ἀλλ' ὑπὸ
τῶν μελετησάντων ἐκτελούμενον ὡς ὠφείλετο.

Ὅτι πᾶν ἔργον κρεῖττον ἀπορρήτως στρατηγού- 2
μενον· ὅστις δὲ ἐν πολέμῳ κρύπτει τὰ πλείονα, κρεῖτ-
των ἐστὶν ἢ ὁ μετ' ἔργων θρασύτητος φανερωῶς ἐπιών.

15 Ὅτι ὁ κυνικὸς Ἡράκλειος ἀκροασόμενον ἐκάλει 3
τὸν Ἰουλιανὸν ὡς ἐς τὴν βασιλείαν ὠφελήσων αὐτόν.
ὁ δὲ θαυμάσας τὸ τῆς ὑποσχέσεως ὕψος ἐτοίμως ὑπή-
κουσεν. ἐπεὶ δὲ παρὰ δόξαν ἀπήντησεν, ὁ Ἰουλιανὸς
ἀντιγράψας λόγου τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἐξέφηνε καὶ τὸ
20 τῆς φύσεως ἀνυπέροβλητον. οἱ δὲ ἀκούσαντες κατα-
πλαγέντες τὴν δύναμιν τοῦ λόγου καθάπερ θεοῦ
προσεκύνησαν τὴν φιλανθρωπίαν, ὅτι τὸν βασιλικὸν
θυμὸν διέλυσε λογικῇ φιλοτιμίᾳ. ὁ δὲ καὶ ἑτέρῳ λόγῳ
τὸν αὐτὸν κυνικὸν ἐτίμησεν. [Exc. de sentent. (cod.
25 p. 286) p. 259 Mai., 67—68 Niebuhr.]

“Μάξιμός τε καὶ Πρίσκος λόγου μὲν μετειχέτην, 19
τῆς δὲ τῶν κοινῶν καὶ ὑπαίθρων πραγμάτων πείρας
ἐλάχιστον.” καὶ αὐθις· “ὡς ἂν ὑπαιθρόν τινα καὶ ἐν-

15 Ἡράκλειος] Codex h. l. Ἡράκλειτος; at infra in rebus Procopii tyranni idem codex habet Ἡράκλειος. Priori lectioni favet Suidas; posteriori textus Iuliani in oratione contra hunc Cynicum ed. Petav. MAIUS.

νομον ἀγωνισάμενος μάχην," τουτέστι προφανῆ.
[Suidas v. ὕπαιθρον. Posteriorem locum plenius habet v. νεωτερίζειν, ubi: "ὁ δὲ βάρβαρος οὐδὲ ἐπὶ τὴν νεωτερίζουσιν τὰ πράγματα τύχην ἔσχευ ἀνευρεκεῖν τὴν αἰτίαν, ὡς ἂν ἐννομόν τινα καὶ ὕπαιθρον 5 ἀγωνισάμενος μάχην."]

20 Τότε δὲ Ἰλη τῶν καταφράκτων ἰππέων ὑπὲρ τοὺς τετρακοσίους ἐς τοὺς ὀπισθοφύλακας κατερράγη. [Suidas v. Ἰλη.]

21 Οἱ δὲ τῶν Πάρθων οἰσύνιας ἀσπίδας ἔχοντες 10 καὶ κράνη οἰσύνια πλοκὴν τινα πάτριον πεπλεγμένα. [Suidas v. οἰσύνιος.]

22 "Ὅτι τῷ Ἰουλιανῷ ἠκμαζεν ὁ πρὸς Πέρσας πόλεμος, τὰς τε Σκυθικὰς κινήσεις ὥσπερ ἐν κωφῷ ἔτι κύματι συνειδίθει πόρρωθεν ἢ θεοκλυτῶν ἢ λογιζόμενος. 15 λέγει οὖν ἐπιστέλλων, "Σκῦθαι δὲ νῦν μὲν ἀτρεμοῦσιν, ἴσως δὲ οὐκ ἀτρεμήσουσιν." ἐς τοσόνδε ἐξικνεῖτο χρόνον ἢ τῶν μελλόντων αὐτῷ πρόνοια ὥσθ' ὅτι τὸν ἐπ' αὐτοῦ μόνον καιρὸν ἠσυχάσουσι προγιγνώσκειν.

2 "Ὅτι τὸ πρὸ Κτησιφῶντος πεδίον ὀρχήστραν πολέμου πρότερον ἀποδείξας, ὡς ἔλεγεν Ἐπαμεινώνδας, Διονύσου σκηπτῆν ἐπεδείκνυ Ἰουλιανός, ἀνέσεις τινὰς τοῖς στρατιώταις καὶ ἡδονὰς ποριζόμενος.

3 "Ὅτι τοσαύτη ἐν τοῖς προαστείοις Κτησιφῶντος ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων ἦν ὥστε τὴν περιουσίαν 25 κίνδυνον τοῖς στρατιώταις φέρειν μήποτε ὑπὸ τρυφῆς διαφθαρεῖσιν.

4 "Ὅτι ἔοικε τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἄλλως ἐπίφορον εἶναι καὶ κάταντες πρὸς τὸ βάσκανον. καὶ οἱ στρατιῶται οὐκ ἔχοντες ὅπως ἐπαινῶσιν ἀξίως τὰ πρατ- 30 τόμενα, "τοὺς Ἀχαιοὺς, φασίν, ἔκρινον ἀπὸ πύργου", στρατηγικός τις καὶ περιττός ἐς φρόνησιν ἕκαστος

εἶναι βουλόμενοι. καὶ τοῖς μὲν ὕλη τις ὑπῆν φλυα-
 ρίας· ὁ δὲ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἐχόμενος λογισμῶν ἐπὶ τὴν
 οἰκίαν ἀνέστρεφεν. [Exc. de sentent. (cod. p. 286,
 171) p. 260 Mai., 68—69 Niebuhr.]

5 Ὡσπερ δὲ ἐν πολέμῳ καὶ τοσοῦτων ἐπικειμένων 23
 ἄρχοντος δεόμενον τὸ στρατόπεδον τὴν αἴρεσιν περιε-
 σκόπει. καὶ καθάπερ οἱ ἰατρικοὶ φασὶ κατὰ ταῦτόν
 γενομένων δυεῖν ἀλγημάτων τὸ ἕλαττον ὑπὸ τοῦ
 σφοδροτέρου λύεσθαι, οὕτω καὶ τότε θεωρεῖν ἐξῆν
 10 ὡς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ κατὰ τὸν βασιλέα πάθους ὁ τοῦ
 πολέμου φόβος παρὰ πόδας ἐστὼς καταμαραίνων
 ἀπήμβλυνεν. τὸ μὲν γὰρ γεγενημένον ἦν φανερόν,
 τὸ δὲ ὅπως εἴκαζεν ἄλλος ἄλλως, ἠπίστατο δὲ οὐδὲ
 εἷς. πλὴν ἐν τοῦτό γε ἤθεσαν ὡς αἰρεῖσθαι προσῆκέ
 15 σφισιν ἄρχοντας. εἰ δὲ καὶ πλῆθος ἦσαν, τοῦτο γοῦν
 ἠπίσταντο σαφῶς ὅτι ἄρχοντος μὲν εὐπορήσουσι,
 τοιοῦτον δὲ οὐδὲ εἰ πλάττοι θεός, εὐρήσουσιν, ὅς γε
 διὰ φύσεως ἐξουσίαν καὶ τὸ ἰσομέγεθες τῷ θεῷ
 ἀγωγῆς τε ἀνάγκην ἐβιάσατο πρὸς τὸ χειρὸν ἔλκου-
 20 σαν, καὶ ἐκ τοσοῦτων ἀνενεγκῶν κυμάτων οὐρανόν
 τε εἶδε καὶ ἐπέγνω τὰ ἐν αὐτῷ καλά, τοῖς τε ἀσωμά-
 τοις ὁμιλήσας σῶμα ἔχων ἔτι. καὶ βασιλείας τε ἔτυ-
 χεν οὐχ ὅτι ἦρα βασιλείας, ἀλλ' ὅτι τὸ ἀνθρώπειον
 25 διαφερόντως, οὐχ ὅτι ἐβούλετο δημαγωγεῖν, ἀλλ' ὅτι
 τοῦτο ἠπίστατο τοῖς κοινοῖς συμφέρειν.

[Ταῦτα ληρεῖν ἀνέχη, ἐμβρόντητος τῷ ὄντι καὶ
 ἀνεπιγνώμων τῶν πεφλυαρημένων; τίς γὰρ τῶν ἐγ-
 γενῶν Ἑλλησι δογμάτων οὐρανίων μεμύηται μυστη-
 30 ρίων θεατὴν ὑπάρξει τὸν ἀπαλλαττόμενον τῆς ἐν-
 τεῦθεν βιοτῆς ἢ συνόμιλον ἀσωμάτων γενέσθαι; καὶ
 τίνες οἱ ἀσώματοι οὗτοι, εἰ μὴ που Γανυμήδης καὶ

Ζεὺς ὁ Γαννυμήδους ἐκ Τρώων ἐραστής, δι' οὗ καὶ Ἥρα παραγκωνίζεται ἢ ἀδελφὴ καὶ γαμετὴ τῷ Φρυγί μειρακίῳ; ἀλλὰ τὰ μὲν κλέψας ἔχεις τῶν Χριστιανικῶν ὀργίων, τὰς ἀσωμάτους φημί φρατρίας· ἐπεὶ τῶν γε σῶν δογμάτων μὴ οὐχὶ καὶ ἐμπαθέστερον τῶν 5 κατὰ τὸν φθαρτὸν τοῦτον βίον ἀκρατεστάτων οἱ κατ' οὐρανὸν σοὶ ἀλοῖεν μάκαρες βιοῦντες· οἷς Ἥβη μὲν οἴνοχοεῖ, οἱ δὲ πολλῶ τῷ νέκταρι μεθυσκόμενοι τὰ ἀπαίσια διεξίασι Τρώων πόλιν εἰσορόωντες. πρὸς τίνας καὶ τῶν καθ' Ἑλληνας ἑαυτὸν ἀναφέρων φι- 10 λοσόφων ἦρα βασιλείας; πρὸς Ἀντισθένη; πρὸς Διογένη; ἀλλὰ τούτοις μὲν ἴσμεν οὕτως ἀπραγμοσύνης μέλον ὡς τὴν κυνῶν ἐξηλωκότας ζωὴν καὶ τῆ τούτων ἐγκαλλωπίζεσθαι κλήσει. οὐκ οὐκ ἐπανορθῶν τὸν ἀνθρώπινον βίον εἴλετο βασιλεύειν, ὅστις μὴδ' ἐπα- 15 νώρθωσέ τι, εἰ μὴ πρῶτον μὲν φιλοδοξίας κακῶ λυττήματι ἀχάριστος περὶ τὸν εὐεργέτην διαγιγνώμενος, ἔπειτα καὶ ὅπως τοῖς ἄγρουσιν αὐτὸν δαίμοσι τὸ ὀλέθριον ἀφοσιούμενος σέβας λάθοι πρὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ σπουδαζομένων δαιμόνων τοιούτου καὶ τέλους 20 κυρῆσαι, ἀξίου καὶ τῆς ἐκείνων ἀπάτης καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐμπληξίας.] [Exc. de sentent. (cod. p. 171, 172) p. 261—263 Mai., 69—71 Niebuhr. Ad ea quae Christianus zelotes subiecit, in margine adscriptum: Στηλιτευτικὸς κατὰ Εὐναπίου.]

24 Ὅτι πρὸς τὸν Ὀρειβάσιον εἰπόντα ὡς οὐ χρὴ τὸν θυμὸν, κὰν ἐπεσπέσῃ, διὰ τῶν ὀμμάτων καὶ τῆς φωνῆς ἐκφορεῖσθαι, “Ὁρα τοίνυν, εἶπεν, ἐπειδὴ καλῶς λέγεις, εἰ τοῦτο ἐγκαλέσεις ἔτι δεύτερον.”

Ὅτι φασὶν Ἀλεξάνδρου θειάζοντος ἑαυτὸν ἐκ 30 Διὸς Ὀλυμπιάδα θρυπτομένην φάσκειν, “Οὐ παύσεται τὸ μειράκιον διαβάλλον με πρὸς τὴν Ἥραν;”

ἽΟτι προσαγορεύων ὁ θεὸς τὸν Ἰουλιανόν φησιν,
 Ὡ τέκος ἀρμελάταο θεοῦ, μεδέοντος ἀπάντων.

ἽΟτι ὁ Ἰουλιανὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἴδιον [πατέρα
 addit Mai.] ἀνακαλεῖ τὸν ἥλιον, οὐχ ὡσπερ Ἀλέξανδρος
 5 διαβάλλεται φάσκων πρὸς τὴν ἼΗραν ὅτι Ὀλυμπιάς
 αὐτὸν ἐκ Διὸς ἀνελομένη τοῦτο οὐκ ἀπεκρύπτετο,
 ἀλλ' οὗτός γε ἐπὶ ταῖς τοῦ θεοῦ μαρτυρίαις αἰωρού-
 μενος ἐς τὸν Πλάτωνα ὑποφέρεται, ὡσπερ ὁ ἐκείνου
 Σωκράτης φησί, "Μετὰ μὲν Διὸς ἡμεῖς, ἄλλοι δὲ
 10 μετ' ἄλλου του θεῶν," ταύτην (ταύτη Nieb.) καὶ αὐτὸς
 ἐς τὴν ἡλιακὴν βασιλείαν τινὰ καὶ χρυσοῦν σειρᾶν
 ἀναφέρων καὶ συναπτόμενος. [Exc. de sentent. (cod.
 p. 172) p. 263—264 Mai., 71—72 Niebuhr.]

ἽΟ δὲ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, καίπερ τοσοῦτοις ἐμ- 25
 15 βεβηκώς, τῆς τε περὶ λόγους ἤπτετο φιλοτιμίας καὶ τὸν
 τῆς Ἀντιοχείας σοφιστήν, ᾧ Διβάνιος ὄνομα, διαφε-
 ρόντως ἐθαύμασεν, τὰ μὲν ἴσως ἐπαινῶν, τὰ δὲ ὅπως
 λυποῖη τὸν μέγαν σοφιστήν Προαιρέσιον, προτιμῶν
 ἕτερον. Ἀκάκιος γοῦν τις αὐτῷ τῶν περὶ τὴν ῥη-
 20 τορικὴν δεινῶν καὶ ὁ ἐκ Φρυγίας Τουσκιανὸς ἀεὶ
 πρὸς ταῦτα ἐπεκάλουν καὶ διεμῆφοντο τὰς κρίσεις.
 [Suidas v. Διβάνιος. Eunapio vindicat Boissonadus.]

[Περὶ τῆς τελευτῆς Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου 26
 τοῦ ἀθέου χρησμὸς ἦν τοιοῦτος.]

25 ἀλλ' ὁπότε (ὁπότεαν Suidas) σκήπτροισι τεοῖς Περ-
 σῆιον αἶμα

ἄχρι Σελευκείης κλονέων ξιφέεσσι δαμάσσης,
 δὴ τότε σὲ πρὸς Ὀλυμπον ἄγει πυριλαμπὲς ὄχημα
 ἀμφὶ θυελλεῖησι κυκώμενον ἐν στροφάλιγξι,
 30 λυσάμενον (ρίψαντα S.) βροτέων ῥεθέων πολύτλη-
 τον ἀνίην.

ἤξεις δ' αἰθερίου φάεος πατρώιον αὐλήν,
 ἔνθεν ἀποπλαγχθεῖς μεροπήιον ἐς δέμας ἤλθες.

τούτοις ἀρθέντα τοῖς ἔπεσιν αὐτὸν καὶ λογίοις
 μάλα ἠδέως φησὶν ἀπολιπεῖν τὸ θνητὸν καὶ ἐπίκη-
 ρον. πρόκεινται δὲ τῶν λογίων ἄλλαι τινες εὐχαί τε 5
 καὶ θυσίαι περὶ τοὺς θεοὺς, ἃς ἐκείνῳ μὲν δρᾶν
 ἀναγκαῖον ἦν ἴσως, ἐς δὲ ἱστορικὸν τύπον καὶ βάρος
 φέρειν οὐκ ἦν εὐλογον· τὸ γὰρ [γράφειν addit Nieb.]
 καθ' ἕκαστα οὐκ ἦν ἀλήθειαν τιμῶντος, ἀλλὰ διὰ
 πολυπραγμοσύνην ἐς λῆρον ἀποφερομένου καὶ παρο- 10
 λισθάνοντος. [Exc. de sentent. (cod. p. 172, 173) p. 265
 —266 Mai., 72 Niebuhr. Idem oraculum Suidas v. Ἰου-
 λιανὸς affert, praemissis verbis quae uncis inclusimus.]

27 Ἔστι δὲ καὶ ὁ χρησμὸς ὁ δοθεὶς αὐτῷ, ὅτε περὶ
 Κτησιφῶντα διῆγε,

γηγενέων ποτὲ φῦλον ἐνήρατο μητιέτα Ζεὺς
 ἔχθιστον μακάρεσσιν Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
 Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουλιανὸς θεοειδῆς
 μαρνάμενος Περσῶν πόλιας καὶ τείχεα μακρὰ
 ἀγχεμάχων διέπερσε πυρὶ κρατερῷ τε σιδήρῳ, 20
 νωλεμέως δ' ἐδάμασσε πόλεις τε καὶ ἔθνεα πολλά.
 ἀλλὰ καὶ ἐσπερίων ἀνδρῶν Ἀλαμανικὸν οὐδας
 ὑσμίναις πυκιναῖσιν ἐλὼν ἀλάπαξεν ἀρούρας.

[Suidas v. Ἰουλιανός. Pro ἐδάμασσε πόλεις κτλ. codd.
 ABEV ἐδάμασσε καὶ ἔθνεα πολλὰ καὶ ἄλλα. Tum 25
 ὄρορα pro ἀλλά, i. e. ὅς ῥα, ut Antholog. Pal. XIV, 148.]

IOBIANOS. OTALHΣ. OTALENTINIANOS.

28 [Ὅτι φησὶν ὁ Εὐνάπιος,] Περὶ μὲν οὖν τῶν παλαι-
 οτέρων καὶ ὅσα πρὸ ἡμῶν ἀνάγκη συγχωρεῖν τοῖς
 γράψασιν ἢ τοῖς πρὸ (περὶ Nieb.) ἐκείνων λόγοις ἐς 30

ἡμᾶς κατὰ μνήμην ἄγραφον ἐς διαδοχὴν περιφερο-
 μένοις καὶ καθήκουσιν· ὅσα δὲ ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν γέ-
 γονεν, ἀλήθειαν τιμῶντι, καθά φησι Πλάτων, παρα-
 δοτέον τοῖς ἐντυγχάνουσιν. [Exc. de sentent. (cod.
 5 p. 173) p. 266 Mai., 72—73 Niebuhr.*]

Ὅτι Βαλεντινιανοῦ ἀνάρρησις ἐν Νικαίᾳ τῆς Βι- 29
 θυνίας γίννεται, πρεσβεῖαί τε, ὅσαι συνεπεφοιτήκε-
 σαν ἐπὶ τοῦτον τοὺς χρυσοῦς ἔχουσαι στεφάνους,
 πρὸς ἐκεῖνον ἀνεφέροντο. καὶ πρὸς πάσας ἀπεφαί-
 10 νετο μὲν οὐδέν, ἐπιτρέχων ραδίως οὕτως καὶ συν-
 τόμως, ἐπηγγέλλετο δὲ ἅπασιν ὡς [τι?] ποιήσω
 αὐτίκα μάλα. [Exc. de legat. p. 18 Par., 46 Niebuhr.]

Σαλούστιος, ἔπαρχος πραιτωρίων· ὃς προεβάλετο 30
 βασιλέα Βαλεντινιανόν. ὁ δὲ βασιλεύσας διεδέξατο
 15 αὐτόν, καὶ ἔθηκε προθέματα, ἵνα, εἴ τις τι ἠδίκηται
 παρ' αὐτοῦ, προσέλθῃ τῷ βασιλεῖ. οὐδεὶς δὲ προσ-
 ἤλθεν· ἦν γὰρ ἀγνότατος ὁ Σαλούστιος. οὗτος δὲ ὁ
 Βαλεντινιανὸς τὸν πραιπόσιτον Ῥοδανὸν (καὶ τὸν
 πραιπόσιτον ἔκαυσε Χρυσάφιον, Suid. v. προθέματα),
 20 ἀδίκησαντα Βερνίκην τινὰ χήραν, ἧς προσελθούσης
 τῷ βασιλεῖ ἔδωκε δικαστὴν Σαλούστιον· ὁ δὲ κατε-
 δίκασε τὸν πραιπόσιτον· καὶ τούτου καταφρονήσαν-
 τος, τὸν πραιπόσιτον ἐν τῷ ἱππικῷ πυρὶ παραδίδωσι
 καὶ τὴν κτῆσιν πᾶσαν τοῦ ἀρχιευνούχου τῇ χήρᾳ
 25 δίδωσι· καὶ φοβηθέντες πάσης ἀδικίας ἀπέσχοντο.
 [Suidas v. Σαλούστιος. Partem huius loci, ex uberiori
 narratione male contracti, habet Suidas v. προθέματα, ubi
 praepositus ille non Rhodanus, sed Chrysaphius dicitur.]

Ὅτι Φίλιππος ὁ Μακεδὼν τὸ μέτρον ἰδὼν τοῦ 31
 30 σφετέρου σώματος, ἐν παλαιστρα γὰρ ἐπεπτῶκει, δια-

*) Hunc locum consideranti vix dubium esse potest quin
 Eunapius novum Historiae librum hinc exordiat. MATUS.

ναστὰς ἀπὸ τοῦ πτώματος σώφρονα ἀφῆκε λόγον ὡς ὀλίγην κατασχίσων γῆν εἶτα ἐπιθυμοίῃ τῆς ἀπάσης.

Ὅτι τὸν Θεσεία φασὶν οἱ παλαιοὶ ξηλωτὴν Ἡρακλέους γενόμενον μικρὰ τῆς μιμήσεως ἐκείνης ἀποκερδαῖναι.

5

Ὅτι τοῦ Προκοπίου τοῦ συγγενοῦς Ἰουλιανοῦ στασιάσαντος καὶ τυραννίδι ἐπιθεμένου Ἡράκλειος ὁ κυνικὸς προσελθὼν αὐτῷ καὶ κατακροτήσας εὖ μάλα τῇ βακτηρίᾳ τοῦδαφος, “ἄλκιμος ἔσσο, φησὶν, ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.” [Exc. de sentent. (cod. 10 p. 173) p. 267 Mai., 73 Niebuhr.]

32 Ὁ δὲ Προκόπιος τοὺς χαριεστέρους ἀναλαβὼν ἐπὶ τὸν βασιλέα Οὐάλεντα διὰ Φρυγίας συνηπείγεται. [Suidas v. χαριεστέρους.]

33 Ὡσπερ οὖν οἱ φυσικοὶ φασὶ πάσης κινήσεως εἶ-
ναι τέλος ἀκινήσιαν, ἢ ταῖς ἄλλαις κινήσεσι τὸ κινεῖσθαι δίδωσιν αὐτῇ μένουσα, οὕτως ἂν τις ὑπέλαβε καὶ τότε τὸν προεσβύτην Ἀρβιτίωνα παρατυχόντα τὴν τοῦ βασιλέως ἄτακτον καὶ κυματώδη φορὰν ἐς ὀμαλὸν καὶ λεῖον καταστορέσαι τοῦ λογισμοῦ πάθος·
20 μικροῦ γὰρ ἐξέστη διὰ δειλίαν τῶν κοινῶν πραγμάτων. [Exc. de sentent. (cod. p. 173) p. 267 Mai., 73 Niebuhr.]

34 Μικροῦ τὰ πράγματα μετακινήσαντος Ὀρμισδου τοῦ Πέρσου. [Suidas v. μικροῦ.]

Μικροῦ τὰ πράγματα μετακινήσαντος, ἀντὶ τοῦ,
25 παρ’ ὀλίγον, παρὰ μικρόν. [Suidas v. μικροῦ δεῖν. Conf. Zosimus IV, 8, 1.]

35 Μεγαλόψυχον γὰρ καὶ λίαν θεοειδὲς τὸ καὶ τῶν αἰτίων φείσασθαι, οὐκ ἔξω δὲ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὸ μὴ καὶ τῶν ἀναιτίων. τὸ μὲν γὰρ ξένον τῆς
30 τιμωρίας λόγῳ γίννεται τῆς ἀρχῆς, ἵνα φόβῳ συνέχηται τὸ ἀρχόμενον· τὸ δὲ ὑπεροπτικὸν τῆς κολάσεως

δι' ἀρετῆς ὑπεροχὴν γίγνεται, ὡς τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς διὰ μέγεθος καὶ ὄγκου ἀρκούσης ἑαυτῇ καὶ ἄνευ τιμωρίας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὅπῃ γνώμης ἔχει τις καὶ κρίνει, οὕτως ἐχέτω.

5 Ὅτι ὁ Ποσειδώνιος ἔλεγεν ἀπελθόντος Ἀλεξάνδρου τὸ στρατόπεδον εἰκέναι τῶν Μακεδόνων ἐκτετυφλωμένῳ τῷ Κύκλωπι. [Exc. de sentent. (cod. p. 173) p. 267—268 Mai., 74 Niebuhr.]

Αἰλιανός. Οὗτος ἐπὶ Οὐάλεντος ἐστρατήγησεν· 36
 10 ἦν δὲ ἐκ Συέδρων· ἐλεύθερος δὲ ὢν ἄγαν καὶ ἀνεστηκῶς ἐκ παιδὸς τὴν ψυχὴν γενόμενος, ἀφθόνως ἐχορηγήθη τὰ παρὰ τοῦ σώματος· τὰ γὰρ ὄργανα συνεπεπήγει καὶ ἐνέτρεχε τοῖς τῆς ψυχῆς κινήμασιν, ὥσθ' ἅμα τι πρᾶξαι ἐδέδοκτο καὶ ἐπέπρακτο· καὶ
 15 παιδείας οὔτε ἐντὸς ἦν οὔτε ἄμοιρος, ἀλλ' ἦν ἀγροικότερος, ὅσον θυμοειδέστερος, καὶ τὸ θηριῶδες τοῦ θυμοῦ καὶ ἄγριον οὐκ ἐξημέρωτο καὶ κατείργαστο ὑπὸ τοῦ λόγου. [Suidas. „Totum hunc locum ex Historia deperdita Eunapii depromptum esse discimus e Suida v.
 20 ἀνεστηκῶς: ubi fragmenti huius pars addito scriptoris istius nomine adducitur.“ Kuster. Prima verba usque ad ἐκ παιδός iterum Suidas v. Συέδρων apponit.]

Ὅτι τῷ βασιλεῖ Οὐάλεντι ἠσυχίαν ἀπὸ τῶν οἰ- 37
 κείων καὶ τῶν ὀθνείων ἄγοντι τὸ ἐπίλεκτον ἀγγέλ-
 25 λεται τῶν Σκυθῶν στρατεύμα πλησίον ἤδη που τυγχάνειν, οὓς ὁ Προκόπιος ἐς συμμαχίαν ἐξεκεκλήκει παρὰ τοῦ Σκυθῶν βασιλέως. γαύρους εἶναι τὰ φρονήματα ἔλεγον τοὺς προσιόντας καὶ περιφρονητικούς τῶν ὀρωμένων (Ῥωμαίων Boiss.), ὀλιγώρους
 30 τε πρὸς τὸ ἀκόλαστον μεθ' ὕβρεως καὶ πολὺ τὸ ἀγέρωχον καὶ θερμὸν ἐπὶ πᾶσιν ἔχοντας. ὁ δὲ βασιλεὺς συντόμως αὐτοὺς ἀποτεμὼν τῆς ἐπὶ Σκύθας

ὑποστροφῆς κατεῖχεν ἐντὸς ἀρκύων, καὶ τὰ ὄπλα
 παραδοῦναι κελεύσας. οἱ δὲ ἔδδσαν, τὴν τῆς γνώμης
 ὑπεροψίαν μέχρι τοῦ κινῆσαι τὰς κόμας (κόμας Wyt-
 tenb.) ἐπιδειξάμενοι. διασπείρας οὖν αὐτοὺς κατὰ
 τὰς πόλεις ἐν ἀδέσμῳ κατεῖχε φρουρᾶ, καὶ καταφρό- 5
 νησιν ἐνεποιεῖτο τοῖς θεωμένοις αὐτῶν τὰ σώματα
 πρὸς τε μῆκος ἀχρεῖον ἐλαννόμενα καὶ βαρύτερα τοῖς
 ποσί, κατὰ τε τὸ μέσον διεσφιγμένα, ἧπέρ φησιν
 Ἀριστοτέλης τὰ ἔντομα. δεχόμενοι δ' οὖν αὐτοὺς ἐς
 τὰς οἰκίας οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες καὶ πειρώμενοι 10
 τῆς ἀσθενείας, τὴν ἑαυτῶν ἑξαπάτην γελᾶν ἠναγκά-
 ζοντο. τούτους ἀπῆτει τοὺς γενναίους ὁ Σκυθῶν
 βασιλεύς. καὶ ἦν τὸ πρᾶγμα δορυμὸν καὶ πρὸς τὸν τοῦ
 δικαίου λόγον οὐκ εὐδαιότητον. ὁ μὲν γὰρ ἔφασκε
 βασιλεῖ δεδωκέναι κατὰ συμμαχίαν καὶ ὄρκους· ὁ δὲ 15
 ἀπέφασκε βασιλέα μὴ τυγχάνειν καὶ αὐτὸν οὐκ ὁμω-
 μοκέναι. ἐκείνου δὲ προστιθέντος τὸν Ἰουλιανόν, καὶ
 ὅτι διὰ τὴν ἐκείνου ἐδεδώκει συγγένειαν, καὶ τὰ τῶν
 πρέσβεων ἀξιώματα προστιθέντος, ὁ βασιλεὺς ἀντε-
 φάνει, τοὺς τε πρέσβεις ἔχειν τὴν δίκην καὶ τοὺς 20
 παρόντας ὡς πολεμίους κατέχεσθαι, πολεμίῳ πρὸς
 συμμαχίαν ἦκοντας. ἐκ τούτων δὲ τῶν προφάσεων
 ὁ Σκυθικὸς ἀνεγείρεται πόλεμος, τῷ μὲν ἀξιώματι
 τῶν συνιόντων ἔθνῶν καὶ τοῖς μεγέθεσι τῶν παρα-
 σκευῶν ἐπὶ μέγα προβήσεσθαι καὶ χωρήσειν πολυ- 25
 τρόπων συμφορῶν καὶ ἀτεκμάρτου τύχης προσδοκη-
 θείς, τῇ δὲ τοῦ βασιλέως ὀξύτητι καὶ προνοίᾳ κα-
 τενεχθεῖς ἐπὶ τὸ σταθερὸν καὶ ἀσφαλέςτερον. [Exc.
 de legat. p. 18—19 Par., 46—48 Niebuhr. Ex postrema
 huius fragmenti parte quaedam delibavit Suidas v. ἀτέ- 30
 κμαρτον· Εὐνάπιος δὲ λέγει· "τῷ τε (l. μὲν) ἀξιώματι
 τῶν συνιόντων ἔθνῶν καὶ τοῖς μεγέθεσι τῶν παρα-

σκευῶν ἐπὶ μέγα προβήσεσθαι (adde καὶ χωρήσειν) πολυτρόπων συμφορῶν καὶ ἀτεκμάρτου τύχης προσδοκηθείσης (l. προσδοκηθείς). Quae sequuntur apud Eunapium item habet Suidas v. σταθερόν. MÜLLERUS.]

5 Ὁ δὲ Θεόδωρος ὁ κατελεγμένος τοῖς νωταρίοις 38
ἐν δίκῃ ἐτιμᾶτο παρὰ τοῦ βασιλέως· τό τε γὰρ εὖ
γεγονέναι προσῆν αὐτῷ καὶ τὸ εὖ πεφυκέναι πρὸς
ἀρετὴν ἅπασαν, τό τε σῶμα συνήνθει ταῖς ἀρεταῖς,
καὶ τὸ ἐπαφρόδιτον ἐν ταῖς συνουσίαις κόσμος ἐδόκει
10 τῶν ἀρετῶν ἐμμελής τις εἶναι καὶ παναρμόνιος. ἀλλ'
ἔλαθεν, ἧ φησὶν Ὅμηρος, ὑπὸ τῶν ἰδίων διαφθαρεῖς
καλῶν. τὸ γὰρ ἀνθρώπινον, καὶ ὅσοι περὶ στρατείας
ἐπὶ τὰ κέρδη καὶ τὰς κοινὰς τύχας ἐπτοημένοι καὶ
κεκηνότες, τὴν ἡμερότητα καταμαθόντες αὐτοῦ καὶ
15 τὸ πρὸς τὰς ὀμιλίας εὐκρατὲς καὶ πρόχειρον, ταχὺ
μάλα τὴν ἄμαχον καὶ φοβερὰν καὶ τοῖς νοῦν ἔχουσι
κολακείαν ὑποδύντες καὶ προβαλόμενοι καθάπερ ἑλέ-
πολὴν τινα καὶ μηχανὴν ἄφυκτον, ἐξέωσαν τῶν ἀσφα-
λῶν καὶ σωτηρίων λογισμῶν τὸν νεανίσκον καὶ
20 κατέσεισαν ἐς τὸν μανιώδη καὶ σφαλερὸν τῆς βασι-
λείας ἔρωτα.

Ὅτι φιλοχρηματίαν φασὶ πηγὴν τινα πάσης κα-
κίας τυγχάνειν, οὐδὲ τῇ κακίᾳ πότιμόν τε καὶ χρή-
σιμον· ἐξ ἐκείνης γὰρ τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῆς τῶν
25 χρημάτων περιττῆς ἐπιθυμίας τὸ τῆς ψυχῆς ἄλογον
ἀρδόμενον ἔριν τ' ἀνέφυσεν ἀνθρώποις καὶ μάχην· ἔρις
δὲ ἀυξήθεισα πολέμους ἀνεβλάστησε καὶ φόνους· φόν-
ων δὲ ὁ φνόμενος καρπὸς φθορὰ τοῦ γένους καὶ ὄλε-
θρος· ἃ δὴ καὶ ἐπὶ Οὐάλεντος συνεπράττετο. [Exc. de
30 sentent. (cod. p.173, 174) p.268-269 Mai., 74-75 Niebuhr.]

Οὗτος περὶ τοὺς χρόνους Οὐάλεντος ἐς τὴν 39
'Ἀσίαν ἐκπέμπεται ἀνθύπατος· τὴν δὲ βασιλικὴν

γλωτταν ἐπεπίστευτο. πέμπεται δὲ ὅμως τὸν ποιη-
 τικὸν καὶ μυθώδη Ἔχετον, καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος ἐκ
 Σικελίας ἢ Θετταλίας τοιοῦτος, χρυσὸν ἀποδείξων
 καὶ πανήγυριν. ἦν δὲ ἡ μανία οὐ θύραθεν, ἀλλ'
 ἔνδοθεν ἐλύττα καὶ ἐμαίνετο, ἀνὴρ φύσει πονηρὸς 5
 καὶ ἔξουσίαν ἔχων καὶ τὴν ἐν ταῖς κολάσεσιν ἀγριό-
 τητα καταλιπὼν εὐδοκιμοῦσαν ἐν τοῖς βασιλείοις
 οὐκ ἔστιν ὅ,τι παρανομίας ἀπέλιπε καὶ ἀσελγείας,
 ἀλλ' ἐπὶ τοσόνδε παραφορᾶς ἐρρήη καὶ φόνων ὥστε
 καὶ Μάξιμον ξίφει διέφθειρε, Κοίρανον Αἰγύπτιον 10
 ἐπισφάξας αὐτῷ, καὶ ἔτι θερμοῦς ὢν καὶ ζέων τῷ λύ-
 θρω πάντα συνανήρει καὶ κατέφλεγε. [Suidas v.
 Φῆστος. Eunapio locum primi vindicarunt Valesius ad
 Ammian. XXIX, 2, 22, Kusterus ad Suidam, Hemster-
 huis ad Lucian. Necom. c. 4. Nonnulla huius fragm. 15
 Suidas repetit vv. Ἔχετος, θύραθεν. MÜLLERUS.]

40 Σμωονίδης· οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰοβιανοῦ τοῦ βασιλέως
 διὰ φιλοσοφίαν πᾶσιν ἐπισημότερος.

Πατρίκιος· οὗτος ἠκμασεν ἐπὶ Ἰοβιανοῦ βασι-
 λέως· ἦν δὲ ἐκ Λυδίας· ὅστις τῆς ἀπὸ τῶν φαινομένων 20
 ἢ καὶ παρατρεχόντων σημείων τεκμάρσεως ἀκριβῆς ἦν
 ἔξεταστής.

Ἰλάριος ὁ ἐκ Φρυγίας· ἐπὶ Ἰοβιανοῦ βασιλέως
 Ῥωμαίων· κατὰ παιδείαν μὲν ἦν ἀνὴρ οὐ γνώριμος,
 κοινωνεῖν δὲ αὐτῷ θεὸς ἐδόκει τῆς τοῦ μέλλοντος προ- 25
 γνώσεως, ὥστε ἦν μάντις ἄριστος. [Suidas sine nomine.]

41 Κατὰ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τῆς συγγραφῆς, οὐδε-
 νὸς οὐδὲν σαφὲς λέγειν ἔχοντας ὅθεν τε ὄντες οἱ Οὐννοὶ
 ὄπη τε κείμενοι τὴν Εὐρώπην πᾶσαν ἐπέδραμον καὶ
 τὸ Σκυθικὸν ἔτριψαν γένος, ἐκ τῶν παλαιῶν συν- 30
 τιθέντι κατὰ τοὺς εἰκότας λογισμοὺς εἰρηται· τὰ δὲ
 ἐκ τῶν ἀπαγγελλομένων δοξάζονται πρὸς τὸ ἀκριβές,

ὡς ἂν μὴ τοῦ πιθανοῦ τὴν γραφὴν ἀπαρτήσαιμεν
 μηδὲ παραφέροι πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὁ λόγος. ἡμεῖς
 δὲ οὐ ταῦτόν πάσχοντες τοῖς ἐκ παίδων οἰκίαν μικρὰν
 καὶ φαύλην οἰκήσασιν, εἶτα διὰ τύχης εὐροίαν μεγά-
 5 λων καὶ λαμπρῶν ἐπιλαβομένοις οἰκοδομημάτων,
 ὅμως [δὲ] διὰ συνήθειαν τὰ ἀρχαῖα θαυμάζουσι καὶ
 περιστελλοῦσιν, οὕτως αὐτοὶ τὰ προειρημένα γεγρά-
 φθαι συγχωρήσαντες ἑτέρων ἀποστε[ρούμεθα] πάλιν,
 ἀλλὰ μᾶλλον ὥσπερ οἱ κατὰ τινα θεραπείαν σώματος
 10 τὰ πρῶτα χρησάμενοί τινι φαρμάκῳ δι' ὠφελείας
 ἐλπίδα, κατὰ τὸ κρεῖττον πείρα δοκιμάσαντες ἐπ'
 ἐκεῖνο μεθίστανται καὶ ῥέπουσιν, οὐ τῷ δευτέρῳ τὸ
 πρότερον ἀναιροῦντες, ἀλλὰ τῷ δεδοξαμένῳ κακῶς
 καὶ τὸ ἀληθὲς ἐπεσάγοντες, καὶ καθάπερ φῶς ἀπὸ
 15 λαμπάδος διὰ τῆς ἡλιακῆς ἀκτίνος ἀφανίζοντες καὶ
 ἀμβλύνοντες, ὁμοίως ἐπιθήσομεν τοῖς εἰρημένοις
 τάληθέστερα, κακεῖνα διὰ τὴν ἱστορικὴν δόξαν συγ-
 χωρήσαντες μένειν καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀλήθειαν ἐφελ-
 κυσάμενοι καὶ παραξυξάντες. [Exc. de sentent. (cod.
 20 p. 174, 283) p. 269—270 Mai., 75—76 Niebuhr.]

Ὅτι τῶν Σκυθῶν ἡττηθέντων καὶ ὑπὸ τῶν Οὐν- 42
 νων ἀναιρεθέντων καὶ ἄρδην ἀπολλυμένων (τὸ πλη-
 θος), οἱ μὲν ἐγκαταλαμβανόμενοι σὺν γυναιξὶ καὶ
 τέκνοις διεφθείροντο, καὶ οὐδεμία φειδῶ τῆς περὶ
 25 τοὺς φόνους ἦν ὠμότητος. τὸ δὲ συναλισθὲν καὶ πρὸς
 φυγὴν ὀρμηθεὶς πληθὸς μὲν (ἦν?) οὐ πολὺ τῶν εἴ-
 κοσι μυριάδων ἀποδέουσai (ἀποδέον, ὅσοι?) συνῆλθον
 [τῶν] ἐς τὸ μάχιμον ἀκμαζούσας (ἀκμαζόντων?). *κι-
 νηθέντες [νικηθέντες Hoesch.] καὶ ταῖς ὄχθαις ἐπι-
 30 στάντες χεῖράς τε ὄρεγον πόρρωθεν μετ' ὀλοφυρμῶν
 καὶ βοῆς καὶ προέτεινον ἰκετηρίας, ἐπιτραπῆναι τὴν
 διάβασιν παρακαλοῦντες καὶ τὴν σφῶν συμφορὰν

ὀδυρόμενοι καὶ προσθήκην τῇ συμμαχίᾳ παρέξουσιν
 ἐπαγγελλόμενοι. οἱ δὲ ταῖς ὄχθαις ἐπιτεταγμένοι Ῥω-
 μαίων οὐδὲν ἔφασαν πράξουσιν ἄνευ βασιλέως γνώμης.
 ἔντεϋθεν ἀναφέρεται μὲν ἐπὶ τὸν βασιλέα ἢ γνώσιν·
 πολλῆς δὲ ἀντιλογίας γενομένης, καὶ πολλῶν ἐφ' 5
 ἑκάτερα γνώμων ἐν τῷ βασιλικῷ συλλόγῳ ρηθεισῶν,
 ἔδοξε τῷ βασιλεῖ. καὶ γὰρ ὑπῆν τι ζηλοτυπίας αὐτῷ
 πρὸς τοὺς συμβασιλεύοντας, οἳ παῖδες μὲν ἦσαν ἀδελ-
 φοῦ· καὶ γέγραπται οὕτω πρότερον· τὴν βασιλείαν
 δὲ διηρησθαι κατὰ σφᾶς ἐδόκουν, τὴν διανομὴν οὐκ 10
 ἀνευεγκόντες ἐπὶ τὸν θεῖον. τούτων δὴ ἔνεκα, καὶ
 ὡς μεγάλη προσθήκη τὸ Ῥωμαϊκὸν αὐξήσων, δεχθῆ-
 ναι κελεύει τοὺς ἄνδρας τὰ ὄπλα καταθεμένους.
 πρὶν δὲ τὴν διάβασιν ἐκ βασιλέως ἐπιτραπῆναι, Σκυ-
 θῶν οἱ τολμηρότατοι καὶ αὐθάδεις βιάσασθαι τὸν 15
 πόρον ἔγνωσαν, καὶ βιαζόμενοι κατεκόπησαν. οἱ δὲ
 διαφθείραντες τὸν ἀποδασμὸν τοῦτον τῆς τε ἀρχῆς
 παρελύθησαν καὶ περὶ τοῖς σώμασιν ἐκινδύνευσαν,
 ὅτι πολεμίους διέφθειραν. οἳ τε παραδυναστεύοντες
 βασιλεῖ καὶ δυνάμενοι μέγιστον κατεγέλων αὐτῶν τὸ 20
 φιλοπόλεμον καὶ στρατηγικόν, πολιτικούς δὲ οὐκ
 ἔφασαν εἶναι. ὁ μὲν γὰρ βασιλεὺς ἐξ Ἀντιοχείας
 ἐπέτρεπεν αὐτοῖς τὴν ἀχρεῖον ἡλικίαν πρῶτον ὑπο-
 δεξαμένοις καὶ παραπέμψασιν ἐς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπι-
 κράτειαν, καὶ ταύτην ἐς ὀμηρείαν ἀσφαλῶς κατέχου- 25
 σιν, ἐπιστῆναι ταῖς ὄχθαις, καὶ μὴ πρότερον τοὺς
 μαχίμους δέξασθαι διαβαίνοντας, μηδὲ τὰ πλοῖα
 παρασχεῖν ἐς τὴν περαίωσιν, εἰ μὴ τὰ ὄπλα καταθέ-
 μενοι γυμνοὶ διαβαίνοιν. οἱ δὲ ταῦτα ἐπιτραπέντες,
 ὁ μὲν ἐκ τῶν διαβεβηκότων ἦρα παιδαρίου τινὸς λευ- 30
 κοῦ καὶ χαρίεντος τὴν ὄψιν, ὁ δὲ ἦλω γυναικὸς εὐ-
 προσώπου τῶν αἰχμαλώτων, ὃς δὲ ἦν αἰχμάλωτος

ὑπὸ παρθένου, τοὺς δὲ τὸ μέγεθος κατεῖχε τῶν δά-
 ρων, τὰ τε λιναῖα ὑφάσματα καὶ τὸ τῶν στρωμάτων
 ἐπ' ἀμφοτέρωθεν θυσανοειδές· ἕκαστος δὲ ἀπλῶς αὐτῶν
 ὑπελάμβανε καὶ τὴν οἰκίαν καταπλήσειν οἰκετῶν καὶ
 5 τὰ χωρία βοηλατῶν καὶ τὴν ἐρωτικὴν λύτταν τῆς
 περὶ ταῦτα ἐξουσίας. νικηθέντες δὲ ὑπὸ τούτων νί-
 κην αἰσχίστην καὶ παρανομοτάτην, ὥσπερ τινὰς
 εὐεργέτας καὶ σωτήρας παλαιούς μετὰ τῶν ὄπλων
 ἐδέξαντο. οἱ δὲ τοσοῦτον ἀκονιτὶ πρᾶγμα διαπεπραγ-
 10 μένοι καὶ τὴν οἴκοι συμφορὰν εὐτυχίσαντες, οἳ γε
 ἀντὶ τῆς Σκυθῶν ἐρημίας καὶ τοῦ βαράθρου τὴν
 Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν ἀπελάμβανον, εὐθύς πολὺ τὸ βάρ-
 βαρον ἐν τῷ παρασπόνδῳ καὶ ἀπίστῳ διέφαινον. ἡ
 μὲν γὰρ ἄχρηστος ἡλικία προλαβοῦσα κατὰ τὴν διά-
 15 βασιν μετὰ βαθείας σπουδῆς καὶ φροντίδος τῶν ταῦτα
 βεβουλευμένων ἐς τὰ ἔθνη κατεχεῖτο καὶ διεσπείρετο.
 οἰκέται δὲ καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες ἐκείνων, οἱ μὲν
 βασιλικὰ παράσημα ἔχοντες, τὰς δὲ ἦν ἀβροτέρας
 ὄραν ἢ κατὰ αἰχμάλωτον. παῖδες δὲ αὐτῶν καὶ τὸ
 20 οἰκετικὸν πρὸς τε τὴν εὐκρασίαν τῶν ἀέρων ἀνέδρα-
 μου καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἤβησαν, καὶ πολὺ τὸ
 ἐπιφυόμενον ἦν πολέμιον γένος. οἱ μὲν οὖν παλαιοὶ
 μῦθοι λέγουσι περὶ τὴν Βοιωτίαν καὶ τὴν Κολχίδα,
 δρακοντείων ὀδόντων κατασπαρέντων, ἐν ὅπλοις ἅμα
 25 τῷ σπόρῳ τοὺς ἄνδρας ἀναπάλλεσθαι (ἀνατέλλεσθαι
 Wyt.). ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς χρόνος καὶ τὸν μῦθον τοῦτον
 ἐς φῶς καὶ ἔργον συνήγαγε καὶ ὀφθῆναι κατηνάγκα-
 σεν. οὐ γὰρ ἔφθασαν τοῦ Σκυθικοῦ γένους ἐς τὴν
 ἐπικράτειαν τὴν Ῥωμαϊκὴν οἱ παῖδες ὥσπερ ὀδόντες
 30 διασπαρέντες καὶ πάντα ἦν μεστὰ θυμοῦ καὶ μανίας
 καὶ φόνων, ἀνελθόντων αὐτῶν ἐς ἡλικίαν μάχιμον
 παρὰ τὸν χρόνον. τὸ δὲ ἀκμάζον τῆς Σκυθικῆς ἀλκῆς

καὶ γενναιότητος, τοῖς ὑποδεξαμένοις ἀντὶ τῶν ἐκ-
 βεβληκότων ἐς ἐπανάστασιν εὐθύς ἐγεγρῆν καὶ μαχό-
 μενον, πολὺ δεινότερα καὶ τραγικώτερα συνετόλησεν
 ὧν ἔπαθεν. ἡ μὲν γὰρ Θράκη πᾶσα καὶ ἡ συνεχῆς
 αὐτῇ χώρα Μακεδονία καὶ Θετταλία τοιαύτη τίς ἐστι 5
 καὶ οὕτω πολυύμητος ὥστε οὐδὲ εἷς κατὰ (καὶ Wyt.)
 ταῦτα ἀναγράφειν ὁ λόγος ἦν. τοσαύτην δὲ οὔσαν
 αὐτὴν καὶ οὕτω πολυάνθρωπον, εὐδαίμονά τε ἅμα
 καὶ εὐάνδρον, ἡ τῶν Σκυθῶν ἄπιστος καὶ παράλογος
 ἐπανάστασις ἐξαπιναίως καὶ παραχοῆμα τῆς διαβά- 10
 σεως συντολημθεῖσα καὶ ἀνοιδήσασα κατεστόρεσεν
 ἐς τοσόνδε καὶ καθημάξεν ταῖς συμφοραῖς ὥστε
 χρυσὸν ἀποδειχθῆναι πρὸς τὰ Θράκια πάθη τὴν Μυ-
 σῶν παροιμιώδη λείαν. δόξαν δ' αὐτοῖς στασιάξειν,
 ἀξιωμαχοῦ μὴ παρούσης δυνάμεως ἐς ἄμυναν, τῷ τε 15
 πλήθει πρὸς ἀνθρώπους ἀφυλάκτους καὶ ἀνόπλους
 ἐφάνησαν φοβερώτατοι καὶ τῷ φονικώτατῳ πρὸς τὸ
 κρατούμενον πάντα ἀνδρῶν ἐχῆρωσαν. περιειστήκει
 δὲ ἐς ἴσον λόγον καὶ Σκύθας Οὐννων μὴ φέρειν
 ὄνομα καὶ Ῥωμαίους Σκυθῶν. πόλεις γοῦν εὐαρίθμη- 20
 τοι καὶ ὀλίγαι τινὲς διεσώθησαν καὶ ἔτι σώζονται
 τειχῶν ἔνεκεν καὶ οἰκοδομημάτων· ἡ δὲ χώρα καὶ
 (κατὰ Wyt.) τὸ πλεῖστον ἀπανάλωται, καὶ ἐστὶν ἀοί-
 κητον καὶ ἄβατον διὰ τὸν πόλεμον. βασιλεὺς δὲ
 ἐπειδὴ τούτων ἐπύθτετο τῶν ἀδιηγῆτων κακῶν, πρὸς 25
 μὲν τοὺς Πέρσας ἀναγκαίαν εἰρήνην συνθέμενος,
 ἑαυτῷ δὲ πολεμήσας ἐπὶ μεταγνώσει τῆς ὑποδοχῆς,
 τῷ θυμῷ τε ὑπερέξεν καὶ πρὸς τὸν πόλεμον ἐντεί-
 νων (ἐντύνων B.) ἑαυτὸν προκαταπέμπει τὸ Σαρα-
 κηνῶν ἵππικὸν ὡς ἀντισχῆσον τοῖς βαρβάροις. ἤδη 30
 γὰρ καὶ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν κατέτρεχον, καὶ
 τείχεσιν ἠνώχλουν περικαθήμενοι, πολέμιόν τε οὐδὲν

ὀρωῶντες ἐς ἀντίπαλον μάχην καὶ τοῖς φρονήμασιν
ἐς πᾶσαν ὕβριν ὠλισθηρότες. ὃ δὴ καὶ περιφανῶς
ἔδοξε κάλλιστα στρατηγήσαι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον
ἢ τύχη. [Exc. de legat. p. 19—21 Par., 48—52 Nieb.]

5 Ὁ δὲ βασιλεὺς τούτους δεξάμενος κτήματά τε 43
αὐτοῖς καὶ χώραν ἀπένειμε, καὶ προβόλους τε ὑπε-
λάμβανε γενναίους καὶ ἀδαμαντίνους ἔχειν πρὸς τὰς
ἐκεῖνη τῶν Οὐννων ἐμβολάς. [Suidas v. προβόλος.]

10 Ὅτι Μαρκιανὸς ἀνὴρ ἐς ἀρετὴν ἅπασαν ὥσπερ 44
τις κανὼν ἠκριβωμένος. [Exc. de sentent. (cod. p. 283)
p. 270 Mai., 76 Niebuhr.]

Μουσώνιος ἐπὶ Ἰοβιανοῦ ἦν βασιλέως. πάντα ὅσα 45
ἦν ἄριστα μικρὰ ἐφαίνοντο πρὸς τὸν ὄγκον Μουσωνίου
καὶ τὴν σὺν τῷ δραστηρίῳ τῆς γνώμης βαθύτητα·
15 δι' ἃ κατὰ λόγον εὐδοκιμῶν τὴν τε ἀλιτενῆ χώραν τῆς
Ἀσίας ἐπῆλθε καὶ ὃ τὴν ἀνθύπατον καὶ μείζονα ἔχων
ἀρχὴν πρὸς τὰς ἐπιδημίας ἐξίστατο, κἀκεῖνος ἅπαντα
ἐπιῶν ἐν ὀλίγαις ἡμέραις τὴν θάλατταν ἐπλήρωσε τῶν
ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἐσφορῶν. ἐπεκάλει δὲ οὐδεὶς ἄδικον
20 οὐδὲν τοῖς γιγνομένοις· ἀλλὰ παιδιά τις ἦν ἅπασι τοῖς
καταβάλλουσι τὰ ἐσφερόμενα· Εὐνάπιος γὰρ ὁ ἐκ
Φρυγίας ρήτωρ ἐπεστάτει τοῖς πραττομένοις. [Suidas.]

Φιλόκαλος γὰρ ὢν καὶ φιλάγαθος ὁ Μουσώνιος
τοὺς πανταχόθεν καθεῖλε παρ' ἑαυτόν, ὥσπερ ἢ
25 μαγνητὶς λίθος τὸν σίδηρον. οὐκ ἦν δὲ βασανίζειν
ὁποῖός τις ὁ δεῖνα, ἀλλὰ Μουσωνίου φίλον ἀκούσαντα
ὅτι καλὸς κἀγαθὸς ἦν εἰδέναι.

Ὅτι συνηρηθῆσαι τοῦ πολέμου δοκοῦντος Μου-
σώνιος ἵππον ἐπιβάς ἐξήει τῶν Σάρδεων. καὶ ὁ Θεό-
30 δωρος τὸν συγγραφέα μεταπεμψάμενος ἐδάκρυσε τὴν
ἔξοδον, καὶ ἀνδρὶ τᾶλλα γε ἀτεράμονι καὶ ἀτέγκτω
δάκρυα κατεχεῖτο τῶν παρειῶν ἀκρατέστερον.

Ἵτι τὸ ἐς Μουσώνιον ἐπίγραμμα τὸ παρὰ Θεοδώρου τοιοῦτόν ἐστιν·

ἔνθα μὲν Αἴας κείται ἀρήιος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος,
 ἔνθα δ' ἐπὶ τρισσοῖσι πανεῖκελος ἠρώεσσι
 ψυχὴν καὶ βιότοιο τέλος Μουσώνιος ἦρωσ. 5

Ἵτι οἱ Ῥωμαῖοι κατεκόπησαν παρὰ Ἰσαύρων, καὶ τούτῳ ὥσπερ δράματι μεγάλῳ καὶ τραχεῖ τὸ κατὰ Μουσώνιον ἐπεισόδιον οὐκ ἔλαττον ὁ δαίμων ἐπήνεγκεν. ἔνταῦθά που τῆς συγγραφῆς ἀφώρισται τὸ 10πραχθέν, ὅτι τοῖς χρόνοις παρέτεινε καὶ συγκατέστρεψεν ἐπὶ τὰ προειρημένα, ὥστε τοῖς καιροῖς μὴ πολὺ παραλλάττειν ἐς τὸ τέλος τὴν γραφήν. [Exc. de sentent. (cod. p. 283) p. 270—271 Mai., 76—77 Niebuhr. Ex postremis quaedam citat Suidas v. δράμα et ἐπεισό- 15διον.]

46 Ἵτι ὁ βασιλεὺς Οὐάλης κατὰ τὸν καιρὸν ἠνίκα οἱ Σκύθαι τὴν Μακεδονίαν ἐπέτρεχον παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν τὰς πανταχόθεν δυνάμεις συνήγειρεν, ὡς μέγα τι καὶ παράδοξον ἐργασόμενος. ὅσον δὲ παιδεία 20 [ἢ διὰ] ἀναγνώσεως ἰσχύει πρὸς τοὺς πολέμους καὶ ἢ διὰ τῆς ἱστορίας ἀριβῆς θεωρία πρὸς ἄμαχόν τινα καὶ γραμμικὴν ἔκβασιν τελευτῶσι καὶ συνηναγκασμένην καὶ τότε ὁ χρόνος ἀπέδειξεν. πολλῶν γὰρ ἐπὶ πολλοῖς μαρτυρούντων, καὶ τῆς πείρας πόρρωθεν 25 βοώσης ὅτι οὔτε πολλοῖς οὔτε ὀλίγοις μάχεσθαι προσῆκεν ἀπεγνωκόσιν ἑαυτῶν καὶ πρὸς κίνδυνον ἐτοίμως ἔχουσιν, ἀλλ' ὅτι τοιαῦτα στρατόπεδα καταλύειν συμφέρει χρονοτριβοῦντα τὸν πόλεμον καὶ περικόπτοντα τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπιτηδείων, ὅπως ὑφ' 30 ἑαυτῶν πολεμοῖντο δι' ἔνδειαν πολλοὶ τυγχάνοντες, καὶ μὴ πρὸς τύχην ἀποκινδυνεύωσιν, ἀλλ' ἐν ἀπόρῳ

καὶ τὸ κινδυνεύειν ἔχουσιν, ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις οὔσης τῆς ἐπιχειρήσεως.*

Ὡς δὲ ἦν τοιούτων ἀρετῶν ἢ κτήσις* — σπανιώτερον δὲ οὐδὲν ἀρετῆς ἐν βίοις διεφθαρμένοις καὶ ἀγωγαῖς ἐπὶ τὸ χεῖρον προκατειλημμέναις. [Exc. de sentent. (cod. p 283, 284) p. 271—272 Mai., 77—78 Niebuhr.]

Σεβαστιανός. οὗτος ἐπὶ Οὐάλεντος ἦν· ἐγένετο 47 δὲ ἐπὶ τούτου ἀνδρῶν πολεμικῶν ζήτησις· εὐρέθη δὲ οὗτος ὁ ἀνὴρ πάσης ἐλπίδος κρείττων, οὐδεμιᾶς ἀρετῆς ἀποδέων· οὐδενὸς γὰρ μὴ ὅτι τῶν καθ' αὐτὸν ἀνθρώπων [ἐλείπετο], ἀλλὰ καὶ τοῖς παλαιοῖς δίκαιος ἦν παραβάλλεσθαι, καὶ τούτων τοῖς ἄγαν εὐδοκίμοισιν ἐς ἅπαντας· ὅς γε φιλοπόλεμος μὲν ὢν ἦκιστα φιλοκίνδυνος ἦν, οὐ δι' ἑαυτὸν, τῶν ἀρχομένων δὲ 15 ἐνεκεν· χρημάτων δὲ αὐτῷ πλήθους ἔμελεν, ὅσα τὸ σῶμα διὰ τῶν ὄπλων κοσμήσειν ἔμελλε· τροφήν δὲ προήρητο σκληρὰν καὶ τραχεῖαν καὶ ὅση καμῶντι ἦσκει καὶ ὀρμωμένῳ πρὸς κάματος οὐκ ἦν κώλυμα. φιλοστρατιώτης δὲ ὢν διαφερόντως στρατιώταις οὐκ 20 ἐχαρίζετο, ἀλλὰ πᾶσάν τε ἀφήρει πλεονεξίαν τὴν ἀπὸ τῶν οἰκείων, καὶ τὸ ἀρπακτικὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἔτρεπεν· ἐκόλαζε δὲ ἰσχυρῶς τοὺς παραβαίνοντας ταῦτα, καὶ τοῖς πειθομένοις ἐς τὸ εἶναι (?) συνηγωνίζετο· ἀπλῶς δὲ εἰπεῖν, ὑπόδειγμα καὶ χαρακτήρα 25 παρεῖχεν ἑαυτὸν ἀρετῆς· γεγονῶς δὲ ἐπὶ μεγάλαις καὶ λαμπραῖς στρατηγίαις, ὥσπερ ὁ Ῥοδίῳν κολοσσός, διὰ μέγεθος καταπληκτικὸς ὢν, οὐκ ἔστιν ἐράσμιος, κάκεινος διὰ τὸ ἀφιλοχρήματον θαυμαστός ὢν οὐκ ἔσχε χάριν· προσκεκρουκῶς δὲ διὰ γνώμης ὀρθότητα 30 τοῖς κατακοιμισταῖς εὐνούχοις τῶν βασιλέων, εὐκόλος ὢν διὰ πενίαν καὶ κοῦφος ἐς μετανάστασιν, διεδέχθη τῆς στρατηγίας. [Suidas.]

Ἵτι Σεβαστιανὸς τὴν ἡγεμονίαν παρὰ τοῦ βασιλέως Οὐάλεντος εἰληφῶς παρὰ τὴν πάντων ὑπόνοιαν δισχιλίους ἤτησεν ὀπλίτας. τὴν δὲ ἐξουσίαν τῆς αἰρέσεως αὐτὸς ἐπιτραπείς, τοῦ βασιλέως καὶ χάριν προσομολογήσαντος, ὅτι κινδυνεύσει περὶ δισχιλίουσ, ⁵ εἶτα ἐρομένου τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ὀλίγους αἰτοίη, τὰ λοιπὰ ὁ Σεβαστιανὸς ἔφη τὸν πόλεμον εὐρήσειν· τοῖς γὰρ εὖ πράττουσι πολλοὺς προσθήσεσθαι· πλῆθος δὲ μετακαλεῖν ἐξ ἀναγωγίας δύσκολον· ὀλίγων δὲ ἀρχομένων ἐς τὸ καλὸν μεταπλασθέντων, καὶ τῆς ἀγωγῆς ¹⁰ ἐπιτυγχανούσης, τοὺς κατὰ μικρὸν προσιόντας ῥᾶον ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐνταθήσεσθαι. [Exc. de sentent. (cod. p. 284) p. 272—273 Mai., 78 Niebuhr. Suidae locum Eunapio vindicavit Valesius ad Ammian. XXXI, 11. Nonnulla ex eo iterum affert Suidas vv. κολοσσὸς et προσκεκρονκῶς.] ¹⁵

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

48 Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος, παραλαβὼν τοσαύτην ἀρχὴν καὶ βασιλείαν, συνεμαρτύρησε τοῖς παλαιοῖς ἡλίκον ἐστὶ κακὸν ἐξουσία καὶ ὅτι πρὸς τὰ πάντα στεγανόν τε καὶ μόνιμον πλὴν εὐτυχίας ἄνθρωπος. ²⁰ οὐ γὰρ ἔφθασε παρελθὼν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, καὶ καθάπερ μειράκιον νεόπλουτον πατρὸς ἐπὶ χρόνῳ πολλὰ χρήματα σεσωρευκότος διὰ σωφροσύνην καὶ φειδώ, ἀθρόως κυριεῦσαν τῶν πραγμάτων σφοδρὸν τινα καὶ παντοῖον ὄλεθρον κατὰ τῶν εὐρεθέντων μαίνεται, ²⁵ οὕτω καὶ τότε ἦν ὁρῶντα ἐπισκοπεῖν ὥσπερ ἐκ περιωπῆς, τὸν γε ἔμφρονα, μηδένα τρόπον ἀμελούμενον κακίας καὶ ἀκολασίας ἐς τὴν κοινὴν τῶν πραγμάτων διαφθοράν.

Ἐπορία γὰρ πρὸς ἐσφορὰς ἀκίνδυνον. [Exc. de ³⁰ sentent. (cod. p. 284) p. 272—273 Mai., 78—79 Niebuhr.]

[Καὶ Θεοδοσίος ὁ βασιλεὺς ἐκμελής ἦν καὶ πάση 49
 ῥαθυμία ἐκκείμενος. Suidas v. ἐκμελής.] Verba Eunapii
 agnoscit Boissonadus. Idem ad rerum statum, qui Theo-
 dosii temporibus erat, spectare censet sequentia apud
 5 Suidam:

Σιρομάστις, σκευῶς τι σιδηροῦν, λαβὴν ξυλίην
 ἔχον παρὰ τοῖς τελώναις εἰς ἔρευνον. Εὐνάπιος·
 “ὥστε ὁ σιρομάστις μᾶλλον εὐδοκίμει τοῦ δόρατος.”

Ῥύμη, ὄρη βιαία. Εὐνάπιος· “τοσαύτη τις ἦν
 10 πρὸς τὸ ἀσελγέστερον ῥύμη τε καὶ φορὰ ὥστε οἱ
 ἄρχοντες τῶν πολεμίων ἦσαν πολεμιώτεροι.” Conf.
 Zosim. IV, 29, 3: Οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες πενία τε
 καὶ ἀρχόντων κακία τρυχόμενοι δυστυχῆ καὶ οἴκτι-
 στον ἔτριβον βίον κτλ.

Ἐπέκλυσεν, ἐκαθάρισεν ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπέρρευσε.
 “τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐπέκλυσε κακὰ ὥστε χρυσὸς
 ἦν καὶ λευκή τις ἡμέρα κρατῆσαι τοὺς βαρβάρους.”
 Eunapii esse coniiciunt Hemsterhusius ad Luciani Ne-
 cyom. 4 et Boissonadus.]

“Οτι οἱ Νικοπολίται τῶν ἄλλων Θρακῶν κατεγέ- 50
 λασαν, οὐ τῷ φόβῳ τῆς βασιλείας τὰ δεινὰ ἔπασχον,
 τὸ μὲν βοηθῆσον ἀεὶ δι’ ἐλπίδος λεπτῆς εἰκάζοντες,
 τὸ δὲ τῶν κινδύνων ἐνεστηκὸς πείρα καὶ ὄψει διὰ
 μαλακίαν ὑπομένοντες. οὔτε γοῦν αὐτοὶ φρουράν
 25 τινὰ στρατιωτικὴν πεμφθῆσεσθαι προσεδόκησαν οὔτε
 ἐν ἑτέροις ἔθεντο τὴν σωτηρίαν, ἀλλὰ τῶν μὴ δυνα-
 μένων ἑαυτοῖς ἀμύνειν περιφρονήσαντες ἐς ἐλευθε-
 ρίαν ἐπικίνδυνον ἀπέστησαν.

“Οτι ἐπὶ Θεοδοσίου οἱ βάρβαροι τὴν Θράκην ἐδή-
 30 ωσαν κατὰ μικρόν. [Exc. de sentent. (cod. p. 284)
 p. 274 Mai., 79 Niebuhr.]

Πολὺν διεστῶτα ἀλλήλων χωρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως 51

μη δουποιή τὰ ὄπλα, μήτε τῷ παραστάτῃ θλιβόμενα
μήτε τῷ φέροντι διὰ τὸν συνωθισμόν περικτυπού-
μενα. [Suidas v. παραστάτης.]

52 Ὁ δὲ φέρων γράμματα ἐν χαλκῷ, στέατι περι-
πεπλασμένα, καθεῖς ἐν πήρᾳ, ἐπιθεῖς δὲ καὶ ἄλλους 5
ἄρτους ὁμοίως (καὶ ἄρτους ὁμοίους Casaubonus), ὡς
μή τινα γινῶναι τὸ ἀπόρητον. [Suidas v. στέατα.
Ad eundem locum spectare videntur quae Suidas habet
v. καθεῖς, ἐμβαλῶν, χαλάσας. “καθεῖς τε τὴν χεῖρα
ἐς τὴν πήραν ἀναιρεῖται τὴν ἐπιστολήν.”] 10

53 Ἀβρογάστης, Φράγγος, ὃς κατὰ ἀλκὴν σώματος
καὶ θυμοῦ τραχύτητα φλογοειδῆς ἦν, δευτεραγωνι-
στής τυγγάνων Βαύδωνος. ἄλλως τε ἦν καὶ πρὸς
σωφροσύνην πεπηγὼς τε καὶ διηρθρωμένος, καὶ πρὸς
χρήματα πόλεμον πολεμῶν ἄσπονδον. διέφερε γοῦν 15
τῶν εὐτελεῶν στρατιωτῶν ὅσον γε ἐς πλοῦτον οὐδέν·
καὶ διὰ τοῦτο ἐδόκει τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ χρήσιμος,
ὃς γε πρὸς τὸν Οὐαλεντινιανοῦ τρόπον, ἀρρενωπὸν
ὄντα καὶ δίκαιον, καὶ τὸ παρ’ ἑαυτοῦ βᾶρος ἐπετίθει,
καθάπερ ὀρθὸν καὶ ἀστραβῆ τινα κανόνα τοῖς βα- 20
σιλείοις, πρὸς τὸ μηδὲν τῶν περὶ τὴν αὐλήν παρα-
βλάπτεσθαι ἢ ἁμαρτάνεσθαι. [Suidas. „Eustathius II.
p. 513, 20 locum hunc (Ἀβρ. — φλογοειδῆς ἦν) de Abro-
gasto, quem Ἀβρογάστην vocat, ex Suida, ut opinor,
αὐτολεξεῖ descripsit.“ Kuster. Partem affert Zonaras. 25
Eunapio vindicavit Boissonadus.]

54 Τοιοῦτον δέ τι ἰστόρηται γενέσθαι κατὰ τὴν Νέ-
ρωνος βασιλείαν, ἀλλὰ περὶ μίαν πόλιν. φασὶ γὰρ
τραγωδόν τινα διὰ τὴν Νέρωνος ἐς ταῦτα φιλοτι-
μίαν ἐκπεσόντα τῆς Ῥώμης εἶτα πλανᾶσθαι, δόξαν 30
αὐτῷ καὶ τὸ τῆς φωνῆς πλεονέκτημα πρὸς ἀνθρώπους
ἡμιβαρβάρους ἐπιδεικνύναι, καὶ παρελθεῖν ἐς ταύ-

την (Ἰσπαλιν Bernays.) μεγάλην πόλιν καὶ πολυάν-
 θρωπον, συναγεῖραί τε αὐτοὺς ἐς θέατρον. καὶ συν-
 ελθόντων τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν σφαλῆναι τῆς
 ἐπιδείξεως· οὐδὲ γὰρ τὴν ὄψιν ὑπομείναντας τοὺς
 5 θεατάς, ἅτε ἄρτι καὶ πρῶτον ἑορακότας, φεύγειν
 θλιβομένους περὶ ἀλλήλοις καὶ πατουμένους. ὡς δὲ
 ὁ τραγωδὸς ἰδίᾳ τοὺς πρώτους αὐτῶν ἀπολαβῶν τὴν
 τε τοῦ προσωπείου φύσιν ἐδείκνυ καὶ τοὺς ὀκρίβαν-
 τας, ὑφ' ὧν τὸ μέγεθος ἐς ὕψος παρατείνεται, καὶ
 10 συνέπειθεν οὕτως ἀνασχέσθαι καὶ τλῆναι τὴν ὄψιν,
 τότε παρελθὼν ἐς ἀνθρώπους καὶ ὡς μόλις ὑφίστα-
 μένους τὴν θέαν, τὸ μὲν πρῶτον ἐπιεικῶς καὶ με-
 τρῶς τῆς φωνῆς αὐτοὺς διέγευσε καὶ τοῦ μέλους·
 Εὐριπίδου δὲ τὴν Ἀνδρομέδαν ὑπεκρίνετο· προῖάν
 15 δὲ σφοδρότερόν τε ἤχησε καὶ ὑψῆκεν αὐτίς, εἶτα
 ἐπήγαγεν ἄρμονίαν σύντονον, ἐπὶ ταύτῃ δὲ πάλιν ἐς
 τὴν γλυκεῖαν περιήνεγκεν. ὦρα δὲ ἦν θέρους ὄτι-
 περ ἀκμαιότατον καὶ τὸ θέατρον κατείχετο. καὶ ὁ
 τραγωδὸς ἀναπαυσαμένους ἡξίου σφᾶς φοιτᾶν ἐπὶ τὴν
 20 ἀκρόασιν περὶ λήγουσαν καὶ ἀποψύχουσαν ἡμέραν·
 οἱ δὲ πρὸ ποδῶν πεσόντες καὶ καλινδούμενοι πάσας
 ἠφίεσαν φωνὰς μήποτε αὐτοὺς ἀποστερεῖσθαι τοιαύτης
 μακαριότητος καὶ ἡδουῆς. ἐνταῦθα ὁ τραγωδὸς ἀφείς
 ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὸ πάθος, — καίτοι γε
 25 τὰ πλεῖστα περιήρητο τῆς τραγωδίας πρὸς ἀνθρώ-
 πους ἀξυνέτους, ὄγκος τε καὶ βαρύτης λέξεων καὶ
 τὸ περὶ ταῦτα εἶδος καὶ ἡ τοῦ μέτρου χάρις τό τε
 τῶν ἡθῶν ἐναργές, ὀξύτατόν τε καὶ ἐπιφορώτατον
 ἐς ἀκοῆς κίνησιν, καὶ πρὸς τούτοις τὸ γιννώσκεισθαι
 30 τὴν ὑπόθεσιν, — ἀλλ' ὅμως τούτων ἀπάντων γεγυ-
 μνωμένος ἐς τοσόνδε τῇ τε εὐφωνίᾳ καὶ τῷ μέλει
 μόνῳ κατεκράτησεν ὥστε οἱ μὲν ἀνεχώρουν προσ-

κυννοῦντες ὡς θεὸν καὶ τὰ ἐξαίρετα τῶν παρὰ σφίσι
 αὐτοῖς δῶρα ἐκόμιζον, καὶ τὸν πλοῦτον ὁ τραγωδὸς
 ἐβαρύνετο. μετὰ δὲ τὴν ἐβδόμην τῆς ἐπιδείξεως ἡμέ-
 ραν νόσημα κατέσκηψεν ἐς τὴν πόλιν, καὶ πάντες
 οὐ τὰς λέξεις σαφῶς, ἀλλὰ τὸ μέλος, ὡς ἕκαστος εἶχε 5
 δυνάμειος καὶ φύσειος, ἐκβοῶντες, καὶ διαρροίας
 ἀκρατοῦς ἅμα ἐπιπεσούσης ἐν τοῖς στενωποῖς παρε-
 θέντες ἔκειντο, κακῶς ὑπὸ τῆς Ἀνδρομέδας ἐπιτρι-
 βόμενοι, καὶ ἐχηρώθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ἡ πό-
 λις, ὥστε ἐκ τῶν προσοίκων ἐποικισθῆναι. ἀλλ' ἐπ' 10
 ἐκείνων μὲν εὐφωνίαν τε ἦν αἰτιάσασθαι καὶ ἀέρος
 ὑπερβάλλουσαν θερμότητα, ἢ τὸ μέλος διὰ τῆς ἀκοῆς
 ἐπὶ τὰ κύρια τῶν ψυχικῶν ὀργάνων συνέτηξε καὶ
 διέκαυσεν· ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπων αἱ μὲν
 αἰτίαι τοῦ πάθους εὐθεώρητοι· περὶ τὰ ἔντερα γὰρ 15
 ἦσαν ἅπασαι καὶ ὑπὸ γαστέρα· τὸ δὲ καὶ τινος τῶν
 οὐκ ἀνοήτων πρὸς τοῦτο ὠλισθηκέναι οὐκ ἐς φυσι-
 κὴν ἂν τις εἰκότως, ἀλλ' ἐς θειοτέραν ἀνευέγκοι κί-
 νησιν, ποινηλατεῖσθαι σαφῶς τὸ ἀνθρώπινον. [Exc.
 de sentent. (cod. p. 127, 128) p. 274 Mai., 79—82 20
 Niebuhr.]

55 Φυλαὶ μὲν γὰρ τῶν πολεμίων τὴν ἀρχὴν διεβε-
 βήκεσαν ἄπειροι, καὶ πλείους ἐπιδιέβαινον, οὐδενὸς
 κωλύοντος· ἀλλ' ἐν τοσοῦτοις κακοῖς κέρδος αὐτοῖς
 ἐδόκει γνήσιον τὸ δωροδοκεῖσθαι παρὰ τῶν πολεμίων. 25
 εἶχε δὲ ἐκάστη φυλὴ ἱερά τε οἴκοθεν τὰ πάτρια συν-
 εφελκομένη καὶ ἱερέας τούτων καὶ ἱερείας· ἀλλὰ
 στεγανὴ τις ἦν λίαν καὶ ἀδαμάντινος ἢ περὶ ταῦτα
 σιωπὴ καὶ τῶν ἀπορρήτων ἔχεμυθία, ἢ δὲ ἐς τὸ φα-
 νερόν προσποίησις καὶ πλάσις ἐς τὴν τῶν πολεμίων 30
 ἀπάτην διηρτυμένη. καὶ τινος ὡς ἐπισκόπους αὐτῶν
 ἐς τὸ θαυμαζόμενον σχῆμα καταστολίσαντες καὶ περι-

κρούσαντες, καὶ πολλῆς αὐτοῖς τῆς ἀλώπεκος ἐπι-
 χέαντες, ἐς τὸ μέσον προηφίεσαν, πανταχοῦ τὸ ἀφύ-
 λακτον διὰ τῶν καταφρονουμένων ὄρκων παρ' ἐκεί-
 νοις, παρὰ δὲ τοῖς βασιλεῦσι σφόδρα φυλαττομένων,
 5 ὑποτρέχοντες καὶ κατασκευάζοντες. ἦν δὲ καὶ τῶν
 καλουμένων μοναχῶν παρ' αὐτοῖς γένος, κατὰ μίμη-
 σιν τῶν παρὰ τοῖς πολεμίοις ἐπιτετηδευμένοι, οὐδὲν
 ἐχούσης τῆς μιμήσεως πραγματῶδες καὶ δύσκολον,
 ἀλλὰ ἐξήρκει φαῖα ἱμάτια σύρονσι καὶ χιτῶνια πο-
 10 νηροῖς τε εἶναι καὶ πιστεύεσθαι. καὶ τοῦτο ὀξέως
 συνεῖδον οἱ βάρβαροι τὸ θαυμαζόμενον παρὰ τοῖς
 Ῥωμαίοις ῥαδίως ἐς παραγωγὴν ἐπιτηδεύσαντες· ἐπεὶ
 τά γε ἄλλα μετὰ βαθύτητος καὶ σκέπης ὅτι μάλιστα
 στεγανωτάτης τῶν ἀπορρήτων τὰ παρὰ σφίσιν ἱερὰ
 15 γεννικῶς τε καὶ ἀδόλως φυλάττοντες [διετέλουν addit
 Nieb.]. οὕτω δὲ ἐχόντων τούτων, ὅμως ἐς τοσαύτην
 ἄνοιαν ἐξεπεπτώκεσαν ὥστε συμπεπεῖσθαι σαφῶς καὶ
 ἀμάχως τοὺς δοκοῦντας νοῦν ἔχειν ὅτι Χριστιανοὶ τέ
 εἰσι καὶ πάσαις ταῖς τελεταῖς ἀνέχοντες. [Exc. de
 20 sentent. (cod. p. 128, 319) p. 277—278 Mai., 82—83
 Niebuhr.]

Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἐς τοῦτο ἤδη 56
 συνέπεσεν ἅπαντα καὶ περιηρέχθη κατὰ τινα βίαν
 ἀπαραίτητον καὶ ἀνάγκην ἀνυπόστατον καὶ θεήλα-
 25 τον ὡς καὶ τὸ τῶν ὄνων γένος, μὴ ὅτι τῶν ἵππων,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλεφάντων γενέσθαι τιμιώτερον. ὁ μὲν
 οὖν Μακεδῶν Φίλιππος ἀναξευγνύει μέλλων περὶ
 ἐσπέραν ἤδη, εἶτα πυθόμενος ὡς οὐ δυνατόν, εἰπόν-
 των τῶν κωλυόντων χιλὸν οὐχ ὑπάρχειν ἱκανὸν τοῖς
 30 ὑποζυγίοις, ἀνέξευξε τοῦτ' εἰπών, ὡς οὐδὲν βασιλέως
 ἀτυχεότερον, ὃς καὶ πρὸς τὸν τῶν ὄνων καιρὸν ζῆν
 ἀναγκάζεται. ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς χρόνος ἐκινδύνευσεν

ὄντως ἐπὶ τοῖς ὄνοις σαλεύειν. [Exc. de sentent. (cod. p. 319) p. 279 Mai., 83 Niebuhr.]

57 Τοῦ βασιλέως Γρατιανοῦ τὰ μὲν καθ' ἕναστος καὶ οἷός τις ἦν οὔτε δυνατὸν ἦν περιεργάζεσθαι· τὰ γὰρ ἐν τοῖς βασιλείοις ἐπικρύπτεται καὶ μάλα στεγα- 5
νῶς· οὔτε πολυπραγμονοῦσι συμμαθεῖν· τὰ γὰρ ἀπαγγελλόμενα παρ' ἑκάστου, πολλὰς καὶ πολυμόρ-
φους τὰς διαφορὰς ἔχοντα, μόνην τὴν ἀλήθειαν ὥσπερ
τινὰ θησαυρὸν ἀπόρητον οὐ διεγύμνου καὶ ἀπεκάλ-
λυπτεν. ὥσπερ οὖν τοῖς γράφουσι τὰς εἰκόνας καὶ 10
τὸ δοθὲν παράδειγμα χαρακτηρίζουσιν ἐπιτείνει τὴν
περὶ τὸ πρόσωπον ὁμοιότητα μικρὰ τινα τῶν ὑποκει-
μένων συμβόλων, καὶ ἢ ὅστις ἐπὶ τοῦ μετώπου δια-
κεχαραγμένη ἢ τις ἰουθος παρανατέλλων παρὰ τὸ
γένειον ἢ τοιοῦτό τι μικρὸν καὶ παρημελημένον τῶν 15
κατὰ τὴν ὄψιν, ὃ παροφθὲν μὲν οὐχ ὑπογράφει τὸ
εἶδος, ἀκριβωθὲν δὲ μόνον αἷτιον τῆς ὁμοιότητος
γίγνεται, οὔτως ἔξεστι καὶ ἐπὶ τοῦδε τοῦ βασιλέως
συλλαμβάνειν οἷός τις ἦν, νέος τε ὢν καὶ ἐν ἐξουσίᾳ
βασιλικῇ τραφεὶς ἐκ παιδὸς καὶ μὴ μεμαθηκὼς οἷον 20
τὸ ἄρχον καὶ οἷον τὸ ἀρχόμενον· τοῦτο γὰρ μάλιστα
διαφαίνει τὸ τῆς φύσεως μέγεθος, ὅταν τὴν προτε-
θεῖσαν ἀγωγὴν καὶ συνήθειαν ἢ φύσις ἐπὶ τὸ κρεῖτ-
τον ἐξώσῃ καὶ βιάσῃται. ἔξεστι δὲ μαθεῖν ἐκ τῶν
ὑποκειμένων παραδειγμάτων, ἐς ἃ συνωμολόγουν 25
ἅπαντες καὶ ἀντέλεγεν οὐδὲ εἷς τῶν ληρεῖν συνει-
θισμένων καὶ τὸν κοινὸν φλήναφον ἡσκηκότων. [Exc.
de sentent. (cod. p. 319) p. 279 — 280 Mai., 83 — 84
Niebuhr.]

58 Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Μαξίμου στασιάσαντος 30
καὶ βαρβάρων κατὰ Ῥωμαίων ἐκστρατευσάντων φήμη
κατέσχε τοὺς βαρβάρους ὡς οἱ Ῥωμαῖοι στρατὸν ὅτι

πλεῖστον συλλέγουσι. καὶ συλλογισάμενοι τὸ δεινὸν οἱ βάρβαροι ἐπὶ τὸ σύννηθες ἀνέδραμον σόφισμα, καὶ κατέδυσαν ἐπὶ τὰς Μακεδονικὰς λίμνας. καὶ συμφανεῖς γε ἅπασι κατέστη ὡς ἡ Ῥωμαίων βασιλεία, τρυφὴν μὲν ἀρνούμενη, πόλεμον δὲ αἰρουμένη, οὐδὲν ἀφίησι τῆς γῆς τὸ ἀνήκοον καὶ ἀδούλωτον. ἀλλὰ δεινὸν γέ τι χρῆμα ταῖς τῶν ἀνθρώπων φύσεσιν ὁ θεὸς ἐγκατέμιξεν, ὥσπερ τοῖς ὄστακοῖς τὴν ἐπικίνδυνον χολὴν καὶ τοῖς ῥόδοις τὰς ἀκάνθας, οὕτω ταῖς ἐξουσίαις συγκατασπείρας τὴν ἡδονὴν καὶ ῥαθυμίαν, δι' ἣν, πάντα ἐξὸν ἐς μίαν μεταστῆσαι πολιτείαν καὶ συναρμόσαι τὸ ἀνθρώπινον, αἱ βασιλεῖαι τὸ θνητὸν σκοποῦσαι πρὸς τὸ ἡδὺ καταφέρονται, τὸ τῆς δόξης ἀθάνατον οὐκ ἐξετάζουσαι καὶ παρεκλέγουσαι. [Exc. de sentent. (cod. p. 319, 320) p. 280—281 Mai., 84—85 Niebuhr. Conf. Eunapii epitomen in Zosimi IV, 45, 4 seqq.]

Ὅτι ὀλισθηρόν, ὡς ἔοικε, καὶ σφαλερώτερον ἄν- 59
θρώπος πρὸς τιμὴν ἢ συμφορὰν. θεραπεύσαντες γὰρ τὸν Τατιανὸν οἱ περὶ τὸν βασιλέα Θεοδοσίον, τιμὰς τε ὑπερφυεῖς ἐκ τοῦ βασιλέως καὶ μεταγνώσεις ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἐνσπόνδους ποιησάμενοι, καὶ περὶ τῶν μελλόντων οὐρανομήκεις ἐλπίδας ὑποσπείραντες, τοῦτον παρέπεισαν ἀγαγεῖν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πρόκλον 25
τοῦνομα ὃν ἐς τὸ δεσμωτήριον συνέκλεισαν, καὶ τὸν Τατιανὸν ἐπὶ Λυκίας ἀπέπεμψαν τοῦ παιδὸς χηρῶσαντες. [Exc. de sentent. (cod. p. 320) p. 281 Mai., 85 Niebuhr.]

Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοὺς πρώτους χρόνους τῆς 60
βασιλείας τὸ τῶν Σκυθῶν ἔθνος ἐξελαυνόμενοι τῆς χώρας ὑπὸ τῶν Οὐννων διεβεβήκεσαν τῶν φυλῶν ἡγεμόνες, ἀξιώματι καὶ γένει προήκοντες. οὗτοι ταῖς

τιμαῖς τοῦ βασιλέως ἐξωγκωμένοι καὶ πάντα ἐφ' ἑαυ-
 τοῖς ὀρκῶντες κείμενα, στάσιν ἐν ἀλλήλοις οὐ μικρὰν
 ἤγειραν, οἱ μὲν ἀγαπᾶν καὶ δέχεσθαι τὴν παροῦσαν
 εὐδαιμονίαν κελεύοντες, οἱ δὲ τὸν οἶκοι γεγυῖα
 φυλάττειν ὄρκον αὐτοῖς καὶ μὴ παραβαίνειν ἐκείνας 5
 τὰς συνθήκας. αὐταὶ δὲ ἦσαν ἀσεβέσταται καὶ βαρ-
 βαρικὸν ἦθος ἐς ὠμότητα παρατρέχουσαι, παντὶ
 τρόπῳ Ῥωμαίοις ἐπιβουλεύειν καὶ πάσῃ μηχανῇ καὶ
 δόλῳ τοὺς ὑποδεξαμένους ἀδικεῖν, κἂν τὰ μέγιστα
 ὑπ' αὐτῶν εὖ πάσχωσιν, ὡς ἂν τῆς ἐκείνων ἀπάσης 10
 χώρας ἐγκρατεῖς γένωνται. περὶ τούτου μὲν οὖν ἦν
 αὐτοῖς ἡ στάσις, καὶ διανεμηθέντες ἀπερράγησαν, οἱ
 μὲν τὰ χεῖρω προθέμενοι τῆς βουλῆς, οἱ δὲ τὰ εὐσε-
 βέστερα, ἐπικρύπτοντες δὲ ἑκατέρα στάσις τὴν πρό-
 φασιν τῆς ὀργῆς ὅμως. καὶ ὁ βασιλεὺς τιμῶν οὐκ 15
 ἔληγεν, ἀλλ' ὁμοτραπέζους εἶχε καὶ ὁμοσκήνους, καὶ
 πολὺ τὸ φιλόδωρον ἐς αὐτοὺς ἦν· οὐδαμοῦ γὰρ ἐξε-
 φέρετο καὶ παρεγυμνοῦτο τὰ τῆς φιλουικίας. ἦν δὲ
 ἡγεμῶν τῆς μὲν θεοφιλοῦς καὶ θείας μερίδος Φρά-
 βιδος, ἀνὴρ νέος μὲν κατὰ τὴν ἡλικίαν, γεγυῖα δὲ 20
 ἐς ἀρετὴν καὶ ἀλήθειαν ἀπάντων ἀνθρώπων κάλλι-
 στος. θεοὺς τε γὰρ ὁμολόγει θεραπεύειν κατὰ τὸν
 ἀρχαῖον τρόπον καὶ οὐδεμίαν ὑπέστη πλάσιν ἐς ἀπά-
 την καὶ διάκρουσιν, ἀλλὰ γυμνὴν καὶ καθαρὰν διέ-
 φαινε τὴν ψυχὴν ἐπὶ τοῦ βίου, ἐχθρὸν ὑπολαμ- 25
 βάνων

ὁμῶς Ἀἴδαο πύλησιν

ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.

γυναῖκα οὖν ἤτησε Ῥωμαίαν εὐθύς, ἵνα μηδὲν ὑβρίξῃ
 διὰ σώματος ἀνάγκην. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέτρεψε τὸν 30
 γάμον, καὶ ὁ πατήρ τῆς κόρης, ἐτρέφετο γὰρ ὑπὸ

πατρί, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐθαύμασε, μακάριον ἑαυτὸν ὑπολαμβάνων, εἰ τοιοῦτον ἔξει γαμβρόν. τῶν μὲν οὖν ὁμοφύλων ὀλίγοι τινὲς τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν ἀγασθέντες τοῦ νεανίσκου πρὸς τὴν ἐκείνου γνώμην
 5 ἐχώρησαν καὶ συνειστήκεσαν, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δυνατώτεροι τῶν δεδογμένων ἐξ ἀρχῆς ἀπρὶξ εἶχοντο, καὶ πρὸς τὴν ᾧδῖνα τῆς ἐπιβουλῆς σφαδάζοντες ἐμεμῆνεσαν ᾧν ἤρχεν Ἐριούλφος, ἀνὴρ ἡμίμανῆς καὶ τῶν ἄλλων λυττωδέστερος. συμποσίου δὲ προτεθέντος
 10 αὐτοῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ἀδροτέρου καὶ πολυτελεστέρου, τὴν παροιμίαν ἀποδειξάντες ἀληθῆ τὴν λέγουσαν "οἶνος καὶ ἀλήθεια," τοῦ Διονύσου καὶ τότε ρήξαντος αὐτοῖς παρὰ πότου τὴν ἐπικρουπτομένην στάσιν, διαλύεται μὲν τὸ συμπόσιον ἀτάκτως καὶ
 15 διὰ θυρῶν ἐχώρουν τεθορυβημένοι καὶ παρακεκινηκότες· ὁ δὲ Φράβιθος δι' ἀρετῆς ὑπερβολὴν τὸ καλὸν καὶ δίκαιον κάλλιον ἅμα καὶ θεοφιλέστερον ὀφθῆσεσθαι νομίζων, εἰ προσθείη τάχος, οὐ περιμείνας ἕτερον καιρὸν, ἀλλὰ σπασάμενος τὸ ξίφος τῆς πλευρᾶς Ἐριούλφου διήλασε. καὶ ὁ μὲν ἔκειτο πεσών, ὄνειροπολήσας τὴν ἄδικον ἐπιβουλήν· οἱ δὲ ***
 20 [Exc. de legat. p. 21—22 Par., 52—54 Niebuhr.]

Συμποσίου δὲ προτεθέντος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ἀδροτέρου καὶ πολυτελεστέρου, τὴν παροιμίαν ἀπέδειξαν ἀληθινὴν τὴν λέγουσαν "οἶνος καὶ ἀλήθεια τοῦ Διονύσου." διὸ καὶ τὸν θεὸν εἰκότως
 25 Ἀναῖον καλοῦσιν, ὡς οὐ μόνον διαλύοντα τὰς λύπας, ἀλλὰ καὶ τὸ στεγανὸν τῶν ἀπορρήτων διαχέοντα καὶ διακαλύπτοντα. καὶ τότε ρήξαντος αὐτοῖς παρὰ πότου τὴν βουλήν, διαλύεται τὸ συμπόσιον ἀτάκτως. [Exc. de sentent. (cod. p. 320) p. 281 Mai., 85—86 Niebuhr.]

Ἐπ' ἡματι, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. "ὁ δὲ Θεοδόσιος τὴν 61

βασιλίσσαν θανούσαν ἐπ' ἡματι σχεδόν τι ἐδάκρυσεν. ἀνάγκη γὰρ καὶ ὁ προκειμένος πόλεμος (contra Eugenium) συνεσκίαζεν αὐτῷ τὸ περὶ τὴν γυναιῖκα πάθος."

[Suidas.]

ΑΡΚΑΔΙΟΣ ΚΑΙ ΟΝΩΡΙΟΣ.

5

62 Ὅτι οἱ παῖδες Θεοδοσίου ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔστησαν. εἰ δὲ τὸ ἀληθέστερον, ὅπερ ἔστι σκοπὸς ἱστορίας, προστιθέναι δεῖ τοῖς γεγενημένοις, τὸ μὲν ὄνομα ἦν τῶν βασιλέων, τὸ δὲ ἔργον τῶν μὲν κατὰ τὴν ἐψῶν Ρουφίνου, τὰ δὲ ἐσπέρια Στελίχωνος 10 ἐς ἅπασαν ἔξουσίαν· οὕτω γοῦν οἱ μὲν βασιλεῖς ἐπετίττοντο παρὰ τῶν ἐπιτροπευόντων τὰς ἀρχάς, οἱ δὲ ἐπιτροπεύοντες ἀεὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπολέμουν ὥσπερ βασιλεύοντες, φανερῶς μὲν οὐκ ἐναντίας χειρᾶς καὶ ὄπλα ἀράμενοι, κρύφα δὲ ἀπάτης καὶ δόλου μηδὲν 15 ὑπολείποντες· διὰ γὰρ μαλακίαν καὶ ἀσθένειαν ψυχῆς τὸ διέρπον καὶ ὑπουλον τῶν μηχανημάτων αὐτοῖς ὡς ἀνδρεῖον... [Exc. de sentent. (cod. p. 320) p. 281—282 Mai., 86 Niebuhr.]

63 Ῥουφῖνος. οὗτος ἐπὶ Θεοδοσίου ἦν, βαθυγνώμων 20 ἄνθρωπος καὶ κρυψίνους. ἦσαν δὲ οὗτός τε καὶ Στελίχων ἐπίτροποι τῶν Θεοδοσίου παιδῶν. ἄμφω [δὲ] τὰ πάντα συνήρπαζον, ἐν τῷ πλούτῳ τὸ κράτος τιθέμενοι, καὶ οὐδεὶς εἶχεν ἴδιον οὐδέν, εἰ μὴ τούτοις ἔδοξε· δίκαι τε ἅπασαι πρὸς τούτων ἐδικάζοντο, καὶ 25 πολὺς ἦν ὄχλος τῶν περιθεόντων, εἴ ποῦ τιμι χωρίον ὑπάρχοι παντομιγῆς τε καὶ εὐκαρπον· καὶ ὁ δεσπότης εὐθύς συνήρπαστο, κατηγορίας πεπλασμένης εὐλόγου, διὰ τινων ὑφειμένων ἐνηδρευμένος. καὶ ὁ ἀδικούμενος ἠδικεῖτο, τοῦ ἀδικοῦντος κρίνοντος. ἐς 30 τοῦτο (τοσοῦτον Suidas v. ἀμετροκάκου) δὲ ὁ Ῥουφῖνος

ἐχώρησεν ἀμετροκάκου πλεονεξίας ὥστε καὶ ἀνδρά-
 ποδα δημόσια ἀπημπόλει καὶ ὅσα δημόσια δικαστήρια
 Ῥουφίνῳ πάντες ἐδίκαζον. καὶ ὁ τῶν κολάκων περὶ
 αὐτὸν ὄχλος ἦν πολὺς. οἱ δὲ κολάκες χθῆς μὲν καὶ
 5 πρῶν δεδρακότες τοῦ καπηλείου καὶ τοῦ τὰ βάρθρα
 καλλύνειν καὶ τοῦδαφος κορεῖν, ἄρτι δὲ χλαμύδας
 τὰς τε εὐπαρόφους ἐνδεδυκότες καὶ περόναις χρυ-
 σαῖς διαπεπερονημένοι καὶ σφραγῖσι χρυσοδέτοις διε-
 σφιγμένοι ***. τὰ δὲ πολλὰ κατὰ Ῥουφίνου εὔροις
 10 ἐν τῇ τοῦ Σαρδιανοῦ Εὐναπίου Χρονογραφίᾳ. [Sui-
 das. Eiusdem loci particulas Suidas exhibet vv. παν-
 τομιγῆς, ἀμετροκάκου, βάρθρα, καλλύνων, περόνη.
 In brevius Eunapii locus contractus est in Exc. Ioannis
 Antiocheni p. 849 Vales. MÜLLERUS.]
 15 Ἀμείλικτον, ἀπηνῆ, ἀκαμπῆ. καὶ ἀμείλικτος, 64
 ἀπάνθρωπος. Εὐνάπιος· "οὕτως ἀμείλικτοι ἦσαν
 ἄμφω κατὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ ἔργον ἐχώρει περι-
 φανέστερον." [Suidas.]

Primo Arcadii anno Alarichus per Thermopylas in 65
 20 Graeciam irrumpens Boeotiam et Atticam vastavit, ipsas-
 que oppugnare aggressus est Athenas, quas tutabatur
 cum Achille Minerva. De his ad Historiarum suarum
 volumina Eunapius lectorem ablegat in Vita Maximi
 p. 52: ... καὶ οὐκ ἐς μακρὰν πολλῶν καὶ ἀδιηγῆτων
 25 ἐπικλυσθέντων κακῶν, ὧν τὰ μὲν ἐν τοῖς διεξοδικοῖς
 τῆς ἱστορίας εἰρηται, τὰ δέ, ἐὰν ἐπιτρέπη τὸ θεῖον,
 λελέξεται, ὅτε Ἀλάριχος ἔχων τοὺς βαρβάρους διὰ
 τῶν Πυλῶν παρηλθεν, ὥσπερ διὰ σταδίου καὶ ἵππο-
 κρότου πεδίου τρέχων. τοιαύτας αὐτῷ τὰς πύλας
 30 ἀπέδειξε τῆς Ἑλλάδος ἢ τε τῶν τὰ φαιὰ ἱμάτια ἐχόν-
 των ἀκωλύτως προσπαρεσελθόντων ἀσέβεια καὶ ὁ
 τῶν ἱεροφαντικῶν θεσμῶν παραρραγείς νόμος καὶ

σύνδεσμος. Ubi ad hoc velim attendas, Eunapium, quum saepius in Vitis ad Historias suas lectorem ab-
leget, adeo ut eas iam in publicum editas esse con-
sentaneum sit, hoc loco, ubi de Alarichi temporibus
sermo est, ita loqui, ut eorum memoriam tum nondum 5
ab eo consignatam esse appareat. MÜLLERUS.

66 Εὐτρόπιος ὁ εὐνοῦχος, ἐπίτροπος Θεοδοσίου τοῦ
βασιλέως. καὶ φησιν Εὐνάπιος· “ὁ μὲν γὰρ Ρουφί-
νος, ἀνὴρ τε ὢν ἢ δοκῶν καὶ ἐν ἀξιώμασι γεγωνῶς
καὶ ποικίλαις ὁμιλήσας τύχαις, οὐ παρὰ λόγον οὐδὲ 10
τοῦ πρέποντος ἐκτὸς ἐδόκει κατεξανίστασθαι τῆς
νεωτεριζούσης ἅπαντα τύχης· ὁ δὲ θαλαμηπόλος εὐ-
νοῦχος παραλαβὼν τὸ ἐκείνου κράτος ἐς τοσόνδε
κατέσεισεν ἅπαντα καὶ κατεβρόντησεν ὥστε οὐ μόν-
ον Ρουφίνος ἦν αὐτός, ἀλλ’ ὁ τοῦ μύθου Σαλυωνεὺς 15
μικρόν τι χρῆμα πρὸς αὐτὸν ἦν. ὅς γε ὢν εὐνοῦχος
ἀνὴρ εἶναι κατεβιάζετο. καὶ οἱ μὲν μῦθοί φασι τὴν
Γοργόνα φανεῖσαν ἅμα τε φαίνεσθαι καὶ τοὺς ἰδόν-
τας μεταβάλλειν ἐς λίθον· ὁ δὲ καθ’ ἡμᾶς βίος λῆρόν
τινα περιπτὸν καὶ φλήναφον τὸν μῦθον ἀπέδειξε.” 20
καὶ πολὺν καταχέει διασυρμὸν ὁ ἱστορικὸς τουτουῖ
τοῦ εὐνούχου, τοῦ βίου αὐτοῦ ἐπάξιον. [Suidas.]

67 Ὁ δὲ Εὐτρόπιος καιροῦ καὶ τύχης ἀμέτρως τε
καὶ χανδὸν ἀρνούμενος καὶ κατεμφορούμενος καὶ πο-
λυπραγμονῶν, ὥστε οὐκ ἔλαθε πατήρ παῖδα μισῶν 25
ἢ ἀνὴρ γυναῖκα ἢ μήτηρ τέκνον, ἀλλ’ ἐξηκοντίζετο
ἅπαντας πρὸς τὴν ἐκείνου γνώμην. [Suidas v. χαν-
δόν. Eunapio locum vindicavit Maius. Pro ἐξηκοντίζετο
ἅπαντας ad Thes. Stephani correxi ἐξηκοντίζοντο ἅπαν-
τες.] 30

68 Μυριέλικτος, ὁ πολλάκις ἐλίξεσι στρεφόμενος.
Εὐνάπιος· “ὁ βαρὺς καὶ μυριέλικτος ἐκεῖνος ὄφισ,

καθάπερ ὑπὸ τῆς Μηδείας ὑποψιδυριζόμενος καὶ τὴν ψυχὴν κεκαρωμένος παρέδωκεν ἑαυτὸν.”

Καρωθεὶς . . καὶ κεκαρωμένος. “ὁ δὲ τὴν καρδίαν ταῖς τιμαῖς ἤδη κεκαρωμένος παρέδωκεν ἑαυτὸν
5 ἔς τὴν ὁδόν.” [Suidas.]

Περὶ σπειραθεῖς, περιπλακεῖς, περιελιχθεῖς. “ὁ 69 δὲ εὐνοῦχος κατεκράτει τῶν βασιλείων, καὶ περισπειρασάμενος τὰς αὐλὰς συνέσφιγγεν ἅπαντα, καθάπερ τις γενναῖος ὄφις, καθελίπτων ἔς τὴν ἑαυτοῦ
10 χεῖράν.” περὶ Εὐτρόπιου λέγει. [Suidas.]

Τιμάσιος. οὗτος ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως 70 ἦν· ὃν ὁ Εὐτρόπιος ἐπιστῆσαι τοῖς πράγμασι βουλόμενος ἐκ τῆς Ἀσίας μετακαλεῖ πρὸς τὰ βασίλεια. ὁ δὲ γαῦρός τε ἀνὴρ ὢν καὶ ἀγέρωχος καὶ στρατείας
15 ὠμιληκῶς, καὶ τοῦτο πρῶτον ἀγαθὸν ἠγούμενος τῶν ἐν ἀνθρώποις, τιμὴν καὶ δόξαν καὶ πλοῦτον ἐπικλύζοντα, καὶ τὸ ἔχειν ἑαυτῷ ὅ,τι βούλοιο κερηῆσθαι καὶ ἀδεῶς, διὰ τε μέθην νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ εἰδέναι, οὔτε ἀνατέλλοντα καὶ δυόμενον καθορᾶν ἥλιον,
20 ἴσα καὶ οὐρανοῦ εἶναι νομίσας τὴν μετάκλησιν, ἐκ τῶν ἀλύπων καὶ διακεχυμένων πρὸς ὀλιγωρίαν διατριβῶν ἀπορρηξίας ἑαυτὸν καὶ κατατείνας τὴν ψυχὴν ἔς φιλοδοξίαν, βαρὺς ἀναστάς ἐκ Παμφυλίας ἐπὶ
Λυδίαν ἀνέστρεφεν, ὡς ἂν δὴ τις βασιλεύων ἢ τὸν
25 γε βασιλέα καὶ τὸν εὐνοῦχον κατὰ πάρεργόν τι παιδιὰν (παρ. π. τινα Suidas v. παιδιὰ) θησόμενος, εἰ βούλοιο. [Suidas, qui quaedam hinc repetit vv. γαῦρος et παιδιὰ.]

... ρασε καθάπερ ἐξ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν διε- 71
30 νεχθέν, καὶ κατὰ τοῦτον ἔς τὰ ἀνθρώπινα. ὁ μὲν οὖν Βάργος τὴν ἀρχὴν πιστευθεὶς παρὰ τοῦ εὐνοῦχου ἐξῆι μάλα φαιδρὸς καὶ γεγηθὼς ἐπὶ τὴν ἀρχήν,

ὡς ἂν ἀρχὰς ὑποθησόμενος ἑαυτῷ τινὰς πάλιν, καὶ μετὰ πολλῶν καὶ διεφθαρμένων στρατιωτῶν, πρὸς τὸ πολεμεῖν τοῖς εὐεργέταις· τῷ γὰρ περιόντι τῆς τόλμης καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἐγχειρουμένων πολλοὺς ἤδη περιπεφευγῶς κινδύνους, ἐς τὸ ἀκίνδυνον ἤδη πρὸς 5 ἅπαντα καὶ λίαν εὐτυχῆς τὴν τόλμαν ἐξεβιάζετο. συνετώτερος δ' ὢν (sc. ὁ εὐνοῦχος) κατὰ πόδας ἦει πρὸς τὴν ἐπιβουλήν. καὶ δῆτα γυνὴ συνώκει τῷ Βάρῳ· ταύτην διὰ καθειμένων ἀνθρώπων πάλαι πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν λεγόμενον ἀλλοτριῶς ἔχουσαν 10 διὰ τινος ἠρτυμένης καὶ συνεσκιασμένης ἐπιβουλῆς, ἐπὶ τὸν ἄνδρα ὥσπερ ἔχιδναν νωθρὰν καὶ ὑπὸ κρύους κατεψυγμένην ταῖς ὑποκειμέναις ἐπαγγελίαις ἀνέστησαν καὶ ὠρθώσαν. καὶ τέλος φυγῶν καὶ συλληφθεὶς τὴν τῶν ἀχαρίστων ὑπέσχε δίκην. καὶ ὁ μὲν 15 ἑαυτὸν μανικώτατον καὶ τὸν εὐνοῦχον φρονημώτατον [ἀποδείξας Nieb.] ἔκειτο μαρτυρῶν ἠλίκον ἐστὶ τὸ τῆς ἀχαριστίας παρὰ θεῶ ἔγκλημα. [Exc. de sentent. (cod. p. 78, 79) p. 282—283 Mai., 86—87 Niebuhr.]

72 Ὅτι ὁ εὐνοῦχος τοῦτον τοσοῦτον ὄντα καὶ τηλικούτου ἐκβαλὼν τοῦ βίου, εὐνοῦχος ἄνδρα καὶ δοῦλος ὕπατον καὶ θαλαμηπόλος τὸν ἐπὶ τοῖς στρατοπέδοις γεγενημένον, μέγα δὴ τι καὶ ὑπὲρ ἄνδρας ἐφρόνει· καὶ μή τις γε τὸ Ἀβουνδαντίου πάθος, ἀκείνου τελέσαντος ἐς ὑπάτους... [Exc. de sentent. (cod. 25 p. 79) p. 283 Mai., 87 Niebuhr.]

73 Ἀπίθανον μὲν γὰρ τὸ γραφόμενον· πλὴν εἴ τις ἕτερος αὐτὰ γράφειν ἱκανός ἐστι, θαναμάζω αὐτὸν ἔγωγε τῆς ἀνδρείας, καὶ ἀνδρεῖος ἀποφαινέσθω μοι τῆς ἀνεξικακίας χάριν. ἀλλ' εἰκὸς μὲν τοὺς τὰ ἀκρι- 30 βέστερα γράψαντας κατὰ χρόνους καὶ κατὰ ἄνδρας καὶ προσποιουμένους ἀσφαλῶς τι λέγειν, ἔς τε χάριν

καὶ ἀπέχθειαν ἅμα φέρειν τὴν συγγραφὴν· τῷ δὲ ταῦτα γράφοντι οὐ πρὸς ταῦτα ἔφευγεν ἡ ὁδός, ἀλλ' ὡς ὅτι μάλιστα ἀνατρέχοι καὶ στηρίζοιτο πρὸς ἀλήθειαν. ἐπεὶ καὶ κατὰ τοῦσδε τοὺς χρόνους ἤκουον καὶ συνεπυ-
5 θανόμην ὡς ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα γράφουσιν ἱστορίαν· οὓς ἐγὼ οὕτι νεμεσητὸν λέγω, ἀλλὰ ἐπίσταμαί γε σαφῶς ἄνδρας ἀγερώχους τε καὶ σκιρτῶνας καὶ ἀληθείας τοσοῦτον ἀφεστηκότας ὅσον ἐντὸς εἶναι ἀναγωγίας. καὶ οὐκ ἐκείνοις μέμφομαι, τῆς δὲ ἀνθρωπίνης κρι-
10 σεως τὸ λίαν ἀκρατὲς καὶ ὀλισθηρὸν καταμέμφομαι, ὅτι θελγόμενοι καὶ καταγοητευόμενοι τὸ καθ' ἕκαστον, ἂν ὀνόματος μνησθῆ τις περιττοῦ καὶ τοῖς πολλοῖς γνωρίμου, καὶ τι τῶν περὶ τὴν αὐλήν τὴν βασιλικὴν ἀκριβέστερον ὑπορούξαντες ἐξενέγκωσιν ἐς τοὺς πολ-
15 λούς, τὸν τε κροτοθόρουβον ἔχουσιν ὡς ἀληθῆ λέγοντες καὶ πάντα εἰδότες καὶ πολὺς περὶ αὐτοὺς ὁ συνθέων ὄμιλος, μαρτυροῦντες ῥαδίως ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, καὶ τὴν ἀρετὴν τὴν τῆς συγγραφῆς ἐς τὸδε συμβιασάμενοι καὶ κατατείναντες, ὡς ἄρα τοῦτό
20 ἔστιν αἰθέριον καὶ οὐρανόμηκες, ὅπερ αὐτοὶ διὰ βίου τινὰ χλιδὴν * ἴδωσι καθ' ἀπλότητα χαννότερον ἐπαινοῦντες, ἐς τὸ πιστευόμενον καὶ δημῶδες συνάγουσι καὶ καταβιάζονται. ἀλλ' ὅμως εἰ καὶ ἀπίθανόν πως εἴρηται, πολλά τε αὐτοῦ τερατωδέστερα καὶ μυθω-
25 δέστερα προτέθειται καὶ ἅπαντα ἦν τῆς ἡλιακῆς κινήσεως ἀληθέστερα· μαρτυρεῖ δὲ αὐτὸς ὁ ἥλιος τοῖς εἰρημένοις. καὶ ῥηθήσεται γε (μὲν Bekk.) ἴσως ἕτερα τούτων πολυπλανέστερα καὶ βαθυπλοκάτερα πρὸς ἀπιστίαν· ἀλλ' ἐξαγγελεῖ γε αὐτὰ ἡ συγγραφὴ με-
30 τριώτερον, καὶ ταῦτα ὑπὲρ τῶν λεγομένων καὶ ὅτι γε φίλος θεὸς καὶ φίλη ἀλήθεια. ἀλλ' οὐκ οἶδα ὅστις γίγνομαι ταῦτα γράφων· πολὺ γὰρ τὸ φροντίζειν

ἀληθείας· ἀλλ' ὃ γε τοῖς γεγραμμένοις ἀκολουθῶν
καὶ πειθόμενος ἀκριβειάν τε προσκυνήσει καὶ ἀλή-
θειαν. [Exc. de sentent. (cod. p. 79, 80) p. 283—285
Mai., 87—89 Niebuhr. Haec e libri alicuius prooemio
petita videntur.]

74 Ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους Εὐτροπίου τοῦ εὐνούχου
τῶν μὲν περὶ τὴν ἐσπέραν οὐδὲν ἀκριβῶς γράφειν
[ἐξῆν] ἐς ἐξήγησιν. τό τε γὰρ διάστημα τοῦ πλοῦ
καὶ μῆκος μακρὰς ἐποίει τὰς ἀγγελίας καὶ διεφθα-
μέναις ὑπὸ χρόνου, καθάπερ ἐς χρόνιον καὶ παρέλ- 10
κουσάν τινα νόσον καταβεβλημένας· οἳ τε πλανώμενοι
καὶ στρατευόμενοι εἰ μὲν τινες ἦσαν τῶν περὶ τὰ
κοινὰ καὶ δυναμένων εἰδέναι, πρὸς χάριν καὶ ἀπέ-
χθειαν καὶ τὰ καθ' ἡδονὴν ἕκαστος κατὰ (καὶ Bekk.)
βούλησιν ἐπέστελλεν. εἰ γοῦν τις αὐτῶν συνήγαγε 15
τρεῖς ἢ τέτταρας τἀναντία λέγοντας ὥσπερ μάρτυρας,
πολὺ τὸ παγκράτιον ἦν τῶν λόγων καὶ ὁ πόλεμος ἐν
χερσίν, ἀρχὰς λαβῶν ἀπὸ δηματίων καὶ ὑποθέρων
καὶ συγκεκαυμένων. ταῦτα δὲ ἦν· “Σὺ πόθεν ταῦτα
οἶδας; ποῦ δέ σε Στελίχων εἶδε; σὺ δὲ τὸν εὐνούχον 20
εἶδες ἄν;” ὥστε ἔργον ἦν διαλύειν τὰς συμπλοκάς.
τῶν δὲ ἐμπόρων οὐδὲ εἰς λόγος ἦν πλείονα ψευδο-
μένων ὅσῳ κερδαίνειν βούλονται, ἀλλ' ὅσα τῷ σο-
φωτάτῳ μάρτυρι κατὰ Πίνδαρον χρόνῳ || τὴν ἀκρι-
βεστέραν κατάληψιν. [Exc. de sentent. (cod. p. 80, 25
215) p. 285—286 Mai., 89—90 Niebuhr. „Verba τὴν
ἀκριβεστέραν κατάληψιν, a quibus aliud folium (215)
incipit, cum iis quae praecedunt, omnino non cohaerere
videntur.“ NIEBUHR.]

75 Ὅτι ἐπὶ τὰς Ἀσιανὰς συμφορὰς στρέψω τὴν συγ- 30
γραφὴν· τοιοῦτο γὰρ ὁ μακρὸς αἰὼν οὐδὲν ἤνεγκεν,
οὐδέ τις περὶ τὸν βίον τὸν ἀνθρώπινον ἐνεοχμώθη

τοιαύτη φορὰ καὶ κίνησις. ἀλλ' ὅμως οὕτως εἶχε, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀσιώπητον, ὡς ἀδικοίη γε ἄν τις, εἰ διὰ τὸ ἀπίθανον τὰ ληθῆ μὴ γράφοι. καὶ τοῦτό γε οὐδὲν διαφέρουν ἐδόκει μοι τοῦ πιεῖν τι τῶν δοριμέων καὶ 5 πικρῶν ἐπὶ σωτηρίᾳ· ἀλλ' ὥσπερ ἐκεῖνα κατακερασθέντα τοῖς σώμασιν ἀηδῶς τέλος ἔχει τὴν ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν, οὕτω καὶ τὰ τερατευθέντα πρὸς τὸ παράλογον οὐ τῆς γραφῆς ἐστὶν ἀηδὲς ἀμάρτημα, ἀλλὰ γλυκύ τι καὶ πότιμον διὰ τὴν ἀλήθειαν τοῖς 10 ἀκριβῶς ἐξετάζειν βουλομένοις γίννεται.

Καὶ οὗτος μὲν ἐσώζετο καλῶς πονηρὸς ὢν· ὅμως 2 δέ, τὸν σπλῆνα γὰρ ἐνόσει, διετέθη καλῶς ὑπὸ τῆς συνεχοῦς ἰππασίας, κατεπράυνέ τε καὶ τὸ λιθῶδες ὑπεμάλαξε. καὶ ὁ μὲν ἀπήει τῷ τε σφετέρῳ σώματι 15 πολεμῶν ἢ πολεμήσων καὶ τοῖς περὶ τὴν αὐλὴν ἐπαγγέλλων ἀληθέστερον πόλεμον.

Ἡ δὲ Λυδία πλησιόχωρος οὕσα τὰ δευτέρα ἔμελλε 3 τοῦ ὀλέθρου φέρεσθαι.

Πλὴν ὅσα γε τούτοις ἐν ἐλπίσιν ἦν τὸ σῶζεσθαι· 4 20 ἐλπίς γὰρ ἐν ἀπορρητοῖς ἔτι ζῶσι παραμύθιον.

Ἐπὶ τὰ γε ἐν τοῖς ἔργοις ξίφη καὶ βάρβαροι — οὐ κατὰ τὴν ἔννομον ἀπαίτησιν, καὶ γὰρ ἐκείνη τὸ διπλάσιον ὑπερέβαλεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν βαρβαρικὴν καὶ ἄμετρον πλεονεξίαν. — ἀκινδύνως εἶχε πρὸς 25 ἕτερον.

Ὅτι οὐχ οὕτω παρακεκνηκότες καὶ διεφθαρμέ- 5 νοι τὴν γνώμην, ἀλλὰ δι' ὑπεροχὴν κακῶν, ἐς Ἰουλιανοῦ καιροῦς καὶ χρόνου τὸν εὐνοῦχον ἀνέθεσαν τινες Εὐτρόπιον. ὥσπερ οὖν τῶν ἰατρῶν ἐστὶν ἀκού- 30 ειν ὅτι τοῖς φιλοζώοις βέλτιόν ἐστι σπλῆνα νοσεῖν ἢ κάμνειν ἤπαρ, καὶ ὅσον ὑπὲρ ἤπατος διὰ πνεύμονος ἐπὶ καρδίαν περατοῦται καὶ διέσφιγκται, οὕτω καὶ τότε

συνέβαινεν, ὡς ἐν αἰρέσει τῶν αἰσχίστων, εὐδοκιμεῖν ἐννοῦχον μανέντα πρὸς παράθεσιν τῶν ἐπιλαβουσῶν συμφορῶν.

6 Ὅμως ὁ Γαῖνας διαφθείρας τὸν πολέμιον· ἐπο-
λέμει γὰρ ἐννοῦχῳ μάλα ἐντεταμένως· οὕτω σφόδρα 5
γενναῖός τις ἦν· ἐξ ὧν ἐδόκει κατωρθωκέναι, διὰ
τούτων ἥττητο. ὑγρότερος γὰρ ὑπὸ τοῦ κατορθώμα-
τος καὶ μαλακώτερος γενόμενος, ὡς ἂν ἤδη τὴν Ῥω-
μαϊκὴν ἀρχὴν συνηρηκῶς καὶ τοῖς ποσὶν ἐπεμβαίνων
αὐτῆς, μαλακώτερος ἦν ἀμφαφάσθαι· καὶ πρὸς τὸν 10
Ἀργίβολου (l. Τριβίγιλθον) ἐπρεσβεύετο, ὡς τὸ σπου-
δαζόμενον αὐτοῖς ἔχει τέλος.

7 Ὅτι Γαῖνας καὶ Ἀργίβολος (l. Τριβίγιλθος) . . .
ὁ μὲν ἠγούμενος, ὁ δὲ ἐφεπόμενος [post hunc versum
perierunt versus 12. V. 3 ne una quidem littera dis- 15
tingui potest; v. 4 legi ab initio . . . ἀρρησεν (f. ἐθάρ-
ρησεν) ἄλλος . . . ; v. 5 quatuor ultima vocabula sunt
ἐπὶ τὸ πρατιτόμενον οὐδέν; v. 6 primum vocabulum est
ἐπινοῶν, reliqua funditus perierunt. HERWERDEN.]

Οὐδὲ αὐτὸς ἕτερον ἐπένθει· σφαγεῖς δὲ ἔκειτο, 20
μηδὲ τὸν θάψοντα ἔχων καὶ κατορούξοντα. [Exc. de
sentent. (cod. p. 115, 116) p. 286—287, 90—92 Nie-
buhr. Verba οὐχ οὕτω — ἀλλὰ p. 261, 26 servavit
Suidas v. παρακινουῦντα.]

76 Λέων. οὗτος στρατηγὸς ἐπέμφθη παρὰ Εὐτρο- 25
πίου τοῦ ἐννοῦχου κατὰ τῶν βαρβάρων, εὐκόλος ὦν
καὶ διὰ μελέτην μέθης εὐπαράγωγος· ἦν γὰρ αὐτῷ
τὸ ἀνδρεῖον ἐπὶ τούτῳ συνηναγκασμένον, πλείους
ἔχειν παλλακίδας τῶν στρατιωτῶν καὶ πλείονα πί-
νειν ἢ ὅσα πάντες ἄνθρωποι πίνουσι. [Suidas. Conf. 30
idem v. εὐπαράγωγος, ubi εὐκολώτερος.]

Ἀπεστάτει, ἀπείχεν, ἀπεχωρίζετο. Εὐνάπιος·

“καὶ γὰρ οὐκ ἀπεστάται τῆς τοῦ Λέοντος ἐπωνυμίας· οὕτω γὰρ καὶ τὸ ζῶον ποιεῖν εἶωθεν.”

Διηυχενίζετο, τὸν ἀρχένα ὄρθιον εἶχεν. Εὐνάπιος· “ὁ δὲ ἐπὶ τὰ λειπόμενα τῶν πραγμάτων διεξα-
5 νιστάμενος ἀνωρθοῦτο καὶ διηυχενίζετο πρὸς τὸν λεγόμενον Λέοντα, ὅπως αὐτὸν φονεύσειεν.” [Idem.]

Σουβαρμάχιος. οὗτος τῶν δορυφόρων ἦν ἡγε- 77
μῶν, πιστότατος τῶ εὐνούχῳ Εὐτροπίῳ, εἶπερ τις ἄλλος· ἔπινε δὲ πλείονα οἴνου ἢ ὅσον ἠδύνατο χω-
10 ρεῖν· ἀλλ’ ὅμως τὰ περὶ γαστέρα διὰ συνήθειαν οὕτω καὶ γυμνασίαν ἰσχυρὰν καὶ νεανικὴν πάντα φέρειν ἐπὶ τὴν φυσικὴν τῶν ὑγρῶν ἔκκρισιν. ἀεὶ γοῦν ἦν, πεπωκῶς τε καὶ οὐ πεπωκῶς, μεθύων· τὴν δὲ μέθην παρεκάλυπτε σφαλερὸν διαβαίνων τοῖς ποσὶ καὶ πρὸς
15 τὴν πτώσιν πολεμῶν ὑφ’ ἡλικίας διὰ νεότητα καὶ συνιστάμενος. ἦν δὲ βασιλικῶ μὲν γένους, Κόλχος ἀκριβῆς τῶν ὑπὲρ Φᾶσιν καὶ Θερμῶδοντα, τοξότης ἀριστος, εἰ γε μὴ κατετόξευεν αὐτὸν τὸ περιπτὸν τῆς τρυφῆς. [Suidas.]

20 “Ὅτι Πέρσης ἦν ἐν Ῥώμῃ ἔπαρχος πρὸς χλευασίαν 78 καὶ γέλωτα τὴν Ῥωμαϊκὴν παραφέρων εὐτυχίαν· σανίδας δὲ πολλὰς μικρὰς πρὸς τὸ ἡμισυ σταδίου συγκομισάμενος, καὶ εἰκόνα τινὰ τῶν ἔργων ὑπογράφαι βουλούμενος, πάντα ἐνετίθει γελοῖα ταῖς γραφαῖς,
25 καὶ ἀπορρήτως τὰ γραφόμενα κατεχλεύαζε διὰ τῆς εἰκόνης. ἀνδρείαν μὲν γὰρ βασιλέως καὶ ῥώμην στρατιωτῶν ἢ πόλεμον ἐμφανῆ καὶ νόμιμον οὐδαμοῦ τὰ γραφόμενα παρεδήλου καὶ συνηνίττετο· χειρὸς δὲ τινος ὡς ἂν ἐκ νεφῶν προτεινομένης ἐπίγραμμα ἦν
30 τῇ χειρὶ· “θεοῦ χεῖρ ἐλαύνουσα τοὺς βαρβάρους.” αἰσχροὺν τοῦτο καταγράφειν, ἀλλ’ ἀναγκαῖον. καὶ πάλιν ἐτέρωθι· “βάρβαροι τὸν θεὸν φεύγοντες.” καὶ

τούτων ἕτερα παχύτερα κ... δ' ἕτερα κωθωνιζομένων γραφῶν φλήναφον, οὗ καὶ πρότερον ἢ συγγραφῆ μέμνηται, τῆς ἀκμαζούσης ἀρετῆς .. τὸ σῶμα .. τῆς ψυχῆς .. πλέον κατὰ σῶμα διαλυόμενον ἤδη .. ἀπο.. [Exc. de sentent. (cod. p. 92) p. 288 Mai., 116 Nie-
buhr.]

- 79 Ἑλλανοδίκαι, οἱ κριταὶ οἱ καθήμενοι ἐς τοὺς ἀγῶνας. Εὐνάπιος οὕτω· “καὶ τότε ὁ μέγιστος Ἑλλανοδίκης Γαῖνας τὸν Ῥωμαϊκὸν ὄλεθρον ἠθλοθέτει.” [Eadem v. ἠθλοθέτει, ubi ἕως ὁ.] 10

Πολυάνδριον. “ὁ δὲ Γαῖνας ἐξεχώρει τῆς πόλεως, καταλιπὼν αὐτὴν πολυάνδριον καὶ πολυτελεῖ τάφον, οὗπω τεθαμμένων τῶν ἐνωκηκότων.” [Suidas. Eunapii esse Maius vidit.]

- 80 Φράβιδος. οὗτος στρατηγὸς ἦν τῆς ἀνατολῆς, 15 ὃς ἀκμάζων τὴν ἀρετὴν ἐνόσει τὸ σῶμα, τῆς ψυχῆς ὑγαινούσης πλέον· καὶ τό γε σῶμα διαλυόμενον ἤδη καὶ ἀποκολλώμενον ἐς τὴν λύσιν συνεγόμενον καὶ διέπλεκεν ἐς πῆξιν τινα καὶ ἀρμονίαν, ὅπως ἂν ἀρκέσειε τῷ καλῷ· ὃς τοὺς ληστὰς ῥαδίως συνεῖλεν, 20 ὥστε μικροῦ καὶ τὸ ὄνομα τῆς ληστείας ἐκ τῆς μνείας τῶν ἀνθρώπων ἐκπεσεῖν· ἦν δὲ Ἕλλην τὴν θρησκείαν. [Suidas. Eunapio locum vindicavit Boissonadus.]

- 81 Λίβερα, εἶδος πλοίου· καράβια. “πηξάμενος 25 δρομάδας τριακοντῆρεις Λιβερνίδων τύπῳ.” [Suidas. 25
„Haec verba anonyma credidi posse pertinere ad eum Eunapii Historiae locum, ubi de classe agebat, quam sibi Fravithus comparavit. Nunc legimus apud Zosimum V, 20, πλοῖα fuisse αὐτῷ πρὸς ναυμαχίαν ἀρκοῦντα, Λίβερα ταῦτα καλούμενα κτλ.“ BOISSON.] 30

- 82 Ὅτι Φράβιδος ὁ στρατηγὸς Ῥωμαίων νικήσας Γαῖναν περὶ τὴν Χερρόνησον διαμένοντα, καὶ τοῦτον

μὴ διώξας, ἀσφαλῆς γὰρ ἦν ἐπὶ τῇ νίκῃ κερδαίνων
 τὸ ἔργον καὶ Λακωνικός τις, * ἦν ὅτι τύχην εἰδέναί
 καὶ μὴ πέραν τοῦ μετρίου ποιεῖσθαι τὴν δίωξιν. καὶ
 οὗτος μὲν ἀσφαλέστερον βουλευόμενος ἠλίκον ἐστὶ
 5 τοῖς ἄλλοις τὸ καλῶς στρατηγεῖν ἔδειξεν· οἱ δὲ πολ-
 λοὶ καὶ ὅσον ἠλίθιον καὶ πηλοῦ παχύτερον, στρατη-
 γικοί τινες εἶναι βουλόμενοι καὶ τὸ γεγονὸς ὑποση-
 μαίνοντες διελήθουν καὶ παρεφλυάρουν, τὰς ὄφρῦς
 ἀνασπῶντες καὶ διαφλεγόμενοι φθόνῳ πρὸς ἀπίθα-
 10 νόν τινα καὶ μυθώδη καταστραφῆναι (καταστροφῆν?)
 ἀπὸ μιᾶς γλώττης καὶ πάθους, ὁμόφωνοι κατὰ (παρὰ
 Bekk.) δόξαν ὑπὸ δειλίας γεγονότες καὶ τῷ παρα-
 λόγῳ πληγέντες, τὸν Φράβιδον ἐπεφήμιζον νικᾶν
 μὲν εἰδέναί, νίκη δὲ οὐκ εἰδέναί χρῆσθαι. ὁ γοῦν
 15 Φράβιδος διέπλευσεν ἐπὶ τὴν Χερρόνησον· ἐγκατέ-
 λαβεν | ..... χειρούμενον καὶ ἐποίησεν αἰχμάλωτον
 ὀπίσω σωτηρίας .. προσηκόντως τύχῳσι· θέαμα τῆς
 νίκης ἄξιον | .. καὶ οὗτοι (?) μὲν (πρᾶγμα ὀλέθρου?)
 .. ἐστὶ καὶ ὑπέσπειρον ἐς τὰ βασίλεια τῷ | λόγῳ
 20 ποικίλλουτές τε καὶ περιγράφοντες ὡς βάρβαρος βαρ-
 βάρῳ | καὶ μύστης μύστη παρέχων διαφυγῆν καὶ
 σωτηρίαν· ὁ δὲ Φράβιδος μάλα φαιδρῶς γελάσας
 πρὸς .. ἐπὶ Κωνσταντίνου πόλιν οὕτω τῆς φήμης τὸ
 ἀφανὲς καὶ σκοτεινὸν ὑφέρπου τῆς προφερομένης ἐς
 25 τε τύχας ἀλγεινὰς .. παρελθὼν ἐς τὰ βασίλεια φαι-
 δρὸς καὶ γεγηθῶς ἀπ' ἑνῶν (ἐκπεπληγ?) μένων πρὸς
 τὸ παράλογον τῆς τύχης καὶ θεὸν ὄραν ὑπολαμβα-
 νόντων μᾶλλον ἢ ἄνθρωπον· οὕτως ὅτι ἐστὶ τὸ νικᾶν
 καὶ χεῖρας ἔχειν οὐκ ἦδεσαν· πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ
 30 ἔλευθερίας .. εἰ μὴ διατεινόμενος ἐξεβόησεν [dimidia
 fere versus pars deest] τῶν καταφρουαττομένων φθό-
 νων καὶ νηστείας καθάρματα εἰταπο.μενι πόσον

[distinguere sibi videbatur Herwerdenus. In ceteris lacunis misera codicis est conditio] πόσον ὁ θεὸς δύναται θεῶ μὲν ὅτε βού[λεται] τὸ δυνα[τὸν] ἐκείνου κακῶς .. τηλικούτον ἐν .. καταπε .. ἔργον οἶσθα, βασιλεῦ. τοῦτο δὲ τὸ ἔργον .. ἀλλότριον τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς. τοῦ δὲ .. ἐπινεύοντος πρόσωπον, διὰ γὰρ ἀπλότητα πολλὴν συμπαθήσας πρὸς τὰ λεγόμενα .. τα τῶν εὐνούχων εἶπεν ὅτι προσῆκόν ἐστιν ἐπινεύειν . . . . τοῦ δὲ βασιλέως τοῦτο εἰπόντος ὡς αἰτεῖν ἀνάγκη δωρεάν, ὁ Φράβιδος ἔφησεν ἐπιτραπῆναι κατὰ τὸν πάτριον νόμον ἱερατεύειν θεόν. ὁ δὲ βασιλεὺς δι' ὑπεροχὴν βασιλικῆς ἀρετῆς καὶ τὴν ὑπατείαν ἐπέτρεψεν· ὁ δ' ἐδέξατο.

Ἵτι Φαμέας ὁ Μίλκων (l. Γυίλκων) ἐπικαλούμενος, μυρία παρέχων κακὰ Ῥωμαίοις, εἶτα Σκιπίωνος στρατηγούντος οὐ (οὐδὲν Nieb.) δυνάμενος, τὴν δὲ αἰτίαν ἐρωτώμενος ἐξεῖπε, τὰ μὲν πρόβατα εἶναι ταῦτά, τὸν δὲ ποιμένα σφοδρότερον καὶ τοῦ Ἄργου πολυωπέστερον. [Exc. de sentent. (cod. p. 116, 63, 64) p. 288—290 Mai., 92—94 Niebuhr.]

83 Ἰέραξ ἦν, ὄνομα δὲ τοῦτο ἀνθρώπου κύριον, ὃν εἶδεν ὁ συγγραφεὺς καὶ διελέχθη πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν ψυχὴν τε ἀνεμάξατο διὰ τῶν λόγων καὶ συνελόντι γε εἰπεῖν Ἀλεξανδρεὺς ἦν κορακώδης μὲν κατὰ τὸ ἄπληστον ἐς τροφήν· προσῆν δὲ αὐτῶ καὶ τρυφή· πρὸς δὲ ἡδονὰς ἀλεκτρονιώδης, καὶ οἷός τις ἂν Ἀλεξανδρεὺς ἀσελγέστατος γένοιτο καὶ εἴ γέ τι Ἀλεξανδρέως ἀσελγέστερον. ἀλλ' ὅμως ὁ συγγραφεὺς αἰδεσθῆναι τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν καὶ ἰταμότητα συμπίσας ἐφ' οἷς ἦν λόγοις ᾤχετο ἀπιῶν, τεθηπότων τῶν παρόντων, ὅτι ἄνθρωπος ἐξ Ἀλεξανδρείας γλωττιάν τε ἐπέσχε καὶ φλυαρίαν ἐπέστησε καὶ τὸ

πρόσωπον κατέβαψεν ἐρυθήματι. [Exc. de sentent. (cod. p. 64) p. 290—291 Mai., 94—95 Niebuhr.]

Ἄρβαξάκιος Ἰσαυρος, ἐπὶ Ἀρκαδίου τοῦ βασι- 84
λέως, ὃν Ἀρπαξάκιον ἐκάλουν διὰ τὸ πλεονεκτικόν.
ἦν μὲν γὰρ ἐξ Ἀρμενίας, τοῖς τρισὶν ἅμα συγκατειλημ-
μένος πάθεισιν, ὥσπερ Ἡφαιστείοις δεσμοῖς ἀρρήκτοις,
ἀλύτοις, καὶ ἔμμενέ γε ἐν αὐτοῖς ἔμπεδον· ταῦτα δὲ ἦν
ἐρωτομανία καὶ μέθη καὶ πλεονεξία. οὕτω δὲ ἐς ἔσχα-
τον ὄρον τὰς ἑαυτῶ δοκούσας ἀρετὰς ἐπετήδευεν ὥστε
οὐκ ἂν τις ἐπίστευσε [μὴ] πειραθείς, ὅτι τὰς τρεῖς
ἐκείνας οὕτως ἐς ἄκρον ἐξήσκησε· μουσουργοῖς μὲν
γὰρ συνέζη τοσαύταις ὄσας οὔτε ἐκεῖνος ἀριθμεῖν
ἔσχευ οὔτε ἕτερός τις τῶν διακονουμένων· καὶ οἳ γε
προσῆκοντες αὐτῶ λογισταὶ τῶν στρατιωτικῶν ἔργων
τὸν μὲν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν ἤδεσαν, τὸ δὲ πλη-
θος τῶν ἑταιρῶν καὶ τὸν ἐκ τῶν χειρῶν ἀριθμὸν
αὐτοῦ διεφύγεν. ὥσπερ οὖν Ὀρόντην τὸν Πέρσην
φασὶν εἰπεῖν ὅτι τῶν δακτύλων ὁ μικρότατος καὶ
μύρια σημαίνει καὶ ἓνα ἀριθμὸν, οὕτω κάκεινοι τὰς
ἐτάϊρας κατὰ μονάδας καὶ μυριάδας ἠρίθμουν. [Suidas,
qui partem horum repetit vv. Ἡφαιστείοις, μουσουργοί.]

Ὁ δὲ πρὸς τὸν Ἰωάννην ἐπιστρέψας τὸν λόγον, 85
“ἀλλὰ σύγε, εἶπε, πάντων εἶ τῶν κακῶν αἴτιος, τοὺς
τε βασιλέας διατέμνων ἐκ τῆς σφῶν αὐτῶν κολλή-
σεως καὶ τὸ θεοπρεπέστατον ἔργον καὶ οὐρανόμηκες
ὑπορύττων καὶ κατασειῶν ταῖς σαῖς μηχαναῖς ἐς διά-
λυσιν καὶ φθοράν. ἔστι δὲ πανόλβιον τι χρῆμα καὶ
τεῖχος ἀρρηκτον καὶ ἀδαμάντινον τοὺς βασιλέας ἐν
δύο σώμασι μίαν βασιλείαν ἔχοντας φαίνεσθαι.” καὶ
οἳ παρόντες τούτων λεγομένων τὰς μὲν κεφαλὰς
ἐπέσειον ἠσυχῆ καὶ δεδοικότες· ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς
ἄριστα λέγεσθαι· τὸν δὲ Ἰωάννην τρέμοντες καὶ πρὸς

τὰ σφέτερα κέρδη κεχηνότες· ἢ γὰρ ἀκολασία (dubium an hoc sit in codice) καὶ τοῖς πονηροῖς, ἧ̄περ εἴρηται, τιμὴν ἐχαρίζετο· τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀμελήσαντες, καὶ προστησάμενοι σφῶν αὐτῶν τὸν Ἰωάννην, τεχνικὸν δὴ τινα ἰερακοτρόφον, τὸν Φράβιθον ἀφείλοντο 5 κῆς ψυχῆς. [Exc. de sentent. (cod. p. 64) p. 291—292 Mai., 95 Niebuhr.]

86 Παμφυλία γοῦν ὑπὸ τῶν Ἰσαυρικῶν πολέμων πορθουμένη χρυσὸν ἐνόμισε τὰς Ἰσαυρικὰς συμφορὰς· καὶ καθάπερ ἐν ταῖς διοσημίαις ἀστραπῆς κεραυνὸς 10 φοβεριότερος· ἢ μὲν γὰρ ἐφόβησε μόνον, ὁ δὲ διεφθειρεν· οὕτω καὶ τοὺς Ἰσαυροὺς φορικωδεστάτους ὄντας ἀκοῦσαί τε καὶ ἰδεῖν ἄνθος ἀπέδειξε καὶ τρυφερώτατόν τι καὶ χλοερὸν ἕαρ ὁ βέλτιστος ἐξ Ἀλεξανδρείας Ἰέραξ, οὕτω πάντα ἀνερευνησάμενος καὶ 15 συναρπάσας ἀθρόως ἐπὶ τῷ Φραβίθου φόνῳ. — καὶ παραλαβὼν ὑπὸ μάλης ἐπειράτο διαφεύγειν κατὰ ῥύμην καὶ φορὰν. ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἀλαοσκοπίην ὁ Λύκιος Ἐρευνηανὸς βικάριος ὢν· ἀετὸς δὲ γενόμενος αὐτὸν συνήρπασε τὸν Ἰέρακα, καὶ μόλις ἀφῆκεν, εἰ 20 μὴ τετρακισχιλίους ἐκεῖνος αὐτῷ χρυσοῦς ἀπέτισεν. [Exc. de sentent. (cod. p. 64, 77) p. 292 Mai., 95—96 Nieb.]

87 Ὅτι ἐπὶ Πουλχερίας τῆς βασιλείσσης ἐξέκειτο δημοσία πιπρασκόμενα τὰ ἔθνη τοῖς βουλομένοις ὠνεῖσθαι τὰς ἀρχάς· πᾶσι δὲ ἐπιπράσκοντο μεγάλα τε καὶ 25 μικρὰ φανερωῶς ἐπὶ τῶν δημοσίων τραπεζῶν, ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἐπ' ἀγορᾶς ὠνίων. ὁ βουλόμενος Ἑλλησποντον ἀδικεῖν εἶχεν Ἑλλησποντον πριάμενος, καὶ ἄλλος Μακεδονίαν ἢ Θράκην, καὶ ὅπως ἕκαστος ἐνόσει πρὸς τὸ ἀδικὸν ἢ ἐχθροὺς ἔχων. ἐξῆν δὲ καὶ καθ' 30 ἕκαστον ἔθνος τὴν μοχθηρίαν ὠνεῖσθαι τὴν ἑαυτοῦ πρὸς τὸ βλάπτειν τοὺς ὑπηκόους καὶ πολλὰ συλλαμ-

βάνειν ἔθνη· τοῦτο γὰρ ὁ βικάριος ἐδύνατο καὶ ἡ
 ἀνθύπατος ἀρχή. καὶ δέος ἦν οὐδὲν τῶν ἀθλίων
 γραμμάτων τοῖς νόμοις ἐντεθνηκότων ὡς δεῖ τὸν ἐπὶ
 χρήμασι δικάζοντα κολάζεσθαι· ἀλλ' οἱ μὲν νόμοι
 5 κατὰ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν οὐκ ἀραχνίων ἦσαν
 ἀσθενέστεροι καὶ λεπτότεροι μόνον, ἀλλὰ καὶ κονιορ-
 τοῦ παντὸς πρὸς τὸ ῥεῖν εὐκόλως καὶ διανεμοῦσθαι
 παραφορώτεροι. ὁ δὲ τὸ ἔθνος ἢ τὰ ἔθνη παραλα-
 βῶν, δύο τινὰς ἢ τρεῖς στρατιώτας συνεφελκόμενος
 10 κατὰ τὴν πλαγίαν ἐσιόντας θύραν, μὴ βουλόμενος
 μανθάνειν ὅτι | τοῦτο πράττουσιν, ἀλλ' ἐπιδεικνύ-
 μενος ὅτι (βία?) διὰ τούτων τῶν | σιωπῶντων
 κηρύκων, εἰ δὴ κήρυγμα σιωπῶμενον γίνεται, πρὸς
 πάντας περιήγγελλεν, ὡς φησιν Ὅμηρος· “ κλήδην
 15 εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον μηδὲ βοᾶν,
 αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.” καὶ ὁ ἄρχων διὰ
 τῶν ἀφθόγγων τούτων κηρύκων πρὸς τὸ οὖς ἐκά-
 στω περιήγγελλεν ὡς πριάμενος εἶη τοὺς ὑπηκόους
 τόσου καὶ τόσου χρυσίου, καὶ πᾶσά γε ἀνάγκη
 20 τοῦτο καταβάλλειν ἢ πράγματα ἔχοντας ἐπιτρίβε-
 σθαι θανάτοις καὶ δημεύσεσιν. οἱ μὲν οὖν ἔχον-
 τες καὶ συντελεῖς ἐκ προὔπαρχούσης οὐσίας κατε-
 τίθεσαν οἰμῶζοντες τὸ ἀργύριον· οἱ δὲ ἀποροῦντες
 δημοσία κατεδαπανῶντο ταῖς μᾶστιξι τὰ σώματα·
 25 πρόφασις δὲ ἦν ἑτέρα τις. εὐρέθη γὰρ γένος ἀν-
 θρώπων δι' ἀπορίαν καὶ ἀπόνοιαν ὄξυθάνατον καὶ
 φιλοκίνδυνον, οἱ τὰς ὕβρεις οὐκ ἐνεγκόντες ἐπὶ
 κατηγορίᾳ τῆς ληστείας ὥρμησαν ἐπὶ τὸν τῆς αὐλῆς
 ἑπαρχον. κάκεινος ἂν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα διεσχηματισμέ-
 30 νος πάλαι καὶ αὐτὸς ἕτερα τοιαῦτα πάσχων τὸν τε
 κατηγορηθέντα συνήρπασε καὶ τοὺς κατηγορήσαντας
 ὡς παρορησίαν ἔχοντας ἐπήνεσεν ὁπωςποτοῦν(?) τοι-

αὐτα γένοιτο· καὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς κρίσεως ἐλ-
 θούσης, ἔφρασεν ἄν διὰ τοῦ πιστοτάτου τῶν εὐνού-
 χων· “ἄπιτε, ὦ βέλτιστοι, πάνυ θαυμάζοντες ὅτι
 μετὰ τῶν κεφαλῶν ἄπιτε· κατηγορεῖν γὰρ ἀρχομένοις
 οὐκ ἔξεστιν.” οἱ μὲν ἀπήεσαν ψηλαφῶντες τὰς κεφα- 5
 λὰς ἐπὶ τοῖς λόγοις καὶ ἀγαπῶντες, ὅτι ἔχουσι συνηρ-
 μοσμένας· ὁ δὲ νικήσας τὴν Καδμείαν μακροῦ πλέον ἦν
 ἀθλιώτερος καὶ τὴν ἀρχὴν πριάμενος ὅλης τῆς ὑπαρ-
 χούσης οὐσίας καὶ τὸ κέρδος τῆς ἀρχῆς προσκατα-
 βαλὼν ταῖς τοσαύταις ἐνέδραις καὶ λόγοις. πᾶσαι 10
 γοῦν οἰκίαι πρὸς τοῦτον ἐκενουῦντο ἄν τὸν δόλον· καὶ
 ῥᾶστα ἦν ὄραν τοὺς ἄρξαντας δεδημευμένους, ὥσπερ
 πον καὶ ὁ κωμικός φησιν· “ἄρξαντος ἀνδρὸς δημόσια
 τὰ χρήματα.” ὁ δὲ ἀγνοῶν τίς κωμικός, οὐδὲ ἀνα-
 γινώσκειν ἄξιός τὴν (...)γραφὴν. οὕτω γοῦν καὶ 15
 ὁ Ἐρεννιανὸς τότε τὸν Ἰέρακα τῶ πολλὰ μὲν ὑφε-
 λέσθαι, πλείονα δὲ καταβαλεῖν συλλαβῶν ἀπέδειξε
 δικαίας ἀποτίνοντα τιμωρίας τοῦ κατὰ Φράβιδον
 φόνου. ὁ δὲ Ἰέραξ καλούμενος ὑπὸ τοῦ πλείονα κατα-
 θέντος ὥσπερ ἀετοῦ συνειλημμένος ἀηδῶν ἦν Ἡσιό- 20
 δειος οὐ δυναμένη πρὸς κρείττονα ἀντιφερίζειν. καὶ
 αὐτὸς δὲ ὁ ἀετὸς οὐδὲν διέφερεν ἀηδόνας, πλὴν ὅσα
 καὶ ἐς τὸν τοῦ μύθου κολοῖον ἐτέλει, τῶν ἰδίων πε-
 ρῶν ὥσπερ ἀλλοτρίων ἐστερημένος.

“Ὅτι ἐπὶ τῆς αὐτῆς βασιλίδος οὐκ ἦν τινα παρὰ 25
 τὴν Κωνσταντίνου πόλιν μὴ τοῦτο ἀκοῦσαι· “τί δὲ
 σύ, πάντων ἀνδρῶν θαυμασιώτατε, [πόλε]ων οὐκ ἄρ-
 χεις καὶ ἐθνῶν;” καὶ ὁ λόγος ἦν τοῦ κατὰ τὸν μῦθον
 ἰοῦ τῶν διψάδων δυνατώτερος. [Exc. de sentent. (cod.
 p. 77, 78) p. 292—295 Mai., 96—99 Niebuhr.] 30

88 Ὁ δὲ Στελίχων οὐκ ἐφόνευσε τοὺς ἀνθρώπους,
 ἀλλὰ ξὴν αἰσχροῦς ἠνάγκαζε, πάντα ἀφαιρούμενος,

καὶ πρὸς τὸ βαρύτετον, ὡς φησι Μένανδρος, τὴν
 πενίαν φορτίον . . . . .ιαλλει.θ.οι λέγων καὶ συ-
 στέλλων.

5 Ὅτι ὑπατον ὁμως διὰ φιλαρχίαν ἤροῦντο αὐτὸν
 συνάπαντες οἱ χρήματα ἔχοντες ξῆν μᾶλλον ἢ τοὺς
 . . . δεῖν πρὸς καὶ φόνοφ καὶ σιδήροφ πάντα δαπανή-
 σασθαι . . . τῆς . . . χῆς ἐν τῷ διαφαίνεσθαι ὅτι μόνος
 Στελίχων ὑπὲρ ἀνθρωπίνην ἐν . . . [Exc. de sentent.
 (cod. p. 77) p. 294—295 Mai., 96—99 Niebuhr.]

10 SEDIS INCERTAE.

Γυναικῶν δὲ ὕβρις καὶ τὸ ἀτάσθαλον ἐς παῖδας 89
 εὔγερονότας συνεκρωσθήη καὶ νόμος εἶναι. [Suidas v.
 ἀτάσθαλα. Videntur haec petita esse ex eodem loco,
 unde de Carino fragmentum 4. Certe eandem ibi sen-
 15 tentiam habes eademque pene verba. MÜLLERUS. Rectius
 ibidem ὕβρεις.]

Εἴτε φιλοχρήματος εἴη καὶ δοῦλος τῶν βαλλαν- 90
 τίων· καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκπυνθανόμενοι πρὸς ταῦτα
 διεστρατήγουν τὸν πόλεμον. [Suidas v. βαλλάντιον.]

20 Τοσοῦτου δὲ οἰδοῦντος καὶ ὑποφνομένου κακοῦ.
 [Suidas v. οἰδοῦσαν.]

Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐπ' αὐτὸ τοῦτο βιαζομένων 91
 ἄπορον αὐτοῖς ἀποδειξαι καὶ πλῆθος καὶ θέσιν καὶ
 βέλη καὶ μηχανὰς καὶ μεγέθη ποταμῶν, πρὸς τὸ μὴ
 25 ἠτᾶσθαι σφῶν καὶ ὁμολογεῖν εἶναι χεῖροσιν. [Suidas
 v. θέσεις. Locus mutilus, ut videtur.]

“Οὗτοι μὲν ὥδε μένοντες ὑπεμόσχευον τὸν πό- 92
 λεμον.” ἀντὶ τοῦ ὑπέτρεφον, ὑπεφύτευον. [Suidas v.
 μοσχεύων.]

30 Πέτρα δέ τις ἀπεσπασμένη ἐς τόξου ῥῦμα, του- 93
 τέστιν ἔλκυσμα. [Suidas v. ῥῦμα.]

- Ζεῦγμα, ἡ τοῦ ποταμοῦ διάβασις, ἡ γέφυρα. [Suidas v. ζεῦγμα.]
- 94 Τῶν αὐτῶν ἐθνῶν (ἐτῶν Kusterus) γυναικὰ τινα στείλας ἐσθῆτι λευκῇ καὶ στέμμασιν, ὡς δὴ μελεδωνὸν οἶσαν τῆς Συρίας οὕτω δὴ καλουμένης θεοῦ. [Suidas v. μελεδωνός.]
- 95 Καὶ οἱ μὲν αὐτοὺς διέφθειρον σχοινίοις ἀποτραχηλίζοντες. [Suidas v. ἀποτρ.]
- 96 Καὶ τᾶλλα πάθη κατὰ τὴν ἐκμελῆ λύραν ἐθεραπέυετο. [Suidas v. ἐκμελής.] 10
- 97 Πρὸς τὸ ἀφανὲς καὶ ἀόριστον τῆς χώρας ἐκπεσόντες, πρὸς τοὺς φόνους καὶ πρὸς τὴν λείαν ἀπαγορεύοντες. [Suidas v. ἀπαγορεύει.]
- 98 Οὔτε ἄλλως τὸ μεγαλοπρεπὲς κατὰ τὴν δίαιταν ἐν ταῖς μάχαις ἐστὶ φιλοκίνδυνον. [Suidas v. μεγαλοπρ.] 15
- 99 Τὸν πάντα βίον αὐτοῦ συντεκμηράμενος ἐκ τῶν ἐναργῶν περὶ αὐτὸν συμβόλων τε καὶ σημείων. [Suidas v. συντεκμηράμενος.]
- 100 Ὡς κατὰ τινὰς διαμέτρους κεραίας κεχιῶσθαι τὴν γλῶτταν ταῖς ἀντιτύποις συμβολαῖς τῶν ἀκίδων. 20
[Suidas v. διάμετρος.]
- 101 Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ὑπὸ τῆς ἀνδρώδους γυναικὸς ἔργον τι κατετολήθη καὶ συνεπράχθη γενναῖον οὕτω καὶ ἀνδρωῶδες ὥστε ἄπιστον εἶναι διενεγκεῖν ἐς τὴν διήγησιν. [Suidas v. διενεγκεῖν.] 25
- 102 Καὶ οἱ μὲν παιδιάν τινα ἐκ τῶν πολεμίων ἡγούμενοι τοσοῦτον ἐδυσχέραινον ὅσον ἡναγκάζοντο βοᾶν καθ' οὓς ἐμβάλοιεν. [Suidas v. παιδιά.]
- 103 Ὅ δὲ τὰ φρονήματα καὶ τοὺς θυμοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀνηρέθιζε, καὶ διανυχενίζεσθαι πρὸς τὸ ἀγέρωχον ταῖς μελέταις ἐξεκάλει καὶ φιλοκίνδυνον. [Suidas v. διανυχενίζεσθαι. Idem: Διηνυχενίζετο, ὑψη-

χένει " ἕτερα δὲ οὐ πολὺ τι μείω ἀνωρθοῦτο καὶ διηυ-
 χενίζετο, ἀλλὰ τούτων βαρύτερα καὶ κεραινωῖ προσ-
 εμφερῆ." Quae Eunapio tribuit verbis ἀνωρθοῦτο καὶ
 διηυχενίζετο uso fr. 76.]

5 Ὁ δὲ τὰ φρονήματα καὶ τοὺς θυμοὺς τῶν στρα-
 τιωτῶν ἀνηρέθιζεν. [Suidas v. ἀνηρέθιζεν.]

Ὁ δὲ τὰς δυνάμεις ἠθροισε, τὸ χρῆμα τῆς δια- 104
 βάσεως ἐπισπέρχων ἤδη καὶ συμβιαζόμενος καὶ πλήν
 ἀγαθῆς ψυχῆς σῶμα οὐκ ἔχων. [Suidas v. χρῆμα.]

10 Εὐνάπιος δὲ λέγει ψιλὸν καὶ [al. δὲ] οἶον κοῦφον. 105
 [Suidas v. ψιλός. Qui etiam quae addit: ἀυξίλια δὲ οἱ
 Ῥωμαῖοι τὰ τέλη ταῦτα προσαγορεύουσι, τὸ τῆς βοη-
 θείας ὄξυ καὶ παρὰ τὰς χρείας εὐκίνητον οὕτω προσ-
 αγορεύοντες, Eunapii putat Bernhardy.]

15 Ἀνῆψεν, ἀνεκρέμασε θεοῖς. Εὐνάπιος. [Suidas.]

Sequuntur fragmenta auctoris nomine non insignita,
 quae Eunapii esse viri docti censuerunt.

Εὐτόκιος ἀπὸ Θράκης ἐλθὼν οὔτε γνώμην ἐπιει- 106
 κῆς τις ἦν οὔτε γένους εὖ ἦκων, ἀλλὰ στρατιώ-
 20 τῆς μὲν ὁ τυχῶν, πολλὰ δὲ χρήματα κοινὰ τοῦ ἰδίου
 τάγματος ὑποκλέψας ὄχετο φεύγων εἰς τὴν Παλαι-
 στίνην. ἐπεχείρησε μὲν οὖν Ἐλευθεροπολίταις ἑαν-
 τὸν ἐγκαταλέξει, τῆς βουλῆς μετασχὼν ἐπὶ χρήμασι
 25 μεγάλοις. καὶ γὰρ ἐγλίχετο τὴν τύχην μεταβαλεῖν εἰς
 τὸ εὐγενέστερον· καίτοι ἔδει πρότερον μετατίθεσθαι
 τὴν προαίρεσιν εἰς τὸ κρεῖττον. ἀλλ' ὁμως οἱ Ἐλευ-
 θεροπολίται τὸ πλῆθος ὑπιδόμενοι τῶν χρημάτων
 οὐ προσεδέξαντο τὸν Εὐτόκιον. ὁ δὲ μετεχώρησεν
 εἰς τὴν Ἀσκάλωνα· καὶ ὁ τότε πρωτεύων Κρατερὸς
 30 εὐμενῶς αὐτὸν ὑπεδέξατο μετὰ τῶν χρημάτων, πολι-
 τικῆς τε μετέδωκεν ἑλευθερίας. οἱ δὲ Θράκες ὑστέρω
 χρόνῳ κατὰ πύστιν ἦκοντες ἐπὶ τὸν Εὐτόκιον ἀπή-

τουν τὸν Κρατερόν αὐτόν τε τὸν Εὐτόκιον καὶ τὰ
 χρήματα· ὁ δὲ οὐ μεθίει τὸν ἄνδρα· τῶν δὲ στρα-
 τιωτῶν ἐπὶ δίκην τὸ πρᾶγμα φερόντων, ὁ Κρατερός
 ὑπεραγωνίζεται τοῦ Εὐτοκίου, καὶ περιγίνεται τῶν
 Θρακῶν· ἐφ' ᾧ καὶ χρησμὸς ἐξέπεσεν ἔχων ὧδε. 5

[Suidas v. *Εὐτόκιος*. Eunapio tribuit Kusterus. Res tanto
 incertior, quum de Eutocio illo eiusque aetate non constet.
 Niebuhrius suspicatur ab hoc Eutocio mathematicum,
 qui sub Iustiniano scripsit, duxisse genus. MÜLLERUS.]

107 Τὸ κόσμιον καὶ ἡσύχιον μετὰ τοῦ δραστηρίου 10
 αὐτῷ ἐτέτακτο καὶ τοῦ ἀνδρώδους· ἐπιεικῆς γὰρ ὦν
 καὶ πρὸς γ' ἔτι ἀπράγμων, ὅμως εἰς ἀγῶνα πραγμά-
 των ἐμβεβηκῶς ἐξ ἀνάγκης οὐδενὸς ἐλείπετο τῶν περι-
 ταῦτα καλινδουμένων. [Suidas v. *δραστήριον*. Eunapio
 tribuit Boissonadus.] 15

108 Περικαῶς τῆς γυναικὸς ἔχων. [Suidas v. *περι-
 καῶς*. Haec Eunapio tribuo, adverbio *περικαῶς* uso in
 Sophistis p. 111. BOISSON. Idem de eiusdem glossis
 Ἐμφέρεια, ὁμοιότης. Μεσαιπόλιος, ὠμογέρων, μιξο-
 πόλιος, „haec referri posse ad Eunapium putavi ex hac 20
 Zosimi, qui Eunapium saepissime exprimit, sententia I, 51:
 Ἄνδρα μεσαιπόλιον, ἐμφέρειάν τινα πρὸς τὴν τοῦ
 βασιλέως ἰδέαν δοκοῦντά πως ἔχειν, εὐρών. Sed po-
 tuit Suidas ipsa Zosimi verba respicere.“]

Alia apud Suidam anonyma fragmenta, quae inter- 25
 pretes incerta pleraque coniectura ad Eunapium retu-
 lerant, Bernhardy indicavit in indice p. 1971, cuius
 etiam conf. annot. ad v. *μουσομανία*.*) Vocabula quae-
 dam Eunapiana habet Photius supra p. 207.

*) Hemsterhusii in illa refutatam opinionem me quoque
 ad Thes. Stephani v. ἀποφάω reicere et quod conieci ex
 Suida v. *παρωδούμενος* confirmare oportebat.

PRISCI FRAGMENTA.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΗ.

Suidas: Πρίσκος, Πανίτης, σοφιστής, γεγονώς ἐπὶ τῶν χρόνων Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ· ἔγραψεν Ἱστορίαν Βυζαντιακὴν καὶ τὰ κατὰ Ἀττήλαν (Ἄτταλον codd.) ἐν βιβλίῳις ὀκτὼ Μελέτας τε ῥητορικὰς καὶ
5 Ἐπιστολάς.

Euagrius Hist. eccles. I, 17: Ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ὁ πολὺς τῷ λόγῳ πόλεμος ἐκεκίνητο Ἀττίλα τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως, ὃν περιέργως καὶ ἐς τὰ μάλιστα λογίως Πρίσκος ὁ ῥήτωρ γράφει, μετὰ πολλῆς
10 τῆς κομψείας διηγουόμενος ὅπως τε κατὰ τῶν ἐσίων καὶ ἐσπερίων ἐπεστράτευσε μερῶν οἷας τε καὶ ὅσας πόλεις ἐλὼν κατήγαγε καὶ ὅσα πεπραχὼς τῶν ἐν-
τεῦθεν μετέστη.

Idem II, 16: Ἐκ πρεσβείας δὲ τῶν ἐσπερίων Ῥω-
15 μαίων Ἀνθέμιος βασιλεὺς τῆς Ῥώμης ἐκπέμπεται, ᾧ Μαρκιανὸς ὁ πρόην βεβασιλευκῶς τὴν οἰκίαν κατηγγύησε παῖδα. ἐκπέμπεται δὲ στρατηγὸς κατὰ
Γιζερίχου Βασιλίσκος ὁ τῆς Λέοντος γυναικὸς Βηρίνης ἀδελφὸς μετὰ στρατευμάτων ἀριστίνδην συνειλεγ-
20 μένων. ἅπερ ἀκριβέστατα Πρίσκῳ τῷ ῥήτορι πεπόνηται, ὅπως τε δόλῳ περιελθὼν ὁ Λέων, μισθὸν

ὡσπερ ἀποδιδούς τῆς ἐς αὐτὸν προαγωγῆς, ἀναιρεῖ Ἄσπαρα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ περιθέντα, παῖδάς τε αὐτοῦ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον, ὃν Καίσαρα πεποιήτο πρότερον, ἵνα τὴν Ἄσπαρος εὐνοίαν κτήσῃται.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΟΤΘΙΚΗ.

5

- 1 Ὅτι Ῥούα βασιλεύοντος Οὔννων Ἀμιλξούροις καὶ Ἰτιμάροις καὶ Τονάσουρσι καὶ Βοῖσκοις καὶ ἑτέροις ἔθνεσι προσοικοῦσι τὸν Ἴστρον καὶ ἐς τὴν Ῥωμαίων ὀμαιχιμίαν καταφυγγάνουσιν ἐς μάχην ἐλθεῖν 10 προηρημένος ἐκπέμπει Ἥσλαν, εἰωθότα τοῖς διαφοροῖς αὐτῷ τε καὶ Ῥωμαίοις διακονεῖσθαι, λύειν τὴν προϋπάρχουσαν εἰρήνην ἀπειλῶν, εἰ μὴ γε πάντας τοὺς παρὰ σφᾶς καταφυγόντας ἐκδοῖεν. βουλευομένων δὲ Ῥωμαίων στείλαι πρεσβείαν παρὰ τοὺς Οὔν- 15 νους, πρεσβεύειν μὲν ἤθελον Πλίνθας καὶ Διονύσιος, Πλίνθας μὲν τοῦ Σκυθικοῦ, Διονύσιος δὲ τοῦ Θρακίου γένους, ἀμφοτέροι δὲ στρατοπέδων ἡγούμενοι καὶ ἄρξαντες τὴν ὑπατον παρὰ Ῥωμαίοις ἀρχήν. ἐπειδὴ δὲ ἐδόκει Ἥσλαν παρὰ τὸν Ῥούαν ἀφικνεῖσθαι 20 πρότερον τῆς ἐκπεμφθησομένης πρεσβείας, συνεκπέμπει Πλίνθας Σηγγίλαχον, ἄνδρα τῶν ἐπιτηδείων, πείσαι τὸν Ῥούαν αὐτῷ καὶ μὴ ἑτέροις Ῥωμαίων ἐς λόγους ἐλθεῖν. τελευτήσαντος δὲ Ῥούα καὶ περιστάσης τῆς Οὔννων βασιλείας ἐς Ἀττήλαν [καὶ Βλή- 25 δαν addit Nieb.], ἐδόκει τῇ Ῥωμαίων βουλῇ Πλίνθαν πρεσβεύεσθαι παρ' αὐτούς. καὶ κνωρωθείσης ἐπ' αὐτῷ παρὰ βασιλέως ψήφου, ἐβούλετο καὶ Ἐπιγένην ὁ Πλίνθας συμπρεσβεύειν αὐτῷ ὡς μεγίστην ἐπὶ σοφία δόξαν ἐπιφερόμενον καὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα τοῦ 30 κοιαιστῶρος. χειροτονίας δὲ καὶ ἐπ' αὐτῷ γενομένης, ἄμφω ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἐξώρμησαν, καὶ παραγίγνον-

ται ἐς Μάργον. ἡ δὲ πόλις τῶν ἐν Ἰλλυρία Μυσῶν
 πρὸς τῷ Ἰστρῷ κειμένη ποταμῷ ἀντικρὺ Κωνσταντίας
 φρουρίου κατὰ τὴν ἐτέραν ὄχθην διακειμένου, ἐς ἣν
 καὶ οἱ βασιλῆιοι συνήεσαν Σκύθαι. καὶ τὴν σύνοδον
 5 ἔξω τῆς πόλεως ἐποιοῦντο, ἐπιβεβηκότες ἵππων· οὐ
 γὰρ ἐδόκει τοῖς βαρβάροις ἀποβαῖσι λογοποιεῖσθαι,
 ὥστε καὶ τοὺς Ῥωμαίων πρέσβεις τῆς σφῶν αὐτῶν
 ἀξίας προνοουμένους ἀπὸ τῆς αὐτῆς προαιρέσεως ἐς
 ταῦτόν τοις Σκύθαις ἐλθεῖν, πρὸς τὸ μὴ τοὺς μὲν
 10 ἀφ' ἵππων, τοὺς δὲ πεζοὺς διαλέγεσθαι ..... (***)
 Ῥωμαίους οὐ μόνον ἐς τὸ μέλλον μὴ δέχεσθαι supplet
 Nieb.) τοὺς ἀπὸ τῆς Σκυθικῆς καταφεύγοντας, ἀλλὰ
 καὶ τοὺς ἤδη πεφευγότας, σὺν καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις
 Ῥωμαίοις τοῖς ἄνευ λύτρων ἐς τὰ σφέτερα ἀφιγμένοις
 15 ἐκδίδοσθαι, εἰ μὴ γε ὑπὲρ ἐκάστου πεφευγότος τοῖς
 κατὰ πόλεμον κτησαμένοις ὀκτῶ δοθεῖεν χρυσοῖ· ἔθ-
 νει δὲ βαρβάρῳ μὴ συμμαχεῖν Ῥωμαίους πρὸς Οὐν-
 νους αἰρουμένους (αἰρουμένῳ Nieb.) πόλεμον· εἶναι δὲ
 καὶ τὰς πανηγύρεις ἰσονόμους καὶ ἀκινδύνους Ῥω-
 20 μαίοις τε καὶ Οὐννοῖς· φυλάττεσθαι δὲ καὶ διαμένειν
 τὰς συνθήκας ἐπτακοσίων λιτρῶν χρυσίου ἔτους ἐκά-
 στου τελουμένων παρὰ Ῥωμαίων τοῖς βασιλείοις Σκύ-
 θαις· πρότερον δὲ πεντήκοντα καὶ τριακόσiai αἱ τοῦ
 τέλους ἐτύγγανον οὔσαι. ἐπὶ τούτοις ἐσπένδοντο
 25 Ῥωμαῖοί τε καὶ Οὐννοι, καὶ πάτριον ὄρκον ὁμόσαντες
 ἐς τὰ ἀμφοτέρω (ἐς τὰ σφέτερα ἀμφοτέροι Bekk.)
 ἐπανήεσαν. οἱ δὲ παρὰ Ῥωμαίους καταφυγόντες ἐξε-
 δόθησαν βαρβάροις, ἐν οἷς καὶ παῖδες Μάμα καὶ
 Ἀτακάμ τοῦ βασιλείου γένους, οὓς ἐν Καρσῷ φρου-
 30 ρίῳ Θρακίῳ οἱ παρεληφότες ἐσταύρωσαν, δίκας
 αὐτοὺς πραττόμενοι τῆς φυγῆς. οἱ δὲ περὶ Ἀττήλαν
 καὶ Βλήδαν τὴν εἰρήνην πρὸς Ῥωμαίους θέμενοι διεξ-

ἦσαν τὰ ἐν τῇ Σκυθικῇ ἔθνη χειρούμενοι, καὶ πό-
λεμον πρὸς Σορόσγους συνεστήσαντο. [Exc. de legat.
p. 47—48 ed. Par., 166—169 Niebuhr.]

1^a Οὐάλιψ ὁ πάλαι τοὺς Ῥούβους τοῖς Ῥωμαίοις ἐπα-
ναστήσας τοῖς ἐφόις, καταλαβὼν Νοβίδουνον πόλιν 5
πρὸς τῇ ὄχθῃ κειμένην τοῦ ποταμοῦ, τινάς τε τῶν
πολιτῶν διεχειρίσατο καὶ σύμπαντα τὰ ἐν τῷ ἄστει
ἀθροίσας χρήματα κατατρέχειν τὴν Θρακῶν καὶ Ἰλλυ-
ριῶν παρεσκευάζετο μετὰ τῶν νεωτερίζειν σὺν αὐτῷ
ἐλομένων. τῆς δὲ παραστησομένης αὐτὸν πεμφθεί- 10
σης ἐκ βασιλέως δυνάμεως τειχ' ῥης γενόμενος τοὺς
πολιορκοῦντας ἐκ τῶν περιβόλων ἠμύνετο, ἐφ' ὅσον
αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν οἶά τε ἦν καρτερεῖν.
ἠνίκα γὰρ ἀπηγόρευον τῷ πόνῳ διὰ τὸ ἐκ διαδοχῆς
τὸ Ῥωμαϊκὸν μάχεσθαι πλήθος, ἐς τὰς ἐπάλλξεις τοὺς 15
παῖδας τῶν αἰχμαλώτων ἰστώντες τὴν τῶν ἐναντίων
βελῶν ἐπεῖχον φοράν. φίλοι γὰρ τῶν Ῥωμαϊκῶν παί-
δων οἱ στρατιῶται οὔτε ἔβαλλον ἐς τοὺς ἐπὶ τοῦ τεί-
χους οὔτε ἠκόντιζον. καὶ οὕτως αὐτῷ τριβομένου
τοῦ χρόνου ἐπὶ συνθήκαις ἢ πολιορκία ἐλύετο. [Exc. 20
de strat. in cod. montis Atho in Wescheri Pol. p. 304.]

1^b Ἐπολιόρκουν οἱ Σκύθαι τὴν Ναῖσσόν· πόλις δὲ
αὕτη τῶν Ἰλλυριῶν ἐπὶ Δανουβα [corruptum] κειμένη
ποταμῷ. Κωνσταντῖνον αὐτῆς εἶναι οἰκιστὴν φασιν,
ὃς καὶ τὴν ὀμώνυμον ἐαυτῷ πόλιν ἐπὶ τῷ Βυζαντίῳ 25
ἐδείματο. οἶα δὲ οὖν πολυάνθρωπόν τε πόλιν αἰρή-
σειν οἱ βάρβαροι μέλλοντες καὶ ἄλλως ἐρυμνὴν διὰ
πάσης ἐχώρουν πείρας. τῶν δὲ ἀπὸ τοῦ ἄστεως οὐ
θαρρουντῶν ἐπέξιέναι πρὸς μάχην, τὸν ποταμὸν ὥστε
ῥαδίαν εἶναι πλήθει τὴν διάβασιν ἐγεφύρωσαν κατὰ 30
τὸ μεσημβρινὸν μέρος, καθ' ὃ καὶ τὴν πόλιν παραρ-
ρεῖ, καὶ μηχανὰς τῷ περιβόλῳ προσῆγον, προῶτον μὲν

δοκοὺς ἐπὶ τροχῶν κειμένας διὰ τὸ πρόχειρον αὐτῶν
 εἶναι τὴν προσαγωγήν· αἷς ἐφεστῶτες ἄνθρωποι ἐς
 τοὺς ἀπὸ τῶν ἐπάλλξεων ἀμυνομένους ἐτόξευον, τῶν
 ἐξ ἑκατέρας κεραίας ἐστῶτων ἀνδρῶν ὠθούντων τοῖς
 5 ποσὶ τοὺς τροχοὺς καὶ προσαγόντων ὄπη καὶ δέει τὰς
 μηχανάς, ὡς ἂν εἴη βάλλειν ἐπίσκοπα διὰ τῶν ἐν
 ταῖς ἐφεστρίσι πεπονημένων θυρίδων. ὥστε γὰρ τοῖς
 ἐπὶ τῆς δοκοῦ ἀνδράσιν ἀκίνδυνον εἶναι τὴν μάχην,
 λύγοις διαπλόκοις ἐκαλύπτοντο δέρρεις καὶ διφθέρας
 10 ἐχούσαις, κώλυμα τῶν τε ἄλλων βελῶν καὶ ὅσα ἐπὶ
 σφᾶς πυροφόρα ἐκπέμποιτο. πολλῶν δὲ τῷ τρόπῳ τούτῳ
 ἐπιτειχισθέντων ὀργάνων τῇ πόλει, ὥστε διὰ πλῆθος
 βελῶν ἐνδοῦναι καὶ ὑποχωρῆσαι τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλλ-
 ξεων, προσήγοντο καὶ οἱ καλούμενοι κριοί. μεγίστη
 15 δὲ ἄρα καὶ ἦδε ἡ μηχανή· δοκὸς ἐκ ξύλων πρὸς ἄλληλα
 νευόντων χαλαραῖς ἀπηρωρημένη ἀλύσειν, ἐπιδορα-
 τίδα καὶ προκαλύμματα ὃν εἴρηται τρόπον ἔχουσα,
 ἀσφαλείας ἔνεκα τῶν ἐργαζομένων. καλωδίους γὰρ
 ἐκ τῆς ὀπισθεν κεραίας εἴλκον βιαίως ἄνδρες αὐτὴν
 20 ἐς τὸ ἐναντίον τοῦ δεξομένου τὴν πληγὴν, καὶ μετὰ
 ταῦτα ἠφίεσαν, ὥστε τῇ ῥύμῃ πᾶν τὸ ἐμπύπτου τοῦ
 τείχους ἀφανίζεσθαι μέρος. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τειχῶν
 ἀμυνόμενοι ἀμαξιαίους λίθους πρὸς τοῦτο ἦδη παρε-
 σκευασμένους, ἠνίκα τῷ περιβόλῳ προσαχθεῖη τὰ
 25 ὄργανα, ἐνέβαλλον, καὶ τινὰ μὲν αὐτοῖς ἀνδράσι
 συνέτριψαν, πρὸς δὲ τὸ πλῆθος οὐκ ἀντήρουν τῶν
 μηχανῶν. καὶ γὰρ δὴ προσῆγον καὶ κλίμακας, ὥστε
 πῆ μὲν ἐκ τῶν κριῶν λυθέντος τοῦ τείχους, πῆ δὲ
 τῶν ἐν ταῖς ἐπάλλξεσι βιαζομένων ὑπὸ τοῦ πλῆθους
 30 τῶν μηχανῶν, ἀλῶναι τὴν πόλιν, τῶν βαρβάρων
 ἐσφρησάντων κατὰ τὸ θαγὲν τοῦ περιβόλου μέρος ἐκ
 τῆς τοῦ κριοῦ πληγῆς. τοῦτο δὲ καὶ διὰ τῶν κλι-

μάκων, αὐτῶ μὴπω πεσόντι τοῦ τείχους προσή-
γοντο. [Ex iisdem ib. p. 305—306. Hoc loco ponend-
um hoc fragmentum coniecit R. Roeslerus in ephem.
gymn. Austr. a. 1869, p. 844, ad a. Chr. 441 referens.]

2 Ὅτι τῶν Σκυθῶν κατὰ τὸν τῆς πανηγύρεως και- 5
ρὸν καταστρατηγησάντων Ῥωμαίους καὶ πολλοὺς
ἀνελόντων, οἱ Ῥωμαῖοι ἐπέστελλον πρὸς τοὺς Σκύθας,
ἐν αἰτία σφᾶς ποιούμενοι τῆς τοῦ φρουρίου αἰρέσεως
ἕνεκεν καὶ τῆς τῶν σπονδῶν ὀλιγωρίας. οἱ δὲ ἀπε-
κρίναντο ὡς οὐκ ἀρξάμενοι, ἀλλ' ἀμνυόμενοι ταῦτα 10
δράσειαν· τὸν γὰρ τῆς Μάργου ἐπίσκοπον ἐς ἑαυτῶν
ἀναβεβηκότα γῆν καὶ διερευνησάμενον τὰς παρὰ
σφίσι βασιλείους θήκας σεσυληκέναι τοὺς ἀποκει-
μένους θησαυρούς· καὶ εἰ μὴ τοῦτον ἐκδοῖεν, ἐκδοῖεν
δὲ καὶ τοὺς φνγάδας κατὰ τὰ ὑποκείμενα· εἶναι γὰρ 15
παρὰ Ῥωμαίοις πλείστους· τὸν πόλεμον ἐπάξειν.
Ῥωμαίων δὲ τὴν αἰτίαν οὐκ ἀληθῆ φαμένων εἶναι,
ἐν τοῖς σφετέροις λόγοις τὸ πιστὸν οἱ βάρβαροι θέμε-
νοι κρίσεως μὲν τῶν ἀμφιβόλων καταλιγώρουν, πρὸς
πόλεμον δὲ ἐτράπησαν, καὶ περαιωθέντες τὸν Ἴστρον 20
πόλεις καὶ φρούρια πλείστα ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐκάκωσαν.
ἐν οἷς καὶ τὸ Βιμινάκιον εἶλον· πόλις δὲ αὕτη τῶν ἐν
Ἰλλυριοῖς Μυσῶν. αὐτῶν γιγνομένων, καὶ τινῶν λογο-
ποιούντων ὡς ὁ τῆς Μάργου ἐπίσκοπος ἐκδοθείη, ὥστε
μὴ ἐνὸς ἀνδρὸς πέρι τῷ παντὶ Ῥωμαίων τὸν ἐκ τοῦ 25
πολέμου ἐπαχθῆναι κίνδυνον, ὑποτοπήσας ὁ ἀνθρω-
πος ἐκδοθήσεσθαι, λαθὼν τοὺς ἐν τῷ ἅστει πρὸς τοὺς
πολεμίους παραγίγνεται, καὶ αὐτοῖς παραδώσειν ὑπισ-
χνεῖται τὴν πόλιν, εἰ γε ἐπιεικὲς τι οἱ τῶν Σκυθῶν
βουλευσάιντο βασιλεῖς. οἱ δὲ ἔφασαν πάντα ποιήσειν 30
τὰ ἀγαθὰ, εἰ τὴν αὐτοῦ ἄγοι ἐς ἔργον ὑπόσχεσθαι.
δεξιῶν δὲ καὶ ὄρκων ἐπὶ τοῖς εἰρημένιοις δοθέντων,

μετὰ βαρβαρικῆς πολυπληθείας ἐς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπά-
 νεισι γῆν, καὶ ταύτην προλοχίσας ἀντικρὺ τῆς ὄχθης
 νυκτὸς διανίστησιν ἐκ συνθήματος, καὶ ὑπὸ τοῖς ἀν-
 τιπάλοις τὴν πόλιν ποιεῖ. δηωθείσης δὲ τῆς Μάργου
 5 τὸν τρόπον τοῦτον, ἐπὶ μεῖζον ηὔξήθη τὰ τῶν βαρ-
 βάρων πράγματα. [Exc. de legat. p. 33—34 Par.,
 140—141 Niebuhr.]

Ἵτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ βασιλέως Ἀττήλας 3
 ὁ τῶν Οὔνων βασιλεὺς τὸν οἰκειὸν στρατὸν ἀγείρας
 10 γράμματα πέμπει παρὰ τὸν βασιλέα τῶν τε φυγάδων
 καὶ τῶν φόρων πέρι, ὅσοι προφάσει τοῦδε τοῦ πολέ-
 μου οὐκ ἐδέδοντο, τὴν ταχίστην οἱ ἐκπέμπεσθαι
 παρακελεύομενος· συντάξεως δὲ ἔνεκα * μέλλοντος
 φόρου παρ' αὐτὸν πρέσβεις τοὺς διαλεξομένους ἀφι-
 15 κνεῖσθαι, ὡς, εἰ μελλήσειαν ἢ πρὸς πόλεμον ὀρμή-
 σειαν, οὐδὲ αὐτὸν ἔτι ἐθέλοντα τὸ Σκυθικὸν ἐφέξειν
 πλῆθος. ταῦτα ἀναγνόντες οἱ ἀμφὶ τὰ βασιλεία οὐ-
 δαμῶς τοὺς παρὰ σφᾶς καταφυγόντας ἐκδώσειν ἔφα-
 σαν, ἀλλὰ σὺν ἐκείνοις τὸν πόλεμον ὑποστήσεσθαι,
 20 πέμψειν δὲ πρέσβεις τοὺς τὰ διάφορα λύσοντας. ὡς
 δὲ τῷ Ἀττήλα τὰ δεδογμένα Ῥωμαίοις ἠγγέλλετο, ἐν
 ὀργῇ τὸ πρᾶγμα ποιούμενος τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐδήγου
 γῆν, καὶ φρούριά τινα καθελὼν τῇ Ῥατιαρίᾳ προσ-
 ἔβαλλε μεγίστη καὶ πολυανθρώπων. [Ibid. p. 34 Par.,
 25 141 Niebuhr.]

[Chronicon Paschale p. 588, 4 ed. Bonn. (ad a. 459) 3^a
 postquam dixerat: Περὶ οὗ πολέμου (sc. Attilae) συνε-
 γράψατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θραῖξ, pergīt: Λέγει
 (Priscus?) ὅτι Κῦρος προεβλήθη ἐν Κωνσταντινουπό-
 30 λει ἑπαρχος πραιτωρίων καὶ ἑπαρχος πόλεως. καὶ
 προῆει μὲν ὡς ἑπαρχος πραιτωρίων εἰς τὴν καροῦχαν
 τῶν ἐπαρχῶν· ἀνεχώρει δὲ καθήμενος εἰς τὴν κα-

ρουῆχαν τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως· ἐκράτησεν γὰρ τὰς δύο ἀρχὰς ἐπὶ χρόνους τέσσαρας, διότι καθαρὸς ἦν πάνν· καὶ αὐτὸς ἐπενόησεν τὰ ἐσπερινὰ φῶτα ἄπτεσθαι εἰς τὰ ἐργαστήρια ὁμοίως καὶ τὰ νυκτερινά. καὶ ἔκραξαν αὐτῷ τὰ μέρη εἰς τὸ Ἰππικὸν ὄλην τὴν ἡμέραν 5
 “Κωνσταντῖνος ἐκτίσεν, Κῦρος ἀνενέωσε.” καὶ ἐχόλεσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ὅτι ταῦτα ἔκραξαν καὶ διεδέξατο αὐτὸν δημεύσας καὶ ἐποίησεν αὐτὸν κληρικὸν καὶ ἐπεμφεν αὐτὸν ἐπίσκοπον εἰς Σμύρναν (Κοτυάειον secundum Malalam et Suidam) τῆς Ἀσίας κτλ. Num 10
 revera haec e Prisco Chronici auctor vel potius auctores desumpserint in medio relinquo. Certe illud λέγει ita positum ut rem non possit dirimere. Ceterum eadem fere habet Malalas p. 361 ed. Bonn. et Theophanes p. 149 ed. Bonn. Conf. etiam Suidas vv. Κῦρος et 15
 Θεοδόσιος ὁ μικρός. MÜLLERUS. V. fr. 17.]

4 Ὅτι Θεοδόσιος ἐπεμπε Σηνάτωρα, ἄνδρα ὑπατικόν, παρὰ τὸν Ἀττήλαν πρεσβευσόμενον. ὃς οὐδὲ τὸ τοῦ πρεσβευτοῦ ἔχων ὄνομα ἐθάρορησε πεζὸς παρὰ τοὺς Οὔννους ἀφικέσθαι, ἀλλ’ ἐπὶ τὸν Πόντον καὶ 20
 τὴν Ὀδησσηνῶν ἐπλευσε πόλιν, ἐν ἣ καὶ Θεόδουλος στρατηγὸς ἐκπεμφθεὶς διέτριβεν. [Exc. de legat. p. 48 Par., 169 Niebuhr.]

5 Ὅτι μετὰ τὴν ἐν Χερρονήσῳ μάχην Ῥωμαίων πρὸς Οὔννους ἐγίνοντο καὶ αἱ συμβάσεις, Ἀνατολίου 25
 πρεσβευσαμένου. καὶ ἐπὶ τοῖσδε ἐσπένδοντο, ὅπως ἐκδοθεῖεν μὲν τοῖς Οὔννοις οἱ φυγάδες καὶ ἕξ χιλιάδες χρυσίου λιτρῶν ὑπὲρ τῶν πάλαι συντάξεων δοθεῖεν αὐτοῖς· φόρον δὲ ἔτους ἐκάστου δισχιλίας καὶ ἑκατὸν λίτρας χρυσοῦ σφισι τεταγμένον εἶναι· ὑπὲρ 30
 δὲ αἰχμαλώτου Ῥωμαίου φεύγοντος καὶ ἐς τὴν σφετέραν γῆν ἄνευ λύτρων διαβαίνοντος δώδεκα χρυ-

σους εἶναι ἀποτίμησιν, μὴ καταβάλλοντας δὲ τοὺς
 ὑποδεχομένους ἐκδιδόναι τὸν φεύγοντα· μηδένα δὲ
 βάρβαρον Ῥωμαίους παρὰ σφᾶς φεύγοντα δέχεσθαι.
 ταύτας προσεποιούντο μὲν ἐθέλονται Ῥωμαῖοι τὰς
 5 συνθήκας τίθεσθαι· ἀνάγκη δὲ [καὶ addit Nieb.]
 ὑπερβάλλοντι δέει, ὅπερ κατεῖχε τοὺς σφῶν ἄρχον-
 τας, πᾶν ἐπίταγμα καίπερ ὃν χαλεπὸν, τυχεῖν τῆς
 εἰρήνης ἐσπουδακότες, ἡσμένιζον, καὶ τὴν τῶν φό-
 ρων σύνταξιν βαρυτάτην οὖσαν προσίεντο, τῶν
 10 χρημάτων αὐτοῖς καὶ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν οὐκ
 ἐς δέον ἐκδεδαπανημένων, ἀλλὰ περὶ θείας ἀτόπους
 καὶ φιλοτιμίας οὐκ εὐλόγους καὶ ἠδονὰς καὶ δαπάνας
 ἀνειμένας, ἄς οὐδεὶς τῶν εὖ φρονούντων οὐδὲ ἐν
 εὐπραγίαις ἂν ὑποσταίη, μήτι γε δὴ οἱ τῶν ὄπλων ὀλι-
 15 γωρήσαντες, ὥστε μὴ μόνον Σκύθαις, ἀλλὰ γὰρ καὶ
 τοῖς λοιποῖς βαρβάροις τοῖς παροικοῦσι τὴν Ῥωμαίων
 ὑπακούειν ἐς φόρου ἀπαγωγὴν. τούτων τῶν συντά-
 ξεων καὶ τῶν χρημάτων πέρι, ἅπερ ἔδει τοῖς Οὐννοῖς
 ἐκπέμπεσθαι, συνεσφέρειν πάντας ἠνάγκασε, δασμὸν
 20 ἐσπραττομένους καὶ τοὺς κατὰ χρόνον τινὰ τὴν βα-
 ρυτάτην κουφισθέντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν εἴτε δι-
 καστῶν κρίσει εἴτε βασιλέων φιλοτιμίαις. συνεσέ-
 φερον δὲ ρητὸν χρυσίον καὶ οἱ ἐν τῇ γερουσίᾳ ἀνα-
 γεγραμμένοι ὑπὲρ τῆς σφῶν αὐτῶν ἀξίας. καὶ ἦν πολ-
 25 λοῖς ἢ λαμπρὰ τύχη βίου μεταβολή· ἐσεπράττοντο γὰρ
 μετ' αἰκισμῶν ἅπερ ἕκαστον ἀπεγράψαντο οἱ παρὰ
 βασιλέως τοῦτο ποιεῖν ἐπιτεταγμένοι, ὥστε τὸν κόσμον
 τῶν γυναικῶν καὶ τὰ ἐπιπλα τοὺς πάλαι εὐδαίμονας
 προτιθέναι ἐν ἀγορᾷ. τοῦτο μὲν μετὰ τὸν πόλεμον
 30 τὸ κακὸν Ῥωμαίους ἐδέξατο, ὥστε πολλοὺς ἢ ἀπο-
 καρτερήσαντας ἢ βρόχον ἀψαμένους τὸν βίον ἀπολι-
 πεῖν. τότε δὲ ἐκ τοῦ παραχρῆμα τῶν θησαυρῶν

ἕξαντληθέντων, τό τε χρυσίον καὶ οἱ φυγάδες ἐπέμ-
 πουτο, Σκόττα ἐπὶ ταύτην τὴν προᾶξιν ἀφιγμένου
 ὧν πλείστους Ῥωμαῖοι ἀπέκτειναν ἀπειθοῦντας πρὸς
 τὴν ἔκδοσιν. ἐν οἷς καὶ τῶν βασιλικῶν ὑπῆρχον
 Σκυθῶν, οἱ ὑπὸ Ἀτιήλα τάττεσθαι ἀνηνάμενοι παρὰ 5
 Ῥωμαίους ἀφίκοντο. τοῖς δὲ αὐτοῦ ὁ Ἀτιήλας προσ-
 τιθεὶς ἐπιτάγμασι καὶ Ἀσημουντίους ἐκέλευσεν ἐκ-
 διδόναι ὄσους αἰχμαλώτους ὑπῆρχον ἔχοντες εἴτε
 Ῥωμαίους εἴτε βαρβάρους. Ἀσημοῦς δὲ ἐστὶ φρουρίον
 καρτερόν, οὐ πολὺ μὲν ἀπέχον τῆς Ἰλλυρίδος, τῷ δὲ 10
 Θρακίῳ προσκειμένον μέρει· ὅπερ οἱ ἐνοικοῦντες ἄν-
 δρες πολλὰ δεινὰ τοὺς ἐχθροὺς εἰργάσαντο, οὐκ ἀπὸ
 τειχῶν ἀμυνόμενοι, ἀλλ' ἐξω τῆς τάφρου μάχας ὑφι-
 στάμενοι πρὸς τε ἄπειρον πλῆθος καὶ στρατηγούς
 μέγιστον παρὰ Σκύθαις ἔχοντας κλέος, ὥστε τοὺς 15
 μὲν Οὔννους ἀπορήσαντας τοῦ φρουρίου ὑπαναχω-
 ρῆσαι, τοὺς δὲ ἐπεκτρέχοντας καὶ περαιτέρω τῶν οἰ-
 κείων γιγνομένους, ἠνίκα ἀπήγγελλον αὐτοῖς οἱ σκο-
 ποὶ διέναι τοὺς πολεμίους λείαν Ῥωμαϊκὴν ἀπάγου-
 τας, ἀδοκῆτοις τε ἐμπίπτειν καὶ σφέτερα τὰ ἐκείνων 20
 ποιεῖσθαι λάφυρα, πλήθει μὲν λειπομένους τῶν ἀν-
 τιπολεμούντων, ἀρετῇ δὲ καὶ ῥώμῃ διαφέροντας.
 πλείστους τοίνυν οἱ Ἀσημούντιοι ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ
 Σκύθας μὲν ἀπέκτειναν, Ῥωμαίους δὲ ἠλευθέρωσαν,
 τοὺς δὲ καὶ ἀποδράντας τῶν ἐναντίων ἐδέξαντο. 25
 οὐκ ἀπάγειν οὖν ἔφη ὁ Ἀτιήλας τὸν στρατὸν οὐδὲ
 ἐπικυροῦν τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας, εἰ μὴ ἐκδο-
 θεῖεν οἱ παρ' ἐκείνους καταφυγόντες Ῥωμαῖοι ἢ καὶ
 ὑπὲρ αὐτῶν δοθεῖεν ἀποτιμήσεις, ἀφεθείησαν δὲ καὶ
 οἱ παρὰ Ἀσημουντίων ἀπαχθέντες αἰχμάλωτοι βάρβα- 30
 ροι. ἀντιλέγειν δὲ αὐτῷ ὡς οὐχ οἷός τε ἦν οὔτε Ἀνα-
 τόλιος πρεσβευόμενος οὔτε Θεόδουλος ὁ τῶν στρατιω-

τικῶν κατὰ τὸ Θράκιον ταγμαίων ἡγούμενος· οὔτε
 γὰρ ἔπειθον οὔτε τὰ εὖλογα προτείνοντες, τοῦ
 μὲν βαρβάρου τεθαρρηκός καὶ προχείρως ἐς τὰ
 ὄπλα ὀρμῶντος, αὐτῶν δὲ κατεπτηχότων διὰ τὰ
 5 προὑπάρξαντα· γράμματα παρὰ τοὺς Ἀθημουντίους
 ἔστελλον ἢ ἐκδιδόναι τοὺς παρ' αὐτοὺς καταφυγόν-
 τας αἰχμαλώτους Ῥωμαίους, ἢ ὑπὲρ ἐκάστου δῶδεκα
 τιθέναι χρυσοῦς, διαφεθῆναι δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώ-
 τούς Οὔννους. οἱ δὲ τὰ αὐτοῖς ἐπεσταλμένα ἀνα-
 10 γνόντες ἔφασαν τοὺς μὲν παρ' αὐτοὺς καταφυγόντας
 Ῥωμαίους ἀφείναι ἐπ' ἐλευθερίᾳ, Σκύθας δὲ ὅσους
 αἰχμαλώτους ἔλαβον ἀνηρηκέναι, δύο δὲ συλλαβόν-
 τας ἔχειν διὰ τὸ καὶ τοὺς πολεμίους μετὰ τὴν γενο-
 μένην ἐπὶ χρόνον πολιορκίαν ἐξ ἐνέδρας ἐπιθεμένους
 15 τῶν πρὸ τοῦ φρουρίου νεμόντων παίδων ἀρπάσαι
 τινάς, οὓς εἰ μὴ ἀπολάβοιεν, οὐδὲ τοὺς νόμῳ πολέ-
 μου κτηθέντας ἀποδώσειν. ταῦτα ἀπαγγειλάντων
 τῶν παρὰ τοὺς Ἀθημουντίους ἀφιγμένων, τῷ τε Σκυ-
 θῶν βασιλεῖ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἄρχουσιν ἐδόκει μὲν
 20 ἀναζητεῖσθαι οὓς οἱ Ἀθημούντιοι ἔφασαν ἡρπᾶσθαι
 παῖδας, οὐδενὸς δὲ φανέντος, οἱ παρὰ τοῖς Ἀθη-
 μουντίοις βάρβαροι ἀπεδόθησαν, πίστεις τῶν Σκυ-
 θῶν δόντων ὡς παρ' αὐτοῖς οἱ παῖδες οὐκ εἰσίν.
 ἐπώμνυντο δὲ καὶ οἱ Ἀθημούντιοι, ὡς οἱ παρὰ σφᾶς
 25 καταφυγόντες Ῥωμαῖοι ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἀφείθησαν.
 ὦμνον δέ, καίπερ παρὰ σφίσιν ὄντων Ῥωμαίων· οὐ
 γὰρ ἐπίορκον ὦντο ὄρκον ὀμνύναι ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ
 τῶν ἐκ τοῦ σφετέρου γένους ἀνδρῶν. [Exc. de legat.
 p. 34—35 Par., 142—145 Niebuhr.]

30 Ὅτι γενομένων τῶν σπονδῶν, Ἀττήλας αὐθις 6
 παρὰ τοὺς ἐώους ἔπεμψε πρέσβεις, φυγάδας αἰτῶν.
 οἱ δὲ τοὺς πρεσβευομένους δεξάμενοι καὶ πλείστοις

δώροις θεραπεύσαντες ἀπέπεμψαν, φυγάδας μὴ ἔχειν φήσαντες. ὁ δὲ πάλιν ἐτέρους ἔπεμψε. χρηματισαμένων δὲ καὶ αὐτῶν, τρίτη παρεγένετο πρεσβεία, καὶ τετάρτη μετ' αὐτήν. ὁ γὰρ βάρβαρος ἐς τὴν Ῥωμαίων ἀφορῶν φιλοτιμίαν, ἣν ἐποιοῦντο εὐλαβεία τοῦ μὴ⁵ παραβαθῆναι τὰς σπονδάς, ὅσους τῶν ἐπιτηδείων εὖ ποιεῖν ἐβούλετο, ἔπεμπε παρ' αὐτούς, αἰτίας τε ἀναπλάττων καὶ προφάσεις ἐφευρίσκων κενάς. οἱ δὲ παντὶ ὑπήκουον ἐπιτάγματι, καὶ δεσπότην ἡγοῦντο τὸ πρόσταγμα, ὅπερ ἐκείνος παρεκελεύσατο. οὐ γὰρ μό-¹⁰νον τὸν πρὸς αὐτὸν ἀνελέσθαι πόλεμον εὐλαβοῦντο, ἀλλὰ καὶ Παρθυαίους ἐν παρασκευῇ τυγχάνοντας ἐδεδίεσαν, καὶ Βανδήλους τὰ κατὰ θάλατταν ταράττοντας, καὶ Ἰσαύρους πρὸς τὴν ληστείαν διανιστάμενους, καὶ Σαρακηνοὺς τῆς αὐτῶν ἐπικρατείας τὴν¹⁵ ἕω κατατρέχοντας, καὶ τὰ Αἰθιοπικὰ ἔθνη συνιστάμενα. διὸ δὴ τεταπεινωμένοι τὸν μὲν Ἀττήλαν ἐθεράπευον, πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ἔθνη ἐπειρῶντο παρατάττεσθαι, δυνάμεις τε ἀθροίζοντες καὶ στρατηγούς χειροτονοῦντες. [Exc. de legat. p. 36—37 Par., 145—²⁰ 146 Niebuhr.]

7 Ὅτι καὶ αὐθις Ἐδέκων ἦκε πρέσβις, ἀνὴρ Σκύθης, μέγιστα κατὰ πόλεμον ἔργα διαπραξάμενος, σὺν Ὁρέστη, ὃς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ γένους ὦν ὥκει τὴν πρὸς τῷ Σάω ποταμῷ Παιόνων χώραν, τῷ βαρβάρῳ κατὰ²⁵ τὰς Ἀετίου στρατηγοῦ τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων συνθήκας ὑπακούουσιν. οὗτος ὁ Ἐδέκων ἐς τὰ βασίλεια πυρελθὼν ἀπεδίδου τὰ παρὰ Ἀττήλα γράμματα, ἐν οἷς ἐποιεῖτο τοὺς Ῥωμαίους ἐν αἰτία τῶν φυγάδων πέρι· ἀνθ' ὧν ἠπειλεῖ ἐπὶ τὰ ὄπλα χωρεῖν, εἰ μὴ³⁰ ἀποδοθεῖεν αὐτῷ καὶ ἀφέξονται Ῥωμαῖοι τὴν δοριάλωτον ἀροῦντες. εἶναι δὲ μῆκος μὲν αὐτῆς κατὰ

τὸ ῥεῦμα τοῦ Ἰστροῦ ἀπὸ τῆς Παιόνων ἄχρι Νοβῶν
 τῶν Θρακίων, τὸ δὲ βάθος πέντε ἡμερῶν ὁδόν· καὶ
 τὴν ἀγορὰν τὴν ἐν Ἰλλυριοῖς μὴ πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ
 Ἰστροῦ ποταμοῦ γίνεσθαι, ὡσπερ καὶ πάλαι, ἀλλ'
 5 ἐν Ναϊσσῶ, ἣν ὄριον, ὡς ἐπ' αὐτοῦ δηωθεῖσαν, τῆς
 Σκυθῶν καὶ Ῥωμαίων ἐτίθετο γῆς, πέντε ἡμερῶν
 ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ τοῦ Ἰστροῦ ἀπέχουσαν ποταμοῦ.
 πρέσβεις δὲ ἐκέλευσε πρὸς αὐτὸν ἀφικνεῖσθαι τοὺς
 περὶ τῶν ἀμφιβόλων διαλεξομένους, οὐ τῶν ἐπιτυ-
 10 χόντων, ἀλλὰ τῶν ὑπατικῶν ἀνδρῶν τοὺς μερίστους·
 οὓς εἰ ἐκπέμπειν εὐλαβηθεῖεν, αὐτὸν δεξόμενον σφᾶς
 εἰς τὴν Σαρδικὴν διαβήσεσθαι. τούτων ἀναγνωσθέν-
 των βασιλεῖ τῶν γραμμάτων, ὡς ὑπεξῆλθεν ὁ Ἐδέ-
 κων σὺν τῷ Βιγίλα ἐρμηνεύσαντι ὅσαπερ ὁ βάρβαρος
 15 ἀπὸ στόματος ἔφρασε τῶν Ἀτιήλα δεδογμένων, καὶ
 εἰς ἐτέρους οἴκους παρεγένετο, ὥστε αὐτὸν Χρυσάφιῳ
 τῷ βασιλέως ὑπασπιστῇ, οἷα δὴ τὰ μέγιστα δυνα-
 μένῳ, εἰς ὄψιν ἐλθεῖν, ἀπεθανύμασε τὴν τῶν βασι-
 λείων οἰκῶν περιφάνειαν. Βιγίλας δέ, ὡς τῷ Χρυ-
 20 σαφίῳ εἰς λόγους ἦλθεν ὁ βάρβαρος, ἔλεγεν ἐρμη-
 νεύων, ὡς ἐπαινοίη ὁ Ἐδέκων τὰ βασίλεια καὶ τὸν
 παρὰ σφίσι μακαρίζοι πλοῦτον. ὁ δὲ Χρυσάφιος
 ἔφρασκεν ἔσεσθαι καὶ αὐτὸν οἰκῶν τε χρυσοστέγων
 καὶ πλούτου κύριον, εἴ γε περιίδοι μὲν τὰ παρὰ Σκύ-
 25 θαῖς, ἔλοιτο δὲ τὰ Ῥωμαίων. τοῦ δὲ ἀποκριναμένου
 ὡς τὸν ἐτέρον δεσπότην θεράποντα ἄνευ τοῦ κυρίου
 οὐ θέμις τοῦτο ποιεῖν, ἐπνυθάνετο ὁ εὐνοῦχος εἴ γε
 ἀκώλυτος αὐτῷ ἢ παρὰ τὸν Ἀτιήλαν εἴη ἔσοδος καὶ
 δύναμιν παρὰ Σκύθαις ἔχοι τινά. τοῦ δὲ ἀποκρινα-
 30 μένου ὡς καὶ ἐπιτήδειος εἴη τῷ Ἀτιήλα καὶ τὴν
 αὐτοῦ ἅμα τοῖς εἰς τοῦτο ἀποκεκριμένοις λογάσιν ἐμ-
 πιστεῦεται φυλακῆν· ἐκ διαδοχῆς γὰρ κατὰ ῥητὰς

ἡμέρας ἕκαστον αὐτῶν ἔλεγε μεθ' ὄπλων φυλάττειν
 τὸν Ἀττήλαν· ἔφασκεν ὁ εὐνούχος, εἶπερ πίστεις
 δέξοιτο, μέγιστα αὐτῷ ἐρεῖν ἀγαθὰ· δεῖσθαι δὲ σχο-
 λῆς· ταύτην δὲ αὐτῷ ὑπάρχειν, εἴ γε παρ' αὐτὸν ἐπὶ
 δεῖπνον ἔλθοι χωρὶς Ὀρέστου καὶ τῶν ἄλλων συμπε- 5
 σβευτῶν. ὑποσχόμενος δὲ τοῦτο ποιεῖν, ἐπὶ τὴν
 ἐστίασιν πρὸς τὸν εὐνούχον παραγενόμενος, καὶ ὑπὸ
 τῷ Βιγίλα ἐρμηνεῖ δεξιᾶς καὶ ὄρκους ἔδοσαν, ὁ μὲν
 εὐνούχος ὡς οὐκ ἐπὶ κακῷ τῷ Ἐδέκωνι, ἀλλ' ἐπὶ
 μεγίστοις ἀγαθοῖς τοὺς λόγους ποιήσοιτο, ὁ δὲ ὡς 10
 οὐκ ἐξείποι τὰ αὐτῷ ῥηθησόμενα, εἰ καὶ μὴ πέρατος
 κυρήσοι. τότε δὴ ὁ εὐνούχος ἔλεγε τῷ Ἐδέκωνι, εἰ
 διαβὰς ἐς τὴν Σκυθικὴν ἀνέλοι τὸν Ἀττήλαν καὶ
 παρὰ Ῥωμαίους ἦξει, ἔσεσθαι αὐτῷ βίον εὐδαίμονα
 καὶ πλοῦτον μέγιστον. τοῦ δὲ ὑποσχομένου καὶ φή- 15
 σαντος ἐπὶ τῇ πράξει δεῖσθαι χρημάτων, οὐ πολλῶν
 δέ, ἀλλὰ πεντήκοντα λιτρῶν χρυσίου, δοθησομένων τῷ
 ὑπ' αὐτὸν τελοῦντι πλήθει, ὥστε αὐτῷ τελέως συνερ-
 γῆσαι πρὸς τὴν ἐπίθεσιν, καὶ τοῦ εὐνούχου τὸ χρυσίον
 παραχοῆμα δώσειν ὑποσχομένου, ἔλεγεν ὁ βάρβαρος 20
 ἀποπέμπεσθαι μὲν αὐτὸν ἀπαγγελοῦντα τῷ Ἀττήλα
 περὶ τῆς πρεσβείας, συμπέμπεσθαι δ' αὐτῷ Βιγίλαν
 τὴν παρὰ τοῦ Ἀττήλα ἐπὶ τοῖς φυγάσιν ἀπόκρισιν
 δεξόμενον. δι' αὐτοῦ γὰρ περὶ τοῦ αὐτοῦ χρυσίου
 μηνύσειν, καὶ ὃν τρόπον τοῦτο ἐκπεμφθήσεται. 25
 ἀπεληλυθότα γάρ, ὥσπερ καὶ τοὺς ἄλλους, πολυ-
 πραγμονήσειν τὸν Ἀττήλαν τίς τε αὐτῷ δωρεὰ καὶ
 ὀπόσα παρὰ Ῥωμαίων δέδοται χρήματα· μὴ οἷόν τε
 δὲ ταῦτα ἀποκρύπτειν διὰ τοὺς συμπορευομένους.
 ἔδοξε δὴ τῷ εὐνούχῳ εὖ λέγειν, καὶ τῆς γνώμης τὸν 30
 βάρβαρον ἀποδεξάμενος ἀποπέμπει μετὰ τὸ δεῖπνον,
 καὶ ἐπὶ βασιλέα φέρει τὴν βουλήν. ὃς Μαρτιάλιον

τὴν τοῦ μαγίστρου διέποντα ἀρχὴν προσμεταπεμψά-
 μενος ἔλεγε τὰς πρὸς τὸν βάρβαρον συνθήκας. ἀνάγκη
 δὲ ἐθάρρει τὸ τῆς ἀρχῆς· πασῶν γὰρ τῶν βασιλέως
 βουλῶν ὁ μάγιστρός ἐστι κοινωνός, οἷα δὴ τῶν τε
 5 ἀγγελιαφόρων καὶ ἐρμηνέων καὶ στρατιωτῶν τῶν ἀμφὶ
 τὴν βασιλείαν φυλακὴν ὑπ' αὐτὸν ταττομένων. ἐδό-
 κει δὲ αὐτοῖς βουλευσαμένοις τῶν προκειμένων περὶ
 μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ Μαξιμίνον ἐκπέμ-
 πειν πρεσβευόμενον παρὰ τὸν Ἀττήλαν. [Exc. de
 10 legat. p. 37—38 Par., 146—150 Niebuhr.]

Ὅτι τοῦ Χρυσαφίου τοῦ εὐνούχου παραινέσαντος 8
 Ἐδέκωνι ἀνελεῖν τὸν Ἀττήλαν, ἐδόκει τῷ βασιλεῖ
 Θεοδοσίῳ καὶ τῷ μαγίστρῳ Μαρτιαλίῳ βουλευομένοις
 τῶν προκειμένων περὶ μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ καὶ
 15 Μαξιμίνον ἐκπέμπειν πρεσβευόμενον παρὰ τὸν Ἀτ-
 τήλαν, καὶ Βιγίλαν μὲν τῷ φαινομένῳ τὴν τοῦ ἐρ-
 μηνέως ἐπέχοντα τάξιν πράττειν ἅπερ Ἐδέκωνι δοκεῖ,
 τὸν δὲ Μαξιμίνον μηδὲν τῶν αὐτοῖς βουλευθέντων
 ἐπιστάμενον τὰ βασιλέως ἀποδιδόναί γράμματα. ἐνε-
 20 γέγραπτο δὲ τῶν πρεσβευομένων ἀνδρῶν ἕνεκα ὡς
 ὁ μὲν Βιγίλας ἐρμηνεύς, ὁ δὲ Μαξιμῖνος μείζονος
 ἤπερ ὁ Βιγίλας ἀξίας γένους τε περιφανοῦς καὶ
 ἐπιτήδειος ἐς τὰ μάλιστα βασιλεῖ, ἔπειτα ὡς οὐ δεῖ
 παρασαλεύοντα τὰς σπονδὰς τῇ Ῥωμαίων ἐμβατεύειν
 25 γῆ. φυγάδας δὲ μετὰ τοὺς ἤδη ἐκδοθέντας ἑπτακαί-
 δεκα ἀπέσταλκά σοι, ὡς ἐτέρων οὐκ ὄντων. καὶ ταῦτα
 μὲν ἦν ἐν τοῖς γράμμασι· φράζειν δὲ τὸν Μαξιμίνον
 ἀπὸ στόματος τῷ Ἀττήλα μὴ χρῆναι αἰτεῖν πρέσβεις
 μεγίστης ἀξίας παρ' αὐτὸν διαβῆναι· τοῦτο γὰρ οὔτε
 30 ἐπὶ τῶν αὐτοῦ προγόνων οὔτε ἐπὶ ἐτέρων τῶν ἀρ-
 ξάντων τῆς Σκυθικῆς γενέσθαι, ἀλλὰ πρεσβεύσα-
 σθαι τὸν τε ἐπιτυχόντα στρατιώτην καὶ ἀγγελιαφόρον.

ἐς δὲ τὸ διευκρινῆσαι τὰ ἀμφιβαλλόμενα ἐδόκει πέμ-
 πειν Ὀνηγήσιον παρὰ Ῥωμαίους· μὴ οἶόν τε γὰρ
 αὐτὸν Σερδικῆς δηωθείσης σὺν ὑπατικῷ ἀνδρὶ ἐς
 αὐτὴν προῖέναι. ἐπὶ ταύτην τὴν πρεσβειάν ἐκλιπα-
 ρήσας πείθει με Μαξιμῖνος αὐτῷ συναπᾶραι. καὶ 5
 δῆτα ἅμα τοῖς βαρβάροις ἐχόμενοι τῆς ὁδοῦ ἐς Σερ-
 δικὴν ἀφικνούμεθα, τρισκαίδεκα ὁδὸν ἀνδρὶ εὐζώνῳ
 τῆς Κωνσταντίνου ἀπέχουσιν. ἐν ἧ καταλύσαντες
 καλῶς ἔχειν ἠρησάμεθα ἐπὶ ἐστίαν Ἐδέκωνα καὶ τοὺς
 μετ' αὐτοῦ βαρβάρους καλεῖν. πρόβατα οὖν καὶ βόας 10
 ἀποδομένων τῶν ἐπιχωρίων ἡμῶν, κατασφάξαντες
 ἀριστοποιούμεθα. καὶ παρὰ τὸν τοῦ συμποσίου και-
 ρὸν τῶν μὲν βαρβάρων τὸν Ἀττήλαν, ἡμῶν δὲ τὸν
 βασιλέα θαυμαζόντων, ὁ Βιγίλας ἔφη ὡς οὐκ εἶη
 θεὸν καὶ ἄνθρωπον δίκαια συγκρίνειν, ἄνθρωπον 15
 μὲν τὸν Ἀττήλαν, θεὸν δὲ τὸν Θεοδόσιον λέγων.
 ἤσχαλλον οὖν οἱ Οὐννοὶ, καὶ κατὰ μικρὸν ὑποθερ-
 μαινόμενοι ἐχάλεπαινον. ἡμῶν δὲ ἐς ἕτερα τρεψάν-
 των τὸν λόγον καὶ φιλοφροσύνη τὸν σφῶν αὐτῶν
 καταπραϋνόντων θυμόν, μετὰ τὸ δεῖπνον ὡς διανέ- 20
 στημεν, δώροις ὁ Μαξιμῖνος Ἐδέκωνα καὶ Ὀρέστην
 ἐθεράπευσε, σηρικοῖς ἐσθήμασι καὶ λίθοις Ἰνδικοῖς.
 ἀναμείνας δὲ τὴν Ἐδέκωνος Ὀρέστης ἀναχώρησιν,
 πρὸς τὸν Μαξιμῖνον φράζει ὡς σοφός τε εἶη καὶ
 ἄριστος, μὴ ὅμοια σὺν τοῖς ἀμφὶ τὰ βασιλεία πλημ- 25
 μελήσας· χωρὶς γὰρ αὐτοῦ ἐπὶ δεῖπνον τὸν Ἐδέκωνα
 καλοῦντες δώροις ἐτίμων. ἀπόρου δὲ τοῦ λόγου ὡς
 μηδὲν ἐπισταμένους φανέντος, καὶ ἀνερωτήσασιν
 ὅπως καὶ κατὰ ποῖον καιρὸν περιωπταί μὲν αὐτός,
 τετίμηται δὲ ὁ Ἐδέκων, οὐδὲν ἀποκρινάμενος ἐξῆλθε. 30
 τῇ δὲ ὑστεραία ὡς ἐβαδίζομεν, φέρομεν ἐπὶ Βιγίλαν
 ἄπερ ἡμῶν Ὀρέστης εἰρήκει. ὅς δὲ ἐκεῖνον μὴ δεῖν

χαλεπαίνειν ὡς τῶν αὐτῶν Ἐδέκωνι μὴ τυγχάνοντα·
 αὐτὸν μὲν γὰρ ὀπάουά τε καὶ ὑπογραφέα εἶναι Ἀτ-
 τήλα, Ἐδέκωνα δὲ τὰ κατὰ πόλεμον ἄριστον, ὡς τοῦ
 Οὔννου γένους, ἀναβεβηκέναι τὸν Ὀρέστην πολὺ.
 5 ταῦτα εἰπὼν καὶ τῷ Ἐδέκωνι ἰδιολογησάμενος ἔφα-
 σκεν ὕστερον πρὸς ἡμᾶς, εἴτε ἀληθιζόμενος εἴτε
 ὑποκρινόμενος, ὡς εἴποι μὲν αὐτῷ τὰ εἰρημένα, μό-
 γις δὲ αὐτὸν καταπραῦναι τραπέντα ἐπὶ τοῖς λεχθεῖ-
 σιν ἐς ὄργην. ἀφικόμενοι δὲ ἐς Ναῖσσον ἔρημον μὲν
 10 εὔρομεν ἀνθρώπων τὴν πόλιν, ὡς ὑπὸ τῶν πολεμίων
 ἀνατραπεῖσαν· ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς καταλύμασι τῶν ὑπὸ
 νόσων κατεχομένων τινὲς ἐτύγχανον ὄντες. μικρὸν
 δὲ ἄνω τοῦ ποταμοῦ ἐν καθαρῷ καταλύσαντες· σύμ-
 παντα γὰρ τὰ ἐπὶ τὴν ὄχθην ὀστέων ἦν πλέα τῶν
 15 ἐν πολέμῳ ἀναιρεθέντων· τῇ ἐπαύριον πρὸς Ἀγίν-
 θεον τῶν ἐν Ἰλλυριοῖς ταγμάτων ἡγούμενον ἀφικό-
 μεθα, οὐ πόρρω ὄντα τῆς Ναῖσσοῦ, ἐφ' ᾧ τὰ παρὰ
 βασιλέως ἀγγεῖλαι καὶ τοὺς φυγάδας παραλαβεῖν· τοὺς
 γὰρ πέντε τῶν ἐπτακαίδεκα, περὶ ὧν Ἀττήλα ἐγέ-
 20 γραπτο, αὐτὸν ἔδει παραδιδόναι. ἦλθομεν οὖν ἐς
 λόγους, καὶ τοὺς πέντε φυγάδας παραδοῦναι αὐτὸν τοῖς
 Οὔννοις παρεσκευάσαμεν· οὓς φιλοφρονησάμενος σὺν
 ἡμῖν ἀπέπεμψε. διανυκτερεύσαντες δὲ καὶ ἀπὸ τῶν
 ὀρίων τῆς Ναῖσσοῦ τὴν πορείαν ποιησάμενοι ἐπὶ τὸν
 25 Ἴστρον ποταμόν, ἐς τι χωρίον ἐσβάλλομεν συνηρηφές,
 καμπὰς δὲ καὶ ἐλιγμούς καὶ περιαγωγὰς πολλὰς ἔχον.
 ἐν ᾧπερ τῆς ἡμέρας διαφανούσης, οἰομένοις ἐπὶ δυ-
 σμὰς πορεύεσθαι ἢ τοῦ ἡλίου ἀνατολὴν κατεναντίον
 ὄφθη, ὥστε τοὺς ἀπείρως ἔχοντας τῆς τοῦ χωρίου
 30 θέσεως ἀναβοῆσαι, οἷα δὴ τοῦ ἡλίου τὴν ἐναντίαν
 ποιουμένου πορείαν καὶ ἕτερα παρὰ τὰ καθεστῶτα
 σημαίνοντος. ὑπὸ δὲ τῆς τοῦ τόπου ἀνωμαλίας ἐπὶ

ἀνατολὰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἔβλεπε τῆς ὁδοῦ. μετὰ δὲ τὴν
 δυσχωρίαν ἐν πεδίῳ καὶ αὐτῷ ὑλώδει παρεγενόμεθα.
 ἐντεῦθεν βάρβαροι πορθμεῖς ἐν σκάφεσι μονοξύλοις,
 ἅπερ αὐτοὶ δένδρα ἐκτέμνοντες καὶ διαγλύφοντες κα-
 τασκευάζουσιν, ἐδέχοντο ἡμᾶς καὶ διεπόρθμευον τὸν 5
 ποταμόν, οὐχ ἡμῶν ἕνεκα παρασκευασάμενοι, ἀλλὰ
 διαπορθμεύσαντες πλήθος βαρβαρικόν, ὅπερ ἡμῖν
 κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπηντήκει, οἷα δὴ βουλομένου ὡς ἐπὶ
 θήραν Ἀττήλα διαβαίνειν ἐς τὴν Ῥωμαίων γῆν. τοῦτο
 δὲ ἦν πολέμου παρασκευὴν ποιουμένῳ τῷ βασιλεῖ 10
 Σκύθῃ, προφάσει τοῦ μὴ πάντας αὐτῷ τοὺς φυγάδας
 δεδόσθαι. περαιωθέντες δὲ τὸν Ἴστρον καὶ σὺν τοῖς
 βαρβάροις ὡς ἑβδομήκοντα πορευθέντες σταδίους,
 ἐν πεδίῳ τιμὴ ἐπιμένειν ἠναγκάσθημεν, ὥστε τοὺς
 ἀμφὶ τὸν Ἐδέκωνα τῷ Ἀττήλα γενέσθαι τῆς ἡμετέ- 15
 ρας ἀφίξεως μηνυτάς. καταμεινάντων δὲ σὺν ἡμῖν
 καὶ τῶν ξεναγησάντων ἡμᾶς βαρβάρων, ἀμφὶ δεῖλην
 ὀψίαν δεῖπνον ἡμῶν αἰρουμένων, κρότος ἵππων ὡς
 ἡμᾶς ἐρχομένων ἤκούετο. καὶ δὴ ἄνδρες δύο Σκύθαι
 παρεγίγνοντο ὡς τὸν Ἀττήλαν ἡμᾶς ἀπιέναι παρακε- 20
 λευόμενοι. ἡμῶν δὲ πρότερον ἐπὶ τὸ δεῖπνον αὐτοὺς
 ἐλθεῖν αἰτησάντων, ἀποβάντες τῶν ἵππων εὐωχῆ-
 θησαν, καὶ ἡμῖν τῆς ὁδοῦ τῇ ὑστεραίᾳ ἠγγήσαντο.
 παραγενομένων δὲ ἐς τὰς Ἀττήλα σκηναὶς ἀμφὶ ἐνάτη
 τῆς ἡμέρας ὄρα, πολλαὶ δὲ αὐτῷ ἐτύγγανον οὐσαι, 25
 ἐπὶ τε λόφου τινὸς σκηνοποιῆσαι βουληθέντων, οἱ
 ἐπιτυχόντες διεκώλυσαν βάρβαροι, ὡς τῆς Ἀττήλα
 ἐν χθαμαλῷ ὑπαρχούσης σκηνηῆς. καταλυσάντων δὲ
 ὅπου τοῖς Σκύθαις ἐδόκει, Ἐδέκων καὶ Ὀρέστης καὶ
 Σκόττας καὶ ἕτεροι τῶν ἐν αὐτοῖς λογάδων ἤκον ἀνε- 30
 ρωτῶντες τίνων τυχεῖν ἐσπουδακότες τὴν πρεσβείαν
 ποιούμεθα. ἡμῶν δὲ τὴν ἄλογον ἀποθανυμαζόντων

ἐρώτησιν καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρώντων, διετέλουν πρὸς
 ὄχλου τῆς ἀποκρίσεως ἕνεκα γιγνόμενοι. εἰπόντων δὲ
 Ἀττήλα καὶ οὐχ ἑτέροις λέγειν βασιλέα παρακελεύσα-
 σθαι, χαλεπήνας ὁ Σκόττας ἀπεκρίνατο τοῦ σφῶν αὐ-
 5 τῶν ἡγουμένου ἐπίταγμα εἶναι· οὐ γὰρ ἂν πολυπραγ-
 μοσύνη σφετέρᾳ παρ' ἡμᾶς ἐληλυθῆναι. φησάντων
 δὲ μὴ τοῦτον ἐπὶ τοῖς πρέσβεσι κείσθαι τὸν νόμον,
 ὥστε μὴ ἐντυγχάνοντας μηδὲ ἐς ὄψιν ἐρχομένους
 παρ' οὓς ἐστάλησαν δι' ἑτέρων ἀνακρίνεσθαι ὧν
 10 ἕνεκα πρεσβεύοιτο, καὶ τοῦτο μηδὲ αὐτοὺς ἀγνοεῖν
 Σκύθας θαμινὰ παρὰ βασιλέα πρεσβενομένους· χοῆ-
 ναι δὲ τῶν ἴσων κυρεῖν· μὴ γὰρ ἄλλως τὰ τῆς πρε-
 σβείας ἐρεῖν· ὡς τὸν Ἀττήλαν ἀνέξενξαν, καὶ αὐτίς
 ἐπανῆκον Ἐδέκωνος χωρίς, καὶ ἅπαντα, περὶ ὧν
 15 ἐπρεσβενόμεθα, ἔλεγον, προστάττοντες τὴν ταχίστην
 ἀπιέναι, εἰ μὴ ἕτερα φράζειν ἔχοιμεν. ἐπὶ δὲ τοῖς
 λεχθεῖσι πλέον ἔτι ἀποροῦντες· οὐ γὰρ ἦν ἐφικτὸν
 γινώσκειν ὅπως ἐκδηλα ἐγεγόνει τὰ θεῶν παράβυστα
 (τὰ ἐν παραβύστῳ Nieb.) δεδογμένα βασιλεῖ· συμφέ-
 20 ρειν ἡγούμεθα μηδὲν περὶ τῆς πρεσβείας ἀποκρί-
 νεσθαι, εἰ μὴ τῆς παρὰ τὸν Ἀττήλαν ἐσόδου τύχοι-
 μεν. διὸ ἐφάσκομεν, εἴτε τὰ εἰρημένα τοῖς Σκύθαις
 εἴτε καὶ ἕτερα ἤκομεν πρεσβενόμενοι, τοῦ σφῶν αὐ-
 τῶν ἡγουμένου τὴν πεῦσιν εἶναι, καὶ μηδαμῶς ἄλλοις
 25 τούτου χάριν διαλεχθήσεσθαι. οἱ δὲ ἡμᾶς παραχοῆμα
 ἀναχωρεῖν προσέτατον. ἐν παρασκευῇ δὲ τῆς ὁδοῦ
 γενομένους τῆς ἀποκρίσεως ἡμᾶς ὁ Βιγίλας κατεμύμ-
 φετο, ἐπὶ ψεύδει ἀλαῶναι ἄμεινον λέγων ἢ ἀπράκτους
 ἀναχωρεῖν. "εἰ γὰρ ἐς λόγους τῷ Ἀττήλα ἔτυχον,
 30 φησί, ἐληλυθώς, ἐπεπέικειν ῥαδίως ἂν αὐτὸν τῆς
 πρὸς Ῥωμαίους ἀποστῆναι διαφορᾶς, οἷα δὴ ἐπιτή-
 δειος αὐτῷ ἐν τῇ κατὰ Ἀνατόλιον πρεσβείᾳ γενόμε-

νος." ταῦτα (διὰ ταῦτα Hoesch., ταῦτα δ' ἔλεγεν
 ἐλπίζων Bekk.) εὖνουν αὐτῷ τὸν Ἐδέκωνα ὑπάρχειν·
 ὥστε λόγῳ τῆς πρεσβείας καὶ τῶν ὀπωσοῦν, εἴτε
 ἀληθῶς εἴτε ψευδῶς, ῥηθησομένων προφάσεως τυ-
 χεῖν ἐπὶ τῷ βουλευσασθαι περὶ τῶν αὐτοῖς κατ' Ἀτ- 5
 τήλα δεδογμένων, καὶ ὅπως τὸ χρυσίου, οὗπερ ἔφασκε
 δεῖσθαι ὁ Ἐδέκων, κομίσαι τὸ διανεμηθησόμενον
 [τοῖς ὑπ' αὐτὸν supplet Bekk.] ταπτομένοις ἀνδράσι.
 προδομένος δὲ ἐλελήθει. ὁ γὰρ Ἐδέκων, εἴτε δόλῳ
 ὑποσχόμενος εἴτε καὶ τὸν Ὁρέστην εὐλαβηθεῖς, μὴ 10
 ἐς τὸν Ἀττήλαν ἀγάγοι ἅπερ ἡμῖν ἐν τῇ Σερδικῇ
 μετὰ τὴν ἐστίασιν εἰρήκει, ἐν αἰτία ποιούμενος τὸ
 χωρὶς αὐτοῦ βασιλεῖ καὶ τῷ εὐνοούῳ ἐς λόγους αὐτὸν
 ἐληλυθέναι, καταμηνύει τὴν μελετηθεῖσαν αὐτῷ ἐπι-
 βουλήν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ἐκπεμφθησομένου χρυσίου, 15
 ἐκλέγει δὲ καὶ ἐφ' οἷς τὴν πρεσβείαν ἐποιούμεθα.
 τῶν δὲ φορτίων ἤδη τοῖς ὑποζυγίοις ἐπιτεθέντων,
 καὶ ἀνάγκη τὴν πορείαν κατὰ τὸν τῆς νυκτὸς καιρὸν
 ποιεῖσθαι πειρώμενοι, μετεξέτεροι τῶν βαρβάρων
 παραγενόμενοι ἐπιμεῖναι ἡμᾶς τοῦ καιροῦ χάριν πα- 20
 ρακελεύσασθαι τὸν Ἀττήλαν ἔλεγον. ἐν αὐτῷ οὖν
 τῷ χωρίῳ, ὅθεν καὶ διανέστημεν, ἤκον ἡμῖν βοῦν
 ἄγοντές τινες καὶ ποταμίους ἰχθύας παρὰ τοῦ Ἀτ-
 τήλα διαπεμφθέντας. δειπνήσαντες οὖν ἐς ὕπνου
 ἐτρέπημεν. ἡμέρας δὲ γενομένης ῥόμεθα μὲν ἡμε- 25
 ρόν τι καὶ πρῶτον παρὰ τοῦ βαρβάρου μηνυθήσεσθαι·
 ὁ δὲ πάλιν τοὺς αὐτοὺς ἐπεμπε, παρακελεύόμενος
 ἀπιέναι, εἰ μὴ ἔχοιμέν τι παρὰ τὰ αὐτοῖς ἐγνωσμένα
 λέγειν. οὐδὲν οὖν ἀποκρινάμενοι πρὸς τὴν ὁδὸν πα-
 ρασκευαζόμεθα, καίπερ τοῦ Βιγίλα διαφιλονεικοῦντος 30
 λέγειν εἶναι καὶ ἕτερα ἡμῖν ῥηθησόμενα. ἐν πολλῇ
 δὲ κατηφεία τὸν Μαξιμῖνον ἰδών, παραλαβὼν Ῥου-

στίκιον ἔξεπιστάμενον τὴν βαρβάρων φωνήν, ὃς σὺν
 ἡμῖν ἐπὶ τὴν Σκυθικὴν ἐληλύθει, οὐ τῆς πρεσβείας
 ἕνεκα, ἀλλὰ κατὰ προᾶξίν τινα πρὸς Κωνστάντιον, ὃν
 Ἰταλιώτην ὄντα ὑπογραφεὰ Ἀττήλα ἀπεστάλκει Ἀέ-
 5 τιος ὁ τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων στρατηγός, παρὰ τὸν
 Σκότταν ἀφικνούμενος· οὐ γὰρ Ὀνηγησίος τηνικαῦτα
 παρῆν· καὶ αὐτὸν προσειπὼν ὑπὸ ἑρμηνεῖ τῷ Ῥου-
 στικίῳ ἔλεγον δῶρα πλεῖστα παρὰ τοῦ Μαξιμίνου
 λήψεσθαι, εἶπερ αὐτὸν τῆς παρὰ τὸν Ἀττήλαν ἐσό-
 10 δου παρασκευάσοι τυχεῖν. τὴν γὰρ αὐτοῦ πρεσβείαν
 οὐ μόνον Ῥωμαίοις καὶ Οὐννοῖς συνοίσειν, ἀλλὰ καὶ
 Ὀνηγησίῳ, ὃν παρ' αὐτὸν βασιλέα ἰέναι βούλεσθαι
 καὶ τὰ τοῖς ἔθνεσι διευκρινῆσαι ἀμφίβολα· ἀφικό-
 μενον δὲ μεγίστων τεύξεσθαι δωρεῶν. χρῆναι οὖν
 15 μὴ παρόντος Ὀνηγησίου ἡμῖν, μᾶλλον δὲ τᾶδεελφῶ
 ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ συναγωνίζεσθαι πράξει. πείθεσθαι δὲ
 καὶ αὐτῷ τὸν Ἀττήλαν μεμαθηκέναι ἔλεγον· οὐκ ἐν
 ἀκοῇ δὲ ἔσεσθαι βεβαίως τὰ κατ' αὐτόν, εἰ μὴ γε
 πείρα τὴν αὐτοῦ γνώημεν δύναμιν. ὃς δὲ ὑπολαβὼν
 20 μηκέτι ἀμφιβόλους εἶναι ἔφη τοῦ καὶ αὐτὸν ἴσα τῷ
 ἀδελφῷ παρὰ Ἀττήλα λέγειν τε καὶ πράττειν. καὶ
 παραχορῆμα τὸν ἵππον ἀναβάς ἐπὶ τὴν Ἀττήλα διή-
 λασε σκηνὴν. πρὸς δὲ τὸν Μαξιμῖνον ἐπανελθὼν
 ἀλύοντα ἅμα τῷ Βιγίλα καὶ διαπορούμενον ἐπὶ τοῖς
 25 καθεστῶσιν ἔλεγον ἅ τε τῷ Σκόττα διείλεγμαί καὶ
 ἅπερ παρ' αὐτοῦ ἠκηκόειν, καὶ ὡς δεῖ τὰ τῷ βαρ-
 βάρῳ δοθησόμενα παρασκευάζειν δῶρα καὶ τὰ αὐτῷ
 παρ' ἡμῶν ρηθησόμενα ἀναλογίζεσθαι. ἀμφοτέροι
 οὖν ἀναπηδήσαντες· ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς
 30 πόας κεῖσθαι σφᾶς συνέβαινε· ἐπήνεσάν τε τὴν προᾶ-
 ξιν καὶ τοὺς ἤδη μετὰ τῶν ὑποξυγίων ἐξορμήσαντας
 ἀνεκάλουν, καὶ διεσκέψαντο ὅπως τε προσείποιεν τὸν

Ἀττήλαν καὶ ὅπως αὐτῷ τὰ τε βασιλέως δῶρα δοῖεν
 καὶ ἄπερ αὐτῷ ὁ Μαξιμῖνος ἐκόμιζεν. ἀμφὶ δὲ ταῦτα
 πονουμένους διὰ τοῦ Σκόττα ὁ Ἀττήλας μετεπέμψατο,
 καὶ δῆτα ἐς τὴν ἐκείνου παρεγενόμεθα, ὑπὸ βαρβα- 5
 ρικοῦ κύκλω πεφρουρημένην πλήθους. ὡς δὲ ἐσό-
 δου ἐτύχομεν, εὔρομεν ἐπὶ ξυλλίνου δίφρου τὸν Ἀτ-
 τήλαν καθήμενον. στάντων δὲ ἡμῶν μικρὸν ἀπωτέρω
 τοῦ θρόνου, προσελθὼν ὁ Μαξιμῖνος ἠσπάσατο τὸν
 βάρβαρον, τὰ τε παρὰ βασιλέως γράμματα δούς ἔλε-
 γεν ὡς σῶν εἶναι αὐτὸν καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν εὔχε- 10
 ται βασιλεύς. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ἔσσεσθαι Ῥωμαίους
 ἄπερ αὐτῷ βούλοιντο. καὶ ἐπὶ τὸν Βιγίλαν εὐθύς
 τρέπει τὸν λόγον, θηρίον ἀναιδὲς ἀποκαλῶν, ὅτου
 χάριν παρ' αὐτὸν ἐλθεῖν ἠθέλησεν ἐπιστάμενος τὰ
 τε αὐτῷ καὶ Ἀνατολίῳ ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ δόξαντα, ὡς 15
 εἶρητο μὴ πρότερον πρέσβεις παρ' αὐτὸν ἐλθεῖν πρὶν
 ἢ πάντες οἱ φυγάδες ἐκδοθεῖεν βαρβάροις. τοῦ δὲ
 φήσαντος ὡς ἐκ Σκυθικοῦ γένους παρὰ Ῥωμαίοις
 οὐκ εἶη φυγὰς, τοὺς γὰρ ὄντας ἐκδεδόςθαι, χαλε-
 πήνας μᾶλλον καὶ αὐτῷ πλεῖστα λαιδορησάμενος μετὰ 20
 βοῆς ἔλεγεν ὡς αὐτὸν ἀνασκολοπίσας πρὸς βορὰν
 οἰωνοῖς ἐδεδώκει ἄν, εἰ μὴ γε τῷ τῆς πρεσβείας θεσμῷ
 λυμαίνεσθαι ἐδόκει τῷ ταύτην αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἀναιδεῖα
 καὶ τῇ τῶν λόγων ἰταμότητι ἐπιθεῖναι δίκην· φυγάδας
 γὰρ τοῦ σφετέρου ἔθρους παρὰ Ῥωμαίοις εἶναι πολ- 25
 λούς, ὧν ἐκέλευε τὰ ὀνόματα ἐγγεγραμμένα χάρτη
 τοὺς ὑπογραφέας ἀναγινώσκειν. ὡς δὲ διεξῆλθον
 ἅπαντας, προσέταττε μηδὲν μελλήσαντα ἀπιέναι·
 συμπέμψειν δὲ αὐτῷ καὶ Ἥσλαν Ῥωμαίοις λέξοντα
 πάντας τοὺς παρὰ σφίσι καταφυγόντας βαρβάρους 30
 ἀπὸ τῶν Καρπιλέονος χρόνων, ὃς ἀμήρευσεν παρ'
 αὐτῷ παῖς ὢν Ἀετίου τοῦ ἐν τῇ ἐσπέρᾳ Ῥωμαίων

στρατηγοῦ, ἐκπέμψαι παρ' αὐτόν. καὶ γὰρ οὐ συγ-
χωρήσειν τοὺς σφετέρους θεράποντας ἀντίον αὐτοῦ
ἐς μάχην ἰέναι, καίπερ μὴ δυναμένους ὠφελεῖν τοὺς
τὴν φυλακὴν αὐτοῖς τῆς οἰκείας ἐπιτρέψαντας γῆς.
5 τίνα γὰρ πόλιν ἢ ποῖον φρούριον σεσῶσθαι, ἔλεγεν,
ὕπ' ἐκείνων, οὐπερ αὐτὸς ποιῆσαι τὴν αἴρεσιν ὠρ-
μησεν; ἀπαγγείλαντας δὲ τὰ αὐτῶ περὶ τῶν φυγά-
δων δεδογμένα αὐτίς ἐπανήκειν μνηύοντας πότερον
αὐτοὺς ἐκδιδόναι βούλονται ἢ τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀνα-
10 δέχονται πόλεμον. παρακελευσάμενος δὲ πρότερον
καὶ τὸν Μαξιμίῃνον ἐπιμένειν, ὡς δι' αὐτοῦ περὶ τῶν
γεγραμμένων ἀποκρινόμενος βασιλεῖ, ἐπέτρεπε τὰ
δῶρα. δόντες τοίνυν καὶ ἐπανιόντες ἐς τὴν σκηνήν,
ἐκάστου τῶν λεχθέντων πέρι ἰδιολογούμεθα. καὶ Βι-
15 γίλα θαυμάζοντος ὅπως πάλαι αὐτῶ πρεσβευομένῳ
ἦπιός τε καὶ προῶς νομισθεὶς τότε χαλεπῶς ἐλοιδορή-
σατο, ἔλεγον, μήποτε τινες τῶν βαρβάρων τῶν ἐν
Σερδικῇ ἐστιαθέντων σὺν ἡμῖν δυσμενῇ αὐτῶ τὸν
Ἀττήλαν παρεσκεύασαν, ἀπαγγείλαντες ὡς θεὸν μὲν
20 τὸν Ῥωμαίων ἐκάλει βασιλέα, ἄνθρωπον δὲ τὸν Ἀτ-
τήλαν. τοῦτον τὸν λόγον ὁ Μαξιμίῃνος ὡς πιθανὸν
ἐδέχετο, οἷα δὴ ἀμέτοχος ὦν τῆς συνωμοσίας, ἦν κατὰ
τοῦ βαρβάρου ὁ εὐνοῦχος ἐποιήσατο. ὁ δὲ Βιγίλας
ἀμφίβολός τε ἦν καὶ ἐμοὶ ἐδόκει προφάσεως ἀπορεῖν,
25 δι' ἣν αὐτῶ ὁ Ἀττήλας ἐλοιδορήσατο· οὔτε γὰρ τὰ
ἐν Σερδικῇ, ὡς ὕστερον ἡμῖν διηγεῖτο, οὔτε τὰ τῆς
ἐπιβουλῆς εἰρηθεῖναι τῶ Ἀττήλα ἐνόμιζε, μηδενὸς
μὲν ἑτέρου τῶν ἐκ τοῦ πλήθους διὰ τὸν ἐπικρατοῦντα
κατὰ πάντων φόβον ἐς λόγους αὐτῶ θαρροῦντος ἐλ-
30 θεῖν, Ἐδέκωνος δὲ πάντως ἐχεμυθήσοντος διὰ τε
τοὺς ὄρκους καὶ τὴν ἀδηλίαν τοῦ πράγματος, μήποτε
καὶ αὐτός, ὡς τοιούτων μέτοχος λόγων, ἐπιτήδειος

νομισθεὶς θάνατον ὑφέξει ζημίαν. ἐν τοιαύτῃ οὖν ἀμφιβολία τυγχάνουσιν ἐπιστάς Ἐδέκων, καὶ τὸν Βιγίλαν ἔξω τῆς ἡμετέρας ἀπαγαγὼν συνόδου, ὑποκρινάμενός τε ἀληθίζεσθαι τῶν αὐτοῖς βεβουλευμένων ἔνεκα, καὶ τὸ χρυσίον κομισθῆναι παρακελευσά- 5
 μενος τὸ δοθησόμενον τοῖς ἅμα αὐτῷ περὶ τὴν πράξιν ἔλευσομένοις, ἀνεχώρει. πολυπραγμονοῦντα δὲ τίνες οἱ τοῦ Ἐδέκωνος πρὸς αὐτὸν λόγοι ἀπαταῶν ἔσπευδεν ἠπατημένος αὐτός, καὶ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν ἀποκρουσάμενος ἔφασκε παρ' αὐτοῦ Ἐδέκωνος εἰρησθαι ὡς 10
 καὶ αὐτῷ ὁ Ἀττήλας περὶ τῶν φυγάδων χαλεπαῖνοι· ἔδει γὰρ ἢ πάντας ἀπολαβεῖν ἢ πρέσβεις ἐκ τῆς μεγίστης ἐξουσίας ἀφικέσθαι πρὸς αὐτόν. ταῦτα διαλεγόμενοις παραγενόμενοι τινες τῶν Ἀττήλα ἔλεγον μήτε Βιγίλαν μήτε ἡμᾶς Ῥωμαῖον αἰχμάλωτον ἢ βάρ- 15
 βαρον ἀνδράποδον ἢ ἵππους ἢ ἕτερόν τι πλὴν τῶν εἰς τροφήν ἀνεῖσθαι, ἄχρισ ὅτου τὰ μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Οὐννων ἀμφίβολα διακριθεῖη. σεσοφισμένως δὲ ταῦτα καὶ κατὰ τέχνην ἐγένετο τῷ βαρβάρῳ, ὥστε τὸν μὲν Βιγίλαν ῥαδίως ἐπὶ τῇ κατ' αὐτοῦ ἀλῶναι 20
 πράξει ἀποροῦντα αἰτίας, ἐφ' ἧπερ τὸ χρυσίον κομίζοι, ἡμᾶς δὲ προφάσει ἀποκρίσεως ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ δοθησομένης Ὀνηγήσιον ἀπεκδέξασθαι, τὰ δῶρα κομιούμενον ἅπερ ἡμεῖς τε διδόναι ἐβουλόμεθα καὶ βασιλεὺς ἀπεστάλκει. συνέβαινε γὰρ αὐτὸν σὺν τῷ πρεσβυτέρῳ 25
 τῶν Ἀττήλα παίδων εἰς τὸ τῶν Ἀκατιζίων (Ἀκατίρων p. 306, 11; 310, 30) ἔθνος ἐστάλθαι, ὃ ἐστὶ Σκυθικὸν ἔθνος, παρέστη δὲ τῷ Ἀττήλα ἐξ αἰτίας τοιαῦσδε. πολλῶν κατὰ φύλα καὶ γένη ἀρχόντων τοῦ ἔθνους, Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐκπέμπει δῶρα, ὥστε ὁμονοία 30
 σφετέρᾳ ἀπαγορεῦσαι μὲν τῇ τοῦ Ἀττήλα συμμαχία, τὴν δὲ πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν (εἰρήνην Hoesch.)

ἀσπάζεσθαι. ὁ δὲ τὰ δῶρα ἀποκομίζων οὐ κατὰ τάξιν ἐκάστῳ τῶν βασιλέων τοῦ ἔθνους δίδωσιν, ὥστε τὸν Κουρίδαχον πρεσβύτερον ὄντα τῇ ἀρχῇ, τὰ δῶρα δεξάμενον δεύτερον, οἷα δὴ περιοφθέντα καὶ τῶν σφετέρων στερηθέντα γερῶν, ἐπικαλέσασθαι τὸν Ἀττήλαν κατὰ τῶν συμβασιλευόντων, τὸν δὲ μὴ μελλήσαντα πολλὴν ἐκπέμψαι δύναμιν, καὶ τοὺς μὲν ἀνελόντα, τοὺς δὲ παραστησάμενον καλεῖν τὸν Κουρίδαχον τῶν νικητηρίων μεθέξοντα. τὸν δὲ ἐπιβουλήν ὑποτοπήσαντα εἰπεῖν ὡς χαλεπὸν ἀνθρώπῳ ἔλθειν ἐς ὄψιν θεοῦ· εἰ γὰρ οὐδὲ τὸν τοῦ ἡλίου δίσκον ἀτενῶς ἔστιν ἰδεῖν, πῶς τὸν μέγιστον τῶν θεῶν ἀπαθῶς τις ὄψοιτο; οὕτω μὲν ὁ Κουρίδαχος ἔμεινεν ἐπὶ τοῖς σφετέροις καὶ διεφύλαξε τὴν ἀρχήν, τοῦ λοιποῦ παντὸς τοῦ Κατζίρων (l. Ἀκατίρων) ἔθνους τῷ Ἀττήλα παραστάντος· οὐπερ ἔθνους βασιλέα τὸν πρεσβύτερον τῶν παίδων καταστήσαι βουλόμενος Ὀνηγήσιον ἐπὶ ταύτην ἐκπέμπει τὴν πρᾶξιν. διὸ δὴ καὶ ἡμᾶς, ὡς εἴρηται, ἐπιμεῖναι παρακελευσάμενος, τὸν Βιγίλαν διαφῆκεν ἅμα Ἡσλα προφάσει μὲν τῶν φυγάδων ἐς τὴν Ῥωμαίων διαβησόμενον, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἐδέκωνι τὸ χρυσίον κομιοῦντα.

Τοῦ δὲ Βιγίλα ἐξορμήσαντος, μίαν μετὰ τὴν ἐκείνου ἀναχώρησιν ἡμέραν ἐπιμείναντες τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ τὰ ἀρκτικώτερα τῆς χώρας σὺν Ἀττήλα ἐπορεύθημεν. καὶ ἄχρι τινὸς τῷ βαρβάρῳ συμπροελθόντες ἑτέραν ὁδὸν ἐτράπημεν, τῶν ξεναγούντων ἡμᾶς Σκυθῶν τοῦτο ποιεῖν παρακελευσαμένων, ὡς τοῦ Ἀττήλα ἐς κώμην τινὰ παρεσομένου, ἐν ἧ γαμεῖν θυγατέρα Ἐσκάμ ἐβούλετο, πλείστας μὲν ἔχων γαμετάς, ἀγόμενος δὲ καὶ ταύτην κατὰ νόμον τὸν Σκυθικόν. ἐνθένδε ἐπορευόμεθα ὁδὸν ὀμαλήν, ἐν πεδίῳ κει-

μένην, ναυσιπόροις τε προσεβάλομεν ποταμοῖς, ὧν
 οἱ μέγιστοι μετὰ τὸν Ἰστρου ὃ τε Δρήκων λεγόμενος
 καὶ ὁ Τίγας καὶ ὁ Τιφήσας ἦν. καὶ τούτους μὲν ἐπε-
 ραιώθημεν τοῖς μονοξύλοις πλοίοις, οἷς οἱ προσοι-
 κοῦντες τοὺς ποταμοὺς κέχρηται· τοὺς δὲ λοιποὺς 5
 ταῖς σχεδίαις διεπλεύσαμεν, ἅς ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν οἱ
 βάρβαροι διὰ τοὺς λιμνάζοντας φέρουσι τόπους. ἐχο-
 ρηγοῦντο δὲ ἡμῖν κατὰ κώμας τροφαί, ἀντὶ μὲν σίτου
 κέγχρος, ἀντὶ δὲ οἴνου ὁ μέθος ἐπιχωρίως καλούμε-
 νος. ἐκομίζοντο δὲ καὶ οἱ ἐπόμενοι ἡμῖν ὑπηρέται 10
 κέγχρον καὶ τὸ ἐκ κριθῶν χορηγούμενον πόμα· κάμου
 οἱ βάρβαροι καλοῦσιν αὐτό. μακρὰν δὲ ἀνύσαντες
 ὁδὸν περὶ δειλίην ὄψιαν κατεσκηνώσαμεν πρὸς λίμνη
 τινί, πότιμον ὕδωρ ἐχούση, ὅπερ οἱ τῆς πλησίον
 ὑδρεύοντο κώμης. πνεῦμα δὲ καὶ θύελλα ἑξαπίνης 15
 διαναστᾶσα μετὰ βροντῶν καὶ συχρῶν ἀστραπῶν καὶ
 ὄμβρου πολλοῦ οὐ μόνον ἡμῶν ἀνέτρεψε τὴν σκηνὴν,
 ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν σύμπασαν ἐς τὸ ὕδωρ ἐκύ-
 λισε τῆς λίμνης. ὑπὸ δὲ τῆς κρατούσης τὸν ἀέρα
 ταραχῆς καὶ τοῦ συμβάντος δειματωθέντες τὸ χωρίου 20
 ἀπελείπομεν καὶ ἀλλήλων ἐχωριζόμεθα, ὡς ἐν σκότῳ
 καὶ ὑετῶ, τραπέντες ὁδὸν ἦν αὐτῶ ῥαδίαν ἕκαστος
 ἔσεσθαι ᾗετο. ἐς δὲ τὰς καλύβας τῆς κώμης παρα-
 γενόμενοι· τὴν αὐτὴν δὲ πάντες διαφόρως ἐτράπημεν·
 ἐς ταύτῳ συνήειμεν, καὶ τῶν ἀπολειπομένων σὺν 25
 βοῇ τὴν ζήτησιν ἐποιούμεθα. ἐκπηδήσαντες δὲ οἱ
 Σκύθαι διὰ τὸν θόρουβον τοὺς καλάμους, οἷς πρὸς
 τῷ πυρὶ κέχρηται, ἀνέκαιον, φῶς ἐργαζόμενοι, καὶ
 ἀνηρώτων ὅτι βουλόμενοι κεκράγαμεν. τῶν δὲ σὺν
 ἡμῖν βαρβάρων ἀποκριναμένων ὡς διὰ τὸν χειμῶνα 30
 διαταραττόμεθα, πρὸς σφᾶς τε αὐτοὺς καλοῦντες ὑπε-
 δέχοντο καὶ ἀλέαν παρεῖχον καλάμους πλείστους ἐναύ-

οντες. τῆς δὲ ἐν τῇ κώμῃ ἀρχούσης γυναικός, μία
 δὲ αὕτη τῶν Βλήδα γυναικῶν ἐγεγόνει, τροφὰς ἡμῖν
 διαπεμφαμένης καὶ ἐπὶ συνουσίᾳ γυναικας εὐπρεπεῖς,
 Σκυθικὴ δὲ αὕτη τιμὴ, τὰς μὲν γυναικας ἐκ τῶν
 5 προκειμένων ἐδωδύμων φιλοφρονησάμενοι, τῇ πρὸς
 αὐτὰς ὁμιλίᾳ ἀπαγορεύσαντες, ἐγκαταμείναντες δὲ
 ταῖς καλύβαις ἅμα ἡμέρα ἐς τὴν τῶν σκευῶν ἐτρά-
 πημεν ἀναζήτησιν, καὶ σύμπαντα εὐρηκότες, τὰ μὲν
 ἐν τῷ χωρίῳ, οὐπὲρ ἐν τῇ προτεραίᾳ καταλύσαντες
 10 ἐτύχομεν, τὰ δὲ καὶ πρὸς τῇ Ἰχθῆ τῆς λίμνης, τὰ
 δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι, ἀνελάβομεν. καὶ ἐκείνην
 τὴν ἡμέραν ἐν τῇ κώμῃ διετρίψαμεν ἅπαντα διατερ-
 σαίνοντες· ὃ τε γὰρ χειμῶν ἐπέπαντο καὶ λαμπρὸς
 ἦλιος ἦν. ἐπιμεληθέντες δὲ καὶ τῶν ἵππων καὶ τῶν
 15 λοιπῶν ἵποζυγίων παρὰ τὴν βασιλίδα ἀφικόμεθα,
 καὶ αὐτὴν ἀσπασάμενοι καὶ δώροις ἀμειψάμενοι, τρισί
 τε ἀργυραῖς φιάλαις καὶ ἐρυθροῖς δέρμασι καὶ τῷ ἔξ
 Ἰνδίας πεπέρει καὶ τῷ καρπῷ τῶν φοινίκων καὶ ἐτέ-
 20 ροις τραγήμασι διὰ τὸ μὴ ἐπιχωριάζειν τοῖς βαρβά-
 ροις οὗσι τιμίους, ὑπέξιμεν, εὐξάμενοι αὐτῇ ἀγαθὰ
 τῆς ξενίας πέρι. ἡμερῶν δὲ ἐπτὰ ὁδὸν ἀνύσαντες ἐν
 κώμῃ τινὶ ἐπεμείναμεν, τῶν ξεναγούντων παρακε-
 λευσαμένων Σκυθῶν, οἷα δὴ τοῦ Ἀττήλα ἐς αὐτὴν
 ἐμβαλοῦντος τὴν ὁδὸν καὶ ἡμῶν κατόπιν αὐτοῦ πο-
 25 ρεύεσθαι ὀφειλόντων. ἔνθα δὴ ἐνετυγχάνομεν ἀν-
 δράσι τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων καὶ αὐτοῖς παρὰ τὸν
 Ἀττήλαν πρεσβευομένοις· ὧν Ῥωμύλος ἦν, ἀνὴρ τῇ
 τοῦ κόμητος ἀξία τετιμημένος, καὶ Προμοῦτος τῆς
 Νωρικῶν ἀρχῶν χώρας, καὶ Ῥωμανὸς στρατιωτικοῦ
 30 τάγματος ἡγεμών. συνῆν δὲ αὐτοῖς Κωνστάντιος, ὃν
 ἀπεστάλκει Ἀέτιος παρὰ τὸν Ἀττήλαν ὑπογραφέως
 χάριν, καὶ Τατοῦλος ὁ Ὀρέστου πατὴρ τοῦ μετὰ Ἐδέ-

κωνος, οὐ τῆς πρεσβείας ἔνεκα, ἀλλὰ οἰκειότητος χάριν ἅμα σφίσιν αὐτοῖς τὴν πορείαν ποιούμενοι, Κωνσταντίος μὲν διὰ τὴν ἐν ταῖς Ἰταλίαις προϋπάρξασαν πρὸς τοὺς ἄνδρας γυνῶσιν, Τατοῦλος δὲ διὰ συγγένειαν. ὁ γὰρ αὐτοῦ παῖς Ὁρέστης Ῥωμύλου 5 θυγατέρα ἐγεγαμήκει, ἀπὸ Παταβίωνος τῆς ἐν Νωρικῶ πόλεως . . . . ἐπρεσβεύοντο ἐκμειλιττόμενοι τὸν Ἀττήλαν, ἐκδοθῆναι αὐτῷ βουλόμενον Σιλβανόν, Ἀρμίου (ἀργυρίου Vales.) τραπέξης κατὰ τὴν Ῥώμην προεστῶτα, ὡς φιάλας χρυσᾶς παρὰ Κωνσταντίου 10 δεξάμενον, ὃς ἐκ Γαλατῶν μὲν τῶν ἐν τῇ ἐσπέρᾳ ὠρμᾶτο, ἀπέσταλτο δὲ καὶ αὐτὸς παρὰ Ἀττήλαν τε καὶ Βλήδαν, ὥσπερ ὁ μετ' αὐτὸν Κωνσταντίος, ὑπογραφέως χάριν. κατὰ δὲ τὸν χρόνον ἐν ᾧ ὑπὸ Σκυθῶν ἐν τῇ Παιόνων ἐπολιορκεῖτο τὸ Σίρμιον, τὰς 15 φιάλας παρὰ τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου ἐδέξατο ἐφ' ᾧ αὐτὸν λύσασθαι, εἴ γε περιόντος αὐτοῦ ἀλῶναι τὴν πόλιν συμβαίη, ἢ ἀναιρεθέντος ὠνήσασθαι τοὺς αἰχμαλώτους ἀπαγομένους τῶν ἀστῶν. ὁ δὲ Κωνσταντίος μετὰ τὸν τῆς πόλεως ἀνδραποδισμόν ὀλι- 20 γωρήσας τῶν συνθηκῶν ἐς τὴν Ῥώμην κατὰ πρᾶξιν τινα παραγίγνεται, καὶ κομίζεται παρὰ τοῦ Σιλβανοῦ χρυσίον τὰς φιάλας δούς, ὥστε ῥητοῦ χρόνου ἐντὸς ἢ ἀποδόντα τὸ ἐκδανεισθὲν χρυσίον ἀναλαβεῖν τὰ ἐνέχυρα ἢ αὐτοῖς τὸν Σιλβανὸν ἐς ὅ,τι βούλοιο 25 χρήσασθαι. τοῦτου δὲ τὸν Κωνσταντίον ἐν ὑποψία προδοσίας ποιησάμενοι Ἀττήλας τε καὶ Βλήδας ἀνεσταύρωσαν· μετὰ δὲ χρόνον τῷ Ἀττήλα ὡς τὰ περὶ τῶν φιαλῶν ἐμηνύθη, ἐκδοθῆναι αὐτῷ τὸν Σιλβανόν, οἷα δὲ φῶρα τῶν αὐτοῦ γενόμενον, ἐβούλετο. πρέ- 30 σβεις τοίνυν παρὰ Ἀετίου καὶ τοῦ βασιλεύοντος τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων ἐστάλησαν ἐροῦντες ὡς χρήστης

Σιλβανὸς Κωνσταντίου γενόμενος τὰς φιάλας ἐνέχυρα
 καὶ οὐ φώρια λαβὼν ἔχοι, καὶ ὡς ταύτας ἀργυρίου
 χάριν ἱερεῦσι [καὶ] τοῖς ἐπιτυχοῦσιν ἀπέδοτο· οὐδὲ
 γὰρ θέμις ἀνθρώποις ἐς σφετέραν διακονίαν κεχορη-
 5 σθαι ἐκπώμασιν ἀνατεθεῖσι θεῶ. εἰ οὖν μὴ τῆς εὐ-
 λόγου προφάσεως καὶ εὐλαβείᾳ τοῦ θεοῦ ἀποσταίη
 τοῦ τὰς φιάλας αἰτεῖν, ἐκπέμπειν τὸ ὑπὲρ αὐτῶν
 χρυσίον, τὸν Σιλβανὸν παραιτουμένους· οὐ γὰρ
 ἐκδώσειν ἄνθρωπον ἀδικοῦντα οὐδέν. καὶ αὕτη
 10 μὲν αἰτία τῆς τῶν ἀνδρῶν πρεσβείας, καὶ παρεί-
 ποντο ὅτι καὶ ἀποκρινάμενος ἀποπέμψοι σφᾶς ὁ
 βάρβαρος. ἐπὶ τῆς αὐτῆς οὖν ὁδοῦ γενόμενοι, προ-
 πορευθῆναι αὐτὸν ἀναμείναντες σὺν τῷ παντὶ ἐπη-
 κολουθήσαμεν πλήθει. καὶ ποταμούς τινας δια-
 15 βάντες ἐν μεγίστῃ παρεγιγνόμεθα κώμῃ, ἐν ἧ τὰ
 τοῦ Ἀττήλα οἰκήματα περιφανέστερα τῶν ἀπανταχοῦ
 εἶναι ἐλέγετο, ξύλοις τε καὶ σανίσιν εὐξέστοις ἡρμο-
 σμένα καὶ περιβόλῳ ξυλίνῳ κυκλούμενα, οὐ πρὸς
 ἀσφάλειαν, ἀλλὰ πρὸς εὐπρέπειαν συλλαμβάνοντι.
 20 μετὰ δὲ τὰ τοῦ βασιλέως ἦν τὰ τοῦ Ὀνηγησίου δια-
 πρεπῆ, καὶ περίβολον μὲν ἐκ ξύλων καὶ αὐτὰ
 ἔχοντα, οὐχ ὁμοίως δὲ ὥσπερ ὁ Ἀττήλα πύργοις ἐκο-
 σμεῖτο. βαλανεῖον δὲ ἦν οὐ πόρρω τοῦ περιβόλου,
 ὅπερ Ὀνηγήσιος μετὰ τὸν Ἀττήλαν παρὰ Σκύθαις
 25 ἰσχύων μέγα ᾠκοδόμει, λίθους ἐκ τῆς Παιόνων
 διακομίσας γῆς· οὐδὲ γὰρ λίθος, οὐ δένδρον παρὰ
 τοῖς ἐκεῖνο τὸ μέρος οἰκοῦσι βαρβάροις ἐστίν, ἀλλὰ
 ἐπεσάκτω τῇ ὕλῃ κέχρηται ταύτῃ. ὁ δὲ ἀρχιτέκτων
 τοῦ βαλανείου ἀπὸ τοῦ Σιρμίου αἰχμάλωτος ἀχθεῖς,
 30 μισθὸν τοῦ εὐρήματος ἐλευθερίαν λήψεσθαι προσ-
 δοκῶν, ἔλαθε μείζονι πόνῳ περιπεσὼν τῆς παρὰ
 Σκύθαις δουλείας· βαλανέα γὰρ αὐτὸν Ὀνηγήσιος

κατέστησε, καὶ λουομένῳ αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἄμφ' αὐ-
τὸν διηκουεῖτο. ἐν ταύτῃ τῇ κώμῃ ἐσιόντα τὸν Ἀτ-
τήλαν ἀπήντων κόραι στοιχηδὸν προπορευόμεναι ὑπὸ
ὀθύταις λεπταῖς τε καὶ λευκαῖς, ἐπὶ πολὺ ἐς μῆκος
παρατεινούσαις, ὥστε ὑπὸ μιᾷ ἐκάστη ὀθύνη ἀνεχο- 5
μένη ταῖς χερσὶ τῶν παρ' ἐκάτερα γυναικῶν κόρας
ἐπὶ ἢ καὶ πλείους βαδιζούσας, ἦσαν δὲ πολλαὶ τοι-
αῦται τῶν γυναικῶν ὑπὸ ταῖς ὀθύταις τάξεις, ἄδειν
ἄσματα Σκυδικά. πλησίον δὲ τῶν Ὀνηγησίου οἰκη-
μάτων γενόμενον, δι' αὐτῶν γὰρ ἢ ἐπὶ τὰ βασίλεια 10
ἦγεν ὁδός, ὑπεξεληθοῦσα ἢ τοῦ Ὀνηγησίου γαμετῆ
μετὰ πλήθους θεραπεπόντων, τῶν μὲν ὄψα, τῶν δὲ καὶ
οἶνον φερόντων, μεγίστη δὲ αὕτη παρὰ Σκύθαις ἐστὶ
τιμή, ἥσπάζεται τε καὶ ἡξίον μεταλαβεῖν ὧν αὐτῷ
φιλοφρονουμένη ἐκόμισεν. ὅς δὲ ἐπιτηδείου ἀνδρός 15
χαριζόμενος γαμετῆ ἦσθιεν ἐπὶ τοῦ ἵππου ἦμενος, τῶν
παρεπομένων τὸν πίνακα· ἀργυροῦς δὲ ἦν οὗτος· ἐς
ὑψος ἀράντων βαρβάρων. ἀπογευσάμενος δὲ καὶ τῆς
προσενεχθείσης αὐτῷ κύλικος ἐς τὰ βασίλεια ἐχώρει,
ὄντα τῶν ἄλλων ὑπέριτερα καὶ ἐν ὑψηλῷ διακείμενα 20
χωρίῳ. ἡμεῖς δὲ ἐν τοῖς Ὀνηγησίου, ἐκείνου παρα-
κελευσαμένου, ἐγκατεμείναμεν· ἐπανεληλύθει γὰρ
σὺν τῷ Ἀττήλα παιδί. καὶ ἡριστοποιησάμεθα, δεξιω-
σαμένης ἡμᾶς τῆς τε γαμετῆς καὶ τῶν κατὰ γένος
αὐτῷ διαφερόντων· αὐτὸς γὰρ τῷ Ἀττήλα μετὰ τὴν 25
ἐπάνοδον τότε πρῶτον ἐς ὄψιν ἐλθὼν, καὶ αὐτῷ τὰ
ἐπὶ τῇ πράξει, ἐφ' ἣν ἔσταλτο, ἀπαγγέλλων, καὶ τὸ
πάθος τὸ τῷ Ἀττήλα παιδί συνενεχθέν, τὴν γὰρ δε-
ξιὰν χεῖρα ἐξολισθήσας κατέαξεν, συνευωχεῖσθαι
ἡμῖν οὐκ ἦγε σχολήν. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἀπολιπόν- 30
τες τὰ τοῦ Ὀνηγησίου οἰκήματα πλησίον τῶν Ἀττήλα
κατεσκηνώσαμεν, [ὥστε] ἢ παρὰ τὸν Ἀττήλαν ἀπιέ-

ναι τὸν Μαξιμίῳν ἢ γοῦν καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀμφ'
 αὐτὸν ἐς λόγους ἰέναι ὀφείλοντα μὴ πολλῶ κεχωρί-
 σθαι διαστήματι. διαγαρόντων δὲ ἡμῶν ἐκείνην τὴν
 νύκτα ἐν ᾧπερ κατελύσαμεν χωρίῳ, ὑποφαινούσης
 5 ἡμέρας ὁ Μαξιμίῳς στέλλει με παρὰ τὸν Ὀνηγήσιον
 τὰ δῶρα δῶσοντα, ἃ τε αὐτὸς ἐδίδου ἃ τε βασιλεὺς
 ἀπεστάλκει, καὶ ὅπως γνοίῃ οἷ βούλεται αὐτῶ καὶ
 ὁπότε ἐς λόγους ἐλθεῖν. παραγευόμενος δὲ ἅμα τοῖς
 κομίζουσιν αὐτὰ ὑπηρέταις προσεκαρτέρουν, ἔτι τῶν
 10 θυρῶν κεκλειμένων, ἄχρις ὅτου τις ὑπεξεληθὼν τὴν
 ἡμετέραν μηνύσειεν ἄφιξιν.

Διατρίβοντι δὲ μοι καὶ περιπάτους ποιουμένῳ
 πρὸ τοῦ περιβόλου τῶν οἰκημάτων προσελθὼν τις,
 ὃν βάρβαρον ἐκ τῆς Σκυθικῆς ᾧήθην εἶναι στολῆς,
 15 Ἑλληνικῇ ἀσπάζεται με φωνῇ, "χαῖρε" προσειπὼν,
 ὥστε με θαυμάζειν ὅτι γε δὴ ἑλληνίζει Σκύθης
 ἀνὴρ. ξύγκλυδες γὰρ ὄντες πρὸς τῇ σφετέρῃ βαρ-
 βάρῳ γλώττῃ ξηλοῦσιν ἢ τὴν Οὔννων ἢ τὴν Γότθων
 ἢ καὶ τὴν Ἀύσουϊων, ὅσοις αὐτῶν πρὸς Ῥωμαίους
 20 ἐπιμιξία· καὶ οὐ ῥαδίως τις σφῶν ἑλληνίζει τῇ φωνῇ,
 πλὴν ὧν ἀπήγαγον αἰχμαλώτων ἀπὸ τῆς Θρακίας καὶ
 Ἰλλυρίδος παράλου. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν γνώριμοι τοῖς
 ἐντυγχάνουσιν ἐτύγχανον ἕκ τε τῶν διερωγῶτων ἐν-
 θυμάτων καὶ τοῦ αὐχμοῦ τῆς κεφαλῆς ὡς ἐς τὴν χεί-
 25 ρουα μεταπεσόντες τύχην· οὗτος δὲ τρουφῶντι ἐώκει
 Σκύθη εὐείμων τε ὧν καὶ ἀποκειράμενος τὴν κεφα-
 λὴν περιτρόχαλα. ἀντασπασάμενος δὲ ἀνηρώτων τίς
 ὧν καὶ πόθεν ἐς τὴν βάρβαρον παρῆλθε γῆν καὶ βίου
 ἀναιρεῖται Σκυθικόν. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι βουλό-
 30 μενος ταῦτα γινῶναι ἐσπούδακα. ἐγὼ δὲ ἔφην αἰτίαν
 πολυπραγμοσύνης εἶναι μοι τὴν Ἑλλήνων φωνήν.
 τότε δὴ γελάσας ἔφη Γραικὸς μὲν εἶναι τὸ γένος, κατ'

ἔμπορίαν δὲ ἐς τὸ Βιμινάκιον ἐληλυθέναι τὴν πρὸς τῷ
 Ἰστρῷ ποταμῷ Μυσῶν πόλιν. πλείστον δὲ ἐν αὐτῇ
 διατροῖσαι χρόνον καὶ γυναῖκα γήμασθαι ζάπλουτον.
 τὴν δὲ ἐντεῦθεν εὐπραγίαν ἐκδύσασθαι ὑπὸ τοῖς βαρ-
 βάροις τῆς πόλεως γενομένης, καὶ διὰ τὸν ὑπάρξαντα 5
 πλουτοῦτον αὐτῷ Ὀνηγησίῳ ἐν τῇ τῶν λαφύρων προ-
 κριθῆναι διανομῇ· τοὺς γὰρ ἀλόντας ἀπὸ τῶν εὐπό-
 ρων μετὰ τὸν Ἀττήλαν ἐκκρίτους εἶχον οἱ τῶν Σκυ-
 θῶν λογάδες διὰ τὸ ἐπὶ πλείστοις διατίθεσθαι. ἀρι-
 στεύσαντα δὲ ἐν ταῖς ὕστερον πρὸς Ῥωμαίους μάχαις 10
 καὶ τὸ τῶν Ἀκατίρων ἔθνος, δόντα τῷ βαρβάρῳ δε-
 σπότη κατὰ τὸν παρὰ Σκύθαις νόμον τὰ κατὰ τὸν
 πόλεμον αὐτῷ κτηθέντα, ἐλευθερίας τυχεῖν. γυναῖκα
 δὲ γήμασθαι βάρβαρον, εἶναι τε αὐτῷ παῖδας· καὶ
 Ὀνηγησίῳ τραπέξης κοινωνοῦντα ἀμείνονα τοῦ προ- 15
 τέρου τὸν παρόντα βίον ἠγεῖσθαι. τοὺς μὲν γὰρ παρὰ
 Σκύθαις μετὰ τὸν πόλεμον ἐν ἀπραγμοσύνῃ διατε-
 λεῖν, ἐκάστου τῶν παρόντων ἀπολαύοντος καὶ οὐδα-
 μῶς ἢ ὀλίγα ἐνοχλοῦντος ἢ ἐνοχλουμένου, τοὺς μέντοι
 παρὰ Ῥωμαίοις ἐν μὲν πολέμῳ ῥαδίως ἀναλίσκεσθαι, 20
 ἐς ἑτέρους τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας ἔχοντας, ὡς
 πάντων διὰ τοὺς τυράννους μὴ χρωμένων ὄπλοις.
 καὶ τῶν χρωμένων δὲ σφαλερωτέρα ἢ τῶν στρατηγῶν
 κακία, μηδὲ ὑφισταμένων τὸν πόλεμον. ἐν δὲ εἰρήνῃ
 ὀδυνηρότερα ὑπάρχειν τὰ συμβαίνοντα τῶν ἐν τοῖς 25
 πολέμοις κακῶν διὰ τε τὴν βαρυτάτην ἔσπραξιν τῶν
 δασμῶν καὶ τὰς ἐκ τῶν πονηρῶν βλάβας, τῶν νόμων
 οὐ κατὰ πάντων κειμένων, ἀλλὰ εἰ μὲν ὁ παραβαίνων
 τὸν θεσμόν τῶν πλουτούντων εἴη, ἔστι τῆς ἀδικίας
 αὐτὸν μὴ διδόναι δίκας· εἰ δὲ πένης εἴη, οὐκ ἐπιστά- 30
 μενος χρῆσθαι πράγμασιν, ὑπομένει τὴν ἀπὸ τοῦ
 νόμου ζημίαν, εἶπερ μὴ πρὸ τῆς κρίσεως ἀπολείποι

τὸν βίον, μακροῦ ἐπὶ ταῖς δίκαις παρατεινομένου
 χρόνου καὶ πλείστων ἐκδαπανωμένων χρημάτων. ὅπερ
 τῶν πάντων ἂν ἀνιαρότατον εἴη, ἐπὶ μισθῶ τῶν ἀπὸ
 τοῦ νόμου τυγχάνειν. οὐδὲ γὰρ τῶ ἀδικουμένῳ τις
 5 δικαστήριον παραδώσει, εἰ μὴ τι ἀργύριον τῷ τε δι-
 καστῇ καὶ τοῖς ἐκείνῳ διακονουμένοις κατάθοιτο. τοι-
 αῦτα καὶ πλείστα ἕτερα προτιθέντος, ὑπολαβὼν ἔφα-
 σκον πράως αὐτὸν καὶ τὰ ἐξ ἑμοῦ ἀκούειν· καὶ δὴ
 ἔλεγον ὡς οἱ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας εὐρεταὶ σοφοί
 10 τε καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ὥστε τὰ πράγματα [μὴ] τηνάλλ-
 λως φέρεσθαι, τοὺς μὲν τῶν νόμων εἶναι φύλακας,
 τοὺς δὲ ποιεῖσθαι τῶν ὀπλων ἐπιμέλειαν ἔταξαν καὶ
 τὰς πολεμικὰς μελέτας ἀσκεῖν, πρὸς μηδὲν ἕτερον
 ἐπαγομένους ἢ ὥστε εἶναι πρὸς μάχην ἐτοίμους καὶ
 15 ὡς ἐπὶ τὴν συνήθη γυμνασίαν θαρροῦντας ἐπὶ τὸν
 πόλεμον ἰέναι, προαναλωθέντος αὐτοῖς διὰ τῆς με-
 λέτης τοῦ φόβου· τοὺς δὲ προσκειμένους τῇ γεωργίᾳ
 καὶ τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς γῆς ἑαυτούς τε καὶ τοὺς ὑπὲρ
 σφῶν αὐτῶν ἀγωνιζομένους τρέφειν ἔταξαν, τὸ στρα-
 20 τιωτικὸν ἐσπραττομένους σιτηρέσιον· ἄλλους δὲ τῶν
 ἀδικουμένων προνοεῖν, καὶ τοὺς μὲν τοῦ δικαίου
 προϊστασθαι ὑπὲρ τῶν δι' ἀσθένειαν φύσεως μὴ οἶων
 τε ὄντων τὰ σφέτερα προϊσχεσθαι δίκαια, τοὺς δὲ
 δικάζοντας φυλάττειν ἅπερ ὁ νόμος βούλεται· μὴ
 25 ἐστερηῆσθαι δὲ φροντίδος μηδὲ τῶν παραστάντων τοῖς
 δικασταῖς, ἀλλὰ κάκεινων εἶναι τοὺς πρόνοιαν ποιη-
 σομένους, ὅπως τοῦ τε δικαίου τεύξοιτο ὁ τῆς τῶν
 δικαστῶν τυχῶν κρίσεως καὶ ὁ ἀδικεῖν νομισθεὶς μὴ
 ἐσπραχθεῖη πλέον ἢπερ ἡ δικαστικὴ βούλεται ψῆφος.
 30 εἰ γὰρ μὴ ὑπῆρχον οἱ ταῦτα ἐν φροντίδι ποιούμενοι,
 ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐτέρας δίκης ἐγίγνετο ἂν πρό-
 φασις, ἢ τοῦ νενικηκότος χαλεπώτερον ἐπεξιόντος ἢ

τοῦ τὸ χειρὸν ἀπενεγκαμένου τῆ ἀδίκῳ ἐπιμένοντος
 γνώμῃ. εἶναι δὲ καὶ τούτοις τεταγμένον ἀργύριον
 παρὰ τῶν τὰς δίκας ἀγωνιζομένων, ὡς παρὰ τῶν
 γεωργῶν τοῖς ὀπλίταις. ἢ οὐχ ὅσιον τὸν ἐπικουροῦντα
 τρέφειν καὶ τῆς εὐνοίας ἀμείβεσθαι; ὥσπερ ἀγαθὸν 5
 ἵππεϊ μὲν ἢ τοῦ ἵππου κομιδῆ, ἀγαθὸν δὲ βουκόλῳ
 ἢ τῶν βοῶν καὶ θηρατῆ ἢ τῶν κυνῶν ἐπιμέλεια, καὶ
 τῶν ἄλλων ὧν πρὸς σφετέραν φυλακὴν τε καὶ ὠφέ-
 λειαν ἔχουσιν ἄνθρωποι. ὁπότε τὴν δαπάνην τὴν ἐπὶ
 τῇ δίκῃ γενομένην ἀλόντες ἐκτίνουσιν, ἀνατιθέντων 10
 ἀδικίᾳ σφετέρᾳ καὶ οὐχ ἑτέρῳ τὴν βλάβην. τὸν δὲ
 ἐπὶ ταῖς δίκαις μακρότερον, ἂν οὕτω τύχῃ, χρόνον,
 τῆς τοῦ δικαίου προνοίας γίγνεσθαι χάριν, ὥστε μὴ
 σχεδιάζοντας τοὺς δικαστὰς τῆς ἀκριβείας διαμαρ-
 τεῖν, λογιζομένους ἄμεινον εἶναι ὁψὲ πέραις ἐπιτι- 15
 θέναι δίκῃ ἢ ἐσπουδακότας μὴ μόνον ἄνθρωπον ἀδι-
 κεῖν, ἀλλὰ ἐς τὸν τοῦ δικαίου εὐρετὴν θεὸν πλημ-
 μελεῖν. κείσθαι δὲ τοὺς νόμους κατὰ πάντων, ὥστε
 αὐτοῖς καὶ βασιλέα πείθεσθαι, καὶ οὐχ, ὃ τῇ αὐτοῦ
 ἔνεστι κατηγορία, ὅτι γε δὴ οἱ εὐποροὶ τοὺς πένητας 20
 ἀκινδύνως βιάζοιντο, εἰ μὴ γε διαλαθῶν τις φύγοι
 τὴν δίκην. ὅπερ οὐκ ἐπὶ τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ
 πενήτων εὖροι τις ἂν· πλημμελοῦντες γὰρ οὐδὲ αὐ-
 τοὶ ἂν ἀπορία ἐλέγχων δοῖεν δίκας. καὶ τοῦτο παρὰ
 πᾶσι, καὶ οὐ παρὰ Ῥωμαίοις μόνου συμβαῖνόν ἐστι. 25
 χάριν δὲ ὁμολογεῖν τῇ τύχῃ ἐπὶ τῇ αὐτῷ ὑπαρξάσῃ
 ἐλευθερίᾳ, καὶ μὴ τῷ ἐπὶ πόλεμον ἐξάγοντι δεσπότῃ,
 ὥστε αὐτὸν δι' ἀπειρίαν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναι-
 ρεθῆναι ἢ φεύγοντα ὑπὸ τοῦ κτησαμένου κολάζεσθαι.
 ἄμεινον δὲ καὶ τοῖς οἰκέταις διατελοῦσι Ῥωμαῖοι χρώ- 30
 μνοι. πατέρων γὰρ ἢ διδασκάλων ἐς αὐτοὺς ἔργα
 ἐπιδεικνύντες, ἐφ' ᾧ τῶν φαύλων ἀπεχομένους με-

τιέναι ἄπερ αὐτοῖς καλὰ νενόμισται, σωφρονίζουσι
 σφᾶς ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν, ὥσπερ τοὺς οἰκείους παῖ-
 δας· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αὐτοῖς θάνατον, ὥσπερ Σκύ-
 θαις, ἐπάγειν θέμις. ἐλευθερίας δὲ τρόποι παρ' αὐ-
 5 τοῖς πλειῆστοι, ἦν οὐ μόνον περιόντες, ἀλλὰ καὶ τελευ-
 τῶντες χαρίζονται, διατάττοντες κατὰ τῆς περιουσίας
 ὃν βούλονται τρόπον. καὶ νόμος ἐστὶν ὅπερ ἕκαστος
 τελευτῶν περὶ τῶν προσηκόντων βουλευέσσοιτο." καὶ
 ὃς δακρύσας ἔφη ὡς οἱ μὲν νόμοι καλοὶ καὶ ἡ πο-
 10 λιτεία Ῥωμαίων ἀγαθή, οἱ δ' ἄρχοντες οὐχ ὅμοια
 τοῖς πάλαι φρονοῦντες αὐτὴν διαλυμαίνονται.

Ταῦτα διαλεγομένων ἡμῶν, προσελθὼν τις τῶν
 ἔνδοθεν ἀνοίγει τὰς θύρας τοῦ περιβόλου. ἐγὼ δὲ
 προσδραμᾶν ἐπυθόμην ὅτι πράττων Ὀνηγήσιος τυγ-
 15 χάνοι· ἀπαγγεῖλαι γὰρ αὐτῷ με βούλεσθαί τι παρὰ
 τοῦ παρὰ Ῥωμαίων ἦκοντος πρεσβευτοῦ. ὃς δὲ ἀπε-
 κρίνατο αὐτῷ μοι ἐντεύξεσθαι μικρὸν ἀναμείναντι·
 μέλλειν γὰρ αὐτὸν ὑπεξιέναι. καὶ δὴ οὐ πολλοῦ δια-
 γενομένου χρόνου, ὡς προϊόντα εἶδον, προσελθὼν
 20 ἔλεγον ὡς ὁ Ῥωμαίων αὐτὸν ἀσπάζεται πρεσβευτής,
 καὶ δῶρα ἐξ αὐτοῦ ἦκω φέρων σὺν καὶ τῷ παρὰ βα-
 σιλέως πεμφθέντι χρυσίῳ· ἐσπουδακότι δὲ ἐς λόγους
 ἔλθειν οἷ καὶ πότε βούλεται διαλέγεσθαι. καὶ ὃς τό-
 τε χρυσίον τά τε δῶρα ἐκέλευσε τοὺς προσήκοντας
 25 δέξασθαι, ἐμὲ δὲ ἀπαγγέλλειν Μαξιμίῳ ὡς ἦξι
 ἀντίκα παρ' αὐτόν. ἐμήνουν τοίνυν ἐπανελθὼν τὸν
 Ὀνηγήσιον παραγίγνεσθαι· καὶ εὐθὺς ἦκεν ἐς τὴν
 σκηνήν. προσειπὼν δὲ τὸν Μαξιμῖνον ἔφασκε χάριν
 ὁμολογεῖν ὑπὲρ τῶν δῶρων αὐτῷ τε καὶ βασιλεῖ, καὶ
 30 ἀνηρώτα ὅτι λέγειν βουλόμενος αὐτὸν μετεπέμψατο.
 ὁ δὲ ἔφασκεν ἦκειν καιρὸν ὥστε Ὀνηγήσιον μεῖζον
 ἐν ἀνθρώποις ἔξειν κλέος, εἶπερ παρὰ βασιλέα ἐλθὼν

διευκρινήσει τὰ ἀμφίβολα τῇ σφετέρῳ συνέσει καὶ ὁμόνοιαν Ῥωμαίοις καὶ Οὔνοις καταστήσεται. γενήσεται γὰρ ἐνθένδε οὐ μόνον τοῖς ἔθνεσιν ἀμφοτέροις συμφέρον, ἀλλὰ καὶ τῷ σφετέρῳ οἴκῳ ἀγαθὰ παρέξει πολλά, ἐπιτήδειος ἐς αἰὲς αὐτός τε καὶ οἱ αὐτοῦ παῖ- 5 δες βασιλεῖ τε καὶ τῷ ἐκείνου ἐσόμενοι γένει. ὁ δὲ Ὀνηγήσιος ἔφη “καὶ τί ποιῶντες κεχαρισμένως βασιλεῖ ἢ ὅπως παρ’ αὐτοῦ τὰ ἀμφίβολα λυθείη;” ἀποκριναμένου δὲ ὡς διαβὰς μὲν ἐς τὴν Ῥωμαίων βασιλεῖ τὴν χάριν καταδήσει, διευκρινήσει δὲ τὰ ἀμ- 10 φίβολα τὰς αἰτίας διερευνῶν καὶ ταύτας κατὰ τὸν τῆς εἰρήνης λύων θεσμόν, ἔφασκεν ἐκεῖνα ἐρεῖν βασιλεῖ τε καὶ τοῖς ἀμφ’ αὐτὸν ἄπερ Ἀττίλας βούλεται. ἢ οἴεσθαι ἔφη Ῥωμαίους τοσοῦτον ἐκλιπαρήσειν αὐτὸν ὥστε καταπροδοῦναι δεσπότην καὶ ἀνατροφῆς 15 τῆς παρὰ Σκύθαις καὶ γαμετῶν καὶ παιδῶν κατολιγωρήσειν, μὴ μείζονα δὲ ἠγεῖσθαι τὴν παρὰ Ἀττίλα δουλείαν τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις πλούτου; συνοίσειν δὲ ἐπιμένοντα τῇ οἰκείᾳ τὸν τοῦ δεσπότη καταπραῦνευ θυμόν, ἐφ’ οἷς αὐτὸν ὀργίζεσθαι κατὰ Ῥωμαίων συμ- 20 βαίνει, ἢ παρὰ σφᾶς ἐλθόντα αἰτία ὑπάγεσθαι, ἕτερα ἢ περ ἐκείνῳ δοκεῖ διαπραξάμενον. ταῦτα εἰρηκῶς καὶ μὲ ποιεῖσθαι τὴν πρὸς αὐτὸν ἠγησάμενος ἔντευξιν περὶ ὧν πυνθάνεσθαι αὐτοῦ βουλούμεθα· οὐ γὰρ τῷ Μαξιμίνῳ, ὡς ἐν ἀξία τελοῦντι, συνεχῆς πρόσδοδος 25 ἦν εὐπρεπῆς· ἀνεχώρει. ἐγὼ δὲ τῇ ὑστεραία ἐς τὸν Ἀττίλα περιβόλον ἀφικνουῖμαι, δῶρα τῇ αὐτοῦ κομίζων γαμετῇ, Κρέκα δὲ ὄνομα αὐτῇ, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες ἐγεγόνεσαν τρεῖς, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἦρχε τῶν Ἀκατίρων καὶ τῶν λοιπῶν ἔθνῶν τῶν νεμομένων τὴν 30 πρὸς τὸν Πόντον Σκυθικήν. ἔνδον δὲ τοῦ περιβόλου πλεῖστα ἐτύγχανεν οἰκήματα, τὰ μὲν ἐκ σανίδων

ἐγγλύφων καὶ ἤρμοσμένων ἐς εὐπρέπειαν, τὰ δὲ ἐκ
 λόγων (λίθων Hoesch., δοκῶν Cantocl.) κεκαθαρωμένων
 καὶ πρὸς εὐθύτητα ἀπεξεσμένων, ἐμβεβλημένων δὲ
 ξύλοις [κύκλους] ἀποτελοῦσιν· οἱ δὲ κύκλοι ἐκ τοῦ
 5 ἐδάφους ἀρχόμενοι ἐς ὕψος ἀνέβαινον μετρίως. ἐν-
 ταῦθα τῆς Ἀττίλα ἐνδιαιτωμένης γαμετῆς, διὰ τῶν
 πρὸς τῇ θύρᾳ βαρβάρων ἔτυχον ἐσόδου, καὶ αὐτὴν ἐπὶ
 στρώματος μαλακοῦ κειμένην κατέλαβον, τοῖς ἐκ τῆς
 ἐρέας πιλωτοῖς τοῦ ἐδάφους σκεπομένου, ὥστε ἐπ'
 10 αὐτῶν βαδίζειν. περιεῖπε δὲ αὐτὴν θεραπόντων πλη-
 θος κύκλω· καὶ θεράπαινοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀντικρὺ
 αὐτῆς καθήμενοι ὀθόνας χρώμασι διεποίκιλλον, ἐπι-
 βληθησομένας πρὸς κόσμον ἐσθημάτων βαρβαρικῶν.
 προσελθὼν τοίνυν καὶ τὰ δῶρα μετὰ τὸν ἀσπασμὸν
 15 δούς ὑπεξῆειν, καὶ ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐβάδιζον οἰκήματα,
 ἐν οἷς διατρίβειν τὸν Ἀττίλαν ἐτύγχανεν, ἀπεκδεχό-
 μενος ὁπότε ἐπεξέλθοι Ὀνηγήσιος· ἤδη γὰρ ἀπὸ τῶν
 αὐτοῦ οἰκημάτων ἐξεληλύθει καὶ ἔνδον ἦν. μεταξὺ
 δὲ τοῦ παντὸς ἰστάμενος πλήθους· γνώριμός τε γὰρ
 20 ὦν τοῖς Ἀττίλα φρουροῖς καὶ τοῖς παρεπομένοις αὐτῷ
 βαρβάροις ὑπ' οὐδενὸς διεκωλυόμην· εἶδον πλήθος
 πορευόμενον καὶ θρόῦν καὶ θόρυβον περὶ τὸν τόπον
 γιγνόμενον, ὡς τοῦ Ἀττίλα ὑπεξιόντος. προῆει δὲ
 τοῦ οἰκήματος βαδίζων σοβαρῶς, τῆδε κάκει περι-
 25 βλεπόμενος. ὡς δὲ ὑπεξεληθὼν σὺν τῷ Ὀνηγησίῳ ἔσθη
 πρὸ τοῦ οἰκήματος· πολλοὶ δὲ τῶν ἀμφισβητήσεις
 πρὸς ἀλλήλους ἐχόντων προσήεσαν καὶ τὴν αὐτοῦ
 κρῖσιν ἐδέχοντο· εἶτα ἐπανῆει ὡς τὸ οἶκημα, καὶ
 πρέσβεις παρ' αὐτὸν ἦκοντας βαρβάρους ἐδέχετο.
 30 Ἐμοὶ δὲ ἀπεκδεχομένῳ τὸν Ὀνηγήσιον Ῥωμύλος
 καὶ Προμοῦτος καὶ Ῥωμανὸς οἱ ἐξ Ἰταλίας ἐλθόντες
 παρὰ τὸν Ἀττίλαν πρέσβεις τῶν φιαλῶν ἕνεκα τῶν

χρυσῶν, συμπαρόντος αὐτοῖς καὶ Ῥουσιτικίου τοῦ
 κατὰ Κωνσταντίου, καὶ Κωνσταντιόλου, ἀνδρὸς ἐκ
 τῆς Παιόνων χώρας τῆς ὑπὸ Ἀτίλα ταττομένης, ἐς
 λόγους ἦλθον καὶ ἀνηρώτων πότερον διηφείδημεν
 ἢ ἐπιμένειν ἀναγκαζόμεθα. καὶ ἐμοῦ φήσαντος ὡς ⁵
 τούτου χάριν πευσόμενος τοῦ Ὀνηγησίου τοῖς περι-
 βόλοις προσκατερωῶ, καὶ ἀντερωτήσαντος εἰ αὐτοῖς
 ὁ Ἀτίλας ἡμερόν τι καὶ προῶν περὶ πρεσβείας ἀπε-
 κρίνατο, ἔλεγον μηδαμῶς μετατρέπεσθαι τῆς γνώμης,
 ἀλλὰ πόλεμον καταγγέλλειν, εἰ μὴ γε αὐτῷ Σιλβανὸς ¹⁰
 ἢ τὰ ἐκπώματα πεμφθείη. ἀποθανυμαζόντων δὲ ἡμῶν
 τῆς ἀπονοίας τὸν βάρβαρον, ὑπολαβῶν ὁ Ῥωμύλος,
 πρεσβευτῆς ἀνὴρ καὶ πολλῶν πραγμάτων ἔμπειρος,
 ἔλεγε τὴν αὐτοῦ μεγίστην τύχην καὶ τὴν ἐκ τῆς τύ-
 χης δύναμιν ἐξάλλειν αὐτόν, ὥστε μὴ ἀνέχεσθαι δι- ¹⁵
 καίων λόγων, εἰ μὴ πρὸς αὐτοῦ νομίση ὑπάρχειν
 αὐτούς. οὐδενὶ γὰρ τῶν πώποτε τῆς Σκυθικῆς ἢ καὶ
 ἐτέρας ἀρξάντων γῆς τοσαῦτα ἐν ὀλίγῳ καταπεπραῶχ-
 θαι, ὥστε καὶ τῶν ἐν τῷ Ὠκεανῷ νήσων ἄρχειν καὶ
 πρὸς πάσῃ τῇ Σκυθικῇ καὶ Ῥωμαίους ἔχειν ἐς φόρου ²⁰
 ἀπαγωγὴν. ἐφιέμενον δὲ πρὸς τοῖς παροῦσι πλειό-
 των καὶ ἐπὶ μείζον αὔξοντα τὴν ἀρχὴν καὶ ἐς Πέρσας
 ἀπιέναι βούλεσθαι. τῶν δὲ ἐν ἡμῖν τινος πυθομένου
 ποίαν ὁδὸν τραπεῖς ἐς Πέρσας ἐλθεῖν δυνησεται, ἔλε-
 γεν ὁ Ῥωμύλος μὴ πολλῷ διαστήματι τὴν Μήδων ²⁵
 ἀφεστάναι τῆς Σκυθικῆς, οὐδὲ Οὔννου ἀπείρους
 τῆς ὁδοῦ ταύτης εἶναι, ἀλλὰ πάλαι ἐς αὐτὴν ἐμβε-
 βληκέναι, λιμοῦ τε τὴν χώραν κρατήσαντος καὶ Ῥω-
 μαίων διὰ τὸν τότε συνιστάμενον πόλεμον μὴ συμ-
 βαλλόντων. παρεληλυθέναι δὲ ἐς τὴν Μήδων τόν τε ³⁰
 Βασιλῆα καὶ Κουρσίη τοὺς ὕστερον ἐς τὴν Ῥώμην ἐλη-
 λυθότας ἐς ὀμαιχιλίαν, ἀνδρας τῶν βασιλείων Σκυ-

θῶν καὶ πολλοῦ πλήθους ἄρχοντας. καὶ τοὺς δια-
 βεβηκότητας λέγειν ὡς ἔρημον ἐπελθόντες χώραν καὶ
 λίμνην τινὰ περαιωθέντες, ἣν ὁ Ῥωμύλος τὴν Μαιῶ-
 τιν εἶναι ᾤετο, πεντεκαίδεκα διαγενομένων ἡμερῶν
 5 ὄρη τινὰ ὑπερβάντες ἐς τὴν Μηδικὴν ἐσέβαλον. ληι-
 ζομένοις δὲ καὶ τὴν γῆν κατατρέχουσι πλήθος Περ-
 σικὸν ἐπελθὸν τὸν σφῶν ὑπερκείμενον ἀέρα πλήσαι
 βελῶν, ὥστε σφᾶς δέει τοῦ κατασχόντος κινδύνου
 ἀναχωρῆσαι ἐς τοῦπίσω καὶ τὰ ὄρη ὑπεξελεθεῖν, ὀλί-
 10 γην ἄγοντας λείαν· ἡ γὰρ πλείστη ὑπὸ τῶν Μήδων
 ἀφήρητο. εὐλαβουμένους δὲ τὴν τῶν πολεμίων διώ-
 ξιν ἐτέραν τραπῆναι ὁδόν, καὶ μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑφά-
 λου πέτρας ἀναφερομένην φλόγα ἐκεῖθεν πορευθέν-
 τας . . . ἡμερῶν ὁδὸν ἐς τὰ οἰκεία ἀφικέσθαι, καὶ
 15 γυνῶναι οὐ πολλῶ διαστήματι τὴν Μήδων ἀφεστάναι
 τῆς Σκυθικῆς. τὸν οὖν Ἀττίλαν ἐπ' αὐτὴν ἰέναι
 βουλόμενον οὐ πονήσειν πολλὰ οὐδὲ μακρὰν ἀνύσειν
 ὁδόν, ὥστε καὶ Μήδους καὶ Πάρθους καὶ Πέρσας
 παραστήσεσθαι καὶ ἀναγκάσειν ἔλθειν ἐς φόρου ἀπα-
 20 γωγῆν· παρεῖναι γὰρ αὐτῷ μάχιμον δύναμιν, ἣν
 οὐδὲν ἔθνος ὑποστήσεται. ἡμῶν δὲ κατὰ Περσῶν
 ἔλθειν αὐτὸν ἐπευξαμένων καὶ ἐπ' ἐκείνους τρέψαι
 τὸν πόλεμον, ὁ Κωνσταντίολος ἔλεγε δεδιέναι μήποτε
 καὶ Πέρσας ῥαδίως παραστησάμενος ἀντὶ φίλου δε-
 25 σπότης ἐπανήξει. νῦν μὲν γὰρ τὸ χρυσίον κομίζεσθαι
 παρ' αὐτῶν τῆς ἀξίας ἔνεκα· εἰ δὲ καὶ Πάρθους καὶ
 Μήδους καὶ Πέρσας παραστήσοιτο, οὐκέτι Ῥωμαίων
 ἀνέξεσθαι τὴν αὐτοῦ νοσφιζομένων ἀρχήν, ἀλλὰ θε-
 ράπουτας περιφανῶς ἠγησάμενον χαλεπώτερα ἐπιτά-
 30 ξειν καὶ οὐκ ἀνεκτὰ ἐκείνοις ἐπιτάγματα. ἦν δὲ
 ἡ ἀξία, ἧς ὁ Κωνσταντίολος ἐπεμνήσθη, στρατηγῶν
 Ῥωμαίων, ἧς χάριν ὁ Ἀττίλας παρὰ βασιλέως ἐδέ-

δεκτο τὸ τοῦ φόρου ἐπικαλύπτοντος ὄνομα, ὥστε αὐτῷ σιτηρεσίου προφάσει τοῦ τοῖς στρατηγοῖς χορηγουμένου τὰς συντάξεις ἐκπέμπεσθαι. ἔλεγεν οὖν μετὰ Μήδους καὶ Πάρθους καὶ Πέρσας τοῦτο τὸ ὄνομα, ὅπερ αὐτὸν βούλονται Ῥωμαῖοι καλεῖν, καὶ 5 τὴν ἀξίαν, ἣ αὐτὸν τετιμηκέναι νομίζουσιν, ἀποσεισάμενον ἀναγκάσειν σφᾶς ἀντὶ στρατηγοῦ βασιλέα προσαγορεύειν. ἤδη γὰρ καὶ χαλεπαίνοντα εἰπεῖν ὡς ἐκείνῳ μὲν οἱ αὐτοῦ θεράποντές εἰσι στρατηγοί, αὐτῷ δὲ οἱ τοῖς βασιλεύουσι Ῥωμαίων ὁμότιμοι. ἔσε- 10 σθαι δὲ οὐκ ἐς μακρὰν τῆς παρουσίας αὐτῷ δυνάμεως αὔξησιν· σημαίνειν καὶ τοῦτο τὸν θεὸν τὸ τοῦ Ἄρεος ἀναφήναντα ξίφος, ὅπερ ὄν ἱερὸν καὶ παρὰ τῶν Σκυθικῶν βασιλέων τιμώμενον, οἷα δὴ τῷ ἐφόρῳ τῶν πολέμων ἀνακείμενον, ἐν τοῖς πάλαι ἀφανισθῆναι 15 χρόνοις, εἶτα διὰ βοῶς εὐρεθῆναι (conf. fr. 10).

Καὶ ἐκάστου λέγειν τι περὶ τῶν καθεστῶτων βουλομένου, Ὀνηγησίου ὑπεξεληθόντος, παρ' αὐτὸν ἦλθοντες, καὶ ἐπειρώμεθα περὶ τῶν ἐσπουδασμένων 20 μανθάνειν. ὁ δὲ τισι πρότερον βαρβάρους διαλεχθεῖς πυνθέσθαι με παρὰ Μαξιμίνου ἐπέτρεπε τίνα Ῥωμαῖοι ἄνδρα τῶν ὑπατικῶν παρὰ τὸν Ἀτίλαν πρεσβευόμενον στέλλουσιν. ὡς δὲ παρελθὼν ἐς τὴν σκηηνὴν ἔφραζον ἅπερ εἶρητό μοι, καὶ ὅτι δεῖ λέγειν ὧν χάριν ὁ βάρβαρος ἡμῶν ἐπύθετο ἅμα τῷ Μαξιμίνῳ 25 βουλευσάμενος ἐπανῆλθον ὡς τὸν Ὀνηγήσιον, λέγων ὡς ἐθέλουσι μὲν Ῥωμαῖοι αὐτὸν παρὰ σφᾶς ἐλθόντα τῶν ἀμφιβόλων ἔνεκα διαλέγεσθαι, εἰ δὲ τούτου διαμάρτοιν, ἐκπέμψειν βασιλέα ὃν βούλεται πρεσβευσόμενον. καὶ εὐθύς μετιέναι με τὸν Μαξιμῖνον πα- 30 ρεκελεύσατο, καὶ ἤκοντα αὐτὸν ἤγε παρὰ τὸν Ἀτίλαν. καὶ μικρὸν ὕστερον ὑπεξεληθὼν ὁ Μαξιμῖνος

ἔλεγεν ἐθέλειν τὸν βάρβαρον Νόμον ἢ Ἀνατόλιον ἢ
 Σενάτωρα πρεσβεύεσθαι· μὴ γὰρ ἂν ἄλλον παρὰ
 τοὺς εἰρημένους δέξασθαι. καὶ ὡς αὐτοῦ ἀποκρινα-
 μένου μὴ χρῆναι ἐπὶ τὴν πρεσβείαν τοὺς ἄνδρας
 5 καλοῦντα ὑπόπτους καθιστᾶν βασιλεῖ, εἰρηκέναι τὸν
 Ἀτίλαν, εἰ μὴ ἔλοιτο ποιεῖν ἃ βούλεται, ὅπλοις
 τὰ ἀμφίβολα διακριθῆσεσθαι. ἐπανελθόντων δὲ ἡμῶν
 εἰς τὴν σκηνὴν ὁ τοῦ Ὁρέστου πατήρ ἦκε λέγων ὡς
 ἀμφοτέρους ὑμᾶς Ἀτίλας ἐπὶ τὸ συμπόσιον παρα-
 10 καλεῖ· γενήσεσθαι δὲ αὐτὸ περὶ ἐνάτην τῆς ἡμέρας.
 ὡς δὲ τὸν καιρὸν ἐφυλάξαμεν καὶ ἐπὶ τὸ δεῖπνον κλη-
 θέντες παρεγενόμεθα ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἀπὸ τῶν ἐσπε-
 ρίων Ῥωμαίων πρέσβεις, ἔστημεν ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ
 ἀντία Ἀτίλα. καὶ κύλικα οἱ οἰνοχόοι κατὰ τὸ ἐπι-
 15 χῶριον ἐπέδοσαν ἔθος, ὡς καὶ ἡμᾶς πρὸ τῆς ἔδρας
 ἐπέυξασθαι. οὗ δὴ γενομένου, τῆς κύλικος ἀπογεν-
 σάμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους ἦλθομεν, οὗ ἔδει καθε-
 σθέντας δειπνεῖν. πρὸς δὲ τοῖς τοίχοις τοῦ οἰκήματος
 πάντες ὑπῆρχον οἱ δίφροι ἐξ ἑκατέρας πλευρᾶς. ἐν
 20 μεσωτάτῳ δὲ ἦστο ἐπὶ κλίνης ὁ Ἀτίλας, ἑτέρας ἐξό-
 πισθεν κλίνης ὑπαρχούσης αὐτῷ, μεθ' ἣν βαθμοί-
 τινες ἐπὶ τὴν αὐτοῦ ἀνῆγον εὐνήν, καλυπτομένην
 ὀθόνηναις καὶ ποικίλοις παραπετάσμασι κόσμου χάριν,
 καθάπερ ἐπὶ τῶν γαμούντων Ἑλληνές τε καὶ Ῥω-
 25 μαῖοι κατασκευάζουσι. καὶ πρῶτην μὲν ἐνόμιζον τῶν
 δειπνούντων τάξιν τὴν ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἀτίλα, δευτέ-
 ραν δὲ τὴν εὐώνυμον, ἐν ἣ ἔτυγχάνομεν ὄντες, προ-
 καθεσθέντος ἡμῶν Βερίχου, παρὰ Σκύθαις εὖ γεγο-
 νότος ἄνδρός. ὁ γὰρ Ὀνηγήσιος ἐπὶ δίφρου ἦστο ἐν
 30 δεξιᾷ τῆς τοῦ βασιλέως κλίνης. ἀντικρὺ δὲ τοῦ Ὀνη-
 γησίου ἐπὶ δίφρου ἐκαθέζοντο δύο τῶν Ἀτίλα παλ-
 δων· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἐπὶ τῆς ἐκείνου ἦστο κλίνης,

οὐκ ἐγγύς, ἀλλ' ἐπ' ἄκρου, αἰδοῖ τοῦ πατρὸς βλέ-
 πων ἐς γῆν. πάντων δὲ ἐν κόσμῳ καθεστῶτων, πα-
 ρελθῶν οἰνοχόος τῷ Ἀτίλα οἴνου κισσύβιον ἐπιδί-
 δωσι. δεξάμενος δὲ τὸν τῆ τάξει πρῶτον ἡσπάξετο.
 ὁ δὲ τῷ ἀσπασμῷ τιμηθεὶς διανίστατο· καὶ οὐ πρό- 5
 τερον ἰξῆσαι θέμις ἦν πρὶν ἢ τῷ οἰνοχόῳ ἀπογευσά-
 μενος ἢ καὶ ἐκπιῶν ἀπέδωκε τὸ κισσύβιον. καθε-
 σθέντα δὲ αὐτὸν τῷ [αὐτῷ] τρόπῳ οἱ παρόντες ἐτίμων,
 δεχόμενοι τὰς κύλικας καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν ἀπο-
 γευόμενοι. ἐκάστῳ δὲ εἷς οἰνοχόος παρῆν, ὃν ἔδει 10
 κατὰ στοῖχον ἐσιέναι, τοῦ Ἀτίλα οἰνοχόου ὑπεξιόν-
 τος. τιμηθέντος δὲ καὶ τοῦ δευτέρου καὶ τῶν ἐξῆς,
 καὶ ἡμᾶς τοῖς ἴσοις ὁ Ἀτίλας ἐδεξιῶσατο κατὰ τὴν
 τῶν θάκων τάξιν. ὧ δὴ ἀσπασμῷ πάντων τιμηθέν-
 των, ὑπεξήεσαν μὲν οἱ οἰνοχόοι, τράπεζαι δὲ μετὰ 15
 τὴν τοῦ Ἀτίλα παρετίθεντο κατὰ τρεῖς καὶ τέτρα-
 ρα ἄνδρας ἢ καὶ πλείους· ὅθεν ἕκαστος οἴος τε ἦν
 τῶν τῆ μαγίδι [τοδι] ἐπιτιθεμένων μεταλαβεῖν
 μὴ ὑπεξιῶν τῆς τῶν θρόνων τάξεως. καὶ πρῶτος
 ἐσῆει ὁ τοῦ Ἀτίλα ὑπηρέτης, κρεῶν πλήρη πίνακα
 φέρων, καὶ οἱ πᾶσι διακονούμενοι μετ' αὐτὸν σῖτον
 καὶ ὄψα ταῖς τραπέζαις ἐπέθεσαν. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄλ-
 λοις βαρβάροις καὶ ἡμῖν πολυτελῆ δειπνα κατεσκευ-
 αστο, κύκλοις ἐπικείμενα ἀργυροῖς· τῷ δὲ Ἀτίλα
 ἐπὶ τοῦ ξυλίνου πίνακος ἦν οὐδὲν πλέον κρεῶν. με- 25
 τριον δὲ ἑαυτὸν καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἐδείκνυ.
 τοῖς γὰρ τῆς εὐωχίας ἀνδράσι κύλικες χρυσαῖ τε καὶ
 ἀργυραῖ ἐπεδίδοντο, τὸ δὲ αὐτοῦ ἔκπωμα ξύλινον
 ἦν. λιτὴ δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ἐσθῆς ἐτύγχανεν οὔσα, μη-
 δὲν τῶν ἄλλων πλήν τοῦ καθαρὰ εἶναι διαφυλάττουσα· 30
 καὶ οὔτε τὸ παρηωρημένον αὐτῷ ξίφος οὔτε οἱ τῶν
 βαρβαρικῶν ὑποδημάτων δεσμοὶ οὔτε τοῦ ἵππου ὁ

χαλινός, ὡσπερ τῶν ἄλλων Σκυθῶν, χρυσῶ ἢ λίθοις
 ἢ τινι τῶν τιμίων ἐκοσμεῖτο. τῶν δὲ ὄψων τῶν ἐν
 τοῖς πρώτοις πίναξιν ἐπιτεθέντων ἀναλωθέντων,
 πάντες διανέστημεν, καὶ οὐ πρότερον ἐπὶ τὸν δίφρον
 5 ἀναστὰς ἦλθε πρὶν ἢ κατὰ τὴν προτέραν τάξιν ἕκα-
 στος τὴν ἐπιδιδομένην αὐτῷ οἴνου πλήρη ἐξέπιε κύ-
 λικα, τὸν Ἀτίλαν σῶν εἶναι ἐπευξάμενος. καὶ τοῦ-
 του τιμηθέντος αὐτοῦ τὸν τρόπον ἕκαθέσθημεν, καὶ
 δεύτερος ἐκάστη τραπέζῃ ἐπετίθετο πίναξ ἕτερα ἔχων
 10 ἐδώδιμα. ὡς δὲ καὶ αὐτοῦ οἱ πάντες μετέλαβον, καὶ
 τῷ αὐτῷ ἐξαναστάντες τρόπῳ αὐθις ἐκπιόντες ἕκα-
 θέσθημεν. ἐπιγενομένης δὲ ἐσπέρας δᾶδες ἀνήφθη-
 σαν, δύο δὲ ἀντικρὺ τοῦ Ἀτίλα παρελθόντες βάρ-
 βαροι ἄσματα πεποιημένα ἔλεγον, νίκας αὐτοῦ καὶ
 15 τὰς κατὰ πόλεμον ἄδοντες ἀρετάς· ἐς οὓς οἱ τῆς εὐω-
 χίας ἀπέβλεπον, καὶ οἱ μὲν ἦδοντο τοῖς ποιήμασιν,
 οἱ δὲ τῶν πολέμων ἀναμιμνησκόμενοι διηγείροντο
 τοῖς φρονήμασιν, ἄλλοι δὲ ἐχώρουν ἐς δάκρυα, ὧν
 20 ὑπὸ τοῦ χρόνου ἠσθένει τὸ σῶμα καὶ ἠσυχάζειν ὁ
 θυμὸς ἠναγκάζετο. μετὰ δὲ τὰ ἄσματα Σκύθης τις
 παρελθὼν φρενοβλαβῆς, ἀλλόκοτα καὶ παράσημα καὶ
 οὐδὲν ὑγιᾶς φθεγγόμενος, ἐς γέλωτα πάντα παρε-
 σκεύασε παρελθεῖν. μεθ' ὃν ὑπεσῆλθε Ζέρκων ὁ
 Μανρούσιος (vid. fr. 11)· ὁ γὰρ Ἐδέκων αὐτὸν παρὰ
 25 τὸν Ἀτίλαν ἐλθεῖν παρέπεισεν, ὡς τῇ ἐκείνου
 σπουδῇ τὴν γαμετὴν ἀποληψόμενον, ἦν κατὰ τὴν
 τῶν βαρβάρων εἰλήφει χώραν, τῷ Βλήδα περισπού-
 दाστος ὧν. ἀπελελοίπει δὲ αὐτὴν ἐν τῇ Σκυθικῇ
 παρὰ τοῦ Ἀτίλα δῶρον Ἀετίῳ πεμφθεῖς. ἀλλὰ
 30 τῆς μὲν τοιαύτης διήμαρτεν ἐλπίδος, τοῦ Ἀτίλα
 χαλεπήναντος, ὅτι γε δὴ ἐς τὴν αὐτοῦ ἐπανῆλθε.
 τότε δὲ διὰ τὸν τῆς εὐωχίας καιρὸν παρελθὼν τῷ τε

εἶδει καὶ τοῖς ἐσθήμασι καὶ τῇ φωνῇ καὶ τοῖς συγκε-
 χυμένως παρ' αὐτοῦ προφερομένοις ῥήμασι· τῇ γὰρ
 Αὐσονίων τὴν τῶν Οὐννων καὶ τὴν τῶν Γότθων
 παραμιγνύς γλωτταν πάντας διέχεε καὶ ἐς ἄσβεστον
 ὀρμηῆσαι γέλωτα παρεσκεύασε πλὴν Ἀττίλα· οὗτος ⁵
 γὰρ ἔμενευ ἀστεμφῆς καὶ τὸ εἶδος ἀμετάτρεπτος καὶ
 οὐδὲν οὔτε λέγων οὔτε ποιῶν γέλωτος ἐχόμενον ἐφαί-
 νετο, πλὴν ὅτι τὸν νεώτατον τῶν παιδῶν, Ἡονᾶς δὲ
 ὄνομα τούτῳ, ἐσιόντα καὶ παρεστῶτα εἶλκε τῆς πα-
 ρειᾶς, γαληνοῖς ἀποβλέπων ὄμμασι πρὸς αὐτόν. ¹⁰
 ἐμοῦ δὲ θαυμάζοντος ὅπως τῶν μὲν ἄλλων παιδῶν
 ὀλιγωροίη, πρὸς δὲ ἐκεῖνον ἔχοι τὸν νοῦν, ὁ παρα-
 καθήμενος βάρβαρος, συνιεὶς τῆς Αὐσονίων φωνῆς
 καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ μοι ῥηθησομένων μηδὲν ἐκλέγειν
 προειπῶν, ἔφασκε τοὺς μάντις τῷ Ἀττίλα προηγο- ¹⁵
 ρευκέναι τὸ μὲν αὐτοῦ πεσεῖσθαι γένος, ὑπὸ δὲ τοῦ
 παιδὸς ἀναστήσεσθαι τούτου. ὡς δὲ ἐν τῷ συμποσίῳ
 εἶλκον τὴν νύκτα, ὑπεξήλθομεν, ἐπὶ πολὺ μὴ βου-
 ληθέντες τῷ πότῳ προσκαρτερεῖν.

Ἡμέρας δὲ γενομένης ἐπὶ τὸν Ὀνηγήσιον ἦλθο- ²⁰
 μεν, χρῆναι ἡμᾶς διαφεθῆναι λέγοντες καὶ μὴ την-
 ἄλλως τρίβειν τὸν χρόνον. καὶ ὅς ἔφη ἐθέλειν καὶ
 τὸν Ἀττίλαν ἀποπέμπειν ἡμᾶς. καὶ μικρὸν διαλιπὼν
 ἅμα τοῖς λογάσιν ἐβουλεύετο περὶ τῶν Ἀττίλα δε- ²⁵
 δογμένων, καὶ τὰ βασιλεῖ ἀποδοθησόμενα συνέταττε
 γράμματα, ὑπογραφέων αὐτῷ παρόντων καὶ Ρουστι-
 κίου, ἀνδρὸς ὀρωμένου μὲν ἐκ τῆς ἄνω Μυσίας,
 ἀλόντος δὲ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ διὰ λόγων ἀρετὴν τῷ
 βαρβάρῳ ἐπὶ τῇ τῶν γραμμάτων διαπονουμένῳ συν-
 τάξει. ὡς δὲ ἐκ τῆς συνόδου διανέστη, ἐδεήθημεν ³⁰
 αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς Σύλλου γαμετῆς καὶ τῶν ἐκει-
 νῆς παιδῶν, ἐν τῇ Ῥατιαρίας ἀνδραποδισθέντων

ἀλώσει. καὶ πρὸς μὲν τὴν αὐτῶν οὐκ ἀπηγόρευσε
 λύσιν, ἐπὶ πολλοῖς δὲ σφᾶς ἐβούλετο χρήμασιν ἀπεμ-
 πολᾶν. ἡμῶν δὲ ἐλεεῖν αὐτοὺς τῆς τύχης ἰκετευσάν-
 των, τὴν προτέραν εὐδαιμονίαν λογιζόμενον, διέβη
 5 τε πρὸς τὸν Ἀτίλαν, καὶ τὴν μὲν γυναιῖκα ἐπὶ πεν-
 τακοσίοις διαφῆκε χρυσοῖς, τοὺς δὲ παῖδας δῶρον
 ἔπεμπε βασιλεῖ. ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἡ Ῥέκαν (leg. καὶ
 Κρέκα, ut p. 310, 28) ἡ τοῦ Ἀτίλα γαμετὴ παρὰ
 Ἀδάμει τῶν αὐτῆς πραγμάτων τὴν ἐπιτροπὴν ἔχοντι
 10 δειπνεῖν ἡμᾶς παρεκάλει. καὶ παρ' αὐτὸν ἐλθόντες
 ἅμα τισὶ τῶν ἐκ τοῦ ἔθνους λογάδων φιλοφροσύνης
 ἐτύχομεν. ἐδεξιούτο δὲ ἡμᾶς μελιχίοις τε λόγοις καὶ
 τῇ τῶν ἐδωδύμων παρασκευῇ. καὶ ἕκαστος τῶν πα-
 ρόντων Σκυθικῇ φιλοτιμίᾳ κύλικα ἡμῖν πλήρη δια-
 15 νιστάμενος ἐδίδου, καὶ τὸν ἐκπιόντα περιβαλὼν καὶ
 φιλήσας ταύτην ἐδέχετο. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἐπὶ τὴν
 σκηνὴν ἐλθόντες ἐς ὕπνον ἐτράπημεν. τῇ δὲ ὕστε-
 ραίᾳ ἐπὶ συμπόσιον αὐθις ἡμᾶς Ἀτίλας ἐκάλει, καὶ
 τῷ προτέρῳ τρόπῳ παρὰ τε αὐτὸν ἐσῆλθομεν καὶ ἐς
 20 τὴν εὐωχίαν ἐτράπημεν. συνέβαινε δὲ ἐπὶ τῆς κλί-
 νης ἅμα αὐτῷ μὴ τὸν πρεσβύτερον τῶν παίδων ἦσθαι,
 ἀλλὰ γὰρ Ὠηβάρσιον, θεῖον αὐτῷ τυγχάνοντα πρὸς
 πατρός. παρὰ πᾶν δὲ τὸ συμπόσιον λόγοις φιλοφρο-
 νούμενος φράζειν ἡμᾶς βασιλεῖ παρεκελεύετο τῷ Κων-
 25 σταντίῳ, ὅς αὐτῷ παρὰ Ἀετίου ἀπέσταλτο ὑπογρα-
 φέως χάριν, διδόναι ἦν αὐτῷ γυναιῖκα [καὶ] ὑπέσχετο.
 παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα Θεοδόσιον ἅμα τοῖς σταλεῖσι
 παρὰ τοῦ Ἀτίλα πρέσβεσιν ἀφικόμενος ὁ Κωνσταν-
 τιος τὴν εἰρήνην Ῥωμαίοις καὶ Σκύθαις ἔφησεν ἐπὶ
 30 μακρὸν φυλάττεσθαι χρόνον παρασκευάσειν, ἂν αὐτῷ
 γυναιῖκα εὖπορον δοίη. καὶ πρὸς τοῦτο ἐπένευσε βα-
 σιλεύς, καὶ Σατορνίλου περιουσίᾳ καὶ γένει κοσμου-

μένου θυγατέρα ειρήκει δώσειν. τὸν δὲ Σατορνίλον ἀνηγήκει Ἀθηναῖς ἢ καὶ Εὐδοκία· ἀμφοτέροις γὰρ ἐκαλεῖτο τοῖς ὀνόμασιν. ἐς ἔργον δὲ τὴν αὐτοῦ οὐ συνεχώρησεν ἀχθῆναι ὑπόσχεσιν Ζήνων, ὑπατικὸς ἀνὴρ καὶ πολλὴν ἀμφ' αὐτὸν ἔχων Ἰσαύρων δύναμιν, 5 μεθ' ἧς καὶ τὴν Κωνσταντίνου κατὰ τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν φυλάττειν ἐπετέτραπτο. τότε δὴ τῶν ἐν τῇ ἔφ στρατιωτικῶν ἄρχων ταγματῶν ὑπεξάγει τοῦ φρουρίου τὴν κόρην, καὶ Ρούφω τινί, ἐνὶ τῶν ἐπιτηδεῶν, κατεγγυᾷ. ταύτης δὲ ἀφηρημένης, ὁ Κων- 10 στάντιος ἐδεῖτο τοῦ βαρβάρου ἐνυβρισμένου αὐτὸν μὴ περιορᾶσθαι, ἀλλὰ ἢ τὴν ἀφαιρεθεῖσαν ἢ καὶ ἄλλην αὐτῷ δίδοσθαι γαμετὴν φερυὴν ἐσόλουσαν. παρὰ τὸν τοῦ δείπνου τοίνυν καιρὸν ὁ βάρβαρος λέγειν τῷ βασιλεύοντι τὸν Μαξιμίνου ἐκέλευε μὴ χρῆ- 15 ναι τῆς ἐξ αὐτοῦ τὸν Κωνστάντιον ἐλπίδος διαμαρτεῖν· οὔτε γὰρ βασιλεῖ (βασιλικὸν Bekk., πρόπειν supplet Nieb.) τὸ ψεύδεσθαι.... ταῦτα δὲ ὁ Ἀτίλας ἐνετέλλετο, ὑποσχομένου Κωνσταντίου χρήματα δώσειν, εἰ τῶν ζαπλούτων αὐτῷ παρὰ Ῥωμαίοις κατεγγυηθεῖη γυνή. 20

Τοῦ δὲ συμποσίου ὑπεξελθόντες μετὰ τὴν νύκτα ἡμερῶν διαγενομένων τριῶν διηφιθήμεν δώροις τοῖς προσήκουσι τιμηθέντες· ἐπεμπε δὲ ὁ Ἀτίλας καὶ Βέριχον τὸν ἡμῶν ἐν τῷ συμποσίῳ προκαθε- 25 σθέντα, ἄνδρα τῶν λογάδων καὶ πολλῶν ἐν τῇ Σκυδικῇ κωμῶν ἄρχοντα, παρὰ βασιλέα πρεσβευσόμενον, ἄλλως τε καὶ αὐτόν, οἷα δὴ πρέσβιν, [δῶρα] παρὰ Ῥωμαίων δέξασθαι [βουλόμενος]. ποιουμένων δὲ ἡμῶν τὴν πορείαν καὶ πρὸς κώμη καταλυσάντων τινί, ἦλω Σκύθης ἀνὴρ κατασκοπῆς ἕνεκα ἐκ τῆς 30 Ῥωμαίων ἐς τὴν βάρβαρον διαβεβηκῶς χάραν· καὶ αὐτὸν Ἀτίλας ἀνασκολοπισθῆναι παρεκελεύσατο.

τῆ δὲ ἐπιούσῃ δι' ἐτέρων κωμῶν πορευομένων ἡμῶν,
 ἄνδρες δύο τῶν παρὰ Σκυθαῖς δουλευόντων ἤγοντο
 ὀπίσω τὰ χεῖρε δεδεμένω, ὡς τοὺς κατὰ πόλεμον
 ἀνελόντες δεσπότας· καὶ ἐπὶ ξύλων δύο κεραίας
 5 ἐχόντων ἀμφοῖν τὰς κεφαλὰς ἐμβαλόντες ἀνεσταύρω-
 σαν. ἐφ' ὅσον δὲ τὴν Σκυθικὴν διεξήειμεν, ὁ Βέ-
 ριχος ἐκοινώνει τε ἡμῖν τῆς ὁδοῦ καὶ ἡσυχός τις καὶ
 ἐπιτήδειος ἐνομιζέτο. ὡς δὲ τὸν Ἴστρον ἐπεραιώθη-
 μεν, ἐν ἐχθροῦ ἡμῖν ἐγένετο μοίρα διὰ τινος ἐώλους
 10 προφάσεις ἐκ τῶν θεραπεόντων συνενεχθείσας. καὶ
 πρότερον μὲν τὸν Ἴππον ἀφείλετο, ᾧ τὸν Μαξιμίῃνον
 δωρησάμενος ἦν. ὁ γὰρ Ἀτίλας πάντας τοὺς ἀμφ'
 αὐτὸν λογάδας παρεκελεύσατο δώροις τὸν Μαξιμίῃνον
 φιλοφρονήσασθαι, καὶ ἕκαστος ἐπεπόμφει Ἴππον
 15 αὐτῷ, μεθ' ὧν καὶ ὁ Βέριχος. ὀλίγους δὲ λαβὼν
 τοὺς ἄλλους ἀπέπεμπε, τὸ σῶφρον δηλώσαι ἐκ τῆς
 μετριότητος ἐσπουδακώς. τοῦτον οὖν ἀφείλετο τὸν
 Ἴππον, καὶ οὔτε συνοδοιπορεῖν οὔτε συνεστιᾶσθαι
 ἠνέσχετο· ὥστε ἡμῖν ἐν τῇ βαρβάρων χώρα γενομένου
 20 συμβόλου ἐς τοῦτο προελθεῖν. καὶ ἐντεῦθεν διὰ τῆς
 Φιλίππου ἐπὶ τὴν Ἀδριανούπολιν τὴν πορείαν ἐποιη-
 σάμεθα. ἐν ἣ διαναπαυσάμενοι ἐς λόγους ἤλθομεν
 τῷ Βερίχῳ, καὶ αὐτὸν τῆς πρὸς ἡμᾶς σιωπῆς κατε-
 μεμψάμεθα, ὅτι γε δὴ ὀργίζεται οὐκ ἀδικοῦσιν οὐδέν.
 25 θεραπεύσαντες οὖν αὐτὸν καὶ ἐπὶ ἐστίασιν καλέσαν-
 τες ἐξωρομήσαμεν. καὶ τῷ Βιγίλα ἐν τῇ ὁδῷ ἀπαν-
 τήσαντες ἐπὶ τὴν Σκυθικὴν ἐπαναξευγνύντι, καὶ τὰ
 παρὰ Ἀτίλα ἡμῖν τῆς ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἀποκρισεως
 εἰρημένα ἀφηγησάμενοι, τῆς ἐπανόδου εἰχόμεθα. ὡς
 30 δὲ ἐς τὴν Κωνσταντίνου παρεγενόμεθα, μεταβεβλή-
 σθαι μὲν ᾤόμεθα τὸν Βέριχον τῆς ὀργῆς· ὅς δὲ τῆς
 ἀγρίας οὐκ ἐπελέληστο φύσεως, ἀλλ' ἐς διαφορὰς

ἐχώρει, καὶ ἐν κατηγορίᾳ ἐποιεῖτο τὸν Μαξιμῖνον ὡς ἔφησεν ἐς τὴν Σκυθικὴν διαβάς τὸν Ἀρεόβινδου καὶ τὸν Ἀσπαρα, ἄνδρας στρατηγούς, μηδεμίαν παρὰ βασιλεῖ ἔχειν μοῖραν, καὶ ὡς ἐν ὀλιγωρίᾳ τὰ κατ' αὐτούς ἐποιήσατο, τὴν βαρβαρικὴν ἐλέγξας κουφότητα. 5

ΛΟΓΟΣ Δ'.

Ἀναξεύξαντα δὲ τὸν Βιγίλαν καὶ ἐν οἷς τὸν Ἀτίλαν τόποις διατρίβειν συνέβαινε ἀφικόμενον περιστάντες εἶχον οἱ πρὸς τοῦτο παρεσκευασμένοι βάρβαροι, καὶ τὰ χρήματα, ἅπερ τῷ Ἐδέκωνι ἐκόμιζεν, ἀφείλοντο. ὡς δὲ καὶ αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀτίλαν ἦγον, καὶ ἀνηρωτᾶτο ὅτου χάριν τοσοῦτον φέροι χρυσίον, ἔφη οἰκείας τε καὶ τῶν παρεπομένων προνοίας ἔνεκα, ὥστε μὴ ἐνδεία τροφῶν ἢ ἵππων σπάνει ἢ καὶ τῶν φορητῶν ὑποζυγίων ὑπὸ τῆς μακρᾶς ἐκδαπανηθέντων ὁδοῦ διαμαρτεῖν τῆς περὶ τῆς πρεσβείας σπουδῆς· παρεσκευασθαι δὲ αὐτῷ καὶ ἐς αἰχμαλώτων ὠνήν, πολλῶν κατὰ τὴν Ῥωμαίων δεηθέντων αὐτοῦ τοὺς σφίσι προσήκοντας 20 λύσασθαι· καὶ ὁ Ἀτίλας "ἀλλ' οὔτι," ἔφη, "σὺ πονηρὸν θηρίον," τὸν Βιγίλαν λέγων, "τὴν δίκην σοφιζόμενος λήσεις, οὐδὲ ἔσται σοι πρόφασις ἱκανὴ ἐς τὸ τὴν κόλασιν διαφυγεῖν, μείζονος μὲν τῆς σῆς δαπάνης παρασκευῆς σοι χρημάτων ὑπαρχούσης, καὶ 25 τῶν ὑπὸ σοῦ ἵππων καὶ ὑποζυγίων ὠνηθησομένων, καὶ τῆς τῶν αἰχμαλώτων λύσεως, ἣν σὺν Μαξιμίνῳ παρ' ἐμὲ ἀφικόμένῳ ποιεῖν ἀπηγόρευσα." ταῦτα εἰπὼν τὸν υἱόν· ἦν δὲ καὶ τῷ Βιγίλᾳ τότε πρῶτον ἐς τὴν βαρβάρων ἠκολουθηκῶς χώραν· ξίφει κατα- 30 βληθῆναι παρεκελεύσατο, εἰ μὴ φθάσας εἴποι ὅτι τὰ χρήματα καὶ δι' ἣν αἰτίαν κομίζει. ὁ δὲ ὡς ἐθεά-

σατο τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείχοντα, ἐς δάκρυά
 τε καὶ ὀλοφυρομῶς ἐτράπη, καὶ ἀνεβόα τὴν δίκην
 ἐπ' αὐτὸν φέρειν τὸ ξίφος, οὐκ ἐπὶ τὸν νέον τὸν
 ἀδικοῦντα οὐδέν. καὶ μηδὲν μελλήσας τά τε αὐτῶ
 5 καὶ Ἐδέκωνι καὶ τῷ εὐνούχῳ καὶ τῷ βασιλεῖ μελετη-
 θέντα ἔλεγε, συνεχῶς δὲ ἐς ἰκεσίαν τρεπόμενος, ὥστε
 αὐτὸν μὲν ἀναιρεθῆναι, διαφεθῆναι δὲ τὸν παῖδα.
 γνοὺς δὲ ὁ Ἀτίλας ἀπὸ τῶν Ἐδέκωνι εἰρημένων μη-
 δὲν διεψεῦσθαι τὸν Βιγίλαν, ἐν δεσμοῖς εἶναι προσ-
 10 ἔταττεν, οὐ πρότερον λύσειν ἀπειλήσας πρὶν ἢ τὸν
 παῖδα ἐκπέμψας ἑτέρας αὐτῶ πεντήκοντα χουσίου
 λίτρας ὑπὲρ τῶν σφετέρων κομίσοι λύτρων. καὶ ὁ μὲν
 ἐδέδετο, ὁ δὲ ἐς τὴν Ῥωμαίων ἐπανήει. ἔπεμπε δὲ καὶ
 Ὀρέστην καὶ Ἥσλαν ὁ Ἀτίλας ἐς τὴν Κωνσταντίνου.
 15 [Exc. de legat. p. 48—71 Par., 169—212 Niebuhr.]

Ad quem [Attilam] in legationem remissus a Theo- 9
 dosio iuniore Priscus tali voce inter alia refert. ingentia
 siquidem flumina, id est Tysiam Tibisiamque et Driccam
 transeuntes, venimus in locum illum, ubi dudum Vi-
 20 dicula, Gothorum fortissimus, Sarmatum dolo occubuit.
 indeque non longe ad vicum in quo rex Attila mora-
 batur accessimus: vicum, inquam, ad instar civitatis
 amplissimae, in quo lignea moenia ex tabulis nitentibus
 fabricata reperimus, quarum compago ita solidum men-
 25 tiebatur ut vix ab intento posset iunctura tabularum
 comprehendi. videres triclinia ambitu prolixiore dis-
 tenta porticusque in omni decore dispositas. area
 vero curtis ingenti ambitu cingebatur, ut amplitudo
 ipsa regiam aulam ostenderet. hae sedes erant Attilae
 30 regis barbariam totam tenentis: haec captis civitatibus
 habitacula praeponerat. [Iordanes De reb. Get. c. 34.
 Haec iungenda iis quae sunt fr. 8, p. 303, 14.]

10 Qui [Attila] quamvis huius esset naturae ut semper magna confideret, addebat ei tamen confidentiam gladius Martis inventus, sacer apud Scytharum reges semper habitus. quem Priscus historicus tali refert occasione detectum. cum pastor, inquiring, quidam gregis 5 unam buculam conspiceret claudicantem, nec causam tanti vulneris inveniret, sollicitus vestigia cruoris insequitur: tandemque venit ad gladium, quem depascens herbas bucula incaute calcaverat, effossumque protinus ad Attilam defert. quo ille munere gratulatus, ut erat 10 magnanimus, arbitratur se totius mundi principem constitutum et per Martis gladium potestatem sibi concessam esse bellorum. [Idem ib c. 35. Paucis haec indicata in fr. 8, p. 314, 16. Adde alterum de Hunnis locum, ubi Priscus laudatur, apud Iordanem c. 24: „Tali ergo 15 Hunni stirpe creati Gothorum finibus advenere. quorum natio saeva, ut Priscus historicus refert, in Maeotide palude ulteriorem ripam insedit, venatione tantum, nec alio labore experta, nisi quod, postquam crevisset in populos fraudibus et rapinis vicinam gentem conturbavit.“]

11 [Ζέρκων, Σκύθης οὕτω καλούμενος, Μαυρούσιος τὸ γένος. διὰ δὲ κακοφυΐαν σώματος καὶ τὸ γέλωτα ἐκ τῆς τραυλότητος τῆς φωνῆς καὶ ὄψεως παρέχειν· βραχὺς γάρ τις ἦν, κυρτός, διάστροφος τοῖς ποσὶ, 25 τὴν ῥίνα τοῖς μυκτῆρσι παραφαίνων διὰ σιμότητος ὑπερβολῆν· Ἄσπαρι τῷ Ἀρδαβουρίου ἐδεδώρητο, καθ' ὃν ἐν Λιβύῃ διέτριβε χρόνον. ἦλω δὲ τῶν βαρβάρων ἐς τὴν Θρακῶν ἐμβαλόντων καὶ παρὰ τοὺς βασιλείους ἤχθη Σκύθας. καὶ Ἀτίλας μὲν οὐδὲ τὴν 30 αὐτοῦ ἠνεγκεν ὄψιν· ὁ δὲ Βλήδας ἤσθη λίαν αὐτῷ φθεγγομένῳ οὐ μόνου γέλωτος ἄξια, εἰ μὴ γε καὶ

βαδίζοντι καὶ περιτιῶς κινουῦντι τὸ σῶμα· συνῆν δὲ
 αὐτῶ εὐωχουμένῳ καὶ ἐκστρατεύοντι, πεπονημένην
 πρὸς τὸ γελοιότερον ἀναλαμβάνων ἐν ταῖς ἐξόδοις
 πανοπλίαν. διὸ δὴ περισπούδαστον αὐτὸν ὁ Βλήδας
 5 ποιούμενος μετὰ ἀίχμαλώτων ἀποδράντα Ῥωμαίων,
 τῶν μὲν ἄλλων καταλιγώρησεν, αὐτὸν δὲ μετὰ πά-
 σης φροντίδος ἀναζητεῖσθαι προσέταξεν. καὶ ἄλόντα
 καὶ παρ' αὐτὸν ἀχθέντα ἐν δεσμοῖς ἰδὼν ἐγέλασεν,
 καὶ καθυφείς τῆς ὀργῆς ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν τῆς
 10 φυγῆς καὶ ὅτου χάριν νομίζοι τὰ Ῥωμαίων τῶν παρὰ
 σφίσιν ἀμείνονα. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ἀμαρτήματα μὲν
 τὴν φυγὴν εἶναι, ἔχειν δὲ τοῦ ἀμαρτήματος λόγον
 τὸ μὴ γαμετὴν αὐτῶ δεδόσθαι. τῶ δὲ γέλῳτι μᾶλλον
 ὁ Βλήδας ὑπαχθεὶς δίδωσιν αὐτῶ γυναῖκα τῶν μὲν
 15 εὐ γεγονότων καὶ τῆ βασιλίδι διακουησαμένων, ἀτό-
 που δέ τινος πράξεως ἔνεκα οὐκέτι παρ' ἐκείνην φοι-
 τῶσαν. καὶ οὕτω διετέλει ἅπαντα τὸν χρόνον τῶ
 Βλήδα συνών. μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν Ἀτιίλας
 Ἀετίῳ τῶ στρατηγῶ τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων δῶρον
 20 τὸν Ζέρκωνα δίδωσιν, ὅς αὐτὸν παρὰ τὸν Ἄσπαρα
 ἀπέπεμψεν. [Suidas. Haec si recte Prisco vindicavit Va-
 lesius, iungenda cum fr. 8, p. 317, 23, ubi de Zercone isto
 iam vidimus. Pro Ἄσπαρι τῶ Ἀρδαβουρίῳ recte Nie-
 buhrius emendat Ἄ. τῶ Ἀρδαβουρίου; sed non erat
 25 cur verteret, patri Ardaburii (quae vocis πατρὶ οmissio
 insolens, adeo ut vulgatam intactam reliquerit Bernhar-
 dyus); nam duo sunt Ardaburii, alter pater, alter filius
 Asparis. V. Tillemont. VI, p. 105 et passim. MÜLLERUS.]
 Ὅτι φωραθέντα τὸν Βιγίλαν ἐπιβουλευόμενον 12
 30 τῶ Ἀτιίλα, καὶ τοῦ χρυσίου τὰς ἑκατὸν λίτρας τὰς
 παρὰ τοῦ Χρυσαφίου τοῦ εὐνούχου σταλείσας ἀφελο-
 μένου (ἀφελόμενος Class.), παρενθὺς ἔπεμψεν Ὀρέστην

καὶ Ἡσλαν ὁ Ἀτίλας ἐς τὴν Κωνσταντίνου, ἐντει-
λάμενος τὸν μὲν Ὀρέστην τὸ βαλλάντιον, ἐν ᾧ περ
ἐβεβλήκει Βιγίλας τὸ χρυσίον τὸ Ἐδέκωνι δοθησόμε-
νον, τῷ σφετέρῳ περιθέντα τραχήλῳ ἔλθειν τε παρὰ
βασιλέα καὶ αὐτῷ ἐπιδείξαντα καὶ τῷ εὐνούχῳ ἀνε- 5
ρωτᾶν εἴ γε αὐτὸ ἐπιγινώσκουσιν; τὸν δὲ Ἡσλαν λέ-
γειν ἀπὸ στόματος εὖ μὲν γεγονότος εἶναι πατρός
τὸν Θεοδόσιον παῖδα, εὖ δὲ καὶ αὐτὸν φύντα καὶ
τὸν πατέρα Μουνδίουχον διαδεξάμενον διαφυλάξαι
τὴν εὐγένειαν· ταύτης δὲ τὸν Θεοδόσιον ἐκπεπτω- 10
κότα δουλεύειν αὐτῷ τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν ὑφι-
στάμενον. οὐ δίκαιον οὖν ποιεῖ τῷ βελτίονι καὶ ὄν
αὐτῷ ἢ τύχῃ δεσπότην ἀνέδειξεν, ὡς πονηρὸς οἰκέ-
της λαθροιδίως ἐπιτιθέμενος. οὐ λύσειν οὖν τὴν αἰ-
τίαν ἔφη τῶν ἐς αὐτὸν ἡμαρτημένων, εἰ μὴ γε τὸν 15
εὐνούχον ἐκπέμψοι πρὸς κόλασιν. καὶ οὗτοι μὲν ἐπὶ
τοῖσδε ἐς τὴν Κωνσταντίνου παρεγένοντο· συνη-
νέχθη δὲ τὸν Χρυσάφιον ἐξαιτεῖσθαι καὶ παρὰ Ζή-
νωνος. Μαξιμίνου γὰρ εἰρηκέναι τὸν Ἀτίλαν ἀπαγ-
γείλαντος χρῆναι βασιλέα πληροῦν τὴν ὑπόσχεσιν, 20
καὶ τῷ Κωνσταντίῳ τὴν γυναῖκα διδόναι, ἣν οὐδα-
μῶς παρὰ τὴν ἐκείνου βουλὴν ἑτέρῳ κατεγγυηθῆναι
οἶόντε ἦν (εἶναι Bekk.)· ἢ γὰρ ὁ τολμήσας ἐκδεδώκει
(ἐκδοῦναι δάσει Bekk.) δίκας ἢ τοιαῦτα τὰ βασιλέως
ἐστὶν ὥστε μηδὲ τῶν σφετέρων κρατεῖν οἰκετῶν, καθ' 25
ᾧν συμμαχίαν, εἴ γε βούλοιο, ἔτοιμον εἶναι παρα-
σχεῖν. ἐδήχθη τε ὁ Θεοδόσιος τὸν θυμὸν καὶ δημο-
σίαν τὴν τῆς κόρης οὐσίαν ποιεῖ. [Exc. de legat. p.
39 Par., 150—151 Niebuhr.]

13 Ὅτι ὑπ' ἀμφοτέρων, Ἀτίλα τε καὶ Ζήνωνος, 30
αἰτούμενος ὁ Χρυσάφιος ἐν ἀγωνίᾳ καθειστήκει. πάν-
των δὲ αὐτῷ εὐνοϊάν τε καὶ σπουδὴν συνεσφερόντων,

ἐδόκει παρὰ τὸν Ἀτίλαν πρεσβεύεσθαι Ἀνατόλιον
 καὶ Νόμον, τὸν μὲν Ἀνατόλιον τῶν ἀμφὶ βασιλέα
 ἄρχοντα τελῶν καὶ τὰς συνθήκας τῆς ἐκείνου εἰρή-
 νης προθέμενον, τὸν δὲ Νόμον τὴν τοῦ μαγίστρου
 5 τιμὴν (ἀρχὴν margo Hoesch.) ἄρχαντα καὶ ἐν τοῖς πα-
 τρικίοις σὺν ἐκείνῳ καταλεγόμενον, οἳ δὴ τὰς ἀρχὰς
 ἀναβεβήκασιν πάσας. συνεπέμπετο δὲ Ἀνατολίῳ Νό-
 μος οὐ διὰ μέγεθος τῆς τύχης μόνον, ἀλλὰ ὡς καὶ
 τῷ Χρυσαιῶ εὔνοος ὦν καὶ φιλοτιμία τοῦ βαρβά-
 10 ρου περιεσόμενος· ὅτι γὰρ μάλιστα προσῆν αὐτῷ τὸ
 μὴ φεῖδεσθαι χρημάτων, τὸ παρὸν διαθεῖναι ἐσπου-
 δακότι. καὶ οὗτοι μὲν ἐστέλλοντο τὸν Ἀτίλαν ἀπά-
 ξοντες τῆς ὀργῆς καὶ τὴν εἰρήνην ἐπὶ ταῖς συντάξεσι
 διαφυλάττειν πείθοντες, λέξοντες δὲ καὶ ὡς τῷ Κων-
 15 σταντίῳ κατεγγνηθήσεται γυνὴ οὐ μείων τῆς Σα-
 τορνίλου γένει τε καὶ περιουσία· ἐκείνην γὰρ μὴ βε-
 βουλῆσθαι, ἀλλ' ἐτέρῳ κατὰ νόμον γήμασθαι· οὐ γὰρ
 θέμις παρὰ Ῥωμαίοις ἄκουσαν γυναικὰ κατεγγυᾶσθαι
 ἀνδρὶ. ἔπεμπε δὲ καὶ ὁ εὐνοῦχος τῷ βαρβάρῳ χρυ-
 20 σίον, ὥστε αὐτὸν μειλιχθέντα ἀπαχθῆναι τοῦ θυμοῦ.
 [Exc. de legat. p. 71—72 Par., 212—213 Niebuhr.]

Ὅτι οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀνατόλιον καὶ Νόμον τὸν Ἴστρον 14
 περαιωθέντες ἄχρῳ τοῦ Δρέγκωνος λεγομένου ποτα-
 μοῦ ἐς τὴν Σκυθικὴν διέβησαν· αἰδοῖ γὰρ τῶν ἀν-
 25 δρῶν ὁ Ἀτίλας, ὥστε μὴ τῷ τῆς ὁδοῦ ἐπιτρίβεσθαι
 διαστήματι, ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ πρὸς αὐτοὺς ἐποιή-
 σατο ἔντευξιν. καὶ πρῶτον μὲν ὑπερηφάνως δια-
 λεχθεὶς ὑπήχθη τῷ πλήθει τῶν δώρων, καὶ λόγοις
 προσηνέσι μαλαχθεὶς φυλάττειν τὴν εἰρήνην ἐπὶ ταῖς
 30 αὐταῖς ἐπώμνυτο συνθήκαις, ἀναχωρεῖν δὲ καὶ τῆς
 τῷ Ἴστρῳ ὀριζομένης Ῥωμαίων γῆς καὶ τοῦ πράγματα
 ἔτι παρέχειν περὶ φυγάδων βασιλεῖ, εἰ μὴ γε Ῥω-

μαῖοι αὐτίς ἐτέρους καταφεύγοντας παρ' αὐτοῦ δέ-
 ζοῖντο. ἠφίει δὲ καὶ Βιγίλαν, τὰς πεντήκοντα τοῦ
 χρυσοῦ λίτρας δεξάμενος· ταύτας γὰρ αὐτῷ ἐκεκο-
 μίκει ὁ παῖς σὺν τοῖς πρέσβεσιν ἐς τὴν Σκυθικὴν
 διαβάς· καὶ αἰχμαλώτους ἄνευ λύτρων ἀφῆκε πλεί- 5
 στους, Ἀνατολίῳ καὶ Νόμῳ χαριζόμενος. δωρησά-
 μενος δὲ καὶ ἵππους αὐτοῖς καὶ θηρίων δοράς, αἷς
 οἱ βασιλῆιοι κοσμοῦνται Σκύθαι, ἀπέπεμπε, συμ-
 πέμψας καὶ τὸν Κωνσταντίον ὥστε αὐτῷ βασιλέα ἐς
 ἔργον ἀγαγεῖν τὴν ὑπόσχεσιν. ὡς δὲ ἐπανῆλθον οἱ 10
 πρέσβεις, καὶ ἅπαντα τὰ τε παρ' αὐτῶν τὰ τε παρὰ
 τοῦ βαρβάρου διεξῆλθον, κατεγγυᾶται τῷ Κωνσταντίῳ
 γυνὴ γαμετὴ Ἀρματίου γενομένη, παιδὸς Πλίνθου
 τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις στρατηγήσαντος καὶ τὴν ὑπατον
 ἀρχὴν ἄρξαντος. συνεβεβήκει δὲ τὸν Ἀρμάτον ἐς 15
 τὴν Λιβύων διαβάντα ἐπὶ τῇ πρὸς Ἀύσοριανούς μάχῃ
 εὐήμερῆσαι μὲν ἐν τῷ πρὸς ἐκείνους πολέμῳ, νοσή-
 σαντα δὲ τελευτῆσαι τὸν βίον. οὗ δὴ τὴν γαμετήν,
 καὶ γένει καὶ περιουσίᾳ διαπρέπουσαν, ἔπεισεν ὁ
 βασιλεὺς τῷ Κωνσταντίῳ γήμασθαι. οὕτω καὶ τῶν 20
 πρὸς Ἀττίλαν λυθέντων διαφόρων, ὁ Θεοδοσίος
 ἐδεδίει μήποτε καὶ Ζήνων τυραννίδι ἐπιθήσεται.
 [Exc. de legat. p. 72 Par., 213—215 Niebuhr.]

[Accedimus in seqq. ad tempora Marciani imp.
 De his conf. Euagrius Hist. eccl. II, 1: Μαρκιανὸς 25
 τοίνυν καὶ ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ Πρίσκῳ ἰστόρηται
 τῷ ῥήτορι.]

15 Ὅτι ὡς ἠγγέλθη τῷ Ἀττίλᾳ τὸν Μαρκιανὸν ἐς τὰ
 κατὰ τὴν ἕω Ῥωμαϊκὰ παρεληλυθέναι βασιλεία μετὰ
 τὴν Θεοδοσίου τελευτήν, ἠγγέλθη δὲ αὐτῷ καὶ τὰ τῆς 30
 Ὀνωρίας περὶ γεγενημένα, πρὸς μὲν τὸν κρατοῦντα τῶν
 ἑσπερίων Ῥωμαίων ἔστειλλε τοὺς διαλεξομένους μηδὲν

Ὀνωρίαν πλημμελεῖσθαι, ἣν ἑαυτῷ πρὸς γάμον κα-
 τηγγύησε· τιμωρήσειν γὰρ αὐτῇ, εἰ μὴ καὶ τὰ τῆς
 βασιλείας ἀπολάβῃ σκῆπτρα. ἔπεμπε δὲ καὶ πρὸς
 τοὺς ἐφούς Ῥωμαίους τῶν ταχθέντων φόρων ἔνεκα.
 5 ἀπράκτων δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν αὐτοῦ ἐπανελθόντων
 πρέσβεων· οἱ μὲν γὰρ δὴ τῆς Ἑσπερίας ἀπεκρίναντο
 Ὀνωρίαν αὐτῷ ἐς γάμον ἐλθεῖν μηδὲ δύνασθαι,
 ἐκδεδομένην ἀνδρὶ· σκῆπτρον δὲ αὐτῇ μὴ ὀφείλε-
 σθαι· οὐ γὰρ θηλειῶν, ἀλλὰ ἀρρένων ἢ τῆς Ῥωμαϊκῆς
 10 βασιλείας ἀρχή· οἱ δὲ τῆς ἕω ἔφασαν οὐχ ὑποστή-
 σεσθαι τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν, ἣν ὁ Θεοδόσιος
 ἔταξε· καὶ ἡσυχάζοντι μὲν δῶρα δώσειν, πόλεμον δὲ
 ἀπειλοῦντι ὄπλα καὶ ἄνδρας ἐπάξειν τῆς αὐτοῦ μὴ
 λειπομένους δυνάμεως· ἐμερίζετο οὖν τὴν γνώμην,
 15 καὶ διηπόρει ποίοις πρότερον ἐπιθήσεται, καὶ ἔχειν
 αὐτῷ ἐδόκει καλῶς τέως ἐπὶ τὸν μείζονα τρέπεσθαι
 πόλεμον καὶ ἐς τὴν ἐσπέραν στρατεύεσθαι, τῆς μά-
 χης αὐτῷ μὴ μόνον πρὸς Ἰταλιώτας, ἀλλὰ καὶ πρὸς
 Γότθους καὶ Φράγγους ἐσομένης, πρὸς μὲν Ἰταλιώ-
 20 τας ὥστε τὴν Ὀνωρίαν μετὰ τῶν χρημάτων λαβεῖν,
 πρὸς δὲ Γότθους χάριν Γεζερίχῳ κατατιθέμενον. [Exc.
 de legat. p. 39—40 Par., 151—152 Niebuhr.]

Ὅτι τῷ Ἀτίλλᾳ ἦν τοῦ πρὸς Φράγγους πολέμου 16
 πρόφασις ἢ τοῦ σφῶν βασιλέως τελευτῆ καὶ ἢ τῆς
 25 ἀρχῆς τῶν ἐκείνου παίδων διαφορᾶ, τοῦ πρεσβυτέ-
 ρου μὲν Ἀτίλλαν, τοῦ δὲ νεωτέρου Ἀέτιον ἐπὶ συμ-
 μαχίᾳ ἐπάγεσθαι ἐγνωκότος· ὃν κατὰ τὴν Ῥώμην
 εἶδομεν πρεσβευόμενον (πρεσβευόμενοι Nieb.) μήπω
 λούλου ἀρχόμενον, ξανθὸν τὴν κόμην τοῖς αὐτοῦ πε-
 30 ρικεχυμένην διὰ μέγεθος ὤμοις. θετὸν δὲ αὐτὸν ὁ
 Ἀέτιος ποιησάμενος παῖδα καὶ πλεῖστα δῶρα δούς
 ἅμα τῷ βασιλεύοντι ἐπὶ φιλίᾳ τε καὶ ὁμαιχιμῆ ἀπέ-

πεμψε. τούτων ἔνεκα ὁ Ἀτίλας τὴν ἐκστρατείαν ποιούμενος αὐτίς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἀνδρας ἐς τὴν Ἰταλίαν ἔπεμπεν ὥστε τὴν Ὀνωρίαν ἐκδιδόναι· εἶναι γὰρ αὐτῷ ἡρμοσμένην πρὸς γάμον, τεκμήριον ποιούμενος τὸν παρ' αὐτῆς πεμφθέντα δακτύλιον, ὃν καὶ 5 ἐπιδειχθῆσόμενον ἐστάλκει· παραχωρεῖν δὲ αὐτῷ τὸν Βαλεντινιανὸν καὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς βασιλείας μέρους, ὡς καὶ τῆς Ὀνωρίας διαδεξαμένης μὲν παρὰ πατρὸς τὴν ἀρχήν, ταύτης δὲ τῇ τοῦ ἀδελφοῦ ἀφαιρεθεῖσαν πλεονεξία. ὡς δὲ οἱ ἑσπέριοι Ῥωμαῖοι τῆς προτέρας 10 ἐχόμενοι γνώμης πρὸς οὐδὲν τῶν αὐτῷ δεδογμένων ὑπήκουον, εἶχετο μᾶλλον τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς, πᾶν τὸ τῶν μαχίμων ἀγείρων πλήθος. [Exc. de legat. p. 40 Par., 152—153 Niebuhr.]

17 Cum ad Romam animus fuisset eius [Attilae] at- 15 tentus accedere, sui eum, ut Priscus refert historicus, remove, non urbi, cui inimici erant, consulentes, sed Alarici quondam Vesegotharum regis obiiicientes exemplum, veriti regis sui fortunam, quia ille post fractam Romam diu non supervixerat, sed protinus rebus excessit 20 humanis. [Jordanes c. 42. Chron. Pasch. p. 588, 4 et Malalas p. 359, 4: Περὶ οὗ πολέμου (sc. Attilae) συνεργάσατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θραῖξ. V. fr. 3.]

18 Ὅτι τοῦ Ἀτίλα τὸν παρὰ Θεοδοσίου τεταγμέ- 25 νον φόρον ζητοῦντος ἢ πόλεμον ἀπειλοῦντος, τῶν Ῥωμαίων στέλλειν παρ' αὐτὸν πρόεσβεις ἀποκριναμένων, Ἀπολλώνιος ἐπέμπετο, οὗπερ ὁ ἀδελφὸς τὴν Σατορνίλου ἐγεγαμῆκει θυγατέρα, ἣν ὁ Θεοδόσιος ἐβούλετο Κωνσταντίῳ κατεγγυᾶν, Ζήνων δὲ Ρούφῳ ἐδεδώκει πρὸς γάμον· τότε δὲ ἐξ ἀνθρώπων ἐγεγόνει. 30 τοῦ Ζήωνος οὖν τῶν ἐπιτηδείων ὁ Ἀπολλώνιος γεροντῶς καὶ τὴν στρατηγίδα λαχὼν ἀρχήν, παρὰ τὸν

Ἀτίλαν ἐπέμπετο πρεσβευσόμενος. καὶ τὸν μὲν Ἴστρον ἐπεραιούτο, οὐκ ἔτυχε δὲ τῆς πρὸς τὸν βάρβαρον προσόδου. ἐν ὀργῇ γὰρ ἐκείνος ποιούμενος τὸ μὴ κεκομίσθαι τοὺς φόρους, οὓς ἔλεγεν αὐτῷ παρὰ τῶν βελτιόνων καὶ βασιλικωτέρων τετάχθαι, οὐδὲ τὸν πρεσβευσάμενον ἐδέχετο, τοῦ πέμψαντος κατολιγρωῶν. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ἀνδρὸς ἔργον κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν φαίνεται διαπραξάμενος. τοῦ γὰρ Ἀτίλα μὴ προσιεμένου τὴν αὐτοῦ πρεσβείαν μηδὲ ἐς λόγους αὐτῷ ἐλθεῖν βουλομένου, παρακελευομένου δὲ πέμπειν ἅπερ αὐτῷ ἐκ βασιλέως δῶρα ἐκόμιξε, καὶ θάνατον ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ δοίῃ, ἔφησεν, “οὐκ αἰτεῖν προσῆκε Σκύθαις ἅπερ αὐτοῖς ἔξεστιν ἢ δῶρα ἢ σκῦλα λαβεῖν”, παραδηλῶν δῶρα μὲν αὐτοῖς δοθήσεσθαι, εἰ αὐτὸν προσδέξοιντο πρεσβευόμενον, σκῦλα δέ, εἰ ἀνελόντες ἀφέλοιντο. οὕτω μὲν οὖν ἄπρακτος ἐπανήει. [Exc. de legat. p. 72—73 Par., 215—216 Niebuhr.]

Ἵτι ὁ Ἀτίλας μετὰ τὸ τὴν Ἰταλίαν ἀνδραποδί-19
σασθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀναξεύξας τοῖς κρατοῦσι
τῶν ἐξῶν Ῥωμαίων πόλεμον καὶ ἀνδραποδισμόν τῆς
χώρας κατήγγελλεν, ὡς μὴ ἐκπεμφθέντος τοῦ παρὰ
Θεοδοσίου τεταγμένου φόρου. [Exc. de legat. p. 40
Par., 153 Niebuhr.]

Ἵτι Ἀρδαβούριος ὁ τοῦ Ἀσπαρος Σαρακηνοῖς 20
ἐπολέμει κατὰ τὴν Δαμασκόν· καὶ ἐκεῖσε παραγενο-
μένου Μαξιμίνου τοῦ στρατηγοῦ καὶ Πρίσκου τοῦ
συγγραφέως, εὗρον αὐτὸν τοῖς Σαρακηνοῶν πρέσβεσι
περὶ εἰρήνης διαλεγόμενον. [Ib. p. 40 Par., 153 Niebuhr.]

[De Ardaburio locus, quem Prisco Niebuhrius vin-
dicat, legitur apud Suidam: Ἀρδαβούριος, υἱὸς Ἀσπα-
ρος, γενναῖος τὸν θυμὸν καὶ τοὺς τὴν Θράκην πολ-
λάκις καταδραμόντας βαρβάρους εὐρώστως ἀποκρου-

σάμενος. τούτω οὖν γέρα ἀριστείων ὁ βασιλεὺς Μαρκιανὸς παρέσχετο τὴν ἐφ' αὐτὴν στρατοπεδαρχίαν. καταλαβὼν δὲ ἐν εἰρήνῃ ταύτην ὁ στρατηγὸς πρὸς ἄνεσιν ἐτρόπη καὶ ῥαστώνῃν θηλυδριῶτιν. ἔχαιρε γὰρ μίμοις καὶ θαυματοποιοῖς καὶ πᾶσι σκηνηκοῖς 5 ἀθύρμασι, καὶ τοῖς τοιούτοις διημερεύων αἰσχροῖς ἠλόγει πάμπαν τῶν πρὸς εὐκλειαν τεινόντων. — Μαρκιανοῦ δὲ τοῦ βασιλέως χρηστοῦ μὲν γεγονότος, θᾶττον δὲ ἐκβεβιωκότος, αὐτοκελεύστῳ γνώμῃ Ἄσπαρ Λέοντα διάδοχον αὐτοῦ γενέσθαι παρεσκεύασεν. Prisco 10 haec tribui possunt, si ex iis quae Priscus per plures libros de Ardaburio narrasse debet, pauca delibasse Suidae auctorem statueris. MÜLLERUS.]

21 Ὅτι Βλέμμυες καὶ Νουβάδες ἠττηθέντες ὑπὸ Ῥωμαίων πρέσβεις παρὰ τὸν Μαξιμῖνον ἔπεμπον ἐξ 15 ἀμφοτέρων ἐθνῶν, εἰρήνης περὶ βουλόμενοι σπένδεσθαι. καὶ ταύτην διατηρῆσαι ἔφασαν, ἐφ' ὅσον ὁ Μαξιμῖνος τῇ Θηβαίων ἐγκαταμένοι χώρᾳ. τοῦ δὲ μὴ προσδεξαμένου ἐπὶ χρόνῳ σπένδεσθαι τοσοῦτῳ, ἔλεγον ἄχρι τῆς αὐτοῦ ζωῆς μὴ κινήσειν ὄπλα. ὡς 20 δὲ οὐδὲ τοὺς δευτέρους τῆς πρεσβείας προσίετο λόγους, ἑκατοντούτεις ἔθεντο σπονδᾶς· ἐν αἷς ἐδόκει Ῥωμαίων μὲν αἰχμαλώτους ἄνευ λύτρων ἀφείσθαι, εἴτε κατὰ ἐκείνην εἴτε κατὰ ἑτέραν ἔφοδον ἤλωσαν, τὰ δὲ τότε ἀπαχθέντα ἀποδοθῆναι βοσκήματα, καὶ 25 τῶν δαπανηθέντων κατατίθεσθαι τὴν ἀποτίμησιν· ὁμήρους δὲ τοὺς (τριακοσίους Nieb.) εὖ γεγονότας παρὰ σφίσι δίδοσθαι πίστεως ἕνεκα τῶν σπονδῶν. εἶναι δὲ αὐτοῖς κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον ἀκώλυτον τὴν ἐς τὸ ἱερὸν τῆς Ἰσιδος διάβασιν, τοῦ ποταμίου 30 σκάφους Αἰγυπτίων ἐχόντων τὴν ἐπιμέλειαν, ἐν ᾧ περὶ τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ ἐντιθέμενον διαπορθμεύεται. ἐν

δητῶ γὰρ οἱ βάρβαροι χρόνῳ ἐς τὴν οἰκείαν διακο-
 μίζοντες τὸ ξόανον, πάλιν αὐτῶ χρηστηριασάμενοι
 ἐς τὴν νῆσον ἀποσώζουσιν. ἐμπεδωθῆναι τοίνυν ἐν
 τῶ ἐν Φίλαις ἱερῶ τὰς συνθήκας ἐδόκει τῶ Μαξι-
 5 μίνῳ ἐπιτήδειον ὄν. ἐπέμποντο μετεξέτεροι. παρε-
 γίνοντο δὲ καὶ τῶν Βλεμμύων καὶ Νουβάδων οἱ τὰς
 σπουδὰς ἐν τῇ νήσῳ τιθέμενοι. ἐγγραφέντων δὲ τῶν
 συνδοξάντων καὶ τῶν ὁμήρων παραδοθέντων ἦσαν
 δὲ τῶν τε τυραννησάντων καὶ ὑπὸ τυράννων γεγυνο-
 10 των, ὅπερ οὐδεπώποτε ἐν τῶδε τῶ πολέμῳ ἐγένετο·
 οὔποτε γὰρ Νουβάδων καὶ Βλεμμύων παρὰ Ῥωμαίοις
 ὠμήρευσαν παῖδες· συνηνέχθη δὲ τὸν Μαξιμῖνου
 ἀνωμάλως διατεθῆναι τὸ σῶμα καὶ ἀποθανεῖν. τὴν
 δὲ τοῦ Μαξιμῖνου τελευταίην μαθόντες οἱ βάρβαροι
 15 τούς τε ὁμήρους ἀφείλοντο βιασάμενοι καὶ τὴν χώ-
 ραν κατέδραμον. [Exc. de legat. p. 40—41 Par.,
 153—154 Niebuhr.]

Ἐπὶ τούτοις Διόσκορος μὲν τὴν Γαγγρηῶν τῶν 22
 Παφλαγόνων οἰκεῖν κατακρίνεται, Προτέριος δὲ τὴν
 20 ἐπισκοπὴν ψήφῳ κοινῇ τῆς συνόδου τῆς Ἀλεξανδρέων
 κληροῦται· ὃς ἐπειδὴ τὸν οἰκεῖον κατεilhφει θρόνον,
 μέγιστος καὶ ἀνύποιστος τάραχος τῶ δήμῳ διανέστη
 πρὸς διαφόρους κυμαιομένῳ γνώμας. οἱ μὲν γὰρ
 Διόσκορον ἐπεξήτουν, οἷάπερ εἰκὸς ἐν τοῖς τοιοῦτοις
 25 γίνεσθαι, οἱ δὲ Προτερίου μάλα γεννικῶς ἀντείχοντο,
 ὡς καὶ πολλὰ καὶ ἀνήκεστα προελθεῖν. Ἱστορεῖ δ' οὖν
 Πρίσκος ὁ δῆτωρ φθῆναι τηνικαῦτα ἐς τὴν Ἀλε-
 ξάνδρου ἐκ τῆς Θηβαίων ἐπαρχίας, ἰδεῖν τε τὸν
 δῆμον ὁμόσε κατὰ τῶν ἀρχόντων χωροῦντα, τῆς τε
 30 στρατιωτικῆς δυνάμεως τὴν στάσιν διακωλύειν βου-
 λομένης λίθων βολαῖς αὐτοὺς χρήσασθαι· τρέψασθαι
 τε τούτους καὶ ἀνὰ τὸ ἱερὸν τὸ πάλαι Σαράπιδος

ἀναδραμόντας ἐκπολιορκῆσαι καὶ πυρὶ ζῶντας παρα-
 δοῦναι. ταῦτά τε τὸν βασιλέα μαθόντα δισχιλίους
 νεολέκτους ἐκπέμψαι, καὶ τοῦ πνεύματος ἐπιτυχόντας
 οὐριοδρομῆσαι, ὡς ἀνὰ τὴν ἕκτην τῶν ἡμερῶν τῇ
 μεγάλῃ τῶν Ἀλεξανδρέων προσχεῖν πόλει. κἀντεῦ- 5
 θεν τῶν στρατιωτῶν παροινούντων ἔς τε τὰς γαμετὰς
 καὶ θυγατέρας τῶν Ἀλεξανδρέων, τῶν προτέρων
 πολλῶ δεινότερα προελθεῖν. ὕστερόν τε δεηθῆναι
 τὸν δῆμον τοῦ Φλώρου τῶν στρατιωτικῶν ταγματῶν
 ἡγουμένου, ὁμοῦ δὲ καὶ τὴν πολιτικὴν διέποντος ἀρ- 10
 χῆν, ἀνὰ τὴν ἵπποδρομίαν ἀλισθέντα ὥστε κατα-
 πράξασθαι αὐτοῖς τὴν τοῦ σιτηρεσίου χορηγίαν, ἣν
 παρ' αὐτῶν ἀφῆρητο, τὰ τε βαλανεῖα καὶ τὴν θέαν
 καὶ ὅσα διὰ τὴν γενομένην παρ' αὐτῶν ἀταξίαν ἀπε-
 κόπησαν. καὶ οὕτως τὸν Φλώρον ἐσηγήσει τῇ αὐτοῦ 15
 φανέντα τῷ δήμῳ ὑποσχέσθαι τ' αὐτῷ καὶ τὴν στά-
 σιν πρὸς βραχὺ διαλῦσαι. [Euagrius Hist. eccl. II, 5.]

[Nicephorus VIII, 15 quae his addit de Serapidis
 templo, item Prisci, quem spectat αὐτοῦ v. 15, putat
 Valesius.]

20

23 Attila, ut Priscus historicus refert, extinctionis suae
 tempore puellam Ildico nomine, decoram valde, sibi in
 matrimonium post innumerabiles uxores, ut mos erat
 gentis illius, socians, eiusque in nuptiis magna (al. nimia)
 hilaritate resolutus, vino somnoque gravatus, resupinus 25
 iacebat, redundansque sanguis, qui ei solite de naribus
 effluebat, dum consuetis meatibus impeditur, itinere
 ferali faucibus illapsus eum exstinxit. ita glorioso per
 bella regi temulentia pudendum exitum dedit. sequenti
 vero luce, cum magna pars diei fuisset exempta, mi- 30
 nistri regii triste aliquid suspicantes, post clamores ma-
 ximos fores effringunt, inveniuntque Attilae sine vulnere.

necem sanguinis effusione peractam, puellamque demisso vultu sub velamine lacrymantem. tunc, ut illius gentis mos est, crinium parte truncata, informes facies cavis turpavere vulneribus, ut proelior eximius non foemineis lamentationibus et lacrymis, sed sanguine lugeretur virili. de quo id accessit mirabile ut Marciano, principi Orientis, de tam feroci hoste sollicito in somnis divinitas adsistens arcum Attilae in eadem nocte fractum ostenderet, quasi quod gens ipsa eo telo multa praesumat. hoc Priscus historicus vera se dicit attestazione probare. nam in tantum magnis imperiis Attila terribilis habitus est ut eius mortem in locum muneris superna regnantibus indicarent. cuius manes quibus modis a sua gente honorati sint pauca de multis dicere non omittamus“ etc., quae et ipsa fortasse sunt Prisci, quem post Attilae necem memorant etiam ad fr. 17 citati. [Iordanes c. 49.]

Ἵτι Γεζερίχου τὴν Ῥώμην πορθήσαντος, καὶ βασιλεύοντος Ἀβίτου, Μαρκιανὸς ὁ τῶν τῆς ἕως Ῥωμαίων βασιλεὺς παρὰ τὸν Γεζερίχον τὸν τῶν Βανδύλων ἄρχοντα πρέσβεις ἔστειλεν, ὥστε τῆς Ἰταλῶν ἀπέχεσθαι γῆς καὶ τὰς βασιλείους ἐκπέμπειν γυναῖκας αἰχμαλώτους ἀγομένας, τὴν τε Βαλεντινιανοῦ γαμετὴν καὶ τὰς αὐτῆς θυγατέρας. καὶ οἱ πρέσβεις ἐς τὴν ἕως ἄπρακτοι ἐπανήεσαν· οὐδενὶ γὰρ τῶν ἐπεσταλμένων παρὰ τοῦ Μαρκιανοῦ ὁ Γεζερίχος ὑπήκουσεν, οὐδὲ μὴν λύειν τὰς γυναῖκας ἐβούλετο. ὁ δὲ Μαρκιανὸς ἕτερα πρὸς αὐτὸν διέπεμπε γράμματα καὶ τὸν πρεσβευσόμενον Βλήδαν· ἦν δὲ τῆς τοῦ Γεζερίχου αἰρέσεως ἐπίσκοπος· τῆς γὰρ τῶν Χριστιανῶν θρησκείας καὶ τοὺς Βανδίλους εἶναι συμβαίνει. ὃς ἐπειδὴ παρ’ αὐτὸν ἀφίκετο καὶ ἔγνω τῇ αὐτοῦ μὴ ὑπακούοντα πρεσβεῖα, αὐθαδεστέρων λόγων ἤπιετο,

καὶ ἔφη μὴ συνοίσειν αὐτῷ, εἴπερ ὑπὸ τῆς παρούσης
 εὐημερίας ἀρθεῖς καὶ τῶν κατὰ τὴν ἕω Ῥωμαίων βα-
 σιλέα πρὸς πόλεμον αὐτῷ ἀναστῆναι παρασκευάσοι,
 τὰς βασιλείους μὴ λύων γυναῖκας. ἀλλ' οὔτε ἡ τῶν
 προηγησαμένων ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ῥημάτων ἐπιείκεια 5
 οὔτε ὁ ἀπειληθεὶς φόβος μέτρια τὸν Γεζέριχον φρο-
 νεῖν ἠνάγκασεν· ἄπρακτον γὰρ καὶ τὸν Βλήδαν ἀπέ-
 πεμπε, καὶ ἐς τὴν Σικελίαν αὐτίς καὶ ἐς τὴν πρόσ-
 οικον αὐτῇ Ἰταλίαν δύναμιν διαπεμψάμενος πᾶσαν
 ἐδήου. ὁ δὲ Ἄβιτος ὁ τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων βα- 10
 σιλεὺς ἐπρεσβεύετο καὶ αὐτὸς παρὰ τὸν Γεζέριχον,
 τῶν πάλαι αὐτὸν ὑπομιμνήσκων σπονδῶν, ἃς εἰ μὴ
 φυλάττειν ἔλοιτο, καὶ αὐτὸν παρασκευάσασθαι, πλή-
 θει τε οἰκείῳ πίσυνον καὶ τῇ τῶν συμμαχῶν ἐπικου-
 ρία. ἔπεμπε δὲ καὶ τὸν Ῥεκίμερ ἐς τὴν Σικελίαν 15
 σὺν στρατῷ. [Exc. de legat. p. 73 Par., 216—217
 Niebuhr.]

Ex narratione de Vandalis Italiam et Siciliam diripientibus sumptus etiam fuerit locus Suidae v. Χάρυβδις: Πρίσκοσ λέγει περὶ Χαρύβδεωσ. “παραπλέουσι δὲ 20 τὴν Σικελίαν πρὸς τῇ Μεσσήνῃ κατὰ τὸν πορθμὸν τῆς Ἰταλίας, ἐν ᾧπερ ἡ Χάρυβδις, πνευμάτων ἐπιλαβόντων δυσᾶν, αὐτοῖς ἀνδράσι κατέδυσαν.”

25 “Οτι τῶν Ῥωμαίων ἐς Κόλχους ἐλθόντων καὶ συμβαλόντων πόλεμον πρὸς Λαξούς, ὁ μὲν Ῥωμαϊκὸς 25 στρατὸς ἐς τὰ σφέτερα ἐπανέξευξεν, καὶ οἱ ἀμφὶ τὰ βασίλεια πρὸς τὴν ἑτέραν μάχην παρεσκευάζοντο, βουλευόμενοι πότερον τὴν αὐτὴν ἢ τὴν δι’ Ἀρμενίας τῆς Περσῶν χώρας προσοίκου πορευθέντες ὁδὸν τὸν πόλεμον ἐπάξουσι, πρότερον πρεσβείᾳ τὸν μόναρχον 30 τῶν Παρθυαίων πείσαντες· κατὰ γὰρ θάλατταν ἄπορος αὐτοῖς πᾶν (ἄπορον αὐτοῖς εἶναι Nieb.) ἐνομίζετο

τὰς δυσχωρίας παραπλεῖν, ἀλιμένου τῆς Κόλχου
 τυγχανούσης. ὁ δὲ Γωβάξης ἐπρεσβεύετο μὲν καὶ
 αὐτὸς παρὰ τοὺς Παρθυαίους, ἐπρεσβεύετο δὲ καὶ
 παρὰ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων. καὶ ὁ μὲν τῶν Πάρθων
 5 μόναρχος, ὡς πολέμου αὐτῶ συνισταμένου πρὸς Οὐν-
 νους τοὺς Κιδαρίτας καλουμένους, ἀπεσείσατο παρ'
 αὐτὸν τοὺς Λαζοὺς καταφεύγοντας. [Exc. de legat.
 p. 73—74 Par., 217 Niebuhr.]

Ἵτι Γωβάξης πρεσβεύεται παρὰ Ῥωμαίους. Ῥω-26
 10 μαῖοι δὲ ἀπεκρίναντο τοῖς παρὰ Γωβάξου σταλεῖσι
 πρέσβεσιν ὡς ἀφέξονται τοῦ πολέμου, εἴ γε ἢ αὐτὸς
 Γωβάξης ἀπόθοιτο τὴν ἀρχὴν ἢ τὸν παῖδα τῆς βα-
 σιλείας ἀφέλοιτο· οὐ γὰρ θέμις τῆς χώρας ἀμφοτέ-
 ρους ἡγεμονεύειν παρὰ τὸν παλαιὸν θεσμόν. ὥστε
 15 δὲ θάτερον βασιλεύειν, Γωβάξην ἢ τὸν αὐτοῦ παῖδα,
 τῆς Κολχίδος, καὶ τῆδε λυθῆναι τὸν πόλεμον Εὐ-
 φήμιος ἐσηγήσατο, τὴν τοῦ μαγίστρου διέπων ἀρ-
 χὴν· ὃς ἐπὶ συνέσει καὶ λόγων ἀρετῇ δόξαν ἔχων
 Μαρκιανοῦ τοῦ βασιλέως τὴν τῶν πραγμάτων ἔλαχεν
 20 ἐπιτροπὴν, καὶ πλείστων τῶν εὖ βουλευθέντων ἐκεί-
 νῳ καθηγητῆς ἐγένετο· ὃς καὶ Πρίσκον τὸν συγγρα-
 φέα τῶν τῆς ἀρχῆς φροντίδων ἐδέξατο κοινωνόν. τῆς
 δὲ αἰρέσεως [τῆς] αὐτῶ δοθείσης, ὁ Γωβάξης εἴλετο
 τῆς βασιλείας παραχωρῆσαι τῶ παιδί, αὐτὸς τὰ σύμ-
 25 βολα ἀποθέμενος τῆς ἀρχῆς. καὶ παρὰ τὸν κρατοῦντα
 Ῥωμαίων τοὺς δεησομένους ἔπεμπεν, ὡς ἐνὸς Κόλ-
 χου (Κόλχων Nieb.) ἡγεμονεύοντος οὐκέτι δι' αὐτὸν
 χαλεπαίνοντα ἐπὶ τὰ ὄπλα χωρεῖν. βασιλεὺς δὲ δια-
 βαίνειν αὐτὸν ἐς τὴν Ῥωμαίων ἐκέλευε καὶ τῶν αὐ-
 30 τῶ δεδογμένων διδόναι λόγον. ὃς δὲ τὴν μὲν ἀφῆξιν
 οὐκ ἠρνήσατο, Διονύσιον δὲ τὸν ἐς τὴν Κολχίδα πά-
 λαι διαπεμφθέντα τῆς τε αὐτοῦ Γωβάξου διαφορᾶς

ἔνεκα πίστιν δώσουσα ἤτησεν, ὡς οὐδὲν ὑποστραίη ἀνήκεστον. διὸ δὴ ἐς τὴν Κολχίδα Διονύσιος ἐστέλλετο, καὶ περὶ τῶν διαφόρων συνέβησαν. [Exc. de legat. p. 41 Par., 155—156 Niebuhr.]

27 Ὅτι ὁ Μαιοριανὸς ὁ τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων βασιλεύς, ὡς αὐτῶ οἱ ἐν Γαλατία Γότθοι σύμμαχοι κατέστησαν, καὶ τὰ παροικοῦντα τὴν αὐτοῦ ἐπικράτειαν ἔθνη τὰ μὲν ὄπλοις, τὰ δὲ λόγοις παρεστήσατο, καὶ ἐπὶ τὴν Λιβύην σὺν πολλῇ διαβαίνειν ἐπειρᾶτο δυνάμει, νεῶν ἀμφὶ τὰς τριακοσίας ἠθροισμένων 10 αὐτῶ. πρέσβεις μὲν πρότερον παρ' αὐτὸν ὁ τῶν Βανδύλων ἠγούμενος ἔπεμπε, λύειν τὰ διάφορα λόγοις βουλόμενος· ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε, τὴν Μαυρουσίαν γῆν, ἐς ἣν τοὺς ἀμφὶ τὸν Μαιοριανὸν ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας ἀποβαίνειν ἐχρῆν, πᾶσαν ἐδήλωσε καὶ ἐκάκωσε καὶ 15 τὰ ὕδατα. [Exc. de legat. p. 41 Par., 156 Niebuhr. Prima huius fragmenti repetit Ioannes Antiochenus fr. 203.]

28 Ὅτι τοῦ Βαλάμερος τοῦ Σκύθου παρασπονδήσαντος καὶ πολλὰς πόλεις δηωσαμένου καὶ χώρας Ῥωμαϊκᾶς, ἔπεμπον παρ' αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι πρέσβεις, οἱ αὐτῶ τοῦ νεωτερισμοῦ κατεμέμφοντο, καὶ ὥστε μὴ αὐτίς τὴν χώραν καταδραμεῖν τριακοσίας λίτρας φέρειν αὐτῶ ἐκάστου ἔτους ἔταξαν· σπάνει γὰρ τῶν ἀναγκαίων ἔφραζε πρὸς πόλεμον τὸ οἰκεῖον διανα- 25 στῆναι πλῆθος. [Exc. de legat. p. 74 Par., 217—218 Niebuhr.]

29 Ὅτι ὁ Γεξέριχος οὐκέτι ταῖς πρὸς Μαιοριανὸν τεθείσαις σπονδαῖς ἐμμένων Βανδύλων καὶ Μαυρουσίαν πλῆθος ἐπὶ δηλώσει τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας 30 ἔπεμπε, Μαρκελλίνου ἥδη πρότερον τῆς νήσου ἀναχωρήσαντος διὰ τὸ Ῥεκίμερα παρελέσθαι αὐτὸν τῆς

δυνάμεως ἐθελήσαντα τοὺς παρεπομένους αὐτῷ
 Σκύθας, ἦσαν δὲ ἐν πλείστοις ἀνδράσι, παραπειθεῖν
 χοήμασιν ὥστε ἐκείνον μὲν ἀπολιπεῖν, ἀφικέσθαι...
 [δὲ πρὸς αὐτόν. τοῦτ' ἐποίησε τὸν Μαρκελλῖνον
 5 supplet Nieb.] εὐλαβηθέντα τὴν ἐπιβουλήν, οὐ γὰρ
 ἀντιφιλοτιμεῖσθαι τῷ Ῥεκίμερος ἐδύνατο πλούτῳ,
 τῆς Σικελίας ὑπονοστιῆσαι. ἐστέλλετο οὖν καὶ παρὰ
 τὸν Γεξέριχον πρεσβεία, τοῦτο μὲν παρὰ τοῦ Ῥεκί-
 10 μερος, ὡς οὐ δεῖ κατολιγορεῖν αὐτὸν τῶν σπονδῶν,
 τοῦτο δὲ καὶ παρὰ τοῦ κρατουῦντος τῶν ἐν τῇ ἔφ'
 Ῥωμαίων, ἐφ' ᾧ τῆς Σικελίας καὶ τῆς Ἰταλίας
 ἀπέχεσθαι καὶ τὰς βασιλείους ἐκπέμπειν γυναῖκας.
 Γεξέριχος δέ, πολλῶν πρὸς αὐτὸν πρεσβευτῶν κατὰ
 15 διαφόρους σταλέντων χρόνους, τὰς γυναῖκας οὐ πρό-
 τερον διαφῆκε πρὶν ἢ τὴν πρεσβυτέραν τῶν Βαλεν-
 τινιανοῦ θυγατέρων, Εὐδοκία δὲ ἦν ὄνομα αὐτῇ,
 Ὀνωρίῳ τῷ ἑαυτοῦ παιδὶ κατηγγύησε. τότε γὰρ καὶ
 τὴν Εὐδοξίαν τὴν Θεοδοσίου θυγατέρα ἀπέπεμπε
 20 σὺν Πλακιδίᾳ τῇ ἐτέρᾳ αὐτῆς θυγατρὶ, ἣν ἐγεγαμή-
 κει Ὀλύβριος. τοῦ δὲ τὰς Ἰταλίας καὶ Σικελίαν δη-
 οῦν ὁ Γεξέριχος οὐκ ἀπέστη, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὰς ἐξε-
 πόρθει, μετὰ τὸν Μαιοριανὸν βουληθεὶς βασιλεύειν
 τῶν ἐν τῇ ἐσπέρᾳ Ῥωμαίων Ὀλύβριον διὰ τὴν ἐξ
 ἐπιγαμίας συγγένειαν. [Exc. de legat. p. 74 Par.,
 25 218—219 Niebuhr. Postrema huius fragmenti repetit
 Ioannes Antiochenus fr. 204.]

Ὅτι οἱ ἐσπέριοι Ῥωμαῖοι ἐς δέος ἐλθόντες περὶ 30
 Μαρκελλῖνον μήποτε ἀύξανομένης αὐτῷ τῆς δυνά-
 μεως καὶ ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγοι τὸν πόλεμον, διαφόρως
 30 ταραττομένων αὐτοῖς τῶν πραγμάτων, τοῦτο μὲν ἐκ
 Βανδύλων, τοῦτο δὲ καὶ Αἰγιδίου, ἀνδρὸς ἐκ Γαλα-
 τῶν μὲν τῶν πρὸς τῇ ἐσπέρᾳ ὀρωμμένου, τῷ δὲ

Μαιοριανῶ συστρατευσαμένου καὶ πλείστην ἀμφ'
 αὐτὸν ἔχοντος δύναμιν καὶ χαλεπαίνοντος διὰ τὴν
 τοῦ βασιλέως ἀναίρεσιν· ὃν τοῦ πρὸς Ἰταλιώτας τέως
 ἀπήγαγε πολέμου ἢ πρὸς Γότθους τοὺς ἐν Γαλατία
 διαφορά. περὶ γὰρ τῆς ὁμόρου πρὸς ἐκείνους διαφι- 5
 λουεικῶν γῆς καρτερώς ἐμάχετο, καὶ ἀνδρὸς ἔργα μέ-
 γιστα ἐν ἐκείνῳ ἐπεδείξατο τῷ πολέμῳ. τούτων δὴ
 ἔνεκα οἱ ἐσπέριοι Ῥωμαῖοι παρὰ τοὺς ἐφῶους πρέσβεις
 ἔστειλαν, ὥστε αὐτοῖς καὶ τὸν Μαρκελλῖνον καὶ τοὺς
 Βανδίλους διαλλάξαι. πρὸς μὲν τὸν Μαρκελλῖνον 10
 Φύλαρχος σταλὲς ἔπεισε κατὰ Ῥωμαίων ὄπλα μὴ κι-
 νεῖν. ὁ δὲ παρὰ τοὺς Βανδίλους διαβὰς ἄπρακτος
 ἀνεχώρει, τοῦ Γεξερίχου μὴ ἄλλως τὸν πόλεμον κατα-
 θήσειν ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ γε αὐτῷ ἢ τοῦ Βαλεντι-
 νιανοῦ καὶ Ἀετίου περιουσία δοθῆ. καὶ γὰρ καὶ παρὰ 15
 τῶν ἐφῶων Ῥωμαίων ἐκεκόμιστο μοῖραν τῆς Βαλεντι-
 νιανοῦ περιουσίας ὀνόματι Εὐδοκίας τῆς τῷ Ὀνω-
 ρίχῳ γεγαμημένης. διὸ δὴ ἔτους ἐκάστου ταύτην τοῦ
 πολέμου πρόφασιν ποιούμενος, εὐθύς ἤρος ἀρχομέ-
 νου σὺν στόλῳ τὴν ἐκστρατείαν ἐποιεῖτο ἐπὶ τε 20
 κελίαν καὶ τὰς Ἰταλίας· καὶ ταῖς μὲν πόλεσιν, ἐν
 αἷς μάχιμον δύναμιν τῶν Ἰταλιωτῶν εἶναι συνέβαινεν,
 οὐ ῥαδίως προσεφέρετο· καταλαμβάνων δὲ χωρία,
 ἐν οἷς μὴ ἔτυχεν οὐσα ἀντίπαλος δύναμις, ἐδήγυ τε
 καὶ ἠνδραποδίζετο. οὐ γὰρ πρὸς πάντα τὰ προσβά- 25
 σιμα τοῖς Βανδίλοις μέρη οἱ Ἰταλιῶται ἀρκεῖν ἐδύ-
 ναντο, πλήθει τῶν πολεμίων βιαζόμενοι καὶ τῷ μὴ
 παρεῖναι σφίσι ναυτικὴν δύναμιν, ἣν παρὰ τῶν ἐφῶων
 αἰτοῦντες οὐκ ἐτύγχανον διὰ τὰς πρὸς Γεξερίχον ἐκεί-
 νοις τεθεισας σπονδάς· ὅπερ ἔτι μάλιστα ἐκάκωσε 30
 τὰ ἐν τῇ ἐσπέρᾳ Ῥωμαίων πράγματα διὰ τὸ διηρηθῆναι
 τὴν βασιλείαν.

Ἐπρεσβεύσαντο δὲ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον κατὰ
 τοὺς ἑώους Ῥωμαίους Σαράγουροι καὶ Οὐρωγοὶ καὶ
 Ὀνόγουροι, ἔθνη ἐξαναστάντα τῶν οἰκείων ἡθῶν,
 Σαβίρων ἐς μάχην σφίσιν ἐληλυθότων, οὓς ἐξήλα-
 5 σαν Ἄβαροι, μετανάσται γενόμενοι ὑπὸ ἐθνῶν οἰ-
 κούντων μὲν τὴν παρωκεανίτιν ἀκτὴν, [τὴν δὲ χώ-
 ραν ἀπολιπόντων διὰ τὸ ἐξ ἀναχύσεως τοῦ ὠκεανοῦ
 ὀμιχλῶδες γιγνόμενον καὶ γρυπῶν (γυπῶν Hemst.: v.
 Steph. Thes.) δὲ πληθὸς ἀναφανέν· ὅπερ ἦν λόγος μὴ
 10 πρότερον παύσεσθαι πρὶν ἢ βορὰν ποιήσασθαι τὸ τῶν
 ἀνθρώπων γένος· διὸ δὴ ὑπὸ τῶνδε ἐλαννόμενοι
 τῶν δεινῶν τοῖς πλησιοχώροις ἐνέβαλον, καὶ τῶν
 ἐπιόντων δυνατωτέρων ὄντων οἱ τὴν ἔφοδον μὴ
 ὑφιστάμενοι μετανίσταντο·] ὥσπερ καὶ οἱ Σαράγου-
 15 ροὶ ἐλαθέντες κατὰ ζήτησιν γῆς πρὸς τοῖς Ἀκατίροις
 Οὐννοῖς ἐγένοντο, καὶ μάχας πρὸς ἐκείνους πολλὰς
 συστησάμενοι τό τε φῦλον κατηγωνίσαντο καὶ πρὸς
 Ῥωμαίους ἀφίκοντο, τυχεῖν τῆς αὐτῶν βουλόμενοι
 ἐπιτηδειότητος. βασιλεὺς οὖν καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν φι-
 20 λοφρονησάμενοι καὶ δῶρα δόντες αὐτοὺς ἀπέπεμψαν.

[Quae hic leguntur de Saraguris etc., eorum plu-
 rima habet etiam Suidas v. Ἄβαρις. Hinc Classenus
 supplevit verba uncis distincta τὴν δὲ χώραν usque
 ad μετανίσταντο. Nonnulla huius loci repetit Suidas v.
 25 Ἀκατίροι et Σαράγουροι.]

Marcellinus his temporibus in Dalmatia suum sibi
 quasi regnum habere coepit. Nescio an ex hac narra-
 tionis parte petita sit Salones urbis mentio ap. Step-
 hanum Byz.: Σαλῶναι, πόλις Δελματίας, ὧν Σαλω-
 30 νεὺς τὸ ἐθνικόν, ὡς Πρίσκοις ἐν ἔκτῳ. MÜLLER.]

Ὅτι στασιασάντων τῶν φυγάδων ἐθνῶν κατὰ 31
 τοὺς κατὰ τὴν ἑὼ Ῥωμαίους, παρὰ τῶν Ἰταλῶν πρεσ-

βεία ἀφίκετο λέγουσα ὡς οὐχ ὑποστήσονται, εἰ μὴ γε σφίσι τοὺς Βανδίλους διαλλάξοιεν. ἀφίκετο δὲ καὶ παρὰ τοῦ Περσῶν μονάρχου, τῶν τε παρ' αὐτοὺς καταφευγόντων ἐκ τοῦ σφετέρου ἔθνους αἰτίαν ἔχουσα καὶ τῶν Μάγων τῶν ἐν τῇ Ῥωμαίων γῆ ἐκ 5 παλαιῶν οἰκούντων χρόνων, ὡς ἀπάγειν αὐτοὺς τῶν πατρίων ἔθων καὶ νόμων ἐθέλοντες καὶ τῆς περὶ τὸ θεῖον ἀγιστείας παρενοχλοῦσί τε ἐς αἰὶ καὶ ἀνακαίεσθαι κατὰ τὸν θεσμόν οὐ συγχωροῦσι τὸ παρ' αὐτοῖς ἄσβεστον καλούμενον πῦρ, καὶ ὡς χρή τοῦ Ἰου- 10 ροειπαᾶχ φρουρίου ἐπὶ τῶν Κασπίων κειμένου πυλῶν χρήματα χορηγοῦντας Ῥωμαίους ποιεῖσθαι ἐπιμέλειαν ἢ γοῦν τοὺς φρουρήσοντας αὐτὸ στρατιώτας στέλλειν, καὶ μὴ μόνους [σφᾶς] δαπάνη καὶ φυλακῇ τοῦ χωρίου βαρύνεσθαι· εἰ γὰρ ἐνδοῖεν, 15 οὐκ ἐς Πέρσας μόνους, ἀλλὰ καὶ ἐς Ῥωμαίους τὰ ἐκ τῶν παροικούντων ἔθνων κακὰ ῥαδίως ἀφίξεσθαι. χρῆναι δὲ αὐτοὺς ἔλεγον καὶ χρήμασιν ἐπικουρεῖν ἐπὶ τῷ πρὸς Οὔννους πολέμῳ τοὺς Κιδαρίτας λεγομένους· ἔσεσθαι γὰρ σφίσι αὐτῶν νικάντων ὄνησιν, 20 μ' συγχωρομένου τοῦ ἔθνους καὶ ἐς τὴν Ῥωμαϊκὴν διαβαίνειν ἐπικράτειαν. πάντων δὲ ἔνεκα Ῥωμαίων ἀποκριναμένων στέλλειν τὸν διαλεξόμενον τῷ Παρθυαίῳ μονάρχη· μήτε γὰρ φυγάδας εἶναι παρὰ σφίσι μήτε παρενοχλεῖσθαι τοὺς Μάγους τῆς θρη- 25 σκείας πέρι· τὴν φυλακὴν δὲ τοῦ Ἰουροειπαᾶχ φρουρίου καὶ πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Οὔννους ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἀναδεδεγμένους μὴ δικαίως χρήματα αἰτεῖν παρ' αὐτῶν. — ἐπρεσβεύσατο δὲ παρὰ μὲν Βανδίλους ὑπὲρ Ἰταλῶν Τατιανὸς ἐν τῇ τῶν πατρι- 30 κίων ἀξία καταλεγόμενος, παρὰ δὲ Πέρσας Κωνστάντιος (Κωνσταντῖνος hic et p. 343, 8 cod.), τρίτον

μὲν τὴν ὑπαρχον (ὑπατον p. 328, 14, et infra v. 8) λαχῶν ἀρχήν, πρὸς δὲ τῇ ὑπατικῇ ἀξίᾳ καὶ τῆς πατρικίότητος τυχῶν. [Exc. de legat. p. 42—43 Par., 156—160 Niebuhr.]

5 Ὅτι ἐπὶ Λέοντος βασιλέως Ῥωμαίων ἐπρεσβεύ- 32
ετο παρὰ μὲν Βανδίλους ὑπὲρ Ἰταλῶν Τατιανός, ἐν
τῇ τῶν πατρικίων ἀξίᾳ καταλεγόμενος, παρὰ δὲ
Πέρσας Κωνστάντιος, τρίτον μὲν τὴν ὑπατον λα-
χῶν ἀρχήν, πρὸς δὲ τῇ ὑπατικῇ ἀξίᾳ καὶ τῆς πα-
10 τρικιότητος τυχῶν. καὶ Τατιανός μὲν ἐκ Βανδίλων
εὐθύς ἄπρακτος ἀνεχώρησε, τῶν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Γε-
ζερίχου μὴ παραδεχθέντων λόγων· ὁ δὲ Κωνστάν-
τιος τῇ Ἐδέσῃ, Ῥωμαϊκῇ μὲν πόλει, προσοίκῳ δὲ
τῆς Περσῶν χώρας, ἐγκατέμεινε, ἐσδέξασθαι αὐτὸν
15 ἐπὶ πολὺ διαναβαλλομένου τοῦ Παρθυαίου μονάρχου.
[Exc. de legat. p. 74—75 Par., 219 Niebuhr.]

Ὅτι τὸν Κωνστάντιον τὸν πρεσβευτὴν ἐν τῇ 33
Ἐδέσῃ χρόνον ἐπιμείναντα, ὡς εἴρηται μοι, τῆς
πρεσβείας πέρι, τότε ἐδέξατο ὁ Περσῶν μονάρχος ἐς
20 τὴν σφετέραν, καὶ παρ' αὐτὸν ἀφικέσθαι προσέταξεν,
οὐκ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἀλλὰ γὰρ ἐν τοῖς μεθορίοις αὐ-
τῶν τε καὶ Οὔννων τῶν Κιδαριτῶν τὰς διατριβὰς
ποιούμενος . . . [πρὸς οὓς πόλεμος addit Nieb.] αὐτῷ
συνίστατο αἰτίαν ἔχων ὡς τοὺς φόρους τῶν Οὔννων
25 μὴ κομιζομένων, οὓς οἱ πάλαι μὲν τῶν Περσῶν καὶ
Πάρθων βασιλεύοντες ἔθεντο. ὣν ὁ πατήρ [τὴν τοῦ
φόρου] ἀπαρνησάμενος ἀπαγωγὴν τὸν πόλεμον ὑπε-
δέξατο, καὶ τοῦτον μετὰ τῆς βασιλείας παρέπεμψε
τῷ παιδί, ὥστε ταῖς μάχαις ἐπιτριβομένους τοὺς Πέρ-
30 σας ἀπάτη ἐθελῆσαι τὴν τῶν Οὔννων λῦσαι διαφο-
ράν, καὶ δῆτα διαπέμψασθαι τὸν Πειρώξην, τοῦτο
γὰρ ἦν ὄνομα τῷ τότε Περσῶν βασιλεύοντι, πρὸς

τὸν Κούγγαν τὸν Οὔννων ἡγούμενον, ὡς τὴν πρὸς
 αὐτὸν ἀσμενίζων εἰρήνην ἐπὶ τε συμμαχία σπένδε-
 σθαι βούλοιο καὶ τὴν αὐτοῦ κατεγγυᾷ ἀδελφὴν.
 νεώτατον γὰρ αὐτὸν εἶναι συνέβαινε καὶ μηδέπω
 παίδων εἶναι πατέρα. τὸν δὲ προσδεξάμενον τοὺς 5
 λόγους γήμασθαι οὐ τοῦ Πειρωῶζου ἀδελφὴν, ἀλλ'
 ἑτέραν γυναῖκα βασιλικῶς διακοσμηθεῖσαν, ἣν ὁ
 Περσῶν μονάρχος ἐξέπεμψε, παρεγγυήσας ὡς οὐδὲν
 μὲν ἀνακαλύπτουσα τῶν ἐσχηματισμένων βασιλείας
 καὶ εὐδαιμονίας μεθέξει, ἐκλέγουσα δὲ τὴν ὑπόκρι- 10
 σιν θάνατον ἔξει ζημίαν· οὐ γὰρ ἀνέξεσθαι τὸν Κι-
 δαριτῶν ἄρχοντα θεράπαιναν ἔχειν γαμετὴν ἀντὶ τῆς
 εὐγενομένης. τούτου χάριν σπεισάμενος ὁ Πειρω-
 ῶζης πρὸς τὸν τῶν Οὔννων ἡγούμενον οὐκ ἐπὶ πολὺ
 τῆς ἀπάτης ἀπώνατο· εὐλαβηθεῖσα γὰρ ἡ γυνὴ μή- 15
 ποτε ὁ ἄρχων τοῦ ἔθνους ὑπὸ ἐτέρων πυθόμενος τὴν
 αὐτῆς τύχην χαλεπῶ αὐτὴν ὑφ᾽έξει θανάτῳ, μηνύει
 τὸ μελετηθέν. ὁ δὲ Κούγγας ἐπαινέσας τὴν γυναῖκα
 τῆς ἀληθείας αὐτὴν μὲν ἔμεινεν ἔχων γαμετὴν, τίσα-
 σθαι δὲ τοῦ δόλου Πειρωῶζην ἐθέλων πόλεμον πρὸς 20
 τοὺς ὁμόρους ἔχειν ὑπεκρίνετο, δεῖσθαι τε ἀνδρῶν
 οὐ τῶν πρὸς μάχην ἐπιτηδείων, μυρίον γὰρ αὐτῷ
 παρεῖναι πλῆθος, ἀλλὰ τῶν στρατηγησόντων αὐτῷ τὸν
 πόλεμον. ὁ δὲ τριακοσίους αὐτῷ ἄνδρας τῶν λογάδων
 ἐξέπεμψε. καὶ τοὺς μὲν ὁ τῶν Κιδαριτῶν ἄρχων 25
 ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ λωβησάμενος παρὰ τὸν Πειρωῶζην
 ἀπέπεμψεν ἀπαγγελοῦντας ὡς τῆς ἀπάτης ταύτην
 ἔδωκε δίκην. οὕτως αὖθις αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἀνεξω-
 πυρήθη, καὶ ἐμάχοντο καρτερῶς. ἐν Γόργα τοίνυν,
 τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ χωρίῳ, ἐν ᾧπερ συνέβαινε τοὺς 30
 Πέρσας στρατοπεδεύεσθαι, τὸν Κωνσταντίον ὁ Πει-
 ρωῶζης ἐδέχετο, καὶ τινὰς ἡμέρας φιλοφρονησάμενος

διαφῆκε, δεξιὸν οὐδὲν περὶ τῆς πρεσβείας ἀποκρι-
νάμενος. [Exc. de legat. p. 75—76 Par., 219—221
Niebuhr.]

Ἵτι μετὰ τὸν ἐμπρησμὸν τῆς πόλεως τὸν ἐπὶ 34
5 Λέοντος ἦκεν ὁ Γωβάξης σὺν Διονυσίῳ ἐς τὴν Κων-
σταντίνου, Περσικὴν ἔχων στολὴν καὶ τῷ Μηδικῷ
δορυφορούμενος τρόπῳ. ὃν οἱ ἀμφὶ τὰ βασίλεια δε-
ξάμενοι πρότερον μὲν τοῦ νεωτερισμοῦ κατεμémψαντο,
ἔπειτα δὲ φιλοφρονησάμενοι ἀπέπεμψαν· εἶλε γὰρ
10 αὐτοὺς τῇ τε θωπείᾳ τῶν λόγων καὶ τὰ τῶν Χρι-
στιανῶν ἐπιφερόμενος σύμβολα. [Exc. de legat. p.
43—44 Par., 160 Niebuhr.]

Ἵτι Σκίροι καὶ Γότθοι ἐς πόλεμον συνελθόντες 35
καὶ διαχωρισθέντες ἀμφοτέρω πρὸς συμμάχων με-
15 τάκλησιν παρεσκευάζοντο· ἐν οἷς καὶ παρὰ τοὺς
ἑώους ἦλθον. καὶ Ἄσπαρ μὲν ἠγεῖτο μηδετέροις
συμμαχεῖν, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Λέων ἐβούλετο Σκίροις
ἐπικουρεῖν. καὶ δὴ γράμματα πρὸς τὸν ἐν Ἰλλυριοῖς
στρατηγὸν ἔπεμπεν, ἐντελλόμενος σφίσι κατὰ τῶν
20 Γότθων βοήθειαν τὴν προσήκουσαν πέμπειν. [Ibid.
p. 44 Par., 160 Niebuhr.]

Ἵτι ἦκε κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον παρὰ τῶν Ἀτ- 36
τίλα παίδων ὡς τὸν βασιλέα Λέοντα πρεσβεία, τὰς
αἰτίας διαλύουσα τῆς προῦπαρξάσης διαφορᾶς, καὶ
25 ὡς χρὴ αὐτοὺς ἐπὶ εἰρήνῃ σπένδεδεσθαι, καὶ κατὰ τὸ
παλαιὸν ἔθος παρὰ τὸν Ἰστρον ἐς ταῦτὸν ἰόντας Ῥω-
μαίοις προτιθέναι ἀγορὰν καὶ ἀντιλαμβάνειν ὧν ἂν
δεόμενοι τύχοιεν. καὶ ἡ μὲν σφῶν αὐτῶν πρεσβεία
ἐν τοῖσδε οὐσα ἄπρακτος ἐπανήει· οὐ γὰρ ἐδόκει τῷ
30 βασιλεύοντι Οὐννοῦς τῶν Ῥωμαϊκῶν συμβολαίων
μετέχειν πολλὰ τὴν αὐτοῦ κακώσαντας γῆν· οἱ δὲ
τοῦ Ἀτίλα παῖδες τὴν ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἀπόκρισιν

δεξάμενοι πρὸς σφᾶς διεφέροντο· ὁ μὲν γὰρ Δεγγιζίχ, ἀπράκτως ἐπανελθόντων τῶν πρέσβεων, πόλεμον Ῥωμαίοις ἐπάγειν ἐβούλετο, ὁ δὲ Ἡρνάχ πρὸς ταύτην ἀπηγόρευε τὴν παρασκευήν, ὡς τῶν κατὰ χώραν ἀπαγόντων αὐτὸν πολέμων. [Exc. de legat. 5 p. 44 Par., 160—161 Niebuhr.]

- 37 Ὅτι Σαράγουροι Ἀκατίροις καὶ ἄλλοις ἔθνεσιν ἐπιθέμενοι ἐπὶ Πέρσας ἐστράτευσον. καὶ πρότερον μὲν ἐπὶ Κασπίας παρεγένοντο πύλας· καὶ φρουρὰν Περσικὴν ἐν αὐταῖς ἐγκαθεστῶσαν εὐρόντες ἑτέραν ¹⁰ ὁδὸν ἐστράποντο, δι' ἧς ἐπὶ τοὺς Ἰβήρας ἐλθόντες τὴν τε αὐτῶν ἐδήουν καὶ τὰ Ἀρμενίων χωρία κατέτρεχον, ὥστε Πέρσας πρὸς τῷ πολέμῳ τῶν Κιδαριτῶν τῷ πάλαι αὐτοῖς συστάντι καὶ ταύτην εὐλαβουμένους τὴν ἔφοδον παρὰ Ῥωμαίους πρεσβεύσασθαι καὶ ¹⁵ αἰτεῖν χρήματα σφίσι αὐτοῖς δίδοσθαι ἢ ἄνδρας πρὸς φυλακὴν τοῦ Ἰουροειπαᾶχ φρουρίου, καὶ λέγειν ἅπερ αὐτοῖς πολλάκις εἶρητο πρεσβευομένοις, ὡς αὐτῶν ὑφισταμένων τὰς μάχας καὶ μὴ συγχωρούντων τὰ ἐπιόντα ἔθνη βάρβαρα πάροδον ἔχειν ²⁰ ἢ τῶν Ῥωμαίων ἀδήωτος διαμένει χώρα. τῶν δὲ ἀποκριναμένων ὡς ἕκαστον ἀνάγκη τῆς οἰκείας ὑπερμαχοῦντα γῆς τῆς σφετέρως φρουρᾶς ἐπιμελεῖσθαι, πάλιν ἄπρακτοι ἐπανέξενξαν. [Exc. de legat. p. 44 Par., 161—162 Niebuhr.] 25

- 38 Ὅτι Δεγγιζίχ πόλεμον ἐπὶ Ῥωμαίους ἐπενεγκόντος καὶ τῆ τοῦ Ἰστρου ὄχθη προσκαρτεροῦντος, τοῦτο μαθὼν ὁ Ὄρνιγίσκλου (Ἀρνεγίσκλου Iordani, Ἀνεγίσκλου Ioanni Ant. fr. 206)· αὐτὸς γὰρ εἶχε τὴν πρὸς τῷ Θρακίῳ μέρει τοῦ ποταμοῦ φυλακὴν· ³⁰ ἐκ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμψας ἐπνυθάνετο ὅτι βουλόμενοι πρὸς μάχην παρασκευάζονται. ὁ δὲ

Δεγγιζίχ τοῦ Ἀναγάστου κατολιγορήσας τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πεμφθέντας ἀπράκτους ἤφει, παρὰ δὲ τὸν βασιλέα τοὺς διαλεξομένους ἔστειλεν, ὡς εἰ μὴ γῆν καὶ χρήματα αὐτῷ [καὶ τῷ] ἐπομένῳ δοίη στρατῷ, 5 πόλεμον ἐπάξει. τῶν δὲ παρ' ἐκείνου πρέσβειων ἐς τὰ βασίλεια ἀφικομένων καὶ τὰ αὐτοῖς ἐνταλθέντα ἀπαγγειλάντων, ἀπεκρίνατο βασιλεὺς ἐτοιμῶς ἔχειν πάντα ποιεῖν, εἴ γε ὑπακουσόμενοι αὐτῷ παραγέ- νωνται· χαίρειν γὰρ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ συμ- 10 μαχίᾳ ἀφικνουμένοις. [Exc. de legat. p. 44—45 Par., 162 Niebuhr.]

Ἵτι Ἀναγάστου καὶ Βασιλίσκου καὶ Ὀστρόου καὶ 39 ἄλλων τινῶν στρατηγῶν Ῥωμαίων τοὺς Γότθους ἐς τινα κοῖλον χῶρον συγκλειςάντων καὶ πολιορκούντων, 15 λιμῷ τε πιεζομένων τῶν Σκυθῶν σπάνει τῶν ἐπιτη- δείων, πρεσβείαν παρὰ τοὺς Ῥωμαίους ποιήσασθαι, ὥστε αὐτοὺς ἐνδιδοᾶσι νεμομένους γῆν ὑπακούειν αὐτῶν ἐς ὅ,τι ἂν θέλοιεν. τῶν δὲ ἐπὶ βασιλέα τὴν ἐκείνων φέρειν ἀποκριναμένων πρεσβείαν, καὶ τῶν 20 βαρβάρων τοῦ λιμοῦ πέρι σφᾶς θέσθαι ἐθέλειν τὰς συμβάσεις φαμένων, καὶ μὴ οἴους τε εἶναι μακρὰς ποιεῖσθαι ἀνακωχάς, βουλευόμενοι οἱ τὰς Ῥωμαϊκὰς τάξεις διέποντες, τροφὰς χορηγήσειν αὐτοῖς ὑπέσ- χοντο ἄχρι τῆς βασιλέως ἐπιτροπῆς, εἴ γε σφᾶς 25 αὐτοὺς διέλοιεν ὥσπερ καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν διακέκριται πλῆθος· ἔσεσθαι γὰρ αὐτῶν ῥαδίως οὕτως ἐπιμέ- λειαν, ἐς τοὺς κληρουμένους καὶ οὐκ ἐς πάντας ἀπο- βλεπόντων τῶν στρατηγῶν, οἵπερ ἐς φιλοτιμίαν ὁρῶντες πρὸς τὴν αὐτῶν πάντως ἀμιλληθήσονται 30 κομιδῆν. τῶν δὲ Σκυθῶν τοὺς ἀπαγγελθέντας διὰ τῶν πρέσβειων προσδεξαμένων λόγους καὶ ἐς τοσαύ- τας σφᾶς αὐτοὺς ταξάντων μοίρας, ἐς ὅσασπερ καὶ

οἱ Ῥωμαῖοι διεκέκριντο, Χελχάλ, τοῦ Οὔννων γένους ἀνὴρ καὶ ὑποστράτηγος τῶν διεπόντων τὰ Ἄσπαρος τάγματα, παρὰ τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτοῖς βαρβαρικὴν μοῖραν ἐλθῶν, καὶ τῶν Γότθων, πλείονες δὲ τῶν ἄλλων ὑπῆρχον, μεταπεμφάμενος τοὺς λογάδας τοῖς 5 αὐτοῖς ἐποίησατο λόγων ἀρχήν, ὡς δώσει μὲν αὐτοῖς γῆν ὁ βασιλεύς, οὐκ ἐς σφετέραν δὲ αὐτῶν ὕνησιν, ἀλλὰ τοῖς ἐν σφίσιν Οὔννοις. τούτους γὰρ ὀλιγώρως γεηπονίας ἔχοντας δίκην λύκων τὰς αὐτῶν ἐπιόντας διαρπάξεσθαι τροφάς, ὥστε θεραπεύοντων τάξιν ἐπέ- 10 χοντας τῆς ἐκείνων ἕνεκα ταλαιπωρεῖσθαι τροφῆς, καίπερ ἐς αἰεὶ ποτε τοῖς Οὔννοις τοῦ Γότθων γένους ἀσπόνδου διαμείναντος, καὶ ἐκ προγόνων τὴν αὐτῶν ἀποφυγεῖν ὁμαιχιμίαν ὁμοσαμένων, ἐφ' ᾧ καὶ ὄρκων πατρίων πρὸς τῇ τῶν οἰκείων στερήσει καταφρονεῖν. 15 αὐτὸν δέ, εἰ καὶ τὸ Οὔννων αὐχεῖ γένος, δικαιοσύνης πόθῳ τάδε πρὸς αὐτοὺς εἰπόντα δεδωκέναι περὶ τοῦ πρακτέου βουλήν. ἐπὶ τούτοις οἱ Γότθοι διαταραχθέντες, καὶ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα τὸν Χελχάλ εἰρηκέναι νομίσαντες, τοὺς ἐν αὐτοῖς Οὔν- 20 νους συστάντες διεχειρίζοντο· καὶ μάχη καρτερὰ ἀμφοτέρων συνίστατο τῶν ἐθνῶν ἐκ συνθήματος. ὁ Ἄσπαρ πυθόμενος, ἀλλὰ γὰρ καὶ οἱ τῶν λοιπῶν στρατοπέδων ἡγεμόνες μετὰ τῶν οἰκείων παραταξάμενοι τὸν ἐπιτυχόντα τῶν βαρβάρων ἀνήρουν. 25 τοῦ δὲ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης οἱ Σκύθαι λαβόντες ἔννοιαν σφᾶς τε ἀνεκαλοῦντο καὶ ἐς χεῖρας τοῖς Ῥωμαίοις ἐχώρουν. ἀλλ' οἱ μὲν Ἄσπαρος τὴν σφίσιν ἐπιλαχοῦσαν ἐφθασαν ἀναλώσαντες μοῖραν· τοῖς δὲ λοιποῖς στρατηγοῖς οὐκ ἀκίνδυνος ἢ μάχη ἐγένετο, 30 τῶν βαρβάρων καρτερῶς ἀγωνισαμένων, ὥστε τοὺς ἐξ αὐτῶν ὑπολειφθέντας τὰς τε Ῥωμαϊκὰς τάξεις

διώσασθαι καὶ τῆδε τὴν πολιορκίαν διαφυγεῖν. [Exc. de legat. p. 45—46 Par., 162—164 Niebuhr.]

Ἵτι Λέων ὁ βασιλεὺς στέλλει πρὸς τὸν Γεζέριχον 40
Φύλαρχον τὴν τοῦ Ἀνθεμίου βασιλείαν μηνύσων καὶ
5 πόλεμον ἀπειλήσων, εἰ μὴ γε τῆς Ἰταλίας καὶ Σικε-
λίας ἀφέξοιτο. ἐπανῆκε δὲ ἀγγέλλων μὴ ἐθέλειν
αὐτὸν τοὺς τοῦ βασιλέως προσίεσθαι λόγους, ἀλλὰ
ἐν πολέμου εἶναι παρασκευῇ, ὡς ὑπὸ τῶν ἐφῶν Ῥω-
μαίων παρασπονδούμενον. [Exc. de legat. p. 76 Par.,
10 221 Niebuhr.]

Ἵτι μεγίστης πρὸς τὸ Σουάννων ἔθνος Ῥωμαίοις 41
τε καὶ Λαξοῖς ὑπαρχούσης διαφορᾶς, καὶ σφόδρα ἐς
τὴν τοῦ σήματος * τῶν Σουάννων συνισταμένων μά-
χην *. καὶ Περσῶν δὲ ἐθελόντων αὐτῷ πολεμεῖν διὰ
15 τὰ φρούρια, ἅπερ [ὑπὸ] τῶν Σουάννων ἀφήρητο,
πρεσβείαν ἔστελλεν, ἐπικούρους αὐτῷ διαπεμφθῆναι
παρὰ βασιλέως αἰτῶν ἐκ τῶν παραφυλαττόντων στρα-
τιωτῶν τὰ Ἀρμενίων ὄρια τῶν Ῥωμαίοις ὑποτελῶν,
ἐφ' ᾧ προσχώρων ὄντων ἐτοίμην ἔχειν βοήθειαν, καὶ
20 μὴ κινδυνεύειν τοὺς πόρωθεν ἀπεκδεχόμενον, ἢ
παραγενομένων ἐπιτρέβεσθαι δαπάνη, τοῦ πολέμου,
ἂν οὕτω τύχη, διαναβαλλομένου, καθάπερ ἤδη πρό-
τερον ἐγεγόνει. τῆς γὰρ σὺν Ἡρακλείῳ ἀπεσταλ-
μένης βοήθειας, καὶ Περσῶν καὶ Ἰβήρων τῶν αὐτῷ
25 ἐπαρόντων τὸν πόλεμον πρὸς ἐτέρων ἔθνῶν τότε ἀπα-
σχοληθέντων, μάχην * τὴν συμμαχίαν ἀπέπεμψεν
ἀσχάλλων ἐπὶ τῇ τῶν τροφῶν χορηγίᾳ, ὥστε αὐτίς
τῶν Πάρθων ἐπ' αὐτὸν ἀναξευξάντων Ῥωμαίους
ἐπικαλέσασθαι. τῶν δὲ στεῖλαι τὴν βοήθειαν ἐπαγ-
30 γειλαμένων καὶ ἄνδρα τὸν αὐτῆς ἠγησόμενον, παρε-
γένετο καὶ Περσῶν πρεσβεία ἀγγέλλουσα τοὺς Κι-
δαρίτας Οὐννοὺς ὑπ' αὐτῶν κατηγονίσθαι καὶ Βα-

λαὰμ πόλιν αὐτῶν ἐκπεπολιορκημένοι. ἐμήνουν δὲ τὴν νίκην καὶ βαρβαρικῶς ἐπεκόμπαζον, τὴν παροῦσαν αὐτοῖς μεγίστην δύναμιν ἀποφαίνειν ἐθέλοντες. ἀλλὰ αὐτοῦς παραντίκα τῶν ἀγγελθέντων ἀπέπεμπε βασιλεύς, ἐν μείζονι φροντίδι τὰ ἐν Σικελίᾳ 5 συνενεχθέντα ποιούμενος. [Exc. de legat. p. 46 Par., 164—165 Niebuhr.]

Classenus voce μάχην in locis corruptis p. 349, 13 et 26 indicari censet nomen proprium ducis Suannorum. Tillemontius VI, p. 401, suspicabatur legendum esse 10 ἐς τὴν κατὰ τοῦ Σήματος (sc. ducis Lazorum) . . . μάχην. MÜLLERUS.

- 42 Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς κατὰ Γιζερίχου τοῦ τῶν Ἀφρων κρατοῦντος στόλου μέγαν ἐξοπλίσας ἀπέστειλεν. ὁ γὰρ Γιζερίχος μετὰ τὴν τελευταίην Μαρκιανουῦ πολλὰ δεινὰ ἐνεδείξατο ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν χώραις ληξιόμενος καὶ αἰχμαλωτίζων πολλοὺς καὶ τὰς πόλεις κατασκάπτων· ὅθεν ζήλω κινήθεις ὁ βασιλεὺς ἐκ πάσης τῆς ἀνατολικῆς θαλάσσης ἑκατὸν χιλιάδας (1. ἑκατὸν καὶ χιλιάδα: 20 1113 naves sec. Cedren.) πλοίων ἀθροίσας, καὶ στρατῶν καὶ ὄπλων ταῦτα πληρώσας, κατὰ Γιζερίχου ἀπέστειλεν. φασὶ γὰρ αὐτὸν αἰ' κεντηνάρια δεδπαυηκέναι χρυσίου ἐν τούτῳ τῷ στόλῳ. στρατηγὸν δὲ καὶ ἑξαρχον τοῦ στόλου κατέστησεν Βασιλίσκον 25 τὸν Βηρίνης τῆς Ἀγούστης ἀδελφόν, τῆς ὑπάτου τιμῆς ἤδη μετασχόντα καὶ Σκύθας πολλάκις νικήσαντα ἐν τῇ Θράκῃ. ὃς δὴ καὶ συνδραμούσης αὐτῷ ἐκ τῆς ἐσπερίου οὐκ ὀλίγης δυνάμεως, συμπλακείς εἰς ναυμαχίας πολλάκις τῇ Γιζερίχου μετὰ (τμ' 30 Classenus) τῶν νηῶν τῷ βυθῷ παραδούς, εἶτα καὶ αὐτὴν ἠδυνήθη Καρχηδόνα κρατῆσαι. ὕστερον δὲ

δώροις ὑπὸ Γιζερίχου καὶ πλείστοις χρήμασι δελεασθεῖς, ἐνέδωκεν καὶ ἠττήθη ἐκὼν, ὡς Πρίσκοσ (ὡσπερ σικὸς et ὡς Περσικὸς codd.) ἰστόρησεν ὁ Θραξ. [Theophanes Chron. p. 178—179 ed. Bonn.]

5 Ὑπὸ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τοῦ Σκυθικοῦ πολέμου 43
 συνισταμένου πρὸς τοὺς ἐφούς Ῥωμαίους, ἧ τε Θρακία γῆ καὶ ὁ Ἑλλήσποντος ἐσεῖσθη καὶ Ἰωνία καὶ αἱ καλούμεναι Κυκλάδες νῆσοι, ὡς Κνίδου καὶ τῆς Κῶ τῶν νήσων τὰ πολλὰ κατενεχθῆναι. καὶ ὄμβρους δὲ
 10 ἔξαισίους ὁ Πρίσκοσ ἱστορεῖ γενέσθαι ἀνὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν Βιθυνῶν χώραν, ἐπὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας ποταμηδὸν τῶν ὑδάτων ἐξ οὐρανοῦ φερομένων· καὶ ὄρη μὲν ἐς πεδία κατενεχθῆναι, κατακλυσθεῖσας δὲ κώμας παραπολέσθαι· γε-
 15 νέσθαι δὲ καὶ νήσους ἐν τῇ Βοάνῃ λίμνῃ, οὐ μακρὰν τῆς Νικομηδείας ἀφεστώσῃ, ἐκ τῶν συννεχθέντων ἐς αὐτὴν παμπόλλων φορυτῶν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐπράχθη. [Euagrius Hist. eccles. II, 14.]

Capita nonnulla eorum, quae deinceps Priscus tra-
 20 ctavit, recenset Euagrius Hist. eccles. II, 16. Vide supra p. 270, 14. MÜLLERUS.

Prisci fragmentis incerta coniectura annumerata sunt haec Suidae:

1. Θλαδίας, εὐνοῦχος. "ὑποβάλλει τοίνυν (ὁ θλα-
 25 δίας addendum ex Zonara p. 1046) τοὺς Οὐάλεντος μυστικούς, τὴν γυναικωνῆτιν λέγω φάλαγγα (postrema haec ponit etiam in γυναικωνῆτις), οἵπερ εἰσὶν αἰετῶν φαύλων πράξεων ἐμπύρευμα, κατηγορησάμενοι τοῦ Ἀετίου κατὰ βασιλέως ἐμμελετῶν, ὡς ἂν ἐπιβατεύσῃ
 30 τῆς ἔξουσίας. [deinde excidit aliquid.] ἀγωνίζονται πείσαι τὸν βασιλέα. ἦν γὰρ βαρὺς ὁ σταθμὸς τοῦ ὑποσχεθέντος χρυσίου, ὁ ὑποσμήχων (— σμύχων

Kusterus) αὐτῶν τὰ ἔντοσθεν. δεινοὶ γὰρ εἰς τὸ συρ-
 ράψαι βλάβας προκειμένης χρυσίου ὑποσχέσεως.
 ἄπληστον γὰρ τὸ γένος καὶ πρὸς πλεονεξίαν ἀεὶ κέ-
 χηνε, καὶ οὐκ ἔστι τι τῶν φανύλων ἄνευ τῆς αὐτῶν
 δυστροπίας ἐν τοῖς βασιλείοις τελούμενον. πείθεται 5
 ταῖς συκοφαντίαις ὁ βασιλεὺς καὶ λόγου ταχύτερον
 πρὸς τὸν φόνον Ἀετίου κινηθεὶς τοῦτον ἀναιρεῖ, καὶ
 ὡς ἔρμαιον αὐτῷ τὸπραχθὲν λογισάμενός φησι πρὸς
 τινα τὸν στοχάζεσθαι τὰ ἀπόρρητα δυνάμενον (τῶν
 — δυναμένων Porsonus), Οὐ καλῶς μοι πέπρακται 10
 ἢ τοῦ Ἀετίου, ὧ οὗτος, ἀναίρεσις; ὁ δὲ φησιν, Εἰ
 καλῶς ἢ μὴ οὐκ οἶδα· γίνωσκε δὲ ὅτι τῇ λαιᾷ χειρὶ
 τὴν δεξιάν σου ἀπέκοψας. Quae Prisco tribuit Rei-
 nesius, probante Müllero ad Ioannem Antioch. p. 614,
 fr. 200. Hemsterhusii Eunapio tribuentis errorem re- 15
 darguit Tittmannus. Ad Οὐάλεντος, bis apud Suidam
 positum, Kusterus: „Aetius non ab imperatore Valente,
 sed Valentiniano occisus est, ut ex historiis constat.
 Quare scribendum Οὐαλεντινιανουῶ.”

2. Ταρσοὶ καλάμων. “οἱ δὲ Λαζοὶ βόθρους ὀρύ- 20
 ξαντες καὶ δόρατα τοῖς βόθροις ἐγκαταπήξαντες ταρ-
 σοῖς καλάμων καὶ ὕλη μὴ βεβαίαν ἐχούση βάσιν,
 ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐπιφερόμενον ἄχθος ὀλισθαινούση
 (— θανούση), τὰ στόματα τῶν ὀρυγμάτων ἐκάλυψαν·
 καὶ χοῦν ἐπιβαλόντες, τὰ τε παρ’ ἐκάτερα χωρία 25
 γεωργήσαντες καὶ πυροὺς σπείραντες, ἐτροπώσαντο
 τοὺς Ῥωμαίους.”

Prisco locum tribuit Bernhardy et ab Suida con-
 tractum suspicatur. Idem eidem hunc apud eundem:

3. Τιμωρὸς ὁ ἐκδικητής. “οἱ δὲ ᾤοντο αὐτὸν 30
 τιμωρὸν ἀφίχθαι τοῦ Ἀετίου φόνου.”

EUSTATHII EPIPHANIENSIS FRAGMENTA.

Prisco adieci quem illum pariter atque Dexippum in compendium redelegisse testatur Euagrius Eustathium Epiphaniensem, quum fieri possit ut Prisci sint quae quatenus illius historiae fines non excedunt, sunt apud Eustathium, de quo ita Müllerus p. 138: „Eustathius ex Epiphania Syriae urbe oriundus historiae epitomen condidit, in qua, sumpto inde ab antiquissimis temporibus exordio, usque ad Anastasii imp. annum duodecimum (502) narrationem deduxit. Opus hoc ex uno fere novimus Euagrio, qui iis locis quibus historiae profanae summa capita rebus ecclesiasticis interponit, saepius ac summa cum laude Eustathii facit mentionem. Neque dubito quin Euagrius historiae civilis breviaria sua usque ad a. 502 longe plurima hauserit ex Eustathii epitome, adeo ut etiam historici, qui maiorum operum conditores passim ab eo citantur, ex Eustathio commemorentur.*) Idem lib. V, 24 divisionem operis indicat. Etenim postquam historiae profanae scriptores recensuit Characem, Theopompum, Ephorum, Dionysium Halicarnassensem,

---

*) Eustathium inter fontes Euagrii recenset etiam Nicephorus Callist. H. eccl. prooem.

Polybium, Appianum, Diodorum, Dionem Cassium, Herodianum, Nicostratum, Dexippum, Arrianum, Asinium Quadratum, Zosimum, Priscum, subiicit haec: *Ἄπερ ἅπαντα Εὐσταθίῳ τῷ Ἐπιφανεῖ ἐπιτέμνεται πανάριστα ἐν δύο τεύχεσιν, ἐνὶ μὲν ἕως ἀλώσεως Ἰλίου, τῷ δὲ ἐτέρῳ ἕως δωδεκάτου ἔτους τῆς Ἀναστασίου βασιλείας.* In his verba ἐν δύο τεύχεσιν intelligenda sunt de duobus operis partibus, quarum utramque complures libros continuisse consentaneum est. In priore parte, quae mythica continebat, prae ceteris secutus erit Characem, quem per multos libros argumentum illud tractasse scimus, atque primo loco inter auctores, quos Eustathius excerpserit, ab Euagrio memorari videmus. De altera parte, quae a Troianis temporibus initium cepit, Suidas loquitur in hisce: *Εὐστάθιος, αἰτ, Ἐπιφανεύς. χρονικὴν ἐπιτομὴν (ὠραιοτάτην add. Eudocia) τῶν ἀπὸ Αἰνείου (τοῦ Τρωὸς add. Eud.) μέχρι Ἀναστασίου βασιλείας ἐν τόμοις θ', καὶ ἄλλα τινά.* Eudocia pro ἐν τόμοις θ' habet ἐν τόμοις εἴκοσι. Kusterus scribi voluit ἐν τόμοις β', ex Euagrio scilicet. Verum Euagrius duas historiarum partes, uti dixi, non vero duos libros significare voluisse mihi videtur. — Inter ἄλλα τινά (χρονικὰ συνεγράψατο addit Eudocia) fortasse fuit historia belli Persici, quod contra Cabadem Anastasius (502—505) gessit. Eam vero historiam ne ultra primum belli annum, qui Amidae urbis expugnatione clarus erat, deduceret fato impeditus est. Euagrius I, 19 (fr. 1, ubi de Theodosii II temporibus sermo est): *Ἄπερ ἰστόρηται μὲν καὶ ἄλλοις, ἐπιτέμνεται δὲ εὖ μάλα κομψῶς καὶ Εὐσταθίῳ τῷ ἐξ Ἐπιφανείας τῷ Σύρω, ὃς καὶ τὴν ἄλωσιν Ἀμίδης συνεγράψατο.* Idem III, 37 (fr. 6, ubi inter belli Per-

sici initia Theodosiopolis et Amidae expugnatio commemoratur): *Εἰ τῶ δὲ φίλον λεπτῶς τὰ περὶ τούτων εἰδέναι καὶ τῇ ἀκριβείᾳ πάντων ἐπεξελεῖν, Εὐσταθίῳ εὖ μάλα σοφῶς μετὰ πολλοῦ τοῦ πόνου καὶ τῆς*
ἔς ἄγαν κομψείας ἱστορήται τε καὶ συγγέγραπται ὅς μέχρι τῆς γραφῆς ταύτης ἱστορήσας τοῖς ἀπελθούσι συναριθμεῖται, δωδέκατον ἔτος τῆς Ἀναστασίου καταλελοιπῶς βασιλείας. Malalas p. 399, 3 (fr. 7):
Περὶ οὗ πολέμου Εὐστάθιος . . . συνεγράφατο ὅστις
καὶ εὐθέως ἐτελεύτησε, μηδὲ εἰς τέλειον τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ συντάξας.”

Ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις Θεοδοσίου ἐπαναστάσεις 1
συχνὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην γεγόνασιν, Οὐαλεντινιανοῦ Ῥώμης βασιλεύοντος ἃς καὶ καθείλε Θεοδοσίος,
μεγάλας δυνάμεις ἐκπέμψας κατὰ τε γῆν καὶ θάλασσαν, 15
περικῶ τε καὶ νηίτη στρατῶ. οὕτω δὲ καὶ Περσῶν παροινησάντων κεκράτηκε, βασιλεύοντος αὐτῶν Ἰσδιγέρδου πατρὸς*) τοῦ Οὐαραράνου, ἢ ὡς Σωκράτει δοκεῖ,
αὐτοῦ Οὐαραράνου βασιλεύοντος, ὡς καὶ πρεσβευσαμένοις αὐτοῖς εἰρήνην χαρίσασθαι, ἢ καὶ 20
διήρκεσε μέχρις δυοκαίδεκα ἐτῶν τῆς Ἀναστασίου βασιλείας. ἅπερ ἱστορήται μὲν καὶ ἄλλοις, ἐπιτέμνεται δὲ εὖ μάλα κομψῶς καὶ Εὐσταθίῳ τῶ ἐξ Ἐπιφανείας τῶ Σύρω, ὅς καὶ τὴν ἄλωσιν Ἀμίδης συνε-
γράφατο. [Euagrius Hist. eccl. I, 19. Euagrius ex- 25
scripsit Nicephorus Callist. Hist. eccl. XIV, 57, p. 579 ed. Paris.]

*) Ἰσδιγέρδου πατρὸς τοῦ Οὐαραράνου] His menda subest, quae in errorem induxit diligentissimum Tillemontium *Hist. des emp.* VI, p. 44, 45, 610. Etenim Isdigerdem I (398—419), patrem Vararanis, omnino nullum contra Romanos suscepisse bellum diserte te-

statur Agathias IV, 27. Filius vero eius Vararanes V (419—439 vel 440) bellum intulit Theodosio II, qui etsi armis superior esset, ipse tamen primus legatos de pace ineunda ad Persas misit (Socrates VII, 18, p. 364, 9 ed. Read., Theophanes p. 134 ed. Bonn.). Pax illa facta est a. 422 in annos centum (Sozom. IX, 4, p. 369, 28). At duodeviginti fere annis post foedera rupta bellumque instauratum, sive eodem adhuc regnante Vararane (ut Procopius De bell. Pers. I, 2, et Agathias IV, 27 tradunt), sive sub initio regni Isdigerdis filii, ut Eustathius dicit (probabilius utique, v. Tillemont. p. 611), ac statuisse videtur Chron. Marcellini, ubi res ponitur in a. 441. Hinc deinceps usque ad Anastasii annum duodecimum de bellis inter Romanos Persasque gestis nihil innotuit, ac revera eousque pacem fuisse testatur Eustathius. Patet igitur apud Euagrium non de bello anni 422, sed de bello anni 441 cogitandum esse; idque vel inde colligas, quod in antecedente capite Euagrius de Attila Hunnorum rege (ab a. 433) verba facit. Consequitur pro *Ἰσδιγέρδου πατρὸς* legendum esse *Ἰσδιγ. υἱοῦ*, nisi forte ipsius Euagrii errorem esse mavelis. Denique pro *παροινησάντων* leg. propono *παρασπονδησάντων*. MÜLLERUS. Sic infra p. 362, 15.

2 *Λέων δὲ γαμβρὸν ἐπὶ θυγατρὶ Ἀριάδνῃ προσλαμβάνεται Ζήνωνα, Ἀρικμήσιον μὲν ἐκ σπαργάνων καλούμενον, μετὰ δὲ τοῦ γάμου καὶ τὴν προσηγορίαν προσκτησάμενον ἐκ τινος παρὰ τοῖς Ἰσαύροις ἐς μέγα κλέος ἐληλυθότος, οὕτω προσαγορευομένου. ὅθεν δὲ προήχθη οὗτος ὁ Ζήνων, τίνος τε χάριν πάντων παρὰ τοῦ Λέοντος προουκρίθη, Εὐσταθίῳ ἐκτέθειται τῷ Σύρω. [Euagrius II, 15.]*

Ἀρικμήσιον cod. Florent. et Nicephorus pro *Ἀρι-*

κηῆσον. Nomen corruptum. Apud Candidum Isaurum (cuius v. fr.) vocatur *Ταρασικοδίσσας*. Apud Agathiam IV, 29: *Ζήνων* . . ὃς δὴ πρῶην *Ταρασικωδίσσεος* ante Niebuhrium, qui *Ταρακωδισαῖος* e cod. Rhedig.,
 5 ubi *Τάρασις Κωδιαῖος*, in Chronico Pasch. p. 599, 12 *Ζήνων* ὁ *Κοδισσεὺς* ὁ Ἰσαυρος (*Κοδισσέος* apud Malalam p. 375, 15; 376, 13). In epistola Verinae Aug. apud Theophanem p. 200, 11 *Τρασκαλισσαῖον τὸν μετακληθέντα Ζήνωνα*. — ἐκ τινος] Intellige Fla-
 10 vium Zenonem, consulem a. 448 et magistrum militum in Oriente. V. Priscus fr. 8 extr., 12, 14, 15. Tillemont. VI, p. 109, 114, 229. MÜLLERUS.

Ἐπανίσταται δὲ τῷ Ζήνωνι καὶ Θεωδέριχος Σκύ- 3
 3 θης ὢν γένος, καὶ τὰς οἰκείας δυνάμεις ἀνὰ τὴν
 15 Θρακῶν ἀθροίσας ἐπιστρατεύει κατὰ τοῦ Ζήνωνος, καὶ μέχρι στόματος τοῦ Πόντου δηώσας τὰ ἐν ποσὶ χωρία μικροῦ τὴν βασίλειον εἶλε πόλιν, εἴ γε μὴ
 τινες τῶν ἐς τὰ μάλιστα αὐτῷ ἐπιτηδείων ὑπαχθέν-
 20 τες ἐβουλεύσαντο αὐτὸν ἀνελεῖν. ὃς ἐθέλοκακοῦντας τοὺς οἰκείους ἐγνωκῶς, ἐς τοῦπίσω μὲν ἀποχωρεῖ· οὐ πολλῶ δὲ ὕστερον τοῖς ἀπελθοῦσι συναριθμεῖται.
 λέξω δὲ καὶ τὸν τῆς τελευτῆς τρόπον, ᾧδε γενόμενον. δόρου διηγκυλημένον πρὸ τῆς σκηνηῆς αὐτῷ μετηώρητο
 σχῆμα βαρβαρικόν. εἶτα διακινήσαι τὸ σῶμα βου-
 25 ληθεὶς ἵππον ἀχθῆναι προστέταχεν· ἀναβολεῖ δὲ οὐκ εἰωθὼς χοῆσθαι τῷ ἵππῳ προσήλατο. ὁ δέ, ἀγελαῖός τις ὢν καὶ ὑβριστής, οὐπω περιβάδην Θεω-
 δερίχου καθίσαντος, μετεωρίζει τὸ πρόσθε πόδε, τῷ ὀπισθίῳ μόνῳ ἀκροβατῶν, ὡς διαφιλονεικοῦντα
 30 τὸν Θεωδέριχον καὶ μήτε τῷ χαλινῷ ἀνασειράζειν τὸν ἵππον τολμῶντα, ὡς ἂν μὴ ἐμπέσοι γε αὐτῷ, μήτε τῆς ἔδρας βεβαίως ἀντεχόμενον, [ἐν τῷ] τῆδε

κἀκείσε περιδουεῖσθαι διασεῖσαι τὴν αἰχμὴν, ταύτην τε ἐπ' αὐτὸν ἐνεχθῆναι πλαγίαν καὶ τὴν πλευρὰν κατατρῶσαι· ἔνθεν τε κλινήρη γενόμενον καὶ βραχείας ἡμέρας ἀρκέσαντα τὸν βίον ἐκ τοῦδε τοῦ τραύματος καταστρέψαι. [Euagrius III, 25. Conf. Marcellin. 5 Chron. ad a. 481 (Placidio solo cons.): Theodorichus, Triarii f., rex Gothorum, adscitis suis usque ad Anaplum, quarto urbis milliario advenit; nulli tamen Romanorum noxius continuo reversus est. Porro in Illyricum properans, dum inter suorum moventia plaustra progredi- 10 tur, iacentis super carpentum teli acumine et pavescentis equi sui impulsione fixus transverberatusque interiit.]

Μετὰ ταῦτα διενεχθεὶς πρὸς Ζήνωνα Μαρκιανός, παῖς μὲν Ἀνθεμίου τοῦ Ῥώμης βασιλεύσαντος, κῆδος δὲ πρὸς Λέοντα τὸν βεβασιλευκότα πρότερον ἐσχῆ- 15 κώς, ἐπεὶ τὴν νεωτέραν αὐτοῦ θυγατέρα Λεοντίαν ἐσφάκισατο, τυραννεῖν ἐπειρᾶτο· καὶ μάχης ἰσχυρᾶς περὶ τὰ βασίλεια συρραγείσης καὶ πολλῶν ἐκατέρωθεν πεπτωκότων, τρέπει τοὺς ἐναντίους ὁ Μαρκιανός, καὶ τῶν βασιλείων ἐγκρατῆς γέγονεν ἄν, εἰ μὴ 20 τὸν καιρὸν παρήμεν, ἐς αὔριον τὴν πρᾶξι ἀναβαλλόμενος· ὄξυπετῆς γὰρ ὁ καιρὸς καὶ παρὰ πόδας μὲν ἰὼν ἴσως ἀλίσκεται· ἐπὰν δὲ τὴν λαβὴν διαδράσῃ, μετεωροπορεῖ, γελᾷ τε τοὺς διώκοντας, ἐφικτὸς αὐτοῖς λοιπὸν οὐκ ἀνεχόμενος εἶναι· ὅθεν ἀμέλει οἱ 25 πλάσται καὶ ζωγράφοι κόμην ἔμπροσθεν καθέντες αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὀπισθεν ἐν χροῷ ξυρῶσιν, εὖ μάλᾳ σοφῶς αἰνιττόμενοι ὡς ὀπισθόπους μὲν τυγγάτων τῷ καθειμένῳ τῆς κόμης ἴσως κρατεῖται, ἔμπροσθόπους δὲ γενόμενος τέλεον διαφεύγει, οὐκ ἔχων 30 ὅτῳ κρατηθεῖ τῷ διώκοντι. ὅπερ καὶ ἐπὶ Μαρκιανῷ γέγονε, τὸν μὲν εὐθέτου αὐτῷ καιρὸν ἀπολέσαντι,

ἔξευρεῖν δὲ τοῦτον λοιπὸν οὐ δυναθέντι. ἀνὰ γὰρ
 τὴν ἑξῆς πρὸς τῶν οἰκείων καταπροδοθεὶς καὶ μόνος
 ἀποληφθεὶς πέφευγεν ἀνὰ τὸ τέμενος τῶν θεσπεσίων
 ἀποστόλων· ἐκεῖθεν τε πρὸς βίας ἀφελκυσθεὶς ἐς
 5 *Καισάρειαν πόλιν* (εἰς τὸ Παπουρίου καστέλλιν
Theoph.) τῆς *Καππαδοκῶν* ἐξοικίζεται. καὶ τισι μο-
 ναχοῖς συναγελαζόμενος ὕστερον ἐφωράθη λαθεῖν
 ἐθέλων. καὶ πρὸς τοῦ βασιλέως ἐς *Ταρσὸν* τῆς *Κιλι-*
κίας ἐκπεμφθεὶς καὶ τὴν κόμην ἀποθέμενος πρε-
 10 σβύτερος χειροτονεῖται. γέγραπται ταῦτα κομψῶς *Εὐ-*
σταθίῳ τῷ Σύρῳ. [*Euagrius III, 26. Conf. Theophanes*
p. 196 seq., qui eodem modo haec narrat post memo-
ratam necem Theoderichi.]

Ὁ αὐτὸς γράφει τὸν *Ζήνωνα* καὶ *Βηρίνη* τῆ πεν- 4
 15 *θερᾷ* μυρίας ἐπιβουλάς ῥάψαι· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ
 πρὸς τὴν *Κιλικῶν* ἐκπέμψαι χώραν. ὕστερον δὲ μετα-
 βῆναι ταύτην πρὸς τὸ *Παπιρίου* λεγόμενον φρού-
 ριον, Ἰλλοῦ τυραννήσαντος, αὐτόθι τε τὸν βίον
 ἐκλιπεῖν. καὶ τὰ κατὰ Ἰλλοῦν δὲ γράφει μάλα λο-
 20 γίως ὁ *Εὐστάθιος*, ὅπως πρὸς τοῦ *Ζήωνος* ἐπιβου-
 λευθεὶς διέφυγε, καὶ ὅπως ὁ *Ζήνων* τὸν ἀποσφάξαι
 τοῦτον προσταχθέντα ἐς θάνατον ἐκδέδωκε, μισθὸν
 τῆς ἀποτυχίας τὴν τῆς κεφαλῆς ἐκτομὴν αὐτῷ παρα-
 σχῶν· ὃν καὶ στρατηγὸν ὁ *Ζήνων* τῶν ἐξῶν ἀπο-
 25 δείκνυσι δυνάμεων, τὸ λαθεῖν πραγματευόμενος·
 ὁ δὲ *Λεόντιον* προσεταιρισάμενος, *Μάρσον* τε οὖν,
 ἄνδρα δόκιμον, καὶ *Παμπρέπιον*, ἀνὰ τὰ τῆς ἐφῶς
 γέγονε μέρη· εἶτα τὴν *Λεοντίου* ἀνάρρησιν τὴν ἐς
Ταρσὸν τῆς *Κιλικίας* γενομένην· ὅπως τε καὶ οὗτοι
 30 τῆς τυραννίδος ἀπώναντο, *Θευδερίχου* κατ' αὐτῶν
 ἐκπεμφθέντος, ἀνδρὸς *Γότθου* τὸ γένος ὑπάρχοντος,
 παρὰ *Ῥωμαίοις* τε αὖ ἐπισήμου, μετὰ ἡμεδαπῆς τε

καὶ ἄλλοδαποῦς δυνάμεως. ἀναγράφει μάλα σοφῶς ὁ αὐτὸς Εὐστάθιος καὶ τοὺς δειλαίως ἀνηρημένους πρὸς Ζήνωνος ἀντὶ τῆς ἐς αὐτὸν εὐνοίας· καὶ ὅτι γε ὁ Θευδέριχος τῆς ἐπιβουλῆς Ζήνωνος αἰσθόμενος, ἐπὶ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην ἀναχωρεῖ· τινὲς δέ 5 φασιν ὡς καὶ ὑποθήκη Ζήνωνος. καὶ Ὀδόακρον μάχῃ κρατήσας ὑφ' ἑαυτὸν τὴν Ῥώμην ποιεῖται, ὄῃγα προσονομάσας ἑαυτόν. [Euagrius III, 27. Conf. Theophanes p. 197 seqq.]

- 5 Τοῦ Ζήνωνος τοίνυν ἄπαιδος τελευτήσαντος ἐπι-
ληψίας νόσῳ μετὰ ἑβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῆς
αὐτοῦ βασιλείας ἤλπισε μὲν Δογγῖνος ὁ τούτου ἀδελ-
φός, ἐς μέγα δυνάμεως προκεχωρηκώς, τὴν βασιλείαν
ἑαυτῷ περιθήσειν· οὐ μὴν τῶν δοκηθέντων ἔτυχεν.
ἡ γὰρ Ἀριάδνη Ἀναστασίῳ τὸν στέφανον περιτίθη- 15
σιν, οὐπω μὲν ἦκουτι ἐς γερουσίαν, ἐν δὲ τῇ λεγο-
μένῃ τῶν σιλεντιαρίων σχολῇ καταλεγομένῳ. ἱστορεῖ
δ' οὖν ὁ Εὐστάθιος μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Διοκλητια-
νοῦ βασιλείας ἐς τὴν Ζήνωνος τελευτὴν καὶ τὴν ἀνάρ-
ρησιν Ἀναστασίου ἔτη διελθεῖν ἑπτὰ καὶ διακόσια· 20
ἀπὸ δὲ τῆς Αὐγούστου μοναρχίας ἔτη δύο καὶ τριά-
κοντα καὶ πεντακόσια πρὸς μηνὸν ἑπτὰ· ἀπὸ δὲ τῆς
Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνοσ ἀρχῆς ἔτη δύο καὶ τριά-
κοντα καὶ ὀκτακόσια ὁμοίως πρὸς μηνὸν ἑπτὰ· ἐκ δὲ
τῆς τῶν Ῥωμαίων καὶ Ῥωμύλου βασιλείας ἔτη δύο 25
καὶ πεντήκοντα [add. καὶ διακόσια] καὶ χίλια καὶ
πρὸς γε μῆνας ἑπτὰ· ἀπὸ δὲ ἀλώσεως Τροίας ἔτη ἕξ
καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑξακόσια καὶ χίλια πρὸς μηνὸν
ἑπτὰ. οὗτος ὁ Ἀναστάσιος πατρίδα τὴν Ἐπίδαμνον
ἔχων, Δυρράχιον νῦν προσηγόρευται, τὴν τε Ζήνω- 30
νος βασιλείαν καὶ γαμετὴν τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος τὴν
Ἀριάδνην ἐβοικίξεται· καὶ πρῶτα μὲν Δογγῖνον Ζή-

νωνος ἀδελφόν, τὴν τοῦ μαγίστρου ἀρχὴν διέποντα, ὃν ἠγεμόνα τῶν ἐν τῇ αὐτῇ τάξεωσι οἱ πρόσθεν ἐκάλουν, ἀνὰ τὴν ἐνεγκαμένην ἐκπέμπει· εἶτα δὲ καὶ πολλοὺς ἑτέροισιν Ἰσαύροις, τοῦτο δῆθεν αἰτήσαντας.

5 [Euagrius III, 29. Zeno mortuus est a. 491. Anni epocharum, quas Euagrius affert, parum accurate notati. De Longino etc. v. Theophan. p. 210 seq. MÜLLERUS.]

Οὐκ ἀπὸ δὲ τρόπου καθ' ἣν ἐτύχομεν προκατα- 6
 βεβληκότες ὑπόσχεσιν καὶ τὰ ἕτερα λόγου ἄξια ὑπὸ
 10 τοῖς Ἀναστασίου χρόνοις γεγενημένα συνάψαι τῇ
 ἱστορίᾳ. Λογγίνος ὁ Ζήνωνος ὄμαιμος τὴν ἐνεγκα-
 μένην, ὡς προοδηγήγεται, κατελιηφώς, τὸν πρὸς τὸν
 αὐτοκράτορα πόλεμον ἀναφανδὸν ἀναζώννυται. καὶ
 15 πολλῶν ἔνθεν τε ἀκκεῖθεν συναθροισθέντων δυνά-
 μεων, μεθ' ὧν καὶ Κόνων ἐτύγγανεν ὧν, ἐπίσκοπος
 τῆς ἐν Ἀπαμείᾳ τῶν Σύρων ἐπαρχίας γεγονώς, τοῖς
 Ἰσαύροις ὡς Ἰσαυρος συνεστράτευσε, τέλος ἐπιτίθεται
 τῷ πολέμῳ, τῶν μὲν Ἰσαύρων τῶν συστρατευσάντων
 τῷ Λογγίνῳ πανωλεθρία φθαρέντων, τῶν δὲ κεφα-
 20 λῶν Λογγίνου καὶ Θεοδώρου πρὸς Ἰωάννου τοῦ Σκύ-
 θου σταλεισῶν ἀνὰ τὴν βασιλέως πόλιν· ἃς καὶ ἐν
 κοντοῖς περιαρτήσας ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς καλουμέναις
 Συναῖς ἀντιπέραν τῆς Κωνσταντίνου κειμέναις ἐπηώ-
 ρησεν, ἥδὲ θέαμα τοῖς Βυζαντίοις ἀνθ' ὧν κακῶς
 25 πρὸς Ζήνωνος καὶ τῶν Ἰσαύρων ἐπεπόνθεσαν. καὶ
 ὁ ἕτερος δὲ Λογγίνος τὸ πολὺ τῆς τυραννίδος συν-
 ἔχων, ὁ ἐπίκλην Σελινούντιος, καὶ Ἰνδῆς σὺν αὐτῷ,
 πρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην κυρτοῦ στέλλονται τῷ
 Ἀναστασίῳ ζωγρῖαι· ὃ μάλιστα τὸν τε βασιλέα τοῦς
 30 τε Βυζαντίους τεθεράπευκε, θριάμβου δίκην ἀνὰ
 τὰς λεωφόρους τῆς πόλεως ἀνὰ τε τὴν ἵπποδρομίαν
 Λογγίνου τε καὶ Ἰνδοῦ περιενεχθέντων καὶ τῶν ἐκ

σιδήρου πεποιημένων ἀλύσειων ἀνὰ τοὺς ἀρχένας καὶ τὰς χεῖρας περιβεβλημένων. ἐντεῦθεν καὶ τὰ καλούμενα πρῶν Ἰσαυρικὰ τοῖς βασιλικοῖς ἐσηνέχθη θησαυροῖς ἦν δὲ ἄρα τοῦτο χρυσίον ἐς ἕκαστον ἔτος βαρβάροις χορηγούμενον, πεντακισχιλίας ἔλκον λί- 5 τρας. [Euagrius III, 35. Conf. Theophan. p. 216, 224.]

Ἐπεκώμασαν οὐκ εἰς τὸ συνοῖσον σφίσι κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας καὶ οἱ Σηηνῖται βάρβαροι, τὰ τε τῆς μέσης τῶν ποταμῶν τὰ τε τῆς Φοινίκης ἐκατέρας καὶ τὰ Παλαιστίνων ληισάμενοι πράγματα. 10 οἵπερ κακῶς παρὰ τῶν ἕκασταχοῦ στρατηγούντων παθόντες, ὕστερον τὴν ἡσυχίαν ἤγαγον, πρὸς Ῥωμαίους πασσυδεὶ σπειδάμενοι. [Ib. c. 36. Conf. Theophan. p. 217 seq., Nonnosi Exc. ap. Photium.]

Ἄλλὰ καὶ Πέρσαι παρασπονδήσαντες ὑπὸ Κα- 15 βάρδῃ τῷ βασιλεῖ, καὶ τὰ οἰκεῖα καταλελοιπότες ἦθη, πρῶτα μὲν Ἀρμενίας ἐπεστράτευσαν, καὶ πολίχριον ἐπίκλην Θεοδοσιούπολιν ἐλόντες ἐς Ἄμιδαν πόλιν ὄχυρὰν τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἀφικνοῦνται, καὶ ταύτην ἐκπολιορκήσαντες εἶλον. ἦν αὖθις ὁ Ῥω- 20 μαίων βασιλεὺς πολλοῖς ἀνενεώσατο πόνοις. εἶ τῷ δὲ φίλον λεπτῶς τὰ περὶ τούτων εἰδέναι καὶ τῇ ἀκριβείᾳ πάντων ἐπεξελθεῖν, Εὐσταθίῳ εὖ μάλα σοφῶς μετὰ πολλοῦ τοῦ πόνου καὶ τῆς ἐς ἄγαν κομψείας ἱστορήται τε καὶ συγγέγραπται ὅς μέχρι τῆς γρα- 25 φῆς ταύτης ἱστορήσας τοῖς ἀπελθούσι συναριθμεῖται, δωδέκατον ἔτος τῆς Ἀναστασίου καταλελοιπῶς βασιλείας. [Ib. c. 37. Conf. Theophan. p. 222 seq., Procop. Bell. Pers. I, 7; De aedif. III, 5, Marcellin. Chron. ad a. 502 (Probo et Avieno coss.)]

7 Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ (Ἀναστασίου) βασιλείας παρελήφθη Ἄμιδα, μητρόπολις ὄχυρὰ πάνυ τῆς Μεσοπο-

ταμίας, καὶ Θεοδοσιούπολις, πολέμῳ ληφθεῖσα ὑπὸ
 Κωάδου βασιλέως Περσῶν, ἐπελθόντος τοῦ βασι-
 λέως μετὰ δυνάμεως πολλῆς. ἔλαβε δὲ παραλήπτους
 ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Περσῶν Κωνσταντῖνον, στρατηγὸν
 5 Ῥωμαίων δυνατὸν, φυλάττοντα τὴν αὐτὴν Θεοδο-
 σιούπολιν, καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς· οἷτινες καὶ ἔτε-
 λεύτησαν ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι. καὶ ἐπεστράτευσε
 κατὰ Περσῶν ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος βασιλεὺς, πέμψας
 Ἀρεόβινδον τὸν Δαγαλαΐφου υἱόν, στρατηλάτην
 10 ἀνατολῆς, τὸν ἄνδρα Ἰουλιάνας, καὶ Πατρίκιν,
 στρατηλάτην τοῦ μεγάλου πραισέντου, καὶ Ὑπάτην,
 στρατηλάτην πραισέντου, τὸν υἱὸν Σεκουνδίνου τοῦ
 πατρικίου, καὶ τὸν πατρικίον Ἀππίωνα, ποιήσας
 αὐτὸν ἑπαρχον πραιτωρίων ἀνατολῆς, καὶ πλήθος
 15 ἄπειρον στρατιᾶς μετ' αὐτῶν πεζικῆς καὶ ἰπικῆς
 δυνάμεως. καὶ συνέβαλον μετ' ἀλλήλων τὰ ἀμφοτέρω
 τάγματα, καὶ ἐσφάγησαν πολλοὶ καὶ ἔπεσαν ἐξ ἀμ-
 φοτέρων τῶν μερῶν. περὶ οὗ πολέμου Εὐστάθιος
 ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο· ὅστις καὶ
 20 εὐθέως ἐτελεύτησε, μηδὲ εἰς τέλειον τὴν ἔκθεσιν
 αὐτοῦ συντάξας*). [Ioannes Malalas p. 398, 11.]

*) Dubium an eiusdem Epiphanii sit quae in codice Pa-
 risino 1555 A. chartaceo sec. 14 exeuntis exstat inscripta
 Εὐσταθίου Ἐπιφανείως Συρίας ἐπιτομὴ τῆς ἀρχαιολογίας
 Ἰωσήπου, cum fragmento quod secundum Müllerum p. 670
 nonnisi summa capita historiae Iudaicae paucis verbis repetit.

NESTORIANI FRAGMENTA.

Ex eodem Malala, qui solus praeter Euagrium Eustathii Epiphaniensis fecit mentionem, aliorum trium aliunde non cognitorum historicorum hic inserui fragmenta, ex quibus fieri potest ut plura etiam apud Malalam sint repetita quam nunc illis licet ascribere.

1 Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας, ὡς ἔστιν ἐν προκέσῳ, ἐν προαστείῳ τινὶ λεγομένῳ Ἀχυρῶνι πρὸ ὀλίγου διαστήματος τῆς πόλεως, ἀρρωστήσας ἡμέρας ἕξ, πρὸ τοῦ πληρωθῆναι τὸ κτίσμα 5 ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Συρίας τὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸ μέγιστον καὶ ἐν ὄν τῶν θαυμάτων. τελευτᾷ δὲ ὡν ἐνιαυτῶν ξ' καὶ μηνῶν γ', ὡς ταῦτα συνεγράψατο καὶ τοὺς χρόνους πάντας τῶν προγεγραμμένων βασιλέων ὁ σοφώτατος Νεστοριανὸς ὁ 10 χρονογράφος [p. 324, 5. Ergo eiusdem sunt τὰ προγεγραμμένα.]

2 Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μεγάλου ἐβασίλευσε Λέων ὁ μικρὸς ἔτος α' καὶ ἡμέρας εἰκοσιτρεῖς· ἦν δὲ παιδίον μικρόν. ὑπεβλήθη δὲ ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐ- 15 τοῦ μητρὸς τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀριάδνης· καὶ ὡς προσκυνεῖ αὐτὸν ὡς βασιλέα Ζήνων ὁ στρατηλάτης ὁ πατήριος ὁ αὐτοῦ πατήρ, ἐπέθηκε στέφανον βασιλικὸν ἐπὶ

τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τῇ ἐνάτῃ τοῦ περιτίου μηνὸς τῆς
 δωδεκάτης ἐπινεμήσεως· καὶ ἐβασίλευσαν ἅμα. ἐβα-
 σίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ὁ Κοδισσέος
 [sic etiam p. 375, 15 Ζήνωνα τὸν Ἰσαυρον τὸν Κο-
 5 δισσέον: v. supra p. 357, 1] ὁ Ἰσαυρος μετὰ τοῦ ἰδίου
 αὐτοῦ υἱοῦ Λέοντος ὀλίγον χρόνον. καὶ προῆλθεν
 ὕπατος ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς ἔτους κατὰ Ἀντι-
 όχειαν φεβ' Ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης. καὶ τῷ ἐνδε-
 κάτῳ μηνὶ τῆς αὐτοῦ ὑπατείας ἠρρώστησε καὶ τε-
 10 λευτῷ ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς μηνὶ νοεμβρίῳ
 Ἰνδικτιῶνος ιγ', ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν
 φεβ', ὃν ἐνιαυτῶν ζ', καθὼς συνεγράψατο Νεστο-
 ριανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος ἕως Λέοντος τοῦ
 15 μικροῦ. [p. 376, 13. Eadem fere Chron. Pasch. p.
 599, 8, ubi Κοδισσεύς, ex eodem Nestoriano, licet
 priori loco, ubi de Constantino, p. 532, 10, eundem
 non sequatur aut memoret.]

MAGNI ET EUTYCHIANI FRAGMENTA.

DE IULIANI BELLO PERSICO.

Ioannes Mala'as p. 328, 20: Καὶ κατιῶν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς κατὰ Σαββουραρσάκου βασιλέως Περσῶν κατέφθασεν ἐν Ἱεραπόλει, καὶ πέμψας κατεσκευάσασε πλοῖα ἐν Σαμοσάτοις, πόλεως τῆς Εὐφρατησίας, τὰ μὲν διὰ ξύλων, τὰ δὲ διὰ βυρσῶν, 5 ὡς ὁ σοφώτατος Μάγνος*) ὁ χρονογράφος ὁ Καρρηνός, ὁ συνὼν αὐτῷ Ἰουλιανῷ βασιλεῖ, συνεγράψατο. ἀπὸ δὲ Ἱεραπόλεως ἐξελθὼν ἦλθεν ἐν Κάρραις τῇ πόλει· κἀκεῖθεν εὗρε δύο ὁδοὺς, μίαν ἀπάγουσαν εἰς τὴν Νίσιβιν πόλιν, οὗσάν ποτε Ῥωμαίων, καὶ 10 ἄλλην ἐπὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν κάστρον τὸ λεγόμενον Κιρκήσιον, κείμενον εἰς τὸ μέσον τῶν δύο ποταμῶν τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Ἀβόρρα· ὅπερ ἔκτισε Διοκλητιανὸς βασιλεὺς Ῥωμαίων. καὶ μερίσας τὸν στρατὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πέμπει ἐπὶ τὴν Νίσιβιν ὀπλίτας ἀν- 15 δρας μυρίους ἑξακισχιλίους μετὰ δύο ἐξάρχων Σεβαστιανοῦ καὶ Προκοπίου. καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς

*) Eundem esse Magnum tribunum apud Zosimum 3, 22, 8 et Ammianum Marc. 24, 4, 23 in Ctesiphonte urbe opugnata memoratum coniiicit Müllerus. Correxit autem Chilmeadus vitia Καρρηνός et Κάρραι, quae duplici ρ scribenda, et Ἀββορᾶ, quod simplici β et duplici ρ, ut infra p. 379, 26.

Ἰουλιανὸς τὸ Κιρκήσιον κάστρον· καὶ ἐάσας καὶ ἐν
 τῷ Κιρκησίῳ κάστρῳ ὅσους εὗρεν ἐγκαθέτους στρα-
 τιώτας ἐξακισχιλίους, προσθεὶς αὐτοῖς καὶ ἄλλους
 ὀπλίτας ἄνδρας τετρακισχιλίους μετὰ ἐξάρχων δύο
 5 Ἀκκαμέου [Μακαμαίου Zosimus 3, 26, 8] καὶ Μαύ-
 ρου. καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ παρήλθε τὸν Ἀβόρραν
 ποταμὸν διὰ τῆς γεφύρης, τῶν πλοίων φθασάντων
 εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν· ὠντινων πλοίων ὑπῆρχεν
 ὁ ἀριθμὸς χιλίων διακοσίων πεντήκοντα. καὶ συν-
 10 αθροίσας τὸν ἴδιον αὐτοῦ στρατόν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ
 Ἀνατόλιον μάγιστρον καὶ Σαλούστιον ἑπαρχον πραι-
 τωρίων καὶ τοὺς στρατηλάτας αὐτοῦ, ἀνελθὼν ἐν
 ὑψηλῷ βήματι δι' ἑαυτοῦ προσεφώνησε τῷ στρατῷ,
 ἐπαινῶν αὐτοὺς καὶ προτρεπόμενος προθύμως καὶ
 15 σωφρόνως ἀγωνίσασθαι κατὰ Περσῶν. καὶ εὐθέως
 ἐμβαίνειν εἰς τὰ πλοῖα ἐπέτρεψεν, εἰσελθὼν καὶ αὐ-
 τὸς ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ εὐτρεπισθὲν αὐτῷ πλοῖον, καὶ
 προηγείσθαι αὐτῶν προσκουκιάτορας προσέταξεν ἄν-
 δρας γενναίους ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λαγκιαρίων καὶ
 20 ματτιαρίων χιλίους πεντακοσίους, κελεύσας βαστά-
 ξεσθαι καὶ τὰ σίγνα αὐτοῦ καὶ τὸν κόμητα Λουκια-
 νόν [sic etiam Zosimus 3, 13, 5. Λουκιλλιανὸν 3, 8, 4;
 14, 3, ubi v. Heyn.], ἄνδρα πολεμικώτατον, εἶναι σὺν
 αὐτῷ. ὅστις καὶ πολλὰ κάστρα Περσικὰ παρὰ τὸν
 25 Εὐφράτην κείμενα καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων ἐν νή-
 σοις ὄντα ἐπόρθησε καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Πέρ-
 σας ἀνεῖλε. Βίκτορα δὲ καὶ Δαγαλάϊφρον κατέταξεν
 ὀπισθεν τῶν λοιπῶν πλοίων εἶναι καὶ φυλάττειν τὰ
 πλήθη. καὶ κατῆλθεν ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ στρατοῦ
 30 παντὸς διὰ τῆς μεγάλης διώρυγος τοῦ Εὐφράτου
 τῆς μισγούσης τῷ Τίγρητι ποταμῷ· καὶ εἰσῆλθεν
 εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρητα ποταμὸν, ὅπου μίγνυνται οἱ

δύο ποταμοὶ καὶ ἀποτελοῦσι λίμνην μεγάλην. καὶ
 παρέβαλεν εἰς τὰ Περσικὰ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν λεγομέ-
 νων Μανξανιτῶν πλησίον Κτησιφῶντος πόλεως, ἔνθα
 ὑπῆρχε τὸ Περσικὸν βασίλειον· καὶ ἐπικρατῆς γενό-
 μενος Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐσκήνωσεν ἐν τῇ πε- 5
 διάδι τῆς αὐτῆς πόλεως Κτησιφῶντος, βουλόμενος
 μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ ἕως Βαβυλῶνος εἰσελ-
 θεῖν καὶ παραλαβεῖν τὰ ἐκεῖσε. ὁ δὲ βασιλεὺς Σαβ-
 βουραρσάκιος ὑπονοήσας ὅτι διὰ τῆς Νισίβεως ἤρ-
 χετο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανός, ὥρμησε κατ' 10
 αὐτοῦ μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ παντός. ἀπαγγελ-
 θέντος δὲ αὐτῷ ὅτι ὀπισθεν αὐτοῦ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς
 Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς παραλαβὼν τὰ Περσικὰ μέρη καὶ
 ὅτι ἔμπροσθεν αὐτῷ ἀπαντῶσιν οἱ στρατηγοὶ τῶν Ῥω-
 μαίων καὶ πλήθη πολλά, καὶ γινούσθε ὅτι ἐμεσάσθη, 15
 φεύγει ἐπὶ τὴν Περσαρμενίαν, δόλωρ πέμψας δύο συγ-
 κλητικὸς αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς κατὰ ἰδίαν βούλησιν ῥινο-
 τομήσας πρὸς Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, ἵνα
 πλανήσωσιν αὐτόν, πρὸς τὸ μὴ καταδιωχθέντα αὐτόν
 φθασθῆναι. οἱ δὲ ῥινοτομηθέντες Πέρσες (sic) ἤλ- 20
 θον πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων προδοῦναι, φησίν,
 θέλοντες τὸν βασιλέα Περσῶν, ὡς τιμωρησάμενον
 αὐτούς. ἀπατηθεὶς δὲ παρ' αὐτῶν ἐπομνυμένων ὁ
 αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς ἠκολούθησεν αὐτοῖς μετὰ
 τοῦ ἰδίου στρατεύματος· καὶ ἀπήγαγον αὐτόν εἰς τὴν 25
 ἔρημον καὶ ἄνυδρον ἐπὶ μίλια ρν', πλανήσαντες αὐ-
 τούς, τῇ εἰκάδι πέμπτη τοῦ δαισίου τοῦ καὶ ἰουνίου
 μηνός. καὶ εὐρῶν (εὐρον?) ἐκεῖ τεῖχῃ παλαιᾷ πε-
 πτωκότα πόλεως λεγομένης Βουβίων, καὶ ἄλλο δὲ
 χωρίον, ἐστώτων μὲν τῶν οἰκημάτων, ἔρημον δὲ ἦν, 30
 ὅπερ ἐλέγετο Ἀσία· ἔνθα ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς Ἰουλι-
 ανὸς καὶ ὁ πᾶς στρατὸς τῶν Ῥωμαίων ἐκεῖ ἐσκήνωσεν.

ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς τόποις γενόμενοι ἐλείποντο τροφῶν
 καὶ οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις ὑπῆρχε βοτάνη· ἦν γὰρ ἐρη-
 μία· καὶ γνοὺς ὁ πᾶς στρατὸς Ῥωμαίων ὅτι ἀπατη-
 θεὶς ὁ βασιλεὺς ἐπλάνησεν αὐτοὺς καὶ εἰς ἐρήμους
 5 ἤγαγε τόπους, εἰς πολλὴν ἀταξίαν ἐτράπησαν. τῇ δὲ
 ἐξῆς ἡμέρᾳ μηνὶ Ἰουνίῳ κς' ἀγαγὼν τοὺς πλανή-
 σαντας αὐτὸν Πέρσας ἐξήτασεν αὐτούς· καὶ ὠμολό-
 γησαν λέγοντες ὅτι ὑπὲρ πατρίδος καὶ τοῦ βασι-
 λέως ἡμῶν, ἵνα σωθῆ, ἐδώκαμεν ἡμᾶς ἑαυτοὺς εἰς
 10 θάνατον, καὶ ἐπλανήσαμεν ὑμᾶς· ἰδοὺ οἱ δοῦλοι σου
 ἀπεθάνομεν. καὶ ἀπεδέξατο αὐτούς, μὴ φονεύσας
 αὐτούς, ἀλλὰ δοὺς λόγον αὐτοῖς, ἵνα ἐκβάλωσι τὸν
 στρατὸν ἐκ τῆς ἐρήμου χώρας. καὶ περὶ ὥραν δευ-
 τέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς πα-
 15 ριῶν τὸ στράτευμα καὶ δυσωπῶν αὐτοὺς μὴ ἀτάκτως
 φέρεσθαι ἐτρώθη ἀδήλως· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν ἴδιον
 παπυλεῶνα διὰ τῆς νυκτὸς τελευτᾷ, ὡς ὁ προγεγραμ-
 μένος Μάγνος ἐξέθετο.

Εὐτυχιανὸς δὲ ὁ χρονογράφος ὁ Καππάδοξ*),
 20 στρατιώτης ὢν καὶ βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ τῶν
 Πριμοαρμενικῶν, παρῶν καὶ αὐτὸς ἐν τῷ πολέμῳ,
 συνεγράφατο ὅτι κατελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλι-
 ανὸς μονὰς ιε' ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη διὰ τοῦ Εὐφρά-
 του εἰσῆλθε καὶ ἐπικρατῆς γενόμενος καὶ νικήσας
 25 πάντας παρέλαβεν ἕως πόλεως λεγομένης Κτησιφῶν-
 τος, ἔνθα ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐκάθητο, ἐκείνου φυ-
 γόντος ἐπὶ τὰ μέρη τῶν Περσαρμενίων, καὶ βουλο-
 μένου μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ τοῦ στρατοῦ

*) Idem sit an diversus apud Codinum De orig. Cpol.
 p. 9, A, ed. Paris., ubi de Cpolis muris Constantinianis et en-
 caeniis agens addit καθὼς ἱστοροῦσιν Εὐτυχιανὸς πρωτοα-
 σηκηρῆτης ὁ γραμματικὸς καὶ Εὐτρόπιος ὁ σοφιστῆς κ. τ. λ.
 in medio relinquit Müllerus.

αὐτοῦ ἄχρι τῆς Βαβυλῶνος τῇ ἐξῆς ὀρμηῆσαι καὶ ταύ-
 την παραλαβεῖν διὰ τῆς νυκτός. καὶ ὡς καθεύδει,
 εἶδεν ἐν ὁράματί τινα τέλειον ἄνδρα ἐνδεδυμένον
 ζάβαν καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν εἰς τὸν παπυλεῶνα
 αὐτοῦ πλησίον τῆς πόλεως Κτησιφῶντος ἐν πόλει ⁵
 λεγομένη Ἀσία καὶ κρούσαντα αὐτὸν λόγχῃ· καὶ
 πτοηθεὶς ἐξυπνίσθη κράξας· καὶ ἐξανέστησαν οἱ
 κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι καὶ σπαθάριοι καὶ ὁ στρα-
 τὸς ὁ φυλάττων τὸν παπυλεῶνα, καὶ εἰσελθόντες
 πρὸς αὐτὸν μετὰ λαμπάδων βασιλικῶν· καὶ προσεβ- ¹⁰
 χηκῶς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐαυτὸν σφαγέντα κατὰ
 τῆς μασχάλης ἐπηρώτησεν αὐτούς “ πῶς λέγεται ἡ
 κώμη ὅπου ἐστὶν ὁ παπυλεῶν μου; ” καὶ εἶπον αὐτῷ
 ὅτι Ἀσία λέγεται. καὶ εὐθέως ἔκραξεν “ ὦ ἦλιε,
 ἀπώλεσας Ἰουλιανόν. ” καὶ ἐκχυθεὶς τὸ αἷμα παρέ- ¹⁵
 δωκε τὴν ψυχὴν ὄραν νυκτερινὴν πέμπτην ἔτους
 κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος υἱά.

IOANNIS EPIPHANIENSIS FRAGMENTUM.

Eustathio Epiphaniensi adiunxi fragmentum Ioannis Epiphaniensis, de quo Euagrius Hist. eccl. V, 24 extr.: Προκοπίῳ δὲ τῷ ῥήτορι πεποιήται τὰ ἐξ ἐκείνου (Ἀναστασίου) ἕως τῶν Ἰουστινιανοῦ χρόνων· καὶ τὰ ἐχόμενα δὲ τούτων Ἀγαθίῳ (sic) τῷ ῥήτορι καὶ Ἰωάννῃ ἐμῷ τε πολίτῃ καὶ συγγενεῖ καθ' εἰρμὸν ἰστόρηται μέχρι τῆς Χοσροῦ τοῦ νέου πρὸς Ῥωμαίους φυγῆς (a. 590 p. C.) καὶ τῆς εἰς τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ἀποκαταστάσεως, Μαυρικίου μηδαμῶς πρὸς τὴν προᾶξιν ἐλινύσαντος, ὑποδεξαμένου δὲ βασιλικῶς, καὶ μάλιστα τάχιστα ἐς τὴν βασιλείαν χρήμασί τε μεγάλοις καὶ στρατεύμασι καταγαρόντος (v. Euagr. VI, 17—21)· εἰ καὶ μήπω ἔτυχον ἐκδεδωκότες.

Fragmentum eius, quod unum superest, ex codice Vaticano edidit Hasius, primum usque ad finem s. 1, *Notices et Extr.* vol. 8, part. 2, p. 259—260, deinde integrum post Leonem Diaconum editionis Parisinae p. 173. Idem de codice ipsoque Ioanne p. XIII seq.: „Fragmentum Ioannis Epiphaniensis reperi in cod. Vaticano 1065, constante foll. bombycinis C, initio et fine mutilo. Ubi post Theophylacti Simocattae Dialogos de quaestionibus physicis, Constantinum Porphyrogenetam De thematibus, Procopium De aedificiis, alia, habetur

fol. 94 verso — 100 verso exordium Historiae Ioanneae, inscriptum: *Ἰωάννου, σχολαστικοῦ καὶ ἀπὸ ἐπάρχων, περὶ τῆς τοῦ νέου Χοσροῦ προσχωρήσεως πρὸς Μαυρίκιον, τὸν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα, ἱστοριῶν τόμος α΄*. Sed ne is quidem tomus integer ad nos pervenit, abiuncta omisssaque post fol. 100 versum maxima parte codicis. — An opus absolverit Ioannes incertum; absolvisse tamen colligas ex testimonio Euagrii (supra p. 371); unde patet, tunc cum haec scriberet Euagrius (circ. a. 593), Agathiam et Ioannem non edidisse quidem eorum scripta, absolvisse tamen. Sed, quantumvis licet ediderit Ioannes, ad miram paucitatem redigi exemplaria Historiae eius necesse fuit, cum effervescentes in Asiam atque erumpentes Arabes Syriam omnem Aegyptumque armis tenuerunt, litteris Graecis per has partes obsolescentibus; liberque Ioannis adeo iam evanuerat saec. XII ineunte, ut Anna Comnena, cum praefationem Alexiadis pangens ab Ioanne nostro complures locutiones compilarit (vide quae dixi Prolegomen. ad Ioann. Lydum De magistrat. Roman. XVIII. C et Notitt. mss. Bibl. Reg. VIII, 261. D*), propter raritatem exemplarium Ioanneorum latiturum furtum ipsius sperasse videatur. Histo-

---

*) Priori loco Hasius: „A en juger d'après le fragment qui suit cette exposition (§ 1), Jean d'Épiphanie avoit composé son ouvrage avec assez de bonne foi et de soin. Mais je soupçonne que Théophylacte Simocatta s'en est servi dans le IV e et le V e livre de son Histoire, et qu'il l'a copié en beaucoup d'endroits. En ce cas, nous aurions moins à regretter la perte d'un écrivain qui nous apprendroit peut-être peu de nouveaux détails. Au reste, Anne Comnène paroît avoir eu connaissance du fragment qu'on vient de lire, et peut-être de l'ouvrage entier; car dans la préface de l'Alexiade non seulement elle répète les idées de Jean, mais elle s'est permis de transcrire mot a mot quelques-uns de ses lieux communs. Dans la phrase, *ὡς ἂν μὴ πρᾶγμα τηλικούτων τοῖς ἔπειτα γενησομένοις κα-*

riae autem sic deperditae desiderium quo tolerabilius feramus, ita reputemus superesse apud Theophylactum Simocattam libb. IV et V 90. D. 139. D. de Chosrois fuga atque per Narsem in regnum reductione narrationem admodum diligentem, quales oculatorum testium esse soleant. Ac nisi omnia me fallunt, quaecunque habet de expeditione illa Theophylactus, habet ex scriptore nostro, ut adeo velut excerptor aliquis praecipuorum capitum Historiae Ioanneae sit putandus. Sed turgidis et quasi anhelatis gravius verbis fudit quae vix XXX annis ante (tam subita fuit litterarum in imperio Orientali saec. VII in-eunte ruina) congruenter exposuerat Ioannes. Is enim in his certe quae nunc prodeunt, studiosum se osten-

ταλειφθείη ἀμάρτυρον (praef. p. 2) elle change du moins le dernier mot, mais elle a pris dans Jean toute la ligne suivante: ἐπεὶ καὶ τὰ μέγιστα τῶν ἔργων, εἰ μὴ πως ἄρα διὰ τῶν λόγων φυλαχθείη καὶ τῇ μνήμῃ παραδοθείη, τῷ τῆς σιωπῆς ἀποσβέννυται σκότῳ. Je ne sais si ce plagiat de la princesse peut être excusé par l'exemple de ses compatriotes, et par celui de Jean d'Épiphanie lui même, dont le style est rempli de réminiscences, et dont le début semble imité d'Appien, lib. VII, cap. 1, vol. 1, p. 228 ed. Schweigh. " Altero autem loco eadem omnia quae hic, nisi quod addit codicem Vaticanum inter Parisios tum transvectos ab se deprehensum esse charta cariosa sec. XIII scriptum, ut priori quoque loco post ea quae sunt supra p. 372, 6 de codice addiderat; „Est praeterea in pagellis superstitionibus passim charta erosa, verbaque exciderunt: quas lacunas, in impresso punctis notatas (p. 376, 1; 377, 20; 378, 22; 379, 23), ad oram utcunque supplere conatus sum." Idem ad p. 380, 24 huius ed. in margine ad voc. ἑξαπίνης (ubi lacunam ita supplevit in latinis: Chosroes rex subito [sese ad Darae oppugnationem applicat: aquam ab urbe secludit: aggeribus] magnis pro muro excitatis) annotat; „Folia proxime sequentia 97, 98, 99, ad Procopium de aedificiis pertinent. Folio 100, quod est extremum codicis, pergit Ioannes, sed magnis cariosae conscissaeque pagellae lacunis." Omisit autem Hasius in loco illo praefationis p. 373, 1, quod et in inscriptione editionis p. 171 addidit et in Notit. p. 259 addiderat Ἐπιφανέως, ut loco illo praefationis casu omisisse videatur quod adesset in codice.

dit dictionis Thucydideae, nec fere utitur verbis senescentis Graecitatis: si tamen excipis χρόνους pro ἔτη 172. D. De ipso, quem alii cum Ioanne Antiocheno scholastico patriarcha Cpolitano, alii cum Ioanne Malala, alii cum alio Ioanne confuderunt, v. H. Valesium ad Euagr. p. 122, B. — Fabricius eum Ioannem Antiochenum vocat B. Gr. VI, 686. A. Harl. [post Vossium ab Valesio notatum] Ioannes historicus, de quo codex Lipsiensis Genesis (Fabric. B. Gr. VI, 622. B. Harl.; VII, 532. A.), siquidem Diocaesareae presbyter fuit, alius videtur ac noster. Cuius de vita nihil notum esse existimo praeter ea quae ipse exponit in operis exordio 172. B. (376 huius ed.)“

Ad orationem Ioannis quod attinet, quum constanter ille usus sit forma ἐς, mutandum fuit εἰς p. 378, 9; 379, 11, neque relinquendum videtur p. 377, 7 πεποίητο ei qui augmentum servare solet, etsi hic praecedit vocalis, alibi consona. Item εἰ — ἐθελήσῃ p. 378, 6 scribendum videtur ἐθελήσει, ut προειδομένων 23 scripsi προῖδομένων. Neque Τιβέριος ὁ Καῖσαρ scripserat p. 382, 9, qui p. 381, 19 Τιβερίω Καίσαρι, etiamsi καθ' ὅσον δ' ἂν οἷός τε ᾧ p. 376, 17 et περαιωθέντος p. 382, 16 aetatis, non ipsius sint vitia. Accentum ἐπανιᾶσι p. 378, 30 correxerat Hasius.

ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟ ΕΠΑΡΧΩΝ
ΕΠΙΦΑΝΕΩΣ

περὶ τῆς τοῦ νέου Χοσρόου προσχωρήσεως πρὸς
Μαυρικίον τὸν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΟΜΟΣ Α.

Τὰ μὲν ὅσα Ῥωμαῖοί τε καὶ Μῆδοι πολεμοῦντες 1
ἀλλήλοις ἔπαθόν τε καὶ ἔδρασαν κατὰ τὴν Ἰουστινια-
νοῦ τοῦ Ῥωμαίων αὐτοκράτορος βασιλείαν*) γέγρα-
πται Ἀγαθία τῷ Μυριναίῳ, ἀνδρὶ τοῖς ἐν Βυζαντίῳ
5 ῥήτορσι καταλεγέντι**) διαφανῶς καὶ μετὰ γε Προ-
κόπιον τὸν Καισαρέα τὰ πρὸς τοὺς βαρβάρους πρα-
χθέντα ἀναγράψαντι. μεγίστου δὲ ὄντος ὧν ἀκοῇ
ἴσμεν αὐτὸν βασιλέα Περσῶν φυγάδα τῆς οἰκείας p. 172
γενόμενον τῆς τε ἀρχῆς ἐκπεπτωκότα τῇ Ῥωμαίων
10 προσχωρῆσαι πολιτεία, Μαυρικίου βασιλέως δεόμε-
νον συμμαχίαν οἱ ἐπιδοῦναι καὶ ἐς τὴν βασιλείαν
καταγαγεῖν, τοῦτο ἔρχομαι λέξων, οὐ λόγου περιου-

*) In margine sec. manu ascriptum τοῦτο.

**) Infra § 5 τοῖς πατρικίοις τῆς συγγλήτου βουλῆς ἐγκα-
ταλελεγμένον. Apud Eunapium fr. 38, supra p. 235, 5, pro
ὁ κατελεγμένος τοῖς νοταρίοις Herwerdenus p. 239 ἐγκατει-
λεγμένος, frustra, ut ostendit Zonaras vol. 1, p. 642, B; 2, p. 8, D.

σία τεθαρρηκῶς οὐδέ γε πρότερον . . .*), ἀλλ' ὡς ἂν μὴ πρᾶγμα τηλικούτου τοῖς ἔπειτα γενησομένοις ἀδιαβόητον καταλειφθεῖη, ἐπεὶ καὶ τὰ μέγιστα τῶν ἔργων, εἰ μὴ πως ἄρα διὰ τῶν λόγων φυλαχθεῖη καὶ τῇ μνήμῃ παραδοθεῖη, τῷ τῆς σιωπῆς ἀποσβέννυται 5 σκότει. παρέχουσι γὰρ οἱ λόγοι τὸ ζῆν καὶ διαφθειρομένοις τοῖς πράγμασιν. ἔπειτα δὲ καὶ τισι τῶν γεγενημένων παρατυχῶν, αὐτῷ τε Χοσρόῃ τῷ νέῳ ἐς λόγους ἐλθὼν καὶ τῶν ἄλλων Μήδων τοῖς μάλιστα ἀξιολογωτάτοις· καὶ γὰρ με συμβέβηκε πρότερον μὲν 10 Γρηγορίῳ τῷ τῆς Ἀντιοχείων πόλεως ἀρχιερεὶ σύμβουλον ὄντα ἅμα αὐτῷ τὴν πρὸς ἐκείνους ὁμιλίαν πολλάκις ποιήσασθαι, χρόνῳ δὲ ὕστερον μετὰ τὴν τοῦ πολέμου τελευτὴν καὶ ἐς τὴν Περσῶν ἀφικέσθαι γῆν, Γεωργίῳ συνεσβαλόντα τὴν τῶν γενομένων 15 ὁμοφροσύνην ποιουμένῳ· οὐκ ἄτοπον ἡγησάμην καθ' ὅσον δ' ἂν οἷός τε ᾧ τοῖς οὐκ εἰδόσι τὰ περὶ τούτων διηγήσασθαι. ἀναγκαῖον δὲ ὄν τῆς τῶν ἐπομένων γνώσεως ἔνεκα ἀκριβῶς εἰδέναί καὶ τὰ καίρια τῶν προγεγενημένων, οὐχ ἥμισυ δὲ τὰ ἐς τὴν ἐπανάστα- 20 σιν τὴν Ὀρμίσδα τῷ Χοσρόου πατρὶ γεγενημένην, τῶν ἔμπροσθέν μοι δοκεῖ διὰ βραχέων μνημονεύσαντα πρότερον, οὕτω καὶ ἐπὶ τὸν ἄλλον ἀφικέσθαι λόγον, ὡς τοὺς μὲν εἰδότας ὑπομνησθῆναι τῶν κεινημένων, τοὺς δὲ μὴδ' ὅλως ἀκηκοτάς τὰς ἀφορ- 25 μὰς ἔχειν εἰδέναί σαφῶς ἀφ' ὧν τὰ μετὰ ταῦτα πραχθέντα γεγόνασιν.

2 Ἐπεὶ γὰρ Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς ἐννέα καὶ τριάκοντα τοῖς πᾶσιν ἔτεσι Ῥωμαίων ἄρχας ἐτελεύτα τὸν

*) Vox erasa. ἐπιτηδεύσας aut aliquid tale supplebat Hasius. Qui in priori ed. οὐδ' ὁ γε τοῦτο πρότερον pro οὐδέ γε πρότερον.

βίον, τοῦ χρόνου τὸ πέρασ ἐν εἰρήνῃ βιώσας πρὸς τε
 τοὺς ἄλλους καὶ Μήδους αὐτούς, τὴν τε Ῥωμαίων
 διεδέξατο βασιλείαν Ἰουστίνος ὁ νέος, ἀδελφιδοῦς
 αὐτῷ γεγονώς, λυθεισῶν τῶν πρὸς ἀλλήλους Ῥωμαί-
 5 οῖς τε καὶ Μήδοις ἐμπροσθεν γεγενημένων σπονδῶν,
 ἃς Ἰουστινιανὸς πρὸς Χοσρόην τὸν Καβάδου, Περ-
 σῶν βασιλέα, ἐπὶ χρόνους πεντήκοντα πέντε πεποίητο,
 μέγαν πόλεμον κενινήκασι πρὸς ἀλλήλους, ἀρχθέντα
 μὲν ἤδη κατὰ τὸ ἕβδομον ἔτος τῆς Ἰουστίνου βασι-
 10 λείας, ἐς εἴκοσι δὲ χρόνους ἐπεκταθέντα καὶ τὸ
 πέρασ δεξάμενον τῷ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας ἐνιαυτῷ
 τοῦ Ῥωμαίων αὐτοκράτορος Μαυρικίου. τὰς μὲν
 οὖν αἰτίας τῆς τῶν γενῶν φιλονεικίας ἀλλήλοις p. 173
 ἐπῆγον, Ῥωμαῖοι μὲν χαλεπῶς φέροντες, ὅτι τοὺς
 15 Ὀμηρίτας, Ἰνδικὸν δὲ τὸ γένος καὶ σφίσιν αὐτοῖς
 σύμμαχόν τε καὶ ὑπήκοον, ἀποστιῆσαι Μῆδοι διενουή-
 θησαν, μηδαμῶς τε ἐλομένων ἐκείνων, ἔφοδον κατ'
 αὐτῶν ἐποιήσαντο τοῦ χρόνου τῶν σπονδῶν ἐνιστα-^{fol.}_{95r.}
 μένου· πρὸς τούτοις δέ, ὅτι καὶ Τούρκων πρὸς Ῥω-
 20 μαίους . . . [supplet Hasius πρῆσ]βευσαμένων, Ἰουστί-
 νου δὲ βασιλέως τὴν πρεσβείαν προσιεμένου, καὶ
 Ζήμαρχον, ἄνδρα τῆς συγκλήτου βουλῆς, σὺν ἐκεί-
 νοις ἐκπέμψαντος, Πέρσαι τοὺς Ἀλανοὺς χρήμασι
 διαφθεῖραι βουληθέντες, δι' ὧν ἐκείνοι τὴν πορείαν
 25 ἔμελλον ποιήσασθαι, τὸν τε Ζήμαρχον καὶ τοὺς σὺν
 αὐτῷ Ῥωμαίους τε καὶ Τούρκους ἐκποδῶν γενέσθαι
 διεσπούδαζον. τὸν ὅμοιον δὲ τρόπον ἀντεπῆγον καὶ
 Μῆδοι, τοῦ πολέμου τὰς ἀφορμὰς ἐπικαλοῦντες Ῥω-
 μαίους, ὅτι τοὺς Ἀρμενίους, ὑποφόρους σφίσιν ὄν-
 30 τας, ἐς ἐπανάστασιν τε ἑωρακότας καὶ τὸν ἄρχοντα

σφῶν Σουρήνην τοῦνομα διαχρησαμένους, τῇ τε Ῥωμαίων ἀρχῇ προσχωρήσαντας, ἐν σπονδαῖς ὑπέδξαντό τε καὶ τῆς οἰκείας αὐτοῖς μεταδεδώκασιν ⁵ συμμαχίας. οὐχ ἦκιστα δὲ τὸ φιλόνεικον αὐτοῖς ἐπὶ πλεόν ἠϋξήθη, εἴ τις ἄρα τὴν ἀφανεστάτην αἰτίαν, ἀληθῆ δὲ ὅμως, μαθεῖν ἐθέλήσῃ, ὅτι δὴ ὁ βασιλεὺς Ἰουστίνος οὐδαμῇ ἠξίου χρυσίου λίτρας πεντακοσίας, ἐφ' αἷς ἔμπροσθεν γεγόνασιν αἱ σπονδαί, παρέχειν Μήδοις ἐς ἕκαστον ἔτος, καὶ τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν Πέρσαις ὑπόφορον ἐς ἀεὶ καταστήσασθαι. ¹⁰

3 Τοῦ χρόνου τοίνυν ἐς πέρασ ἀχθέντος, ὑπὲρ οὗ τὰ χρήματα κατὰ τὰ πάλαι συγκείμενα Χοσρόης ὁ Περσῶν ἐκεκόμιστο βασιλεὺς· καὶ γὰρ ἐδόκει κατὰ ταῦτόν τὸ τῆς δεκαετίας ποσὸν ἐπιδίδοσθαι· μηδενός τε τὸ λοιπὸν ἐς σύμβασιν ὀμιληθέντος, Ἰουστίνος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἐς τὴν ἐφάν κατὰ τάχος ἐκπέμπει Μαρκιανὸν στρατηγόν, ἐν τοῖς πατρικίοις τῆς συγκλήτου βουλῆς τεταγμένον, αὐτῷ τε πρὸς γένος συνημμένον, τῶν τε πολεμικῶν κινδύνων οὐκ ἄπειρον, καὶ ἄλλως ἀνδρεῖον ὄντα τε καὶ δοκοῦντα. ¹⁵ ²⁰ διαβὰς δὲ τὸν Εὐφράτην ὁ Μαρκιανός, καὶ κατὰ τὴν Ὀσροηνὴν γεγουώς, ἦδη τοῦ θέρους παρ[ακμάσαντος ^{fol. 96 r.} supplet Hasius], καὶ τῶν βαρβάρων τέως οὐδὲν προ-
ιδομένων πολέμιον, τρισχιλίους ὀπλίτας κατὰ τὴν Ἀρζανηνὴν οὕτω καλουμένην ἐκπέμπει μοῖραν, ἠγεμόνας ἐπιστήσας αὐτοῖς Θεόδωρόν τε καὶ Σέργιον, ἐκ τοῦ Ῥάβδιος τὸ γένος ἔλκοντας, Ἰουβεντίνόν τε, τῶν ἐν Χαλκίδι ταγμάτων ἠγούμενον. ἐμβαλόντες ²⁵ ^{p. 174} οὖν ἑξαπίνης τὴν Περσῶν δηοῦσι γῆν καὶ λείαν ἱκανὴν κομισάμενοι ὡς τάχιστα ἐπανίασι. μετὰ δὲ τὴν ³⁰ τοῦ χειμῶνος ὄραν Μαρκιανοῦ τὰς δυνάμεις αὐτίς συναγείραντος, ἐκ τε τοῦ Δάρας ὀρμηθέντος, καὶ

τῶν βαρβάρων τῆς Νισίβεως πόλεως ἔμπροσθεν
 ὑπαντιασάντων, στρατηγοῦντος αὐτοῖς Βαραμάνου,
 ὃς τῶν ἐκεῖσε ταγμάτων ἄρχειν ἐτέτακτο, μάχην
 ἰσχυρὰν γενέσθαι συμβέβηκε, Σαργαθῶν οὕτω προσ-
 5 αγορευομένου Περσικοῦ χωρίου πλησίον, ἐν ἧπερ
 ἀνὰ κράτος Ῥωμαῖοι τοὺς βαρβάρους τρεψάμενοι,
 πολλοὺς δὲ καταβαλόντες, ἀπόπειραν μὲν τοῦ Θεβη-
 θῶν (Θεβοθῶν ap. Theophyl.) ἐποιήσαντο φρουρίου
 δέκα τὰς πάσας ἡμέρας αὐτόσε διατρίψαντες. τοῦτο
 10 δὲ μηδαμῶς ἐλεῖν δυνηθέντες, αὐθις κατὰ τὸ Δάρας
 ἐπανίασι πόλισμα, ἔτι τοῦ ἤρος ἀκμάζοντος, καὶ ἐς
 τὴν πολεμίαν αὐθις ἐμβάλλουσι γῆν, γνώμη τε βα-
 σιλέως Ἰουστίνου Νίσιβιν πολιορκεῖν διεγνώκασιν.

Στρατοπεδευομένων δὲ αὐτῶν τῆς πόλεως πλη- 4
 15 σίου, βασιλεὺς Χοσρόης ἄρας ἐκ Βαβυλῶνος ἅμα τῶ
 τῶν Μήδων στρατῶ, καὶ Τίγριν ποταμὸν διαβάς,
 τὴν τε πορείαν διὰ τῆς ἐρήμου γῆς ποιούμενος, ὡς
 μηδαμῆ Ῥωμαίοις ἐκπυστος ἢ τοῦ βασιλέως γένοιτο
 κίνησις, ἐπειδὴ πλησίον Ἀμβαρῶν Περσικοῦ γέγονεν
 20 φρουρίου, ἀφειστήκει δὲ τοῦτο πόλεως Κιρκησίου
 ὁδὸν ἡμερῶν πέντε, τὸν μὲν Ἀδααρμάνην, οὕτω
 καλούμενον στρατηγόν, αὐτόσε που τὸν Εὐφράτην^{fol.}_{99 v.}
 περραιωθέντα, κατὰ τάχος ἐκπέμπει, [τὴν Ῥωμαίων
 supplet Hasius] δηώσοντα γῆν, χιλιάδας ἕξ αὐτῶ
 25 παρασχόμενος Μήδων τε καὶ τῶν νομάδων βαρβά-
 ρων· αὐτὸς δὲ τὸν Ἀβόρραν [παραμείβων ποταμὸν
 ἀπροσδοκῆτως ἐπιστῆναι margo manu sec.] τοῖς τὴν
 Νίσιβιν πολιορκουσι Ῥωμαίοις ἠπειέγετο. ὁ μὲν οὖν
 Ἀδααρμάνης Κιρκησίου πόλεως πλησίον τὸν Εὐφρά-
 30 τὴν διαβάς τὰ Ῥωμαίων προενομέυε πράγματα, κω-
 λύοντος οὐδενός. ὑπὸ γὰρ τῆς προλαβούσης εἰρήνης
 καὶ ἡσυχίας, ἧς ἱκανῶς ἐπὶ τῆς Ἰουστινιανου βασι-

λείας ἀπολελεύκασιν, ἐξελέλυτο μὲν αὐτοῖς ἢ τῶν πολεμικῶν παρασκευῆ, τὸ δὲ ἀνδρεῖον τελῶς διέφθαρτο. μηδενὸς οὖν ἐς χεῖρας ἰέναι τοῖς βαρβάροις θαρρήσαντος, Ἀδααρμάνης ἄγχιστα πόλεως Ἀντιοχείας γεγονῶς, τοὺς τε παρακειμένους τῇ πόλει τό- 5 πους τε καὶ ἀγροὺς διαφθείρας, ἐπὶ τὴν Κοίλην ἐλαύνει Συρίαν. Ἀπαμείας δὲ πόλεως μεγάλης οὐ πόρρωθεν στρατοπεδευσάμενος, τῶν τε πολιτῶν πρεσβευσαμένων καὶ [τὰ τῆς πόλεως λύτρα προτεινομένων, ἀπάτη τοὺς ἄνδρας *margo manu sec.*] περιελ- 10

p. 175 θῶν καὶ τὴν πόλιν ἀπαθῆ διαφυλάττειν ἐπαγγειλάμενος, ἐπειδὴ ταύτης ἐντὸς ἐγεγόνει, διαρπάξουσιν μὲν οἱ Μῆδοι τὰ πράγματα, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀνδραποδίσαντες τὴν τε πόλιν ἄπασαν πυρὶ παραδόντες, ὡς τάχιστα ἐς τὴν οἰκείαν ἐπανίασι γῆν. 15 τούτων δὲ οὕτωπραχθέντων, βασιλεὺς Ἰουστίνος Ἀκάκιον ἐκπέμψας, Ἀρχελάου δὲ τοῦτον Ῥωμαῖοι προσονομάζειν εἰώθεσαν, Μαρκιανὸν ἔτι Νίσιβιν πολιορκοῦντα παρέλυσεν τῆς ἀρχῆς, ὑποτοπήσας αὐτὸν ἐθελοκακεῖν, ἐς τὴν τῆς πόλεως κατοχὴν οὐδε- 20 νὸς γεγονότος.

Ὡ Τῶν δὲ Ῥωμαίων ὑπαναχωρησάντων, ἔς τε φρούριον ἐν ὄρει κείμενον ἀφικομένων, Μάρδης ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων ὀνομαζόμενον, βασιλεὺς Χοσρόης ἐξ- 101. 100 πίνης . . . . πολιορκίαν καθίστησιν ἑαυτὸν . . . . 25 καὶ τὸ τῆς πόλεως ὕδωρ με . . . . φους τε μεγάλους παροικοδομήσας τῷ τείχει καὶ τοῖς ἐμβόλοις χρησάμενος μηχανήμασιν, ἐπειδὴ μηδὲν ἔξωθεν ἐς ἐπικουρίαν γέγονε τῶν ἐνοικούντων, αἶρεῖ τὴν πόλιν, βία τῶν Μήδων ἐπιβάντων τοῦ τείχους. πᾶσάν τε αὐ- 30 τὴν ληισάμενος, καὶ τοὺς τε ἄλλους ἀνδραποδίσας, ἔτι δὲ καὶ Ἰωάννην τὸν Τιμοστράτου παῖδα, δυνάμει

τε καὶ ἀξιῶσει πρὸνχοντα καὶ τὴν τῆς πόλεως ἀρ-
 χὴν καὶ διοίκησιν ἀναδεγεμένον, φρουρὰν τε τὴν
 ἀποχωρῶσαν καταλιπὼν, ἀπεχώρησεν ἐπ' οἴκου, Ῥω-
 μαίων ἔτι ἐς τὸ Μάρδης φρούριον διαιτωμένων,
 5 Μάγνου τε, ὃς τῶν βασιλικῶν ἐπετρόπευε χρημά-
 των καὶ τοῦ παντὸς τὴν ἡγεμονίαν ἐπεπίστευτο.
 ἡμέραις δὲ ὕστερον οὐ πολλὰς βασιλεὺς Ἰουστίνος,
 ἑξαπίνης νόσου τῷ σώματι προσγενομένης, περὶ τοῦ
 παντὸς δεδιῶς, ἀνακωχὴν τοῦ παρόντος ἔτους πρὸς
 10 Πέρσας ἐποιήσατο. τῆς νόσου δὲ αὐτῷ παρενοχλού-
 σης, Τιβέριον, ὃς τῶν βασιλέως ἤρχε σωματοφυλά-
 κων, κόμητα δὲ τοῦτον ἑξκουβιτόρων Ῥωμαῖοι κα-
 λοῦσιν, υἱὸν ἀνειπὼν τῆς βασιλείας κοινωνὸν αἰρεῖ-
 ται, Καίσαρα τοῦτον ἀναγορεύσας, τάς τε τῆς ἀρχῆς
 15 φροντίδας αὐτῷ παραδίδωσιν. ὅπερ ἀπάντων τῶν
 ὑπὸ Ἰουστίνου πραχθέντων παρὰ τὸν τῆς βασιλείας
 χρόνον ἄριστόν τε καὶ ἐς τὰ μάλιστα σωτήριον βου-
 λευθὲν πλείστων αἴτιον ἀγαθῶν τοῖς Ῥωμαίων γέ-
 γουε πράγμασι. βουλευομένῳ δὲ Τιβερίῳ Καίσαρι τὰ
 20 παρόντα ἐρωμένως ἐδόκει τῶν πραγμάτων ἀντιλαβέ-
 σθαι, μὴ καὶ τι ἕτερον ἀνήκεστον γένηται . . . . σῶζειν,
 καὶ τὰς ὁρμὰς . . ρξ . . δὲ ταύτῃ δοκούντων, πρότερον
 . . εἰκὲς Θεόδωρον τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ ταγμάτων ἡγη-
 σάμενον, πολλὰς δὲ καὶ ἑτέρας οὐκ ἀφανεῖς ἀρχὰς p. 176
 25 διοικησάμενον, λόγου τε ἱκανῶς μετέχοντα καὶ τὸ
 δέον συνιδεῖν εὖ μάλα δεδυνημένον, ὡς τοὺς βαρβά-
 ρους ἐκπέμπει, κατὰ τοῦτο δὴ τὸ νενομισμένον τά τε
 ἀμφ' αὐτὸν πραχθέντα δηλῶν καὶ τὸν Χοσρόην ἐς
 διαλλαγὰς προτρέπων λέναι. μικρῷ δὲ ὕστερον καὶ
 30 ἐς τὴν ἑώραν ὠσαύτως ἐκπέμπει κατὰ τάχος Ἰουστι-

μιανὸν τὸν Γερμανοῦ παῖδα, τοῖς πατρικίοις τῆς
 συγκλήτου βουλῆς ἐγκαταλελεγμένον, ἐπιτρέψας αὐτῷ
 τὴν ὅλην τοῦ πολέμου διοίκησιν, ἄνδρα τοῖς πολε-
 μικοῖς ἀγῶσιν ἐντραφέντα, ἡλικίας τε ἐς τοῦτο
 ἦκοντα ὡς μήτε διὰ νεότητος προπετεία μήτε διὰ 5
 γήρως ἀσθενεία τι σφαλῆναι. Ἰουστινιανὸς μὲν οὖν
 κατὰ τὴν ἐφάν ὡς τάχιστα ἀφικόμενος, τῆς τῶν στρα-
 τιωτῶν εὐκοσμίας τε καὶ τάξεως ἐπεμελεῖτο. Τιβέ-
 ριος δὲ ὁ Καῖσαρ στρατιὰν οὐκ ὀλίγην κατὰ σπουδὴν
 ἐκπέμπει, καὶ διὰ παντὸς ἐς τὴν τοῦ πολέμου παρα- 10
 σκευὴν ἐπουεῖτο, χρημάτων μὲν ἄπειρον ἀριθμὸν
 διανέμων, στρατιωτῶν δὲ τὸ κράτιστόν τε καὶ μαχι-
 μώτατον ἐν τοῖς ἔθνεσι συναγείρων καὶ πάντα λίαν
 ἐπιμελῶς ἐς τὸν ἐπείγοντα πόλεμον διανοούμενος.
 οὕτω δὲ τούτων προϊόντων, καὶ τοῦ καιροῦ τῆς ἐς 15
 ὀλίγον γεγενημένης ἀνακωχῆς περαιωθέντος, Πέρσαι
 μὲν κατὰ τὸ Δάρας ἑαυτοὺς συναγείραντες Κωνσταν-
 τίνης πόλεως ἀφικνοῦνται πλησίον, τοῦ Δάρας ἀφε-
 στώσης ἐς δύομενον ἥλιον σταδίους ἐνενήκοντα καὶ
 τετρακοσίοις .....

20

19 ἐννεμήκοντα ed. Hasii. 20 τετρακοσίοις] „Hic im-
 perfecte desinit cod. Vatican. 1065.“ Hasius.

MALCHI FRAGMENTA.

Μάλχος, Βυζάντιος σοφιστής· ἔγραψεν ἱστο-
 ρίαν ἀπὸ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ ἕως Ἀνα-
 στασίου, ἐν ἧ τὰ κατὰ Ζήνωνα καὶ Βασιλίσκου, καὶ
 τὸν ἐμπρησμόν τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης [a. 476]
 5 καὶ τῶν ἀγαλμάτων τοῦ Ἀύγουστείου, καὶ ἄλλα τινὰ
 διεξέροχεται μάλα σεμνῶς καὶ τραγωδίας δίκην ἀπο-
 θρηνῶν αὐτά. [Suidas.]

Ἀνεγνωσθῆ Μάλχου σοφιστοῦ Βυζαντιακὰ ἐν
 βιβλίοις ἑπτὰ. ἄρχεται μὲν ἐξ οὗ Λέοντα τὸν βασι-
 10 λέα ἢ νόσος ἐπίεξε, τούτῳ δὲ τῆς βασιλείας ἔτος ἐπ-
 τακαιδέκατον παρετείνετο· διέροχεται δὲ τὴν τε Ζή-
 νωνος ἀνάρρησιν καὶ τὴν ὑπερόριον τῆς βασιλείου
 δόξης διατριβήν, καὶ τὴν Βασιλίσκου ἀνάρρησιν, καὶ
 τὴν τῆς ἀλουργίδος ἀπόθεσιν, καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βα-
 15 σιλείᾳ πάλιν κάθοδον Ζήνωνος, τὴν τε τοῦ προειρη-
 μένου Βασιλίσκου διὰ ξίφους ἀναίρεσιν, ἧς καὶ γυνή
 καὶ τέκνα παρανόμῳ κρίσει ἐκοινώνησαν. καὶ ὅτι
 Ἀρμάτος ὁ Ζήνωνα κατάγων τοιαύτης ἀντιμισθίας
 ἀπάνατο, διὰ Ὀνούλφου δεξάμενος τὴν σφαγὴν. δια-
 20 λαμβάνει δὲ καὶ τὴν Θευδερίχου τοῦ Ὀτριάριου (Τρ.)
 στάσιν, καὶ τὴν Θευδερίχου τοῦ Μαλαμείρου (Βαλ.)
 φιλίαν, καὶ τὸν πρὸς τὸν τοῦ Ὀτριάριου (Τρ.) Θευ-
 δέριχον πόλεμον, καὶ τὴν κατὰ Ζήνωνος πάλιν στά-

σιν, καὶ τὴν Μαρκιανοῦ ἐπανάστασιν, καὶ πρό γε 5
 τούτου τὴν τῆς πενθερᾶς Βηρίνης ἐπιβουλήν, καὶ
 τὴν διὰ τοῦτο φυγαδείαν τὴν αἰδίου, καὶ τὴν κατὰ
 Ἴλλου πρότερον ἐπιβουλήν Βηρίνη συσκευασθεῖσαν,
 καὶ τὴν Ἐπιδάμνου ὑπὸ Θεουδερίχου τοῦ Μαλαμείρου 5
 (Βαλ.) ἐν δόλῳ κατάσχεσιν. ταῦτα διεξιὼν διεξιεισι
 καὶ τὰ ἐπὶ Ῥώμης, καὶ τέλος τοῦ ἐβδόμου λόγου
 ποιεῖται τὸν Νέπωτος θάνατον, ὃς ἐκβαλὼν τῆς
 ἀρχῆς Γλυκέριον τὴν τε Ῥωμαϊκὴν ἰσχὺν περιεβάλετο
 καὶ εἰς σχῆμα κείρας κληρικοῦ ἀντὶ βασιλέως ἀρχιε- 10
 ρέα κατέστησεν· ὑφ' οὗ καὶ ἐπιβουλευθεῖς ἀνήρηται.
 οὗτοι οἱ ἑπτὰ τῆς ἱστορίας λόγοι καὶ προηγουμένους
 ὑποφαίνουσιν αὐτῶ λόγους ἄλλους διαπεπονῆσθαι·
 καὶ ἡ ἀπαρχὴ δὲ τῶν ἑπτὰ τοῦ πρώτου λόγου τοῦτο 15
 παραδηλοῖ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπομένους, εἰ τὸ ζῆν
 προσῆν τῶ συγγραφεῖ, ὡς τοῦ ἐβδόμου λόγου τὸ
 πέρους ἐνδείκνυσιν.

Ἔστι δ' ὁ συγγραφεὺς Φιλαδελφεύς, εἰ τις ἄλλος,
 κατὰ συγγραφὴν ἱστορίας ἄριστος, καθαρὸς, ἀπέρι- 20
 τος, εὐκρινῆς (frustra εἰλικρινῆς Nieb.: v. cod. 264.),
 λέξεων ταῖς ἀνθηροτάταις καὶ εὐσήμοις καὶ εἰς ὄγκον
 τινὰ ἀνηγμέναις χρώμενος· καὶ οὐδὲ αἱ καινοπρεπεῖς
 αὐτῶ, ὅσαι τὸ ἐμφατικὸν καὶ εὐῆχον καὶ μεγαλειῶν
 ἔχουσι, παραβλέπονται, ὥσπερ .. τὸ ..... καὶ τοιαῦτα 25
 ἔνια· καὶ ὅλως κανὼν ἐστὶν ἱστορικοῦ λόγου. σο-
 φιστῆς δ' ἦν τὸ ἐπιτήδευμα καὶ ρητορικῆς εἰς ἄκρον
 ἐλλητικῶς καὶ τὴν θρησκείαν οὐκ ἔξω τοῦ χριστιανι-
 κοῦ θιάσου. [Photius Bibl. cod. 78.]

BYZANTIACA ἐν βιβλίοις ἑπτὰ.

30

1 Ὅτι ἐν τῶ ἑπτακαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Λέ-
 οντος τοῦ Μακέλλη, πάντων πανταχόθεν τεταράχθαι

δοκούντων, ἀφικνεῖται τις τῶν σκηνητῶν Ἀράβων, οὓς καλοῦσι Σαρακηνοὺς, ἰερεὺς τῶν παρ' ἐκείνοις Χριστιανῶν, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Πέρσαι καὶ Ῥωμαῖοι σπονδὰς ἐποιήσαντο, ὅτε ὁ μέγιστος πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ

5 Θεοδοσίου συνερράγη πόλεμος, μὴ προσδέχεσθαι τοὺς ὑποσπόνδους Σαρακηνοὺς, εἴ τις ἐς ἀπόστασιν νεωτερίσαι προέλοιτο. ἐν δὲ τοῖς Πέρσαις ἦν ὁ Ἀμόρκεσος τοῦ Νοκαλίου γένους· καὶ εἴτε τιμῆς οὐ τυγχάνων ἐν τῇ Περσίδι γῆ ἢ ἄλλως τὴν Ῥωμαίων

10 χώραν βελτίω νενομικῶς, ἐκλιπὼν τὴν Περσίδα ἐς τὴν γείτονα Πέρσαις Ἀραβίαν ἐλαύνει. κἀντεῦθεν ὀρμώμενος προνομᾶς ἐποιεῖτο καὶ πολέμους Ῥωμαίων μὲν οὐδενί, τοῖς δὲ ἀεὶ ἐν ποσὶν εὐρισκομένοις Σαρακηνοῖς. ἀφ' ὧν καὶ τὴν δύναμιν αὖξων προήει

15 κατὰ μικρόν. μίαν δὲ τῶν Ῥωμαίων παρεσπάσατο νῆσον Ἰωτάβην ὄνομα· καὶ τοὺς δεκατηλόγους ἐκβαλὼν τῶν Ῥωμαίων αὐτὸς ἔσχε τὴν νῆσον, καὶ τὰ τέλη ταύτης λαμβάνων χρημάτων εὐπόρησεν οὐκ ὀλίγων ἐντεῦθεν. καὶ ἄλλας δὲ ὁ αὐτὸς Ἀμόρκεσος

20 τῶν πλησίον ἀφελόμενος κωμῶν, ἐπεθύμει Ῥωμαίοις ὑπόσπονδος γενέσθαι καὶ φύλαρχος τῶν κατὰ Πετραίαν ὑπὸ Ῥωμαίοις ὄντων Σαρακηνῶν. πέμπει οὖν πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα Ῥωμαίων Πέτρον ἐπίσκοπον τῆς φυλῆς τῆς ἑαυτοῦ, εἴ πως δύναιτο ταῦτα

25 πείσας ποτὲ διαπράξασθαι. ὡς δ' ἀφίκετο καὶ διελέχθη τῷ βασιλεῖ, δέχεται τοὺς λόγους ὁ βασιλεὺς, καὶ μετὰπεμπτον εὐθύς ποιεῖται τὸν Ἀμόρκεσον ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν, ἀβουλότατα τοῦτο διανοησάμενος καὶ ποιήσας. εἰ γὰρ δὴ καὶ φύλαρχον χειροτονῆσαι

30 προήρητο, ἔδει πόρρωθεν ὄντι τῷ Ἀμορκέσῳ τοῦτο προστάξαι, ἕως καὶ τὰ Ῥωμαίων ἐνόμιζε φοβερά, καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἀεὶ τοῖς τυχοῦσι Ῥωμαίων ἔμελλεν ἦκειν

ὑπεπηχῶς, καὶ τὴν γε προσηγορίαν βασιλέως ἀκούων αὐτήν. καὶ γὰρ διὰ πολλοῦ κρεῖττον τι τῶν ἀνθρώπων εἶναι τῶν ἄλλων ἐνόμιζε. νῦν δὲ πρῶτον μὲν αὐτὸν διὰ πόλεων ἤγρεν, ἃς ἔμελλεν ὄψεσθαι τρυφῆς μόνον γεμούσας, ὅπλοις δὲ οὐ χρωμέναις· ἔπειτα δέ, ⁵ ὡς ἀνῆλθεν ἐς Βυζάντιον, δέχεται παρὰ τοῦ βασιλέως ἀσμένως, [ὅς add. Nieb.] καὶ τραπέζης κοινωνὸν βασιλικῆς ἐποιήσατο καὶ βουλῆς προκειμένης μετὰ τῆς γερουσίας συμπαραεῖναι ἐποίει· καὶ τό γε δὴ αἰσχιστον ὄνειδος τῶν Ῥωμαίων, ὅτι καθέδραν αὐτῷ τὴν ¹⁰ πρωτοπατρικίων ἀποδοθῆναι ἐκέλευσε σχηματισάμενος ὁ βασιλεύς, ὅτι δὴ Χριστιανὸς ἀνεπείσθη γενέσθαι· καὶ τέλος ἀπέπεμψεν αὐτόν, ἰδίᾳ μὲν παρ' αὐτοῦ εἰκόνα τινὰ χρυσοῦν καὶ κατάλιθον λαβὼν (λαβόντα Nieb.), σφόδρα τε οὖσαν πολυτελεῖ, χρήματι ¹⁵ δὲ καὶ αὐτὸς ἐκείνῳ ἐκ τοῦ δημοσίου ἀντιδοῦς καὶ τῶν ἄλλων κελεύσας ἕκαστον ἐσενεργεῖν, ὅσοι ἐτέλουν ἐς τὴν βουλήν. τὴν δὲ νῆσον ἐκείνην, ἧς ἐμνήσθημεν πρόσθεν, οὐ μόνον κατέλιπεν αὐτῷ ἔχειν βεβαίως, ἀλλὰ καὶ ἄλλας αὐτῷ κώμας προσέθηκε ²⁰ πλείονας. ταῦτα παρασχὼν Ἀμορκεῶν ὁ Λέων καὶ τῶν φυλῶν ἄρχοντα, ὧν ἤθελε, ποιήσας, ἀπέπεμψεν ὑψηλόν, καὶ ὅσος οὐκ ἔμελλε τοῖς δεξαμένοις λυσιτελεῖν. [Exc. de legat. p. 91—92 ed. Par., 231—234 Niebuhhr.]

25

- 2 Ὅτι ὁ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς ἀπέστειλε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Θράκῃ βαρβάρους πρεσβευτὴν Τελόγιον (Πελάγιον vel Εὐλόγιον Nieb.) τὸν σιλεντιάριον. οἱ δὲ βάρβαροι τοῦτον ἀσμένως δεξάμενοι ἀντιπέμπουσι πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, φίλοι Ῥωμαίων εἶναι βου- ³⁰ λόμενοι. ἠτήσαντο δὲ τρία, πρῶτον Θευδέριχον τὸν κατάρχοντα αὐτῶν τὴν κληρονομίαν ἀπολαβεῖν, ἣν

ἀφῆκεν αὐτῷ Ἄσπαρ, δεύτερον νέμεσθαι τὴν Θρά-
 κην συγχωρηθῆναι αὐτῷ, τρίτον καὶ στρατηλάτην
 γενέσθαι τῶν ταγμάτων, ὥνπερ καὶ Ἄσπαρ ἠγγήσατο.
 καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς πρὸς τὰ δύο παντελῶς ἀπέπειτο,
 5 μόνον δὲ περὶ τῆς στρατηγίας κατένευσεν, εἰ φίλος
 αὐτοῦ γένηται ἀδόλως. καὶ οὕτω τοὺς πρέσβεις ἀπέ-
 πειψεν. ὁ δὲ Θευδέριχος ὁ τῶν βαρβάρων ἀρχηγός,
 τοὺς πρέσβεις αὐτοῦ δεξάμενος ἐκ τοῦ βασιλέως
 ἀπράκτους, τὸ μὲν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐς Φιλίπ-
 10 πους ἐκπέμπει, τῷ δὲ προσεκάθητο τὴν Ἀρκαδιού-
 πολιν μηχανῇ πάσῃ πολιορκῶν. καὶ ταύτην παρα-
 λαμβάνει οὐχ ὄπλοις, ἀλλὰ λιμῷ τοὺς ἔνδον τοῦ
 ἄστεως ἰσχυρῶς στενοχωρήσαντι. καὶ γὰρ καὶ ἵππων
 καὶ ὑποζυγίων καὶ νεκρῶν σωμάτων ἤψαντο, καρτε-
 15 ροῦντες εἴ ποθεν αὐτοῖς ἔλθοι βοήθεια. τῆς δὲ μὴ
 παρούσης, ἀπήλπισαν καὶ ἐνέδωκαν. οἱ δὲ ἐκπεμ-
 φθέντες ἐπὶ Φιλίππους τὰ πρὸ τοῦ ἄστεως ἐνέπρησαν
 μόνον, οὐδὲν δὲ ἄλλο δεινὸν εἰργάσαντο. καὶ τού-
 των οὕτω λυμαινομένων τὴν Θράκην, ὅμως καὶ αὐτοὶ
 20 οἱ βάρβαροι ὑπὸ τοῦ λιμοῦ συνεχόμενοι πρεσβείαν
 πέμπουσι περὶ εἰρήνης πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ γίνυται
 ἡ σύμβασις τῶν ὄρκων ἐπὶ τούτοις, τοῖς μὲν Γότθοις
 δίδοσθαι κατ' ἔτος χρυσίου λίτρας δισχιλίας, τὸν δὲ
 Θευδέριχον καθίστασθαι στρατηγὸν δύο στρατηγιῶν
 25 τῶν ἀμφὶ βασιλέα, αἵπερ εἰσὶ μέγισται (ἐς τὴν ἐτέ-
 ραν γῆν). αὐτῶν δὲ τῶν Γότθων αὐτοκράτορα εἶναι,
 καὶ μηδένας ἐξ αὐτῶν ἀποστῆναι θέλοντας [ἐς τὴν
 σφετέραν γῆν ex antecedentibus supplet Vales.] τὸν βα-
 σιλέα δέχεσθαι· συμμαχεῖν δὲ τῷ βασιλεῖ ἐς πᾶν,
 30 ὅ,τι κελεύοι, πλὴν ἐπὶ μόνων τῶν Βανδίλων. [Exc.
 de legat. p. 92—93 Par., 234—235 Niebuhr.]

Λέων βασιλεὺς Ῥωμαίων ὁ Μακέλλης. ὃς ἔδοξε 2^a

τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων ἀπάντων εὐτυχέστατος εἶναι καὶ φοβερὸς ἅπασιν τοῖς τε ὑπ' ἐκείνου τὴν βασιλείαν τελοῦσι καὶ τῶν βαρβάρων αὐτῶν ὅσοις εἰς φήμην ἀφίκετο. καὶ ταύτην μὲν τοῖς πολλοῖς καταλέλοιπε τὴν δόξαν. “ἐγὼ δέ, φησὶ Μάλχος, εὐτυχίαν οὐκ οἶμαι, εἴ τις τῶν ἀρχομένων τὰ ὄντα διασυλῶν καὶ μισθούμενος ἀεὶ συκοφάντας εἰς τοῦτο καὶ κατηγορῶν αὐτός, ὅτε μὴ ἄλλον ἀνηύρισκε, καὶ τὸν χρυσὸν ἐξ ἀπάσης τῆς γῆς συλλεξάμενος ἑαυτῷ μόνῳ κατάθιτο, ἐρήμους μὲν τὰς πόλεις ἥσπερ ἔμπροσθεν εἶχον εὐπορίας ποιήσας, ὡς μηκέτι τοὺς φόρους, οὓς ἐτέλουν, δύνασθαι μετ' εὐχερείας ἀπενεγκεῖν.” καὶ ἀπλῶς πάσης κακίας ἀπισχυρίζεται ὁ Μάλχος γενέσθαι αὐτὸν καταγῶγιον· ὅς γε καὶ Ὑπερέχιον τὸν γραμματικὸν ἐφυγάδευσέ ποτε. καὶ τῷ Εὐλογίῳ τῷ φιλοσόφῳ σιτηρέσιον εἰπὼν δοθῆναι, τινὸς τῶν εὐνούχων λέγοντος ὅτι ταῦτα εἰς στρατιώτας προσήκει δαπανᾶσθαι, εἶπεν· “εἴθε γένοιτο ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ χρόνου, ὥστε τὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς διδασκάλους παρέχεσθαι.” [Suidas. Postrema inde ab ὅς γε καὶ Ὑπερέχιον κτλ. num eiusdem Malchi sint, vel certe num eodem loco dicta fuerint, dubium. MÜLLERUS.]

3 Ὅτι Ζήνων ἀνὴρ ὢν ἀπόλεμος ἄγαν, καὶ πολλῆς πανταχόθεν ταραχῆς ἐφεστῶσης, ἔγνω πρὸς τὸν Βάνδιλον εἰς Καρχηδόνα πρεσβεύσασθαι. καὶ Σευῆρον ἐκ τῆς βουλῆς πρεσβευτὴν αἰρεῖται, ἄνδρα καὶ σωφροσύνη διαφέρειν δοκοῦντα καὶ τῷ ἐθέλειν τὰ δίκαια. καὶ πατρίκιον αὐτὸν ποιήσας ἀποπέμπει, ὅπως ἐκ τῆς ἀξίας τῆς πρεσβείας τὸ σχῆμα κατασκευάσοι σεμνότερον. καὶ ὁ μὲν ἐξέπλευσεν, ὁ δὲ Βάνδιλος μαθὼν ὅτι ἦξι πρεσβεία, φθάσας ἔκπλουν ποιεῖται, καὶ Νικόπολιν εἶλεν. ὁ δὲ πρεσβευτῆς Σευῆρος δια-

βὰς ἀπὸ Σικελίας ἐς Καρχηδόνα ἀφίκτο, καὶ πολλὰ
 διὰ τὸν ἔκπλουν ἐμέμφετο τὸν Βάνδιλον. ὁ δὲ τὰ
 μὲν ἔλεγεν ὡς πολέμιος προᾶξει· τὸν δὲ περὶ τῆς εἰ-
 ρῆνης, ἐπειδὴ πρεσβεύοιτο, νῦν ἔφη λόγον προσ-
 5 δέχεσθαι. τοῦ δὲ Σευήρου τό τε σῶφρον τοῦ βίου
 θαυμάσας καὶ τῶν λόγων ἠγάσθη, καὶ τῆς δικαιο-
 σύνης ἀεὶ πεῖραν λαμβάνων πᾶν ἔτοιμος ἦν ποιεῖν,
 ὅπερ ἐκεῖνος προβάλλοιτο. μάλιστα δὲ ἔδοξεν αὐτῷ
 δίκαιος εἶναι, ὅτι, τὰ χρήματα αὐτῷ τοῦ βαρβάρου
 10 διδόντος καὶ τὰ πρέποντα δῶρα πρεσβευτῆ δωρού-
 μενος, ἀπεσεῖσατο πάντα, εἰπὼν ὡς ἀντὶ τούτων
 δῶρόν ἐστιν εὖσχημον πρεσβεύοντι ἀνθρώπῳ τοὺς
 αἰχμαλώτους κομίσασθαι. ὁ δὲ τῆς διανοίας ἐπαινέ-
 σας τὸν ἄνδρα, “οὓς μὲν” ἔφησε “σὺν τοῖς ἑμοῖς
 15 υἱέσι τῶν αἰχμαλώτων ἀπέλαχον, τούτους σοὶ πάν-
 τας ἀφίημι· ἦν δὲ τὸ πλῆθος αὐτῶν κατενεῖματο
 μοῖραν, τούτους σοὶ μὲν ἐξέσται παρ’ ἐκόντων, εἰ
 βούλει, πρίασθαι τῶν ἐχόντων, αὐτὸς δ’ ἂν οὐ δυ-
 ναίμην οὐκ ἐθέλοντας ταῦτα τοὺς εἰληφότες βιάσα-
 20 σθαι.” ἐνταῦθα ὁ Σευῆρος ἀπέλυσε μὲν προῖκα οὓς
 αὐτὸς εἶχεν ὁ Βάνδιλος· ἃ δὲ εἶχε χρήματα, καὶ
 ἐσθῆτα καὶ σκευή πάντα ὑπὸ κήρυκι δημοσίᾳ πωλή-
 σας, τούτοις ὅσους ἴσχυσε τῶν αἰχμαλώτων ἐπρίατο.
 [Exc. de legat. p. 87 Par., 260—261 Niebuhr. Gense-
 25 richus si mortuus est initio anni 477, paulo post pa-
 cem cum Zenone initam; sequitur legationem quam ad
 Genserichum, non vero ad filium eius effeminatum mis-
 sam dubium non est, fugam Zenonis (a. 475 Nov.) an-
 tecedere. V. Tillemont. VI, p. 480. Conf. tamen id. p.
 30 640. MÜLLERUS.]

Ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν 4
 Γότθων πρεσβευσάμενος περὶ Ἡρακλείου τοῦ στρα-

τηγοῦ τοῦ κρατηθέντος παρὰ τῶν Γότθων, ὑπέσχετο ἐπὶ λύτροις ἀφήσειν, καὶ τὰ λύτρα ἑκατὸν συνωμολόγησε τάλαντα. ταῦτα τοὺς προσήκοντας Ἡρακλείῳ Ζήνων ἐκέλευσε παρασχεῖν, ἵνα μὴ δοκοίῃ λελυμένος ὑπ' ἄλλων ἐν δούλου γενέσθαι σχήματι. πέμ-⁵πεται δὲ ἐς Θράκην τοῖς Γότθοις τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἐδέξαντο μὲν, καὶ δῆθεν ἐκ τῆς φρουρᾶς ἀνιᾶσιν Ἡρακλείου· προΐοντι δὲ αὐτῶ ἐν Ἀρκαδίου πόλει προστρέχουσι τινες Γότθοι, καὶ βαδίζοντι τῷ Ἡρακλείῳ τις ἐκ τῶν Γότθων βία τὸν ὤμον ἔπαισε. τῶν¹⁰ δὲ περὶ τὸν Ἡρακλείου τις ἐπέπληξε τῷ Γότθῳ, καὶ "πῶς, εἶπεν, οὔτε σαντὸν οἶδας, ἄνθρωπε, οὔτε γιγνώσκεις ὃν ἔπληξας;" ὁ δὲ πάνυ γιγνώσκειν ἔφη τὸν ὑπ' αὐτοῦ κάκιστα ἀπολούμενον· καὶ ἅμα σπασάμενοι ὁ μὲν τις τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἡρακλείου, ὁ δὲ¹⁵ τὰς χεῖρας ἀπέτεμε. καὶ φασιν ὅτι κατὰ ἀνταπόδοσιν ἔπαθεν Ἡρακλείος· ἐλέγετο γάρ τινος τῶν ὑφ' αὐτῶ τελούτων στρατιωτῶν, δόξαντάς τι πλημμελεῖν οὐκ ἄξιον θανάτου, ἐς βόθρον καταβαλὼν πᾶν τὸ στράτευμα ἀναγκάσαι αὐτοὺς καταλεῦσαι. ἔκτοτε²⁰ οὖν ἢ τοῦ θεοῦ ἀγανάκτησις εἰς αὐτὸν ἐτηρεῖτο. [Exc. de legat. p. 87—88 Par., 261—261 Niebuhr.]

5 [Ἡρακλείος, στρατηγὸς γεγονώς ἐπὶ Ζήνωνος, οἷος μὲν τολμηῆσαι καὶ πρόθυμος ἐγχειρεῖν ἐς πολέμους ἐτοίμως, οὐ μέντοι τὸ προμηθὲς εἶχεν ἐν τοῖς²⁵ κινδύνοις, οὐδὲ βουλήν πρότερον ποιησάμενος ὥρμα πρὸς ὃ ἔσπευδε πράττειν, ἀλλ' ἔξω τοῦ λογισμοῦ, πρὸς τὰ ἔργα ἐχώρει, καὶ τὸ ἐμπλήκτως ὀξὺ ἐν ἀνδρὸς μοῖρα ἐτίθετο. ὕπερ δὴ καὶ μάλιστα αὐτὸν ὕστερον ἔσφηλεν. [Suidas. Malcho tribuit Valesius,]³⁰

6 [Ἐρύθριος, ἔπαρχος γεγονώς ἐπὶ Ζήνωνος. ὃς ἐπεὶ μήτε τὰ κοινὰ διαρκοῦντα ἐώρα μήτε βάρος

προσθεῖναι πλεῖον τοῦ τεταγμένου τοῖς συντελέσειν ἠνείχετο μήτε τινὰ ποιεῖν πονηρόν, ὡς ὦν (ὄν A. fort. ἄν) φιλάνθρωπος, τῶν ὀφειλομένων ἠδύνατο χάριν, αἰτησάμενος παρὰ Ζήνωνος ταύτης. (ταύτην
 5 A., quasi χάριν ταύτην sint iungenda et alia mutanda) τῆς ἀρχῆς ἐπαύσατο. λύπην δὲ τῇ πόλει παρέσχευ, ἠνίκα ταύτην ἀπέθετο. μόνος γὰρ τῶν τελούντων τότε εἰς τὴν πολιτείαν οὗτος ἐπὶ τῷ πάντων ἀγαθῷ ἐπεφύκει, θάττους μὲν τὰς χάριτας παρέχων τοῖς
 10 αἰτουμένοις, οὐκ ἔχων δὲ τινα παντάπασι τῶν πρόσθε προσκεκροκότων ἀμύνεσθαι. τὸ δὲ κοινὸν τότε εἰς πᾶσαν ἀπορίαν κατήλθεν, ὡς μηδὲν ἔχειν ὑπόλοιπον. ἅ τε γὰρ ἐν τῷ κοινῷ ταμιεῖῳ Λέων κατέλιπεν ἀποθνήσκων ὑπὸ Ζήνωνος ταχὺ ἐκεκένωτο
 15 πάντα, πολλὰ μὲν χαριζομένου τοῖς φίλοις, ὡς ἔτυχευ, οὐκ ὄντος δὲ ἀκριβοῦς, ὥστε γινώσκειν αὐτά, εἴ πη καὶ ἄλλως κλέπτοντο. [Suidas. Malcho tribuit Valesius.]

[Quae Suidas post Damascii locum de Heraisco
 20 habet Malchi putat Bernhardy: Ἡραΐσκος, ἀνὴρ Αἰγύπτιος. οὗτος ἦν μὲν συνεῖναι δεινότητος, ἀγωνιστῆς δὲ οὐκ ἰσχυρὸς ἀπὸ (ὑπὲρ v. συνεῖναι, ubi eadem) τῆς ἀληθείας, οὐδὲ τὰς ἔξω φερούσας ἀπὸ ταύτης ὁδοὺς ἀνιχνεῦσαι καὶ διεξελθεῖν. οὗτος γὰρ
 25 ἐς τοῦναντίον ἐκεκλήρωτο τὴν εὐμοιρίαν.]

[Βασιλίσκος, Βηρίνης ἀδελφὸς τῆς βασιλίδος, ἐπὶ 7 Λέοντος τοῦ βασιλέως ἀντὶ Ῥουστικίου στρατοπεδάρχου ἠρέθη, εὐεπίτευκτος μὲν ὦν ἐν μάχαις, βραδύνους δὲ καὶ φενακίζουσι θαδίως ὑπαγόμενος.

30 Βασιλίσκος, ὁ Ῥωμαίων τῶν ἐφῶν βασιλεύς, τῶν ἐκκλησιῶν τοὺς ἐπισκόπους εἰσέπραττε χρήματα, καὶ Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον μικροῦ

δεῖν ἀπώσατο, εἰ μὴ τῷ πλήθει τῶν λεγομένων μοναχῶν ἀπεκρούσθη. πολὺς τε ἦν πρὸς ἐπιθυμίαν χρημάτων, ὡς μηδὲ αὐτῶν τῶν τὰς εὐτελεῖς καὶ βαναύσους μειόντων ἐπιστήμας ἀπέχεσθαι. καὶ ἦν ἅπαντα μεστὰ δακρύων τῇ τῶν τοιούτων εἰσφορῶν 5 εἰσπράξει. καὶ ἔστιν ἐν τῷ Ἀρμάτιος. [Suidas. Prius fr. aut Prisci putat Niebuhrius aut Malchi. Eidem haec Suidae v. Ἀκάκιος tribuit Valesius ad Theodorum

7^a Lect. p. 578 ed. Reading: Ἀκάκιος ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως αἰδέσιμος ἦν ὡς οὐκ ἄλλος τις. 10 ὄρφανοτρόφος γὰρ γεγονὼς καὶ καλῶς τὰ τῶν ὄρφανῶν διοικῶν πᾶσιν ἐφαίνετο καθ' ἡδονήν. καὶ δὴ καὶ τῷ βασιλεῖ Λέοντι συνήθης γεγονὼς ὑπερφυῶς ἤρεσκε, καὶ τούτῳ πρῶτῳ αἰὲν πάντα ἀνεκοινοῦτο τὰ τε κοινὰ καὶ τὰ ἴδια, καὶ ὅτε τὴν βουλήν ἠθροίζε, 15 συνεκάλει καὶ τοῦτον, καὶ τῆς σκέψεως ἀρχὴν ἐξ αὐτοῦ πάσης ἐτίθετο. ὃς Ἀκάκιος τὴν τοῦ Λέοντος τοῦ Μακέλλη ὠμότητα συνιδὼν πρὸς τοὺς τι λυπήσαντας, καὶ τὸ ἦθος ἀκριβῶς τὸ ἐκείνου φωράσας, ὅτι τοῖς ἐπαινοῦσι μόνον ὑπάρχει εὐάλωτον, ἐπετήδευε πάντα 20 τὰ ἐκείνου θαυμάζειν. τοιγαροῦν πειθήνιον αὐτὸν εἶχεν ἐτοίμως, τὸν τε θυμὸν αὐτοῦ ῥαδίως κατέστειλεν, καὶ πολλοῖς προσκεκροκόσι τὴν σωτηρίαν ἐπραγματεύσατο, καὶ τοὺς ἐξορίαν ἀτιδίον ἔχοντας ἀνεκαλεῖτο πρὸς τὴν πατρίδα. οὗτος μετὰ θάνατον Γενναδίου πα- 25 τριάρχου Κωνσταντινουπόλεως σπουδῆ Ζήνωνος ἱερᾶσθαι προεβλήθη. ὃς ὢν ἀρχικὸς καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας ὑφ' ἑαυτὸν ποιήσας, πεφροντισμένως τῶν ἐν αὐταῖς κεκληρωμένων ἐποιεῖτο τὴν κηδεμονίαν, οἱ εὐχαριστοῦντες ἐν γραφαῖς ἀνέθηκαν αὐτὸν κατὰ τοὺς εὐ- 30 κτηρίους οἴκους. ἐπέπερ οὖν ἀθρόον ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις ἐδείχθησαν αὐτοῦ εἰκόνες, ὧθήθησάν

τινες κενοδοξοῦντα τὴν ἀνάθεσιν προστεταχέναι, οὐ
 μικρὰν ἔχοντες τῆς ὑπονομίας πίστωσιν τὴν ἐκ ψη-
 φίδων γραφὴν δημιουργηθεῖσαν ἐν τῇ πρὸς τῷ νεω-
 ρίῳ ἐκκλησίᾳ. τοῦ γὰρ ἔργου παντὸς ἐπὶ Γενναδίου
 5 τελεσθέντος εἰς τὸν ἐπιφανῆ τόπον ἐξετύπωσαν αὐτὸν
 τοῦ νεώ, καὶ μεταξὺ τοῦδε τὸν σωτήρα λέγοντα τῷ
 Γενναδίῳ, Λῦσον τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοῦ μετὰ
 σὲ ἐγεγῶ αὐτόν. ἐκ τῶν τοιούτων οὖν εἰκόνων Ἀκά-
 κιος, εἰ καὶ εὐμετάδοτος ἦν καὶ προστατικός, ἀλλὰ
 10 δοξομανῆς ἔδοξεν ὑπάρχειν.

Idem de eodem Acacio v. παρενθήμενος· Ὁ δὲ
 Ἀκάκιος παρενθήμενος τὰ τοῖς κανόσι διηγορευμένα
 καὶ τὸ θυσιαστήριον καταλαμβάνει καὶ τὰ ἐξ ἔθους ἰε-
 ρεῦσιν ἐπιτελεῖ.]

15 Βασιλίσκου κρατοῦντος ἐμπρησμὸς ἐν Κωνσταν-^{7b}
 τινουπόλει ἐγένετο μέγιστος ἐκ τῶν Χαλκοκρατείων
 ἀρξάμενος καὶ πάντα τὰ προσεχῆ τούτοις νεμηθεῖς
 καὶ ἀποτεφρώσας τὰς τε τῶν δημοσίων πλατειῶν
 στοὰς καὶ τὰς αὐτοῖς ἐπικειμένας οἰκοδομάς, ἀλλὰ
 20 μὴν καὶ αὐτὴν τὴν κεκλημένην βασιλικήν, καθ' ἣν
 καὶ βιβλιοθήκη ἐτύγχανε δώδεκα μυριάδας βιβλίων
 ἀποκειμένων ἐν αὐτῇ ἔχουσα· ἐν οἷς ἀναγρ' φεται
 εἶναι καὶ δράκοντος ἔντερον, μήκους ὃν ποδῶν ἑκα-
 τὸν εἴκοσιν, ἔχον ἐγγεγραμμένα χρυσοῖς γράμμασι
 25 τὰ τοῦ Ὁμήρου ποιήματα τὴν τε Ἰλιάδα καὶ τὴν
 Ὀδύσσειαν· οὗ καὶ Μάλχος τὰ περὶ τούτων τῶν βα-
 σιλῶν συγγραφόμενος μέμνηται. [Zonaras Epit. histor.
 vol. 2, p. 52, D. Conf. Suidas supra p. 364, 4.]

[Ἀρμάτος. ὅτι Βασιλίσκος ὁ βασιλεύς, ἐπέπερ 8
 30 ὡς συγγενεῖ τῷ Ἀρμάτῳ ἀδεῶς ἐπέτρεπεν ἐντυγχά-
 νειν Ζηνωνίδι τῇ βασιλίδι, τριβομένης σφίσι τῆς
 ὀμιλίας καὶ τοῦ κάλλους αὐτῶν οὐκ εὐπαροδεύτου

ὄντος, ἄμφω ἀλλήλων ἐκτόπως ἦρων. ῥίψεις οὖν
 ὁμμάτων ἐπ' ἀλλήλους ἐγίνοντο καὶ παρεκστροφαὶ
 συνεχεῖς προσώπων καὶ μειδιαμάτων μεταδόσεις,
 πόνος τε μετὰ ταῦτα ἔρωτος ὑπ' ὄψιν στεγομένου.
 ἐπεὶ δὲ κοινωσάμενοι τὸ πάθος Δανιὴλ εὐνούχῳ καὶ 5
 Μαρία μαῖα ἴδσαντο τοῦτο μόλις τῇ τῆς μίξεως ἰα-
 τρεία, Ζηνωνὺς Βασιλίσκου διὰ θωπείας ἤγε τοῦ τὸν
 ἐραστὴν ἔχειν ἐν τῇ πολιτείᾳ τὰ πρωτεῖα. ὁρῶν δὲ
 Θεοδώριχος τιμώμενον ἐκ πάντων Ἀρμάτων, ἤσχαλ-
 λεν ὡς παρενδοκιμούμενος ἐκ νέου, τριχῶν μόνον 10
 καὶ τῆς ἄλλης φροντίζοντος σωμασκίας. ὁ δ' Ἀρμά-
 τος ἔκ τε φορᾶς χρημάτων καὶ τιμῆς ἀπλέτου τυφω-
 θείς, οὐδένα αὐτοῦ ᾔετο διοίσειν ἐπ' ἀνδρεία. καὶ
 τοσοῦτον αὐτοῦ ἦδε ἢ ἄλλῃ ἐκράτει ὡς σκευὴν
 ἀναλαμβάνειν (ἀναλαβεῖν Suidas v. ἄλλῃ, ubi eadem) 15
 Ἀχιλλέως, οὕτω τε περιβαίνειν ἐς ἵππον καὶ κατὰ
 τὸν ἰππόδρομον φρουάττεσθαι τοῦ οἴκου. ἐξῆρε δὲ
 τοῦτον πλείω πρὸς τοιαύτην δόξαν μαίνεσθαι τὸ ὑπὸ
 δήμου σύρφακος ἐν εὐφημίαις ἀνακαλεῖσθαι Πύρρον.
 ὅς εἰ μὲν οὕτως ἐβόα διὰ τὸ ἐρυθροπρόσωπον εἶναι, 20
 ἔλεγεν εἰκότα· εἰ δ' ὡς πρὸς ἔπαινον ἀνδρείας, ἔθελγεν
 ὡς νέον. οὐ γὰρ ἦρωας ἔβαλλεν ὡς Πύρρος [ὁ Ἀχιλ-
 λέως addit v. σύρφαξ], ἀλλὰ γυναιμανῆς ἦν ὡς Πάρις.

8^a Ἀρμάτιος. οὗτος μέγιστον ἴσχυσε παρὰ τῇ Ζη-
 νωνίδι τῇ βασιλίσῃ καὶ αὐτῷ Βασιλίσκῳ. ἐσφάγη 25
 δὲ ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. καὶ ὑπερήσθησαν οἱ
 πολῖται τῇ τούτου σφαγῇ. ἐπὶ γὰρ Λέοντος [πρὸς]
 τοὺς στασιάζοντας, ὅσους λάβοι τῶν Θρακῶν, τὰς
 χεῖρας ἐκτέμνων ἀπέπεμπεν. Ὀνούλφος δὲ αὐτὸν
 διεχρήσατο, ὄντινα ὁ Ἀρμάτιος πένητα καὶ ἄρτι ἐκ 30
 βαρβάρων ἦκοντα προσλαβὼν φιλοφρόνως, τὸ μὲν
 πρῶτον κόμητα ἐποίησεν, ἔπειτα καὶ στρατηγὸν

Ἰλλυριῶν, καὶ εἰς ἐστίασιν ἔχειν πολὺν ἄργυρον παρ-
 ἔσχε. ἀντέδωκε δὲ τούτῳ τὴν βαρβαρικὴν ἀπιστίαν
 μετὰ χειρὸς μαιφόνου. [Suidas.]

[Utrumque locum Malcho tribuit Niebuhrius. Quam-
 5 quam et in scribendo nomine Harmati vel Harmatii di-
 versitas et orationis color diversus parum favet huic
 sententiae. Priorem locum Candido Isauro Toupius,
 Damascio in Vita Iisdori Valesius (ad Euagr. Hist. eccl.)
 tribuit. Pro Toupii sententia facit quod in Candidi exc.
 10 apud Photium nomen viri est Ἀρμάτος. In Malchi
 excerptis de leg. (fr. 10) nomen est Ἀρμάτος, ut in
 secundo Suidae loco legitur. Ex primo loco nonnulla
 repetuntur v. ἄλη et σύρφαξ et σωμασκία. Pro φρου-
 ἀττεσθαι τοῦ οἴκου (quod optimi codd. etiam v. ἄλη
 15 praebent, ceteri vero φρ. τοῦ ἵππου) Toupius, qui de-
 let ἐς, καταφρουάττεσθαι τοῦ ὄχλου. MÜLLERUS. ἵππου
 ex ἵππου repetitum. In τοῦ οἴκου potest latere τῷ ὄγκῳ.

Ἵτι [συμβαίνει μοι supplet Nieb.] φεύγειν τε καὶ 8^b
 πλανᾶσθαι καὶ μηδαμῶς δύνασθαι τῶν κακῶν ἀνα-
 20 πνεῦσαι, παρ' οἷς μοι τοῦ πταίσματος ἤλπιζον εἶναι
 παραψυχὴν. [Exc. de legat. p. 88 Par., 262 Niebuhr.]

Ὁ δὲ Ὀνούλφος ἔφθ ἐξ ἔθνῶν κατὰ πατέρα 8^c
 μὲν Θουρίγγων, τῶν δὲ Σκίρων κατὰ τὴν μητέρα.
 [Suidas v. κατὰ πατέρα καὶ μητέρα. Ex nomine Ὀνό-
 25 ουλφος, quod fuit fr. 8 a, hoc quoque, si illud, Malchi
 esse coniicit Bernhardy, qui Ὀνοούλφου pro ὁ εὐούλφου
 p. 413, 29.]

Ἵτι Ζήνων ὁ βασιλεύς, πνθόμενος τῶν οἰκείων 9
 τὴν ἦτταν, ἐς φρούριον καταφεύγει ἐπὶ λόφου κεί-
 30 μενον, ὃ Κωνσταντινούπολιν οἱ πρόσχωροι ἐκάλουν.
 ὅπερ γνοῦς τοῖς συνοῦσι στενάξας, "θεοῦ παίγνιον,
 εἶπεν, ἄρα ὁ ἄνθρωπος, εἶγε καὶ ἐμὲ οὔτω παίζειν

φιλεῖ τὸ δαιμόνιον. ἐμοὶ (ἐμὲ Α.) γὰρ δὴ οἱ μάντιες τὸν
 λούλιον μῆνα ἐξ ἀνάγκης ἐν Κωνσταντινουπόλει δια-
 τεινόμενοι προύλεγον. καὶ γὰρ μὲν ἐνόμιζον ἐς Κων-
 σταντινούπολιν ἀναβήσεσθαι, νῦν δὲ πάντων ἔρημος
 καὶ φυγὰς εἰς λόφον ἦλθον, εὐρηκῶς ὁ δεῖλαιος ⁵
 προσηγορίαν ὁμώνυμον.”

“Ὅτι Ζήνων βασιλεὺς Ῥωμαίων τὴν μὲν ὠμότητα,
 ἣ ἐκέχρητο Λέων, ἐν τῇ φύσει οὐκ εἶχεν, οὐδὲ τὸ
 θυμούμενον ἀπαραίτητον αὐτῷ καθειστήκει ἐσάπαξ,
 οἶον τοῦ Λέοντος διέμενε. καὶ τὴν γε προαίρεσιν ἐν ¹⁰
 πολλοῖς εἶχε φιλότιμον, καὶ ἂ ἔπραττε, δόξης ἕνεκεν
 καὶ τοῦ θαυμάζεσθαι ἔπραττεν, ἐπίδεικτικῶς μᾶλλον
 ἢ ἀληθῶς. οὐ μὴν οὔτε ἔμπειρος τῶν πραγμάτων
 ἦν οὔτε εἶχεν ἐπιστήμην, δι’ ἧς ἔστιν ἀσφαλῶς τὰς
 βασιλείας ἰθύνεσθαι. πρὸς δὲ κέρδος καὶ λῆμμα οὐχ ¹⁵
 οὔτω μὲν ἐμμανῶς ὡς ὁ Λέων διέκειτο, οὐδὲ ἔπλαττε
 μὴ ὄντα τοῖς κεκτημένοις ἐγκλήματα, οὐ μὴν οὐδὲ
 παντελῶς κρείττων ὑπῆρχε τοῦ πράγματος. καὶ χρη-
 στῆς ἂν βασιλείας ἔτυχον Ῥωμαῖοι, εἰ μὴ Σεβαστια- ²⁰
 νὸς ὁ τότε παραδυναστεύων ἤγειν αὐτὸν ὅπη ἐβρού-
 λετο, καπηλεύων ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἅπαντα, καὶ μηδὲν
 ἄπρατον ἐῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἀλλῇ διαπράττεσθαι,
 ἀλλὰ τὰς μὲν ἀρχὰς ἀπεδίδοτο πάσας, ἰδίᾳ μὲν ἐαυτῷ,
 ἰδίᾳ δὲ λαμβάνων τῷ βασιλεῖ τὰ τιμήματα· καὶ εἰ
 προσῆλθεν ἕτερος βραχύ τι προστιθείς, ἐκεῖνος ἦν ²⁵
 αἰρετώτερος. τῶν δὲ ἐν τοῖς ἀρχαίοις γινομένων ἀπάν-
 των οὐδὲν ἦν ὃ μὴ λαβὼν ἀπεπίπρασκεν. εἰ δέ τινα
 (τινι Bernh.) ἀρχὴν τῶν περὶ αὐτὸν ὄντων ἐχαρίσατο
 Ζήνων, ὥσπερ παλιγκάπηλος, αὐτὸς ταύτην ὀλίγου
 παρ’ ἐκείνου λαμβάνων ἄλλοις παρείχε τοῦ πλείο- ³⁰
 νος, Ζήνωνι δὲ τὰ κλέμματα παρέχων.

Ζήνων βασιλεὺς Ῥωμαίων. ὃς Ζήνονα τὸν εἰν-

τοῦ υἱὸν διάδοχον καταλιμπάνειν θέλων κομιδῇ
 νέον, προηγέ τε δι' ἀξιῶν καὶ σωμασκειῖσθαι ἐκέ-
 λευεν εἰς ἐπίδοσιν τῆς ἡλικίας. οἱ δὲ βασιλικοὶ ἐν
 ἐξουσίᾳ γενόμενοι τοῦ ἄδην τὰ δημόσια καταναλί-
 5 σκειν συβαριτικῶς τὸν νέον κραιπαλᾶν ἐνήργουν
 (ἐνήγον Kusterus), καὶ μαστροπεύοντες αὐτῷ τοὺς
 συνήβους πρὸς τοὺς τῶν ἀρρένων ἔρωτας λυσσᾶν
 ἐπαίδευσαν ἐκτόπως. διαίτης οὖν ἐν ἡδοναῖς καὶ
 τύφῳ τιθεμένης τὸ καλὸν ἐθὺς γενόμενος, καὶ τὴν
 10 ὑποτυφομένην ἀλαζονείαν ἐπὶ τῇ βασιλικῇ καραδο-
 κίᾳ διὰ τῶν προσώπων ἀπεμφαίνων, ἀκροβατεῖν τε
 ἤρξατο καὶ μετέωρον τὸν ἀνχένα αἶρειν καὶ συλλή-
 βδην φάναι προσέχειν πᾶσιν ὡς οἰκέταις ἀνθρώποις.
 ἀλλ' ὁ πάντων ἔφορος τὴν φυσικὴν καὶ διδακτὴν
 15 κακότητα αὐτοῦ τεθεαμένος, διαρρέυσαντα τῇ γα-
 στρῇ καὶ ἀναισθητίᾳ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐς τὴν εὐ-
 νὴν ἀποπατοῦντα, πρόωρον τῶν ἀνθρωπειῶν ἐδι-
 καίωσεν ἐκβῆναι. [Suidas v. Ζήνων et partim vv.
 ἄδην, μαστροπεύοντες, διαίταις. Malchi putat Vale-
 20 ssius. Ex iis quae leguntur p. 396, 1, in fr. apud Suidam vv.
 ἐξῆλθεν, ἐξέβη, ἐτελέσθη, "Ὅτι Ζήνωνι παρ' ἣν εἶχε
 δόξαν ἐξῆλθε τὸ μάντευμα. ἀντὶ γὰρ τῆς βασιλίδος
 ὡς ᾤετο πόλεως, εἰς λόφον συγκλεισθέντι τὸ αὐτὸ
 ὄνομα ἔχοντα συνέβη τὸ πέρασ τοῦ βίου", quum
 25 postrema ab historia prorsus aberrent, Müllerus corri-
 gendum suspicatur τὸ πέρασ τοῦ λουλίου. Sed viden-
 tur potius postrema ex iis quae hic sunt p. 397, 17
 ducta et cum prioribus confusa.]

"Ὅτι ὁ Αὔγουστος ὁ τοῦ Ὀρέστου υἱὸς (pro Ὀδό- 10
 30 αχος) ἀκούσας Ζήωνα πάλιν τὴν βασιλείαν ἀνα-
 κεκτῆσθαι τῆς ἔω, τὸν Βασιλίσκον ἐλάσαντα, ἠνάγκ-
 ασε τὴν βουλὴν ἀποστεῖλαι πρεσβείαν Ζήνωνι ση-

μαινουσαν ὡς ἰδίας μὲν αὐτοῖς βασιλείας οὐ δέοι,
 κοινὸς δὲ ἀποκρήσει μόνος ὢν αὐτοκράτωρ ἐπ' ἀμ-
 φοτέροις τοῖς πέρασι. τὸν μέντοι Ὀδοάχον ὑπ' αὐ-
 τῶν προβεβλήσθαι ἱκανὸν ὄντα σώζειν τὰ παρ' αὐ-
 τοῖς πράγματα, πολιτικὴν ἔχοντα σύμβουλον ὁμοῦ καὶ 5
 μάχιμον· καὶ δεῖσθαι τοῦ Ζήνωνος πατρικίου τε
 αὐτῷ ἀποστεῖλαι ἀξίαν καὶ τὴν τῶν Ἰταλῶν τούτῳ
 ἐφεῖναι διοίκησιν. ἀφικνοῦνται δὴ ἄνδρες τῆς βου-
 λῆς τῆς ἐν Ῥώμῃ τούτους ἐς Βυζάντιον κομίζοντες
 τοὺς λόγους, καὶ ταῖς αὐταῖς ἡμέραις ἐκ τοῦ Νέπω- 10
 τος ἄγγελοι, τῶν τε γεγεννημένων συνησθησόμενοι
 τῷ Ζήνωνι καὶ δεόμενοι ἅμα ταῖς ἴσαις τῷ Νέπωτι
 συμφυραῖς χρησαμένῳ συσπουδάσαι προθύμως βα-
 σιλείας ἀνάκτησιν, χρήματά τε καὶ στρατὸν ἐπὶ ταῦτα
 διδόντα καὶ τοῖς ἄλλοις, οἷς δέοι, συνεκπονοῦντα τὴν 15
 κἀθοδον. ταῦτά τε λέξοντας ὁ Νέπως ἀπέστειλεν.
 Ζήνων δὲ τοῖς ἤκουσι, τοῖς μὲν ἀπὸ τῆς βουλῆς
 ἀπεκρίνατο ταῦτα, ὡς δύο ἐκ τῆς ἑω βασιλέως λα-
 βόντες τὸν μὲν ἐξεληλάκασιν, Ἀνθέμιον δὲ ἀπέκτειναν·
 καὶ νῦν τὸ ποιητέον αὐτοὺς ἔφη γιννώσκειν· οὐ γὰρ 20
 ἂν βασιλέως ἔτι ὄντος ἑτέραν ἠγήσεσθαι (εἰσηγ. Bekk.)
 γνώμην ἢ κατιόντα προσδέχεσθαι· τοῖς δὲ ἐκ τοῦ βαρ-
 βάρου ὅτι καλῶς πράξει παρὰ τοῦ βασιλέως Νέπωτος
 τὴν ἀξίαν τοῦ πατρικίου δεξάμενος Ὀδοάχος· ἐκ-
 πέμψει γὰρ αὐτόν, εἰ μὴ Νέπως ἐπεφθάκει. ἐπαι- 25
 νεῖν δὲ ὡς ἀρχὴν ἐπιδέδεικται ταύτην τοῦ τὸν κό-
 σμον φυλάττειν τὸν τοῖς Ῥωμαίοις προσήκοντα· καὶ
 πιστεύειν ἐντεῦθεν ὡς καὶ τὸν βασιλέα τὸν ταῦτα
 τιμήσαντα καταδέξοιτο θάπτον, εἰ ποιεῖν θέλοι τὰ
 δίκαια. καὶ βασιλείου γράμμα περὶ ὧν ἠβούλετο 30
 πέμπων τῷ Ὀδοάχῳ, πατρικίου ἐν τούτῳ τῷ γράμ-
 ματι ἐπωνόμασε. ταῦτα δὲ συνεσπούδαξε τῷ Νέ-

πωτι ὁ Ζήνων ἐκ τῶν ἑαυτοῦ κακῶν τὰ ἐκείνου οἰ-
κτείρων καὶ τό γε κοινὸν τῆς τύχης εἰς ὑπόθεσιν
ἔχων τῷ δυστυχοῦντι συνάχθεσθαι. ἅμα δὲ καὶ Βη-
ρίνα συνεπώτρυνε τοῦτον, τῇ Νέπωτος γυναικὶ συγ-
5 γενεῖ οὔσῃ συσπεύδουσα. [Exc. de legat. p. 93—94
Par., 235—237 Niebuhr.]

Ὅτι ἐν τῷ ἐξῆς ἔτει ἐπὶ Ζήνωνος πρέσβεις ἤλ- 11
θον ἐκ Θράκης τῶν ὑποσπόνδων Γότθων, οὓς δὴ
καὶ φουδεράτους οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσιν, ἀξιοῦντες Ζή-
10 νωνα Θευδερίχῳ σπείσασθαι τῷ παιδὶ Τριαρίου,
ἧσυχον ἐθέλοντι διεξάγειν τὸν βίον καὶ μηδένα πό-
λεμον τοῖς κοινοῖς αἴρεσθαι πράγμασιν. ἠξίουν δὲ
καὶ σκοπεῖν ὅσα πολέμιος ἂν κατέβλαψε Ῥωμαίους
καὶ ὅσα Θευδερίχος ὁ τοῦ Βαλαμείρου παῖς, στρατη-
15 γός ἂν καὶ φίλος, ταῖς πόλεσιν ἐλυμήνατο, καὶ μὴ
νῦν ἀπεχθείας παλαιὰς ὄραν μᾶλλον ἢ ὅπως τι τῷ
κοινῷ γένοιτο παντελῶς ὠφέλιμον. εὐθύς οὖν ὁ
βασιλεὺς τὴν βουλήν συγκαλέσας γνώμην αὐτοῖς
προὔθηκεν ὅ,τι δεῖο ποιῆσαι. οἱ δὲ ἀμφοτέροις μὲν
20 οὐκ ἔφασαν ἱκανὸν τὸ δημόσιον εἶναι συντάξεις τε
καὶ μισθὸν ἐπαρκέσαι προχείρως, ὅποτε γε μηδὲ αὐ-
τοῖς μόνοις τοῖς στρατιώταις ἀμέμπτους ὑποτελεῖν
τὰς χορηγίας δυνάμεθα. ὀπότερον δὲ αὐτῶν δεῖ φί-
λον προελέσθαι, τούτου κύριον αὐτὸν βασιλέα κα-
25 θίστασθαι. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν αὐλήν τοὺς τε κατὰ τὴν
πόλιν στρατιώτας καλέσας καὶ τὰς σχολὰς ἀπάσας,
ἀναβὰς ἐπὶ βῆμα πολλὰ τοῦ Θευδερίχου κατηγόρει,
ἐν τούτοις ὅπως τε τοῖς Ῥωμαίοις ἐχθρὸς ἄνωθεν
εἶη καὶ ὡς ἐλυμήνατο τοῖς τὴν Θράκην οἰκοῦσι,
30 χεῖράς τε ἀποτέμνων ἅμα τῷ Ἀρματίῳ καὶ τὸ γεωρ-
γοῦν ἅπαν ποιήσας ἀνάστατον ὅπως τε τυραννίδα
πάλιν ἐπὶ τοῖς κοινοῖς τὴν Βασιλίσκου ἐπήγειρε, καὶ

ὡς τοὺς στρατιώτας ἐκείνον ἀνέπεισεν ἐκποδῶν ποιή-
 σασθαι, ὡς τῶν Γότθων ἀρκοῦντων. καὶ νῦν δὴ
 πρὸς βεβύεσθαι οὐκ εἰρήνης γε μᾶλλον ἢ στρατηγίας
 δεόμενον. “ἦν οὖν ἔχετε γνώμην καὶ ὑμεῖς περὶ τού-
 των, ταύτην” ἔφη “παρ’ ὑμῶν ἀκούσαι βουλόμενος 5
 νυνὶ παρεκάλεσα, εἰδὼς τῶν βασιλέων τούτους ἀσφα-
 λῶς πράττειν οἱ ἂν τὰ βουλευόμενα τοῖς στρατιώταις
 κοινώσωσιν.” οἱ δὲ ἤς κατέτεινε κατηγορίας ἀκού-
 σαντες καὶ ἐκ ταύτης διδαχθέντες ὁ χρῆν ἀποκρίνα-
 σθαι, πάντες ἀνεβόησαν ἐχθρὸν εἶναι Ῥωμαίοις 10
 Θεουδέριχον καὶ πάντας, εἴ τις ἐκείνῳ συνέστηκεν. οὐ
 μέντοι τοῖς πρέσβεσι ταύτην εὐθύς ἔδωκεν ἀπόκρι-
 σιν ὁ Ζήνων, ἀλλ’ ἐπέιχεν, ἕως τὸ πλεον ἀκούσειε
 τῶν ἔξωθεν. ἐν τούτῳ δὲ γράφοντες τὰ ἔνδον γιγνό-
 μενα τῶν ἐν τῇ πόλει τινὲς τῷ Θεουδερίχῳ ἐάλωσαν, 15
 Ἄνθιμὸς τε ἰατρὸς καὶ Μαρκελλῖνος καὶ Στέφανος.
 καὶ οὐ μόνον ἑαυτῶν ἐπιστολὰς ἐπεμπον, ἀλλὰ καὶ
 τῶν ἐν τέλει πλαττόμενοι γράμματα ἐκείνῳ ἐπέστελ-
 λον (ἀπ. Bekk.), θαρσύνειν βουλόμενοι, ὡς ἱκανοὺς
 ἔχοντα τοὺς συμπράττοντας ἔνδον. καὶ τρεῖς τῶν 20
 ἀπὸ βουλῆς, τοῦ μαγίστρου παρόντος, ἐξετάσαν-
 τες ταῦτα, καὶ πληγὰς τὰ σώματα πολλοῖς (πολ-
 λὰς Bekk.) ἐπιθέμενοι, φυγὴν εἰς ἅπαξ ἐπέθηκαν.
 δῆθεν γὰρ ἀπέχεσθαι θανάτου καὶ σφαγῶν δοκεῖν
 ὁ Ζήνων ἐβούλετο. [Exc. de legat. p. 94—95 Par., 25
 237—239 Niebuhr.]

12 Ὅτι τὸν ἄρχοντα Αἰγύπτου ἐπὶ μόλις χρυσίου
 λίτραις πεντήκοντα ἐκπεμπόμενον, ὥσπερ εὐδαιμονε-
 στέρας γενομένης ἢ πρόσθεν, ἐπὶ πεντακοσίαις ὀμοῦ
 λίτραις ἀπέστειλεν. [Ib. p. 88 Par., 263 Niebuhr.] 30

13 Ὅτι τῷ αὐτῷ ἔτει πρέσβεις ἐκ Καρχηδόνας εἰς
 Βυζάντιον ἤλθον, οὓς Ἀλέξανδρος ἤγευ ὁ τῆς Ὀλυ-

βροίου γυναικὸς ἐπίτροπος· ὃς ἐτύγγανε πεμφθεὶς ὑπὸ Ζήνωνος πάλαι, συνθελοῦσης καὶ αὐτῆς τοῦτο τῆς Πλακιδίας. ἔλεγον δὲ οἱ πρέσβεις ὅτι Ὀνώριχος φίλος τε τῷ βασιλεῖ καθεστήκοι ἀδόλως καὶ 5 στέργοι τὰ Ῥωμαίων, καὶ ἀφίησι πάντα, ἃ πρόσθεν ἐνεκάλει περὶ τε τῶν προσόδων καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων, ἃ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς προειλήφει ὁ Λέων, καὶ ὅσα τῶν ἐμπόρων τῶν ἐκ τῆς Καρχηδόνας ἄρτι καθισταμένου τοῦ πολέμου ἐλήφθη, καὶ εἴ τι ἄλλο 10 πάλαι ὁ πατὴρ πρὸς Ῥωμαίους ὅπως οὖν ἔσχεν αἰτίαν· τὴν τε εἰρήνην ἔχειν ἀξιοίη βεβαίαν καὶ μηδὲν εἶναι λοιπὸν τοῖς Ῥωμαίοις ὑποπτος τῷ μὴ οὐχὶ γνησίως τὰς σπονδὰς ἐμπεδώσειν καὶ ὅσα ἤδη συνέκειτο. εἰδέναι γὰρ χάριν, ὅτι τὴν Ὀλυβρίου τετιμῆκοι 15 γυναικᾶ· καὶ ταῦτα πυθόμενος πάντα ἔτοιμος ἦν βασιλεῖ πράττειν ἃ βούλοιτο. ἦν δὲ τοῦτο πρόσχημα εὐπρεπὲς τῷ λόγῳ, ἐπεὶ τό γε ἀληθὲς πᾶσαν ἐδεδοίκεσαν ὑποψίαν πολέμου, καὶ μετὰ τὸν θάνατον Γινξιρίχου πεσόντες ἐς πᾶσαν μαλακίαν οὔτε τὴν αὐτὴν 20 ῥώμην ἐς πράγματα ἔσχον οὔτε τὰς αὐτὰς ἔτι συνεῖχον παρασκευάς, ἃς ἐκεῖνος πρὸς πᾶσαν πράξιν εἶχεν ἐφόρους, ὡς θᾶττον ἀεὶ πράττειν ἢ ὡς ἄν ἄλλος βουλευσαίτο. δεξάμενος δὲ αὐτοὺς φιλοφρόνως ὁ Ζήνων τιμῆς μὲν ἠξίωσε δεούσης τοὺς πρέσβεις, καὶ δώροις ἀπέπεμψε τοῖς πρέπουσι κοσμήσας, Ἄλεξανδρον δὲ ποιεῖ τῶν πριβάτων κόμητα. [Exc. de legat. p. 95—96 Par., 239—240 Niebuhr.]

Ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ Ζήνων αἰσθόμενος ὡς 14 τὰ μὲν Θευδερίχου τοῦ παιδὸς Βαλαμείρου ἀεὶ ἀσθενέστερα καὶ ἐλάττονα γίνονται, ὁ δὲ τοῦ Τριαρίου ἔθνη τε συναθροίζει καὶ συστρέφει δυνάμεις, ἐνόμισε βέλτιον ἐπὶ μετρίοις αὐτῷ, εἰ συμβῆναι βού-

λοιτο, καταλῦσαι τὴν ἔχθραν. καὶ πρέσβεις ἀποστεί-
 λας ἠξίου τόν τε υἱὸν παραδοῦναι ὄμηρον, ὡς πάλαι
 προυκαλεῖτο, καὶ ἰδιώτην ὄντα ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέ-
 νειν, μηδὲν ἐνοχλούμενον, ὥσπερ ἦτησε τότε, λαβεῖν
 τε τὴν οὐσίαν ὀπόσης ἀφήρητο καὶ τᾶλλα ἡσυχά- 5
 ζειν, οὐδὲν ἔχοντα κακὸν οὐδὲ ἐτέρῳ παρέχοντα. ὁ
 δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι [οὔτε add. Val.] τὸν υἱὸν ἔτι ὄμηρον
 δώσοι οὔτε δύνασθαι ἔτι ἐκ μόνης τῆς οὐσίας ἰδιώτης
 διάγειν. ἕως μὲν γὰρ ἦν μόνος, μήπω ἔθνη τοσαῦτα
 περὶ αὐτὸν ἔχων, μόνην ἂν τὴν οὐσίαν σφόδρα συ- 10
 στελλομένῳ ἴσως ἂν ἐπαρκέσαι· νῦν δέ, ἐπέπειρα αὐ-
 τὸν ἐς ἀνάγκην τοῦ ἔθνη συλλέξαι κατέστησαν, ἐκ
 τῆς ἀνάγκης εἶναι ἢ τρέφειν τοὺς ἐλθόντας ἢ σὺν
 αὐτοῖς πολεμεῖν, ἕως παθῶν ἢ δράσας ἐν ἀναμφι-
 σβήτητον τῷ παντὶ πέρας ἐξοίσειεν. ταῦτα ὡς ἀπηγ- 15
 γέλθη, ἔδοξεν ἐς ἀκριβῆ κατασκευάζεσθαι πόλεμον.
 καὶ τάγματα μὲν πάντα, ὅσα τε πρὸς τῷ Πόντῳ καὶ
 κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ ὅσα τοῖς ἐφίοις ἐνίδρουτο μέρεσι,
 κατὰ τάχος ἐκάλει. καὶ παρῆν πανταχόθεν οὐκ ὀλί-
 γον τι πλῆθος. κατεσκευάζοντο δὲ ἅμαξαι σκευοφό- 20
 ροι καὶ βόες ἐωνοῦντο καὶ σιτός τε καὶ ὅσα χρή-
 σιμα στρατοπέδῳ πάντα ἐγίγνετο ἔτοιμα, ὡς αὐτοῦ γε
 μέλλοντος Ἰλλοῦ ἐξιέναι. [Exc. de legat. p. 88—89
 Par., 262—264 Niebuhr.]

15 Ὅτι ὁ Ζήνων Μαρτινιανὸν προβαλόμενος στρα- 25
 τηγόν, καὶ τοῦ στρατοῦ ἐς ἀταξίαν ἐλθόντος, ὡς
 ταῦτα καλῶς ἔχειν ἐδόκει, πέμπει ἄνδρας αὐτίκα
 παρὰ τὸν Βαλαμείρου, λέγοντας ὅτι οὐ δεῖ τρίβειν
 ἔτι τὴν μάχην, ἀλλ' ἔργου νῦν ἔχεσθαι καὶ πληροῦν
 τὰς ἐλπίδας, ἐφ' αἷς τῆς στρατηγίας ἠξιώθη Ῥω- 30
 μαίων. ὁ δὲ ἀκούσας ἀντιπέμπει καὶ αὐτὸς ἐς Βυ-
 ζάντιον πρέσβεις, λέγων ὡς οὐ πρότερον ἐγχειρήσοι

τῷ ἔργῳ, εἰ μὴ καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ σύγκλητος
 αὐτῷ ἐπομόσαιο πᾶσα ὡς οὐδέποτε ἐπὶ (ἔτι Bekk.)
 τῷ Τριαρίου συμβήσονται. οἱ μὲν οὖν ἀπὸ βουλῆς
 καὶ οἱ ἄρχοντες ὤμοσαν μὴ συμβαίνειν, εἰ μὴ βα-
 5 σιλεὺς θέλοι· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς μηδὲν ἀποστήσε-
 σθαι τῶν ἤδη συγκειμένων, εἰ μὴ πρῶτον ἐκείνου
 παραβαίνοντα ἴδοι. τούτων δὲ ὁμοθέντων, αὐτὸν
 μὲν Θευδέριχον ἔδοξε κινήσαντα τὴν αὐτοῦ δύνα-
 μιν, ἐν Μαρκιανουπόλει τὴν πᾶσαν ἰδρυμένην, ἐς
 10 τὸ ἔσω ἐλαύνειν· ἐπειδὴν δὲ γένηται πρὸς ταῖς πύ-
 λαις τοῦ Αἴμου, τότε τὸν τῆς Θράκης στρατηγὸν
 δισχιλίους ἰππεῦσι καὶ ὀπλίταις μυρίοις ἀπαντῶντα
 συμμίξαι· ὑπερβάντι δὲ Αἴμον ἄλλην ἀπαντήσε-
 σθαι δύναμιν πρὸς τῷ Ἔβρω καὶ Ἀδριανουπόλει,
 15 πεξοὺς μὲν δισμυρίους, ἑξακισχιλίους δὲ μετὰ τού-
 των ἰππέας. ἀπὸ δὲ Ἡρακλείας καὶ τῶν πρὸς Βυ-
 ζαντίῳ πόλεων καὶ φρουρίων ἄλλην ἔλεγον εἶναι
 δύναμιν, εἰ δεήσοι, ὥστε μηδὲν ἐλλείπειν τῶν ἐς
 ἐλπίδα χρηστὴν συντελούντων τῷ ἔργῳ. ταῦτα ὑπο-
 20 σχόμενος ὁ Ζήνων τοῖς πρέσβεσι κατὰ τάχος ἐκπέμπει.
 ἄρας δὲ ὁ Θευδέριχος τῷ αὐτοῦ στρατεύματι ἦει ἐπὶ
 τὰς πύλας, καθάπερ συνέκειτο. ἐρχομένῳ δὲ αὐτῷ
 οὔτε ὁ στρατηγὸς τῆς Θράκης ἀπήντα οὔτε οἱ πρὸς
 τῷ Ἔβρω ὑποκαθησθαι λεγόμενοι, ἀλλὰ δι' ἐρημίας
 25 (ἠρημίας Vales.) διελθὼν τὰ ἐν μέσῳ ἐς τοὺς περὶ Σου-
 διν (Σοῦκιν Vales.) παραγίγνεται χώρους· ὄρος δέ ἐστι
 τοῦτο ὑψηλόν. τε καὶ μέγα καὶ ἄπορον ἐπελθεῖν, εἴ
 τις ἄνω κωλύει· ἐν ᾧ στρατοπεδεύων ὁ Τριαρίου
 ἐτύγχανε. κἀντεῦθεν προσβάλλοντες ἐξ ἐφόδων ἀλ-
 30 λήλοισι ποίμνιά τε καὶ ἵππους καὶ λείαν ἄλλην ἀφήρ-
 παζον. ὁ δὲ τοῦ Τριαρίου συνεχῶς προσίππεύων
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ ἐκείνου ὕβριζε καὶ ὠνείδιζε

πλείστα, ἐπιόρκόν τε καλῶν καὶ παῖδα καὶ ἄφρονα
 καὶ τοῦ γένους τοῦ κοινοῦ ἐχθρόν τε καὶ προδότην,
 ὅστις οὐ συνίησι τῆς γνώμης τῆς Ῥωμαίων, μηδὲ
 ὄρα τὴν σκέψιν, ὅτι αὐτοὶ βούλονται καθήμενοι
 ἡσυχῇ αὐτοὺς περὶ ἑαυτοὺς κατατρῖψαι τοὺς Γότ- 5
 θους. "κάκεινοι μὲν τὴν νίκην ἀκονιτὶ ἔχουσιν,
 ὁπότεροι πέσοιμεν, ἡμῶν δὲ ὁπότεροι τοὺς ἐτέρους
 φθείρουσι, τὴν τοῦ λόγου Καδμείαν ἀποφέρονται
 νίκην, ἐλάττους λειπόμενοι πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἐπι-
 βουλήν. νῦν γοῦν σὲ καλέσαντες καὶ ἐπαγγειλάμε- 10
 νοι παρέσεσθαι καὶ αὐτοὶ καὶ κοινῇ συστρατεύειν,
 οὔτε ἐνταῦθα πάρεσιν οὔτε ἐπὶ τὰς πόλεις ἀπήν-
 τησαν, ὡς εἶπον, μόνου δὲ ἀπέλιπον ἀπολέσθαι κά-
 κιστα καὶ τῆς γε θρασύτητος δοῦναι δίκην ἀξίαν ᾧ
 προέδωκας γένει." ταῦτα ἐπακούσαντες πολλοὶ τοῦ 15
 αὐτοῦ πλήθους συνῆδον τοῖς λόγοις, καὶ τῷ σφε-
 τέρω αὐτῶν στρατηγῷ προσιόντες ἔλεγον ὡς εἰκότα
 ὀνειδίξοι ἐκεῖνος, καὶ ὅτι οὐ προσήκει φθείρεσθαι
 περαιτέρω, οὐδὲ τῆς συγγενείας τῆς κοινῆς ἀμε-
 λούντα τοῖς προδοῦσι προσέχειν. τῇ δὲ ὑστεραία 20
 πάλιν ἀναβὰς Θευδέριχος ἐπὶ τινα γήλοφον ὑπὲρ
 τοῦ στρατοπέδου τοῦ ἐκείνων ἐβόα· "τί τοὺς ἐμοὺς
 συγγενεῖς, ᾧ κάκιστε, ἀπόλλυς; τί τοσαύτας γυναι-
 κας ἐποίησας χηρεύειν; ποῦ δὲ οἱ τούτων ἄνδρες;
 ἢ πῶς ἔξαπόλωλε πάντων ἢ εὐπορία, ἣν ἔχοντες οἱ- 25
 κοθεν συνεστράτευσάν σοι; καὶ σύνδυο καὶ σύντρεις
 ἕκαστος ἵππους ἔχων νῦν ἄνιπποι χωροῦσι καὶ πε-
 ζοὶ καὶ διὰ Θράκης ὥσπερ ἐν ἀνδραπόδων ἐπόμενοι
 μερίδι· ἀλλὰ καὶ ἐλεύθεροί τε καὶ γένους οὐ χείρο-
 νος, * ἢ μεδίμνω χρυσίου ἐλθόντες ἀπομετρήσονται 30
 (οἱ μεδίμνω χρυσίου ἐλθ. ἀπεμετρήσαντο Hoesch.);"
 ταῦτα ὡς ἐπήκουσε τὸ στρατόπεδον ἅπαν, ἄνδρες

τε καὶ γυναῖκες ὁμοῦ πάντες ἦσαν ἐπὶ τὸν Θευδέριχον τὸν αὐτῶν ἡγεμόνα, κραυγῇ τε καὶ θορύβῳ ἀξιοῦντες συμβαίνειν· εἰ δὲ μὴ, ἀπολείψειν αὐτὸν ἔφασαν πάντες, ἐς τὸ συμφέρον χωρήσαντες. ἐν-
 5 ταῦθα ἀποστέλλει πρὸς Θευδέριχον πρέσβεις, καὶ συνέρχονται ἄμφω παρὰ ποταμὸν τινα ἐφ' ἑκατέρας ὀχθῆς. μέσον δὲ ποιησάμενοι τὸν ποταμὸν διελέγοντο, καὶ ποιοῦνται συνθήκας μὴ πολεμεῖν ἀλλήλοις, [καὶ
 add. Nieb.] ὅσα ἤγηντο συμφέροντα. καὶ ταῦτα ὁμό-
 10 σαντες πέμπουσιν ἄμφω πρέσβεις ἐπὶ τὸ Βυζάντιον.
 [Exc. de legat. p. 89—90 Par., 264—267 Niebuhr.]

Ὅτι συνθήκας πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι Θευ- 16
 δέριχος καὶ ὁ Τριαρίου οἱ Γότθοι μὴ πολεμεῖν ἀλλή-
 λοις, πέμπουσιν ἄμφω πρέσβεις ἐπὶ τὸ Βυζάντιον,
 15 ὁ μὲν τοῦ Βαλαμείρου τῷ βασιλεῖ ἐγκαλῶν ὅτι προ-
 δεδομένος ὑπ' ἐκείνου τυγχάνει, καὶ ὡς τῶν συντε-
 θέντων οὐδὲν εὐρῶν ἀληθὲς Θευδερίχῳ συμβαίη,
 αἰτῶν δὲ χώραν αὐτῷ, ἐν ἧ ἔμνοι, δοθῆναι, καὶ σῖ-
 του, ὅστις αὐτῷ καὶ μέγρι καρποῦ τὸν στρατὸν ἔξαρ-
 20 κέσει διάγειν, καὶ τοὺς προαγωγέας τῶν λημμάτων
 τῆς ἀρχῆς, οὓς δομεστίκους καλοῦσι Ῥωμαῖοι, ἐκπέμ-
 πειν ὡς τάχιστα, λόγον διδόντας ὧν ἔλαβον· ἢ μὴ
 ταῦτα ποιουμένων πρὸς αὐτὸν τῶν Ῥωμαίων οὐ δυ-
 νήσεσθαι αὐτὸς πολὺν ὄχλον κατέχειν τοῦ μὴ ὄθει
 25 δύναιντο δι' ἀρπαγῆς ἑαυτοῖς ἐπανορθοῦσθαι τὴν
 ἔνδειαν. ταῦτα μὲν ὁ ἕτερος Θευδέριχος ἔλεγεν· ὁ
 μέντοι Τριαρίου τά τε ἐπὶ Λέοντος συντεθέντα ἡξίου
 αὐτῷ πάντως γενέσθαι, καὶ τῶν προτέρων χρόνων
 τὰς συντάξεις λαμβάνειν, τοὺς τε κηδεστὰς αὐτῷ
 30 ζῶντας ἀποδοθῆναι· εἰ δὲ καὶ ἄρα τεθνήκασι, τὸν
 Ἰλλοῦν περὶ τούτων ἐπομόσαι καὶ ἄλλους, οἷς αὐτὸς
 ἐπὶ τούτων τῶν Ἰσαύρων πιστεύει. Ζήνων δὲ πυθό-

μενος, πρὸς μὲν τὸν Βαλαμείρου ἀπεκρίνατο ὅτι αὐ-
 τὸς εἶη προδότης καὶ πάντα ἐναντία οἷς ὑπέσχετο
 δράσας, ὅστις διαπολεμεῖν ὑποσχόμενος μόνος εἶτα
 καὶ βοήθειαν προσκαλέσαιο ἄλλην, πάλιν δὲ τὴν
 δύναμιν τῶν Ῥωμαίων καλέσας κρύφα πρὸς Θευδέ- 5
 ριχον πράττει περὶ φιλίας· οὗ δὴ καὶ αἰσθόμενον
 τὸν στρατηγὸν τῆς Θράκης καὶ τοὺς ἄλλους, ὁπόσοι
 τὰ Ῥωμαίων φρονοῦσι, μήτε ἀπηνητηκῆναι μήτε συμ-
 βάλλειν αὐτῷ τὰς δυνάμεις θαρσῆσαι, φοβουμένους
 ἐνέδραν. νῦν τε εἰ θελήσαι πρὸς αὐτὸν πολεμῆσαι, 10
 ἐπαγγέλλεσθαι αὐτῷ ταῦτα δώσειν νικῶντι, χρυσίου
 λίτρας χιλίας, μυριάδας δ' ἀργυρίου, πρόσδοδόν τε
 πρὸς τούτοις νομισμάτων μυρίων· καὶ γάμον αὐτῷ
 δώσειν τῆς Ὀλυβρίου παιδὸς ἢ ἄλλης τῶν ἐνδόξων
 γυναικῶν ἐν τῇ πόλει. ταῦτά τε ἅμα λέγων τῶν τε 15
 ἀποσταλέντων παρ' αὐτοῦ τοὺς πλείονας ἀξίαις ἐτί-
 μησε, καὶ πρέσβεις ἀπέστειλε πρῶτον μὲν Φιλόξενον,
 εἶτα Ἰουλιανόν, εἰ πως ἄρα δύναιντο μεταπεῖσαι
 ξυρραγῆναι ἐκείνῳ. ὡς δὲ οὐδὲν ἔπειθε, πέμψας
 τοὺς στρατιώτας ἐς τὸν πόλεμον ὄρωμα, καὶ παρεκά- 20
 λει θαρσεῖν ὡς αὐτὸς ἐκστρατεύσων καὶ κοινῇ σὺν
 ἐκείνοις ὅ,τι ἂν δέοι πεισόμενος. οἱ δὲ ὡς ἐπήκου-
 σαν ὅτι αὐτὸς βασιλεὺς ἐξάγειν ἐθέλοι, οὕτως ἕκα-
 στος αὐτῶν ἠπειέγετο ἑαυτὸν ἐπιδειξάι βασιλεῖ πολ-
 λοῦ ἄξιον ὄντα ὥστε καὶ οἱ πρότερον τοῖς ἡγεμόσιν 25
 αὐτῶν, ἐφ' ᾧ μὴ στρατεύοιντο, ἀργύριον διδόντες
 πάλιν ἐς τὸ μετέχειν τῆς ἐξόδου παρεῖχον. καὶ πάν-
 τες ἀνθήπτοντο τοῦ πολέμου ὀργῶντες· καὶ τοὺς τε
 κατασκόπους τοὺς παρὰ Θευδερίχου πεμφθέντας
 ἐξώγησαν καὶ τῆς τοῦ Βαλαμείρου φυλακῆς μοῖραν 30
 ἔλθουσαν ἐπὶ τὸ Μακρὸν τεῖχος οἱ ἐκεῖ φυλάττοντες
 διαπρεπῶς ἀπεκρούσαντο. ἐπεὶ δὲ ἐς τὴν αὐτοῦ

φερόμενος ὁ Ζήνων ἀνεχώρησε φύσιν, καὶ ὑπὸ τῆς
 συμφύτου ἀπεσβέσθη δειλίας, ἐνταῦθα ὀργίζονται
 καὶ χαλεπῶς ἔφερον, κατὰ συστάσεις τε γιγνόμενοι
 ἐμέμφοντο ἀλλήλους τῆς ὅλης ἀτολμίας, εἰ χεῖράς τε
 5 ἔχοντες καὶ βαστάζοντες ὅπλα μαλακίας τοιαύτης
 ἀκούειν ἀνέχονται, δι' ἧς πόλεις ἅπασαι καὶ ἡ πᾶσα
 Ῥωμαίων ἰσχὺς ἐξαπόλωλε, πάντων ἐπ' ἐξουσίας
 περικοπτόντων ἂ βούλοιντο. τοῦτον ὁ Μαρτινιανὸς
 συνελόμενος τὸν θροῦν, πέμπει Ζήνωνι λέγων ὅτι
 10 δεῖ τὸ στρατόπεδον ὡς τάχιστα διαλύειν, μὴ τι καὶ
 νεώτερον συνεστηκότες ἐργάζωνται. πέμψας οὖν
 ἐκέλευεν ἀπιέναι ἐκάστους ἐπὶ τὰ χειμάδια, ὡς πρὸς
 τὸν Θευδέριχον ἐσομένης εἰρήνης. οἱ δὲ τὸν χάρακα
 ἔλυσαν· καὶ ἀπῆλθον οἱ πλείους τῇ διαλύσει ἀχθό-
 15 μνοι, καὶ ὅτι θᾶπτον αὐτοῖς χωρισθῆναι συνέβη,
 πρὶν ἄνδρα σκεψαμένους τοῖς κοινοῖς ἐπιστῆσαι, ὅς
 τῆς παρούσης λύμης ἀνακτᾶσθαι τὴν πολιτείαν ὅπως
 οὖν δυνησεται. [Exc. de legat. p. 96—97 Par., 240—
 243 Niebuhr.]

20 Ὅτι Ζήνων, ἐπεὶ διέλυσε τὴν στρατιάν, πέμπει 17
 πρὸς Θευδέριχον, τὴν εἰρήνην συνθέσθαι πρὸς αὐ-
 τὸν ὅπως καὶ δύναιντο. ἐν δὲ τούτῳ συστρέψας τὴν
 ἑαυτοῦ δύναμιν ὁ παῖς ὁ Βαλαμείρου ἐπὶ τὰ πρὸς
 Ῥοδόπην παραγίγνεται μέρη, καὶ κατατεινόμενος (κα-
 25 τασινάμενος Vales.) τὰ κάλλιστα τῆς χώρας τῶν Θρα-
 κῶν ἅπαντα καὶ εἴ τι ἦν κτηνικὸν ἀφαρπάξει. ἐξέ-
 τριψε δὲ ἅπαν τὸ αὐτόθι γεωργοῦν, κτείνων τε καὶ
 εἰσπράττων (σπαράττων Bekk.) ὅσα μὴ φέρειν ἠδύ-
 ναντο (ἠδύνατο Bekk.). Θευδέριχος δὲ ταῦτα ἀκού-
 30 σας γιγνόμενα, ἦδεσθαι μὲν ἔλεγεν ὅτι φίλος αὐτῶν
 καὶ υἱὸς λεγόμενος ταῦτα αὐτοὺς δρῶν, ἀχθεσθαι
 μέντοι ὅτι τῆς ἐκείνων ἀνοίας ἐν τοῖς γεωργοῖς βλέ-

πει γιγνομένην τὴν δίκην, ὧν οὐδὲ φθειρομένων Ζή-
 νωνά γε ἢ Βηρίαν οὐδ' ὅπως οὖν ἐπιστρέφεται.
 ὡς δὲ ἦλθον οἱ πρέσβεις, τίθενται τὴν εἰρήνην ἐφ'
 ᾧ τε μυρίοις μὲν καὶ τρισχιλίοις ἀνδράσιν οἷς θέλοι
 Θευδέριχος συντάξεις τε καὶ τροφήν χορηγεῖν βασι- 5
 λέα, δυοῖν δὲ αὐτὸν σχολῶν προβάλλεσθαι ἄρχοντα,
 ἀπολαβεῖν δὲ αὐτοῦ τὴν οὐσίαν, ὅσην πρότερον εἶ-
 χεν, λαβεῖν δὲ τὴν ἑτέραν τῶν δύο στρατηγιῶν τῶν
 περὶ βασιλέα, καὶ ἔχειν τὰς ἀξίας, ἐς ἃς ἤδη προῆ-
 κτο ὑπὸ τοῦ Βασιλίσκου. περὶ δὲ τῶν κηδεστῶν, εἰ 10
 μὲν ἐτελεύτησαν, ὡς ἔλεγεν ὁ Ζήνων, μηδὲν εἶναί οἱ
 προᾶγμα· εἰ δὲ ζῶσι, λαβόντας ἦν περ εἶχον οὐσίαν
 οἰκεῖν πόλιν ἣν αὐτὸς δοκιμάσειε Ζήνων. ταῦτα ὡς
 συνέδοξε, παύσας τὸν Βαλαμείρου τῆς ἀρχῆς ὁ βασι-
 λεὺς στρατηγὸν ἀντ' ἐκείνου Θευδέριχον ποιεῖται, 15
 καὶ χρήματα ἔπεμψεν, ὅσα ἔδει αὐτίκα διανεῖμαι τοῖς
 Γότθοις. [Exc. de legat. p. 90—91 Par., 267—268 Nieb.]

- 18 Ὅτι ὁ Βαλαμήρου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων στρατηγῶν
 πολλοὺς τῶν ἰδίων ἀποβαλὼν, οὐ μικρὰν ἔχων ὀρ-
 γὴν τῷ πάθει ἀπέδραμεν, ἀφειδῶς ὅτι ἐν ποσὶν 20
 εὗροι καίων τε καὶ φονεύων, καὶ τὴν πρώτην τῆς
 Μακεδονίας πόλιν τοὺς Στόβους ἐπόρθησε, καὶ
 τῶν γε στρατιωτῶν τῶν ταύτῃ ἐμφρουρούντων τοὺς
 ἀντιστάντας ἀπέκτεινεν. ὡς δὲ τῇ Θεσσαλονίκῃ ἐγ-
 γύθειν ἐφεδρεύων ἠγγέλθη ὁ βάρβαρος, αὐτίκα οἱ 25
 πολῖται νομίσαντες ἐκ δόλου τὰ ἐν τῇ προτεραία
 ἀνεγνωσθαι γράμματα καὶ τὴν πόλιν βούλεσθαι
 Ζήνωνά τε καὶ αὐτὸν ἐκείνῳ παραδοῦναι, συστρα-
 φέντες ἐν σφίσιν αὐτοῖς τὰς τοῦ Ζήωνος στήλας
 καταβάλλουσι πάσας, καὶ αὐτὸν ὀρμήσαντες τὸν 30
 ὕπαρχον ἑτοιμοὶ διασπάσαι ἦσαν. οἱ δὲ κοιμισά-
 μενοι πῦρ ἐπὶ τὸ ἀρχεῖον ἐμπιπράναι ἔμελλον, εἰ

μὴ ὑποφθάσαντες τὰ τε ἱερὰ γένη καὶ οἱ ἐν ταῖς
 ἀξίαις ἐξήρπασάν τε αὐτὸν τῆς ὀργῆς τῆς τοῦ δήμου
 καὶ τὸ ἀτακτοῦν λόγοις πράξι κατέστειλαν, λέγοντες
 οὔτε αὐτὸν αἴτιον εἶναι τούτου οὔτε τὸν βασιλέα τῆ
 5 πόλει τι δυσχερὲς ἢ κακὸν βεβουλεῦσθαι, τῆς τε πό-
 λεως χρῆναι ποιήσασθαι φυλακὴν, ὅτῳ ἂν ἐθέλωσι
 καὶ ὃν ἠγοῦνται πιστὸν ἐπιτρέποντες ταύτην. οἱ δὲ
 τὰς κλεῖς τῶν πυλῶν ἐκ τοῦ ὑπάρχου λαβόντες τῷ
 ἀρχιερεῖ ἔδοσαν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐνότων φρουρὰν ἐπε-
 10 νόησαν ὡς ἠδύναντο πλείστην καὶ τὸν στρατηγὸν
 ἔστειρον. ἐν δὲ τούτῳ ὁ Ζήνων πυθόμενος τὸν κα-
 τέχοντα κίνδυνον, καὶ ἰδὼν ὡς οὐδενὸς βουλομένου
 μάχεσθαι ἄριστον εἴη σπονδαῖς ὡς ἐν κακοῖς μετρί-
 αῖς τῆς τῶν πόλεων φθορᾶς ἐπισχεῖν τὸν βάρβαρον,
 15 Ἀρτεμίδωρον πέμπει καὶ Φωκᾶν τὸν ὅτε ἦν στρατη-
 γὸς γραμματέα αὐτῷ τῆς ἀρχῆς ὄντα. οἱ ἐλθόντες
 ἔλεγον ὅτι "σὲ ὁ βασιλεὺς φίλον ἐποίησατο, καὶ ἀξί-
 αῖς, αἷ εἰσι λαμπρόταται Ῥωμαίοις, σεμνῶς ἐπεκό-
 σμησε, καὶ ἄρχειν τῶν μεγίστων ταγμάτων ἐποίησεν,
 20 οὐδὲν οἰᾶπερ ἀνδρὶ ἀπιστήσας βαρβάρῳ. σὺ δὲ οὐκ
 ἴσμεν ὅπως ταῖς τῶν κοινῶν δυσμενῶν ἀπάταις ὑπα-
 χθεῖς τὰ τε ὑπάρχοντά σοι ἀγαθὰ διέφθειρας καὶ
 τῆς εὐδαιμονίας τῆς σῆς ἄλλον ἐποίησας ὡς οὐκ
 ἔδει σε κύριον. οὐκ ἂν δίκαιος εἴης τῷ βασιλεῖ ἐγκα-
 25 λῶν ὧν ἐς ἑαυτὸν ἅμα καὶ ἐς ἐκεῖνον ἐξήμαρτες. νῦν
 οὖν ἐπειδὴ σαυτὸν ἐς τοῦτο κατέστησας, ὑπόλοιπόν
 σοί ἐστιν ἐκ τῆς παρούσης τύχης τῆς τε κατὰ τῶν ἐθ-
 νῶν καὶ τῶν πόλεων βλάβης ἐπισχεῖν [ὡς add. Nieb.]
 οἷόν τε, πέμποντα δὲ πρεσβείαν πειρᾶσθαι τι μέτριον
 30 παρὰ τοῦ βασιλέως ἀγαθοῦ ὄντος εὐρίσκεσθαι." ὁ δὲ
 πεισθεὶς ἄνδρας μὲν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον σὺν αὐτοῖς
 ἀποπέμπει, αὐτὸς δὲ τοῦ μὲν καλεῖν ἢ φονεύειν τοὺς

ἀνθρώπους ἀνεῖργε τὸ στράτευμα, οὐ μέντοι ἐδύνατο
 πάντων ὄντας ἀπόρους τὰ γοῦν ἐπιτήδεια ἐμπορίσαι
 κωλύειν. καὶ δὴ προϊὼν ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἡράκλειαν
 τὴν ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἐν ταύτῃ
 τῇ πόλει πολλὰ καὶ παντοδαπὰ τῇ στρατιᾷ καὶ αὐτῷ ⁵
 ἀποστείλαντος δῶρα τὴν τε χώραν ἀπαθῆ πᾶσαν
 διεφύλαξε καὶ οὐδὲν τοὺς οἰκοῦντας ἐνταῦθα παρα-
 λυπῶν ἐκ τῶν ταύτῃ μόνων (μερῶν Hoesch., φόρων
 Nieb.) τὸ πλῆθος ἐπεικῶς ἐπειράτο διάγειν. ἐς δὲ τὸ
 Βυζάντιον ὡς ἦλθον οἱ παρ' αὐτοῦ σταλέντες πρέσ- ¹⁰
 βεις, ἔλεγον ὅτι δέοι ταχέως περὶ πάντων αὐτοκρά-
 τορα αὐτῷ πρεσβευτὴν ἀποστεῖλαι, ὡς οὐχοίῳ τε πλῆ-
 θος ἄπειρον εἶργειν ἐπὶ πλείονα χρόνον τῆς ἀφ' ὧν
 ἂν δύναιντο [ἠφέλεισθαι add. Nieb.] βλάβης. ὁ δὲ
 Ἀδαμάντιον τὸν Βιβιανοῦ παῖδα, πατρικίον τε ὄντα καὶ ¹⁵
 πολιαρχήσαντα, προσθεὶς αὐτῷ καὶ τιμὴν ὑπατικὴν
 ἔπεμψε παραγγείλας, χώραν μὲν αὐτῷ δοῦναι ἐν Παν-
 ταλίᾳ, ἣ τῆς μὲν Ἰλλυρικῆς μοίρας ἐστὶν ἐπαρχία, οὐ
 πολὺ δὲ ἀπέχουσα τῶν ἐσβολῶν τῆς Θράκης, ὅπως, εἴτε
 Θευδέριχος ὁ Τριαρίου ἐγγειροίῃ τι κινεῖν, ἔφεδρον ²⁰
 ἔχοι αὐτὸν ἐγγύθεν κατ' ἐκείνου, εἴτε αὐτὸς ταράτ-
 τειν τὰ συγκείμενα θέλοι, ἐν μέσῳ αὐτὸν ἔχων τῶν
 τε Ἰλλυρικῶν καὶ τῶν Θρακίων δυνάμεων εὐκολώ-
 τερον αὐτοῦ περιεῖναι δύναιτο. εἰ δὲ τροφῶν ἀπο-
 ρεῖν τῷ στρατεύματι λέγοι τὸν παρόντα ἐνιαυτόν, ²⁵
 ἅτε μήτε ἐνσπείρας μήτε καρποῦ ἐλπίδα ἔχων ἐν
 Πανταλίᾳ, ἔδωκε λίτρας χρυσίου ἀπίοντι διακοσίας,
 ἃς ἐκέλευε δόντα τῷ ὑπάρχῳ τῷ ἐκεῖ ποιῆσαι τὴν
 δαπάνην αὐτοῖς ἐς Πανταλίαν χορηγῆσαι τὴν ἐπαρ-
 κοῦσαν. ἔτι δὲ τοῦ πρεσβευτοῦ ὄντος ἐν Βυζαντίῳ, ³⁰
 στρατιῶται συστάντες ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ τὸν ὑπαρ-
 χον Ἰωάννην προϊόντα φυλάξαντες ξιφήρεις ὥρμησαν·

καὶ ὠρίσθη παρὰ τῶν (τοῦ Bekk.) Ζήνωνος Ἀδαμάντιος, καὶ ταῦτα κατέστησεν. ὁ δὲ Βαλαμῆρου, ἐν ᾧ τὰ τῆς Θεσσαλονίκης ἐγένετο, περὶ Ἡράκλειαν ἔμεινεν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἡπειρον πέμπει πρὸς Σιδιμοῦνδον, ἐκ μὲν τῆς αὐτῆς φυλῆς τὸ ἀνέκαθεν ὄντα, δοκοῦντα 5 δὲ τότε εἶναι Ῥωμαίοις ὑπόσπονδον καὶ ἐν τῇ κατ' Ἐπίδαμνον Ἡπείρῳ χώραν τε νεμόμενον καὶ εὐδαίμονα κληρὸν καὶ παρὰ βασιλέως δεχόμενον συντάξεις. ἀνεψιὸς δὲ ἦν οὗτος Αἰδοῖγγου, Βηρίνης τε μάλιστα ὄντος οἰκειοτάτου καὶ τὴν τῶν λεγομένων 10 δομεστίκων ἀρχὴν ἄρχοντος, μεγάλην τινὰ οὖσαν τῶν περὶ βασιλέα. πρὸς τοῦτον οὖν ἔπεμπε, τῆς τε παλαιᾶς αὐτὸν συγγενείας ἀναμιμνήσκων καὶ ἀξιῶν ἔξευρεῖν καὶ συμπρᾶξαι τρόπον, δι' οὗ τῆς τε Ἐπιδάμνου καὶ τῆς ἄλλης Ἡπείρου δυνηθεῖη κρατήσας 15 στήναι τῆς πολλῆς πλάνης, καὶ ἰδρῦσας ἑαυτὸν ἐν πόλει καὶ τείχεσιν ἐντεῦθεν ὡς ἂν διδῶ δέχεσθαι τὸ συμβαῖνον. Σιδιμοῦνδος δὲ ταῦτα παρ' αὐτοῦ δεξάμενος, καὶ βάρβαρος βαρβάρῳ συνοικεῖν ἢ Ῥωμαίοις ἠγησάμενος κρεῖττον, ἐλθὼν ἐς Ἐπίδαμνον καὶ ἰδίᾳ 20 μετιῶν τῶν πολιτῶν ἕκαστον ὡς δῆθεν κατ' εὐνοίαν συνεβούλευεν αὐτοῖς, ἃ τε ἕκαστος ἔχει θᾶττον ὑπεκτίθεσθαι καὶ αὐτοὺς ἢ ἐς νήσους ἢ πόλιν ποιῶν σῶζεσθαι, λέγων ὡς βάρβαρος ἐπὶ ταύτην ὥρμηται καὶ ὅτι τῷ βασιλεῖ ταῦτα δοκοῦντά ἐστι καὶ ὡς Ἀδαμάντιος 25 ἐπὶ ταῦτα πεμφθεῖη· κρεῖττον οὖν εἶναι αὐτοῖς, ἕως ἔτι ἄπεστιν, κατὰ πλείονα σχολὴν τὰ κατ' αὐτοὺς διοικήσασθαι. ταῦτα καὶ τοῖς στρατιώταις [λέγων add. Nieb.] τοῖς ἐκεῖ φυλάττουσιν, οὔσιν ὡς διαχιλίαις, οἳ καὶ ἀμύνασθαι ἐπιόντα πρὸς γε τὸ παρα- 30 χροῖμα ῥαδίως ἠδύναντο, ἔπεισεν ὁμοῦ πάντας ἐκλιπεῖν Ἐπίδαμνον, καὶ λέγων καὶ ταράττων καὶ φήμην αἰε

καινήν πειρώμενος ἐμβάλλειν, καὶ ὅτι βασιλεὶ ἀπε-
 χθήσονται μᾶλλον ἀντιστῆναι θέλοντες, καὶ πρὸς τὸν
 Βαλαμήρου εὐθέως ἐπέστελλεν ὡς τάχος ἐπείγεσθαι.
 ὁ δὲ τὸ τοῦ Σιδιμούνδου ἐπέμενε δῆλωμα καὶ τὴν
 αὐτοῦ ἀδελφὴν νόσῳ κατεχομένην, ἐξ ἧς ἐτελεύτησε. 5
 φανερὰν μέντοι τῆς καθέδρας πρόφασιν ἐποιεῖτο τὴν
 τοῦ πρεσβευτοῦ παρὰ Ζήνωνος ἄφιξιν καὶ τὸ βούλε-
 σθαι μαθεῖν ὅπως πρὸς αὐτὸν ἔχει τὰ ἐκ τοῦ βασι-
 λέως. ἐπεὶ δὲ τὴν ἀδελφὴν μὲν ἀποθανοῦσαν ἔθα-
 ψεν, τὰ δὲ παρὰ Σιδιμούνδου ἀπήντησε καλοῦντα, 10
 πρὸς τοὺς Ἡρακλειώτας ἐκλιπόντας μὲν τὴν πόλιν,
 ἐς φρουρίον δὲ ἰσχυρὸν ἀνασκευασαμένους, πέμψας
 ἀπήτει σῖτον πολὺν τινα καὶ οἶνον, ὅπως τῷ στρατῷ
 ἔχοι ἀπιῶν ἐφόδια. οἱ δὲ οὐδὲν ἔφασαν αὐτῷ δύνα-
 σθαι . . . ἐν τοσαύταις ἡμέραις λέγοντες ὅσον εἶχον 15
 ἐπὶ φρουρίῳ γε μικρῷ δεδαπανῆσθαι. ὁ δὲ πρὸς
 ὀργὴν τὰ πλεῖστα τῆς πόλεως ἐμπρήσας, ἀνδρῶν οὖ-
 σης ἐρήμου, εὐθύς ἀπανίσταται. καὶ κατὰ τὴν δύσ-
 οδον καὶ στενὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὴν νέαν λεγομένην
 Ἡπειρον ἀπάγουσαν ἀναστήσας ἤλαυνε, καὶ προ- 20
 πέμπει τοὺς ἰππεῖς τὰ ἄκρα τῆ στρατιᾶ προκαταλη-
 ψομένους, καὶ ἕως ἀνέλπιστοι εἰσὶ κατ' ἐκείνων χω-
 ρήσειν, ἐξ ἐφόδου ἀθρόας ἐκκρούσοντας τὴν φυλακὴν,
 ἣτις ἦν αὐτόθι. οἱ δὲ ὡς ἀνέβησαν, οἱ ἐπὶ τῷ τειχίῳ
 φρουροῦντες στρατιῶται τό τε πλῆθος ἰδόντες καὶ 25
 πρὸς τὸ αἰφνίδιον αὐτῶν καταπλαγέντες οὔτε ἐς ἄλ-
 κὴν ἔτι τραπέσθαι ὑπέμειναν οὔτε λογισμὸν ἔσχον
 ἀποξεῦξαι τὸ τείχισμα, ἀλλ' ὤρμησαν φεύγειν, ὑπὸ
 τῆς ἐκπλήξεως ἀπερίοπτοι πάντων τῶν ἐς τὸν τότε
 καιρὸν ὠφελῆσαι δυναμένων. οἱ δὲ κατὰ πολλὴν 30
 ἐρημίαν προσιόντες ἐχώρουν, ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτὸς
 ὁ Θευδέριχος, Σόας δὲ ὁ μέγιστος τῶν ὑπ' αὐτὸν

στρατηγῶν [κατὰ] τὸ μέσον εἶχε, Θευδιμοῦνδος δὲ ὁ ἕτερος τῶν Βαλαμείρου παίδων ἐπὶ τῆς οὐραγίας. Θευδέριχος μὲν οὖν προκαταβάς καὶ θαρσῶν, ὡς οὐδεις ἦν αὐτοῖς ἐφεπόμενος, τοῖς ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν καὶ
5 τοῖς ἄλλοις σκευοφόροις εἶπε προχωρεῖν· αὐτὸς δὲ ἠπείγετο φθάσαι προκαταλαβὼν ἢν ἂν δύναιτο πόλιν. καὶ πρὸς μὲν τὴν Λυχνιδὸν ἐπελθὼν ἀπεκρούσθη, ἐπὶ ὄχυροῦ κειμένην καὶ πηγῶν ἔνδον πλήρη, καὶ σίτου προενόντος. ἀναστάς δὲ ἐκείθεν τὴν τε
10 Σκαμπίαν αἰρεῖ, τῶν οἰκητόρων αὐτὴν πάλαι ἐκλελοιπότων, καὶ ἐξ αὐτῆς ὀρυθήσας Ἐπίδαμνον λαμβάνει. Ἀδαμάντιος δὲ ταῦτα πνθόμενος προπέμπει τῶν ἱππέων τῶν βασιλείων τινά, οὓς μαγιστριανοὺς καλοῦσι, μεμφομένός τε αὐτῷ παρὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς
15 πρεσβείας ποιοῦντι καὶ κελεύων ἠρεμεῖν καὶ μῆτε πλοῖα λαβεῖν μῆτ' ἄλλο τι τῶν παρόντων πλέον νεωτερίσαι, ἕως ἂν αὐτὸς ἔλθῃ· ἀποστεῖλαι δὲ καὶ ἄνδρα, ὅστις τὰ πιστὰ δώσει τῆς μετὰ τὴν πρεσβείαν αὐθις ἀναχωρήσεως καὶ τῆς ὅλης ἀδείας. ταῦτά τε πρὸς
20 ἐκείνον ἐπέστελλε καὶ αὐτὸς ἄρας ἀπὸ Θεσσαλονίκης ἔρχεται ἐς Ἐδεσσαν, ὅπου ἦν Σαβινιανός, σὺν δὲ αὐτῷ καὶ Φιλόξενος. καὶ τὰς τε δέλτους αὐτῷ παρέχουσι καὶ στρατηγὸν ἀποφαίνουσι, καὶ περὶ τῶν παρόντων εὖ διεβουλεύοντο. καὶ τὸ μὲν ἐπιχειρεῖν
25 τοῖς βαρβάροις πορευομένοις οὐκ ἀσφαλές ἐδόκει, ὀλίγων μὲν συνόντων αὐτῷ Σαβινιανῷ μισθοφόρων οἰκείων, τῆς δὲ δημοσίας στρατιᾶς καὶ τῶν κοινῶν ταγμάτων τῶν μὲν διεσπαρμένων κατὰ πόλεις, τῶν δὲ μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ὀνούλφου ἀκολουθούντων.
30 ἐδόκει δὲ πέμπειν ἅπανταχοῦ προστάγματα συγκαλοῦντα τοὺς στρατιώτας καὶ τὸν στρατηγὸν δηλοῦντα προπέμπειν τὸν πρεσβευτήν. ἤδη δὲ ὀρυωμένοις ὁ

παρὰ τοῦ Ἀδαμαντίου προαπεσταλμένος ἵππεὺς
 ἀπαντᾷ, τὸν τῶν βαρβάρων ἔχων ἱερέα, ὃν οἱ Χρι-
 στιανοὶ καλοῦσι πρεσβύτερον, ὡς πίστιν τῆς ἀδείας
 αὐτῷ ἐπιθήσονται. ἔχοντες οὖν αὐτὸν σὺν αὐτοῖς
 ἠπειγόντο, καὶ ἀφικνοῦνται ἐς Λυχνιδόν. τῶν δὲ 5
 ἐκ τῆς πόλεως τῶν ἐν ταῖς ἀξίαις, παλαιόπλουτός τε
 γὰρ αὕτη καὶ εὐδαίμων ἡ πόλις, καὶ τῶν ἄλλων
 ἀπαντησάντων, ἐσέρχονται ἐνταῦθα. καὶ ἀποστέλλει
 πάλιν Ἀδαμάντιος ἐς Ἐπίδαμνον, κελεύων ἢ αὐτὸν
 τὸν Θευδέριχον ἐς τι τῶν περὶ Λυχνιδὸν χωρίων 10
 ἀπαντῆσαι μετ' ὀλίγων διαλεξόμενον αὐτῷ περὶ ὧν
 ἀπέσταλτο, ἢ, εἰ βούλοιο, αὐτὸν ἐλθεῖν ἐς Ἐπίδαμνον,
 πέμψαι ὁμήρους ἐς Λυχνιδὸν Σόαν τε τὸν αὐτοῦ
 στρατηγὸν καὶ Δαγίσθειον, φυλαχθησομένους ἕως ἂν
 αὐτὸς ἐπανέλθῃ. ὁ δὲ πέμπει μὲν τούτους, ἐκέλευσε 15
 δὲ αὐτοὺς περιμεῖναι ἐν Σκαμπία καὶ προαποστεῖλαι
 ἄνδρα, ὃς τὸν Σαβινιανὸν ὀρκώσει ἢ μὴν ἐπανιόν-
 τος σώου τοῦ Ἀδαμαντίου καὶ αὐτὸν τοὺς ὁμήρους
 ἀπαθεῖς ἀποπέμψαι. ὁ δὲ Σαβινιανὸς οὐκ ἂν ἔφη
 ὀμεῖσθαι· οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ ὁμωμο- 20
 κέναι ἐπ' οὐδενὶ πράγματι, καὶ τὸ πάλαι αὐτῷ δόξαν
 οὐκ ἂν νῦν καταλύσειν. καὶ τοῦ Ἀδαμαντίου λέγον-
 τος ὡς ἀνάγκη συγχωρῆσαι τῷ καιρῷ ἢ ἄπρακτον
 εἶναι τὴν πρεσβειάν· οὐ γὰρ αὐτὸν ἀπελθεῖν μὴ τι
 καὶ ἐνέχυρον τοῦ σώματος λαβόντα· οὐδὲν μᾶλλον 25
 ἐπέισθη, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἔφη εἰδέναι τὸ ἑαυτῷ
 πρακτέον, αὐτὸν δὲ οὐδὲν ποιήσειν παρὰ τὸν αὐτοῦ
 νόμον. ἐνταῦθα Ἀδαμάντιος καταστάς ἐς ἄπορον,
 λαβὼν στρατιώτας διακοσίους, δι' ὄχθων τε ἀβάτων
 καὶ ὁδοῦ ἀδήλου μὲν τοῖς πολλοῖς, στενῆς δὲ καὶ 30
 ἀτριβοῦς καὶ τότε πρῶτον ἵππους, ὡς ἐλέγετο, δεξα-
 μένης, ἀφ' ἐσπέρας ὀρμήσας καὶ κύκλῳ περιελθὼν

ἔρχεται ἐς φρούριον Ἐπιδάμνου πλησίον ἐπὶ λόφον
 ὑψηλοῦ κείμενον καὶ ἄλλως ἄμαχον, ᾧ φάραγξ ὑπέ-
 κειτο βαθεῖα καὶ παρὰ τὴν φάραγγα ποταμὸς βαθὺς
 ἔρρει. ἐνταῦθα μεταπέμπεται τὸν Θευδέριχον. καὶ
 5 ὁ μὲν ὑπακούσας ἔρχεται, καὶ τὴν ἄλλην στρατιὰν
 πόρρω καταστήσας σὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι πρὸς τὸν
 ποταμὸν ἀφικνεῖται. Ἀδαμάντιος δὲ κύκλω περὶ τὸν
 λόφον τάξας στρατιώτας, ὅπως μὴ κύκλωσις παρ'
 ἐκείνου γένηται, ὑποκαταβάς ἐς πέτραν, ἀφ' ἧς ἦν
 10 ἀκουστόν, καὶ κελεύσας κἀκείνῳ τοὺς ἄλλους ἀπο-
 πέμψαι, μόνος διελέγετο μόνῳ. καὶ καταστάς ὁ Θευ-
 δέριχος κατηγορεῖ Ῥωμαίων, ὡς ἐδόκει, δίκαια, λέ-
 γων ὅτι "ἐγὼ μὲν ἕξω τῆς ὅλης Θράκης διατρίβειν
 ἡρούμην, πόρρω πρὸς τὴν Σκυθίαν, ὅπου μένων
 15 οὔτε ἐνοχλεῖν ἐνόμιζον οὐδένα, ἐτοιμῶς δὲ βασιλεῖ
 ὑπακούσεσθαι ἐντεῦθεν ἐς ὅ,τι προστάξειεν. ὑμεῖς
 δὲ καλέσαντες ὡς ἐπὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Θευδέ-
 ριχον, πρῶτον μὲν ὑπέσχεσθε τὸν τῆς Θράκης στρα-
 τηγὸν μετὰ τῆς δυνάμεως εὐθύς μοι παρέσεσθαι, ὃς
 20 οὐδαμοῦ ἐφάνη, ἔπειτα καὶ Κλαύδιον τὸν τοῦ Γοτ-
 θικοῦ ταμίαν σὺν τῷ ξενικῷ ἤξουν, ὃν οὐδὲ αὐτὸν
 εἶδον, τρίτον καὶ ἠγεμόνας ὁδῶν μοι δεδώκατε, οἱ
 τὰς εὐπορωτέρας τῶν ὁδῶν ἐάσαντες τὰς ἐς τοὺς
 πολεμίους φερούσας ἀπήγαγον δι' ὀρθίας ἀτραποῦ
 25 καὶ κρημνῶν ἀμφιρρόπων, ἐν οἷς παρὰ μικρὸν ἤλ-
 θον, σὺν ἱππεῦσί τε ἰών, ὡς εἰκός, καὶ ἀμάξαις καὶ
 στρατοπέδων κατασκευῇ, ἐπιθεμένων ἡμῖν ἄφνω τῶν
 πολεμίων, ἅμα τῷ ἐμῷ πλήθει παντὶ ἀπολέσθαι κα-
 θάπαξ. ἐνταῦθα ἀναγκαίαν ἐβιάσθην σύμβασιν πρὸς
 30 αὐτοὺς ποιήσασθαι· οἷς χρὴ πολλὴν χάριν ἔχειν, ὅτι
 ὑφ' ὑμῶν προδοθέντα δυνάμενοι καὶ διαφθεῖραι
 διέσωσάν γε ὅμως." Ἀδαμάντιος δὲ τῶν τε τοῦ

βασιλέως τιμῶν αὐτὸν ἀνεμίμνησκε καὶ ὅτι πατρί-
 κιον καὶ στρατηγὸν ποιήσας, ἅ τοῖς πλείστα καμουῦσι
 παρὰ Ῥωμαίοις γέρα ἐστί, καὶ τῶν ἄλλων δωρεῶν
 καὶ πλούτου ἐνέπλησεν, ἀνθ' ὧν ἔδει μηδέποτε πρὸς
 αὐτὸν ἄλλως πως ἢ πρὸς πατέρα φρονεῖν τε καὶ δια- 5
 τίθεσθαι. καὶ τὰ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐγκλήσεων, ἦν
 γὰρ οἶμαι ἀληθῆ, διακρούεσθαι ἐπειρᾶτο. καὶ ὅτι
 οὐκ ἀνεκτὰ ποιήσειεν ἐν πρεσβείας ἐλπίδι καταλα-
 βῶν τὰ Ῥωμαίων, οἳ καὶ ἀποκεκλειμένον ἐν Θράκη
 ἔχοντες ὄρεσι καὶ ποταμοῖς καὶ περιβολῇ στρατοπέ- 10
 δων, ὅμως συνεχώρησαν ἐκόντες διεξιθῆναι· οὐ γὰρ
 ἂν μὴ βουλομένων αὐτὸν ἐκείθεν κινήθῆναι, οὐδὲ εἰ
 δεκαπλασίαν εἶχε δύναμιν τῆς παρούσης. νῦν τε
 συμβουλεύειν αὐτῷ μετριώτερον ἑαυτὸν τῷ βασιλεῖ
 παρέχειν· οὐ γὰρ ἂν δυνηθῆναι τὴν Ῥωμαίων ἐς τέ- 15
 λος ὑπερβάλλειν χεῖρα πανταχόθεν ἐφεσθηκότων.
 δεῖν οὖν, εἰ αὐτῷ πείθοιτο, ἐκλιπεῖν μὲν τὴν Ἡπει-
 ρον καὶ τὰς αὐτόθι πόλεις· οὐδενὶ γὰρ εἶναι φορη-
 τὸν πόλεις οὕτω μεγάλας, τῶν οἰκητόρων ἐκβλη-
 θέντων, ὑπ' αὐτοῦ κατέχεσθαι· ἐλθεῖν δὲ ἐς τὴν 20
 Δαρδανίαν, ἐν ἣ ἡ χώραν εἶναι πολλὴν παρὰ τὰ οἰ-
 κούμενα, καλὴν μὲν καὶ εὐγειον, ἐνδεᾶ δὲ οἰκητόρων,
 ἦν δύναται γεωργῶν ἐν πᾶσιν ἀφθόνοις αὐτοῦ τὴν
 στρατιὰν διάγειν. ὁ δὲ Θευδέριχος αὐτὸς μὲν ἐπάμνυε
 ταῦτα βούλεσθαι, οὐ μέντοι ἀνέξεσθαι αὐτοῦ τὸ πλη- 25
 θος, πολλὰ μὲν προτεταλαιπωρηκός, μόλις δὲ ἀναπαύ-
 σεως νῦν ἐπιλαβόμενον· οὓς οὐ δύνασθαι μήπω ἀνα-
 πνεύσαντας ἄγειν μακρὰν οὕτω πορείαν. ἀλλὰ νῦν μὲν
 αὐτοὺς εἶαν αὐτοῦ ἐπιχειμάσαι, μήτε πρόσω χωροῦντας
 [ᾧν add. Nieb.] ἔχουσι πόλεων μήτε ἐπιφθείροντας 30
 (μήτε τι φθ. N.)· συνθήμενον δὲ περὶ πάντων ἐπὶ τού-
 τοις ἅμα τῷ ἥρι πέμψαι τὸν ἄξοντα ἐπὶ τὴν Δαρδανίαν

ἐνβως (ἐπιεικῶς Nieh., ἐτοίμως Bekk., ἀσμένως Müll.)
 ἐπακολουθήσοντας. ἔλεγε δὲ ὡς ἔτοιμος εἶη τὴν αὐ-
 τοῦ κατασκευὴν καὶ τὸ ἄμαχον πληθὸς καταθέμενος
 ἐν πόλει ἢ βούλοιτο βασιλεύς, καὶ ὁμήρους παρα-
 5 σχῶν τῆς ἀπάσης πίστεως τὴν τε μητέρα καὶ ἀδελ-
 φήν, μετὰ ἑξακισχιλίων τῶν μάλιστα μαχίμων ἐλθεῖν
 ὡς τάχιστα ἐς Θράκην· καὶ ὑπισχνεῖσθαι σὺν τού-
 τοις καὶ τοῖς Ἰλλυριοῖς στρατιώταις καὶ ἄλλοις, ὅπό-
 σους ἂν βασιλεὺς ἀποστείλῃ, τοὺς ἐν τῇ Θράκῃ Γότ-
 10 θους ἀναλώσειν ἅπαντας, ἐφ' ᾧτε, εἰ τοῦτο ποιήσοι,
 αὐτόν τε ἀντὶ Θευδερίχου στρατηγὸν γενέσθαι καὶ
 ἐσδεχθῆναι ἐς τὴν πόλιν τὸν Ῥωμαϊκὸν πολιτεύσονται
 τρόπον· ἔτοιμος δέ, εἰ προστάξειε βασιλεύς, καὶ ἐς
 Δαλματίαν ἀπελθεῖν, ὡς Νέπυτα κατάξων. Ἄδα-
 15 μάντιος δὲ οὐκ ἔφη κύριος εἶναι οὐδὲν αὐτῷ συν-
 θεῖσθαι μένουσι ἐν τῇ χώρᾳ, ἀλλὰ δεῖν βασιλέα πρῶ-
 τον περὶ τούτων πεῖθεσθαι. ἀνοίσειν οὖν ἐκεῖνον,
 καὶ αὐτὸς ἐπιμενεῖν, ἕως τὴν τοῦ κρατοῦντος διαπύ-
 θηται γνώμην. ἐπὶ τούτοις διελύθησαν ἀπ' ἀλλή-
 20 λων. ἐν ᾧσφ δὲ Ἄδαμάντιος ἀμφὶ ταῦτα ἦν, συνε-
 ληλύθει μὲν πολλὰ τῶν ταγματῶν ἐς τὴν Λυχνιδὸν
 κατὰ τὴν τοῦ στρατηγοῦ ἀγγελίαν, λέγει δέ τις τῶ
 Σαβινιανῶ ὡς οἱ βάρβαροι καταφρονήσαντες σχο-
 λαίτερον κατίασιν ἀπὸ τῆς Κανδαβείας, οἳ τε σκευο-
 25 φόροι αὐτῶν καὶ τῶν ἀμαξῶν αἱ πλείους καὶ οἱ ἐπὶ
 τῆς οὐραγίας, ἐν οἷς καὶ Θευδιμουῦνδος ἦν ὁ τοῦ
 Θευδερίχου ἀδελφὸς καὶ ἡ μήτηρ ἢ τούτων, καὶ ὅτι
 ἔστιν ἐλπίς τῶν πλειόνων κρατήσειν. ὁ δὲ τό τε ἱπ-
 πικὸν μεθ' ἑαυτοῦ συντάξας καὶ πεζοὺς οὐκ ὀλίγους
 30 κύκλω διὰ τῶν ὁρῶν περιπέμψας καὶ προειπὼν ὅποτε
 δεῖ καὶ πόθεν ἐκφανῆναι, δειπνήσας καὶ ἀναλαβὼν
 τὸ στράτευμα ἀφ' ἑσπέρας ἐχώρει. καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ

αὐτοῖς ἐπιτίθεται ἤδη πορευομένοις. καὶ ὁ μὲν
 Θευδιμοῦνδος καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ὡς εἶδον τὴν
 ἔφοδον, ταχὺ διεκπεσόντες ὑπέφυγον ἐς τὸ πεδίον,
 καὶ τὴν γέφυραν, καθ' ἣν ὑπερέβησαν, εὐθέως
 ἀνελόντες, ἢ φάραγγι βαθεῖα ἐπέξενυκτο, μέσης 5
 οὔσης τῆς ὁδοῦ, τὴν δίαξιιν ἐκείνοις ἐπὶ τοὺς
 καταβάοντας ἐποίησαν ἄπορον, καὶ μέντοι καὶ τοῖς
 ἑαυτῶν ἀδύνατον τὴν φυγὴν, ὥστε πρὸς ἀπόνοιαν
 ὀλίγοι ὄντες ὁμόσε τοῖς ἵππεῦσιν ἐχώρουν. ὡς δὲ
 ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ πεζοὶ ἐφάνησαν κατὰ τὸ συγκείμε- 10
 νον, οὔτω δὴ ἐτρέποντο, καὶ οἱ μὲν ἐς τοὺς ἵππεῖς, οἱ
 δὲ ἐς τοὺς ὀπλίτας ἐμπίπτοντες ἔθνησκον. καὶ τὰς
 ἀμάξας αὐτῶν λαβῶν Σαβινιανός, οὔσας ὡς δισχι-
 λίας, αἰχμαλώτους τε πλείους ἢ πεντακισχιλίους καὶ
 λείαν οὐκ ὀλίγην, τινὰς δὲ τῶν ἀμαξῶν καὶ κατα- 15
 καύσας ἐν τῷ ὄρει, ἃς ἦν ἔργον ἐλκύσαι διὰ κρη-
 μυῶν τοσοῦτων, ἐς τὴν Λυχνιδὸν ἀφικνεῖται. καὶ
 εὐρίσκει Ἀδαμάντιον ἐκ τῆς πρὸς Θευδέριχον συν-
 ουσίας ἐπανελθόντα· οὐ γὰρ πω Θευδέριχος ἐπέτυ-
 στο οὐδὲν τῶν ὑπὸ Σαβινιανοῦ ἐν τῷ ὄρει!πραχθέν- 20
 των. τοὺς μὲν οὖν αἰχμαλώτους τοὺς [μὲν] εὖ γεγο-
 νότας ἐν φυλακῇ ποιεῖται, τοὺς δὲ ἄλλους μετὰ τῆς
 λείας διέδωκε τοῖς στρατιώταις. ἀμάξας μέντοι πολ-
 λὰς κελεύσας ταῖς πόλεσι πρὸς τὰς τοῦ στρατοπέδου
 κατασκευάσαι χρείας, ὡς ἐλήφθησαν αὐταί, ἀπέιπε 25
 ταῖς πόλεσι μηδὲν ἐνοχλεῖσθαι, ὡς τὰς ἀρκούσας
 ἔχων. μετὰ δὲ ταῦτα γράφει μὲν Ἀδαμάντιος τῷ
 βασιλεῖ, ὡς ὑπέσχετο, τὰ πρὸς Θευδέριχον αὐτῷ
 διειλεγμένα, γράφει δὲ καὶ Σαβινιανός καὶ Ἰωάννης
 ὁ ὑπαρχος τὰ γεγενημένα, ἐπὶ μείζον ὀγκοῦντες καὶ 30
 λέγοντες μὴ χοῖναι τι τῷ βαρβάρῳ συνθέσθαι, ὡς
 ἐλπίδος οὔσης ἢ κατὰ κράτος αὐτὸν ἐξελάσειν τῆς

χώρας ἢ αὐτοῦ μένοντα κατατρίψειν. ταῦτα δεξάμε-
 νος βασιλεὺς καὶ νομίσας πόλεμον εἰρήνης αἰσχροῦς
 εἶναι βελτίω, πέμψας ἀνεκάλεσε τὸν πρεσβευτήν,
 κελύσας μηδὲν ἔτι πρὸς ἐκεῖνον συνθέσθαι, ἀλλ'
 5 εἶπειν Σαβιανῶ καὶ Γέντονι, Γότθῳ μὲν ὄντι ἀν-
 δρί, γυναιῖκα δὲ Ῥωμαίων τῶν περὶ τὴν Ἑπειρον
 γεγαμηκότι καὶ δύναιμι ἔχοντι, ἔχεσθαι τοῦ πολέμου
 πάσῃ χειρὶ, ὡς οὐδὲν βασιλέως πρὸς ἐκείνους συν-
 θεσομένον. καὶ συγκαλέσας τοὺς στρατιώτας ὁ Ἀδα-
 10 μάντιος ἐπήνεσεν αὐτοὺς τῆς προθυμίας, καὶ ἐκέ-
 λευσε γενναίως, ὥσπερ πάτριον αὐτοῖς, ἔχεσθαι τῶν
 πραγμάτων, καὶ τὸ ἐκ βασιλέως ἐπανέγνω πρόσταγμα.
 ταῖς τε ἐλπίσιν αὐτοὺς μετεώρους ποιήσας, ὡς βασι-
 λέως αἰεὶ πᾶσι τὴν προθυμίαν οὐκ ἄκαρπον ἐῶντος,
 15 εὐφρημίας ἔτυχε καὶ μετὰ τιμῆς παρεπέμφθη. καὶ ὁ
 μὲν ἀπηλλάγη μηδὲν πλέον ποιήσας. [Exc. de legat.
 p. 78—86 Par., 244—258 Niebuhr.]

Ὅτι ἐπὶ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως στάσεως γενομέ-
 νης παρὰ Μαρκιανῶ καὶ ἄλλων τινῶν, Θευδέριχος
 20 ὁ Τριαρίου μαθὼν τὰ γεγονότα, καὶ ὑπολαβὼν και-
 ρὸν νῦν αὐτῶ παρεστάναι τῇ πόλει ἐπιθέσθαι καὶ τῶ
 βασιλεῖ αὐτῶ, πᾶν εὐθύς ἀναστήσας τὸ βαρβαρικὸν
 ἦκε, δῆθεν μὲν ὡς βουλόμενος αὐτῶ τε τῶ βασιλεῖ
 καὶ τῇ πόλει ἀμῦναι, πρόδηλος δὲ ὢν πᾶσιν ἐφ' ὅτῳ
 25 ἠπιέγετο. βασιλεὺς δὲ ἀκούσας ἱππέα ἐξέπεμψε καὶ
 βασιλεία γράμματα, τῆς μὲν προθυμίας αὐτὸν ἐπαι-
 νῶν, κελύων δὲ ἀπελθεῖν, ὡς οὐκέτι οὔσης χρείας,
 μὴ μόλις καταστᾶσαν ἐκ τοιούτου σάλου τὴν πόλιν
 αὐτίς ἐς ὑπόνοιαν ἐμβαλόντες ἐτέραν τὸ θορυβεῖ-
 30 σθαι φιλοῦν ἐς χεῖρω καὶ μείζονα ἐκταράξωσι στά-
 σιν. ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ἔφη τῶ βασιλεῖ πείθεσθαι, τὸ
 δὲ πλῆθος οὐκέτι δύνασθαι ἀναστρέφειν, τοσοῦτόν

τε συλλεγὲν καὶ μέρος τι οὐ βραχὺ διαναπαύων.
 ὑπὲρ τε γὰρ τειχῶν οὐδένα ἐνόμιζεν αὐτῷ ἀντι-
 στήσεσθαι, μήτε ἐπάλξεως μηδεμιᾶς μήτε πύρ-
 ρου ἐστῶτος, καὶ ἐσελθόντι πάντα τὸν δῆμον προσ-
 ἔσεσθαι τῇ τῶν Ἰσαύρων ἀπεχθεία. ἃ δὲ καὶ 5
 φοβούμενος Ζήνων ἐκπέμπει Πελάγιον χρήματα
 ἔχοντα πολλά, τὰ μὲν αὐτῷ Θευδερίχῳ, τὰ δὲ καὶ
 τῷ Γοτθικῷ τῷ παντὶ διδόασι (διδόναι Nieb.), καὶ
 ἄλλας ὑποσχέσεις δωρεῶν οὐκ ὀλίγας. ἐλθὼν δὲ
 Πελάγιος καὶ τὰ μὲν ἀπειλήσας, τὰ δὲ ὑποσχόμενος, 10
 τὰ δὲ καὶ τοῖς χρήμασιν οὐκ ὀλίγοις γε οὔσι τὸ φύσει
 φιλόργυρον τοῦ τρόπου μετελθὼν, διαπέμπει. καὶ
 ἔδοξε δὲ τοῦτο τοῦ φόβου τοῦ πλείονος ἀναφέρειν
 τὴν πόλιν· οὐδὲν γὰρ ἦν ἐλπίζειν ἐσιόντος ἢ πόλε-
 μόν τε ἔνδον καὶ τοῦ παντὸς ἔμπρησιν. οὐδὲ γὰρ οἱ 15
 Ἰσαυροὶ ἀπλῶς ἀναχωρῆσαι βιαζόμενοι ἐπενόουν,
 ἀλλὰ κοντοὺς ὑψηλοὺς προπαρασκευάσαντες, λίνου
 ἐπ' ἄκροις αὐτοῖς προσδήσαντες καὶ θείον, πολλοὺς
 εἶχον ἐτοιμοὺς, εἴ ποτε βιασθεῖεν, ἅπασαν ὑφάψαι
 τὴν πόλιν. καὶ ὁ μὲν Θευδέριχος οὕτως ἀπεχώρησε. 20
 τοὺς δὲ περὶ Προκόπιον καὶ Βούσαλβον πολλάκις
 ἀποστέλλων παρὰ Θευδερίχου ἐξήτει, ἔνδειγμα τῆς
 εὐνοίας καὶ εὐπειθείας αὐτὸν τοῦτο ἀξιῶν παρασχέ-
 σθαι. ὁ δὲ πάντα μὲν ἔλεγε πείθεσθαι τῷ βασιλεῖ,
 μὴ μέντοι ὅσιον Γότθοις, ὥσπερ οὐδὲ ἄλλοις ἀνθρώ- 25
 ποις, ἰκέτας καὶ σωτηρίας δεομένους ἀνθρώπους τοῖς
 λαβεῖν βουλομένοις ἐκδιδόναι προχείρως. εἴαν οὖν
 αὐτοὺς ἡξίου, μηδενὶ πλὴν ἢ ὅσα ζῆν ὀχληροὺς ἐσο-
 μένους. καὶ οἱ μὲν οὕτω βραχὺ τι γήδιον νεμόμενοι
 παρὰ Θευδερίχῳ διῆγον. [Exc. de legat. p. 86—87 30
 Par., 258—260 Niebuhr.]

[Fragmenta 18 et 19 in Exc. de legat. Rom. primo

et secundo loco legebantur, quum loco postremo essent collocanda. Hoc enim flagitat tum rerum ordo chronologicus tum series narrationis, qualem e Malcho enotavit Photius. Igitur ab initio Excerptorum ad finem
 5 haec revocavimus. De rebus adi Tillemontium VI, p. 493 seqq. MÜLLERUS.]

Παμπρόπιος. Οὗτος μέγα παρὰ Ζήνωνι ἐδυ-20
 νήθη· γένος μὲν ὦν Θηβαῖος τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον, φύσει δὲ πρὸς ἅπαντα δεξιᾷ χρησάμενος, ἔρ-
 10 χεται ἐς Ἀθήνας, καὶ παρὰ τῆς πόλεως γραμματικὸς αἰρεθεὶς συχνά τε ἐπαίδευσεν ἔτη καὶ ἐπαιδύθη ὁμοῦ ὅσα ἦν σοφώτερα ὑπὸ τῷ μεγάλῳ Πρόκλῳ. διαβολῆς δὲ αὐτῷ πρὸς Θεαγένην τινὰ τῶν ἐκεῖ
 γενομένων συστάσης, ὑβρισθεὶς ὑπ' ἐκείνου καὶ
 15 μείζονος ἢ ἐχρῆν διδάσκαλον ὑπ' αὐτοῦ πειραθεὶς σκευωρίας, ἤλθεν ἐς Βυζάντιον, τὰ μὲν ἄλλα ἀγαθὸς καὶ χρηστὸς φαινόμενος, ὡς δὲ ἐν Χριστιανούς πάντας ἐχούσῃ πόλει τὸ Ἑλληνικὸν αὐτοῦ τῆς θρησκείας οὐκ ἔχον ὑπόκρισιν, ἀλλὰ μετὰ παρορησίας
 20 προδήλως δεικνύμενον, ἐς τὴν τοῦ καὶ ἕτερα τῆς ἀρρήτου σοφίας εἰδέναι ὑπόνοιαν ἤγε. συσταθέντα δὲ αὐτὸν ὁ Ἴλλους ἠδέως δέχεται, καί τι καὶ δημοσία ποίημα ἀναγνόντα λαμπρῶς τε ἐτίμησε καὶ σύνταξιν ἔδωκε, τὴν μὲν αὐτὸς ἰδίᾳ, τὴν δὲ ὡς δι-
 25 δασκάλῳ καὶ ἐκ τοῦ δημοσίου. καὶ ἀπελθόντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν, οἱ βασκαίνοντες αὐτῷ συνθέντες διαβολήν, τὴν τε ἐκ τῆς θρησκείας καὶ ὅτι μαγγανεύοι καὶ μαντεύοιτο τῷ Ἴλλῳ κατὰ τοῦ βασιλέως, πείθουσι τὸν Ζήωνα καὶ τὴν Βηρίαν τότε
 30 μέγιστα δυναμένην τῆς πόλεως ἐκπέμψαι. καὶ ὁ μὲν ἐς Πέργαμον ἔρχεται τῆς Μυσίας· Ἴλλους δὲ πυθόμενος κατὰ τὴν αὐτοῦ πρόφασιν ἐληλάσθαι τὸν ἄν-

δρα, πέμψας ἀναλαμβάνει αὐτὸν ἐς Ἰσαυρίαν, καὶ
 σύμβουλόν τε αὐτὸν καὶ σύνοικον ποιεῖται, καί, ἦν
 γὰρ πολιτικῆς συνέσεως ἔμπλεως, τὰ τῆς ἀρχῆς αὐτῷ,
 πρὸς ἃ μὴ σχολὴν ἦγε, διοικεῖν ἐπέτρεπεν, ἐλθὼν τε
 ἐς Βυζάντιον συμπαρέλαβεν αὐτόν. καὶ ὅτε ἐγένετο 5
 ἡ Μαρκιανοῦ σύστασις, ἀποροῦντα τὸν Ἴλλουν αὐ-
 τὸς ἐπεθάρσυνε, καὶ τοσοῦτόν γε εἰπὼν, ὅτι "τὰ
 τῆς προνοίας μεθ' ἡμῶν ἔστι", παρέσχεν ὑποψίαν
 τοῖς τότε ἀκούσασιν ὡς ἔκ τινος ἀδήλου ταῦτα
 θειάζοι προγνώσεως. καὶ ἐκβάντος ὥσπερ δὴ καὶ 10
 ἐξέβη τοῦ τέλους, πρὸς τὴν τύχην τὸν ἐκείνου
 λόγον συμβάλλοντες αὐτὸν πάντων αἴτιον, οἷα φι-
 λεῖ ὄμιλος, μόνον ὑπελάμβανον τῶν παραδόξως αὐ-
 τοῖς ἀποβαίνειν δοκούντων. οὕτω μὲν οἱ σώφρονες
 περὶ αὐτοῦ εἴκαζον. εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἦν, οὔτε 15
 ἰσχυρῶς ἀνελεῖν ἔχω οὔτε πεῖθισθαι· ἀλλ' ὁμοίως
 καὶ μέγα καὶ ἐλάχιστον αὐτῷ πρώτῳ ἀνεκοινοῦτο.
 καὶ τότε τοίνυν λαβὼν αὐτὸν ἐς Νίκαιαν ἤκε χει-
 μάσων, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ δήμου δυσχέρειαν ἐκκλίνων
 εἴτε ἐπὶ ταῖς σφαγαῖς τὸν ἔχοντα τὴν πόλιν ἐκτρέ- 20
 πεσθαι δαίμονα πρὸς ὀλίγον ἐθέλων. [Suidas sine no-
 mine. Sed idem eodem ex loco v. σύνταξις, cum
 nomine καὶ Μάλχος· "τῶν συντάξεων στερηθέντες
 πολλάκις οἱ στρατιῶται καὶ παρακοπτόμενοι τῆς τρο-
 φῆς τῆς συνήθους ἐς ἀπόνοιαν ἦλθον." καὶ αὐθις 25
 Μάλχος· "ὁ δὲ τὸν Παμπρέπιον λαμπρῶς τε ἐτί-
 μησε καὶ σύνταξιν ἔδωκε." Anonymi locum apud Sui-
 dam v. ἀμφίβολοι, Ὁ δὲ Παμπρέπιος τούτοις ἀμφίβο-
 λος ὄφθεις βραχὺ παρεωρᾶτο, Malchi aut Damascii
 putat Bernhardy.] 30

21 [Suidas: Λογγίνος. Οὗτος ὁ Λογγίνος καὶ Κόνων
 ἀδελφοὶ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως, οἱ παραδυναστεύον-

τες ἀθέσμως οἶον ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ἐπὶ κτήμα-
 σιν ἀλλοτριοῖς ὄρους ἐτίθεσαν, καὶ τοῖς γε τὰ ἔσχατα
 πλημμελοῦσιν ἔνεμον τὰς βοηθείας ἐπὶ μισθῶ. Λογ-
 γίνος δὲ καὶ πάσης ἀκρασίας ἦν πλήρης, ἀεὶ μὲν
 5 μεθύουσι συνδιάγων ἀνθρώποις, ἀεὶ δὲ πορνοβο-
 σκοὺς ἔνδον ἔχων ἀφθόνοους, οἱ γυναικας μὲν αὐτῶ
 τὰς τῶν πρώτων ἀρχόντων ἐπηγγέλλοντο ἄξιον· οἱ
 δὲ πόρνας ἄγοντες ἀπὸ κόσμου θαναματοῦ καὶ δί-
 φρων ἐπισήμων ἐξηπάτου, ὡς δῆθεν αὐτὰς ἐκεί-
 10 νας κομίσαντες. οὗτος δὲ ὁ Λογγίνος καὶ σύστημ'
 ἀσκητριῶν ἔλυσε τρούπῳ τοιῶδε. ἐπὶ δείπνῳ ἐν-
 διαιτώμενος ταῖς κληζομέναις Πηγαῖς ἠγγέλθη τού-
 τῳ παρὰ τῶν προαγωγευόντων ὡς εὐπρεπεῖς λίαν
 εἰσὶν αἱ γυναικας. καὶ ἔπεμψεν αὐταῖς ὄσπρια καὶ
 15 ξηροὺς ἄρτους, εἴτα χιτῶνας ἄλλα τέ τινα, ὡς προ-
 νοῶν αὐτῶν δῆθεν, ἐξ ἐπιστροφῆς τῶν φόβων·
 δεινοὶ γὰρ οἱ γυναικοῖέρακες εὐπρεπεῖς αἰτίας ἐφευ-
 ρίσκειν εἰς ἄγραν τῶν θηλειῶν. καὶ ἀνιῶν ἐν
 τῶ σεμνεῖῳ πολλὰς τούτων πειθανάγκη κατήγαγεν.
 20 οὕτω γὰρ ἦν λάγνος ὡς καὶ ἐλευθέραις καὶ ἀρχόντων
 γυναιξὶ καὶ παρθένοις ἀωρία ἐπιπίπτειν καὶ πάντα
 δρᾶν ἀνέδην. ἐν προόδῳ δὲ σφαίρας ἀργυρᾶς καὶ
 περικάρπια ἐρρίπτει. καὶ ἄλλων δὲ πολλῶν κακῶν
 αἴτιος ἐγερόνει ὁ Λογγίνος οὗτος. [Malcho tribuit Bern-
 25 hardy, qui v. 11 pro ἐπισύχως vel ἐπιδείπνωσ re-
 stiuit ἐπὶ δείπνῳ. v. 15—17 δεινοὶ — θηλειῶν
 citans Suidas in γυναικοῖέρακες habet εὐρίσκειν ἐς.
 De forma ἐξηπάτου v. 9 v. Thes. Stephani. Hic
 alii —ων.]

30 Idem: Ἐπετίμα, ἐπηύξει τὴν τιμὴν. "οἱ δὲ κερ- 22
 δαίνειν οἰόμενοι ἐπετίμων ὡς λιμῶττοντι τὸν σῖτον.
 ὁ δὲ οὐδὲν ἤττον ἠγόραξε." Μάλχος φησίν.

Idem: Λέπρα, εἶδος νόσου. Μάλχος, "Λέπρα δὲ ἐπήνθει τῷ προσώπῳ αὐτοῦ."

Apud eundem in gll. duabus vv. ἀμαξιτόν et ὑπολαβὼν cum exemplis Xenophonteis ex Anabasi interpositum nomen Malchi sive per errorem sive quod Malchi verba exciderunt.

PETRI FRAGMENTA.

ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

Θωπεύω, αίτιατικῇ. Πέτρου εἰς τὰ περὶ Ἄντων- 1
νίου· “πολλὰ οὖν θωπεύσας αὐτόν.” [Lex. in Bekkeri
5 Anecd. p. 149, 4.]

Ἀπεῖπε, δοτικῇ. Πέτρου εἰς τὰ τῆς μοναρχίας
Καίσαρος· “ἀπεῖπε τοῖς βουλευταῖς ἐκδημεῖν ἔξω
Ἰταλίας.” [Ibid. p. 130, 10. Exscripsit Petrus Dionem
Cassium 52, 42: Τό τε τῶν εὐπατριδῶν γένος συνεπλή-
10 θυσε (Caesar imp.), τῆς βουλῆς οἱ δῆθεν ἐπιτροψάσης
τοῦτο ποιῆσαι, ἐπειδὴ τὸ πλεῖστόν σφων ἀπωλώλει.
... ταῦτά τε οὖν ἔπραξε καὶ προσαπεῖπε πᾶσι τοῖς
βουλευούσι μὴ ἐκδημεῖν ἔξω τῆς Ἰταλίας, ἂν μὴ αὐ-
τός τινι κελεύσῃ.]

15 “Ὅτι οἱ Πάρθοι πρὸς Τιβέριον ἐπρεσβεύοντο βα- 2
σιλέα σφίσιν ἐκ τῶν ὀμηρευόντων δοῦναι. καὶ δέ-
δωκεν αὐτοῖς Φραάτην τὸν τοῦ Φραάτου υἱόν. ἐκεί-
νου δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τελευτήσαντος, Τιριδάτην ἐκ
τοῦ βασιλικοῦ γένους ἔπεμψε· καὶ ὅπως ῥᾶον τὴν βα-
20 σιλείαν παραλάβοι, ἔγραψε Μιθριδάτῃ τῷ Ἰβήρων
βασιλεῖ εἰς τὴν Ἀρμενίαν εἰσβαλεῖν, ἵνα ὁ Ἀρτάβα-
νος τῷ υἱῷ βοηθῶν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀπάρῃ. καὶ εἰσ-
ελθὼν ὁ Τιριδάτης τὴν βασιλείαν κατέσχεν· οὐ μέντοι
καὶ ἐπὶ πολὺ ἐβασίλευσεν· ὁ γὰρ Ἀρτάβανος Σκύθας

προσλαβὼν οὐ χαλεπῶς αὐτὸν ἐξήλασε. καὶ ταῦτα μὲν τὰ κατὰ Πάρθους. [Exc. de legat. p. 23 ed. Par., 121—122 Niebuhr. Haec quoque ad verbum transcripta ex Dione Cass. 58, 26: Ἀποστάντες οὖν τινες αὐτοῦ ἐπρεσβεύσαντο πρὸς τὸν Τιβέριον, βασιλέα σφίσιν 5 ἐκ τῶν ὀμηρευόντων αἰτοῦντες. καὶ αὐτοῖς τότε μὲν Φραάτην τὸν τοῦ Φραάτου, τελευτήσαντος δὲ ἐκείνου κατὰ τὴν ὁδὸν Τιριδάτην, ἐκ τοῦ βασιλικοῦ καὶ αὐτὸν γένους ὄντα, ἔπεμψε. καὶ ὅπως γε ὡς ῥᾶστα τὴν βασιλείαν παραλάβῃ, ἔγραψε Μιθριδάτῃ τῷ 10 Ἴβηρι ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἐσβαλεῖν, ἵν' ὁ Ἀρτάβανος τῷ υἱεῖ βοηθῶν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀπάρῃ. καὶ ἔσχεν οὕτως, οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ πολὺ ὁ Τιριδάτης ἐβασίλευσεν· ὁ γὰρ Ἀρτάβανος Σκύθας προσλαβὼν οὐ χαλεπῶς αὐτὸν ἐξήλασε. τὰ μὲν οὖν τῶν Πάρθων 15 οὕτως ἔσχε. Unde correcta 15, ἐπορεύοντο, 18, τῆς ὁδοῦ, 22, παρῆ.]

3 Ὅτι Μιθριδάτης ὁ τῶν Ἰβήρων βασιλεὺς ἐνεωτέρισε, καὶ παρεσκευάζετο εἰς τὸν κατὰ τῶν Ῥωμαίων πόλεμον. τῆς δὲ μητρὸς ἀντιλεγούσης καὶ φυγεῖν, 20 ἐπειδὴ μὴ πείθειν αὐτὸν ἠδύνατο, βουλευθείσης, βουλόμενος ἐπικαλύψαι τὸ σπουδαζόμενον, αὐτὸς μὲν παρεσκευάζετο, πέμπει δὲ Κότυν τὸν ἀδελφὸν εἰς πρεσβείαν, φιλίους λόγους τῷ Κλαυδίῳ κομίζοντα. ὁ δὲ παραπρεσβεύσας πάντα αὐτῷ κατεμήνυσε, καὶ 25 βασιλεὺς Ἰβηρίας ἀντὶ Μιθριδάτου γίνεται. [Exc. de legat. p. 23 Par., 122 Niebuhr. Haec quoque, ut fr. 1 et 2, 5, ex integriori Dione 60, 8 ducta ostendunt quae sunt in Exc. Vat. p. 208 (vol. 5, p. 191 Lips.), sed post exc. ex 60, 29, 3, demum posita.] 30

4 Ὅτι Δεκέβαλος ὁ Δακῶν βασιλεὺς ἐπεκηρουκέυετο πρὸς Δομετιανόν, εἰρήνην ὑπισχνούμενος· ἐφ'

οὐ̄ ἔπεμψε Διομετιανὸς Φοῦσκον μετὰ πολλῆς δυνά-
 μεως. ὅπερ μαθὼν ὁ Δεκέβαλος ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν
 πρεσβείαν αὐ̄θις ἐν χλευασμῷ, λέγων ὡς, εἰ ἔλοιτο
 ἕκαστος Ῥωμαίων δύο ὀβολοὺς Δεκεβάλῳ ἑκάστου
 5 ἔτους τελεῖν, εἰρήνην πρὸς αὐτὸν τίθεσθαι· εἰ δὲ
 μὴ τοῦτο ἔλοιτο, πολεμήσειν καὶ μεγάλα αὐτοῖς προσ-
 τίρψεσθαι κακά. [Exc. de legat. p. 24 Par., 122—
 123 Niebuhr. Haec quoque, ut sequentia fr. 5, Dionis
 videntur.]

10 Ὅτι Δεκέβαλος πρὸς Τραιανὸν πρέσβεις ἔπεμψε 5
 πιλοφόρους· οὗτοι γάρ εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ τιμιώτε-
 ροι. πρότερον γὰρ κομήτας ἔπεμπεν, εὐτελεστέρους
 δοκοῦντας παρ' αὐτοῖς εἶναι. ἐκεῖνοι δὲ ἐλθόντες
 ἐπὶ τοῦ Τραιανοῦ ἔρριψαν καὶ (τε, ut v. 30, Bekk.) τὰ
 15 ὄπλα καὶ τὰς χεῖρας ὀπισθεν δήσαντες ἐν αἰχμα-
 λώτων τάξει ἐδέοντο τοῦ Τραιανοῦ εἰς λόγους ἐλθεῖν
 Δεκεβάλῳ.

Ὅτι πάλιν ὁ Δεκέβαλος πρεσβείαν ἔπεμψε πρὸς
 Τραιανόν, τῶν παρόντων ἀνακωχὴν κομιζόμενος
 20 (κομισόμενος Nieb.). ὑπισχνεῖτο δὲ τὰ τε ὄπλα πάντα
 καὶ τὰ μηχανήματα παραδιδόναι τῷ Τραιανῷ καὶ
 τοὺς μηχανοποιοὺς τοὺς Ῥωμαίους τοὺς παρ' αὐτῷ
 ὄντας καὶ τοὺς αὐτομόλους, καὶ τὰ ἐρύματα πάντα
 ὅσα κατεσκεύασε καθαιρεῖν, παραχωρεῖν δὲ καὶ τῆς
 25 γῆς, ἣν ἐκράτησεν ὁ Τραιανός, καὶ τοὺς ἐχθροὺς
 αὐτοῦ καὶ τῶν Ῥωμαίων οἰκείους ἐχθροὺς νομίζειν,
 καὶ αὐτομόλους μὴ ὑποδέχεσθαι, μηδὲ στρατιώτην
 Ῥωμαίων ἔχειν ἐγγὺς ἑαυτοῦ. προσεδέξατο οὖν τὴν
 πρεσβείαν ὁ Τραιανός ἐπὶ ταύταις ταῖς συνθήκαις.
 30 ὁ δὲ Δεκέβαλος τὰ ὄπλα ἔρριψεν ἐπὶ αὐτοῦ καὶ εἰς
 τὴν γῆν πεσῶν προσεκύνησε, καὶ εἰς Ῥώμην πρέσβεις
 ἔπεμψε, καὶ αὐτοὶ ὁμοίως τὰς χεῖρας ἔδησαν ὡς ἐν

αίχμαλώτων τάξει. [Exc. de legat. p. 24 Par., 123 Niebuhr. Conf. Dio Cass. 68, 9, ubi eadem.]

6 "Οτι Λαγγιβάρδων και Ὀβίων ἐξακισχιλίων Ἴστρον περαιωθέντων, τῶν περι Βίνδικα ἰππέων ἐξελασάντων και τῶν ἀμφὶ Κάνδιδον πεζῶν ἐπιφθασάντων, 5 εἰς παντελῆ φυγὴν οἱ βάρβαροι ἐτράποντο. ἐφ' οἷς οὕτωπραχθεῖσιν ἐν δέει καταστάντες ἐκ πρώτης ἐπιχειρήσεως οἱ βάρβαροι, πρέσβεις παρὰ Αἴλιον Βάσσον τὴν Παιουίαν διέποντα στέλλουσι, Βαλλομάριόν τε τὸν βασιλέα Μαρομάννων και ἑτέρους 10 δέκα, κατὰ ἔθνος ἐπιλεξάμενοι ἓνα. και ὄρκους τὴν εἰρήνην οἱ πρέσβεις πιστωσάμενοι οἴκαδε χωροῦσιν. [Exc. de legat. p. 24 Par., 124 Niebuhr.]

7 "Οτι Κούαδοι πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς Μάρκον εἰρήνην αἰτούμενοι, και ἔτυχον. και πολλοὺς μὲν 15 ἵππους, πολλοὺς δὲ βόας δεδώκασιν, και αἰχμαλώτους τότε μὲν μυρίους και τρισχιλίους, ὕστερον δὲ και ἑτέρους πλείστους ἀπέλυσαν.

"Οτι ἦλθον και Ἀστιγγοὶ και Λακριγγοὶ εἰς βοήθειαν τοῦ Μάρκου. [Ib. p. 24 Par., 124 Niebuhr. 20 Haec quoque Dionis 71, 1, ubi 12, 2 Δάκριγοι. Sed falsum πλείστους ἀπέλυσαν, nisi legendum πλείους, ut ostendit 13, 2, ubi ἀπέδοσαν ὀλίγους.]

8 "Οτι Κάρποι τὸ ἔθνος φθονοῦντες τοῖς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τελουμένοις τοῖς Γότθοις ἔπεμψαν 25 πρὸς Τούλιον (Ἰούλιον Nieb.) Μηνόφιλον πρεσβείαν μετὰ ὑπερηφανίας ἀπαιτοῦντες χρήματα. οὗτος δὲ δουξ ἦν Μυσίας, και καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸν στρατὸν ἐγύμναζε, και προμαθὼν τὴν ὑπερηφανίαν αὐτῶν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας οὐκ ἐδέξατο αὐτούς, διδοὺς 30 αὐτοῖς ἄδειαν ὄρᾶν τοὺς στρατιώτας γυμναζομένους. και ἵνα τῷ παρελκυσμῷ καθέλαι αὐτῶν τὰ φρονή-

ματα, καθίσας ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ καὶ παραστήσας
 τοὺς μεγίστους τοῦ στρατοπέδου ἐδέξατο αὐτούς,
 μηδένα λόγον αὐτῶν ποιούμενος, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ
 λεγόντων αὐτῶν τὴν πρεσβείαν συνεχῶς ἑτέροις διε-
 5 λέγετο, ὡς δὴ ἄλλα τιμιώτερα πράγματα ἔχων. οἱ δὲ
 περιδεεῖς γενόμενοι οὐδὲν ἄλλο εἰρήκασιν, εἰ μὴ ὅτι
 "διὰ τί οἱ Γότθοι τοσαῦτα χρήματα παρ' ὑμῶν λαμ-
 βάνουσι καὶ ἡμεῖς οὐ λαμβάνομεν;" ὁ δὲ εἶπεν
 ὅτι "αὐτοκράτωρ πολλῶν χρημάτων κύριός ἐστι καὶ
 10 τοῖς δεομένοις αὐτοῦ χαρίζεται." οἱ δὲ ἐπήγαγον
 ὅτι "καὶ ἡμᾶς ἐχέτω εἰς τοὺς δεομένους καὶ δότω
 ἡμῖν τοσαῦτα ἡμεῖς γὰρ κρείττονες ἐκείνων ἐσμέν."
 καὶ γελάσας ὁ Μηνόφιλος εἶπε, "καὶ περὶ τούτων
 μηνῦσαι δέομαι τῷ αὐτοκράτορι. καὶ μετὰ τέσσαρας
 15 μῆνας δεῦτε εἰς τόνδε τὸν τόπον, καὶ λαμβάνετε
 ἀπόκρισιν." καὶ μετήλθεν ἐκεῖ, καὶ πάλιν τοὺς
 στρατιώτας ἐγύμναζε. καὶ ἦλθον οἱ Κάρποι μετὰ
 τοὺς τέσσαρας μῆνας, καὶ τὸ ὅμοιον σχῆμα ποιήσας
 αὐτοῖς ἑτέραν εὗρεν ἀναβολὴν τριῶν μηνῶν. καὶ
 20 πάλιν εἰς ἕτερον στρατόπεδον ἐδέξατο αὐτούς ὁμοίως,
 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀπόκρισιν ὅτι "ὅσον ἐξ ὑποσχέ-
 σεως οὐδὲν ὑμῖν παντελῶς δίδωσιν ὁ βασιλεύς· εἰ
 δὲ θέεσθε συγκροτήσεως, ἀπελθόντες ῥίψατε ἑαυτοὺς
 πρηνεῖς καὶ δεήθητε αὐτοῦ· καὶ εἰκός ἐστι συγκρο-
 25 τηθῆναι ὑμᾶς." οἱ δὲ μετὰ ἀγανακτήσεως ἀνεχώρη-
 σαν, καὶ [κατὰ add. Vales.] τὴν τοῦ Μηνοφίλου ἀρχὴν
 εἰς τρία ἔτη ἀνυσθεῖσαν ἡσυχίαν ἔσχον. [Exc. de
 legat. p. 24—25 Par., 124—126 Niebuhr.]

"Ὅτι Βαλεριανὸς εὐλαβηθεὶς τὴν ἔφοδον τῶν 9
 30 Περσῶν, ἐλοιμώξε (ita pro ἐλίμωξε et infra λοιμοῦ
 pro λιμοῦ Müllerus ex Zosimo 1, 36.) γὰρ τὸ στρα-
 τευμα αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον οἱ Μαυρούσιοι, χρυσίου

ἄφατον συναγαγὼν ἔπεμψε πρέσβεις πρὸς Σαπώρην, ἐπὶ μεγάλαις δόσεσι τὸν πόλεμον καταλῦσαι βουλόμενος. ὁ δὲ τὰ τε περὶ τοῦ λοιμοῦ μαθὼν τῇ τε παρακλήσει Βαλεριανοῦ πλέον ἐπαρθεὶς, τοὺς πρέσβεις παρεκλύσας, ἀπράκτους αὐτοὺς ἀπολύσας, εὐθύς 5 ἐπηκολούθησεν. [Exc. de legat. p. 29 Par., 133—134 Niebuhr.]

- 10 "Ὅτι Ὀδέναθος τὸν Σαπώρην [πολὺ] ἐθεράπευεν ὡς ὑπερβεβηκότα κατὰ πολὺ τοὺς Ῥωμαίους. βουλόμενος δὲ αὐτὸν ὑπαγαγέσθαι, πέμπει δῶρα μεγα- 10 λοπρεπῆ καὶ ἄλλα ἀγώγιμα, ὧν ἡ Περσίς οὐκ ἦν εὐφορος, καμῆλοις ἐπιθεῖς. καὶ γράμματα πέμπει δεήσεως δύναμιν ἔχοντα καὶ ὅτι οὐδὲν Πέρσαις ὑπεναυτίον αὐτὸς εἰργάσατο. ὁ δὲ τοὺς οἰκέτας ὑπέτασσε δεξαμένους τὰ δῶρα ῥίπτειν εἰς τὸν ποταμόν, 15 καὶ τὰς ἐπιστολάς διαρρήξας συνέτριψε, καὶ ἐδήλωσε "τίς ὦν καὶ πόθεν ἐτόλμησε πρὸς τὸν οἰκεῖον δεσπότην γράψαι; καὶ νῦν εἰ βούλεται ἐλαφροτέρας κολάσεως τυχεῖν, ὀπίσω τὰς χεῖρας δήσας προσπεσέτω· εἰ δὲ μή, ἴστω ὡς καὶ αὐτὸν καὶ τὸ γένος καὶ 20 τὴν πατρίδα ἀπολωῶ." [Exc. de legat. p. 29 Par., 134 Niebuhr.]

- 11 "Ὅτι Σαπώρης ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν Εὐφράτην διαβὰς μετὰ τοῦ οἰκείου στρατοπέδου, ... [οἱ δὲ στρατιῶται supplet Nieb.] ἤσπάζοντο ἀλλήλους καὶ 25 ἔχαιρον ὡς ἀπωσμένοι κινδύνου φυγόντες. πρὸς δὲ τοὺς ἐν Ἐδέσση στρατιώτας ἔπεμπεν, ὑποσχόμενος αὐτοῖς διδόναι πᾶν τὸ Σύριον νόμισμα τὸ ὄν παρ' αὐτῷ, ἵν' ἀνενόητον αὐτὸν συγχωρήσωσι παρελθεῖν καὶ μὴ ἔλωνται κίνδυνον εἰς ἀμφιβολίαν ἀ- 30 τοὺς ἄγοντα καὶ ἀσχολίαν αὐτῷ περιποιῆσαι καὶ βραδυτήτα. οὐ γὰρ δεδιὼς αὐτοὺς ταῦτα ἐπιδιδόναι

ἔφη, ἀλλ' ἐπειγόμενος τὴν ἑορτὴν εἰς τὰ οἰκεία ποι-
 ῆσαι καὶ μὴ βουλόμενος τριβὴν καὶ ὑπέρθεσιν γε-
 νέσθαι τῇ ὁδοιπορίᾳ αὐτοῦ. καὶ εἶλοντο οἱ στρατιῶ-
 ται λαβεῖν τὸ χρυσίον ἀκινδύνως καὶ παραχωρῆσαι
 5 αὐτοῖς παρελθεῖν. [Exc. de legat. p. 25 Par., 126
 Niebuhr. Conf. Zosimus 1, 39.]

Ἵτι Οὐάνδαλοι ἠττηθέντες ἔπεμψαν πρεσβείαν 12
 πρὸς Αὐρηλιανόν, παρακαλοῦντες εἰς εἰρήνην. Αὐ-
 ρηλιανὸς δὲ ἀσμένως ἐδέξατο, καὶ πακτεύσας πρὸς
 10 αὐτοὺς ἀνεχώρησεν. [Exc. de legat. p. 26 Par., 126
 Niebuhr.]

Ἵτι Ἀφφαρβᾶν, φίλτατος ὢν ὡς μάλιστα τῷ 13
 Ναρσαίῳ τῷ Περσῶν βασιλεῖ, εἰς πρεσβείαν πεμ-
 φθείς σὺν ἱκετεία τῷ Γαλερίῳ ὑπήντησεν. ὅστις
 15 ἄδειαν τοῦ λέγειν λαβὼν εἶπε, "φανερὸν ἐστὶ τῷ
 γένει τῶν ἀνθρώπων ὅτι ὡσπερανεὶ δύο λαμπτήρες
 εἰσιν ἢ τε Ῥωμαϊκὴ καὶ Περσικὴ βασιλεία· καὶ χρὴ
 καθάπερ ὀφθαλμοὺς τὴν ἑτέραν τῇ τῆς ἑτέρας κο-
 σμεῖσθαι λαμπρότητι, καὶ μὴ πρὸς ἀναίρεσιν ἑαυ-
 20 τῶν ἀμοιβαδὸν μέτροι παντὸς χαλεπαίνειν. τοῦτο γὰρ
 οὐκ ἀρετὴ μᾶλλον, ἀλλὰ κουφότης νομίζεται ἢ μαλα-
 κία· τοὺς γὰρ μεταγενεστέρους οἰόμενοι μὴ δύνασθαι
 ἑαυτοῖς βοηθεῖν σπουδάζουσι τοὺς ἀντιτεταγμένους
 ἀνελεῖν. μὴ χρῆναι μέντοι μηδὲ Ναρσαῖον ἀσθενέ-
 25 στερον πάντων τῶν ἄλλων βασιλέων νομίζεσθαι· ἀλλὰ
 τοσοῦτον τῶν ἄλλων βασιλέων Γαλέριον ὑπερέχειν
 ὥστε αὐτὸν τούτῳ μόνῳ δικαίως Ναρσαῖον ἠττηῆσθαι,
 καίτοι τῆς τῶν οἰκείων προγόνων ἀξίας καταδεέστε-
 ρον οὐ γενόμενον." πρὸς τούτοις ἔλεγεν ὁ Ἀφφαρ-
 30 βᾶν ἐντετάλθαι αὐτῷ παρὰ Ναρσαίου, ὡς ἔχοντες
 (ἔχοντος Nieb.) ἐπιείκειαν τὸ τῆς οἰκείας βασιλείας
 δίκαιον τῇ Ῥωμαίων ἐπιτρέψαι φιλανθρωπία. τοι-

γαροῦν μηδὲ τοὺς ὄρκους κομίζειν, ἐφ' οἷς χρὴ γί-
 νεσθαι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τὸ ὅλον τῇ γνώμῃ τοῦ
 βασιλέως διδόναι, πλὴν ὅτι παρακαλεῖ τοὺς παῖδας
 μόνον καὶ τὰς γαμετὰς αὐτῶ ἀποδοθῆναι, διὰ τῆς
 τούτων ἀποδόσεως πλέον εὐεργεσίας ἔνοχος εἶναι 5
 λέγων ἢ ὄπλοις περιῶν· οὐδὲ νῦν δύνασθαι κατ'
 ἀξίαν χάριτας ὁμολογεῖν, ὅτι ἐν αἰχμαλωσίᾳ γενό-
 μενοι τῆς ἐντεῦθεν οὐκ ἐπειράθησαν ὕβρεως, ἀλλ'
 οὕτω μετεχειρίσθησαν ὡς τῇ οἰκείᾳ εὐγενείᾳ ὅσου
 οὕπω ἀποδοθησόμενοι. ἐν τούτοις εἰς μνήμην ἤγε 10
 καὶ τὸ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων εὐμετάβλητον.
 ὁ δὲ Γαλέριος πρὸς ταῦτα δόξας ὀργίζεσθαι, συγκι-
 νήσας τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, ἀπεκρίνατο λέγων οὐ καλῶς
 Πέρσας ἀξιοῦν τῆς μεταβολῆς τῶν ἀνθρωπίνων
 πραγμάτων ἐτέρους μεμνησθαι, ὁπότε αὐτοὶ καιροῦ 15
 ἐπιλαμβανόμενοι οὐ παύονται ταῖς τῶν ἀνθρώπων
 συμφοραῖς ἐπικείμενοι. "καλῶς γὰρ καὶ ἐπὶ Βαλε-
 ριανοῦ τὸ μέτρον τῆς νίκης ἐφυλάξατε, οἵτινες δό-
 λοις αὐτὸν ἀπατήσαντες κατέσχετε καὶ μέχρι γήρωσ
 ἐσχάτου καὶ τελευτῆς ἀτίμου οὐκ ἀπελύσατε, εἴτα 20
 μετὰ θάνατον μυσαρᾶ τινι τέχνῃ τὸ δέρμα αὐτοῦ
 φυλάξαντες θνητῶ σώματι ἀθάνατον ὕβριν ἐπηγά-
 γετε." ταῦτα διεξελθὼν ὁ βασιλεύς, καὶ εἰπὼν ἑαυ-
 τὸν ἐπικαμφθῆναι οὐχ οἷς Πέρσαι διὰ τῆς πρεσβείας
 ὑπέμνησαν, ὡς δέον πρὸς τὰς ἀνθρωπίνας ἀφορᾶν 25
 τύχας· διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον καὶ πρὸς ὀργὴν προσ-
 ἤκειν κινεῖσθαι, εἴ τις πρὸς ἅ Πέρσαι πεπρόχασιν
 ἀποβλέψειεν· ἀλλὰ τοῖς τῶν οἰκείων προγόνων ἰχνε-
 σιν ἀκολουθεῖν, οἷς ἔθος φείδεσθαι μὲν τῶν ὑπη-
 κόων, καταγωνίζεσθαι δὲ τῶν ἀντιταττομένων, ἐκέ- 30
 λευσε τῷ πρεσβευομένῳ τῷ ἰδίῳ βασιλεῖ ἀπαγγεῖλαι
 τὴν Ῥωμαίων καλοκάγαθίαν, ὧν τῆς ἀρετῆς ἐπει-

ράθη, καὶ οὐ πολλῶ ὕστερον προσελπίζειν παρ' αὐ-
τὸν ἀφιζομένους κατὰ γνώμην τοῦ βασιλέως. [Exc.
de legat. p. 26—27 Par., 126—128 Niebuhr.]

Ὅτι Γαλέριος καὶ Διοκλητιανὸς εἰς Νίσιβιν συν- 14
5 ἦλθον, ἔνθα κοινῇ βουλευσάμενοι στέλλουσιν εἰς
Περσίδα πρεσβευτὴν Σικόριον Πρόβον ἀντιγραφεία
τῆς μνήμης. τοῦτον ὁ Ναρσαῖος τῇ τῶν ἐπαγγελ-
θέντων ἐλπίδι φιλοφρόνως ἐδέξατο. χρῆται δὲ καί
τινι ἀναβολῇ ὁ Ναρσαῖος. ὡς γὰρ βουλόμενος δῆ-
10 θεν τοὺς περὶ Σικόριον πρέσβεις, οἵα δὴ κεκοπω-
μένους, ἀνακτῆσασθαι, μέχρι τοσούτου περὶ τὸν
Ἄσπροῦδιν ποταμὸν τῆς Μηδικῆς τὸν Σικόριον πα-
ρείλκυσεν, οὐκ ἀγνοοῦντα μέντοι τὸ γινόμενον, ἕως
οἱ τῆδε κάκεισε διὰ τὸν πόλεμον σκορπισθέντες συν-
15 ἐλέγησαν. καὶ τηρικαῦτα ἐν τοῖς ἐνδοτέρω τῶν βα-
σιλείων πάντας τοὺς ἄλλους χωρίσας, καὶ ἀρκεσθεῖς
τῇ παρουσίᾳ Ἀφφάρβα καὶ Ἀρχαπέτου καὶ Βαρσα-
βώρσου, ὧν ὁ μὲν ἕτερος ὑπαρχος ἦν πραιτωρίων,
ὁ δὲ ἕτερος τὴν τοῦ Συμίου εἶχεν ἀρχήν, ἐπέτρεψε
20 τῷ Πρόβῳ τὴν πρεσβείαν διεξιέναι. ἦν δὲ τὰ κεφάλαια
τῆς πρεσβείας ταῦτα, ὥστε κατὰ τὸ ἀνατολικὸν
κλίμα τὴν Ἰντηληνὴν μετὰ Σωφηνῆς καὶ Ἀρξανηνὴν
μετὰ Καρδουηνῶν καὶ Ζαβδικηνῆς Ῥωμαίους ἔχειν,
καὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν ἐκατέρας πολιτείας ὀροθέ-
25 σιον εἶναι, Ἀρμενίαν δὲ Ζίνθα τὸ κάστρον ἐν μεθο-
ρίῳ τῆς Μηδικῆς κείμενον ὀρίζειν, τὸν δὲ Ἰβηρίας
βασιλέα τῆς οἰκείας βασιλείας τὰ σύμβολα Ῥωμαίοις
ὀφείλειν, εἶναι δὲ τόπον τῶν συναλλαγμάτων Νίσι-
βιν τὴν πόλιν, παρακειμένην τῷ Τίγριδι. τούτων
30 ὁ Ναρσαῖος ἀκούσας, ἐπειδὴ πρὸς μηδὲν τούτων ἢ
παρουῖα τύχη ἀρνεῖσθαι αὐτὸν συνεχώρει, συνέθετο
τούτοις ἅπασιν· πλὴν ἵνα μὴ δόξῃ ἀνάγκη πάντα

ποιεῖν, διηρνήσατο μόνον τὸ τόπον εἶναι τῶν συναλλαγμάτων τὴν Νίσιβιν. ὁ δὲ Σικόριος, "ἐνδεδωκέναι χρῆ πρὸς τοῦτο· οὔτε γὰρ αὐτοκράτωρ ἢ πρεσβεία καὶ περὶ τούτου ἐκ τῶν αὐτοκρατόρων οὐδὲν ἐπετέτραπτο." τούτων οὖν συντεθέντων, ἀπεδόθησαν τῷ Ναρσαίῳ αἱ τε γαμεταὶ καὶ οἱ παῖδες, μετὰ φιλοτιμίας τῶν βασιλέων τῆς σωφροσύνης αὐταῖς καθαυῶς φυλαχθεῖσης. [Exc. de legat. p. 29—30 Par., 134—136 Niebuhr.]

- 15 "Ὅτι Δικίννιος πέμπει πρεσβευτὴν πρὸς Κωνσταντῖνον Μεστριανὸν κόμητα. ἐλθόντα δὲ τὸν Μεστριανὸν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τινα χρόνον διέσυρε. μετὰ ταῦτα δὲ πρὸς τε τὸ ἄδηλον τοῦ πολέμου ἀποβλέπων, ἅμα δὲ καὶ ὅτι οἱ τοῦ Δικιννίου ἐφόδῳ λανθανούσῃ χρησάμενοι τὴν βαστάγην αὐτοῦ μετὰ τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας κατέσχον, δέχεται αὐτόν. ὁ δὲ τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τὴν εἰρήνην ἐπρεσβεύετο, μὴ χρῆναι λέγων τὸν τοὺς ὁμοφύλους νενικηκότα κατ' αὐτῶν χαλεπαίνειν. ὅτι γὰρ ἂν ἀπόλοιτο, τοῦτο λοιπὸν τῷ νενικηκότι, ἀλλ' οὐχὶ τοῖς ἡττωμένοις ἀπόλλυσθαι· καὶ ὅτι ὁ ἐνὶ τὴν εἰρήνην ἀρνούμενος πολλῶν ἐμφυλίων πολέμων γίνεται αἴτιος. ὁ δὲ βασιλεὺς τῷ τε προσώπῳ καὶ τῇ τοῦ σώματος κινήσει τὸ μέγεθος τῆς ὀργῆς δηλῶν, καὶ μόλις φωνὴν ἀφείς, εἶπεν, "οὐχ οὔτω μέχρι τοῦ παρόντος διαγενόμεθα (διαγεγενήμεθα Bekk.), οὐδὲ διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ μέχρι τῶν ἐνταῦθα πολεμοῦντες καὶ νικῶντες ἀφικόμεθα, ὥστε μὴ ἐθέλειν τὸν οἰκεῖον γαμβρὸν κοινωνὸν ἔχειν διὰ τὰ μύση αὐτοῦ καὶ τὴν ἀγχιστεῖαν ἀπαγορεύειν, εὐτελὲς δὲ ἀνδράποδον μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ βασίλεια προσδέξασθαι." ἐκέλευσεν οὖν τὸν Μεστριανόν, τούτου τοῦ μέρους τῆς πρεσβείας

σκολάζοντος, εἴ τι ἕτερον αἰτεῖν βούλοιο, λέγειν·
καὶ ἔδοξε τὸν Βάλεντα ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας.

[Exc. de legal. p. 27 Par., 128—129 Nieb. Conf. Zosimus 2, 20.]

5 Ὅτι Μαγνέντιος καὶ Βετρανίων πέμπουσι πρέσ- 16
βεις πρὸς Κωνσταντίον. πέμπονται δὲ Ῥουφῖνος καὶ
Μαρκελλῖνος, ὁ μὲν ὑπαρχος ὢν τῶν πραιτωρίων, ὁ
δὲ ἕτερος στρατηλάτης, καὶ Νουνέχιος συγκλητικὸς
ὑπαρχος, καὶ Μάξιμος πρὸς τούτοις, ὑπομνήσαντες
10 τὸν Κωνσταντίον ὄπλων ἀποσχέσθαι καὶ πρώτην
ἔχειν ἐν τῇ βασιλείᾳ τιμὴν. ὁ δὲ Μαγνέντιος δι'
αὐτῶν τὴν ἰδίαν θυγατέρα τῷ Κωνσταντίῳ ὑπισ-
χνεῖτο διδόναι γαμετὴν ἐπὶ τῷ καὶ αὐτὸς τὴν Κων-
σταντίαν λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν τοῦ Κωνσταντίου.
15 ἐδέξατο οὖν ὁ βασιλεὺς τοὺς Βετρανίωνος καὶ Μα-
γνεντίου πρέσβεις, ἐν οἷς ὁ Νουνέχιος εὐθύς ἔφη τῷ
προοιμίῳ εἰρήνην αἰτεῖν τὸν Μαγνέντιον, καὶ πολ-
λάκις τῆς περὶ τῶν παρόντων πραγμάτων καταστά-
σεως τὸν Κωνσταντίον ὑπεμίμησκε, φάσκων μὴ
20 χρῆναι αὐτὸν ἀπροόπτως καὶ κεκμηκότα ἤδη τοῖς
πολέμοις δύο κατ' αὐτὸν (αὐτοῦ Bekk.) βασιλεῖς,
στρατιωτικῆς τε ἐπιστήμης ἐμπείρους καὶ ὁμονοοῦν-
τας ἀλλήλοις καὶ ἔτι ἀκεραλοὺς ὄντας, εἰς πόλεμον
προκαλεῖσθαι· οἵτινες, εἰ μὴ περὶ εἰρήνης συνδό-
25 ξαιεν, ὅποιοι καὶ πηλίκοι κατὰ τὸν ἐμφύλιον πό-
λεμον ἔσονται παραταττόμενοι, εἴτε εἰς μόνος εἴτε
ὁμοῦ ἄμφω παραγένοιτο, μὴ θέλειν αὐτὸν ἐτέρωθεν
μαθεῖν ἢ ἐκ τῶν ἤδη πεπραγμένων αὐτοῖς, ὅτε ταῖς
ἐκείνων παρατάξεσιν αὐτῷ τε καὶ τῷ γένει αὐτοῦ
30 θρίαμβοι κατωρθοῦντο. ταύτης τῆς πρεσβείας ἀκού-
σας ὁ βασιλεὺς ἐν φροντίσι πολλαῖς ἦν. καὶ εἰς
ὑπνον τραπεῖς εἶδεν ὄψιν ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὥσπερ

ἐξ ὕψους κατιῶν καὶ τῇ χειρὶ κατέχων τὸν Κωνσταντα, ὃν ἀνεῖλε Μαγνέντιος, τοῦτον αὐτῷ προσφέρων ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἐδόκει τὰ ῥήματα φθέγγεσθαι· “Κωνσταντίε, ἰδοὺ Κώνστας ὁ πολλῶν βασιλέων ἀπόγονος, ὁ ἐμὸς υἱὸς καὶ σὸς ἀδελφός,⁵ τυραννικῶς ἀπολλύμενος. μήτε οὖν τὴν βασιλείαν διακοπιτομένην μήτε τὴν πολιτείαν ἀνατροπομένην περιίδῃς μήτε εὐλαβηθῆς ἀπειλᾶς, ἀλλὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐσομένην σοι δόξαν πάσης ἐκβάσεως προτίμησον, καὶ μὴ ἴδῃς ἀνεκδίκητον ἀδελφόν.”¹⁰ μετὰ ταύτην τὴν ὄψιν ἀφυπνισθεῖς ὁ Κωνσταντίος, τῶν πρέσβεων πλὴν Ρουφίνου φυλακῇ παραδοθέντων . . . . [Exc. de legat. p. 27—28 Par., 129—131 Niebuhr.]

17 “Ὅτι ἐπὶ Κωνσταντίου πρέσβεις ἦλθον Περσῶν.¹⁵ ὁ δὲ τῆς πρεσβείας ἡγεμὼν Ναρσῆς τὸ τραχὺ τῶν γραμμάτων ὧν ἐπεφέρετο τῇ τῶν οἰκείων ἡμερότητι τρόπων συγκεράσας, ἔδωκε πρὸς ἀνάγνωσιν. [Exc. de legat. p. 28 Par., 131 Niebuhr. V. Ammian. Marc. 17, 5.]²⁰

18 “Ὅτι οἱ βάρβαροι ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου εἰρήνην ἤτουν· ὁ δὲ ἦλθεν εἰς τὸ σπείσασθαι αὐτοῖς, καὶ ἐξήτει ὁμήρους λαβεῖν. οἱ δὲ βάρβαροι πάννυ πολλοὺς ἔλεγον ἔχειν [αὐτὸν αἰχμαλώτους. καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο τούτους ἔχειν supplet Nieb.]²⁵ πολέμῳ, ἀλλ’ οὐ παρ’ ἐκείνων δεδομένους· νῦν δὲ ζητεῖν εἰρήνης ἐνέχυρα, εἴ τινες εἶεν πρὸς τοῦτο παρ’ αὐτοῖς ἐπιτήδειοι. ἐκείνων δὲ οὐδὲν ἀπαρνούμενων, ἀλλὰ δώσειν συντιθεμένων οὓς ἂν αὐτὸς ἐπιλέξειτο, τὸν τοῦ βασιλέως υἱὸν ἠξίου λαβεῖν³⁰ ὡς ἀντὶ πολλῶν μόνον ἀρκοῦντα, ὃν εἶχεν αἰχμάλωτον. οἱ δὲ βάρβαροι ἤδη τεθνᾶναι αὐτὸν ὑπο-

λαμβάνοντες, μετὰ τοῦ σφῶν βασιλέως ὀδυρόμενοί
 τε καὶ στένοντες, ἐδέοντο τοῦ Καίσαρος ἀδύνατα μὴ
 ζητεῖν, ἀπαιτοῦντα τοὺς ἤδη τεθνεώτας ὀμήρους·
 τοῦτο δὲ τεκμήριον εἶναι τοῦ σπονδᾶς αὐτὸν μὴ
 ἐθέλειν ποιήσασθαι. [Exc. de legat. p. 28 Par., 131
 —132 Niebuhr.]

Eunapium fr. 2 exscripsisse videtur Petrus.

PRAXAGORAE FRAGMENTA.

Post Petrum posui historicorum nonnullorum partim ab uno fere Photio memoratorum fragmenta, quorum primus est Praxagoras, de quo Bibl. cod. 62:

Ἀνεγνώσθη Πραξαγόρου [τοῦ Πραξαγόρου addit cod. A.] τοῦ Ἀθηναίου τῆς κατὰ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον ἱστορίας βιβλία δύο. ἐν οἷς λόγοις διεξιουσιν ὅτι ὁ πατὴρ Κωνσταντῖνου Κωνστάντιος Βρετανίας ἐβασίλευσε, Μαξιμῖνος δὲ τῆς Ῥώμης καὶ τῆς ἄλλης Ἰταλίας καὶ Σικελίας, ὁ δὲ ἕτερος Μαξιμῖνος τῆς τε Ἑλλάδος καὶ τῆς κάτω Ἀσίας καὶ Θράκης, Διοκλητιανὸς δὲ ὁ καὶ τῶν ἄλλων πρεσβύτατος τῆς τε Βιθυνίας ἦρχε καὶ τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Λιβύης καὶ τῆς Αἰγύπτου, ὅσῃν ὁ Νεῖλος ἐπερχόμενος ἄρδει. τὸν οὖν Κωνσταντῖνον ὁ πατὴρ πέμπει παρὰ Διοκλητιανὸν εἰς Νικομήδειαν παιδευθησόμενον. παρῶν δέ, φησί, Μαξιμῖνος ὁ τῆς κάτω Ἀσίας βασιλεῶν εἰς ἐπιβουλὰς ὤρμησε τοῦ νέου· καὶ πρὸς μάχην λέοντι ἀγρίῳ καθίστησι τὸν νεανίαν. ὁ δὲ τὸ μὲν θηρίον κρατήσας ἀνεῖλε, τῆς δὲ ἐπιβουλῆς αἰσθόμενος φεύγει πρὸς τὸν πατέρα· οὗ τὸν βίον λιπόντος ὁ παῖς ἐκδέχεται τὴν βασιλείαν. ταύτης δὲ ἐπιβὰς Κελτοὺς καὶ Γερμανοὺς, ἔθνη πρόσοικα καὶ βάρβαρα, κατεστρέψατο. ἀσελγῶς δὲ καὶ βαρέως τῶν

ὑπηκόων ἄρχειν Μαξέντιον μαθῶν, οὗτος δ' ἄρ' ἦν
 μετὰ Μαξιμίῳ τῶν ἐν Ῥώμῃ καταστάς κύριος,
 ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτόν, δίκας τῆς εἰς τοὺς ἀρχομένους
 παρανομίας πραττόμενος. καὶ μάχῃ νικήσας ἐς φυγὴν
 5 ἔτρεψε. φευγῶν δέ, ἦν τοῖς πολεμίοις αὐτὸς ἀπωλείας
 ἐδολογράφει μηχανήν, ταύτην εὗρατο τοῦ βίου κατα-
 στροφὴν, τῇ παρ' αὐτοῦ κατασκευασθείσῃ διώρυγι
 περιπεσῶν. τὴν μέντοι τούτου κεφαλὴν τινες τῶν
 Ῥωμαίων ἀποτεμόντες καὶ ξύλῳ ἀρτήσαντες τὴν πό-
 10 λιν περιεπόλεον. Κωνσταντίνῳ δὲ καὶ ἦδε ἡ βα-
 σιλεία προθύμως καὶ χαίρουσα προσεχώρησεν. ἐπεὶ
 δὲ καὶ Λικίνιον ὠμῶς καὶ ἀπανθρώπως τοῖς ὑπηκό-
 οις ἀποκεχρημένου ἐπυνθάνετο, οὗτος δὲ τῆς μοίρας
 ἐκείνης ἐβασίλευσεν, ἧς Μαξιμίῳ ὁ τὴν ἐπιβουλήν
 15 Κωνσταντίνῳ διὰ τοῦ λέοντος προσενεγκῶν ἐπεστά-
 τει, αὐτοῦ τὸν βίον λιπόντος, οὐκ ἐνεγκῶν ὁμοφύ-
 λων ὕβριν ἀφόρητον, ἐστράτευεν ἐπ' αὐτόν, τῆς τυ-
 ραννίδος αὐτὸν εἰς τὸ βασιλικῶς ἄρχειν μεταστησό-
 μενος. Λικίνιος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιστρατεῖαν
 20 ἀκούσας καὶ δείσας, ἔκρυπτε τε τὴν ὠμότητα φιλαν-
 θρωπίας προσχήματι καὶ ὄρκους ὑπέτεινεν ἀγαθόν
 τε ἑαυτὸν τοῖς ὑπὸ χεῖρα παρασχέσθαι καὶ ἄς ἔθετο
 σπονδὰς συντηρεῖν ἀπαραβάτους. διὸ τότε μὲν ὁ
 βασιλεὺς ἀπέστη τοῦ πολεμεῖν· ὕστερον δέ, ἐπεὶ κα-
 25 κία ἤρμεῖν οὐχ οἶα τέ ἐστι, καὶ τῶν ὄρκων ἠφειδη-
 κότα καὶ ἐς πᾶν κακότητος ἐλληλακότα καταπολεμήσας
 μάχαις καρτεραῖς καὶ ἐν τῇ Νικομηδείᾳ συγκλείσας
 ἐπολιόρκει. ἀκείθεν ἐν ἰκέτου πρὸς βασιλεῖα κατα-
 φυγόντα σχήματι κατέλιπεν ἡ βασιλεία, καὶ συνέβη
 30 τὸν μέγαν Κωνσταντίνον, τῆς μεγάλης ἀρχῆς τὸν
 ἄξιον ἐπιζητούσης, εἰς ἑαυτὸν τὰς εἰρημένας βασι-
 λείας ἐπισπάσασθαι· τῆς τε γὰρ πατρῴας κληρονό-

μος ἐγένετο καὶ τῆς Ῥωμαίων, καταλύσας Μαξιμίον (1. Μαξέντιον), Ἑλλάδος τε καὶ Μακεδονίας καὶ τῆς κάτω Ἀσίας παραλύσας τῆς ἀρχῆς τὸν ῥηθέντα Λικίνιον. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης μοίρας, ἧς ἦρχε Διοκλητιανός, αὐτὸς ἀνεδήσατο τὸ κράτος. ὁ γὰρ 5 Λικίνιος καὶ ταύτην εἶχεν ὑφ' ἑαυτόν, Μαξιμίνου πολέμου νόμῳ ἀφελών, ὃς Διοκλητιανοῦ διάδοχος ἐγγόνει. κρατυνάμενος οὖν καὶ μίαν δείξας τὴν σύμπασαν βασιλείαν, κτίζει τὸ Βυζάντιον ἐπώνυμον ἑαυτῷ. φησὶν οὖν ὁ Πραξαγόρας, καίτοι τὴν θρη- 10 σκείαν Ἑλλην ὦν, ὅτι πάσῃ ἀρετῇ καὶ καλοκαγαθίᾳ καὶ παντὶ εὐτυχίματι πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκότας ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀπεκρύψατο. ἐν οἷς αὐτοῦ καὶ οἱ δύο συμπεραίνονται λόγοι.

Ἔτος δὲ τῆς ἡλικίας ἦγε δεύτερον καὶ εἰκοστὸν 15 Πραξαγόρας, ὡς αὐτὸς φησιν, ὅτε ταῦτα συνέγραφε. συνεγράψατο δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἕτερα βιβλία δύο, περὶ τῶν Ἀθήνησι βασιλευσάντων, ἔτος ἀνύων ἑννεακαίδεκατον. συνέταξε δὲ καὶ ἕτερα βιβλία ἕξ εἰς τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλέα Ἀλέξανδρον, τριακοστὸν 20 πρῶτον ἐλαύνων ἐνιαυτόν. ἔστι δὲ τὴν φράσιν σαφῆς καὶ ἡδύς, ὀλίγον δὲ τοῦ δέοντος ἀτουώτερος. κέχρηται δὲ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ.

CANDIDI FRAGMENTA.

Photius Bibl. cod. 79: *Ἀνεγνώσθησαν Κανδίδου ἱστορίας λόγοι τρεῖς. ἄρχεται μὲν τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς Λέοντος ἀναρρήσεως, ὅς ἦν ἐκ Δακίας μὲν τῆς ἐν Ἰλλυριοῖς, στρατιωτικῶ παραγγείλας τάγματι καὶ τελεῶν ἄρξας τῶν ἐν Σηλυμβρία, τὴν βασιλείαν δὲ σπουδῆ Ἄσπαρος ἐγχειρισθείς, ὅς ἦν Ἀλανὸς μὲν γένος, ἐκ νεαρᾶς δὲ στρατευσάμενος ἡλικίας καὶ παιδοποιησάμενος ἐκ τριῶν γάμων Ἀρδαβούριον, Πατρίκιον, Ἐρμενάρικον, καὶ θηλείας δύο. ποιεῖται μὲν ὁ συγγραφεὺς, ὡς εἴρηται, ἀρχὴν τῆς ἱστορίας τὴν ἀρχὴν τῆς Λέοντος βασιλείας, τελευτᾷ δ' εἰς τὴν ἀναγόμεναι Ἀναστασίου. ἔστι δὲ πατρίδος μὲν Ἰσαυρίας, ὡς αὐτὸς φησι, τῆς τραχείας· ἐπιτήδευμα δὲ ἔσχεν ὑπογραφεὺς τῶν ἐν Ἰσαύροις πλεῖστον ἰσχυσάντων. τὴν δὲ θρησκείαν Χριστιανὸς ἦν καὶ ὀρθόδοξος· τὴν τε γὰρ τετάρτην σύνοδον ἐπαίνοις στέφει καὶ τῶν κατ' αὐτῆς καινοτομούντων καθάπτεται δικαίως. τὴν δὲ φράσιν οὐκ ἔχει πρόπουσαν λόγῳ ἱστορικῶ· ταῖς τε γὰρ ποιητικαῖς λέξεσιν ἀπειροκάλως τε κέχρηται καὶ μειρακιωδῶς καὶ ἡ συνθήκη αὐτῶ εἰς τὸ τραχύτερον καὶ δύσηχον ἐκδιθυραμβοῦται, ὥσπερ αὖ πάλιν εἰς τὸ ἐκλελυμένον τε καὶ ἐκμελὲς ὑπτιάζει. νεωτερίζει δὲ καὶ ταῖς συντάξεσιν*

οὐκ εἰς τὸ γλαφυρὸν μάλλον καὶ ἐπαφρόδιτον, ὥσπερ ἕτεροι, ἀλλ' ὥστε δυσχερῆς ἀκοῦσαι καὶ τοῦ ἠδέος ὑπερόριος. πλὴν αὐτος ἑαυτοῦ πολὺ βελτίων ἐνιαχοῦ τοῖς λόγοις πάντα γινόμενος, συμμιγῆ τὴν ἱστορίαν καὶ ἐξ ἀνομοιοτάτων ἀρμόξων ἀλίσκεται. οὗτος ἰσχυρίζεται τὴν Ἰσαυρίαν ἀπὸ τοῦ Ἡσαῦ λαβεῖν τὴν ἐπωνυμίαν.

Διέρχεται δὲ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν Ἄσπαρος καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ δυναστείαν, τὴν ἀνάρρησιν διὰ τοῦ Ἄσπαρος Λέοντος, τὸν συμβάντα τῇ πόλει ἐμπρησμόν, καὶ ὅσα Ἄσπαρι περὶ τούτου ἐπὶ τὸ κοινῆ συμφέρον διαπέπρακται. καὶ περὶ Τατιανοῦ καὶ Βιβιανοῦ, καὶ ὡς περὶ αὐτῶν διηρέχθη Ἄσπαρ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ οἷα εἰς ἀλλήλους ἀπεφθέγγαντο. καὶ ὡς ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦτο ἠταιρίσατο τὸ Ἰσαύρων γένος διὰ Ταρασικοδίσσα Ῥουσουμβλαδεώτου, ὃν καὶ Ζήνωνα μετονομάσας γαμβρὸν ἐποιήσατο, τὴν προτέραν γυναικα θανάτου νόμῳ ἀποβαλόντα. καὶ ὡς Ἀρδαβούριος εἰς τὸ ἐναντίον μελετῶν τῷ βασιλεῖ καὶ αὐτὸς οἰκειοποιήσασθαι τοὺς Ἰσαύρους διενόηθη· καὶ ὅτι Μαρτίνος, οἰκεῖος ἂν Ἀρδαβουρίου, μὴνύει Ταρασικοδίσσα ἄπερ Ἀρδαβουρίῳ κατὰ βασιλέως ἐτυρεύετο· καὶ ὡς ἐντεῦθεν ἐς τὸ τραχύτερον τῆς ἐς ἀλλήλους ὑπονοίας προοιούσης ἀναίρει Λέων ὁ βασιλεὺς Ἄσπαρα καὶ τοὺς παῖδας Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον τὸν καῖσαρα. ἀλλ' ὁ μὲν καῖσαρ τῶν πληγῶν ἀνενεγκῶν παραδόξως διεσώθη καὶ διέζησεν. ἀλλὰ καὶ ὁ ἕτερος τῶν παίδων Ἀρμενέριχος (Ἐρμενάριχος p. 441, 8) οὐ συμπαρῶν τῷ φύντι τὸν φόνον τότε διέφυγε. Ταρασικοδίσσαν δὲ γαμβρὸν ἐπὶ θυγατρὶ Ἀριάδνῃ Λέων ὁ βασιλεὺς ποιῆται, καὶ μετονομάζει Ζήνωνα, στρατηγὸν τῆς ἕω

χειροτουήσας. καὶ τὰ κατὰ Ἀφρικὴν Βασιλίσκου εὐ-
 τυχήματά τε καὶ δυστυχήματα. καὶ ὡς Λέων πολλὰ
 βουληθεὶς καὶ διαμηχανησάμενος Ζήνωνα τὸν γαμ-
 βρὸν ἀνειπεῖν βασιλέα, τῶν ὑπηκόων μὴ παραδεχο-
 5 μένων, οὐκ ἴσχυσε. καὶ ὡς πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ τὸν
 ἔγγονον μὲν αὐτοῦ ἐκ Ζήωνος φύντα τῇ Ἀριάδνῃ,
 καὶ ὡς μετὰ τελευτὴν Λέοντος ὁ παῖς Λέων Ζήνωνα
 τὸν πατέρα, συναινέσει τῆς βουλῆς, βασιλέα ἔστυψε.
 λεπτομερῆς τε τῆς Ἰσαύρων γενεαλογίας ἀφήγησις,
 10 καὶ ὡς εἶησαν ἀπόγονοι τοῦ Ἡσαῦ πολλὴ σπουδὴ
 καὶ διήγησις. ὅπως τε Ζήνων ὑπὸ Βηρόνης ἀπατη-
 θεὶς φεύγει γυναικὶ ἅμα καὶ μητρὶ τῆς πόλεως καὶ
 τῆς βασιλείας· καὶ ὡς Βηρίνα, ἐλπίδι τοῦ συναφθῆ-
 ναι Πατρικίῳ τῷ μαγίστρῳ καὶ βασιλεύειν αὐτὸν τὸν
 15 γαμβρὸν αὐτῆς φυγαδεύσασα ἐξ ἀπάτης, καὶ αὐτὴ
 τῆς ἐλπίδος ἐσφάλῃ, τῶν ἐν τέλει Βασιλίσκου τὸν
 αὐτῆς ἀδελφὸν ἀνειπόντων βασιλέα. περὶ τε τῆς
 Ἰσαύρων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀμυθῆτου σφαγῆς.
 καὶ ὡς μετὰ Νέπωτα βασιλέα Ῥώμης Αὐγουστουλον
 20 ὁ πατὴρ Ὀρέστης Ῥώμης κατεπράξατο βασιλεύειν.
 ταῦτα ὁ πρῶτος λόγος.

Ὁ δὲ δεύτερος, ὅπως Πατρικίος ὁ μάγιστρος, ὁ
 Βηρίνη συμφθειρόμενος, ἐπαγανακτήσαντος αὐτῷ
 Βασιλίσκου, ἀπεβίω, καὶ διὰ τοῦτο Βηρίνα δι'
 25 ἔχθρας πρὸς τὸν ἀδελφὸν καταστᾶσα, καὶ Ζήνωνι
 διὰ χρημάτων τὴν τῆς βασιλείας ἀνάληψιν συμπράτ-
 τουσα, τὰ ἔσχατα ἔπασχεν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ εἰ
 μὴ διέκλεψεν αὐτὴν Ἀρμάτος ἐκ τοῦ ναοῦ, τάχα ἂν
 καὶ διεφθάρη. ὡς Ἀρμάτος τῇ γαμετῇ συνδιαφθει-
 30 ρόμενος Βασιλίσκου ἐπὶ μέγα δυναστείας ἤρθη, καὶ
 ὡς ὕστερον τὸν κατὰ Ζήνωνος πιστευθεὶς πόλεμον
 ἀπέκλινεν ἐπὶ συνθήκαις δι' Ἰλλου πρὸς αὐτόν, καὶ

εὐδοκίμων ἐπὶ Ζήνωνος, ὡς καὶ τὸν υἱὸν Βασιλί-
 σκον καίσαρα ἰδεῖν, ὕστερον ἐκρεουργήθη, καὶ ὁ
 παῖς ἐκ τοῦ καίσαρος εἰς τοὺς ἐν Βλαχέρναις ἀνα-
 γνώστας ἐτέλεσεν. ὡς πρὸ τούτων Βασιλίσκος Μάρ- 5
 κον τὸν ἴδιον υἱὸν καίσαρα ἀνεῖπεν, εἶτα καὶ βασι-
 λέα. καὶ ὡς Ἴλλους συνέβη Ζήνωνι εἰς φιλίαν, καὶ
 πάλιν ἀναλαβεῖν παρεσκεύασε τὴν βασιλείαν. καὶ
 ὡς καταστασιασθεὶς Βασιλίσκος σὺν τῇ γυναικὶ Ζη-
 νωνίδι καὶ τέκνοις καταφεύγει εἰς τὴν ἐκκλησίαν,
 ἀκεῖθεν ἀπάτη Ἀρμάτου ἐκβληθεὶς ἐξορίζεται εἰς 10
 Καππαδοκίαν, εἶτα παγγενεὶ κατασφάζεται. ὡς Πέ-
 τρου τοῦ δυσσεβοῦς τὰς τῆς ἀνατολῆς ταράσσοντος
 ἐκκλησίας Καλανδίωνα Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ἱε-
 ρᾶσθαι Ἀντιοχείας ἀπέστειλε, καὶ δεόμενος χρημά-
 των ἐκ μηνυμάτων ἐπέτυχε, καὶ πολλοὶ νεωτερί- 15
 σαντες κατ' αὐτοῦ καὶ ἐαλωκότες δίκην ἔδοσαν. ὡς
 Ἴλλους πολλὰ τῇ Ῥωμαίων συνήνεγκε πολιτεία ταῖς
 τε κατὰ πόλεμον ἀνδραγαθίαις καὶ ταῖς κατὰ πόλιν
 φιλοτιμίαις τε καὶ δικαιοπραγίαις. ὡς μετὰ τὴν ἀναί-
 ρεσιν τοῦ βασιλέως Νέπωτος Ῥώμης καὶ τὸν δια- 20
 γμὸν τοῦ μετ' αὐτὸν Αὐγουστούλου Ὀδοάκρος Ἰτα-
 λίας καὶ αὐτῆς ἐκράτησε Ῥώμης· καὶ στασιασάντων
 αὐτῶ τῶν δυσμικῶν Γαλατῶν, διαπρεσβευσαμένων
 τε αὐτῶν καὶ Ὀδοάκρου πρὸς Ζήωνα, Ὀδοάκρω
 μᾶλλον ὁ Ζήνων ἀπέκλινεν. ὡς Ἀλανός τις Ἴλλου 25
 ἀνελεῖν βουληθεὶς καὶ πλήξας Ἐπινίκιον εἶπεν, ὃς
 ἦν οἰκεῖος Βηρίνη, τὴν ἀναίρεσιν ὑποθέσθαι· καὶ
 ὡς ἐξεδόθη Ἐπινίκιος Ἴλλου· καὶ ὡς ὑποσχέσει καὶ
 ἀμνηστίας καὶ εὐεργεσιῶν ἐξεῖπε πάντα Ἐπινίκιος,
 ὅσα ἐπεβούλευε Βηρίνα κατὰ Ἴλλου· καὶ ὡς Ζήνων 30
 Βηρίναν διὰ τοῦτο ἐκδίδωσιν, ὁ δὲ αὐτὴν εἰς φρού-
 ριον Κιλικίας ὑπερορίσας ἠσφαλίσατο. ὡς Παμπρεπίω

τῷ δυσσεβεί διὰ Μάρσου Ἴλλους φιλιωθεῖς ἅπαντα
κατὰ μικρὸν συνέχεε τὰ αὐτοῦ. ὡς ἐμφύλιος συνέ-
στη Ζήνωνι πόλεμος, ἐξάρχοντος Μαρκιανοῦ καὶ
Προκοπίου, υἱῶν τοῦ βασιλεύσαντος Ῥώμης Ἀνθε-
5 μίου· καὶ κρατήσαντος Ζήωνος δι' Ἴλλου, πρεσβύ-
τερος μὲν Μαρκιανὸς ἐχειροτονήθη, ὁ δὲ Προκόπιος
πρὸς Θεοδώριχον τὸν ἐν Θράκῃ διέφυγε. καὶ ὡς
ὑπερορισθεῖς Μαρκιανὸς ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ διαφυ-
γῶν ἐτάραξε τὴν κατ' Ἀγκυραν Γαλατίαν, εἶτα συλ-
10 ληφθεῖς εἰς Ἰσαυρίαν διωκίσθη. καὶ ὡς ἢ πρὸς Ἴλ-
λουν ἔχθρα τῷ βασιλεῖ συνέστη καὶ ηὔξήθη. οὕτω
καὶ ὁ δεῦτερος.

Ὁ δὲ τρίτος ἄλλα τε περιέχει καὶ ὡς εἰς τὸ ἐμ-
φανὲς Ἴλλους ἐπαναστὰς Ζήνωνι βασιλέα Λεόντιον
15 σὺν Βηρίνῃ ἀνεῖπεν, ὅπως τε δυσπραγήσαντες ἐπο-
λιορκήθησαν καὶ ἀλόντες ἀπετμήθησαν, καὶ τᾶλλα
ἕως τῆς Ζήωνος τελευτῆς.

Κάνδιδος (Κάδδος codd.) ἱστοριογράφος φησὶν 2
ὅτι ὁ Λέων ὁ Μακέλλης, ὁ μετὰ Μαρκιανὸν βασιλεύ-
20 σας, περὶ τὴν ἐκστρατείαν τὴν κατὰ Βανδήλων
ἄπειρα χρήματα δεδαπάνηκεν· ἦσαν γάρ, ὡς οἱ ταῦτα
ἐφανέρωσαν κεχειρικότες, διὰ μὲν τῶν ὑπάρχων χρυ-
σίου λίτραι τετρακισμύριαι πρὸς ἑπτακισχίλιας, διὰ
δὲ τοῦ κόμητος τῶν θησαυρῶν ἑπτακισχίλιαι πρὸς
25 μυρίας καὶ ἀργυρίου λίτραι ἑπτακόσiai χιλιάδες,
ἄτερ τῶν ἀνηλωμένων ἐκ τῶν δημευσίμων ἀρχόντων
καὶ ἐκ τοῦ βασιλέως Ἀνθεμίου. [Suidas v. χειροῖζω.
Conf. Vales. ad Euagrium II, 16.]

THEOPHANIS BYZANTII FRAGMENTA.

Photius Bibl. cod. 64: Ἀνεγνώσθη Θεοφάνους Βυζαντίου ἱστορικῶν λόγοι δέκα. ἄρχεται δὲ ὁ πρῶτος λόγος ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ πολέμου τοῦ συστάντος μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν σπονδῶν, ἃς Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς καὶ Χοσρόης ὁ Περσῶν ἀλλήλοις ἔθεντο, ἔλυσε δὲ Χοσρόης τε αὐτὸς καὶ Ἰουστίνος, διάδοχος Ἰουστινιανοῦ καταστάς, δευτέρου ἔτους τῆς ἀρχῆς αὐτῷ περαιουμένου. ἀρχόμενος δὲ ἐντεῦθεν τῆς ἱστορίας κάτεισι μέχρι δεκάτου ἔτους αὐτοῦ τοῦ πολέμου. μέμνηται δὲ ἐν τῷδε τῷ πρώτῳ τοῦ βιβλίου λόγῳ καὶ τὰ κατὰ Ἰουστινιανὸν ἱστορηῖσαι· οὐ μὴν ἀλλὰ δῆλός ἐστιν ὡς καὶ ἐφεξῆς τῶν δέκα λόγων ἑτέρους συνέταξε. διέξεισι δὲ ἐν μὲν τῷδε τῷ λόγῳ ὅπως αἱ σπονδαὶ συνεχύθησαν Ἰουστίνου μὲν διὰ Κομεντιόλου Σουανίαν παρὰ Χοσρόου ἀπαιτοῦντος, αὐτοῦ δὲ ὑποτιθεμένου, οὐ μέντοι διδοῦντος, ὅπως τε ἡ Μεσοποταμία πᾶσα ἐσείσθη, προοίμιον τῶν ἐπελευσομένων κακῶν γενομένη.

2 Ὅτι τὰ πρὸς εὐρον ἄνεμον τοῦ Τανάϊδος Τοῦρκοι νέμονται, οἱ πάλαι Μασσαγέται καλούμενοι, οὓς Πέρσαι οἰκεία γλώσση Κερμιχίωνάς φασι. καὶ αὐτοὶ

δὲ ἐν τῷ τότε δῶρα καὶ πρέσβεις πρὸς βασιλέα Ἰου-
 στίνον ἔστειλαν, δεόμενοι μὴ ὑποδέξασθαι αὐτὸν
 τοὺς Ἀβάρους· ὁ δὲ τὰ δῶρα λαβὼν καὶ ἀντιφιλο-
 φρονησάμενος ἀπέλυσεν εἰς τὰ οἰκεῖα. τοῖς δὲ Ἀβά-
 5 ροις ὕστερον ἔλθοῦσι, καὶ Παννουῖαν οἰκῆσαι καὶ εἰ-
 ρήνης τυχεῖν δεομένοις, διὰ τὸν πρὸς τοὺς Τούρκους
 λόγον καὶ τὰς συνθήκας οὐκ ἐσπείδατο.

Ὅτι τὴν τῶν σκωλήκων γένεσιν ἀνὴρ Πέρσης 3
 βασιλεύοντος Ἰουστινιανοῦ ἐν Βυζαντίῳ ὑπέδειξεν,
 10 οὐπω πρότερον ἐγνωσμένην Ῥωμαίοις. οὗτος δὲ ἐκ
 Σηρῶν ὀρμηθεὶς ὁ Πέρσης τὸ σπέρμα τῶν σκωλή-
 κων ἐν νάρθηκι λαβὼν μέχρι Βυζαντίου διεσώσατο,
 καὶ τοῦ ἕαρος ἀρξαμένου ἐπὶ τὴν τροφήν τῶν συκα-
 μίνων φύλλων ἐπαφῆκε τὰ σπέρματα· τὰ δὲ τρα-
 15 φέντα τοῖς φύλλοις ἐπτεροφύησέ τε καὶ τᾶλλα εἰρ-
 γάσατο. ὦν τὴν τε γένεσιν καὶ τὴν ἐργασίαν ὁ
 βασιλεὺς Ἰουστίνος ὕστερον τοῖς Τούρκοις ὑποδείξας
 ἐθάμβησεν· οἱ γὰρ Τοῦρκοι τότε τὰ τε Σηρῶν ἐμ-
 πόρια καὶ τοὺς λιμένας κατεῖχον. ταῦτα δὲ πρὶν μὲν
 20 Πέρσαι κατεῖχον, Ἐφθαλάνου δὲ τοῦ Ἐφθαλιτῶν
 βασιλέως, ἐξ οὗ καὶ τὸ γένος ἔσχε τὴν κλησιν, Πε-
 ρόξην καὶ Πέρσας νικήσαντος, ἀφηρέθησαν μὲν τού-
 των οἱ Πέρσαι, δεσπότηαι δὲ κατέστησαν Ἐφθαλιταί·
 οὓς μικρῶ ὕστερον μάχη νικήσαντες Τοῦρκοι ἀφει-
 25 λον ἐξ αὐτῶν καὶ ταῦτα. Ἰουστίνος δὲ Ζήμαρχον ἐς
 τοὺς Τούρκους πρέσβυν ἀπέστειλεν· ὃς καὶ λαμπρῶς
 ἐστιάσας τε τοὺς Τούρκους καὶ ἐς τὰ μάλιστα φι-
 λοφρονηθεὶς ἐς τὸ Βυζάντιον ἐπανήει. διὸ καὶ ὁ
 Χοσρόης ἐπ' Αἰθίοπας, φίλους ὄντας Ῥωμαίοις, τοὺς
 30 πάλαι μὲν Μακροβίους, νῦν δὲ Ὀμηρίτας καλουμέ-
 νους, ἐστράτευσε, καὶ τὸν τε βασιλέα τῶν Ὀμηρι-
 τῶν Σανατούρκην διὰ Μιράνους τοῦ Περσῶν στρα-

τηγοῦ ἐξώρρησε, τὴν τε πόλιν αὐτῶν ἐξεπόρθησε καὶ τὸ ἔθνος παρεστήσατο. διέξεισι δὲ καὶ ὅπως Ἀρμενιοὶ ὑπὸ Σουρήνου κακούμενοι, καὶ μάλιστα περὶ τὴν εὐσέβειαν, τὸν τε Σουρήναν ὁμοφρονήσαντες διὰ Οὐαρδάνου, οὗ τὸν ἀδελφὸν Μανουήλ 5 ἐτύγγανεν ἀνελῶν, καὶ δι' ἐτέρου τινὸς Οὐάρδου ἀνεῖλον, καὶ Περσῶν ἀποστάντες Ῥωμαίοις προσεχώρησαν, τὸ Δούβιος τὸ πόλισμα, ἐν ᾧ κατόκουν, ἀπολιπόντες καὶ πρὸς τὰ Ῥωμαίων ἦδη γενόμενοι, καὶ τοῦτο μάλιστα γέγονε τῆς τῶν Περσῶν πρὸς 10 Ῥωμαίους σπονδῶν καταλύσεως αἴτιον. ἀπέστησαν δὲ παραυτίκα καὶ Ἰβηρες καὶ προσεχώρησαν Ῥωμαίοις, Γοργένους αὐτῶν ἡγεμονεύοντος· ἦν δὲ τῶν Ἰβήρων τότε ἡ Τίφιλις μητρόπολις.

- 4 Ὅτι Μαρκιανὸς ὁ τοῦ Ἰουστίνου τοῦ βασιλέως 15 ἐξάδελφος, τῆς ἕω χειροτονηθεὶς στρατηγός, εἰς τὸν πρὸς Χοσρόην πόλεμον ὀγδόῳ ἔτει τῆς Ἰουστίνου βασιλείας ἐξαποστέλλεται. Ἰωάννης δὲ ὁ τῆς Ἀρμενίας στρατηγός καὶ Μιράνης ὁ τῶν Περσῶν, ὁ καὶ Βαραμαάνης, τὴν στρατείαν συνῆθροισον. καὶ τοῖς 20 μὲν Ἀρμενίοις συνεμάχουν Κόλχοι, Ἀβασγοὶ καὶ Σαρῶης ὁ Ἀλανῶν βασιλεύς, τῷ δὲ Μιράνῃ Σάβιροι καὶ Δαγάνες καὶ τὸ Διλμαϊνὸν ἔθνος. πολεμήσας δὲ ὁ Μαρκιανὸς τὸν Μιράνην περὶ τὴν Νισιβηνῶν πόλιν αὐτὸν μὲν εἰς φυγὴν ἔτρεψεν, ἀνείλε δὲ 25 ἐν τῇ μάχῃ χιλίους καὶ διακοσίους, καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν ἑβδομήκοντα· Ῥωμαίων δὲ ἄνδρες ἀνηρέθησαν ἑπτὰ. ἐπολιόρκει τε ἦδη καὶ τὸ τῶν Νισιβηνῶν τεῖχος. Χοσρόης δὲ ταῦτα μαθὼν, τεσσαράκοντα μὲν χιλιάδας ἰππέων, πεζῶν δὲ ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν 30 συναγείρας, ἠπείγετο βοηθεῖν καὶ πολεμεῖν Ῥωμαίους. ἐν τούτῳ δὲ διαβάλλεται ὁ Μαρκιανὸς τῷ βα-

σιλεῖ ὡς ἐρῶν τυραννίδος, καὶ ὁ βασιλεὺς πεισθεὶς
αὐτὸν μὲν παρέλυσε τῆς ἀρχῆς, Θεόδωρον ἀντικατα-
στήσας τὸν τοῦ Ἰουστινιανοῦ παῖδα, Τζίρον ἐπίκλην.
ἀταξίας δὲ διὰ ταῦτα συμβάσης, τῆς τε πολιορκίας
⁵ Ῥωμαῖοι ἀπέσχοντο καὶ Χοσρόης τὸ Δάρας πολιορ-
κήσας παρεστήσατο.

OLYMPIODORI FRAGMENTA.

Photius Bibl. cod. 80: Ἀνεγνώσθησαν Ὀλυμπιο-
δώρου ἱστορικοὶ λόγοι κβ'. ἄρχεται ἀπὸ τῆς Ὀνω-
ρίου τοῦ βασιλέως Ῥώμης τῆς ὑπατείας τὸ ἕβδομον
καὶ Θεοδοσίου τὸ δεύτερον, κατέρχεται δὲ μέχρις
ὅτου Βαλεντινιανὸς ὁ Πλακιδίας καὶ Κωνσταντίου 5
παῖς εἰς τὴν βασιλείου τῆς Ῥώμης ἀνερχήθη ἀρχὴν.
οὗτος ὁ συγγραφεὺς Θεβαῖος μὲν ἔστιν, ἐκ τῶν πρὸς
Αἴγυπτου Θεβαῶν τὸ γένος ἔχων, ποιητῆς, ὡς αὐτὸς
φησι, τὸ ἐπιτήδευμα, Ἕλλην τὴν θρησκείαν, σαφῆς
μὲν τὴν φράσιν, ἄτονος δὲ καὶ ἐκκελυμένος καὶ 10
πρὸς τὴν πεπατημένην κατενηνεγμένος χυδαιολογίαν,
ὥστε μηδ' ἄξιός εἰς συγγραφὴν ἀναγράφεσθαι ὁ λό-
γος. ὃ καὶ αὐτὸς ἴσως συνιδῶν οὐ συγγραφὴν αὐτῷ
ταῦτα κατασκευασθῆναι, ἀλλὰ ὕλην συγγραφῆς ἐκ-
πορισθῆναι διαβεβαιουῖται· οὕτως ἄμορφος καὶ ἀνί- 15
δεος καὶ αὐτῷ τοῦ λόγου ὁ χαρακτήρ καταφαίνεται.
καὶ γὰρ οὐδεμιᾶ τῶν ἰδεῶν καλλωπίζεται, πλὴν εἴ-
τις ἔν τισι τῇ ἀφελείᾳ πλησιάζειν ἐκβιάσοιτο· τῷ
γὰρ λίαν ταπεινῷ καὶ ἐξηυτελισμένῳ καὶ ταύτης
ἐκπίπτων εἰς ἰδιωτισμὸν ὅλως ὑπενήνεκται. ὕλην δὲ 20
αὐτὸς ἱστορίας ταῦτα καλῶν ὅμως καὶ λόγοις διαιρεῖ
καὶ προοιμίους πειρᾶται κοσμεῖν, καὶ πρὸς Θεοδό-
σιον τὸν βασιλέα, ὃς ἀνεψιὸς ἐχρημάτιζεν Ὀνωρίου

καὶ Πλακιδίας, Ἀρκαδίου δὲ παῖς, πρὸς τοῦτον τὴν ἱστορίαν ἀναφωνεῖ.

Διαλαμβάνει τοίνυν περὶ Στελίκωνος, ὅσῃν τε 2
 περιεβέβλητο δύναμιν, καταστὰς ἐπίτροπος τῶν παί-
 5 δων Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πατρὸς
 αὐτῶν Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, καὶ ὡς Σερῆναν
 νόμῳ γάμου ἠγάγετο, Θεοδοσίου καὶ ταύτην αὐτῷ
 κατεγγυήσαντος· ὅτι τε μετὰ ταῦτα Στελίκων εἰς
 τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Θερμαντίαν τὸν βασιλέα Ὀνώ-
 10 ριον γαμβρὸν ἐποιήσατο, καὶ ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἔτι
 μᾶλλον ἦρθη δυνάμεως, καὶ πολλοὺς πολέμους ὑπὲρ
 Ῥωμαίων πρὸς πολλὰ τῶν ἔθνων κατώρθωσε· καὶ
 ὅτι μισαιφόνῳ καὶ ἀπανθρώπῳ σπουδῇ Ὀλυμπίου, ὃν
 αὐτὸς τῷ βασιλεῖ προσφωκείωσε, τὸν διὰ ξίφους ὑπέ-
 15 μεινε θάνατον. [Conf. Zosimus 5, 32, Sozom. 9, 4,
 Philostorg. 11, 3; 12, 3, Oros. 7, 38.]

Ὅτι Ἀλάριχος ὁ τῶν Γότθων φύλαρχος, ὃν Στε- 3
 λίκων μετεκαλέσατο ἐπὶ τῷ φυλάξει Ὀνωρίῳ τὸ Ἰλ-
 λυρικόν· τῇ γὰρ αὐτοῦ ἦν παρὰ Θεοδοσίου τοῦ πα-
 20 τρὸς ἐκνενεμημένον βασιλεία (conf. Zosimus 5, 26, 2).
 οὗτος ὁ Ἀλάριχος διὰ τε τὸν φόνον Στελίκωνος καὶ
 ὅτι ἂ συνέκειτο αὐτῷ οὐκ ἐλάμβανε, πολιορκεῖ καὶ
 ἐκπορθεῖ τὴν Ῥώμην· ἐξ ἧς χρήματά τε ἄπειρα ἐξεκό-
 μισε καὶ τὴν ἀδελφὴν Ὀνωρίου Πλακιδίαν, ἐν Ῥώμῃ
 25 διάγουσαν, ἠχμαλώτισε. καὶ πρὸ τῆς ἀλώσεως δὲ
 ἕνα τινὰ τῶν κατὰ τὴν Ῥώμην ἐπιδόξων, Ἄτταλος
 ἦν ὄνομα αὐτῷ, τὴν ἐπαρχότητα τότε διέποντα, εἰς
 βασιλέα ἀνηγόρευσεν. ἐπράχθη δὲ αὐτῷ ταῦτα διὰ
 τε τὰς προειρημένας αἰτίας καὶ ὅτι Σάρων, καὶ αὐτὸν
 30 Γότθον ὄντα, καὶ πλήθους μὲν ὀλίγου ἐπάρχοντα· ἄχρι
 γὰρ διακοσίων ἢ καὶ τριακοσίων αὐτῷ ὁ λαὸς ἐξετεί-
 νετο· ἄλλως δὲ ἡρωικόν τινα καὶ ἐν μάχαις ἀκατα-

γώνιστον, τοῦτον ὅτι Ῥωμαῖοι ἡταιρίσαντο δι' ἐχθρας Ἀλαρίχῳ ὄντα, ἄσπονδον ἐχθρὸν Ἀλαρίχον ἐποίησαντο.

- 4 Ὅτι ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ῥώμης ἀλληλοφαγία τῶν ἐνοικούντων ἐγένετο. 5
- 5 Ὅτι Ἀλαρίχος ἔτι ζῶντος Στελίχωνος μ' κεντηνάρια μισθὸν ἔλαβε τῆς ἐκστρατείας. [Conf. Zosimus 5, 26, 3; 29, 14.]
- 6 Ὅτι μετὰ θάνατον Στελίχωνος ἀναιρεῖται ἐναποπιυγείσα καὶ Σερῆνα ἢ τούτου γυνή, αἰτία νομισθεῖσα τῆς ἐπὶ Ῥώμην ἐφόδου Ἀλαρίχου· ἀναιρεῖται δὲ πρότερον μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Στελίχωνος ὁ ταύτης κἀκείνου παῖς Εὐχέριος. [Conf. Zosimus 5, 38.]
- 7 Ὅτι τὸ βουκελλάριος ὄνομα ἐν ταῖς ἡμέραις Ὀνωρίου ἐφέρετο κατὰ στρατιωτῶν οὐ μόνον Ῥωμαίων, 15 ἀλλὰ καὶ Γότθων τινῶν· ὡς δ' αὐτως καὶ τὸ φοιδεράτων κατὰ διαφόρον καὶ συμμιγοῦς ἐφέρετο πλήθους.
- 8 Ὅτι Ὀλύμπιος ὁ ἐπιβουλεύσας Στελίχωνα μάρτυρος τῶν ὀφρικίων γέγονεν, εἶτα ἐξέπεσε τῆς ἀρχῆς, εἶτα πάλιν ἐπέβη ταύτης, ἔπειτα ἐξέπεσεν, 20 εἶτα ἐκπεσὼν ῥοπάλοις ὕστερον ὑπὸ Κωνσταντίου, ὃς ἠγάγετο Πλακιδίαν, παιόμενος ἀναιρεῖται, τὰς ἀκοὰς πρότερον ἐκκοπέεις· καὶ ἡ δίκη τὸν ἀνοσιουργὸν εἰς τέλος οὐκ ἀφῆκεν ἀτιμώρητον.
- 9 Ὅτι τῶν μετὰ Ῥοδογάισον Γότθων οἱ κεφαλαῖῶ- 25 ται ὀπίματοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συντείνοντες χιλιάδας, οὓς καταπολεμήσας Στελίχων Ῥοδογάισον προσηταιρίσατο. [Conf. Zosimus 5, 26, 4, Orosius 7, 27, Iordanes De success. regn. c. 95. Deinde quae Zosimus 5, 27, nominato Olympiodoro habet, vide post 30 Exc. Photii.]

Ὅτι Ἀλαρίχου νόσφ' τελευτήσαντος διάδοχος αὐ- 10
τοῦ Ἀδαοῦλφος καθίσταται ὁ τῆς γυναικὸς ἀδελφός.

Ὅτι τὸν ξηρὸν ἄρτον βουκελλάτον ὁ συγγραφεὺς 11
καλεῖσθαί φησι, καὶ χλευάζει τὴν τῶν στρατιωτῶν
5 ἐπωνυμίαν, ὡς ἐκ τούτου βουκελλαρίων ἐπικλη-
θέντων.

Ὅτι Κωνσταντῖνος εἰς τυραννίδα ἀρθεῖς πρεσ- 12
βεύεται πρὸς Ὀνώριον, ἅκων μὲν καὶ ὑπὸ τῶν στρα-
τιωτῶν βιασθεῖς ἀπολογούμενος ἄρξι, συγγνώμην
10 δὲ αἰτῶν καὶ τὴν τῆς βασιλείας ἀξιῶν κοινωνίαν·
καὶ βασιλεὺς διὰ τὰ ἐνεστηκότα δυσχερῆ τέως κατα-
δέχεται τὴν τῆς βασιλείας κοινωνίαν. κατὰ τὰς
Βρετανίας δὲ ὁ Κωνσταντῖνος ἐτύγγχανεν ἀνηγορευ-
μένος, στάσει τῶν ἐκεῖσε στρατιωτῶν εἰς ταύτην
15 ἀνηγμένος τὴν ἀρχήν. καὶ γὰρ ἐν ταύταις ταῖς
Βρετανίαις, πρὶν ἢ Ὀνώριον τὸ ἑβδομον ὑπατεῦσαι,
εἰς στάσιν ὀρμήσαν τὸ ἐν αὐταῖς στρατιωτικὸν Μάρ-
κον τινὰ ἀνεῖπον αὐτοκράτορα· τοῦ δὲ ὑπ' αὐτῶν
ἀναιρεθέντος, Γρατιανὸς αὐτοῖς ἀντικαθίσταται.
20 ἐπεὶ δὲ καὶ οὗτος εἰς τετράμηνον αὐτοῖς προσκορῆς
γεγονῶς ἀπεσφάγη, Κωνσταντῖνος τότε εἰς τὸ τοῦ
αὐτοκράτορος ἀναβιβάζεται ὄνομα. οὗτος Ἰουστίνου
καὶ Νεοβιγάζτην στρατηγὸς προβαλόμενος, καὶ τὰς
Βρετανίας ἐάσας, περαιουῖται ἅμα τῶν αὐτοῦ ἐπὶ
25 Βουωνίαν, πόλιν οὕτω καλουμένην, παραθαλασσίαν
καὶ πρώτην ἐν τοῖς τῶν Γαλλιῶν ὀρίοις κειμένην.
ἐνθα διατρίψας, καὶ ὅλον τὸν Γάλλον καὶ Ἀκντανὸν
στρατιωτὴν ἰδιοποιησάμενος, κρατεῖ πάντων τῶν
μερῶν τῆς Γαλατίας μέχρι τῶν Ἀλπεων τῶν μεταξὺ
30 Ἰταλίας τε καὶ Γαλατίας. οὗτος δύο παῖδας ἔσχε,
Κώνσταντα καὶ Ἰουλιανόν, ὧν τὸν μὲν Κώνσταντα
Καίσαρα χειροτονεῖ, εἶτα ὕστερον κατὰ τὰς αὐτὰς

ἡμέρας καὶ τὸν Ἰουλιανὸν νωβελίσσιμον. [Conf. Zosimus 6, 2, ubi Iustinianum et Neviogastum ponit pro Iustino et Neovigaste.]

- 13 Ὅτι Ἄτταλος βασιλεύσας κατὰ Ὀνωρίου ἐπὶ Ῥάβενναν ἐκστρατεύεται, καὶ πέμπεται πρὸς αὐτόν, ὡς 5 ἐκ βασιλέως Ὀνωρίου πρὸς βασιλέα, Ἰοβιανὸς ἑπαρχος καὶ πατρίκιος, καὶ Οὐάλης στρατηγὸς ἑκατέρας δυνάμεως, καὶ Ποτάμιος ὁ κυαίσταρ, καὶ Ἰουλιανὸς πριμικήριος τῶν νοταρίων· οἱ ἐδήλουν Ἄττάλῳ ἐπὶ κοινωνίᾳ τῆς βασιλείας ἀπεστάλθαι παρὰ Ὀνωρίου. 10 ὁ δὲ ἀπένευσεν, ἀλλὰ νῆσον οἰκεῖν ἢ ἕτερόν τινα τόπον, ὃν ἂν βούλοιο, συγχωρεῖν Ὀνώριον, κακῶν ἀπαθῆ. ἀποκρίνεται δὲ Ἰοβιανὸς ἡσθεῖς, ἐπαγγελλόμενος καὶ σινῶσαι καθ' ἑνὸς μέλους τὸν βασιλέα Ὀνώριον. ἐφ' ᾧ ἐπετίμησεν Ἄτταλος Ἰοβιανῷ, ὡς 15 οὐδενὸς ἔθους ὄντος σινοῦσθαι βασιλέα ἐκοντὶ τὴν βασιλείαν ἀποτιθέμενον. ἀλλὰ Ἰοβιανὸς μὲν πολλάκις πρεσβεύσας, καὶ μηδὲν ἀνύσας, καταμένει πρὸς Ἄτταλον, πατρίκιος Ἀττάλου ὀνομασθεῖς, μετέρχεται δὲ κατὰ τὴν Ῥάβενναν ἐπὶ τὸν πραιπόσιτον Εὐ- 20 σέβιον ἢ δυναστείᾳ. ὅς μετὰ ἰκανὸν χρόνον Ἄλλοβίχον ἐπηρεῖα καὶ ὑποθήκη δημοσίᾳ καὶ ἐπ' ὄψεσι τοῦ βασιλέως ῥάβδοις ἀναιρεῖται. χρόνος ἔρρευσεν ἰκανός, καὶ μὴ πειθόμενος Ἄτταλος Ἀλαρίχῳ, σπουδῆ δὲ μάλιστα Ἰοβιανοῦ, ὅς ἦν τὴν Ὀνωρίου πρεσβείαν 25 προδεδωκώς, καθαιρεῖται τῆς βασιλείας, καὶ μένει τὸν ἰδιώτην παρὰ Ἀλαρίχῳ βίον ἀνθηρομένης. ἔπειτα μετὰ χρόνον τινὰ βασιλεύει, εἶτα καθαιρεῖται. καὶ μετὰ ταῦτα ὕστερον ἐπὶ Ῥάβενναν παραγεγονώς, καὶ τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλους ἀκρω- 30 τηριασθεῖς, ἔξορία παραπέμπεται. [Conf. Zosimus 6, 8 seqq.; Sozom. 9, 8, 12.]

Ἔστι Ἄλλοβιχος μετὰ βραχύ, τὴν ἐφ' ᾧ τὸν πραι-14
 πόσιτον Εὐσέβιον ἀνεῖλε δίκην τινύς, γνώμη τοῦ
 βασιλέως κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναιρεῖται· καὶ
 Κωνσταντῖνος ὁ τύραννος τὸν Ἄλλοβίχου θάνατον
 5 μαθὼν, ἐπειγόμενος πρὸς Ῥάβενναν, ὥστε σπείσα-
 σθαι Ὀνωρίῳ, φοβηθεῖς ὑποστρέφει.

Ἔστι τὸ Ῥήγιον μητρόπολις ἐστὶ τῆς Βρεττίας, ἐξ 15
 οὗ φησιν ὁ ἱστορικὸς Ἀλάριχον ἐπὶ Σικελίαν βουλό-
 μενον περαιωθῆναι ἐπισχεθῆναι· ἄγαλμα γάρ φησι
 10 τετελεσμένον ἰστάμενον ἐκώλυσε τὴν περαιώσιν. τετέ-
 λεστο δέ, ὡς μυθολογεῖ, παρὰ τῶν ἀρχαίων ἀποτρό-
 παιόν τε τοῦ ἀπὸ τῆς Αἴτνης πυρὸς καὶ πρὸς κώλυσιν
 παρόδου διὰ θαλάσσης βαρβάρων· ἐν γὰρ τῷ ἐνὶ ποδὶ
 πῦρ ἀκοίμητον ἐτύγγανε, καὶ ἐν τῷ ἐτέρῳ ὕδωρ
 15 ἀδιάφθορον. οὗ καταλυθέντος ὕστερον ἔκ τε τοῦ
 Αἴτναιου πυρὸς καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων βλάβας ἡ Σι-
 κελία ἐδέξατο. κατέστρεψε δὲ τὸ ἄγαλμα Ἀσκληπιὸς
 ὁ τῶν ἐν Σικελίᾳ κτημάτων Κωνσταντίου καὶ Πλα-
 κιδίας διοικητῆς καταστάς.

Ἔστι Κωνσταντίνου τοῦ τυράννου καὶ Κώνσταν-16
 τος τοῦ παιδός, ὃς πρότερον μὲν Καῖσαρ, ἔπειτα δὲ
 καὶ βασιλεὺς ἐκεχειροτόνητο, τούτων ἠττηθέντων καὶ
 πεφευγόντων, Γερόντιος ὁ στρατηγός, τὴν πρὸς τοὺς
 βαρβάρους ἀσμενίσας εἰρήνην, Μάξιμον τὸν ἑαυτοῦ
 25 παῖδα, εἰς τὴν τῶν δομεστικῶν τάξιν τελοῦντα, βα-
 σιλέα ἀναγορεύει· εἶτα ἐπιδιώξας Κώνσταντα κατε-
 πράξατο ἀναιρεθῆναι, καὶ κατὰ πόδας εἶπετο διώ-
 κων καὶ τὸν πατέρα Κωνσταντίνου. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα
 ἐγίνετο, Κωνσταντίος καὶ Οὐλφιλαῖς ἀποστέλλονται
 30 παρὰ Ὀνωρίου κατὰ Κωνσταντίνου, καὶ καταλαβόν-
 τες τὴν Ἀρήλατον, ἔνθα τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο
 Κωνσταντῖνος σὺν Ἰουλιανῷ τῷ παιδί, ταύτην πο-

λιορκοῦσι. καὶ Κωνσταντῖνος καταφυγῶν εἰς εὐκτήριον πρεσβύτερος τότε χειροτονεῖται, ὄρκων αὐτῷ ὑπὲρ σωτηρίας δοθέντων· καὶ τοῖς πολιορκοῦσιν αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἀναπετάννυνται. καὶ πέμπεται σὺν τῷ υἱῷ Κωνσταντῖνος πρὸς Ὀνώριον· ὁ δὲ μνησι-⁵κακῶν αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν ἀνεψιῶν αὐτοῦ, οὓς ἐτύγχανε Κωνσταντῖνος ἀνελών, πρὸ τριάκοντα τῆς Ῥαβέννης μιλλῶν παρὰ τοὺς ὄρκους προστάττει τούτους ἀναιρεθῆναι. Γερόντιος δέ, παραγενομένων Οὐλφιλᾶ καὶ Κωνσταντίου, φεύγει· καὶ καταληφθεῖς,¹⁰ ὅτι ἐγκρατῶς ἤρχε τοῦ οἰκείου στρατοῦ, ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ἐπιβουλεύεται· πῦρ γὰρ κατὰ τῆς οἰκίας αὐτοῦ ἀνῆψαν. ὁ δὲ πρὸς τοὺς ἐπαναστάntας κρατερῶς ἐμάχετο, ἓνα συναγωνιστὴν ἔχων Ἀλανὸν τὸ γένος, εἰς δούλους αὐτοῦ ἀριθμούμενον. τέλος τὸν τε Ἀλα-¹⁵νὸν καὶ τὴν γυναῖκα, τοῦτο προθυμουμένους, ἀναιρεῖ, ἐπικατασφάζει δὲ καὶ ἑαυτόν. Μάξιμος δὲ ὁ παῖς ταῦτα μαθὼν πρὸς τοὺς ὑποσπόνδους φεύγει βαρβάρους. [Conf. Sozom. 9, 14.]

- 17 Ὅτι Ἰοβῖνος ἐν Μουνδιακῷ (Μογονντιακῷ Hoeschel.)²⁰ τῆς ἐτέρας Γερμανίας κατὰ σπουδὴν Γῶαρ τοῦ Ἀλανοῦ καὶ Γυντιαρίου, ὃς φύλαρχος ἐχρημάτιζε τῶν Βουργουντιόνων, τύραννος ἀνηγορεύθη. πρὸς ὃν παραγενέσθαι Ἄιταλος Ἀδαοῦλφον παραινεῖ· καὶ παραγίνεται ἅμα τοῦ πλήθους. καὶ Ἰοβῖνος ἀνιᾶται²⁵ ἐπὶ τῇ Ἀδαοῦλφου παρουσίᾳ, καὶ μέμφεται δι' αἰνιγμάτων τῷ παραινέσαντι Ἄιτάλῳ τὴν ἄφιξιν. καὶ Σάρος δὲ ἔμελλε πρὸς Ἰοβῖνον παραγενέσθαι· ἀλλ' Ἀδαοῦλφος τοῦτο μαθὼν προὔπαντιάζει, χιλιάδας δέκα συνεπαρόμενος στρατιώτην, ἔχοντι ἄνδρας περὶ³⁰ αὐτόν [Ἀσάρῳ addit corr. A. Σάρῳ Nieb. Sed haud dubie nomen ex margine illatum : cum praecedenti στρα-

τιώτην, quod olim scribebatur στρατιώτη, conf. στρατιώτην supra p. 453, 28] ὀκτωκαίδεκα ἢ καὶ εἴκοσιν. ὃν ἔργα ἠρωικὰ καὶ θαυμαῖα ἄξια ἐπιδειξάμενον μόλις σόκκοις ἐξώγησαν, καὶ ὕστερον ἀναιρουῦσι. Σάρως δ' ἦν ἀποστάς Ὀνωρίου, ὅτι Βελλερίδου, ὃς ἦν αὐτῷ δομέστικος, ἀναιρεθέντος οὐδεὶς λόγος τῷ βασιλεὶ τῆς ἀναιρεσέως οὐδὲ τοῦ φόνου γίνεται εἰσπραξίς.

Ἵτι διαλαμβάνει περὶ Δουάτου καὶ περὶ τῶν 18
 10 Οὔνων, καὶ περὶ τῶν ῥηγῶν αὐτῶν τῆς εὐφροσύνης τοξείας, καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς καὶ Δουάτου ὁ ἱστορικὸς ἐπρέσβευσε· καὶ τὴν διὰ θαλάσσης αὐτοῦ πλάνην ἐκτραγοδεῖ καὶ τὸν κίνδυνον, καὶ ὅπως ὄρκω Δουάτος ἀπατηθεὶς ἐκθέσμως ἀποσφάζεται, καὶ
 15 ὅπως Χαράτων ὁ τῶν ῥηγῶν πρῶτος ἐπὶ τῷ φόνῳ εἰς θυμὸν ἀνάπτεται, ὅπως τε πάλιν βασιλικοῖς δώροις διαπραῦνεται καὶ ἡσυχάζει. ἐν οἷς καὶ ἡ πρώτη τῆς ἱστορίας δεκάλογος.

Ἄρχεται δὲ ἡ δευτέρα ὡδε, ὅτι Ἰοβίνος παρὰ 19
 20 γυνάμην Ἀδαούλφου τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Σεβαστιανὸν βασιλέα χειροτονήσας εἰς ἔχθραν Ἀδαούλφῳ κατέστη. καὶ πέμπει Ἀδαούλφος πρὸς Ὀνώριον πρέσβεις, ὑποσχόμενος τὰς τε τῶν τυράννων κεφαλὰς καὶ εἰρήνην ἄγειν. ὧν ὑποστρεψάντων καὶ ὄρκων μεσι-
 25 τευσάντων, Σεβαστιανοῦ μὲν πέμπεται τῷ βασιλεὶ ἡ κεφαλὴ, Ἰοβίνος δὲ ὑπὸ Ἀδαούλφου πολιορκούμενος ἑαυτὸν ἐκδίδωσι, καὶ πέμπεται κακεῖνος τῷ βασιλεὶ, ὃν ἀνθεντήσας Δάρδανος ὁ ἑπαρχὸς ἀναιρεῖ. καὶ ἀποτίθενται ἄμφω αἱ κεφαλὰι Καρθαγένης (Ραβέν-
 30 νης Schottus) ἔξωθεν, ἔνθα καὶ ἡ Κωνσταντίνου καὶ ἡ Ἰουλιανοῦ ἀπετιμήθησαν πρότερον, ἢ τε Μαξιμίνου (Μαξιμίμου Nieb.) καὶ ἡ Εὐγενίου, οἱ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ

μεγάλου τυραννίδι ἐπιθέμενοι εἰς τοῦτο τέλους κατέστρεψαν.

- 20 Ἀδαοῦλφος δὲ Πλακιδίαν ἀπηγεῖτο κατὰ σπουδὴν μάλιστα Κωνσταντίου, ὃς ὕστερον αὐτῇ καὶ εἰς γάμους ἔξευξεν· ἀλλὰ τῶν πρὸς Ἀδαοῦλφον ὑπο-⁵σχέσεων μὴ περαιομένων, καὶ μάλιστα τῆς σιτοπομπίας, οὔτε ταύτην ἀπεδίδου καὶ εἰς μάχην ἐμελέτα τὰ τῆς εἰρήνης διαλύεσθαι.
- 21 Ὅτι Ἀδαοῦλφος ἀπαιτούμενος Πλακιδίαν ἀνταπήτει τὸν ὀρισθέντα σίτον. ἀπόρων δ' ὄντων τῶν ¹⁰ ὑποσχομένων εἰς τὸ δοῦναι, οὐδὲν δὲ ἤττον ὁμολογούντων, εἰ λάβοιεν Πλακιδίαν, παρασχεῖν, καὶ ὁ βάρβαρος τὰ ὅμοια ὑπεκρίνετο, καὶ πρὸς Μασσαλίαν, πόλιν οὕτω καλουμένην, παραγενόμενος, δόλω ταύτην λαβεῖν ἤλπιζεν. ἔνθα πληγεῖς Βουηφατίου τοῦ ¹⁵ γενναιοτάτου βαλόντος, καὶ μόλις τὸν θάνατον διαφυγῶν, εἰς τὰς οἰκείας ὑπεχώρησε σκηνάς, τὴν πόλιν ἐν εὐθυμῖα λιπῶν καὶ δι' ἐπαίνων καὶ εὐφημίας ποιουμένην Βουηφατίου.
- 22 Ὅτι Ἀδαοῦλφος τὸν γάμον μελετῶν Πλακιδίας, ²⁰ Κωνσταντίου ταύτην ἀπαιτοῦντος, βαρυτέρας προὔτεινεν αἰτήσεις, ἵνα διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν αἰτήσεων εὐλογον δόξῃ τὴν κατάσχεσιν αὐτῆς πεποιημένα.
- 23 Ὅτι Κωνσταντίος δισίγνατος πάλαι γεγονὼς ²⁵ ὑπάτος κατὰ τὴν Ῥάβενναν προέρχεται, μεθ' οὗ κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπατεύει Κώνστας· καὶ χρυσίον μὲν σύμμετρον καὶ ἱκανὸν πρὸς τὸ τῆς ὑπατείας ἀνάλωμα. εὔρηται ἐκ τῶν τοῦ Ἡρακλειανοῦ, ὃς τυραννίδα μελετῶν ἀνήρηται, οὐ μὴν γε τοσοῦ-³⁰τον εὐρέθη ὅσον καὶ ἠλπίζετο. χρυσίον μὲν γὰρ οὐδὲ μέχρι κεντημαρίων κ' εὔρηται· ἡ δὲ ἀκίνητος

αὐτοῦ οὐσία καὶ αὐτὴ εἰς δισχιλίαις λίτρας συνέ-
 τεινε. καὶ ταύτην ἅπασαν τὴν ὑπόστασιν Κωνσταν-
 τιος ἐκ μιᾶς αἰτήσεως παρὰ Ὀνωρίου εἰλήφει. ἦν δὲ
 Κωνστάντιος ἐν μὲν ταῖς προόδοις κατηφῆς καὶ σκυ-
 5 θρωπός, μεγαλόφθαλμός τε καὶ μεγαλαύχην καὶ πλα-
 τυκέφαλος, νεύων διόλου ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ
 φέροντος αὐτὸν ἵππου, καὶ οὕτω τῆδε κάκεισε λοξὸν
 ἐκπέμπων τὸ ὄμμα, ὡς τὸ τοῦ λόγου πᾶσι φαίνεσθαι
 "εἶδος ἄξιον τυραννίδος." ἐν δὲ δειπνοῖς καὶ συμ-
 10 ποσίοις τερπνὸς καὶ πολιτικός, ὡς καὶ ἐρίζειν τοῖς
 μίμοις πολλάκις παίζουσι πρὸ τῆς τραπέζης.

"Ὅτι Ἀδαούλφω σπουδῆ καὶ ὑποθήκῃ Κανδιδια-24
 νοῦ ὁ πρὸς Πλακιδίαν συντελεῖται γάμος, μὴν ὁ Ἰα-
 νουάριος ἐνειστήκει, ἐπὶ δὲ τῆς πόλεως Νάρβωνος,
 15 ἐν οἰκίᾳ Ἰγγενίου τινὸς πρώτου τῶν ἐν τῇ πόλει
 ἐνθα προκαθεςθείσης Πλακιδίας ἐν παστάδι τε ῥω-
 μαϊκῶς ἐσκευασμένη καὶ σχήματι βασιλικῶ συγκα-
 θέζεται αὐτῇ καὶ Ἀδαοῦλφος, ἐνδεδυμένος χλανίδα
 καὶ τὴν ἄλλην Ῥωμαίων ἐσθῆτα. ἐν οἷς μετὰ τῶν
 20 ἄλλων γαμικῶν δώρων δωρεῖται Ἀδαοῦλφος καὶ ὑ-
 εὔειδεῖς νεανίας σηρικὴν ἐνδεδυμένους ἐσθῆτα, φέ-
 ροντος ἐκάστου ταῖς χερσὶν ἀνὰ δύο μεγίστων δί-
 σκων, ὧν ὁ μὲν χρυσοῦ πλήρης, ὁ δὲ τιμίων λίθων,
 μᾶλλον δὲ ἀτιμῆτων, ἐτύγγανεν, ἃ τῆς Ῥώμης ὑπῆρχε
 25 κατὰ τὴν ἄλωσιν τοῖς Γότθοις ἀποσυληθέντα. εἶτα
 λέγονται καὶ ἐπιθαλάμιοι, Ἀττάλου πρώτου εἰπόντος,
 εἶτα Ῥουστικίου καὶ Φοιβαδίου· καὶ συντελεῖται ὁ
 γάμος παιζόντων καὶ χαιρόντων ὁμοῦ τῶν τε βαρ-
 βάρων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς Ῥωμαίων.

30 "Ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ Γότθων ἄλωσιν τῆς Ῥώμης 25
 Ἀλβίνος ὁ τῆς Ῥώμης ἑπαρχος, ἥδη ταύτης πάλιν
 ἀποκαθισταμένης, ἔγραψε μὴ ἐξαρκεῖν τὸ χορηγού-

μενον μέρος τῷ δήμῳ, εἰς πλῆθος ἤδη τῆς πόλεως ἐπιδιδούσης· ἔγραψε γὰρ καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τετέχθαι ἀριθμὸν χιλιάδων δεκατεσσάρων.

- 26 Ὅτι Ἀδαούλφος, τεχθέντος αὐτῷ ἐκ τῆς Πλακιδίας παιδός, ᾧ ἐπέθετο κλησιν Θεοδόσιον, πλέον 5 ἡσπάζετο τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν· Κωνσταντίου δὲ καὶ τῶν περὶ Κωνσταντίον ἀντιπραττόντων, ἔμμενεν ἄπρακτος ἢ τούτου καὶ Πλακιδίας ὁρμή. τελευτήσαντος δὲ τοῦ παιδός, πένθος μέγα ποιοῦσιν ἐπ' αὐτῷ, καὶ θάπτουσιν ἐν λάρνακι καταθέντες ἀργυρᾷ 10 πρὸ τῆς Βαρκελλωνος ἐν τινι εὐκτηρίῳ. εἶτα ἀναιρεῖται καὶ Ἀδαούλφος, εἰς ἐπιτήρησιν τῶν οἰκείων ἵππων, ὡς εἰθιστο αὐτῷ, διατρίβων ἐν τῷ ἵππῳ. ἀναιρεῖ δὲ αὐτὸν εἰς τῶν οἰκείων Γότθων, Δούβιος τοῦνομα, ἔχθραν παλαιὰν καιροφυλακήσας· πάλαι 15 γὰρ ἦν ὁ τούτου δεσπότης, μοίρας Γοτθικῆς ῥήξ, ὑπὸ Ἀδαούλφου ἀνηρημένος, ἐξ οὗ καὶ τὸν Δούβιον λαβὼν Ἀδαούλφος ᾠκειώσατο· ὁ δὲ τῷ πρώτῳ δεσπότη ἁμύνων τὸν δεύτερον διεχρήσατο. τελευτῶν δὲ Ἀδαούλφος προσέταττε τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ ἀποδοῦναι 20 τὴν Πλακιδίαν, καὶ εἶτι δύναιτο, τὴν Ῥωμαίων φιλίαν ἑαυτοῖς περιποιήσασθαι. διάδοχος δὲ ὁ τοῦ Σάρου ἀδελφὸς Σιγγέριχος σπουδῇ μᾶλλον καὶ δυναστεία ἢ ἀκολουθία καὶ νόμῳ γίνεται. ὅς τὰ τε παιδία, ἃ ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς ἐτύγχανεν Ἀδαούλφῳ γεγεννημένα, ἀνείλε, βία τῶν τοῦ ἐπισκόπου Σιγησάρου κόλπων ἀποσπάσας, καὶ τὴν βασιλίδα Πλακιδίαν εἰς ὕβριν Ἀδαούλφου ἐκ ποδὸς προηγῆσασθαι τοῦ ἵππου ἅμα λοιπῶν αἰχμαλώτων ἐπέταξε· καὶ τὸ διάστημα ἦν τῆς προπομπῆς ἐκ τῆς πόλεως 30 μέχρι δωδεκάτου σημείου. ἐπτὰ δὲ ἡμέρας ἄρξας ἀναιρεῖται, ἡγεμῶν δὲ τῶν Γότθων Οὐαλίας καθίσταται.

Ὅτι ὁ ἱστορικός φησι παρὰ Οὐαλερίου τινὸς τῶν 27
 ἐπισήμων ἀκοῦσαι περὶ ἀνδριάντων ἀργυρῶν τετε-
 λεσμένων εἰς βαρβάρων ἀποκώλυσιν. ἐν γὰρ ταῖς
 ἡμέραις, φησί, Κωνσταντίου τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ
 5 Θράκῃ Οὐαλερίου ἄρχοντος, μήνυσις γέγονεν ὡς
 θησαυρὸς εὔρεθει. Οὐαλέριος δὲ παρὰ τὸν τόπον
 παραγενόμενος μανθάνει παρὰ τῶν ἐπιχωρίων ἱερὸν
 εἶναι τὸν τόπον, καὶ ἐξ ἀρχαίας τελετῆς ἀνδριάντας
 ἐν αὐτῷ ἀφιερῶσθαι. εἶτα ἀναφέρει ταῦτα τῷ βα-
 10 σιλεῖ, καὶ δέχεται γράμμα ἐπιτρέπον αὐτῷ ἀναλα-
 βεῖν τὰ μνησθέντα. ἀνορυχθέντος τοίνυν τοῦ τόπου
 εὑρίσκονται τρεῖς ἀνδριάντες διόλου ἐξ ἀργύρου
 πεποικημένοι, ἐν σχήματι βαρβαρικῷ κατακείμενοι
 καὶ ἐξηγκωνισμένοι κατ' ἀμφοῖν ταῖν χεροῖν, ἐνδε-
 15 θυμένοι δὲ βάρβαρον πεποικιλμένην ἐσθῆτα, καὶ κο-
 μῶντες τὰς κεφαλὰς, νεύοντες ἐπὶ τὸ ἀρκτῶον μέρος,
 τουτέστι κατὰ τοῦ βαρβαρικοῦ χώρου. ὧν ἀνδριάν-
 των ἀναληφθέντων, πάραυτα καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας
 πρῶτον μὲν τὸ Γότθων ἔθνος πᾶσαν ἐπιτρέχει τὴν
 20 Θράκην, ἔμελλε δὲ μικρὸν ὕστερον καὶ τὸ τῶν Οὐν-
 νων καὶ τὸ τῶν Σαρματῶν καταδραμεῖσθαι τό τε
 Ἰλλυρικὸν καὶ αὐτὴν τὴν Θράκην· ἐν μέσῳ γὰρ αὐ-
 τῆς τε Θράκης καὶ τοῦ Ἰλλυρικοῦ κατέκειτο τὰ τῆς
 τελετῆς, καὶ ἔθηκε τῶν τριῶν ἀνδριάντων ὁ ἀριθμὸς
 25 κατὰ παντὸς ἔθνους τετελεῖσθαι βαρβάρου.

Ὅτι ὁ ἱστορικός περὶ τοῦ οἰκείου διαλαμβάνων 28
 διάπλου πολλὰ παθεῖν καὶ δυστυχήσασαί φησι. λέγει
 δὲ καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας καταῤραι, καὶ τῇ αὐτοῦ σπουδῇ
 καὶ ἐπιμελείᾳ εἰς τὸν σοφιστικὸν θρόνον ἀναχθῆναι
 30 Λεόντιον οὐπω ἐθέλοντα. λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ τρί-
 βωνος, ὡς οὐκ ἐξῆν κατὰ τὰς Ἀθήνας περιβαλέσθαι
 αὐτόν τινα, καὶ μάλιστα ξένον, ᾧ μὴ τῶν σοφιστῶν

ἡ γνώμη ἐπέτρεπε καὶ αἱ κατὰ τοὺς σοφιστικούς νό-
 μους τελεταὶ ἐβεβαίουν τὸ ἀξίωμα. ἦν δὲ τὰ τελού-
 μενα τοιαῦτα. πρῶτον μὲν κατήγοντο ἐπὶ τὸ δημό-
 σιον βαλανεῖον ὅσοι νεήλυδες, ἂν τε μικροὶ ἂν τε
 μεγάλοι. ἐξ ὧν καὶ οἱ πρὸς τὸν τρίβωνα ἐπιτήδειοι, 5
 ἡλικίας ἤδη καιροῦ γεγυνοῦτες, οὓς εἰς μέσον ἐβαλλον
 οἱ κατάγοντες σχολαστικοί. εἶτα τῶν μὲν ἔμπροσθεν
 τρεχόντων καὶ κωλυόντων, τῶν δὲ ὠθούντων καὶ
 ἐπεχόντων, πάντων δὲ τῶν κωλυόντων ταῦτα βοών-
 ταν· “στά, στά, οὐ λούει”, κατακρατεῖν δῆθεν τοῦ 10
 ἀγῶνος ἐδόκουν οἱ ἀντωθούντες εἰς τιμὴν τοῦ κατα-
 γομένου σχολαστικοῦ, ὅστις μετὰ πολλὴν ὥραν, στά-
 σεως πολλῆς ἐπὶ τοῖς προαχθεῖσιν ἐδίμοις ῥήμασι
 προγενομένης, εἰσάγεται εἰς τὸν θερμὸν οἶκον καὶ
 ἀπολούεται· εἶτα ἐνδυσάμενος ἐδέχετο τὴν τοῦ τρί- 15
 βωνος ἐξουσίαν, καὶ αὐτόθεν μετὰ τοῦ τρίβωνος ἐκ
 τοῦ βαλανεῖου ἐντίμῳ καὶ περιδόξῳ δορυφορούμενος
 πομπῇ ἀπῆει, δαπάνας ἐπιγνοὺς φανεράς εἰς τοὺς
 τῶν διατριβῶν προστάτας, τοὺς λεγομένους Ἀκρω-
 μίτας.

20

29 Ὅτι οἱ Οὐάνδαλοι τοὺς Γότθους Τρούλους κα-
 λοῦσι διὰ τὸ λιμῶ πιεζομένους αὐτοὺς τροῦλαν σίτου
 παρὰ τῶν Οὐανδάλων ἀγοράζειν ἐνὸς χρυσίνου· ἡ
 δὲ τροῦλα οὐδὲ τρίτον ξέστου χωρεῖ.

30 Ὅτι κατὰ τὰς Ἰσπανίας τῶν Οὐανδάλων κατα- 25
 δραμόντων, καὶ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰς τετειχισμένας
 πόλεις καταφυγόντων, τοσοῦτος αὐτῶν λιμὸς κατε-
 κράτησεν ὡς εἰς ἀλληλοφαγίαν ἐκβιασθῆναι. καὶ
 γυνὴ τέσσαρα τέκνα ἔχουσα πάντα κατέφαγε, πρό-
 φασιν ἐφ’ ἐκάστου ποιουμένη τὴν τῶν ὑπολοίπων 30
 τροφήν καὶ σωτηρίαν, ἕως ἂν πάντα καταφαγοῦσα
 λίθοις ὑπὸ τοῦ δήμου ἀνηρέθη.

Ἵτι Εὐπλούτιος ὁ μαγιστριανὸς πρὸς Οὐάλιον 31
 (infra Οὐαλίας), ὃς τῶν Γότθων ἐχρημάτιζε φύλαρ-
 χος, ἀποστέλλεται ἐφ' ᾧ σπονδὰς τε θέσθαι εἰρηνη-
 κὰς καὶ ἀπολαβεῖν τὴν Πλακιδίαν· ὁ δὲ ἐτοιμῶς
 5 δέχεται. καὶ ἀποσταλέντος αὐτῷ σίτου ἐν μυριάσιν
 ἐξήκοντα ἀπολύεται Πλακιδία παραδοθεῖσα Εὐπλου-
 τίῳ πρὸς Ὀνώριον τὸν οἰκεῖον αὐτῆς ἀδελφόν.

Ἵτι ζητήματος ἐν ταῖς Ἀθήναις ἀνακύνσαντος 32
 περὶ τῶν κεκωλισμένων βιβλίων μαθεῖν τοῖς ἐπιζη-
 10 τοῦσι τὸ μέτρον τοῦ κώλου, Φιλτάτιος ὁ τοῦ ἱστο-
 ρικοῦ ἑταῖρος, εὐφυῶς περὶ γραμματικὴν ἔχων,
 τοῦτο ἐπέδειξε, καὶ εὐδοκιμήσας τυγχάνει παρὰ τῶν
 πολιτῶν εἰκόνας.

Ἵτι περὶ τῆς Ὀάσεως ὁ συγγραφεὺς πολλὰ πα- 33
 15 ραδοξολογεῖ, περὶ τε τῆς εὐκρασίας αὐτῆς καὶ ὅτι οἱ
 τὴν ἱερὰν νόσον ἔχοντες οὐ μόνον ἐκείσε οὐ γίνονται,
 ἀλλὰ καὶ ἀλλαχόθεν παραγινόμενοι ἀπαλλάττονται
 τοῦ νοσήματος διὰ τὴν τοῦ ἀέρος εὐκρασίαν. καὶ
 περὶ τῆς ψάμμου τῆς πολλῆς ἐκείνης καὶ τῶν ὀρυσ-
 20 σομένων φρεάτων, ὡς εἰς διακοσίους καὶ τριακοσί-
 οους, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ εἰς πεντακοσίους πήγεις ὀρυσ-
 σόμενα ἀναβλύξουσι τὸ ρεῖθρον, αὐτοῦ τοῦ στομίου
 προχεόμενον· ἐξ οὗ κατὰ διαδοχὴν ἀρούμενοι, ὅσοις
 κοινὸν γέγονε τὸ ἔργον, τὰς οἰκείας ἀρούρας ποτί-
 25 ζουσιν οἱ γεωργοί. καὶ ὅτι αἱ ὀπῶραι ἀεὶ τοῖς δέν-
 δρεσι φέρονται, καὶ ὅτι ὁ σῖτος παντὸς κρείττων σί-
 του καὶ χιόνος λευκότερος, καὶ ὅτι ἔσθ' ὅτε δις τοῦ
 ἔτους σπείρεται ἢ κριθή, τρις δὲ ἀεὶ ἢ κέγχρος.
 ἀρδεύουσι δὲ τὰ γῆδια αὐτῶν ἐν θέρει μὲν διὰ τρι-
 30 τῆς ἡμέρας, ἐν χειμῶνι δὲ διὰ ἑκτῆς, ἐξ οὗ καὶ ἡ
 εὐφορία γίνεται. καὶ ὅτι οὐδέποτε συννεφία γίνεται.
 καὶ περὶ τῶν ποιουμένων αὐτοῖς ὠρολογίων. λέγει

δὲ ὅτι νῆσος τὸ παλαιὸν ἦν καὶ ἀπεχερσώθη, καὶ ὅτι ταύτην καλεῖ Ἡρόδοτος μακάρων νήσους· Ἡρόδοτος δὲ ὁ τὴν Ὀρφέως καὶ Μουσαίου συγγράψας ἱστορίαν Φαιακίδα ταύτην καλεῖ. τεκμηριοῖ δὲ νήσον αὐτὴν γεγενῆσθαι ἔκ τε τοῦ ὄστρακα θαλάσσια 5 καὶ ὄστρεα λίθοις τοῦ ὄρους προσπεπλασμένα εὐρίσκεσθαι τοῦ ἐπὶ τὴν Ὅασιν ἀπὸ τῆς Θηβαΐδος φέροντος, δεύτερον ὅτι ψάμαθος πολλὴ ἐπεκχεῖται αἰεὶ, καὶ τὰς τρεῖς ἀναπληροῖ Ὁάσεις. τρεῖς γάρ φησιν Ὁάσεις καὶ αὐτὸς εἶναι, δύο μεγάλας, τὴν μὲν ἕξω- 10 τέρω, τὴν δὲ ἐσωτέρω, καταντικρὺ κειμένας ἀλλήλαις, συντείνοντος εἰς ἑκατὸν σημεῖα τοῦ μεταξὺ διαστήματος· ἔστι δὲ καὶ ἄλλη τρίτη μικρά, πολλῶν διαστήματι τῶν δύο κεχωρισμένη. λέγει δὲ εἰς πίστιν τοῦ νήσον γενέσθαι ὅτι καὶ ὑπὸ ὀρνέων ὀραῖσθαι συ- 15 βαίνει πολλάκις ἰχθῦς φερομένους καὶ ἰχθύων ἄλλοτε λείψανα, ὡς ἐντεῦθεν εἰκάζεσθαι μὴ πολὺ πόρρω εἶναι τὴν θάλασσαν. φησὶ δὲ καὶ Ὀμηρον ἔκ τῆς πρὸς ταύτῃ Θηβαΐδος ἔλκειν τὸ γένος.

34 Ὅτι ὑπάτος ὁ βασιλεὺς Ὀνώριος προελθὼν τὸ 20 ἐνδέκατον, καὶ σὺν αὐτῷ Κωνσταντίος τὸ δεύτερον, τὸν Πλακιδίας γάμον ἐπιτελοῦσιν· ἐφ' ᾧ πολλὰ μὲν αὐτὴ ἀνανεύουσα Κωνσταντίον παρεσκεύασε κατὰ τῶν αὐτῆς ὀργίζεσθαι θεραπόντων. τέλος ἐν τῇ τῆς ὑπατείας ἡμέρᾳ ἀπὸ χειρὸς ταύτην ὁ βασιλεὺς καὶ 25 ἀδελφὸς Ὀνώριος ἄκουσαν λαβὼν ἐγχειρίζει παραδιδούς Κωνσταντίῳ, καὶ ἐπιτελεῖται εἰς τὸ λαμπρότατον ὁ γάμος. εἶτα καὶ παῖς αὐτοῖς τίκεται, ἣν ὀνομάζουσιν Ὀνωρίαν, καὶ ἕτερος πάλιν, ᾧ κλησιν ἔθεντο Οὐαλεντινιανός· ὃς ζῶντος μὲν Ὀνωρίου νωβελίσσι- 30 μος γίνεται, βιασαμένης τῆς Πλακιδίας τὸν ἀδελφόν, μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως, καὶ ἔτι μετὰ τὴν

κατάλυσιν τοῦ τυραννήσαντος Ἰωάννου, καὶ Ῥώμης βασιλεὺς ἀποδείκνυται. ὁ δὲ Κωνσταντίος συμβασιλεύει τῷ Ὀνωρίῳ, αὐτοῦ μὲν χειροτονοῦντος, ἀλλὰ σχεδόν τι ἄκοντος. χειροτονεῖται δὲ καὶ ἡ Πλακιδία
 5 Ἀνγούστα, τοῦ τε ἰδίου ἀδελφοῦ καὶ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς χειροτονησάντων. εἶτα πέμπεται πρὸς Θεοδόσιον, ὃς ἀδελφιδουὸς ἂν Ὀνωρίου τῶν πρὸς ἕω μερῶν ἐβασίλευεν, ἡ ἀνάρρησις μνηνομένη τῆς τοῦ Κωνσταντίου βασιλείας, καὶ μένει ἀπαράδεκτος. ἐφίσταται νόσος Κωνσταντίῳ, καὶ μετέμελεν αὐτῷ ἡ βασιλεία, ὅτι οὐκέτι ἦν αὐτῷ ἐπ' ἀδείας, ὥσπερ πρότερον, ἐξιέναι τε καὶ ἀπιέναι ὅπῃ καὶ ὅπως βούλοιο, καὶ ὅτι οὐκ ἐξῆν αὐτῷ χρῆσθαι βασιλεύοντι οἷς ἔθος εἶχε χρῆσθαι παιγνίοις. τέλος ἐπτὰ βασιλεύσας μῆ-
 10 νας, ὥσπερ αὐτῷ καὶ ὁ ὄνειρος εἶπεν "ἐξ ἡδῆ πεπλήρωνται καὶ ἄρχονται ἐπτὰ," πλευριτικῇ νόσῳ τελευτᾷ, συντελευτησάσης αὐτῷ καὶ τῆς κατὰ τὴν ἀνατολὴν ὀργῆς καὶ ὀρμῆς, ἣν ᾤδινεν, ὅτι τὴν ἀναγόμευσιν αὐτοῦ τῆς βασιλείας οὐ προσήκοντο.

20 "Ὅτι Οὐαλίου τοῦ φυλάρχου τελευτήσαντος Θεου-35 δέριχος τὴν ἀρχὴν διαδέχεται.

"Ὅτι κατὰ θάλασσαν πολλὰ παθῶν ὁ συγγραφεὺς 36 μόλις διασώζεται. ἐν ᾧ καὶ περὶ ἀστέρος τινὸς τερατολογεῖ, ἐπιβρίσαντος τῷ ἰστίῳ τοῦ πλοίου μέλλειν
 25 αὐτοὺς βυθίζεσθαι· οὐρανίαν δὲ τὸ φανέν παρα τῶν ναυτῶν καλεῖσθαι. λέγει δὲ περὶ ψιττακοῦ, ᾧ εἰκόσιν ἔτεσι συνδιῆγεν, ὡς σχεδόν τι οὐδὲν τῶν ἀνθρώπων πραττομένων ἀμίμητον κατελίμπανεν· ᾠρχεῖτό τε γὰρ καὶ ἦδε καὶ ἐκάλει ἐξ ὀνόματος καὶ
 30 τᾶλλα ἔπραττεν.

"Ὅτι ὁ ἱστορικός φησι διάγοντος αὐτοῦ κατὰ τὰς 37 Θήβας καὶ τὴν Σοῖνην ἱστορίας ἔνεκα ἐν ἐπιθυμίᾳ

γενέσθαι τοὺς φυλάρχους καὶ προφήτας τῶν κατὰ τὴν Τάλμιν βαρβάρων, ἥτοι τῶν Βλεμμύων, τῆς ἐν-
 τυχίας αὐτοῦ· ἐκίνει γὰρ αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο ἡ φήμη.
 καὶ ἔλαβόν με, φησί, μέχρι αὐτῆς τῆς Τάλμεως,
 ὥστε κἀκείνους τοὺς χώρους ἱστορῆσαι, διέχοντας 5
 ἀπὸ τῶν Φιλῶν διάστημα ἡμερῶν πέντε, μέχρι πό-
 λεως τῆς λεγομένης Πρίμα, ἣτις τὸ παλαιὸν πρώτη
 πόλις τῆς Θηβαΐδος ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ ἐτύγχανε·
 διὸ παρὰ τῶν Ῥωμαίων Ῥωμαία φωνῆ Πρίμα, ἥτοι
 πρώτη, ὠνομάσθη, καὶ νῦν οὕτω καλεῖται, καίτοι ἐκ 10
 πολλοῦ οἰκειωθεῖσα τοῖς βαρβάροις μεθ' ἑτέρων τεσσ-
 σάρων πόλεων, Φοινικῶνος, Χίριδος, Θάπιδος, Τάλ-
 μιδος. παρὰ τούτους τοὺς χώρους φησὶ καὶ σμαρά-
 γδου μέταλλα εἶναι μαθεῖν, ἐξ ὧν τοῖς Αἰγυπτίω
 βασιλεῦσιν ἡ σμάραγδος ἐπλεόναξε. καὶ ταῦτα, φη- 15
 σίν, οἱ προφητῆται τῶν βαρβάρων προύτρεπόν με θεά-
 σασθαι· ἀλλ' οὐκ ἦν τοῦτο δυνατὸν γενέσθαι χωρὶς
 βασιλικῆς προσταξέως.

38 Ὅτι Λιβάνιον τινα τερατολογεῖ, Ἀσιανὸν τὸ γέ-
 νος, κατὰ τὴν βασιλείαν Ὀνωρίου καὶ Κωνσταντίου 20
 ἐπὶ Ῥάβενναν παραγενέσθαι. ἄκρον δὲ τοῦτον εἶναι
 τελεστικόν. καὶ δύνασθαι δέ φησι καὶ ὑπισχνεῖ-
 σθαι αὐτὸν χωρὶς ὀπλιτῶν καὶ (καὶ χωρὶς ὀπλιτῶν
 Nieb.) κατὰ βαρβάρων ἐνεργεῖν. εἶτα πείραν δούς,
 φησίν, οὗτος τῆς ὑποσχέσεως, καὶ τῆς φήμης δρα- 25
 μούσης, ὥστε καὶ Πλακιδίαν τὴν βασιλίδα μαθεῖν,
 ἀναιρεῖται ὁ τελεστής· ἠπέλπει γάρ, φησίν, ἡ Πλα-
 κιδία Κωνσταντίῳ χωρισμὸν τοῦ γάμου, εἰ τοῖς ζῶσι
 Λιβάνιος περιλείποιτο, ἀνὴρ γόης καὶ ἄπιστος.

39 Ὅτι Κωνσταντίος Ἰλλυριὸς ἦν τὸ γένος, ἀπὸ 30
 Ναῖσσοῦ πόλεως τῆς Δακίας, καὶ πολλὰς στρατείας
 ἀπὸ τῶν Θεοδοσίου χρόνων τοῦ μεγάλου διεληθών,

ὑστερον καὶ τὴν βασιλείου ἀρχήν, ὡς ἐρρήθη, ὑπέδν.
 ἦν δὲ τᾶλλα μὲν ἐπαινετὸς καὶ χρημάτων δὲ κρείτ-
 των, πρὶν ἢ συναφθῆναι Πλακιδία. ἐπεὶ δὲ αὐτῇ
 συνέξενκτο, εἰς φιλοχρηματίαν ἐξώκειλε. μετὰ μὲν-
 5 τοι τὸν αὐτοῦ θάνατον δεήσεις κατ' αὐτοῦ τῶν εἰς
 χρήματα ἀδικηθέντων ἐπὶ Ῥάβενναν πανταχόθεν
 συνέρρεον, ἀλλ' ἢ τοῦ Ὀνωρίου, φησί, κούφότης
 καὶ ἢ τῆς Πλακιδίας πρὸς αὐτὸν οἰκειότης ἀπρά-
 κτους αὐτῶν τὰς αἰτήσεις καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ δικαίου
 10 ἀπέφηνεν.

Ὅτι τοσαύτη διάθεσις Ὀνωρίῳ πρὸς τὴν οἰκείαν 40
 ἀδελφὴν, ἐξ οὐπερ ὁ ταύτης ἀνὴρ Κωνστάντιος ἀπε-
 βίω, παρεμπεφύκει, ὡς τὴν ἄμετρον ἀγάπην αὐτῶν
 καὶ τὰ συνεχῆ κατὰ στόμα φιλήματα εἰς ὑπόληψιν
 15 αἰσχροῦν αὐτοὺς τοῖς πολλοῖς ἐμβαλεῖν. ἀλλὰ τοσαύτη
 πάλιν αὐτοῖς ἐναπετέχθη ἔχθρα σπουδῇ Σπαδούσης
 καὶ Ἐλπιδίας, τροφὸς δ' ἦν αὕτη Πλακιδίας, αἷς καὶ
 τὰ πολλὰ προσεῖχε, συμπράττοντος αὐταῖς καὶ Λεον-
 τέως τοῦ ταύτης κουράτωρος, ὥστε στάσεις μὲν πολ-
 20 λάκις ἐν τῇ Ῥαβέννῃ συστῆναι· περιῆν γὰρ κἀκεῖνη
 πλῆθος βαρβάρων ἐκ τῆς πρὸς Ἀδαουλφον συνα-
 φείας καὶ ἐκ τῆς πρὸς Κωνστάντιον συζυγίας· καὶ
 πληγὰς δὲ προελθεῖν ἐξ ἑκατέρου μέρους. τέλος ἐκ
 τῆς ἀναφθείσης ἐκείνης ἔχθρας καὶ τοῦ ἀντιρρόπου
 25 τῆς πρὶν φιλίας μίσους εἰς Βυζάντιον Πλακιδία,
 τοῦ ἀδελφοῦ ὑπερισχύσαντος, σὺν τοῖς οἰκείοις παι-
 σὶν ἐξορίζεται. καὶ μόνος αὐτῇ Βονηφάτιος τὰ πιστὰ
 φυλάττων, ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς, ἧς ἦρχε, καὶ χρήματα
 ὡς ἐδύνατο ἐπεμπε καὶ πρὸς τὴν ἄλλην αὐτὸς
 30 ἔσπευδε θεραπείαν, ὑστερον δὲ καὶ εἰς τὴν τῆς βα-
 σιλείας ἀνάληψιν ἅπαντα συνεβάλετο.

Ὅτι Ὀνώριος ὑδερικῶ νοσήματι ἄλους πρὸ ἐξ 41

καλανδῶν σεπτεμβρίων τελευτᾶ· καὶ πέμπονται
 γράμματα πρὸς τὴν ἀνατολὴν τὸν βασιλέως θάνα-
 τον μηνύοντα. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐπέμποντο, Ἰωάννης
 τις αὐθεντήσας τυραννεῖ· ἐφ' οὗ καὶ τῆς ἀναρρή- 5
 σεως γινομένης, ἐρρήθη ὡσπερ ἀπὸ τινος προρρή-
 σεως προαχθέν "πίπτει, οὐ στήκει," καὶ τὸ πλῆ-
 θος ὡσπερ ἀναλύοντες ἐπὶ τὸ ῥηθὲν ἀναφωνοῦσι
 "στήκει, οὐ πίπτει."

42 "Οτι Βονηφάτιος ἀνὴρ ἦν ἡρωικὸς καὶ κατὰ πολ-
 λῶν πολλάκις βαρβάρων ἠρίστευσεν, ἄλλοτε μὲν σὺν 10
 ὀλίγοις ἐπερχόμενος, ἄλλοτε δὲ καὶ σὺν πλείοσιν,
 ἐνίοτε δὲ καὶ μονομαχῶν· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, παντὶ
 τρόπῳ πολλῶν βαρβάρων καὶ διαφόρων ἔθνων ἀπήλ-
 λαξε τὴν Ἀφρικήν. ἦν δὲ καὶ δικαιοσύνης ἐραστὴς
 καὶ χρημάτων κρείττων. ἐπράχθη δὲ αὐτῷ καί τι 15
 τοιοῦτον. ἀνὴρ τις ἄγροικος, ἔχων ἀνθουσαν γυ-
 ναῖκα τὴν ὥραν, ὑπὸ τινος τῶν συμμαχῶν βαρβάρων
 ἐμοιχεύετο. δεῖται τοιγαροῦν Βονηφατίου, τὴν
 ὕβριν ὀλοφυρόμενος. ὁ δὲ Βονηφάτιος μαθὼν τὸ
 διάστημα τοῦ τόπου καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀγροῦ, ἐν ᾧ 20
 τὰ τῆς μοιχείας ἐπράττετο, τὸν μὲν ἰκέτην τέως ἀπέ-
 πεμπε, προστάξας πάλιν τῇ ἐξῆς αὐτῷ προσελθεῖν,
 ὀψίας δὲ λαθῶν ἅπαντας, καὶ ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἐλάσας
 ἑβδομήκοντα διστάμενον σταδίοις, καὶ εὐρῶν τὸν
 βάρβαρον τῇ μοιχευομένῃ συγκαθεύδοντα, τέμνει τε 25
 αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ δι' αὐτῆς ὑποστρέφει νυ-
 κτός. προσελθόντι δὲ κατὰ τὸ πρόσταγμα εἰς τὴν
 αὔριον τῷ ἀνδρὶ ἐπιδίδωσι τοῦ βαρβάρου τὴν κεφα-
 λήν, διαπνυθάνομενος εἰ ἐπιγινώσκει αὐτήν. ὁ δὲ
 τοῖς παροῦσιν ἅμα καταπλαγεὶς καὶ ἀμηχανήσας, 30
 ἔπειτα ἐπιγνοὺς καὶ πολλὰ τῆς δικαιοσύνης εὐχαρι-
 στήσας, σὺν χαρᾷ ἀπήει.

Ὅτι ἕκαστος τῶν μεγάλων οἰκῶν τῆς Ῥώμης, ὡς 43
 φησιν, ἅπαντα εἶχεν ἐν ἑαυτῷ ὀπόσα πόλις σύμμε-
 τρος ἠδύνατο ἔχειν, ἱππόδρομον καὶ φόρους καὶ ναοὺς
 καὶ πηγὰς καὶ λουτρὰ διάφορα. διὸ καὶ ὁ συγγρα-
 5 φεὺς ἀπεφθέγγετο,

εἷς δόμος ἄστῃ πέλει, πόλις ἄστεα μυρία κεύθει.
 ἦσαν δὲ καὶ λουτρὰ δημόσια παμμεγέθη. αἱ δὲ Ἀντω-
 νιαναὶ (Ἀντωνιιαναὶ) οὕτω καλούμεναι εἰς χρεῖαν
 τῶν λουομένων καθέδρας εἶχον παρακειμένας χιλίας
 10 ἑξακοσίας, ἐκ μαρμάρου κατεσκευασμένας ξεστοῦ, αἱ
 δὲ Διοκλητιαναὶ ἐγγὺς διπλασίους. τό τε τεῖχος τῆς
 Ῥώμης μετρηθὲν παρὰ Ἀμμωνος τοῦ γεωμέτρου, καθ'
 ὃν καιρὸν Γότθοι τὴν προτέραν κατ' αὐτῆς ἐπιδρομὴν
 ἐποίησαντο, εἴκοσι καὶ ἐνὸς μιλίου διάστημα ἔχον
 15 ἀπεδείχθη.

Ὅτι πολλοὶ οἴκοι Ῥωμαίων προσόδους κατ' ἐνιαυ- 44
 τὸν ἐδέχοντο ἀπὸ τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀνὰ μ' χρυ-
 σοῦ κεντηνάρια, χωρὶς τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ
 τῶν ἄλλων ἀπάντων εἰδῶν, ἃ εἰς τρίτον συνέτεινεν,
 20 εἰ ἐπιπράσκετο, τοῦ εἰσφερομένου χρυσίου. τῶν δὲ
 μετὰ τοὺς πρώτους δευτέρων οἰκῶν τῆς Ῥώμης πεν-
 τεκαίδεκα καὶ δέκα κεντηναρίων ἢ πρόσοδος ἦν. καὶ
 ὅτι Πρόβος ὁ παῖς Ὀλυμπίου (Ὀλυβρίου Reinesius), τελέ-
 σας τὴν οἰκίαν πραιτοῦραν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς
 25 Ἰωάννου τυραννίδος, δώδεκα κεντηνάρια χρυσοῦ ἀνή-
 λωσε. Σύμμαχος δὲ ὁ λογογράφος, συγκλητικὸς ὢν
 τῶν μετρίων, πρὶν ἢ τὴν Ῥώμην ἀλῶναι, τοῦ παι-
 δὸς Συμμάχου πραιτοῦραν τελοῦντος, κ' κεντηνάρια
 ἔδαπάνησε. Μάξιμος δέ, εἷς τῶν εὐπόρων, εἰς τὴν
 30 τοῦ υἱοῦ πραιτοῦραν μ' κατεβάλετο κεντηνάρια. ἑπτὰ
 δὲ ἡμέραις οἱ πραιτωρες τὰς πανηγύρεις ἐτέλουν.

Ὅτι ὁ συγγραφεὺς τῷ Ὀδυσσεῖ τὴν πλάνην οὐ 45

κατὰ Σικελίαν φησὶ γεγενῆσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πέρατα τῆς Ἰταλίας (Ἰσπανίας Labbeus)· καὶ τὴν εἰς ἄδου κάθοδον παρὰ τὸν ὠκεανὸν γεγενῆσθαι, ἐν ᾧ καὶ ἡ πολλὴ πλάνη. ἀγωνίζεται δὲ διὰ πολλῶν τοῦτο παραστῆσαι. ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλους διαφόρους ἀνέγνωμεν 5 ἐν τούτοις αὐτῷ συμφωνοῦντας.

46 Ὅτι ἀποστέλλεται ἰπὸ Κωνσταντινουπόλεως παρὰ Θεοδοσίου Πλακιδία ἄμα παισὶ κατὰ τοῦ τυράννου, καὶ ἐπαναλαμβάνει αὐτὴ μὲν τὸ τῆς Αὐγούστης, ὁ δὲ Οὐαλεντινιανὸς τὸ τοῦ νωβελισσίμου ἀξίωμα· συνεκ- 10 πέμπεται δὲ αὐτοῖς καὶ στρατὸς καὶ στρατοπεδάρχης ἑκατέρας δυνάμεως Ἀρδαβούριος ἄμα τῷ παιδί Ἀσπαρι, καὶ τρίτος Κανδιδιανός. κατὰ δὲ τὴν Θεσσαλονίκην Ἠλίων ὁ τῶν ὄφρικίων μάγιστρος παρὰ Θεοδοσίου ἀποσταλεὶς ἐνδύει Βαλεντινιανὸν ἐπ' αὐτῆς 15 Θεσσαλονίκης τὴν τοῦ Καίσαρος ἐσθῆτα, πέμπτον ἔτος ἄγοντα τῆς ἡλικίας. κατιόντων δὲ αὐτῶν, Ἀρδαβούριος μὲν ἀλίσκεται παρὰ τῶν τοῦ τυράννου, καὶ ἀναπέμπεται πρὸς αὐτόν, καὶ φιλιάζει αὐτῷ· ὁ δὲ τούτου παῖς ἄμα Πλακιδία ἐν ἀθυμῖα καὶ λύπῃ ἦσαν. 20 Κανδιδιανὸς δὲ πολλὰς πόλεις αἰρῶν καὶ εὐδοκιμῶν λαμπρῶς τὸ λυποῦν διεσκέδαξε καὶ ἐψυχαγῶγει. εἶτα σφάζεται ὁ τύραννος Ἰωάννης, καὶ Πλακιδία ἄμα Καίσαρι τῷ παιδί εἰσέρχεται εἰς τὴν Ῥάβενναν. Ἠλίων δὲ ὁ μάγιστρος καὶ πατρίκιος, καταλαβὼν τὴν Ῥώμην 25 καὶ πάντων ἐκεῖσε συνδραμόντων, τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα ἐπταέτηρον ὄντα ἐνδύει Βαλεντινιανόν. ἐν οἷς καὶ τὰ τῆς ἱστορίας [τελευτᾶ addit Nieb.].

2 Ἐν δὲ τῇ Ῥαβέννῃ, μητρόπολις δὲ Φλαμινίας, πόλις ἀρχαία, Θεσσαλῶν ἀποικία, Ῥήνη κληθεῖσα διὰ 30 τὸ πανταχόθεν ὕδασι περιρρεῖσθαι, καὶ οὐχ, ὡς ὁ Ὀλυμπιόδωρος ὁ Θηβαῖός φησι, διὰ τὸ Ῥῶμον, ὃς

ἀδελφὸς γέγονε Ῥωμύλῳ, τῆς πόλεως ταύτης οἰκιστὴν
γεγονέναι. . . , ἐν τῇ Ῥαβέννῃ τοίνυν ταύτῃ παρε-
σκευασμένῳ Στελίχωνι ταῖς Ἰλλυριῶν πόλεσι μετὰ
στρατεύματος ἐπιστῆναι, καὶ σὺν Ἀλαρίχῳ παρα-
5 σπάσασθαι μὲν αὐτὰς Ἀρκαδίου, περιποιήσασθαι δὲ
τῇ Ὀνωρίου βασιλείᾳ, δύο κωλύματα συνέβη παρεμ-
πεσεῖν, κτλ. (a. 506). [Zosimus 5, 27, post narrationem
de victoria Rodagaisi in Phot. Exc. § 9 memorata*].]

*) Reitemeierus ad h. l.: „In postrema hac historiae suae parte Zosimus, postquam in superioribus maxime Eunapium ducem habuit, Olympiodori nunc, scriptoris aequalis, disertum et fide dignissimum, vestigiis insistit, eiusque silvam ita sequitur, quantum scilicet comparatione epitomae a Photio confectae et historiae Zosimeae intelligitur, ut rationem et ordinem eundem servet, et ubi res naturali vinculo haud coniunctae explicandae sunt, a rerum serie cum eo deflectat, veluti in historia Constantini tyranni, quae paullo quidem posteriore, commodo tamen loco integra et aliis haud interrupta enarratur. Iudicio Zosimum suo esse usum, nec temere auctoritatem ducis sui secutum, argumento erunt loci, in quibus ab Olympiodoro discedit, et alia, quae vel in breviario Photii paullo prolixius sunt explicata, docebunt, quantum sit in Zosimo brevitatis studium, quod vel obscuritatem nonnullis videtur affudisse locis (e. g. V, 34, 2; 37, 6. VI, 8, 1). Quae de rerum causis iisque quae inde sequantur, ac de virtutibus vitiisque imperatorum, rebusque praefectorum civilibus aut militaribus iudicata in hac parte legimus, Olympiodori potius esse quam ab Zosimo animi acie inventa, suspicamus, eamque ob causam ea, quae de Stilichonis virtutibus ac vitiis ab omni iniquitate alienus iudicavit, non Eunapio, qui ut impium in maiorum sacra hominem eum exagitaverat, sed Olympiodoro duce scripsit. Qui cum Zosimo hic comparari scriptores adhiberique ad eius emendationem possint, ii et paucissimi sunt et minimi momenti. Orosius quidem, nisi iusto parcius ac brevior in rebus enarrandis fuisset, indulgissetque minus ingenio superstitioso, ut aequalis aetate adeoque maxime auctoritate pollens, utilissimus ad hunc usum foret. Suppeditant nonnulla, quae huc faciunt, praeter Sozomenum et Philostorgium et chronographos Marcellinum et Prosperum, Iordanes et Procopius, hic in ultimis, ille in prioribus, denique Augustinus, aequalis, ac Frigeridus Turonensis. Ultimo loco monebimus hiatum esse quodammodo historiae rerum quae

inter annum 404 et 407 gestae erant. Quum enim Eunapius historiae suae finem anno 404 fecerit, Olympiódorus autem suam anno 407 exorsus sit, relictum ab iis est spatium, quod nisi aliunde sartum Zosimus praestitit ac rebus in illo temporis intervallo gestis explevit, ipsius historiam imperfectam reddere debuit. Quantum comparando potest coniici, ex Olympiodoro, qui exordium historiae suae paullo altius duxisse videtur, ea, quae iis annis sunt inclusa, sumta sunt et translata.“

NONNOSI FRAGMENTA.

Photius Bibl. cod. 3: *Ἀνεγνώσθη Νοννόσου ἱστορία, ἐν ἣ διαλαμβάνεται πρεσβεία αὐτοῦ πρὸς τε Αἰθίοπας καὶ Ἀμερίτας καὶ Σαρακηνούς, τὰ ἰσχυρότερα τῶν τότε ἔθνῶν, ἔτι δὲ καὶ πρὸς ἄλλα ἀνατολικὰ ἔθνη. Ἰουστινιανὸς δὲ τὸ τηρικαῦτα τὴν Ῥωμαϊκὴν περιεῖπε πολιτείαν· φύλαρχος δὲ τῶν Σαρακηνῶν ἐχρημάτιζε Κάϊσος, ἀπόγονος Ἀρέθρα, καὶ αὐτοῦ φυλάρχου γεγενημένου, πρὸς ὃν ὁ Νοννόσου πάππος ἐπρεσβεύσατο παρὰ Ἀναστασίου τότε βασιλεύοντος ἀποσταλείς, καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην ἐσπέισατο. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ Νοννόσου, Ἀβράμης δ' ἦν αὐτῷ ὄνομα, πρὸς Ἀλαμούνδαρον φύλαρχον Σαρακηνῶν ἐπρεσβεύσατο, καὶ δύο στρατηγούς Ῥωμαίων, Τιμόστρατον καὶ Ἰωάννην, νόμῳ πολέμου συλληφθέντας, ἀνεσώσατο. Ἰουστίνῳ δὲ τῷ βασιλεῖ τὴν τῶν στρατηγῶν διηκουεῖτο ἀνάρρυσιν. ὁ μέντοι Κάϊσος, πρὸς ὃν ἐστέλλετο Νόννος, δύο γενῶν ἠγείτο τῶν παρὰ τοῖς Σαρακηνοῖς ἐπισημοτάτων, Χινδηνῶν καὶ Μααδηνῶν. πρὸς τοῦτον δὴ τὸν Κάϊσον καὶ ὁ Νοννόσου πατὴρ, πρὶν ἢ Νόννον πρεσβεύειν αἰρεθῆναι, Ἰουστινιανοῦ πέμποντος ἀπέσταλτο, καὶ εἰρηρικὰς ἔθετο σπονδὰς, ὥστε καὶ τὸν υἱὸν Καῖσου, Μανίας δὲ ἐκα-*

1. Νοννόσου] *Infra ad Νόννον* p. 476, 18 Bekkerus annotat codicem Venetum saepe praebere *Νόννωσος*.

λειτο, ὄμηρα λαβεῖν καὶ πρὸς Ἰουστινιανὸν ἐς Βυζάντιον ἀποκομίσαι. μεθ' οὐ χρόνον ἐπρεσβεύσατο Νόννος ἐπὶ δυσὶ τούτοις, Κάϊσον, εἰ δυνατόν, πρὸς βασιλέα ἀγαγεῖν, καὶ πρὸς τὸν τῶν Αὐξουμιτῶν ἀφικέσθαι βασιλέα· Ἐλεσβαῆς δὲ τότε ἐκράτει τοῦ ἔθνους·⁵ καὶ πρὸς τούτοις καὶ εἰς τοὺς Ἀμερίτας παραγενέσθαι. ἡ δὲ Αὐξουμις πόλις ἐστὶ μεγίστη καὶ οἶον μητρόπολις τῆς ὅλης Αἰθιοπίας· κεῖται δὲ μεσημβρινωτέρα καὶ ἀνατολικωτέρα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. ὁ δὲ Νόννος πολλὰς μὲν ἐπιβουλάς ἐθνῶν ὑποστίας, πολλὰς¹⁰ δὲ θηρίων χαλεπότητας παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ πολλαῖς δυσχωρίαις καὶ ἀπορίαις πολλάκις περιπεσών, ὅμως καὶ τὰ δόξαντα ἐξετέλεσεν καὶ σῶος τῇ πατρίδι ἀποδίδοται.

Ὅτι Κάϊσος, Ἀβράμου πάλιν πρὸς αὐτὸν πρεσβεύσαντος,¹⁵ πρὸς τὸ Βυζάντιον παραγίνεται, καὶ τὴν ἰδίαν φυλαρχίαν Ἀμβρο καὶ Ἰεζίδω τοῖς ἀδελφοῖς διανεμάμενος αὐτὸς τὴν Παλαιστίνων ἡγεμονίαν παρὰ βασιλέως ἐδέξατο, πλῆθος πολὺ τῶν ὑποτεταγμένων αὐτῷ σὺν αὐτῷ ἐπαγόμενος.²⁰

Ὅτι τὰ σανδάλια, φησί, νυνὶ λεγόμενα ἀρβύλας ἔλεγον οἱ παλαιοὶ καὶ τὸ φακιόλιον φασάλιν.

Ὅτι τῶν Σαρακηνῶν οἱ πλεῖστοι, οἳ τε ἐν τῷ Φοινικῶνι καὶ οἱ τοῦ Φοινικῶνος καὶ τῶν ὀνομαζομένων Ταυρηνῶν ὄρων ἐπέκεινα, ἰερόν τι χωρίον νομίζουσιν ὅτι δὴ θεῶν ἀνειμένον, καὶ ἐνταῦθα συλλέγονται κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον δῖς. ὧν τὴν μὲν τῶν πανηγύρεων αὐτῶν μὴν ὅλος μετρεῖ παρατείνων, σχεδόν που τοῦ ἔαρος κατὰ τὸ μέσον τελουμένην, ὅτε τὸν ταῦρον ὁ ἥλιος ἐπιπορεύεται· ἡ δὲ ἑτέρα πανηγυρις²⁵ δυσὶ μῆσι παρατείνεται· μετὰ θερινὰς τροπὰς ἄγουσι ταύτην. ἐν ταύταις, φησί, ταῖς πανηγύρεσιν

πᾶσαν ἄγουσιν εἰρήνην, οὐ πρὸς ἀλλήλους μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐνδημοῦντας ἀνθρώπους· φασὶ δὲ ὅτι καὶ τὰ θηρία πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ πρὸς ἄλληλα. λέγεται δὲ
 5 καὶ ἄλλα πολλὰ παράδοξα καὶ μύθων οὐδὲν διαλάττοντα.

Ὅτι διεστηκέναι φησὶ τὴν Ἄδουλιν τῆς Αὐξού-
 μεως ἰε̄ ἡμερῶν ὁδόν, ἀπιούσι δὲ εἰς τὴν Αὐξουμιν
 Νουνόσω τε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ μέγιστον ἐφάνη
 10 θέαμα περὶ χωρίου Αὐῆν προσονομαζόμενον· κεῖται
 δὲ ἡ Αὐῆ ἐν μέσῳ τῆς τε τῶν Αὐξουμιτῶν καὶ τῆς
 τῶν Ἀδουλιτῶν πόλεως· ἐλεφάντων πλῆθος οὐκ ὀλί-
 γον, ἀλλὰ σχεδὸν ὡς χιλιάδων πέντε· ἐνέμοντο δὲ
 οὗτοι οἱ ἐλέφαντες ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, καὶ πελάζειν
 15 αὐτοῖς οὐδενὶ τῶν ἐγχωρίων ἦν εὐκόλον οὐδὲ εἰργεῖν
 τῆς νομῆς. τοῦτο μὲν οὖν μεταξὺ τὸ θέαμα αὐτοῖς
 προσεγεγόνει.

Χρῆ δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς κράσεως τῶν αερων
 εἰπεῖν, οἷα ἀπὸ τῆς Αὐῆς ἐπὶ τὴν Αὐξουμιν διαδέχε-
 20 ται· ἐναντίως γὰρ περὶ τε θέρους καὶ χειμῶνα διά-
 κειται. τοῦ γὰρ ἡλίου τὸν καρκίνου τε καὶ λέοντα
 καὶ παρθένου διερχομένου, μέχρι μὲν τῆς Αὐῆς,
 ὥσπερ καὶ παρ' ἡμῖν, θέρους τε καὶ ξηρότης διακρα-
 τεῖ τὸν ἀέρα, ἀπὸ δὲ τῆς Αὐῆς ἐπὶ τὴν Αὐξουμιν καὶ
 25 τὴν ἄλλην Αἰθιοπίαν χειμῶν ἐπίκειται σφοδρός, οὐ
 δι' ὅλης ἡμέρας, ἀλλὰ γὰρ ἀπὸ μεσημβρίας ἀρχό-
 μενος ἐκάστοτε, συννεφῆ τε τὸν ἀέρα ποιῶν καὶ
 ὄμβροις θαλασσαῖς τὴν χώραν ἐπικλύζων. τῆνικαῦτα
 δὲ ἄρα καὶ ὁ Νεῖλος πολὺς ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐρχό-
 30 μενος πελαγίζει τε καὶ κατάρδει τὴν γῆν. ὅτε δὲ ὁ
 ἥλιος τὸν αἰγόκερών τε καὶ ὑδροχόου καὶ ἰχθύας ἐπι-
 πορεύεται, ἀνάπαλιν ὁ ἀῆρ τοῖς μὲν Ἀδουλίταις μέχρι

τῆς Αὔης ὄμβροισ ἐπικλύζει τὴν χῶραν, τοῖς δὲ ἀπὸ τῆς Αὔης μέχρι Αὐξούμεως καὶ τῆς ἄλλης Αἰθιοπίας θέρος τε καὶ τὰ ὠραῖα τηνικαῦτα τούτοις ἢ γῆ παραδίδωσιν.

Ὅτι ἀπὸ τῆς Φαρσᾶν πλέοντι τῷ Nonνόσῳ ἐπὶ 5 τὴν ἐσχάτην τῶν νήσων κατηντηκότι τοιόνδε τι συν-έβη, θαῦμα καὶ ἀκοῦσαι. ἐνέτυχε γάρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ιδέαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος καὶ μέλασι τὴν χροάν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυσμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος· εἶποντο δὲ 10 τοῖς ἀνδράσι καὶ γυναῖκες παραπλήσιαι καὶ παιδάρια ἔτι βραχύτερα τῶν παρ' αὐτοῖς ἀνδρῶν· γυμνοὶ δὲ ἦσαν ἅπαντες, πλὴν δέρματί τιμι μικρῷ τὴν αἰδῶ περιεκάλυπτον οἱ προβεβηκότες ὁμοίως ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ἄγριον δὲ οὐδὲν ἐπεδείκνυντο οὐδὲ 15 ἀνήμερον, ἀλλὰ καὶ φωνὴν εἶχον μὲν ἀνθρωπίνην, ἄγνωστον δὲ παντάπασι τὴν διάλεκτον τοῖς τε περιοίκις ἅπασι καὶ πολλῷ πλέον τοῖς περὶ τὸν Νόννοσον. διέζων δὲ ἐκ θαλαττίων ὀστρέων καὶ ἰχθύων τῶν ἀπὸ τῆς θαλάττης εἰς τὴν νῆσον ἀπορριπτομένων. 20 θάρσος δὲ εἶχον οὐδέν, ἀλλὰ καὶ ὄρῶντες τοὺς καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπους ὑπέπτησσαν, ὥσπερ ἡμεῖς τὰ μείζω τῶν θηρίων.

Eiusdem Nonnosi historia usum esse, nisi ipsum Ioannem Malalam p. 456, 24, certe quem is et Theo- 25 phanes p. 377 sequuntur, probabilis est opinio Hodii Proleg. ad Malalam p. XLVIII et Gibboni cap. 42, annot. 94, qui conf. de rebus hic memoratis. Sic autem Malalas: Ὁ δὲ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρι- κίου Ῥουφίνου τὴν παρὰ Κωάδου, βασιλέως Περσῶν, 30 παράβασιν, ποιήσας θείας κελεύσεις κατέπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Αὐξουμιτῶν· ὅστις βασιλεὺς Ἰνδῶν

συμβολήν ποιήσας μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμεριτῶν
 Ἰνδῶν, κατὰ κράτος νικήσας παρέλαβε τὰ βασίλεια
 αὐτοῦ καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν, καὶ ἐποίησεν
 αὐτ' αὐτοῦ βασιλέα τῶν Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν ἐκ τοῦ ἰδίου
 5 γένους Ἀγγάνην διὰ τὸ εἶναι καὶ τὸ τῶν Ἀμεριτῶν
 Ἰνδῶν βασίλειον ὑπ' αὐτόν. καὶ ἀποπλεύσας ὁ πρε-
 σβευτῆς Ῥωμαίων ἐπὶ Ἀλεξάνδρειαν διὰ τοῦ Νείλου
 ποταμοῦ καὶ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης κατέφθασε τὰ
 Ἰνδικὰ μέρη. καὶ εἰσελθὼν παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν
 10 Ἰνδῶν, μετὰ χαρᾶς πολλῆς ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς Ἰν-
 δῶν, ὅτι διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθη μετὰ τοῦ βασι-
 λέως Ῥωμαίων κτήσασθαι φιλίαν. ὡς δὲ ἐξηγήσατο
 ὁ αὐτὸς πρεσβευτῆς, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ἰνδῶν
 βασιλεὺς, ὑφηγήσατο τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν
 15 Ἰνδῶν καταστάσεως, ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε καὶ κατὰ
 τοῦ ζώσματος εἰς τὰς ψύας αὐτοῦ λινόχρυσά ἱμάτια,
 κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς καὶ τῶν ὠμων φορῶν σχιαστὰς
 (σχιστὰ Theoph.) διὰ μαργαριτῶν καὶ [ἐν τοῖς βρα-
 χίοσιν add. Theoph.] κλαβία ἀνὰ πέντε καὶ χρυσᾶ
 20 ψέλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ
 λινόχρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἕξ ἀμ-
 φοτέρων τῶν μερῶν σειρὰς τέσσαρας, καὶ μανιάκιν
 χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ, καὶ ἴστατο ὑπεράνω
 τεσσάρων ἐλεφάντων ἐχόντων ζυγὸν καὶ τροχοὺς δ',
 25 καὶ ἐπάνω ὡς ὄχημα ὑψηλὸν ἠμφιεσμένον χρυσεῖς
 πετάλοις, ὥσπερ ἐστὶ τὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρ-
 χιῶν ὀχήματα ἀργύρῳ ἠμφιεσμένα. καὶ ἴστατο ἐπάνω
 ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν βαστάζων σκουτάριον μικρὸν
 κεχρυσωμένον καὶ δύο λαγκίδια καὶ αὐτὰ κεχρυσω-
 30 μένα κατέχων ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ οὕτως ἴστατο
 πᾶσα ἢ σύγκλητος αὐτοῦ μεθ' ὄπλων καὶ ἀύλοι
 [haec duo om. Theoph.] ἄδοντες μέλη μουσικά.

Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων κλίνας τὸ γόνυ προσεκύνησε· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν ἀναστῆναί με καὶ ἀναχθῆναι πρὸς αὐτόν. καὶ δεξιόμενος τὴν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων σάκραν κατεφίλησε τὴν σφραγίδα [τὴν ἔχουσαν τὸ στηθάριον τοῦ βασιλέως add. Theoph.]. δεξιόμενος δὲ καὶ τὰ δῶρα τὰ πεμφθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐξεπλάγη. λύσας δὲ καὶ ἀναγνοὺς δι' ἑρμηνέως τὰ γράμματα, εὗρε περιέχοντα ὥστε ὀπίσασθαι αὐτὸν κατὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν καὶ τὴν πλησιάζουσαν αὐτῷ χώραν ἀπολέσαι καὶ τοῦ λοιποῦ μηκέτι συνάλλαγμα ποιῆσαι μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ δι' ἧς ὑπέταξε χώρας τῶν Ἀμερικτῶν Ἰνδῶν διὰ τοῦ Νείλου ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν πραγματείαν ποιεῖσθαι. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν Ἐλεσβόας (Ἐλεσβαῆς Photius, Theophanes p. 261, 1, Cedrenus p. 364, C, et alii ad Thes. Stephani citati) ἐπ' ὄψεσι τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων ἐκίνησε πόλεμον κατὰ Περσῶν, προπέμψας δὲ τοὺς ὑπ' αὐτὸν Ἰνδοὺς Σαρακηνοὺς ἐπῆλθε τῇ Περσικῇ χώρᾳ ὑπὲρ Ῥωμαίων, δηλώσας τῷ βασιλεῖ Περσῶν τοῦ δέξασθαι τὸν βασιλέα Ἰνδῶν πολεμοῦντα αὐτῷ καὶ ἐκπορθῆσαι πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην γῆν. καὶ πάντων οὕτως προβάτων, ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν κρατήσας τὴν κεφαλὴν τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων, δεδωκῶς εἰρήνης φίλημα, ἀπέλυσεν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ. κατέπεμψε γὰρ καὶ σάκρας διὰ Ἰνδοῦ πρεσβευτοῦ καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων.

INDEX.

- Abasgi 448, 21.
Ablabius 214, 12. 14.
Aborras 366, 13. 367, 6. 379, 26.
Abrogastes 246, 11.
Abrames rex Damasci 21, 16.
23. 25. Pater Nonnosi 473, 11.
474, 15.
Abrytus 177, 24.
Abundantius 258, 24.
Acacius rhetor 229, 19. Arche-
lai 380, 16. Cpolis episcopus
391, 32. 392, 9 seq. 393, 8 seq.
Acastus 40, 13. 17. 26.
Acatiri vel Acatziri 298, 26.
299, 15. 306, 11. 310, 30. 341,
16. 346, 6.
Achabus 22, 14.
Achaei 226, 31.
Achaemenes 14, 7.
Achaemenidae 14, 8.
Achaia 14, 10. 40, 13. 135, 11.
Achilles Pelei f. 394, 16.
Achilles 242, 3.
Achyron 364, 4.
Aciamus 20, 20.
Acimius 30, 25.
Acraeus. V. Iuppiter.
Adaarmanes 379, 21. 29. 380, 4.
Adadus 21, 30.
Adamantius 410, 15. 411, 1.
25. 414, 1 seq. 415, 7. 32. 417,
14. 418, 18. 419, 9.
Adamis 319, 9.
Adaulphus 453, 2. 456, 24. 29.
457, 22. 26. 458, 3 seq. 459,
12 seq. 460, 4 seq. 467, 21.
Adiatomus 79, 16.
Adramys 48, 24.
Adramytteum 49, 5.
Adrianopolis V. Hadrianop.
Adriaticum mare 135, 10.
Adulis 475, 7.
Adulitae 475, 12. 32.
Aedoingus 411, 9.
Aegiale 27, 22.
Aegidius 339, 31.
Aegisthus 23, 4 seq.
Aegyptii 208, 7. 332, 31.
Aegyptus 22, 9. 96, 16. 112,
26. 142, 9. 400, 27.
Aelius Bassus 428, 9.
M. Aemilius 104, 7.
Aeneas 21, 14.
Aepytus 25, 13. 23.
Aethiopes 148, 27. Macrobian
447, 29. 473, 3.
Aethiopia 286, 16. 474, 8. 475,
25. 476, 2.
Aetion 42, 23. 31.
Aetius 286, 26. 295, 4. 296, 32.
302, 31. 317, 29. 319, 25. 325,
19. 329, 26. 31. 340, 15. 351,
29. 352, 11. 31.
Aetna 455, 12. 16.
Afri 350, 14.

- Africa 96, 18. 443, 1. 467, 28.
 468, 14.
 Africani 149, 3. 5. 12. 16. 18.
 21. 23. 152, 30.
 Africanum bellum 97, 4. 15.
 Agaeus 23, 31. 24, 6.
 Agamede 27, 25.
 Agamemnon 23, 4 seq.
 Agathias Myrinaeus 375, 4.
 Agaue 160, 22.
 Agenor 156, 29. 158, 29.
 Agintheus 291, 15.
 M. Agrippa 81, 16 seq. 82,
 10. 12. 97, 1. 134, 24. 139, 14.
 17. 21. 140, 1.
 Ajax 242, 3.
 Alamani 195, 13. 223, 5.
 Alamundarus 473, 12.
 Alani 377, 23. 448, 22. Alanus
 456, 14 seq.
 Alarichus 255, 27. 451, 17. 452,
 2. 6. 453, 1. 454, 24. 471, 4.
 Alba 96, 5
 Albinus 459, 31.
 Alcumena 18, 28.
 Alexander M. 104, 31. 170, 16.
 228, 30. 229 4. 360, 23.
 Alexander Olybrii uxoris tutor
 400, 32.
 Alexandria 266, 31. 268, 14.
 478, 13.
 Alexandrini 330, 20. 334, 5.
 7. Alexandrinus Hierax. V.
 Hierax.
 Alitemnii 149, 18.
 Allobichus 454, 21. 455, 1.
 Alpes 76, 27.
 Alyattes Sadyattis pater 48, 13.
 Alyattes Sadyattis filius 45, 16.
 48, 25. 27. 49, 1. 15. 72, 32.
 Amaltheae cornu 158, 22.
 Amazones 48, 5. 146, 6.
 Ambaron 379, 19.
 Ambrus 474, 17.
 Ameritae 473, 3. 474, 6. 7, 47
 4. 5. 478, 12.
 Amida 362, 18. 32.
 Amilzuri 276, 6.
 Amisus 140, 2.
 Ammon geometra 469, 12.
 Amorcesus 385, 7 seq. 386, 21.
 Amorgus 37, 21. Amorgites 23.
 Amphianax 16, 6.
 Amphiaraus 66, 16.
 Amphion 14, 13. 16. 16, 21.
 157, 19. 158, 8. 160, 7.
 Amphitres 38, 2. 10. 39, 10. 18.
 Amulius 68, 13 seq. 70, 29.
 Amyce 159, 12. 15. 17.
 Amyclae 23, 25.
 Amyclaeus *ρομῶς* 23, 18.
 Amythaonidae 22, 29. 23, 2.
 Anacharsis 145, 16. 269, 5.
 Anactorion 44, 5.
 Anagastes 347, 1. 12.
 Anastasius 355, 21. 360, 15.
 20 seq. 361, 362, 27. 363, 8.
 473, 9.
 Anatolius 284, 31. 293, 32.
 296, 15. 315, 1. 327, 1. 2. 6.
 22. 328, 6. 367, 11.
 Ancyra 445, 9.
 Andromache 21, 12.
 Andromachus 79, 5. 9.
 Andromeda 248, 8.
 Anthemius 348, 4. 357, 14. 398,
 19. 400, 16. 445, 4. 27.
 Anthimus 400, 16.
 Antigonía 157, 13. 16. 21. 30.
 158, 19. 159, 1. 3. 25.
 Antigonía Fortuna 158, 21.
 Antigonus Poliorcetes 156, 25.
 157, 14. 18. 158, 26. 159, 4.
 160, 5.
 Antimachus 23, 32.
 Antiochenses 159, 30. 162, 16.
 24 seq. 29. 163, 30.
 Antiochia 80, 20. 158, 12. 159,
 2. 6. 11. 19. 161, 10. 21. 22.
 162, 9. 163, 23. 229, 16. 238,
 22. 364, 6. 365, 11. 370, 17.
 376, 11. 380, 4.
 Antiochus Epiphanes 74, 3.
 11. 18. 24.
 Antiochus, Seleuci nepos,
 Deus 81, 19.

- Antiochus Soter 158, 13. 161, 12. 15. 23.
 Antiope 14, -13. 22.
 Antipas 144, 1.
 Antipater 87, 9. 16. 89, 23. 27. 90, 3. 17. 137, 1. 7. 141, 17. 29. 142, 22 seq.
 Antipater Idumaeus 77, 26.
 Antisthenes 228, 11.
 Antium 106, 24.
 Antoniniana thermae 469, 8.
 C. Antonius 78, 15. 79, 29.
 M. Antonius 106, 14. 20. 114, 1. 17. 26. 29. 115, 2. 123, 16. 30. 125—136, 12. 425, 1.
 Apama 160, 25.
 Apamea 76, 8. 160, 28. 351, 16. 380, 7.
 Aphpharban 431, 12. V. Apph.
 Apia 22, 23.
 Apis 22, 22.
 Apollo 38, 3. 67. 5. 162, 1.
 Apollonia 108, 19.
 Apolloniatae 103, 27. 104, 1. 9.
 Apollonius 330, 26. 31. 331, 7.
 Appion 363, 13.
 Appharba 433, 17. V. Aphph—
 Aquitani 453, 27.
 Arabes 84, 2. 17. 85, 28. 86, 2. Scenitae 385, 1.
 Arabia 84, 19. 23. 140, 26. 385, 11.
 Arabs 141, 1.
 Arbaces 2, 31. 3, 10 seq. 4, 5 seq. 5, 2. 9. 6, 2. 7, 14. 53, 2. 5.
 Arbazacius 267, 3.
 Arbition 232, 18.
 Arcades 26, 13.
 Arcadia 26, 11.
 Arcadiopolis 387, 10.
 Arcadius 471, 5. imp. 451, 1. 5.
 Arcesilaus 36, 28 seq. 37, 1.
 Arcesine 27, 22.
 Arceuthas 157, 15.
 Archapetus 433, 17.
 Archelaus 90, 6. 8. 12. 14. 27. 91, 19. 28. 143, 5. 9. 19. 23. 29. 30. 380, 17.
 Ardaburius 324, 27. 331, 24. 30. 442, 19 seq. 470, 12. 17.
 Ardynium 33, 24.
 Ardys 28, 1. 19. 29, 1. 15. 26. 30, 7. 10. 23. 24. 28. 31. 31, 2. 13. 32, 13. 20. 24.
 Arelate 455, 31.
 Areobindus 322, 2. 363, 9.
 Areopagus 23, 14.
 Arethas 473, 7.
 Argivi 24, 23. 156, 1. 2. 159, 18.
 Argo 40, 25.
 Argonautae 7, 23. 32. 39, 26.
 Argos 22, 25. 155, 22.
 Argoste 51, 27.
 Argus 22, 24. 266, 18.
 Ariadne mater Leonis 364, 16. Leonis f. 356, 1. 360, 15. 442, 31. 443, 6. Zenonis 360, 32.
 Arimesius (Tarascodisaeus) 356, 2.
 Aridaeus 167, 8.
 Aristobulus 77, 29.
 Aristoteles 138, 13. 234, 9.
 Aritoni 145, 1.
 Armatus. V. Harmatus.
 Armenerichus 442, 29.
 Armenia 75, 14. 267, 5. 336, 28. 424, 21. 425, 21. 426, 11. 433, 24. Armeniae dux Ioannes 448, 18. Armeniae 362, 17.
 Armenii 346, 11. 349, 18. 377, 29. 448, 3. 21.
 Arnossus 33, 23.
 Arsaces 222, 30.
 Artabanus 425, 24. 426, 11. 14.
 Artaeus [5, 21.] 31. 6, 3. 7, 12 seq. 24. 9, 5. 10, 27. 11, 3.
 Artasyras 63, 25.
 Artembares 50, 29. 51, 2 seq. 19. 21.
 Artemidorus 409, 15.
 Arzanene 378, 25. 433, 22.
 Ascalon 20, 17. 273, 29.
 Ascalonitae 155, 12.
 Ascalus 20, 19.
 Ascania 21, 11. 13.

- Ascanius 21, 14.
 Asclepius Constantii et Placidiae rerum in Sicilia administrator 455, 17.
 Asdingani 198, 16.
 Asemus 284, 9. Asemuntii 23, 30. 285, 5. 18. 24.
 Asia 3, 6. 50, 4. 52, 2. 7. 73, 5. 108, 23. 26. 116, 18. 235, 31. 241, 16. 19. 257, 13.
 Asia minor 72, 30. 73, 24.
 Asia locus 368, 31. oppidum 370, 6. 14.
 Asianae res 360, 30.
 Asinaei 24, 22.
 C. Asinius 127, 18.
 Aspar 322, 3. 324, 27. 325, 20. 331, 24. 332, 9. 345, 15. 348, 2. 23. 28. 387, 1 seq. 442, 8 seq. 470, 13.
 Asprudis 433, 12.
 Assesus 38, 8. 31. Assesii 38, 25. 39, 2.
 Assyria 3, 13.
 Assyrii 2, 17. 20. 3, 9. 14. 20. 150, 1. 199, 14.
 Astibaras 13, 6.
 Astingi 428, 19.
 Astyages 50, 5. 51, 14. 20. 24. 52, 8. 26. 30. 54, 28. 55, 14. 15. 57, 20. 31. 58, 8. 13. 31. 60, 3. 10. 18. 61, 4—32. 62, 1. 63, 8—30.
 Atacam 277, 29.
 Athenae 23, 13. 15. 36, 13. 14. 81, 5. 146, 6. 147, 13. 421, 10. 461, 28. 31. 463, 8. Athenienses 36, 19. 159, 2. 8. 188, 19. 23. 207, 20.
 Athenais Endocia 320, 2.
 Atia 94, 20. 95, 10. 96, 22. 101, 22. 106, 3. 108, 1. 132, 7.
 Atradas 51, 27. 54, 25. 59, 15. 28. 60, 14. 61, 3.
 Atridae 23, 2.
 Attalus f. Sadyattis 48, 23.
 Attalus 454, 4. 9. 15. 19. 24. 456, 24. 459, 26.
 Attica 37, 10.
 Atticae drachmae 63, 4.
 Attila 276, 25. 277, 31. 281, 8. 21. 282, 18. 284, 5 seq. 26. 285, 30. 286, 17. 28. 287, 25 seq. 288, 2. 13. 21 seq. 289, 9. 11. 28. 291, 19—304. 306, 8. 310, 13. 17. 27. 311, 6. 16. 20. 23. 32. 312, 8. 313, 32. 314, 22. 31. 315, 6 seq. 316, 3 seq. 317, 7. 318, 5 seq. 319, 5. 320, 18. 23. 32. 321, 12. 322, 7 seq. 323, 16 seq. 324, 1 seq. 325, 18—33 seq. 345, 21. 31.
 Atys 19, 19.
 Aue 475, 10. 19. 22 seq. 476, 1. 2.
 Augustulus 443, 19.
 Augustus 80, 22 seq. 84, 10. 21 seq. 85, 19, 32. 86, 8. 14. 90, 13. 32. 91, 7. 17. 19. 93 seqq. 103, 1. 139, 13. 140, 23. 31. 141, 15. 142, 30. 143, 14. 17. 27. 30. 360, 21.
 Aurelianus 190, 22. 191, 3. 196, 27. 431, 8.
 Ausonianus 328, 16.
 Ausonii 305, 19. 318, 3. 13.
 Autariatae 152, 4.
 Auxumis 474, 7. 475, 7. 19. 476, 1.
 Auxumitae 474, 4. 475, 11.
 Avari 341, 5. 447, 3 seq.
 Avitus 335, 18. 336, 10.
 Babes 153, 13.
 Babylon 3, 16. 4, 17. 23. 5, 3. 6, 10. 9, 14. 10, 27. 30. 11, 2. 17. 21, 18. 31, 21. 32, 1. 52, 4. 368, 7. 370, 1. 379, 15.
 Babylonia 6, 16. 9, 8.
 Babylonius 4, 2 seq. Nanarus B. 5, 28 seq. 9, 1. 10, 13. 11, 31. Babylonii 3, 22. 7. 26. 52, 27. 29. 32. 53, 10. 15. 26. 55, 6. 9. 14 seq. 25. 57, 11. 29. 32. 77, 32.

- Bacchiadae 42, 19. 22. 43, 8.
 20. 44, 2 seq.
 Bacchus 226, 22. 253, 12. 26.
 Bactrius 63, 28.
 Badomarius 221, 17.
 Balaam 349, 32.
 Balamerus Scytha 338, 19.
 Balamirus 399, 14. 401, 29.
 402, 28. 405, 15. 406, 1. 30.
 407, 23. 408, 14. 18. 411, 2.
 412, 3. 413, 2. 428, 9.
 Baramanes 379, 2. 448, 20.
 Barcello 460, 11.
 Bargosa 81, 13.
 Bargus 257, 31. 258, 9.
 Baris 75, 15.
 Barsaborsus 433, 17.
 Basich 312, 31.
 Basiliscus 347, 12. 350, 25.
 391, 26. 30. 393, 15. 394, 7.
 25. 397, 31. 399, 32. 408, 10.
 443, 1. 16. 24. 30. Alius
 444, 1.
 Battus 36, 28. 37, 3.
 Baudon 246, 13.
 Belesys 3, 16. 25. 4, 8.
 Bellerides 457, 5.
 Bellerophontes 16, 3 seq.
 Belus 4, 21. 5, 1. 7, 25.
 Berichus 315, 28. 320, 24. 321,
 6. 15. 23. 31.
 Berina. V. Verina.
 Berytus 85, 8.
 Betranio 435, 5. 15.
 Bibianus (sive Vivianus) 410,
 15.
 Biminacium. V. Viminacium.
 Bithynia 231, 6. 351, 11. 364, 2.
 Blachernae 444, 3.
 Bledas 277, 32. 301, 2. 302,
 13. 27. 317, 27. 324, 31. 325,
 4 seq. 335, 28.
 Blemmyes 332, 14. 333, 6. 11.
 466, 2.
 Boana 351, 15.
 Boeoti 149, 27. 31.
 Boeotia 15, 16. 239, 23.
 Boisci 276, 8.
 Bonifatius 458, 15. 467, 27.
 468, 9 seq.
 Bononia 453, 25.
 Botachidae 26, 28. 30.
 Botachus 26, 29.
 Botrys 164, 1.
 Bottia 158, 6.
 Bottius Iuppiter 158, 14.
 Britanni 121, 13. 122, 26.
 199, 21.
 Britannia 218, 31. 453, 11.
 Britanniae 453, 24.
 Brundusium 107, 6. 109, 11.
 131, 10. 133, 12. 136, 14.
 Bruttium 455, 7.
 C. Brutus (Antonius) 127, 21.
 Decimus Brutus 109, 26. 115,
 30. 118, 3. 31. 119, 24. 127, 19.
 M. Brutus 79, 29. 80, 4. 5. 10.
 103, 9. 106, 6. 107, 15. 109,
 26. 110, 30. 119, 27. 120, 22.
 28. 121, 25. 122, 18. 131, 27.
 135, 4. 10.
 Bubio opp. 368, 29.
 Burguntiones 456, 23.
 Busalbus 420, 21.
 Byzantium 140, 2. 278, 25. 361,
 30. 375, 4. 386, 6. 398, 9. 400,
 32. 402, 31. 405, 10. 14. 409,
 31. 410, 10. 30. 422, 5. 440, 9.
 447, 9. 11. 28. 474, 1. 16.
 Cabades rex Pers. 362, 15.
 Cabiri 38, 19.
 Cadmea victoria 404, 8.
 Cadmei 14, 16.
 Cadusii 52, 15. 23. 53, 9. 21.
 54, 7. 27.
 Cadys 27, 1. 4 seq. 17. 31, 30.
 Caenina 71, 14. Caeninetae
 72, 15.
 Caesaria 359, 5.
 Caesario 112, 28.
 Caius 473, 7. 16. 19. 22. 474,
 3. 15.
 Caius (Epidius Marullus) 113, 6.
 Calabria 105, 26.
 Calamodrys 75, 27.

- Calandio 441, 13.
 Calatia 135, 12.
 Calpia 99, 18.
 Calpurnia 118, 1.
 Sabinus Calvisius 121, 24.
 Camblitas 20, 29.
 Campania 134, 16. 32. 135, 12.
 Candabia 417, 24.
 Candidianus 459, 12. 470, 13.
 Candidus 428, 5.
 Capitolinus. V. Iuppiter.
 Capitolium 106, 7. 20. 121, 1. 8.
 123, 14. 124, 5. 128, 31.
 129, 25.
 Cappadoces 359, 6. Cappadox
 Mithridates 76, 4.
 Cappadocia 444, 11.
 Carsus 277, 29.
 Cardueni 433, 23.
 Cares 27, 20.
 Caria 49, 2. 50, 1.
 Carinus 212, 13. 213, 2.
 Carnia 23, 17.
 Carpi 177, 4. 428, 24.
 Carpileo 296, 31.
 Carrhae 79, 10. Carrhenus An-
 dromachus 79, 5. 366, 8.
 Carthago 99, 29. 100, 7. 350,
 32. 389, 1. 400, 31. 401, 8.
 Carus imp. 212, 13.
 Publius Casca 114, 15.
 Servilius Casca 119, 17.
 Casius f. Inachi 159, 10. Ca-
 sus 12.
 Casius Iuppiter 156, 30.
 Casius m. et f. Iovis 19, 20.
 21. 156, 30.
 Caspiae portae 342, 11. 346, 8.
 C. Cassius 103, 9. 106, 6. 107,
 15. 109, 27. 119, 23. 121, 25.
 131, 26. 135, 4. 11.
 Catarrhactae 199, 17.
 Cato minor 97, 3.
 Celtae 127, 14. 146, 12. 147, 24.
 203, 24. 31. 438, 21.
 Celtica gens 79, 17.
 Censorinus 121, 24.
 Ceraunius Iuppiter 157, 9. 18.
 Cercetae 148, 3.
 Cercio 218, 6.
 Cermichiones 446, 21.
 Cerses 28, 27. 31. 29, 2. 9. 30,
 3. 7. 12.
 Cerynes 23, 31.
 Chalcis 378, 28.
 Chalcopratia 393, 16.
 Chaldaei 3, 17. 21, 18. 52, 4.
 Chamabi 218, 23. 30.
 Chananaea 21, 20.
 Charato 457, 15.
 Charidemus 47, 12.
 Charietto 218, 5. 10.
 Charybdis 336, 19. 22.
 Chelchal 348, 1. 19.
 Chersonesus 265, 15. 282, 24.
 Chii 76, 2.
 Chimaera 16, 4.
 Chindeni 473, 18.
 Chiris 466, 12.
 Chius 139, 32.
 Chosroes 376, 8. 21. 377, 6. 378,
 12. 379, 15. 380, 24. 381, 28.
 446, 6. 15. 447, 29. 448, 17. 29.
 449, 5.
 Christiani 335, 30. 385, 3.
 Chrysaphius 287, 16. 19. 22.
 289, 11. 325, 31. 326, 18. 31.
 327, 9.
 Chrysopolis 27, 9.
 Cii 152, 12.
 Claudius 162, 22. 177, 2. 208,
 20. 415, 20. 426, 24.
 Clazomenae 22, 4. 2.
 Cleonae 43, 1.
 Cleopatra 112, 27.
 Clisthenes 46, 13. 22. 31. 47,
 4 seq.
 Clytaemnestra 23, 5.
 Cnidus 350, 8.
 Cnossus 151, 26.
 M. Tullius Cicero 78, 15. 126,
 29.
 Cidaritae 337, 6. 342, 19. 343,
 21. 344, 10. 24. 346, 12. 349,
 31.
 Cilices 359, 16.

- Cilicia 4, 9. 146, 7. 158, 28.
 359, 8.
 Cilix f. Agenoris 158, 29.
 Tillius Cimber 119, 8.
 Cinna 115, 11.
 Circesium Rom. castellum 366,
 11. 367, 1. 2. 379, 20. 29.
 Cissus 23, 30. 24, 15.
 Cithaeron 14, 17. 15, 9.
 Citia 159, 13.
 Coades rex Pers. 363, 2. 478, 9.
 Coelesyria 380, 6.
 Coeranus Aegyptius 236, 10.
 Colchi 17, 23. 76, 5. 152, 25.
 336, 24. 448, 21.
 Colchis 239, 23. 337, 16. 31.
 338, 1.
 Colchus 263, 17. 337, 27.
 Colchus (Colchis?) 337, 1.
 Comati 127, 15.
 Comentiolus 446, 15.
 Concordiae templum 113, 9.
 Conon episc. Apameae 361, 15.
 Constans 214, 16. 436, 1. 4.
 453, 31. 455, 20. 26.
 Constans consul Cpolis 458,
 27.
 Constantia castellum 277, 2.
 Constantia soror Constantii
 435, 13.
 Constantina urbs 382, 17.
 Constantinopolis 240, 31. 265,
 23. 270, 26. 290, 8. 320, 5. 321,
 30. 323, 14. 326, 1. 17. 351, 10.
 Constantinopolis consul Con-
 stans 458, 27. Constantino-
 polis episcopus Acacius 391,
 32. Patriarcha Gennadius
 392, 25. Constantinopolis in-
 cendium 393, 15.
 Constantinopolis castellum
 395, 30 seq.
 Constantinus 214, 12. 26. 278,
 24. 364, 2. 434, 10. 453, 7.
 16. 23. 438, 4. 439, 10. 30.
 440, 13.
 Constantinus tyrannus 455, 4.
 20. 28. 30. 32. 456, 1 seq.
- Constantiolus 312, 2. 313,
 23. 31.
 Constantius 214, 14. 22. 215,
 2. 6. 222, 3—20. 295, 3. 301,
 30. 302, 3. 10. 13. 19. 26. 303,
 1. 312, 2. 319, 28. 320, 10.
 16. 19. 326, 21. 327, 14. 328,
 9. 20. 330, 29. 342, 31. 343,
 7 seq. 16. 435, 6. 10 seq. 436,
 11. 15. 450, 5. 452, 21. 455,
 18. 29. 458, 21. 25. 459, 2 seq.
 460, 6 seq. 461, 4. 464, 21 seq.
 465, 2. 10. 466, 30.
 Constantius Constantini M.
 pater 438, 6 seq.
 Coreyra 44, 8. 45, 14. 20. 25.
 Corcyraei 45, 3. 9.
 Corinthii 26, 4. 43, 19. 44, 10.
 16. 29. 45, 6. 26.
 Corinthus 15, 28. 26, 7. 40, 15.
 43, 4. 6. 44, 9. 45, 22. 26.
 Cos 350, 8.
 Cotys 73, 21. 426, 23.
 C. Crassus 79, 3.
 Craterus 273, 29. 274, 1.
 Creca 310, 28. 319, 8.
 Creon 18, 23.
 Cresphontes 24, 26. 25, 9.
 15. 22.
 Creta 153, 14.
 Cretenses 19, 12. 151, 9. 28.
 152, 1. 159, 9.
 Cretenses Telchines 147, 2.
 Croesus 49, 1 seq. 17. 20—30.
 64, 10. 12. — 68, 8.
 Ctesiphon 226, 20. 23. 230, 15.
 368, 6. 370, 5.
 Ctesippus 24, 1.
 Cunchas 343, 32. 344, 17.
 Curidachus 299, 3. 13.
 Cursich 312, 31.
 Cyclades 350, 8.
 Cyclops 233, 7.
 Cyenus 210, 12.
 Cydoniata 152, 1.
 Cyllenius 223, 8.
 Cyme 27. 31. 28, 22. 30, 9. 37,
 18. Cymaei 37, 22.

- Cyparissus 162, 9.
 Cyprii 159, 11. 13. 14.
 Cyprus 147, 2.
 Cypselidae 47, 17.
 Cypselus 25, 14. 17. 42, 19. 22.
 43, 3. 44, 9. 15. 45, 30.
 Cyrenaei 36, 28 seq.
 Cyrus 50, 15. 51, 52, 53, 54, 55,
 56—63. 64, 10. 65—68, 7.

 Dacae 93, 19.
 Daci 426, 31.
 Dacia 466, 31.
 Dada 19, 7.
 Dagalaphus 363, 9. 367, 27.
 Daganus 448, 23.
 Dagistheus 414, 14.
 Dalmatia 417, 14.
 Damanno 28, 4.
 Damascene 21, 24.
 Damascus 21, 17. 30. 137, 3.
 331, 25.
 Danae 157, 10.
 Daniel eunuchus 394, 5.
 Danubas n. corruptum fluvii
 278, 23, fortasse ex nomine
 ab *Nov* incipiente, ut gens
Νοβῶν 287, 1.
 Daphne 80, 21. 161, 32. 162, 3.
 Dapsolibi 149, 7.
 Daras 378, 32. 379, 10. 382, 18.
 449, 5.
 Dardanenses 145, 4.
 Dardania 416, 21. 32.
 Dardanidae 112, 31.
 Dardanus 457, 28.
 Darius 145, 11. 222, 28.
 Dascylii 32, 18.
 Dascylion 21, 13. 48, 20.
 Dascylus 30, 32. 31, 4. 11. 18
 seq. 32, 3. 11. 14. 21. 33,
 22 seq.
 David 74, 14. 82, 20.
 Davides 21, 32.
 Decebalus 426, 31. 427, 2. 4.
 10. 17 seq.
 Decius 177, 16. 18. 23. 29.
 180, 29.

 Deiphontes 23, 32. 24, 12 seq.
 Delphi 15, 5. 17, 34. 3. 43, 4.
 Demetrius Antigonis f. 158, 26.
 159, 4.
 Demetrius rex 73, 30.
 Demophon 36, 13.
 Dengizich 345, 32. 346, 25.
 347, 1.
 Diana 49, 19. 28.
 Dicaearchia 135, 5.
 Dilmaina gens 448, 23.
 Diocletianae thermae 469, 11.
 Diocletianus 213, 10. 360, 18.
 366, 13. 433, 4. 438, 9 seq.
 440, 5. 7.
 Diogenes 228, 11.
 Dionysius Alex. olymp. 178, 11.
 Dionysius in Colchidem mis-
 sus 337, 31. 338, 2. 344, 4.
 Dionysius Thrax 276, 16.
 Dioscorus 333, 18. 24.
 Dirce 14, 20. 29 seq.
 Dolabella 126, 25.
 Domitianus 426, 32. 427, 1.
 L. Domitius 95, 18.
 Donatus 457, 9. 11 seq.
 Dores 24, 24. 32. 25, 2.
 Dorus eiusque cives Dorienses
 155, 10. 13.
 Dracon fl. 156, 5. 158, 4.
 Drecon 300, 21.
 Dricca 323, 18.
 Dryopes 24, 23.
 Dubius Gotthus 460, 14 seq.
 Dubius opp. 448, 8.
 Dyrhachium 360, 30.

 Ecbatana 52, 21.
 Echetus 236, 2.
 Echiades 44, 6.
 Edecon 286, 22. 27. 287, 13 seq.
 21. 288, 9. 12. 289, 12. 17.
 290, 9. 21. 23. 30. 291, 1. 292,
 15. 293, 14. 294, 7. 297, 30.
 298, 8. 10. 299, 21. 301, 32.
 317, 24. 322, 12. 323, 5. 8. 326, 3.
 Edessa 343, 12. 16. 413, 21.
 430, 27.

- Elesbaas 474, 5. Elesboas 478, 15.
 Eleutheropolitae 273, 22. 26.
 Elpidia 467, 17.
 Emathia 158, 9.
 Epaminondas 226, 21.
 Ephesus 49, 17. 64, 8.
 Ephthalanus 447, 19.
 Ephthalitae 447, 20. 23.
 Epicaste 15, 3. 18, 24.
 Epidamnus 360, 29. 411, 7. 20. 32. 413, 11. 414, 9. 415, 1.
 Epigenes 276, 28.
 Epimenes 39, 16.
 Epirus 411, 4. 7. 15. 412, 20. 416, 17. 419, 6.
 Equi et puellae dictus locus 36, 26.
 Eridanus 196, 9.
 Erinyes 23, 13.
 Eriulphus 253, 8. 20.
 Ernach 345, 2.
 Ernas 318, 8.
 Erythrius 390, 31.
 Escam 299, 30.
 Eslas 276, 11. 20. 296, 29. 299, 20. 323, 14. 326, 1. 6.
 Etrusci 77, 14.
 Euagoras 44, 30.
 Eucherius 452, 13.
 Eudocia. V. Athenais.
 Eudocia 339, 16. 18. 340, 17.
 Eugenius 457, 32.
 Eulogius 388, 15.
 Eunapius 241, 21.
 Euneus 18, 1.
 Euphrates 22, 2. 366, 13. 367, 8. 25. 30. 378, 21. 31. 379, 29. 430, 23.
 Euphratesia 366, 5.
 Euplutius 463, 1. 6.
 Euripides 247, 14.
 Euripidis pater 149, 30.
 Europa 96, 15. 116, 18. 236, 28.
 Eurystheus 18, 23. 30. 140, 21.
 Eusebius praepositus 455, 2.
 Eutocius 273, 18 seq. 274, 1.
 Eutropius 256, 7. 23. 257, 12. 260, 6. 261, 29. 263, 9.
 Euxinus Pontus 96, 17.
 Fabius 70, 15.
 Faustulus 68, 12 seq.—70, 31.
 Flaminia 470, 29.
 Florus 334, 9.
 Fortuna 113, 22.
 Fortuna Antigonía 158, 17 seq.
 Fortuna urbis Apameae Pella 160, 30. Fortuna urbis Laodiceae 160, 23. 29.
 Frabithus 252, 19. 253, 16. 264, 15. 31. 265, 13. 15. 22. 265, 10. 268, 5.
 Franci 329, 19. 23.
 Gabba 164, 5.
 Gabinius 78, 30.
 Gainas 262, 3. 264, 9. 11. 32.
 Galactophagi 145, 7.
 Galerius 431, 14. 26. 432, 12. 433, 4.
 Galli 79, 19. 202, 2. 339, 31. 453, 27.
 Galli occidentis 302, 11.
 Gallia 127, 19. 131, 8. 203, 26. 28. 338, 6. 340, 4. (Galatia) 453, 29. 30.
 Galliae 453, 26.
 Gallienus 177, 3.
 Gallus cos. 177, 28.
 Gangreni 333, 18.
 Ganymedes 227, 32. 228, 1.
 Garamantes 149, 23.
 Gaza 164, 9.
 Geberichus 198, 15.
 Gennadius patr. Cp. 392, 25. 393, 4. 7.
 Genton Gothus 419, 5.
 Genzerichus 401, 18. V. Gez.
 Georgius 376, 15.
 Germani 221, 18. 438, 21.
 Germania altera 456, 21.
 Germanus Iustiniani pater 382, 2.

- Gerontius 455, 23. 456, 9.
 Gezerichus 329, 21. 335, 17. 19.
 25. 28. 336, 6. 11. 338, 18.
 339, 8. 340, 13. 29. 343, 10.
 348, 3. Giz. 350, 13. 351, 1.
 Goar 456, 21.
 Gobazes 337, 2. 9° seq. 344, 4.
 Gorga 344, 28.
 Gorgenes 448, 13.
 Gorgo 256, 18.
 Gorgus 45, 1.
 Gothi 177, 15. 305, 18. 318, 2.
 323, 20. 324, 16. 329, 19. 21.
 338, 6. 340, 4. 345, 12. 18. 347,
 13. 348, 4. 12. 18. 387, 22. 26.
 389, 32. 390, 1 seq. 408, 17.
 417, 9. 420, 25. 428, 25. 429, 7.
 459, 25. 30. 461, 19. 463, 2.
 469, 13. V. Truli.
 Gotthi foederati 399, 8. 400, 2.
 404. 3. 405, 13.
 Gothicum 415, 20.
 Gothicum (nomen, ut videtur)
 420, 8.
 Graeci 22, 30. 42, 13. 93, 10.
 143, 3. 4. 13. 22. 145, 17. 151,
 19. 187, 20. 188, 15. 189, 6.
 200, 5. 209, 21. 315, 24. Grae-
 cus (Γραικός) 305, 32. Grae-
 corum dii 68, 5.
 Graeciae portae Pylae 255, 30.
 Gratianus 250, 3. 453, 19.
 Gregorius Antioch. episc. 376,
 11.
 Gyges 30, 32. 32, 9. 13. 23. 25.
 32. 33, 8 seq. 47, 31. 48, 8.
 Gyntiarius 456, 22.

 Hadrianopolis 321, 21. 403, 14.
 Haemon 153, 14.
 Haemus 403, 11. 13.
 Harmatus 328, 13. 15. 392, 6.
 399, 30.
 Harmatus 393, 29. 443, 28. 29.
 444, 10.
 Hebe 228, 7.
 Hebrus 184, 10. 403, 14. 24.
 Hector 21, 12.
 Helion 470, 14. 24.
 Hellanodicae 264, 7.
 Hellespontus 268, 27. 350, 7.
 Hephaesti vincula 267, 6.
 Heraclea 403, 16. 410, 3. 411, 3.
 Heracleis urbs 161, 31. 162, 4. 7.
 Heracleotae 412, 11.
 Heraclidae 23, 20 seq. 30, 24.
 32, 5. 35, 5.
 Heraclianus 458, 29.
 Heraclius 349, 23.
 Heraclius cynicus 225, 15.
 Heraclius dux Zenonis 389, 32.
 390, 3 seq. 23.
 Heraiscus 391, 20.
 Hercules 18, 8. 24, 1. 25, 30.
 40, 13. 140, 21. 162, 2.
 Herculi 213, 21.
 Herennianus Lycius 268, 19.
 270, 16.
 Hermaeum 30, 22.
 Hermas 87, 1.
 Hermionenses 24, 22.
 Hermus 37, 13.
 Herodes 82, 17. 84, 10. 13. 85,
 10 seq. 86, 3. 15. 88, 20. 91,
 3. 15. 23. 139, 22. 140, 7. 23.
 26. 28. 32. 141, 4. 26. 143, 13.
 Herodorus, qui Orphei et Mu-
 saei scripsit historiam 464, 2.
 Herodotus 464, 2.
 Herophila 64, 8.
 Hesiodus 22, 31. 270, 20.
 Hierapolis 366, 3. 8.
 Hierax 266, 21 seq. 268, 15. 20.
 270, 16.
 Hierosolyma 82, 4.
 Hilarius Phryx 236, 23.
 Himilco 266, 14.
 Hippaemon 153, 12.
 Hippemolgi 73, 4. 145, 20.
 Hippoclidides 42, 20.
 Hippodamia 16, 23. 17, 17 seq.
 Hippomenes 36, 19.
 Hippos. V. Equus.
 Aulus Hirtius 115, 20. 125, 18.
 Hispalis 247, 1.
 Hispania 99, 17. 127, 13. 17.

- Hoebaras 53, 13. 63, 18.
 Homeritae 377, 15. 447, 30.
 31.
 Homerus 73, 3. 145, 18. 151,
 24. 223, 12. 235, 11. 269, 14.
 (Homerus) 252, 26. Homeri
 Ilias et Odyssea aureis litte-
 ris scriptae Cpoli combustae
 393, 25.
 Homerus Thebanus Aegyptius
 464, 18.
 Honoria 328, 31. 329, 1. 20.
 330, 3. 8. 464, 29.
 Honorichus 339, 17. 340, 17.
 401, 3.
 Honorius 450, 2. 23. 451, 5. 9.
 18. 23. 452, 14. 453, 8. 454,
 6 seq. 455, 30. 456, 5. 457, 5.
 22. 459, 3. 463, 7. 464, 20 seq.
 465, 3 seq. 466, 20. 467, 7. 32.
 471, 6.
 Hormisdas 232, 23. 376, 21.
 Hunni 236, 28. 237, 21. 241, 18.
 251, 31. 276, 6. 15. 25. 277,
 17. 20. 25. 281, 9. 282, 20. 25.
 27. 283, 18. 284, 9. 290, 17.
 291, 4. 22. 295, 11. 298, 18.
 305, 18. 310, 2. 312, 26. 318, 2.
 324, 16. 337, 5. 341, 16. 342,
 19. 27. 343, 21 seq. 344, 10.
 345, 29. 346, 1 seq. 349, 32.
 461, 20.
 Hyali Africae 149, 3.
 Hyamia 26, 1.
 Hypates 363, 11.
 Hyperdextii 27, 30.
 Hyperechius 388, 14.
 Hyperides 169, 21. 23.
 Hyperochides 16, 24.
 Hypsipyle 17, 28.
 Hyrba 58, 21. 27. 59, 1.
 Hyrcanus 74, 14. 26. 82, 19.
 27. 31.
 Hyrnetho 23, 32. 24, 11. 16.
 Ianiculum 101, 18.
 Iaphtha 157, 16.
 Iardanus 21, 9.
 Iason 17, 28. 39, 27. 40, 6. 15.
 Iberes 346, 10. 349, 24.
 Iberes Asiae 448, 12. Iberorum
 rex Mithridates 425, 20. 426,
 18.
 Iberia 338, 14. 426, 26. 433,
 26.
 Ida mons 21, 13.
 Idumaeus Antipater 77, 26.
 Iezidus 474, 17.
 Ilienses 139, 12. 18. 140, 5.
 Ilium 112, 30. 140, 3.
 Illus 359, 18. 19. 402, 23. 405,
 31. 421, 22 seq. 422, 6. 443,
 32. 444, 6. 445, 1 seq.
 Illyria et Illyrii 277, 1. 278, 8.
 23. 280, 23. 284, 10. 287, 3.
 291, 16. 305, 22.
 Illyrica gens 145, 4.
 Illyricum 127, 24. 410, 18 seq.
 461, 22. 23.
 Illyrii 93, 18. 345, 17. 395, 1.
 417, 8. 471, 3.
 Illus 16, 14.
 Impudentiae locus (*Ἀναιδείας*
χώρος) 19, 12.
 Inachus 159, 10.
 Indes 361, 27. 32.
 Indi 80, 21. 81, 14. 121, 14.
 150, 6. 153, 3. 199, 16.
 India 477, 9. Indicum mare
 ib. 8. Indi ib. 10 seq. 478, 2.
 21. 23. 26.
 Indica gens 146, 18. Indica
 gens Homeritae 377, 16.
 Indici 290, 22
 Indicum bellum Semiramidis
 1, 1.
 Indus quidam 81, 13.
 Ingenius 459, 15.
 Intelene 433, 22.
 Ioannes 267, 22. 32. 268, 4.
 465, 1. tyrannus 469, 25. 470,
 23.
 Ioannes Armeniae dux 448, 18.
 Ioannes *ἡγορῶς* 361, 28.
 Ioannes Rom. dux 473, 14.
 Ioannes Scytha 361, 20.
 Ioannes Timostrati f. 380, 32.

- Ioannes ὕπαρχος 410, 32.
 418, 29.
 Iocritus 26, 29.
 Iolaus 18, 11.
 Iolci 40, 5. Iolcus 40, 14. 25.
 Ion 49, 21.
 Iones 37, 4. 11. 81, 17.
 Ionia 81, 30. 223, 23. 350, 7.
 Ionitae 155, 22. 156, 4. 6. 17.
 159, 18.
 Ionium mare 93, 18. 105, 26.
 Iopolis 157, 8. 11. 158, 7. 159,
 19.
 Iopolitae 156, 1.
 Iotabe ins. 385, 16.
 Iovianus 236, 17. 19. 241, 12.
 454, 6. 13. 17. 25.
 Iovii 213, 21.
 Iovinus 456, 20. 25. 28. 457,
 19. 26.
 Iphicles 18, 10 seq. 31.
 Isauri 242, 7. 268, 12. 286, 14.
 320, 5. 356, 4. 361, 4 seq. 405,
 32. 420, 5. 16. 442, 20. 443,
 9. 18. V. Arbazacius.
 Isauria 421, 26. 422, 1. Isauria
 ab Esau dicta 442, 6. 445, 10.
 Isaurica bella 267, 8. 9.
 Isaurica, vectigal imp. Cp.
 362, 3.
 Isdigerdes 355, 18.
 Isis 332, 30.
 Isodemus 46, 9. 17. 20. 47,
 2 seq.
 Israelitae 22, 15.
 Ister 177, 16. 190, 23. 191, 30.
 195, 18. 197, 20. 276, 9. 277,
 2. 280, 20. 287, 1. 4. 7. 291, 25.
 292, 12. 300, 1. 306, 2. 321, 8.
 327, 31. 331, 2. 345, 25. 346,
 26. 428, 3.
 Itali 335, 20. 341, 32. 342, 30.
 343, 5. 398, 7.
 Italia 104, 27. 127, 22. 131, 9.
 329, 3. 331, 18. 336, 9. 21.
 338, 30. 339, 11. 20. 349, 4.
 Italiae 340, 21.
 Italica spolia 194, 15.
 Italiotae 329, 18. 19. 340, 3. 26.
 Itimari 276, 8.
 Itonus 40, 13.
 Iudaea 21, 21. 32. 75, 1. 77, 32.
 Iudaei 22, 12. 74, 17. 27. 75,
 20. 77, 32. 78, 31. 81, 17. 22
 seq. 32. 91, 22. 143, 15. 21.
 Iulia 139, 13.
 Iuliana 363, 10.
 Iulianus 215, 1. 18. 217, 3. 16.
 31. 218, 22. 220, 20. 221, 23.
 32. 222, 21. 223, 6. 20 seq.
 226, 13. 21. 229, 3. 14. 23. 230,
 18. 232, 6. 234, 17. 366, 2 seq.
 367, 1. 368, 6 seq. 369, 14.
 370, 11. 15. 406, 18. 436, 21.
 453, 31. 454, 1. 455, 32.
 Iulianus decapitatus 457, 31.
 Iulianus primicerius 454, 8.
 Iuno 45, 18. 228, 1. 32.
 Iuppiter 19, 22. 26. 16. 66, 16.
 137, 17. 151, 21. 23. 160, 13.
 223, 1. 228, 31. 229, 6. 9.
 Acraeus 25, 12. Bottius. V.
 Bottius. Capitolinus 114, 31.
 Casius. V. Casius. Ceraunius.
 V. Ceraunius. Olympius 23, 1.
 Ἀγγίτωρ 151, 10. Iovis templum
 Rom. 129, 1.
 Iuroeipaach 342, 10. 26. 346,
 16. [Apud Ioannem Laur. De
 magistr. 3, 52. 53. Βιρα-
 παραχ vel Βιριπαραχ, quod ad
 barach (domum) et viran
 (solitudinem) referens Nie-
 buhrius probat in Add.]
 Iustinianus 375, 2. 376, 28.
 377, 6. 379, 32. 380, 16. 446,
 4. 7. 11. 449, 3. 473, 5. 20.
 474, 1.
 Iustinianus Germani filius 381,
 30. 6.
 Iustinus 376, 19. 20. 378, 7. 15.
 379, 13. 380, 13. 381, 7. 16.
 446, 6. 14. 447, 1. 448, 15. 17.
 453, 22. 473, 15.
 Iuthungi 190, 22. 191, 4. 17. 30.
 192, 7. 195, 27. 196, 23.

- Q. Iuuentius 134, 25.
 Iuuentinus 378, 27.

 Lacedaemon 24, 31.
 Lacedaemonii 25, 28. 40, 30.
   41, 4. 150, 22. 151, 14.
 Laconicus 265, 2.
 Lacingi 428, 19.
 Laeia 164, 12.
 Laius 14, 15. 21. 28. 30. 15, 3.
   8. 16, 21. 25 seq.
 Laodicea urbs et filia Seleuci
   160, 11.
 Laphystium 15, 26.
 Larisa 18, 3.
 Latinae feriae 96, 5.
 Lazi 336, 25. 337, 7. 349, 12.
   352, 19.
 Learchus 36, 28. 37, 1.
 Lemnus 17, 24. Lemniae 31.
   23, 22.
 Leo 262, 25. 263, 1. 6. 332, 10.
   343, 4. 344, 4. 345, 16. 22.
   349, 3. 350, 13. 356, 1. 6.
   357, 15. 401, 7. 405, 27. 442,
   10. 24. 443, 2. 6. 7. Macelles
   384, 31. 385, 23. 386, 21. 26.
   387, 32. 391, 13. 27. 392, 13.
   17. 394, 27. 396, 8 seq. 445,
   19.
 Leo maior 364, 13.
 Leo minor 364, 14. 365, 6 seq.
 Leodamas 37, 32. 38, 4 seq. 28.
   32. 39, 14.
 Leonteus 167, 18.
 Leontia 358, 16.
 Leontius 359, 26. 445, 14. 461,
   30.
 Lepidus 106, 13. 114, 10. 123,
   16. 31. 125, 10. 13. 127, 11.
 Leucas 44, 5.
 Libanius 229, 16.
 Libanius Arianus Honorii et
   Constantii temporibus 466,
   19. 29.
 Liburnii 147, 18.
 Libya 46, 11. 324, 28. 338, 9.
 Libyes 36, 29. 328, 16.

 Licinius 114, 5. 434, 10. 14.
   439, 12. 440, 3. 6.
 Licymnius 18, 18. 28.
 Lixus 33, 19. 35, 9. 22. 26. 32.
   36, 4.
 Cassius Longinus 114, 11. 119,
   25. 127, 23.
 Longinus 360, 12 seq. Selinun-
   tius 361, 26 seq. 422, 31. 423,
   3 seq.
 Longobardi 428, 3.
 Lucani 147, 10.
 Lucianus 367, 21.
 Lucius (Caesetius Flavius)
   113, 6.
 Lucius 126, 28. 134, 25.
 Lucius Plancus 127, 15.
 Lucullus 77, 2.
 Lugdunenses 203, 27.
 Lupercalia 113, 28.
 Lupia 105, 29.
 Lyaeus 253, 27.
 Lycaon 26, 13.
 Lychnidus 413, 7. 414, 10. 13.
   417, 21. 418, 17.
 Lycia 16, 5. 148, 15. 189, 29.
   251, 26.
 Lycophron 44, 31.
 Lycurgus 26, 29. 40, 28. 210, 8.
 Lycus 14, 14. 18, 21. 31.
 Lydi 20, 1 seq. 20. 27, 32. 28,
   24. 29, 27. 30, 23. 26 seq. 31,
   1. 7. 10. 15. 32, 10. 45, 17. 48,
   4. 13. 28. 49, 2. 11. 64, 10. 17.
   18. 65, 13. 66, 23. 72, 32. 223, 25.
 Lydia 16, 13. 17. 20, 5. 29. 29,
   16. 31, 16. 32, 19 seq. 73, 6.
   257, 24. 261, 17.

 Maadeni 473, 18.
 Macamaeus 367, 5.
 Macedones 159, 5. 23. 184, 11.
   199, 10. 203, 22. 222, 30. 233, 6.
 Macedonia 96, 15. 104, 5. 127,
   21. 131, 8. 136, 15. 160, 32.
   184, 9. 242, 18. 268, 29. 408,
   22. 410, 4.
 Macedonicae lacus 251, 3.

- Macelles. V. Leo.
 Machlyes 149, 12.
 Macrobiani 447, 30.
 Macron tichos 406, 31.
 L. Maecenas 134, 24.
 Maecotides 146, 8.
 Maecotis 199, 17. 313, 3. 324, 17.
 Magi 342, 5. 25.
 Magnentius 435, 5. 17. 436, 2.
 Magnes 47, 25. 48, 1. 4. 153, 14.
 Magnetes 48, 1. 9.
 Magnus 177, 12. 381, 5.
 Maiorianus 338, 5 seq. 28. 339, 22. 340, 1.
 Mama 277, 28.
 Manuel 448, 5.
 Marcellinus 338, 31. (339, 3). 28. 340, 9. 400, 16. 435, 7.
 Marcellus 100, 30. 216, 20. 224, 26. 31.
 Marcianopolis 179, 1. 403, 9.
 Marcianus 241, 9. 328, 25. 28. 332, 2. 8. 335, 18. 25. 27. 337, 19. 350, 15. 351, 13. 19. 419, 19. 445, 3. seq.
 Marcianus dux Iustini imp. 378, 17. 21. 31. 380, 18.
 Marcianus Iustini imp. frater 448, 15. 24. 32.
 Marcomanni 428, 10.
 Marcus (imp.) 428, 14. 20. 453, 17.
 Marcus f. Basilisci 444, 4.
 Mardes castellum 380, 23. 381, 4.
 Mardi 50, 15. 51, 6. 28. 31.
 Mardus 59, 9.
 Mare rubrum 199, 16.
 Margus urbs 277, 1. 280, 24. 281, 4.
 Maria nutrix Zenonidis 394, 6.
 Marianne 83, 13.
 Mariammia 164, 14.
 Marius 222, 11.
 C. Marius 101, 20. 25. 30.
 Marmares 12, 16.
 Marsus 359, 26.
 Martialis 288, 32. 289, 13.
 Martinianus 402, 25. 407, 8.
 Martinus 442, 21.
 Martis gladius 314, 13. 324, 3. 12.
 Massagetæ 446, 20.
 Massilia 458, 13.
 Masulenses 149, 5.
 Mauias 473, 22.
 Mauri 177, 7.
 Mauricius 375, 10. 377, 12.
 Maurus 367, 5.
 Maurusii 338, 13. 29. 429, 32.
 Maurusius Zeno 324, 22.
 Maxentius 439, 1. 440, 2.
 Maximinus 177, 8. 12. 236, 10. 289, 8. 15. 18. 21. 27. 290, 5. 21. 294, 32. 295, 8. 23. 296, 2. 8. 297, 11. 21. 305, 1. 6. 309, 25. 28. 310, 25. 314, 21. 25. 30. 32. 320, 15. 321, 11 seq. 322, 1. 27. 326, 19. 331, 26. 332, 15. 18. 333, 4. 12. 14. 438, 8. 15. 439, 2. 19.
 Maximus 180, 11. 225, 26. 250, 30. 435, 9. 457, 32.
 Maximus dives Romanus 469, 29.
 Maximus f. Gerontii imp. 455, 24. 456, 17.
 Mazabda 170, 12.
 Medea 39, 28. 40, 5. 15. 257, 1.
 Medeae oleum 203, 12.
 Medi 3, 14. 21. 5, [21] 23. 7, 15. 24. 50, 4. 8. 10. 51, 25. 53, 4. 29. 32. 54, 8. 11. 13. 60, 8. 61, 1. 62, 8. 28. 63, 17. 67, 8 seq. 312, 25. 30. 313, 15. 18. 27. 314, 4. 375, 1. 376. 9. 377, 16. 28. 378, 9. 379, 16. 380, 13. 30.
 Media 51, 26. 53, 23. 313, 5. 433, 12. 26.
 Medicum satellitium 344, 5.
 Medus quidam 1, 22.
 Megara 18, 12 seq.
 Melas 48, 18.
 Meles 20, 1. 31, 15. 29.
 Melsembria 27, 6.
 Melsus 27, 4.

- Mennes 37, 18. 23.
 Menophilus 428, 26. 429, 26.
 Mercurius 15, 11.
 Mermnades 30, 32. Mermnadae
 35, 6.
 Mesembria 27, 3. 6.
 Mesola 25, 31.
 Mesopotamia 362, 32. 446, 17.
 Messana 336, 21.
 Messene 25, 16. 31. 26, 1. 2.
 Mestrianus 434, 11. 32.
 Milesii 37, 32. 38, 6. 16. 25. 39,
 15.
 Miletus vir 48, 18.
 Milyas 75, 14.
 Minerva 159, 7. Minerva Tel-
 chinia 147, 5. 7.
 Minoa 27, 22.
 Minos 151, 19. 21. 26.
 Minucius 119, 27.
 Miranes 447, 32. 448, 19. 24.
 Mithraphernes 11, 8.
 Mithridates 75, 23. 29. 76, 3.
 77, 4. 8. Iberorum 425, 20.
 426, 10. 18. 26.
 Mithridaticum bellum 76, 9.
 M. Modialius (nomen corru-
 ptum) 134, 25.
 Molis (Mylitta) Venus 7, 25.
 Moses 75, 19.
 Mossyni 148, 6.
 Moxus 19, 32.
 Mundiuchus 326, 9.
 Musae 138, 19.
 Musae nymphae Lydis 19, 25.
 Musaeus 464, 2.
 Musonius 241, 12 seq. 23. 26.
 28. 242, 1. 6. 9.
 Myron 46, 5. 17. 21.
 Myrrhine 73, 30.
 Myrsus 32, 3.
 Myrtilus 16, 24. 28. 17, 1 seq.
 Mysi 33, 24. 35, 17. 73, 4. 18.
 145, 20. 177, 17. 180, 23. 240,
 13. 277, 1. 280, 23. 306, 2.
 Mysia 73, 2. 318, 27. 421, 31.
 428, 28.
 Naissus 278, 22. 287, 5. 291, 9.
 17. 24. 466, 30.
 Nanarus 5, 28. 6, 4. 7, 5. 8, 13.
 9, 1. 12 seq. 29 seq. 10, 3.
 12, 8.
 Narbo 459, 14.
 Nardini 223, 4.
 Narsaeus 431, 13 seq. 432, 9.
 433, 30. 434, 6.
 Narses 436, 16.
 Nebisgastus 221, 12.
 Nelidae 39, 24.
 Nemeti 221, 29.
 Neobigastes 453, 23.
 Nepos 398, 10. 12 seq. 399, 4.
 417, 14. 443, 19.
 Nerabus 20, 14.
 Neris 26, 2.
 Nero 246, 27. 29.
 Nicaea 231, 6. 422, 18.
 Nicolaus Dam. 45, 2. 12. 82,
 11. 83, 29. 84, 3. 7. 86, 22. 28.
 90, 5. 91, 18. 22. 92, 2. 137,
 1. 3. 16. 138, 28. 139, 12. 22.
 31. 140, 2. 10 seq. 141, 2 seq.
 142, 20. 143, 7. 19.
 Nicomedia 351, 16. 364, 2.
 439, 27.
 Nicopolis 177, 18. 388, 32.
 Nicopolitae 245, 20.
 Nilus 199, 17. 475, 29. 478, 13.
 Ninus 2, 21. 22.
 Ninus urbs 4, 6.
 Ninyas 1, 10. 2, 16.
 Niobe 16, 19.
 Nisibeni 448, 28.
 Nisibis 366, 10. 15. 368, 9. 379,
 1. 13. 28. 380, 18. 433, 4. 28.
 434, 2.
 Nobae Thraciae 287, 1.
 Nobidunum 278, 5.
 Nocalium genus 385, 8.
 Nomus 315, 1. 327, 2. 4. 7. 22.
 328, 6.
 Norici 301, 29. 302, 6.
 Nubades 332, 14. 333, 6. 11.
 Numidae 149, 21.
 Numitor 68, 14 seq. 70, 23.

- Nunechius 435, 8.
 Nycteus 14, 32.
 Nymphæ 19, 24.

 Oasis 463, 14. 464, 7. 9. 10.
 Obii 428, 3.
 Obodes 84, 4.
 Occidens 203, 26.
 Oceanus 121, 13. 146, 12. 199,
 18. 312, 19.
 C. Octavius 94, 9.
 Odenathus 430, 8.
 Odessus 282, 21.
 Odoacer 360, 6.
 Odoachus 397, 29. 398, 3 seq.
 Oebarsius 319, 22.
 Oedipus 15, 13. 19, 28.
 Oenomaus 16, 22. 24. 28. 17,
 2 seq. 22, 26.
 Olybrius 339, 20 seq. 400, 32.
 401, 14. 406, 14. 469, 23.
 Olympia 42, 31. 162, 18. 22.
 163, 10. 12.
 Olympias 228, 31. 229, 5.
 Olympionicae 178, 5.
 Olympius 451, 13. 452, 18.
 Olympius. V. Iuppiter.
 Olympus 229, 28. 230, 17.
 Onaphernes 52, 16.
 Onegesius 290, 2. 295, 6. 12.
 15. 298, 23. 299, 17. 303, 20.
 24. 32. 304, 9. 11. 21. 31. 305,
 5. 306, 6. 15. 309, 14. 27. 31.
 310, 7. 311, 17. 25. 30. 312, 6.
 314, 18. 26. 315, 29. 30. 318, 20.
 Onnes 1, 8. 2, 4. 38, 18.
 Onoguri 340, 3.
 Onoulphus 394, 29. 395, 22.
 Onulphus 413, 29.
 Onuphernes 53, 21.
 Orchomenii 37, 4.
 Orchomenus Boeot. 15, 15. 29.
 Orestes f. Agam. 23, 6. 36, 14.
 Orestes Rom. 286, 24. 288, 5.
 290, 21. 23. 32. 291, 4. 292, 29.
 301, 32. 302, 5. 315, 8. 323, 14.
 325, 32. 326, 2. pater Au-
 gustuli 443, 20.

 Oribasius 228, 26. Pergamenus
 216, 17.
 Ornigisclus 346, 27.
 Orontas fl. 156, 5. 158, 5.
 Orontes Persa 267, 17.
 Orthagoras 46, 5.
 Osroene 378, 22.
 Ostryes 347, 12.
 Oxyntes 36, 15.

 Padaei 146, 18.
 Paeones 286, 25. 287, 1. 302, 15.
 312, 3.
 Paeonia 428, 9.
 Pagra 159, 28.
 Palaestina 273, 21.
 Palaestini 362, 10. 474, 18.
 Palamedes 223, 11.
 Pamphaes 49, 21.
 Pamphylia 257, 23. 267, 8.
 Pamprepius 359, 27. 421, 7.
 422, 28.
 Pancale 27, 23.
 Panebi 152, 30.
 Pannonia 447, 5.
 Pannonius 93, 18.
 Vibius Pansa 115, 19. 126,
 28.
 Paphlagones 333, 19.
 Paphlagonia 140, 1.
 Papii s. Papyrii castellum
 359, 5. 7.
 Paris 394, 23.
 Paroria 26, 31. 27, 1.
 Parsondes 5, 24. 6, 3 seq. 19 seq.
 7, 7. 8, 5. 16. 23 seq. 9, 12.
 25 seq. 10, 5 seq. — 12, 12.
 Parthi 74, 21. 25. 79, 3. 7. 121,
 14. 226, 10. 286, 12. 313, 18.
 26. 314, 4. 336, 31. 337, 4. 342,
 24. 343, 14. 25. 349, 28. 425,
 15. 426, 1.
 Parthicum bellum 104, 7. 108,
 24.
 Parthus 63, 27.
 Pasargadae 60, 27. 61, 10. 23.
 62, 20. 63, 1. 18.
 Patavio urbs 302, 6.

- Patricius 363, 10.
 Patricius Caesar 442, 26.
 Patricius Lydus 236, 19.
 Patricius magister 443, 22.
 Patroclides 43, 30.
 Patroclus 242, 4.
 Pautalia 410, 17 seq.
 Pegae 423, 12.
 Pelagius 420, 6. 10.
 Pelasgi 27, 19.
 Pelasgia 22, 24. 26, 11.
 Pelasgus 22, 23. 26, 13.
 Peleus 40, 17. 21.
 Pelias 39, 27. 40, 10. 14.
 Pella urbs et fortuna Apameae
 160, 29. 31.
 Pelopeia 40, 12.
 Pelopidae 22, 19.
 Peloponnesii 37, 11.
 Peloponnesus 16, 16. 21. 22,
 17. 20. 26.
 Pelops 16, 17. 27. 17, 7 seq.
 22, 25.
 Perdiccas 167, 6. 7.
 Pergamenus 216, 7.
 Pergamum 104, 32. 421, 31.
 Periander 44, 12. 15. 29. 45, 3.
 11 seq. 19.
 Perozes 447, 21.
 Persae 5, 25. 14, 7. 50, 8. 51, 6.
 52, 13. 14. 26. 53, 4. 12. 16.
 29. 54, 8 seq.—25. 63, 20. 64,
 3. 11. 29. 150, 9. 156, 16. 199,
 14. 226, 13. 230, 19. 240, 26.
 312, 24. 313, 7. 15. 18. 21. 24.
 27. 314, 4. 336, 29. 341, 3. 16.
 31. 342, 6. 343, 13. 18 seq.
 344, 5. 29. 346, 7. 9. 12. 349,
 14. 24. 31. 355, 16. 362, 15.
 363, 4. 8. 366, 3. 367, 15. 368,
 20. 369, 7. 375, 8. 376, 14.
 23. 377, 378, 13. 381, 10. 382,
 16. 385, 3 seq. 436, 15. 447,
 8—30. 448, 7 seq. 478, 10 seq.
 Persarmenia 368, 16. 369, 27.
 Perses (?) 263, 20.
 Perseus 16, 12. 18, 24. 155, 20.
 156, 10. 17. 157, 10. 229, 25.
 Persia 156, 12. 18. 161, 4. 363,
 7. 368, 2. 369, 23. 378, 29. 385,
 10. 430, 11. 433, 6.
 Persica vestis 344, 5. Persicus
 vestitus 53, 24.
 Persicae mulieres 63, 2.
 Persis 54, 29.
 Petraea 385, 21.
 Petrus episcopus 385, 21.
 Petrus Orientis ecclesias tur-
 bans 444, 11.
 Phaeacis 464, 4.
 Phalces 23, 31.
 Phameas 266, 14.
 Pharnace 160, 26.
 Pharsan 475, 5.
 Phasis 263, 17.
 Pheroras 89, 26.
 Phidon 26, 4.
 Philae 333, 4. 466, 6.
 Philippi opp. 387, 9. 17.
 Philippopolis 177, 20. 184, 8.
 321, 21.
 Philippus 144, 1.
 Philippus Amyntae 184, 11.
 Philippus Macedo 94, 21. 231,
 29. 249, 27.
 Lucius Philippus 94, 20. 22
 95, 4 seq. 100, 29. 102, 19
 107, 32. 108, 7.
 Philonomus 23, 19.
 Philoxenus 406, 17.
 Philtatius 463, 10.
 Phocaei 37, 28.
 Phocas 409, 15.
 Phocenses 23, 9.
 Phocis 23, 8.
 Phoebadius 459, 27.
 Phoebus 66, 16.
 Phoenice 21, 31.
 Phoenice utraque 362, 9.
 Phoenicon 466, 12. 474, 24.
 Phoroneus 22, 23.
 Phraates 424, 17. 426, 7.
 Phryges 16, 14. 38, 29. 148, 11.
 Phrygia 31, 5. 22. 32, 6. 38, 14.
 19. 24. 76, 9. 152, 27. 229, 20.
 232, 13.

- Phylarchus 340, 11. 349, 4.
 Phuscus 427, 1.
 Piasus 18, 3.
 Picus 157, 10.
 Pieria 157, 5.
 Pirozes 343, 31. 344, 5 seq. 30.
 Pisa 16, 21. 27. 17, 16.
 Pisaei 162, 19. 163, 10.
 Pisidae 148, 21.
 Piso 224, 2.
 Munatius Plancus 115, 21.
 Placidia 339, 19. 401, 3. 450, 5.
 451, 1. 23. 452, 22. 455, 18.
 458, 3. 459, 12 seq. 460, 4 seq.
 463, 7. 464, 22 seq. 465, 4.
 466, 26 seq. 467, 8. 17. 25.
 470, 8. 20. 23.
 Plato 229, 231, 3.
 Plinthas 276, 16. 17. 22. 28.
 328, 13.
 Podargus 153, 12.
 Polion 19, 8.
 Polybus 15, 10 seq. 29, 31.
 Pompeius 78, 25. 30. 96, 15.
 Magnus 98, 30. 109, 30. 119,
 30. Pompeii περίπατος 122,
 1. 17. Eius porticus 117, 21.
 Ponticum regnum 75, 24.
 Pontus 32, 7. 12. 282, 20. 310,
 31. 357, 16. 402, 17.
 Potamius 454, 8.
 Porcias 80, 12.
 Porus 80, 27.
 Posidonius 233, 5.
 Potidaea 44, 31.
 Praysii 146, 26.
 Prima urbs 466, 7. 9.
 Primoarmeniaci 369, 21.
 Priscus 181, 6. 225, 26. 337, 21.
 Proaeresius 229, 18.
 Probus Olybrii f. 469, 23.
 Probus. V. Sicorius.
 Proclus 251, 24. 421, 12.
 Procopius 232, 6. 366, 17. 420,
 21. 445, 4. 6.
 Procopius Caesariensis 375, 5.
 Proetus 16, 9.
 Promotus 301, 28. 311, 31.
 Proterius 333, 19. 25.
 Psammetichus 45, 20.
 Psychia 27, 23.
 Ptolemaei 22, 9. 164, 17.
 Ptolemaeus 74, 30. 167, 9.
 Ptolemaeus frater Nicolai
 137, 17.
 Publius 126, 28.
 Pulcheria 268, 23.
 Pylades 23, 9. 44, 6.
 Pylae (Thermopylae) 255, 28.
 Pyrrhichus 151, 31.
 Pyrrhus dictus Basiliscus 394,
 19. 22.
 Pythagorei 218, 3.
 Pytho 67, 32.

 Quadi 428, 14.
 Quintillus 189, 24.

 Ratiaria 281, 23. 318, 32.
 Rauraci 221, 30.
 Ravenna 454, 4. 20. 29. 456,
 7. 457, 29. 458, 26. 466, 21.
 467, 6. 20. 470, 24. 29. 471, 2.
 Recimer 336, 15. 338, 32. 339,
 6 seq.
 Regium 455, 7.
 Rhapsaneotae 155, 13.
 Rhabdis 378, 27.
 Rhene 470, 30.
 Rhenus 93, 17. 203, 32. 221,
 30.
 Rhodanus vir 231, 18.
 Rhodii 243, 26.
 Rhodogaisus 452, 25. 27.
 Rhodope 407, 24.
 Rhodus 139, 32. 147, 3.
 Rhoemetalces 179, 14.
 Rhoetaea 13, 6. 12.
 Rhosus 158, 27. 28.
 Rhoxanace 12, 19.
 Roma 71, 17. 77, 3. 83, 25. 30.
 84, 20. 131, 10. 135, 6. 140, 22.
 141, 9. 142, 2. 20. 143, 5. 302,
 9. 21. 312, 31. 329, 27. 330, 15.
 20. 335, 17.
 Romanensis porta 160, 8.

- Romanus dux 301, 29. 311, 31.
 Romani 71, 32. 77, 6. 11. 82, 8.
 93, 8 seq. 134, 18. 177, 16.
 191, 1. 193, 20. 196, 28. 29.
 32. 197, 14. 26. 198, 6. 200, 1.
 208, 22. 216, 15. 217, 24. 218,
 32. 220, 25. 221, 7. 238, 1. 12.
 240, 20. 242, 7. 249, 12. 250,
 31 seq. 251, 3. 252, 8. 266, 14.
 276, 9. 12. 15. 29. 277, 7. 11
 seq. 25. 280, 6. 7. 16. 25. 281,
 21. 282, 24. 31. 283, 3. 4. 16.
 30. 284, 9. 24. 28. 285, 7. 11.
 19. 25. 26. 286, 4. 287, 6. 28.
 288, 14. 28. 289, 24. 290, 2.
 293, 31. 296, 11. 18. 25 seq.
 298, 32. 299, 21. 31. 306, 10.
 20. 307, 9. 308, 25. 30. 309, 10.
 310, 2. 9. 14. 18. 20. 312, 20.
 28. 313, 27. 32. 314, 5. 10. 27.
 315, 13. 24. 319, 29. 320, 20.
 28. 31. 327, 32. 328, 14. 332,
 15. 23. 333, 11. 336, 24. 337,
 9 seq. 338, 20 seq. 342, 5 seq.
 345, 25. 346, 14 seq. 347, 13.
 16. 22. 25. 348, 1. 28. 32. 349,
 11. 18. 31. 350, 17. 362, 12. 20.
 363, 5. 375, 1. 3. 9. 377, 12.
 14 seq. 378, 2 seq. 379, 18. 25.
 380, 17. 385, 3 seq. 401, 12.
 402, 30. 411, 6. 19. 416, 9 seq.
 478, 1—26.
 Romani occidentales 286, 25
 seq. 295, 5 seq. 301, 26. 302,
 32. 330, 10. 26. 336, 10. 338, 5.
 339, 23. 27. 340, 8. 31. orient-
 ales 278, 4. 17. 331, 20. 335,
 18. 336, 2. 339, 11. 340, 8. 16.
 341, 2. 18. 32. 345, 14. 349, 8.
 350, 6. 391, 30. 398, 9. 27.
 399, 13. 28. 400, 10.
 Romanorum consules 207, 21.
 Romanorum imperium 199, 22.
 29. 238, 24. 239, 12. 29. 281,
 1. 22. 322, 19. 323, 13.
 Romanorum imp. occidentale
 328, 32. 329, 6.
 Romanorum imp. orientale
 328, 29. 329, 4. 6. 10.
 Romanorum mos de feminis
 maritandis 327, 18.
 Romanorum terra Istro termi-
 nata 327, 31.
 Romulus 70, 32. 71, 27. 110,
 31. 471, 1.
 Romuli et Romanorum regnum
 360, 25.
 Romulus comes 301, 27. 302, 5.
 legatus 311, 30. 312, 12. 25.
 313, 3.
 Romus 470, 32.
 Ruas 276, 6. 20. 23. 24.
 Rubi 278, 4.
 Rubrius 119, 28.
 Rufinus 254, 10. 20. 31. 255, 3.
 9. 256, 8. 15.
 Rufinus legatus Magnentii
 435, 6. 436, 12.
 Rufus 320, 9.
 Rusticius Attilae ab epistolis
 294, 32. 295, 7. 312, 1. 318,
 26.
 Rusticius castrorum prae-
 fectus sub Leone 391, 27.
 Rusticius in aula Adaulphi
 459, 27.
 Sabburarsaces 366, 2. Sabbu-
 rarsacius 368, 8.
 Sabini 71, 8. 20. 30.
 Sabinianus 413, 21. 26. 414,
 17. 19. 415, 5. 417, 23. 418,
 13. 19.
 Sabiri 341, 4. 448, 22.
 Sacae 12, 17. 20. Sacas 63, 28.
 Sadyattes Ardyis et Cadyis
 pater 27, 32. 31, 2. 30. 32, 4.
 Sadyattes postremus Lydorum
 rex 32, 10. 13. 33, 9 seq.
 Sadyattes Alyattis f. 48, 13. 27.
 Sadyattes mercator 49, 10.
 Salaminus 159, 13.
 Salamis 209, 21.
 Salii 217, 24.
 Salmoneus 20, 23. 256, 15.

- Salonaë 341, 29.
 Salustius 224, 23. 231, 13. 18.
 21. 367, 11.
 Samaria ib. 14.
 Samaritis 22, 12.
 Samia 73, 30.
 Samnitae 147, 14.
 Samon 19, 5. 6.
 Samosata 366, 4.
 Samus 45, 18. Samii 45, 19.
 Sanaturces 447, 32.
 Sapores 430, 1. 8. 23.
 Saraceni 240, 29. 286, 15. 331,
 24. 27. 385, 2. 6 seq. 473, 3. 6.
 12 seq. 474, 23. 478, 19.
 Saraguri 340, 2. 14. 346, 6.
 Sarapis 333, 32.
 Sardanapallus 2, 20. 3, 9. 4, 1.
 9. 27 seq. 5, 22. 53, 3.
 Sardes 31, 24. 32, 11. 15. 48,
 10. 49, 3. 68, 8. 73, 7. 241, 29.
 448, 22.
 Sardi Libyes 149, 16.
 Sardice 287, 12. V. Serdice.
 Sargathon 379, 4.
 Sarmatae 461, 22.
 Sarmates 323, 20.
 Sarus Gotthus 451, 29. 456, 28.
 457, 5. 460, 23.
 Satibaras 1, 7. 2, 6.
 Saturnilus 319, 32. 320, 1. 327,
 15. 330, 28.
 Saturninus 85, 6.
 Sauromatae 147, 30.
 Saus fl. 286, 25.
 Scamander 19, 4. 139, 14.
 Scamandrius 21, 12.
 Scampia 413, 10. 414, 16.
 Scenitae 362, 8.
 Scipio 266, 15.
 Sciri 344, 12. 16.
 Sciron 395, 23.
 Scottas 284, 2. 292, 30. 293, 4.
 295, 6. 25. 296, 3.
 Scyrus 27, 18.
 Scythae 145, 7. 8. 177, 15. 22.
 25. 179, 5. 180, 22. 184, 13.
 186, 5. 15. 189, 28. 190, 19.
 195, 6. 201, 1. 226, 16. 233,
 25. 27. 32. 234, 12. 236, 30.
 237, 21. 238, 14. 239, 11. 28.
 32. 240, 19. 20. 242, 18. 251,
 30. 277, 4. 9. 12. 278, 1. 22.
 280, 5. 7. 29. 281, 16. 283, 15.
 284, 15. 24. 285, 11. 18. 22.
 287, 6. 24. 29. 289, 31. 292, 11.
 19. 29. 293, 11. 22. 296, 18.
 299, 27. 301, 4. 23. 302, 14.
 303, 24. 32. 304, 13. 306, 8. 12.
 309, 3. 310, 16. 312, 32. 314, 13.
 317, 1. 20. 319, 29. 320, 30.
 321, 2. 324, 3. 30. 328, 8. 331,
 13. 339, 2. 347, 15. 30. 348, 26.
 364, 13. 425, 24. 426, 14.
 Scythia 288, 13. 295, 2. 305, 14.
 310, 31. 312, 17. 20. 26. 319,
 14. 320, 25. 415, 14.
 Scythica 321, 6. 27. 322, 2.
 327, 24. 328, 4.
 Scythica gens 152, 18.
 Scythicum bellum 234. 23.
 350, 5.
 Sebastianus Iuliani dux 243,
 7. 244, 1. 7. 366, 16.
 Sebastianus sub Zenone po-
 tentissimus 396, 19.
 Sebastianus frater Iovini 457,
 20. 25.
 Secundinus 363, 12.
 Seleucia 157, 6. 229, 26.
 Seleucobelitae 155, 15.
 Seleucus Antiochi avus 81, 19.
 Seleucus Nicator 156, 24. 157,
 2. 29. 158, 26. 159, 6 seq. 160,
 2 seq. 161, 5. 31 seq.
 Selinuntius. V. Longinus.
 Semiramis 1, 1 seq.
 Senator 282, 17. 315, 2.
 Sengilachus 276, 22.
 Serdice 290, 3. 6. 294, 11. 296,
 18. 26. V. Sardice.
 Sergius 378, 26.
 Seri 447, 18.
 Servilia 80, 4.
 Severus legatus Zenonis 388,
 32. 389, 5 seq.

- Sibylla 64, 7. 66, 8. 67, 18.
 Sicilia 236, 3. 336, 8. 16. 21.
 338, 30. 339, 7. 20. 340, 20.
 349, 5. 350, 4. 389, 1. 455,
 16 seq.
 Sicorius Probus 433, 6. 10 seq.
 434, 2.
 Sicyon 46, 31.
 Sicyonii 46, 5.
 Side 189, 28.
 Sidimundus 411, 4. 18. 412; 10.
 Sigesarus 460, 27.
 Silius mons 155, 23. 157, 11.
 26. 158, 2.
 Silvanus 302, 8. 22. 25. 29.
 303, 1. 304, 8. 312, 10.
 Silvia 70, 23. 30.
 Simonides Ioviani aequalis
 276, 17.
 Sindi 152, 22.
 Singerichus 460, 23.
 Sinope 32, 7.
 Siphnus 27, 15.
 Sipyly 16, 20.
 Sirmium 302, 15. 303, 29.
 Sisyphus 26, 8.
 Smyrnaei 48, 30. Socrates 209,
 17. 229, 9.
 Smyrnaeus Magnes 47, 25.
 Soas 412, 32. 414, 13.
 Sondin n. corruptum 403, 25.
 Solomon 82, 31.
 Solon 66, 26.
 Sophene 433, 22.
 Sorosgi 278, 2.
 Sosibius 162, 20. 28. 30.
 Sosipater 75, 29.
 Sotiani 79, 16.
 Spadusa 467, 16.
 Sparta 150, 27.
 Spartani 24, 26.
 Spartiatae 41, 8. 18. 22. 42,
 1. 10. 150, 27. 30.
 Spermes 28, 5. 26. 29. 29, 10
 seq. 17. 19. 28. 30, 1. 9. Sper-
 mus 30, 8. 11.
 Spitamas 51, 25.
 Stheneboea 16, 8.
 Sthenelus 18, 24.
 Stephanus 400, 16.
 Stilicho 254, 10. 21. 260, 20.
 270, 31. 271, 8. 451, 3 seq.
 452, 6 seq. 18. 27. 471, 3.
 Stobi 408, 22.
 Stratonice 137, 2.
 Strophius 23, 8 seq.
 Stryangaeus 12, 16. 26. 13, 20.
 14, 6.
 Suanni 349, 11 seq.
 Suania 446, 15.
 Subarmachius 263, 7.
 Sulla 76, 20. 124, 29. 222, 11.
 Surenas 448, 3 seq.
 Surenes 378, 1.
 Susa 10, 14.
 Sycae contra Cpolin 361, 23.
 Syedra 233, 10.
 Syene (Soene) 465, 32.
 Syllaes 83, 32. 84, 12. 16. 85,
 8. 11. 23. 86, 9. 18.
 Syllus 318, 31.
 Symius 433, 19.
 Symmachus scriptor 469, 26.
 Syri Ponti 32, 6. 8.
 Syria 20, 21. 21, 31. 21. 31. 85,
 7. 96, 17. 127, 23. 135, 11. 141,
 31. 142, 17. 155, 21. 156, 27.
 159, 23. 160, 1. 10. 24.
 Syria dea 272, 5.
 Syria moneta 430, 28.
 Syrus f. Agenoris 156, 29.
 Talmis 466, 2. 4. 12.
 Talthybius 23, 7.
 Tanaïs 446, 19.
 Tantalus 16, 12. 20, 8.
 Tarraco 99, 14.
 Tarson 359, 8.
 Tarsus 359, 8. 29.
 Tartessii 147, 8.
 Tatulus 301, 32. 302, 4.
 Tatianus 342, 30. 343, 5. 19.
 442, 12.
 Taureni montes 474, 25.
 Tauri 152, 18.
 Telchines 147, 1.

- Telchinia Minerva 147, 6.
 Telogius n. corr. 386, 27.
 Temenus 23, 29. 24, 6. 15.
 Thapis 466, 12.
 Theagenes 421, 12.
 Thebae 18, 17. 20, 14. 17.
 Thebae Aegypti 421, 8. 465, 32.
 Thebaea Aegypti 332, 18.
 Thebais Aegypti 466, 8.
 Thebani Aegypti 333, 28.
 Thebedon 379, 7.
 Thebes campus 33, 25. 49, 6.
 Thembronium forum 177, 24.
 Themistocles 209, 17.
 Theocharidas 49, 21.
 Theodorichus 445, 7.
 Theodorus 235, 5. 241, 29. 242, 1. 378, 26.
 Theodorus dux copiarum in Armenia 381, 23.
 Theodorus Isaur. 361, 20.
 Theodorus Tzirus 449, 2.
 Theodosiopolis 362, 18. 363, 1. 5.
 Theodosius maior 244, 17. 29. 246, 17. 249, 22. 250, 30. 251, 20. 253, 32. 254, 6. 20. 22. 256, 7. 257, 11. 450, 4. 22. 451, 6. 7. 457, 32. 466, 32.
 Theodosius minor 281, 8. 282, 17. 289, 13. 290, 16. 298, 30. 319, 27. 323, 16. 326, 8 seq. 27. 328, 21. 30. 329, 11. 330, 24. 331, 22. 339, 18. 355, 12 seq. 457, 22. 465, 6. 470, 8 seq.
 Theodosius f. Adualphi 459, 5.
 Theodulus 282, 21. 284, 32.
 Theragrus 153, 13.
 Thermantia 451, 9.
 Thermodon 263, 18.
 Thessalia 236, 3. 240, 5.
 Thessalonice 408, 24. 410, 31. 411, 3. 413, 20. 470, 13. 16.
 Thessalorum colonia Rhene 470, 13.
 Thessalus 153, 14.
 Theuderichus Triarii filius 357, 13. 27. 30. 359, 30. 386, 31. 387, 7. 399, 10. 14. 27. 400, 11 seq.
 Theuderichus Balamiri f. 401, 29. 403, 8. 21. 404, 21. 405, 5. 17 seq. 406, 29. 407, 13. 21. 29. 408, 5. 15. 410, 20. 412, 32. 413, 3. 414, 11. 415, 4 seq. 416, 24. 417, 11. 27. 418, 19 seq. 419, 19. 420, 7. 20. 22.
 Theuderichus Valiaes successor 465, 20.
 Theudimundus 417, 11. 418, Thoricus 37, 9.
 Thornax 23, 27.
 Thraces 27, 5. 177, 21. 185, 26. 186, 10. 240, 13. 245, 20. 278, 8. 287, 2. 324, 29. 394, 28. 407, 25.
 Thracesii 72, 30. 73, 24.
 Thracia 73, 18. 21. 184, 9. 240, 4. 245, 29. 268, 29. 284, 11. 285, 1. 305, 21. 331, 31. 350, 28. 351, 6. 399, 8. 29. 403, 23. 404, 28. 406, 7. 410, 19 seq. 415, 13. 18. 416, 9. 417, 7. 9. 461, 20. 22.
 Thraciae mulieres 17, 26.
 Thracium litus Istri 346, 29.
 Thrasyanor 24, 1.
 Thucydides 210, 16.
 Thuringi 395, 23.
 Thyessus 30, 14. 17 seq.
 Thymoetes 36, 15.
 Thyni 146, 28.
 Tiberius comes 381, 11. 19. 382, 8.
 Tiberius imp. 425, 15. 426, 5.
 Tibisis 323, 18.
 Tifesas 301, 3.
 Tigas 300, 3.
 Tigranes 77, 8.
 Tigris fl. 367, 31. Tigris 4, 5. 379, 16. 433, 24. 29.
 Timasius 257, 11.
 Timostratus 380, 32. 477, 14.
 Tiphilis 448, 14.
 Tiridates 57, 5. 424, 17. 23. 426, 8. 13.

- Tiryns 18, 29.
 Titus 177, 7.
 Tmolus mons 16, 13.
 Tmolus vir 16, 13.
 Tonosures 276, 8.
 Torrhebia carmina 19, 27.
 Torrhebis 19, 19. 20.
 Torrhebus urbs et f. Atysis 19, 18.
 Tottes 38, 18.
 Trachon 85, 20.
 Trajanus 427, 10. 14. 16 seq.
 Trapezus 25, 12.
 Triarius 399, 10. 401, 30. 403,
 3. 28. 31. 404, 13. 405, 27. 410,
 20. 419, 20.
 Triballi 152, 7.
 Tribigildus 262, 11.
 Troas 19, 5. 140, 3.
 Troes 19, 4. 228, 1. 9.
 Troezenii 24, 21.
 Troia capta 360, 27.
 Tros 16, 14.
 Truli a Vandalis dicti Gotthi
 462, 21.
 Tudo 33, 24.
 Tullius (nomen corr.) 428, 26.
 Turci 377, 19. 26. 446, 19. 447,
 6. 17 seq.
 Turones 203, 25.
 Tuscianus 229, 20.
 Tylon 31, 31. Tylonium genus
 33, 15.
 Tyndaridae 40, 23.
 Tyrii 155, 12.
 Tysia 323, 18.
 Tzirus. V. Theodorus.

 Uatias 37, 19. 27.
 Ulixes 19, 14. Ulixis errores
 circa Hispaniam 469, 32.
 Ulphilas 455, 28. 456, 9.
 Umbrici 146, 9. 22.
 Urogi 340, 2.

 Valens 232, 13. 233, 9. 23. 24.
 234, 29. 31. 242, 17. 243, 7.
 244, 2. 351, 25. 435, 2. 454, 7.
 Valentinianus 231, 6. 14. 18.
 246, 18. 330, 7. 335, 22. 339,
 15. 340, 14 seq. 355, 13. 450, 5.
 464, 30. 470, 10. 15. 27.
 Valerianus 429, 29. 430, 4.
 432, 17.
 Valerius Thraciae praef. 461, 1.
 Valias Gotthorum dux 460, 32.
 463, 2, ubi *Οὐάλιος* 465, 20.
 Valips 278, 4.
 Vandali 196, 27. 197, 15. 198,
 4. 5. 286, 13. 335, 19. 30. 338,
 11. 29. 339, 31. 340, 8 seq. 26.
 342, 2. 30. 343, 9. 387, 30.
 388, 24 seq. 389, 2. 390, 1. 431,
 7. 445, 20. 462, 21. 23. 25.
 Vararanes 355, 18. 19.
 Vardanes 448, 5.
 Vardes 448, 6.
 Varus 89, 8. 13. 142, 17. 23.
 Venus 125, 30.
 Verina 350, 26. 359, 14. 391, 26.
 399, 3. 408, 2. 411, 9. 421, 29.
 443, 11 seq. 23 seq.
 Veronica 231, 20.
 Vesogothi 330, 18.
 Victor 367, 27.
 Vidicula 323, 19.
 Vigilans 287, 14. 19. 288, 8. 22.
 289, 8. 14. 20. 22. 290, 14. 31.
 293, 27. 294, 30. 295, 24. 296,
 12. 297, 14. 298, 15. 299, 19. 23.
 321, 26. 322, 7. 22. 29. 323, 9.
 325, 29. 326, 3. 328, 2.
 Viminacium 280, 22. 306, 6.
 Visumar 198, 16.
 Vivianus 442, 13. 445, 15.
 Volumnius 85, 7.
 Volusianus 177, 28.

 Xenaeas 158, 15.
 Zabdicene 433, 23.
 Zacynthii 100, 13.
 Zarinaea 12, 17. 20. 24. 27. 30.
 13, 20.
 Zaranus 81, 13.
 Zemarchus 377, 22. 447, 25.
 Zeno 320, 4. 326, 18. 30. 328,
 22. 329, 31.

- Zeno imp. 356, 2. 6. 357, 13. 15.
 358, 13. 359, 14. 20. 21. 24. 360,
 3 seq. 364, 17. 365, 3. 388,
 23. 389, 31. 390, 8. 23. 31. 391,
 4 seq. 392, 26. 394, 26. 395,
 28. 396, 7 seq. 397, 21. 30seq.
 398, 6 seq. 399, 7 seq. 400, 13.
 401, 2. 24. 28. 402, 15. 403, 20.
 405, 32. 407, 1. 9. 20. 408, 13.
 28. 29. 409, 11. 411, 1. 412, 7.
 419, 18. 420, 6. 421, 7. 29. 442,
 17. 32. 443, 3. 11. 25. 31. 444,
 1. 13. 445, 3 seq. 14.
 Zenonis 393, 31. 394, 7.
 Zerco Scytha 324, 22. 325, 20.
 Zercon Maurus 317, 23.
 Zethus 14, 13. 16.
 Zintha castellum 433, 25.
 Zoroaster 67, 18. 24.

VICTORIA UNIVERSITY
LIBRARY

